

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

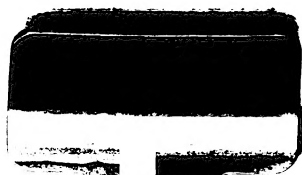
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

69.

74

19-40 69
ANTIQUA HISTORIA

EX IPSIS

VETERUM SCRIPTORUM GRAECORUM

NARRATIONIBUS CONTEXTA.

EDIDIT

JO. GODOFR. EICHHORN.

TOMUS PRIMUS.

LIPSIÆ,

IN LIBRARIA WEIDMANNIA.

MDCCCXI.

HISTORIA ASIAE

EX IPSIS

VETERUM SCRIPTORUM GRAECORUM

NARRATIONIBUS CONTEXTA.

EDIDIT

JO. GODOFR. EICHHORN.

LIPSIÆ,

IN LIBRARIA WEIDMANNIA.

MDCCXI.

PRÆFATIO.

Omnem historiæ antiquæ cognitionem ex ipsis fontibus, scriptoribus græcis et latinis, imbibendam esse, in omni inde a renatis litteris ætate omnium consensu judicatum est. Qua præceptione quanquam nihil rectius et ad animum bonis copiis imbuendum utilius, nihil ad veri pulchrique sensum excitandum aptius, et ad iudicium aciendum accommodatius dici poterat; paucis tamen contigit esse tam felicibus, ut ad eam tanquam ad amussim suam in historiis antiquis institutionem exactam fuisse, prædicare potuissent. A librorum classicorum historici argumenti lectione progrediebatur quidem omni tempore omnis scholastica institutio, initio facto a latinis intellectu facillimis, quibus exercerentur adolescentulorum ingenia, donec auctis sensim animi viribus provectiore ætate ad historiarum auctores latinos, in verbis rebusque difficiliore, pergere possent. Multum quidem temporis consumebatur in sterilibus Cornelii Nepotis excellentium imperatorum vitis; aliquæ etiam historiæ Romanæ partes, magno juvenum commodo, e Livio et Tacito hauriebantur; reliquorum vero antiquæ historiæ spatiorum fontes ne eminus quidem salutabantur. Imperiorum Asiaticorum notitia e Trogi Pompeji epitomatore Justino, ob turbatum rerum

et temporum ordinem, raro petebatur; græci historiarum auctores e scholis prorsus propemodum exsulabant, ut adeo quam plurimarum historiæ antiquæ partium cognitionem solis recentioris memoriæ scriptoribus deberent, quotquot e viris doctis non omnem suam vitam vel historiæ vel antiquitati dicabant.

Cuius rei causa posita potissimum fuit in difficultatibus, quæ totius historiæ antiquæ ambitum et spatia, scriptoribus classicis præeuntibus, emensuris objectæ erant partim a multitudine librorum, per quos disjecta erant historiæ antiquæ membra, ut bibliotheca aliqua classica, magno pretio paranda, opus fuisset auctores classicos ipsos in addiscenda historia antiqua adituris, partim ab ordine rerum temporumque veterum a scriptoribus antiquis adhibito, qui quanquam in ætatis suæ more et consuetudine, suoque consilio excusationem habebat, historiam tamen antiquam ex iis imbibituris gravis erat et molestus. Quibus tamen e medio tollendis non impares fuissent viri docti, qui de rebus scholasticis litterarumque studiis universe ad nostram usque ætatem præclare merebant, modo ad corpus aliquod totius historiæ antiquæ e græcorum latinorumque scriptorum narrationibus condendum mentem et operam conferre voluissent, quo omnis rerum factorumque copia, serie, quantum licuisset, continua, per omnes ætates et terras ita digerenda fuisset, ut res olim gestæ ipsò suo ordine et dispositione memoriæ et animo se potuissent insinuare.

Quod tamen cum intermitterent viri docti, metuisse credendi sunt, ne, ita studia juvenum adjuturi, veteres exhiberent historiarum auctores instar Deiphobi *laceros crudeliter ora, ora manusque ambas*; licet talis metus terriculamento a spectro inani injecto non sit absimilis. Ut taceam, vix unum atque alterum veterem historiarum auctorem sanum superesse ac integrum, ceteris ab ipso tempore laceratis, truncatis et mutilatis, ut iam diu nativa eorum facies in iis frustra quærat: quis dubitet, plura

plura posse in antiquis scriptoribus suo ipsorum commo-
do resecari, ut a nativis suis verrucis, gibbis, aliisque
partibus excretis liberentur, quibus (ut rem in exemplo
ponamus) plures accensemus narrationibus interpositas
orationes, quarum argumentis parum inest historicæ ve-
ritatis; ut adeo resectis iis, quæ commode et sine cohæ-
rentiæ et perspicuitatis dispendio abesse possunt, imita-
remur agricolas, inutiles utilitatis causa ramos falce
amputantes. Sed fac etiam, tali instituto, quo ex vete-
ribus historicis ea tantum excerpantur, quæ inprimis
utilia sint, ipsos ita deformari, ut vix ulla amplius eo-
rum imago supersit, non tamen talibus incisionibus id
agitur, ut iis factis integra simul eorum corpora e medio
tollantur. Manent illa et suis amatoribus servantur in-
tegra et *ὁλόκληρα* cum omni suo a tempore relicto nitore,
cum sua tam vera quam opinata venustate, nihilque
impedit, quo minus iis integris immorentur et innutri-
antur, quibus eos integros in aliqua bibliotheca classica
ad suos usus paratos invenire singulari fortuna contingit.
Pictorem statuæ alicuius antiquæ vel faciem vel trun-
cum delineantem, ut artis antiquæ studiosos ad statuam
ipsam contemplandam et admirandam invitet, quis re-
prehendat? Litterarum autem antiquarum magistrum
reprehensioni obnoxium arbitremur, qui partes veterum
historicorum præcipuas, resectis ceteris, in unum cor-
pus ordine digerat, ut adolescentum in addiscenda anti-
qua historia minuat laborem aut levet, iisque tanquam
illecebris erectioris ingenii juvenes ad eos aliquando in-
tegrus perlegendos pelliciat? aut in tali corpore histo-
rico ex antiquorum scriptorum narrationibus contexto
veterem illam Hippolyti fabulam renovatam credamus?

Igitur cum per gradus in qualibet disciplina pro-
grediendum sit, liber aliquis historiæ antiquæ elemen-
tarius, primæ scholasticæ in historia institutioni inser-
viturus pridem curandus fuisset, qui rerum in potiori-
bus antiquitatis imperiis gestarum continuam seriem
verbis scriptorum classicorum summatim expositam, ve-
lut

lul fundamentum reliquarum historiæ partium constituentem, continuisset, ut instar Hermearum esset in via longa, quibus aliquando in singulos regionum campos singulasque eorum areas exspatiaturis reditus in viam monstraretur, ipsum iter levaretur, et a vagorum defenderetur errorum periculis. Ut vero cum annis stadium, in quo adolescentes decurrerent, historicum proferri posset, alius etiam prolixiores antiquæ historiæ commentarios continens liber parandus fuisset, viris etiam in rerum actione iam constitutis, nec tamen *ἀνοήτοις*, ad recolendas res in antiquitate gestas animumque narrationibus historica arte stylique elegancia et iudicii maturitate conspicuis pascendum non potuisset non acceptus esse. Breviorem illam historiæ antiquæ notitiam suppeditassent historici latini; prolixiorem autem græci.

Quæ cum ita sint, jam ante multos annos (ut in præfatione ad fundamentalem antiquæ historiæ latinam partem prolixius expositum est) exoptare cœpi, ut vir aliquis doctus duplex hoc antiquæ historiæ corpus conderet, nec paucos admonui, ut huic operæ manus admovent; quos autem cum viderem ab impedimentis externis, quibus removendis impares essent, detineri; ad hoc consilium litteris salutare et proficuum exsequendum tandem me ipse accinxi, et in horis subsecivis sensim perfeci. Quæ ad latinam partem pertinebant, monuimus in præfatione illi præmissa; jam in sola græca, cui præfamur, subsistamus.

Primi, quorum usui hoc libro inservire volumus, sunt juvenes maturioris ætatis. Prolixioris enim historiæ antiquæ studium, cui provector sola ætas vacare potest, cadit in illud tempus, quo adolescentes rudimentis tirocinii in lingua græca positos ad graviora et altiora adspirabunt. Commode igitur accidit, ut ex græcis scriptoribus copiosiores de rebus Asiaticis, Africanis et Europæis narrationes in hoc corpus colligere liceret, quarum partes saltem potiores cursim et quasi uno spiritu

riti cum discipulis perlegendos suademus scholarum magistris per eos annos, quibus primas historiae antiquae lineas, sub primum historicum cursum ductas, ampliore commentario illustrabunt; suae tamen disciplinae alumnis id officii injungant, ut privata et domestica diligentia scriptores latinos, prioris historici sui cursus comites, denuo adeant, eosque ita tractent, ut ex hac lectione paratum in scholas afferant ad prolixiores rerum et factorum narrationes recipiendas animum. Sub hujus cursus initium in lectione historica solis aliquamdiu graecis scriptoribus inhærendum his erit; nec tamen suo damno. Continuata enim per aliquod tempus cum fervore lectione graeca non poterunt non tantas in lingua graeca progressionem facere, ut tum, cum ad eas antiquae historiae partes pervenerint, quas etiam a latinis scriptoribus amplioribus commentariis consignatas habemus, graeca lectio cesset multum illis negotii facere, adeoque felix et foecundum graecarum litterarum cum latinis connubium contrahi possit, quo nihil potest litterarum culturae exoptatius accidere, imprimis cum eo scriptorum genere nectatur, qui quanquam praeter aliis a juvenibus legi mereantur, tamen ad nostram usque aetatem raro in scholis lecti sunt. Enim vero sub felicem illam studiorum graecorum in Germania instaurationem versus mediam seculi decimi octavi partem, qua tandem desiverunt scholarum magistri ex sacris quidem, sed, quod ad orationem attinet, ex impuris et turbidis fontibus Novi Testamenti disciplinae suae alumnis linguam graecam propinare, in scholas introductus est jam unus itemque alter Platonis dialogus, jam Cebetis tabula, aliisque hujus generis liber, quorum quidem argumentum virilem aetatem ad lectionem allicere potest, juvenilem neutiquam; ex qua consuetudine hoc incommodum natum est, ut languesceret primum in juvenibus, deinde exstingeretur legendi voluptas. Quod postquam animadversum erat, intellectumque, poetarum lectione allici et delectari juvenes, nostra potissimum aetate poetas graecos in scholis legem-

legendi invaluit consuetudo, per se plane non improbanda, sed laudanda potius tanquam apprime idonea tam ad interiorem linguae graecae intelligentiam consequendam, quam ad pulcri sensum excitandum et formandum et ad omnis denique liberalioris doctrinae genus imbibendum. At vero, qui poetica alicujus linguae dictionem, a prosaia dicendi ratione valde diversam, solum animo tenet, is ex parte tantum naturam ejus et ingenium, copiam ejus et ornatum cognitum habet; is si a poeta ad scriptorem soluta oratione utentem progrediatur, in multis haerebit, suaque experientia discet, poetarum interpretationem grammaticam in multis esse faciliorem altera, quae in prosaïcis scriptoribus enarrandis versatur. Nec sola poetarum lectione pulcri sensum ab omnibus partibus absolutum excitabis et formabis. Quid enim in aequabili dicendi genere prosaico liceat et deceat pro argumenti diversitate, ne quid justo elegantius, venustius et exquisitius declaretur (est enim et elegantiae, venustati verborumque delectui suus modus) judicium requirit multa exercitatione subactum et subtile, forsitan subactius adeo et subtilius, quam ubi in poeta definiendum est, qua arte finxerit, qua elegantia descripserit; qua usus sit verborum copia, delectu et ornatu: quandoquidem soluta oratione bene recteque scribere multo difficilius est, quam poetica. Quare cum lectione poetarum mature conjungenda est altera illa scriptorum prosaïcorum; quae si ab historiarum auctoribus, ubi ingenium ad aliquam maturitatem pervenerit, ad librum aliquem progrediatur e genere philosophico et oratorio, et interior linguae intelligentia, et pulcri sensus, judicium aequae ac doctrina laeta capiet ad perfectionem maturitatemque assurgentia paullatim incrementa.

Exoptandum quidem esset, ut totum hoc historiae antiquae corpus e scriptoribus graecis congestum ea, quam supra innuimus et in praefatione partis latinae exactius descripsimus ratione, h. e. laete, cursim, et uno quasi spiritu perlegi posset ab adolescentibus sub auspiciis

ciis viri docti, tanquam in longo itinere comitis, rerumque in hac via animadversarum interpretis perpetui, interpositis ab eo crebris inter legendum interpellationibus, interrogationibus, et disputationibus de scriptoris, qui quolibet die tractatur, argumento ejusque expositione, ut intelligeretur, quid quovis tempore, quo consilio, quibus adminiculis et quasi instrumentis, quibus impedimentis et quomodo remotis, quo fructu et effectu aliquid gestum esset; ut obiter saltem notaretur, qua ratione et arte res et facta enunciata essent, si quid vel negligenter, vel curate et eleganter, si quid vel proprie vel figurate, si quid concinne, ornate ac splendide dictum videretur. Verum cum verendum sit, ut quodlibet historiae antiquae volumen ex graecis scriptoribus congestum publicis sub doctoris alicujus auspiciis habendis lectionibus annuo spatio absolvi possit, nec nisi triennium maturiores juvenes in primo scholarum ordine morari soleant, eligant scholarum magistri unam et alteram historiae antiquae partem cum suae disciplinae alumnis perlegendam, et reliquas privatae eorum diligentiae servent, ad quas si ita praeparati, ut in praefatione ad partem hujus historiae latinam praecipimus, accedant, sibi in rebus domesticis et familiaribus versari videbuntur, erectiorisque saltem ingenii juvenes sibi placebunt in partibus, publica lectione exclusis, privata diligentia enodandis. Cui rerum ordini eorumque rationibus, quorum res familiaris angustior toti historiae antiquae corpori graeco simul comparando non sufficit, prospectum etiam est ab hujus libri redemptore, viro honestissimo, ita, ut, singulis ejus partibus singulis titulis praefixis, singulae venales prostarent, adeoque historia Asiatica, Africana, Graeca et Romana separatim emi possent, nec tota pecuniae summa tribus integris Tomis impendenda uno eodemque tempore eroganda esset.

Nec talem librum, qualem e graecis scriptoribus congestimus, viri rerum agendarum stadium jam ingressi, respuent aut suis annis inferiorem existimabunt, si quidem

dem in ipsa adolescentia studiis humanitatis bene imbuti fuerint, quorum pars nulla aut amœnior est aut fructuosior, quam historia. Illa igitur animum, munerum curis et laborum molestiis depressum erigent, ex ea ad res gerendas consilia petent et adjumenta, in ea adeo in temporis sui calamitatibus solatia et auxilia quærent: quæ licet etiam recentior historia suppeditet, nemo tamen, cui licuerit, eorundem causa etiam antiquiorem adire dubitabit. Circumscripta enim et vacillantia nec ab omni parte vera videas plerumque hominum, qui aut vetera aut recentiora sola animo complexi sint, de rebus tam præsentibus quam futuris judicia. Levatos autem se sentient in sua veterum cum recentioribus conjunctione libro hoc, omnium antiquorum temporum et imperiorum res et facta præcipua complectente et ex paucis voluminibus constante.

Scribebam Gottingæ d. XVIII. Febr.

MDCCCXI.

J. G. EICHORN.

ARGU-

A R G U M E N T U M. ---

	Pag.
De rerum initiis	1.
I. De rebus Asiaticis	4.
Descriptio Asiae geographica	4.
Majora Asiae imperia	5.
1. De rebus Babyloniorum, Assyriorum et Medorum	6-68.
1. antiquioribus,	6-40.
2. de rebus recentioribus	
a. Medorum et Assyriorum	40-58.
b. Babyloniorum	59-68.
2. De rebus Persarum	68-204.
Persiae descriptio	68-78.
Res a Persis gestae a Cyro usque ad Darium Codoman- num	78-204.
ab Alexandro M. Darii regno expugnato	204-210.
post Alexandri M. mortem usque ad initia imperii Par- thici	210-264.
3. De rebus Parthorum	264-351.
Arsacidarum, ab a. ante Chr. 250—15. post Chr. n.	265-288.
Aschganiorum, ab a. Chr. 15—226.	289-296.
Neopersae s. Sassanidae, ab a. Chr. 299—651.	296-352.
	4 De

	Pag.
4. De rebus Armeniorum	352-360.
Descriptio geographica	352-356.
Antiquior et recentior historia	356-360.
5. De rebus Bactrianorum	360-364.
Descriptio geographica	361.
Brevis rerum Bactrianarum conspectus	363. 364.
6. De rebus Indorum	364-405.
Descriptio geographica	364-368.
Fabulosae in Indiam expeditiones	368-371.
Mores Indorum	371-376.
Alexandri M. expeditio in Indiam	376-404.
Res post Alexandrum M. in India gestae	404. 405.
7. De rebus Scytharum	405-428.
Notitia Scythiae geographica ex Herodoto et Strabone	405-417.
Migrationes Scytharum et bellum cum Dario	417-428.
8. De rebus Arabum	428-465.
Arabiae triplicis descriptio	{428-431. 435-445.
Aelii Galli expeditio in Arabiam	432-434.
Alexandri de Arabia expugnanda consilia	436. 437.
Navigationes mercaturae causa in mari Erythraeo Arabibus frequentatae	445-465.
9. De rebus Ebraeorum	465-475.
Descriptio geographica	465-469.
Mythologumena de Mose ejusque institutis	469-471.
Fragmenta recentioris Judaeorum historiae	471-475.
10. De rebus Phoenicum	475.
Descriptio geographica	475-481.
Navigationes eorum, mercaturae causa susceptae	481-485.
Exterarum gentium in Phoeniciam incursiones	485-495.
11. De	

	Pag.
11. De rebus Syrorum	495-545.
Descriptio geographica	495-502.
Res a Seleucidis gestae	502-545.
12. De rebus Asiae minoris	445.
Descriptio geographica	445-552.
A. De rebus populorum non Graecorum	552-628.
a. Trojanorum	552-562.
Descriptio ditionis Trojanorum geographica	552-558.
Excidium Trojanum	558-562.
b. Phrygum	562-571.
Descriptio geographica	552-569.
Fragmenta historica	569-571.
c. Carum	571-574.
De Caribus traditiones.	
d. Lydorum	574-606.
Antiquiores Lydorum reges usque ad Croesum	574-591.
Res in Lydia ab Alexandro M. gestae	591-605.
et post eum	605-606.
e. Pergamenorum	606-608.
Reges Alexandro M. posteriores.	
f. Bithynorum	605-612.
Reges Alexandro M. posteriores.	
g. Galatarum	612-615.
Res ab iis gestae inde ab eorum transitu in Asiam.	
h. Paphlagonum	615.
i. Cappadocum	616.
Descriptio geographica	616. 617.
Reges ante et post Alexandrum M.	617.
k. Pont-	

	Pag.
k. Ponticorum	622.
Fines et divisio Ponti	622.
Res a regibus Ponticis, praecipue a Mithridate gestae	623-628.
B. De rebus populorum Graecorum	628.
Descriptio geographica	628-631.
Populi graeci Asiae minoris Persis subjecti ab a. 547-479. ante Chr.	632-636.
Rebellant tempore Darii Hystaspis et denuo subjugantur	636-661.
In libertatem aliquatenus vindicantur a Graecis, ab a. 479-387. ante Chr. n.	661-663.
Denuo Persis subjecti, ab a. 387-334. ante Chr.	663.
Socii Alexandri M. ab a. 334-323. ante Chr. n.	663-667.
Subjecti Seleucidis, ab a. 323-190. ante Chr. n.	667.
Libertate donati usque ad bellum Mithridaticum, ab a. 190-84. ante Chr.	667.
Subjecti Romanis, ab a. 84. ante Chr. n.	668. 669.

DE RERUM INITIIS.

Περὶ τῆς πρώτης γενέσεως τῶν ἀνθρώπων διτταὶ γέγονα- Hominum
origo. Diod.
1. 6.
σιν ἀποφάσεις παρὰ τοῖς νομιματάτοις τῶν τε Φυσιολόγων
καὶ τῶν ἱστορικῶν. Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἀγέννητον καὶ ἄ-
φθαρτον ὑποστήσαντες τὸν κόσμον, ἀπεφάναντο καὶ τὸ γέ-
νος τῶν ἀνθρώπων ἐξ αἰῶνος ὑπάρχειν, μηδέποτε τῆς
αὐτῶν τεκνώσεως ἀρχὴν ἐσχηκυίας· οἱ δὲ γεννητὸν καὶ
φθαρτὸν εἶναι νομίσαντες, ἔφησαν ὁμοίως ἐκείνοις τὸς ἀν-
θρώπους τυχεῖν τῆς πρώτης γενέσεως ὀρισμένοις χρόνοις.

Τὰς δὲ ἐξ ἀρχῆς γεννηθέντας τῶν ἀνθρώπων Φασὶν Prima ho-
minum vi-
ta rudis et
inculta.
Diod. I. 8.
ἐν ἀτάκτῳ καὶ θηριώδει βίῳ καθεστῶτας, σποράδην ἐπὶ
τάς νομάς ἐξιέναι, καὶ προσφέρειν τῆς τε βοτάνης τὴν
προσηνεσάτην καὶ τὰς αὐτομάτας ἀπὸ τῶν δένδρων καρπίας.
Καὶ πολεμιμένους μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων, ἀλλήλοις βοηθεῖν
ὑπὸ τῷ συμφέροντος διδασκομένους, ἀθροιζομένους δὲ διὰ
τὸν φόβον, ἐπιγινώσκειν ἐκ τοῦ κατὰ μικρὸν τὰς ἀλ-
λήλων τύπας. τῆς Φωνῆς δ' ἀσήμε καὶ συγκεχυμένης ἔσης,
ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον διαρθεῖν τὰς λέξεις, καὶ πρὸς ἀλλή-
λους τιθέντας σύμβολα περὶ ἐκάστων ὑποκειμένων, γνῶ-
ριμον σφίσιν αὐτοῖς ποιῆσαι τὴν περὶ πάντων ἐρμηνείαν.
Τοιούτων δὲ συστημάτων γινομένων, κατ' ἅπασαν τὴν οἰκω-
μένην, οὐχ ὁμοφῶνον πάντας ἔχειν τὴν διάλεκτον, ἐκά-
στων, ὡς ἔτυχε, συνταξάντων τὰς λέξεις. διὸ καὶ παν-
τοίους τὲ ὑπάρχει χαρακτῆρας διαλέκτων, καὶ τὰ πρῶτα
γενόμενα συστήματα τῶν ἀπάντων ἐθνῶν ἀρχέγονα γενέ-
σθαι. Τοὺς οὖν πρῶτους τῶν ἀνθρώπων, μηδενὸς τῶν πρὸς

A

βίον

βίον χρησίμων ἐυρημένε, ἐπιπόνως διάγειν, γυμνὰς μὲν ἐδιήτος ὄντας, οἰκήσεως δὲ καὶ πυρὸς ἀήθεις, τροφῆς δ' ἡμέρου παντελῶς ἀνευνοήτους. Καὶ γὰρ τὴν συγκομιδὴν τῆς ἀγρίας τροφῆς ἀγνοῶντας, μηδεμίαν τῶν καρπῶν εἰς τὰς ἐνδείας ποιεῖσθαι παρὰθελον. διὸ καὶ πολλὰς αὐτῶν ἀπόλλυσθαι κατὰ τὰς χειμῶνας, διὰ τε τὸ ψύχος καὶ τὴν σπάνιν τῆς τροφῆς. ἐκ δὲ τήτου κατ' ὀλίγον ὑπὸ τῆς πείρας διδασκομένους, εἰς τε τὰ σπῆλαια καταφεύγειν ἐν τῷ χειμῶνι, καὶ τῶν καρπῶν τὰς φυλάττεσθαι δυναμένους ἀποτιθέσθαι. Γνωσθέντος δὲ τῷ πυρὸς καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων, κατὰ μικρὸν καὶ τὰς τέχνας ἐυρεθῆναι, καὶ τὰλλα τὰ δυνάμενα τὸν κοινὸν βίον ὠφελεῖσαι. καθόλου γὰρ πάντων τὴν χρεῖαν αὐτὴν διδάσκαλον γενέσθαι τοῖς ἀνθρώποις, ὑφηγουμένην οἰκείως τὴν ἐκάστου μάθησιν ἐυφυεῖ ζῶν, καὶ συνεργὰς ἔχοντι πρὸς ἅπαντα χειρὰς, καὶ λόγον καὶ ψυχῆς ἀγχνόισιν.

Aetas au-
rea. Diod.
V. 66.

Μυθολογεῖσιν — οἱ Κρήτες — τὸν μὲν Κρόνον ὀν-
τα πρεσβύτατον (τῶν Τιτάνων), βασιλέα γενέσθαι, καὶ
τὰς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώπους ἐξ ἀγρίου διαίτης εἰς βίον
ἡμερον μεταῆσαι, καὶ διὰ τῆτο ἀποδοχῆς μεγάλης τυ-
χόντα πολλὰς ἐπελθεῖν τῆς οἰκουμένης τόπας. εἰσηγήσα-
σθαι δ' αὐτὸν ἅπανσι τὴν τε δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀπλότητα
τῆς ψυχῆς. διὸ καὶ τὰς ἐπὶ Κρόνου γενομένους ἀνθρώ-
πους παραδεδοῖσθαι τοῖς μεταγενεστέροις ἐνῆθεις καὶ ἀκά-
κους παντελῶς, ἔτι δ' εὐδαίμονας γεγυνοτάς. δυνασεῦσαι
δ' αὐτὸν μάλιστα τῶν πρὸς ἐσπέραν τύπων, καὶ μεγίστης
ἀξιώθῃναι τιμῆς. διὸ καὶ μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων πα-
ρὰ Ῥωμαίοις καὶ Καρχηδονίοις, ὅτε ἦν ἡ πόλις αὕτη, ἔτι
δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πλησιοχώροις ἐθνεσιν, ἐπιφανεῖς
ἐορταὶ καὶ θυσίαι γενέσθαι τῷ τῷ θεῷ, καὶ πολλὰς
τοποὺς ἐπωνύμους αὐτῷ γενέσθαι. Διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν
τῆς ἐυνομίας, ἀδίκημα μὲν μηδὲν ὅλως ὑπὸ μηδενος συν-
τελεῖσθαι, πάντας δὲ τὰς ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τήτου τε-
ταγμένους μακάριον βίον ἐξηκέναι, πάσης ἡδονῆς ἀνεμ-
πολίως ἀπολαύοντας. περὶ δὲ τῶτων καὶ τὸν ποιητὴν Ἡσίο-
δον ἐπιμαρτυρεῖν ἐν τοῖςδε τοῖς ἔπεσιν·

‘Οἱ μὲν ἐπὶ Κρόνου ἦσαν ὅτ’ ἔραν’ ἔμβασιλευν,

“Ωστε θεοὶ δ’ ἔζων, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,

Νόσ-

Νόσφιν ἄτερ τε πόνων καὶ οἷζυς· ἐδέ τι δειλὸν
 Γῆρας ἐπῆν· αἰεὶ δέ πόδας καὶ χεῖρας ὁμοῖοι
 Τέρποντ' ἐν θαλίῃσι, κακῶν ἔκτοσθεν ἀπάντων·
 Θνήσκον δ' ὡς ὑπνῷ δεδμημένοι· ἐσθλὰ δὲ πάντα
 Τοῖσιν ἔην. Καρπὸν δ' ἔφερε ζείδωρος ἄρουρα
 Ἀυτομάτῃ πολλόν τε καὶ ἄφθονον. οἱ δ' ἐθέλημοι
 Ἦσυχον ἔργ' ἐνέμοντο σὺν ἐδλοῖσι πολέεσσιν,
 Ἀφνειοὶ μήλοισι, Φίλοι μακάρεσσι θεοῖσι.

περὶ μὲν ἔν Κρόνου ταῦτα μυθολογεῖται.

I. DE REBUS ASIATICIS.

Asia, qua-
tenus tem-
pore Ale-
xandri cog-
nita fuit.
c. 339 ante
Chr.
Diod. XVIII.
c. 5. 6.

Απὸ — τῆ κατὰ Κιλικίαν Τάυρου συνεχὲς ὄρος δι' ὅλης τῆς Ἀσίας διήκει μέχρι τῆ Καυκάσου καὶ τῆ πρὸς ἀνατολὰς ὠκεανῷ· τῆτο δὲ παντοδαποῖς ἀνασῆμασι λόφων διειλημμένον, ἰδίᾳ καὶ ἕκασον ἔχει προσηγορίας· Τῆτον δὲ τὸν τρόπον εἰς δύο μέρη διαιρουμένης τῆς Ἀσίας, τὸ μὲν πρὸς τὰς ἄρκτους αὐτῆς νένευκε, τὸ δὲ πρὸς τὴν μεσημβρίαν· ἀκολούθως δὲ τέτοις τοῖς κλίμασι τῶν ποταμῶν τὰς ῥύσεις ἐχόντων ἀντιπροσώπους, οἱ μὲν εἰς τὴν Κασπίαν θάλατταν, οἱ δὲ εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον, ἔνιοι δ' εἰς τὸν ὑπὸ τὰς ἄρκτους Ὠκεανὸν ἐξερέυγονται· οἱ δ' ἀντικείμενοι τέτοις, οἱ μὲν εἰς τὸν κατὰ τὴν Ἰνδικήν, οἱ δ' ἐπὶ τὸν συνεχῆ τῆς ἡπείρου ταύτης κείμενον Ὠκεανὸν ἐκβάλλουσιν· ἔνιοι δ' εἰς τὴν καλεμένην ἐρυθρὰν θάλατταν καταφέρονται· ὁμοίως δὲ τέτοις διειλημμένων τῶν σατραπειῶν, αἱ μὲν ἐπὶ τὴν ἄρκτον, αἱ δὲ ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν ἔχουσι τὰς κλίσεις. καὶ πρώτη μὲν τῶν πρὸς τὴν ἄρκτον ἐστραμμένων κεῖται παρὰ τὸν Τάναϊν ποταμὸν Σογδιανὴ καὶ Βακτριανή, καὶ τέτων ἐχομένη Ἀρεία καὶ Παρθυσία, δι' ἧς συμβαίνει περιέχεσθαι τὴν Ὑρκανίαν θάλατταν, ἔσαν καὶ αὐτὴν μετὰ δὲ ταῦτα Μηδία, πολλὰς μὲν ἔχουσα τόπων προσηγορίας, μεγίστη δ' ἔσα πασῶν τῶν σατραπειῶν· ἐξῆς δ' Ἀρμενία καὶ Λυκαονία καὶ Καππαδοκία, πᾶσαι τὸν ἀέρα δυσχείμερον ἔχουσαι. ταύταις δὲ συνορίζουσι κατ' ἐνθεῖαν μὲν ἡ τε μεγάλη Φρυγία, καὶ ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ κειμένη, ἐκ δὲ τῶν πλαγίων Λυδία καὶ Καρία· ὑπερδέξιός δὲ τῆς Φρυγίας καὶ παράλληλος ἡ Πιστιδική, καὶ ταύτης ἐχομένη Λυκία. ἐν δὲ τοῖς παρὰ θάλατταν τόποις τέτων τῶν σατραπειῶν αἱ τῶν Ἑλλήνων πόλεις καθίδρυνται, ὧν τὰς προσηγορίας γράφειν ἐκ ἀναγκαῖον πρὸς τὴν ὑποκειμένην ὑπόθεσιν. αἱ μὲν ἔν πρὸς τὴν ἄρκτον ἐστραμμέναι σατραπεῖαι τὸν εἰρημένον τρόπον καθίδρυνται.

Τῶν

Τῶν δὲ πρὸς μεσημβρίαν ἐτραμμένων πρώτη μὲν παρὰ τὸν Καύκασόν ἐστιν Ἰνδική, βασιλεία μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος, οἰκουμένη δ' ὑπὸ πλειόνων Ἰνδικῶν ἔθνων, ὧν ἐστὶ μέγιστον τὸ τῶν Γανδαριδῶν ἔθνος, ἐφ' ἧς, διὰ τὸ πλῆθος τῶν παρ' αὐτοῖς ἐλεφάντων, ἐκ ἐπεσράτευσε ὁ Ἀλέξανδρος· ὁρίζει δὲ τὴν χώραν ταύτην καὶ τὴν ἐξῆς Ἰνδικήν, ποταμὸς δ' ὁ μέγιστος ὧν τῶν περὶ τὰς τόπας, καὶ τὸ πλάτος ἔχων σαδίων τριάκοντα. ἐχομένη δὲ ταύτης ἡ λοιπὴ τῆς Ἰνδικῆς, ἣν κατεπολέμησεν ὁ Ἀλέξανδρος, παραποταμίους ὕδασι κατάφρυτος, καὶ κατὰ τὴν εὐδαιμονίαν ἐπιφανεσάτη, καδ' ἦν ὑπῆρχε σὺν ἄλλαις πλείοσι βασιλείαις ἢ τε τῇ Πύρῳ καὶ Ταξίλου δυνατείᾳ, δι' ἧς συμβαίνει ρεῖν τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, ἀφ' οὗ τὴν προσηγορίαν ἔσχευεν ἡ χώρα. ἐχομένη δὲ τῆς Ἰνδικῆς ἀφώριστο σατραπείας Ἀραχωσία καὶ Κεδρωσία καὶ Καρμανία· πρὸς δὲ ταύταις Περσίς, ἐν ἣ τὴν Σασσιανὴν καὶ Σιττακηνὴν κείσθαι συμβέβηκεν. ἐξῆς δὲ Βαβυλωνία, μέχρι τῆς κατὰ τὴν Ἀραβίαν ἀοικήτου· ἐκ δὲ Πατέρου μέρους, ἀφ' οὗ ποιεῖμεθα τὴν ἀνάβασιν, Μεσοποταμία περιειλημμένη ἀπὸ ποταμοῖς, τῷ τε Ἐυφράτῃ καὶ Τίγριδι, δι' ἧς τέτευχε ταύτης τῆς προσηγορίας. ἐχομένη δὲ τῆς Βαβυλωνίας, Συρία ἡ ἀνω καλεσμένη, καὶ αἱ συνεχεῖς ταύτῃ παραθαλάττιοι, Κιλικία καὶ Παμφυλία, καὶ ἡ κοίλη Συρία, καδ' ἦν ἡ Φοινίκη περιειληπταί· παρὰ δὲ τὰ πέρατα τῆς κοίλης Συρίας καὶ τὴν συνεχῶς κειμένην ἔρημον, καδ' ἦν ὁ Νεῖλος φερόμενος ὁρίζει Συρίαν τε καὶ τὴν Αἰγυπτον, ἀπεδέδεικτο σατραπεία πασῶν ἀρίστη καὶ προσόδως ἔχουσα μεγάλης, Αἰγυπτος. πᾶσαι δ' αὗται καυματώδεις εἰσὶν, ὡς ἀντιπεπονθότες τῇ κατὰ μεσημβρίαν ἀέρος τῷ πρὸς ἄρκτους κατῆκοντι. αἱ μὲν ἔνι τῷ Ἀλεξάνδρου καταπολεμηθεῖσαι σατραπείαι, τὸν εἰρημένον τρόπον κείμεναι, διεμερίσθησαν τοῖς ἀξιολογωτάτοις τῶν ἀνδρῶν.

Ἡ μὲν — Ἀσσυρίων ἀρχὴ παλαιὰ τις ἔσα, καὶ Majora Asiae imperia. Dionys. Halic. p. 2.
 εἰς τὰς μυθικὰς ἀναγομένη χρόνους, ὀλίγου τινὸς ἐπράτησε τῆς Ἀσίας μέρους. ἡ δὲ Μηδική, καθε-
 λῶσα τὴν Ἀσσυρίαν, καὶ μείζονα δυναστείαν περι-
 βαλομένη, χρόνον ἔ πολλὸν κατέσχευεν, ἀλλ' ἐπὶ
 τῆς

τῆς τετάρτης κατελύθη γενεᾶς. Πέρσαι δέ, οἱ Μήδους καταγωνισάμενοι, τῆς μὲν Ἀσίας ὁλόγου δεῖν πάσης τελευτῶντες ἐκράτησαν, ἐπιχειρήσαντες δὲ καὶ τοῖς Ἑυραπαίοις ἔθνεσιν, ἃ πολλὰ ἐπηγάγοντο, χρόνον τε ἃ πολλῷ πλείονα διακοσίαν ἐτῶν ἔμειναν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς. ἡ δὲ Μακεδονικὴ δυναστεία, τὴν Περσῶν κατελῶσα ἰσχύον, μεγέθει μὲν ἀρχῆς ἀπάσας ὑπερεβάλετο τὰς πρὸ αὐτῆς, χρόνον δὲ ἔδὲ αὐτὴ πολὺν ἤνθησεν, ἀλλὰ μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτῇ ἐπὶ τὸ χεῖρον ἤρξατο φέρεσθαι. Διασπασθεῖσα γὰρ εἰς πολλὰς ἡγεμόνας εὐθὺς ἀπὸ τῶν διαδόχων, καὶ μετ' ἐκείνους ἄχρι τῆς δευτέρας ἡ τρίτης ἰσχύσασα προελθεῖν γενεάς, ἀσθενὴς αὐτὴ δι' αὐτῆς ἐγένετο, καὶ τελευτῶσα ὑπὸ Ῥωμαίων ἠΦανίσθη.

I. DE REBUS BABYLONIORUM, ASSYRIORUM ET MEDORUM

ante Chr.

I. Antiquioribus.

Assyriorum historia. Τὸ δὲ παλαιὸν τοῖνον κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπῆρχον
Diod. II. I. 31. ἐγχώριοι βασιλεῖς, ὧν ἔτε πρᾶξις ἐπίσημος, ἔτε ὄνομα
μνημονεύεται. πρῶτος δὲ τῶν εἰς ἰσορίαν καὶ μνήμην παρα-
Primus rex δεδομένων Νῖνος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων, μεγάλας
Ninus; πράξεις ἐπετελέσατο· περὶ ἧς τὰ κατὰ μέρος ἀναγράφειν
2059-2007. πειρασόμεθα. γενόμενος γὰρ φύσει πολεμικὸς καὶ ζήλωτῆς
delectos iu- ἀρετῆς καθάπλισε τῶν νέων τὰς κρατίστους, γυμνάσας
venes ar- δ' αὐτὰς πλείονα χρόνον συνήθεις ἐποίησε πάσῃ κακοπα-
mat, θεΐᾳ καὶ πολεμικοῖς κινδύνοις. συνησάμενος ἔν στρατόπεδον
& ἀξιόλογον, συμμαχίαν ἐποίησατο πρὸς Ἀριαῖον τὸν βασι-
cum Ariæo, λέα τῆς Ἀραβίας, ἡ κατ' ἐκείνους τὰς χρόνους ἐδόκει
rege Ara- πληθύνειν ἀλκίμαν ἀνδρῶν. ἔτι δὲ καὶ καθόλου τῶτο τὸ
biae, socie- ἔθνος Φιλελεύθερον, καὶ κατ' ἐδόνα τρόπον προσδε-
tatem init. χόμενον ἐπῆλυν ἡγεμόνα. διόπερ ἔθ' οἱ τῶν Περσῶν
βασιλεῖς ὕπερον, ἔθ' οἱ τῶν Μακεδόνων, καίπερ πλε-
στον.

στον ισχύσαντες, ἐδυνήθησαν τῷτο τὸ ἔθνος καταδου-
 λώσασθαι. καθόλου γὰρ ἡ Ἀραβία δυσπολέμητός ἐστιν
 ξενικαῖς δυνάμεσι διὰ τὸ τὴν μὲν ἔρημον αὐτῆς εἶναι,
 τὴν δὲ ἀνυδρον, καὶ διειλημμένην φρέασι πεφυρμένοις
 καὶ μόνοις τοῖς ἐγχωρίοις γνωριζομένοις. Ὁ δ' ἐν τῶν
 Ἀσσυρίων βασιλεὺς Νίνος τὸν δυναστεύοντα τῶν Ἀρά-
 βων παραλαβὼν, ἐστράτευσε μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἐπὶ
 Βαβυλωνίους, κατοικῶντας ὅμορον χώραν. κατ' ἐκείνους
 δὲ τὰς χρόνας ἡ μὲν νῦν ἔσα Βαβυλὼν ἐκ ἦν ἐκτισμέ-
 νη, κατὰ δὲ τὴν Βαβυλωνίαν ἐπῆρχον ἄλλαι πόλεις
 ἀξιόλογοι. ῥαδίως δὲ χειρωσάμενος τὰς ἐγχωρίους, διὰ
 τὸ τῶν ἐν τοῖς πολέμοις κινδύνων ἀπείρως ἔχειν, τῶ-
 τοις μὲν ἔταξε τελεῖν κατ' ἐνιαυτὸν ὠρισμένους φό-
 ρους, τὸν δὲ βασιλέα τῶν καταπολεμηθέντων λαβὼν
 μετὰ τῶν τέκνων αἰχμάλωτον ἀπέκτεινε. μετὰ δὲ ταῦ-
 τα πολλοῖς πλήθεσιν εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἐμβάλων, καὶ
 τινὰς τῶν πόλεων ἀναστάτους ποιήσας κατεπλήξατο τὰς
 ἐγχωρίους. διόπερ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Βαρζάνης, ὁρῶν
 ἑαυτὸν ἐκ ἀξιόμαχον ὄντα μετὰ πολλῶν δώρων ἀπήντη-
 σε, καὶ πᾶν ἔφησε ποιῆσειν τὸ προσταττόμενον. ὁ δὲ
 Νίνος μεγαλοψύχως αὐτῷ χρησάμενος, τῆς τε Ἀρμε-
 νίας συνεχώρησεν ἄρχειν, καὶ Φίλον ὄντα, πέμπειν
 στρατιὰν καὶ τὴν χορηγίαν τῷ σφετέρῳ στρατοπέδῳ.
 αἰεὶ δὲ μᾶλλον αὐξόμενος, ἐστράτευσε εἰς τὴν Μηδίαν.
 ὁ δὲ ταύτης βασιλεὺς Φάρνος παραταξάμενος ἀξιολόγῳ
 δυνάμει, καὶ λειψαῖς, τῶν τε στρατιωτῶν τὰς πλεί-
 στους ἀπέβαλε, καὶ αὐτὸς μετὰ τέκνων ἑπτὰ καὶ γυ-
 νακὸς αἰχμάλωτος ληφθεὶς ἀνεσταυρώθη.

Οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων τῷ Νίνῳ προχωρῶν-
 των, δεινὴν ἐπιθυμίαν ἔσχε τῇ καταστρέφασθαι τὴν
 Ἀσίαν ἅπασαν τὴν ἐντὸς Τανάϊδος καὶ Νείλου· ὥς
 ἐπύκταν γὰρ τοῖς εὐτυχῶσιν ἡ τῶν πραγμάτων ἐπὶ ῥῶϊα
 τὴν τῇ πλείονος ἐπιθυμίαν παρίστησι. διόπερ τῆς μὲν
 Μηδίας σατράπην ἕνα τῶν περὶ αὐτὸν Φίλων κατέστησεν·
 αὐτὸς δ' ἐπῆει τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἔθνη καταστρεφά-
 μενος, καὶ χρόνον ἑπτακαιδεκαετῇ καταναλώσας, πλην
 Ἰνδῶν καὶ Βακτριανῶν, τῶν ἄλλων ἀπάντων κύριος
 ἐγένετο. τὰς μὲν ἔν κατ' ἑκαστὰ μάχας, ἢ τὸν ἀριθ-
 μὸν

Primo Ba-
 byloniam,

deinde
 Armeniam
 subigit;

tum totam
 Asiam in-
 tra Tanain
 & Nilum
 imperio
 subiicere
 parat.

Debellato-
rum popu-
lorum re-
census.

μόν ἀπάντων τῶν καταπολεμηθέντων ἰδεῖς τῶν συγγρα-
φῶν ἀνέγραψε· τὰ δ' ἐπισημώτατα τῶν ἔθνων ἀκολέ-
θως Κτησίᾳ τῇ Κνιδίᾳ πειρασόμεθα συντόμως ἐπιδραμεῖν.
Κατεστρέφαστο μὲν γὰρ τῆς παραδαλαττίου καὶ τῆς συν-
εχῆς χώρας τὴν τε Ἀιγυπτου καὶ Φοινίκην, ἔτι καὶ
κοίλην Συρίαν, καὶ Κιλικίαν, καὶ Παμφυλίαν, καὶ
Λυκίαν, πρὸς δὲ ταύταις, τὴν τε Καρίαν, καὶ Φρυγίαν,
καὶ Μυσίαν, καὶ Λυδίαν· προσηγάγετο δὲ τὴν τε Τρω-
άδα καὶ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίαν, καὶ Προποντί-
δα, καὶ Βιθυνίαν, καὶ Καππαδοκίαν, καὶ τὰ κατὰ τὸν
Πόντον ἔθνη βάρβαρα καταπᾶντα μέχρι Ταυαΐδος· ἐκυ-
ρίευσεν δὲ τῆς τε Καδασίων χώρας καὶ Ταπύρων· ἔτι δ'
Τραπεζικὴν καὶ Δραγγῶν· πρὸς δὲ ταύτοις Δερβήικην, καὶ
Καριανίαν, καὶ Χωρομναίαν· ἔτι δὲ Βορκανίαν καὶ Παρ-
θυσίαν· ἐπῆλθε δὲ καὶ τὴν Περσίδα, καὶ Σουσιανήν, καὶ
τὴν καλουμένην Κασπιανήν· εἰς ἣν εἰσὶν εἰσβολαὶ στεναὶ
παντελῆς, διὸ καὶ προσαγορεύονται Κασπίαὶ πύλαι· πολ-
λὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν ἐλαττόνων ἔθνων προσηγάγετο, περὶ
ῶν μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. τῆς δὲ Βακτριανῆς ἑσθῆς δυσ-
εισβολοῦ, καὶ πλήθι μαχίμων ἀνδρῶν ἐχάσης, ἐπειδὴ πολ-
λὰ πονήσας ἀπρακτος ἐγένετο, τὸν μὲν πρὸς Βακτριανὸς
πόλεμον εἰς ἕτερον ἀνεβάλετο καιρὸν, τὰς δὲ δυνάμεις
ἀπαγαγὼν εἰς τὴν Συρίαν, ἐξελέξατο τόπον εὐθετον εἰς
πόλεως μεγάλης κτίσιν.

His per-
actis, urbem
ingentem
ad Euphra-
tem conde-
re consti-
tuit.

γ'. Ἐπιφανεστάτας γὰρ πράξεις τῶν πρὸ αὐτῆς κατ-
ειργασμένος, ἔσπευδε τηλικαύτην κτίσαι τὸ μέγεθος πό-
λιν, ὥστε μὴ μόνον αὐτὴν εἶναι μεγίστην τῶν τότε ἔσων
κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην, ἀλλὰ μηδὲ τῶν μεταγενε-
στέρων ἕτερον ἐπιβαλλόμενον ῥαδίως ἂν ὑπερθέσθαι. τὸν
μὲν ἂν τῶν Ἀράβων βασιλεῖα τιμήσας δάροις καὶ λαφύ-
ροις μεγαλοπρεπέσιν, ἀπέλυσε μετὰ τῆς ἰδίας στρατιᾶς εἰς
τὴν οἰκίαν· αὐτὸς δὲ τὰς πανταχόθεν δυνάμεις καὶ πα-
ρασκευὰς πάντων τῶν ἐπιτηδείων ἀνδρούσας ἐπὶ τὸν Ἐυ-
φράτην ποταμὸν, ἔκτισε πόλιν εὐ τετειχισμένην, ἑτε-
ρόμηνες αὐτῆς ὑποστησάμενος τὸ σχῆμα. εἶχε δὲ τῶν
μὲν μακροτέρων πλευρῶν ἑκατέραν ἢ πόλις ἑκατὸν καὶ
πεντήκοντα σταδίων, τῶν δὲ βραχυτέρων, ἐνενηήκοντα, διὸ
καὶ τὸ σύμπαντος περιβόλου συσφάδεντος ἐκ σταδίων τετρα-
κοσίων

κυσίων καὶ ὀγδοήκοντα, τῆς ἐλπίδος ἔ διεψεύσθη. τηλικαύτην γὰρ πόλιν ἄδεις ὕστερον ἐκτίσε κατὰ τε τὸ μέγεθος τῷ περιβόλῳ, καὶ τὴν περὶ τὸ τεῖχος μεγαλοπρέπεια. τὸ μὲν γὰρ ὕψος εἶχε τὸ τεῖχος ποδῶν ἑκατὸν, τὸ δὲ πλάτος τρισὶν ἄρμασιν ἱππάσιμον ἦν. οἱ δὲ σύμπαντες πύργοι τὸν μὲν ἀριθμὸν ἦσαν χίλιοι καὶ πεντακόσιοι, τὸ δ' ὕψος εἶχον ποδῶν διακοσίων. κατέκτισε δ' εἰς αὐτὴν τῶν μὲν Ἀσσυρίων τὰς πλείους καὶ δυνατωτάτους, ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων ἐθνῶν τὰς βαυλομένους· καὶ τὴν μὲν πόλιν ἐκάλεσεν ἀφ' ἐαυτῷ Νῖνον, τοῖς δὲ κατοικοῦσιν αὐτῇ πολλὴν τῆς ὁμόρου χώρας προσώρισεν.

Ninum appellatam.

δ'. Ἐπεὶ δὲ μετὰ τὴν κτίσιν ταύτην ὁ Νῖνος ἐσφράτευσεν ἐπὶ τὴν Βακτριανήν, ἐν ᾗ Σεμίραμιν ἐγήμεν, ἣν ἐπιΦανεστάτην ἀπασῶν τῶν γυναικῶν παρειλήφαμεν, ἀναγκαῖον ἐστὶν ὑπὲρ αὐτῆς προειπεῖν, πῶς ἐκ ταπεινῆς τυχῆς εἰς τηλικαύτην προήχθη δόξαν. Κατὰ τὴν Συρίαν ταλινὺν ἐστὶ πόλις Ἀσκάλων, καὶ ταύτης ἐκ ἀποδεν λίμνη μεγάλη καὶ βαθεῖα, πλήρης ἰχθύων. παρὰ δὲ ταύτην ὑπάρχει τέμενος θεᾶς ἐπιφανῆς, ἣν ὀνομάζουσιν οἱ Σύροι Δερκετὲν· αὕτη δὲ τὸ μὲν πρόσωπον ἔχει γυναικὸς, τὸ δ' ἄλλο σῶμα πᾶν ἰχθύος, διὰ τινὰς τοιαύτας αἰτίας. μυθολογᾷσιν οἱ λογιώτατοι τῶν ἐγχωρίων τὴν Ἀφροδίτην προσκόψασαν τῇ προεξημένη θεᾷ, δεινὸν ἐμβαλεῖν ἔρωτα νεανίσκου τινὸς τῶν θυόντων ἐκ αἰῶδς. τὴν δὲ Δερκετὲν μιγεῖσαν τῷ Σύρῳ, γεννῆσαι μὲν θυγατέρα, καταισχυνθεῖσαν δὲ ἐπὶ τοῖς ἡμαρτημένοις, τὸν μὲν νεανίσκον ἀφανίσαι, τὸ δὲ παιδίον εἰς τινὰς ἐρήμους καὶ πετρώδεις τόπους ἐκθεῖναι· ἐν οἷς πολλὰ πλήθους περιστερῶν ἐννοσσεύειν ἐβώδοντας, παραδόξως τροφῆς καὶ σωτηρίας τυχεῖν τὸ βρέφος· αὐτὴν δὲ διὰ τὴν αἰσχύνῃ καὶ λύπῃν ῥίψασαν εἰς τὴν λίμνην, μετασχηματισθῆναι τοῦ τῷ σώματος τύπου εἰς ἰχθύν. διὸ καὶ τὰς Σύρους μέχρι τῷ νῦν ἀπέχεσθαι τέτου τῷ ζῷ· καὶ τιμᾶν τὰς ἰχθύας ὡς θεάς. περὶ δὲ τὸν τόπον, ὅπου τὸ βρέφος ἐξετέθη, πλήθους περιστερῶν ἐννοσσεύοντος, παραδόξως καὶ δαιμονίως ὑπὸ τέτων τὸ παιδίον διατρέφεσθαι. τὰς μὲν γὰρ ταῖς πτέρυξι περιεχάσας τὸ σῶμα τῷ βρέφους πανταχόθεν θάλλειν· τὰς δ' ἐκ τῶν συνέγγυς ἐπάμλεων, ὅποτε τηρή-

Baſtrianos deinde bello petit, apud quos Semiramidem uxorem ducit.

Semiramidis mirabilis ortus,

& miraculo servata vita.

τηρήσαιεν τὰς τε βουκόλους καὶ τὰς ἄλλους νομεῖς λι-
πόντας, ἐν τῷ στόματι φερέσας γάλα, διατρέφειν, παρα-
σταζέσας ἀνὰ μέσον τῶν χειλέων. ἐνιαυσιαίου δὲ τῷ παι-
δίου γενομένου, καὶ στερεωτέρας τροφῆς προσδεομένου,
τὰς περιστεράς ἀποκνιζέσας ἀπὸ τῶν τυρῶν παρέχεσθαι
τροφὴν ἀρκῶσαν. τὰς δὲ νομεῖς ἐπανιόντας, καὶ θεωρῶν-
τας περιβεβρωμένους τὰς τυρὰς, θαυμάσαι τὸ παραδόξον.
παρατηρήσαντας ἔν καὶ μαθόντας τὴν αἰτίαν, εὐρεῖν τὸ
βρέφος διαφέρειν τῷ κάλλει. εὐθὺς ἔν αὐτὸ νομίσαντας εἰς
τὴν ἔπαυλιν, δωρήσασθαι τῷ προεστώτι τῶν βασιλικῶν
κτηνῶν, ὄνομα Σίμμα. καὶ τῶτον δὲ ἄτεκνον ὄντα τὸ παι-
δίον τρέφειν ὡς θυγατρίον μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ὄνο-
μα δέμενον Σεμίραμιν· ὅπερ ἐστὶ κατὰ τὴν τῶν Σύρων
διάλεκτον παρωνομασμένον ἀπὸ τῶν περιστερῶν, ὥς ἀπ'
ἐκείνων τῶν χρόνων οἱ κατὰ Συρίαν ἅπαντες διετέλεσαν
ὡς θεὰς τιμῶντες.

Educata
a Simma,
pastore re-
gio,

εἰ. Τὰ μὲν ἔν κατὰ τὴν γένεσιν τῆς Σεμιράμιδος
μυθολογούμενα, σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν. Ἦδη δ' αὐτῆς ἡλι-
κίαν ἐχέσης γάμου καὶ τῷ κάλλει πολὺ τὰς ἄλλας παρ-
θένους διαφερέσης, ἀπεστάλη παρὰ βασιλέως ἑπαρχος,
ἐπισκεψόμενος τὰ βασιλικὰ κτήνη. ἔτος δ' ἐκαλεῖτο Με-
νόνης, πρῶτος δ' ἦν τῶν ἐκ τῆ βασιλικῆς συνεδρίου, καὶ
τῆς Συρίας ἀπάσης ἀποδεδειγμένος ἑπαρχος. ὃς καταλύ-
σας παρὰ τῷ Σίμμα, καὶ θεωρήσας τὴν Σεμίραμιν,
ἐθηρεύθη τῷ κάλλει διὸ καὶ τῷ Σίμμα καταδεσθεὶς αὐ-
τῷ δοῦναι τὴν παρθένον εἰς γάμον ἔννομον, ἀπήγαγεν
αὐτὴν εἰς Νῖνον, καὶ γήμας ἐγέννησε δύο παῖδας, Ἰτα-
πάτην καὶ Ἰδάσκη. τῆς δὲ Σεμιράμιδος ἐχέσης καὶ
τᾶλλα ἀκόλουθα τῇ περὶ τὴν ὄψιν εὐκρεπείᾳ, συνέβαινε
τὸν ἄνδρα τελέως ὑπ' αὐτῆς δεδουλωσθαι, καὶ μηδὲν
ἄνευ τῆς ἐκείνης γνώμης πράττοντα, κατευστοχεῖν ἐν πᾶ-
σι. καὶ ὃν δὴ χρόνον ὁ βασιλεὺς, ἐπειδὴ τὰ περὶ τὴν
κτίσιν τῆς ὁμωνύμου πόλεως συνετέλεσε, στρατεύειν ἐπὶ
Βακτριανὰς ἐνεχείρησεν. εἰδὼς δὲ τὰ τε πλήθη καὶ τὴν
ἀλκὴν τῶν ἀνδρῶν, ἔτι δὲ τὴν χώραν ἔχουσαν τόπους
πολλὰς ἀπροσίτους διὰ τὴν ὀχυρότητα, κατέλεξεν ἐξ
ἀπάντων τῶν ὑπ' αὐτὸν ἐθνῶν στρατιωτῶν πλῆθος. ἐπεὶ
γὰρ κατὰ τὴν πρότερον στρατείαν ἀποτετευχῶς ἦν, ἔσπευ-
δε

Menones,
consilli regii
princeps,
primo in
matrimonio
habuerat.

δε πολλαπλασίονι παραγενέσθαι δυνάμει πρὸς τὴν Βακ- Nini incre-
 τριανήν. συναχθείσης δὲ τῆς στρατιάς πανταχόθεν, ἡριθ- dibilis con-
 μήθησαν, ὡς Κτησίας ἐν ταῖς ἱστορίαις ἀναγράφει, nos copia-
 πεζῶν μὲν ἑκατὸν ἐβδομήκοντα μυριάδες, ἱππέων δὲ μιᾶ- rum nume-
 πλείους τῶν ἑικοσι μυριάδων, ἄρματα δὲ δρεπανηφόρα μι- rus,
 κρόν ἀπολείποντα τῶν μυρίων ἑξακοσίων. ἔστι μὲν ἔν
 ἄπιστον τοῖς αὐτόθεν ἀκούσι τὸ πλήθος τῆς στρατιάς,
 ἔ μὴν ἀδύνατον γε Φανήσεται τοῖς ἀναθεωρῶσι τὸ τῆς
 Ἀσίας μέγεθος, καὶ τὰ πλήθη τῶν κατοικούντων αὐτὴν
 ἔθνων. εἰ γάρ τις (ἀφείδων τὴν ἐπὶ Σκύθας Δαρείου στρα-
 τεῖαν μετὰ ὀγδοήκοντα μυριάδων, καὶ τὴν Ξέρξου διάβα- comparatus
 σιν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τοῖς ἀναριθμήτοις πλήθεσι) τὰς cum aliorum
 χθρὲς καὶ πρῶην συντελεσθείσας πράξεις ἐπὶ τῆς Ἑυρώ- populorum
 πης σκέψαιτο, τάχιον αὖ πιστὸν ἡγήσαιοτο τὸ ῥηθέν. exercitibus.
 κατὰ μὲν ἔν τὴν Σικελίαν ὁ Διονύσιος ἐκ μιᾶς τῆς τῶν
 Συρακουσίαν πόλεως ἐξήγαγεν ἐπὶ τὰς στρατείας πεζῶν
 μὲν δώδεκα μυριάδας, ἱππεῖς δὲ μυρίους καὶ δισχιλίους,
 ναῦς δὲ μακρὰς ἐξ ἑνὸς λιμένος τετρακοσίας, ὧν ἦσαν
 ἔνιοι τριήρεις τε καὶ πεντήρεις. Ῥωμαῖοι δὲ μικρὸν πρὸ
 τῶν Ἀννιβαϊκῶν καιρῶν προορώμενοι τὸ μέγεθος τῶν πολέ-
 μου, κατέγραφαν τὰς κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐπιτηδεύουσας εἰς
 τὴν στρατείαν, πολίτας τε καὶ συμμάχους, ὧν ὁ σύμ-
 πας ἀριθμὸς μικρὸν ἀπέλιπε τῶν ἑκατὸν μυριάδων. καί-
 τοιγ' ἔνεκα πλήθους ἀνθρώπων, τὴν Ἰταλίαν ὅλην ἐν αὐ-
 τις συγκρίνειε πρὸς ἓν ἔθνος τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν. ταῦ-
 τα μὲν ἔν ἡμῶν εἰρήθαι πρὸς τὰς ἐκ τῆς νῦν περὶ τὰς πό-
 λεις ἔσης ἐρημίας τεκμαιρομένους τὴν παλαιὰν τῶν ἔθνων
 πολυανθρώπιαν.

στ'. Ὁ δ' ἔν Νίνος μετὰ τοσαύτης δυνάμεως στρα- Primus im-
 τεύσας εἰς τὴν Βακτριανήν, ἡναγνάζετο, δυσκόλων τῶν τό- petus in Ba-
 πων καὶ στενῶν ὄντων, κατὰ μέρος ἄγειν τὴν δύναμιν. ἡ ctra, ubi
 γὰρ Βακτριανὴ χώρα πολλὰς καὶ μεγάλας ὀκουμένη Oxyartes
 πόλεσι, μίαν μὲν εἶχεν ἐπιφανεστάτην, ἐν ᾗ συνέβαι- rex sedem
 νεν εἶναι τὴν βασιλείαν· αὕτη δ' ἐκαλεῖτο μὲν Βακτρα, με- habuit, irri-
 γέθει δὲ καὶ τῇ κατὰ ἀκρόπολιν ὀχυρότητι πολὺ πασῶν tus.
 διέφερε. βασιλεύων δ' αὐτῆς Ὁξυάρτης κατέγραφεν ἅπαν-
 τας τὰς ἐν ἡλικίᾳ στρατείας ὄντας, οἳ τὸν ἀριθμὸν ἡθρο-
 δησαν εἰς τετταράκοντα μυριάδας, ἀναλαβὼν ἔν τὴν δύ-
 ναμιν,

ναμιν, καὶ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσας περὶ τὰς ἐισβολὰς,
 εἰσῆε μέρος τῆς τῷ Νίνου στρατιᾶς εἰσβαλεῖν. ἐπεὶ δ' ἔδο-
 ξεν ἱκανὸν ἀποβεβηκέναι τῶν πολεμίων. πληθὸς εἰς τὸ
 πεδῖον, ἐξέταξε τὴν ἰδίαν δύναμιν. γενομένης δὲ μάχης
 ἰσχυρᾶς, οἱ Βακτριανοὶ τὰς Ἀσσυρίους τρεψάμενοι, καὶ
 τὸν διωγμὸν μέχρι τῶν ὑπερκειμένων ὁρῶν ποιησάμενοι,
 διέφθειραν τῶν πολεμίων εἰς δέκα μυριάδας. μετὰ δὲ ταῦ-
 τα πάσης τῆς δυνάμεως εἰσβαλέσης κρατούμενοι τοῖς πλή-
 θεσι, κατὰ πόλεις ἀπεχώρησαν, ἕκαστοι ταῖς ἰδίαις πα-
 τρῶσι βοηθήσαντες. τὰς μὲν ἔν ἄλλας ὁ Νῖνος ἐχειρώσατο
 ῥαδίως, τὰ δὲ Βάκτρα, διὰ τε τὴν ὀχυρότητα καὶ τὰς ἐν
 αὐτῇ παρασκευάς, ἠδυνάτει κατὰ κράτος ἐλεῖν. πολυχρο-
 νίου δὲ τῆς πολιορκίας γενομένης, ὁ τῆς Σεμιράμιδος
 ἀνὴρ ἐρώτικῶς ἔχων πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ συστρατευό-
 μενος τῷ βασιλεῖ, μετεπέμψατο τὴν ἀνδραπον. ἡ δὲ συν-
 ἔσει καὶ τόλμῃ καὶ τοῖς ἄλλοις πρὸς ἐπιφάνειαν συντεί-
 νησι κεχορηγημένη, καιρὸν ἔλαβεν ἐπιδείξασθαι τὴν ἰδίαν
 ἀρετὴν. πρῶτον μὲν ἔν πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν μέλλουσα
 διαπορεύεσθαι στολὴν ἐπραγματεύσατο, δι' ἧς ἐκ ἦν δια-
 ψυνῶναι τὸν περιβεβλημένον πότερον ἀνὴρ ἐστὶν ἢ γυνή.
 αὕτη δ' ἦν εὐχρηστος αὐτῇ πρὸς τε τὰς ἐν τοῖς καύμασιν
 ὁδοπορίας, εἰς τὸ διατηρῆσαι τὸν τῷ σώματος χροῖτα, καὶ
 πρὸς τὰς ἐν τῷ πράττειν ὁ βάλοιτο χρεῖας, εὐκίνητος ἔσα
 καὶ νεανική. καὶ τὸ σύνολον τοσαύτη τις ἐπὶ αὐτῇ χά-
 ρις, ὥστ' ὕστερον Μήδους ἡγησαμένους τῆς Ἀσίας, Φο-
 ρεῖν τὴν Σεμιράμιδος στολὴν, καὶ μετὰ ταῦθ' ὁμοίως Πέρ-
 σας. παραγενομένη εἰς τὴν Βακτριανὴν καὶ κατασχεψαμένη
 τὰ περὶ τὴν πολιορκίαν, ἑώρα κατὰ μὲν τὰ πεδία καὶ τὰς
 ἐνεφόδους τῶν τόπων προσβολὰς γινομένας, πρὸς δὲ τὴν
 ἀκρόπολιν ἐδένα προσιόντα, διὰ τὴν ὀχυρότητα καὶ τὰς
 ἔνδον ἀπολελοιπότητας τὰς ἐνταυθοὶ Φυλακὰς, καὶ παρεπι-
 βοηθῆντας τοῖς ἐπὶ τῶν κάτω τειχῶν. κινδυνεύουσι. διό-
 περ παραλαβῶσα τῶν στρατιωτῶν τὰς πετροβατεῖν ἐιωθό-
 τας, καὶ μετὰ τῶν διὰ τινος χαλεπῆς φάραγγος προσ-
 αναβῶσα, κατέλαβε τὸ μέρος τῆς ἀκροπόλεως, καὶ τοῖς
 πολιορκῶσι τὸ κατὰ τὸ πεδῖον τεῖχος ἐσήμηνεν. οἱ δ' ἔνδον
 ἐπὶ τῇ καταλήψει τῆς ἀκρας καταπλαγέντες ἐξέλιπον τὰ
 τεῖχη, καὶ τῆς σωτηρίας ἀπέγνωνσαν. τῆτον δὲ τὸν τρέ-

In Nini ca-
 stris aderat
 Menones;
 eumque se-
 cuta Semi-
 ramis,

cujus consi-
 lio & auda-
 cia arx tan-
 dem capta
 est.

πον ἀλάσσης τῆς πόλεως, ὁ βασιλεὺς θαυμάσας τὴν ἀρε-
τὴν τῆς γυναίκος, τὸ μὲν πρῶτον αὐτὴν μεγάλας δωρεαῖς
ἐτίμησε, μετὰ δὲ ταῦτα, διὰ τὸ κάλλος τῆς ἀνδράπου
ἔχων ἐρωτικῶς, ἐπεχείρησε τὸν ἄνδρα πείθειν ἐκουσίως
αὐτῇ παραχωρῆσαι, ἐπαγγελάμενος ἀντὶ ταύτης τῆς χά-
ριτος αὐτῇ συνοικεῖν τὴν ἰδίαν θυγάτέρα Σωσάνην. δυσχε-
ρῶς δ' αὐτῇ Φέροντος, ἠπειλήσεν ἐκκόψειν τὰς ὀράσεις,
μὴ προχείρως ὑπηρετῆντος τοῖς προστάγμασιν· ὁ δὲ Μενό-
νῃς ἅμα μὲν τὰς τῆ βασιλέως ἀπειλὰς δεισας, ἅμα δὲ
διὰ τὸν ἔρωτα περιπεσὼν λύσση τινὶ καὶ μανίᾳ, βρόχον
ἐαυτῷ περιδεῖς ἀνεκρέμασε. Σεμίραμις μὲν ἔν δια τοιαύ-
τας αἰτίας εἰς βασιλικὸν ἦλθε πρόσχημα.

ζ'. Ὁ δὲ Νίνος τὰς τε ἐν Βάκτροις παρέλαβε θησαυ-
ροὺς, ἔχοντας πολὺν ἄργυρόν τε καὶ χρυσόν, καὶ τὰ κα-
τὰ τὴν Βακτριανὴν καταστήσας ἀπέλυσε τὰς δυνάμεις.
μετὰ δὲ ταῦτα γεννήσας ἐν Σεμιράμιδος οὐκὸν Νινύαν ἐτε-
λεῦθησε, τὴν γυναῖκα ἀπολιπὼν βασιλίσσαν. τὸν δὲ Νί-
νον ἡ Σεμίραμις ἔθαψεν ἐν τοῖς βασιλείοις, καὶ κατε-
σκεύασεν ἐπ' αὐτῷ χῶμα παμμέγεδres, ἔ τὸ μὲν ὕψος
ἐννέα ἦν σταδίων, τὸ δ' εὖρος, ὡς Φησι Κτησίας, δέ-
κα. διὸ καὶ τῆς πόλεως παρὰ τὸν Ἑυφράτην ἐν πεδίῳ
κειμένης, ἀπὸ πολλῶν σταδίων ἐφαίνετο τὸ χῶμα, κα-
θαπερὶ τις ἀκρόπολις· ὁ δὲ μέχρι τῆ νῦν Φασι διαμένειν,
καίπερ τῆς Νίνου κατεσκαμμένης ὑπὸ Μήδων, ὅτε κατέ-
λυσαν τὴν Ἀσσυρίων βασιλείαν. ἡ δὲ Σεμίραμις, ἔσα φύ-
σει μεγαλεπίβολος, καὶ φιλοτιμουμένη τῇ δόξῃ τὸν βα-
σιλευκὸν πρότερον ὑπερθέσθαι, πόλιν μὲν ἐπεβάλετο
κτίζειν ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ. ἐπιλεξαμένη δὲ τὰς πανταχό-
θεν ἀρχιτέκτονας καὶ τεχνίτας, ἔτι δὲ τὴν ἄλλην χορη-
γίαν παρασκευασαμένη, συνήγαγεν ἐξ ἀπάσης τῆς βασι-
λείας, πρὸς τὴν τῶν ἔργων συντέλειαν, ἀνδρῶν μυριά-
δας διακοσίας. ἀπολαβῆσα δὲ τὸν Ἑυφράτην ποταμὸν εἰς
μέσον, περιεβάλετο τείχος τῇ πόλει σταδίων τριακοσίων
ἐξήκοντα, διειλημμένον πυργοῖς πυκνοῖς καὶ μεγάλοις.
τηλικῶτον δ' ἦν τὸ βάρος τῶν ἔργων, ὥστε τὸ μὲν πλά-
τος εἶναι τῶν τειχῶν ἐξ ἄρμασιν ἰκπασίμων, τὸ δ' ὕψος
ἄπιστον τοῖς ἀκούουσιν, ὡς Φησι Κτησίας ὁ Κνίδιος· ὡς δὲ
Κλειτάρχος καὶ τῶν ὕστερον μετ' Ἀλεξάνδρου διαβάντων
εἰς

Mulieris &
pulchritudi-
nem & vir-
tutem admi-
ratus Ninus
cogit mari-
tum, ut regi
cedat uxori-
rem.

Nino mor-
tuo Semira-
mis succe-
dit.
Marito mo-
numentum
ponit,

ejusque
opera aemu-
laus Babylo-
nem conde-
re instituit.

Urbis ma-
gnitudo,

muri.

εἰς τὴν Ἀσίαν τινὲς ἀνέγραψαν, τριακοσίων ἐξήκοντα καὶ
 πέντε σταδίων. καὶ προστιθέασιν, ὅτι τῶν ἴσων ἡμερῶν
 εἰς τὴν ἐνιαυτὸν ἔσων, ἐφιλοτιμήθη τὸν ἴσον ἀριθμὸν τῶν
 σταδίων ὑποστήσασθαι. ὅπας δὲ πλίνθους εἰς ἀσφαλτον
 ἐνδυσάμενη, τεῖχος κατεσκεύασε, τὸ μὲν ὕψος, ὡς μὲν
 Κτησίας Φησὶ, πεντήκοντα ὀργυιῶν, ὡς δ' ἐνιοι τῶν νεω-
 τέρων ἔγραψαν, πηχῶν πεντήκοντα· τὸ δὲ πλάτος, πλεῖον
 ἢ δυσὶν ἄρμασιν ἱππάσιμον. πύργους δὲ τὸν μὲν ἀριθ-
 μὸν διακοσίους καὶ πεντήκοντα, τὸ δ' ὕψος καὶ πλάτος
 ἐξ ἀναλόγου τῷ βάρει τῶν κατὰ τὸ τεῖχος ἔργων. ἡ χρῆ-
 δὲ θαυμάζειν εἰ τηλικῶτα τὸ μέγεθος τῆ περιβόλου κατε-
 στῶτος ὀλίγους πύργους κατεσκεύασεν. ἐπὶ πολὺν γὰρ τό-
 πον τῆς πόλεως ἔλεσι περιεχομένης, κατὰ τῆτον τὸν τό-
 πον ἢ ἔδοξεν αὐτῇ πύργους οἰκοδομεῖν, τῆς φύσεως τῶν
 ἐλῶν ἱκανὴν παρεχομένης ὀχυρότητα. ἀνὰ μέσον δὲ τῶν
 οἰκιῶν καὶ τῶν τειχῶν ὁδὸς πάντη κατελείεπτο δίπλεθρος.

ἡ. Πρὸς δὲ τὴν ὀξύτητα τῆς τέτων οἰκοδομίας, ἐκά-
 στῳ τῶν Φίλων στάδιον διεμέτρησε, δῶσα τὴν ἱκανὴν εἰς
 τὸτο χορηγίαν, καὶ διακελευσαμένη τέλος ἐπιθεῖναι τοῖς
 ἔργοις ἐν ἐνιαυτῷ. ὧν ποιησάντων τὸ προσταχθὲν μετὰ
 πολλῆς σπουδῆς, τέτων μὲν ἀπεδέξατο τὴν Φιλοτιμίαν,
 αὐτὴ δὲ κατὰ τὸ στενότατον μέρος τῆ ποταμῆ γέφυραν
 σταδίων πέντε τὸ μῆκος κατεσκεύασεν, εἰς βυθὸν Φιλο-
 τέχνως καθίσασα τὰς κίονας· οἱ δὲ εἰστήκεισαν ἀπ' ἀλ-
 λήλων πόδας δώδεκα. τὰς δὲ συνεριδομένους λίθους τόρ-
 μοις σιδηροῖς διελάμβανε, καὶ τὰς τέτων ἀρμονίας ἐπλή-
 ρου μόλιβδον ἐντήκουσα· τοῖς δὲ κίοσι πρὸ τῶν τὸ ρεύμα
 δεχομένων πλευρῶν γωνίας προκατεσκεύασεν, ἐχέσας τὴν
 ἀπορροὴν περιφερῆ, καὶ συνδεδεμένην κατ' ὀλίγον ἕως τῆ
 κατὰ τὸν κίονα πλάτους· ὅπως αἱ μὲν περὶ τὰς γωνίας ὀξύ-
 τητες τέμνωσι τὴν καταφορὰν τῆ ρεύματος, αἱ δὲ περι-
 φέρειαι τῇ τέτου βίᾳ συνείκουσαι πρᾶννῳσι τὴν σφοδρό-
 τητα τῆ ποταμῆ. ἡ μὲν ἔν γέφυρα κεδρίναις καὶ κυπα-
 ριττίναις δοκοῖς, ἐπὶ δὲ Φοινίκων στελέχεσι ὑπερμεγέθεσι
 κατεστεγασμένη, καὶ τριάκοντα ποδῶν ἔσα τὸ πλάτος,
 ἕδενος ἐδόκει τῶν Σεμιράμιδος ἔργων τῇ Φιλοτεχνίᾳ λεί-
 πεσθαι. ἐξ ἑκατέρου δὲ μέρους τῆ ποταμῆ κοηπίδα πολυ-
 τελῇ κατεσκεύασε, παραπλησίαν κατὰ τὸ πλάτος τοῖς τεί-
 χεσιν,

Pons Eu-
 phrati im-
 positus iun-
 git urbem.

χεσιν, ἐπὶ στάδια ἑκατὸν ἐξήκοντα. ὠκοδόμησε δὲ καὶ
 βασιλείᾳ διπλᾷ παρὰ τὸν ποταμὸν ἐξ ἑκατέρου μέρους τῆς
 γεφύρας, ἐξ ὧν ἅμα μὲν ἔμελλε τὴν [τε πόλιν ἅπασαν Regiae
 κατοπτεύειν, καὶ καθάπερ εἰ τὰς κλεῖς ἔξειν τῶν ἐπικαι-
 βοτάτων τῆς πόλεως τόπων. τῷ δ' Εὐφράτου διὰ μέσης
 τῆς Βαβυλῶνος ῥέοντος καὶ πρὸς μεσημβρίαν καταφερομέ-
 νου, τῶν βασιλείων τὰ μὲν πρὸς ἀνατολὴν ἔνευε, τὰ δὲ castella
 πρὸς δύσιν· ἀμφοτέρω δὲ πολυτελῶς κατασκευάστο. τῷ
 μὲν γὰρ εἰς τὸ πρὸς ἐσπέραν κειμένου μέρους ἐποίησε
 τὸν πρῶτον περίβολον ἐξήκοντα σταδίων, ὑψηλοῖς καὶ
 πολυτελέσι τείχεσιν ὠχυρωμένον, ἐξ ὅπτης πλίνθου·
 ἕτερον δ' ἐντὸς τούτου κυκλοτερεῖ κατασκεύασε, καὶ ὃν ἐν
 ὠμαῖς ἔτι ταῖς πλίνθοις διετετύπωτο θηρία παντοδαπά,
 τῇ τῶν χρωμάτων φιλοτεχνίᾳ τὴν ἀλήθειαν ἀπομιμέ-
 μενα. ἔτος δ' ὁ περίβολος ἦν τὸ μὲν μῆκος, σταδίων τεσ-
 σαράκοντα· τὸ δὲ πλάτος, ἐπὶ τριακοσίους πλίνθους· τὸ
 δ' ὕψος, ὡς Κτησίας Φησὶν, ὀργυῶν πεντήκοντα. τῶν δὲ
 πύργων ὑπῆρχε τὸ ὕψος ὀργυῶν ἑβδομήκοντα. κατασκεύασε
 δὲ τρίτον ἐνδοτέρω περίβολον, ὃς περιεῖχεν ἀκρίπολιν,
 ἧς ἡ μὲν περίμετρος ἦν σαδίων ἑκοσι, τὸ δὲ μῆκος καὶ
 πλάτος τῆς ὠκοδομίας ὑπεραίρον τῷ μέσῳ τείχεος τὴν
 κατασκευὴν. ἐνῆσαν δ' ἐν τε τοῖς πύργοις καὶ τείχεσι ζῶα
 παντοδαπά φιλοτέχνως τοῖς τε χρώμασι καὶ τοῖς τῶν τύ-
 πων ἀπομιμήμασι κατασκευασμένα. τὸ δ' ὅλον ἐπεποίητο
 κυνήγιον παντοίων θηρίων ὑπάρχον πλήρες, ὧν ἦσαν τὰ
 μεγέθη πλεῖον ἢ πηχῶν τεττάρων. κατασκεύαστο δ' ἐν
 αὐτοῖς καὶ ἡ Σεμίραμις, ἀφ' ἵππου πάρδαλιν ἀκοντίζου-
 σα, καὶ πλησίον αὐτῆς ὁ ἀνὴρ Νίνος, παίων ἐκ χειρὸς
 λέοντα λόγχῃ. ἐπέστησε δὲ καὶ πύλας τρισσάς, ὑφ' ἧν
 ὑπῆρχον δαίται χάλκεαι διὰ μηχανῆς ἀνοιγόμεναι. ταῦ-
 τα μὲν ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ τῷ μεγέθει καὶ ταῖς κατα-
 σκευαῖς πολὺ προεῖχε τῶν ὄντων ἐπὶ θάτερα μέρη τῷ πο-
 ταμῷ· ἐκεῖνα γὰρ εἶχε τὸν μὲν περίβολον τῷ τείχεος
 τριάκοντα σταδίων ἐξ ὅπτης πλίνθου· ἀντὶ δὲ τῆς περὶ
 τὰ ζῶα φιλοτεχνίας, χαλκᾶς ἐπὶ νόας Νίνου καὶ Σεμίραμι-
 δος καὶ τῶν ὑπάρχων, ἔτι δὲ Διὸς, ὃν καλεῖσιν οἱ Βα-
 βυλώνιοι Βῆλον. ἐνῆσαν δὲ καὶ παράταξις καὶ κυνήγια
 παντο-

Turres;

muris im-
pressa ani-
malium si-
mulacra,
venationes;portae cum
aedibus re-
giis.

παντοδαπά, ποικίλην ψυχαγωγίαν παρεχόμενα τοῖς θεα-
μένοις.

Fossa in-
gens.

Γ'. Μετὰ δὲ ταῦτα τῆς Βαβυλωνίας ἐκλεξαμένη τὸν
ταπεινότερον τόπον, ἐποίησε δεξαμενὴν τετράγωνον, ἥς ἦν
ἐκάστη πλευρὰ σταδίων τριακοσίων, ἐξ ὅπτης πλίνθου καὶ
ἀσφάλτου κατεσκευασμένη, καὶ τὸ βάθος ἔχουσα ποδῶν
τριάκοντα καὶ πέντε· εἰς ταύτην δ' ἀποσρέψασα τὸν πο-
ταμὸν, κατεσκεύασεν ἐκ τῶν ἐπὶ τὰδε βασιλείων εἰς θά-
τερα διώρυγα. ἐξ ὅπτης δὲ πλίνθου συνοικοδομήσασα τὰς
καμάρας, ἐξ ἑκατέρου μέρους ἀσφάλτῳ κατέχρισεν ἡψη-
μένη, μέχρις ὅτου τὸ πᾶχος τῆς χρίσματος ἐποίησε πηχῶν
τεσσάρων. τῆς δὲ διώρυγος ὑπῆρχον οἱ μὲν τοῖχοι τὸ πλά-
τος ἐπὶ πλίνθους ἑικοσι· τὸ δ' ὕψος, χωρὶς τῆς καμψ-
θεῖσης ψαλίδος, ποδῶν δάδεκα, τὸ δὲ πλάτος, ποδῶν δε-
καπέντε. ἐν ἡμέραις δὲ ἑπτὰ κατασκευασθεῖσης αὐτῆς,
ἀποκατέστησε τὸν ποταμὸν ἐπὶ τὴν προϋπάρχουσαν ῥύ-
σιν, ὥστε τῷ ρεύματι ἐπάνω τῆς διώρυγος φερομένου,
δύνασθαι τὴν Σεμίραμιν ἐν τῶν πέραν βασιλείων ἐπὶ θά-
τερα διαπορεύεσθαι, μὴ διαβαίνουσαν τὸν ποταμὸν. ἐπέ-
στησε δὲ καὶ πύλας τῇ διώρυγι χαλκῆς ἐφ' ἑκάτερον μέ-
ρος, αἱ διέμειναν μέχρι τῆς τῶν Περσῶν βασιλείας. μετὰ

Beli
templum

cum specula
siderum.

Deorum
statuae,

δὲ ταῦτα ἐν μέσῃ τῇ πόλει κατεσκεύασεν ἱερὸν Διὸς, ὃν
καλεῖσιν οἱ Βαβυλώνιοι, καδάπερ εἰρήκαμεν, Βῆλον. Περὶ
δὲ τήτου τῶν συγγραφέων διαφωνόντων, καὶ τῶν κατασκευ-
ασμάτων διὰ τὸν χρόνον καταπεπτακότος, ἐκ ἔστιν ἀπο-
φύνασθαι τάκριβες. ὁμολογεῖται δ' ὑψηλὸν γεγενῆσθαι
καθ' ὑπερβολὴν, καὶ τὰς Χαλδαίους ἐν αὐτῷ τὰς τῶν
ἀστρῶν πεποιῆθαι παρατηρήσεις, ἀκριβῶς θεωρουμένων
τῶν τε ἀνατολῶν καὶ δύσεων διὰ τὸ τῶν κατασκευασμάτων
ὕψος. Τῆς δ' ὅλης οἰκοδομίας ἐξ ἀσφάλτου καὶ πλίνθου
πεφιλοτεχνημένης πολυτελεῖς, ἐπ' αἰρας τῆς ἀναβάσεως
τρία κατεσκεύασεν ἀγάλματα χρυσῇ σφυρήλατα, Διὸς,
Ἥρας, Ῥέας. τῶν δὲ τὸ μὲν τῷ Διὶ, ἑστηκὸς ἦν καὶ
διαβεβηκός, ὑπάρχον ποδῶν τεσσαράκοντα τὸ μῆκος, σταθ-
μὸν δ' εἶχε χιλίων ταλάντων Βαβυλωνίαν· τὸ δὲ τῆς Ῥέ-
ας, ἐπὶ δίφρῳ καθήμενον χρυσῇ, τὸν ἴσον σταθμὸν εἶχε
τῷ προειρημένῳ. ἐπὶ δὲ τῶν γονάτων αὐτῆς εἰσθήκεισαν
λέοντες δύο, καὶ πλησίον ὄφεις ὑπερμεγέθεις ἀργυροί.

τρία-

τριάκοντα ταλάντων ἑκαττος ἔχων τὸ βάρος. τὸ δὲ τῆς
 Ἡρας ἐστῆκός ἦν ἄγαλμα, σταθμὸν ἔχον ταλάντων ὀκτα-
 κοσίων. καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ κατεῖχε τῆς κεφαλῆς
 ὄφιν, τῇ δὲ ἀριστερᾷ σκῆπτρον λιθοκόλλητον. τέτοις δ' ἅπα-
 σι κοινῇ παρέσκετο τράπεζα χρυσῇ σφυρήλατος, τὸ μὲν
 μῆκος ποδῶν τεσσαράκοντα, τὸ δ' εὖρος δεκαπέντε, σταθ-
 μὸν ἔχουσα ταλάντων πεντακοσίων. ἐπὶ δὲ ταύτης ἐπί-
 κειντο δύο καρχήσια, σταθμὸν ἔχοντα τριάκοντα ταλάν-
 των. ἦσαν δὲ καὶ θυμιατήρια, τὸν μὲν ἀριθμὸν ἴσα, τὸν
 δὲ σταθμὸν ἐκάτερον ταλάντων τριακοσίων. ὑπῆρχον δὲ
 καὶ κρατῆρες χρυσοῖ τρεῖς, ὧν ὁ μὲν τῷ Διὸς εἶλκε τά-
 λαυτα Βαβυλωνία χίλια καὶ διακόσια, τῶν δ' ἄλλων ἐκά-
 τερος ἑξακόσια. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οἱ τῶν Περσῶν βασι-
 λεῖς ὑπερὸν ἐσύλησαν. τῶν δὲ βασιλείων καὶ τῶν ἄλλων
 κατασκευασμάτων ὁ χρόνος τὰ μὲν ὀλοσχερῶς ἠφάνισε,
 τὰ δ' ἐλυμήνατο. καὶ γὰρ αὐτῆς τῆς Βαβυλωνος νῦν βρα-
 χύ τι μέρος οἰκεῖται, τὸ δὲ πλεῖστον ἐντὸς τεύχους γεωρ-
 γεῖται.

mensa
aurea,
vasa.

Ι. Ὑπῆρχε δὲ καὶ ὁ κρεμαστός καλέμενος κῆπος
 παρὰ τὴν ἀκρόπολιν, ὃ Σεμιράμιδος, ἀλλὰ τινος ὕστερον
 Σύρου βασιλέως κατασκευάσαντος χάριν γυναικὸς παλλα-
 κῆς. ταύτην γὰρ Φασὶν ἔσαν τὸ γένος Περσίδα, καὶ τὰς
 ἐν τοῖς ὄρεσι λειμῶνας ἐπιζητῶσαν ἀξιῶσαι τὸν βασιλέα
 μιμήσασθαι διὰ τῆς τῷ Φυτουργίου Φιλοτεχνίας τὴν
 τῆς Περσίδος χώρας ιδιότητα. ἐστὶ δ' ὁ παράδεισος τὴν
 μὲν πλευρὰν ἐκαστὴν παρεκτείνων εἰς τέτταρα πλέθρα,
 τὴν δὲ πρόσβασιν ὀρεινὴν καὶ τὰς οἰκοδομίας ἄλλας ἐξ
 ἄλλων ἔχων, ὥστε τὴν πρόσοψιν εἶναι θεατροειδῆ. ὑπὸ
 δὲ ταῖς κατεσκευασμέναις ἀναβάσεσιν ὑποδμήντο σύριγ-
 γες, ἅπαν μὲν ἀναδεχόμεναι τὸ τῷ Φυτουργίου βάρος,
 ἀλλήλων δ' ἐκ τῷ κατ' ὀλίγον ἀεὶ μικρὸν ὑπερέχουσαι
 κατὰ τὴν πρόσβασιν, ἥ δ' ἀνωτάτη σύριγξ ἔσα πεντήκοντα
 πηχῶν τὸ ὕψος, εἶχεν ἐπ' αὐτῇ τῷ παραδείσου τὴν ἀνω-
 τάτην ἐπιφάνειαν, συνεξισυμένην τῷ περιβόλῳ τῶν ἐπάλ-
 ξεων. ἐπειθ' οἱ μὲν τοῖχοι πολυτελῶς ἡσφαλισμένοι τὸ
 πάχος εἶχον ποδῶν ἐικοσιδύο, τῶν δ' ἐξόδων ἐκαστὴ τὸ
 πλάτος δέκα. τὰς δ' ὀροφὰς κατεστέγαζον λίθιναι δοκοί,
 τὸ μὲν μῆκος σὺν ταῖς ἐπιβολαῖς ἔχουσαι ποδῶν ἑξ καὶ
 δέκα,

Horti
pensiles.

B

δέκα, τὸ δὲ πλάτος τεσσάρων. τὸ δ' ἐπὶ ταῖς δοκοῖς ὀρό-
φωμα πρῶτον μὲν εἶχεν ὑπερστρωμένον κάλαμον μετὰ πολ-
λῆς ἀσφάλτου, μετὰ δὲ ταῦτα πλίνθον ὀπτὴν διπλὴν ἐν
γύψῳ δεδεμένην. τρίτην δ' ἐπιβολὴν ἐπεδέχετο μολιβαῖς
στέγας, πρὸς τὸ μὴ διϊκνεῖσθαι κατὰ βάθος τὴν ἐκ τῆς
χώματος νοτίδα. ἐπὶ δὲ τέτοις ἐσσεώρευτο γῆς ἱκανὸν βά-
θος, ἀρκέμενον ταῖς τῶν μεγίστων δένδρων ῥίζαις. τὸ δ'
ἔδαφος ἐξωμαλισμένον, πλήρες ἦν παντοδαπῶν δένδρων τῶν
δυναμένων κατὰ τε τὸ μέγεθος καὶ τὴν ἄλλην χάριν
τὰς θεωμένους ψυχαγωγῆσαι. αἱ δὲ σύριγγες τὰ φῶτα
δεχόμεναι ταῖς δι' ἀλλήλων ὑπεροχαῖς, πολλὰς καὶ παν-
τοδαπὰς εἶχον διαίτας βασιλικὰς. μία δ' ἦν ἐκ τῆς ἀνω-
τάτης ἐπιφανείας διατομὰς ἔχουσα, καὶ πρὸς τὰς ἐπαν-
τλήσεις τῶν ὑδάτων ὄργανα, δι' ὧν ἀνεσπᾶτο πληθὺς ὕδα-
τος ἐκ τῆς ποταμῆς, μηδενὸς τῶν ἐξωθεν τὸ γινόμενον συν-
ιδεῖν δυναμένου. ἕτος μὲν ἔνθ' ὁ παρὰ δεισας, ὡς προεῖπον,
ὑστερον κατέσκευάσθη.

Urbes aliae
& emporia
multa ad
Euphratem
& Tigrin
constructa.

ια'. Ἡ δὲ Σεμίραμις ἔκτισε καὶ ἄλλας πόλεις παρὰ
τὸν ποταμὸν τὸν τε Ἑυφράτην καὶ τὸν Τίγριν, ἐν αἷς
ἐμπόρια κατέσκευάσεν τοῖς φορτία διακομίζουσιν ἐκ τῆς
Μηδίας καὶ Παρατακηνῆς, καὶ πάσης τῆς σύνεγγυς χώ-
ρας. μετὰ γὰρ τὸν Νεῖλον καὶ Γάγγην ὄντες ἐπιστημότατοι
σχεδὸν τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ποταμῶν Ἑυφράτης καὶ
Τίγρις, τὰς μὲν πηγὰς ἔχουσιν ἐκ τῶν Ἀρμενίων ὄρων,
διεστῆμασι δ' ἀπ' ἀλλήλων σταδίους δισχιλίους καὶ πεν-
τακοσίους. ἐνεχθέντες δὲ διὰ Μηδίας καὶ Παρατακηνῆς,
ἐμβάλλουσι εἰς τὴν Μεσοποταμίαν· ἦν ἀπολαμβάνοντες
εἰς μέσον, αἵτιοι κατέστησαν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τῆς προ-
ηγούρας· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν Βαβυλωνίαν διελόντες, εἰς
τὴν ἐρυθρὰν ἐξερεύγονται θάλασσαν. μεγάλοι δ' ὄντες καὶ
συχνὴν χώραν διαπορευόμενοι, πολλὰς ἀφορμὰς παρέχον-
ται τοῖς ἐμπορικῇ χρωμένοις ἐργασίᾳ. διὸ καὶ συμβαίνει
τὰς παραποταμίας τόπας πλήρεις ὑπάρχειν ἐμπορίων, ἐνδι-
μόνων, καὶ μεγάλα συμβαλλομένων πρὸς τὴν τῆς Βαβυ-
λῶνος ἐπιφάνειαν. ἡ δὲ Σεμίραμις ἐκ τῶν Ἀρμενίων ὄρων
λίθον ἔτεμε, τὸ μὲν μῆκος ποδῶν ἑκατὸν καὶ τριάκοντα,
τὸ πλάτος δὲ καὶ πᾶχος ἐικοσιπέντε. ἔττον δὲ πολλοῖς
πλήθεσι ζευγῶν ὀρεῶν τε καὶ βοϊνῶν καταγαγῆσα πρὸς
τὸν

τὸν ποταμὸν, ἐπεβίβασε πρὸς τὴν σχεδίαν. ἐπὶ ταύτης δὲ κατακομίσασα κατὰ τῷ ρεύματος μέχρι τῆς Βαβυλωνός, ἔστησεν αὐτὸν παρὰ τὴν ἐπισημοτάτην ὁδὸν, παραδόξον θέα- Obeliscus ingens in via nobilissima. μα τοῖς παριῶσιν. ὅν τινες ὀνομάζουσιν ἀπὸ τῆ σχήματος ὀβελίσκον, ὃν ἐν τοῖς ἑπτά τοῖς κατονομαζομένοις ἔργοις καταριθμῶσι.

ιβ'. Πολλῶν δὲ καὶ παραδόξων ὄντων θαυμάτων κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν, ἔχ' ἥκιστα θαυμάζεται καὶ τὸ πλήθος τῆς ἐν αὐτῇ γεννωμένης ἀσφάλτου. τοσῶτον γὰρ ἔστιν ὥστε μὴ μόνον ταῖς τοσαύταις καὶ τηλικαύταις ὁικοδομίαις διαρκεῖν, ἀλλὰ καὶ συλλεγόμενον τὸν λαὸν ἀφειδῶς ἀρῦσθαι, καὶ ξηραίνοντα καλεῖν ἀντὶ ξύλων. ἀναριθμήτων δὲ τὸ πλήθος ἀνθρώπων ἀρρυομένων, καθάπερ ἐκ τινος πηγῆς μεγάλης, ἀκέραιον διαμένει τὸ πλήρωμα. ἔστι δὲ καὶ πλησίον τῆς πηγῆς ταύτης ἀνάδοσις τῷ μὲν μεγέθει βραχεῖα, Lacus mortifer. δύναμιν δὲ θαυμάσιον ἔχουσα. προσβάλλει γὰρ ἀτμὸν θειώδη καὶ βαρὺν, ᾧ τὸ προσελθὼν ζῶον ἅπαν ἀπεθνήσκει, περιπίπτων ὀξεῖα καὶ παραδόξῳ τελευτῇ. πνεύματος γὰρ κατοχῇ χρόνον ὑπομείναν διαφθίρεται, καθάπερ κωλυμένης τῆς τῷ πνεύματος ἐκφορᾶς ὑπὸ τῆς προσπεσούσης ταῖς ἀναπνοαῖς δυνάμεως· ἐνδύς δὲ διοιδεῖ καὶ λίμπραιται τὸ σῶμα, μάλιστα τὰς περὶ τὸν πνεύμονα τόπους. ἔστι δὲ καὶ πέραν τῷ ποταμῷ λίμνη στερεὸν ἔχουσα τὸν περὶ αὐτὴν τόπον, εἰς ἣν ὅταν τίς ἐμβῇ τῶν ἀπείρων, ὀλίγον μὲν νήχεται χρόνον· προῖων δ' εἰς τὸ μέσον, καθάπερ ὑπὸ τινος βίας κατασπᾶται. ἐαυτῷ δὲ βοηθῶν καὶ πάλιν ἀναστρέφει προαιρέμενος, ἀντέχεται μὲν τῆς ἐμβάσεως, ἀντισπωμένῳ δ' ὑπὸ τινος ἔοικε. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀπονεκρᾶται τὰς πόδας, εἶτα τὰ σκέλη, μέχρι τῆς ὀσφύος· τὸ δὲ τελευταῖον ὅλον τὸ σῶμα νάρκη κρατηθεὶς, φέρεται πρὸς βυθὸν, καὶ μετ' ὀλίγον τετελευτηκὼς ἀναβάλλεται. περὶ μὲν ἔν τῳ ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ θαυμαζομένων ἀρκεῖσθω τὰ ῥηθέντα.

ιγ'. Ἡ δὲ Σεμίραμις, ἐπειδὴ τοῖς ἔργοις ἐπέθηκε πέρας, ἀνέζευξεν ἐπὶ Μηθίας μετὰ πολλῆς δυνάμεως· καταντήσασα δὲ πρὸς ὅρος τὸ καλέμενον Βαγίστανον, πλησίον αὐτῆς κατεστρατοπέδευσε, καὶ κατεσκεύασε παράδεισον, ὃς τὴν μὲν περίμετρον ἦν ὀδώκεα σταδίων ἐν πεδίῳ πείμενος. Horti in Media apud Bagistanum montem a Semiramide apparati.

ἔιχε δὲ πηγὴν μεγάλην, ἐξ ἧς ἀρδεύεσθαι συνέβαινε τὸ Φυτέργιον. τὸ δὲ Βαγίστανον ὄρος, ἔστι μὲν ἱερὸν Διὸς, ἐκ δὲ τῆς παρὰ τὸν παράδεισον μέρους ἀποτομάδας ἔχει πέτρας εἰς ὕψος ἀνατεινέσας στάδια ἑπτακαίδεκα. ἔ τὸ κατὰ τὸν μέρος καταξύσασα, τὴν ἰδίαν ἐνεχάραξεν εἰκόνα, δορυφόρους αὐτῇ παραστήσασα ἑκατὸν. ἐπέγραψε δὲ καὶ Συριοῖς γράμμασιν εἰς τὴν πέτραν, ὅτι Σεμίραμις τοῖς σάγμασι τοῖς τῶν ἀκολουθόντων ὑποζυγίων ἀπὸ τῆς πεδίου χώσασα τὸν προειρημένον κρημνὸν, διὰ τέτων εἰς τὴν ἀερῶρειαν προσανέβη. ἐντεῦθεν δ' ἀναξεύξασα, καὶ παραγενομένη πρὸς Χαύονα πόλιν τῆς Μηδίας, κατενόησεν ἐν τινι μετεώρῳ πεδίῳ πέτραν τῷ τε ὕψει καὶ τῷ μεγέθει καταπληκτικὴν. ἐνταῦθα ἔν ἑτερον παράδεισον

Petris insculptae inscriptiones Syriae.

Horti alii ad urbem Chaonem, ingentem petram includentes.

Semiramidis vaga libido.

ὑπερμεγέθη κατεσκεύασεν, ἐν μέσῳ τὴν πέτραν ἀπολαβῆσα. καθ' ἣν οἰκοδομήματα πολυτελῆ πρὸς τρυφὴν ἐπέθηκεν, ἐξ ὧν τότε κατὰ τὸν παράδεισον ἀπεθεάρει Φυτέργια, καὶ πᾶσαν τὴν στρατιὰν παρεμβεβληκυῖαν ἐν τῷ πεδίῳ. ἐν τέτῳ δὲ τῷ τόπῳ συχνὸν ἐνδιατρίψασα χρόνον, καὶ πάντων τῶν εἰς τρυφὴν ἀνηκόντων ἀπολαύσασα, γῆμαι μὲν νομίμως ἐκ ἠθέλησεν, ἐυλαβουμένη μή ποτε στερηθῇ τῆς ἀρχῆς· ἐπιλεγομένη δὲ τῶν στρατιωτῶν τὰς ἐμπρεπείας διαφέροντας, τέτοις ἐμίσγετο· καὶ πάντας τὰς αὐτῇ κλησιάσαντας ἠΦάνιζε. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπ' Ἐκβατάνων τὴν πορείαν ποιησαμένη, παρεγένετο πρὸς ὄρος τὸ Ζαρκαῖον καλέμενον. τῷτο δ' ἐπὶ πολλὰς παρήκον σαρδούς, καὶ πλήρες ὄν κρημνῶν καὶ Φαράγγων, μακρὰν ἔιχε τὴν περίοδον. ἐφιλοτιμεῖτο ἔν ἅμα μὲν μνημεῖον ἀθάνατον ἑαυτῆς ἀπολιπεῖν, ἅμα δὲ σύντομον ποιῆσαι τὴν ὁδόν. διόπερ τὰς τε κρημνὰς κατακόψασα, καὶ τὰς κοίλας τόπας χώσασα, σύντομον καὶ πολυτελῆ κατεσκεύασεν ὁδόν, ἣ μέχρι τῆς νῦν ἀπ' ἐκείνης Σεμιράμιδος

Via per montem Zarcæum structa.

Ecbatanis regiam condit,

καλεῖται. παραγενομένη δ' εἰς Ἐκβατάνια πόλιν ἐν πεδίῳ κειμένην, κατεσκεύασεν ἐν αὐτῇ πολυτελῆ βασιλείαν, καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειαν ἐποίησато τῆς τόπου περιττοτέραν. ἀνύδρου γὰρ ἔσης τῆς πόλεως, καὶ μηδαμῇ σύνεγγυς ὑπαρχέσης πηγῆς, ἐποίησεν αὐτὴν πᾶσαν κατάρρυτον, ἐπαγαγῆσα πλεῖστον καὶ κάλλιστον ὕδωρ μετὰ πολλῆς κακοπαθείας τε καὶ δαπάνης. τῶν γὰρ Ἐκβατάνων αἰς δά-

eoque per montem Oronem aquas deducit.

δεκα

δεκα σταδίους απέχον ἐστὶν ὄρος, ὃ καλεῖται μὲν Ὀρόν-
της, τῇ δὲ τραχύτητι καὶ τῷ πρὸς ὕψος ἀνατείνοντι με-
γέθει διάφορον, ὡς ἂν τὴν πρόσβασιν ἔχον ὄρθιον ἕως
τῆς ἀκραιφείας σταδίων ἐικοσιπέντε. ἐκ θατέρου δὲ μέρους
ἕσης λίμνης μεγάλης εἰς ποταμὸν ἐκβαλλέσης, διέσκαψε
τὸ προειρημένον ὄρος κατὰ τὴν ῥίζαν. ἦν δὲ ἡ διώρυξ τὸ
μὲν πλάτος, ποδῶν δεκαπέντε, τὸ δ' ὕψος, τετταράκον-
τα. δι' ἧς ἐπαγαγῶσα τὸν ἐκ τῆς λίμνης ποταμὸν, ἐπλή-
ρωσε τὴν πόλιν ὕδατος. ταῦτα μὲν ἔν ἐποίησεν ἐν τῇ Μη-
δίᾳ.

ιδ'. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπῆλθε τὴν τε Περσίδα καὶ τὴν Semiramidis
ἄλλην χώραν ἅπασαν, ἧς ἐπῆρχε κατὰ τὴν Ἀσίαν παν- Itinera in
ταχὲ δὲ τὰ μὲν ὄρη καὶ τὰς ἀποβῶνας πέτρας διακόπ- Persiam &
τουςα, κατασκευάσεν ὁδὸς πολυτελεῖς, ἐν δὲ τοῖς πεδίοις reliquam
ἐποiei χώματα, ποτὲ μὲν τάφους κατασκευάζουσα τοῖς Asiam, &
τελευτῶσι τῶν ἡγεμόνων, ποτὲ δὲ πόλεις ἐν τοῖς ἀνα- que exstru-
στήμασι κατοικίζουσα. εἰώθει δὲ καὶ κατὰ τὰς στρα- cta.
τοπεδείας μικρὰ χώματα κατασκευάζειν, ἐφ' ὧν καθι-
στᾶσα τὴν ἰδίαν σκηπὴν, ἅπασαν κατώπτευσεν τὴν παρ-
εμβολήν. διὸ καὶ πολλὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν μέχρι τῆς νῦν
διαμένει τῶν ὑπ' ἐκείνης κατασκευασθέντων, καὶ καλεῖ- Iter per Ae-
ται Σεμιράμιδος ἔργα. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν τε Ἀιγυπτὸν gyptum in
πᾶσαν ἐπῆλθε, καὶ τῆς Λιβύης τὰ πλεῖστα καταστρεψα- Libyam ad
μένη, παρῆλθεν εἰς Ἀμμωνά, χρησομένη τῷ θεῷ περὶ Jovem Am-
τῆς ἰδίας τελευτῆς. λέγεται δ' αὐτῇ γενέσθαι λόγιον, ἐξ monem,
ἀνθρώπων ἀφανισθῆσεσθαι, καὶ κατὰ τὴν Ἀσίαν παρ'
ἐνίοις τῶν ἐθνῶν ἀθανάτου τεύχεσθαι τιμῆς ὅπερ ἔσε-
σθαι καθ' ὃν ἂν χρόνον ὁ υἱὸς αὐτῇ Νινύας ἐπιβουλεύ-
σῃ. ἀπὸ δὲ τῆτων γενομένη, τῆς Ἀλδιοπίας ἐπῆλθε τὰ & in Ae-
πλεῖστα καταστρεφόμενη, καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν θει- thiopiam.
μένη παράδοξα. εἶναι γὰρ ἐν αὐτῇ Φασὶ λίμνην τετράγα-
νον, τὴν μὲν περίμετρον ἔχουσαν ποδῶν ὡς ἑκατὸν ἐξή-
κοντα, τὸ δ' ὕδωρ τῇ μὲν χεῖρᾳ παραπλήσιον κινναβάρει,
τὴν δ' ὀσμὴν καθ' ὑπερβολὴν ἡδεῖαν, ἐκ ἀνόμοιον οἴνω
παλαιῷ. δύναμιν δ' ἔχειν παράδοξον. τὸν γὰρ πέντα Φα-
σὶν εἰς μανίαν ἐμπίπτειν, καὶ πάνθ' αὖ πρότερον διέλα-
θεν ἀμαρτήσας, ἑαυτὴ κατηγορεῖν. τοῖς μὲν ἔν ταῦτα λέ-
γουσιν ἐκ ἂν τις βραδίως συγκατάθοιτο.

ιδ'. Τα-

Obiter Aethiopum sepeliendi ritus describitur.

ιε'. Ταφὰς δὲ τῶν τελευτησάντων ἰδίως οἱ κατὰ τὴν Ἀιθιοπίαν ποιεῖνται. ταριχεύσαντες γὰρ τὰ σώματα, καὶ περιχεύσαντες αὐταῖς πολλὴν ὕελον, ἰσθᾶσιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς καριᾶσι φαίνεσθαι διὰ τῆς ὕελου τὸ τῷ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ Ἡρόδοτος εἴρηκε. Κτησίας δ' ὁ Κνίδιος ἀποφαινόμενος τῶτον σχεδιάζειν, αὐτὸς Φησὶ τὸ μὲν σῶμα ταριχεύεσθαι, τὴν μέντοιγε ὕελον μὴ περιχεῖσθαι γυμνοῖς τοῖς σώμασι· κατακαυθῆσεσθαι γὰρ ταῦτα, καὶ λυμανθέντα τελείως τὴν ὁμοιότητα μὴ δυνήσεσθαι διατρεῖν· διὸ καὶ χρυσὴν εἰκόνα κατασκευάζεσθαι κοίλην, εἰς ἣν ἐντεθέντος τῷ νεκρῷ, περὶ τὴν εἰκόνα χεῖσθαι τὴν ὕελον. τῷ δὲ κατασκευάσματος τεθέντος ἐπὶ τὸν τάφον, διὰ τῆς ὕελου φανῆναι τὸν χρυσὸν ἀφωμοιωμένον τῷ τετελευτηκότι. τὰς μὲν ἔν πλουσίους αὐτῶν ἔτω θάπτεσθαι· Φησὶ τὰς δ' ἐλάττονας καταλιπόντας ἄσις, ἀργυρᾶς τυγχάνειν εἰκόνας· τὰς δὲ πένητας, κεραμίνης. τὴν δὲ ὕελον πᾶσιν ἐξαρκεῖν, διὰ τὸ πλείστην γεννᾶσθαι κατὰ τὴν Ἀιθιοπίαν, καὶ τελέως παρὰ τοῖς ἐγγχωρίοις ἐπιπολάζειν. περὶ δὲ τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς Ἀιθίοσι, καὶ τῶν ἄλλων τῶν γινομένων ἐν τῇ τέττων χώρᾳ, τὰ κυριώτατα καὶ μνήμης ἄξια μικρὸν ὕστερον ἀναγράφομεν, ὅταν καὶ τὰς παλαιὰς αὐτῶν πράξεις καὶ μυθολογίας διεξώμεν.

ιστ'. Ἡ δὲ Σεμίραμις καταστήσασα τὰ τε κατὰ τὴν Ἀιθιοπίαν καὶ τὴν Ἀιγύπτου, ἐπανῆλθε μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Βάκτρα τῆς Ἀσίας. ἔχουσα δὲ δυνάμεις μεγάλας, καὶ πολυχρόνιον εἰρήνην ἄγουσα, Φιλοτίμως ἔσχε προᾶξαι τι λαμπρὸν κατὰ πόλεμον. πυρθανομένη δὲ τὸ τῶν Ἰνδῶν ἔθνος μέγιστον εἶναι τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην, καὶ πλείστην τε καὶ καλλίστην χώραν νέμεσθαι, διανοεῖτο στρατεύειν εἰς τὴν Ἰνδικήν· ἥς ἐβασίλευε μὲν Σταβροβράτης κατ' ἐκεῖνους τὰς χρόνους, στρατιωτῶν δ' εἶχεν ἀναριθμητὸν πλῆθος. ὑπῆρχον δ' αὐτῷ καὶ ἐλέφαντες πολλοὶ καὶ ὑπερβολὴν λαμπρῶς κεκοσμημένοι τοῖς εἰς τὸν πόλεμον καταπληκτικοῖς. ἡ γὰρ Ἰνδικὴ χώρα διάφορος ἔσα τῷ κάλλει, καὶ πολλοῖς διελημμένη ποταμοῖς, ἀρδεύεται τε πολλαχῶς, καὶ διπτὰς καὶ ἑκαστὸν ἐνιαυτὸν ἐκφέρει καρπός. διὸ καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτηδείων τοσούτον ἔχει πλῆθος, ὥς τε διὰ

παν-

Causae, quibus permota Semiramis bellum Indiae intulit.

παντὸς ἄφθονον ἀπόλαυσιν τοῖς ἐγχωρίοις παρέχεσθαι. λέγεται δὲ μηδέποτε κατ' αὐτὴν γεγονέναι σιτοδείαν, ἢ Φθορὰν καρπῶν, διὰ τὴν εὐκρασίαν τῶν τόπων· ἔχει δὲ καὶ τῶν ἐλεφάντων ἄπιστον πλῆθος, οἱ ταῖς τε ἀλκαῖς καὶ ταῖς τῷ σφύματος ῥώμαις πολὺ προέχουσι τῶν ἐν τῇ Λιβύῃ γινομένων· ὁμοίως δὲ χρυσόν, ἀργυρον, σίδηρον, χαλκόν· πρὸς δὲ τέτοις, λίθων παντοίων καὶ πολυτελῶν ἐν αὐτῇ ἐστὶ πλῆθος· ἐτι δὲ τῶν ἄλλων ἀπάντων σχεδὸν τῶν πρὸς τρυφὴν καὶ πλεον διατεινόντων. ὑπὲρ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἢ Σεμίραμις ἀνέσασα, προήχθη, μηδὲν προαδικηθεῖσα, τὸν πρὸς Ἰνδοὺς ἐξευεγκεῖν πόλεμον. ὁρῶσα δ' αὐτὴν μεγάλων καὶ ὑπερβολὴν προσδεομένην δυνάμεων, ἐξέπεμψεν ἀγγέλους εἰς πάσας τὰς στρατοπεδείας, διακελευσαμένη τοῖς ἐπαρχοῖς καταγράφειν τῶν νέων τὰς ἀρίστους, δῶσα τὸν ἀριθμὸν κατὰ τὰ μεγέθη τῶν ἐθνῶν. προσέταξε δὲ πᾶσι κατασκευάζειν καινὰς πανοπλίας, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι λαμπρῶς παραγενέσθαι κεκοσμημένους μετὰ τρίτον ἔτος εἰς Βακτρα. μετεπέμψατο δὲ καὶ ναυπηγὰς ἕκ τε Φοινίκης καὶ Συρίας καὶ Κύπρου, καὶ τῆς ἄλλης τῆς παραθαλαττίου χώρας, οἷς ἄφθονον ὕλην μεταγαγῶσα, διεκελεύσατο κατασκευάζειν ποτάμια πλοῖα διαίρετά. ὁ γὰρ Ἰνδοὺς ποταμὸς, μέγιστος ὧν τῶν περὶ τὰς τόπους, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῆς ὀρίζων, πολλῶν προσεδεῖτο πλοίων πρὸς τε τὴν διάβασιν, καὶ πρὸς τὸ τὰς Ἰνδοὺς ἀπὸ τέτων ῥμύνασθαι, παρὰ δὲ τὸν ποταμὸν ἐκ ξηρῆς ὕλης, ἀναγκαῖον ἦν ἐκ τῆς Βακτριανῆς περὶ παρακομιζέσθαι τὰ πλοῖα. θεωρῶσα δὲ ἡ Σεμίραμις ἑαυτὴν ἐν τῇ τῶν ἐλεφάντων χρειᾷ πολὺ λειπομένην, ἐπενοήσατό τι κατασκευάζειν ἰδίωμα τέτων τῶν ζώων, ἐλπίζουσα καταπλήξεσθαι τὰς Ἰνδοὺς, διὰ τὸ νομίζειν αὐτὰς μὴ εἶναι τὸ σύνολον ἐλέφαντας ἐντὸς τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικήν. ἐπιλέξασα δὲ βοῶν μελάνων τριάκοντα μυριάδας, τὰ μὲν κρέα τοῖς τεχνίταις καὶ τοῖς πρὸς τὴν τῶν κατασκευασμάτων ὑπηρεσίαν τεταγμένοις διένειμε, τὰς δὲ βύρσας συρράπτουσα καὶ χόρτε πληρῶσα, κατεσκεύασεν εἰδωλα, κατὰ πᾶν ἀπομιμνεμένη τὴν τῶν ζώων τέτων φύσιν. ἕκασον δὲ τέτων εἶχεν ἐντὸς ἀνδρᾶ τὸν ἐπιμελησόμενον, καὶ κάμηλον, ὃφ' ἔφερόμενον φαντασίαν τοῖς πόρρωθεν ὁρῶσιν ἀληθινῶς θηρίε παρείχετο. οἱ δὲ ταῦτα κατασκευάζοντες

Apparatus
belli Indici.

praesertim
elephantorum
simulacra.

ζόντες αὐτῇ τεχνῖται προσκαρτέρουν τοῖς ἔργοις ἐν τινι περιβόλῳ περιωκοδομημένῳ, καὶ πύλας ἔχοντι τηρεμένας ἐπιμελῶς, ὥστε μηδὲνα μῆτε τῶν ἔσωθεν ἐξιέναι τεχνιτῶν, μῆτε τῶν ἔξωθεν εἰσιέναι πρὸς αὐτάς. τῆτο δ' ἐποίησεν, ὅπως μηδεὶς τῶν ἔξωθεν ἴδῃ τὸ γινόμενον, μηδὲ διαπέσῃ Φήμη πρὸς Ἰνδὰς περὶ τῶτων.

ἰζ'. Ἐπεὶ δὲ αἰτε ναῦς καὶ τὰ θηρία κατεσκευάσθησαν ἐν τοῖς δυσὶν ἔτεσι, τῷ τρίτῳ μετεπέμψατο τὰς πανταχόθεν δυνάμεις εἰς τὴν Βακτριανήν. τὸ δὲ πλῆθος τῆς ἀθροισθείσης στρατιᾶς ἦν, ὡς Κτησίας ὁ Κνίδιος ἀνέγραψε, πεζῶν μὲν τριακόσiai μυριάδες, ἵπκων δὲ πεντήκοντα μυριάδες, ἄρμάτων δὲ δέκα μυριάδες. ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄνδρες ἐπὶ καμήλων ὀχόμενοι, μαχαίρας τετραπῆχεις ἔχοντες, τὸν ἀριθμὸν ἴσοι τοῖς ἄρμασι. ναῦς δὲ ποταμίας κατεσκεύασε διαιρετὰς δισχιλίας, αἷς παρεσκευάσθη καμήλας τὰς πεζῇ παρακομιζέσας τὰ σκάφη. ἐφόρων δὲ καὶ τὰ τῶν ἐλεφάντων εἰσὼλα κάμηλοι, καθότι προεῖρηται καὶ πρὸς αὐτάς τὰς ἵπκας οἱ στρατιῶται συνάγοντες, συνήθεις ἐποίησαν τῇ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἀγριότητα τῶν θηρίων. παραπλήσιον δὲ πολλοῖς ἔτεσιν ὕπερον ἐπραξε Περσεύς ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς, ὅτε πρὸς Ῥωμαίους ἐμέλλε διακινδυνεύειν, ἔχοντας ἐκ Λιβύης ἐλεφάντας. ἀλλ' ἔτ' ἐκείνῳ βοήθην ἐπενεγκεῖν εἰς τὸν πόλεμον συνέβη τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα σκεδὴν καὶ φιλοτεχνίαν, ἔτε Σεμιράμιδι περὶ ᾧ ἀκριβέστερον ὁ προῖων λόγος δηλώσει. ὁ δὲ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς Σταβροβάτης πυνθανόμενος τὰ τε μεγάλα τῶν ἐτοιμαζομένων δυνάμεων, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευῆς, ἐσπευδεν ἐν ἅπασιν ὑπερθέσθαι τὴν Σεμίραμιν. καὶ πρῶτον μὲν ἐκ τῆς καλᾶς κατεσκεύασε πλοῖα ποτάμια τετρακισχίλια. ἡ γὰρ Ἰνδικὴ παρά τε τὰς ποταμὸς καὶ τὰς ἐλώδεις τόπας φέρει καλὰς πλῆθος, καὶ τὸ πάχος ἐκ αὐτῶν ῥαδίας ἀνθρώπος περιλάβοι. λέγεται δὲ καὶ τὰς ἐκ τῶν κατασκευαζομένων ναῦς διαφόρους κατὰ τὴν χρεῖαν ὑπάρχειν, ὥσθις ἀήτητα ταύτης τῆς ὕλης. ποιησάμενος δὲ καὶ τῆς τῶν ὅλων παρασκευῆς πολλὴν ἐπιμέλειαν, καὶ πᾶσαν ἐπελθὼν τὴν Ἰνδικὴν ἤθροισε δύναμιν πολὺ μείζονα τῆς Σεμιράμιδι συνελθούσης. ποιησάμενος δὲ καὶ τῶν ἀγρίων ἐλεφάντων θῆραν,

Indorum regis ab adversa parte apparatus, præcipue 4000 naves ex arundine.

σαν, καὶ πολλαπλασιάσας τὰς προὔπαρχοντας, ἐκόσμησεν ἅπαντας τοῖς εἰς τὸν πόλεμον καταπληκτικοῖς λαμπράς. διὸ καὶ συνέβαινε κατὰ τὴν ἔφοδον αὐτῶν, διὰ τε τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἐπὶ τῶν θωρακίων κατασκευὴν, ἀνυπόστατον ἀνδραπίνην φύσει φαίνεσθαι τὴν ἐπιφάνειαν.

ἰή. Ἐπεὶ δ' αὐτῷ πάντα πρὸς τὸν πόλεμον κατεσκευά- Is admonitio-
στο, πρὸς τὴν Σεμίραμιν καὶ ὁδὸν ἔσαν ἀπέστειλεν ἀγγέ- ne & minis
λας, ἐγκαλῶν ὅτι προκατάρχεται τὰ πολέμῳ μὴδὲν ἀδικη- reginam ne-
θεῖσα. πολλὰ δὲ καὶ ἄρρητα κατ' αὐτῆς εἰς ἐταιρείαν βλασ- quidquam de-
φημήσας διὰ τῶν γραμμάτων, καὶ θεὰς ἐπιμαρτυράμενος, det.
ἠπέλπει, καταπολεμήσας αὐτὴν σταυρῷ προσηλώσειν. ἡ δὲ
Σεμίραμις ἀναγνῶσα τὴν ἐπιστολὴν, καὶ καταγελάσασα τῶν
γεγραμμένων, διὰ τῶν ἔργων ἔΦησε τὸν Ἰνδὸν πειραθῆσε-
σθαι τῆς περὶ αὐτὴν ἀρετῆς. ἐπεὶ δὲ προαγαγῆσα μετὰ
τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν παρεγένετο, κατέ-
λαβε τὰ τῶν πολεμίων πλοῖα πρὸς μάχην ἑτοιμα' διόπερ
καὶ αὐτὴ καταρτίσασα ταχέως τὰς ναῦς, καὶ πληρώσα-
σα τῶν κρατίσων ἐπιβατῶν, συνεστήσατο κατὰ τὸν ποτα- Prima nava-
μὸν ναυμαχίαν, συμφοιτοτιμωμένων καὶ τῶν παρεμβεβλη- lis pugna,
κότων παρὰ τὸ ρεῖθρον πεζῶν. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον τὰ
κινδύνῃ παρατείνοντος, καὶ προθύμως ἐκατέρωθεν ἀγωνισα-
μένων, τὸ τελευταῖον ἡ Σεμίραμις ἐνίκησε, καὶ διέΦθειρε qua Semira-
τῶν πλοίων περὶ χίλια' συνέλαβε δ' αἰχμαλώτους ἐκ ὀλί- mis vicit.
γας. ἐπαρθεῖσα δὲ τῇ νίκῃ τὰς ἐν τῷ ποταμῷ νήσους καὶ
πόλεις ἐξηνδραποδίσσατο, καὶ συνήθροισεν αἰχμαλώτων σω-
μάτων ὑπὲρ τὰς δέκα μυριάδας. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν
τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς ἀπήγαγε τὴν δύναμιν ἀπὸ τῆς ποτα-
μῆς, προσποιούμενος μὲν ἀναχωρεῖν διὰ φόβον, τῇ δ' ἀλη-
θεῖα βυλόμενος τὰς πολεμίας προτρέψασθαι διαβῆναι τὸν
ποταμὸν. ἡ δὲ Σεμίραμις, κατὰ νῦν αὐτῇ τῶν πραγμά-
των χωρὲντων, ἐξέυξε τὸν ποταμὸν, κατὰσκευάσασα πο-
λυτελεῖ καὶ μεγάλῃν γέφυραν, δι' ἧς ἅτασιν διακομίσα-
σα τὴν δύναμιν, ἐπὶ μὲν τῆς ζεύγματος Φυλακὴν κατέ-
λκεν ἀνδρῶν ἑξακισμυρίων, τῇ δ' ἄλλῃ στρατιᾷ προῆγεν
ἐπιδιώκοντα τὰς Ἰνδὰς, προηγμένων τῶν εἰδώλων, ὅπως
οἱ τῶν πολεμίων κατὰσκοποὶ δηλώσωσι τῷ βασιλεῖ τὸ πλῆ-
θος τῶν παρ' αὐτῇ θηρίων. ἡ διεψεύσθη δὲ κατὰ γε
τῆτο τῆς ἐλπίδος, ἀλλὰ τῶν ἐπὶ κατασκοπῇ ἐκπεμφθέν-
των

των τοῖς Ἰνδοῖς, ἀπαγγελλόντων τὸ πλῆθος τῶν παρὰ τοῖς πολεμίοις ἐλεφάντων, ἅπαντες διηπορέντο πόθεν αὐτῇ συνακολουθεῖ τοσῶτο πλῆθος θηρίων ἢ μὴν ἔμεινέ γε τὸ ψεῦδος πλείω χρόνον κρυπτόμενον. τῶν γὰρ παρὰ τῇ Σεμιράμιδι στρατευομένων κατελήφθησαν τινες νυκτὸς ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ βραδυμῶντες τὰ περὶ τὰς Φυλακάς. Φοβηθέντες δὲ τὴν ἐπακολοθῆσαν τιμωρίαν, ἡτομόλησαν πρὸς τὰς πολεμίας, καὶ τὴν κατὰ τὰς ἐλεφάντας πλάνην ἀπήγαγελαν. ἐφ' οἷς θαρρήσας ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς, καὶ τῇ δυνάμει διαγγείλας τὰ περὶ τῶν εἰδῶλων, ἐπέσρεψεν ἐπὶ τὰς Ἀσσυρίας, διατάξας τὴν δύναμιν.

Pugna terrestris.

ΙΧ. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῆς Σεμιράμιδος ἐπιτελέσσης, ὥς ἤγγισαν ἀλλήλοις τὰ στρατόπεδα, Σταβροβάτης ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς προαπέστειλε πολὺ πρὸ τῆς Φάλαγγος τὰς ἱππεῖς μετὰ τῶν ἀρμάτων, δεξαμένης δὲ τῆς βασιλίσσης εὐρώστως τὴν ἔφοδον τῶν ἱππέων, καὶ τῶν κατεσκευασμένων ἐλεφάντων πρὸ τῆς Φάλαγγος ἐν ἴσοις διαστήμασι τεταγμένων, συνέβαινε πτύρεσθαι τὰς τῶν Ἰνδῶν ἱππας. τὰ γὰρ εἰδῶλα πόρρωθεν μὲν ὁμοίαν εἶχε τὴν πρόσοψιν τοῖς ἀληθινοῖς θηρίοις, οἷς συνήθεις ὄντες οἱ τῶν Ἰνδῶν ἱπποὶ τεθαρρήκτως προσήρχοντο. τοῖς δ' ἐγγίσασι ἢ τε ὁσμῇ προσέβαλλεν ἀσυνήθης, καὶ τὰλλα διαφορὰν ἔχοντα πάντα καμμεγέθη τὰς ἱππας ὀλοσχερῶς συνετάραττε. διὸ καὶ

Indi iterum in fugam addi.

τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν ἐπὶ τὴν γῆν ἐπίπτον, οἱ δὲ, τῶν ζῶων ἀπειθάντων τοῖς χαλινοῖς, ὥς ἐτύγχανεν εἰς τὰς πολεμίας ἐξέπιπτον μετὰ τῶν νομιζόντων αὐτὰς ἱππῶν. ἡ δὲ Σεμίραμις μετὰ στρατιωτῶν ἐπιλέκτων μαχομένη, καὶ τῷ προτερήματι δεξιῶς χρησαμένη, τὰς Ἰνδὰς ἐτρέψατο. ὧν φυγόντων πρὸς τὴν Φάλαγγα, Σταβροβάτης ὁ βασιλεὺς ἢ καταπλαγεὶς ἐπήγαγε τὰς τῶν περὶ τὰς τάξεις, προηγμένων τῶν ἐλεφάντων. αὐτὸς δ' ἐπὶ τῇ δεξιᾷ κέρατος τεταγμένος, καὶ τὴν μάχην ἐπὶ τῇ κρατίστῃ θηρίᾳ ποιούμενος, ἐπήγαγε καταπληκτικῶς ἐπὶ τὴν βασιλίσσαν κατ' αὐτὸν τυχαῶς τεταγμένην. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν ἄλλων ἐλεφάντων ποιησάντων, ἡ μετὰ τῆς Σεμιράμιδος δύναμις βραχὺν ὑπέστη χρόνον τὴν τῶν θηρίων ἔφοδον. τὰ γὰρ ζῶα διάφορα ταῖς ἀλκαῖς ὄντα, καὶ ταῖς ἰδίαις βῶμαις πεποιθότα, πάντα τὸν ὑφιστάμενον βραδίως ἀνῆρει. διόπερ πολὺς

Sed Stabrobates rex aciem restituit.

οὐκ ἐπιθυμῶν, πικρῶς ἐνεχυρίου τῆς πληγῆς. οὐκ ἐρῶν κα- καχία, vni-
 θῆσα δεινὸν ἢ Σεμίραμις ταχέως ἀφίππευσε, πολὺ λει- nere accepto,
 πομένε κατὰ τὸ τάχος τῷ διώκοντος θηρίῳ. πάντων δὲ
 Φευγόντων ἐπὶ τὴν σχεδίαν, καὶ τοσάυτε πλήθες εἰς ἓνα
 καὶ στενὸν βιαζόμενε τόπον, οἱ μὲν τῆς βασιλίσσης ὑπ'
 ἀλλήλων ἀπέθνησκον συμπατάμενοι καὶ Φυρόμενοι παρα
 Φύσιν ἀναμίξῃ ἵππεις τε καὶ πεζοί. τῶν δὲ Ἰνδῶν ἐπικει-
 μένων, διωγμὸς ἐγένετο βίαιος ἐπὶ τῆς γεφύρας διὰ τὸν
 φόβον, ὥστε πολλὰς ἐξωθούμενας ἐφ' ἐκότερα μέρη τῆς
 γεφύρας ἐμπίπτειν εἰς τὸν ποταμόν. ἡ δὲ Σεμίραμις ἐπει-
 δὴ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἀπὸ τῆς μάχης διασσωζομένων
 διὰ τὸν ποταμόν ἔτυχε τῆς ἀσφαλείας, ἀπέκοψε τὰς συ-
 νέχοντας δεσμὰς τὴν γέφυραν. ὧν λυθέντων, ἡ μὲν σχε-
 δία κατὰ πολλὰ διαιρεθεῖσα μέρη, καὶ συχνὰς ἐφ' ἑαυ-
 τῆς ἔχουσα τῶν διωκόντων Ἰνδῶν, ὑπὸ τῆς τῷ ῥεύματος
 σφοδρότητος, ὡς ἔτυχε, κατηνέχθη, καὶ πολλὰς μὲν τῶν
 Ἰνδῶν διέφθειρε, τῇ δὲ Σεμιράμιδι πολλὴν ἀσφάλειαν
 παρεσκέυασε, καλύσασα τὴν τῶν πολεμίων ἐπ' αὐτὴν διά-
 βασιν. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς, Διὸς
 σημασιῶν αὐτῷ γεγонуιῶν, καὶ τῶν μάντεων ἀποφαινο-
 μένων σημαίνεσθαι τὸν ποταμὸν μὴ διαβαίνειν, ἡσυχίαν
 ἔσχεν. ἡ δὲ Σεμίραμις ἀλλαγὴν ποιησαμένη τῶν αἰχμα-
 λώτων, ἐπανῆλθεν εἰς Βάκτρα, δύο μέρη τῆς δυνάμεως
 ἀποβεβλήναια.

κ'. Μετὰ δὲ τινα χρόνον ὑπὸ Νινύε τῷ υἱῷ δι' εὐ- Ob insidias
 νέχε τινὸς ἐπιβελευθεῖσα, καὶ τὸ παρ' Ἀμμωνος λόγιον factas, & me-
 ἀνανεωσαμένη, τὸν ἐπιβελεύσαντα κακὸν ἔδεν εἰργάσατο. Iovis Ammo-
 τέναντιον δὲ τὴν βασιλείαν αὐτῷ παραδῶσα, καὶ τοῖς nis, Ninysæ
 ὑπάρχουσιν ἀνέειν ἐκείνη προσάξασα, ταχέως ἡφάνισεν ἑαυ- filio regnum
 τὴν tradit.

Confestim
evanuit,

ab Assyriis
deinde inter
Deos relata,
& sub colum-
bæ imagine
cultæ.

Scriptores
recensentur,
qui de Semi-
ramide diver-
sa narrant.

τὴν, ὡς εἰς θεὸς κατὰ τὸν χρησμὸν μετασχησμένη. ἔνιος δὲ μυθολογῶντες Φασὶν αὐτὴν γενέσθαι περιεραῖν, καὶ πολλῶν ὀρνέων εἰς τὴν οἰκίαν καταπετασθέντων, μετ' ἐκεῖ-
ναν ἐκπετασθῆναι. διὸ καὶ τὰς Ἀσσυρίδας τὴν περιεραῖν τιμῶν ὡς θεὸν, ἀπαθανατίζοντας τὴν Σεμίραμιν. αὐτὴ μὲν ἔν βασιλεύσασα τῆς Ἀσίας ἀπάσης πλην Ἰνδῶν, ἐτε-
λεύτησε τὸν προειρημένον τρόπον, βιάσασα μὲν ἔτη ἐξήκον-
τα καὶ δύο, βασιλεύσασα δὲ δύο πρὸς τοῖς τεσσαράκοντα. Κτησίας μὲν ἔν ὁ Κνίδιος περὶ Σεμιράμιδος τοιαύτ' ἰσόρη-
κεν. Ἀθήναιος δὲ καὶ τινες τῶν ἄλλων συγγραφέων Φα-
σὶν αὐτὴν ἐταῖραν γεγονέναι εὐπρεπῇ, καὶ διὰ τὸ κάλλος ἐρατικῶς ἔχειν αὐτῆς τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων. τὸ μὲν ἔν πρῶτον μετρίως αὐτὴν ἀποδοχῆς τυγχάνειν ἐν τοῖς βα-
σιλείοις. μετὰ δὲ ταῦτα γυνήσιαν ἀναγορευθεῖσαν γυναικα, πείσαι τὸν βασιλέα πένθ' ἡμέρας παραχωρῆσαι αὐτῇ τῆς βα-
σιλείας. τὴν δὲ Σεμίραμιν ἀναλαβῶσαν τὸ τε σκήπτρον καὶ τὴν βασιλείον στολὴν, κατὰ μὲν τὴν πρώτην ἡμέραν εὐω-
χίαν ποιῆσαι καὶ μεγαλοπρεπῇ δεῖπνα, ἐν οἷς τὰς τῶν δυνάμεων ἡγεμόνας καὶ πάντας τὰς ἐπιφανεστάτας πείσαι συμπράττειν ἑαυτῇ. τῇ δ' ὑπεραίρῃ τῇ τε πλήθους καὶ τῶν ἀξιολογωτάτων ἀνδρῶν ὡς βασιλίσσαν θεραπευόντων, τὸν μὲν ἄνδρα καταβαλεῖν εἰς τὴν εἰρηκτὴν, αὐτὴν δὲ φύσει με-
γαλεπίβολον ἔσαν καὶ τολμηρὰν κατασχεῖν τὴν ἀρχὴν, καὶ μέχρι γήρως βασιλεύσασαν πολλὰ καὶ μεγάλα κατερ-
γάσασθαι· περὶ μὲν ἔν τῶν κατὰ τὴν Σεμίραμιν τοιαύτας ἀντιλογίας εἶναι συμβαίνει παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι.

κά. Μετὰ δὲ τὸν ταύτης θάνατον Νινύας ὁ Νίνε καὶ Σεμιράμιδος υἱὸς παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν ἤρχεν εἰρηνικῶς, τὸ φιλοπολεμον καὶ κενιδυνευμένον τῆς μητρὸς ἑδαμῶς ζήλωσας. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν τοῖς βασιλείοις τὸν ἅπαντα χρόνον διέτριβεν, ὑπ' ἑδενὸς ὀρώμενος πλην τῶν παλλακί-
δων καὶ τῶν περὶ αὐτὸν εὐνέχων. ἐξῆλθε δὲ τρυφῇ καὶ ῥαθυμίᾳ, καὶ τὸ μηδέποτε κακοπαθεῖν, μηδὲ μεριμνῶν ὑπολαμβάνων βασιλείας εὐδαίμονος εἶναι τέλος τὸ πάσαις χρῆσθαι ταῖς ἡδοναῖς ἀνεπικαλύπτως. πρὸς δὲ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἀρχῆς καὶ τὸν κατὰ τῶν ἀρχομένων γινόμενον φόβον, κατ' ἐνιαυτὸν μετεπέμπετο στρατιωτῶν ἀριθμὸν ὠρισμένον, καὶ στρατηγὸν ἀπὸ ἔθνους ἐκάστη. καὶ τὸ μὲν

ἐπ

Ninysæ, &
successorum
omnium per
XXX ætates,
vita desidio-
sa.

ἐκ πάντων ἀνδρῶν δὲν στράτευμα ἐκτὸς τῆς πόλεως συνεί-
 χεν, ἐκάσθε τῶν ἐθνῶν τὸν εὐνέστατον τῶν περὶ αὐτὸν ἀπο-
 δεικνύων ἡγεμόνα. τῷ δ' ἐνιαυτῷ διελθόντος μετεπέμπετο
 πάλιν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν τὰς ἴσας στρατιώδας, καὶ τὰς προ-
 τέρας ἀπέλυεν εἰς τὰς πατρίδας. ἔ συνελεμένη, συνέβαινε
 τὰς ὑπὸ τὴν βασιλείαν τεταγμένους πάντας καταπληῖνχθαι,
 θεωρῶντας αἰεὶ δυνάμεις μεγάλας ἐν ὑπαίθρῳ στρατοπεδεύ-
 μένας, καὶ τοῖς ἀφισαμένοις ἢ μὴ περὶ ἀρχαῖς ἐτοίμην
 ἔσαν τιμωρίαν. τὰς δὲ κατ' ἐναυτὸν καταλλαγὰς τῶν στρα-
 τιωτῶν ἐπενόησεν, ἵνα πρὶν ἢ καλῶς γνωσθῆναι τὰς στρα-
 τηγὰς καὶ τὰς ἄλλας ἄπαντας ὑπ' ἀλλήλων, εἰς τὴν ἰδίαν
 ἑκάστος χωρίζεται πατρίδα. ὁ γὰρ πολὺς χρόνος τῆς στρα-
 τείας ἐμπειρίαν τε τῶν κατὰ τὸν πόλεμον καὶ φρόνημα
 τοῖς ἡγεμόσι περὶ τῆς, καὶ τὸ μὲν πλεῖστον, ἀφορμὰς
 παρέχεται πρὸς ἀπόσασιν καὶ συνωμοσίαν κατὰ τῶν ἡγε-
 μένων· τὸ δὲ μὴ ὕφ' ἐνὸς τῶν ἑξωθεν θεωρεῖσθαι,
 τῆς βῆν ἀληθῶς περὶ αὐτὸν τρυφῆς ἄγνοιαν παρέρχεται
 πᾶσι, καὶ ὅπερ δὲ θεὸν ὁράτον διὰ τὸν φόβον ἑκάστος
 ἐδὲ λόγῳ βλασφημεῖν ἐτόλμα. στρατηγὰς δὲ καὶ σατράπας
 καὶ διοικητὰς, ἔτι δὲ δικαστὰς καὶ ἑκάστον ἐθνὸς ἀποδοῦναι,
 καὶ τὰλλα πάντα διατάξας ὥς ποτ' ἔδοξεν αὐτῷ συμφέρειν
 τὸν τῷ ζῆν χρίονα κατέμεινεν ἐν τῇ Νίνῳ. παραπλησίως
 δὲ τῷ καὶ οἱ λοιποὶ βασιλεῖς, πᾶς παρὰ πατρός δια-
 δεχόμενος τὴν ἀρχὴν, ἐπὶ γενναῖς τριάκοντα ἐβασίλευσαν,
 μέχρι Σαρδαναπάλης. ἐπὶ τῷ γὰρ ἢ τῶν Ἀσσυρίων ἡγετ
 μονία μετέπεσεν εἰς Μήδους, ἔτη διαμείνας πλεον τῶν
 χιλίων καὶ τριακοσίων, ἔτι δ' ἐξήκοντα, καὶ ὅπερ φησὶ
 Κτησίας ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ.

Sardanapalus
 ultimus,
 Tunc Assyria
 Medis subje-
 cta.

κβ'. Τὰ δ' ὀνόματα πάντων τῶν βασιλέων, καὶ τὸ
 πλῆθος τῶν ἐτῶν, ὧν ἑκάστος ἐβασίλευσεν, ἐ κατεκείνη
 γράφειν, διὰ τὸ μὴδὲν ὑπ' αὐτῶν περᾶνχθαι μνήμης ἕξιν.
 μόνῃ γὰρ τετύχημεν ἀναγραφῆς ἢ πεμφθείσα συμμαχία
 τοῖς Τρώσιν ὑπ' Ἀσσυρίων, ἧς ἐστρατήγει Μένων ὁ Τρ-
 ωανῶ. Τευτάμης γὰρ βασιλεύοντας τῆς Ἀσίας, ὅς ἦν εἰ-
 κοστὸς ἀπὸ Νινύα· τῷ Σεμιράμιδος, φασὶ τὰς μετ' Ἀγα-
 μέμνονος Ἑλλήνας ἐπὶ Τροίαν στρατεῦσαι, τὴν ἡγεμ-
 νίαν ἐχόντων τῆς Ἀσίας τῶν Ἀσσυρίων ἔτη πλείω τῶν
 χιλίων. καὶ τὸν μὲν Πρίαμον βαρυνόμενον τῷ πολέμῳ

Ex tot obscu-
 ris regibus
 Teutamus
 memorabilis,
 qui copias ad
 bellum Troja-
 num misit.

καὶ

Harum dux
Memnon,

a quo Mem-
nonia, i. e.
ædes regia,
Sulis exstru-
ita.

Sardanapali
vita luxurio-
sa.

καὶ βασιλεύοντα τῆς Τρωάδος, ὑπήκουον δ' ὄντα τῷ βα-
σιλεῖ τῶν Ἀσσυρίων, πέμψαι πρὸς αὐτὸν πρεσβευτὰς περὶ
βοηθείας. τὸν δὲ Τεύταμον μυρίας μὲν Αἰθίοπας, ἄλ-
λας δὲ τοσάυτας Σασσιανὰς σὺν ἄρμασι διακοσίοις ἐξαποστεί-
λαι, στρατηγὸν καταστήσαντα Μέμνονα τὸν Τιῶν. καὶ
πὺν μὲν Τιῶν κατ' ἐκείνης τοῦ χρόνου ὄντα στρατη-
γὸν τῆς Περσίδος εὐδοκίμειν παρὰ τῷ βασιλεῖ μάλιστα τῶν
κατασκευάμενων ἐπάρχων, τὸν δὲ Μέμνονα τὴν ἡλικίαν ἀπμά-
ζοντα διαφέρειν ἀνδρείᾳ τε καὶ ψυχῇ λαμπρότητι. οἱ-
κοδομήσαντα δ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἄκρας τὰ ἐν Σάσοις βασιλεία,
καὶ διαμείναντα μέχρι τῆς Περσῶν ἡγεμονίας, κληθέντα
δ' ἀπ' ἐκείνης Μεμνόνεια. κατασκευάσαι δὲ καὶ διὰ τῆς
χαίρας λεωφόρον ὁδὸν, τὴν μέχρι τῆ νῦν ὀνομαζομένην
Μεμνόνειον. ἀμφισβητῆσαι δὲ καὶ οἱ περὶ τὴν Αἴγυπτον
Αἰθίοπες, λέγοντες ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις γεγενῆσθαι τὸν
ἀνδρᾶ τῆτον, καὶ βασιλεία παλαιὰ δεκνύουσιν, ἃ μέχρι
τῆ νῦν ὀνομάζεσθαι Φασὶ Μεμνόνεια. ἢ μὴν ἀλλὰ τοῖς
Τρώεσσι λέγεται βοηθήσαντα τὸν Μέμνονα μετὰ δισμυρίαν
μὲν πεζῶν, ἁρμάτων δὲ διακοσίων, ὀνομασθῆναι τε δι'
ἀνδρείᾳ, καὶ πολλὰς ἐν ταῖς μάχαις ἀνελεῖν τῶν Ἑλ-
λήνων, τὸ δὲ τελευταῖον ὑπὸ Θετταλῶν ἐνεδρευθέντα κα-
τὰσφαγήσθαι. τὸ δὲ σῶματις τῆς Αἰθίοπας ἐγκρατεῖς γε-
νομένης, κατακαῦσαι τὸν νεκρὸν καὶ τὰ ὅσα πρὸς Τι-
ῶν ἀποκομίσαι. περὶ μὲν ἂν τῷ Μέμνονος τοιαῦτ' ἐν
ταῖς βασιλικαῖς ἀναγραφαῖς ἰσορεῖσθαι Φασιν οἱ βάρβαροι.
καὶ Σαρδανάπαλος δὲ, τριακσὸς μὲν ὢν ἀπὸ Νίνης
τῆ συνηγορούμενης τῆς ἡγεμονίας, ἔσχατος δὲ γενόμενος Ἀσ-
συρίων βασιλεὺς, ὑπερῆβεν ἅπαντας τὰς πρὸ αὐτῆς τρυφῇ
καὶ φαυλότητι. χωρὶς γὰρ τῆ μηδ' ὑφ' ἐνός τῶν ἐξώθεν
ὄρασθαι, βίου ἐξῆσε γυναικώδη. καὶ διατρώμενος μὲν μετὰ
τῶν παλλακίδων, κορυφύραν δὲ καὶ τὰ μαλακώτατα τῶν
ἐρίων ταλασιβηγῶν, στολὴν μὲν γυναικεῖαν ἐνεδεύκει, τὸ
δὲ πρόσωπον καὶ πᾶν τὸ σῶμα ψιμυθίοις καὶ τοῖς ἄλλοις
τοῖς τῶν ἐταίρων ἐπιτηδεύμασιν ἀπαλύτερον πάσης γυναι-
κὸς τρυφεράς κατεσκεύασε. ἐπετήδευσε δὲ καὶ τὴν Φωνὴν
ἔχειν γυναικώδη, καὶ κατὰ τὰς πότας ἢ μόνον βρωτῶν καὶ
ποτῶν τῶν δυναμένων μάλιστα τὰς ἡδονὰς παρέχεσθαι,
συνεχῶς ἀπολαύειν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀφροδισιακὰς τέρψεις
μετα-

μεταδιώκειν ἄνδρες ἅμα καὶ γυναῖκες. ἐχρήτο γὰρ ταῖς ἐπ' ἀμφοτέρω συνασταῖς ἀναίδην, τῆς ἐκ τῆς πράξεως αἰσχύνῃς εἰδὲν ὅλως φροντίζων. ἐπὶ τοσούτῳ δὲ προήχθη τρυφῆς καὶ τῆς αἰσχύνῃς ἡδονῆς καὶ ἀκρασίας, ὥστε ἐπισηδεῖον εἰς αὐτὸν ποιῆσαι, καὶ παραγγεῖλαι τοῖς διαδόχοις τῆς ἀρχῆς μετὰ τὴν ἑαυτῷ τελευτήν ἐπὶ τὸν τάφον ἐπιγραφάσαι τὸ συγγραφέν μὲν ὑπ' ἐκείνου βαρβαρικῶς, μεθερμηνευθέν δὲ ὕπερον ὑπὸ τινος Ἑλλήνου,

Εὖ εἰδὼς ὅτι θυητὸς ἔφυς, σὸν θυμὸν ἄεξε,
Τερπόμενος θαλίῃσι, θανόντι σοι ἔτις θνησίς,
Καὶ γὰρ ἐγὼ σπυρὸς εἰμί, Νῦν μεγάλης βασιλεύσας,
Ταῦτ' ἔχω, ὅσσ' ἔφαγον καὶ ἔφύβρισα, καὶ μετ' ἔρωτας
Τέρπν' ἔπαθον. τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὀλβία κείνα λέλκεται.
Τοιοῦτος δ' ὢν τὸν τρόπον, ἔμνον αὐτὸς αἰσχρῶς κατέ-
στρεψε τὸν βίον, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀσσυρίων ἡγεμονίαν ἀρ-
δὴν ἀνέτρεψε, πολυχρονιωτάτην γενομένην τῶν μνημονου-
μένων.

κδ. Ἀρβόακς γάρ τις, Μῆδος μὲν τὸ γένος, ἀν- Arbaces &
δρεῖα δὲ καὶ ψυχῆς λαμπρότητι διαφέρειν, ἐστράτηγαι Μή- Belesys defe-
δων, τῶν κατ' ἐνίαυτὸν ἐκπεμπομένων εἰς τὴν Νῦν. κα- tionis consi-
τὰ δὲ τὴν στρατείαν γενόμενος συνήθης τῷ στρατηγῷ τῶν lia ineunt.
Βαβυλωνίων, ὑπ' ἐκείνου παρεκλήθη καταλῦσαι τὴν τῶν
'Ασσυρίων ἡγεμονίαν. ἦν δ' ἔτος ὄνομα μὲν Βέκεσις, τῶν
δ' ἱερέων ἐπιστήμιότατος, ἔς Βαβυλωνίους καλεῖσι Χαλδαῖας.
ἐμπειρίαν δὲ ἔχων μεγίστην ἀστρολογίας τε καὶ μαντικῆς,
προέλεγε τοῖς πολλοῖς τὸ ἀποβησόμενον ἀπακτώτως· διὸ
καὶ θαυμάζομενος ἐπὶ τέτοις, τῷ στρατηγῷ τῶν Μήδων,
ὄντι Φιλῷ, προεῖπεν, ὅτι πάντως αὐτὸν δεῖ βασιλεῦσαι
πάσης τῆς χώρας, ἧς ἄρχει Σαρδανάπαλος. ὁ δ' Ἀρβόακς
ἐπαινέσας τὸν ἄνδρα, τέττω μὲν ἐπηγγεῖλατα δάσειν σα-
τραπείαν τῆς Βαβυλωνίας, τῆς πράξεως ἐπὶ τέλος ἐλθέ-
σης, αὐτὸς δὲ καὶ ἀπαπερὶ τινος δεῖ Φανῆ· μετewριπτεῖς,
τοῖς τε ἡγεμόσι τῶν ἄλλων ἐδῶν συνίστατο, καὶ πρὸς τὰς
ἐξιάσεις καὶ κοινὰς ὀμιλίαις ἐκτενῶς ἄπαντας παρελάμ-
βανε, Φιλῶν ἐγκατασπενάων πρὸς ἑκαστον ἐφιλοτιμήθη
δὲ καὶ τὸν βασιλέα κατ' ὄψιν ἰδεῖν, καὶ τὸν ὅλον τέττω
βίον κατασπένεσθαι. διόπερ δὲς τινὶ τῶν εὐνέχων χρυσὴν
Φιάλην, εἰσέχθη πρὸς τὸν Σαρδανάπαλον, καὶ τὴν τε
τρυ-

ζωγήρασιν. ἔθενός δὲ προσέχοντος τοῖς κηρύγμασι, συνῆψεν μάχην, καὶ πολλὰς μὲν ἐφόνευσεν τῶν ἀποσάντων, τὸ δ' ἄλλο πληῖθος συνεδίωξεν εἰς τὴν ἐν τοῖς ὄρεσι παρεμβολήν. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀρβάκην διὰ τὴν ἦτταν ἀθυμῶντες, συνήγαγον τῶν Φίλων συνέδριον, καὶ προσέθηκαν βεβλήν τι δέοι πράττειν. οἱ πλείστοι μὲν ἔνθα σάσαν δεῖν εἰς τὰς πατρίδας ἀπιέναι, καὶ τόπους ὀχυρὰς καταλαμβάνεσθαι, καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς τὸν πόλεμον χρησίων τὴν ἐνδεχομένην παρασκευὴν ποιεῖσθαι. Βέλεσος δ' ὁ Βαβυλώνιος, Φήσας τὰς θεὰς αὐτοῖς σημαίνειν, μετὰ πόων καὶ κακοπαθείας ἐπὶ τέλος ἄξειν τὴν προαίρεσιν, καὶ τὰλλα παρακαλέσας ἐνδεχομένως, ἔπεισεν ἅπαντας ὑπομένειν τὰς κινδύνους. γενομένης ἔνθα παρατάξεως πάλιν ὁ βασιλεὺς ἐνίκησε, καὶ τῆς παρεμβολῆς τῶν ἀποσάντων ἐκυρίευσεν, καὶ τὰς ἡττηθέντας ἐδίωξε μέχρι τῶν ὄρων τῆς Βαβυλωνίας. συνέβη δὲ καὶ τὸν Ἀρβάκην αὐτὸν, λαμπρότατα κινδυνεύσαντα καὶ πολλὰς ἀνελόντα τῶν Ἀσσυρίων, -γενέσθαι τραυματίαν. τηλικύτων δ' ἐλαττωμάτων κατὰ τὸ συνεχὲς γενομένων τοῖς ἀφελήμοις, οἱ τὰς ἡγεμονίας ἔχοντες, ἀπελπίσαντες περὶ τῆς νίκης, παρεσκευάζοντο διαχωρίζεσθαι πρὸς τὰς οἰκείας ἑκαστοὶ τόπους. ὁ δὲ Βέλεσος ἐν ὑπαίθρῳ τὴν νύκτα διηγρυπνηκώς, καὶ περὶ τὴν τῶν ἄσρων παρατήρησιν Φιλοτιμηθεὶς, ἔφησε τοῖς ἀπληλικόσι τὰ πράγματα, ἂν πένθ' ἡμέρας ἀναμείνωσιν, αὐτομάτην ἡξείν βοήθειαν, καὶ μεταβολὴν ἔσεσθαι τῶν ὅλων καμμεγέδη εἰς τὸναντίον. ταῦτα γὰρ ὄραν διὰ τῆς τῶν ἄσρων ἐμπειρίας προσημαίνοντας αὐτοῖς τὰς θεὰς καὶ παρεκάλει, ταύτας τὰς ἡμέρας μείνοντας, πείραν λαβεῖν τῆς ἰδίας τέχνης καὶ τῆς τῶν θεῶν εὐεργεσίας.

Tertium adeo victor,

κατ'. Μετακληθέντων ἔνθα πάλιν ἁπάντων, καὶ τὸν αἰρισμένον χρόνον ἀναμεινάντων, ἦνέ τις ἀπαγγέλλων, διότι δύναμις ἐκ τῆς Βακτριανῆς ἀπεσαλμένη τῷ βασιλεῖ πλησίον ἐστὶ πορευομένη κατὰ σπεδὴν. ἔδοξεν ἔνθα περὶ τὸν Ἀρβάκην ἀπαντῆσαι τοῖς στρατηγοῖς τὴν ταχίστην, ἀναλαβόντας τῶν στρατιωτῶν τὰς κρατίστες, καὶ μάλιστα εὐζώνους, ὅπως, ἂν μὴ διὰ τῶν λόγων τὰς Βακτριανὰς δύνωνται πείσαι συναποσῆναι, τοῖς ὅπλοις βιάσωνται μετασχεῖν τῶν αὐτῶν ἐλπίδων. τέλος δὲ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν

C

& interea in propinquo novae copiae e Bactriana missae.

Sed hæ interceptæ & ad defectionem illeſtæ.

Sardanapalus, triplici victoria elatus, & novæ defectionis ignarus, ad pristinam ignaviam se convertit.

Regii noctu oppressi funduntur,

ρίαν ἀσμένως ὑπακησάντων τὸ μὲν πρῶτον τῶν ἡγεμόνων, ἔπειτα καὶ τῆς ὅλης δυνάμεως, πάντες ἐν ταυτῷ κατεσρατοπέδευσαν. ὅτε δὴ συνέβη τὸν βασιλέα τῶν Ἀσσυρίων, τὴν μὲν ἀπόσασιν τῶν Βακτριανῶν ἀγνοῶντα, ταῖς δὲ προγεγενημέναις εὐημερίαις μετεωρισθέντα, τραπῆναι πρὸς ἄνεσιν, καὶ τοῖς στρατιώταις διαδῶναι πρὸς εὐαχλίαν ἱερεῖα, καὶ πλῆθος οἶνε τε καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων. διόπερ τῆς δυνάμεως ἀπάσης ἐσιωμένης οἱ περὶ τὸν Ἀρβάκην παρά τινων αὐτομόλων πυθόμενοι τὴν ἐν τῇ παρεμβολῇ τῶν πολεμίων ῥαθυμίαν καὶ μέθην, νυκτὸς ἀπροσδοκῆτως τὴν ἐπίθεσιν ἐποιήσαντο. προσπεσόντες δὲ συντεταγμένοι μὲν ἀσυντάκτοις, ἔτοιμοι δὲ ἀπαρσενείοις, τῆς τε παρεμβολῆς ἐκράτησαν, καὶ τῶν στρατιωτῶν πολλὰς ἀνελόντες, τὰς ἄλλας μέχρι τῆς πόλεως κατεδίωξαν. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν βασιλεὺς Σαλαιμένην τὸν ἀδελφὸν τῆς γυναῖκος ἀποδείξας στρατηγὸν, αὐτὸς τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο· οἱ δ' ἀποσάται κατὰ τὸ πεδίον τὸ πρὸ τῆς πόλεως παραταξάμενοι, δυσὶ μάχαις ἐνίκησαν τὰς Ἀσσυρίους, καὶ τὸν τε Σαλαιμένην ἀνείλον, καὶ τῶν ἀντιταξαμένων τὰς μὲν ἐν τῇ Φυγῇ κατέσφαξαν, τὰς δ' ἀποκλεισθέντας τῆς εἰς τὴν πόλιν ἐπανόδου, καὶ συναναγκασθέντας ἑαυτὰς ῥίπτειν εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, πλὴν ὀλίγων πάντας ἀνείλον. τοῦτο δὲ πλῆθος ἦν τῶν Φονευθέντων, ὥστε τὸ Φερδμεροῖ ρεῦμα κερασθὲν αἵματι τὴν χροάν ἐφ' ἱκανὸν τόπον μεταβαλεῖν. ἔπειτα τῷ βασιλεὺς συγκλεισθέντος εἰς πολιορκίαν, πολλὰ τῶν ἐθνῶν ἀφίσατο, ἐκάσθε πρὸς τὴν ἐλευθερίαν αὐτομολῶντος. ὁ δὲ Σαρδανάπαλος ὁρῶν τὴν ὅλην βασιλείαν ἐν τοῖς μεγάλαις ἔσαν κινδύνοις, τὰς μὲν υἱὰς, τρεῖς ὄντας, καὶ θυγατέρας δύο, μετὰ πολλῶν χρημάτων εἰς Παφλαγονίαν ἀπέστειλε πρὸς Κότταν τὸν ἐπαρχὸν, ὄντα τῶν ἀρχομένων εὐνέσατον. αὐτὸς δὲ βιβλίαφόρος ἀποσείλας πρὸς ἅπαντας τὰς ἐπ' αὐτὸν τεταγμένους, μετεπέμπετο δυνάμεις, καὶ τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν παρεσκευάζετο. ἦν δ' αὐτῷ λόγιον παραδεδομένον ἐκ προγόνων, ὅτι τὴν Νῆον ἐδεῖς ἔλθαι κατὰ κράτος, εἰ μὴ πρότερον ὁ ποταμὸς τῇ πόλει γένηται πολέμιος. ὑπολαμβάνων δὲ τῷτο μηδέποτε ἔσεσθαι, ταῖς ἐλπίσιν ἀντεῖ-

ἀντεῖχε, διανοόμενος ὑπομένειν τὴν πολιορκίαν, καὶ τὰ παρὰ τῶν ὑποτεταγμένων ἀποσπασόμενα στρατόπεδα προσ-
εδέχετο.

κζ'. Οἱ δ' ἀποσάται τοῖς προτερήμασιν ἐπαρθέντες, rex in ter-
tium annum
obsidione
clausus tene-
tur.
προσέκειντο μὲν τῇ πολιορκίᾳ, διὰ δὲ τὴν ὀχυρότητα τῶν
τειχῶν ἔδδεν ἠδύναντο βλάψαι τὰς ἐν τῇ πόλει. πετροβόλοι
γὰρ ἢ χελᾶναι χωστρίδες, ἢ κριοὶ πρὸς ἀνατροπὴν μεμη-
χανημένοι τειχῶν, ἔπω κατ' ἐκείνας τὰς καιρὰς ἐξεύρη-
το. τῶν δ' ἐπιτηδείων ἀπάντων οἱ κατὰ τὴν πόλιν πολλὴν
εἶχον δαψίλειαν, προνοημένους τῷ βασιλέως τάς τε μέ-
ρους. διὸ καὶ χρονιζέσης τῆς πολιορκίας, ἐπ' ἔτη μὲν δύο
προσέκειντο προσβολὰς ποιέμενοι τοῖς τεύχεσι, καὶ τῆς
ἐπὶ τὴν χώραν ἐξόδου τὰς ἐκ τῆς πόλεως εἰργοντες. τᾷ
τρίτῳ δ' ἔτει, συνεχῶς ὁμβρων ῥαγδαίων καταρῥαγέντων, Euphrates,
facta exunda-
tione, muri
partem di-
ruit.
συνέβη τὸν Εὐφράτην μέγαν γενόμενον καταπλῦσαι τε μέ-
ρος τῆς πόλεως, καὶ καταβαλεῖν τὸ τεῖχος ἐπὶ σταδίας
εἴκοσιν. ἐνταῦθα ὁ βασιλεὺς νομίσας τετελεῖσθαι τὸν χρησ-
μὸν, καὶ τῇ πόλει τὸν ποταμὸν γεγονέναι Φανερώς πολέ-
μιον, ἀπέγνω τὴν σωτηρίαν. ἵνα δὲ μὴ τοῖς πολεμοῖς γέ-
νηται ὑποχείριος, πυρὰν ἐν τοῖς βασιλείοις κατεσκευάσεν
ὑπερμεγέθη, καὶ τὸν τε χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον ἅπαντα,
πρὸς δὲ τέτοις τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα πᾶσαν ἐπὶ ταύτῃ
ἐσώρευσεν. τὰς δὲ παλλακίδας καὶ τὰς εὐνέχους συγκλείσας
εἰς τὸν ἐν μέσῃ τῇ πυρᾷ κατεσκευασμένον οἶκον, ἅμα τέ-
τοις ἅπασιν ἑαυτὸν τε καὶ τὰ βασιλεία κατέκαυσεν. οἱ δ'
ἀποσάται, πυθόμενοι τὴν ἀπώλειαν Σαρδαναπάλη, τῆς
μὲν πόλεως ἐνράτησαν, εἰσπεσόντες κατὰ τὸ πεπτωκὸς μέ-
ρος τῷ τεύχεσι τὸν δ' Ἀρβάκην ἐνδύσαντες τὴν βασιλικὴν Arbaces, con-
festim rex
appellatus,
στολήν, προσηγόρευσαν βασιλέα, καὶ τὴν τῶν ὅλων ἐξα-
σίαν αὐτῷ ἐπέτρεψαν.

κη'. Ἐνθα δὴ τῷ βασιλέως τοῖς συναγωνισαμένοις pietatis spe-
cimina in a-
micos exhi-
bet & indul-
gentiæ præ-
cipuæ in Be-
lesyn, qui
magnam vim
auri, sub ci-
nere abscon-
ditam, fraude
abstulerat.
δωρεάς τε δίδοντας κατὰ τὴν ἀξίαν, καὶ σατράπας ἐθῶν
καθιστάντος, προσελθὼν αὐτῷ Βέλεσος ὁ Βαβυλώνιος, ὁ
προειπὼν ὅτι βασιλεὺς ἔσαι τῆς Ἀσίας, τῆς τε εὐεργεσίας
ὑπέμνησε, καὶ τὴν Βαβυλωνίαν ἀρχὴν ἡξίει δῆναι, καθά-
περ ἐξ ἀρχῆς ὑπέσχετο. ἀπεφαίνετο δὲ καὶ κατὰ τὰς κιν-
δύνες ἑαυτὸν εὐχὴν πεποιῆσθαι τῷ Βήλῳ, Σαρδαναπάλη
κρατηθέντος, καὶ τῶν ἄλλων βασιλείων ἐμπυρισθέντων

ἀποκομιεῖν τὴν σποδὸν ἐκ τῆτων εἰς Βαβυλῶνα, καὶ πλησίον τῶ τεμένους τῶ θεῷ καταθέμενον χῶμα κατασκευάσειν, τὸ παρεξόμενον τοῖς κατὰ τὸν Εὐφράτην πλέεσιν ἀθάνατον ὑπόμνημα τῷ καταλύσαντος τὴν Ἀσσυρίων ἀρχὴν. τὶτο δ' ἤτειτο, πυθόμενος τινὸς εὐνέχεα τὰ περὶ τὸν ἄργυρον καὶ χρυσόν, ὃν διαδράντα καὶ πρὸς αὐτὸν αὐτομολήσαντα κατέκρυψεν. ὁ δ' Ἀρβάκης τῆτων ἔδεν εἰδώς, διὰ τὸ πάντας τὰς ἐν τοῖς βασιλείοις συγκατακαῆναι τῷ βασιλεῖ, τὴν τε σποδὸν ἀποκομίσαι, καὶ τὴν Βαβυλῶνα ἔχειν ἀτελῇ συνεχώρησεν. εἰδ' ὁ μὲν Βέλεσος πλοῖα παρασησάμενος, μετὰ τῆς σποδῆς τὸ πλεῖστον τῶ τε ἀργύρῳ καὶ τῷ χρυσῷ συντόμως ἀπέσειλεν εἰς τὴν Βαβυλῶνα· ὁ δὲ βασιλεὺς, μηνυθείσης αὐτῷ τῆς πράξεως αὐτοφῶρα, δικαστὰς ἀπέδειξε τὰς συναγωνιζόμενας στρατηγὰς. τῶ πράξαντος δ' ὁμολογῶντος ἀδικεῖν, τὸ μὲν δικαστήριον αὐτῷ κατέγνω θάνατον· ὁ δὲ βασιλεὺς, μεγαλόψυχος ὢν, καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἡγεμονίας βεβλόμενος ἐπιεικῇ παρέχεσθαι, τῶν τε κινδύνων ἀπέλυσε τὸν Βέλεσον, καὶ τὸν ἀποκεκμισμένον ἄργυρον καὶ χρυσόν ἔχειν συνεχώρησεν· ὁμοίως δὲ καὶ τὴν δοθεῖσαν ἐξ ἀρχῆς ἐξέσταν τῆς Βαβυλωνίας ἐκ ἀφείλετο, φήσας μείζονας εἶναι τὰς ἐξ αὐτῶ προγεγεννημένας εὐεργεσίας τῶν ὑπερον ἀδικημάτων. διαβοηθείσης δὲ τῆς ἐπιεικείας, ἐ τὴν τυχεῖσαν εὐνοίαν, ἀλλὰ καὶ δόξαν παρὰ τῶν ἐθνῶν ἀπηνέγκατο· πάντων κρινόντων, ἄξιον εἶναι τῆς βασιλείας τὸν ἔτιω προσενεχθέντα τοῖς ἀδικήσασιν. ὁ δ' ἔν Ἀρβάκης τοῖς κατὰ τὴν πόλιν ἐπιεικῶς προσενεχθεῖς, αὐτὰς μὲν κατὰ νόμας διώκισε, τὰς ἰδίας κτήσεις ἐκάστοις ἀποδῶς, τὴν δὲ πόλιν εἰς ἔδαφος κατέσκαψεν. ἔπειτα τὸν τε ἄργυρον καὶ χρυσόν τὸν ἐκ τῆς πυρᾶς ὑπολειφθέντα, πολλῶν ὄντα ταλάντων, ἀπεκόμισε τῆς Μηδίας εἰς Ἐκβάτανα. ἡ μὲν ἔν ἡγεμονία τῶν Ἀσσυρίων ἀπὸ Νίνης διαμείνασα μὲν τριάκοντα γενεάς, ἔτη δὲ πλείω τῶν χιλίων καὶ τριακοσίων, ὑπὸ Μηδῶν κατελύθη τὸν προειρημένον τρόπον.

Regni sedes
Ecbatana,
Nino deleta.

Obiter de
Chaldaeis,
Babylonio-
rum sacerdo-
tibus & eru-
ditis.

καθ' ἡμῖν δ' ἐκ ἀνάρμοστον εἶναι δοκεῖ περὶ τῶν ἐν Βαβυλῶνι καλεμένων Χαλδαίων καὶ τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν βραχέα διελθεῖν, ἵνα μηδὲν παραλείπωμεν τῶν ἀξίων μνήμης. Χαλδαῖοι τοίνυν τῶν ἀρχαιοτάτων ὄντες Βαβυ-
λω-

λωνίων, τῇ μὲν διαιρέσει τῆς πολιτείας παραπλησίαν ἔχουσι τάξιν τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἱερεῦσι. πρὸς γὰρ τῇ θεραπείᾳ τῶν θεῶν τεταγμένοι, πάντα τὸν τῷ ζῆν χρόνον φιλοσοφῶσι, μεγίστην δόξαν ἔχοντες ἐν ἀστρολογίᾳ. ἀντέχονται δ' ἐπὶ πολὺ καὶ μαντικῆς, ποιῶμενοι προῤῥήσεις περὶ τῶν μελλόντων, καὶ τῶν μὲν καθαρμοῖς, τῶν δὲ θυσίαις, τῶν δ' ἄλλαις τισὶν ἐπωδαῖς ἀποτροπὰς κακῶν καὶ τελειώσεις ἀγαθῶν περὶνται πορίζειν. ἐμπειρίαν δ' ἔχουσι καὶ τῆς διὰ τῶν οἰωνῶν μαντικῆς· ἐνυπνίων τε καὶ τεράτων ἐξηγήσεις ἀποφαίνονται. ἐκ ἀσφῶς δὲ ποιῶνται καὶ τὰ περὶ τὴν ἱεροσκοπίαν, ἀκριβῶς ἐπιτυγχάνειν νομίζονται. τὴν δὲ τέτων μάθησιν ἀπάντων ἔχ ὁμοίαν ποιῶνται τοῖς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύουσι τῶν Ἑλλήνων. παρὰ μὲν γὰρ τοῖς Χαλδαίοις ἐκ γένους ἡ τέτων φιλοσοφία παραδέδοται, καὶ παῖς παρὰ πατρός διαδέχεται, τῶν ἄλλων λειτουργιῶν πασῶν ἀπολελυμένος. διὸ καὶ γονεῖς ἔχοντες διδασκάλας, ἅμα μὲν ἀφθόνως ἅπαντα μαθάνουσιν, ἅμα δὲ τοῖς παραγγελλομένοις προσέχουσι, πειθεύοντες βεβαιότερον. ἔπειτ' εἰς τὴν ἐκ παιδῶν συντρεφόμενοι τοῖς μαθήμασι, μεγάλην ἔξιν εἰς τὴν ἀστρολογίαν περιποιῶνται, διὰ δὲ τὸ τῆς ἡλικίας εὐδίδακτον, καὶ διὰ τὸ πλήθος τῶν καρτερημένων χρόνων. παρὰ δὲ τοῖς Ἑλλήσιν ὁ πολὺς ἀπαράσκειος· προσιών, ὅψε ποτε τῆς φιλοσοφίας ἄπτεται, καὶ μέχρι τινὸς φιλοπονήσας ἀπῆλθε, περισπασθεὶς ὑπὸ βιωτικῆς χρείας. ὀλγιοὶ δὲ παντελῶς ἐπὶ φιλοσοφίαν ἀποδύντες, ἐργολαβίας ἕνεκεν παραμένουσιν ἐν τῷ μαθήματι, καινοτομῶντες αἰεὶ περὶ τῶν μεγίστων δογμάτων, καὶ τοῖς πρὸ αὐτῶν ἐκ ἀπολαθῶντες. τοιγαρὲν οἱ μὲν Βάρβαροι διαμένοντες ἐπὶ τῶν αὐτῶν αἰεὶ, βεβαίως ἕκαστα λαμβάνουσιν· οἱ δὲ Ἕλληνες τῶ κατὰ τὴν ἐργολαβίαν κέρδους στοχαζόμενοι, καινὰς αἱρέσεις κτίζουσι, καὶ περὶ τῶν μεγίστων θεωρημάτων ἀλλήλοις ἀντιδοξῶντες, διχονοεῖν ποιεῖσι τὰς μαθάνοντας, καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν πλανᾶσθαι, τὸν πάντα βίον ἐναρέας γενομένης, καὶ μηδενὶ ὅλως δυναμένης πειθεῖσθαι βεβαίως. τὰς γὰρ ἐπιφανεστάτας αἱρέσεις τῶν φιλοσόφων εἴτις ἀκριβῶς ἐξετάζοι, πλείστον ὅσον εὐρήσει διαφερέσας ἀλλήλων, καὶ περὶ τῶν μεγίστων δοξῶν ἐναντία δοξαζέσας.

Eorum officia & disciplinæ recensentur.

Comparantur cum Græcorum philosophis.

Doctrina de
mundo, Deo,
providentia.

Planetarum
& stellarum
fixarum sy-
stema,

λ'. Οἱ δ' ἐν Χαλδαῖοι τὴν μὲν τῷ κόσμῳ φύσιν αἰδίου Φασίν εἶναι, καὶ μήτε ἐξ ἀρχῆς γένεσιν ἐσχηκέ-
ναι, μήθ' ὕστερον Φθορὰν ἐπιδέξεσθαι. τὴν δὲ τῶν ὅλων
τάξιν τε καὶ διακόσμησιν θεῖα τινὶ προνοίᾳ γεγονέναι,
καὶ νῦν ἔκαστα τῶν ἐν ἑρανῶ γινομένων, ἔχ' ὡς ἔτυχεν,
ἐδ' αὐτομάτως, ἀλλ' ὠρισμένην τινὶ καὶ βεβαίως κεκυρω-
μένην θεῶν κρίσει συντελεῖσθαι. τῶν δ' ἀσέρων πολυχρονίως
παρατηρήσεις πεπονημένοι, καὶ τὰς ἐκάστα κινήσεις τε καὶ
δυνάμεις ἀκριβέστατα πάντων ἀνθρώπων ἐπεγνωκότες, πολ-
λὰ τῶν μελλόντων συμβαίνειν προλέγασιν τοῖς ἀνθρώποις·
μεγίστην τε Φασίν εἶναι θεωρίαν καὶ κίνησιν περὶ τὰς πέν-
τε ἀσέρας, τὰς πλανήτας καλεσμένους, ἃς ἐκεῖνοι μὲν ἐρ-
μηνεῖς ὀνομάζουσιν, ἰδίᾳ δὲ τὸν νῦν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων
Κρόνον ὀνομαζόμενον. ἐπιφανέστατον δὲ καὶ πλεῖστα καὶ
μέγιστα προσημαίνοντα καλεῖσιν ἥλιον· τὰς δ' ἄλλας τέσσα-
ρας ὁμοίως τοῖς παρ' ἡμῖν ἀστρολόγοις ὀνομάζουσιν, Ἀρεως,
Ἀφροδίτης, Ἑρμῆ, Διός. διὰ τῆτο δ' αὐτὰς ἐρμηνεῖς κα-
λεῖσιν, ὅτι τῶν ἄλλων ἀσέρων ἀπλανῶν ὄντων καὶ τεταγ-
μένην ἐχόντων πορείαν, ἔτοι μόνον πορείαν ἰδίαν ποιίμε-
νοι, τὰ μέλλοντα γίνεσθαι δεικνύουσιν, ἐρμηνεύοντες τοῖς
ἀνθρώποις τὴν τῶν θεῶν εὐνοίαν. τὰ μὲν γὰρ διὰ τῆς
ἀνατολῆς, τὰ δὲ διὰ τῆς δύσεως, τινὰ δὲ διὰ τῆς χροῶς
προσημαίνειν Φασίν αὐτὰς τοῖς προσέχειν ἀκριβῶς βελη-
θεῖσι. ποτὲ μὲν γὰρ πνευμάτων μεγέθη δηλῶν αὐτὰς,
ποτὲ δὲ ὄμβρων ἢ καυμάτων ὑπερβολὰς. ἔτι δὲ ὅτε κο-
μήτων ἀσέρων ἐπιτολὰς, ἔτι δὲ ἡλίου τε καὶ σελήνης ἐκλεί-
ψεις, καὶ σεισμὸς, καὶ τὸ σύνολον πάσας τὰς ἐκ τῷ πε-
ριέχοντος γεννωμένας περιστάσεις, ὡφελίμως τε καὶ βλα-
βεράς ἢ μόνον ἔθνεσι καὶ τόποις, ἀλλὰ καὶ βασιλεῦσι καὶ
τοῖς τυχεῖσιν ἰδιώταις. ὑπὸ δὲ τὴν τέτων Φορὰν λέγασιν τέ-
ταχθαι τριάκοντα ἀσέρας, ἃς προσαγορεύουσιν βελαίης θεάς.
τέτων δὲ τὰς μὲν ἡμίσεις εἰς τὰς ὑπὲρ γῆν τόπας ἐφορᾶν,
τὰς δὲ ἡμίσεις ὑπὸ τὴν γῆν, τὰ κατ' ἀνθρώπους ἐπισκο-
πῶντας, ἅμα καὶ τὰ κατὰ τὸν ἑρανὸν συμβαίνοντα. διὰ
δ' ἡμερῶν δέκα πέμπεσθαι τῶν μὲν ἄνω πρὸς τὰς κάτω
καθάπερ ἄγγελον τῶν ἀσέρων, τῶν δ' ὑπὸ γῆν πρὸς τὰς
ἄνω πάλιν ὁμοίως ἔνα. καὶ ταύτην ἔχειν αὐτὰς Φορὰν
ὠρισμένην, καὶ περιόδῳ κεκυρωμένην αἰωνίῳ. τῶν θεῶν
δὲ

κακα· οια οε της τετων φυσεως τε και θεωριας μαλιστα
 γινώσκειν τὰ συμβαίνοντα τοῖς ἀνθρώποις. πεποιῆσθαι δὲ
 Φασὶ προῤῥήσεις ἄλλοις τε βασιλεῦσιν ἐν ὀλίγοις καὶ τῷ
 καταπολεμήσαντι Δαρεῖον Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τοῖς μετ' αὐ-
 τὸν βασιλεύσασιν Ἀντιγόνῳ τε καὶ Σελεύκῳ τῷ Νικάτορι·
 ἐν ἅπασι δὲ τοῖς ῥηθεῖσιν εὐστοχημέναι δοκῶσιν. ὑπὲρ ὧν
 τὰ κατὰ μέρος ἐν οἰκιστέροις ἀναγράφομεν καιροῖς. προ-
 λέγῃσι δὲ καὶ τοῖς ἰδιώταις τὰ μέλλοντα συμβαίνειν, ὥτως
 εὐστόχως, ὥσε τὰς πειραθέντας θαυμάζειν τὸ γινόμενον,
 καὶ μείζον ἢ κατ' ἀνδρῶπον ἡγεῖσθαι. μετὰ δὲ τὸν ζώ-
 διακὸν κύκλον εἵησι τέσσαρας ἀφορίζουσιν ἀσέρας, ὧν τὰς
 μὲν ἡμίσεις ἐν τοῖς βορείοις μέρεσι, τὰς δ' ἡμίσεις ἐν τοῖς
 νοτίοις τετάχθαι Φασὶ· καὶ τετων τὰς μὲν ὀρωμένους, XII stellas
 τῶν ζώντων εἶναι καταριθμησιν, τὰς δ' ἀφανεῖς, τοῖς τε- cum viventi-
 τελευτηκόσιν ἡθροῖσθαι νομίζουσιν, ἕς δικασὰς τῶν ὅλων bus, XII stel-
 προσαγορεύουσιν. ὑπὸ πάντα δὲ τὰ προειρημένα τὴν σελή- las mortuis
 νην λέγῃσι Φέρεσθαι, ἔγγιστα μὲν τῆς γῆς ἔσαν διὰ τὴν putant.
 βραχύτητα, διαφορευομένην δ' ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τὸν ἑαυτῆς
 δρόμον, ἔξ διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς Φορᾶς, ἀλλὰ διὰ τὴν βρα-
 χύτητα τῶν κύκλων. ὅτι δὲ τὸ Φῶς ἀλλότριον ἔχει, καὶ
 διότι τὰς ἐκλείψεις ποιεῖται διὰ τὸ σκίασμα τῆς γῆς, πα-
 ραπλήσια λέγῃσι τοῖς Ἕλλησι. περὶ δὲ τῆς κατὰ τὸν ἥλιον
 ἐκλείψεως ἀσθενεστάτας ἀποδείξεις Φέροντες, ἔξ τολμῶσι
 προλέγειν, ἔξ ἀκριβῶς ὑπὲρ αὐτῆς παραγράφειν τὰς χρό-
 νους. περὶ δὲ τῆς γῆς ἰδιωτάτας ἀποφάσεις ποιεῖνται, λέ-
 γοντες ὑπάρχειν αὐτὴν σκαφοειδῆ καὶ κοίλην, καὶ πολλὰς
 καὶ πιδανὰς ἀποδείξεις εὐπορεῖσι περὶ τε ταύτης καὶ περὶ
 τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὸν κόσμον. ὑπὲρ ὧν τὰ κατὰ μέ-
 ρος

XII stellas
 extra Zodia-
 cum viventi-
 bus, XII stel-
 las mortuis
 destinatas
 putant.

De luna ,

terra.

ρος διεξιέναι, τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας ἀλλότριον εἶναι νομίζομεν. τῶτο μέντοιγε διαβεβαιώσαιτ' ἂν τις προσηκόντως, ὅτι Χαλδαῖοι μεγίστην ἔξιν ἐν ἀστρολογίᾳ τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων ἔχουσι, καὶ διότι πλείστην ἐπιμέλειαν ἐποιήσαντο ταύτης τῆς θεωρίας. περὶ δὲ τῆ πλήθους τῶν ἐτῶν ἐν οἷς Φασὶ τὴν θεωρίαν τῶν κατὰ τὸν κόσμον πεποιθῆσαι τὸ σύστημα τῶν Χαλδαίων, ἢ ἂν τις ῥηδὶως πιστεύσειεν.

Chronologia
infinita.

ἐτῶν γὰρ ἑπτὰ καὶ τετταράκοντα μυριάδας, καὶ τρεῖς ἐπὶ ταύταις χιλιάδας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρῃ διάβασιν γεγονέναι καταριθμῶσιν, ἀφ' ὅτε τὸ παλαιὸν ἤρξαντο τῶν ἄσρων τὰς παρατηρήσεις ποιεῖσθαι. καὶ περὶ μὲν Χαλδαίων ἀρκεσθῆσόμεθα τοῖς ῥηθεῖσιν, ἵνα μὴ μακρότερον ἀποπλανώμεθα τῆς οἰκείας ἱστορίας. Περὶ δὲ τῆς Ἀσσυρίων βασιλείας, ὡς ὑπὸ Μήδων κατελύθη προειρηκότες, ἐπάνιμεν ὅθεν ἐξέβημεν.

2. De rebus recentioribus

a. Medorum et Assyriorum.

Medorum historia.

Diodor. II.
32--34.

Auctores,
Herodotus, &
Ctesias, sub
examen vocantur.

λβ'. Ἐπεὶ δὲ διαφωνῶσιν οἱ μέγιστοι τῶν συγγραφέων περὶ τῆς μεγίστης τῶν Μήδων ἡγεμονίας, οἰκεῖον εἶναι διαλαμβάνομεν τοῖς Φιλαλήθους τὰς πράξεις ἱστορεῖν βεβημένοις, τὴν διαφορὰν τῶν ἱστοριογράφων παράλληλα δεῖναι. Ἡρόδοτος μὲν ἐν κατὰ Ξέρξην γεγωνὸς τοῖς χρόνοις, Φησὶν Ἀσσυρίους ἔτη πεντακόσια πρότερον τῆς Ἀσίας ἄρξαντας, ὑπὸ Μήδων καταλυθῆναι· ἔπειτα βασιλέα μὲν μηδῆνα γενέσθαι, τὸν ἀμφισβητήσαντα τῶν ὅλων ἐπὶ πολλὰς γενεὰς, τὰς δὲ πόλεις καὶ ἑαυτὰς ταττομένας διοικεῖσθαι δημοκρατικῶς· τὸ δὲ τελευταῖον, πολλῶν ἐτῶν διελθόντων, αἰρεθῆναι βασιλέα παρὰ τοῖς Μήδοις ἄνδρα δικαιοσύνην διάφορον, ὄνομα Κυαξάρην. τῶτον δὲ πρῶτον ἐπιχειρῆσαι προσάγεσθαι τὰς πλησιοχώρας τοῖς Μήδοις, καὶ ἀρχηγὸν γενέσθαι τῆς τῶν ὅλων ἡγεμονίας· ἔπειτα τὰς ἐγγόνους, αἰεὶ προσκατακτωμένους πολλὴν τῆς ὁμοῦς χώρας, αὐξῆσαι τὴν βασιλείαν, μέχρις Ἀσσυρίας τῆ καταπολεμηθέντος ὑπὸ Κύρου καὶ Περσῶν. περὶ ὧν νῦν ἡμεῖς τὰ νεφέλαια προειρηκότες, τὰ κατὰ μέρος ὕστερον ἀκριβῶς ἀναγράφομεν, ἐπειδὴν ἐπὶ τὰς οἰκείας χρόνας ἐπιβάλλωμεν.

κατὰ

κατὰ γὰρ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἑπτακαίδεκάτης Ὀλυμπιάδος ἡρέθη βασιλεὺς ὑπὸ Μήδων Κναξίερης, καὶ Ἡρόδοτον. Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος τοῖς μὲν χρόνοις ὑπῆρξε κατὰ τὴν Κύρε στρατεῖαν ἐπὶ Ἀρταξέρξην τὸν ἀδελφόν, γενόμενος δὲ αἰχμάλωτος, καὶ διὰ τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην ἀναληφθεὶς ὑπὸ τῷ βασιλέως, ἑπτακαίδεκα ἔτη διετέλεσε τιμώμενος ὑπ' αὐτοῦ. ἔτος ἔν Φησιν ἐν τῶν βασιλικῶν διφθερῶν, ἐν αἷς οἱ Πέρσαι τὰς παλαιὰς πράξεις κατὰ τινὰ νόμον εἶχον συντεταγμένας, πολυπραγμονῆσαι τὰ καὶ ἑκατὰ καὶ συνταξάμενον τὴν ἱστορίαν εἰς τὰς Ἑλληνας ἐξενεγκεῖν. Φησὶν ἔν, μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς Ἀσσυ- Regum suc-
ρίων ἡγεμονίας Μήδης προσῆναι τῆς Ἀσίας, Ἀρβάνης βα- cessiones us-
σιλεύοντος, τῷ Σαρδανάπαλον καταπολεμήσαντος, καθότι que ad Artæ-
προεῖρηται. τότε δ' ἄρξαντος ἔτη δυσὶ λείποντα τῶν τριά- um.
κοντα, διαδέξασθαι τὴν βασιλείαν τὸν υἱὸν Μανδάνην,
ὃν ἄρξαι τῆς Ἀσίας ἔτη πευτήκοντα. μετὰ δὲ τῶτον τριά-
κοντα μὲν ἔτη βασιλεῦσαι Σώσαρμον, πευτήκοντα δὲ Ἀρ-
τύκαν, δύο δὲ πρὸς τοῖς εἴκοσι τὸν προσαγορευόμενον Ἀρ-
βιάνην, τεσσαράκοντα δὲ Ἀρταῖον.

λγ'. Ἐπὶ δὲ τότε συστῆναι μέγαν πόλεμον τοῖς Μή- Hujus bellum
δοις πρὸς Καδυσίαις, διὰ τοιαύτας αἰτίας. Παρσώδην τὸν cum Cadusiis.
Πέρσην, θαυμαζόμενον ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ συνέσει καὶ ταῖς
ἄλλαις ἀρεταῖς, φίλον τε ὑπάρχειν τῷ βασιλεῖ, καὶ μέ-
γιστον ἰσχύσαι τῶν μετεχόντων τῷ βασιλικῷ συνεδρίῳ· τῷ-
τον δ' ὑπὸ τῷ βασιλέως ἐν τινὶ κρίσει λυπηθέντα, φυ-
γεῖν μετὰ πεζῶν μὲν τρισχιλίων, ἱππέων δὲ χιλίων εἰς
Καδυσίαις παρ' οἷς ἦν ἐκδεδομένος τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν τῷ
μάλισα δυνασεύοντι κατὰ τέρας τὰς τόπας. γενόμενον δὲ
ἀποσάτην, καὶ πείσαντα τὸ σύμπαν ἔθνος ἀντέχεσθαι τῆς
ἐλευθερίας, αἰρεθῆναι στρατηγὸν διὰ τὴν ἀνδρείαν. ἔπει-
τα πυνθανόμενον ἀθροισμένην ἐπ' αὐτὸν μεγάλην δύνα-
μιν, καθοπλίσαι τὰς Καδυσίαις πανδημεῖ, καὶ κατασρατο-
πεδεῦσαι πρὸς ταῖς εἰς τὴν χάραν εἰσβολαῖς, ἔχοντα τὰς
σύμπαντας ἐν ἐλάττω εἴκοσι μυριάδων. τῷ δὲ βασιλέως
Ἀρταίῳ στρατευσάντος ἐπ' αὐτὸν μυριάσιν ὀγδοήκοντα κρα-
τῆσαι, καὶ πλείους μὲν τῶν πεντακισμυρίων ἀνελεῖν, τὴν
δ' ἄλλην δύναμιν ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς Καδυσίων χώρας. διὸ
καὶ παρὰ τοῖς ἐγγχωρίοις θαυμαζόμενον, αἰρεθῆναι βα-
σιλέα,

σιλέα, καὶ τὴν Μηδίαν συνεχῶς λεηλατεῖν, καὶ πάντα τόπον καταφθεῖρειν. μεγάλης δὲ δόξης τυγχόντα, καὶ γήρῃ μέλλοντα κατασρέφειν τὸν βίον, ἀρὰν θέσθαι παραιτησάμενον τὸν διαδεχόμενον τὴν ἀρχὴν, ὅπως μηδέποτε διαλύσωνται ἔχθραν Καδάσιοι πρὸς Μήδης· εἰ δὲ συνθοῖντο ὁμολογίας, ἐξώλεις γενέσθαι τὰς τε ἀπὸ τῶ γενέας αὐτῶ καὶ Καδυσίως ἅπαντας. διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας αἰεὶ πολεμικῶς ἐσχηκέναι Καδυσίως πρὸς Μήδης, καὶ μηδέποτε τοῖς τέτων βασιλεῦσιν ὑπηκόως γεγονέναι, μέχρις ὅτε Κύρος εἰς Πέρσας περιέστησε τὴν ἡγεμονίαν.

Artynes. λδ'. Τῶν δὲ Μήδων βασιλεῦσαι μετὰ τὴν Ἀρταίης

Astibaras. τελευταίην Ἀρτύνην μὲν ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἵκοσι, Ἀσιβά-
Parthi defici- ραν δὲ τεσσαράκοντα. ἐπὶ δὲ τέττε Παρθης ἀποσάντας
unt ad Sacas. Μήδων, Σάκαις τὴν τε χώραν καὶ τὴν πόλιν ἐγχειρίσαι.

Inde bellum διόπερ συσάντος πολέμου τοῖς Σάκαις πρὸς Μήδης ἐπ' ἔτη
cum Sacis. πλείω, γενέσθαι τε μάχας ἐν ὀλίγας, καὶ συχνῶν παρ' αὐφοτέροις ἀναιρεθέντων, τὸ τελευταῖον εἰρήνην αὐτὰς ἐπὶ τοῖσδε συνδέσθαι. Παρθης μὲν ὑπὸ Μήδης τετάχθαι, τῶν δὲ προὔπαρχόντων ἑκατέρως κυριεύσαντας, Φίλως εἶναι καὶ συμμάχως ἀλλήλοις εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον. βασιλεῦσαι δὲ τότε τῶν Σακῶν γυναῖκα τὰ κατὰ πόλεμον ἐξηλακνύαν, καὶ τόλμη τε καὶ πράξει πολὺ διαφέρεσαν τῶν ἄλλων γυναικῶν τῶν ἐν Σάκαις, ὄνομα Ζαρίναν. καθόλα μὲν ἔν τὸ ἔθνος τέτο γυναῖκας ἀλκίμους ἔχει, καὶ κοινωνήσας τοῖς ἀνδράσι τῶν ἐν τοῖς πολέμοις κινδύνων· ταύτην δὲ λέγεται τῷ τε κάλλει γενέσθαι πασῶν εὐπρεπεστάτην, καὶ ταῖς ἐπιβολαῖς καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἐγχειρήμασι θαυμασίην. τῶν μὲν γὰρ πλησιοχώρων βαρβάρων τὰς ἐπηρμένους τῷ θράσει καὶ καταδελεχμένους τὸ ἔθνος τῶν Σακῶν καταπολεμῆσαι, τῆς δὲ χώρας πολλὴν ἐξημερῶσαι, καὶ πόλεις ἐν ὀλίγας κτίσαι, καὶ τὸ σύνολον εὐδαιμονέστερον τὸν βίον τῶν ὁμοεθνῶν ποιῆσαι. διὸ καὶ τὰς ἐγγχωρίως μετὰ τὴν τελευταίην αὐτῆς χεῖριν ἀποδιδόντας τῶν εὐεργεσιῶν, καὶ τῆς ἀρετῆς μνημονεύοντας, τάφον οἰκοδομῆσαι πολὺ τῶν ὄντων παρ' αὐτοῖς ὑπερέχοντα. ὑποσησαμένους γὰρ πυραμίδα τρίγωνον, τριῶν μὲν σαδίων ἐκάστην πλευρὰν αὐτῆς κατασκευάσαι τὸ μῆκος, τὸ δ' ὕψος σαδιαῖον, εἰς ὅξυ συνηγμένης τῆς κορυφῆς. ἐπιστῆσαι δὲ τῷ τάφῳ καὶ

Sacæ, mulierum ferocia clari; regina Zarina, sapientia & virtute nobilissima.

Monumentum sepulcrale, ei publice consecratum.

χρῶ-

χρυσὴν εἰκόνα κολοσσικὴν, καὶ τιμὰς ἡρωϊκὰς ἀπονεῖμαι, καὶ τᾶλλα πάντα μεγαλοπρεπέστερα ποιεῖν τῶν τοῖς προγεγονόσιν αὐτῆς συγχωρηθέντων. Ἀσιβάρα δὲ τῷ βασιλέως τῶν Μήδων γῆρα τελευτήσαντος ἐν Ἐκβατάνοις, τὴν ἀρχὴν Ἀσπάδαν τὸν υἱὸν διαδέξασθαι, τὸν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀσσύγην καλούμενον. τέττα δ' ὑπὸ Κύρου τῷ Πέρσας καταπολεμηθέντος, μεταπεσεῖν τὴν βασιλείαν εἰς Πέρσας.

Aspadas (Astyages) ultimus Medorum rex, a Cyro victus; Media Persarum provincia.

Ἡ δὲ Ἡροδότῃ ἱστορίας ἀπόδεξις ἦδε. Ἀσσυρίων ἀρχόντων τῆς ἀνω Ἀσίας ἐπ' ἕτεα ἑικοσι καὶ πεντακόσια, πρῶτοι ἀπ' αὐτῶν Μῆδοι ἤρξαντο ἀπίσασθαι καὶ κως ἔ-
τοι περὶ τῆς ἐλευθερίας μαχεσάμενοι τοῖσι Ἀσσυρίοισι, ἐγένοντο ἄνδρες ἀγαθοί καὶ ἀπώσάμενοι τὴν δαλοσύνην, ἡλευθερώθησαν. μετὰ δὲ τέττα, καὶ τὰ ἄλλα ἔθνεα ἐποίεε τῷτὸ τοῖσι Μῆδοισι. Ἑόντων δὲ αὐτονόμων πάντων ἀνὰ τὴν ἡπειρον, ὧδε αὐτῖς ἐς τυραννίδας περιῆλθον· ἀνὴρ ἐν τοῖσι Μῆδοισι ἐγένετο σοφός, τῷ ὀνομα ἦν Δηϊόκης, παῖς δ' ἦν Φραόρτεω. ἕτος ὁ Δηϊόκης, ἐραθεὶς τυραννίδος, ἐποίεε τοιαύδε· κατοικημένων τῶν Μήδων κατὰ κώμας, ἐν τῇ ἐωυτῇ ἐὼν καὶ πρότερον δόκιμος, καὶ μᾶλλον τι καὶ προθυμότερον δικαισύνην ἐπιθέμενος ἤσκει καὶ ταῦτα μέντοι, ἐκείνης ἀνομίης πολλῆς ἀνὰ πᾶσαν τὴν Μηδικὴν, ἐποίεε, ἐπιστάμενος ὅτι τῷ δικαίῳ τὸ ἀδίκον πολεμιὸν ἐστὶ. οἱ δ' ἐν τῆς αὐτῆς κώμης Μῆδοι, ὁρῶντες αὐτὲς τὰς τρόπας, δικαστὴν μιν ἐωυτῶν αἰρέοντο. ὁ δὲ δὴ, οἷα μνεώμενος ἀρχὴν, ἰθύς τε καὶ δίκαιος ἦν. ποιέων δὲ ταῦτα, ἔπαινον ἔειχε ἐκ ὀλίγων πρὸς τῶν πολιτῶν, ἕτω ὥστε πυνθανόμενοι οἱ ἐν τῇσι ἄλλῃσι κώμησι ὡς Δηϊόκης εἶη ἀνὴρ μῦθος κατὰ τὸ ὀρθὸν δικάζων, πρότερον περιπίπτοντες ἀδίκουσι γνώμῃσι, τότε ἐπεὶ τε ἤκασαν, ἄσμενοι ἐφόιτεον παρὰ τὸν Δηϊοκέα καὶ αὐτοὶ δικασόμενοι τέλος δὲ, ἐδενὶ ἄλλῳ ἐπετράποντο. Πλεῦνος δὲ αἰεὶ γινομένη τῇ ἐπιφοιτέοντος, δια πυνθανομένων τὰς δίκας ἀποβαίνειν κατὰ τὸ ἐόν, γνῆς ὁ Δηϊόκης ἐς ἐαυτὸν πᾶν ἀνακείμενον, ἕτε κατίζειν ἔτι ἤθελε ἐνθάπερ πρότερον προκατίζων ἐδίκασε, ἕτ' ἔφη δικᾶν ἔτι. ἐ γὰρ οἱ λυσitelείν, τῶν ἐαυτῇ ἐξημεληκότα, τοῖσι πέλας δι' ἡμέρης δικάζειν. ἐκείνης ὧν ἀρπαγῆς καὶ ἀνομίης ἔτι πολλῶ μᾶλλον

Herodot. I. cap.95-c.130.

cap. 96. Dejoces, imperium apud Medos affertans, justitiæ laudi studuit.

cap. 97. Medi consultant de statu rerum communium.

τὸτο περισέλλοντας, τῶν ἄλλων ἥσσον ἐπιμέλεσθαι· πει-
 δομένων δὲ καὶ ταῦτα τῶν Μήδων, ὁικοδομέει τέγχεα με-
 γάλα τε καὶ καρτερά, ταῦτα τὰ νῦν Ἀγβάτανα κέκλη-
 ται, ἕτερον ἐτέρῳ κύκλῳ ἐνεσεῶτα· μεμηχάνηται δὲ ἔτω
 τῷτο τὸ τεῖχος, ὥσε ὁ ἕτερος τῷ ἐτέρῳ κύκλος τοῖσι προ-
 μαχεῶσι μουνοισί ἐσι ὑψηλότερος. τὸ μὲν καὶ τι καὶ τὸ
 χωρίον ψυμμαχέει, κολωνὸς ἐόν, ὥσε τοιῷτο εἶναι· τὸ δὲ
 καὶ μᾶλλον τι ἐπετηδέυθη, κύκλων ἐόντων τῶν συναπάν-
 των ἑπτὰ, ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ τὰ βασιλῆα ἐνεσι καὶ οἱ
 θησαυροί· τὸ δὲ αὐτῶν μέγιστόν ἐσι τεῖχος κατὰ τὸν Ἀθη-
 νέων κύκλον μάλιστά κη τὸ μέγαθος. τῷ μὲν δὴ πρώτῃ
 κύκλῳ οἱ προμαχεῶνές ἐισι λευκοί· τῷ δὲ δευτέρῃ, μέλα-
 νες· τρίτῃ δὲ κύκλῳ, Φοινίκαιοι· τετάρτῃ δὲ, κυάνεοι·
 πέμπτῃ δὲ, σανδαρακινοί· ἔτω πάντων τῶν κύκλων οἱ προ-
 μαχεῶνες ἡνθισμένοι ἐισὶ Φαρμάκοισι. δύο δὲ οἱ τελευ-
 ταῖοι ἐισι, ὁ μὲν καταργυρωμένος, ὁ δὲ κατακεχυρωμέ-
 νος ἔχων τὰς προμαχεῶνας. Ταῦτα μὲν δὴ ὁ Δηϊόκης
 ἐωῦτῷ τε ἐτείχεε, καὶ περὶ τὰ ἐωῦτῷ οἰκία. τὸν δὲ ἄλλον
 δῆμον πέριξ ἐκέλευε τὸ τεῖχος οἰκέειν. ὁικοδομηθέντων δὲ
 πάντων, νόσμον τόνδε Δηϊόκης πρῶτός ἐσι ὁ κατασυστά-
 μενος

cap. 99.
 quibus insti-
 tutis regnum
 firmarit.

μενος, μήτε εἰσεῖναι παρὰ βασιλέα μηδένα, δι' ἀγγέλων δὲ πάντα χρέεσθαι, ὁρᾶσθαι τε βασιλέα ἐπὶ μηδενός. πρὸς τε τέτοις ἐτι γελᾶν τε καὶ πτύειν ἀντίον, καὶ ἅπασι τῷ τό γε εἶναι αἰσχρόν. ταῦτα δὲ περὶ ἐωϋτὸν ἐσέμνυνε τῶν δὲ εἵνεκεν, ὅπως ἂν μὴ ὀρέοντες οἱ ὀμήλικες εἶοντες σύντροφοί τε ἐκείνῳ καὶ οἰκίῃς ἐ Φλαυροτέρῃς, εἰς ἐς ἀνδραγαδίην λειπόμενοι, λυπεοῖατο καὶ ἐπιβλεῦοιεν, ἀλλ' ἑτεροῖος σφι δοκεῖο εἶναι μὴ ὀρέωσι. Ἐπεὶ τε δὲ ταῦτα ^{cap. 100.} διεκόςμηνε, ^{jus dixit se-} καὶ ἐκράτυνε ἐωϋτὸν τῇ τυραννίδι, ἣν τὸ δι- ^{vere.} παιον Φυλάσων χαλεπός. καὶ τὰς τε δίκας γράφοντες, εἰσω παρ' ἐκείνων ἐσεπέμπεσκον· καὶ ἐκεῖνος διακρίνων τὰς ἐσφερομένας, ἐκπέμπεσκε. ταῦτα μὲν κατὰ τὰς δίκας ἐποίησε. τὰ δὲ δὴ ἄλλα ἐνεκοσμέατό οἱ· εἰ τινα πυνθάνοιτο ὑβρίζοντα, τῶτον ὅπως μετακέμψαιτο κατ' ἀξίην ἐκᾶς αἰσχύματος ἐδικαίει· καὶ οἱ κατὰσκοποί τε καὶ κατήκοοι ἦσαν ἀνὰ πᾶσαν τὴν χώραν τῆς ἡρχε. ^{cap. 101.} Δηϊόνης ^{Medorum po-} μὲν ἵνυ τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέσρεψε μῆνον, καὶ τέττε ^{puli.} ἡῤε· ἐς δὲ Μήδων τοςάδε γένεα, Βασαί, Παρητακηννοί, Στρέχατες, Ἀριζαντοί, Βεδιοί, Μάγοι. γένεα μὲν δὴ Μήδων ἐς τοςάδε. ^{cap. 102,} Δηϊόκω δὲ παῖς γίνεται Φραόρτης, ^{Phraortes rex} ὅς, ^{anno 647 Per-} τελευτήσαντος Δηϊόκω, ^{sis & aliis A-} βασιλεύσαντος τρία καὶ πεν- ^{sia gentibus} τήμοντα ἔτεα, ^{imperio ad-} παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν. ^{junctis, As-} παραδεξάμενος δὲ, ^{syriosaggres-} ἐκ ἀπεχρητὸ μένων ἄρχειν τῶν Μήδων, ^{sus, periit.} ἀλλὰ στρατευσάμενος ἐπὶ τὰς Πέρσας, πρῶτοισί τε τέτοισι ἐπεδήκατο, καὶ πρῶτας Μήδων ὑπηκόας ἐποίησε. μετὰ δὲ, ἔχων δύο ταῦτα ἔθνεα, καὶ ἀμφοτέρω ἰσχυρά, κατεσρέφετο τὴν Ἀσίην, ἀπ' ἄλλης ἐπ' ἄλλο ἰὼν ἔθνος· ἐς δὲ στρατευσάμενος ἐπὶ τὰς Ἀσσυρίους καὶ Ἀσσυρίων τέττας οἱ Νῖνον ἔχον, καὶ ἡρχον πρότερον πάντων, τότε δὲ ἦσαν μεμνημένοι μὲν συμμάχων, ἅτε ἀπεσεώτων, ἄλλως μέντοι ἐωϋτῶν εἶν ἦκοντες· ἐπὶ τέττας δὴ στρατευσάμενος ὁ Φραόρτης αὐτὸς τε διεφθάρη, ἄρξας δύο καὶ εἰκοσι ἔτεα, καὶ ὁ στρατὸς αὐτῷ ὁ πολλός. *) Φραόρτεω δὲ τελευτήσαντος, ἐξεδέ-

ξατο

*) De Assyriorum regibus post Sardanapalum, adeoque de Phulo, Tiglatpilesare & Salmanassare, quos libri Ebraeorum sacri nominant, tacent Graecorum monumenta. Sennacheribum memorat Herodotus tanquam Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων βασιλέως lib. II. c. 141. cui à filiis jugulato Assarhaddon in imperio suffectus ab Ebraeis narratur.

cap. 103. Cyaxares anno 625 secutus, militum genera distinctit, & in ordines partitus est. Hic ille, qui Lydis bellum fecit. Obssidenti ei Nium urbem a. 624 supervenit Scytharum ex Europa in Asiam eruptio.

cap. 104. Scythæ victores de Medis, omni Asia potiti.

cap. 105. Pergentibus iis in Aegyptum, occurrat Psammitichus rex, iisque persuadet ut redeant.

ἔατο Κυαξάρης ὁ Φραόρτεω τῷ Δηϊόκω παῖς. ἔτος λέγεται πολλὸν ἔτι γενέσθαι ἀλκιμώτερος τῶν προγόνων· καὶ πρῶτός τε ἐλόχισε κατὰ τέλεα τὰς ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ πρῶτος διέταξε χωρὶς ἐκάστος εἶναι, τὰς τε ἀγχοφόρους, καὶ τὰς ἱππέας, καὶ τὰς τοξοφόρους· πρῶτῳ δὲ ἀναμίξῃν πάντα ὁμοίως ἀναπεφυρμένα. ἔτος ὁ τοῖσι Λυδοῖσι ἐστὶ μαχεσάμενος, ὅτε νύξ ἡ ἡμέρη ἐγένετό σφι μαχομένοισι· καὶ ὁ τὴν Ἄλως ποταμῷ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἐωῦτῷ. συλλέξας δὲ τὰς ἐπ' ἐωῦτῷ ἀρχομένους πάντας, ἐσρατεύετο ἐπὶ τὴν Νῆον, τιμωρέων τε τῷ πατρὶ, καὶ τὴν πόλιν ταύτην θάλων ἐξελεῖν. καὶ οἱ, ὡς συμβαλὼν ἐνίκησε τὰς Ἀσσυρίους, περιπατημένῳ τὴν Νῆον, ἐπῆλθε Σκυθῶν στρατὸς μέγας. ἦγε δὲ αὐτὰς βασιλεὺς ὁ Σκυθῶν Μαδύης, Πρωτοθύεω παῖς· οἱ ἐσέβαλον μὲν ἐς τὴν Ἀσίην, Κιμμερίας ἐμβαλόντες ἐκ τῆς Ἑυρώπης, τάτοις δὲ ἐπιστόμενοι Φεύγσαι, ἔτω ἐς τὴν Μηδικὴν χάριν ἀπίκυντο. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαίητιδος ἐπὶ Φάσιν ποταμὸν καὶ ἐς Κόλχης τριήκοντα ἡμερέων εὐζώνῳ ὁδός. ἐκ δὲ τῆς Κολχίδος ἔκ πολλὸν ὑπερβῆναι ἐς τὴν Μηδικὴν, ἀλλὰ ἐν τῷ διὰ μέσῃ ἔθνος αὐτῶν ἐστὶ, Σάσπειρες· τῷτο δὲ παραμειβομένοις, εἶναι ἐν τῇ Μηδικῇ. ἔ μέντοι οἱ γε Σκύθαι ταύτῃ ἐσέβαλον, ἀλλὰ τὴν κατύπερθε ὁδὸν πολλῷ μακροτέρῃ ἐντραπόμενοι, ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ Καυκάσιον ὄρος. ἐνθαῦτα οἱ μὲν Μῆδοι συμβαλόντες τοῖσι Σκύθαις, καὶ ἐσσωθέντες τῇ μάχῃ, τῆς ἀρχῆς κατελύθησαν· οἱ δὲ Σκύθαι τὴν Ἀσίην πᾶσαν ἐπέσχον. Ἐνθεῦτεν δὲ ἦσαν ἐπ' Αἰγυπτον· καὶ ἐπεὶ τε ἐγένοντο ἐν τῇ Παλαισίνῃ Συρίῃ, Ψαμίτιχός σφεας Αἰγύπτῃ βασιλεὺς ἀντιάσας δάροισι τε καὶ λιτῇ ἀποτρέπει τοπροσωτέρῳ μὴ πορεύεσθαι. οἱ δὲ, ἐπεὶ τε ἀναχωρέοντες ὀπίσω, ἐγένοντο τῆς Συρίας ἐν Ἀσκάλῳ πόλει, τῶν πλεόνων Σκυθῶν παρεξελθόντων ἀσινέων. ὀλίγοι τινὲς αὐτῶν ὑπολειφθέντες, ἐσύλησαν τῆς Οὐρανίης Ἀφροδίτης τὸ ἱρόν. ἐστὶ δὲ τῷτο τὸ ἱρόν, ὡς ἐγὼ πυθανόμενος εὐρίσκω, πάντων ἀρχαιότατον ἱρῶν ὅσα ταύτης τῆς θεᾶς. καὶ γὰρ τὸ ἐν Κύπρῳ ἱρόν ἐνθεῦτεν ἐγένετο, ὡς αὐτοὶ λέγσαι Κύπριοι· καὶ τὸ ἐν Κυθήροις Φόινικές εἰσιν οἱ ἰδρυσάμενοι, ἐκ ταύτης τῆς Συρίας ἐόντες

τες. τοῖσι δὲ τῶν Σκυθέων συλήσασι τὸ ἱρόν τὸ ἐν Ἀσκά-
λωνι, καὶ τοῖσι τετέων αἰεὶ ἐπγόνοισι ἐνέσκηψε ἡ θεὸς
θῆλειαν νῆσον· ὥς αἶμα λέγασθαι τε οἱ Σκύθαι διὰ τὸ
σφεας νοσέειν, καὶ ὀρῶν παρ' ἐωυτοῖσι τὰς ἀπικνεομένους
εἰς τὴν Σκυθικὴν χώραν ὡς διακέαται, τὰς καλέεσι Ἐνα-
ρέας οἱ Σκύθαι. Ἐπὶ μὲν νυν ὀκτὼ καὶ ἑκοσι ἔτεα ἤρ-
χον τῆς Ἀσίας οἱ Σκύθαι, καὶ τὰ πάντα σφι ὑπὸ τε
ὑβριος καὶ ὀλιγορίας ἀνάστατα ἦν. χωρὶς μὲν γὰρ Φόρων,
ἐπρησσον παρ' ἐκάσων τὸ ἐκάστοισι ἐπέβαλλον. χωρὶς δὲ
τῶ Φόρε, ἤρπαζον περιελάυνοντες τὸ τοιοῦτον, τι ἔχοιεν ἑκα-
στοι. καὶ τῶν μὲν τὰς πλεῦνας Κυαξάρης τε καὶ Μῆ-
δοι ξεινίσαντες καὶ μεταμεθύσαντες κατεφόνευσαν. καὶ
ἔτι ἀνεσώσαντο τὴν ἀρχὴν Μῆδοι, καὶ ἐπεκράτεον τῶν-
περ καὶ πρότερον. καὶ τὴν τε Νίνον εἶλον, (ὡς δὲ εἶλον,
ἐν ἐτέροισι λόγοισι δηλώσω,) καὶ τὰς Ἀσσυρίους ὑποχει-
ρίους ἐποίησαντο, πλὴν τῆς Βαβυλωνίης μοίρης. μετὰ δὲ
ταῦτα Κυαξάρης μὲν, βασιλεύσας τεσσαράκοντα ἔτεα, σὺν
τοῖσι Σκύθαι ἤρξαν, τελευταῖα. Ἐκδέκεται δὲ Ἀστυάγης
ὁ Κυαξάρει παῖς τὴν βασιλείην. καὶ οἱ ἐγένετο θυγά-
τηρ, τῇ ἔνομα ἔθετο Μανδάνην. τὴν ἐδόκεε Ἀστυάγης ἐν
τῷ ὕπνῳ ὀρῆσαι τοσῶτον, ὥς πληῖσαι μὲν τὴν ἐωυτῇ
πόλιν, ἐπικατακλύσαι δὲ καὶ τὴν Ἀσίην πᾶσαν. ὑποθέ-
μενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοις τὸ ἐνύπνιον, ἐφο-
βήθη, παρ' αὐτέων αὐτὰ ἔκασα μαθών. μετὰ δὲ, τὴν
Μανδάνην ταύτην ἔβαν ἤδη ἀνδρὸς ὥραίην, Μήδων μὲν
τῶν ἐωυτῇ ἀξίων ἔδενι διδοῖ γυναῖκα, δεδοικώς τὴν ὄψιν·
ὁ δὲ Πέρσης διδοῖ, τῷ ἔνομα ἦν Καμβύσης· τὸν ἔβρισκε
οἰκίης μὲν εὐνὸντα ἀγαθῆς, τρόπος δὲ ἡσυχίης. πολλῶν ἐνεργε-
ῶν αὐτὸν μέσας ἀνδρὸς Μήδα. Συνοικεῖσθαι δὲ τῷ Καμ-
βύσῃ τῆς Μανδάνης, ὁ Ἀστυάγης τῷ πρώτῳ ἔτει εἶδε
ἄλλην ὄψιν. ἐδόκεε δὲ οἱ ἐκ τῶν αἰδοίων τῆς θυγατρὸς
ταύτης φῦναι ἀμπελον. τὴν δὲ ἀμπελον ἐπισχεῖν τὴν
Ἀσίην πᾶσαν· ἰδὼν δὲ τὸτο καὶ ὑπερθέμενος τοῖσι ὀνει-
ροπόλοις, μετεπέμψατο ἐκ τῶν Περσέων τὴν θυγατέρα
ἐπίτεκα ἔβαν. ἀπικομένην δὲ ἐφύλασσε, βεβλόμενος τὸ
γεννώμενον ἐξ αὐτῆς διαφθεῖραι· ἐκ γὰρ οἱ τῆς ὄψιος οἱ
τῶν μάγων ὀνειροπόλοι ἐσήμαινον, ὅτι μέλλοι ὁ τῆς θυ-
γατρὸς αὐτῇ γόνος βασιλεύσειν ἀντὶ ἐκείνης. ταῦτα δὲ ὦν
Φυλασ-

cap. 106.
Scythæ Asia
ejecti a. 596.
Ninus capta
(& eversa,
dominantibus
adhuc Scy-
this,) a. 606.

cap. 107.
Astyages an-
no 685 factus
rex, & idem
pater Mandan-
es, ob som-
nium de filia
sibi oblatum,
conditione
quæsita ex-
tranea, dat
eam uxorem
Cambysi Per-
sæ a. 572.

cap. 108.
ob aliud som-
nium Astya-
ges, filia gra-
vida primo
nuptiarum
anno ex Per-
sis accersita,
quem ea pue-
rum peperit,
Harpago dat
necandum.

c. 109 & 110.
Is medio con-
silio usus,
Mitradati re-
gis bubulco
exponendum
in montibus
tradit.

Φυλασσόμενος ὁ Ἀσυάγης, ὡς ἐγένετο ὁ Κῦρος, καλέσας
"Αρπαγον, ἄνδρα οἰκίῳ, καὶ πιστότατόν τε Μήδων, καὶ
πάντων ἐπίτροπον τῶν ἐωϋτῶ, ἔλεγέ οἱ τοιάδε "Αρπα-
γε, πρῆγμα τὸ ἂν τοι προδῶ, μηδαμᾶ παραχρήσῃ· μη-
δὲ ἐμέ τε παραβάλῃ, καὶ ἄλλες ἐλόμενος, ἐξ ὑσέρης σοι
ἐωϋτῶ περιπέσης. λάβε τὸν Μανδάνη ἔτεκε παῖδα· φέραν
δὲ ἐς σεωϋτῶ, ἀποκτείνον· μετὰ δὲ, θάψον τρόπῳ ὅτεω
αὐτὸς βύλειαί." Ὁ δὲ ἀμείβεται "ὦ βασιλεῦ, ἔτε ἄλ-
λοτέ κω παρεῖδες ἀνδρὶ τῷδε ἄχαρι εἶδέν, Φυλασσόμεθα
δὲ ἐς σέ καὶ ἐς τὸν μετέπειτα χρόνον μηδὲν ἐξαμαρτεῖν,
ἀλλ' εἰ τοι φίλον τῷτο ἔτω γίνεσθαι, χρηὶ δὴ, τό γε ἐμὸν,
ὑπηρετέεσθαι ἐπιτηδέας." Τῷτοισι ἀμειψάμενος ὁ "Αρπα-
γος, ὡς οἱ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ
θανάτῳ, ἦει κλαίων ἐς τὰ οἴκια. παρελθὼν δὲ ἐφραζε τῇ
ἐωϋτῶ γυναικὶ τὸν πάντα Ἀσυάγεος ῥηθέντα λόγον. ἡ δὲ
πρὸς αὐτὸν λέγει "Νῦν ὦν τί σοι ἐν νόῳ ἐστὶ ποιέειν;"
Ὁ δὲ ἀμείβεται "ἐκ ἧ ἐνετέλλετο Ἀσυάγης. εἰ εἰ
παραφρονήσῃς τε καὶ μανεῖται κακίον ἢ νῦν μαίνεται,
ἔ οἱ ἐγώγε προδήσομαι τῇ γνώμῃ, εἰδὲ ἐς Φόνον τοιῶτον
ὑπηρετήσω. πολλὰν δὲ εἵνεκα εἰ Φονεύσω μιν. καὶ ὅτι αὐ-
τῷ μοι συγγενὴς ἐστὶν ὁ παῖς, καὶ ὅτι Ἀσυάγης μὲν ἐστὶ
γέγων, καὶ ἅπαις ἔρσενος γόνυ. εἰ δὲ θελήσῃς τάττε τε-
λευτήσαντος ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἢ τυραννίς,
ἧς νῦν τὸν υἱὸν κτείνει δι' ἐμεῦ, ἄλλο τι ἢ λείπεται τὸ
ἐνθευτέον ἐμοὶ κινδύνων ὁ μέγιστος; ἀλλὰ τῶ μὲν ἀσφα-
λέος εἵνεκα ἐμοὶ, δεῖ τῷτον τελευτᾶν τὰ παῖδα· δεῖ μὲν-
τοι τῶν τινὰ Ἀσυάγεος, αὐτῶ Φονέα γενέσθαι, καὶ μὴ
τῶν ἐμῶν." Ταῦτα εἶπε, καὶ αὐτίκα ἄγγελον ἐπεμπε
ἐπὶ τῶν βεκόλων τῶν Ἀσυάγεος τὸν ἡπίστατο νομᾶς τε
ἐπιτηδεωτάτας νέμοντα, καὶ ὕρεα θηριωδέεστα, τῷ ἔνο-
μα ἦν Μιτραδάτης. συνοίκεε δὲ ἐωϋτῶ συνδάλῃ· ἔνομα δὲ
τῇ γυναικὶ ἦν, τῇ συνοίκεε, Κυνώ, κατὰ τὴν Ἑλλήνων
γλῶσσαν· κατὰ δὲ τὴν Μηδικὴν, Σπακώ. τὴν γὰρ νῦνα
καλέσσι Σπάνα Μῆδοι. αἱ δὲ ὑπώρεαί εἰσι τῶν οὐρέων
ἐνθα τὰς νομὰς τῶν βοῶν εἶχε ἔτος δὴ ὁ βεκόλος, πρὸς
βορρῶ τε ἀνέμε τῶν Ἀγβατάνων, καὶ πρὸς τῶ πόντε τῶ
Ἐυξείνῃ. ταύτῃ μὲν γὰρ ἡ Μηδικὴ χάσῃ πρὸς Σασπέ-
ρων ὀρεινὴ ἐστὶ κάρτα, καὶ ὑψηλὴ τε καὶ ἰδῆσι συνηρεφής·
ἡ

ἡ δὲ ἄλλη Μηδικὴ χώρα ἐστὶ πᾶσα ἀπεδοσι ἐπεὶ ὦν ὁ
 βεκόλος σπεδῇ πολλῇ καλεόμενος ἀπίμετο, ἔλεγε ὁ Ἄρ-
 παγος τάδε, “Κελεύει σε Ἀσυάγης τὸ παιδίον τῆτο λα-
 βόντα θεῖναι ἐς τὸ ἐρημίτατον τῶν οὐρέων, ὅπως ἂν τάχι-
 σα διαφθαρέῃ· καὶ τάδε τοι ἐκέλευσε εἰπεῖν, ἣν μὴ
 ἀποκτείνῃς αὐτὸ, ἀλλὰ τῷ τρόπῳ περικοιήσῃ, ὁλέθρῳ
 τῷ κακίστῳ σε διαχρήσεσθαι· ἐπορᾶν δὲ ἐκκείμενον διατέ-
 ταγμαὶ ἐγώ.” Ταῦτα ἀέσας ὁ βεκόλος καὶ ἀναλαβὼν
 τὸ παιδίον, ἦγε τὴν αὐτὴν ὁπίσω ὁδόν, καὶ ἀπικνέεται ἐς
 τὴν ἑπαυλιν. τῷ δ’ αἶρα καὶ αὐτῷ ἡ γυνὴ ἐπίτεξ ἑῷσα
 πᾶσαν ἡμέρην, τότε πως κατὰ δαίμονα τίττει, ὀχομένη
 τῇ βεκόλῃ ἐς πόλιν. ἦσαν δὲ ἐν Φροντίδι ἀμφότεροι
 ἀλλήλων πέρι· ὁ μὲν, τῇ τότε τῆς γυναικὸς ἀρρώδεων
 ἡ δὲ γυνή, ὅτι ἐκ ἐαυτῆς ὁ Ἄρπαγος μεταπέμφαιτο αὐ-
 τῆς τὸν ἄνδρα. ἐπεὶ τε δὲ ἀκονοσήσας ἐπέστη, δια ἐξ
 ἀέλπτῃ ἰδῶσα ἡ γυνή, ἔαιρετο προτέρη, ὅ, τι μιν ἔτω
 προθύμως Ἄρπαγος μεταπέμφαιτο· ὁ δὲ εἶπε· “ὦ γύ-
 ναι, εἰδὼν τε ἐς πόλιν ἐλθὼν καὶ ἦνσα τὸ μὴ τε ἰδεῖν
 ὄφελόν, μὴ τέ ποτε γενέσθαι ἐς δεσπότηας τὰς ἡμετέρας·
 δικος μὲν πᾶς Ἀρπάγῃ κλαυθμῷ κατείχετο· ἐγὼ δὲ ἐκ-
 πλαγείς ἦα ἔσω· ὡς δὲ τάχιστα ἐσῆλθον, ὁρῶ παιδίον
 προκείμενον, ἀσπαῖρόν τε καὶ κραυγανόμενον, κεκοσμη-
 μένον χρυσῷ τε καὶ ἐθῆτι ποικίλῃ· Ἄρπαγος δὲ ὡς εἶδῃ
 με, ἐκέλευε τὴν ταχίστην ἀναλαβόντα τὸ παιδίον, ὀχε-
 σθαι φέροντα, καὶ θεῖναι ἐνθα θηριωδέστατον εἴη τῶν
 οὐρέων· Φῶς Ἀσυάγεα εἶναι τὸν ταῦτα ἐπιθέμενόν μοι·
 πόλλ’ ἀπειλήσας, εἰ μὴ σφεα ποιήσαιμι καὶ ἐγὼ ἀνα-
 λαβὼν, ἔφερων, δοκέων τῶν τινὸς οἰκετῶν εἶναι· δυ γὰρ
 ἂν ποτε κατέδοξα ἐνθεν γε ἦν. ἐδάμβεον δὲ ὁρέων χρυσῷ
 τε καὶ ἱμασί κεκοσμημένον· πρὸς δὲ, καὶ κλαυθμὸν κατε-
 σεῶτα ἐμφανέα ἐν Ἀρπάγῃ. καὶ πρόκα τε δὴ κατ’ ὁδὸν
 πυνθάνομαι τὸν πάντα λόγον θεράποντος, ὃς ἐμὲ προπέμ-
 πων ἔξω πόλιος, ἐναχείρισε τὸ βρέφος· ὡς αἶρα Μανδά-
 νης τε εἴη παῖς τῆς Ἀσυάγεος θυγατρὸς, καὶ Καμβύ-
 σεω τῇ Κύρῃ. καὶ μιν Ἀσυάγης ἐντέλλεται ἀποκτείνειν·
 νῦν τε ᾧδ’ ἐστὶ.” Ἀμα δὲ ταῦτα ἔλεγε ὁ βεκόλος, καὶ
 ἐκκαλίνψας ἀπεεῖνυε. ἡ δὲ, ὡς εἶδε τὸ παιδίον, μέγα
 τε καὶ εὐεῖδὲς ἐὼν, δακρύσασα, καὶ λαβομένη τῶν γενά-
 των

D

των

cap. 111 - 113.

Bubulcus re
 uxori narra-
 ta; ejus con-
 silio puerum,
 quem ipsa
 mortuum pe-
 pererat, pro
 altero expo-
 nit; hunc au-
 tem, qui po-
 stea Cyrus di-
 ctus, pro suo
 educat.

Κύρε) ἐκέλευε αὐτὸν τὰς ἄλλας παῖδας διαλαβείν· περ-
 δομένων δὲ τῶν παιδῶν, ὁ Κύρος τὸν παῖδα τρήχεως
 κάρτα περίσπε μασιγέων· ὁ δὲ, ἐπεὶ τε μετεῖδη τάχιστα,
 ὥς γε δὴ ἀνάξια ἐωῦτ' αὐτῶν, μᾶλλον τι περιμήκετε·
 κατελθὼν δὲ ἐς πόλιν, πρὸς τὸν πατέρα ἀποπνίχζετο
 τῶν ὑπὸ Κύρε ἦντησε. λέγων δὲ ὁ Κύρε (ὁ γὰρ πῶ ἦν
 τῆτο τένομα) ἀλλὰ πρὸς τῷ βεκόλῳ τῷ Ἀσυάγεος παιδός.
 ὁ δὲ Ἀρτεμβάρης ὀργῇ, ὥς εἶχε, ἐλθὼν παρὰ τὸν Ἀσυά-
 γεα, καὶ ἅμα ἀγόμενος τὸν παῖδα, ἀνάρσια πρήγματα
 ἔφη πεπονθέναι, λέγων· “ὦ βασιλεῦ, ὑπὸ τῷ θεῷ δέλῃ,
 βεκόλῳ δὲ παιδός, ὧδε περιυβρίσμεθα.” (δεινὸς τῷ παι-
 δός τὰς ὥρας). Ἀκέσας δὲ καὶ ἰδὼν ὁ Ἀσυάγης, θέλων
 τιμωρῆσαι τῷ παιδί τιμῆς τῆς Ἀρτεμβάρους ἐνέκα, μετε-
 πέμπετο τὸν τε βεκόλον καὶ τὸν παῖδα· ἐπεὶ τε δὲ παρή-
 σαν ἀμφοτέροι, βλέψας πρὸς τὸν Κύρον ὁ Ἀσυάγης, ἔφη·
 “Σὺ δὴ εἰὼν τῷδε τοιάτῃ ἐόντος παῖς, ἐτόλμησας τὸν τῷ-
 δε παῖδα ἐόντος πρώτῃ παρ' ἐμοὶ ἀεικέλῃ τοιῷδε περι-
 σκεῖν;” Ὁ δὲ ἀμείβεται ὧδε, “ὦ δεσποτα, ἐγὼ δὲ
 ταῦτα τῆτον ἐποίησα σὺν δίκῃ· οἱ γὰρ με ἐκ τῆς πώμης
 παῖδες, τῶν καὶ ὅδε ἦν, παίζοντες, σφέων αὐτῶν ἐσή-
 σαντο βασιλέα· ἐδόκεον γὰρ σφί εἶναι ἐς τῆτο ἐπιτηδεώ-
 τατος· οἱ μὲν νυν ἄλλοι παῖδες τὰ ἐπιτασσόμενα ἐπετέ-
 λεον· ἔτος δὲ ἀνηκῆσές τε καὶ λόγον εἶχε ἔδνα· ἐς δὲ
 ἔλαβε τὴν δίκην. εἰ ὦν δὴ τῷδε ξινεκα ἄξιός τευ κα-
 κῆ ἐμὶ, ὧδέ τοι πάρεμι.” Ταῦτα λέγοντος τῷ παιδός,
 τὴν Ἀσυαγέα ἐσῆει ἀνάγνωσις αὐτῷ· καὶ οἱ ὅ, τε χα-
 ρακτῆρ τῷ προσώπῳ προσφέρειδαι ἐδόκεε ἐς ἐωῦτὸν, καὶ ἡ
 ὑπόκρισις ἐλευθεριωτέρῃ εἶναι. ὅ, τε χρόνος τῆς ἐκθέσιος
 τῇ ἡλικίᾳ τῷ παιδός ἐδόκεε συμβαίνειν· ἐκπλαγεῖς δὲ τῷ-
 τοισι, ἐπὶ χρόνον ἄφθογγος ἦν. μόγις δὲ δὴ κοτε ἀνέ-
 νερχεῖς, εἶπε (θέλων ἐκπέμψαι τὸν Ἀρτεμβάρεα, ἵνα
 τὸν βεκόλον μῦνον λαβαὶν βασανίσῃ) ὁ Ἀρτέμβαρης, ἐγὼ
 ταῦτα ποιήσω, ὥσε σὲ καὶ τὸν παῖδα τὸν σὸν μηδὲν ἐπι-
 μέμφεσθαι.” Τὸν μὲν δὴ Ἀρτεμβάρεα πέμπει· τὸν δὲ
 Κύρον ἦγον εἰσω οἱ θεράποντες, κελεύσαντος τῷ Ἀσυά-
 γεος. ἐπεὶ δὲ ὑπελέλειπτο ὁ βεκόλος μῦνος, μενωθέντα
 τάδε αὐτὸν εἶρετο ὁ Ἀσυάγης, κόθεν λάβοι τὸν παῖδα,
 καὶ τίς εἴη ὁ παραδὼς· ὁ δὲ ἐξ ἐαυτῷ τε ἔφη γεγονέναι,

cap. 115.
Cyri a rege
interrogati
constantia.

cap. 116.
Rex eum ag-
noscit, & bu-
bulcus verum
fatetur.

cap. 117.
Harpagi ex-
cusatio.

καὶ τὴν τεκέσσαν αὐτὸν ἔτι εἶναι παρ' ἐωυτῷ. Ἀστυάγης δὲ μιν ἐν ἑνὶ βυλεῦσθαι ἔφη, ἐπιθυμούντα ἐς ἀνάγκας μεγάλας ἀπαινεῖσθαι. ἅμα τε λέγων ταῦτα, ἐσήμαινε τοῖσι δορυφόροις λαμβάνειν αὐτὸν· ὁ δὲ ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας, ἔτω δὴ ἔφαινε τὸν ἑόντα λόγον. ἀρχόμενος δὴ ἀπ' ἀρχῆς, διεξέειπε τῇ ἀληθείᾳ χρεώμενος· καὶ κατέβαινε ἐς λιτὰς τε, καὶ συγγνώμην ἐν ὑπὸν κελεύων ἔχειν αὐτόν. Ἀστυάγης δὲ, τῷ μὲν βεκόλῃ τὴν ἀληθείην ἐκφύνατος, λόγον ἤδη καὶ ἐλάσσων ἐποιέετο· Ἀρπάγῳ δὲ καὶ μεγάλῃς μεμφόμενος, καλέειν αὐτὸν τὰς δορυφόρους ἐκέλευε. ὡς δὲ οἱ παρῆν ὁ Ἀρπαγός, εἰρετό μιν ὁ Ἀστυάγης, “Ἀρπαγε, τῷ δὴ μόρῳ τὸν παῖδα κατεχρήσαο, τὸν τοι παρέδωκα ἐν θυγατρὸς γεγονότα τῆς ἐμῆς;” Ὁ δὲ Ἀρπαγός, ὡς εἶδε τὸν βεκόλον ἔνδον ἑόντα, ἐτρεπεται ἐπὶ ψευδέα ὁδόν, ἵνα μὴ ἐλεγχόμενος ἀλίσκηται· ἀλλὰ λέγει τὰδε, “ὦ βασιλεῦ, ἐπεὶ τε παρέλαβον τὸ παιδίον, ἐβέλευον σκοπῶν ὅπως σοὶ τε ποιῶ κατὰ νόον, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ γενόμενος ἀναμάρτητος, μήτε θυγατρὶ τῇ σῇ, μήτε αὐτῷ σοὶ εἶην αὐθέντης. ποιῶ δὴ ὧδε. καλέσας τὸν βεκόλον τόνδε, παραδίδωμι τὸ παιδίον· φὰς σὲ τε εἶναι τὸν κελεύοντα ἀποκτεῖναι αὐτό. καὶ λέγων τῷτο γε, ἐν ἐψευδόμην. σὺ γὰρ ἐνετέλλεο ἔτω. παραδίδωμι μέντοι τῷδε κατὰ τὰδε, ἐντειλάμενος θεῖναι μιν ἐς ἔρημον ἔρος, καὶ παραμένοντα φυλάσσειν ἄχρι ᾗ τελευτήσῃ· ἀπειλήσας παντοῖα τῷδε, ἣν μὴ τὰδε ἐπιτελέα ποιήσῃ. ἐπεὶ τε δὲ ποιήσαντος τέττα τὰ κελευόμενα, ἐτελείησε τὸ παιδίον, πέμψας τῶν ἐυνέχων τὰς πισωτάτας, καὶ εἶδον δι' ἐκείνων, καὶ ἔθαψά μιν. ἔτως ἔσχε, ὦ βασιλεῦ, περὶ τῷ πρήγματος τέττα καὶ τοιάτῳ μόρῳ ἐχρήσατο ὁ παῖς. Ἀρπαγός μὲν δὴ τὸν ἰδὺν ἔφαινε λόγον. Ἀστυάγης δὲ, κρύπτων τὸν οἱ ἐνείχεε χόλον διὰ τὸ γεγονός, πρῶτα μὲν κατὰπερ ἦκεσε αὐτὸς πρὸς τῷ βεκόλῃ τὸ πρῆγμα, πάλιν ἀπήγγετο τῷ Ἀρπάγῳ· μετὰ δὲ, ὡς οἱ ἐκαλλιλόγητο, κατέβαινε λέγων, ὡς περίεσι τε ὁ παῖς, καὶ τὸ γεγονός ἔχει καλῶς. “Τῷ τε γὰρ πεποιμένῳ, ἔφη λέγων, ἐς τὸν παῖδα τῷτον ἑκαμνον μεγάλως, καὶ θυγατρὶ τῇ ἐμῇ διαβεβλημένος, ἐν ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεῖμην. ὡς ὦν τῆς τύχης ἐν μετεσεώσης, τῷτο μὲν, τὸν

cap. 118.
Astyages i-
ram dissimu-
lat.

τὸν σεωϋτῆ παιδα ἀπόπεμψον παρὰ τὸν παιδα τὸν νεή-
λυδα· τῆτο δὲ (σῶσρα τῆ παιδός γὰρ μέλλω θύειν τοῖσι
θεῶν τιμῇ αὕτη προσκείται), παρίθι μοι ἐπὶ δεῖπνον.”

“Αρπαγος μὲν, ὡς ἤκασε ταῦτα, προσκυνήσας, καὶ με-
γάλα ποιησάμενος ὅτιτε ἡ ἀμαρτίας οἱ ἐς δέον ἐγεγόνεε, καὶ ὅτι ἐπὶ τύχησι χρηστῶσι ἐπὶ δεῖπνον ἐκέκλητο, ἥτε
ἐς τὰ οἰκία ἐσελθὼν δὲ τὴν ταχίστην, ἣν γὰρ οἱ παῖς
εἰς μῆνος, ἔτα τρία καὶ δέκα κου μάλισα γεγονῶς, τῆ-
τον ἐκπέμπει, ἰέναι τε κελεύων ἐς Ἀσυάγεος, καὶ ποιέειν
ὅ τι ἂν ἐκεῖνος κελεύοι· αὐτὸς δὲ περιχαρὴς ἔων, Φρα-
ζει τῇ γυναικὶ τὰ συγμυρήσαντα. Ἀσυάγης δὲ, ὡς οἱ
ἀπίκετο ὁ Ἀρπάγος παῖς, σφάξας αὐτὸν, καὶ κατὰ μέ-
λεα διελὼν, τὰ μὲν ὥπτησε, τὰ δὲ ἐψῆσε τῶν κρεῶν.
εὐτυχτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἐτοῖμα. ἐπεὶ τε δὲ, τῆς
ῥῆς γινομένης τῆ δεῖπνε, παρῆσαν οἱ τε ἄλλοι δαιτυμό-
νες καὶ ὁ Ἀρπαγος, τοῖσι μὲν ἄλλοισι καὶ αὐτῷ Ἀσυάγει
παρετιθέατο τράπεζαι ἐπιπλέαι μηλείων κρεῶν. Ἀρπάγῳ
δὲ τῆ παιδός τῆ ἐωϋτῆ, πλην κεφαλῆς τε καὶ ἀκραν χει-
ρῶν τε καὶ ποδῶν, τὰλλα πάντα ταῦτα δὲ χωρὶς ἐνει-
το ἐπὶ κανέῳ κατακεκαλυμμένα. ὡς δὲ τῷ Ἀρπάγῳ ἐδό-
κεε ἄλλος ἔχειν τῆς βορῆς, Ἀσυάγης εἰρετό μιν, εἰ ἡ-
θεῖη τι τῇ θοίνῃ· Φαμένε δὲ Ἀρπάγος καὶ κάρτα ἡδῆ-
ναι, παρέφερον, τοῖσι προσέκειτο, τὴν κεφαλὴν τῆ παι-
δός κατακεκαλυμμένην, καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὰς πόδας.”

“Αρπαγον δὲ ἐκέλευον προσάντες ἀποκαλύπτειν τε καὶ
λαβεῖν τὸ βέλεται αὐτέων. κειθόμενος δὲ ὁ Ἀρπαγος,
καὶ ἀποκαλύπτων, ὄρῃ τῆ παιδός τὰ λειμματα· ἰδὼν δὲ
ἔτε ἐξεπλάγη, ἐντός τε ἐωϋτῆ γίνετα· εἰρετο δὲ αὐτὸν
ὁ Ἀσυάγης, εἰ γινώσκῃ ὅτευ θηρίε κρέα βεβράκοι. ὁ
δὲ καὶ γινώσκειν ἔφη, καὶ ἀρετὸν εἶναι πᾶν τὸ ἂν βα-
σιλεὺς ἔρδῃ. τῆτοισι δὲ ἀμειψάμενος, καὶ ἀναλαβαὶν τὰ
λοιπὰ τῶν κρεῶν, ἥτε ἐς τὰ οἰκία ἐνδεῦτεν δὲ ἐμελ-
λε, ὡς ἐγὼ δοκέω, ἁλίσας θάψειν τὰ πάντα. Ἀρπά-
γῳ μὲν Ἀσυάγης δίκην ταύτην ἐπέθηκε. Κύρος δὲ πέρῃ
βηλεύων, ἐκάλεε τὰς αὐτὰς τῶν μάγων, οἱ τὸ ἐνύπνιον
οἱ ταύτῃ ἐκρίναν· ἀπικομένους δὲ εἰρετο ὁ Ἀσυάγης, τῇ
ἐκρινάν οἱ τὴν ὄψιν· οἱ δὲ κατὰ ταῦτα εἶπαν, λέγοντες
ὡς βασιλεῦσαι χρῆν τὸν παιδα, εἰ ἐπέζωσε καὶ μὴ ἀπέ-
θανε

cap. 119.
Harpagus in
convivio a-
pud regem
pastus filii sui
carnibus, po-
tuit calamita-
te sua intelle-
cta regem ad-
ulari.

cap. 120.
Rex de Cyro
deliberans,
Magis affir-
mantibus cre-
dit, somnii
fatum imple-
tum esse.

θανα πρότερον. ὁ δὲ ἀμείβεται αὐτὰς τοῖσδε “ἐσί τε ὁ
 “παῖς καὶ περίεσι· καὶ μιν ἐπ’ ἀγρᾷ διαιτώμενον οἱ ἐκ
 “τῆς κώμης παῖδες ἐσήσαντο βασιλέα. ὁ δὲ, πάντα ὅσα-
 “περ οἱ ἀληθεῖ λόγῳ βασιλῆς, ἐτελέωσε ποιήσας· καὶ
 “ἡμῶν δορυφόρος καὶ θυραῖος, καὶ ἀγγελιφόρος καὶ τὰ
 “λοιπὰ πάντα διατάξας ἦρχε. καὶ νῦν ἐς τί ὑμῖν ταῦ-
 “τα φαίνεται φέρειν;” Ἔειπαν οἱ μάγοι, “εἰ μὲν πε-
 “ρίεσί τε, καὶ ἐβασίλευσε ὁ παῖς μὴ ἐκ προνοίας τινός,
 “θάρσει τε τέτε ἔνεκα, καὶ θυμὸν ἔχει ἀγαθόν· ἔ γάρ
 “ἔτι τοδεύτερον ἄρξει. παρὰ συμπερὰ γὰρ καὶ τῶν λογίων
 “ἡμῖν ἔνια κεχώρηκε. καὶ τὰ γε τῶν ὀνειράτων ἐχόμε-
 “να, τελὲς ἐς ἀδελφὸς ἔρχεται.” Ἀμείβεται Ἀσυάγης
 τοῖσδε καὶ αὐτός, “ὦ μάγοι, ταύτῃ πλεῖστος γνώμην εἰ-
 “μί, βασιλῆος ὀνομασθέντος τῷ παιδός, ἐξήκειν τε τὸν
 “ὄνειρον, καὶ μοι τὸν παῖδα τέτον εἶναι δεινὸν εἶδέν ἔτι.
 “ὅμως μὲν γέ τοι συμβαλεύσατέ μοι, εὖ περισνεφάμε-
 “νοι, τὰ μέλλει ἀσφαλέστατα εἶναι οἴκῳ τε τῷ ἐμῷ καὶ
 “ὑμῖν.” Ἔειπαν πρὸς ταῦτα οἱ Μάγοι, “ὦ βασιλεῦ,
 “καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν περὶ πολλῶ ἐστὶ κατορθῶσαι ἀρχὴν
 “τὴν σὴν· κείνως μὲν γὰρ ἀλλοτριεῖται, ἐς τὸν παῖδα
 “τέτον περιῖστα ἔοντα Πέρσῃ· καὶ ἡμεῖς ἔοντες Μῆδοι,
 “δαλέμεθα τε, καὶ λόγῳ εἰδενὸς γινόμεθα πρὸς Περσέων,
 “ἔοντες ξείνοι· σέο δ’ ἐνεσεῶτος βασιλῆος, ἔοντος πολή-
 “τεω, καὶ ἄρχομεν τό μέρος, καὶ τιμὰς πρὸς σέο με-
 “γάλας ἔχομεν· ἔτω ὦν πάντως ἡμῖν σέο τε καὶ τῆς
 “σῆς ἀρχῆς προσπτόον ἐσί. καὶ νῦν εἰ φοβερόν τι ἐω-
 “ρώμεν, πᾶν ἂν σοι προεφράζομεν, νῦν δὲ ἀποσκήψαν-
 “τος τῷ ἐνυπνίῳ ἐς Φλαῦρον, αὐτοὶ τε θαρσέομεν, καὶ
 “σοι ἕτερα τοιαῦτα παρακελεύόμεθα. τὸν δὲ παῖδα τῷ-
 “τον ἐξ ἀφθαλμῶν ἀπόπεμψαι ἐς Πέρσας τε καὶ τὰς
 “γεινόμενας.” Ἀκέσας ταῦτα ὁ Ἀσυάγης, ἐχάρη τε,
 καὶ καλέσας τὸν Κύρον, ἔλεγέ οἱ τάδε. “ὦ παῖ, σέ
 “γὰρ ἐγὼ δι’ ὅψιν ὄνειρον ἔ τελήν ἡδύκειον, τῇ σεωυτῇ
 “δὲ μοίρῃ περιεῖς· νῦν ὦν ἴθι χαίρων ἐς Πέρσας· πομ-
 “πὸς δ’ ἐγὼ ἅμα πέμψω. ἐλθὼν δὲ ἐκεῖ, πατέρα δὲ
 “καὶ μητέρα εὐρήσεις, ἔ κατὰ Μιτραδάτην τε τὸν βα-
 “σιλέα καὶ τὴν γυναῖκα αὐτῆς.” Ταῦτα ἔπας ὁ Ἀσυά-
 γης, ἀποπέμπει τὸν Κύρον. νοσήσαντα δὲ μιν ἐς τὸ
 Καμ-

cap. 121.
 Cyrus in Per-
 siam ad pa-
 rentes dimis-
 sus.

cap. 122.
 Exceptus a
 suis cum in-

Καμβύσῳ τὰ οἶκτα, ἐδέξαντο οἱ γεινόμενοι καὶ δεξά-
 μνοι, ὡς ἐπύθοντο, μεγάλως ἀσπάζοντο, οἶα δὲ ἐπίσ-
 μνοι αὐτίκα τότε τελευτήσαι. ἰσόμενον τε ἕτερον τρόπον
 περιγένοιτο· ὁ δὲ σφι ἔλεγε, Φᾶς πρῶτον μὲν ἐν εἰδέ-
 ναι, ἀλλὰ ἡμαρτημένοι πλείον. κατ' ὁδὸν δὲ πυθέσθαι
 πᾶσαν τὴν ἐωυτὴ πάθην· ἐπίσταθαι μὲν γὰρ ὡς βεκόλῃ
 τῇ Ἀσυσάγεος ἔην παῖς· ἀπὸ δὲ τῆς κείθεν ὁδὸν τὸν πύ-
 ντα λόγον τῶν πομπῶν πυθέσθαι. τραφῆναι δὲ ἔλεγε
 ὑπὸ τῆς τῇ βεκόλῃ γυναίκος· ἥϊε τε ταύτην αἰνέων δια-
 παντός· ἦν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυρῶ· οἱ δὲ
 τοκέες παραλαβόντες τὸ ἔνομα τῆτο, (ἵνα θειοτέρως δο-
 κῇ τοῖσι Πέρσῃσι περιεῖναι σφι ὁ παῖς) κατέβαλον Φάτιν
 ὡς ἐκκείμενον Κυρὸν κύων ἐξεθρεψε· ἐνθεῦτεν μὲν ἡ
 Φάτις αὕτη κεχωρήκει. Κύρῳ δὲ ἀνδρευμένῳ, καὶ ἐόν-
 τι τῶν ἡλικίων ἀνδρειοτάτῳ καὶ προσφιλεστάτῳ, προσέκει-
 το ὁ Ἀρπαγος, δῶρα πέμπων, τίσασθαι Ἀσυσάγεα ἐπιθυ-
 μέων· ἀπ' ἐωυτῇ γὰρ ἐόντος ἰδιώτῳ ἐν ἐνεῶρα τιμωρήν
 ἐσομένην ἐς Ἀσυσάγεα· Κυρὸν δὲ ὁρέων ἐπιτρεφόμενον,
 ἐποιέετο σύμμαχον, τὰς πάσας τὰς Κύρῳ τῇσι ἐωυτῇ ὁ-
 μοιόμενος· πρὸ δ' ἔτι τότε τάδε οἱ κατέργατο· ἐόντος τῇ
 Ἀσυσάγεος πικρῇ ἐς τὰς Μήδους, συμμίσγων ἐνὶ ἐκᾶσῳ ὁ
 Ἀρπαγος τῶν πρώτων Μήδων, ἀνέπειθε ὡς χρὴ Κυρὸν
 προσησαμένους, τὸν Ἀσυσάγεα παῦσαι τῆς βασιλείης· κα-
 τεργασμένους δὲ οἱ τότε, καὶ ἐόντος ἐτοίμους, ἔτω δὴ τῷ
 Κύρῳ διαιτωμένῳ ἐν Πέρσῃσι βελομένος ὁ Ἀρπαγος δη-
 λῶσαι τὴν ἐωυτῇ γνώμην, ἄλλως μὲν ἐδάμῳς εἶχε, ἅτε
 τῶν ὁδῶν φυλασσομένων· ὁ δὲ ἐπιτεχνᾷται τοιόνδε. λα-
 γὸν μηχανησάμενος, καὶ ἀνασχίσας τότε τὴν γαστέρα,
 καὶ ἐδὲν ἀποτίλας, ὡς δὲ εἶχε, ἔτω ἐσέθηκε βιβλίον,
 γράψας τὰ οἱ ἐδόκει· ἀπορράψας δὲ τῇ λαγῇ τὸν γαστέ-
 ρα, καὶ δίκτυα δὲς, ἅτε θηρευτῇ, τῶν οἰκετῶν τῷ πι-
 σοτάτῳ, ἀπέσειλε ἐς τὰς Πέρσας· ἐντειλάμενός οἱ ἀπὸ
 γλώσσης, δίδόντα τὸν λαγὸν Κύρῳ ἐπειπεῖν, αὐτοχειρὴ
 μὲν διελεῖν, καὶ μηδὲνα οἱ ταῦτα ποιεῖντι παρεῖναι.
 Ταῦτα δὲ δὴ ὦν ἐπιτελέα ἐγένετο· καὶ ὁ Κύρος παραλα-
 βὼν τὸν λαγὸν ἀνέσχισε. ἐυρὼν δὲ ἐν αὐτῷ τὸ βιβλίον
 ἐνεὸν, λαβὼν ἐπελέγετο. τὰ δὲ γράμματα ἔλεγε τάδε.
 “ὦ παῖ Καμβύσῳ, σὲ γὰρ θεοὶ ἐπορέωσι· ἐ γὰρ ἄν
 κότε

genti lætitia.
Fama de nu-
trice illius ca-
ne.

c. 123. & 124.
Harpagus
odio regis in
vindicta occa-
sionem dila-
to, Cyrum
adultum ex-
stimulat re-
gni spe in a-
vum, litteris
missis intra
exenteratum
leporem in-
sutis.

ὁ Κύρος πάντα τὰ πατρὸς συναλίσας ἐς ταῦτόν, ἔθυε καὶ παρεσκευάζε, ὡς δεξιόμενος τῶν Περσέων τὸν στρατὸν πρὸς δὲ οἶνῳ τε καὶ σιτίοις ὡς ἐπιτηδεωτάτοισι. ἀπικομένους δὲ τῇ ὑπεραίῃ τὰς Πέρσας κατακλίνας ἐς λειμῶνα, εὐώχῃ. ἐπεὶ τε δὲ ἀπὸ δείπνου ἦσαν, εἰρετό σφεας ὁ Κύρος, κότερα τὰ τῇ προτεραιῇ εἶχον, ἢ τὰ παρεόντά σφι εἴη αἰρετώτερα. οἱ δὲ ἔφασαν πολλὸν εἶναι αὐτέων τὸ μέσον· τὴν μὲν γὰρ προτέρην ἡμέρην πάντα σφι κακὰ ἔχειν· τὴν δὲ τότε παρεῖσαν, πάντα ἀγαθὰ. παραλαβὼν δὲ τῷτο τὸ ἔπος ὁ Κύρος, παρεγύμνω τὸν πάντα λόγον, λέγων· “Ἄνδρες Πέρσαι, ἔτω ὑμῶν ἔχει. βε-
 “λομένοισι μὲν ἐμέο πείθεσθαι, ἐστὶ τάδε τε καὶ ἄλλα
 “μυρία ἀγαθὰ, εἰδέναι πόνον δελοπρεπέα ἔχουσι· μὴ βε-
 “λομένοισι δὲ ἐμέο πείθεσθαι, εἰσὶ ὑμῶν πόνοι τῷ χθι-
 “ζῷ παραπλήσιοι ἀναριθμητοί· νῦν ὧν ἐμέο πειδόμενοι,
 “γίνεσθε ἐλευθεροί· αὐτὸς τε γὰρ δοκέω θείῃ τύχῃ γεγο-
 “νως, τάδε ἐς χεῖρας ἄγεσθαι. καὶ ὑμέας ἡγήμαι ἄν-
 “δρας Μήδων εἶναι ἢ Φαυλοτέρους, ἔτε τᾶλλα ἔτε τὰ
 “πολέμια· ὡς ὧν ἔχοντων ὧδε, ἀπίσταδε ἀπ’ Ἀσυσάγους
 “τὴν ταχίστην.” Πέρσαι μὲν νυν προσάτεω ἐπιλαβόμενοι,
 ἄσμενοι, ἐλευθερεῖντο, καὶ πάλαι δεινὸν ποιούμενοι ὑπὸ
 Μήδων ἄρχεσθαι. Ἀσυσάγης δὲ ὡς ἐπίθεται Κύρον κρήσ-
 σοντα ταῦτα, πέμψας ἄγγελον, ἐκάλεε αὐτόν· ὁ δὲ Κύ-
 ρος ἐκέλευε τὸν ἄγγελον ἀπαγγέλλειν, ὅτι πρότερον ἦ-
 ξοι παρ’ ἐκείνου ἢ αὐτὸς Ἀσυσάγης βελησεται. ἀκῆσας δὲ
 ταῦτα ὁ Ἀσυσάγης, Μήδους τε ὥπλισε πάντας, καὶ στρα-
 τηγὸν αὐτέων ὥς θροβλαβήσῃ· ἔων, ἀπέδεξε Ἀρπαγον,
 λήθην ποιούμενος τὰ μιν ἐργεῖν. ὡς δ’ οἱ Μήδοι στρα-
 τευσάμενοι τοῖσι Πέρσῃσι συνέμισγον, οἱ μὲν τινες αὐ-
 τέων ἐμάχοντο, ὅσοι μὴ τὰ λόγῳ μετέσχον· οἱ δὲ αὐτο-
 μάλεον πρὸς τὰς Πέρσας· οἱ δὲ πλείοι ἐδελοκῆκον τε
 καὶ ἔφευγον. Διαλυθέντος δὲ τῷ Μήδικῃ στρατεύματος
 αἰσχυρῶς, ὡς ἐπίθεται τάχιστα ὁ Ἀσυσάγης, ἔφη, ἀπει-
 λέων τῷ Κύρῳ, “Ἄλλ’ εἴδ’ ὡς ὁ Κύρος γε χαίρησιν.”
 Τοσαῦτα εἰπας, πρῶτον μὲν τῶν μάγων τὰς ὀνειροπόλους,
 οἱ μιν ἀνέγνωσαν μετεῖναι τὸν Κύρον, τάχως ἀνεσκόλο-
 πισε, μετὰ δὲ, ὥπλισε τὰς ὑπολειφθέντας τῶν Μήδων ἐν
 τῷ ἄστει, νέας τε καὶ πρεσβύτας ἄνδρας. ἐξαγαγὼν δὲ τὰς

cap. 127.
Medi praelio
fusi.

cap. 128.
Altero prae-
lio Astyages
ipse victus &
vivid captus
a. 550.

τας

cap. 129.
Harpago in-
sultanti quid
Astyagescap-
tivus respon-
derit.

τες, καὶ συμβαλὼν τοῖσι Πέρσῃσι, ἐσώθη· καὶ αὐτὸς ὁ
Ἀσυάγης ἐξωγήθη, καὶ τὰς ἐξήγαγε τῶν Μήδων ἀπέ-
βαλε. Ἔοντι δὲ αἰχμαλώτῳ τῷ Ἀσυάγει προσὰς ὁ Ἄρ-
παγος, κατέχαιρέ τε καὶ κατεπερτόμει, καὶ ἀλλα λέγων
ἐς αὐτὸν θυμαλγέα ἔπεα, καὶ δὴ καὶ ἔιρετό μιν πρὸς
τὸ ἐωϋτᾷ δειπνον, τό μιν ἐκείνος σαρκί τῷ παιδὸς ἐδοί-
νισε, ὃ, τι ἔειπεν ἡ ἐκείνης δαλοσύνη ἀντὶ τῆς βασιλείης.
ὁ δὲ μιν προσιδὼν ἀντεῖρετο, εἰ ἐωϋτᾷ ποιέεται τὸ Κῦρος
ἔργον. Ἄρπαγος δὲ ἔφη, αὐτὸς γὰρ γράψαι, τὸ πρήγ-
μα δὴ ἐωϋτᾷ δικαίως εἶναι. Ἀσυάγης δὲ μιν ἀπέφαινε
τῷ λόγῳ σκαιότατόν γε καὶ ἀδικώτατον εἶναι πάντων
ἀνθρώπων· σκαιότατον μὲν γε, εἰ παρεὼν αὐτῷ βασιλέα
γενέσθαι, εἰ δὴ δι' ἐωϋτᾷ γε ἐπρήχθη τὰ παρεόντα, ἄλ-
λῳ περιέθηκε τὸ κράτος· ἀδικώτατον δὲ, οἱ τῷ δείπνῳ
εἵνεκε Μήδης κατεδόλωσε· εἰ γὰρ δὴ δέον πάντας περι-
δεῖναι ἄλλῳ τῷ τὴν βασιλείην, καὶ μὴ αὐτὸν ἔχειν,
δικαιότερον εἶναι Μήδων τῷ περιβαλεῖν τῷτο τὸ ἀγαθὸν
ἢ Περσέων· νῦν δὲ Μήδης μὲν, ἀναιτίως τὰτα εἶντας,
δάλας ἀντὶ δεσποτέων γεγονέναι· Πέρσας δὲ, δάλας εἶν-
τας τοπρὶν Μήδων, νῦν γεγονέναι δεσπότας. Ἀσυάγης
μὲν νῦν βασιλεύσας ἐπ' ἔτεα πέντε καὶ τριήκοντα, ἔτω
τῆς βασιλείης κατεκαύθη. Μῆδοι δὲ ὑπέκυψαν Πέρσῃσι
διὰ τὴν τότε πικρότητα, ἄρξαντες τῆς ἀγῶ Ἄλως πο-
ταμῷ Ἀσίης· ἐπ' ἔτεα τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυῶν δέον-
τα, παρέξ ἢ ὅσον οἱ Σινδοὶ ἦρχον. ὑσέρῳ μέντοι χρό-
νῳ μετεμέλησέ τέ σφι ταῦτα ποιήσασι, καὶ ἀπέστησαν
ἀπὸ Δαρείῳ ἀποσάντες δὲ ὀπίσω κατεσρέφθησαν, μάχῃ
νικηθέντες. τότε δὲ ἐπὶ Ἀσυάγεος οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ
Κῦρος ἐπανασάντες τοῖσι Μήδοισι, ἦρχον τὸ ἀπὸ τάτε
τῆς Ἀσίης. Ἀσυάγεα δὲ Κῦρος, κακὸν ἐδὼν ἄλλο τοιή-
σας, ἔειχε παρ' ἐωϋτῷ, ἐς ὃ ἐτελεύτησε· ἔτω δὴ Κῦρος
γενόμενός τε καὶ τραφείς, καὶ ἐβασίλευσε, καὶ Κροῖσον
ὑπερον τῷτον ἄρξαντα ἀδικίης κατεσρέψατο, ὥς εἰρηταί
μοι τοπρότερον· τῷτον δὲ κατασρεψάμενος, ἔτω πάσης
τῆς Ἀσίης ἦρξε.

cap. 130.
QuamdiuMe-
di Asiae im-
perarint. Par-
cit Astyagi
Cyrus.

b. *Babyloniorum.*

Ἡ δὲ Χαλδαίων [ἀρχή] λείπεται σοικειωθῆναι, *Georg. Syncell.*
 ἥτις ἀπὸ Σαλμανασάρ, ὃν καὶ Ναβονασάρ καλεῖσι, λαμ- *pag. 165. ed.*
 βάνεται, παρὰ τε Χαλδαίοις ἐν τῇ τῶν ἀσέρων ψηφο- *Venet. p. 206.*
 Φορίᾳ, καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήνων μαθηματικοῖς, ὡς μαρ- *ed. Paris.*
 τυρεῖ ὁ σοφώτατος Κλαύδιος ὁ Πτολεμαῖος ἐν τῇ μεγά-
 λῃ συντάξει τῇ τῆς ἀστρονομίας, τοῖς ἀπὸ Ναβονασάρα
 χρώμενος ἔτεσιν, ἐν τε ταῖς τῶν δύο Φωσῆρων ἐποχαῖς,
 συνόδοις τε, καὶ πανσελήνοις, καὶ ἐν ταῖς κατ' αὐτάς
 συμβαινάσαις σεληνιακαῖς καὶ ἡλιακαῖς ἐκλείψεσιν, ἔντε
 ταῖς τῶν πέντε πλανωμένων κατὰ μῆκος καὶ πλάτος ψη-
 φοφορίαις, καὶ τῶν λοιπῶν ἀπλανῶν ἀσέρων. πάντων
 γὰρ αὐτὴν ἀκριβεστέραν ὁμολογεῖν εἶναι, συναγάγεσαν ἀπὸ
 τῶν αὐτῶν Ναβονασάρα, ἐπεὶ τὸ πρῶτον, ἥτοι ζ' ἔτος
 Ἀλεξάνδρου τῶν Μακεδόνων, καὶ Περσῶν, καὶ πάσης σχε-
 δὸν τῆς οἰκουμενῆς βασιλεύσαντος ἔτη υἱ'. ἐπὶ δὲ τὴν τε-
 λευτὴν τῶν αὐτῶν Ἀλεξάνδρου ἔτη υἱδ'.

Ἀπὸ δὲ Ναβονασάρα τὰς χρόνους τῆς τῶν ἀσέρων
 κινήσεως Χαλδαῖοι ἠκριβώσαν, καὶ ἀπὸ Χαλδαίων οἱ παρ'
 Ἑλλήσι μαθηματικοὶ λαβόντες ἐπειδὴν, ὡς ὁ Ἀλέξαν-
 δρος καὶ Βηρωσσὸς Φασιν, οἱ τὰς Χαλδαϊκὰς ἀρχαιολο-
 γίας περιειληφότες, Ναβονάσαρος συναγαγὼν τὰς πράξεις
 τῶν πρὸ αὐτῶν βασιλέων, ἠφάνισεν, ὅπως ἀπ' αὐτῶν ἡ
 καταριθμησις γίνεται τῶν Χαλδαίων βασιλέων.

Λέξω δὲ νῦν ἤδη τὰ παρὰ Χαλδαίοις ἀναγεγραμμέ- *Josephus con-*
 να καὶ ἰσορέμενα περὶ ἡμῶν, ἅπερ ἔχει πολλὴν ὁμολο- *tra Apion. I.*
 γίαν καὶ περὶ τῶν ἄλλων τοῖς ἡμετέροις γράμμασι. μάρ- *cap. 19—21.*
 τυς δὲ τῶν Βηρωσσός, ἀνὴρ Χαλδαῖος μὲν τὸ γένος, *Berosus Chal-*
 γνώριμος δὲ τοῖς περὶ παιδείαν ἀναστρεφόμενοις, ἐπειδὴ *dæus.*
 περὶ τε ἀστρονομίας, καὶ περὶ τῶν παρὰ Χαλδαίοις Φιλο-
 σοφωμένων αὐτὸς εἰς τὰς Ἑλλήνας ἐξήνεγκε τὰς συγγρα-
 φάς. ἔτος τοίνυν ὁ Βηρωσσὸς ταῖς ἀρχαιοτάταις ἐπακο-
 λεῶν ἀναγραφαῖς, περὶ τε τῶν γενομένων κατακλύσμεθ καὶ
 τῆς ἐν αὐτῷ φθορᾷ τῶν ἀνθρώπων, κατὰπερ Μωϋσῆς
 ἔτως ἰσόρηκε καὶ περὶ τῆς Λάρνακος, ἐν ᾗ Νῶχος ὁ τῶν
 γένους ἡμῶν ἀρχηγὸς διεσώθη, προσεγενχθείσης αὐτῆς ταῖς
 ἀπαραλείψαις τῶν Ἀρμενίων ὁρῶν. εἶτα τὰς ἀπὸ Νώχε
 κατα-

καταλέγων, καὶ τὰς χρόνους αὐτοῖς προστιθεὶς, ἐπὶ Να-
 βολάσσαρων παραγίνεται, τὸν Βαβυλῶνος καὶ Χαλδαίων
 βασιλέα, καὶ τὰς τότε πράξεις ἀφηγόμενος λέγει, “τίνα
 “τρόπον πέμψας ἐπὶ τὴν Ἀιγυπτον καὶ ἐπὶ τὴν ἡμετέ-
 “ραν γῆν τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτῷ Ναβεχοδονόσορον μετὰ πολ-
 “λῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ περ ἀφελῶντας αὐτὰς ἐπίθεται,
 “πάντων ἐκράτησε, καὶ τὸν ναὸν ἐνέκρησε τὸν ἐν Ἱερο-
 “σολύμοις, ὅπως τε πάντα τὸν παρ’ ἡμῶν λαὸν ἀναστή-
 “σας, εἰς Βαβυλῶνα μετέστησεν. συνέβη δὲ καὶ τὴν πό-
 “λιν ἐρημαθῆναι χρόνον ἐτῶν ἐβδομήκοντα, μέχρι Κύρου
 “τῷ Περσῶν βασιλέως. κρατῆσαι δὲ Φησὶ τὸν Βαβυλῶ-
 “νιον Ἀιγύπτου, Συρίας, Φοινίκης, Ἀραβίας, πάντας δὲ
 “ὑπερβαλλόμενον ταῖς πράξεσι τὰς πρὸ αὐτῷ Χαλδαίων
 “καὶ Βαβυλωνίων βεβασιλευκότας.” εἰς τὴν ἐξῆς ὑποκατα-
 βάς, ὀλίγον ὁ Βηρωσσός, πάλιν παρατίθεται ἐν τῇ τῆς ἀρ-
 χαιότητος ἱστοριογραφίᾳ. αὐτὰ δὲ παραθήσομαι τὰ τῷ Βη-
 ρωσσῷ, τῷ τὸν ἔχοντα τὸν τρόπον. “ἀκῶσας δὲ ὁ πατὴρ
 “αὐτῷ Ναβολάσσαρ, ὅτι ὁ τεταγμένος σατράπης ἐν τε
 “Ἀιγύπτῳ καὶ τοῖς περὶ τὴν Συρίαν τὴν Κοίλην καὶ τὴν
 “Φοινίκην τόποις ἀποστάτης γέγονεν, ὃς δυνάμενος αὐτὸς
 “ἔτι κακοπαθεῖν, συστήσας τῷ υἱῷ Ναβεχοδονοσόρῳ ὄντι
 “ἔτι ἐν ἡλικίᾳ, μέρη τινα τῆς δυνάμεως, ἐξέπεμψεν ἐπ’
 “αὐτόν. συμμίσξας δὲ Ναβεχοδονόσορος τῷ ἀποστάτῃ, καὶ
 “παραταξάμενος, αὐτῷ τε ἐκυρίευσεν, καὶ τὴν χώραν ἐξ
 “ἀρχῆς ὑπὸ τὴν αὐτῷ βασιλείαν ἐποίησεν. τῷ δὲ πατρὶ
 “αὐτῷ συνέβη Ναβολασσάρῳ, κατὰ τῷ καιρὸν ἀφῶ-
 “τησαντι, ἐν τῇ Βαβυλωνίῳ πόλει μεταλλάξαι τὸν βίον,
 “ἔτη βεβασιλευκότης ἑκοσιν ἐννέα. αἰδόμενος δὲ μετ’ ὃ
 “πολὺ τὴν τῷ πατρὸς τελευτὴν Ναβεχοδονόσορος, κατα-
 “στήσας τὰ κατὰ τὴν Ἀιγυπτον πράγματα καὶ τὴν λοιπὴν
 “χώραν, καὶ τὰς ἀρχαυώτερας Ἰσθαίων τε καὶ Φοινίκων
 “καὶ Σύρων καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀιγυπτον ἐθνῶν συντά-
 “ξας τισὶ τῶν Φίλων, μετὰ βαρυτάτης δυνάμεως καὶ τῆς
 “λοιπῆς ὠφελείας ἀνακομίζειν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, αὐ-
 “τὸς ὀρμήσας ὀλιγοσὸς παρεγένετο διὰ τῆς ἐρήμης εἰς Βα-
 “βυλῶνα. καταλαβὼν δὲ τὰ πράγματα διοικόμενα ὑπὸ
 “Χαλδαίων, καὶ διατηρημένην τὴν βασιλείαν ὑπὸ τῷ βελ-
 “τίστῳ αὐτῶν, κυριεύσας ἐξ ὁλοκλήρου τῆς πατριᾶς ἀρ-
 χῆς

“*χῆς, τοῖς μὲν ἀρχαυλώτοις παραγενόμενος συνέταξεν
 “αὐτοῖς ἀποικίας ἐν τοῖς ἐπιτηδαιοτάτοις τῆς Βαβυλωνίας
 “τόποις ἀποδεῖξαι. αὐτὸς δὲ ἀπὸ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ λα-
 “Φύρων τό τε Βήλη ἱερὸν καὶ τὰ λοιπὰ κοσμήσας Φιλο-
 “τίμως, τὴν τε ὑπάρχουσαν ἐξ ἀρχῆς πόλιν, καὶ ἑτέραν
 “ἔξωθεν προσχαρισάμενος καὶ ἀνακαινίσας. πρὸς τὸ μη-
 “κέτι δύνασθαι τὰς πολιορκησάσας τὸν ποταμὸν ἀνασρέψου-
 “τας ἐπὶ τὴν πόλιν κατασκευάζειν, ὑπερεβύλετο τρεῖς μὲν
 “τῆς ἐνδον πόλεως περιβόλως, τρεῖς δὲ τῆς ἔξω τῶν,
 “τὰς μὲν ἐξ ὀπῆς πλύνθῃ καὶ ἀσφάλτῃ, τὰς δὲ ἐξ αὐ-
 “τῆς τῆς πλύνθῃ. καὶ τειχίσας ἀξιολόγως τὴν πόλιν,
 “καὶ τὰς πυλῶνας κοσμήσας ἱεροπρεπῶς, προσκατεσκένα-
 “κεν τοῖς πατρικοῖς βασιλείοις ἕτερα βασιλεία ἐχόμενα
 “ἐκείνων, ὑπεραίροντα ἀνάστημα καὶ τὴν πολλὴν πολυτέ-
 “λειαν. μακρὰ δ' ἴσως ἔσαι ἑάν τις ἐξηγήται. πλὴν ὄντα
 “γε εἰς ὑπερβολὴν ὡς μεγάλα καὶ ὑπερήφανα, συνετελέ-
 “θη ἡμέραις δεκαπέντε. ἐν δὲ τοῖς βασιλείοις τέτοις
 “ἀναλήμματα λίθινα ὑψηλὰ ἀνωκοδομήσας, καὶ τὴν θλίβιν
 “ἀποδῶς ὁμοιοτάτην τοῖς ὄρεσι, καταφυτεύσας δένδρεσι
 “παντοδαποῖς ἐξεργάσατο, καὶ κατασκευάσας τὸν καλῶ-
 “μενον κρεμασὸν παράδεισον, διὰ τὸ τὴν γυναῖκα αὐτῆς
 “ἐπιδυμεῖν τῆς ὀρείας διαθέσεως, τετραμμένην ἐν τοῖς
 “κατὰ τὴν Μηδίαν τόποις.”*

Ταῦτα μὲν ἔτος ἰσόρρησε περὶ τῶν προειρημένων βασι-
 λέως, καὶ πολλὰ πρὸς τέτοις ἐν τῇ τρίτῃ βίβλῳ τῶν Χαλ-
 δαίων, ἐν ᾗ μεμφεται τοῖς Ἑλληνικοῖς συγγραφεῦσιν,
 ὡς μάτην οἰομένοις ὑπὸ Σεμιράμιδος τῆς Ἀσσυρίας κτι-
 θῆναι τὴν Βαβυλῶνα, καὶ τὰ θαυμάσια κατασκευασθῆναι
 περὶ αὐτὴν ὑπ' ἐκείνης ἔργα ψευδῶς γεγραφόσι. καὶ κα-
 τὰ ταῦτα τὴν μὲν τῶν Χαλδαίων γραφὴν ἀξιόπιστον ἡγη-
 τέον· ἢ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀρχείοις τῶν Φοινίκων σύμ-
 φωνα τοῖς ὑπὸ Βηρασσῶ λεγομένοις ἀναγέγραπται περὶ τῶν
 τῶν Βαβυλωνίων βασιλέως, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν
 Φοινίκην ἅπασαν ἐκείνος κατεσρέψατο. περὶ τῶν γὰρ
 συμφωνεῖ καὶ Φιλόστρατος ἐν ταῖς ἰσορρίαις, μεμνημένος
 τῆς Τύρου πολιορκίας. καὶ Μεγαθένης ἐν τῇ τετάρτῃ
 τῶν Ἰνδικῶν, δι' ἧς ἀποφαίνεται πειρᾶται τὸν προειρημέ-
 νον βασιλέα τῶν Βαβυλωνίων, Ἑρακλῆος ἀνδρεία καὶ μέ-
 γεθει

cap. 20.
 Alia ex Bero-
 so testimonia.

γέδει πράξεων διενηνοχέναι κατατρέψαθαι γὰρ αὐτὸν
 Φησί καὶ Λιβύης τὴν πολλὴν καὶ Ἰβηρίαν. τὰ δὲ περὶ
 τῆς ναῦς προειρημένα τῷ ἐν Ἱεροσολύμοις, ὅτι κατεπρήθη
 μὲν ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων ἐπιστρατευσάντων, ἤρξατο δὲ
 πάλιν ἀνοικοδομεῖσθαι, Κύρος τῆς Ἀσίας τὴν βασιλείαν πα-
 ρεκληθεὶς, ἐκ τῆς Βηρωσσῶ σαφῶς ἐπιδειχθήσεται παρα-
 τεθέντων. λέγει γὰρ ἄνω διὰ τῆς τρίτης. “Ναβεχοδο-
 “νόσορος μὲν ἔν μετὰ τὸ ἄρξασθαι τῶ προειρημένῳ τείχεος,
 “ἐμπεισὼν εἰς ἀρρώστιαν, μετηλλάξατο τὸν βίον, βεβα-
 “σίλευκώς ἔτη τεσσαράκοντα τρία. τῆς δὲ βασιλείας κύ-
 “ριος ἐγένετο ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ευειλμαράδωχος. ἔτος προ-
 “εὗς τῶν πραγμάτων ἀνόμως καὶ ἀσελγῶς, ἐπιβουλευ-
 “θεὶς ὑπὸ τῶ τὴν ἀδελφὴν ἔχοντος αὐτοῦ Νηριγλισσοόρου
 “ἀντρεῖθι, βασιλεύσας ἔτη δύο. μετὰ δὲ τὸ ἀνααιρεθῆ-
 “ναι τῶτον, διαδεξάμενος τὴν ἀρχὴν ὁ ἐπιβαλεύσας αὐτῷ
 “Νηριγλισσόορος, ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα. τότε υἱὸς
 “Λαβοροσοάρχωδος ἐκυρίευσεν μὲν τῆς βασιλείας παῖς αὐ-
 “τῶν μῆνας ἐννέα· ἐπιβουλευθεὶς δὲ, διὰ τὸ πολλὰ ἐμφαίνειν
 “νακοήθη, ὑπὸ τῶν Φιλῶν ἀπετυμπανίσθη. ἀπολομένῃ
 “δὲ τῇτι, συνελθόντες οἱ ἐπιβαλεύσαντες αὐτῷ, κοινῇ
 “τὴν βασιλείαν περιέθηκαν Ναβοννήδῳ τινὶ τῶν ἐκ Βαβυ-
 “λώνος, ὅντι ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπισυσάσεως. ἐπὶ τῇτι τὰ
 “περὶ τὸν ποταμὸν τείχη τῆς Βαβυλωνίων πόλεως, ἐξ
 “ὅπτης πλίνθε καὶ ἀσφάλτε κατεκοσμήθη. ἔσσης δὲ τῆς
 “βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ ἔτει, προξελή-
 “λυθὼς Κύρος ἐκ τῆς Περσίδος μετὰ δυνάμεως πολλῆς,
 “καὶ καταστρέψαμενος τὴν λοιπὴν Ἀσίαν παῖσαν, ὥρμη-
 “σεν ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας. αἰθόμενος δὲ Ναβόννηδος
 “τὴν ἔφοδον αὐτοῦ, ἀπαντήσας μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ
 “παραταξάμενος, ἡττηθεὶς τῇ μάχῃ καὶ Φυγῶν ὀλιγο-
 “εὗς, συνεκλείσθη εἰς τὴν Βορσιππηῶν πόλιν. Κύρος δὲ
 “Βαβυλῶνα καταλαβόμενος, καὶ συντάξας τὰ ἔξω τῆς
 “πόλεως τείχη κατασκάψαι, διὰ τὸ λίαν αὐτῷ πραγμα-
 “τικὴν καὶ δυσάλωτον φανῆναι τὴν πόλιν, ἀνέζευξεν
 “ἐπὶ Βόρσιππον, ἐκπολιορκήσας τὸν Ναβόννηδον. τὰ δὲ
 “Ναβοννήδε ἔχ ὑπομείναντος τὴν πολιορκίαν, ἀλλ’ ἐγ-
 “χειρήσαντος αὐτὸν, πρότερον χρησάμενος Κύρος Φιλαν-
 “θράπως, καὶ δὲς οἰκητήριον αὐτῷ Καρμανίαν, ἐξέπεμ-
 ψεν

“ψεν ἐκ τῆς Βαβυλωνίας. Ναβόννηδος μὲν ἔν, τὸ λοι-
 “πὸν τῷ χρόνῳ διαγενόμενος ἐν ἐκείνῃ τῇ χώρᾳ, κατέ-
 “ψεψε τὸν βίον.”

Ταῦτα σύμφωνον ἔχει ταῖς ἡμετέραις βίβλοις τὴν
 αἰλήθειαν. γέγραπται γὰρ ἐν αὐταῖς, ὅτι Ναβεχοδονό-
 σορος ὀκτωκαιδεκάτῳ τῆς αὐτῆς βασιλείας ἔτει τὸν παρ’
 ἡμῶν ναὸν ἠρήμωσε, καὶ ἦν ἀφανὴς ἐπὶ ἔτη πεντήκον-
 τα· δευτέρῳ δὲ τῆς Κύρα βασιλείας ἔτει τὼν θεμελίων
 ὑποβλήθῃντων, δευτέρῳ πάλιν τῆς Δαρείου βασιλείας ἀπε-
 τελέσθη. προσθήσω δὲ καὶ τὰς τῶν Φοινίκων ἀναγραφάς.
 ἡ γὰρ παραληπτέον τῶν ἀποδείξεων τὴν περισίαν. ἔστι
 δὲ τοιαύτη τῶν χρόνων ἡ καταρίθμησις. “ἐπεὶ Ἐλθω-
 “βίλῃς τῷ βασιλεῶς ἐπολιόρησε Ναβεχοδονόσορος τὴν Τυ-
 “ρον ἐπ’ ἔτη δεκατρία. μετὰ τῷτον ἐβασίλευσε Βααλ ἔτη
 “δέκα. μετὰ τῷτον δικασαὶ κατεστάθησαν καὶ ἐδόκασαν.
 “Ἐννίβαλος Βασιλᾶς μῆνας δύο, Χέλβης Ἀβδαίμ μῆνας
 “δέκα, Ἀββαρος ἀρχιερεὺς μῆνας τρεῖς. Μύτγονος καὶ
 “Γερᾶστρος τῷ Ἀβδηλέμ δικασαὶ ἔτη ἕξ, ὧν μετὰ
 “ἐβασίλευσε Βαλάτορος ἐνιαυτὸν ἕνα. τότε τελευτήσαν-
 “τος, ἀποστείλαντες μετεπέμφαντο Μέρβαλον ἐκ τῆς Βα-
 “βυλῶνος, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα. τότε τελευτή-
 “σαντος μετεπέμφαντο τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἐιρᾶμον, ὃς
 “ἐβασίλευσε ἔτη ἑκοσιν. ἐπὶ τότε Κύρος Περσῶν ἐδυνά-
 “σευσεν.” ἔκθῃς ὁ σύμπας χρόνος ἔτη πεντήκοντα τέσ-
 “σαρα καὶ τρεῖς μῆνες πρὸς αὐτοῖς. ἐβδόμῳ μὲν γὰρ περὶ
 τῆς Ναβεχοδονόσου βασιλείας ἤρξατο πολιορκεῖν Τύρον,
 τέσσαρεσκαίδεκάτῳ δ’ ἔτει τῆς Ἐιρώμης Κύρος ὁ Πέρσης
 τὸ κράτος παρέλαβεν.

Ἐπεὶ δὲ πρὸς Βαβυλῶνι ἦν ὁ Κύρος, περιέστη μὲν
 πᾶν τὸ εὐατεῦμα περὶ τὴν πόλιν, ἔπειτα αὐτὸς περιήλκυ-
 νε τὴν πόλιν σὺν ταῖς φίλοις τε καὶ ἐπικαιρίοις τῶν συμ-
 μάχων. ἐπεὶ δὲ κατεστάσατο τὰ τεῖχη, ἀπάγειν παρε-
 σκευάσατο τὴν στρατιάν ἀπὸ τῆς πόλεως· ἐξελθὼν δὲ τις
 αὐτόμολος ἔειπεν, ὅτι ἐπιτίθεσθαι μέλλοιεν αὐτῷ, ὅποτε
 ἀπάγοι τὸ εὐατεῦμα· καταθωμένους γὰρ, ἔφη, αὐτοῖς
 ἀπὸ τῶν τεύχεων ἀφενῆς ἐδόκει εἶναι ἡ φάλαγξ. καὶ ἔδεν
 θαυμαστὸν ἦν ὥτως ἔχειν· περὶ γὰρ πολὺ τεῖχος κυκλα-
 μένης

cap. 21.
 Cum quo con-
 sentiunt sa-
 cræ literæ,

Phœnicum-
 que historiæ.

Nabonid.
 555 — 538
 ante Chr.
 Babylonis ex-
 pugnatio.
 Xenophont.
 Cyrop. VII. 5.

γε ὡς ἐδ' ἂν δύο ἄνδρες, ὁ ἕτερος ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐστηκώς, τοῖς ὕδατος ὑπερέχοιεν ὥστε τῷ ποταμῷ ἐτι ἰσχυροτέρα εἶναι ἢ πύλις, ἢ τοῖς τείχεσι. Καὶ ὁ Κῦρος, ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, εἴωμεν, ὅσα κρείττω ἐστὶ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως. διαμέτρησαμένους δὲ χρηὴ ὡς τάχιστα τὸ μέρος ἐκάστω ἡμῶν, ὁρύττειν τάφρον ὡς πλατυτάτην καὶ βαθυτάτην, ὅπως ὅτι ἐλαχίστην ἡμῶν τῶν Φυλάκων δέοι. ἔτω δὴ κύκλῳ διαμετρήσας περὶ τὸ τεῖχος, ἀπολιπὼν ὅσον τύρσεσι μεγάλας ἀπὸ τῷ ποταμῷ, ὥρυσσεν ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῷ τείχεσιν τάφρον ὑπερμεγέθη, καὶ τὴν γῆν ἀνέβαλλον πρὸς ἑαυτὰς. Καὶ πρῶτον μὲν πύργους ἐπὶ τῷ ποταμῷ ὑποδόμει, Φοίνιξι θεμελιώσας ἑ μείον ἢ πλεθριαίους· (εἰσὶ γὰρ καὶ μείζονες, ἢ τοσῶτοι τὸ μήκος πεφυκότες καὶ γὰρ δὴ πιεζόμενοι οἱ Φοίνικες ὑπὸ βάρους ἄνω κυρτῶνται, ὥσπερ οἱ ὄνοι οἱ κανδήλιοι) τέτας δ' ὑπετίθει τέτας ἑνεκα, ὅπως ὅτι μάλιστα εἰκοὶ πολιορκήσῃν παρασκευαζομένῳ, ὡς, εἰ καὶ διαφύγοι ὁ ποταμὸς εἰς τὴν τάφρον, μὴ ἀνέλοι τὰς πύργους. Ἀνίστη δὲ καὶ ἄλλες πολλὰς πύργους ἐπὶ τῆς ἀμβολάδας γῆς, ὅπως ὅτι πλείεα φυλακτῆρια εἴη. Οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποίουν οἱ δὲ ἐν τῷ τείχεϊ κατεγέλαν τῆς πολιορκίας, ὡς ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλέον, ἢ εἰκοσιν ἐτῶν. Ἀκῶσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος, τὸ εὐαγεῖν κατένειμε δώδεκα μέρη, ὡς μῆνα τῷ ἐνιαυτῷ ἕκαστον τὸ μέρος φυλάξον. Οἱ δὲ αὖ Βαβυλωνιοὶ, ἀκῶσαντες ταῦτα, πολὺ ἐτι μᾶλλον κατεγέλαν, ἐννοούμενοι, εἰ σφᾶς Φρύγες καὶ Λυδοὶ καὶ Ἀράβιοι καὶ Καππαδόκαι φυλάξοιεν, ὥς σφίσιν ἐνόμιζον πάντας ἐμμενεσέρας εἶναι ἢ Πέρσας.

Καὶ αἱ μὲν τάφροι ἤδη ὀρωρυγμέναι ἦσαν. Ὁ δὲ Κῦρος, ἐπεὶ ἐορτὴν τοιαύτην ἐν Βαβυλωνίῳ ἤκασεν εἶναι, ἐν ᾗ πάντες οἱ Βαβυλωνιοὶ ὅλην τὴν νύκτα πίνουσι καὶ κωμάζουσιν, ἐν ταύτῃ, ἐπεὶ τάχιστα συνεσκότασε, λαβὼν πολλὰς ἀνθρώπους, ἀνεσόμεσε τὰς τάφρους πρὸς τὸν ποταμόν. Ὡς δὲ τὸ ἐγένετο, τὸ ὕδωρ κατὰ τὰς τάφρους ἐχώρει ἐν τῇ νυκτί· ἢ δὲ διὰ τῆς πόλεως τῷ ποταμῷ ὁδὸς πορεύσιμος ἀνθρώποις ἐγένετο. Ὡς δὲ τὸ τῷ ποταμῷ ἔτως ἐπορεύετο, παρηγγίησεν ὁ Κῦρος Πέρσας χιλιάρχους καὶ πεζῶν καὶ ἱππέων, εἰς δύο ἄγαντας τὴν

E

χιλιο-

Urbs, Eu-
phrate in fos-
sas derivato,
vino somno-
que sepulta
capitur.

χιλιοστὸν παρῆναι πρὸς αὐτὸν, τὰς δ' ἄλλας συμμάχους κατ' ἐραν τέτων ἐπεδαι, ἥπερ πρόθεν τεταγμένους. Οἱ μὲν δὴ παρῆσαν· ὁ δὲ καταβιβάσας εἰς τὸ ξηρὸν τῷ ποταμῷ τὰς ὑπηρέτας καὶ πεζὰς καὶ ἱππέας, ἐπέλευσε σπένψαδαι, εἰ πορεύσιμον εἴη τὸ ἕδαφος τῷ ποταμῷ. Ἐπεὶ δὲ ἀπήγγειλαν, ὅτι πορεύσιμον εἴη, ἐνταῦθα δὴ, συγκαλέσας τὰς ἡγεμόνας τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων, ἔλεξε τοιαῦτα. Ἄνδρες, ἔφη, φίλοι, ὁ μὲν ποταμὸς ἡμῖν παραχώρηκε τῆς εἰς τὴν πόλιν ὁδῷ· ἡμεῖς δὲ θάρρυντες εἰσίσωμεν δὴ εἰσὼ, ἐννέμενοι, ὅτι ἔτοι, ἐφ' ἧς νῦν πορευόμεθα, ἐκεῖνοί εἰσιν, ἧς ἡμεῖς καὶ συμμάχους πρὸς ἑαυτοῖς ἔχοντας, καὶ ἐρηγορότας ἅπαντας καὶ νήφοντας, καὶ ἐξαπλισμένους καὶ συντεταγμένους ἐνιῶμεν· νῦν δ' ἐπ' αὐτὰς ἵμεν, ἐν ᾧ πολλοὶ μὲν αὐτῶν καθεύδουσι, πολλοὶ δ' αὐτῶν μεθύουσι, πάντες δὲ ἀσύντακτοί εἰσιν· ὅταν δὲ καὶ αἰδωνται ἡμᾶς ἐνδον ὄντας, πολὺ ἂν ἔτι μᾶλλον ἢ νῦν ἀχρεῖοι ἔσονται ὑπὸ τῷ ἐκπεπληγχαί. Ἐἰ δὲ τις τῶτο ἐννοεῖται, ὃ δὴ λέγεται φοβερόν εἶναι τοῖς εἰς πόλιν εἰσιῖσι, μὴ ἐπὶ τῷ τέγῃ ἀναβάντες βάλλωσιν ἐνδον καὶ ἐνδον, τῶτο μάλιστα θάρρεῖτε· ἦν γὰρ ἀναβῶσι τινες ἐπὶ τὰς οἰκίας, ἔχομεν σύμμαχον θεόν· Ἡφαίστιον. Ἐυφλεκτά δὲ τὰ πρόδύρα αὐτῶν, Φοίνικος μὲν αἱ θύραι πεποιημέναι, ἀσφάλτῳ δὲ ὑπεκκαύματι πεχρισμέναι. Ἡμεῖς δ' αὖ πολλὴν μὲν δαῖδα ἔχομεν, ἢ ταχὺ πολὺ πῦρ τέξεται, πολλὴν δὲ πίτταν καὶ εὐπείον, ἃ ταχὺ παρακαλεῖ πολλὴν φλόγα· ὥςτε ἀνάγκη εἶναι, ἢ φεύγειν ταχὺ τὰς ἀπὸ τῶν οἰκιῶν, ἢ ταχὺ κατακεκαῦθαι. Ἄλλ' ἄγετε, λαμβάνετε τὰ ὅπλα· ἡγήσομαι δὲ ἐγὼ σὺν τοῖς θεοῖς. Ὑμεῖς δ', ἔφη, ὦ Γαδάτα καὶ Γωβρύα, δείκνυτε τὰς ὁδούς· ἔσε γάρ· ὅταν δὲ ἐντὸς γενώμεθα, τὴν ταχίστην ἄγετε ἐπὶ τὰ βασιλεια. Καὶ μὴν, ἔφασαν οἱ ἀμφὶ τὸν Γωβρύαν, ἐδὲν ἂν εἴη θανυστὸν, εἰ καὶ ἀηλαιοὶ αἱ πύλαι αἱ τῷ βασιλεῖ εἴεν· ὥς ἐν κώμῳ γὰρ δοκεῖ ἢ πόλις πᾶσα εἶναι τῇδε τῇ νυκτί. Φυλακὴ μέντοι πρὸ τῶν πυλῶν ἐνταυξόμεθα· ἔστι γὰρ αἰεὶ τεταγμένη. Οὐκ ἂν ἀμελεῖν δέοι, ἔφη ὁ Κύρος, ἀλλ' ἰέναι, ἵνα ἀπαρασνεύς ὡς μάλιστα λάβωμεν τὰς ἀνδρας. Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐβρόχη, ἐπορεύοντο· τῶν δὲ

ἀπαν-

ψι τον ιαοαταν ως εισον τας πυλας χαλωσας, εισπίπτει-
 σι, καὶ τοῖς πάλιν Φεύγουσιν εἰσω ἐφεπόμενοι, καὶ παίον-
 τες ἀφικνεῖνται πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἤδη ἐσηκότες αὐ-
 τὸν καὶ σπασάμενον, ὃν εἶχεν, ἀκινάκην ἐυρίσκουσι. Καὶ
 τῶτον μὲν οἱ σὺν Γαδάτα καὶ Γωβρύα πολλοὶ ἐχειρῶν-
 το· καὶ οἱ σὺν αὐτῷ δὲ ἀπέθνησκον, ὁ μὲν προβαλλό-
 μενός τι, ὁ δὲ Φεύγων, ὁ δὲ γε καὶ ἀμυνόμενος ὅτῳ
 ἐδύνατο. Ὁ δὲ Κύρος διέπεμπε τὰς τῶν ἱππέων τάξεις
 κατὰ τὰς ὁδούς· καὶ προεῖπεν, ὅς μὲν ἔξω λαμβάνοιεν
 κατακαίνειν, τὰς δ' ἐν ταῖς οἰκίαις κηρύττειν τὰς Συριγί
 ἐπισαμένους ἔνδον μένειν· εἰ δέ τις ἔξω ληφθῆσοιτο, ὅτι
 θανατώσοιτο.

Οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίουν. Γαδάτας δὲ καὶ Γωβ- Res urbis
captæ ordi-
nantur.
 ρύας ἦκον· καὶ θεὸς μὲν πρῶτον προσεκύναν, ὅτι τετι-
 μωρημένοι ἦσαν τὸν ἀνόσιον βασιλέα, ἔπειτα δὲ Κύρος
 κατεφίλαν καὶ χεῖρας καὶ πόδας, πολλὰ δακρύοντες ἅμα
 χαρᾷ καὶ ἐυφραϊνόμενοι. Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, καὶ
 ἤσθοντο οἱ τὰς ἄκρας ἔχοντες ἐαλωκυῖάν τε τὴν πόλιν
 καὶ τὸν βασιλέα τεθνηκότα, παραδιδάσκει καὶ τὰς ἄκρας.
 Ὁ δὲ Κύρος τὰς μὲν ἄκρας εὐθὺς παρελάμβανε, καὶ
 Φρεράρχης τε καὶ Φρερὸς εἰς αὐτάς ἀνέπεμπε· τὰς δὲ
 τεθνηκότας θάπτειν ἐφῆκε τοῖς προσήμοις· τὰς δὲ κήρυ-
 κας κηρύττειν ἐκέλευσεν, ἀποφέρειν πάντας τὰ ὅπλα
 Βαβυλωνίως· ὅπῃ δὲ ληφθῆσοιτο ὅπλα ἐν οἰκίᾳ, προηγό-
 ρευν, ὥς πάντες οἱ ἔνδον ἀποθανοῖντο. Οἱ μὲν δὴ ἀπέ-
 φερουν· ὁ δὲ Κύρος ταῦτα μὲν εἰς τὰς ἄκρας κατέθετο,
 ὥς εἴη ἔτοιμα, εἰ τί ποτε δέοι χρῆσθαι. Ἐπεὶ δὲ ταῦτ'

ἐπέπρακτο, πρῶτον μὲν τὰς μάγας καλέσας, ὡς δορυ-
λάτου τῆς πόλεως ἕσης, ἀπροΐνία τοῖς θεοῖς καὶ τε-
μένη ἐκέλευσεν ἐξελεῖν· ἐν τῷ τῷ δὲ καὶ οἰκίας διεδίδα
καὶ ἀρχεῖα τέτοις, ὥσπερ κοινωνῶς ἐνόμιζε τῶν κατα-
πεπραγμένων· ἔτω δὲ διένειμεν, ὥσπερ ἐδέδοκτο, τὰ
κράτιστα τοῖς ἀρίστοις. Ἐἰ δὲ τις οἷοιτο μείον ἔχειν, δι-
δάσκειν· προσιόντα ἐκέλευε. Προεῖπε δὲ, Βαβυλωνίοις
μὲν τὴν γῆν ἐργάζεσθαι, καὶ τὰς δασμὰς ἀποφέρειν, καὶ
θεραπεύειν τέτας, οἷς ἔκαστοι αὐτῶν ἐδόθησαν. Πέρσας
δὲ τὰς κοινωνῶντας, καὶ τῶν συμμάχων, ὅσοι μένειν ἤ-
ρξαντο παρ' αὐτῷ, ὡς δεσπότας αὖ ἐλαβον προηγόρευε
διαλέγεσθαι.

II. DE REBUS PERSARUM.

Persiae de-
scriptio.
Strabo
libr. XV.

Μετὰ δὲ Καρμανίαν ἡ Περσίς ἐστίν, πολλή μὲν ἐν
τῇ παραλίᾳ τῇ ἀπ' αὐτῆς ὀνομαζομένη Περσικῇ κόλπῃ·
πολλῷ δὲ μείζων ἐν τῇ μεσογαίᾳ, καὶ μάλιστα ἐπὶ μῆ-
κος τὸ ἀπὸ τῆς νότιας, καὶ τῆς Καρμανίας, ἐπὶ τὰς ἀρκ-
τες, καὶ τὰ περὶ Μηδίαν ἔθνη. Τριπλὴ δ' ἐστὶ καὶ τῇ
Φύσει, καὶ τῇ τῶν ἀέρων κρᾶσει. Ἡ μὲν γὰρ παραλία
καυματηρά τε καὶ ἀνεμώδης, καὶ σπανίστη καρπῶ ἐστίν,
πλήν Φοινίκων, ὅσον ἐν τετρακισχιλίοις ἢ τριακισίοις
ἐξεταζομένη σάδιοις· κατασρέφουσα εἰς ποταμὸν μέγιστον
τὸν ταύτῃ καλούμενον Ὀροάτην. Ἡ δ' ὑπὲρ ταύτης ἐστὶ
πάμφορος καὶ πεδινή, καὶ θρεμμάτων ἀρίστη τροφὸς,
ποταμοῖς τε καὶ λίμναις πληθύνει. Τρίτη δ' ἐστὶν ἡ
πρὸς βορρᾶν χειμέριος καὶ ὀρεινὴ· πρὸς δὲ ταῖς ἐσχά-
ταις εἰσὶν οἱ καμηλοβοσκοί. Μῆκος μὲν ἔν ἐστι κατ'
Ἐρατοδένῃ τὸ ἐπὶ τὰς ἀρκτες καὶ τὰς Κασπίας πύλας
περὶ ὀντακισχιλίων, κατὰ τινὰς προτιπτεύσας ἀκρας. Λοι-
πὴ δ' ἐστὶν ἐπὶ Κασπίας πύλας ἢ πλείους, ἢ τῶν δισχι-
λίων. Πλάτος δὲ τὸ ἐν τῇ μεσογαίᾳ ἀπὸ Σάσαν εἰς
Περσαίπολιν σάδιοι τετρακισχιλίοι διακόσιοι· κἀντεῦθεν ἐπὶ
τὰς Καρμανίας ὅρες ἄλλοι χίλιοι ἑξακόσιοι. Φύλα δὲ
οἰκεῖ τὴν χώραν οἱ τε Πατεισχορεῖς λεγόμενοι, καὶ οἱ
Ἀχαι-

Ἀχάϊμενιδαι, καὶ οἱ Μάγοι· ἔτοι μὲν ἔν σεμνῷ τινος
 εἰσι βίῃ ζηλωταί. Κύρτιοι δὲ καὶ Μάρδοι ληστρικοί· ἄλ-
 λοι δὲ γεωργικοί· σχεδὸν δέ τι καὶ ἡ Σασίς μέρος γε-
 γνήηται τῆς Περσίδος, μεταξύ αὐτῆς κειμένη καὶ τῆς
 Βαβυλωνίας, ἔχουσα πόλιν ἀξιολογωτάτην τὰ Σῆσα. Ὅι
 γὰρ Πέρσαι κρατήσαντες Μήδων καὶ ὁ Κύρος, ὁρῶντες
 τὴν μὲν οἰκίαν γῆν ἐπ' ἐσχάτοις πε ταπτομένην, τὴν δὲ
 Σασίδα ἐνδοτέρω καὶ πλησιαιτέρω τῇ Βαβυλωνίᾳ ἐν τοῖς
 ἄλλοις ἔθνεσιν, ἐνταῦτα ἔθεντο τὸ τῆς ἡγεμονίας βασι-
 λειον· ἅμα καὶ τὸ ὅμορον τῆς χώρας ἀποδεξάμενοι, καὶ
 τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως καὶ κρεῖσον ὃν μηδέποτε καθ' ἐαυ-
 τὴν τὴν Σασίδα πραγμάτων μεγάλων ἐπίβηλον γεγονέ-
 ναι, ἀλλ' αἰεὶ ὑφ' ἑτέροις ὑπάρχει, καὶ ἐν μέρει τέτακ-
 ται συστήματος μείζονος, πλὴν εἰ ἄρα τὸ παλαιὸν τὸ κα-
 τὰ τὰς ἡρώας. Λέγεται γὰρ δὴ καὶ πτόσμα Τιθωνῆ τῷ
 Μέμνονος πατρὸς, κύκλον ἔχουσα ἑκατὸν καὶ ἑποσι εα-
 δίων, παραμήκης τῷ σχήματι· ἡ δ' ἀκρόπολις ἐκαλεῖτο
 Μεμνόνειον. Λέγονται δὲ καὶ Κίσσιοι οἱ Σάσιοι, Φησί
 δὲ καὶ Ἀισχύλος τὴν μητέρα Μέμνονος Κισσίαν. Τα-
 Φῆναι δὴ λέγεται Μέμνων περὶ Πάλτων τῆς Συρίας πα-
 ρὰ Βαυδῶν ποταμὸν, ὡς εἴρηκε Σιμωνίδης ἐν Μήμνονι
 διθυράμβῳ τῶν Δαλιακῶν. Τὸ δὲ τεῖχος ὠκοδόμητο τῆς
 πόλεως καὶ ἱερὰ καὶ βασιλεια παραπλησίως ὥσπερ τὰ
 τῶν Βαβυλωνίων ἐξ ὁπτῆς κλίνθη καὶ ἀσφάλτε, καθά-
 περ εἰρήμασί τινες. Πολύμλειτός τε διακοσίων Φησί τὸν
 κύκλον καὶ ἀτείχισον. Κοσμήσαντες δὲ τὰ ἐν Σάσις
 βασιλεια μαλίστα τῶν ἄλλων εἰδὲν ἦττον καὶ τὰ ἐν Περ-
 σεπόλει, καὶ τὰ ἐν Πασαργάδαις ἐξετίμησαν· καὶ ἦγε
 γὰρ καὶ οἱ θησαυροὶ καὶ τὰ μνήματα ἐνταῦθα ἦν τοῖς
 Πέρσαις, ὡς ἐν τόποις ἐρυμνοτέροις καὶ ἅμα προγονικοῖς.
 Ἦν δὲ καὶ ἄλλα βασιλεια τὰ ἐν Γάβαις, ἐν τοῖς ἀνω-
 τέρω πε μέρεσι τῆς Περσίδος· καὶ τὰ ἐν τῇ παραλίᾳ,
 τὰ κατὰ τὴν Ὀκην λεγομένην· ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὴν
 τῶν Περσῶν ἀρχήν. Ὅι δ' ὕπερον ἄλλοις καὶ ἄλλοις
 ἐχρήσαντο, ὡς ἐπὶ εὐτελεστέροις τισὶν, ἅτε καὶ τῆς
 Περσίδος ἡλαττωμένης ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, καὶ ἔτι μάλ-
 λον ὑπὸ τῶν Παρθυαίων. Καὶ γὰρ εἰ βασιλεύονται μέ-
 χρι νῦν, ἴδιον βασιλεῖα ἔχοντες οἱ Πέρσαι, τῇ γε δυνά-
 μει

μει πλείον ἀπολείπονται, καὶ τῷ Παρθυσίων προσέχουσι
 βασιλεῖ. Τὰ μὲν ἔν Σῆσα ἐν μεσουγαίοις κεῖται, ἐπὶ τῷ
 Χοάσπῃ ποταμῷ περαιτέρω ἢ κατὰ ζεύγμα· ἡ δὲ χώρα
 μέχρι τῆς θαλάττης κατῆκει· καὶ ἔστιν αὐτῆς ἡ παραλία
 μέχρι τῶν ἐκβολῶν σχεδόν τι τῷ Τίγριος, ἀπὸ τῶν ὄρων
 τῆς Περσικῆς παραλίας, σαδίων ὡς τρισχιλίων· ῥεῖ δὲ διὰ
 τῆς χώρας ὁ Χοάσπης εἰς τὴν αὐτὴν τελευτῶν παραλίαν,
 ἀπὸ τῶν Ὀυξίων τὰς ἀρχὰς ἔχων. Παρεμπίπτει γάρ
 τις ὀρεινὴ τραχεῖα καὶ ἀπότομος μεταξὺ τῶν Σασιῶν καὶ
 τῆς Περσίδος, στενὰ ἔχουσα δυσπαρόδα καὶ ἀνθρώπους λη-
 σὰς, οἱ μὲν ἐπράττοντο καὶ αὐτὰς τὰς βασιλείας, κα-
 τὰ τὴν ἐκ Σάσων εἰς Πέρσας ἐισβολήν. Φησὶ δὲ Πο-
 λύκλειτος εἰς λίμνην τινὰ συμβάλλειν τὸν τε Χοάσπην
 καὶ τὸν Ἑυφράτιον καὶ ἔτι τὸν Τίγριν, εἰς ἐκεῖθεν εἰς
 τὴν θάλατταν ἐκδιδόναι· πρὸς δὲ τῇ λίμνῃ καὶ ἐμπορεῖον
 εἶναι, τῶν ποταμῶν μὲν εἰς δεχομένων τὰ ἐκ τῆς θα-
 λάττης, εἰς δὲ καταπεμπόντων διὰ τὰς καταβράχιας ἐπίτη-
 δες γινομένων, περὶ δ' ἐμπορευομένων ὀκτακοσίαις γὰρ
 εἶναι σαδίας εἰς Σῆσα λέγουσιν ἄλλοι· ἄλλοι δὲ Φασὶ τὰς
 διὰ Σάσων ποταμὸς εἰς ἓν ρεῦμα τὸ τῷ Τίγριος συμ-
 πύπτειν, καὶ τὰς μεταξὺ διαίρυγας τῷ Ἑυφράτι· διὰ δὲ
 τῷτο κατὰ τὰς ἐκβολὰς ὀνομάζεσθαι Πασίτιγριν. Νέαρ-
 χος δὲ τὸν παράπλευν τῆς Σασίδος τεναγῶδη Φήσας, τέ-
 λος αὐτῷ λέγει τὸν Ἑυφράτην ποταμόν· πρὸς δὲ τῷ σώ-
 ματι κώμην οἰκεῖσθαι τὴν ὑποδεχομένην τὰ ἐκ τῆς Ἀρα-
 βίας Φορτία, συνάπτειν γὰρ ἐφεξῆς τὴν τῶν Ἀράβων
 παραλίαν τῷ σώματι τῷ Ἑυφράτι καὶ τῷ Πασίτιγριδος·
 τὸ δὲ μεταξὺ πᾶν ἐπέχειν λίμνην τὴν ὑποδεχομένην τὸν
 Τίγριν. Ἀναπλέουσιν δὲ τὸν Πασίτιγριν σαδίας πενήτη-
 κοντα καὶ ἑκατὸν τὴν σχεδίαν εἶναι τὴν ἄγουσαν ἐπὶ
 Σάσων ἐκ τῆς Περσίδος, ἀπέχουσαν Σάσων σαδίας ἐξή-
 κοντα· τὸν δὲ Πασίτιγριν ἀπὸ τῷ Ὀροάτιδος διέχειν περὶ
 δισχιλίαις σαδίαις· διὰ δὲ τῆς λίμνης ἐπὶ τὸ σώμα τῷ Τί-
 γριος τὸν ἀνάπλευν εἶναι σαδίων ἑξακοσίων· πλησίον δὲ τῷ
 σώματος κώμην οἰκεῖσθαι τὴν Σασιανήν, διέχουσαν τῶν Σά-
 σων σαδίας πεντακοσίας· ἀπὸ δὲ τῷ σώματος τῷ Ἑυφράτι
 μέχρι Βαβυλῶνος τὸν ἀνάπλευν εἶναι διὰ γῆς οἰκαμένης
 καλῶς σαδίων πλείονων ἢ τρισχιλίων. Ὀνησίκριτος δὲ

πάν-

πάντας Φησὶν ἐμβαλλεῖν εἰς τὴν λίμνην, τὸν τε Ἐυφράτην καὶ τὸν Τίγριν· ἐκπεσόντα δὲ πάλιν τὸν Ἐυφράτην ἐκ τῆς λίμνης ἰδίῳ σόματι πρὸς τὴν θάλατταν συνάπτειν. Ἔσι δὲ καὶ ἄλλα πλείω σενὰ διεκβαίνοντι τὰ ἐν τοῖς Ὀυξίοις κατ' αὐτὴν τὴν Περσίδα, ἃ καὶ αὐτὰ βία διήλθεν Ἀλέξανδρος, κατὰ τε τὰς Περσικὰς πύλας, καὶ κατ' ἄλλας τόκας διεξιὼν τὴν χώραν, καὶ κατοπτεύσαι σπεύδων τὰ κυριώτατα μέρη, καὶ τὰ γαζοφυλάκια, ἃ τοσέτοις χρόνοις ἐξεπεπλήρωτο δις ἐδασμολόγησαν Πέρσαι τὴν Ἀσίαν· ποταμὸς δὲ διέβη πλοῖας τὰς διαρρέοντας τὴν χώραν, καὶ καταφερομένους εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. Μετὰ γὰρ τὸν Χοάσπην ὁ Κοπράτας ἔσι καὶ ὁ Πασίτιγρις, ὃς ἐκ τῆς Ὀυξίας καὶ αὐτὸς ρεῖ· ἔσι δὲ καὶ Κύρος ποταμὸς, διὰ τῆς κοίτης καλῆς Περσίδος ῥέων περὶ Πασαργάδας, ἧ μετέβαλε τὸ ὄνομα ὁ βασιλεὺς, ἀντὶ Ἀγραδάτε μετωνομαθεὶς Κύρος. Πρὸς αὐτῇ δὲ Περσαιπόλει τὸν Ἀράξην διέβη· ἦν δὲ ἡ Περσαιπόλις ἔχουσα βασιλεία ἐκπρεπὴ, μάλιστα τῇ πολυτελείᾳ τῶν κειμένων. Ρεῖ δ' ὁ Ἀράξης ἐκ τῶν Παραϊτάκων, συμβάλλει δ' εἰς αὐτὸν ὁ Μῆδος, ἐκ Μηδείας ὀρμηθεὶς· Φέρονται δὲ δι' αὐλῶνος καμφόρος συνάπτοντος τῇ Καρμανίᾳ, καὶ τοῖς ἐωθινοῖς μέρεσι τῆς χώρας, κατὰ περ καὶ αὐτῇ ἡ Περσαιπόλις. Ἐνέπρησε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος τὰ ἐν Περσαιπόλει βασιλεία, τιμωρῶν τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι κακείνων ἱερὰ καὶ πόλεις οἱ Πέρσαι πυρὶ καὶ σιδήρῳ διεπόρθησαν· εἰτ' εἰς Πασαργάδας ἦκε· καὶ τῷτο δ' ἦν βασιλεῖον ἀρχαῖον· ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸν Κύρον τάφον εἶδεν ἐν παραδείσῳ, πύργον ἕ μέγαν, τῷ δάσει τῶν δένδρων ἐναποκεκρυμμένον, κάτω μὲν σερεὸν, ἄνω δὲ ἐσγὴν ἔχοντα καὶ σηκόν, σενὴν τελέως ἔχοντα τὴν εἰσοδόν· δι' ἧς παρελθεῖν εἰσω Φησὶν Ἀρισόβελος κελεύσαντος τῷ βασιλείῳ, καὶ κοσμησάμενος τὸν τάφον· ἰδεῖν δὲ κλίνην τε χρυσὴν καὶ τράπεζαν σὺν ἐκπύμασι, καὶ πύελον, χρυσὴν, καὶ ἐδίητα πολλήν, κόσμον τε λιθοκόλληττον· μετὰ μὲν ἔν τῇ πρώτῃ ἐπιδημίᾳ ταῦτ' ἰδεῖν· ὕστερον δὲ συληθῆναι, καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐκκομιθῆναι· τὴν δὲ κλίνην θραυθῆναι μόνον καὶ τὴν πύελον μεταθέντων, τὸν νεκρὸν δ' ἕως οὕτως δῆλον γενέσθαι· διότι προνομευτῶν ἔργον ἦν,

ἦν, ἐχὶ τῆ σατράπης, καταλιπόντων αὐτὸν μὴ δυνατόν ἦν
 ῥαδίως ἐκκομίσαι. συμβῆναι δὲ ταῦτα καίπερ Φυλακῆς
 περικειμένης μάγων στίσιν λαμβανόντων καὶ ἡμέραν
 πρόβατον, διὰ μηνὸς δ' ἵππον. Ἄλλ' ὁ ἐκτοπισμὸς τῆς
 Ἀλεξάνδρῃ στρατιᾶς εἰς Βάκτρα καὶ Ἰνδοὺς, πολλὰ τε ἄλ-
 λα νεωτεριθῆναι παρεσκεύασε, καὶ δὴ καὶ τῶν ἐν τῶν νε-
 ωτεριζόντων ὑπῆρξεν. "Οὕτω μὲν ἔν Ἀρισόβελος εἶρηκε,
 καὶ τὸ ἐπίγραμμα δὲ ἀπομνημονεύει τῶτο· ὦ ἄνδραπε,
 ἐγὼ Κῦρος εἰμι ὁ τὴν ἀρχὴν τοῖς Πέρσαις κησάμενος,
 καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς· μὴ ἔν Φθονήσῃ μοι τῶ μνη-
 ματος. Ὀνησίκριτος δὲ τὸν μὲν πύργον δεκάσεγον εἶ-
 ρηκε, καὶ ἐν τῇ ἀνώτατῃ σέγγῃ κεῖσθαι τὸν Κῦρον· ἐπί-
 γραμμα δ' εἶναι Ἑλληνικὸν, περσικοῖς κεχαραγμένον
 γράμμασιν· ἐνθάδ' ἐγὼ κεῖμαι Κῦρος βασιλεὺς βασιλῶν.
 Καὶ ἄλλο περσικὸν πρὸς τὸν αὐτὸν νῦν. Μέμνηται δ'
 Ὀνησίκριτος καὶ τὸ ἐπὶ τῇ Δαρείῳ τάφῳ γράμμα τὸδε·
 Φίλος ἦν τοῖς Φίλοις, ἱππεὺς καὶ τοξότης ἀριστος ἐγενό-
 μην, κυνηγῶν ἐκράτην, πάντα ποιεῖν ἡδυνάμην. Ἀριστος
 δ' ὁ Σαλαμίνιος πολὺ μὲν ἐστὶ νεώτερος τῶν λέγει δὲ
 δίσεγον τὸν πύργον καὶ μέγαν, ἐν δὲ τῇ Περσῶν δια-
 δοχῇ ἰδρῦσθαι, Φυλάττεσθαι δὲ τὸν τάφον· ἐπίγραμμα δὲ
 τὸ λεχθέν Ἑλληνικὸν καὶ ἄλλο Περσικὸν πρὸς τὸν αὐ-
 τὸν νῦν. Τὰς δὲ Πασαργάδας ἐτίμησε Κῦρος, ὅτι τὴν
 ὑσάτην μάχην ἐνίκησεν Ἀσυάγην ἐνταῦθα τὸν Μῆδον,
 καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας μετήνεγκεν εἰς ἑαυτὸν, καὶ
 πόλιν ἔκτισε, καὶ βασιλεῖον κατεσκεύασε τῆς νίκης μνη-
 μεῖον· πάντα δὲ τὰ ἐν τῇ Περσίδι χρήματα ἐξεσκευάσα-
 το εἰς τὰ Σῆσα, καὶ αὐτὰ θησαυρῶν καὶ κατασκευῆς
 μεσά· ἐδὲ τῶν ἡγεῖτο τὸ βασιλεῖον, ἀλλὰ τὴν Βαβυλῶ-
 να, καὶ διενοεῖτο ταύτην προσκατασκευάζειν· ἐνταῦθα
 δ' ἐκείντο θησαυροί. Φασὶ δὲ χωρὶς τῶν ἐν Βαβυλῶνι
 καὶ τῶν ἐν στρατοπέδῳ τῶν περὶ ταῦτα μὴ ληφθέντων,
 αὐτὰ τὰ ἐν Σῆσοις, καὶ τὰ ἐν Περσίδι τέτταρας μυριά-
 δας ταλάντων ἐξεταθῆναι· τινὲς δὲ καὶ πέντε λέγουσιν·
 ἄλλοι δὲ πάντα πάντοθεν συναχθῆναι παραδεδώκασιν εἰς
 Ἐκβάτανα ὀκτωκαίδεκα μυριάδας ταλάντων· τὰ δὲ Δα-
 ρεῖω Φυγόντι ἐκ τῆς Μηδίας συνεκκομιθέντα τάλанта ὀκ-
 ταισχιλία διήρπασαν οἱ δολοφονήσαντες αὐτόν. Τὴν γὰρ

Βα-

Βαβυλῶνα προέκρινεν ὁ Ἀλέξανδρος, ὁρῶν δὲ τῷ μεγέθει πολὺ ὑπερβάλλουσαν, καὶ τοῖς ἄλλαις. Ἐυδαίμων δ' ἔσα ἢ Σασίς, ἔκπυρον τὸν ἀέρα ἔχει, καυματηρὸν, καὶ μάλιστα τὸν περὶ τὴν πόλιν, ὥς Φησὶν ἐπιείνος· τὰς γὰρ σάυρας καὶ τὰς ὄφεις θέρει ἀκμάζοντος τῆ ἡλίου κατὰ μεσημβρίαν, μὴ Φθάνειν διαβῆναι τὰς ὁδὰς τὰς ἐν τῇ πόλει, ἀλλ' ἐν μέσαις περιφλέγεσθαι· ὅπερ τῆς Περσίδος μηδαμῶ συμβαίνει, καίπερ νοτιωτέρας ἔσῃ· λατρὰ δὲ ψυχρὰ προτεθέντα, ἐκθερμαίνεσθαι παραχρῆμα, τὰς δὲ κριθὰς διασπαρείσας εἰς τὸν ἥλιον, ἀλγίθεσθαι, καθάπερ ἐν τοῖς ἵπνοις τὰς κέγχρους· διὸ καὶ ταῖς σέγασι ἐπὶ δύο πήχεις τὴν γῆν ἐπιτίθεσθαι, ὑπὸ δὲ τῆ βάρους ἀναγκάζεσθαι σενὸς μὲν, μακρὰς δὲ ποιεῖσθαι τὰς ὁκίας, ἀπορριμένους μὲν μακρῶν δοκῶν, δεομένους δὲ μεγάλων ὁκίων διὰ τὸ πυλῖος. Ἴδιον δὲ τι πάσχειν τὴν Φοινικίνην δοκὸν· σερᾶν γὰρ ἔσαν παλαιαμένην, ἐκ εἰς τὸ κάτω τὴν ἐνδοσιν λαμβάνειν, ἀλλ' εἰς τὸ ἄνω μέρος κυρτῆσθαι τῷ βάρει, καὶ βέλτιον ἀνέχειν τὴν ὀροφήν. Αἰτίον δὲ τῶν καυμάτων λέγεται τὸ ὑπερκεῖσθαι πρὸς ἀρκτον ὄρη ὑψηλὰ τὰ προσδεχόμενα ἅπαντας τὰς βορείας ἀνέμους· ὑπερπετεῖς δὲ πνέοντες ἀπὸ τῶν ἀρρωτηρίων μετέωροι, τῶν γε πεδίων ἐπὶ προσάπτονται, ἀλλὰ παρελάνυσιν εἰς τὰ νοτιώτερα τῆς Σασίδος· αὕτη δὲ νηνεμίασι κατέχεται, καὶ μάλιστα τότε, ἥνικα ἐτησίαί τὴν ἄλλην γῆν καταψύχουσιν ἐκκαυμένην ὑπὸ τῶν καυμάτων. Πολύσιτος δ' ἄγαν ἐστίν, ὥς τε ἑκατοντάχην δι' ὁμαλῆ καὶ κριθὴν καὶ πυρὸν ἐκτρέφειν· ἔστι δ' ὅτε καὶ διαμοσιοντάχην· διόπερ· ἐδὲ πυκνὰς τὰς αὐλακὰς τέμνουσιν, ἐγκασιομένην γὰρ κωλύουσιν αἱ ῥίζαι τὴν βλάστην. Τὴν δ' ἄμπελον ἐφυσμένην προτερον Μακεδόνες κατεφύτευσαν κἀκεῖ καὶ ἐν Βαβυλῶνι· ἐταφρεύοντες, ἀλλὰ παττάλας ἄτε σεσιδηρωμένους ἐξ ἄκρων πῆττοντες, ἔτι ἐξαίρουσιν, ἀντὶ δ' αὐτῶν τὰ κλήματα καθιέντες εὐθέως. Ἡ μὲν δὴ μεσόγαια πολλαῖς, καὶ δὴ καὶ ἐφ' ἡμῶν ἄλλοι' ἄλλως συνέβη. Καὶ Φησὶν ὁ Νέαρχος μήτε καθοδηγῶν ἐπιχωρίων τυγχάνειν, ἥνικα τῷ σόλῳ παρέπλει πρὸς τὴν Βαβυλωνίαν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς· ὅτι προσόρμος ἐκ ἔχειν, ἐδ' ἀνθρώπων εὐπορεῖν οἷός τ' ἦν τῶν ἡγησομένων κατ' ἐμπειρίαν. Γετνιῆ

δὲ

Πέρσαι τοίνυν ἀγάλματα μὲν καὶ βωμὸς ἐχ' ἰδρύν-
ται· θύεαι δὲ ἐν ὑψηλῷ τόπῳ, τὸν ἔρανιν ἡγάμενοι Δία·
τιμῶσι δὲ καὶ ἥλιον, ὃν καλεῶσι Μίθραν, καὶ σελήνην,
καὶ Ἀφροδίτην, καὶ πῦρ, καὶ γῆν, καὶ ἀνέμους, καὶ
ὔδαρ· θύεαι δ' ἐν καθαρῷ τόπῳ, κατευξάμενοι καὶ πα-
ρασησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐσεμμένον· μελίσσαντος δὲ τῷ μά-
γῃ τὰ κρέα τῷ ὑφηγεμένῳ τὴν ἱερουργίαν ἀπῖασι διελόμε-
νοι· τοῖς θεοῖς ἔδὲν ἀπονείμαντες μέρος· τῆς γὰρ ψυχῆς
Φασι τῷ ἱερεῖ· δεῖθαι τὸν θεόν, ἄλλα δὲ ἔδενός· ὅμως
δὲ τῷ ἐπίπλε τι μικρὸν τιθέασιν, ὡς λέγουσί τινες, ἐπὶ
τὸ πῦρ. Διαφερόντως δὲ τῷ πυρὶ καὶ τῷ ὕδατι θύεαι,
τῷ μὲν πυρὶ προστιθέντες ξηρὰ ξήλα τῷ λέπας χαρὶς,
πιμελλήν ἐπιτιθέντες ἄνωθεν· εἰδ' ὑφάττεσιν ἐλαιον
ἐπιχέαντες, ἢ φυσῶντες ἀλλὰ ῥιπίζοντες· τὰς δὲ φυσῆ-
σαντας ἢ νεκρὸν ἐπὶ πῦρ θέντας ἢ βόλβιτον, θανατῶσι.
Τῷ δὲ ὕδατι ἐπὶ λίμνην ἢ ποταμὸν ἢ κρήνην ἐλθόντες,
βόθρον οὐρύξαντες εἰς τῶτον σφαγιάζονται, φυλαττόμενοι
μή τι τῷ πλησίον ὕδατος καθαρῷ ἀμαχθεῖν, ὡς μισανῶν-
τες· εἰτ' ἐπὶ μυρρίνην ἢ δάφνην διαθέντες τὰ κρέα, ῥάβ-
δοις

σιν ὥραν σχεδόν τι, πρὸ τῆ πυρὸς τὴν δέσμην τῶν ῥάβ-
δων ἔχοντες, τιάρας περικείμενοι πλωτὰς, καδηνυίας
ἐκατέρωθεν, μέχρι τῆ καλύπτειν τὰ χεῖλη, καὶ τὰς πα-
ραγναθίδας· ταῦτα δ' ἐν τοῖς τῆς Ἀνακτίδος καὶ τῆ Ὀ-
μανῆ ἱεροῖς νενόμισται· τέτων δὲ καὶ σηοὶ εἰσι, καὶ ξοά-
νον τῆ Ὀμανῆ πομπέει· ταῦτα μὲν ἔν ἡμεῖς ἐωρά-
καμεν. Ἐπεῖνα δ' ἐν ταῖς ἄλλαις ἱστορίαις λέγεται
καὶ τὰ ἐφεξῆς. Ἐἰς γὰρ ποταμὸν ἔτ' ἔρξουσιν ἔτε νίπ-
τονται Πέρσαι ἐδὲ λείονται, ἐδὲ νεκρὸν ἐκβάλλουσιν, ἐδ'
ἄλλα τῶν δοκέντων εἶναι μυσαρῶν· ὅτῳ δ' ἂν θύσῃσι
θεῷ, πρῶτῳ τῷ πυρὶ ἔυχονται. Βασιλεύονται δ' ἐπὶ
τῶν ἀπὸ γένους· ὁ δ' ἀπειθῶν, ἀποτμηθεὶς κεφαλὴν καὶ
βραχίονα ῥίπτεται. Γαμῶσι δὲ πολλὰς καὶ ἅμα παλλα-
κὰς τρέφουσι πλείους πολυτεχνίας χάριν. Τιθέουσι δὲ καὶ
οἱ βασιλεῖς ἄθλα πολυτεχνίας κατ' ἔτος· τὰ δὲ τρεφό-
μενα μέχρι τῶν τεττάρων ἐτῶν ἐκ ἄγεται τοῖς γονεῦσιν
εἰς ὄψιν. Οἱ δὲ γάμοι κατὰ τὰς ἀρχαῖς τῆς ἐαρινῆς
ἰσημερίας ἐπιτελεῖνται· παρέρχεται δ' ἐπὶ τὸν θάλαμον
προφαγῶν μῆλον ἢ καμήλα μυελόν, ἄλλο δ' ἐδὲν τὴν
ἡμέραν ἐκείνην. Ἀπὸ δὲ πέντε ἐτῶν ἕως τετάρτου καὶ
ἑκκοσι παιδεύονται τοξέειν, καὶ ἀκοντίζειν, καὶ ἀληθέυ-
ειν, διδασκάλοις τε λόγων τοῖς σωφρονεστάτοις χρῶνται,
οἱ καὶ τὸ μυθῶδες πρὸς τὸ συμφέρον ἀνάγοντες παρα-
πλέκσι, καὶ μέλας χωρίς, καὶ μετ' ὥδης, ἔργα θεῶν
τε καὶ ἀνδρῶν τῶν ἀρίστων ἀναδιδόντες. Συνάγουσι δὲ εἰς
ἓνα τόπον ψόφῳ χαλκῷ πρὸ ὄρθρου, διεγείροντες ἐπὶ
ἐξοπλισίαν, ἢ θήραν· τάξαντες δ' ἀνὰ πεντήμοντα ἡγε-
μόνα

μόνα τῶν βασιλέως τινὰ παιδῶν αὐτοῖς, ἢ σατράπῃ, τρέχοντι κελεύουσιν ἐπεδαι, χωρίον ἀφορίσαντες τριάκοντα, ἢ τετταράκοντα εαδίων. Ἀπαιτῶσι δὲ καὶ λόγον ἐκαστοῦ μαθήματος, ἅμα καὶ μεγαλοφώνϊαν, καὶ πνεῦμα, καὶ πλευρὰν ἀσπέντες καὶ πρὸς καῦμα δὲ καὶ πρὸς ψύχος, καὶ ὄμβρε καὶ χειμάρρῃ διαβάσεις, ὡς τ' ἄβροχα φυλάττειν, καὶ ὅπλα καὶ ἐδῆτα καὶ ποιμαίνειν δὲ καὶ ἀγραιοῦν καὶ καρποῖς ἀγρίοις χρῆσθαι, τερμίνῳ, δρυοβαλάνοις, ἀχράδι καλῶνται δ' ἔτοι Κάρδαμες, ἀπὸ κλοφίας τρεφόμενοι· κάρδα γὰρ τὸ ἀνδρῶδες καὶ πολεμικὸν λέγεται. Ἡ δὲ καθ' ἡμέραν διαίτα ἄρτος μετὰ τὸ γυμνάσιον, καὶ μᾶζα καὶ κάρδαμον καὶ ἄλῶν χόνδρος, καὶ κρέα ὀπτά, ἢ ἐφθὰ ἐξ ὕδατος, ποτὸν δ' ὕδωρ. Θηρεύουσι δὲ σαύνια ἀφ' ἵππων βάλλοντες καὶ τοξεύματα, καὶ σφενδονῶντες. Δελίης δὲ φυταργεῖν καὶ ῥιζοτομεῖν ἀσκήσι, καὶ ὀπλοποιεῖν, καὶ λῖνα καὶ ἄρκυς φιλοτεχνεῖν· ἐχ' ἀπτονται δὲ τῶν θηρευμάτων οἱ παῖδες, ἀλλὰ νομίζειν οὐκαδὲ ἔθος. Τίθεται δ' ὑπὸ τῷ βασιλέως ἄδλα δρόμος, καὶ τῶν ἐν τοῖς πενθάτλοις. Κοσμεῦνται οἱ παῖδες χρυσῷ τὸ πυρωπὸν τιθεμένων ἐν τιμῇ· διὸ ἐδὲ νεκρῷ προσφέρει, καθάπερ ἐδὲ τὸ πῦρ κατὰ τιμὴν. Στρατεύονται δὲ καὶ ἄρχουσιν ἀπὸ ἑκοσιν ἐτῶν ἕως πεντήκοντα, πεζοὶ τε καὶ ἵππεῖς· ἀγορᾶς δὲ ἐχ' ἀπτονται ἔτε γὰρ παλῶσιν ἔτε ὠνένται· ὀπλίζονται δὲ γέβρων ῥομβοειδεῖ· παρὰ δὲ τὰς Φαρέτρας σαγάρεις ἔχουσι καὶ κοπίδας· περὶ δὲ τῇ κεφαλῇ πλῆμα πυργατὸν· θώραξ δ' ἐστὶν αὐτοῖς Φαλιδωτός. Ἐδῆς δὲ τοῖς ἡγεμόσι μὲν ἀναξυρίς τριπλῇ, χεῖτάν δὲ χειριδωτός διπλῆς ἕως γόνατος· ὁ ὑπενδύτης μὲν λευκός, ἀνδρινός δ' ὁ ἐπάνω ἱμάτιον θέρως μὲν πορφυρεὴν ἢ ἰάνδρινον, χειμῶνος δ' ἀνδρινον· τῖάρας παραπλήσιας ταῖς τῶν μάγων, ὑπόδημα κοῖλον διπλῆν· τοῖς δὲ πολλοῖς χιτῶν ἕως μεσοκνημῖς καὶ διπλῆς ῥάκος δὲ σινδόνιον τι περὶ τῇ κεφαλῇ· ἔχει δ' ἑκαστος τόξον καὶ σφενδόνην· Δειπνῶσι πολυτελεῶς· Πέρσαι, τινέντες καὶ ὀλομελῇ, καὶ πολλὰ καὶ ποικίλα· νόσμος τε λαμπρὸς εὐρωμῆς, ἐκπωμάτων δὲ τῶν ἄλλων, ὡς τε χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καταλάμπεται. Ἐν δίνῳ τὰ μέγιστα βελεύονται, καὶ βεβαιότερα τῶν ἐν νήψει τίθενται. Τῶν κατὰ

ταῖς

τὰς δὲ συναντάντων τὰς μὲν γνωρίμας καὶ ἰσοτίμας Φι-
 λᾶσι προσίοντας, τοῖς δὲ ταπεινότεροις παραβάλλεσι τὴν
 γνώθον, καὶ δέχονται ταύτῃ τὸ Φίλημα· οἱ δ' ἔτι τα-
 πεινότεροι προσκυνᾶσι μόνον. Θάπτεσι δὲ κηρῷ κε-
 रिπλάσσοντες τὰ σώματα· τὰς δὲ μάγας ἔδάπτεσιν,
 ἀλλ' ὠιανοβότοις ἑῷσι· τέτοις δὲ καὶ μητράσι συνέρ-
 χεσθαι πάτριον νενόμιδαι. Τοιαῦτα μὲν τὰ ἔθνη ἔτι δ'
 ἴσως καὶ ταῦτα τῶν ἐθίμων, ἃ Φησι Πολύκριτος. Ἐν
 γὰρ Σέσαις ἐκείνῳ τῶν βασιλέων ἐπὶ τῆς ἀκρας ἰδίᾳ πε-
 ποιῆθαι εἰκησιν, καὶ θησαυρὰς καὶ παραθέσεις, ὧν ἔπρατ-
 τον τῶν Φόρων, ὑπομνήματα τῆς οἰκονομίας· πράττεσθαι
 δ' ἐκ μὲν τῆς παραλίας ἀργύριον, ἐκ δὲ τῆς μεσογαίας
 ἃ Φέρει ἐκείνῃ χώρα, ὥς τε καὶ χρώματα καὶ Φάρ-
 μακα, καὶ τρίχα ἑρέαν, ἣ τι τοιῶν ἕτερον, καὶ θρέμ-
 ματα ὁμοίως. Τὸν δὲ διατάξαντα τὰς Φόρας Δαρεῖον
 εἶναι τὸν μακρόχειρα, καὶ κάλλισον ἀνθρώπων, πλην τῶ
 μήκους τῶν βραχιόνων καὶ τῶν πήχεων, ἄπτεσθαι γὰρ καὶ
 τῶν γονάτων· τὸ δὲ πλεῖστον, καὶ χρυσὸν καὶ ἀργυρον
 ἐν κατασκευαῖς εἶναι, νομίσματι δὲ ἔ πολλῶν πρὸς τε
 τὰς δωρεὰς ἐκείνα κεχαρισμένα νομίζειν μᾶλλον καὶ πρὸς
 κειμηλίων ἀπόθεσιν· τὸ δὲ νόμισμα τὸ πρὸς τὰς χρείας
 ἀρκεῖν ἱκανὸν εἶναι; κόπτειν δὲ πάλιν τὸ τοῖς ἀναλώμα-
 σι σύμμετρον. Τὰ μὲν ἐν ἔθῃ σωφρωνικὰ τὰ πλεῖω.
 Διὰ δὲ τὸν πλεῖστον εἰς τρυφὴν ἐξέπεσον οἱ βασιλεῖς, ὥς
 τε πυρὸν μὲν ἐξ Ἀσσοῦ τῆς Ἀιολίδος μετήεσαν, δινον
 δ' ἐκ Συρίας τὸν χαλυβάνιον, ὕδωρ δὲ ἐκ τῆς Ἐυλαίης,
 πάντων ἐλαφρότατον, ὥς τ' ἐν Ἀττικῇ κοτύλῃ δραχμῇ
 ἀφολκότερον εἶναι. Συνέβη δὲ τοῖς Πέρσαις ἐνδοξοτάτως
 γενέσθαι τῶν βαρβάρων παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι τῶν μὲν
 ἄλλων ἐδένες τῶν τῆς Ἀσίας ἀρχόντων Ἑλλήνων ἤρξαν,
 ἐδ' ἤδεισαν ἐδ' ἐκείνοι τέτες, ἐδ' οἱ Ἕλληνες τὰς βαρ-
 βάρας· ἀλλ' ἐπὶ μικρὸν μόνον ἐκ τῆς πόρρωθεν ἀποῆς.
 Ὅμηρος γὰρ ἔτε τὴν τῶν Σύρων, ἔτε τὴν Μήδων ἀρ-
 χὴν ὕδεν· ἐδὲ γὰρ αὖ Θήβας Ἀιγυπτίας ὀνομάζων, καὶ
 τὸν ἐκεῖ καὶ τὸν ἐν Φοινίκῃ πλεστον, τὸν ἐν Βαβυλῶνι,
 καὶ Νίνῳ καὶ Ἐκβατάνοις παρεσιώπησε. Πρῶτοι δὲ
 Πέρσαι καὶ Ἑλλήνων ἐπῆρξαν. Λυδοὶ δὲ ἐπῆρξαν μὲν,
 ἀλλ' ἔτε τῆς Ἀσίας ὅλης ἐπάρξαντες, ἀλλὰ μέρος τινοὺς
 μικρῶ,

μικρῶ, τῷ ἐντὸς Ἄλυσος μόνου καὶ ταῦτ' ἐπ' ὀλίγων χρόνων τῶν κατὰ Κροῖσον καὶ Ἀλυάττην. Κρατηθέντες δ' ὑπὸ Περσῶν, εἰ καὶ τι τῆς δόξης ἦν αὐτοῖς, ἀΦηρέθησαν τῷ ὑπ' ἐκείνων. Πέρσαι δ' ἀφ' ἧς κατέλυσαν τὰ Μήδων, εὐθὺς καὶ Λυδῶν ἐκράτησαν, καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλλήνας ὑπηκόας ἔσχον· ὕπερον δὲ καὶ διέβησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα· καὶ ἡττηθέντες πολλοῖς καὶ πολλαῖς ἀγῶσιν, ὅμως διετέλεσαν τὴν Ἀσίαν μέχρι τῶν ἐπὶ Θαλάττῃ τόπων κατέχοντες, ἕως ὑπὸ Μακεδόνων κατεπολεμήθησαν. Ὁ μὲν ἔν ἐς τὴν ἡγεμονίαν καταστήσας αὐτὸς Κύρος ἦν διαδεχόμενος δὲ τῶτον Καμβύσης υἱὸς, ἀπὸ τῶν μάγων κατελύθη. Τάτας δ' ἀνελόντες οἱ ἐκτὰ Πέρσαι Δαρείω τῷ Ὑσάσπε παρέδωκαν τὴν ἀρχήν· εἰς οἱ ἀπὸ τάτης διαδεχόμενοι κατέλυσαν εἰς Νάρσην· ὃν ἀποκτείνας Βαγῶς ὁ εὐνῆχος, κατέστησε Δαρεῖον ἐκ ὄντα τῷ γένει τῶν βασιλέων. Τῶτον δὲ καταλύσας Ἀλέξανδρος, αὐτὸς ἤρξε δέκα εἰ ἐνδεκα ἔτει· εἰς πλείους τὰς διαδεξαμένους καὶ τὰς ἐπιγόνους τάτων μεριθεῖσα ἡ ἡγεμονία τῆς Ἀσίας διελύθη· συνέμεινε δ' ὅσον πεντήκοντα ἐπὶ τοῖς διακοσίοις ἔτη. Νῦν δ' ἤδη κατ' αὐτὰς συνεισῶτες οἱ Πέρσαι, βασιλέας ἔχουσιν, ὑπηκόους ἐτέροις βασιλεῦσι, πρότερον μὲν Μακεδόσι, νῦν δὲ Παρθυσίοις.

Ctesiae
Persica.
I — 14.

Κτησίης τῷ Κνιδίᾳ τὰ Περσικὰ ἐν βιβλίοις ἐστὶ καί· ἀλλ' ἐν μὲν τοῖς πρώτοις ἐξ τὰ τε Ἀσσύρια διαλαμβάνει καὶ ὅσα πρὸ τῶν Περσικῶν ἀπὸ μέντοι τῷ ζ' τὰ Περσικὰ διεξέρχεται. καὶ ἐν μὲν τῷ ζ' καὶ ἡ καὶ ι' καὶ ια' καὶ ιβ' καὶ ιγ' διέξεισι τὰ περὶ Κύρου καὶ Καμβύσε καὶ τῶ μάγῃ, Δαρείῳ τε καὶ τῷ Ξέρξῃ· σχεδὸν ἐν ἅπασιν ἀντικείμενα Ἡροδότῳ ἱστορῶν, ἀλλὰ καὶ ψεύτην αὐτὸν ἀποκαλῶν ἐν πολλοῖς, καὶ λογοποιὸν ἀποκαλῶν· καὶ γὰρ νεώτερος μὲν ἐστὶν αὐτῷ· Φησὶ δὲ αὐτὸν, τῶν πλείων ἂν ἱστορεῖ, αὐτόπτην γινόμενον, ἢ παρ' αὐτῶν Περσῶν (ἐνθα τὸ ὁρᾶν μὴ ἐνεχώρει) αὐτήκοον κατασάντα, ἕτως τὴν ἱστορίαν συγγράψαι. ἔχ' Ἡροδότῳ δὲ μόνῳ τάναντία ἱστορεῖ, ἀλλὰ καὶ πρὸς Ξενοφῶντα τὸν Γρύλλῃ ἐπ' ἐνίων διαφωνεῖ. ἤνυσσε δὲ ἐν τοῖς χρόνοις Κύρος τῷ ἐκ Δαρείου καὶ Παρυσάτιδος, ὃς ἀδελφὸς Ἀρτοξέρξῃ (εἰς ὃν ἡ Περσικὴ βασιλεία κατήλθεν) ἐτύγχανεν.

Φυσίν

Cyrus
ante Chr.
558 — 528.

Φησὶν ἔν αὐτίκα περὶ τῆ Ἀσυάγης, ὡς ἔδδεν αὐ-
τῷ Κύρος πρὸς γένος ἐχρημάτιζεν· ἔτος δὲ αὐτὸν καὶ
Ἀσυϊγᾶν καλεῖ. Φυγεῖν δὲ ἀπὸ προσώπῃ Κύρῃ Ἀσυϊ-
γᾶν ἐν Ἐμβατάνοις, καὶ κρυφθῆναι ἐν τοῖς κρισκράνοις
τῶν βασιλείων οἰκημάτων, κρυψάντων αὐτὸν τῆς τε θυ-
γατρὸς Ἀμύτιος καὶ τῆ ἀνδρὸς αὐτῆς Σπιταμᾶ. ἐπι-
σάντα δὲ Κύρον, ἐπιτάξαι ἀνακρίνειν διὰ σρεβλώσεων
Σπιταμᾶν τε καὶ Ἀμυτιν, ἀλλὰ καὶ τὰς παῖδας αὐτῶν
Σπιτακην τε καὶ Μεγαβέρην, περὶ Ἀσυϊγᾶ. τὸν δὲ
ἑαυτὸν προσαγγεῖλαι, ἵνα μὴ δι' αὐτὸν σρεβλωθεῖσαν οἱ
παῖδες. ληφθέντα δὲ πέδαις παχείαις ὑπὸ Ὀιβαρᾶ δε-
θῆναι. λυθῆναι δὲ ὑπ' αὐτῆς Κύρῃ μετ' ἑ πολὺ, καὶ
ὡς πατέρα τιμηθῆναι καὶ τὴν θυγατέρα Ἀμυτιν πρῶ-
τον μὲν μητρικῆς ἀπολαῦσαι τιμῆς, ἔπειτα δὲ καὶ εἰς
γυναῖκα ἀχθῆναι τῷ Κύρῳ, Σπιταμᾶ τῆ ἀνδρὸς αὐτῆς
ἀνηρημένῃ, ὅτι ἐψεύσατο, ἀγνοεῖν ἐπὶ αὐτῶν ἐρευνώμενον
Ἀσυϊγᾶν. Ταῦτα λέγει Κτησίας περὶ Κύρῃ, καὶ ἔχ-
ῃ δια Ἡρόδοτος. καὶ ὅτι πρὸς Βακτρίας ἐπολέμησε, καὶ
ἀγχώμαλος ἡ μάχη ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ Βάκτριοι Ἀσυϊγᾶν
μὲν, πατέρα Κύρῃ γεγεννημένον, Ἀμυτιν δὲ μητέρα καὶ
γυναῖκα, ἔμαθον, ἑαυτὰς ἐκόντες Ἀμυτι καὶ Κύρῳ πα-
ρέδοσαν. Καὶ ὅτι πρὸς Σάκας ἐπολέμησε Κύρος, καὶ
συνέλαβεν Ἀμόργην τῶν Σακῶν μὲν βασιλέα, ἀνδρα δὲ
Σπαρέθρης· ἦτις καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆ ἀνδρὸς στρα-
τὸν συλλέξασα ἐπολέμησε Κύρῳ, ἀνδρῶν μὲν στρατεύμα
τριάκοντα μυριάδας ἐπαγομένη, γυναικῶν δὲ ἕικοσι. καὶ
νικᾷ Κύρον, καὶ συλλαμβάνει ζωγρίαν, μετὰ καὶ ἄλλων
πλείων· Παρμίσην τε τὸν Ἀμύτιος ἀδελφὸν, καὶ τρεῖς
αὐτῆς παῖδας. δι' ἧς ὕστερον καὶ Ἀμόργης ἀφείδθη, ἐπεὶ
κἀκεῖνοι ἀφείδθησαν. Καὶ ὅτι στρατεύει Κύρος ἐπὶ Κροῖ-
σον καὶ πόλιν Σάρδεις, συνεργὸν ἔχων Ἀμόργην. ὅπως
τε τῇ βαλῇ Ὀιβαρᾶ Περσῶν εἰδωλα ξύλινα ἀνὰ τὸ τεί-
χος Φανέντα, εἰς δέος μὲν κατέστησε τὰς ἐνοικῶντας,
ἤλω δὲ διὰ ταῦτα καὶ αὐτὴ ἡ πόλις. ὅπως τε πρὸ τῆς
ἀλάσεως δίδεται ὁ παῖς Κροῖσε ἐν ὁμήρῃ λόγῳ, δαιμο-
νίῃ Φαντάσματος ἀπατήσαντος Κροῖσον. ὅπως τε δολοβρά-
φοντος Κροῖσε, ὁ παῖς κατ' ὀφθαλμὸς ἀναιρεῖται· καὶ
ὅπως ἡ μήτηρ τὸ πάθος ἰδῶσα, ἑαυτὴν τῷ τείχεσσι ἀπο-
κρη-

κρημνίζει, καὶ ἐθνήσκει. ὅπως τε, ἀλέσῃς τῆς πί-
 λεως, πρὸς τὸ ἐν τῇ πόλει ἱερὸν τῷ Ἀπόλλωνος κατα-
 Φεύγει καὶ θνήσκει. καὶ ὡς τρεῖς ἐν τῷ ἱερῷ πεδῇθαι
 ὑπὸ Κύρου, λύεται τρίτον ἀοράτως· καίτοι σφραγίδων τῶ
 ἱερῷ ἐπικειμένων, καὶ τέτων τὴν Φυλακὴν Ὀιβαράῃ ἐμ-
 πεπιστευμένῃς. ὅπως τε οἱ συνδόμενοι Κροίσῳ τὰς κεφα-
 λὰς ἀπετέμνοντο, ὡς καταπροδιδόντες λύεσθαι Κροῖσον.
 καὶ ὅτε ἀναληφθεὶς ἐν τοῖς βασιλείοις καὶ δεθεὶς ἀσφα-
 λέστερον, βροντῶν καὶ σκηπτῶν ἐπενεχθέντων, λύεται
 πάλιν· καὶ τότε μόλις ὑπὸ Κύρου ἀφίεται. ἐξ ἧ καὶ
 περιείπετο, καὶ ἔδωκε Κύρος Κροίσῳ πόλιν μεγάλην Βα-
 ρήνην, ἐγγὺς Ἐμβατάνων· ἐν ᾗ ἦσαν ἱππεῖς μὲν πεν-
 τακισχίλιοι, πελτασται δὲ καὶ ἀκοντισταὶ καὶ τοξόται μύ-
 ριοι. Ἔτι δὲ διαλαμβάνει ὡς ἀποστέλλει Κύρος ἐν Περ-
 σίδι Πετισάκην τὸν ἡμιάρρενα, μέγα παρ' αὐτῷ δυνάμε-
 νον, ἐνέγκαι ἀπὸ Βαρκανίων Ἀσυϊγᾶν, ἐπὶ δὲ γὰρ αὐ-
 τός τε καὶ ἡ θυγάτηρ Ἀμυτίς τὸν πατέρα ἰδεῖν. καὶ
 ὡς Ὀιβαράς βελέναι Πετισάκην ἐν ἐρήμῳ τόπῳ καταλι-
 πόντα Ἀσυϊγᾶν, λιμῷ καὶ δίψει ἀπολέσαι. καὶ γέγονε.
 δι' ἐνυπνίων δὲ τῷ μιάσματος μηνυθέντος, Πετισάκας,
 πολλάκις αἰτησάμενης Ἀμύτιος, εἰς τιμωρίαν παρὰ Κύ-
 ρου ἐπιδόται. ἡ δὲ τὰς ὀφθαλμὰς ἐξορύξασα, καὶ τὸ
 δέριμα περιδείραςα, ἀνεσαύρωσεν· Ὀιβαράς δὲ δεδιὼς μὴ
 τὰ ὅμοια πέσεται, καίτοι Κύρος μὴδὲν τοιῶτον ἰσχυρίζο-
 μένῃ παραχωρῆσαι, αὐτὸς ὅμως ἀποκαρτερήσας δι' ἡμε-
 ρῶν δέκα, ἑαυτὸν ἐξήγαγεν. Ἀσυϊγᾶς δὲ μεγαλοπρεπῶς
 ἐτάφη. καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ δὲ ἄβρωτος αὐτῇ διέμενεν ὁ
 νεκρός. λέοντες γὰρ αὐτῇ (Φασί) μέχρι Πετισάκας πάλ-
 λιν ἐλθεῖν καὶ ἀναλαβεῖν, ἐφύλαττον τὸν νεκρόν. Κύ-
 ρος δὲ στρατεύει ἐπὶ Δέρβικας, Ἀμοραίᾳ βασιλεύοντος
 αὐτῶν. καὶ ἐξ ἐνέδρας οἱ Δέρβικες ἰσῶσιν ἐλέφαντας,
 καὶ τὰς ἱππεῖς Κύρος τρέπῃσι καὶ πίπτει καὶ αὐτὸς Κύ-
 ρος ἐκ τῶ ἵππου, καὶ Ἰνδὸς ἀνὴρ (συνεμάχοντο γὰρ καὶ
 Ἰνδοὶ τοῖς Δερβίκεσιν, ἐξ ὧν καὶ τὰς ἐλέφαντας ἔφε-
 ρον) ἔτος ἕν ὃ Ἰνδὸς πεπτακῶτα Κύρον βάλλει ἀκοντίῳ
 ὑπὸ τὸ ἰσχίον, εἰς τὸν μηρόν· ἐξ ἧ καὶ τελευτᾷ. τότε
 δὲ ζῶντα ἀνελόμενοι αὐτὸν οἱ ὀκεῖοι, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον
 ᾗσαν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ μάχῃ καὶ Περσῶν πολλοὶ
 καὶ

καὶ Δερβίκων ἴσοι. μύριοι γὰρ καὶ αὐτοί. Ἄμώργης δὲ περὶ Κύρου ἀκέσας, σπαδῇ παραγίνεται, ἔχων Σακῶν δισμυρίας ἱππέας. καὶ πολέμῳ συζευγέντος Περσῶν καὶ Δερβίκων, νικᾷ κατακράτος, ὁ Περσικὸς καὶ Σακῶν στρατός. ἀναιρεῖται δὲ καὶ ὁ τῶν Δερβίκων βασιλεὺς Ἀμοραῖος, καὶ αὐτὸς καὶ οἱ δύο παῖδες αὐτοῦ. ἀπέθανον δὲ Δερβίκων μὲν τρισμύριοι, Περσῶν δὲ ἑννεαμισχίλιοι. καὶ προσεχώρησεν ἡ χώρα Κύρῳ. Κύρος δὲ μέλλων τελευτᾶν, Καμβύσην μὲν τὸν πρῶτον υἱὸν, βασιλέα καθίστη. Ταννοξάρην δὲ τὸν νεώτερον ἐπέστησε δεσποτὴν Βακτριῶν καὶ τῆς χώρας, καὶ Χοραμνίων, καὶ Παρθιῶν, καὶ Καρμανίων, ἀτελεῖς ἔχειν τὰς χώρας διορισάμενος. τῶν δὲ Σπιτακῶν παιδῶν, Σπιτιάδην μὲν Δερβίκων ἀνέδειξε σατράπην, Μεγαβέρην δὲ Βαρκανίων. τῇ μητρὶ δὲ πάντα πείθεσθαι προσέταττε. καὶ Ἀμώργην φίλον τέτοις, τῶν δεξιῶν ἐμβαλλομέναν, ἐποιεῖτο καὶ ἀλλήλοις καὶ τοῖς μὲν ἐμμένονσι ταῖς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίαις ἀγαθὰ ἤνυχτο, ἐπηρεᾶτο δὲ τοῖς χειρῶν ἄρξεσιν ἀδίκων. ταῦτα ἐπὼν, ἐτελεύτησε τρίτῃ ὕστερον ἀπὸ τῆς τραύματος ἡμέρας, βασιλεύσας ἔτη λ'. ἐν οἷς ὁ ἰά Κτησίς λόγος τῇ Κνιδίς.

Ἀρχεται δὲ ὁ ἰβ' ἀπὸ τῆς Καμβύσε βασιλείας. ἔτος βασιλεύσας ἀπέστειλε τὸν τῷ πατρὶ διὰ Βαγαπάτη τῷ ἡμιάρρενος εἰς Πέρσας ταφῆναι νεκρόν. καὶ τᾶλλα ὡς ὁ πατὴρ ᾤρισατο, διωκίσατο. μέγιστον δὲ παρ' αὐτῷ ἠδύνατο Ἀρτασίτας Ὑρκάνιος. τῶν δὲ ἡμιαρρένων Ἰξαβάτης τε καὶ Ἀσπαδάτης καὶ Βαγαπάτης, ὅς καὶ παρὰ τῷ πατρὶ μέγιστος, καὶ μετὰ τὸν Πετισάνα θάνατον, ἔτος στρατεύει ἐπ' Αἰγυπτῶν, καὶ τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα Ἀμυρταῖον, Κομβαφέως τῷ ἡμιάρρενος, ὅς ἦν μέγα δυνάμενος παρὰ τῷ Αἰγυπτίων βασιλεῖ, καταπροδόντος τὰς τε γειφύρας καὶ τᾶλλα τῶν Αἰγυπτίων πράγματα, ἐφ' ᾧ γενέσθαι ὑπαρχος Αἰγύπτου καὶ γέγονε. ταῦτα γὰρ αὐτῷ Καμβύσης διὰ Ἰξαβάτη τῷ Κομβαφέως ἀνεψιῇ συνέθετο, καὶ αὐτὸς ὁμοιοφάνως ὕστερον. ζωγρίαν δὲ λαβὼν τὸν Ἀμυρταῖον, ἐδὲν ἄλλο καιρὸν εἰργάσατο ἢ ὅτι εἰς Σῆσα ἀνάσπασον σὺν ἑξαμισχιλίοις Αἰγυπτίοις, ὅς αὐτὸς ἡρετίσατο, ἐποιήσατο. καὶ τὴν Αἰγυπτου δὲ πᾶσαν ὑπέταξεν.

Cambyses.
ant. Chr.
528 — 522.

ταξεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ μάχῃ Ἀιγυπτίων μὲν μυριάδες πέντε, Περσῶν δὲ δύο. Μάγος δέ τις Σφενδαδάτης ὄνομα, ἀμαρτήσας καὶ μασιγῶδεις ὑπὸ Τανυοξάρκῃ, ἀφικνεῖται πρὸς Καμβύσῃν, ἐνδιαβάλλων τὸν ἀδελφὸν Τανυοξάρκην ὡς ἐπιβελέοντα αὐτῷ καὶ σημεῖον ἐδίδοι τῆς ἀποστάσεως, ὡς εἰ κληθεῖν ἔλθεῖν, ἐκ αὐτοῦ ἔλθοι· δηλοῖ τοίνυν ὁ Καμβύσης ἔλθεῖν τὸν ἀδελφόν· ὁ δὲ, χρείας ἄλλης ἀπαιτήσεως μένειν, ἀνεβάλετο. παρρησιάζεται ταῖς διαβολαῖς πλέον ὁ μάγος. Ἄμυτις δὲ ἡ μήτηρ τὰ τῷ μάγῃ ὡς ἦν ὑπονοῶσα, ἐνεδέτη Καμβύσῃν τὸν υἱὸν μὴ κείθεσθαι· ὁ δὲ ὑπεκρίνετο μὴ κείθεσθαι, ἐκείθετο δὲ μάλις. διαπεμφθεὶς δὲ τρίτον Καμβύσῃ πρὸς τὸν ἀδελφόν, παραγίνεται. καὶ ἀσπάζεται μὲν αὐτὸν ὁ ἀδελφός, ἑδὲν δὲ ἤττον ἀνελεῖν αὐτὸν ἐμελέτα. κρύφα δὲ Ἄμυτις εἰς πρᾶξιν ἀγαγεῖν τὴν μελέτην ἔσπευδε. καὶ λαμβάνει πέρας ἡ πρᾶξις. ὁ γὰρ τοι μάγος βελῆς τῷ βασιλεῖ κοινωνῶν, βελένει τοῖστον· ὅμοιος ἦν αὐτὸς ὁ μάγος κάρτα τῷ Τανυοξάρκῃ· βελένει τοιγαρὲν αὐτὸν μὲν ἐν τῷ Φανερωῷ, ὡς δῆθεν ἀδελφὸς βασιλέως κατειπόμενος τὴν κεφαλὴν προστάξει ἀποτμηθῆναι, ἐν δὲ τῷ κρυπτῷ ἀναιρεθῆναι Τανυοξάρκην, καὶ τὴν ἐκείνου σολὴν ἀμφιαθῆναι τὸν μάγον· ὥς καὶ τῷ ἀμφιάσματι νομίζεσθαι Τανυοξάρκην. καὶ γίνεται ταῦτα. αἵματι γὰρ τούτῳ, ὃ ἐξέπιεν, ἀναιρεῖται Τανυοξάρκης. ἀμφιάζεται δὲ ὁ μάγος, καὶ νομίζεται Τανυοξάρκης. καὶ λανθάνει πάντας ἐπὶ πολὺν χρόνον, πλην Ἀρτασύρα καὶ Βαγαπάτη καὶ Ἰξαβάτη· τέτοις γὰρ μόνοις Καμβύσης ἐθάρρῃσε τὴν πρᾶξιν. Λάβυζον δὲ ἡμιάρθενον τὸν πρῶτον οἱ ἦσαν Τανυοξάρκει, προσκαλεσάμενος ὁ Καμβύσης καὶ τὰς ἄλλας ὑποδείξας τὸν μάγον ὡς ἐσχημάτιστο καθεζόμενον, Τῆτον, ἔφη, νομίζετε Τανυοξάρκην; ὁ δὲ Λάβυζος θαυμάσις, καὶ τίνα ἄλλον, ἔφη, νομίζετε; τοσῶτον ἐλάνθανε τῇ ὁμοιότητι ὁ μάγος. ἐκπέμπεται ἔν ἑῷς Βακτρίας καὶ πράττει πάντα ὡς Τανυοξάρκης. πέντε δὲ ἐνιαυτῶν διελθόντων, μηνύεται ἡ Ἄμυτις τὸ δράμα διὰ Τιβέθους τῷ ἡμιάρθενος, ὃν ὁ μάγος τυπτήσας ἐτύγχανε. καὶ αἰτεῖ τὸν Σφενδαδάτην παρὰ Καμβύσε. ὁ δὲ ἐδίδωσιν. ἡ δὲ ἐπαρ-

ται,

ται, καὶ πιῖσα Φάρμακον, τελευτᾷ. Θύει ὁ Καμβύσης, καὶ τῶν ἱερείων σφαζομένων αἷμα ἐκ ἀπορρεῖ καὶ ἀδυ-
μεῖ. καὶ τίηται αὐτῷ ἡ Ῥαξάνη παιδίον ἀπέΦαλον καὶ
πλέον ἀδυμεῖ. ἀφικόμενος δὲ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ
ξῶμα ξυλάριον μαχαίρα, διατριβῆς χάριν, παίει τὸν μη-
ρὸν εἰς τὸν μῦν, καὶ ἐνδεκαταῖος τελευτᾷ, βασιλεύσας
δυοῖν δέοντα ἔικοσι.

Βαγαπάτης δὲ καὶ Ἀρτασύρας, πρὶν ἢ Καμβύσης Sphendadates
τελευτήσῃ, ἐβαλέυσαντο βασιλεύσαι τὸν μάγον. καὶ ἐβα- Magus.
σίλευσεν, ἐκείνως τελευτήσαντος. λαβὼν δὲ τῷ Καμβύσῃ a. C.
σῶμα Ἰξαβάτης ἦγεν εἰς Πέρσας. τῷ μάγῃ δὲ βασιλεύ- 522.
σαντος ἐπ' ὀνόματι τῷ Τανυοξάρκῃ, ἦκεν Ἰξαβάτης ἐκ
Περσίδος, καὶ κατειπὼν τῇ στρατιᾷ πάσῃ, καὶ θριαμ-
βεύσας τὸν μάγον, κατέφυγεν εἰς τὸ ἱερόν· ἐκείθεν δὲ
συλληφθεὶς ἀπετμήθη. Ἐντεῦθεν ἑπτὰ τῶν Περσῶν
ἐπίσημοι συνέθεντο ἀλλήλοις κατὰ τῷ μάγῃ, Ὀνόφας,
Ἰδέρνης, Νορονδαβάτης, Μαρδόνιος, Βαρίσης, Ἀρταφέρ-
νης καὶ Δαρεῖος Ὑσάσπεω. τέτων ἀλλήλοις πίσεις δόν-
των, προσλαμβάνεται καὶ ὁ Ἀρτασύρας, ἔπειτα καὶ ὁ
Βαγαπάτης, ὃς τὰς κλεῖς πάσας τῶν βασιλείων εἶχε.
καὶ εἰσελθόντες διὰ τῷ Βαγαπάτῃ οἱ ἑπτὰ εἰς τὰ βασι-
λεια, ἐυρίσκουσιν τὸν μάγον παλλακῇ Βαβυλωνίᾳ συγκα-
θεύδοντα. ὡς δὲ εἶδεν, ἀνεπήδησε καὶ μηδὲν ἐυρῶν
τῶν πολεμικῶν ὀργάνων, (πάντα γὰρ ὁ Βαγαπάτης λά-
θρα ὑπεξήγαγε) δίφρον χρύσειον συντρέψας, καὶ λαβὼν
τὸν πόδα, ἐμάχετο. καὶ τέλος, κατακνιγθεὶς ὑπὸ τῶν
ἑπτὰ, ἀπέθανε, βασιλεύσας μῆνας ἑπτὰ. Ἀγεται τοῖς
Πέρσαις ἑορτὴ τῆς μαγοφονίας, κατ' ἣν Σφενδάδάτης
ὁ μάγος ἀνήρηται.

Ἡρόδοτος ἰσορεῖ τέτοις ἐ συμφωνεῖν. Καμβύση Herodot. III.
τῷ Κύρῳ, Φησί, χρονίζοντι περὶ Ἀιγυπτον καὶ παρα- cap. 61 — 87.
Φρονήσαντι, ἐπανίσταται ἄνδρες μάγοι δύο ἀδελφοί· τῶν Magi duo,
τὸν ἕτερον καταλελοίπεε τῶν ὁπίων μελεδωνόν ὁ Καμ- fratres, insur-
βύσης. ἔτος δὴ ὦν οἱ ἐπ' ἀνέστη, μαθὼν δὲ τὸν Σμέρ- gunt contra
δίου θάνατον ὡς κρύπτοιο γενόμενος, καὶ ὡς ὀλίγοι τῷ Cambysen.
ἦσαν οἱ ἐπιστάμενοι αὐτὸν Περσέων, οἱ δὲ πολλοὶ περιεόν- a. 523.
τά μιν εἰδείσαν· πρὸς ταῦτα βαλέυσας τὰδε, ἐπεχείρησε
τοῖσι βασιλῆσιν. ἦν οἱ ἀδελφεὸς τὸν ἑπ' αὐτῷ οἱ συνεπα-

νησῆναι, ὁκῶς μάλιστα τὸ εἶδος Σμέρδι τῷ Κύρῃ, τὸν
 ἁ Καμβύσης ἐόντα ἐωυτῷ ἀδελφεὸν ἀπέκτεινε. ἦν τε
 δὴ ὁμοίος εἶδος τῷ Σμέρδι, καὶ δὴ καὶ ἔνομα τῷ αὐτῷ
 ἔρχε Σμέρδιν. τῆτον τὸν ἄνδρα ἀναγνώσας ὁ μάγος Πα-
 τιζέθης, ὡς οἱ αὐτὸς πάντα διαπρήξει, εἰσε ἄγων ἐς
 τὸν βασιλῆϊον θρόνον. ποιήσας δὲ τῆτο, κήρυκας διέ-
 πεμπε τῇ τε ἄλλῃ καὶ δὴ καὶ ἐς Ἄγυπτον, προερέοντα
 τῷ στρατῷ ὡς Σμέρδιος τῷ Κύρῃ ἀκαστέα ἐπὶ τῷ λοιπῷ,
 ἀλλ' ἢ Καμβύσεω. "Οἱ τε δὴ ὦν ἄλλοι κήρυκες προη-
 γόρευον ταῦτα, καὶ δὴ καὶ ὁ ἐκ Ἄγυπτον ταχθεὶς,
 ἔδυσσε γὰρ Καμβύσεα καὶ τὸν στρατὸν ἐόντα τῆς Συρίας
 ἐν Ἀγβατάνοισι, προηγόρευε τοὺς ἐς μέσον τὰ ἐντεταλ-
 μένα ἐκ τῷ μάγῃ. Καμβύσης δὲ ἀκασας ταῦτα ἐκ τῷ
 κήρυκος, καὶ ἐλπίσας μιν λέγειν ἄληθέα, αὐτὸς δὲ προ-
 δεδῶδαι ἐκ Πηξάσπεος, (πεμφθέντα γὰρ αὐτὸν ὡς
 ἀποκτενέοντα Σμέρδιν, ἢ ποιῆσαι ταῦτα,) βλέψας ἐς τὸν
 Πηξάσπεα, εἶπε, "Πηξάσπεες, ἔτω μοι διεπρήξαι τό-
 ται προσέθημα πρῆγμα;" Ὁ δὲ εἶπε, "ὦ δέσποτα, ἐκ
 ἔστι ταῦτα ἄληθέα, ὅπως κοτέ σοι Σμέρδις ἀδελφεὸς ὁ
 σὸς ἐπανέστη, ἐδὲ ὅπως τι ἐξ ἐκείνου τῷ ἀνδρὶ νεῖκός
 τοι ἔσται ἢ μέγα ἢ μικρόν· ἐγὼ γὰρ αὐτὸς, ποιήσας τὰ
 αὐτῷ ἐκέλευες, ἔθαψά μιν χερσὶ τῇσι ἐμεωυτῷ. εἰ
 μὲν νῦν οἱ τεθνεῶτες ἀνέστασι, προσδέκῃ τοι καὶ Ἀ-
 ρεάγεα τὸν Μῆδον ἐπαναστήσεσθαι· εἰ δ' ἔστι ὥσπερ προτῷ,
 ἢ μήτι τοι ἐκ γὰρ ἐκείνου νεώτερον ἀναβλαστήσει. νῦν ὦν
 μοι δοκέει, μεταδιώξαντες τὸν κήρυκα, ἐξετάζειν ἐιρω-
 τευντάς παρ' ὅτευ ἦκων προαγορεύει ἡμῖν Σμέρδιος βα-
 σιλεὺς ἀλλεῖν." Ταῦτα εἰπавτος Πηξάσπεος, ἤρσε γὰρ
 Καμβύση, αὐτῇκα μεταδίακτος γενόμενος ὁ κῆρυξ ἦκε-
 ἀπιγμένον δὲ μιν εἶρετο ὁ Πηξάσπης τάδε, "Ὤνθρω-
 πε, Φῆς γὰρ ἦκειν παρὰ Σμέρδιος τῷ Κύρῃ ἄγγελος· νῦν
 ὦν ἔπας τὴν ἀληθινήν, ἀπιδι χαίρων· κότερα αὐτὸς τοι
 Σμέρδις Φαινόμενος ἐς ὅσιν ἐνετέλλετο ταῦτα, ἢ τῶν
 τις ἐκείνου ὑπηρετῶν;" Ὁ δὲ εἶπε· "ἐγὼ Σμέρδιν μὲν
 τὸν τῷ Κύρῃ ἐξ ὅτε βασιλεὺς Καμβύσης ἤλασε ἐς Ἄγ-
 γυπτον, ἔκω ὅπως· ὁ δὲ μοι μάγος, τὸν Καμβύσης
 ἐπίτροπον τῶν ἀκίλων ἀπέδειξε, ἔτος ταῦτα ἐνετέλλετο,
 Φὰς Σμέρδιν τὸν Κύρῃ εἶναι τὸν ταῦτα ἐπιθόμενον ἐι-
 παι

cap. 62.
 Caduceator
 in Aegyptum
 a Magis mis-
 sus: Prexa-
 spes purgat se
 Cambysi.

cap. 63.
 Caduceator
 interrogatus
 verum fate-
 tur.

παι πρὸς ὑμέας." Ὁ μὲν δὴ σφι ἔλεγε, ἄδεν ἐπικα-
 τεψευσμένος. Καμβύσης δὲ ἔειπε, "Πρήξασπες, σὺ μὲν,
 δια ἀνὴρ ἀγαθός, ποιήσας τὸ κελευόμενον, αἰτίην ἐκπέ-
 Φευγας· ἐμοὶ δὲ τίς ἂν εἴη Περσέων ὁ ἐπανεσεαῖς, ἐπί-
 βατεύων τῷ Σμέρδιος ἐνόματος;" Ὁ δὲ ἔειπε, "ἐγὼ μοι
 δοκέω συνιέναι τὸ γεγονός· τῷτο, ὃ βασιλεῦ· οἱ μάγοι
 εἰσὶ τοι οἱ ἐπανεσεῶτες, τὸν τε ἔλιπες μελεδωκὼν τῶν
 οἰκίων, Πατιζείδης, καὶ ὁ τέττε ἀδελφεὸς Σμέρδης." Ἐν-
 ταῦθα ἀκάνσαντα Καμβύσεια τὸ Σμέρδιος ἐνομα, ἔτυψε ἡ
 ἀληθινή τῶν τε λόγων καὶ τῷ ἐνυπνίᾳ· ὃς ἐδόκει ἐν τῷ
 ὕπνῳ ἀπαγγεῖλαι τινὰ οἱ, ὡς Σμέρδης ἰζόμενος ἐς τὸν
 βασιλῆϊον θρόνον, ψάυσειε τῇ κεφαλῇ τῷ ἔρανθ. μα-
 θῶν δὲ ὡς μάτην ἀπολωλεκὼς εἴη τὸν ἀδελφεόν, ἀπέ-
 κλαιε Σμέρδιν. ἀποκλάυσας δὲ, καὶ περιημιετήσας τῇ
 ἀπάσῃ συμφορῇ, ἀναδρώσκει ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἐν νόῳ ἔχων
 τὴν ταχίστην ἐς Σῆσα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὸν μάγον. καὶ οἱ
 ἀναδρώσκοντι ἐπὶ τὸν ἵππον, τῷ κελεῖ τῷ ξίφος ὁ μύ-
 κης ἀποκίπτει· γυμνωθέν δὲ τὸ ξίφος παῖει τὸν μηρόν·
 τρωματιθεὶς δὲ κατὰ τῷτο τῇ αὐτὸς πρότερον τὸν τῶν
 Ἀιγυπτίων θεὸν Ἄπιν ἔπληξε, ὡς οἱ καιρὴν ἐδοξε τε-
 τύφθαι, εἶρετο ὁ Καμβύσης ὅ, τι τῇ πόλι ἄνομα εἴη.
 οἱ δὲ ἔειπαν, ὅτι Ἀγβάτανα. τῷ δὲ ἔτι πρότερον ἐπέ-
 χρητο ἐκ Βατῆς πόλιος, ἐν Ἀγβατάνοις τελευτήσῃ τὸν
 βίον. ὁ μὲν δὴ ἐν τοῖσι Μηδοῖσι Ἀγβατάνοις ἐδόκει
 τελευτήσῃν γηραιὸς, ἐν τοῖσι οἱ ἦν πάντα τὰ πρήγματα·
 τὸ δὲ χρηστήριον τοῖσι ἐν Συρίῃ Ἀγβατάνοις ἔλεγε ἄρα.
 καὶ δὴ ὡς τότε ἐπειρεόμενος ἐκύνετο τῆς πόλιος τὸ ἐνο-
 μα, ὑπὸ τῆς συμφορῆς τῆς τε ἐν τῷ μάγῳ ἐκπεπληγμέ-
 νος, καὶ τῷ τρώματος, ἐσαφρόνησε· συλλαβὼν δὲ τὸ
 θεοπρόπιον, ἔειπε, "ἐνταῦθα Καμβύσεια τὸν Κύρος ἐπὶ
 πεπρωμένον τελευτᾷ." Τότε μὲν τοσαῦτα ἡμέρησι δὲ
 ὕστερον ὡς εἴκοσι μεταπεμφάμενος Περσέων τῶν παρών-
 των τὰς λογιματάτας, ἔλεγέ σφι τάδε· "ὦ Πέρσαι, κα-
 ταελάβηκέ με, τὸ πάντων μάλισα ἐκρυπτον πρηγμά-
 των, τῷτο ἐς ὑμέας ἐκφῆναι. ἐγὼ γὰρ εἰὼν ἐν Ἀιγύπτῳ,
 εἶδον ὅψιν ἐν τῷ ὕπνῳ τὴν μηδαμᾶ ὀφελον ἰδεῖν· ἐδό-
 κειν· δέ μοι ἄγγελον ἐλθόντα ἐξ ὅπου ἀγγέλλειν, ὡς
 Σμέρδης ἰζόμενος ἐς τὸν βασιλῆϊον θρόνον, ψάυσειε τῇ
 κεφα-

cap. 64.
 Somnium
 Cambysis de
 Smerdi: vul-
 nus letale in
 femore: ora-
 culum ex urbe
 Buto: Echa-
 tana Syria.

cap. 65.
 Ultima verba
 Cambysis ad
 amicos.

σπλέυσαντα μὲν τὰ πάντα ἑπτὰ ἔτεα, καὶ μῆνας πέντε, tremo: Smer-
 ἄπαιδα δὲ τὸ παράπαν ἔοντα ἔρσηνος καὶ θήλεος γόνυ. din Cyri fil. oc-
 Περσέων δὲ τοῖσι παρεῖσι ἀπισίῃ πολλή ὑπενέχυτο, τὰς sa credunt,
 μάγες ἔχειν τὰ πρήγματα· ἀλλ' ἠπιστάτο ἐπὶ διαβολῇ & Prexaspes.
 εἰπεῖν Καμβύσεια, τὰ εἶπε περὶ τῷ Σμέρδιος θανάτῳ, negat.
 ἵνα οἱ ἐκπολεμωθῇ πᾶν τὸ Περσικόν. ἔτοι μὲν νυν ἡ-
 πιστάτο Σμέρδιν τὸν Κύρου βασιλέα ἐνεσεῶτα· δεινῶς γὰρ
 καὶ ὁ Πρηξάσπης ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν ἀποκτεῖναι Σμέρ-
 διν· ἔ γάρ ἦν οἱ ἀσφαλές, Καμβύσειῳ τελευτηκίῳτος,
 Φάναι τὸν Κύρου υἱὸν ἀπολωλεμέναι αὐτοχειρίῃ.

Ὁ δὲ δὴ μάγος, τελευτήσαντος Καμβύσεω, ἀδεῶς cap. 67.
 ἐβασίλευσε, ἐπιβατεύων τῷ ὁμωνύμῳ Σμέρδιος τῷ Κύρῳ, Magus regnat
 μῆνας ἑπτὰ τὰς ἐπιλοίπας Καμβύσει ἕς τὰ ὀκτὰ ἔτεα VII menses:
 τῆς πληρώσιος· ἐν τοῖσι ἀπεδέξατο ἕς τὰς ὑπὸ κίρκου πάν- ejus liberali-
 τας ἐνεργεσίας μεγάλης, ὥς ἀποθανόντος αὐτῷ πόθον tas in subje-
 ἔχειν πάντας τὰς ἐν τῇ Ἀσίῃ, παρέξ αὐτῶν Περσέων. ctos.
 διαπέμψας γὰρ ὁ μάγος ἕς πᾶν ἔθνος τῶν ἡρχε, προεῖ-
 πε ἀτελήτην εἶναι στρατήϊς καὶ Φόρος ἐπ' ἔτεα τρία,
 προεῖπε μὲν δὴ ταῦτα αὐτίκα ἐνιστάμενος ἕς τὴν ἀρχήν. cap. 68. 69.
 Ὁ γὰρ δὲ μηνὶ ἐγένετο κατάδηλος τρόπῳ τοιῷδε. Otanes Persa
 ὅτις ἦν Φαρνάσπεω μὲν παῖς, γένει δὲ καὶ χρήμασι ὁ Magi fraudem
 μοῖος τῷ πρώτῳ Περσέων· ἔτος δ' Ὀτάνης πρῶτος ὑπό- suspicatus,
 τευσε τὸν μάγον, ὡς ἂν εἴη ὁ Κύρος Σμέρδις, ἀλλ' ὅσ- quomodo eam
 περ ἦν τῇδε συμβαλλεόμενος, ὅτι τε ἂν ἐξεφοῖτα ἐκ Phædymæ fi-
 τῆς ἀποκόλιος, καὶ ὅτι ἐκ ἐκάλει ἕς ὅσιν ἐωυτῷ ἀδέ- liæ opera, u-
 να τῶν λογίων Περσέων. ὑποπτεύσας δὲ μιν, ἐποίησε nius regiarum
 τάδε. ἔχε αὐτῷ ὁ Καμβύσης θυγατέρα, τῇ ἔνομα ἦν uxorum, dete-
 Φαιδύμη· τὴν αὐτὴν δὴ ταύτην εἶχε τότε ὁ μάγος, καὶ xerit.
 ταύτῃ τε συνοίκει, καὶ τῇσι ἄλλῃσι πάσῃσι τῇσι τῷ Καμ-
 βύσειῳ γυναίξῃ. πέμπων δὲ ὧν ὁ Ὀτάνης παρ' αὐτὴν
 τὴν θυγατέρα, ἐπυνθάνετο παρ' ὅτεω ἀνδράπων νοιμῶ-
 τό, εἴτε μετὰ Σμέρδιος τῷ Κύρῳ, εἴτε μετὰ ἄλλῃ τευ.
 ἡ δὲ οἱ ἀντέπεμπε, Φαμένη ἔ γινώσκουσιν ἔτε γὰρ τὸν
 Κύρου Σμέρδιν ἰδέσθαι ἐδαμῶ, ἔτε ὅστις εἴη ὁ συνοικέων
 αὐτῇ εἰδέναι. ἔπεμπε δεύτερα ὁ Ὀτάνης, λέγων, “Εἰ
 μὲν αὐτὴ Σμέρδιν τὸν Κύρου ἔ γινώσκεις, σὺ δὲ παρὰ
 Ἀτόσσης πύθου ὅτεω τέτῳ συνοικέει αὐτῇ τε ἐκείνῃ,
 καὶ σὺ πάντως γὰρ δὴ καὶ τόν γε ἐωυτῆς ἀδελφεὸν γι-
 νώσ-

cap. 69.

νάσκει." Ἀντιπέμπει πρὸς ταῦτα ἡ θυγάτηρ, "Οὐτε Ἀτόσση δύναμαι ἐς λόγους ἐλθεῖν, ἕτε ἄλλην ἐδεμένην ιδέαθαι τῶν συγκατημένων γυναικῶν. ἐπεὶ τε γὰρ τάχιστα ἔτος ἀνδρωπός, ὅσις κατέ-ἐσι, παρέλαβε τὴν βασιλῆην, διέσπειρε ἡμέας, ἄλλην ἄλλη τάξας." Ἀκρόντι δὲ ταῦτα τῷ Ὀτάνῃ, μᾶλλον κατεφαίνεται τὸ πρῆγμα. τρίτην δὲ ἀγγελίην ἐσπέμπει παρ' αὐτὴν, λέγουσαν ταῦτα, "ὦ θυγάτερ, δεῖ σε γεγονυῖαν εἶ, κίνδυνου ἀναλαβεσθαι τὸν ἂν ὁ πατήρ ὑποδύνειν καλεῖται. ἦν γὰρ δὴ μὴ ἐσι ὁ Κύρος Σμέρδις, ἀλλὰ τὸν καταδοκέω ἐγὼ, ἔται μιν σοὶ τε συγχοιμῶμενον, καὶ τὰ Περσέων κράτος ἔχοντα, δεῖ χαίροντα ἀπαλάσσειν, ἀλλὰ δῆναι δάειν. νῦν ὦν ποιήσῃς τάδε· ἐπέαν σοι συνεύδῃ, καὶ μάθῃς αὐτὰν κατυπνωμένον, ἄφασσον αὐτῇ τὰ ὦτα. καὶ ἦν μὲν φαίνεται ἔχων ὦτα, νόμιζε σεωυτὴν Σμέρδι τῷ Κύρῳ συνοικεῖν· ἦν δὲ μὴ ἔχων, σὺ δὲ τῷ μάγῳ Σμέρδι." Ἀντιπέμπει πρὸς ταῦτα ἡ Φαιδύμη, φαιμένη κινδυνεύσειν μεγάλως, ἦν ποιῇ ταῦτα. ἦν γὰρ δὴ μὴ τυγχάνῃ τὰ ὦτα ἔχων, ἐπιλαμπτός δὲ ἀφάσσεσθαι ἔσται, εἰ εἰδέναι ὡς αἰσώσῃ μιν. ὅμως μέντοι παίρσειν ταῦτα. ἡ μὲν δὲ ὑπεδέξατο ταῦτα τῷ πατρὶ κατεργάσασθαι. τῷ δὲ μάγῳ τότε τῷ Σμέρδιος Κύρος ὁ Καμβύσιος ἀρχὼν τὰ ὦτα ἀπέτεμε ἐπ' αὐτῇ δὴ τιμὴ καὶ σμικρῇ. ἡ ὦν δὴ Φαιδύμη αὕτη, ἡ τῷ Ὀτάνῃ θυγάτηρ, πάντα ἐπιτελέσασα τὰ ὑπεδέξατο τῷ πατρὶ, ἐπεὶ τε αὐτῇ μέρος ἐγίνετο τῆς ἀπίξις παρὰ τὸν μάγον, ἐν περιτροπῇ γὰρ δὴ αἱ γυναῖκες φοιτῶσι τοῖσι Πέρσησι, ἐλθῶσα παρ' αὐτὸν ἦδε. ὑπνωμένους δὲ καρτερῶς τῷ μάγῳ, ἡφαισε τὰ ὦτα. μαρῶσα δὲ ἐχάλεπῶς, ἀλλ' εὐπετέως ἐν ἔχοντα τὸν ἀνδρα ὦτα, ὡς ἡμέρῃ τάχιστα ἐγεγόνες, πέμψασα ἐσήμνηε τῷ πατρὶ τὰ γενόμενα. Ὁ δὲ Ὀτάνης παραλαβὼν Ἀσπαδίνην καὶ Γαβρύην, Περσέων τε πρώτους ὄντας καὶ ἐωυτῷ ἐπιτηδεωτάτους ἐς πῖσιν, ἀπηγγέλατο πᾶν τὸ πρῆγμα· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἄρα ὑπόπτειον ἔτα τῷτο ἔχειν. ἀνευέλκωντος δὲ τῷ Ὀτάνῃ τὰς λόγους, ἐδέξαντο καὶ ἐδοξέ σφι ἕνασον ἄνδρα Περσέων προσηταιρίσασθαι τῶν, τῷ πισεῖν μάλιστα. Ὀτάνης μὲν νυν εἰσάγεται Ἰνταφέρνηα Γαβρύης δὲ, Μεγάβυζόν· Ἀσπαδίνης δὲ, Τ-

δά-

cap. 70.
Septem Persæ conspirant
adversus Ma-
gum.

δάρνεα. γεγονότων δὲ τούτων ἔξ; παραγίνεται ἐς τὰ Σά-
 σα Δαρείος ὁ Ὑσάσπεας, ἐκ Περσέων ἡκων· τούτων γὰρ
 δὴ ἦν οἱ ὁ πατήρ ὑπαρχος. ἐπεὶ ὦν αὐτὸς ἀπίνετο,
 τοῖσι ἔξ τῶν Περσέων ἔδοξε καὶ Δαρείον προσηταιρίσαι·
 θαι. Συνελθόντες δὲ ἔτοι ἐόντες ἐπὶ τὰ ἐδόσαν σφίσι cap. 71 — 73.
 πίσι καὶ λόγῳ. ἐπεὶ τε δὲ ἐς Δαρείον ἀπίνετο γνώ- Darii senten-
 μιν ἀποφαίνεσθαι, ἔλεγέ σφι τάδε· “Ἐγὼ ταῦτα ἐδό- tia festinationem suaden-
 κσαν μὲν αὐτὸς μῆνος ἐπίσασθαι, ὅτι τε ὁ μάγος ἔη· ὁ tis vincit.
 βασιλεύων, καὶ Σμέρδης ὁ Κύρα τετελεύτηκε· καὶ αὐτῷ
 τότε ἔνεκεν ἡμῶ σπαδῇ, ὡς συστήσῃ ἐπὶ τῷ μάγῳ θά-
 νατον. ἐπεὶ τε δὲ συνήνειμε, ὥς καὶ ὑμέας εἰδέναι,
 καὶ μὴ μῆνον ἐμὲ, ποιεῖν αὐτῆα μοι δοκέει, καὶ μὴ
 ὑπερβάλλεσθαι· ἔ γὰρ ἄμεινον.” Ἔειπε πρὸς ταῦτα ὁ
 Ὀτάνης, “Ὡ παῖ Ὑσάσπεας, εἰς τε πατρός ἀγαθῷ,
 καὶ ἐκφαίνεω ἑοικας σεωυτὸν ἐόντα τῷ πατρός ἐδὲν ἦσ-
 σαι. τὴν μένται ἐπιχείρησιν ταύτην μὴ ἔτω συντάχυνε
 ἀβάλας, ἀλλ’ ἐπὶ τὸ σωφρονέστερον αὐτὴν λάμβανε· δεῖ
 γὰρ πλεῖνας γενομένους, ἔτω ἐπιχειρεῖν.” Λέγει πρὸς
 ταῦτα Δαρείος, “Ἄνδρες οἱ παρεόντες, τρόπῳ τῷ εἰρη-
 μένῳ ἔξ Ὀτάneos εἰ χρήσεσθε, ἐπίσασθε ὅτι ἀπολέεσθε
 κἀκίσα. ἐξοίσει γὰρ τις πρὸς τὸν μάγον, ἰδίῃ περιβαλ-
 λόμενος ἐωυτῷ κέρδεα. μάλιστα μὲν νῦν ὀφείλεται ἐκ
 ὑμῶν αὐτῶν βαλόμενοι ποιεῖν ταῦτα· ἐπεὶ τε δὲ ὑμῖν
 ἀναφέρειν ἐς πλεῖνας ἐδόκεε, καὶ ἐμοὶ ὑπερέθεσθε, ἢ
 ποιῶμεν σήμερον, ἢ ἴτε ὑμῖν ὅτι ἦν ὑπερπᾶσι ἢ νῦν
 ἡμέρῃ, ὡς ἐκ ἄλλος φθὰς ἐμεῦ κατήγορος εἶσαι, ἀλλὰ
 σφεας αὐτὸς ἐγὼ κατερέω πρὸς τὸν μάγον.” Λέγει πρὸς
 ταῦτα Ὀτάνης, ἐπειδὴ ὥρα σπερχόμενον Δαρείον, “Ἐπεὶ
 τε ἡμέας συντάχυνε ἀναγκάζεις, καὶ ὑπερβάλλεσθαι ἐκ
 ἔξ; ἰδίῃ ἐξηγῶ αὐτὸς ὅτεω τρόπῳ πάριμεν ἐς τὰ βασι-
 λῆα, καὶ ἐπιχειρήσομεν αὐτοῖσι. Φυλακὰς γὰρ δὴ διε-
 σεώσας οἰδᾶς κα καὶ αὐτὸς, εἰ μὴ ἰδὼν, ἀλλ’ ἀνέσας·
 ὡς τέω τρόπῳ περήσομεν;” Ἀμείβεται Δαρείος τοῖσδε
 “Ὀτάνη, ἢ πολλὰ ἐσι τὰ λόγῳ μὲν ἐκ διὰ τε δηλῶ-
 σαι, ἔργῳ δέ· ἄλλα δ’ ἐσι τὰ λόγῳ μὲν διὰ τε, ἔργῳ
 δὲ ἐδὲν ἀπ’ αὐτῶν λαμπρὸν γίνεται. ὑμεῖς δὲ ἴτε Φυ-
 λακὰς τὰς κατεσεώσας, ἐσας ἐδὲν χαλεπὰς παρελθεῖν.
 τῶτο μὲν γὰρ, ἡμέων ἐόντων τοιῶνδε, ἐδεῖς ὅσις ἔ πα-
 ρήσει·

cap. 72.

ρήσει τὰ μὲν κα καταιδόμενος ἡμέας, τὰ δὲ κα καὶ
 δειμαίνων. τῆτο δὲ, ἔχω αὐτὸς σκῆψιν ἐνπρεπessάτην,
 τῇ παρίμεν Φὰς ἄρτι τε ἥκειν ἐκ Περσέων, καὶ βέλε-
 θαί τι ἔπος παρὰ τῷ πατρὸς σημῆναι τῷ βασιλεί. ἐνθα
 γὰρ τι δεῖ ψεύδος λέγεσθαι, λεγέσθω. τῷ γὰρ αὐτῷ
 γλιχόμεθα οἱ τε ψευδόμενοι καὶ οἱ τῇ ἀληθείᾳ διαχρεώ-
 μενοι. οἱ μὲν γε ψεύδονται τότε, ἑκάστω τι μέλλωσι τοῖ-
 σι ψεύδεσι πείσαντες, κερδήσεσθαι οἱ δ' ἀληθίζονται,
 ἵνα τε τῇ ἀληθείᾳ ἐπισπάσωνται κέρδος, καὶ τι μάλ-
 λόν σφισι ἐπιτράπηται. ἔτω δ' αὐτὰ ἀσκέοντες, τῷτῃ
 περισχόμεθα. εἰ δὲ μηδὲν κερδήσεσθαι μέλλοιεν, ὁμοίως
 ἂν δ', τε ἀληθίζομενος, ψευδῆς εἴη, καὶ ὁ ψευδόμενος,
 ἀληθῆς. ὅς ἂν μὲν νυν τῶν πυλῶν ἐκὼν παρείη,
 αὐτῷ οἱ ἄμεινον ἐς χρόνον ἔσαι ὅς δ' ἂν ἀντιβαίνειν
 πειρᾶται, δεκνύσθω ἐνθαῦτα ἐὼν πολέμιος, καὶ ἔπειτα
 ὠσάμενοι ἔσω, ἔργα ἐχώμεθα." Λέγει Γωβρύης μετὰ
 ταῦτα, "Ἄνδρες Φίλοι, ἡμῖν κότε κάλλιον παρέξει ἀνα-
 σώσασθαι τὴν ἀρχὴν, ἢ, εἰ γε μὴ οὐκ τε ἐσόμεθα αὐτῇ
 τὴν ἀναλαβέειν, ἀποθανέειν; ὅτε γε ἀρχόμεθα μὲν,
 ἔοντες Πέρσαι, ὑπὸ Μῆδᾶ ἀνδρὸς μάγε, καὶ τέττε αὐτὰ
 ἐν ἔχοντος. ὅσοι τε ὑμέων Καμβύση νοσέοντι παρε-
 γέγοντο, πάντως κα μέμνηθε τὰ ἐπέσκηψε Πέρσῃσι
 τελευτῶν τὸν βίον, μὴ πειρεωμένοισι ἀναπαῖσθαι τὴν
 ἀρχὴν. τὰ τότε ἐκ ἐνεδεκόμεθα, ἀλλ' ἐπὶ διαβολῇ ἐδο-
 κόμεν ἐπεῖν Καμβύσεια. νῦν ὦν τίθεμαι ψῆφον πεί-
 θεσθαι Δαρείῳ, καὶ μὴ διαλύεσθαι ἐκ τῷ συλλόγῳ τῷδε
 ἄλλοθι ἰόντας ἢ ἐπὶ τὸν μάγον ἰθέως." Ταῦτα εἶπε
 Γωβρύης καὶ πάντες ταῦτα αἶνεον. Ἐν δ' οὖν ἐτοί ταῦ-
 τα ἐβηλεύοντο, ἐγένετο κατὰ συντυχίην τότε. τοῖσι μά-
 γοις ἐδοξε βαλαιομένοις Πηξάσπεα Φίλον προσθέσθαι,
 ὅτι τε ἐπεπόνθεσ πρὸς Καμβύσεια ἀνάσσια, ὅς οἱ τὸν
 παῖδα τοξέυσας ἀπολωλέκεε καὶ διότι μένος ἠπίεστο τὸν
 Σμέρδιος τῷ Κύρῳ θάνατον, αὐτοχειρή μιν ἀπολέσας
 πρὸς δ' ἔτι, ἔοντα ἐν αἰνῇ μεγίστῃ τὸν Πηξάσπεα ἐν
 Πέρσῃσι. τέτων δὴ μιν εἵνεκε καλέσαντες, Φίλον προσ-
 εντέωντο πῖσι τε λαβόντες καὶ ὀρκίοις, ἢ μὴν ἔξειν
 παρ' ἐωῦτῳ, μηδ' ἐξοίσειν μηδενὶ ἀνθρώπων τὴν ἀπὸ
 σφῶν ἀπάτην ἐς Πέρσας γεγонуῖαν ὑπισχνέμενοι τὰ

πάντα

cap. 74.
 Quid Prex-
 aspes Magis
 postulantibus
 receperit.

πάντα οἱ μυρία δώσειν. ὑποδεκόμενα δὲ τῷ Πηξάσπῳ ποιήσιν ταῦτα, ὡς ἀνέπεισάν μιν οἱ μάγοι, δεύτερα προσέφeron, αὐτοὶ μὲν Φάμενοι Πέρσας πάντας συγκαλέειν ὑπὸ τὸ βασιλῆϊον τεῖχος, κείνον δ' ἐκέλευον ἀναβάντα ἐπὶ πύργον ἀγορεύσαι, ὡς ὑπὸ τῷ Κύρῳ Σμέρδιος ἄρχονται, καὶ ὑπ' ἑδενὸς ἄλλης. ταῦτα δὲ ἔτω ἐνετέλλοντο, ὡς πισοτάτε δῆθεν ἑνὸς αὐτῶ ἐν Πέρσῃσι, καὶ πολλὰς ἀποδεξαμένα γνώμην ὡς περιεῖη ὁ Κύρῳ Σμέρδιος καὶ ἕξα ἡσαμένους τὸν Φόνον αὐτῶ. Φάμενος δὲ καὶ ταῦτα ἐτοίμῃ εἶναι ποιέειν τῷ Πηξάσπῳ, συγκαλέσαντες Πέρσας οἱ μάγοι, ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ πύργον, καὶ ἀγορεύειν ἐκέλευον. ὁ δὲ, τῶν μὲν τοι ἐκεῖνοι προσεδέοντο αὐτῶ, τῶν μὲν ἐκὼν ἐτελήθητο· ἀρχόμενος δὲ ἀπ' Ἀχαιμένεος, ἐγενεηλόγησε τὴν πατρίην τῷ Κύρῳ· μετὰ δὲ, ὡς ἐς τῶτον κατέβη, τελευτῶν ἔλεγε ὅσα ἀγαθὰ Κύρῳ Πέρσας πεποιήκοι· διεξελθὼν δὲ ταῦτα, ἐξέφαινε τὴν ἀληθείην, Φάμενος πρότερον μὲν κρύπτειν· ἔγὼρ οἱ εἶναι ἀσφαλὲς λέγειν τὰ γενόμενα· ἐν δὲ τῷ παρόντι ἀναγκαίην μιν καταλαμβάνειν φαίνειν· καὶ δὴ ἔλεγε, τὸν μὲν Κύρῳ Σμέρδιον ὡς αὐτὸς ὑπὸ Καμβύσῳ ἀναγκαζόμενος ἀποκτείνουε, τὰς μάγας δὲ βασιλεύειν. Πέρσῃσι δὲ πολλὰ ἐπαρησάμενος, εἰ μὴ ἀνακτῆσαί το ὀπίσω τὴν ἀρχὴν, καὶ τὰς μάγας τισαί το, ἀπῆκε ἐαυτὸν ἐπὶ κεφαλὴν φέρεσθαι ἀπὸ τῷ πύργῳ κάτω. Πηξάσπης μὲν νυν ἐὼν τὸν πάντα χρόνον ἀνὴρ δόκιμος, ἔτω ἐτελεύτησε. Ὅι δὲ δὴ ἑπτὰ τῶν Περσέων, ὡς ἐβηλεύσαντο αὐτίκα ἐπιχειρεῖν τοῖσι μάγοισι, καὶ μὴ ὑπερβάλλεσθαι, ἦσαν· ἐυξάμενοι τοῖσι θεοῖσι, τῶν περὶ Πηξάσπῃ κρηχθέντων εἰδότες ἑδέν. ἐν τε δὴ τῇ ὁδῷ μέσῃ σείχοντες ἐγένοντο, καὶ τὰ περὶ Πηξάσπῃ γεγονότα ἐπυνθάνοντο. ἐνθαῦτα ἐκστάντες τῆς ὁδῆς, ἐδίδοσαν αὐτοῖσι σφίσι λόγους· οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Ὀτάνην, πᾶν γινώσκοντες ἐπὶ τῷ πύργῳ, μηδὲ οὐδεόντων τῶν κρημάτων, ἐπιτίθεσθαι· οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Δαρεῖον, αὐτίκα τε ἵεναι, καὶ τὰ δεδογμένα ποιέειν, μηδ' ὑπερβάλλεσθαι. ὠδίζοντων δ' αὐτῶν, ἐφάνη ἱρήμων ἑπτὰ ζεύγεα, δύο αἰγυπῶν ζεύγεα διώκοντά τε καὶ τίλλοντα καὶ ἀμύσσοντά· ἰδόντες δὲ ταῦτα οἱ ἑπτὰ, τὴν τε Δαρεῖα πάντες

cap. 75.
Ejus veritas
contra datam
fidem, & mors
voluntaria.

cap. 76.
Conjurati
septem ad fa-
cinus euntes,
cognitorum
statu, egressi
de via quum
inter se con-
tenderent, au-
gurio confir-
mantur,

cap. 78.
Magorum vir-
tus & cædes:
vulnerati duo
e conjuratis.

σπασάμενοι τὰ ἐγχειρίδια, τέτρες μὲν τὰς ἔχοντας αὐτὰ
ταύτῃ συγκεντέεσι· αὐτοὶ δὲ ἦσαν δρόμῳ ἐς τὸν ἀνδρεῶνα.
Οἱ δὲ μάγοι ἔτυχον ἀμφοτέροι τῇνικαῦτα ἔοντες, τε ἔσω,
καὶ τὰ ἀπὸ Πηξάσπεω γενόμενα ἐν βελῇ ἔχοντες. ἐπεὶ
ὧν εἶδον τὰς εὐνέχας τεθορυβημένους τε καὶ βοῶντας,
ἀνά τε ἔδραμον πάλιν ἀμφοτέροι, καὶ ὡς ἔμαθον τὸ
ποιεῦμενον, πρὸς ἀλλήν ἐτράποντο. ὁ μὲν δὴ αὐτέων
φθάνει τὰ τόξα κατελάμενος· ὁ δὲ, πρὸς τὴν αἰχμὴν
ἐτράπετο. ἐνθαῦτα δὲ συνέμισγον ἀλλήλοισι. τῷ μὲν
δὴ τὰ τόξα ἀναλαβόντι αὐτέων, ἔοντων τε ἀγχεῖ τῶν
πολεμίων, καὶ προσκειμένων, ἦν χρησὰ ἐδέν· ὁ δ' ἕτε-
ρος τῇ αἰχμῇ ἡμύνετο· καὶ τῶτο μὲν, Ἀσπαδίνην παίει
ἐς τὸν μηρόν· τῶτο δὲ, ἸνταΦέρνεα ἐς τὸν ὀφθαλμόν·
καὶ ἐσπερήθη μὲν τῷ ὀφθαλμῷ ἐκ τῷ τραύματος ὁ Ἰν-
ταΦέρνης, ἐ μέντοι ἀπέθανέ γε. τῶν μὲν δὴ μάγων
ἕτερος τραυματίζει τέτρες· ὁ δὲ ἕτερος, ἐπεὶ τέ οἱ τὰ
τόξα ἐδέν χρησὰ ἐγένετο, ἦν γὰρ δὴ θάλαμος ἐσέχων
ἐς τὸν ἀνδρεῶνα, ἐς τῶτον καταφεύγει, θέλων αὐτῷ
προσθεῖναι τὰς θύρας. καὶ οἱ συνεσπίπτεισι τῶν ἑπτά
δύο, Δαρειῖος τε καὶ Γωβρύης· συμπλακέντος δὲ Γωβρύεω
τῷ μάγῳ, ὁ Δαρειῖος ἐπεσεῶς ἠπόρει, δια ἐν σκότει, προ-
μνηστύμενος μὴ πλήξῃ τὸν Γωβρύην· ὁρῶν δὲ μιν ἀρ-
γὸν ἐπεσεῶτα ὁ Γωβρύης, εἶρετο ὅ, τι ἐ χρῆται τῇ χε-
ρὶ· ὁ δὲ εἶπε, “Προμνηστούμενος σέο, μὴ πλήξω” Γω-
βρύης δὲ ἀμείβετο, “Ἦλθει καὶ δι' ἀμφοτέρων τὸ ξί-
φος.” Δαρειῖος δὲ πειθόμενος, ὥς τε τὸ ἐγχειρίδιον
καὶ ἔτυχέ πως τῷ μάγῳ, Ἀποκτείναντες δὲ τὰς μά-
γας,

γας, καὶ ἀποταμόντες αὐτέων τὰς κεφαλὰς, τὰς μὲν ^{cap. 79.} τραυματίας ἐωϋτῶν αὐτῆ λείπεται, καὶ ἀδυνασὶς εἵνεκεν, ^{Exposita populo re gesta,} καὶ Φυλακῆς τῆς ἀκροπόλεως· οἱ δὲ πέντε αὐτέων ἔχον- ^{Magi vulgo contrucidantur: festum Persicum ingens, Mago-} τες τῶν μάγων τὰς κεφαλὰς, ἔθεον ἔξω, βοῇ τε καὶ ^{phonía.} πατάγῳ χρεώμενοι· καὶ Πέρσας τὰς ἄλλας ἐπεκαλέοντο, ἐξηγεόμενοι τε τὸ πρῆγμα, καὶ δεικνύοντες τὰς κεφαλὰς, καὶ ἅμα ἔκτεινον πάντα τινὰ τῶν μάγων τὸν ἐν ποσὶ γινόμενον· οἱ δὲ Πέρσαι, μαθόντες τό, τε γεγονός ἐκ τῶν ἑπτὰ, καὶ τῶν μάγων τὴν ἀπάτην, ἐδικαίουν καὶ αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιεῖν· σπασάμενοι δὲ τὰ ἐγχειρίδια, ἔκτεινον ὅκε τινὰ μάγον ἔυρισκον· εἰ δὲ μὴ νύξ ἐπελθούσα ἔχε, ἔλιπον ἂν ἰδὲνα μάγον· ταύτην τὴν ἡμέρην θεραπεύσει Πέρσαι κοινῇ μάλιστα τῶν ἡμερέων· καὶ ἐν αὐτῇ ὀρθὴν μεγάλην ἀνάγκη, ἣ κέκληται ὑπὸ Περσέων μαγοφόνια· ἐν τῇ μάγον ἰδὲνα ἔξεσι Φανῆναι ἐς τὸ Φῶς, ἀλλὰ κατ' ὅπως ἐωϋτὺς οἱ μάγοι ἔχουσι τὴν ἡμέρην ταύτην. Ἐπεὶ τε δὲ κατέστη ὁ θόρυβος, καὶ ἐκ τὸς πέντε ἡμερέων ἐγένετο, ἐβελεύοντο οἱ ἐπανασάντες τοῖσι μάγοισι περὶ τῶν πρηγμάτων πάντων· καὶ ἐλέχθησαν λόγοι ἄπιστοι μὲν ἐνίοισι Ἑλλήνων, ἐλέχθησαν δ' ὦν. Ὅτάνης μὲν ἐκέλευε ἐς μέσον Πέρσῃσι καταθεῖναι τὰ πρῆγματα, λέγων τάδε, “Ἐμοὶ δοκέει, ἕνα μὲν ἡμέων μαναρχον μῆνον μηκέτι γενέσθαι· ἔτε γὰρ ἡδύ, ἔτε ἀγαθόν· εἶδετε μὲν γὰρ τὴν Καμβύσῃ ὕβριν ἐπ' ὅσον ἐπεξῆλθε, μετεσχῆκατε δὲ καὶ τῆς τῶ μάγε ὕβριος· κῶς δ' ἂν εἴη χρῆμα κατηρητημένου μαναρχίῃ, τῇ ἔξεσι ἀνευθύνω ποιεῖν τὰ βέλεται; καὶ γὰρ ἂν τὸν ἄριστον ἀνδρῶν πάντων εἶναι ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, ἐπὶ τῶν ἐωθότων νοσημάτων εἴησιν· ἐγγίνεται μὲν γὰρ οἱ ὕβρις ὑπὸ τῶν παρεόντων ἀγαθῶν, Φθόνος δὲ ἀρχῇθεν ἐμφύεται ἀνθρώπῳ· δύο δ' ἔχων ταῦτα, ἔχει πᾶσαν κακότητα· τὰ μὲν γὰρ ὕβρις κεκορημένος ἔρδει πολλὰ καὶ ἀτάσθαλα, τὰ δὲ, Φθόνῳ· καίτοι ἀνδρα γε τύραννον, ἄφθονον ἔδει εἶναι, ἔχοντά γε πάντα τὰ ἀγαθὰ· τὸ δ' ὑπεναντίον τῆς ἐς τὰς πολιήτας πέφυκε· Φθονέει γὰρ τοῖσι ἀρίστοις περιεσθί τε καὶ ζῶσι, χαίρει δὲ τοῖσι κακίσοις τῶν ἀσῶν· διαβολὰς δὲ ἄριστος ἐνδέκεσθαι· ἀναρμωστότατον δὲ πάντων· ἦν τε γὰρ αὐτὸν μετρίως θωμά-

^{cap. 80.} Proposita consultatione de rerum statu optimo, suadet Otanes Democratiam;

ζης, ἄχθεται ὅτι ἡ κάρτα θεραπεύεται· ἣν τε θεραπεύει τις κάρτα, ἄχθεται ἅτε θωπί. τὰ δὲ δὴ μέγιστα ἐρχομαι ἐρέων νόμαίᾳ τε κινεῖ πάτρια, καὶ βιάται γυναῖκας, κτείνει τε ἀκρίτες. πληθὸς δὲ ἄρχον, πρῶτα μὲν, ἔνομα πάντων κάλλισον ἔχει, ἰσονομίην. δεύτερα δὲ, τέτων τῶν ὁ μέναρχος ποιέει ἐδέν. πάλω μὲν ἀρχὰς ἄρχει, ὑπεύθυνον δὲ ἀρχὴν ἔχει, βαλεύματα δὲ πάντα ἐς τὸ κοινὸν ἀναφέρει. τίθεμαι ὦν γνώμην, μετέντας ἡμέας μεναρχίην, τὸ πληθὸς ἀέξειν· ἐν γὰρ τῷ πολλῷ ἐνὶ τὰ πάντα.” Ὅτάνης μὲν δὴ ταύτην τὴν γνώμην ἐσέφερε. Μεγάβυζος δὲ ὀλιγαρχίᾳ ἐκέλευε ἐπιτρέπειν, λέγων τάδε, “Τὰ μὲν Ὅτάνης εἶπε, τυραννίδα παύαν, λελέχθω κάμοι ταῦτα· τὰ δ’ ἐς τὸ πληθὸς ἀνωγε φέρειν τὸ κράτος, γνώμης τῆς ἀρίστης ἡμάρτηκε. ὁμίλη γὰρ ἀχρηῖα ἐδέν ἐστὶ ἀξυνετώτερον, ἐδὲ ὑβριστότερον. καὶ τοι τυράννη ὕβριν φεύγοντας ἄνδρας, ἐς δῆμους ἀκολάστους ὕβριν πεσέειν, ἐστὶ ἀθαμῶς ἀναχετόν. ὁ μὲν γὰρ, εἰ τι ποιέει, γινώσκων ποιέει· τῷ δὲ ἡ γινώσκων ἐνὶ κῶς γὰρ ἂν γινώσκοι, ὅς ἐπ’ ἐδιδάχθη, ἅτε οἶδε καλὸν ἐδέν, ἐδ’ οἰκίῳ; ἀθέει τε ἐμπεσῶν τὰ πρήγματα ἀνευ νόου, χειμάρρῳ ποταμῷ ἵκελος; δῆμῳ μὲν νυν, οἱ Πέρσησι κακὸν νοέουσι, ἔτοι χράδων. ἡμεῖς δὲ ἀνδρῶν τῶν ἀρίστων ἐπιλέξαντες ὁμιλίην, τέτοις περιτέωμεν τὸ κράτος· ἐν γὰρ δὴ τέτοις καὶ αὐτοὶ ἐνεσόμεθα. ἀρίστων δὲ ἀνδρῶν ἐκὸς ἄριστα βαλεύματα γίνεσθαι.” Μεγάβυζος μὲν δὴ ταύτην γνώμην ἐσέφερε. Τρίτος δὲ Δαρεῖος ἀπεδείκνυτο γνώμην, λέγων, “Ἐμοὶ δὲ τὰ μὲν εἶπε Μεγάβυζος, ἐς τὸ πληθὸς ἔχοντα, δοκέει ὀρθῶς λέξαι· τὰ δ’ ἐς ὀλιγαρχίην, ἢ ὀρθῶς. τριῶν γὰρ προκειμένων, καὶ πάντων τῶν λέγω ἀρίστων ἐόντων, δῆμος τε ἀρίστη, καὶ ὀλιγαρχίης, καὶ μεναρχεῖα, πολλῷ τῷτο προέχειν λέγω. ἀνδρὸς γὰρ ἐνός τε ἀρίστη ἐδέν ἀμεινον ἂν φανείη· γνώμῃ γὰρ τοιαύτῃ χρεώμενος, ἐπιτροπέουσι ἂν ἀμωμήτως τῷ πληθεος· σιγῶτό τε ἂν βαλεύματα ἐπὶ δυσμενέας ἀνδρας ἔτω μάλις. ἐν δὲ ὀλιγαρχίᾳ, πολλοῖσι ἀρετὴν ἐπασκέουσι ἐς τὸ κοινόν, ἔχθρα ἴδια ἰχυρὰ φιλέει ἐγγίνεσθαι· αὐτὸς γὰρ ἕκαστος βαλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμῃσι τε νικᾶν, ἐς ἔχθρα μεγάλα ἀλλήλοισι ἀπικνεύονται·

cap. 81.
Mecabyzus
Aristocrati-
am;

cap. 82.
Darius Mo-
narchiam.

ται· ἐξ ὧν τᾶσιες ἐγγίνονται· ἐκ δὲ τῶν τασίων, Φόνο·
ἐκ δὲ τῶ Φόνε, ἀπέβη ἐς μεναρχίην· καὶ ἐν τῷ τῷ διέ-
δεξε ὅσῳ ἐπὶ τῷ τοῦ ἄρισαν. δῆμα τε αὖ ἀρχοντος ἀδύ-
νατα μὴ ἐ κακότητα ἐγγίνεσθαι· κακότητος τοίνυν ἐγγι-
νομένης ἐς τὰ κοινὰ, ἔχθρα μὲν ἐκ ἐγγίνεται τοῖσι κα-
κοῖσι, Φιλίαι δὲ ἰχυραί· οἱ γὰρ κακῶντες τὰ κοινὰ, συγ-
κίψαντες ποιεῦσι· τῷ τοῦ τοῖστο γίνεται, ἐς ὃ αὖ προ-
σᾶς τις τῷ δῆμα τῶς τοῖστας παύσῃ. ἐκ δὲ αὖ τῶνδε
θωυμάζεται ἔτος δὴ ὑπὸ τῷ δῆμα· θωυμαζόμενος δὲ, ἀν-
ὦν ἐφάνη μίναρχος ἐών· καὶ ἐν τῷ τῷ δηλοῖ καὶ ἔτος
ὡς ἡ μεναρχία κράτισον. ἐνὶ δὲ ἔπει πάντα συλλαβόν-
τα ἐπεῖν, νόθεν ἡμῖν ἡ ἐλευθερίῃ ἐγένετο; καὶ τεῷ
δόντος; κότερα παρὰ δῆμα, ἡ ὀλιγαρχίης, ἡ μενάρχης;
ἔχω τοίνυν γνώμην, ἡμέας ἐλευθερωθέντας διὰ ἓνα ἀν-
δρα, τὸ τοῖστο περισέλλειν. χωρὶς τε τέτῃ, πατρίας νό-
μος μὴ λύειν ἔχοντας· εἰ· ἡ γὰρ ἀμεινον·" Γνώμαι μὲν
δὴ τρεῖς αὗται προεκέατο· οἱ δὲ τέσσερες τῶν ἐπτά ἀν-
δρῶν προσέθεντο ταύτῃ. ὡς δὲ ἐσώθη τῇ γνώμῃ ὁ Ὀ-
τάνης, Πέρσῃσι ἰσονομίην σπεύδων ποιῆσαι, ἔλεξε ἐς μέ-
σον αὐτοῖσι τάδε, "Ἄνδρες τασιῶται, δῆλα γὰρ δὴ ὅτι
δεῖ ἓνα γέ τινα ἡμέων βασιλέα γενέσθαι, ἥτοι κλήρῳ γε
λάρχοντα, ἡ ἐπιτρεψάντων τῷ Περσέων πλήθει τὸν αὖ
ἐκείνοι ἔλονται, ἡ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ· ἐγὼ μὲν νῦν ὑμῖν
ἐκ ἐναγωνιεῦμαι· ἔτε γὰρ ἀρχεῖν ἔτε ἀρχεσθαι ἐθέλω·
ἐπὶ τῷ τῷ δὲ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς, ἐπ' ὃ τε ὑπ' ἐδενός
ὑμέων ἀρξομαι, ἔτε αὐτὸς ἐγὼ, ἔτε οἱ ἀπ' ἐμεῦ αἰεὶ
γινόμενοι." Τέτῃ ἔπικαντος ταῦτα, ὡς συνεχάρεον οἱ ἐξ
ἐπὶ τέτοις, ἔτος μὲν δὴ σφι ἐκ ἐνηγωνίζετο, ἀλλ' ἐκ
τῷ μέσῃ κατῆτο. καὶ νῦν αὖτε ἡ οἰκίῃ διατελεῖ μῆνη
ἐλευτέρῃ ἐῴσα Περσέων, καὶ ἀρχεται τὸσαῦτα ὅσα αὖτε
θέλει, νόμος ἐκ ὑπερβαίνουσα τῶς Περσέων. Ὅι δὲ λοι-
ποὶ τῶν ἐπτά ἐβελέοντο ὡς βασιλέα δικαιοτάτα εἴσου-
ται· καὶ σφι ἔδοξε, Ὅτάνῃ μὲν καὶ τοῖσι ἀπὸ Ὅτάνεω
αἰεὶ γινόμενοι, ἢν ἐς ἄλλον τινα τῶν ἐπτά ἔλθῃ ἡ
βασιλήῃ, ἐξαίρετα δίδοθαι ἐδῆτά τε Μηδικὴν ἔτεος ἐνά-
τα καὶ τὴν πᾶσαν δωρεὴν ἡ γίνεται ἐν Πέρσῃσι τιμω-
τάτῃ. τῷ δὲ ἐβελέουσιν ἐβελέουσιν οἱ δίδοθαι ταῦτα,
ὅτι ἐβέλυσέ τε πρῶτος τὸ πρῶγμα, καὶ συνέστησε αὖ-
τός.

cap. 83.
Placet Daril
sententia: O-
tanes a regni
contentione
discedit, pa-
cta sibi & suis
posteris li-
bertate.

cap. 84.
Reliqui sex
quos honores
Otani & po-
steris ejus
decreverint:
quæ sibi jura
inter se pepi-
gerint: qua
ratione regem
fieri volue-
runt.

βαπτησια ταυτη αλλα, λεγσαι ιερσαι ως ιαρειος μεν
G ἦν

cap. 90—94.

Populorum
in Satrapias
descriptorum
nomina; tri-
butique sin-
gulis satrapiis
impositi ma-
gnitudo.

ἦν κάπηλος, Καμβύσης δὲ δεσπότης, Κύρος δὲ πατήρ· ὁ μὲν, ὅτι ἐκαπήλευε πάντα τὰ πρήγματα· ὁ δὲ, ὅτι χαλεπός τε ἦν καὶ ὀλίγωρος· ὁ δὲ, ὅτι ἥπιός τε καὶ ἀγαθὰ σφι πάντα ἐμνηχανήσατο. Ἀπὸ μὲν δὴ Ἰώνων, καὶ Μαγνήτων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ Αἰολέων, καὶ Καρῶν, καὶ Λυκίων, καὶ Μιυέων, καὶ Παμφύλων, εἰς γὰρ ἦν οἱ τεταγμένος Φόρος ἔτος, προσήϊε τετρακόνσια τάλαντα ἀργυρίᾳ. ὁ μὲν δὴ πρῶτος ἔτος οἱ νομοὶ κατεστήμεε. ἀπὸ δὲ Μυσῶν, καὶ Λυδῶν, καὶ Λασσονίων, καὶ Καβαλίων, καὶ Ὑγηνέων, πεντακόνσια τάλαντα νομοὶ δεύτερος ἔτος. ἀπὸ δὲ Ἑλλησποντιῶν τῶν ἐπὶ δεξιᾷ ἐσπλέοντι, καὶ Φρυγῶν, καὶ Θρηάκων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ Παφλαγόνων, καὶ Μαριανδυνῶν καὶ Συρρίων, ἐξήκοντα καὶ τριηκόνσια ἦν τάλαντα Φόρος· νομοὶ τρίτος ἔτος. ἀπὸ δὲ Κιλικίων, ἵπποι τε λευκοὶ ἐξήκοντα καὶ τριηκόνσιοι, ἐκάστης ἡμέρης εἰς γινόμενος, καὶ τάλαντα ἀργυρίᾳ πεντακόνσια· τέτων δὲ τεσσαράκοντα καὶ ἑκατὸν ἐς τὴν Φρυγίαν ἵππον τὴν Κιλικίην χώραν ἀναισιμῆτο, τὰ δὲ τριηκόνσια καὶ ἐξήκοντα Δαρείῳ ἐφόρτα· νομοὶ τέταρτος ἔτος. Ἀπὸ δὲ Ποσειδηνέας πόλιος, τὴν Ἀμφιλοχὸς ὁ Ἀμφιάρεω οἰκισε ἐπ' ἔροισι τοῖσι Κιλικίων τε καὶ Σύρων, ἀρξάμενον ἀπὸ ταύτης μέχρι Ἀιγύπτου πλὴν μοίρης τῆς Ἀραβίων, ταῦτα γὰρ ἦν ἀτελέα, πεντήκοντα καὶ τριηκόνσια τάλαντα Φόρος ἦν· εἰ δὲ ἐν τῷ νομῷ τέτρω Φοινίκη τε πᾶσα, καὶ Συρία ἢ Παλαιστίνη καλεομένη, καὶ Κύπρος· νομοὶ πέμπτος ἔτος. ἀπ' Ἀιγύπτου δὲ καὶ Λιβύων τῶν προσεχέων Ἀιγύπτῳ, Κυρήνης τε καὶ Βάρκης, ἐς γὰρ τὸν Ἀιγύπτιον νομὸν αὗται ἐπεκοσμέατο, ἑπτακόνσια προσήϊε τάλαντα, πάρεξ τῆ ἐκ τῆς Μοίριος λίμνης γινόμενης ἀργυρίᾳ, τὸ ἐγένετο ἐκ τῶν ἰχθύων· τέτα τε δὴ χωρὶς τῆ ἀργυρίᾳ, καὶ τῆ μετρεμένης οἷα προσήϊε ἑπτακόνσια τάλαντα· πρὸς γὰρ δύο καὶ δέκα μυριάσι Περσέων τε τοῖσι ἐν τῷ Λευκῷ τείχεϊ τῷ ἐν Μέμφι κατοικημένοισι κατὰμετρέεσι, καὶ τοῖσι τέτων ἐπικέροισι· νομοὶ ἕκτος ἔτος. Σατταγύδαι δὲ καὶ Γανδάριοι, καὶ Δαδίται τε καὶ Ἀπαρύται, ἐς ταῦτ' ὅσον τεταγμένοι, ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα προσέφερον· νομοὶ δὲ ἔτος ἑβδομος. ἀπὸ Σέσων δὲ, καὶ τῆς ἄλλης

Κισ-

Κισσιῶν χώρας, τριηκόσια νομὸς ὀγδοὺς ἔτος. Ἀπὸ Βαβυλῶνος δὲ καὶ τῆς λοιπῆς Ἀσσυρίης χιλιά δι' προσήϊε τάλαντα ἀργυρίε, καὶ παῖδες ἐμπορίαι πεντακόσιοι νομὸς ἑνῆκατος ἔτος. ἀπὸ δὲ Ἀγβατάνων καὶ τῆς λοιπῆς Μηδικῆς, καὶ Παρμανίων, καὶ Ὀρθοκορυβαντίων, πεντήκοντά τε καὶ τετρακόσια τάλαντα νομὸς δέκατος ἔτος. Κάσπιοι δὲ καὶ Πανσίκαι, Παντίμαθοί τε καὶ Δαρεῖται, ἐς τὸ αὐτὸ συμφέροντες, διηκόσια τάλαντα ἀπαγίνεον νομὸς ἐνδέκατος ἔτος. ἀπὸ Βακτριανῶν δὲ μέχρι Ἀιγλῶν, ἐξήκοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα φόρος ἦν νομὸς δυωδέκατος ἔτος. Ἀπὸ Παντυϊκῆς δὲ καὶ Ἀρμενίων, καὶ τῶν προσεχέων μέχρι τῆς Πόντε τῆς Εὐξείνης, τετρακόσια τάλαντα νομὸς τρίτος καὶ δέκατος ἔτος. ἀπὸ δὲ Σαγαρτίων, καὶ Σαραγγέων, καὶ Θαμαναίων, καὶ Οὐτίων, καὶ Μίκων, καὶ τῶν ἐν τῇσι νήσοις ὁικούντων τῶν ἐν τῇ ἐρυθρῇ θαλάσῃ, ἐν τῇσι τὰς Ἀνασπάσας καλεσμένους κατοικίζει βασιλεὺς, ἀπὸ τῶν πάντων ἐξακόσια τάλαντα ἐγίνετο φόρος νομὸς τέταρτος καὶ δέκατος ἔτος. Σάκαι δὲ καὶ Κάσπειροι πεντήκοντα καὶ διηκόσια ἀγίνεον τάλαντα νομὸς πέμπτος καὶ δέκατος ἔτος. Πάρθοι δὲ καὶ Χοράσμοι, καὶ Σογδοί τε καὶ Ἀρειοί, τριηκόσια τάλαντα νομὸς ἕκτος καὶ δέκατος ἔτος. Παρικάνιοι δὲ καὶ Αἰθίοπες οἱ ἐν τῇ Ἀσίῃ, τετρακόσια τάλαντα ἀπαγίνεον νομὸς ἑβδομος καὶ δέκατος ἔτος. Ματηνοῖσι, καὶ Σάσπειροι, καὶ Ἀλαροδίοισι διηκόσια ἐπετέτακτο τάλαντα νομὸς ὀγδοὺς καὶ δέκατος ἔτος. Μόσχοις δὲ, καὶ Τιβαρηνοῖσι, καὶ Μάκρωσι, καὶ Μοσυνόκοις, καὶ Μαρσί, τριηκόσια τάλαντα προείρητο νομὸς ἑνῆκατος καὶ δέκατος ἔτος. Ἰνδῶν δὲ πληθὺς τε πολλῶ πλεῖσόν ἐστι πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ἀνθρώπων, καὶ φόρον ἀπαγίνεον πρὸς πάντας τὰς ἄλλας, ἐξήκοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα, ψήγματος νομὸς ἑκοστὸς ἔτος. Τὸ μὲν δὴ ἀργύριον τὸ Βαβυλωνιον πρὸς τὸ Ἑυβοικὸν συμβαλλόμενον τάλαντον, εἶναι τεσσαράκοντα καὶ πεντακόσια καὶ ἑκατοσχιλία τάλαντα τὸ δὲ χρυσίου τρισκαίδεκάσιον λογιζόμενον, τὸ ψήγμα εὕρισκεται ἐὼν Ἑυβοικῶν τάλαντων ὀγδάκοντα καὶ ἑξακοσίων καὶ τετρακοσχιλίων. τῶν ὧν πάντων συντιθεμένων

G 2

cap. 95.

Argentum ex
tributis, Eu-
boica talenta
9880: auri ad
argentum pro-
portio, tredecupla Hero-
doti tempore:

τὸ

subducta sum-
ma omnium
tributorum.

cap. 96.

Tributum a-
liud tempore
post rediens
ex insulis
Græcis & locis
Europæ us-
que ad Thes-
saliam: pecu-
nia quomodo
in thesauros
condita.

cap. 97.

Persæ a tri-
butis immu-
nes: Aethio-
pum Aegyptio
finitimorum
& Colcho-
rum, & Ara-
bum dona.

τὸ πλῆθος, Ἐυβοικὰ τάλαντα συνέλεγτο ἐς τὸν ἐπέ-
τειον Φόρον Δαρείῳ, μύρια καὶ τετρακισχίλια καὶ πε-
τακόςια καὶ ἐξήκοντα· τὸ δ' ἔτι τέτων ἔλασσον ἀπικι-
εῖ λέγω. Οὗτος Δαρείῳ προσήιε Φόρος ἀπὸ τε τῆς Ἀ-
σίας, καὶ τῆς Λιβύης ὀλιγαχόθεν. προϊόντος μέντοι τῆ
χρόνου, καὶ ἀπὸ νήσων προσήιε ἄλλος Φόρος, καὶ τῶν
ἐν τῇ Ἑυρώπῃ μέχρι Θεσσαλίας οἰκημένων· τῶτον τὸν
Φόρον θησαυρίζει ὁ βασιλεὺς τρώπῳ τοιῷδε· ἐς πῆδας κε-
ραμίδας τήξας καταχέει· πλήσας δὲ τὸ ἄγγος, περιαιρέει
τὸν κέραμον· ἐπεὶ δὲ δεητῇ χρημάτων, κατακόπτει τοσ-
ῶτον ὅσας ἂν ἐκαστοτε δέχται. Αὗται μὲν νυν ἀρχαὶ τε
ἦσαν, καὶ Φόρων ἐπιτάξεις. ἡ Περσίς δὲ χώρα μέγ-
η μοι ἐν εἰρηταί δασμοφόρος· ἀτελέα γὰρ Πέρσαι νέμοι-
ται χώραν. ὅδε δὲ Φόρον μὲν ἑδένῃ ἐτάχθησαν Φέ-
ρειν, δῶρα δὲ ἀγίνεον· Αἰθίοπες οἱ πρόσδροι Αἰγύπτῳ,
τὰς Καμβύσης ἐλάυνων ἐπὶ τὰς Μακροβίας Αἰθίοπας
κατεστρέψατο· οἱ περὶ τε Νύσῃν τὴν ἱρὴν κατοικῆνται,
καὶ τῷ Διονύσῳ ἀνάγασσι τὰς ὀρτάς. ἔτοι οἱ Αἰθίοπες
καὶ οἱ πλησιόχωροι τέτοισι, σπέρματι μὲν χρέωνται τῷ
αὐτῷ τῷ καὶ οἱ Καλαντίαι Ἰνδοί· οἰκήματα δὲ ἔμτηνται
κατάγαια. ἔτοι συναμφοτέροι διὰ τρίτῃ ἔτεος ἀγίνεον,
ἀγινέσσι δὲ καὶ τὸ μέχρι ἑμεῦ, δύο χοῖνικας ἀπύρε χρυ-
σίς, καὶ διηκοσίας Φάλαγγας ἐβένε, καὶ πέντε παῖδας
Αἰθίοπας, καὶ ἐλέφαντος ὀδόντας μεγάλας ἐπιποσι. Κόλ-
χοι δ' ἐτάξαντο ἐς τὴν δωρεὴν, καὶ οἱ προσεχέες μέχρι
τῶ Καυκάσιος ἔρεος· ἐς τὸτο γὰρ τὸ ἔρος ὑπὸ Πέρσῃσι
ἄρχεται· τὰ δὲ πρὸς βορρὴν ἄνεμον τῶ Καυκάσιος, Περ-
σέων ἑδέν ἔτι φροντίζει· ἔτοι ὦν δῶρα τὰ ἐτάξαντο,
ἔτι καὶ ἐς ἑμὲ διὰ πεντετηρίδος ἀγίνεον, ἑκατὸν παῖ-
δας, καὶ ἑκατὸν παρθένους. Ἀράβιοι δὲ χίλια τάλαντα
ἀγίνεον λιβανωτῶ ἀνὰ πᾶν ἔτος. ταῦτα μὲν ὦν δῶρα
πάρει τῶ Φόρῳ βασιλεῖ ἐκομίζοντο.

Herodot. III.
c. 150-160.

Babylonii re-
bus ad obsi-
dionem tole-
randam para-
tis deficiunt
& mulierum
turbam stran-
gulant.

Ἐν ὅσῳ ὅ, τε μάγος ἦρχε καὶ οἱ ἐπὶ ἐπανέση-
σαν, ἐν τέτῳ παντὶ τῷ χρόνῳ καὶ τῇ ταραχῇ ἐς τὴν
πολιορκίην παρεσκευάσαντο οἱ Βαβυλώνιοι. καί πως ταῦ-
τα ποιεῦντες ἐλάνθανον· ἐπεὶ τε δὲ ἐκ τῶ ἐμφανέος ἀπέ-
σησαν, ἐποίησαν τοιόνδε· τὰς μητέρας ἐξελόντες, γυναῖ-
κα ἑκάστος μίην προσεξαίρετο, τὴν ἐβέλετο ἐκ τῶν ἐωῶ-
τῶ

τῶ οὐμῶν τὰς δὲ λοιπὰς ἀπάσας συναγαγόντες ἀπέπνι-
ξαν τὴν δὲ μίην ἑκαστος σιτοποιὸν ἐξαιρέετο. ἀπέπνιξαν
δὲ αὐτὰς, ἵνα μὴ σφῶν τὸν σῖτον ἀνασιμῶσιν. Πυ-
θόμενος δὲ ταῦτα ὁ Δαρεῖος, καὶ συλλέξας ἀπασαν τὴν
ἐωῦτῆ δύναμιν, ἐσρατεύετο ἐπ' αὐτὰς ἐπελάσας δὲ ἐπὶ
τὴν Βαβυλῶνα ἐπολιόρκει, Φροντίζοντας ἐδὲν τῆς πο-
λιορκίης. ἀναβαίνοντες γὰρ ἐπὶ τὰς προμαχέωνας τῆ
τείχεος οἱ Βαβυλώνιοι, κατωρχέοντο, καὶ κατέσκηπτον
Δαρεῖον καὶ τὴν στρατὴν αὐτῶ· καὶ τις αὐτῶν εἶπε τῷ
τὸ ἔπος, "τί κάτηδε ἐνθαῦτα ὦ Πέρσαι, ἀλλ' ἐν ἀπαλ-
λάσσεθε; τότε γὰρ αἰρήσετε ἡμέας, ἐπεὶ ἡμίονοι τέκω-
σι." Τῷτο εἶπε τῶν τις Βαβυλωνίων, ἐδαμᾶ ἐλπίζων ἂν
ἡμίονον τεκεῖν. Ἐπταὶ δὲ μηνῶν καὶ ἐνιαυτῆ διεληλυ-
θότος ἤδη, ὁ Δαρεῖος τε ἥσχαλλε, καὶ ἡ στρατὴ πᾶσα,
ἐ δυνατόν· ἐξῆς ἐλεῖν τὰς Βαβυλωνίους. καὶ τοὶ πάντα
σοφίσματα καὶ πάσας μηχανὰς ἐπεποιήκει ἐς αὐτὰς Δα-
ρεῖος· ἀλλ' ἐδ' ὡς ἐδύνατο ἐλεῖν σφῶν· ἄλλοις τε σο-
φίσμασι πειρησάμενος, καὶ δὴ καὶ τῷ Κύρος εἰλὲ σφῶν,
καὶ τῷτο ἐπειρήθη. ἀλλὰ γὰρ δεινῶς ἔσαν ἐν φυλα-
κῇ οἱ Βαβυλώνιοι, ἐδὲ σφῶν οἷός τε ἦν ἐλεῖν. Ἐν-
θαῦτα εἰκοστῷ μηνὶ Ζωπύρῳ τῷ Μεγαβύζῃ τέτῃ, ὅς τῶν
ἐπτα ἀνδρῶν ἐγένετο, τῶν τὸν μάγον κατελόντων, τῷτο
τῷ Μεγαβύζῃ παιδὶ Ζωπύρῳ ἐγένετο τέρας τὸδε· τῶν οἱ
σιτοφόρων ἡμίονων μὴ ἔτεκε. ὡς δὲ οἱ ἐξαγγέλθῃ,
καὶ ὑπὸ ἀπιστίας αὐτὸς ὁ Ζωπύρος εἶδε τὸ βρέφος, ἀπεί-
πας τοῖσι δέλοισι μηδὲν φράζειν τὸ γεγονός, ἐβηλέετο.
καὶ οἱ πρὸς τὰ τῶ Βαβυλωνίῃ ῥήματα, ὅς κατ' ἀρχὰς
ἔφησε, ἐπεὶ περ ἡμίονοι τέκωσι, τότε τὸ τεῖχος ἀλώ-
σεθαι, πρὸς ταύτην τὴν Φήμην Ζωπύρῳ ἐδόκει ἀλώσι-
μος εἶναι ἡ Βαβυλὼν· σὺν γὰρ θεῷ ἐκείνῳ τε εἶπειν,
καὶ ἐωῦτῷ τεκεῖν τὴν ἡμίονον. Ὡς δὲ οἱ ἐδόκει μύ-
σιμον εἶναι ἤδη τῇ Βαβυλῶνι ἀλίσκεσθαι, προσελθὼν Δα-
ρεῖῳ ἀπεπνυθάνετο, εἰ περὶ πολλῶ κάρτα ποιεῖται τὴν
Βαβυλῶνα ἐλεῖν. πυθόμενος δὲ ὡς πολλῶ τιμῶτο, ἄλλο
ἐβηλέετο, ὅπως αὐτὸς τε ἔσαι ὁ ἐλὼν αὐτὴν, καὶ ἐωῦ-
τῆ τὸ ἔργον ἔσαι· κάρτα γὰρ ἐν τοῖσι Πέρσῃσι αἱ ἀγα-
θοεργίαι ἐς τὸ πρόσω μεγάθεος τιμῶνται. ἄλλῳ μὲν νυν
ἐν ἐφράζετο ἔργῳ δυνατός εἶναι μιν υποχειρὴν ποιῆσαι,

cap. 151.
obsessi a Da-
rio eum irri-
dent.

cap. 152.
Nihil Da-
rius efficit per
undeviginti
menses.

cap. 153.
Mense vice-
simo prodi-
gium Zopyro
factum partu
mulæ.

cap. 154.
Zopyrus doli
causa transi-
turus ad Ba-
bylonios, cor-
pus mutilat &
deformat.

cap. 155.
Exponit Da-
riomodum rei
gerendæ.

ἐῖ δ' ἐωϋτὸν λαβησάμενος αὐτομολήσῃε ἐς αὐτάς. ἐν-
θαῦτα ἐν ἐλαφρῷ ποιησάμενος, ἐωϋτὸν λαβᾶται λώβην
ἀνήκεσον· ἀποταμῶν γὰρ ἐωϋτὲ τὴν ῥίνα καὶ τὰ ὦτα,
καὶ τὴν κόμην κακῶς περικείρας, καὶ μασιγώσας, ἤλθε
παρὰ Δαρεῖον. Δαρεῖος δὲ κάρτα βαρέως ἤνεικε, ἰδὼν
ἄνδρα δοκιμάτατον λελωβημένον· ἐν τε τῷ θρόνῳ ἀναπη-
δήσας, ἀνέβασέ τε καὶ ἔιρετό μιν, ὅστις εἴη ὁ λαβησα-
μένος, καὶ ὅ, τι ποιήσαντα. ὁ δὲ εἶπε, “ἐκ ἐστὶ ἔτος
ῶν ἡς ὅτι μὴ σὺ, τῷ ἐστὶ δύναμις τοσαύτη ἐμὲ δὴ ὧδε δια-
θεῖναι ἔτε τις ἀλλοτρίων, ὧ βασιλεῦ, τάδε ἔργασαι,
ἀλλ' αὐτὸς ἐγὼ ἐμεωϋτόν· δεινὸν τι ποιέμενος Ἀσσυρίης
Πέρσῃσι καταγελᾷν.” Ὁ δ' ἀμείβετο, “ὧ σχετιώτατε
ἀνδρῶν, ἔργῳ τῷ αἰσχίστῳ ἔνομα τὸ κάλλιστον ἔδου, Φᾶς
διὰ τὰς πολιορκουμένους σεωϋτὸν ἀνημέσως διαθεῖναι· τί,
ὧ μάταιε, λελωβημένε σεῦ, θᾶσσον οἱ πολέμιοι παρα-
στήσονται; κῶς ἐκ ἐξέπλωσας τῶν Φρενῶν, σεωϋτὸν δια-
φθείρας;” Ὁ δὲ εἶπε, “ἐῖ μὲν τοι ὑπερετίθεα τὰ ἐμελ-
λον ποιήσῃν, ἐκ ἂν με περιεῖδες· νῦν δ' ἐπ' ἐμεωϋτὲ
βαλλόμενος ἔπρηξα. ἤδη ἂν ἦν μὴ τῶν σῶν δεῖσῃ,
αἰρέομεν Βαβυλῶνα. ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἔχω αὐτομολήσω
εἰς τὸ τεῖχος, καὶ Φήσω πρὸς αὐτάς ὡς ὑπὸ σεῦ τάδε
ἔπαθον· καὶ δοκέω, πείσας σφέας ταῦτα ἔχειν ἄτω, τέ-
ξεσθαι στρατῆς. σὺ δὲ, ἀπ' ἧς ἂν ἡμέρης ἐγὼ ἐσέλθω
ἐς τὸ τεῖχος, ἀπὸ ταύτης ἐς δεκάτην ἡμέρην τῆς σεωϋτὲ
στρατῆς, τῆς ἑδεμῆς ἔσαι ὥρῃ ἀπολλυμένης, ταύτης χι-
λίας τάξον κατὰ τὰς Σεμιράμιος καλεομένας πύλας·
μετὰ δὲ, αὐτῇ ἀπὸ τῆς δεκάτης ἐς ἐβδόμην, ἄλλης μοι
τάξον δισχιλίας κατὰ τὰς Νινύων καλεομένας πύλας· ἀπὸ
δὲ τῆς ἐβδόμης διαλιπὼν ἑκοσι ἡμέρας, καὶ ἔπειτα ἄλ-
λης κάτισον, ἀγαγὼν κατὰ τὰς Χαλδαίων καλεομένας
πύλας, τετρακισχιλίας. ἐχόντων δὲ μήτε οἱ πρότεροι
μηδὲν τῶν ἀμυνέντων, μήτε ἔτοι, πλην ἐγχειριδίων·
τῷτο δὲ ἑᾶν ἔχειν. μετὰ δὲ τὴν ἑκοστήν ἡμέρην, ἰθὺς
τὴν μὲν ἄλλην στρατὴν κελέναι περὶξ προσβάλλειν πρὸς
τὸ τεῖχος· Πέρσας δὲ μοι τάξον κατὰ τε τὰς Βηλίδας
καλεομένας πύλας καὶ Κισσίας· ὡς γὰρ ἐγὼ δοκέω, ἐμέο
μεγάλα ἔργα ἀποδεξαμένη, τά τε ἄλλα ἐπιτράψονται
ἐμοὶ Βαβυλώνιοι, καὶ δὴ καὶ τῶν πυλέων τὰς βαλανά-
γρας·

γραφας· τὸ δ' ἐνθεῦτεν, ἐμοὶ τε καὶ Πέρσῃσι μελήσει τάδε ποιέειν." Ταῦτα ἐντειλάμενος ἦγε ἐπὶ τὰς πύλας, ἐπι-
 σρεφόμενος ὡς δὴ ἀληθῶς αὐτομόλος. ὁρῶντες δὲ ἀπὸ
 τῶν πύργων οἱ κατὰ τῷτο τεταγμένοι, κατέτρεχον κάτω
 καὶ ὀλίγον τι παρακλίναντες τὴν ἐτέρην πύλην, εἰρώτεον
 τίς τε εἴη, καὶ ὅτευ δεόμενος ἦκοι. ὁ δὲ σφι ἠγόρευε
 ὡς εἴη τε Ζώπυρος, καὶ αὐτομολέοι ἐς ἐκείνας. ἦγον
 δὴ μιν οἱ πυλωροὶ, ταῦτα ὡς ἤκασαν, ἐπὶ τὰ κοιναὶ τῶν
 Βαβυλωνίων· κατασὰς δὲ ἐπ' αὐτὰ, κατοικτίζετο, Φὰς
 ὑπὸ Δαρεῖς πεπονθέναι τὰ ἐπεκόνδεε ὑπ' ἐαυτῷ· πα-
 θέειν δὲ ταῦτα διότι συμβαλέουσαι οἱ ἀπανισάναι τὴν
 στρατιήν, ἐπεὶ τε δὲ εἰδὲς πόρος ἐφάνετο τῆς ἀλώσιος.
 "Νῦν τε, ἔφη λέγων, ἐγὼ ὑμῖν, ὦ Βαβυλωνιοί, ἤκω
 μέγισον ἀγαθόν, Δαρεῖω δὲ καὶ στρατιῇ καὶ Πέρσῃσι μέ-
 γισον κακόν· ἐ γὰρ δὴ, ἐμέ γε ὥδε λαβησάμενος, κατα-
 προΐξεται· ἐπίσταμαι δ' αὐτῷ πάσας τὰς διεξόδους τῶν βα-
 λευμάτων. Τοιαῦτα ἔλεγε. Ὅι δὲ Βαβυλωνιοὶ ὁρῶν-
 τες ἄνδρα τῶν ἐν Πέρσῃσι δοκιμώτατον ῥινός τε καὶ
 ὤτων ἐστερημένον, μάλιστα τε καὶ ἄιματι ἀναπεφυρμένον,
 πύγχῃ ἐλπίσαντες λέγειν μιν ἀληθῆα, καὶ σφι ἤκειν
 σύμμαχον, ἐπιτραπέδια ἔτοιμοι ἔσαν τῶν ἐδέετο σφέων·
 ἐδέετο δὲ στρατιῆς. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε αὐτέων τῷτο παρέλα-
 βε, ἐποίησε τὰ περ τῷ Δαρεῖω συνεδήκατο· ἐξαγαγὼν
 γὰρ τῇ δεκάτῃ ἡμέρῃ τὴν στρατιὴν τῶν Βαβυλωνίων, καὶ
 κυκλωσάμενος τὰς χιλίας, τὰς πρώτας ἐνετείλατο Δαρεῖω
 τάξαι, τέττας κατεφόνευσε. μαθόντες δὲ μιν οἱ Βαβυ-
 λωνιοὶ τοῖσι ἔπεισι τὰ ἔργα παρεχόμενον ὅμοια, πύγχῃ
 περιχαρές ὄοντες, πᾶν δὴ ἔτοιμοι ἔσαν ὑπηρετεῖν. ὁ
 δὲ, διαλιπὼν ἡμέρας τὰς συγκειμένας, αὐτὶς ἐπιλεξάμε-
 νος τῶν Βαβυλωνίων, ἐξήγαγε καὶ κατεφόνευσε τῶν Δα-
 ρεῖς στρατιωτῶν τὰς δισχιλίας. ἰδόντες δὲ καὶ τῷτο τὸ
 ἔργον οἱ Βαβυλωνιοὶ, πάντες Ζώπυρον ἐν σόμασι αἰνέον-
 τες. ὁ δὲ, αὐτὶς διαλιπὼν τὰς συγκειμένας ἡμέρας,
 ἐξήγαγε ἐς τὸ προειρημένον καὶ κυκλωσάμενος κατεφόν-
 νευσε τὰς τετρακισχιλίας. ὡς δὲ καὶ τῷτο κατέργατο,
 πάντα δὴ ἦν ἐν τοῖσι Βαβυλωνίοις Ζώπυρος, καὶ στρα-
 τάρχης τε ἔτος σφι καὶ τειχοφύλαξ ἀπεδέδεκτο. Προσ-
 βολὴν δὲ Δαρεῖς κατὰ τὰ συγκείμενα ποιευμένα πέριξ
 τὸ

cap. 156.
Transfugit
Zopyrus ad
Babylonios.

cap. 157.
Babylonii Zo-
pyro dant mi-
lites, & rebus
ter ab eo bene
gestis, exer-
citus impe-
rium & mu-
rorum custo-
diam.

cap. 158.
Zopyrus Da-
rium per duas
portas recipit
a. 516.

τὸ τεῖχος, ἐνθαῦτα δὴ πάντα τὸν δόλον ὁ Ζώπυρος ἐξέ-
 Φαινε. οἱ μὲν γὰρ δὴ Βαβυλώνιοι ἀναβάντες ἐπὶ τὸ
 τεῖχος, ἡμύνοντο τὴν Δαρεῖα στρατὴν προσβάλλεσαν· ὁ δὲ
 Ζώπυρος τὰς τε Κισσίας καὶ Βηλίδας καλεομένας πύλας
 ἀναπετάσας, ἐσῆκε τὰς Πέρσας εἰς τὸ τεῖχος. τῶν δὲ
 Βαβυλωνίων οἱ μὲν εἶδον τὸ ποιηθὲν, ἔτοι ἔφευγον εἰς
 τὴν Διὸς· τὴν Βήλην τὸ ἱερόν· οἱ δὲ ἄν εἶδον, ἔμενον ἐν
 τῇ ἐωυτῇ τάξει ἑκάστος, ἐς ὃ δὴ καὶ ἔτοι ἔμαθον προ-
 δεδομένοι. Βαβυλὼν μὲν νυν ἔτω τοδεύτερον αἰρέθη.

cap. 159.
 Darius urbem
 captam nudat
 muris & por-
 tis.

Δαρεῖος δὲ ἐπεὶ τε ἐκράτησε τῶν Βαβυλωνίων, τῷτο μὲν
 σφειν τὸ τεῖχος περιεῖλε, καὶ τὰς πύλας πάσας ἀπέ-
 σπασε· τὸ γὰρ πρότερον ἐλὼν Κύρος τὴν Βαβυλῶνα,
 ἐποίησε τετῶν ἐδέτερον· τῷτο δὲ ὁ Δαρεῖος τῶν ἀνδρῶν
 τὰς κορυφαίας μάλιστα εἰς τρισχιλίαις ἀνεσιολόπισε, τοῖσι
 δὲ λοιποῖσι Βαβυλωνίοισι ἀπέδωκε τὴν πόλιν οἰκέειν. ὥς
 ὁ ἔξεσι γυναῖκας οἱ Βαβυλώνιοι, ἵνα σφι γένεα ὑπογί-
 νηται, τάδε Δαρεῖος προιδὼν ἐποίησε· τὰς γὰρ ἐαυτῶν,
 ὥς καὶ κατ' ἀρχαῖς δεδήλωται, ἀπέπνιξαν οἱ Βαβυλώ-
 νιοι, τῷ σίτε προορέωντες· ἐπέταξε τοῖσι περιοικοῖσι ἔθνε-
 σι γυναῖκας εἰς Βαβυλῶνα κατισάναι, ὅσας δὴ ἐκάστοις
 ἐπιτάσσων, ὥσε πέντε μυριάδων τὸ κεφαλαίωμα τῶν
 γυναικῶν συῆλθε. ἐκ τετῶν δὲ τῶν γυναικῶν οἱ νῦν
 Βαβυλώνιοι γεγονόσι. Ζωπύρος δὲ ἐδεῖς ἀγαθοεργίην

cap. 160.
 Zopyrus
 quanti a Da-
 rio factus;
 Babylonem,
 quoad vivit,
 propriam &
 immunem te-
 net —

Περσέων ὑπερεβάλλετο παρὰ Δαρεῖω κριτῇ, ἔτε τῶν ὕσε-
 ρον γενομένων, ἔτε τῶν πρότερον, ὅτι μὴ Κύρος μένος·
 τῷτω γὰρ ἐδεῖς Περσέων ἡξίωσε καὶ ἐαυτὸν συμβαλλέειν.
 πολλάκις δὲ Δαρεῖον λέγεται γνώμην τήνδε ἀποδέξασθαι,
 ὥς βάλοιτο ἂν Ζώπυρον εἶναι ἀπαθρία τῆς ἀεικείας μάλ-
 λον, ἢ Βαβυλῶνάς οἱ εἰκοσι πρὸς τῇ ἐσση προσγενέσθαι.
 ἐτίμησε δὲ μιν μεγάλως· καὶ γὰρ δῶρά οἱ ἀνὰ πᾶν ἔτος
 ἐδίδε ταῦτα τὰ Πέρσῃσι εἰς τιμιώτατα, καὶ τὴν Βαβυ-
 λῶνά οἱ ἔδωκε ἀτελέα νέμεσθαι μέχρι τῆς ἐκείνης ζῆς·
 καὶ ἀλλὰ πολλὰ ἐπέδωκε. Ζωπύρος δὲ τότε γίνεται Με-
 γάβυζος, ὃς ἐν Αἰγύπτῳ ἀντὶ Ἀθηναίων καὶ τῶν συμ-
 μάχων ἐστρατήγησε· Μεγαβύζης δὲ τότε γίνεται Ζώπυρος,
 ὃς εἰς Ἀθήνας ἡυτομόλησε ἐκ Περσέων.

Ctesias
 cap. 15 — 19.

Δαρεῖος προστάσσει τάφον ἐαυτοῦ κατασκευασθῆναι ἐν
 τῷ δισσῷ ὄρει, καὶ κατασκευάζεται. ἐπιθυμίας δὲ ἰδεῖν
 αὐτόν

αὐτὸν, ὑπὸ τε τῶν Χαλδαίων καὶ τῶν γονέων κωλύεται. οἱ δὲ γονεῖς, ἀνελθεῖν βεληθέντες, ἐπειδὴ οἱ ἱερεῖς εἶδον οἱ ἀνελκόντες αὐτὰς, καὶ ἐφοβήθησαν, καὶ φοβηθέντες ἀφῆκαν τὰ σχοινία, ἔπεσον καὶ ἐτελεύτησαν. καὶ ἔλυ-
πήθη Δαρεῖος λίαν· καὶ ἀπετμήθησαν αἱ κεφαλαί, τεσ-
σαράκοντα ὄντων τῶν ἀνελκόντων. "Ὅτι ἐπιτάσσει Δα-
ρεῖος Ἀριαράμῃ τῇ σατράπῃ Καππαδοκίας, ἐπὶ Σκύθας
διαβῆναι, καὶ ἀνδρας καὶ γυναῖκας αἰχμαλωτῖσαι. ὁ δὲ
διαβάς πεντηκοντόροις λ', ἡχμαλώτισε, συνέλαβε δὲ καὶ
τὸν ἀδελφὸν τῷ βασιλέως τῶν Σκυθῶν Μαρσαγέτην,
ἐπὶ κακώσει ἐυρὼν παρὰ τῷ οἰκίῳ ἀδελφῷ δεδεμένον.
Σκυθάρκης δὲ ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς ὀργισθεὶς ἔγραψε ὑ-
βρίζων Δαρεῖον· καὶ ἀντεγράφη αὐτῷ ὁμοίως. εἰς τῷ
μα δὲ ἀγείρας Δαρεῖος, ὀδοποιήσας μυριάδας, καὶ ξυ-
γας τὸν Βόσπορον καὶ τὸν Ἴστρον, διέβη ἐπὶ Σκύθας,
ὁδὸν ἐλάσας ἡμερῶν ἰε'. καὶ ἀντέπεμπον ἀλλήλοις τάχα·
ἐπικρατέστερα δ' ἦν τὰ τῶν Σκυθῶν. διὸ καὶ Φεύγων
Δαρεῖος διέβη τὰς γεφυρώσεις· καὶ ἔλυσεν σκέυδων πρὶν
ἢ τὸ ὅλον διαβῆναι εἰς τῷ· καὶ ἀπέθανον ὑπὸ Σκυ-
θάρκῃ οἱ καταλειφθέντες ἐν τῇ Ἑυρώπῃ, μυριάδες ὀκ-
τώ. Δαρεῖος δὲ τὴν γεφυρὰν διαβάς, Χαλκηδονίαν οἰ-
κίαν καὶ ἱερὰ ἀνέπρησεν, ἐπεὶ τὰς πρὸς αὐτοῖς γεφύρας
ἐμελέτησαν λῦσαι· καὶ ὅτι τὸν βωμὸν, ὃν περὶ Δαρεῖος
κατέθετο ἐπ' ὀνόματι διαβατηρίας Διὸς, ἠφάνισαν. Δά-
τις δ' ἐπανιών ἐκ Πόντου, καὶ τῷ Μηδικῷ εὐχὰς ἡγάγε-
νος, ἐπύρρει νῆσας καὶ τὴν Ἑλλάδα. ἐν Μαραθῶνι δὲ
Μιλτιάδης ὑπαντιάζει, καὶ νικᾷ τὰς βαρβάρους, καὶ πίπ-
τει καὶ αὐτὸς Δάτις. καὶ ἐδὲ τὸ σῶμα Πέρσαις αἰτη-
σαμένοις ἐδόθη. Δαρεῖος δὲ ἐπανελθὼν εἰς Πέρσας, καὶ
θύσας, καὶ ἡμέρας νοσήσας λ', τελευτᾷ, ζήσας μὲν ἔτη
ιβ' πρὸ τῆς βασιλείας, βασιλεύσας δὲ ἔτη λ'. ἀπέθανε
δὲ καὶ Ἀρταύρας. καὶ ὁ Βαγαπάτης δὲ τὸ σῆμα Δα-
ρεῖος παρακαθίσας ἔτη ζ', ἐτελεύτησε.

Δαρεῖος βεβλόμενος Ἰνδὸν ποταμὸν, ὃς κροκοδείλιος Herodot. IV.
δεύτερος ἔτος ποταμῶν πάντων παρέχεται, τῶτον τὸν cap. 44.
ποταμὸν εἰδέναι τῇ ἐς θάλασσαν ἐκδοῖ, πέμπει πλοίοισι
ἄλλως τε τοῖσι ἐπίστευε τὴν ἀληθῆν ἐρέειν, καὶ δὴ καὶ
Σκύλακα ἄνδρα Καρυανδέα. οἱ δὲ, ὀρμηθέντες ἐκ Κασ-
πατί-

πατὺρ τε πόλιος καὶ τῆς Πακτυϊκῆς γῆς, ἔπλεον κατὰ ποταμὸν πρὸς ἡῶ τε καὶ ἡλὶς ἀγατολὰς ἐς θαλάσσαν· διὰ θαλάσσης δὲ πρὸς ἐσπέρην πλέοντες, τριημοσῶ μηνὶ ἀπινύονται ἐς τὸτον τὸν χώρον, ὅθεν ὁ Ἀιγυπτίων βασιλεὺς τὰς Φοίνικας, τὰς πρότερον ἔικα, ἀπέσειλε περιπλῶειν Λιβύην· μετὰ δὲ τέττες περιπλώσαντας, Ἰνδὸς τε ἀταεσρέψατο Δαρεῖος, καὶ τῇ θαλάσῃ ταύτῃ ἐχρᾶτο.

Xerxes I.

485 — 464.

ant. Chr.

Ctesias

cap. 20 — 26.

Βασιλεύει Ξέρξης ὁ υἱὸς Δαρεῖα, καὶ Ἀρτάπανος ὁ Ἀρτασύρα παῖς γίνεται δυνατὸς παρ' αὐτῶ, ὡς ὁ πατὴρ παρὰ τῷ πατρὶ, καὶ Μαρδόνιος ὁ παλαιός. ἡμιαρρέναν δὲ μέγισον ἡδύνατο Νατάκας. Γαμεῖ δὲ Ξέρξης Ὀνόφα θυγατέρα Ἀμισριν, καὶ γίνεται αὐτῷ παῖς Δαρεῖος· καὶ ἕτερος μετὰ δύο ἔτη, Ἰσάσκης, καὶ ἔτι Ἀρταξέρξης· καὶ θυγατέρες δύο, αὐν ἡ μὲν Ἀμυτις, κατὰ τὴν ὀνομασίαν τῆς μάμμης· ἡ δὲ Ῥοδογένη. Ὁ δὲ δὴ Ξέρξης στρατεύει ἐπὶ τὰς Ἑλλήνας, ὅτι τε Χαλκηδόνιοι λύσαι τὴν γέφυραν, ὡς ἦδη εἰρηται, ἐπειράδῃσαν· καὶ ὅτι τὸν βωμὸν ὃν ἔστησε Δαρεῖος, καθεῖλον· καὶ ὅτι Δάτιν Ἀθηναῖοι ἀνεῖλον, καὶ ἔδδὲ τὸν νεκρὸν ἔδοσαν. πρότερον δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἀφίκετο, καὶ ἰδεῖν ἐπεθύμησε τὸν Βελιτανᾶ τάφον, καὶ εἶδε διὰ Μαρδονίᾳ καὶ τὴν πύελον ἐλαίᾳ ἐκ ἰσχυσε, ὥσπερ καὶ ἐγγέγραπτο, πληρῶσαι. Ἐξελαύνει Ξέρξης εἰς Ἐκβάτανα, καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ ἀπάσας Βαβυλωνίων, καὶ Ζωπύρς τῷ στρατηγῷ αὐτῶν ἐπὶ σφῶν ἀναίρεσις. ἕτως καὶ περὶ τέτων Φησί Κτησίας, καὶ ἐχ' ὡς Ἡρόδοτος· αὐτὸς δὲ περὶ Ζωπύρς ἐκεῖνος λέγει, πλὴν ὅτι ἡμίονος αὐτῷ ἔτεκεν. ἐπεὶ τάγε, ἄλλα Μεγάβυζον ἕτος λέγει διαπράξαθαι, ὃς ἦν γαμβρὸς ἐπὶ τῇ θυγατρὶ Ἀμυτι, τῷ Ξέρξει. ἕτως μὲν ἥλω διὰ τῷ Μεγαβύξει Βαβυλών. εἰδῶσι δὲ αὐτῷ Ξέρξης ἀλλὰ τε πολλὰ, καὶ μύλην χρυσὴν, ἐξ ἑλκισσαν τάλαντα· ὃ τιμιώτατον τῶν βασιλικῶν δώρων παρὰ Πέρσαις ἐστίν. Ξέρξης δὲ συναγειρας στρατιὰν Περσικὴν, ἄνευ τῶν ἀρμάτων, ὀγδοήκοντα μυριάδας, καὶ τριήρεις χιλίας, ἤλαυνεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ζευγνύς τὴν Ἀβυδὸν. Δημάρατος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος παρεγένετο ἡδὴ πρῶτον, καὶ συνῆν αὐτῷ ἐν τῇ διαβάσει, καὶ ἀπείργε τῆς εἰς Λακεδαιμόνα ἐφό-

δα.

δε. Ξέρξης δὲ προσβάλλει ἐν Θερμοπύλαις Λαωνίδα τῷ
 στρατηγῷ τῶν Λακεδαιμονίων, δι' Ἀρταπάνη, ἔχοντος μυ-
 ρίας. καὶ κατεκόπη τὸ Περσικὸν πλῆθος, τῶν Λακεδαί-
 μονίων δύο ἢ τριῶν ἀναιρεθέντων. εἶτα προσβαλεῖν κε-
 λεύει μετὰ δισμυρίων· καὶ ἦττα γίνεται κακείνων. εἶτα
 μασιγῶνται ἐπὶ τῷ πολεμεῖν· καὶ μασιγέμενοι, ἔτι ἦτ-
 τῶντο. τῇ δὲ ὑπεραίρᾳ κелεύει μάχεσθαι, μετὰ πεντα-
 νισμυρίων· καὶ ἐπεὶ ἔδεν ἦνυεν, ἔλυσε τότε τὸν πόλεμον.
 Θώραξ δὲ ὁ Θεσσαλός, καὶ Τραχινίων οἱ δυνατοί, Καλ-
 λιάδης καὶ Τιμαφέρηνς, παρῆσαν στρατιὰν ἔχοντες. κα-
 λέσας δὲ Ξέρξης τέτας δὲ καὶ τὸν Δημάρατον καὶ τὸν
 Ἥγιαν τὸν Ἐφέσιον, ἔμαθεν ὡς ἐκ αὐτῶν ἡττηθεῖεν Λακε-
 δαιμόνιοι εἰ μὴ κυκλωθείσαν. ἡγεμένων δὲ τῶν δύο
 Τραχινίων διὰ δυσβρίας στρατὸς Περσικὸς διελήλυθε, μυ-
 ριάδες τέσσαρες· καὶ κατὰ νότον γίνονται τῶν Λακεδαί-
 μονίων, καὶ κυκλωθέντες ἀπέθανον μαχόμενοι ἀνδρείως
 ἅπαντες. Ξέρξης δὲ πάλιν ἐράτευμα πέμπει κατὰ Πλα-
 ταιέων μυριάδας ἰβ', ἡγεμένον αὐτοῖς Μαρδόκιον ἐπιστάς.
 Θηβαῖοι δ' ἦσαν οἱ κατὰ Πλαταιέων τὸν Ξέρξην κινῶν-
 τες. ἀντιστρατεύει δὲ Πausanίας, ὁ Λακεδαιμόνιος, τρια-
 κοσίς μὲν ἔχων Σπαρτιήτας, χιλίας δὲ τῶν περιοίκων,
 ἐκ δὲ τῶν ἄλλων πόλεων χιλιάδας ἕξ. καὶ νικάται κα-
 τακράτος ἡ Περσικὴ στρατιὰ, καὶ Φεύγει τραυματισθεὶς
 καὶ Μαρδόκιος. ἔτος ὁ Μαρδόκιος πέμπεται συλῆσαι τὸ
 τῷ Ἀπόλλωνος ἱερὸν παρὰ Ξέρξην· καὶ κεί, Φοῖ, Διὸς, Φοῖ, Διὸς,
 χαλάσσης ἐπιπεσέσης παχείας· ἐφ' ᾧ λίαν Ξέρξης ἐλυπή-
 θη. Ξέρξης δὲ ἐπ' αὐτάς Ἀθήνας ἐλάυνει. καὶ Ἀθη-
 ναῖοι, πληρώσαντες ἑκατὸν δέκα τμήρεις, Φεύγουσιν εἰς
 Σαλαμῖνα. καὶ Ξέρξης τὴν πόλιν κενὴν αἰρεῖ, καὶ ἐμ-
 πίμπρησι, πλὴν τῆς ἀκροπόλεως. ἐν αὐτῇ γὰρ ἔτι τινὲς
 ὑπολειφθέντες ἐμάχοντο. τέλος κακείνων νυκτὶ Φυγόν-
 των, κακείνην συνέφλεξαν. ὁ δὲ Ξέρξης αὐτόθεν ἐλ-
 θὼν ἐπὶ σενότατον τῆς Ἀττικῆς, ὁ Ἡράκλειον καλεῖται,
 ἐχώννυε χώμα ἐπὶ Σαλαμῖνα, περὶ ἐπ' αὐτὴν διαβῆναι
 διανοόμενος. βελὴ δὲ Θεμιστοκλῆς Ἀθηναῖς καὶ Ἀριστεί-
 δες, τοξόται μὲν ἀπὸ Κρήτης προσκαλεῖνται καὶ παραγί-
 νονται. εἶτα ναυμαχία Περσῶν καὶ Ἑλλήνων γίνεται·
 Περσῶν μὲν ναῦς ἐχόντων ὑπὲρ τὰς χιλίας, στρατηγῶν-

τος

τος αὐτοῖς Ὀνόφα· Ἑλλήνων δὲ ἑπτακοσίας. καὶ νικῶ-
σιν Ἕλληνες, καὶ διαφθείρονται Περσικαὶ πεντακόσται
νῆες. καὶ Φεύγει Ξέρξης, βελῆ κάλιν καὶ τέχνη Ἀρι-
σείδα καὶ Θεμιστοκλέες. ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ἀπάσαις μά-
χαις ἀπέθανον Περσῶν ἰβ' μυριάδες.

Diodor. XI.
I — 37.
Mardonius
belli suator.

socii Cartha-
gienses,

quorum appar-
atus bellicus
describitur.

Olymp.
LXXV, I.

Xerxes tribus
annis ante &
ingentes co-
pias terre-
stres, jam a
patre colle-
ctas, & naves
longas MCC.
parayerat.

Περὶ δὲ τότε τῷ πολέμῳ ἔτις Φησὶ Διοδώρος. Ξέρ-
ξης ὁ βασιλεὺς ἐσράτευσεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα διὰ ταύτην
τὴν αἰτίαν. Μαρδόνιος ὁ Πέρσης ἀνεψιὸς μὲν καὶ κη-
δεστής ἦν Ξέρξε, διὰ δὲ σύνεσιν καὶ ἀνδρείαν μάλιστα
θαυμαζόμενος παρὰ τοῖς Πέρσαις. ἕτος μετέωρος ὦν
τῷ φρονήματι, καὶ τὴν ἡλικίαν ἀκμάζων, ἐπεθύμει με-
γάλων δυνάμεων ἀφηγήσασθαι. διόπερ ἔπεισε τὸν Ξέρξην
καταδελῶσασθαι τὰς Ἑλλήνας, αἷ πολεμικῶς ἔχοντας
πρὸς τὰς Πέρσας. ὁ δὲ Ξέρξης πειθεῖς αὐτῷ, καὶ βε-
λόμενος πάντας τὰς Ἑλλήνας ἀνασάτης ποιῆσαι, διεπρεσ-
βέυσατο πρὸς Καρχηδονίους περὶ κοινοπραγίας, καὶ συνέ-
θετο πρὸς αὐτὰς, ὥστε αὐτὸν μὲν ἐπὶ τὰς τὴν Ἑλλάδα
κατοικῶντας Ἑλλήνας στρατεύειν, Καρχηδονίους δὲ τοῖς αὐ-
τοῖς χρόνοις μεγάλας παρασκευάσασθαι δυνάμεις, καὶ κα-
ταπολεμῆσαι τῶν Ἑλλήνων τὰς περὶ Σικελίαν καὶ Ἰτα-
λίαν οἰκῶντας. ἀκολούθως ἔν ταῖς συνθήκαις Καρχηδί-
νιοι μὲν πλήθος χρημάτων ἀθροίσαντες, μισθοφόρους συνῆ-
γον ἐκ τε τῆς Ἰταλίας καὶ Λιγυρικῆς, ἔτι δὲ Γαλατίας
καὶ Ἰβηρίας, πρὸς δὲ τέτοις ἐκ τῆς Λιβύης ἀπάσης καὶ
τῆς Καρχηδόνος κατέγραφον πολιτικὰς δυνάμεις· τέλος
δὲ τριετὴ χρόνον περὶ τὰς παρασκευὰς ἀσχοληθέντες,
ἤθροισαν μὲν ὑπὲρ τὰς τριάκοντα μυριάδας, ναῦς δὲ δια-
κοσίας.

β'. Ὁ δὲ Ξέρξης ἀμιλλώμενος πρὸς τὴν τῶν Καρ-
χηδονίων σπαδὴν, - ὑπερβάλετο πάσαις ταῖς παρασκευαῖς
τοσῶτον, ὅσον καὶ τῷ πλήθει τῶν ἐθνῶν ὑπερεῖχε Καρ-
χηδονίων. ἤρξατο δὲ ναυπηγεῖσθαι κατὰ πᾶσαν τὴν πα-
ραθαλάττιον, τὴν ὑπ' αὐτὸν ταττομένην, Ἀιγυπτίον τε
καὶ Φοινίκην, καὶ Κύπρον, πρὸς δὲ τέτοις Κιλικίαν,
καὶ Παμφυλίαν, καὶ Πισιδικὴν, ἔτι δὲ Λυκίαν, καὶ
Καρίαν, καὶ Μυσίαν, καὶ Τρωάδα, καὶ τὰς ἐφ' Ἑλ-
λητπόντῳ πόλεις, καὶ τὴν Βιθυνίαν, καὶ τὸν Πόντον.
ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς Καρχηδονίσις τριετὴ χρόνον παρασκευ-

ασά-

ασάμενος κατεσπένευσεν ναῦς μακρὰς πλείας τῶν χιλίων καὶ διακοσίων. συνεβόλετο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ πατήρ Δαρεῖος, πρὸ τῆς τελευτῆς παρασκευὰς πεπονημένος μεγάλων δυνάμεων. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἡττημένος ὑπὸ Ἀθηναίων ἐν Μαραθῶνι Δάτιδος ἡγούμενος, χαλεπῶς διέκειτο πρὸς τὰς νενικηκότας Ἀθηναίους. ἀλλὰ Δαρεῖος μὲν μέλλων ἤδη διαβαίνειν ἐπὶ τὰς Ἑλλήνας, ἐμεσσαβήθη τελευτήσας· ὁ δὲ Ξέρξης διὰ τε τὴν τῷ πατρὸς ἐπιβολὴν, καὶ τὴν τῷ Μαρδονίᾳ συμβεβηλὴν, καθότι προεῖρηται, διέγνω πολεμεῖν τοῖς Ἑλλήσιν. ὥς δ' αὐτῷ πάντα τὰ πρὸς τὴν στρατείαν ἡτοίμασο, τοῖς μὲν ναυάρχοις παρήγγειλεν ἀλτροῖζειν τὰς ναῦς εἰς Κύμην καὶ Φώκαιαν. αὐτὸς δ' ἐξ ἀπασῶν τῶν σατραπειῶν συναγαγὼν τὰς περὶ τὰς καὶ ἱππικὰς δυνάμεις προῆγεν ἐκ τῶν Σάσων. ὥς δ' ἦκεν εἰς Σάρδεας, κήρυκας ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, προστάξας εἰς πάσας τὰς πόλεις ἰέναι, καὶ τὰς Ἑλλήνας αἰτεῖν ὕδωρ καὶ γῆν. τὴν δὲ στρατιὴν διελόμενος, ἐξαπέστειλε τὰς ἱκανὰς ζεύξαι μὲν τὸν Ἑλλήσποντον, διασκάψαι δὲ τὸν Ἄθω κατὰ τὸν ἀνχένα τῆς Χερρόνησος· ἅμα μὲν ταῖς δυνάμεσιν ἀσφαλῆ καὶ σύντομον τὴν διέξοδον ποιεῖμενος, ἅμα δὲ τῷ μεγέθει τῶν ἔργων ἐλπίζων προκαταπλήξασθαι τὰς Ἑλλήνας. οἱ μὲν ἐν πεμφθέντες ἐπὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων, ταχέως ἤνυσον, διὰ τὴν πολυχυρίαν τῶν ἐργαζομένων. οἱ δ' Ἕλληνες πυθόμενοι τὸ μέγεθος τῆς τῶν Περσῶν δυνάμεως, ἐξέπεμψαν εἰς Θετταλίαν μυρίας ὀπλίτας, τὰς καταληφόμενας τὰς ἐπὶ τὰ Τέμπη παρόδους, ἡγεῖτο δὲ τῶν μὲν Λακεδαιμονίων Συνετός, τῶν δὲ Ἀθηναίων Θεμιστοκλῆς. ἔτοι δὲ πρὸς τὰς πόλεις πρεσβευτὰς ἀποσείλαντες, ἤξιον ἀποσέλλειν στρατιώτας τὰς κοινῇ φυλάσσοντας τὰς παρόδους. ἔσπευδον γὰρ ἀπάσας τὰς Ἑλληνίδας πόλεις περιλαβεῖν ταῖς προφυλακαῖς, καὶ κοινοποιήσασθαι τὸν πρὸς τὰς Πέρσας πόλεμον. ἐπεὶ δὲ τῶν Θετταλῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν πλησιοχώρων ταῖς παρόδοις ἔδωκαν οἱ πλείους ὕδωρ τε καὶ γῆν τοῖς ἀφικνέμενοις ἀγγέλοις ἀπὸ Ξέρξε, ἀπογνόντες τὴν ἐπὶ τὰ Τέμπη φυλακὴν, ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν.

Ipsa Susis Sardes movit, præmissis in Græciam præconibus, juncto ponte Hellesponto, perfolioque monte Athone.

Duces Græcorum Synetus Lacedæmonius & Themistocles Atheniensis;

sed populi multi ultro ad Persas defeccerant.

γ'. Χρή-

Græci defecti-
onis infamia
notati recen-
sentur.

γ'. Χρήσιμον δὲ διορίσαι τῶν Ἑλλήνων τὰς τὰ τῶν βαρβάρων ἐλομένους, ἵνα τυγχάνοντες ὀνειδῆς, ἀποτρέψωσι ταῖς βλασφημίαις τὰς προδότας γενομένους τῆς κοινῆς ἐλευθερίας. Ἀινιᾶνες μὲν ἔν καὶ Δόλοπες καὶ Μιλήσιοι καὶ Περρᾶιβοι καὶ Μάγνητες μετὰ τῶν βαρβάρων ἐτάχθησαν· ἔτι δὲ παρέσης τῆς ἐν τοῖς Τέμπεσι Φυλακῆς, Ἀχαιοὶ τε καὶ Φθιώται καὶ Λοκροὶ καὶ Θετταλοὶ, καὶ Βοιωτοὶ οἱ πλείους τῶν ἀπελθόντων ἀπέκλιναν πρὸς τὰς βαρβάρους. οἱ δ' ἐν Ἰσθμῷ συνεδρεύοντες τῶν Ἑλλήνων ἐψηφίσαντο τὰς μὲν ἐθέλοντι τῶν Ἑλλήνων ἐλομένους τὰ Περσῶν, δεκατεῦσαι τοῖς θεοῖς, ἐὰν τῷ πολέμῳ κρατήσωσι· πρὸς δὲ τὰς τὴν ἡσυχίαν ἔχοντας ἐμπέμψαι πρέσβεις τὰς παρακαλέσοντας συναγωνίζεσθαι περὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας. ὧν οἱ μὲν ἔιλοντο γνησίως τὴν συμμαχίαν, οἱ δὲ παρῆγον ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, ἀντεχόμενοι τῆς ἰδίας μόνον ἀσφαλείας, καὶ παραδοκῆντες τὸ τῷ πολέμῳ τέλος. Ἀργεῖδι δὲ πρέσβεις ἀποσείλαντες εἰς τὸ κοινὸν συνέδριον, ἐπηγγέλοντο συμμαχήσειν, ἐὰν αὐτοῖς μέρος τι τῆς ἡγεμονίας συγχωρήσασιν. οἷς οἱ σύεδροι διεσάφησαν, εἰ μὲν δεινότερον ἡγῶνται τὸ στρατηγὸν ἔχειν Ἕλληνα, ἢ δεσπότην βάρβαρον, ὁρῶς αὐτὰς ἔχειν ἡσυχίαν· εἰ δὲ Φιλοτιμῶνται λαβεῖν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν, ἄξια ταύτης δεῖν ἔφασαν αὐτὰς πεπραχότας, ἐπιζητεῖν τὴν τηλικαύτην δόξαν. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν παρα Ξέρξεω πρέσβεων ἐπίοντων τῇ Ἑλλάδι, καὶ γῆν καὶ ὕδωρ αἰτέντων, αἱ πόλεις ἅπασαι διὰ τῶν ἀποκρίσεων ἀπεδεκνύντο τὴν περὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας σπεδὴν. Ξέρξης δὲ ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλησπόντον ἐξεῦχθαι, καὶ τὸν Ἄθω διεσπᾶσθαι, προῆγεν ἐν τῶν Σάρδεων, ἐφ' Ἑλλησπόντε τὴν πορείαν ποιόμενος. ὡς δὲ ἦκεν εἰς Ἀβυδον, διὰ τῷ ζεύγματος τὴν δύναμιν διήγαγεν εἰς τὴν Ἑυρώπην. πορευόμενος δὲ διὰ τῆς Θράκης, πολλὰς προσελαμβάνετο στρατιώτας καὶ τῶν Θρακῶν καὶ τῶν ὁμόρων τέτοις Ἕλληνων. ὡς δ' ἦκεν εἰς τὸν ὀνομαζόμενον Δορίσκον, ἐνταῦθα μετεπέμψατο τὸ ναυτικόν, ὥς ἀμφοτέρως τὰς δυνάμεις εἰς ἓνα τόπον ἀθροιδῆναι. ἐποίησατο δὲ καὶ τὸν ἐξετασμόν τῆς στρατίας ἀπάσης. ἡμιθμῆθησαν δὲ τῆς πεζῆς δυνάμεως μυριάδες πλείους τῶν ὀδοήκοντα· νῆες δὲ σύμπασαι μακρὰί

Interea Xerxes copias per pontem in Thraciam ductas & apud Doriscum collectas lustravit.

Navium copiarumque & navalium numerus.

διελθεῖν τὰς παρόδας, ὀλίγοι, πρὸς μέντοιγε τὴν πρᾶξιν ἐφ' ἣν πορεύονται νῦν, πολλοί. ἀνιγματωδῶς δὲ καὶ ἄσαφῶς τῆς ἀποκρίσεως γενομένης, ἐπηρώτησαν αὐτὸν εἰ πρὸς εὐτελεῖ τινα πρᾶξιν αὐτὸς ἄγειν διανοεῖται. ἀπεκρίθη δὲ, ὅτι τῷ λόγῳ μὲν ἐπὶ τὴν Φυλακὴν ἄγει τῶν παρόδων, τῷ δὲ ἔργῳ περὶ τῆς κοινῆς ἐλευθερίας ἀποθανεμένους. ὥς ἐάν μὲν οἱ χίλιοι πορευθῶσιν, ἐπιφανεσέραν ἔσσεσθαι τὴν Σπάρτην, τέταν τελευτησάντων· ἐάν δὲ πανδημεὶ στρατεύσῃσι Λακεδαιμόνιοι, παντελῶς ἀπολειῖσθαι τὴν Λακεδαίμονα. ἐδόνα γὰρ αὐτῶν τολμήσειν Φεύγειν, ἵνα τύχη σωτηρίας. τῶν μὲν ἔν Λακεδαιμόνιῳ ἦσαν χίλιοι, καὶ σὺν αὐτοῖς Σπαρτιάται τριακόσιοι, τῶν δ' ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἅμα αὐτοῖς συνεκπεμφθέντων ἐπὶ τὰς Θερμοπύλας, τρισχίλιοι. ὁ μὲν ἔν Λεωνίδης μετὰ τετρακισχιλίων, προῆγεν ἐπὶ τὰς Θερμοπύλας. Λοκροὶ δὲ οἱ πλησίον τῶν παρόδων κατοικοῦντες ἐδεδώκεσαν μὲν γῆν καὶ ὕδωρ τοῖς Πέρσαις, κατεπαγγελλόμενοι δ' ἦσαν προκαταλήψεσθαι τὰς παρόδας· ὡς δ' ἐπίθοντο τὸν Λεωνίδην ἦμεν εἰς Θερμοπύλας, μετενόησαν, καὶ μετέθεντο πρὸς τὰς Ἑλλήνας. ἦγον δὲ εἰς τὰς Θερμοπύλας καὶ Λοκροὶ χίλιοι, καὶ Μιλησίων τοσῶτοι, καὶ Φωκῶν ἔ πολὺ λειπόμενοι τῶν χιλίων. ὁμοίως δὲ καὶ Θηβαίων ἀπὸ τῆς ἐτέρας μερίδος ὡς τετρακόσιοι. διεφέροντο γὰρ οἱ τὰς Θήβας κατοικοῦντες πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς πρὸς τὰς Πέρσας σμμαχίας. οἱ μὲν ἔν μετὰ Λεωνίδα συναχθέντες Ἕλληνες, τοσῶτοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, διέτριβον περὶ τὰς Θερμοπύλας, ἀμαμένοντες τὴν τῶν Περσῶν παρεσίαν.

Ad Acan-
thum urbem
progressus
Xerxes,

ε'. Ξέρξης δὲ μετὰ τὸν ἐξετασμὸν τῶν δυνάμεων προῆγεν εὐθύς μετὰ παντὸς τῆ στρατεύματος, καὶ μέχρι μὲν Ἀκάνθης πόλεως τῇ περὶ τῆς στρατῆς πορευομένης, συμπαρέπλει πᾶς ὁ εὐλογος· ἐκεῖθεν δὲ κατὰ τὸν διορυχθέντα τόπον διεκοιμήθησαν εἰς τὴν ἐτέραν θάλασσαν συντόμως καὶ ἄσφαλῶς. ὡς δ' ἦμεν ἐπὶ τὸν Ἡλιακὸν κόλπον, ἐπίθεται τὰς πολέμιας προκατειληφέναι τὰς παρόδας. διόπερ ἐνταῦθα προσαναλαβὼν τὴν δύναμιν, μετεπέμψατο τὰς ἀπὸ τῆς Ἑυρώπης συμμαχίας, ἔ' πολὺ λείποντας τῶν ἑικοσι μυριάδων. ὥς ἐχειν αὐτὸν πρὸς σύμ-
παν-

παντας ἐκ ἐλάττας τῶν ἐκατὸν μυριάδων, χωρὶς τῆς ναυτικῆς δυνάμεως. ὁ δὲ σύμπας ὄχλος τῶν τε ἐν ταῖς μακραῖς ναυσὶν ὄντων καὶ τῶν τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν ἀλλήν παρασκευὴν νομιζόντων, ἐκ ἐλάττων ἦν τῶν προειρημένων ὥς μηδὲν θαυμαστὸν εἶναι τὸ λεγόμενον ὑπὲρ τῆ πλήθους τῶν ὑπὸ Ξέρξε συναχθέντων. Φασὶ γὰρ τὰς αἰωνάας ποταμὰς διὰ τὴν τῆ πλήθους συνέχειαν ἐπιλιπεῖν, τὰ δὲ πελάγη τοῖς τῶν νεῶν ἰσίοις κατακαλυφθῆναι. μέγισται μὲν ἔν δυνάμεις τῶν εἰς ἰσορικήν μνήμην παραδεδομένων αἱ μετὰ Ξέρξε γινόμεναι παραδέδονται. τῶν δὲ Περσῶν κατεστρότοπευκῶτων παρὰ τὸν Σπερχειὸν ποταμὸν, ὁ μὲν Ξέρξης ἀπέσειλὲν ἀγγέλους εἰς τὰς Θερμοπύλας, τὰς ἅμα μὲν κατασκευασμένους τίνα διάνοιαν ἔχουσι περὶ τῆ πρὸς αὐτὸν πολέμου. προσέταξε δ' αὐτοῖς παραγγέλλειν, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης κελεύει τὰ μὲν ὅπλα πάντας ἀποθεῖναι, αὐτὰς δὲ ἀκινδύνους εἰς τὰς πατρίδας ἀπέναι, καὶ συμμαχῆς εἶναι Περσῶν καὶ ταῦτα πράξασιν αὐτοῖς ἐπηγγειλατο δώσειν χώραν τοῖς Ἑλλήσι πλείω καὶ βελτίω τῆς νῦν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένης. οἱ δὲ περὶ τὸν Λεωνίδην ἀκούσαντες τῶν ἀγγέλων, ἀπεκρίναντο, ὅτι καὶ συμμαχῶντες τῷ βασιλεῖ, χρησιμώτεροι μετὰ τῶν ὅπλων ἔσονται καὶ πολεμεῖν ἀναγκαζόμενοι, μετὰ τέτων γενναιότερον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνιῶνται. περὶ δὲ τῆς χώρας, ἣν ὑπισχνεῖται δώσειν, ὅτι πατριὸν ἐστὶ τοῖς Ἑλλήσι, μὴ διὰ κακίας, ἀλλὰ δι' ἀρετὴν κτᾶσθαι χώραν.

Græcos ad Thermopylas obstantes nuntiis evocat, ut abjectis armis discedant;

sed superbum Leonidæ responsum fert.

στ'. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἀκούσας παρὰ τῶν ἀγγέλων τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀποκρίσεις, προσεκαλέσατο Δημάρατον Σπαρτιάτην, ἐκ τῆς πατρίδος πεφευγότα πρὸς αὐτὸν καταγελάσας δὲ τῶν ἀποκρίσεων, ἐπρωτότησε τὸν Λάκωνα, πότερον οἱ Ἑλληνες ὀξύτερον τῶν ἐμῶν ἱππῶν Φεύξονται, ἢ πρὸς τηλικαύτας δυνάμεις παρατάξασθαι τολμήσεσι; τὸν δὲ Δημάρατον ἐπεῖν Φασιν, ὡς ἐδ' αὐτὸς σὺ τὴν ἀνδρίαν τῶν Ἑλλήνων ἀγνοεῖς; τὰς γὰρ ἀφισαμένους τῶν βαρβάρων Ἑλληνικαῖς δυνάμεσι καταπολεμεῖς. ὥς μὴ νόμιζε τὰς ὑπὲρ τῆς σῆς ἀρχῆς ἄμεινον τῶν Περσῶν ἀγωνιζόμενος, ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἐλευθερίας ἡττοῦ κινδυνεύσειν πρὸς τὰς Πέρσας. ὁ δὲ Ξέρξης καταγελάσας αὐτῶν, προσέταξεν ἀκολουθεῖν, ὅπως ἴδῃ Φεύγοντας

Contemta Demarati Lacedæmonii admonitione,

H

τὰς

primo Medos τὰς Λακεδαιμονίας. τὴν δὲ δύναμιν ἀναλαβὼν ἦκεν ἐπὶ
 impetum ja- τὰς ἐν Θερμοπύλαις Ἑλλήνας, προτάξας ἀπάντων τῶν
 cere in Græ- ἐθνῶν Μήδας· εἴτε δι' ἀνδρίαν προκρίνας αὐτὰς, εἴτε καὶ
 cos jabet, βεβλόμενος ἅπαντας ἀπολέσαι. ἐνῆν γὰρ ἐτι Φρόνημα

τοῖς Μήδοις τῆς τῶν προγόνων ἡγεμονίας ἐκάλαι κατα-
 πεπονημένης. συνέβη δὲ ἐν τοῖς Μήδοις εἶναι καὶ τῶν
 ἐν Μαραθῶνι τετελευτηκότων, συνυπέδειξε δὲ τοῖς Μή-
 δοις καὶ τῶν ἐν Μαραθῶνι τετελευτηκότων ἀδελφῆς καὶ
 υἱᾶς, νομίζων τέττας ἐκδυράσασθαι τιμωρήσασθαι τὰς Ἑλλη-
 νας. οἱ μὲν ἔν Μήδοι τῶτον τὸν τρόπον συνταχθέντες
 προσέπεσον τοῖς Φυλάττεσι τὰς Θερμοπύλας. ὁ δὲ Λεω-
 νίδης εὖ παρεσκευασμένος συνήγαγε τὰς Ἑλλήνας ἐπὶ τὸ
 σενότατον τῆς παρόδου.

ζ'. Γενομένης δὲ μάχης καρτερᾶς, καὶ τῶν μὲν
 βαρβάρων θρατήν ἐχόντων τῆς ἀρετῆς τὸν βασιλέα, τῶν
 δὲ Ἑλλήνων μμνησχομένων τῆς ἐλευθερίας, καὶ παρα-
 καλαμένων ὑπὸ τῷ Λεωνίδῃ πρὸς τὸν ἀγῶνα, θαυμαστὸν
 συνέβαινε γίνεσθαι τὸν κίνδυνον. συσάδην γὰρ ἔσης τῆς
 μάχης, καὶ τῶν πληγῶν ἐκ χειρὸς γινομένων, ἐτι δὲ
 τῆς συσάσεως πεπυκνωμένης, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἰσόρροπος
 ἦν ἡ μάχη. τῶν δ' Ἑλλήνων ὑπερεχόντων ταῖς ἀρεταῖς
 καὶ τῷ μεγέθει τῶν ἀσπίδων, μόγις ἐνέδωκαν οἱ Μήδοι.
 πολλοὶ μὲν γὰρ αὐτῶν ἔπεσον, ἐκ ὀλίγοι δὲ κατετραυ-
 ματίσθησαν. τοῖς δὲ Μήδοις ἐπιτεταγμένοι Κίσσιοι καὶ
 Σάκαι κατ' ἀρετὴν ἐπίλεκτοι διεδέξαντο τὴν μάχην, καὶ
 νεοχμοὶ πρὸς διαπεπονημένους συμβαλόντες, ὀλίγον μὲν
 χρόνον ὑπέμενον τὸν κίνδυνον, κτεινόμενοι δ' ὑπὸ τῶν
 περὶ τὸν Λεωνίδην καὶ βιαθέντες ὑπεχώρησαν. ἀσπίσι
 γὰρ καὶ πέλταις μικραῖς οἱ βάρβαροι χρώμενοι, κατὰ
 μὲν τὰς ἐυρυχωρίας ἐπλεονέκτεν, ἐυκίνητοι γενόμενοι,
 κατὰ δὲ τὰς στενοχωρίας τὰς μὲν πολεμίας ἐκ εὐχερῶς
 ἐτίτρωσκον, συμπεφραγμένους καὶ μεγάλαις ἀσπίσι σκεπα-
 ζομένους ὅλον τὸ σῶμα· αὐτοὶ δὲ διὰ τὰς καφότητας τῶν
 σκεπαστήριων ὅπλων ἐλαττέμενοι, πυκνοῖς τραύμασι περιέ-
 πικτον. τέλος δὲ ὁ Ξέρξης πάντα μὲν τὸν περὶ τὰς
 παρόδους τόπον νεκρῶν ἐσρωμένον, τὰς δὲ βαρβάρους ἐχ-
 τὸν Persas ὑπομένοντας τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀρετάς, προσέπεμψε τὰς
 ipsos, qui im- τῶν Περσῶν ἐπιλέκτες, ὀνομαζόμενας ἀθανάτας, καὶ δο-
 κῆντας

πάντας ταῖς ἀνδραγαθίαις κρατεῦειν τῶν συστρατευομένων. *mortales vo-*
 ὡς δὲ καὶ ἔτοι βραχὺν ἀντιστάντες χρόνον ἔφυγον, τότε *cantur; sed*
 μὲν τῆς νυκτὸς ἐπιλαβέσης διελύθησαν, παρὰ μὲν τοῖς *ingenti cæde*
 βαρβάροις, πολλῶν ἀνηρημένων, παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησιν *utrique re-*
 ὀλίγων πεπτακότων. *pulsi.*

ή. Τῇ δ' ὑπεραίᾳ Ξέρξης μὲν, παρὰ προσδοκίαν *Tertio proelio*
 αὐτῷ τῆς μάχης λαβέσης τὸ τέλος, ἐξ ἀπάντων τῶν *victi Persæ.*

ἔθνων ἐπέλεξε τὰς δοκῦντας ἀνδρίας καὶ θράσει διαφέ-
 ρειν, καὶ πολλὰ δεηθεὶς αὐτῶν, προσεῖπεν ὅτι βιασα-
 μένοις αὐτοῖς τὴν εἰσοδὸν δωρεὰς ἀξιολόγως δώσει, Φεύ-
 γουσι δὲ θάνατος ἔσται τὸ πρόστιμον. τέτων δὲ μετὰ

μεγάλῃ συσροφῇ καὶ βίας ἐπιβίαζάντων τοῖς Ἕλλησιν,
 οἱ περὶ Λεωνίδην τότε συμφράξαντες, καὶ τείχει πα-
 ρακλήσιαν ποιησάμενοι τὴν σύσασιν, ἐκθύμως ἡγωνίζοντο.

ἐπὶ τοσούτῳ δὲ προέβησαν ταῖς προθυμίαις, ὥς τὰς ἑω-
 θύτας ἐκ διαδοχῆς μεταλαμβάνειν τῆς μάχης ἢ συνεχώ-
 ρησαν, ἀλλὰ τῇ συνεχείᾳ τῆς κακοπαθείας περιγεγόμενοι,

πολλὰς ἀνῆρκεν τῶν ἐπιλέκτων βαρβάρων. ἐφημερεύοντες
 δὲ τοῖς κινδύνοις, ἡμιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους. οἱ μὲν γὰρ

πρεσβύτεροι πρὸς τὰς τῶν νέων ἀκμας ὑπερεβάλλοντο, οἱ
 δὲ νεώτεροι πρὸς τὰς τῶν πρεσβυτέρων ἐμπειρίας τε καὶ
 δόξας ἡμιλλῶντο. τέλος δὲ Φευγόντων καὶ τῶν ἐπιλέκ-
 των, οἱ τὴν ἐπιτεταγμένην εἰσὶν ἔχοντες τῶν βαρβά-
 ρων, συμφράξαντες, ἐκ ἑωῶν Φεύγειν τὰς ἐπιλέκτας.

διόπερ ἠναγκάζοντο πάλιν ἀνασρέφειν καὶ μάχεσθαι. ἀπο-
 ρεμένους δὲ τῇ βασιλεύῳ καὶ νομίζοντος μηδένα τολμήσειν

ἔτι μάχεσθαι, ἦκε πρὸς αὐτὸν Τραχινίος τις τῶν ἐγχα-
 ρίων, ἐμπειρὸς ὢν τῆς ὀρεινῆς χώρας· ἔτος τῷ Ξέρξῃ

προσελθὼν, ἐπηγγέλματο διὰ τινος ἀτραπῆς σευῆς καὶ πα-
 ρακρήμους τὰς Πέρσας ὀδηγήσειν, ὥς γενέσθαι τὰς συνελ-
 θόντας αὐτῷ κατόπιν τῶν περὶ τὸν Λεωνίδην καὶ τέτρῳ

τῷ πρόπῳ περιληφθέντας αὐτὰς εἰς τὸ μέσον, ῥαδίως
 ἀναιρεθήσεσθαι. ὁ δὲ βασιλεὺς περιχαρὴς ἐγένετο, καὶ

τιμήσας δωρεαῖς τὸν Τραχινίον, συνέξέπεμψε αὐτῷ στρα-
 τιώτας δισμυρίας νυκτός. τῶν δὲ παρὰ τοῖς Πέρσαις τις

ὄνομα Τυρασιάδας, τὸ γένος ὢν Κυμαῖος, Φιλόκαλος δὲ,
 καὶ τὸν τρόπον ὢν ἀγαθός, διαδράς ἐκ τῆς τῶν Περσῶν

Tandem Tra-
chinius qui-
dam per mon-
tana viam
monstrat;

quod per
transfugam
Leonidas
comperit.

παρεμβολῆς νυκτός, ἦκε πρὸς τὰς περὶ τὸν Λεωνίδην, καὶ τὰ περὶ τὸν Τραχίνιον ἀγνοῶσιν ἐδήλωσεν.

Dimissis itaque relliquis, Leonidas cum solis Spartanis restitit,

Ἰ. Ἀέσαντες δ' οἱ Ἕλληνες συνήδρευσαν περὶ μέσας νύκτας, καὶ ἐβελείσαντο περὶ τῶν ἐπιφερομένων κινδύνων. ἔνιοι μὲν ἔφασαν δεῖν παραχρῆμα καταλιπόντας τὰς παρόδας διασώζεσθαι πρὸς τὰς σιμμάχους· ἀδύνατον γὰρ εἶναι τοῖς μέναισι τυχεῖν σωτηρίας· Λεωνίδης δὲ ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων Φιλοτιμύμενος αὐτῷ τε δόξαν περιτεῖναι μεγάλην καὶ τοῖς Σπαρτιάταις, προσέταξε τὰς μὲν ἄλλας Ἕλληνας ἅπας ἀπιέναι καὶ σῶζειν ἑαυτὰς, ἵνα κατὰ τὰς ἄλλας μάχας συναγωνίζωνται τοῖς Ἕλλησιν· αὐτὸς δὲ τὰς Λακεδαιμονίους ἔφησε δεῖν μένειν, καὶ τὴν Φυλακὴν τῶν παρόδων μὴ λιπεῖν. πρέπει γὰρ τὰς ἡγμένους τῆς Ἑλλάδος, ὑπὲρ τῶν πρωτείων ἀγωνιζομένους, ἐτοιμῶς ἀποθνήσκειν. εὐδύς μὲν ἔν οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἀπηλλάγησαν. ὁ δὲ Λεωνίδης μετὰ τῶν πολιτῶν ἡρώϊκας πράξεις καὶ παραδόξους ἐπετελέσματο. ὀλίγων δ' ὄντων Λακεδαιμονίων, (Θεσπιεῖς γὰρ μόνους παρακατέσχε) καὶ τὰς σύμπαντας ἔχων ἢ πλείους τῶν πεντακοσίων, ἐτοιμος ἦν ἀποδέξασθαι τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος θάνατον. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν μετὰ τῇ Τραχινίᾳ Πέρσαι περιελθόντες τὰς δυσχωρίας, ἄφνω τὰς περὶ τὸν Λεωνίδην ἀπέλαβον εἰς τὸ μέσον. οἱ δ' Ἕλληνες τὴν μὲν σωτηρίαν ἀπογνόντες, τὴν δ' εὐδοξίαν ἐλόμενοι, μιᾷ Φωνῇ τὸν ἡγόμενον ἤξικεν ἄγειν ἐπὶ τὰς πολεμίας, πρὶν ἢ γινῶναι τὰς Πέρσας τὴν τῶν ἰδίων περιόδον. Λεωνίδης δὲ τὴν ἐτοιμότητα τῶν στρατιωτῶν ἀποδεξάμενος, τέτοις παρήγγειλε ταχέως ἀριστοποιεῖσθαι, ὥς ἐν ᾧδε δειπνησομένους, αὐτὸς δ' ἀκολούθως τῇ παραγγελίᾳ τροφὴν προσηνέγκατο· ἔτω γὰρ δυνήσασθαι πολὺν χρόνον ἰσχύειν καὶ φέρειν τὴν ἐν τοῖς κινδύνοις ὑπομονήν. ἐπεὶ δὲ συντόμως ἀναλαβόντες αὐτὰς, ἐτοιμοὶ πάντες ὑπῆρξαν, παρήγγειλε τοῖς στρατιώταις, εἰσπεσόντας εἰς τὴν παρεμβολὴν φονεύειν τὰς ἐντυγχάνοντας, καὶ ἐπ' αὐτὴν ὀρμῆσαι τὴν τῷ βασιλέως σκηπνῇ.

qui tandem omnes fortiter pugnantes, caesaque

Ι. Οὗτοι μὲν ἔν ἀκολούθως ταῖς παραγγελίαις συμφράξαντες νυκτὸς εἰσέπεσον εἰς τὴν τῶν Περσῶν στρατοπεδείαν, προκαθηγμένους τῷ Λεωνίδῃ. οἱ δὲ βάρβαροι

διὰ

δια τε τὸ παράδοξον καὶ τὴν ἀγνοίαν μετὰ πολλῆς θορύ- magna Persa-
 βας συνέτρεχον ἐν τῶν σκηναῶν ἀτάκτως, καὶ νομίσαντες rum multitu-
 τες μετὰ τῇ Τραχινίᾳ πορευομένους ἀπολωλέναι, καὶ τὴν buere.
 εὐνοαμὴν ἅπασαν τῶν Ἑλλήνων παρεῖναι, κατεπλάγησαν.
 εἰδὼ καὶ πολλοὶ μὲν ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Λεωνίδην ἀνηρῶν-
 το, πλείους δὲ ὑπὸ τῶν ἰδίων, ὡς ὑπὸ πολεμίων, διὰ
 τὴν ἀγνοίαν ἀπώλυντο. ἥ τε γὰρ νύξ ἀφῆρτο τὴν
 ἀληθινήν ἐπίγνωσιν, ἥ τε ταραχὴ κατ' ὅλην ἔσα τὴν
 στρατοπεδείαν, εὐλόγως πολὺν ἐποίει φόνον. ἔκτεινον γὰρ
 ἀλλήλους, ἃ διδασκῆς τῆς περιστάσεως τὸν ἐξετασμὸν ἀκριβῆ-
 διά τὸ μήτε ἡγεμόνος παραγγελίαν, μήτε συνθήματος
 ἐρώτησιν, μήτε ὅλως διανοίας κατάσασιν ὑπάρχειν. εἰ
 μὲν ἔν ὁ βασιλεὺς ἔμεινεν ἐπὶ τῆς βασιλικῆς σκηνῆς,
 ῥαδίως αὖ καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀνηρεῖτο, καὶ
 ὁ πόλεμος ἅπας ταχείας αὖ ἐτετεύχει καταλύσεως· νῦν
 δ' ὁ μὲν Ξέρξης ἦν ἐκπετηδῆκώς πρὸς τὴν ταραχήν, οἱ
 δ' Ἕλληνες εἰσπεσόντες εἰς τὴν σκηνήν, τες ἐγκαταλει-
 φθέντας ἐν αὐτῇ σχεδὸν ἅπαντας ἐφόνευσαν. τῆς δὲ
 νυκτὸς καθεσώσης ἐπλανῶντο κατ' ὅλην τὴν παρεμβολήν,
 ζητῶντες τὸν Ξέρξην εὐλόγως. ἡμέρας δὲ γενομένης καὶ
 τῆς ὅλης περιστάσεως δηλωθείσης, οἱ μὲν Πέρσαι θεω-
 ρῶντες ὀλίγους ὄντας τες Ἕλληνας, κατεφρόνησαν αὐτῶν,
 καὶ κατὰ σῶμα μὲν ἃ συνεπλέκοντο, φοβέμενοι τὰς ἀρε-
 τὰς αὐτῶν· ἐν δὲ τῶν πλαγίων καὶ ἐξόπιθεν περιϊτά-
 μενοι, καὶ πανταχόθεν τοξεύοντες καὶ ἀκοντίζοντες,
 ἅπαντας ἀπέκτειναν. οἱ μὲν ἔν μετὰ Λεωνίδα τὰς ἐν
 Θερμοπύλαις παρόδας τηρῶντες, τοῖσιν ἔσχον τῇ βίᾳ τὸ
 τέλος.

ια. Ὡν τὰς ἀρετὰς τίς ἐκ αὐτῶν θαυμάσειεν; ὅτινες Laudes justæ
 μὴ γνώμῃ χρησάμενοι, τὴν μὲν ἀφωρισμένην τάξιν ὑπὸ his vindicatæ.
 τῆς Ἑλλάδος ἐκ ἔλιπον, τὸν ἑαυτῶν δὲ βίον προθύμως
 ἐπέδωκαν εἰς τὴν κοινήν τῶν Ἑλλήνων σωτηρίαν καὶ
 μᾶλλον εἴλοντο τελευτᾶν καλῶς ἢ ζῆν αἰσχυρῶς. καὶ
 τὴν τῶν Περσῶν δὲ κατάπληξιν ἐκ αὐτῶν τις ἀπίσταναι γε-
 νέσθαι. τίς γὰρ αὖ τῶν βαρβάρων ὑπέλαβε τὸ γεγενη-
 μένον; τίς δ' αὖ προσεδόκησεν ὅτι πεντακῶσι τοὺς ἀριθ-
 μὸν ὄντες ἐτόλμησαν ἐπιθέσθαι ταῖς ἑκατὸν μυριάσι; εἰδὼ
 καὶ τίς ἐκ αὐτῶν τῶν μεταγενετέρων ζηλώσαι τὴν ἀρετὴν
 τῶν

τῶν ἀνδρῶν, ὅτινες τῷ μεγέθει τῆς περιάσεως κατε-
 σχημένοι, τοῖς μὲν σώμασι κατεπονήθησαν, ταῖς δὲ ψυ-
 χαῖς ἐχ ἡττήθησαν; τοιγαρὲν ἔτοι μόνοι τῶν μνημο-
 νευομένων, κρατηθέντες ἐνδοξότεροι γεγόνاسι τῶν ἄλλων
 τῶν τὰς καλλίστας νίκας ἀπενηνεγμένων. χρηὲ γὰρ ἐκ
 ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων κρίνειν τὰς ἀγαθὰς ἀνδρας, ἀλλ'
 ἐκ τῆς προαιρέσεως τὲ μὲν γὰρ ἡ τύχη κυρία, τὲ δ'
 ἡ προαίρεσις δοκιμάζεται. τίς γὰρ ἂν ἐκείνων ἀμείνων
 ἀνδρας κρίνειεν, ὅτινες ἐδὲ τῷ χίλιος ὦ μέρει τῶν πολε-
 μίων ἴσοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες, ἐτόλμησαν τοῖς ἀπιστέμοις
 πλήθεσι παρατάξαι τὴν ἑαυτῶν ἀρετὴν; ἢ κρατήσιν τῶν
 τοσούτων μυριάδων ἐλπίζοντες, ἀλλ' ἀνδραγαθία τὰς πρὸ
 αὐτῶν ἄπαντας ὑπερβαλεῖν νομίζοντες· καὶ τὴν μὲν μά-
 χην αὐτοῖς εἶναι κρίνοντας πρὸς τὰς βαρβάρους, τὸν ἀγῶ-
 να δὲ καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀριστείων κρίσιν πρὸς ἄπαντας
 τὰς ἐπ' ἀρετῇ θαυμαζόμενας ὑπάρχειν. μόνοι γὰρ τῶν
 ἐξ αἰῶνος μνημονευομένων ἔλιντο μᾶλλον τηρεῖν τὰς τῆς
 πόλεως νόμους, ἢ τὰς ἰδίας ψυχὰς· ἢ δυσφορῶντες ἐπὶ
 τῷ μεγέθει ἑαυτοῖς ἐφεσάμην κινδύνους, ἀλλὰ κρίνοντας
 εὐκταϊότατον εἶναι τοῖς ἀρετὴν ἀσκήσι τοιούτων ἀγώνων
 τυγχάνειν. δικαίως δ' ἂν τις τέττας καὶ τῆς κοινῆς τῶν
 Ἑλλήνων ἐλευθερίας αἰτίας ἡγήσαιτο, ἢ τὰς ὑπεροχὴν ἐν
 ταῖς πρὸς Ξέρξην μάχαις νικήσαντας. τέτων γὰρ τῶν
 πράξεων μνημονεύοντες οἱ μὲν βάρβαροι κατεπλάγησαν,
 οἱ δὲ Ἕλληνες παρωξύνθησαν πρὸς τὴν ὁμοίαν ἀνδρα-
 γαθίαν· καθόλου δὲ μόνοι τῶν πρὸ ἑαυτῶν διὰ τὴν ὑπερ-
 βολὴν τῆς ἀρετῆς εἰς ἀθανασίαν μετέλλαξαν. διόπερ
 ἐχ οἱ τῶν ἱστοριῶν συγγραφεῖς μόνοι, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ
 τῶν ποιητῶν καθύμνησαν αὐτῶν τὰς ἀνδραγαθίας. ὦν
 γέγονε καὶ Σιμωνίδης ὁ μελοποιὸς, ἄξιον τῆς ἀρετῆς αὐ-
 τῶν ποιήσας ἐγκώμιον, ἐν ᾧ λέγει·

“Τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων εὐκλεῆς μὲν αἶ
 “τύχα, καλὸς δ' ὁ πότμος, βωμὸς δ' ὁ τάφος· προγό-
 “νων δὲ μνηστis· ὁ δ' ὅτιος ἔκαινος. ἐντάφιον δὲ τοῖς-
 “τον ἔτ' εὐρὺς, ἔθ' ὁ πανδαμάτωρ ἀμυρῶσει χρόνος,
 “ἀνδρῶν ἀγαθῶν. ὁ δὲ σηπὸς ὀικετῶν εὐδοξίαν Ἑλλά-
 “δος ἔλατο. μαρτυρεῖ δὲ Λεωνίδας ὁ Σπάρτας βασι-
 “λεὺς, ἀρετᾶς μέγαν λελοιπῶς κόσμον, ἀέναόν τε κλέος.”

ιβ'. Η-

λῶν καὶ διεσηκῶτων λιμένων ἐκπλέουσι. τέλος δὲ κατὰ τὴν Θερμοκλέους κρίσιν οἱ Ἕλληνες παντὶ τῷ στόλῳ τοῖς πολεμίοις ἐπέπλευσαν. τῶν δὲ βαρβάρων ἐκ πολλῶν λιμένων ἀναγομένων, τὸ μὲν πρῶτον οἱ περὶ τὸν Θερμοκλέα διεσπαρμένοι τοῖς Πέρσαις συμπλεκόμενοι, πολλὰς μὲν ναῦς κατέδυσαν, ἐκ ὀλίγας δὲ Φυγεῖν ἀναγκάσαντες, μέχρι τῆς γῆς κατεδίωξαν· μετὰ δὲ ταῦτα παντὸς τῆς στόλης συναχθέντος, καὶ γενομένης ναυμαχίας ἰσχυρᾶς, μέρει μὲν τῶν νεῶν ἐκότεροι ἐπρωτέρησαν, ἑδότεροι δὲ ὀλοσχερεῖ νίκῃ πλεονεκτήσαντες, νυκτὸς ἐπιλαβέσης διελύθησαν.

Pugna nocte interrupta; victoria dubia.

Oborta tempestas Persarum classis magnam infestitragem.

γ'. Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν χειμῶν ἐπιγενομένων μέγας πολλὰς ἐκτὸς τῆς λιμένος ὁρμήσας τῶν νεῶν διέφθειρεν ὥστε δοκεῖν τὸ θεῖον ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ἑλλήνων, ἵνα τῆς πλήθους τῶν βαρβαρικῶν νεῶν ταπεινωθέντος, ἀντίπαλος ἡ τῶν Ἑλλήνων δύναμις γένηται, καὶ πρὸς τὰς ναυμαχίας ἀξιοχρεῶς. διόπερ οἱ μὲν Ἕλληνες αἰεὶ μᾶλλον ἐθάρρουν, οἱ δὲ βάρβαροι αἰεὶ πρὸς τὰς κινδύνους ἐγίνοντο δειλότεροι. ἔμην ἄλλ' ἀναλαβόντες αὐτὰς ἐκ τῆς ναυαγίας, ἀπάσαις ταῖς ναυσὶν ἀνήχθησαν ἐπὶ τὰς πολεμίας. οἱ δ' Ἕλληνες προσγενομένων αὐτοῖς τριηρῶν πεντήκοντα Ἀττικῶν, ἀντιπαρετάχθησαν τοῖς βαρβάροις. ἦν δ' αὐτῶν ἡ ναυμαχία παραπλησίως ταῖς περὶ τὰς Θερμοπύλας μάχαις. οἱ μὲν γὰρ Πέρσαις διεγνώπεισαν βιάσασθαι τὰς Ἕλληνας, καὶ τὸν Εὐριππον διεκπλεῦσαι· οἱ δ' Ἕλληνες ἐμφράξαντες τὰ σενὰ τῶν ἐντὸς τῆς Εὐβοίας συμμαχόντων. γενομένης δὲ ναυμαχίας ἰσχυρᾶς, πολλὰς νῆες παρ' ἀμφοτέρων διεφθάρησαν, καὶ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἠναγκάσθησαν ἀνακάμπτειν ἐπὶ τὰς οἰκείας λιμένας. ἀρισεῦσαι δὲ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ναυμαχίαις Φασί, παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησιν Ἀθηναῖς, παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις Σιδωνίαις. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Ἕλληνες ἀνέσαντες τὰ περὶ Θερμοπύλας γινόμενα, πυθόμενοι δὲ καὶ τὰς Πέρσας περὶ προάγειν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἠθύμησαν. διόπερ ἀποπλεύσαντες εἰς Σαλαμῖνα, διέτριβον ἐνταῦθα. οἱ δ' Ἀθηναῖοι θεωρῶντες πανδημεῖ κινδυνεύοντας τὰς ἐν ταῖς Ἀθήναις, τέκνας μὲν καὶ γυναῖκας, τῶν τε ἄλλων χρησίμων ὅσα δυνα-

τὸν

τὸν ἦν, εἰς τὰς ναῦς ἐνδέντες, διεκόμεσαν εἰς Σαλαμίνα. ὁ δὲ τῶν Περσῶν ναύαρχος πυθόμενος τὸν τῶν πολεμίων ἀπόπλεον, κατῆρεν εἰς τὴν Ἑυβοίαν μετὰ πάντος τῆς σῶλε, καὶ τὴν τῶν Ἰστιαίων πόλιν βίᾳ χειρωσάμενος καὶ διαρπάσας τὴν χώραν αὐτῶν ἐδήλωσεν.

ιδ. Ἄμα δὲ τέτοις πραττομένοις Ξέρξης ἀπὸ τῶν Terrestri itinere Xerxes a Thermopylis usque in Atticam progressus, omnia vastat.
Θερμοπυλῶν ἀναζεύξας, προῆγε διὰ τῆς Φωκίων χώρας, πορθῶν μὲν τὰς πόλεις, καταφθείρων δὲ τὰς ἐπὶ τῆς χώρας κτήσεις. οἱ δὲ Φωκεῖς μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἡρημένοι, καὶ θεωρῶντες αὐτὰς ἐν ἀξιομάχῃς ὄντας, τὰς μὲν πόλεις ἀπάσας ἐξέλιπον πανδημεῖ, πρὸς δὲ ταῖς δυσχωρίας τὰς ἐν τῷ Παρνασσῷ κατέφυγον. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς τὴν μὲν τῶν Δωριέων χώραν διεξιὼν, ἄδεν ἠδίκηε (συνεμάχην γὰρ Πέρσαις) αὐτὸς δὲ μέρος μὲν δυνάμει ἀπέλιπε, καὶ προσέταξεν εἰς Δελφὸς ἵεναι, καὶ τὸ μὲν τέμενος τῷ Ἀπόλλωνος ἐμπρῆσαι, τὰ δὲ ἀναθήματα συλῆσαι. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν ἄλλων βαρβάρων προελθὼν εἰς τὴν Βοιωτίαν κατεσρατοπέδευσεν. οἱ δ' ἐπὶ τὴν σύλησιν τῆς μαντεῖας πεμφθέντες, προῆλθον μὲν μέχρι τῆς ναῆς τῆς Προναίας Ἀθηναῖς· ἐνταῦθα δὲ παραδόξων ὄμβρων καὶ μεγάλων κεραυνῶν πολλῶν ἐν τῷ περιέχοντος πεσόντων, πρὸς δὲ τέτοις τῶν χειμῶνων πέτρας μεγάλας ἀπορρήξαντων εἰς τὸ σρατόπεδον τῶν βαρβάρων, συνέβη διαφθαρῆναι συχνὰς τῶν Περσῶν, πάντας δὲ καταπλαγέντας τὴν τῶν Θεῶν ἐνέργειαν, Φυγεῖν ἐκ τῶν τόπων. τὸ μὲν ἔν ἐν Δελφοῖς μαντεῖον δαιμονία τινὶ προνοίᾳ τὴν σύλησιν διέφυγεν· οἱ δὲ Δελφοὶ τῆς τῶν Θεῶν ἐπιφανείας ἀθάνατον ὑπόμνημα καταλιπεῖν τοῖς μεταγενεστέροις βεβλόμενοι, τρόπαιον ἔστησαν παρὰ τὸ τῆς Προναίας Ἀθηναῖς ἱερὸν, ἐν ᾧ τότε τὸ ἐλεγεῖον ἐνέγραψαν.

Μυῖα μὲν τ' ἀλεξάνδρῃ πολέμῳ καὶ μάρτυρᾳ νίκῃς

Δελφοὶ με εἶσαν, Ζεὺς ἡ χαρίζομενος,

Σύν Φοῖβῳ πτολίπορδον ἀπώσάμενοι εἶχα Μήδων,

Καὶ χαλκοσέφανον βυσσάμενοι τέμενος.

Ξέρξης δὲ διὰ τῆς Βοιωτίας διεξιὼν, τὴν μὲν τῶν Θεσπιάων χώραν κατέφθειρε, τὰς δὲ Πλαταιὰς ἐρήμικας ἔσας ἐνέπρησεν. οἱ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι ταύταις κατοικῶντες

πάντες ἐπεφύγεισαν εἰς Πελοπόννησον πανδημεῖ. μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβαλόντες, τὴν μὲν χώραν ἐδήωσαν, τὰς δὲ Ἀθήνας κατέσκαψαν, καὶ τὰς τῶν θεῶν ναὺς ἐνέπησαν. τῷ δὲ βασιλεῶς περὶ ταῦτα διατρίβοντος, κατέπλευσεν ὁ στόλος ἐκ τῆς Ἐυβοίας εἰς τὴν Ἀττικὴν, πεπορθηκώς τὴν τε Ἐυβοίαν καὶ τὴν παράλιον τῆς Ἀττικῆς.

Græcorum
consilia di-
versa de ine-
unda pugna
navali.

ιέ. Κατὰ δὲ τῷτον τὸν καιρὸν Κερκυραῖοι μὲν πληρώσαντες ἐξήκοντα τριῆεις διέτριβον περὶ τὴν Πελοπόννησον· ὡς μὲν αὐτοὶ Φασιν, ἐδυνάμενοι κάμψαι τὸ περὶ Μαλέαν ἀκρωτήριο, ὡς δὲ τινὲς τῶν συγγραφέων ἰσορῶσι, παραδοκῶντες τὰς τῷ πολέμῳ ῥοπὰς, ὅπως Περσῶν μὲν κρατησάντων, ἐκείνοις δώσειν ὕδωρ καὶ γῆν, τῶν δ' Ἑλλήνων νικούντων δόξωσιν αὐτοῖς βεβηθημέναι. οἱ δὲ περὶ τὴν Σαλαμῖνα διατρίβοντες Ἀθηναῖοι, θεωρῶντες τὴν Ἀττικὴν πυρπολαμένην, καὶ τὸ τέμενος τῆς Ἀθηνᾶς ἀκρόντες κατεσκάφθαι, δεινῶς ἠθύμεν. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἄλλας Ἑλλήνας πολὺς κατεῖχε φόβος, πανταχόθεν συνελθλαμένους εἰς αὐτὴν τὴν Πελοπόννησον. ἔδοξεν ἔν αὐτοῖς πάντας τὰς ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένους συνεδρεῦσαι, καὶ βελεύεσθαι κατὰ ποῖας τόπους συμφέροι πεποιῆθαι τὴν ναυμαχίαν. πολλῶν δὲ καὶ ποικίλων ῥηθέντων οἱ μὲν Πελοποννήσιοι τῆς ἰδίας μόνον ἀσφαλείας φροντίζοντες, ἔφασαν δεῖν περὶ τὸν Ἰσθμὸν συστήσασθαι τὸν ἀγῶνα. τετειχισμένῃ γὰρ αὐτῇ καλῶς, εἰάν τι περὶ τὴν ναυμαχίαν γένηται πταῖσμα, δυνήσεσθαι τὰς ἡτυχηκότας εἰς ἐτοιμοτάτην ἀσφάλειαν καταφυγεῖν τὴν Πελοπόννησον· εἰάν δὲ συγχείσωσιν ἑαυτὰς εἰς μικρὰν νῆσον τὴν Σαλαμῖνα,

Aptissimum
locum ad Sa-
laminem esse
Themistocles
censet.

δυσβοηθήτοις κακοῖς περιπεσεῖσθαι. Θεμιστοκλῆς δὲ συνέβλευσε περὶ τὴν Σαλαμῖνα ποιεῖσθαι τὸν ἀγῶνα τῶν νεῶν. πολλὰ γὰρ πλεονεκτήσει ἐν ταῖς ξυνοχαρίαις τὰς ὀλίγοις σκάφεσι διαγωνιζάμενας πρὸς πολλαπλασίας ναῦς. καθόλου δὲ τὸν περὶ τὸν Ἰσθμὸν τόπον ἀπεφαίνετο παντελῶς ἄβητον ἔσεσθαι πρὸς τὴν ναυμαχίαν. ἔσεσθαι γὰρ πελάγιον τὸν ἀγῶνα, καὶ τὰς Πέρσας διὰ τὴν ἐνρυχαρίαν ῥαδίως καταπονήσεσθαι τὰς ὀλίγας ναῦς ταῖς πολλαπλασίαις. ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ διαλεχθεῖς οἱ

κε.α

καὶ ναυμαχίᾳ κρίνειν τὸν ἀγῶνα. ἦσαν δὲ αἱ τριῆρεις διατεταγμέναι κατὰ ἔθνος, ἐξῆς, ἵνα διὰ ὁμοφωνίαν καὶ γνῶσιν προθύμως ἀλλήλοις βοηθῶσιν. ἔτω δὲ ταχθέντος τῆ ναυτικῆς σόλης, τὸ μὲν δεξιὸν κέρας ἐπέϊχον Φοίνικες, τὸ δ' ἐυώνυμον οἱ μετὰ τῶν Περσῶν ὄντες Ἕλλη-
 νες. οἱ δὲ τῶν Ἰώνων ἡγεμόνες ἀπέστειλαν ἄνδρα Σά-
 μιον πρὸς τὰς Ἑλλήνας, τὸν διασαφῆσοντα περὶ τῶν δε-
 δογμένων τῷ βασιλεῖ, καὶ περὶ τῆς ὅλης ἐκτάξεως, καὶ
 διότι κατὰ τὴν μάχην ἀποσπῶνται τῶν βαρβάρων. τῷ
 δὲ Σαμίᾳ λάττρα διανηξαμένῃ, καὶ περὶ τέττα διασαφῆ-
 σαντος τοῖς περὶ τὸν Ἑυρυβιάδην, ὁ μὲν Θεμισοκλῆς,
 κατὰ νῦν αὐτῷ προκεχωρηκότες τῷ στρατηγήματος, περι-
 χαρῆς ἦν, καὶ τὰ πλήθη παρεκάλεσεν εἰς τὸν κίνδυνον
 οἱ δ' Ἕλληνες ἐπὶ τῇ τῶν Ἰώνων ἐπαγγελίᾳ θαρσύνον-
 τες, καὶ τῆς περιστάσεως βιαζομένης αὐτὰς παρὰ τὴν ἰδίαν
 προαίρεσιν ναυμαχεῖν, ἀπὸ τῆς Σαλαμῖνος προθύμως συγ-
 κατέβαινον εἰς τὴν ναυμαχίαν.

Pugna com-
 mittitur ad
 Salaminem,

ἡ. Τέλος δὲ τῶν περὶ τὸν Ἑυρυβιάδην καὶ Θεμι-
 σοκλέα διαταξάντων ἰσὺς δυνάμεις, τὸ μὲν ἐυώνυμον μέρος
 ἐπέϊχαν Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, πρὸς τὸ Ἴων Φοινί-
 κων ναυτικὸν ἀντιταχθσόμενοι· (μεγάλῃν γὰρ οἱ Φοίνικες
 ὑπεροχὴν εἶχον, διὰ τε τὸ πλῆθος καὶ διὰ τὴν ἐκ προ-
 γένων ἐν τοῖς ναυτικοῖς ἔργοις ἐμπειρίαν) Ἀιγινῆται δὲ
 καὶ Μεγαρεῖς τὸ δεξιὸν κέρας ἀνεπλήρουν· (ἔτοι γὰρ ἐδό-
 κεν εἶναι ναυτικώτατοι μετὰ τῆς Ἀθηναίης, καὶ μάλιστα
 φιλοτιμηθήσεσθαι, διὰ τὸ μόνες Ἴων Ἑλλήνων μηδεμίαν
 ἔχειν καταφυγὴν, εἰ τι συμβαίῃ πταῖσμα κατὰ τὴν ναυ-
 μαχίαν) τὴν δὲ μέσσην τάξιν ἐπέϊχε τὸ λοιπὸν Ἴων Ἑλ-
 λήνων πλῆθος. ἔτοι μὲν ἐν ἴσῳ τὸν τρόπον συνταχθέν-
 τες ἐξέπλευσαν, καὶ τὸν πόρον μεταξὺ Σαλαμῖνος καὶ
 Ἡρακλείας κατεῖχον. ὁ δὲ βασιλεὺς τῷ μὲν ναυάρχῳ
 προσέταξεν ἐπιπλεῖν τοῖς πολεμίοις, αὐτὸς δ' εἰς τὸν ἐναν-
 τίον ἴσον τῆς Σαλαμῖνος παρήλθεν, ἐξ ἧς θεωρεῖν ἦν
 τὴν ναυμαχίαν γινομένην. οἱ δὲ Πέρσαι τὸ μὲν πρῶτον
 πλέοντες διετήρουν τὴν ἰάξιν, ἔχοντες πολλὴν ἐυρυχωρίαν·
 ὡς δ' εἰς τὸ σενὸν ἦλθον, ἡναγκάζοντο τῶν νεῶν ἵνας
 ἀπὸ τῆς τάξεως ἀποσπᾶν, καὶ πολὺν ἐποίεν θόρυβον. ὁ
 δὲ ναύαρχος προηγόμενος τῆς τάξεως καὶ πρῶτος συνάψας
 μά-

μάχην, διεφθάρη, λαμπρῶς ἀγωνισάμενος· τῆς δὲ νεῆς βυθισθείσης, ταραχὴ κατέσχε τοὺς ναυτικούς τῶν βαρβάρων. πολλοὶ μὲν γὰρ ἦσαν οἱ προστάττοντες, ἡ ταῦτα δ' ἔκαστος παρήγγελλε· διὸ καὶ τῷ πλεῖν εἰς τὴν ἐμπροσθεν ἐπέσχον, ἀνακωχεύοντες δ' ἀνεχώρουν εἰς τὴν ἐνυχωρίαν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι θεωρῶντες τὴν ταραχὴν τῶν βαρβάρων, ἐπέπλεον τοῖς πολεμίοις, καὶ τὰς μὲν τοῖς ἐμβόλοις ἐτυκτον, ὧν δὲ τὰς ταραχὰς παρέσυρον. τῆς δ' εἰρεσίας ἔχ' ὑπηρετήσης, πολλὰ τῶν Περσῶν τριήρεις πλάγαι γινόμεναι ταῖς ἐμβολαῖς, πυκνῶς κατετιτρώσκοντο. διὸ καὶ πρῶμναν μὲν ἀνακρέεσθαι κατέπαυσαν, εἰς τὴν ἐπίσσω δὲ πλέεσαι προτροπὰν ἔφευγον.

ΙΔ'. Τῶν δὲ Φοινιστῶν καὶ Κυπρίων νεῶν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων χειρῶν, αἱ τῶν Κιλίκων καὶ Παμφύλων ἔτι δὲ καὶ Λυκίων νῆες ἐχόμεναι τῶν ἐσσι, τὸ μὲν πρῶτον ἐνρώσως ἀντείχοντο. ὡς δ' εἶδον τὰς κρατίστας ναῦς πρὸς Φυγὴν ἀρμημένας, καὶ αὐταὶ τὸν κίνδυνον ἐξέλιπον. ἐπὶ δὲ θατέρᾳ κέρατος γενομένης καρτερᾶς ναυμαχίας, μέχρι μὲν τῆς ἰσορροπίας ἦν ὁ κίνδυνος· ὡς δὲ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὴν γῆν καταδιώξαντες τὰς Φοινίκας καὶ Κυπρίους ἐπέσρεψαν, ἐκβιασθέντες ὑπὸ τῶν ἐστράφησαν οἱ βάρβαροι, καὶ πολλὰς ναῦς ἀπέβαλον. οἱ μὲν ἔν' Ἕλληνας τῶν τὸν τρόπον προτερήσαντες, ἐπιφανέστατη ναυμαχία τὰς βαρβάρους ἐνίκησαν. κατὰ δὲ τὸν κίνδυνον διεφθάρησαν ναῦς τῶν μὲν Ἑλλήνων ἑξατάκοντα, τῶν δὲ Περσῶν ὑπὲρ τὰς διακοσίας, χωρὶς τῶν σὺν αὐτοῖς ἀνδράσι ληφθεῖσων. ὁ δὲ βασιλεὺς παρ' ἐλπίδας ἡττημένος, τῶν μὲν Φοινίκων τῶν ἀρχόντων τῆς Φυγῆς τὰς αἰτιωτάτας ἀπέκτεινε· τοῖς δὲ ἄλλοις ἠκέλησεν ἐπιθήσειν τὴν προσήμεσαν τιμωρίαν. οἱ δὲ Φοινίκες φοβηθέντες τὰς ἀπειλὰς τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν Ἀττικὴν κατέπλευσαν, τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἀπῆραν εἰς τὴν Ἀσίαν. Θεμιστοκλῆς δὲ, δόξας αἰτιος γενέσθαι τῆς νίκης, ἕτερον ἐκ ἑλαττον τῶν στρατήγημα ἐπενόησε. φοβημένων γὰρ τῶν Ἑλλήνων περὶ τὴν διαγωνίζεσθαι, πρὸς ἰσοσυνάκτας μυριάδας, ἐταπεινώσει πολὺ τὰς δυνάμεις τῶν περὶ τὴν στρατοπέδων ταῦτά τινι τρόπῳ. τὸν παιδαγωγὸν τῶν ἰδίων υἱῶν ἀπέστειλε πρὸς τὸν Ξέρξην, δηλώσοντα διὰ τὴν μέλλου-

qua Graeci insignem consequuntur victoriam.

σιν

σιν οἱ Ἕλληνες πλεύσαντες ἐπὶ τὸ ζεύγμα λύειν τὴν γέφυραν. διόπερ ὁ βασιλεὺς, πείσοντας τοῖς λόγοις διὰ τὴν πιθανότητα, περίφοβος ἐγένετο μὴ τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπανόδου εὐρηθῇ, ἢ τῶν Ἑλλήνων θαλαττοκρατέντων. ἔγνω δὲ τὴν ἰαχίστην διαβαίνειν ἐκ τῆς Ἑυρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν, καταλιπὼν Μαρδόνιον ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος μετὰ ἰων ἁρίων ἱππέων τε καὶ πεζῶν, ὧν ὁ σύμπας ἀριθμὸς ὑπῆρχεν ἐκ ἐλάττων ἰων τετταράκοντα μυριάδων. Θερμοκυλῆς μὲν ἔν δυσι στρατηγήμασι χρησάμενος, μεγάλων προτερημάτων αἰτίος ἐγένετο τοῖς Ἕλλησι. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πραχθέντα ἐν ἰστοῖς ἦν.

Carthaginenses, e foedere cum Persis facto, Armilicem ducem bellum contra Græcos in Sicilia movent. κ'. Ἡμεῖς δὲ ἀρκύντως διεληλυδότες περὶ ἰων κατὰ τὴν Ἑυρώπην πραχθέντων, μεταβιβάσομεν τὴν διήγησιν ἐπὶ τὰς ἑτερογενεῖς πράξεις. Καρχηδόνιοι γὰρ συντιθέμενοι πρὸς Πέρσας τοῖς αὐτοῖς καιροῖς καταπολεμῆσαι τὰς κατὰ τὴν Σικελίαν Ἕλλenas, μεγάλας παρασκευὰς ἐποίησαντο τῶν πρὸς τὸν πόλεμον χρησίμων. ὡς

Eorum terrestres & navales copias transvektæ. τες. ἔτος δὲ παραλαβὼν πεζικὰς τε καὶ ναυτικὰς δυνάμεις μεγάλας, ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Καρχηδόνης, ἔχων πεζὴν μὲν δύναμιν ἐκ ἐλάττω τῶν τριάκοντα μυριάδων, ναῦς δὲ μακρὰς πλείους ἰων διαχιλίων, καὶ χωρὶς δὲ πολλὰς ναῦς φορτίδας τὰς νομίζοντας τὴν ἀγοράν, ὑπὲρ τὰς τρισχιλίας. ἔτος μὲν ἔν διανύσας τὸ Λιβυκὸν πέλαγος, καὶ χειμασθεὶς, ἀπέβαλε ἰων σκαφῶν τὰ νομίζοντα ἵες ἱππεῖς καὶ τὰ ἄρματα. καταπλεύσας δὲ τῆς Σικελίας εἰς τὸν ἐν ἰῶ Πανόρμῳ λιμένα, διαπεπολεμημένοι τὸν πόλεμον ἔφησε. πεφοβῆσθαι γὰρ μὴ ποτε ἡ θάλαττα τὰς Σικελίας ἐξέλθῃ τῶν κινδύνων. ἐπὶ δὲ τρεῖς ἡμέρας ἀναλαβὼν τὰς στρατιάς, καὶ διορδασάμενος τὴν ἐν ἰῶ χειμῶνι γενομένην ναυαγίαν, προῆγε μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὴν Ἰμέραν, συμπαραπλέοντος ἱε ναυτικῆς.

Himera primum obsessa. ὡς δ' ἤλθε πλησίον τῆς προειρημένης πόλεως, δύο παρεμβολὰς ἔθετο, τὴν μὲν τῷ πεζῷ στρατεύματι, τὴν δὲ τῇ ναυτικῇ δυνάμει· καὶ τὰς μὲν μακρὰς ναῦς ἀπάσας ἐνεώλυσσε, καὶ τὰ φρεν βαθεῖα καὶ ἰεῖχει ξυλίνῳ περιέλαβε· τὴν δὲ τῶν πεζῶν παρεμβολὴν ὠχύρωσεν, ἀντιπρόσω-

πον

πον ποιήσας τῇ πόλει, καὶ παρεκτείνας ἀπὸ τῆ ναυτικῆ παρατειχίσματος μέχρι τῶν περιειμένων λόφων. καθό-
λα δὲ πᾶν τὸ πρὸς δυσμὰς μέρος καταλαβόμενος, τὴν μὲν
ἀγορὰν ἄπασαν ἐκ τῶν φορτίδων νεῶν ἐξείλετο, τὰ δὲ
λοιπὰ ἅπαντα λαχέως ἐξαπέσειλε, προστάξας ἐκ τε τῆς
Λιβύης καὶ Σαρδῶς σῖτον καὶ τὴν ἄλλην ἀγορὰν κομί-
ζειν. αὐτὰς δὲ τὰς ἀρίστες τῶν στρατιωτῶν ἀναλαβὼν,
ἦκεν ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τῶν Ἱμεραίων τὰς ἐπεξιόντας
τρεψάμενος, καὶ πολλὰς ἀνελών, κατεπλήξατο τὰς ἐν
τῇ πόλει. διὸ καὶ Θήρων ὁ Ἀκραγαντίνων δυνάστης,
ἔχων δύναμιν ἱκανὴν, καὶ παραφυλάττων τὴν Ἱμέραν,
φοβηθεὶς ἐκτὸς ἀπέσειλεν εἰς τὰς Συρακῆσας, ἀξίων τὸν
Γέλωνα βοηθεῖν τὴν ταχίστην.

κά. Ὁ δὲ Γέλων καὶ αὐτὸς ἡτοιμακῶς ἦν τὴν δύ- Gelo, Syracu-
ναμιν, πυθόμενος δὲ τὴν τῶν Ἱμεραίων ἀθυμίαν, ἀνέ- sarum prin-
ξεν ἐκ τῶν Συρακυσῶν κατὰ σπαδὴν, ἔχων πεζὺς μὲν ceps, Hime-
ἐκ ἐλάττης τῶν πεντακισμυρίων, ἵππεῖς δὲ ὑπὲρ τὰς πεν- rensibus au-
τακισχιλίδας. διανύσας δὲ λαχέως τὴν ὁδόν, καὶ πλησιά- xilio venit.
σας τῇ πόλει τῶν Ἱμεραίων, ἐποίησε θάρρειν τὰς πρότε-
ρον καταπεπληγμένους τὰς τῶν Καρχηδονίων δυνάμεις. αὐ-
τὸς μὲν γὰρ στρατοπεδεῖαν οἰκίαν βαλόμενος τῶν περὶ τὴν
πόλιν Ἰόπων, ταύτην μὲν ὠχύρωσε, τὰ φῶν βαθεῖα καὶ
χαρακώματι περιλαβὼν τὰς δ' ἵππεῖς ἅπαντας ἐξαπέσει-
λεν ἐπὶ τὰς κατὰ τὴν χώραν πλανωμένους τῶν πολεμίων,
καὶ περὶ τὰς ὠφελείας διατρίβοντας. ἔτοι δὲ παραδό-
ξως ἐπιφανέντες διεσπαρμένοις ἀτάκτως κατὰ τὴν χώραν,
τοσέτεις ἀνήγον αἰχμαλῶτες, ὅσον ἕκαστος ἄγειν ἠδύνατο.
εἰσαχθέντων δὲ αἰχμαλῶτων εἰς τὴν πόλιν πλειόνων ἢ
μυρίων, ὁ μὲν Γέλων μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγχανεν· οἱ
δὲ κατὰ τὴν Ἱμέραν κατεφρόνησαν τῶν πολεμίων. ἀνό-
λεθα δὲ τέτοις πράττων ὁ μὲν Γέλων ἀπῆλθε τὰς πύ-
λας, αἷς διὰ φόβον πρότερον ἀνωκοδόμησαν οἱ περὶ Θή-
ρωνα, ταύτας τέναντιον διὰ τὴν καταφρόνησιν ἐξωκοδόμη-
σεν, καὶ ἄλλας προσκατεσκευάσε, δι' ὧν ἦν εὐχρηστός τε
πρὸς τὰς κατεπειγούσας χρείας. καθόλα δὲ Γέλων στρα- Hic strategie-
τηγία καὶ συνέσει διαφέρων, ἐκτὸς ἐζήτει δι' ἑ τρώπα mate usus,
καταστρατηγήσας τὰς βαρβάρους, ἀκινδύνως αὐτῶν ἄρδην
ἀνέλη τὴν δύναμιν. συνεβάλετο δὲ αὐτῷ καὶ τὸ αὐτό-
ματον

μάτον πρὸς τὴν ἐπίνοϊαν μεγάλα. Ἰσαύτης γενομένης περιτάσεως, κρίναντος αὐτῷ τὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἐμπρῆσαι, καὶ τὰ Ἀμίλκα διατρίβοντος μὲν κατὰ τὴν ναυτικὴν στρατοπεδείαν, παρασκευαζομένης δὲ θύειν τῷ Ποσειδῶνι μεγαλοπρεπῶς, ἦσαν ἀπὸ τῆς χώρας ἱππεῖς ἄγοντες πρὸς τὸν Γέλωνα βιβλιαφόρον, ἐπιστολὰς νομίζοντα παρὰ Σελινεντιῶν, ἐν αἷς ἦν γεγραμμένον ὅτι πρὸς ἡν ἔγραψεν ἡμέραν Ἀμίλκας ἀποσεῖλαι τὰς ἱππεῖς, πρὸς αὐτὴν ἐκπέμψασιν. ἔσης δὲ τῆς ἡμέρας ταύτης καὶ ἦν ἐμελλε συντελεῖν τὴν θυσίαν Ἀμίλκας, κατὰ ταύτην Γέλων ἀπέστειλεν ἰδίᾳς ἱππεῖς, οἷς ἦν προστεταγμένον περιελθεῖν τὰς πλησίον τόπας, καὶ προσελαύνειν ἅμ' ἡμέρᾳ πρὸς τὴν ναυτικὴν στρατοπεδείαν, ὡς ὄντας Σελινεντιῶν συμμάχους γενομένους δὲ ἐντὸς τῶ ξυλίνῃ τείχεσ, τὸν μὲν Ἀμίλκαν ἀποκτεῖναι, τὰς δὲ ναῦς ἐμπρῆσαι. ἐξέπεμψε δὲ καὶ σκοπὰς εἰς τὰς ὑπερκειμένους λόφους, οἷς προσέταξεν, ὅταν ἴδωσι τὰς ἱππεῖς γενομένους ἐντὸς τῶ τείχεσ, ἄραι τὸ σύσσημον. αὐτὸς δ' ἅμ' ἡμέρᾳ τὴν δύναμιν διατεταχώς, ἀνέμενε τὴν ἀπὸ τῶν σκοπῶν ἐσομένην δῆλωσιν.

αβ'. Τῶν δὲ ἱππέων ἅμα τῇ κατὰ τὸν ἥλιον ἀνατολῇ προσίτκπευσάντων τῇ ναυτικῇ τῶν Καρχηδονίων στρατοπεδείᾳ, καὶ προσδεχθέντων ὑπὸ τῶν Φυλάκων ὡς συμμάχων, ἔτοι μὲν εὐθὺς προσδραμόντες τῷ Ἀμίλκᾳ περὶ τὴν θυσίαν γινομένῳ, τῆτον μὲν ἀνείλον, τὰς δὲ ναῦς ἐνέπρησαν· ἔπειτα τῶν σκοπῶν ἀράντων τὸ σύσσημον, ὃ Γέλων πάσῃ τῇ δυνάμει συντεταγμένη προῆγεν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Καρχηδονίων. οἱ δὲ ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ τῶν Φοινίκων ἡγεμόνες, τὸ μὲν πρῶτον ἐξάγοντες τὴν δύναμιν, ἀπήντων τοῖς Σικελοῖς, καὶ συναψάντες μάχην, ευρώσως ἡγωνίζοντο· ὁμῶς δὲ ταῖς σάλπιγγιν ἐν ἀμφοτέροις τοῖς στρατοπέδοις ἐσήμαινον τὸ πολεμικόν, καὶ κραυγῇ τῶν δυνάμεων ἐναλλάξ ἐγίνετο, Φιλοτιμημένων ἀμφοτέρων τῷ μεγέθει τῆς βοῆς ὑπερᾶραι τὰς ἀντιτεταγμένους. πολλὰ δὲ γενομένης φόνος, καὶ τῆς μάχης δεῦρο κἀκείσε ταλαντευομένης, ἄφνω τῆς κατὰ τὰς ναῦς φλογὸς ἀρθείσης εἰς ὕψος, καὶ τινων ἀπαγγειλάντων τὸν τῷ στρατηγῷ φόνον, οἱ μὲν Ἕλληνες ἐξάρρῃσαν, καὶ ταῖς Φωναῖς

simul incendit hostium classem, unaque Amilcarum obtruncat,

simul proelio pedestrem exercitum ad internecionem cædit.

Φωναῖς [καί] ταῖς ἐλπίσι τῆς νίκης ἐπαρθέντες τοῖς Φρονήμασιν, ἐπέκειντο θρασύτερον τοῖς βαρβάροις· οἱ δὲ Καρχηδόνιοι καταπλαγέντες καὶ τὴν νίκην ἀπογνόντες, πρὸς Φυγὴν ἐτράπησαν. τῷ δὲ Γέλωνος παραγγειλαντος μηδένα ζῶγειν, πολὺς ἐγένετο φόνος τῶν Φεύγοντων καὶ πέρας κατενόησαν αὐτῶν ἐν ἐλάττεσ τῶν πεντεκαίδεκα μυριάδων. οἱ δὲ λοιποὶ Φεύγοντες ἐπὶ τινα τόπον ἐρυμνόν, τὸ μὲν πρῶτον ἡμύναντο τὰς βιαζομένας, ἄνυδρον δὲ κατεληφότες τόπον, καὶ τῷ δόψει πιεζόμενοι, ἡναγκάσθησαν ἑαυτὰς παραδῆναι τοῖς κρατῆσι. Γέλων δὲ ἐπιφανεσάτῃ μάχῃ νικήσας, καὶ ταύτην κατωρ- Gelonis enco-
mium.
θαπῶς μάλιστα διὰ τῆς ἰδίας στρατηγίας, περιβόητον ἔσχε τὴν δόξαν, ἢ μόνον παρὰ τοῖς Σικελιώταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν. ἐδεῖς γὰρ τῶν πρὸ αὐτῶ μνημονεύεται τοιούτῳ στρατηγήματι κεχηρμένος, ἐδὲ πλείονας ἐν μῇ παρατάξει κατακόψας τῶν βαρβάρων, ἐδὲ πλήθος ἀρχιμαλῶτων τοσούτον χειρωσάμενος.

κγ'. Διὸ καὶ πολλοὶ τῶν συγγραφέων παραβάλλουσι ταύτην τὴν μάχην τῇ περὶ Πλαταιᾶς γενομένῃ τοῖς Ἕλλησι, καὶ στρατήγημα τὸ Γέλωνος τοῖς ἐπινοήμασι τοῖς Θεμισοκλέεσ· καὶ τὸ πρωτεῖον, διὰ τὰς ἀμφοτέρων ὑπερβολὰς τῆς ἀρετῆς, οἱ μὲν τέτοις, οἱ δὲ τοῖς ἑτέροις ἀπονέμεσι. καὶ γὰρ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πρὸ τῆς μάχης καταπεπληγμένων τὸ πλήθος τῶν βαρβαρικῶν δυνάμεων, οἱ κατὰ Σικελίαν πρότερον νικήσαντες, ἐποίησαν τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα θάρσῃσαι, πυδομένους τὴν τῷ Γέλωνος νίκην. καὶ τῶν τὴν ὅλην ἡγεμονίαν παρ' ἀμφοτέροις ἐσχηκότων. παρὰ μὲν τοῖς Πέρσαις διαπεφευγῆναι τὸν βασιλέα, καὶ πολλὰς μυριάδας μετ' αὐτῷ παρὰ δὲ τοῖς Καρχηδόνιοις μὴ μόνον ἀπολέσθαι τὸν στρατηγόν, ἀλλὰ καὶ τὰς μετασχόντας τῷ πολέμῳ κατακοπῆναι, καὶ, τὸ δὴ λεγόμενον, μηδὲ ἄγγελον εἰς τὴν Καρχηδόνα διασωθῆναι. πρὸς δὲ τέτοις, τὰς ἐπιφανεσάτας τῶν ἡγεμόνων, παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησι Παυσανίαν καὶ Θεμισοκλέα, τὸν μὲν ὑπὸ τῶν ἰδίων πολιτῶν θανατωθῆναι διὰ πλεονεξίαν καὶ προδοσίαν, τὸν δὲ, ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ἐξελαθέντα,

καταφυγεῖν πρὸς τὸν ἐχθρότατον Ξέρξην, καὶ παρ' ἐκείνῳ βιώσαι μέχρι τελευτῆς. Γέλωνα δὲ μετὰ τὴν μάχην αἰεὶ καὶ μᾶλλον ἀποδοχῆς τυγχάνοντα παρὰ τοῖς Συρακυσίοις, ἐγγηράσαι τῇ βασιλείᾳ, καὶ τελευτῆσαι θάυμαζόμενον καὶ τοσῶτον ἰσχύσαι τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν παρὰ τοῖς πολίταις, ὥς καὶ τρισὶν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκείνης τὴν ἀρχὴν διαφυλαχθῆναι. ἀλλὰ γὰρ τῶν οἱ δικαίαν δόξαν κεκτημένοι τὰς προσήκοντας ἐπαίνους καὶ παρ' ἡμῶν ἔχουσιν.

κδ'. Ἐπὶ δὲ τὸ συνεχὲς τοῖς προειρημένοις μεταβρόμεθα. συνέβη γὰρ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τὸν Γέλωνα νικῆσαι, καὶ τὰς περὶ Θερμοπύλας μετὰ Λεωνίδα διαγωνίσασθαι πρὸς Ξέρξην ὥσπερ ἐπίτηδες τῷ δαιμονίᾳ περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ποιήσαντος γενέσθαι τὴν τε καλλίστην νίκην καὶ τὴν ἐνδοξοτάτην ἦτταν. μετὰ δὲ τὴν γενομένην μάχην πρὸς τῇ πόλει τῶν Ἱμεραίων, ἔμποσι ναῦς μακρὰὶ διέφυγον τὸν κίνδυνον, ἃς Ἀμύλκας ἐκ ἐνεώλκησεν πρὸς τὰς ἀναγκαίας χρείας. διὸ καὶ τῶν ἀνδρῶν σχεδὸν ἀπάντων, τῶν μὲν ἀννηρημένων, τῶν δὲ ἐξωγρημένων, ἔφθασαν αὐταὶ τὸν ἀπὸ πλεον ποιησάμεναι. πολλὰς δὲ τὸν Φευγόντων ἀναλαβεῖσαι, καὶ διὰ τῶτο κατάγομοι γινόμεναι, περιέπεσον χειμῶνι, καὶ πᾶσαι διεφθάρησαν. ὀλίγοι δὲ τινες ἐν μικρῷ σκάφει διασωθέντες εἰς Καρχηδόνα, διεσάφησαν τοῖς πολίταις, σύντομον ποιησάμενοι τὴν ἀπόφασιν, ὅτι πάντες, οἱ διαβάντες εἰς τὴν Σικελίαν, ἀπολώλασιν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι παρ' ἐλπίδας μεγάλῃ συμφορᾷ περιπεσόντες ἐπὶ τοσῶτον κατεπλάγησαν, ὥς τὰς νύκτας ἀπαντας διαγρυπνεῖν φυλάττοντας τὴν πόλιν, ὥς τῷ Γέλωνος πάσῃ τῇ δυνάμει παραχρῆμα διεγνωκότες πλεῖν ἐπὶ τὴν Καρχηδόνα. διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολωλότων ἦτε πόλις ἐπένθησε κοινῇ, καὶ κατ' ἰδίαν αἱ τῶν ιδιωτῶν οἰκίαι κλαυθμῷ καὶ πένθους ἐπληρύντο. οἱ μὲν γὰρ υἱὰς, οἱ δὲ ἀδελφὰς ἐπεζητῶν πλείους δὲ παῖδες ὀρφανοὶ πατέρων γεγονότες ἔρημοι ὠδύροντο τὸν τε τῶν γεγεννηκότων θάνατον, καὶ τὴν ἰδίαν ἔρημίαν τῶν βοηθόντων. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι, Φοβέμενοι μὴ φθάσῃ διαβάς εἰς Λιβύην Γέλων, ἐνθὺς ἐξέπεμψαν πρὸς αὐτὸν

Summa
consternatio,
quæ civita-
tem Carthagi-
niensium oc-
cupat, descri-
bitur.

θαι. ἀλλ' αὐτὴ μὲν ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις ἀμεληθεῖσα συνεχώσθη, καὶ διὰ τὸ πληθὺς τῷ χρόνῳ κατεφθάρη. τὴν δὲ χῆραν ἄπασαν ἀγαθὴν ἔσαν, ἀμπελόφυτον ἐποίησαν καὶ δένδροις παντοίοις πεφυκνωμένην, ὥστε λαμβάνειν ἐξ αὐτῆς μεγάλας προσόδους. Γέλων δὲ τὰς συμμάχους ἀπολύσας, τὰς πολίτας ἀπήγαγεν εἰς τὰς Συρακῆσας· διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐημερίας ἀποδοχῆς ἐτύγχανεν, ἢ μόνον παρὰ τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ κατ' ὅλην τὴν Σικελίαν. ἐπήγετο γὰρ αἰχμαλώτων τοσούτον πληθὺς, ὥστε δοκεῖν ὑπὸ τῆς νῆσε γεγονέναι τὴν Λιβύην ὅλην αἰχμαλώτων.

Ceterum in ipsos hostes mittis & clemens,

Carthaginiensibus aquas pacis conditiones concedit.

καί. Ἐυθύς δὲ καὶ τῶν πρότερον ἐναντιωμένων πόλεων τε καὶ δυναστῶν παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, ἐπὶ μὲν τοῖς ἡγνοημένοις αὐτῶν συγγνώμην, εἰς δὲ τὸ λοιπὸν ἐπαγγελόμενοι πᾶν ποιήσῃν τὸ προσταττόμενον. ὁ δὲ πᾶσιν ἐπικεικῶς χρησάμενος, συμμαχίαν συντίθετο, καὶ τὴν εὐτυχίαν ἀνθρωπίνως ἔφερεν, ἐκ ἐπὶ τῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν πολεμιοτάτων Καρχηδονίων. παραγενομένων γὰρ πρὸς αὐτὸν ἐκ τῆς Καρχηδόνος τῶν ἀπεσταλμένων πρέσβεων, καὶ μετὰ δακρύων δεομένων ἀνθρωπίνως αὐτοῖς χρήσασθαι, συνεχώρησε τὴν εἰρήνην· ἐπράξατο δὲ παρ' αὐτῶν τὰς εἰς τὸν πόλεμον γεγενημένας δαπάνας ἀργυρίᾳ δισχίλια τάλαντα. καὶ δύο ναῆς προσέταξεν οἰκοδομῆσαι, κατ' ἃς ἔδει τὰς συνθήκας ἀνατεθῆναι. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τῆς σωτηρίας πακαδόξως τετευχότες, ταῦτά τε δώσειν προσεδέξαντο, καὶ σέφανον χρυσὸν τῇ γυναικὶ τῇ Γέλωνος Δαμαρέτῃ προσωμολόγησαν. αὐτὴ γὰρ ὑπ' αὐτῶν ἀξιωθεῖσα συνήργησε πλείστον εἰς τὴν σύνθεσιν τῆς εἰρήνης. καὶ σεφανωθεῖσα ὑπ' αὐτῶν ἑκατὸν τάλαντοις χρυσίᾳ, νόμισμα ἐξέκοψε τὸ κληθὲν ἀπ' ἐκείνης Δαμαρέτιον. τῷτο δ' ἔιχεν Ἀττικῶς δραχμῶς δέκα· ἐκλήθη δὲ παρὰ τοῖς Σικελιώταις ἀπὸ τῆς αἰσῆς Πεντηκονταλίτρον. ὁ δὲ Γέλων ἐχρήτο πᾶσιν ἐπικεικῶς, μάλιστα μὲν διὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ἔχ ἥμισυ δὲ καὶ σπεύδων ἅπαντας ἔχειν ταῖς εὐνοίαις ἰδίαις. παρεσκευάζετο γὰρ πολλῇ δυνάμει πλεῖν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ συμμαχεῖν τοῖς Ἕλλησι κατὰ τῶν Περσῶν. ἤδη δὲ τότε μέλλοντος ποιεῖσθαι τὴν ἀναγωγὴν, κατέπλευσάν τι-

νες ἐκ Κορίνθου διασπαφῶντες νενικημένοι τῇ ναυμαχίᾳ τὰς Ἑλλήνας περὶ Σαλαμῖνα, καὶ τὸν Ξέρξην μετὰ μέρας τῆς δυνάμεως ἐκ τῆς Ἑυρώπης ἀπηλλάχθαι. διὸ καὶ τῆς ὁρμῆς ἐπισχῶν, τὴν προθυμίαν τῶν στρατιωτῶν ἀποξεζάμενος, συνήγαγεν ἐκκλησίαν, προτάξας ἅπαντας ἀπαντᾶν μετὰ τῶν ὅπλων. αὐτὸς δὲ ἔμόνον τῶν ὅπλων γυμνὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἦλθεν, ἀλλὰ καὶ ἀχίτων ἐν ἱματίῳ προσελθὼν, ἀπελογήσατο μὲν περὶ παντὸς τῆ βίβης καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτῷ πρὸς τὰς Συρακυσίας. ἐφ' ἑκάστῳ δὲ τῶν λεγομένων ἐπισημαινομένων τῶν ὅπλων, καὶ θαυμαζόντων, μάλιστα ὅτι γυμνὸν ἑαυτὸν παραδεδώκει τοῖς βελομένοις αὐτὸν ἀνελεῖν, τοσούτον ἀπέειχε τῷ μὴ τυχεῖν τιμωρίας ὡς τύραννος, ὥσε μὶξ Φωνῇ πάντας ἀποκαλεῖν εὐεργέτην, καὶ σωτήρα, καὶ βασιλέα. ἀπὸ δὲ τῶν γενόμενος ὁ Γέλων, ἐκ μὲν τῶν λαφύρων κατεσκεύασε ναὸς ἀξιολόγους Δῆμητρος καὶ Κόρης χρυσοῦν δὲ τρίποδα ποιήσας ἀπὸ ταλάντων ἐκκαίδεκα, ἐνέδηκεν εἰς τὸ τέμενος τὸ ἐν Δελφοῖς, Ἀπόλλωνι χαριστήριον. ἐπεβάλετο δὲ ὕστερον καὶ κατὰ τὴν Αἰτινὴν κατασκευάζειν νεῶν Δῆμητρος. ἐννηὼς δὲ ἔσης, τῶτον μὲν ἔσυνετέλεσε, μεσολαβηθεὶς τὸν βίον ὑπὸ τῆς πεπραμένης. τῶν δὲ μελοποιῶν Πίνδαρος ἦν ἀκμάζων κατὰ τέττες τὰς χρόνας. τὰ μὲν ἔν ἀξιολογώτατα τῶν πραχθέντων κατὰ τῶτον τὸν ἐνιαυτὸν, σχεδὸν ταῦτ' ἐσίν.

κζ'. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Ξανθίππης Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτης Κεῖντον Φάβιον Σιλβανὸν καὶ Σεργίον Κορνήλιον Τρίκσον. ἐπὶ δὲ τῶν ὁ μὲν τῶν Περσῶν στόλος, πλην Φοινίκων, μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην ναυμαχίαν ἡττημένος, διέτριβε περὶ τὴν Κίμην. ἐνταῦθα δὲ παραχειμάσας, ὡς τὸ θέρους ἐνίστατο, παρέπλευσεν εἰς Σάμω, παραφυλάζων τὴν Ἰωνίαν. ἦσαν δ' αἱ πᾶσαι νῆες ἐν Σάμῳ πλείους τῶν τετραποσίων· αὗται μὲν ἔν ὡς ἀλλότρια φρονέντων τῶν Ἰώνων παρεφύλαττον τὰς πόλεις. κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, τῶν Ἀθηναίων δοκούντων αἰτίων γεγονέναι τῆς νίκης, καὶ διὰ τῶτο αὐτῶν φρονηματιζομένων, πᾶσιν ἐγένοντο καταφανεῖς, ὡς τοῖς Λακεδαιμόνοις ἀμφισβητήσουσες τῆς κατὰ Σάλατταν ἡγεμονίας.

δίπερ

De præda
templeavelex-
struit vel ex-
ornat.

Obiter com-
memoratur
Pindari ætas.

Olymp.
LXXV, 2.

Persarum
classis circa
Cumam, mox
apud Samum
subsistit.

Inter Athe-
nienses & La-
cedæmonios
simultates a-
cerimæ.

διόπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι προορώμενοι τὸ μέλλον, ἐφιλοτιμῶντο ταπεινῶν τὸ Φρόνημα τῶν Ἀθηναίων. διὸ καὶ κρίσεως προτεθείσης περὶ τῶν ἀριστείων, χάριτι κατισχύσαντες ἐποίησαν κριθῆναι, πόλιν μὲν ἀριστεύσαι τὴν Ἀιγινήτων, ἀνδρά δὲ Ἀμεινίαν Ἀθηναίων, τὸν ἀδελφὸν Ἀισχύλῃς τῷ ποιητῇ. ἔτος γὰρ τρηραρχῶν, πρῶτος ἐμβολὸν ἔδωκε τῇ ναυαρχίδι τῶν Περσῶν, καὶ ταύτην κατέλυσε καὶ τὸν ναύαρχον διέφθερε. τῶν δ' Ἀθηναίων βαρέως φερόντων τὴν ἄδικον ἦτταν, οἱ Λακεδαιμόνιοι φοβηθέντες μήποτε Θεμισοκλῆς ἀγανακτήσας ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι, κακὸν μέγα βελεύσεται κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων, ἐτίμησαν αὐτὸν διπλασίους δωρεαῖς τῶν τὰ ἀριστεία εἰληφόντων. δεξαμένη δὲ τῇ Θεμισοκλέας τὰς δωρεάς, ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἀπέσπευσεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς στρατηγίας, καὶ παρέδωκε τὴν ἀρχὴν Ξανδρίπῳ τῷ Ἀρίφρονο.

His in sua
commoda uti
conatur Mar-
donius;

καὶ. Διαβουλεύσεως δὲ τῆς τῶν Ἀθηναίων πρὸς τὰς Ἑλλήνας ἀλλοτριότητος, ἦγον εἰς τὰς Ἀθήνας πρέσβεις παρὰ Περσῶν, καὶ παρὰ τῶν Ἑλλήνων. οἱ μὲν ἔνι ὑπὸ τῶν Περσῶν ἀποσαλέντες ἔφασαν, τὸν στρατηγὸν Μαρδόνιον ἐπαγγέλλεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, εἰὰ τὰ Περσῶν προέλωνται, δάσειν χώραν ἣν αὐτοὶ βέλωνται τῆς Ἑλλάδος, καὶ τὰ τεῖχη καὶ τὰς ναῖς πάλιν ἀνοικοδομήσειν, καὶ τὴν πόλιν ἑάσειν αὐτόνομον. οἱ δὲ παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων πεμφθέντες ἤξιον μὴ πεισθῆναι τοῖς βαρβάροις, ἀλλὰ τηρεῖν τὴν πρὸς τὰς Ἑλλήνας καὶ συγγενεῖς καὶ ὁμοφώνους εὐνοίαν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοῖς βαρβάροις ἀπεκρίθησαν, ὥς ἔτε χώρα τοῖς Πέρσαις ἐστὶ τοιαύτη, ἔτε χρυσὸς τοσούτος, ὃν Ἀθηναῖοι δεξάμενοι, τὰς Ἑλλήνας ἐγκαταλείψουσιν. τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις εἶπον, ὥς αὐτοὶ μὲν ἦν πρότερον ἐποιεῖντο Φροντίδα τῆς Ἑλλάδος, καὶ μετὰ ταῦτα πειράσσονται τὴν αὐτὴν διαφυλάττειν· ἐκεῖνος δ' ἤξιον τὴν ταχίστην ἐλθεῖν εἰς τὴν Ἀττικὴν μετὰ πάντων τῶν συμμαχῶν. πρόδηλον γὰρ εἶναι διότι Μαρδόνιος, ἡναντιωμένων τῶν Ἀθηναίων αὐτῷ, μετὰ δυνάμεως ἤξει ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. ὁ καὶ συνέβη γενέσθαι. ὁ γὰρ Μαρδόνιος ἐν τῇ Βοιωτίᾳ διατρίβων μετὰ τῶν δυνάμεων, τὸ μὲν πρῶτον τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πό-

λεων

λεων ἐπειράτο τινὰς ἀφιστάνειν, χρήματα διαπεμπόμενος
 τοῖς προεσηκόσι τῶν πόλεων· μετὰ δὲ τὰυτα πυνθάνομε- sed spe vana
 νος τὴν τῶν Ἀθηναίων ἀπόκρισιν, καὶ παροξυνθεῖς, ἀ- deceptus in-
 πασαν ἤγεν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν τὴν δύναμιν. χωρὶς γὰρ cursione[m] fa-
 τῆς δεδομένης ὑπὸ Ξέρξε στρατιᾶς πολλὰς ἄλλας αὐτὸς cit in Atti-
 Μαρδόνιος ἐκ τῆς Θούρης καὶ Μακεδονίας καὶ τῶν ἄλ- cam,
 λων τῶν συμμαχιδῶν πόλεων ἠθροίκει, πλείους τῶν ἐι-
 κοσι μυριάδων. τηλικαύτης δυνάμεως προαγάσας εἰς τὴν
 Ἀττικὴν, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι βιβλιαφόρους ἀπέστειλαν πρὸς
 τὰς Λακεδαιμονίους, δεόμενοι βοηθεῖν· βραδυνόντων δὲ
 αὐτῶν, καὶ τῶν βαρβάρων ἐμβαλλόντων εἰς τὴν Ἀττι-
 κὴν, κατεπλάγησαν, καὶ πάλιν ἀναλαβόντες τέκνα καὶ
 γυναῖκας, καὶ τῶν ἄλλων ὅσα δυνατὸν ἦν ταχέως ἀπο-
 κομίζειν, ἐξέλιπον τὴν πατρίδα, καὶ συνέφυγον πάλιν εἰς
 τὴν Σαλαμῖνα. ὁ δὲ Μαρδόνιος χαλεπῶς ἔχων πρὸς & omnia cæ-
 αὐτὰς, τὴν χώραν ἅπασαν κατέφθειρε, καὶ τὴν πόλιν de atque in-
 παντελῶς κατέσκαψε, καὶ τὰ ἱερὰ τὰ καταλελειμμένα cendio im-
 παντελῶς ἐλυμήνατο. plet.

κθ'. Ἐπανελθόντος δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας τῷ Μαρδο- Græcorum de
 νίᾳ μετὰ τῆς δυνάμεως, ἔδοξε τοῖς συνέδροις τῶν Ἑλ- republica tu-
 λήνων παραλαβεῖν τὰς Ἀθηναίους, καὶ πανδημεῖ προσελ- enda commu-
 θύοντας εἰς τὰς Πλαταιὰς διαγωνίσασθαι περὶ τῆς ἐλευ- nia consilia.
 θερίας· ἔυξασθαι δὲ καὶ τοῖς θεοῖς, εἰν νικῆσωσιν, ἀγειν
 κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν τὰς Ἑλλήνας ἐλευθερίαν κοι-
 νὴν, καὶ τὸν ἐλευθέριον ἀγῶνα συντελεῖν ἐν ταῖς Πλα-
 ταιαῖς. συναχθέντων δὲ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὸν Ἴσθμόν,
 ἐδόκει τοῖς πᾶσιν ὅρκον ὁμόσαι περὶ τῷ πολέμῳ, τὸν
 σέβζοντα μὲν τὴν ὁμόνοιαν αὐτῶν, ἀναγκάσσοντα δὲ γεν-
 ναίως τὰς κινδύνους ὑπομένειν. ὁ δὲ ὅρκος ἦν τοιοῦτος.
 Ὅου ποιήσομαι περὶ πλείονος τὸ ζῆν τῆς ἐλευθερίας, ἐδὲ
 καταλείψω τὰς ἡγεμόνας ἕτε ζῶντας ἕτε ἀποθανόντας·
 ἀλλὰ τὰς ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαντας τῶν συμμαχῶν
 πάντας θάψω· καὶ κρατήσας τῷ πολέμῳ τῶν βαρβάρων,
 ἐδεμίαν τῶν ἀγωνισαμένων πόλεων ἀνάστατον ποιήσω· καὶ
 τῶν ἱερῶν τῶν ἐμπρησθέντων καὶ καταβληθέντων ἐδὲν
 οἰκοδομήσω, ἀλλ' ὑπόμνημα τοῖς ἐπιγινωμένοις ἐάσω καὶ
 καταλείψω τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας. τὸν δὲ ὅρκον
 ὁμόσαντες, ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὴν Βοιωτίαν διὰ τῷ Κιθαι-
 ρῶνος,

ῥῶνος, καὶ πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς καταστήσαντες πλησίον
 Aristides & τῶν Ἐρυθρῶν, αὐτῇ κατεστρατοπέδευσαν. ἤγειτο δὲ τῶν
 Pausanias du- μὲν Ἀθηναίων Ἀριστείδης, τῶν δὲ συμπάντων Παισανίας,
 ces. ἐπίτροπος ὦν τῷ Λεωνίδῃ παιδός.

Ad Platæas
 rem proelio
 subjiunt.

λ'. Μαρδόνιος δὲ πυθόμενος τῶν πολεμίων δύνα-
 μιν προάγειν ἐπὶ Βοιωτίαν, προῆλθεν ἐκ τῶν Θηβῶν
 καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν ποταμὸν, ἔδετο
 παρεμβολήν, ἣν ὠχίρωσε τὰ Φρω βαθεῖα, καὶ τείχει ξυ-
 λίνῳ περιέβαλεν. ἦν δὲ ἡ σύμπας ἀριθμὸς τῶν Ἑλλή-
 νων εἰς δέκα μυριάδας, τῶν δὲ βαρβάρων εἰς πεντή-
 κοντα. πρῶτοι δὲ κατήρξαντο μάχης οἱ βάρβαροι, νυκ-
 τὸς ἐκχυθέντες ἐπ' αὐτὰς, καὶ πᾶσι τοῖς ἱππεῦσι πρὸς
 τὴν στρατοπεδεῖαν ἐπελάσαντες. τῶν δὲ Ἀθηναίων προ-
 αισδομέων, καὶ συντεταγμένη τῇ στρατιᾷ τεταρτάκως
 ἀπαντώντων, συνέβη καρτερὸν γενέσθαι μάχην. τέλος δὲ
 τῶν Ἑλλήνων οἱ μὲν ἄλλοι πῖντες τὰς κατ' αὐτὰς ταχ-
 θέντας τῶν βαρβάρων ἐτρέψαντο· μόνοι δὲ Μεγαρεῖς πρὸς
 τε τὸν ἱππάρχην καὶ τὰς ἀρίστους τῶν Περσῶν ἱππεῖς
 ἀνδραγαθῶς, καὶ πιεζόμενοι τῇ μάχῃ, τὴν μὲν τάξιν ἔ-
 κατέλιπον, πρὸς δὲ τὰς Ἀθηναίους καὶ Λακεδαιμονίους
 πέμψαντες τινὰς ἐξ αὐτῶν, ἥτιν κατὰ τάχος βοηθήσειν.
 Ἀριστείδης δὲ τὰς περὶ αὐτὸν τῶν Ἀθηναίων ταχέως ἀπο-
 σελαντος τὰς ἐπιλέκτους, συσφάδοντες ἔτοι καὶ προσπε-
 σόντες τοῖς βαρβάροις, τὰς μὲν Μεγαρεῖς ἐξείλοντο τῶν
 κινδύνων τῶν ἐπικειμένων, τῶν δὲ Περσῶν αὐτὸν τε τὸν
 ἱππάρχην καὶ πολλὰς ἄλλας ἀποκτείναντες, τὰς λοιπὰς
 ἐτρέψαντο. οἱ μὲν ἔν' Ἕλληνας, ὥσπερ τινὶ προαγῶνι
 λαμπρῶς προτερήσαντες, εὐέλπιδες ἐγένοντο περὶ τῆς ὁ-
 λοσχερῆς νίκης. μετὰ δὲ ταῦτα ἐκ τῆς ὑπὸ τῆς μετε-
 στρατοπέδευσαν εἰς ἕτερον τόπον, εὐδαιμόνιον πρὸς τὴν
 ὀλοσχερῇ νίκην. ἦν γὰρ ἐκ μὲν τῶν δεξιῶν γεώλοφος
 ὑψηλός, ἐκ δὲ τῶν ἐυαγύμων ὁ Ἀσωπὸς ποταμός. τὸν
 δ' ἀνὰ μέσον τόπον ἐπέειχεν ἡ στρατοπεδεῖα, πεφραγμένη
 τῇ φύσει καὶ ταῖς τῶν τόπων ἀσφαλείαις. τοῖς μὲν
 ἔν' Ἕλλησιν ἐμφρόνως βελευσαμένοις πολλὰ συνεβάλετο
 πρὸς τὴν νίκην ἢ τῶν τόπων σενοχωρία. ἔ γὰρ ἦν ἐπὶ
 πολὺ μῆκος παρεκτείνειν τὴν Φάλαγγα τῶν Περσῶν· ὥστε
 ἀχρήστες εἶναι συνέβαινε τὰς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρ-
 βάρων.

βάρων. διόπερ οἱ περὶ τὸν Πανσανίαν καὶ Ἀριστείδην
θάρρῃσαντες τοῖς τόποις, προῆγον τὴν δύναμιν εἰς τὴν
μάχην, καὶ συντάξαντες ἑαυτὰς ὁμοίως τῆς περιστάσεως,
ἦγον ἐπὶ τὰς πολεμίας.

λα. Μαρδόνιος δὲ συναναγκαζόμενος βαθεῖαν ποιῆ- Proelii de-
σαι τὴν Φάλαγγα, διέταξε τὴν δύναμιν ὅπως ποτὲ ἔδο- scriptio.
ξεν αὐτῷ συμφέρειν, καὶ μετὰ βοῆς ἀπήντησε τοῖς Ἑλ-
λησιν. ἔχων δὲ περὶ αὐτὸν τὰς ἀρίστas, πρῶτος ἐνέβα-
λεν εἰς τὰς ἀντιτεταγμένους Λακεδαιμονίους, καὶ γενναίως
ἀγωνισάμενος, πολλὰς ἀνείλε τῶν Ἑλλήνων· ἀντιταχθέν-
των δὲ τῶν Λακεδαιμονίων ἐυρώσως, καὶ πάντα κίνδυνον
ὑπομενόντων προθύμως, πολὺς ἐγένετο φόνος τῶν βαρ-
βάρων. ἕως μὲν ἔν συνεβαينه τὸν Μαρδόνιον μετὰ τῶν
ἐπιλέκτων προκινδυνεύειν, ἐνψύχως ὑπέμενον τὸ δεινὸν
οἱ βάρβαροι· ἐπεὶ δ' ὁ, τε Μαρδόνιος ἀγωνιζόμενος ἐκ-
θύμως ἔπεσε, καὶ τῶν ἐπιλέκτων οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ
δὲ κατετρώθησαν, ἀνατραπέντες ταῖς ψυχαῖς πρὸς Φυ-
γὴν ὤρμησαν· ἐπικειμένων δὲ τῶν Ἑλλήνων, οἱ μὲν
πλείους τῶν βαρβάρων εἰς τὸ ξύλινον τεῖχος συνέφυγον,
τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν μετὰ Μαρδόνιον ταχθέντες Ἑλλη-
νες εἰς τὰς Θήβας ἀνεχώρησαν. τὰς δὲ λοιπὰς ὄντας
πλείους τῶν τετρακισμυρίων ἀναλαβὼν Ἀρτάβαζος, ἀνὴρ
παρὰ Πέρσαις ἐπαινέμενος, εἰς ἴατερον μέρος ἔφυγε·
καὶ σύντομον τὴν ἀναχώρησιν ποιησάμενος, προῆγεν ἐπὶ
τῆς Φωκίδος.

λβ'. Τέτον δὲ τὸν τρόπον ἐν τῇ Φυγῇ τῶν βαρ-
βάρων σχισθέντων, ὁμοίως καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων πλη-
θος διεμερίσθη. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ καὶ Πλαταιεῖς, καὶ
Θεσπιεῖς τὰς ἐπὶ Θηβῶν ὀρμήσαντας ἐδίωξαν· Κορίνθιοι
δὲ καὶ Σικυώνιοι καὶ Φιλιάσιοι καὶ τινες ἕτεροι τοῖς
μετὰ Ἀρταβάζε Φεύγουσιν ἐπηκολέθησαν. Λακεδαιμόνιοι
δὲ μετὰ τῶν λοιπῶν τὰς εἰς τὸ ξύλινον τεῖχος καταφυ-
γόντας διώξαντες, ἐπόρθησαν προθύμως. οἱ δὲ Θηβαῖοι
δεξάμενοι τὰς Φεύγοντας καὶ προσαναλαβόντες ἐπέθεντο
τοῖς διώκουσιν Ἀθηναίοις. γενομένης δὲ πρὸ τῶν τειχῶν
καρτερός μάχης, καὶ τῶν Θηβαίων λαμπρῶς ἀγωνισαμέ-
νων, ἔπεσον μὲν ἐκ ὀλίγοι παρ' ἀμφοτέροις, τὸ δὲ τε-
λευταῖον βιασθέντες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, συνέφυγον πά-
λιν

λιν εἰς τὰς Θήβας. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς Λακεδαιμονίους ἀποχωρήσαντες, μετὰ τούτων ἐτει-
 χομάχην πρὸς τὰς καταφυγόντας εἰς τὴν παρεμβολὴν
 τῶν Περσῶν· μεγάλα δὲ ἀγῶνος ἐξ ἀμφοτέρων γενομέ-
 νη, καὶ τῶν μὲν βαρβάρων ἐκ τόπων ὠχυρωμένων κα-
 λῶς ἀγωνισαμένων, τῶν δ' Ἑλλήνων βίαν προσαγόντων
 τοῖς ξυλίοις τείχεσι, πολλοὶ μὲν παραβόλως ἀγωνιζόμε-
 νοι κατετιτρώσκοντο, ἐκ ὀλίγοι δὲ καὶ τῷ πλήθει τῶν
 βελῶν διαφθειρόμενοι τὸν θάνατον ἐνψύχως ὑπέμενον.
 ἢ μὴν γε τὴν ὁρμὴν καὶ βίαν τῶν Ἑλλήνων ἐσεγεν ἔτε
 τὸ κατεσκευασμένον τεῖχος, ἔτε τὸ πλήθος τῶν βαρβά-
 ρων, ἀλλὰ πᾶν τὸ ἀντιτεταγμένον ὑπέκειν ἡναγκάζετο.
 ἡμιλλῶντο γὰρ πρὸς ἀλλήλους οἱ τῆς Ἑλλάδος ἡγέμενοι,
 Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι, μεμετρωρισμένοι μὲν ταῖς
 προγεγενημέναις νίκαις, πεποιθότες δὲ ταῖς ἑαυτῶν ἀρε-
 ταῖς. τέλος δὲ κατὰ κράτος ἀλόντες οἱ βάρβαροι, δεό-
 μενοι ζωγεῖν, ἔδενός ἐτύγχανον ἐλέε. ὁ γὰρ στρατηγὸς
 τῶν Ἑλλήνων Πausanias ὄρων τοῖς πλήθεσιν ὑπερέχον-
 τας τὰς βαρβάρους, εὐλαβεῖτο μή τι παράλογον γένηται,
 πολλαπλασίῳ ὄντων τῶν βαρβάρων. διὸ καὶ παραγγεί-
 λαντος αὐτῷ μηδένα ζωγεῖν, ταχὺ πλήθος ἄπισον νε-
 κρῶν ἐγένετο. τέλος δὲ οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ τὰς δέκα
 μυριάδας τῶν βαρβάρων κατακόψαντες, μόγις ἐπαύσαντο
 τῷ κτείνειν τὰς πολεμίας.

Spolia distri-
 buta,

λγ'. Τοῖστον δὲ πέρας τῆς μάχης λαβύσης, οἱ
 μὲν Ἕλληνες τὰς πεσόντας ἔθαψαν, ὄντας πλείους τῶν
 μυρίων, διελόμενοι τὰ λάφυρα κατὰ τὸν τῶν στρατιωτῶν
 ἄριθμόν. τὴν δὲ περὶ τῶν ἀριστείων κρίσιν ἐποιήσαντο,
 καὶ Χαρίτιδος κελεύσαντος, ἔκριναν ἀριεῦσαι πόλιν μὲν
 Σπάρτην, ἄνδρα δὲ Pausanias τὸν Λακεδαιμόνιον. Ἀρ-
 τάβαδς δ' ἔχων τὰς τῶν Φευγόντων Περσῶν εἰς τετρα-
 κισμυρίας, καὶ διὰ τῆς Φωκίδος εἰς Μακεδονίαν πορευ-
 θεῖς, ὀξυτάταις πορείαις ἐχοῖτο, καὶ ἐσώθη μετὰ τῶν
 στρατιωτῶν εἰς τὴν Ἀσίαν. οἱ δ' Ἕλληνες ἐκ τῶν λα-
 φύρων δεκάτην ἐξελόμενοι, κατεσκευάσαν χρυσὴν τρίπο-
 δα καὶ ἀνέθηκαν εἰς Δελφούς, ἐπιγράφαντες ἐλεγείδον
 τὴνδε·

victoriae mo-
 numenta po-
 sita.

Ἑλλά-

Ἑλλάδος ἐκρυχόρε σωτήρες τόνδ' ἀνέστησαν,

Δελοσύνης συγεῖας ῥυσάμενοι πόλιας.

ἐπέγραψαν δὲ καὶ τοῖς ἐν Θερμοπύλαις ἀποθανέσι Λακεδαιμονίοις, κοινῇ μὲν ἅπασι τόδε·

Μυριάσιν ποτὲ τῇδε διακοσίαις ἐμάχοντο

Ἐκ Πελοποννήσου χιλιάδες τέτορες.

ἰδίᾳ δὲ αὐτοῖς τόδε·

Ὡς ξένη, ἀγγελίον Λακεδαιμονίοις, ὅτι τῇδε

Κείμεθα, τοῖς κείνων πεϊθόμενοι νομίμοις.

Ὅμοίως δὲ καὶ ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ἐκόσμησε virtutis præ-
τὴς τάφους τῶν ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ τελευτησάντων, mia,

καὶ τὸν ἀγῶνα τὸν ἐπιτάφιον τότε πρῶτον ἐποίησε καὶ
νόμον ἔθηκε, λέγειν ἐγκώμιον τοῖς δημοσίᾳ θάκτρομένοις
τὴς προαιρεθέντας τῶν ῥητόρων. μετὰ δὲ ταῦτα Παν- defectionis
σανίας μὲν ὁ στρατηγὸς ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ἐστράτευ- supplicia.

σεν ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ τὴς αἰτίας τῆς προτέρας συμ-
μαχίας ἐξήτει πρὸς τὴν τιμωρίαν. τῶν δὲ Θηβαίων κα-
ταπεπληγμένων τό, τε πλῆθος τῶν πολεμίων καὶ τὰς
ἀρετάς, οἱ μὲν αἰτιώτατοι τῆς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀπα-
στάσεως ἐκασίως ὑπομείναντες τὴν παράδοσιν, ἐκολάσθη-
σαν ὑπὸ τῇ Πausanias, καὶ πάντες ἀνῆρέθησαν.

λδ'. Ἐγένετο δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἰωνίαν Ἑλλήσι, Classi Græ-
μεγάλη μάχη πρὸς Πέρσας, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῇ corum præfe-
περὶ τὰς Πλαταιὰς συντελεσθείσῃ, περὶ ἧς μέλλοντες, sti, Leotychi-
γράφειν, ἀναληφόμεθα τὴν ἀπ' ἀρχῆς διήγησιν. Λεω- das & Xan-
τυχίδας γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ Ἐάνθιππος ὁ Ἀθη- thippus,

ναῖος, ἡγούμενοι τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ τὸν στόλον

ἐκ τῆς περὶ Σαλαμῖνα ναυμαχίας ἀδροίσαντες εἰς Ἀγι-
ναν, ἐν ταύτῃ διατρέψαντες ἡμέρας τινάς, ἐπλευσαν εἰς

Δῆλον, ἔχοντες τριήρεις διακοσίας καὶ πεντήκοντα. ἐν-
ταῦθα δ' αὐτῶν ὁρμέντων ἦκον ἐκ Σάμης πρέσβεις, ἄξι-
ῆντες ἐλευθερῶσαι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλλήνας.

οἱ ὁb Græcos, Ἀσίαν tenen-
δὲ περὶ τὸν Λεωτυχίδαν συνεδρεύσαντες μετὰ τῶν ἡγε-
μόνων, καὶ διακρίσαντες τῶν Σαμίων, ἔκριναν ἐλευθερῶν
τάς πόλεις, καὶ κατὰ τάχος ἐξέπλευσαν ἐκ Δήλου. οἱ
δὲ τῶν Περσῶν ναύαρχοι διατρέβοντες ἐν τῇ Σάμῃ, πυ-
θόμενοι τὸν τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ πλεον, ἀνῆχθησαν ἐκ τῆς
constituunt.

Σάμης πάσαις ταῖς ναυσὶ, καὶ κατάραντες εἰς Μυκάλην

τῆς

τῆς Ἰωνίας, τὰς μὲν ναῦς ἐνεώλησαν (ὁρῶντες ἐκ ἀξι-
οχρέως ἕσας ναυμαχεῖν) καὶ ξυλίνῳ τεύχει καὶ τὰ Φω-
βαδεῖα περιέλαβον αὐτάς. ἔξεν δὲ ἦττον καὶ δυνάμεις
πεζικὰς μετεπέμποντο ἐκ τῶν Σάρδεων καὶ τῶν σύνεγ-
γυς πόλεων, καὶ συνήγαγον τὰς ἅπαντας εἰς δέκα μυ-
ριάδας. ἐποίκοντο δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν εἰς
πόλεμον χρησίμων παρασκευὰς, νομίζοντες καὶ τὰς Ἰω-
νας ἀποσπῆσθαι πρὸς τὰς πολεμίας. οἱ δὲ περὶ τὸν Λεω-
τυχίδην παντὶ τῷ εὐλῳ κεκοσμημένοι, προσπλεύσαντες τοῖς
ἐν τῇ Μυκάλῃ βαρβάροις, ναῦν προαπέστειλαν ἔχουσαν κή-
ρυκα τὸν μεγαλοφωνότατον τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ. τῷ
δὲ προσετέτακτο προσπλεῦσαι τοῖς πολεμίοις, καὶ μεγάλην
τῇ Φωνῇ κηρύξαι διότι οἱ Ἕλληνες, νενικηότες ἐν Πλα-
ταιαῖς τὰς Πέρσας, κάρεισι νῦν ἐλευθερώσαντες τὰς κα-
τὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις. τὸτο δ' ἐποίησαν οἱ
περὶ τὸν Λεωτυχίδην, νομίζοντες τὰς συστρατεύοντας τοῖς
βαρβάροις Ἑλλήνας ἀποσπῆσειν Περσῶν, καὶ ταραχὴν
ἔσεσθαι πολλήν ἐν τῇ τῶν βαρβάρων στρατοπεδείᾳ. ὅπερ
καὶ συνέβη γενέσθαι. τὸ γὰρ κήρυκος προσπλεύσαντος
ταῖς νενεωλκημέναις ναυσὶ, καὶ κηρύξαντος τὰ προστε-
ταγμένα, συνέβη τὰς μὲν Πέρσας ἀπιστῆσαι τοῖς Ἕλλη-
σι, τὰς δ' Ἑλλήνας ἀλλήλοις συνίσθαι περὶ τῆς αἰτίας.

λέ. Οἱ δ' Ἕλληνες κατὰσκεψάμενοι τὰ κατ' αὐ-
τὰς, ἀπεβίβασαν τὴν δύναμιν. τῇ δ' ὑπεραίᾳ παρασκευα-
ζομένων αὐτῶν τὰ πρὸς τὴν παράταξιν, προσέπεσε Φή-
μη, ὅτι νενικήκασιν οἱ Ἕλληνες τὰς Πέρσας κατὰ τὰς
Πλαταιάς. διόπερ οἱ μὲν περὶ Λεωτυχίδην ἀθροίσαντες
ἐκκλησίαν, τὰ πλήθη παρεκάλεσαν εἰς τὴν μάχην, τὰ
τε ἄλλα προσφερομένοι καὶ τὴν ἐν Πλαταιαῖς νίκην κα-
ρωδῶντες, δι' ἣν ὑπελάμβανον θρασυτέρως ποιῆσειν τὰς
μέλλοντας ἀγωνίζεσθαι. θαυμαστὸν δὲ ἐγένετο ἀποτελέσ-
μα· κατὰ γὰρ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐφάνησαν αἱ παρατά-
ξεις γεγενημέναι, ἥ τε πρὸς τῇ Μυκάλῃ συντελεσθεῖσα
καὶ ἡ κατὰ τὰς Πλαταιάς γενομένη. διόπερ ἔδοξαν οἱ
περὶ τὸν Λεωτυχίδην ἔγω μὲν πεπυσμένοι περὶ τῆς νί-
κης, ἀφ' ἑαυτῶν δὲ πλάττοντες τὴν ἐφημερίαν, ἐφάνη-
σαν στρατηγῆματος ἔνεκεν τὸτο πεποινημένοι. τὸ γὰρ μέ-
γας τὸ διαστήματος ἤλεγχεν ἀδυνατῆσαν τὴν προσαγγε-
λίαν.

Quamvis i-
gnari Græci
rerum ad Pla-
tæas actarum,
pronuntiari
jubent, Per-
sas esse vi-
ctos.

λίαν
"Ελλ
τῶν
καὶ
ἦξι
κίνδ

τιαν
πολ
καὶ
καὶ
λπ
δὴν
"Ιω
βη
τὸν
με
τοπ
τὴν
τεθ
ἐπει
μετ
χὴν
τὴν
ρων
συ
τῶν
σαν
ῶρ
Λει
κατ
τελ
τῶν
ἐνέ
ἐλε
κα
λή
τοῖ

λίαν. οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἡγεμόνες ἀπίσως ἔχοντες τοῖς Ἑλλήσι, τέτρες μὲν ἀφώπλισαν, τὰ δὲ ὅπλα τοῖς ἑαυτῶν Φίλοις παρέδωκαν. παρακαλέσαντες δὲ τὰ πλήθη, καὶ τὸν Ξέρξην αὐτὸν μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἐπιόντες ἤξειν βοηθόν, ἐποίησαν ἅπαντας ἐυθαρσεῖς πρὸς τὸν κίνδυνον.

λς'. Ἀμφοτέρων δὲ αὐτῶν ἐκταξάντων τὴν στρατιάν, καὶ προσαγόντων ἐπ' ἀλλήλας, οἱ μὲν Πέρσαι τὰς πολεμίας ὀρῶντες ὀλίγας ὄντας, κατεφρόνησαν αὐτῶν, καὶ μετὰ πολλῆς κραυγῆς ἐπεφέροντο. τῶν δὲ Σαμίων καὶ Μιλησίων πανδημεὶ προελομένων βοηθῆσαι τοῖς Ἑλλήσι, καὶ μετ' ἀλλήλων κοινῇ προσαγόντων κατὰ σπᾶδην, ὡς προϊόντες εἰς ὅψιν ἦλθον τοῖς Ἑλλήσιν, οἱ μὲν Ἰωνες ἐνόμιζον ἐυθαρσετέρους εἶσθαι τὰς Ἑλληνας, ἀπέβη δὲ τέναντίον. δόξαντες γὰρ οἱ περὶ τὸν Λεωτυχίδην τὸν Ξέρξην ἐκ τῶν Σάρδεων ἐπιέναι μετὰ τῆς δυνάμεως, ἐφοβήθησαν, καὶ ταραχῆς γενομένης ἐν τῷ στρατοπέδῳ διεφέροντο πρὸς ἀλλήλας. οἱ μὲν γὰρ ἔφασαν τὴν ταχίστην δεῖν εἰς τὰς ναῦς ἀπιέναι, οἱ δὲ μένειν καὶ τεθαρρήκτως παρατάξασθαι. ἔτι δ' αὐτοῖς τεθρομβημένοις ἐπεφάνησαν οἱ Πέρσαι διεσκευασμένοι καταπληκτικῶς, καὶ μετὰ βοῆς ἐπιφερόμενοι. οἱ δ' Ἕλληνες ὑδεμίαν ἀνοχὴν ἔχοντες τὰ βελεύσασθαι, συνηναγκάσθησαν ὑπομείναι τὴν ἔφοδον τῶν βαρβάρων καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀμφοτέρων ἀγωνιζομένων εὐρώσως, ἰσόρροπος ἦν ἡ μάχη, καὶ συχνοὶ παρ' ἀμφοτέροις ἔπιπτον. τῶν δὲ Σαμίων καὶ τῶν Μιλησίων ἐπιφανέντων, οἱ μὲν Ἕλληνες ἐπεβρώσθησαν, οἱ βάρβαροι δὲ καταπλαγέντες, πρὸς τὴν φυγὴν ὤρμησαν. πολλὰ δὲ γινομένα φόνε, οἱ μὲν περὶ τὸν Λεωτυχίδην καὶ Ξάντιππον ἐπικείμενοι τοῖς ἡττημένοις, κατεδίωξαν τὰς βαρβάρους μέχρι τῆς παρεμβολῆς· συνεπέλαβοντο δὲ τῆς μάχης ἥδη κεκριμένης Ἀιολεῖς, καὶ τῶν ἄλλων πολλοὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν. δεινὴ γὰρ τις ἐνέπεσεν ἐπιθυμία ταῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεσι τῆς ἐλευθερίας. διόπερ σχεδὸν ἅπαντες ἔθ' ὁμήρων ἔτε ὀρκίων ἐποίησαντο φροντίδα, ἀλλὰ μετὰ τῶν ἄλλων Ἕλλήνων ἀπέκτειναν ἐν τῇ φυγῇ τὰς βαρβάρους. τῶν δὲ τὸν τρόπον ἡττηθέντων τῶν Περσῶν, ἀνῆρέθησαν αὐτῶν πλείους

Pugna navalis ad Mycalen commissa eodem die, quo apud Plataeas pugnatum est, describitur.

Persæ in fugam acti.

πλείους τῶν τετρακισμυρίων τῶν δὲ διασωθέντων οἱ μὲν εἰς τὴν στρατοπεδείαν διέφυγον, οἱ δὲ εἰς Σάρδεις ἀπεχώρησαν. Ξέρξης δὲ πυθόμενος τὴν τε περὶ τὰς Πλαταιῶν ἦταν καὶ τὴν ἐν τῇ Μυκάλῃ τροπὴν τῶν ἰδίων, μέρος μὲν τῆς δυνάμεώς ἀπέλιπεν ἐν Σάρδεσιν, ὅπως διαπολεμῇ πρὸς τὰς Ἑλλήνας· αὐτὸς δὲ τεθορυβημένος μετὰ τῆς λοιπῆς στρατίας προῆγεν, ἐπ' Ἐκβατάνων ποταμὸς τὴν πορείαν.

λζ'. Οἱ δὲ περὶ Λεωτυχίδην καὶ Ξάνδικον, ἀποπλεύσαντες εἰς Σάμον τὰς μὲν Ἴωνας καὶ τὰς Ἀιολεῖς συμμάχους ἐποίησαντο· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπειδὴ αὐτὰς, ἐκλιπόντας τὴν Ἀσίαν, εἰς τὴν Ἑυρώπην μετοικισθῆναι ἐπηγγέλλοντο δὲ τὰ τε μηδίσαντα τῶν ἔθνων ἀναστήσαντες, δώσειν ἐπειροῖς τὴν χώραν. καθόλα γὰρ μένοντας αὐτὰς ἐπὶ τῆς Ἀσίας, τὰς μὲν πολέμους ὁμόρους ἔξεν, πολὺ ταῖς δυνάμεσιν ὑπερέχοντας· τὰς δὲ συμμάχους διαπόντις μὴ δύνασθαι τὰς βοηθείας εὐκαίρως αὐτοῖς ποιῆσαι. οἱ δὲ Ἀιολεῖς καὶ οἱ Ἴανες, ἀκράσαντες τῶν ἐπαγγελιῶν, ἔγνωσαν πείθεσθαι τοῖς Ἑλλήσι, καὶ παρεσκευάζοντο πλεῖν μετ' αὐτῶν εἰς τὴν Ἑυρώπην. οἱ δ' Ἀθηναῖοι μετανοήσαντες εἰς τὸναντίον, πάλιν μένειν συνεβέλευον, λέγοντες ὅτι καὶ μηδεὶς αὐτοῖς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων βοηθείη, μόνοι Ἀθηναῖοι συγγενεῖς ὄντες βοηθήσασιν. ὑπελάμβανον δὲ ὅτι κοινῇ κατοικισθέντες ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων οἱ Ἴανες, ἐκείνῃ μητρόπολιν ἡγήσονται τὰς Ἀθήνας· διόπερ συνέβη μετανοῆσαι τὰς Ἴωνας, καὶ κρίναι μένειν ἐπὶ τῆς Ἀσίας. τέτων δὲ πραχθέντων, συνέβη τὴν δύναμιν τῶν Ἑλλήνων σχισθῆναι, καὶ τὰς μὲν Λακεδαιμονίους εἰς τὴν Λακωνικὴν ἀποπλεῦσαι, τὰς δὲ Ἀθηναίους μετὰ τῶν Ἰώνων καὶ τῶν νησιωτῶν ἐπὶ Σησὸν ἀπάραι· Ξάνδικος δὲ ὁ στρατηγὸς ἐνδύς ἐκ κατάπλη προσβολὰς τῇ πόλει ποιησάμενος, εἶλε Σησὸν, καὶ Φερραίαν ἐγκαταστήσας, τὰς μὲν συμμάχους ἀπέλυσεν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν πολιτῶν ἀνέκαμψεν εἰς τὰς Ἀθήνας. ὁ μὲν ἔν Μηδικὸς ὀνομαθεὶς πόλεμος γενόμενος διετὴς τῷ ἔσχε τὸ πέρας.

Hæc pugna bellum Medicum finit, per duos annos gestum.

Ctesias cap. 27—57. Ξέρξης δὲ περάσας εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἀπελαύνων εἰς Σάρδεις, ἔπεμπε Μεγάβυζον τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν συλῆ-

συλῆσαι. ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος παρηγεῖτο, ἀποσέλλεται Μα-
τακᾶς ὁ εὐνέχος, ὕβρεις τε Φέρων τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ
πάντα συλῆσων. καὶ δὴ ἔτως ποιήσας, πρὸς Ξέρξην ὑ-
πέσρεφε. Ξέρξης δὲ ἀπὸ Βαβυλῶνος εἰς Πέρσας πα-
ραγίνεται, καὶ Μεγάβυζος κατὰ τῆς γυναίκος τῆς ἰδίας
Ἀμύτιος, ἣ θυγάτηρ ὡς προείρηται Ξέρξῃ ἐτύγχανεν,
ὡς μεμοιχυμένης λόγος ἐκίνει. καὶ ἐπιτιμᾶται Ἀμυτις
λόγοις ὑπὸ τῷ πατρὶ, καὶ ὑπισχνεῖται σωφρονεῖν. Ἀρ-
τάπανος δὲ, μέγα παρὰ Ξέρξῃ δυνάμενος, μετὰ Σπα-
μίτρη τῷ ἡμιάρθενος, καὶ αὐτῷ μέγα δυναμένῳ, βελεύ-
ονται ἀνελεῖν Ξέρξην καὶ ἀναιρεῖσθαι. καὶ κείθεσιν Ἀρ-
τοξέρξην τὸν υἱὸν ὡς Δαρεϊαῖος αὐτὸν ὁ ἕτερος παῖς
ἀνεῖλε. καὶ παραγίνεται Δαρεϊαῖος ἀγόμενος ὑπὸ Ἀρτα-
πάνου εἰς τὴν οἰκίαν Ἀρτοξέρξε, πολλὰ βοῶν καὶ ἀπαρ-
νέμενος ὡς ἐκ ἑῆς Φονεύς τῷ πατρὶ· καὶ ἀποδυνήσκει.

Καὶ βασιλεύει Ἀρτοξέρξης, σπεδῇ Ἀρτάπαν· καὶ
ἐπιβελύεται πάλιν ὑπὸ αὐτῷ, καὶ λαμβάνει κοινωνὸν
τῆς βελῆς Ἀρτάπανος Μεγάβυζον, ἥδη ἡλελυπημένον ἐπὶ
τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ Ἀμυτι, διὰ τὴν τῆς μοιχείας ὑπόληψιν·
καὶ ὅρκοις ἀλλήλους ἀσφαλίζονται. ἀλλὰ μηνύει πάντα
Μεγάβυζος, καὶ ἀναιρεῖται Ἀρτάπανος ὧ τρόπῳ ἐμελ-
λεν ἀναιρεῖν Ἀρτοξέρξην· καὶ γίνεται πάντα δῆλα τὰ
ἐργασμένα ἐπὶ Ξέρξῃ καὶ Δαρεϊαίῳ. καὶ ἀπόλλυται
πικρῷ καὶ κακίῳ θανάτῳ Ἀσπαμίτρης, ὃς ἦν κοινωνὸς
ἐπὶ τοῖς Φόνοις Ξέρξε καὶ Δαρεϊαίῃ· σκαφεύεται γάρ,
καὶ ἔτως ἀναιρεῖται. μάχη δὲ γίνεται μετὰ τὸν θάνα-
τον Ἀρτάπανος, τῶν τε συνωμοτῶν αὐτῷ καὶ τῶν ἄλ-
λων Περσῶν. καὶ πίπτουσιν ἐν τῇ μάχῃ οἱ τρεῖς τῷ
Ἀρτάπανῳ υἱοί, τραυματίζεται δὲ καὶ Μεγάβυζος ἰσχυ-
ρῶς καὶ θρηνεῖ Ἀρτοξέρξης καὶ ἡ Ἀμυτις καὶ ἡ Ῥο-
δογένη καὶ ἡ μήτηρ αὐτῶν Ἀμισρις. καὶ μόλις πολλῇ
ἐπιμελείᾳ περισώζεται Ἀπολλωνίδης ἰατρὸς τῷ Κῶι. Ἀ-
φίσταται Ἀρτοξέρξῃ Βακτρία, καὶ ὁ σατράπης ἄλλος Ἀρ-
τάπανος· καὶ γίνεται μάχη ἰσοκαλῆς καὶ γίνεται πάλιν
ἐκ δευτέρῃ καὶ ἀνέμει κατὰ πρόσωπον Βακτρίων πνεύ-
σαντος, νικᾷ Ἀρτοξέρξης, καὶ προσχωρεῖ αὐτῷ πᾶσα
Βακτρία. Ἀφίσταται Αἰγυπτός, Ἰνάρης Λυδίας ἀνδρὸς καὶ
ἐτέρῃ Αἰγυπτίᾳ τὴν ἀπόσασιν μελετῶσαντος. καὶ εὐτρε-
πίζεται

πίζεται τὰ πρὸς πόλεμον. πέμπει καὶ Ἀθηναῖοι, αἰ-
τησαμένεσθ' αὐτῶν, τεσσαράκοντα νῆας. καὶ μελετᾷ αὐτὸς
Ἀρτοξέρξης ἐκστρατεῦσαι. καὶ τῶν Φίλων ἔσυνβελευόν-
των, πέμπει Ἀχαιμενίδην τὸν ἀδελφόν, τεσσαράκοντα
μὲν μυριάδας ἐπαγόμενον εἰσέτευμα περὶκόν, νῆας δὲ π'.
συμβάλλει πόλεμον Ἰναρος πρὸς Ἀχαιμενίδην καὶ νικῶ-
σιν Αἰγύπτιοι, καὶ βάλλεται Ἀχαιμενίδης ὑπὸ Ἰνάρη,
καὶ θνήσκει καὶ ἀποπέμπεται ὁ νεκρὸς αὐτῷ εἰς Ἀρτο-
ξέρξην. ἐνίκησεν Ἰναρος καὶ κατὰ θάλασσαν, Χαριτι-
μίδεσ' εὐδοκίμησαντος, ὅς τῶν ἐξ Ἀθηνῶν τεσσαράκοντα
νῆων ἐχρημάτιζε ναύαρχος καὶ ν' Περσῶν νῆες αἱ μὲν
εἰκοσιν αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐλήφθησαν, αἱ δὲ λ' διεφθάρη-
σαν. ἔπειτα πέμπεται κατὰ Ἰνάρη Μεγάβυζος, ἐπαγό-
μενος ἄλλο εἰσέτευμα πρὸς τῷ ὑπολειφθέντι, μυριάδας
εἰκοσι, καὶ νῆας τ'. καὶ ἐπιστάτην αὐτοῖς Ὀρίσκον. ὡς
εἶναι χωρὶς τῶν νεῶν, τὸ ἄλλο πλῆθος, ν' μυριάδας.
Ἀχαιμενίδης γὰρ ὅτε ἔπεσε, ἰ μυριάδες αὐτῷ, ἐξ ὧν
ἦγε μ', συνδιεφθάρησαν. γίνεται ἔν μάχῃ κρατερὰ, καὶ
πίπτουσιν ἀμφοτέρωθεν πολλοί, πλείους δὲ Αἰγύπτιοι. καὶ
βάλλει Μεγάβυζος εἰς τὸν μηρόν Ἰναρον, καὶ τρέπεται
καὶ νικῶσι Πέρσαι κατακράτος. Φεύγει δὲ πρὸς τὴν Βύβ-
λον Ἰναρος, πόλις ἰσχυρὰ ἐν Αἰγύπτῳ αὕτη, καὶ οἱ
Ἕλληνες δὲ μετ' αὐτῶν, ὅσοι μὴ ἐν τῇ μάχῃ καὶ μετὰ
Χαριτιμίδεσ' ἀπέθανον. προσχωρεῖ δὲ Αἰγυπτὸς πλὴν
Βύβλου πρὸς Μεγάβυζον. ἐπεὶ δὲ ἐκείνη ἀνάλωτος ἐδό-
κει, σπένδεται πρὸς Ἰναρον καὶ τὰς Ἕλληνας, ἐξαπισχι-
λίας ὄντας καὶ ἔτι πρὸς, ὁ Μεγάβυζος, ἐφ' ᾧ μηδὲν
κακὸν παρὰ βασιλέως λαβεῖν, καὶ τὰς Ἕλληνας, ὅτε
βέλοιντο, πρὸς τὰ ὀκειῖα ἐπανελθεῖν. καθίστησι δὲ τῆς
Αἰγύπτου σατράπην Σαρσάμαν, καὶ λαβὼν Ἰναρον καὶ
τὰς Ἕλληνας παραγίνεται πρὸς Ξέρξην καὶ εὐρίσκει λίαν
κατὰ Ἰνάρη τεθυμωμένον, ὅτι τὸν ἀδελφόν Ἀχαιμενίδην
ἀπεκτανὸς ἔη. διηγῶντα τὰ γεγονότα πάντα Μεγάβυζος,
καὶ ὡς πίσει δὲ Ἰνάρη καὶ τοῖς Ἕλλησι Βύβλον ἐ-
ληφε. καὶ ἐξαίτεται λιπαρῶς βασιλεὺς περὶ τῆς αὐτῶν
σωτηρίας καὶ λαμβάνει. καὶ ἐξάγεται τέλος τῇ στρα-
τιᾷ, ὡς Ἰναρος καὶ οἱ Ἕλληνες ἔδην κακὸν πείσονται.
Ἀμυτις δὲ ὑπὲρ τῆ παιδὸς Ἀχαιμενίδου δεινὰ ἐποιεῖτο,

εἰ μὴ τιμωρήσαιο Ἴναρον καὶ τὰς Ἑλλήνας καὶ αἰτεῖ-
 ται τὰυτα βασιλέα, ὃ δὲ ἐν ἐνδόκῳσιν εἶτα Μεγάβυζον,
 ὃ δὲ ἀποπέμπεται. εἶτα, ἐπεὶ διώχλει τὸν υἱόν, κατειρ-
 γάσατο καὶ πέντε παρελθόντων ἐτῶν, λαμβάνει τὸν
 Ἴναρον παρὰ βασιλέως καὶ τὰς Ἑλλήνας. καὶ ἀνεσάν-
 ρωσε μὲν ἐπὶ τρισὶ σαυροῖς πεντήκοντα δὲ Ἑλλήνων,
 ὅσας λαβεῖν ἴσχυσε, τέτων ἕτερε τὰς κεφαλὰς. Καὶ
 ἐλυπήθη λίπην σφοδρὰν Μεγάβυζος καὶ ἐπέδθησε καὶ
 ἤτήσατο ἐπὶ Συρίαν τὴν ἐαυτῷ χώραν ἀπέναι. ἐνταῦθα
 λάθρα καὶ τὰς ἄλλας τῶν Ἑλλήνων προέπεμπε, καὶ
 ἀπῆει καὶ ἀπέστη βασιλέως. καὶ ἀθροίζει μεγάλην δύ-
 ναμιν, ἄχρι πεντεκαίδεκα μυριάδων, χωρὶς τῶν ἰππέων
 καὶ τῶν πτερυγίων. καὶ πέμπεται Ὀυσιρις κατ' αὐτῷ συν
 ἑικοσι μυριάσι. καὶ συνάπτεται πόλεμος, καὶ βάλλουσιν
 ἀλλήλους Μεγάβυζος καὶ Ὀυσιρις ὃ μὲν ἀκοντῶν, καὶ
 τυγχάνει Μεγαβύζης εἰς τὸν μηρὸν, καὶ τιτρώσκει ἄχρι
 δακτύλων δύο· ὃ δὲ αὐαύτως ἀκοντῶν τὸν τῷ Ὀυσίριος
 μηρὸν. εἶτα βάλλει εἰς τὸν ὦμον κακείνος πίπτει ἐκ
 τοῦ ἵππου. καὶ περισχῶν Μεγάβυζος προστάσσει ἀναλα-
 βεῖν καὶ περισῶσαι. ὑπὸ πτόν δὲ πολλοὶ τῶν Περσῶν
 καὶ ἐμάχοντο ἀνδρείως οἱ τῷ Μεγαβύζῃ παῖδες Ζώπυρος
 καὶ Ἀρτύφιος. καὶ νίκη γίνεται Μεγαβύζῳ κραταιά.
 περιποιεῖται Ὀυσιριν ἐπιμελῶς, καὶ ἀποπέμπει τῷτον αἰ-
 τησάμενον πρὸς Ἀρτοξέρξην. Πέμπεται δὲ κατ' αὐτῷ
 ἑτέρα στρατιά, καὶ Μενοςάνης ὃ τῷ Ἀρταρίῳ παῖς. ὃ
 δὲ Ἀρτάριος σατράπης μὲν ἦν Βαβυλωνος, Ἀρτοξέρξης
 δὲ ἀδελφός. καὶ συμβάλλουσιν ἀλλήλοις, καὶ Φεύγει ἡ
 Περσικὴ στρατιά. καὶ Μενοςάνης βάλλεται εἰς τὸν ὦμον
 ὑπὸ Μεγαβύζῃ εἶτα εἰς τὴν κεφαλὴν τοξεύεται ἔκαι-
 ρίαν. Φεύγει δὲ ὅμως αὐτός καὶ οἱ μετ' αὐτῷ, καὶ νί-
 κη λαμπρὰ γίνεται Μεγαβύζῳ. Ἀρτάριος δὲ πέμπει
 πρὸς Μεγάβυζον, καὶ παραινέει σπείσασθαι βασιλεῖ. ὃ δὲ
 δηλοῖ σπείσασθαι μὲν βέβηθαι καὶ αὐτόν, ἔ μέντοι πα-
 ραγινέσθαι πρὸς βασιλέα, ἀλλ' ἐφ' ᾧ μένειν ἐν τῇ ἐαυ-
 τῷ. ἀπαγγέλλεται τὰυτα βασιλεῖ. καὶ συμβεβαίωσιν
 Ἀρτοξέρξης τε ὁ Παφλαγῶν εὐνῆχος, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀ-
 μισις, σπεύδῃ σπείσασθαι. πέμπεται δὲ Ἀρτάριος τε αὐ-
 τὸς καὶ Ἀμισις ἡ γυνὴ, καὶ Ἀρτοξέρξης, ἐτῶν ἤδη ὦν
 ἑικοσι,

ἔποσι, καὶ Πετίσας ὁ 'Ουσίριος καὶ Σπιταμᾶ πατήρ. πολλοῖς ἐν λόγοις καὶ ὅμοις πληροφόρησαντες Μεγάβυζον, μόλις ὁμως πείθεται πρὸς βασιλέα παραγινέσθαι. καὶ βασιλεὺς τέλος ἔπεμπε παραγινομένην συγγνώμην ἔχειν τῶν ἡμαρτημένων. Ἐξέρχεται βασιλεὺς ἐπὶ Θήραν, καὶ λέων ἐπέρχεται αὐτῷ· μετεώρη δὲ Φερομένα τῇ Θήρῃ, βάλλει ἀκοντίῳ Μεγάβυζος καὶ ἀναιρεῖ. καὶ ὀργίζεται Ἀρτοξέρξης, ὅτι πρὶν ἢ αὐτὸς τύχη, Μεγάβυζος ἔβαλε καὶ προστάσσει τὴν κεφαλὴν τὸν Μεγάβυζον ἀποτμηθῆναι. Ἀμίριος δὲ καὶ Ἀμύτιος καὶ τῶν ἄλλων τῇ παραίτησιν τῷ μὲν θανάτῳ ῥύεται, ἀνάσπατος δὲ γίνεται εἰς τὴν ἐρυθρὰν, ἐν τινὶ πῶλει ὀνόματι Κύρται. ἐξορίζεται δὲ καὶ Ἀρτοξέρξης ὁ εὐνῆχος εἰς Ἀρμενίαν, ὅτι πολλάκις ὑπὲρ Μεγαβύζου βασιλεῖ ἐπαρρησιάσατο. Ὁ δὲ Μεγάβυζος πάντα διατρίψας ἐν τῇ ἐξορίᾳ ἔτη ἀποδιδράσκει, ὑποκρινθεὶς τὸν πιαῖαν. (πισάγας δὲ λέγεται παρὰ Πέρσαις ὁ λεπρὸς, καὶ ἔτι πᾶσιν ἀπρόσιτος.) ἀποδράς ἐν παραγίνεται πρὸς Ἀμυτιν καὶ τὸν οἶκον, καὶ μόλις ἐπιγινώσκεται καὶ δι' Ἀμίριος καὶ δι' Ἀμύτιος καταλλάσσεται ὁ βασιλεὺς, καὶ ποιεῖ αὐτὸν, ὡς τὸ πρόσθεν, ὁμοτράπεζον. ζήσας δὲ ἐξ καὶ ἐβδομήκοντα ἔτη ἀπέθανε, καὶ κάρτα ἡχιδέσθη βασιλεὺς. Τελευτήσαντος δὲ Μεγαβύζου, κάρτα ἦν Ἀμυτις ἀνδράσιν ὁμιλεῖσα καὶ πρό γε ταύτης καὶ ἡ μήτηρ Ἀμυρις ὁμοίως. ὁ δὲ Ἀπολλωνίδης ὁ ἰατρός ὁ Κῶος, ἐπεὶ ἀθενῶς ἔρχεν Ἀμυτις, εἰ καὶ βληκρῶς καὶ ἐκ ισχυρῶς, ἐκεῖνος δὲ ἡράσθη αὐτῆς, ἔφη εἰς τὴν ὑγίαν αὐτὴν ἐκάνελθεῖν εἰάν ἀνδράσιν ὁμιλῇ· τῆς γὰρ ὑτέρης εἶναι τὸ νόσημα. ἐπεὶ δὲ αὐτῷ ἐξεγένετο τὸ ἐπιτήδευμα, καὶ ὠμίλει αὐτῇ, ἡ δὲ ἀνδραπὸς ἐμαραίνετο, ἀπέστη τῆς συνουσίας. τελευτῶσα δὲ ἐν ἐπήγγειλε τῇ μητρὶ, ἀμύνασθαι Ἀπολλωνίδην. ἡ δὲ ἀπήγγειλε πάντα Ἀρτοξέρξει τῷ βασιλεῖ, ὅπως τε ὠμίλει, καὶ ὅπως ἀπέστη ὑβρίσας καὶ ὅπως ἡ θυγάτηρ ἐπήγγειλεν Ἀπολλωνίδην ἀμύνασθαι. ἐκεῖνος δὲ τῇ μητρὶ τὸ παρισάμενον αὐτῇ πράττειν ἐπιτρέπει. ἡ δὲ λαβῆσα ἔδωκε τὸν Ἀπολλωνίδην, δυσὶ μῆσι κολάζουσα. ἔπειτα ζῶντα κατώρυξεν, ὅτε καὶ Ἀμυτις ἀπέθανε. Ζώπυρος δὲ ὁ Μεγαβύζου καὶ Ἀμύτιος παῖς, ἐπεὶ αὐτῷ

αὐτῷ ὁ τε πατήρ καὶ ἡ μήτηρ ἐτελεύτησεν, ἀπέστη βασιλεύς, καὶ εἰς Ἀθήνας ἀφίκετο, κατὰ τὴν τῆς μητρὸς εἰς αὐτὰς εὐεργεσίαν. εἰς Καῦνον δὲ ἅμα τοῖς ἐπομένοις εἰσέπλευσε, καὶ ἐκέλευσε παραδιδόναι τὴν πόλιν. Καῦνιοι δὲ αὐτῷ μὲν παραδιδόναι τὴν πόλιν ἔφασκον, Ἀθηναίοις δὲ συνεπομένοις ἐκέτι. εἰσιόντι δὲ Ζωπύρῳ εἰς τὸ τεῖχος λίθον Ἀλκιδῆς Καῦνιος ἐμβάλλει εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἔτως Ζωπύρος ἀποθνήσκει. Ἀμωρις δὲ ἡ μάμμη τὸν Καῦνιον ἀνεσαύρωσεν. ἀποθνήσκει δὲ καὶ ἡ Ἀμωρις, κάρτα γραῦς γενομένη. καὶ Ἀρτοξέρξης δὲ ἀποθνήσκει, μὴ καὶ β' ἔτεα βασιλεύσας.

Ἀρτοξέρξης δὲ τελευτήσας, Ξέρξης ὁ υἱὸς βασιλεύει, ὃς μόνος ἦν γνήσιος ἐκ Δαμασπίας ἢ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ᾗ καὶ Ξέρξης ἐτελεύτησεν, ἀπεβίω. Βαγόραζος δὲ τὸν νεκρὸν τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ ἀπήγαγεν εἰς Πέρσας. ἑπτακαίδεκα δὲ νόθας υἱὰς ἔσχευεν ὁ Ἀρτοξέρξης, ἐξ ὧν ἐστὶ καὶ Σεκυνδιανός, ὁ ἐκ Κοσμαριδιήνης, καὶ αὐτῆς Βαβυλωνίας. ὁ δὲ Ὀλχος ὕπερον καὶ βασιλεύει ἔτι δὲ παῖδες αὐτοῦ, πρὸς τοῖς εἰρημένοις, καὶ Βαγακαῖος καὶ Παρύσατις, ἐξ Ἀνδίας, καὶ αὐτῆς Βαβυλωνίας. αὕτη ἡ Παρύσατις Ἀρτοξέρξει καὶ Κύρῳ μήτηρ ἐγένετο. τὸν δὲ Ὀλχον ζῶν ὁ πατήρ Ὑρκανίων σατράπην ἐποίησε, δὲς αὐτῷ καὶ γυναῖκα Παρύσατιν ὄνομα. ἥτις ἦν Ξέρξης μὲν θυγάτηρ, ἀδελφὴ δὲ οὐκεία. Ὁ δὲ Σεκυνδιανός, προσποιησάμενος Φαρνακίαν τὸν εὐνῆχον, ὃς ἦν μετὰ Βαγόραζον καὶ Μενοςάνην καὶ ἑτέρας τινὰς, μεθύοντος ἐν ἑορτῇ τινὶ τῷ Ξέρξει καὶ κατὰ θεύδοντος ἐν τοῖς βασιλείοις, εἰσελθόντες ἀποκτείνουσιν αὐτὸν, τεσσαρακοστῆς καὶ πέμπτης ἡμέρας διαγενομένης ἀπὸ τῆς τῷ πατρὶ τελευτῆς. συνέβη ἔν αὐφοτέρας ἅμα εἰς Πέρσας ἀποκομισθῆναι. αἱ γὰρ ἀγεσθαι τὴν ἀρμάμαξαν ἡμίονοι, ὥσπερ ἀναμένεσθαι καὶ τὸν τῷ παιδὸς νεκρὸν, ἐκ ἧθελον πορεύεσθαι. ὅτε δὲ κατέλαβε, σὺν προθυμίᾳ ἀπήγεσαν.

Βασιλεύει δὲ Σεκυνδιανός, καὶ γίνεται Ἀζαβαρίτης Sekyndianus. αὐτῷ Μενοςάνης. ἀπὼν δὲ Βαγόραζος, καὶ ὑποσρέψας πρὸς Σεκυνδιανόν, ἐπεὶ παλαιὰ αὐτοῖς ἐχθρὰ ὑπετύφε-

Xerxes II.
425
ante Chr.

το, ὡς δῆθεν ἀνευ τῆς ἑαυτῆ γνώμης τῆ πατρὸς λιπὼν τὸν νεκρὸν αὐτῆ, προστάξει βασιλέως λιθόλευτος ἐγεγενεῖ. ἐφ' ᾧ ἡ στρατιὰ εἰς λύπην κατηνέχθη. ὁ δὲ δῶρα αὐτῇ ἐδίδε. οἱ δὲ ἐμίσην αὐτὸν, ὅτι τε τὸν ἀδελφὸν Ξέρξην ἀπεκτόνει καὶ ὅτι Βαγόραζον. Διαπέμπεται Σεκυνδιανὸς προσκαλέμενος Ὀρχον. ὁ δὲ ὑπισχνεῖται μὲν, ἃ παραγίνεται δέ. καὶ γίνεται τῶτο πολλάνις. τέλος περιβάλλεται Ὀρχος πολλὴν στρατιάν, καὶ ἐπίδοξος ἦν βασιλεύειν. ἀφίσταται Ἀρβάριος ὁ τῶν ἱππέων Σεκυνδιανῶ ἄρχων πρὸς Ὀρχον· εἶτα Ἀρξάνης ὁ Αἰγύπτου σατραπῆς καὶ Ἀρτοξάρης δὲ ἐξ Ἀρμενίας ἦκε πρὸς Ὀρχον. καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ τὴν κίταριν, ἔτι ἐκόντι.

Ochus s. Darius Nothus.
423 — 405
ante Chr.

Βασιλεύει Ὀρχος καὶ μετονομάζεται Δαρεϊαῖος. καὶ μετέρχεται ἀπάτη καὶ ὅρκους, ὑποθήκη Παρυσάτιδος, τὸν Σεκυνδιανόν· πολλὰ Μενοσάνης παραινῶντος Σεκυνδιανὸν μὴ πισεύειν τοῖς ὅρκους, μηδὲ σπένδεσθαι τοῖς ἑξαπατῶσι. πείθεται ὁ ἔν ὅμως καὶ ἀλίσσεται, καὶ εἰς τὴν σποδὸν ἐμβάλλεται καὶ ἀπόλλυται, βασιλεύσας μῆνας ἑξ, ἡμέρας πεντεκαίδεκα. Βασιλεύει ἔν μόνος Ὀρχος, ὁ καὶ Δαρεϊαῖος· ἐννῆχοι δὲ τρεῖς ἠδύναντο παρ' αὐτῷ, μέγιστον μὲν Ἀρτοξάρης, δεύτερος δὲ Ἀρτιβαρξάνης, καὶ τρίτος, Ἀθῶος. ἐχρήτο δὲ μάλισα τῇ γυναικὶ συμβέβη. ἐξ ἧς πρὸ τῆς βασιλείας δύο ἔσχε τέκνα, Ἀμισριν θυγατέρα καὶ Ἀρσάκαν υἱόν· ὃς ὕστερον μετωνομάθη Ἀρτοξέρξης. τίθει δὲ αὐτῷ ἕτερον υἱὸν βασιλεύεσα, καὶ τίθεται τὸ ὄνομα αὐτῆ ἀπὸ τῆ ἡλίκ Κυρον. εἶτα τίθει Ἀρτόσην, καὶ ἐφεξῆς μέχρι παιδῶν δεκατριῶν. καὶ Φησιν ὁ συγγραφεὺς, αὐτὸς παρ' αὐτῆς ἐκείνης τῆς Παρυσάτιδος ταῦτα ἀκῆσαι. ἀλλὰ τὰ μὲν ἄλλα τῶν τέκνων ταχὺ ἀπεβίω. οἱ δὲ περιγεγονότες, οἱ τε προῆρθέντες τυγχάνουσι, καὶ ἔτι τέταρτος υἱός, Ὁξένδρας ἀνομασμένος. Ἀφίστανται βασιλέως Ἀρσίτης οἰκεῖος ἀδελφὸς ὁμοπάτριος καὶ ὁμομήτριος, καὶ Ἀρτύφιος ὁ Μεγαβύξ. πέμπεται Ἀρταςύρας κατ' αὐτῶν, καὶ πολεμεῖ Ἀρτύφιον. καὶ δυοὶ μάχαις Ἀρταςύρας ἡττάται, εἶτα πάλιν συμβαλὼν, νικᾷ Ἀρτύφιον καὶ ὑπάγεται τὰς σὺν αὐτῷ Ἑλληνας δώροις, καὶ καταλιμπάνονται αὐτῷ Μιλήσιοι μόνοι τρεῖς. τέλος ὅρκους καὶ πῖσεις λαβὼν παρὰ Ἀρταςύρα, ἐπεὶ δ' Ἀρσί-

Ἀρσίτης ἐκ ἐφαίμετο, προσεχώρησε βασιλεῖ Παρυσά-
 τισ δὲ βελεύεται βασιλεῖ ὀρμῶντι πρὸς τὸν Ἀρτύφει θά-
 νατον, μὴ ἀνελεῖν τέως, (ἔσεσθαι γὰρ τῷ ἀπάτην, καὶ
 εἰς τὴν προσχώρησιν τῷ Ἀρσίτῃ). ἐπειδὴν δὲ κακῆνος
 ἀπατηθεὶς ἀλλῶ, δεῖν τότε ἄμφω διαχρησάσθαι. καὶ γέ-
 γονεν ἔτως, εὐνοῶμενος τῆς συμβολῆς. καὶ ἐμβαλλε-
 ται εἰς τὴν σκοδὴν Ἀρτύφιος καὶ Ἀρσίτης. καὶ τοὶ
 Ἀρσίτην ὁ βασιλεὺς ἐκ ἐβάλετο ἀπολέσσει, ἀλλ' ἡ Πα-
 ρυσάτις, τὰ μὲν πεῖθεσκα, τὰ δὲ βιαζομένη, ἀπώλεσε.
 κατελεύθη δὲ καὶ Φαρνακίης, ὁ συναυελῶν Σκευδιανῶ
 Ξέρην. ἀνῆρέθη δὲ καὶ Μενόσσης ἡφ' ἑαυτῇ, ἥδη
 πρὸς θάνατον συλλαμβανόμενος. Ἀφίσταται Πισάδης
 καὶ ἀπεστέλλεται κατ' αὐτῇ Τισσαφέρην, καὶ Σπιδρα-
 δάτης, καὶ Παρμίσσης. ἀντεπεῖρχει δὲ Πισάδης, ἔχων
 καὶ Λύκωνα τὸν Ἀθηναῖον ἄμα Ἕλλησιν ὧν ἐκείνος
 ἦρχε. λαμβάνουσι δὲ αἱ τῷ βασιλεῖ στρατηγοὶ χρήματα
 Λύκωνα καὶ τὰς Ἕλληνας, καὶ ἀφίστασι Πισάδης. ἔ-
 τα δόντες αὐτῷ πένεις καὶ λαβόντες, ἔγασαν πρὸς βα-
 σιλέα. ὁ δὲ εἰς τὴν σκοδὴν ἐνέβαλεν, Τισσαφέρην δὲ
 τὴν Πισάδην σατραπείαν. ἔλαβε δὲ Λύκων καὶ πόλεις
 καὶ χώρας ὑπὲρ τῆς προδοσίας. Ἀρτόξερξης δὲ, ὅς μέ-
 γα ἠδύνατο παρὰ βασιλεῖ, ἐπιβελύσει βασιλέα, θέλων
 αὐτὸς βασιλεῦσαι, ἐμπορίας ὑπάρχων. πᾶν μὲν γὰρ καὶ
 ὑπὲρ πόλιν προσέταξεν αὐτῷ γυναῖκα κατασκευάσαι, ἵνα ὡς
 ἀνὴρ φαίνοιτο. δι' ἧς καὶ καταμνησεται, καὶ συλλαμ-
 βάνεται καὶ παραδίδεται τῇ Παρυσάτιδι, καὶ ἐλευρήται.
 Ἀρσάνης δὲ, ὁ τῷ βασιλεῖ παῖς, ὁ καὶ ὕστερον μετε-
 νομαδεῖς Ἀρτοξέρξης, γάμει τὴν Ἰδέρνῃ θυγατέρα
 Στατείραν. τὴν δὲ τῷ βασιλεῖ θυγατέρα δὲ τῷ Ἰδέρνῃ
 υἱός. Ἀμισρις ἦν ἡ θυγάτηρ, τῷ δὲ ταύτης νυμφῆ
 ὄνομα Τεριτέχμης. ὅς καὶ τῷ πατρὸς τελευτήσαντος ἀντ'
 αὐτῇ σατραπείας κατέστη. ἦν δὲ ὁμοπατρία αὐτῷ ἀδελφῇ
 Ῥαξάνῃ, καλὴ τῷ εἶδει, καὶ τοξεύειν καὶ ἀνοικτεῖν ἐμ-
 πειροτάτη. ἐρῶν δὲ ταύτης ὁ Τεριτέχμης καὶ ἀγγιγνό-
 μενος, ἐμίσει Ἀμισριν καὶ τέλος ἐμβαλεῖν αὐτὴν εἰς
 σάκκον, καὶ κατακνιγθῆναι ὑπὸ τριακοσίων ἀνδρῶν, μεθ'
 ὧν καὶ τὴν ἀπόσασιν ἐμελέτησεν, ἐβελεύσατο. ἀλλὰ τίς
 Οὐδιάτης ὄνομα, ἰσχὺν ἔχων παρὰ Τεριτέχμη, καὶ
 γρά-

γράμματα παρὰ βασιλέως, πολλὰς ὑποσχέσεις ἔχοντα εἰ
περισωθεῖν αὐτῷ ἡ θυγάτηρ, δεξάμενος, ἐπιτίθεται καὶ
ἀναιρεῖ Τριτόχμην, γενναίως ἐν τῇ ἐπαναστάσει ἀνδρισά-
μενον, καὶ πολλὰς ἀποκτείναντα. μέχρι γὰρ λ' καὶ ζ'
Φασὶν αὐτὸν ἀποκτείναι. Ὁ δὲ υἱὸς τῆς Ὀυδίας Μι-
τραδάτης, ὑπασπιστὴς ὢν Τριτόχμου, καὶ μὴ παρὰν, ἐπεὶ
ἔμαθε, πολλὰ τῷ πατρὶ κατηράσατο, καὶ πόλιν Ζάριν
καταλαβὼν, ἐφύλασσε ταύτην τῷ παιδί τῆς Τριτόχμου.
ἡ δὲ Παρύσατις τὴν τε μητέρα τῆς Τριτόχμου, καὶ τὰς
ἀδελφάς, Μητρώσην καὶ Ἥλικον, καὶ τὰς ἀδελφάς δύο
ἄσας, χωρὶς τῆς Στατείρας, ζῶσας ἐκέλευσε καταχῶσαι
τὴν τε Ῥωξάνην ζῶσαν κατατεμεῖν. καὶ ἐγένετο. Ὁ
δὲ βασιλεὺς εἶπε τῇ γυναικὶ Παρυσάτιδι, ποιῆσαι ὁμοίως
καὶ Στατείραν τὴν Ἀρσάκῃ γυναῖκα τῆς παιδός· ἀλλ' ὅ
γε Ἀρσάκης πολλὰ τὴν μητέρα καὶ τὸν πατέρα δάκρυσι
καὶ ποτετοῖς ἐξίλωσάμενος, ἐπεὶ ἡ Παρύσατις ἐπεκάμ-
φθη, συνεχώρησε καὶ Ὀλχος ὁ Δαρειαῖος, ἐκπὼν Πα-
ρυσάτιδι, πολλὰ μεταμελήσειν αὐτήν. — Ἐν τῇ ιθ' ἰσο-
ρίᾳ διαλαμβάνει ὡς Ὀλχος ὁ Δαρειαῖος ἀπέθανεν, ἀδε-
νήσας ἐν Βαβυλῶνι, ἔτη βασιλεύσας λέ.

Artaxerxes II.

404 — 359.
ante Chr.

Βασιλεὺς δὲ Ἀρσάκης, ὁ μετονομαθεὶς Ἀρτοξέρ-
ξης καὶ ἐπτεμένεται ὁ Ὀυδίας τὴν γλῶτταν, καὶ ἐξελ-
κύεται ταύτην ἐξ ὀπίθεν, καὶ θνήσκει. ὁ δὲ παῖς αὐτῆς
Μιτραδάτης ἀντὶ τῆς πατρὸς καλίζεται σατράπης. ἐπράχ-
θη δὲ ταῦτα σκεδῇ Στατείρας. καὶ ἡνῶτο Παρύσατις.
διαβάλλεται Κύρος ὑπὸ Τισσαφέρνης πρὸς Ἀρτοξέρξην
τὸν ἀδελφόν, καὶ καταφεύγει Παρυσάτιδι τῇ μητρὶ, καὶ
ἀπολύεται τῆς διαβολῆς. ἀπελαύνει Κύρος ἠτιμωμένος
παρὰ τῆς ἀδελφῆς πρὸς τὴν οἰκίαν σατραπείαν, καὶ με-
λετᾷ ἐπὶ ἀνέτασιν.

Diodor.

XIV. 19—31.
Olymp.

XCIV. 4.
ante Chr. 401.

Περὶ δὲ τῆς Κύρου ἐπ' Ἀρταξέρξην στρατείας ἔτως
Φησὶ Διοδώρος. Περὶ τῆς τῆς χρόνος Κύρος, ὁ τῶν
ἐπὶ Θαλάττης σατραπειῶν ἡγούμενος, διενεοῖτο μὲν πάλαι
στρατεύειν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην (ἦν γὰρ ὁ νεα-
νίσκος Φρονήματος πλήρης, καὶ προθυμίαν ἔχων ἐν ἀ-
πράκτου ἐς τὰς κατὰ πόλεμον ἀγῶνας) ἐπεὶ δ' αὐτῷ
μισθοφόρον πληθὺς ἱκανὸν συνήκτο, καὶ τὰ πρὸς τὴν
στρατείαν ἐντρέπικο, τοῖς μὲν πλήθεσιν ἐν ἐδήλῃ ταίη-
δες,

Cyrus, mari-
timarum re-
gionum Satta-
pes, aliam ex-
peditionem fi-

θῆς, ἔφασι δ' εἰς Κιλικίαν ἄγειν τὴν δύναμιν, ἐπὶ τὰς mulans, bel-
 ἀφ' ἐστηρίκας τῶ βασιλέως τυράννης. ἀπέστειλε δὲ καὶ πρὸς luminifratrem
 Λακεδαιμονίους πρεσβευτὰς, τὰς ἀνάνευστομένους τὰς κατὰ Artaxerxem
 τὸν πρὸς Ἀθηναίους πόλεμον εὐεργεσίας, καὶ παρακαλέ- instruit.
 σοντας ἑαυτῷ συμμαχεῖν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, νομίσαν- Lacedæmo-
 τες αὐτοῖς συνοίσειν τὸν πόλεμον, ἔγνωσαν τῷ Κύρῳ βοη- norum naves
 θεῖν, καὶ παραχρῆμα ἐξέπεμψαν πρεσβευτὰς πρὸς τὸν copiæque au-
 ἑαυτῶν ναύαρχον Σάμον ὀνομαζόμενον, ὅπως, ὅ, τι αὐ- xiliares ad-
 κελεύοι ὁ Κύρος, πράττει. ὁ δὲ Σάμος ἔρχε μὲν τριή- iunctæ.
 ρεις ἑκαοσι καὶ πέντε, μεθ' ὧν πλεύσας εἰς Ἐφεσον
 πρὸς τὸν Κύρου ναύαρχον, ἔτοιμος ἦν αὐτῷ πάντα συμ-
 πράττειν. ἐξέπεμψαν δὲ καὶ πεζοὺς στρατιώτας ὀνταπο-
 σίτας, ἡγεμόνα Χαιρίσοφον καταστήσαντες. ἀφηγεῖτο δὲ
 τῶ βαρβαρικῇ σόλῃ παντὸς Ταμῶς, ἔχων τριήρεις πεν-
 τήκοντα πολυτελῶς ἐξηρτισμένους καὶ καταπλευσάντων
 τῶν Λακεδαιμονίων, ἀνήχθησαν οἱ σόλοι τὸν πλῆν ὥς
 ἐπὶ Κιλικίας ποιεῖμενοι. Κύρος δὲ τὰς τε ἀπὸ τῆς Ἀ-
 σίας στρατολογηθέντας καὶ μισθοφόρους μυρίας τρισχιλίας
 ἀνδρούσας εἰς Σάρδεϊς, Λυδίας μὲν καὶ Φρυγίας κατέστη-
 σεν ἐπιμελητὰς Πέρσας ἑαυτῷ συγγενεῖς, Ἰωνίας δὲ καὶ
 τῆς Ἀιολίδος, ἔτι δὲ τῶν σύγγενος τόπων, Ταμῶ, Φί-
 λων μὲν ὄντα πικρὸν, τὸ δὲ γένος ὑπάρχοντα Μεμφίτην·
 αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως προῆγεν ὥς ἐπὶ τῆς Κιλι-
 κίας καὶ Πισιδίας, διαδιδὼς λόγον ὅτι τινὲς τῶν ἐκεῖ
 κατοικούντων ἀφ' ἐστήκασιν. εἶχε δὲ τὰς ἅπαντας, ἀπὸ Omnium co-
 μὲν τῆς Ἀσίας, ἑπτακισμυρίας, ὧν ἦσαν ἱππεῖς τρισχι- piarum nume-
 λιοι ἀπὸ δὲ Πελοποννήσου καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, μι- rus earumque
 σθοφόρους μυρίας τρισχιλίας. ἡγεῖτο δὲ τῶν μὲν ἀπὸ duces.
 Πελοποννήσου, χωρὶς Ἀχαιῶν, Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμό-
 νιος· τῶν δ' ἀπὸ Βοιωτίας, Πρόξενος Θηβαῖος· τῶν δ'
 Ἀχαιῶν, Σωκράτης Ἀχαιός· τῶν δ' ἀπὸ Θεσσαλίας,
 Μένων ὁ Λαρισσαῖος. τῶν δὲ βαρβάρων τὰς μὲν κατὰ
 λεπτὸν ἡγεμονίας εἶχον Πέρσαι, τῶν δὲ συμπάντων αὐ-
 τὸς ἡγεῖτο Κύρος, ὃς τοῖς μὲν ἡγεμόσιν ἐδεδηλώκει τὴν
 ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἀνάβασιν, τὸ δὲ πλῆθος ἐκυρπτεν, ἐυ-
 λαβόμενος μὴ ποτε διὰ τὸ μέγεθος τῆς στρατείας ἐγκα-
 τάλιπῃ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν. διὸ καὶ κατὰ τὴν ὁδοπο-
 ρίαν προορώμενος τὸ μέλλον, ἐξετεράπευσε τὰς στρατιώ-
 τας,

τας, κοινόν αὐτὸν παρεχόμενος, καὶ δαψιλῆς ἀγορὰς
ἐτοιμάζον·

Progressus
usque ad Tar-
sum Ciliciæ
Cyrus, Syen-
nesin, Ciliciæ
regulum, in
partes suas
trahit,

κ. Ἐπεὶ δὲ διήλθε Λυδίας καὶ Φρυγίας, ἔτι δὲ
καὶ τὰ τῆς Κιλικίας συνορίζοντα, παρενεήθη πρὸς τὰς
ὄρας τῆς Κιλικίας, καὶ τὴν πρὸς ταῖς Κιλικίαις πύλαις
εἰσβολὴν. αὕτη δ' ἐστὶ ξενὴ καὶ παράκρημνος, ἐπὶ τα-
δίας μὲν ἕκαστοι κατατείναντα. πλησίον δ' αὐτῆς ἐξω ἐξ
ἀμφοτέρων κατ' ὑπερβολὴν ὄρη μεγάλα καὶ δυσπρόσιτα·
ἀπὸ δὲ τῶν ὁρῶν ἐξ ἑκατέρου μέρους τεύχη κατατείνει
μέχρι τῆς ὁδοῦ, κατ' ἣν ἐνωκοδύμηται πύλαι. διεξαγα-
γὼν δὲ διὰ τῶν τῆν δύναμιν, εἰσέβαλεν εἰς τευέβιον
τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν κένονος τῷ κάλλει λειπόμενον· δι'
ὃ πορευθεὶς εἰς Ταρσὸν, μεγίστην τῶν ἐν Κιλικίᾳ πόλεων,
ταχέως αὐτῆς ἐγκρατὴς ἐγένετο. Συνένεστι δὲ ὁ τῆς
Κιλικίας δουρατεύων ὡς ἤκαστος τὸ μέγεθος τῆς τῶν πολε-
μίων δυνάμεως, εἰς ἀπορίαν πολλὴν ἐνέπιπτεν, ἐν ᾗ
ἀξιόμαχος μεταπεμπομένη δ' αὐτὸν Κύρος καὶ τὰ πιστὰ
δόντος, ἐπαρῆθη πρὸς αὐτὸν, καὶ τὴν ἀλγύμεν τῆς πο-
λέως ποδόμενος, ὡμολόγησε ἀνιμαχήσειν ἐπὶ τὸν Ἀρ-
ταξέρην, καὶ τὸν ἕνα τῶν υἱῶν Κύρω συμπατέρεσσιν,

qui tamen per
filium, clam
missum, Ar-
taxerxem R.
de bello cer-
tiorē facit.

ὅς αὐτῷ τῶν Κιλικίων τὰς ἰκανὰς στρατευομένους. παν-
ἄργος γὰρ ᾧ τὴν φύσιν, καὶ πρὸς τὸ τῆς τύχης ἀδη-
λόν· ἀρτιστάμενος, τὸν ἕτερον τῶν υἱῶν ἐξέπεμψε πρὸς τὸν
βασιλέα Λάδρα, δηλώσοντα καὶ τὰς δυνάμεις ἐπ' ἐκείνον
ἡθροισμένας, καὶ διότι τῆς μὲν συμμαχίας δι' ἀνάγκη
τῷ Κύρῳ μετέχει, τῇ δ' ἐυνόχῃ πρὸς ἐκείνον, ἃν καιρὸς
γένηται, καταλιπὼν ἐκείνον, τῷ βασιλεῖ συστρατεύεσθαι.
Κύρος δ' ἕκαστοι μὲν ἡμέρας ἐν Ταρσῷ τὴν δύναμιν ἀνέ-
λαβε· μετὰ δὲ ταῦτα ἀναξενυγνύντος αὐτῆς, τὸ πλῆθος
ὑπώπτευσεν τὴν στρατείαν ἐπὶ τὸν Ἀρταξέρην γίνεσθαι.
ἀναλογιζόμενος δὲ ἕκαστος τὰ μήκη τῶν ὁδῶν, καὶ τὰ
πλήθη τῶν πολεμίων ἐθνῶν, δι' ᾧ ἀναγκαῖον ἦν τὴν
πορείαν ποιεῖσθαι, τελέως ἡγανία. διαβεβύητο γὰρ ἡ μὲν
ἕως Βάντρων ὁδὸς ἑσσα στρατοπέδῳ τετραμήνη, δύναμις δ'
ἡθροισμένη τῷ βασιλεῖ, πλείω τῶν τετταράκοντα μυριά-
δων· διὸ δὴ περιδεεῖς οὗτοι ἐκείνοι ἡγανίστην, καὶ τὰς
ἡγεμόνας δι' ὀργῆς ἔχοντες, ἐνεχείρησαν ἀναρεῖν, ὡς
προδότας αὐτῶν οὕτως. τὰ δὲ Κύρος δεομένη πᾶντων,
καὶ

Divulgato per
exercitum ru-
more de bello
in regem fa-
cto, tumultus
fit, ægre se-
datus.

καὶ διαβαβαιζόμενα τὴν στρατείαν ἀναγαγεῖν ἐκ ἐπ' Ἀρτα-
ξέρην, ἀλλ' ἐπὶ τινὰ σατραπήν τῆς Συρίας, ἐπειδήσαν
οἱ στρατιῶται, καὶ λαβόντες πλεῖον μισθόν, ἀπομαρτέψαν
εἰς τὴν ἐκ ἀρχῆς ἔνοικον.

καὶ ὁ δὲ Κύρος, ἐπειδὴ διήλυθε τὴν Κιλικίαν, καὶ
παρεγενήθη πρὸς πόλιν Ἰσφόν, ἐπὶ θαλάττης μὲν καμμέ-
νην, ἐσχατὴν δ' ἦσαν τῆς Κιλικίας, καταπλευσας εἰς αὐ-
τὴν· περὶ τοῦ αὐτοῦ καιρὸν καὶ ὁ εὐχολος τῶν Λακεδαι-
μονίων ἐξέβησαν, καὶ συντυχόντες τῷ Κύρῳ τῶν τῶν
Σπαρτιατῶν εἰς αὐτὸν ἔνοικον ἀπήγγειλαν, καὶ τὰς με-
τὰ Χειρισάφου περὶ οὐτακισίος ἐμβιβάσαντες παρέδοικον.
τέρας δὲ προσεποιεῖντο μὲν οἱ Φύλοι τῷ Κύρῳ πέμψαι
μισθοφόρους, τῇ δ' ἀληθείᾳ μετὰ τῆς τῶν Ἐφεσίων γνῶ-
μης ἅπαντ' ἐπράττετο· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι Φανερόν πρῶ-
τον πόλεμον ἐκانهρόντο, κατέκρυπτον δὲ τὴν προαίρεσιν,
ἀπακτρύνοντες τὴν ῥαπὴν τῷ πολέμῳ, ὁ δὲ Κύρος μετὰ τῆς
δυνάμεως ἀνέξευξεν, ἐπὶ Συρίας τὴν πορείαν ποιημένος,
καὶ τὰς ναυαρχίας ἐκέλευσε συμπαραπλεῖν ἀπ' αὐαῖς ταῖς
ναυσίν. ὡς δ' ἦλθεν ἐπὶ τὰς πύλας καλεμέναι, καὶ
τὸν τόπον ἔφην ἔρημον τῶν Φιλαττόντων, περιχαρὲς ἦν
ἡ γυνὴ γὰρ σφόδρα μὴ τινας αὐτάς· εἰς προκατελημμέ-
νοι. εἰς δὲ ἡ Φύσις τῶ τόπῳ γενὴ καὶ παρόρημινας,
ὥστε δι' ἀλλήλων ραδίως παραΦιλάττεσθαι. ὅρη γὰρ πλη-
σίον ἀλλήλων κείται, τὰ μὲν τραχὺ καὶ κρημνὸς ἔχον
ἀξιολόγους, ἐπ' αὐτῆς δ' ἀρχεται τῆς οὐδ' ἕτερον μέρος.
μία δ' ἐστὶ τῶν περὶ τὰς τάπας ἐμείνας, καὶ καλεῖται μὲν
Λίβανος, παρεκτείνει δὲ παρὰ τὴν Φοινίκην. ὁ δὲ ἀνὰ
μέσσην τόπος τῶν ὀρῶν, ὑπάρχων ὡς τριῶν εαδίων, παντε-
λῶς τετειχισμένους, καὶ πύλας ἔχων εἰς τὸνδ' συγκαλει-
όμενας. διελθὼν ἔν ὁ Κύρος ταύτας ἀκινδυνῶς, τὸν μὲν
λοιπὸν εὐχολὸν ἀπέσειλεν ἀνανάμψαι εἰς Ἐφεσον, ἐνέτι
γὰρ αὐτῷ χρήσιμος ἦν, μέλλοντι διὰ μεσογείε τὴν πο-
ρείαν ποιεῖσθαι. ὁδοπορήσας δ' ἡμέρας ἑκοσι, παρεγενή-
θη πρὸς Οὐρακκὸν πόλιν, ἣ κεῖται παρὰ τῶν ποταμῶν
Ἐυφράτην. ἐνταῦθα δὲ πένθ' ἡμέρας διατρήσας, καὶ
τὴν δύναμιν ἐξειδοιοθησάμενος ταῖς τε τῶν ἐπιτηδεύων
οὐφθονίαις καὶ ταῖς ἐκ τῶν προνομῶν ὠφελείαις, συνή-
γαγεν ἐκκλησίαν, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς στρατείας ἐδήλω-

Inde iter in
Syriam conti-
nuatum.

Superatis Py-
lis Syriæ clas-
sem Cyrus E-
phesum re-
mittit,

ipse cum re-
destri exerci-
tu ad Babylo-
niæ fines per-
venit.

σε.

σε. προσάντως δὲ δεξαμένων τὸν λόγον τῶν στρατιωτῶν, ἔδειτο πάντων, μὴ καταλιπεῖν ἑαυτὸν, ἐπαγγελλόμενος ἄλλας τε μεγάλας δωρεάς, καὶ ὅτι παρὰ γενόμενος αὐτῷ εἰς Βαβυλῶνα, κατ' ἄνδρα ἕκαστον δώσει πέντε μνᾶς ἀργυρίου. οἱ μὲν ἔν τῳ στρατιῷται ταῖς ἐλπίσι μετ' ὀφθαλμοῖς ἐπείθεσθαι ἀκολοθεῖν· ὁ δὲ Κύρος, ὡς διέβη τῇ δυνάμει τὸν Εὐφράτην, ἠλείγετο κατὰ τὸ συνεχές ὁδοιπορεῖν, καὶ παρὰ γεννηθεὶς ἐπὶ τὰς ὄρας τῆς Βαβυλωνίας, ἀνελάμβρανε τὴν δυνάμιν.

In Babyloniae
campis rex,
a Pharnabazo
de Cyri coop-
tis praemoni-
tus, obviam
venit.

κβ'. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης καὶ πάλαι μὲν ἦν παρὰ Φαρναβάζου πεκυσμένος, ὅτι στρατόπεδον ἐπ' αὐτὸν ἀδροίζει λαβρά Κύρος, καὶ τότε δὲ πυθόμενος αὐτὴν ἀνάβασιν, μετεπέμπετο τὰς πανταχόθεν δυνάμεις εἰς Εὐβάταν τῆς Μηδίας. ἐπεὶ δὲ ἔτι παρ' Ἰνδῶν καὶ τινῶν ἄλλων ἐθνῶν καὶ θυσερεν, διὰ τὸ μακρὰν ἀφ' ἑσέωναι τὰς τόπας, μετὰ τῆς συναχθείσης στρατιᾶς ὤρμησεν ἀπατήσων τῷ Κυρῷ. εἶχε δὲ τὰς ἅπαντας στρατιώτας σὺν ἱππεῦσιν ἐν ἐλάττεσι τετταράκοντα μυριάδων, κατὰ φύσιν Ἐφορός. ὡς δ' εἰς τὸ Βαβυλωνίον ἦκε πεδίον, παρὰ τὸν Εὐφράτην στρατοπεδεύειν ἐβάλετο, διανοόμενος ἐν ταύτῃ καταλιπεῖν τὴν ἀποσκευὴν. ἐκυνθάνετο γὰρ τὰς πολεμίας ἐ μακρὰν ὄντας, καὶ τὸ παράβολον αὐτῶν τῇ τόλμῃ ὑπόπτειεν. ὁρῶν δ' ἐν τάφρῳ τὸ μὲν πλάτος ποδῶν ἐξήκοντα, τὸ δὲ μῆκος ποδῶν δέκα, περιέδησε κύβητα τὰς συνακολοθίσας ἀρμαμάχας, καὶ καταπερὶ τείχος καταλιπὼν ὃ ἐν τῇ παρεμβολῇ τὴν ἀποσκευὴν καὶ τὸν ἀχρεῖον ὄχλον, ἐπὶ μὲν ταύτης ἱκανὴν φυλακὴν παρέστησεν· αὐτὸς δὲ τὴν δυνάμιν ἐκζωνον προαγαγὼν, ἀπῆντα τοῖς πολεμίοις ἐγγὺς ὑπάρχεσιν. ὁ δὲ Κύρος ὡς εἶδε προϊᾶσαν τὴν τῷ βασιλεῶς στρατιάν, ἐκζὼν εἰς τάξεις κατέστησε τὸ σφέντερον στρατόπεδον. τὸ μὲν ἔν δεξιὸν κέρασ παρὰ τὸν Εὐφράτην παρεκτείνον περὶ μὲν ἐπείχον Λακεδαιμόνιοι, καὶ τινεὶ τῶν μισθοφόρων, ὧν ἀπάντων Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος ἀφῆγετο. συνηγνίζοντο δ' αὐτῷ τῶν ἱππέων οἱ συναχθέντες ἀπὸ Παφλαγονίας, οὗτοι ὑπὲρ τὰς χιλίας. τὸ δὲ ἰσχυρότερον μέρος ἐπείχον οἱ ἀπὸ Φρυγίας καὶ Λυδίας, ἔτι δὲ τῶν ἱππέων περὶ χιλίας, ὧν εἶχε τὴν ἡγεμονίαν Ἀριδαῖος. αὐτὸς δὲ ὁ

Κύρος

Acies ab utra-
que parte in-
structa descri-
bitur.

Κῦρος ἐτάκτο κατὰ μέσσην τὴν Φάλαγγα, τὰς κρατίστες ἔχων Περσῶν τε καὶ τῶν ἄλλων Βαρβάρων, ὡς μυρίας. προηγνῆντο δ' αὐτῷ τῶν ἱππέων οἱ κάλλιπα διεσκευασμένοι χίλιοι, θώρακας ἔχοντες καὶ μαχαίρας Ἑλληνικάς. Ἀρταξέρξης δὲ πρὸ μὲν τῆς Φάλαγγος πάσης ἔστησεν ἄρματα δρεπανηφόρα, τὸν ἀριθμὸν ἐκ ὀλίγα· καὶ τῶν μὲν κεράτων Πέρσας ἡγεμόνας κατέστησε, κατὰ δὲ τὸ μέσον αὐτὸς ἐτάχθη, τῶν ἐπιλέκτων ἔχων ἐκ ἐλάττους πενταμισμυρίων.

κγ'. Ὡς δὲ τρεῖς σχεδὸν σαδίας ἀπέιχον ἀλλήλων αἱ δυνάμεις, οἱ μὲν Ἕλληνες καιανίσαντες, τὸ μὲν πρῶτον ἡσυχῇ προῆγον· ὡς δ' ἐντὸς βέλες ἦσαν, ἔθεον κατὰ πολλὴν σκεδὴν. παρηγγελικῶς δ' αὐτοῖς Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος ἦν τῷτο πράττειν. τὸ μὲν γὰρ ἐκ διαστήματος πολλὰ μὴ τρέχειν, ἤμελλεν ἀπεραίς τοῖς σώμασι τὰς ἀγωνιζομένας τηρήσειν εἰς τὴν μάχην· τὸ δ' ἐγγὺς ὄντας δρόμῳ προσιέναι, τὰς τῶν τόξων βολὰς καὶ τῶν ἄλλων βελῶν ὑπερπετεῖς ἐδόκει ποιῆσειν. ἐπεὶ δ' ἤγγισαν οἱ μετὰ Κῦρα τῷ τῷ βασιλέως στρατοπέδῳ, τοσῶτ' ἐπ' αὐτὰς ἐρρίφη βελῶν πλήθος, ὅσον εἰκὸς εἶναι ἐκ δυνάμεως ἐνεχθῆναι συνεώσεως ἐκ μυριάδων τεσσαράκοντα. ἔ μὴν ἀλλὰ βραχὺν χρόνον παντελῶς τοῖς παλαιοῖς διαγωνισάμενοι, τὸ λοιπὸν ἐκ χειρὸς ἤδη τὴν μάχην συνίσαντο. Λακεδαιμόνιοι δὲ μετὰ τῶν ἄλλων μισθοφόρων ἐνθὺς ἐκ τῆς πρώτης συστάσεως ἐξέπληξαν τὰς ἀντιτεταγμένας Βαρβάρους τῇ τε τῶν ὅπλων λαμπρότητι καὶ ταῖς ἐυχερείαις. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἦσαν ὅπλοις τε μικροῖς ἐσκεπασμένοι, καὶ τὰ πολλὰ τῶν ταγμάτων ἔχοντες ψιλικά, πρὸς δὲ τέτοις, ἄπειροι τῶν κατὰ πόλεμον κινδύνων· οἱ δ' Ἕλληνες, διὰ τὸ μῆκος τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, κατὰ τὸ συνεχές ἐν μάχαις γεγενημένοι, πολὺ ταῖς ἐμπειρίαις διέφερον. διόπερ ἐνθὺς τρεψάμενοι τὰς κατ' αὐτὰς ἐδίωκον, καὶ πολλὰς τῶν Βαρβάρων ἀνῆραν. κατὰ δὲ μέσσην τὴν τάξιν ἔτυχε μὲν ἀμφοτέρως τὰς ὑπὲρ τῆς βασιλείας ἀγωνιζομένας ταχθῆναι. διὸ καὶ κατανοήσαντες τὸ γεγενημένον, ὥρμησαν ἐπ' ἀλλήλους, φιλοτιμύμενοι δι' ἑαυτῶν κρῖναι τὴν μάχην. συνήγαγε γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἡ τύχη τὴν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας τοῖς

Proelium
commissum.

τοῖς ἀδελφοῖς ἔριν εἰς μονομαχίαν; καὶ ἄπερ εἰς ἀπομ
μημα τῆς παλαιᾶς ἐκείνης καὶ τραγωδουμένης τῆς πε
Cyrus regem τὸν Ἑτεοκλέα καὶ Πολυνείκην τόλμης. Κύρος μὲν α
vulnerat, in Φθάσας ἐκ διαστήματος ἤκοντισε, καὶ τυχὼν τῷ βασιλείῳ
cujus locum ἔσφηλεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν· ὃν ταχέως οἱ περὶ αὐτὸ
Tissaphernes succedit.

ἀρπάσαντες, ἀπήνεγκαν ἐκ τῆς μάχης· καὶ τὴν μὲν τῇ
βασιλείῳς ἡγεμονίαν διαδεξάμενος Τισσαφέρνης, ἀντὶ
Πέρσης, παρεκάλει τε τὰ πλήρη, καὶ αὐτὸς λαμπρῶς
ἡγωνίζετο. ἀναμαχόμενος δὲ τὸ περὶ τὸν βασιλέα γεγο
νὸς ἐλάττωμα, καὶ μετὰ ἐπιλέκτων ἐπὶ πάντα τόπον ἐπι
Φαινόμενος, πολλὰς ἀνῆρει τῶν ἀντιτεταγμένων· ὥς τε τὴν
ἐπιΦάνειαν αὐτῷ πόρρωθεν ὑπάρχειν ἐπίσημον. ὁ δὲ Κύ
ρος ἐπαρθεὶς τῷ προτερήματι τῶν περὶ αὐτὸν, εἰς μέσους
ἐβιάσατο τὰς πολέμους, καὶ τὸ πρῶτον ἀφειδῶς τῇ τολ

Cyrum Persa μη χρώμενος, πολλὰς ἀνῆρει μετὰ δὲ ταῦτα προχειρό
occidit. τερον κινδυνεύων, ὑπὸ τινος τῶν τυχόντων Περσῶν πλη
γὴς ἐπικαίρως, ἔπεσε. τότε δ' ἀναμειβόμενος, οἱ τῷ βα
σιλείῳς πρὸς τὴν μάχην ἐπερρώθησαν, καὶ τέλος τῷ τε
πλήθει καὶ τῇ τόλμῃ κατεπόνησαν τὰς ἀνδετηκίας.

In altera par- καὶ δ'. Ἐκ δὲ θατέρου μέρους Ἀριδαίῳς ὁ Κύρος σατρά
te vincunt πης τεταγμένος ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας, τὸ μὲν πρῶτον ἐν
Græci; ρωςως ἐδέξατο τὰς ἐπίοντας Βαρβάρους· μετὰ δὲ ταῦτα
τῆς Φάλαγγος ἐπὶ πολὺ παρεκτεινέσης κυκλόμενος, καὶ
sednuntius de τὴν Κύρος τελευταίην πυθόμενος, ἔφυγε μετὰ τῶν ἰδίων
Cyrī morte in- στρατιωτῶν πρὸς τινα τῶν ἰδίων σαδμῶν, ἔχοντα κατα
gentem trepi- Φυγὴν ἐν ἀνεπιτήδειον. Κλέαρχος δὲ θερῶν τὴν τε
dationem Cy- μέσσην τάξιν καὶ τὰλλα μέρη τῶν συμμαχῶν τετραμμένα,
ri copiis ini- τῷ μὲν διώκειν ἀπέστη· τὰς δὲ στρατιώτας ἀνακαλέμενος
cit. καδίῳ· εὐλαβεῖτο γὰρ μὴ ποτε πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ
τὰς Ἑλλήνας ἐλθέσθης, κυκλωθῶσι, καὶ πάντες ἀπόλων
ται. οἱ δὲ μετὰ τῷ βασιλείῳ ταχθέντες, ἐπειδὴ τὰ
καὶ αὐτὰς ἐτρέψαντο, πρῶτον μὲν τὴν ἀποσκευὴν τῇ
Κύρος διήρπασαν· μετὰ δὲ ταῦτα ἤδη νυκτὸς ἐπελθέσθης,
ἀφροιδέντες ἐπὶ τὰς Ἑλλήνας ὤρμησαν. ὧν δεξαμένους
τὴν ἐφοδὸν ευγένως, ὀλίγον μὲν χρόνον ὑπέμενον οἱ
Βάρβαροι, μετ' ὀλίγον δὲ ταῖς τόλμαις καὶ ταῖς ἐνχει
ρίαις νικῶμενοι πρὸς Φυγὴν ὤρμησαν. οἱ δὲ περὶ τὸν
Κλέαρχον πολλὰς τῶν Βαρβάρων ἀνελόντες, ὡς ἤδη νύξ
ἦν,

ἦν, ἀναχωρήσαντες τρόπαιον ἔστησαν, καὶ περὶ δευτέραν
 ῥηδὸν Φυλακὴν ἔφθασαν εἰς τὴν παρεμβολήν. τῆς δὲ
 μάχης τοιαῦτον τέλος λαβέσσης, ἀνῆρέθησαν τῶν τῆ βα-
 σιλέως πλείους τῶν μυρίων πεντακισχιλίων· ὧν τὰς πλεί-
 ον ἀνείλυν οἱ μετὰ Κλεάρχου ταχθέντες Λακεδαιμόνιοι
 τε καὶ μισθοφόροι· ἐκ δὲ θατέρου μέρους, τῶν Κύρου στρα-
 τιωτῶν ἔπεσον περὶ τρισχιλίους. τῶν δὲ Ἑλλήνων Φα-
 λιν ἀναιρέθησαν μὲν ἑξήκοντα, τραπίζην δὲ ὀλίγους. τῆς δὲ
 νυκτὸς παρελθούσης, Ἀριδαῖος ὁ πεφειγὼς εἰς τὸν σατ-
 ρυόν, ἀπέσειλκε τινας πρὸς τὸν Κλεάρχον, παρακαλῶν
 πρὸς ἑαυτὸν ἀπαγαγεῖν τὰς στρατιώτας, καὶ κοινῇ διασω-
 ζεσθαι πρὸς τὰς ἐπὶ θαλάτταν τόπους ἀνῆρημένους Κύρου
 καὶ τῶν τῆ βασιλέως δυνάμεων ὑπερεχέσων, ἀγωνία πολ-
 λὴ κατέσχε τὰς τετολημμένους ἐπὶ τῇ καταλύσει τῆς Ἀρ-
 ταξέρξε βασιλείας στρατεύεσθαι.

κέ. Ὁ δὲ Κλεάρχος ἀνακαλεσάμενος τὰς τε στρα-
 τίας καὶ τὰς ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένους, ἐβουλευέτο πε-
 ρὶ τῶν παρόντων ὄντων δ' αὐτῶν περὶ ταῦτα, παρεγενή-
 θησαν παρὰ τῆ βασιλέως πρέσβεις, ὧν ἦν ἀρχιπρεσβευ-
 τὴς ἀνὴρ Ἑλλήνων ὄνομα μὲν Φαλῖνος, γένους δὲ Ζακύν-
 θιος. εἰσαχθέντες δ' εἰς τὸ συνέδριον εἶπον, ὅτι “λέ-
 γει ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης, ἐπειδὴ νενίκηκα, Κύρον
 ἀποκτείνεις, παράδοτε τὰ ὅπλα, καὶ πρὸς τὰς θύρας
 αὐτῆ βαδίσαντες, ζητεῖτε πῶς αὐτὸν ἐκδραπέυσαντες,
 ἀγαθὴ τινος μεταλάβητε.” ῥηθέντων δὲ τῶν, ἀπό-
 κρισιν ἔδωκεν ἕκαστος τῶν στρατηγῶν τοιαύτην ὥσαν Λεω-
 νίδης, καὶ ὃν καιρὸν περὶ Θερμοπύλας αὐτῆ Φυλάττον-
 τος τὰς παρόδας, Ξέρξης ἀπέσειλεν ἀγγέλους, κελεύων
 τῶν ὅπλων παραχωρῆσαι. καὶ γὰρ τότε Λεωνίδης εἶπεν
 ἀπαγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ, “Διότι νομίζομεν, καὶ φίλοι
 γενώμεθα τῷ Ξέρξει, μετὰ τῶν ὅπλων ὄντες, ἀμείνους
 ἔσεσθαι σύμμαχοι· καὶ πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν ἀναγκαθῶ-
 μεν, βέλτιον μετὰ τῶν ἀγωνιεῖσθαι.” παραπλησίως
 δὲ καὶ τῆ Κλεάρχου περὶ τῶν ἀποκριναμένων, Πρόξενος
 ὁ Θηβαῖος εἶπεν, “ὅτι νῦν τὰ μὲν ἄλλα σχεδὸν ἀπο-
 βεβλήκαμεν, λείπεται δ' ἡμῖν ἢ τε ἀρετὴ καὶ τὰ
 ὅπλα. νομίζομεν ἔν, ἂν μὲν ταῦτα Φυλάττωμεν, χρη-
 σίμην ἡμῖν ἔσεσθαι καὶ ἀρετὴν· ὧν δὲ παραδῶμεν, ἐδὲ
 ταύ-

Rex, ob Cyri
 mortem, vi-
 storiam ja-
 ctans, misso
 Phalino, ar-
 ma tradi ju-
 bet.

Sed Graeci re-
 cusant,

“ταύτην ἡμῖν ἔσεσθαι βοηθόν.” διόπερ ἐκέλευσε τῷ βασιλεῖ λέγειν, “ὡς ἂν περὶ ἡμῶν κακόν τι βελεῖται “διὰ τέτων πρὸς αὐτὸν διαγωνιάμεθα περὶ τῶν ἀγαθῶν “τῶν κοινῶν.” λέγεται δὲ καὶ Σάφιλον, τὸν ἐφ’ ἡγεμονίας τεταγμένον, ἐπεῖν, “ὅτι θαυμάζει τὰς παρὰ τὴν “βασίλειός λόγους. εἰ μὲν γὰρ αὐτὸν δοκεῖ κρείσσονα “τῶν Ἑλλήνων εἶναι, μετὰ τῆς δυνάμεως ἐλθὼν λαβέτω “τὰ παρ’ ἡμῖν ὅπλα· εἰ δὲ πείσας βάλεται, λεγέτω “τίνα χάριν ἡμῖν ἀντὶ τέτων ἀξίαν δώσει.” μετὰ δὲ τέτλης Σωκράτης Ἀχαιοὶς εἶπεν, “ὅτι λίαν αὐτοῖς ἐκ “πληττικῶς ὁ βασιλεὺς προσφέρεται. ἂ μὲν γὰρ παρ’ “ἡμῶν βέλεται λαβεῖν, παραχρῆμα ἀπαιτεῖ· τὰ δ’ αὖτε “τέτων δοθησόμενα, μετὰ ταῦτ’ ἀξιοῦντας αἰτεῖν προστάττει. κατ’ οὖν ὅτι εἰ μὲν ἀγνοῶν τὰς νενικηκότας ὡς “ἡττημένους κελεύει τὸ προσταττόμενον ποιεῖν, μαδίτω “ποτέρων ἐστὶν ἢ νίκη, παραγενηθεὶς μετὰ τῆς πολυαριθμίας “δυνάμεως· εἰ δὲ σαφῶς εἰδὼς ἡμᾶς νενικηκότας, “ψεύδεται, πῶς αὐτῷ περὶ τῶν εἰς ὑπερον ἐπαγγελῶν “πισεύσομεν;” οἱ μὲν ἄγγελοι τοιαύτας ἀποκρίσεις λαβόντες ἐχώριθσαν· οἱ δὲ περὶ τὸν Κλέαρχον ἀνέξενον πρὸς τὸν σατράν, ὅπως τὸ διασσεωσμένον στρατόπεδον ἢ ἀναπεχωρηκός. εἰς τὸτο δὲ πάσης τῆς δυνάμεως ἐλθούσης, περὶ τῆς ἐπὶ θάλατταν καταβάσεως ἐβελεύοντο κοινῇ, καὶ περὶ τῆς πορείας. ἔδοξεν ἔν αὐτοῖς μὴ τὴν αὐτὴν ἀναχώρησιν, ἣν περ ἦλθον, ποιεῖσθαι. πολὺ γὰρ αὐτῆς ἦν ἔρημον, ἐν ᾧ τροφὰς ἐχ’ ὑπελαμβανόν εξειν, δυνάμεως πολεμίας ἀκολυθίσσης. γινόντες δ’ ἐπὶ Παφλαγονίας ἀναξευγνύειν, ἔτοι μὲν ὥρμησαν ἐπὶ Παφλαγονίαν μετὰ τῆς δυνάμεως, κατὰ σχολὴν ὁδοιποροῦντες, ὡς ἂν ἅμα τὰς τροφὰς κοριζόμενοι.

& duce Clearcho reditum parant.

E vulnere validus & salvus rex tardius progredientes Græcos assequitur.

κς’. Ὁ δὲ βασιλεὺς βέλτιον ἔχων ἀπὸ τῆς τραύματος, ὡς ἐκώδυτο τὴν τῶν ἐναντιῶν ἀποχώρησιν, νομίσας αὐτὰς φεύγειν, ὥρμησε μετὰ τῆς δυνάμεως κατὰ σπαδὴν. καταλαβὼν δ’ αὐτὰς, διὰ τὸ βραδέως ὁδοιπορεῖν, τότε μὲν ἤδη νυκτὸς ἔσης, ἐγγὺς τὴν στρατοπεδείαν ἐποίησατο.

Initis inducibus pacatum per terras regias transiit. ἅμα δ’ ἡμέρα διατασσόντων τῶν Ἑλλήνων τὸ στρατόπεδον εἰς μάχην, πέμψας τὰς ἀγγέλους κατὰ μὲν τὸ παρὸν εἰς τρεῖς ἡμέρας ἀνοχὰς ἐποίησατο· ἐν δὲ ταύταις συνεφώγησεν,

νησεν, ὥστε αὐτὸν μὲν Φιλίαν παρέχεσθαι τὴν χώραν, *tum impe-*
καὶ τὰς ἡγησομένους ἐπὶ θαλάτταν θέναι, καὶ τοῖς διεξιί- *trant Græci,*
σιν ἀγορὰν παρέχειν· τὰς δὲ μετὰ Κλεάρχου μισθοφόρους
καὶ τὰς μετ' Ἀριδαίης πάντας πορεύεσθαι διὰ τῆς χώρας,
μηδὲν ἀδίκημα ποιῆντας. μετὰ δὲ ταῦθ' ἔτοι μὲν ἐπὶ & rex Babylo-
τὰς ὁδοιπορίας ἐγίνοντο· τὴν δὲ δύναμιν ὁ βασιλεὺς ἀπή- *nem regredi-*
γαγεν εἰς Βαβυλῶνα. ἐκεῖ δὲ τῶν κατὰ τὴν μάχην ἀν- *tur.*

δραγαθησάντων κατ' ἀξίαν ἔλασον τιμήσας, ἔκρινε πάν- *Tissaphernes*
των ἄριστον γεγενῆσθαι Τισσαφέρην. διὸ καὶ μεγάλας *præmia alia*
αὐτὸν τιμήσας ἡμεραῖς, ἔδωκε τὴν ἐαυτοῦ θυγατέρα πρὸς *& regis filiam*
συμβίωσιν, καὶ τὸ λοιπὸν διετέλει πιστότατον ἔχων αὐτὸν *conjugem re-*
Φίλον. ἔδωκε δ' αὐτῷ καὶ τὴν ἡγεμονίαν, ὣν Κύρος ἐπὶ *portat.*

θαλάττης ἦρχε σατραπειῶν. ὁ δὲ Τισσαφέρης Τεωρῶν *Hic novo ag-*
τὸν βασιλέα δι' ὀργῆς ἔχοντα τὰς Ἑλλήνας, ἐπηγγεिलाτο *mine insequi-*
αὐτῷ ἅπαντας ἀνελεῖν, ἐὰν αὐτῷ μὲν δυνάμεις ὦν, πρὸς *tur Græcos,*

δὲ Ἀριδαῖον διαλλαγῇ· προδοθήσεσθαι γὰρ ὑπὸ τῆς τὰς
Ἑλλήνας κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν. ὁ δὲ βασιλεὺς τὰς λόγους
ἀσμένως δεξάμενος, τάτῳ μὲν ἔδωκεν ἐξ ἀπάσης τῆς δυνά-
μεως ἐπιλέξας τὰς κρατίστες ὅσας προαιροῖτο. * * * *

ἄλλοις γε ἡγεμόσιν ἐλθεῖν, καὶ κατὰ πρόσωπον ἀΐσσαι *horumque du-*
τῶν λόγων. διόπερ' οἱ τε στρατηγοὶ σχεδὸν ἅπαντες με- *ces pæne om-*
τὰ Κλεάρχου καὶ τῶν λοχαγῶν, ὡς ἐκός, πρὸς Τισσα- *nes cum Cle-*
Φέρην ἦλθον· καὶ στρατιωτῶν δὲ πρὸς ἀγορὰν ἐλθεῖν *archo turpi*
βηλομένων ἠκολούθησαν ὡς διακόσιοι. Τισσαφέρης δὲ *fraude capit,*

τὰς μὲν στρατηγὰς εἰς τὴν σκηνὴν ἐκάλεσεν, οἱ δὲ λο- *multosque*
χαγοὶ πρὸς ταῖς θύραις διέτριβον. καὶ μετ' ὀλίγον ἐκ *milites ob-*
τῆς Τισσαφέρους σκηνῆς ἀρθείσης Φοινικίδος, ὁ μὲν τὰς *truncat.*
στρατηγὰς ἔνδον συνέλαβε, τὰς δὲ λοχαγὰς, οἷς ἦν συν-
τεταγμένον, ἐπελθόντες ἀνείλον· ἄλλοι δὲ τὰς ἐπὶ τὴν
ἀγορὰν ἦκοντας τῶν στρατιωτῶν ἀνῆραν. ἐξ ὧν εἰς Φυ-
γῶν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἐδήλωσε τὴν συμφορὰν.

κζ'. Οἱ δὲ στρατιῶται πυθόμενοι τὰ γεγεννημένα, *Accepto cla-*
παρ' αὐτὸν μὲν τὸν καιρὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ πάντες *dis nuntio*
ἐχώρην εἰς ὅπλα μετὰ πολλῆς ἀταξίας, ὡς ἀναρχίας *Græci Chiri-*
ἔσης. μετὰ δὲ ταῦτα, ἔδενός αὐτοῖς παρενοχλήντος, ἔ- *sophum impe-*
λοντο στρατηγὰς μὲν πλείους, ἐνὶ δὲ τῶν ὅλων τὴν ἡγε- *ratores cre-*
μονίαν ἀπέδωκαν, Χειρισίφῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ. ἔτοι δὲ *ant,& hostium*
διατάξαντες τὸ στρατόπεδον εἰς τὴν ὁδοιπορίαν, ὡς ποτ' *incursum fe-*
αὐτοῖς *rocissime re-*
pellunt.

αὐτοῖς ἐδόκει κάλλιπα, προῆγον ἐπὶ Παφλαγονίαν· Τισσα-
Φέρνης δὲ τὰς στρατηγὰς δήσας ἀπέστειλε πρὸς Ἀρταξέρ-
Ctearchus & ξην. ἐκείνος δὲ τὰς μὲν ἄλλας ἀνείλε, Μένωνα δὲ μό-
duces capti ad
regem missi
trucidantur.
νον ἀφῆκεν· ἐδόκει γάρ· μόνος ἔτος εἰσιάζων πρὸς τὰς
συμμαχὰς προδύσειν τὰς Ἑλλήνας. ΤισσαΦέρνης δὲ με-
τὰ τῆς δυνάμεως ἐπακολοθῶν τοῖς Ἑλλησιν ἐξήπτετο,
καὶ κατὰ σῶμα μὲν ἐπ' ἐτόλμα παρατάττεσθαι, φοβέμε-
νος ἀπεγνωσμένων ἀνδρῶν θράσος καὶ ἀπόνισιν· ἐν δὲ
τοῖς εὐθέτοις τόποις παρενοχλῶν, μεγάλῳ μὲν ἔδεν κα-
κῷ περιβάλλειν αὐτὰς ἡδύνατο, μικρὰ δὲ βλάπτων, μέχρι
τῶν Καρδέχων καλεσμένῃς ἔδνας ἐπηκολόθησε. καὶ
ΤισσαΦέρνης μὲν ἔδεν ἔτι δυνάμενος πρᾶξαι, μετὰ τῆς
δυνάμεως ἐπ' Ἰωνίας ἀνέξευξεν· οἱ δὲ Ἑλληνες ἐφ' ἑπτὰ
ἡμέρας διεπορεύοντο τὰ τῶν Καρδέχων ὄρη, πολλὰ
κακὰ πάσχοντες ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, ἀλκίμων τε ὄντων
καὶ τῆς χάρας ἐμπείρων. ἦσαν δὲ ἔτσι πολέμοι μὲν Ἰε-
βασιλέως, ἐλεύθεροι δὲ, καὶ τὰ κατὰ πόλεμον ἀσκῶντες,
μάλιστα δ' ἐκπονῶντες σφενδόνας ὡς μεγίστας λίθας ἐμ-
βάλλειν, καὶ τοξεύμασι ὑπερμεγέθεσι χρῆσθαι δι' ὧν Ἰε-
Ἑλλήνας κατατιτρώσκοντες ἐξ ὑπερδεξίαν τόπων, πολλὰς
μὲν ἀνείλον, ἐκ ὀλίγας δὲ κακῶς διέθεσαν. τὰ γὰρ βέ-
λη μείζω καθεστῶτα δυοῖν πηχῶν ἔδυνε διὰ τε τῶν ἀσπί-
δων καὶ θωράκων, ὥς μὴδὲν τῶν ὅπλων ἰσχύειν τὴν
βίαν αὐτῶν ὑπομένειν. ἔτι γὰρ Φασὶ μεγάλοις κεχρη-
σθαι οἰοῖς, ὥς τὰς Ἑλλήνας ἐναγκυλῶντας τὰ ριπτό-
μενα βέλη, τάτοις σαινίοις χρωμένους ἐξασκοντίζειν. διελ-
θόντες ἔν τῇ προειρημένην χώραν ἐπιπύκνωσεν· παρεγενή-
θησαν πρὸς τὸν Κεντρίτην ποταμὸν. ὃν διαβάντες, εἰς-
ἔβαλον εἰς τὴν Ἀρμενίαν· ταύτης δ' ἦν σατράπης Τηρί-
βαζος. πρὸς δὲ σκεισάμενοι, διεπορεύοντο τὴν χώραν
ὡς Φίλοι.

Græcorum
iter continua-
tum per mon-
tes Carducho-
rum,
usque in Ar-
meniam, quæ
tutum transi-
tum præbet.
In Armeniæ
montibus ab-
ducti a via
Græci, fame
& frigore gra-
vissime affli-
cti,
καὶ Ὀδοιπορῶντες δὲ διὰ τῶν Ἀρμενίων ὄρων ἐλή-
φθησαν ὑπὸ χιόνος πολλῆς, καὶ παρεκινδύνευσαν ἀπο-
λέσθαι πάντες. τὴν γὰρ ἀέρος τεταραγμένον, τὸ μὲν πρῶ-
τον κατ' ὀλίγον ἥρξατο χιῶν πίπτειν· ἐν τῷ περιέχον-
τος, ὥς τὰς Ὀδοιπορῶντας μὴδὲν ἐμποδίζεσθαι τῆς εἰς
τὴν ἑμπροσθεν πορείας μετὰ δὲ ταῦτα πνεύματος ἐπιγενο-
μένου, μᾶλλον αἰεὶ κατερρίπτετο, καὶ τῇν· χιῶν· ἐπεπύ-
κνωσεν·

λυπτειν

λυπτεν ὥςτε μηκέτι δύνασθαι μήτε τὰς ὁδὰς μήτε ὁλοσχε-
ρῶς τὰς ιδιότητας τῶν τόπων θεωρεῖσθαι. διόπερ ἀδυ-
μία τὸ στρατόπεδον ὑπεδύετο καὶ δέος, ἀνακάμπτειν μὲν
εἰς ἀπώλειαν ἢ βηλομένων, προάγειν δὲ διὰ τὸ πλῆθος
τῶν χιόνων ἔτε δυναμένων. τῷ δὲ χειμῶνος ἐπίτασαν
λαμβάνοντος, ἐπεγενήθη πνευμάτων μέγεθος μετὰ πολ-
λῆς χαλάξης ὥςτε, τῷ συρμῷ κατὰ πρόσωπον ὄντος, ἀναγ-
καδῆναι καθίσαι τὴν δύναμιν ἅπασαν. ἕκαστος γὰρ τὴν
ἐν τῆς ὁδοπορίας κακοπάθειαν ὑπομένειν ἀδυνατῶν, ὅπερ
ποτὲ τύχοι, μένειν ἠναγκάζεται. ἀπορῶντες δὲ πάντες
τῶν ἀναγκαίων, ἐκείνην μὲν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα
διεκατέρην ὑπ᾿ αἰθέριοι, πολλοῖς συνεχόμενοι κακοῖς. διὰ
γὰρ τὸ πλῆθος τῆς κατὰ τὸ συνεχές ἐκχεομένης χιόνος,
τά τε ὅπλα πάντα συνεκαλύφθη, καὶ τὰ σώματα διὰ
τὸν ἀπὸ τῆς αἰθρίας πάγον περιεψύχετο· διὰ τε τὴν
ὑπερβολὴν τῶν κακῶν, ὅλην τὴν νύκτα διηγρύπνεν· καί
τινες μὲν πῦρ ἐκκαύσαντες, τῆς ἀπὸ τῆς βοήθειας ἐτύγ-
χανον· τινὲς δὲ περικαταληφθέντες ὑπὸ τῷ πάγῳ τὰ σώ-
ματα, πᾶσαν ἀπεγίνωσκον ἐπιχειρεῖν, τῶν ἀκρατηρίων ἀυ-
τοῖς σχεδὸν ἀπάντων ἀπενεκρυσμένων. διόπερ ὥς ἡ νύξ
διήλθε, τῶν θ' ὑποζυγίων τὰ πλεῖστα εὐρέθη διεφθαρ-
μένα, καὶ τῶν ἀνδρῶν πολλοὶ μὲν τετελευτησιότες, ἐκ
ὀλίγοι δὲ τὴν μὲν ψυχὴν ἔχοντες ἐμφρονα, τὸ δὲ σῶμα
διὰ τὸν πάγον ἀκίνητον. ἔνιοι δὲ καὶ τὰς ὀφθαλμοὺς
ἐτυφλώθησαν, διὰ τε τὸ ψύχος καὶ τὴν ἀνταίγιαν τῆς
χιόνος· καὶ τελείως ἂν ἅπαντες διεφθάρησαν, εἰ μὴ βρα-
χὺ διελθόντες εὐρον κόμας γεμέσας τῶν ἐπιτηδείων·
αὗται δὲ τὰς μὲν τοῖς ὑποζυγίοις καταβάσεις εἶχον ὀρηκ-
τὰς, τὰς τε τοῖς ἀνδράσι κατὰ κλιμάκων, ταῖς οἰκίαις
ἐγκαταβαλὺνσι τὰ τε βοσκήματα τρεφόμενα χόρτων, τοῖς
δ' ἀνδράσι πολλὴν ἀφθονίαν πάντων τῶν πρὸς τὸ ζῆν
ἀναγκαίων.

amissis mul-
tis suorum,

agré tandem
vicos asse-
quuntur, qui
omni victus
genere eos re-
creant.

καθ'. Ἐμμέναντες δὲ ταῖς κόμαις ἡμέρας ὅκτω, Inde Phasin
παρεγενήθησαν εἰς τὸν Φάσιν ποταμὸν. ἐκεῖ δὲ τέττα-
ρας ἡμέρας διανίσταντες, διεπόμενον τὴν Χάων καὶ Φα-
σιανῶν χώραν. ἐπιτεμένων δ' αὐτοῖς τῶν ἐγχωρίων, Phasianorum,
τέττας μὲν ἐν τῇ μάχῃ νικήσαντες, πολλὰς ἀνείλον· αὐ-
τοὶ δὲ καταλαμβάνοντες τὰς τῶν ἐγχωρίων κτήσεις γε-
νες,

L

μέσας

μέσας ἀγαθῶν, ἐνδιέτριψαν ἐν αὐταῖς ἡμέρας πεντεκαίδεκα. ἀναζεύξαντες δὲ ἐκεῖθεν, διήλθον τὴν Χαλκιδικὴν καλεσμένην χώραν ἐν ἡμέραις ἑπτὰ, καὶ παρεγενήθησαν πρὸς τὸν Ἀρπαγον ὀνομαζόμενον ποταμὸν, ὄντα τὸ πλάτος πλέθρων τεττάρων. ἐντεῦθεν δὲ διὰ τὰ Σκετιῶν πορευόμενοι, διήλθον ὁδὸν πεδινὴν ἐν ἣ τρεῖς ἡμέρας αὐτὰς ἀνέλαβον, εὐπορῶντες ἀπάντων τῶν ἀναγκαίων. μετὰ δὲ ταῦτα ἀναζεύξαντες, τεταρταῖοι παρεγενήθησαν πρὸς πόλιν μεγάλην Γυμνασίαν ὀνομαζομένην. ἐκ δὲ ταύτης ὁ τῶν τόπων τέτων ἀφηγούμενος ἐσπέισατο πρὸς αὐτὰς, καὶ τὰς ὁδηγήσοντας ἐπὶ θάλατταν συνέστησεν.

in Chenium
montem eva-
dunt, unde in-
genti gaudio
mare prospici-
unt.

ἐν ἡμέραις δὲ πεντεκαίδεκα παραγενόμενοι ἐπὶ τὸ Χήνιον ὄρος, ὡς εἶδον πορευόμενοι οἱ πρῶτοι τὴν θάλατταν, περὶ χαρεῖς ἦσαν, καὶ τοιαύτην ἐποίησαν κραυγὴν, ὥστε τὰς ἐπὶ τῆς ἀραγίας ὄντας, ὑπολαμβάνοντας πολεμίων ἔφοδον εἶναι, χωρεῖν εἰς ὄπλα. ὡς δ' ἅπαντες ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν τόπον, ἐξ ἧς τὴν θάλατταν ἦν ὄρεν, τοῖς θεοῖς ἀναιτίαντες τὰς χεῖρας, ἠυχάριζαν ὡς ἤδη διασσεσασμένοι.

Hic in expedi-
tionis me-
moriam tro-
pæa ponunt,

συνενέγκαντες δ' εἰς ἓνα τόπον λίθας καμπληθεῖς, καὶ ποιήσαντες ἐξ αὐτῶν ἀναστήματα μεγάλα, σκῦλα τῶν Βαρβάρων ἀνέθεσαν, βεβλόμενοι τῆς στρατείας ἀθάνατον ὑπόμνημα καταλιπεῖν· καὶ τῷ μὲν ὁδηγήσαντι Φιάλῃ ἀργυρᾶν καὶ σολὴν Περσικὴν ἐδώρησαντο. ὃς δεῖξας αὐτοῖς

ac deinde Ma-
cronum regio-
nem trans-
eunt,

τὴν ἐπὶ Μάκρωνας ὁδὸν, ἀπηλλάγη. οἱ δ' Ἕλληνες εἰσβαλόντες εἰς τὴν τῶν Μακρώνων χώραν, ἐσπέισαντο, καὶ πρὸς πίσιν παρὰ μὲν ἐκείνων λόγχην ἔλαβον Βαρβαρικὴν, αὐτοὶ δ' Ἑλληνικὴν ἔδωκαν. ταῦτα γὰρ ἔφασαν αὐτοῖς οἱ Βάρβαροι διὰ προγόνων παραδεδοῖσθαι πρὸς πίσιν βεβαιό-

& ad Colchos
perveniant.

τάτα. ὡς δὲ τὰς τέτων ὄρες διήλθον, παρεγενήθησαν εἰς τὴν τῶν Κόλχων χώραν. εἰς ἣν ἀθροιδέντων τῶν ἐγχωρίων ἐπ' αὐτὰς, τέτρες μὲν κρατήσαντες μάχῃ, πολλὰς ἀνείλον· αὐτοὶ δὲ λόφον ὀχυρὸν καταλαβόμενοι, τὴν χώραν ἐπόρθον, καὶ τὰς ὠφελείας εἰς τέτον ἀθροίσαντες, ἀφθόνως ἑαυτὰς ἀνελάμβανον.

Gustato ejus
regionis mel-
le, multi Græ-
corum in in-
saniam inci-
derunt.

Λ'. Εὐρίσκειτο δὲ καὶ σμήνη καμπληθῆ περὶ τὰς τέτους, ἐξ ὧν πολυτελῆ προσεφέρετο κηρία· τέτων δ' οἱ γευσάμενοι παραλόγῳ περιέπιπτον συμπτώματι. οἱ γὰρ μεταλαβόντες αὐτῶν, ἀφρονες ἐγίνοντο, καὶ πίπτοντες ἐπὶ

ἐπὶ τὴν γῆν, ὅμοιοι τοῖς τετελευτηκόσιν ὑπῆρχον. πολλῶν δὲ Φαγόντων διὰ τὴν γλυκύτητα τῆς ἀπολαύσεως, ταχὺ τὸ πλῆθος ἐγεγόνει τῶν πεπτακώτων οἰονεὶ τροπῆς ἐν πολέμῳ γεγενημένης. ἐπεὶ μὲν ἔν τῇ ἡμέρᾳ ἠθύμῃσεν ἡ δύναμις, καταπεκληγμένη τό, τε παράδοξον καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἡτυχηκότων τῇ δ' ὑπεραίᾳ περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν ἅπαντες ἑαυτοὺς ἀνελάμβανον, καὶ κατ' ὅλγον ἀνακτῶμενοι τὸ Φρονεῖν, ἀνέστησαν, καὶ τὸ σῶμα διετέθησαν ὁμοίως τοῖς ἐκ Φαρμακοποσίας διασωθεῖσιν. ὥς δ' ἀνέλαβον ἑαυτοὺς, ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐπορεύθησαν εἰς Τραπεζῆντα, πόλιν Ἑλληνίδα, Σινωπέων μὲν ἀποικον, κειμένην δὲ ἐν τῇ Κόλχων χώρᾳ. ἐνταῦθα δὲ διατρίψαντες ἡμέρας τριάκοντα, παρὰ μὲν τοῖς ἐγχωρίοις λαμπρῶς ἐξενέθησαν, αὐτοὶ τε τῷ τε Ἡρακλεῖ καὶ Διοσυντρίῳ θυσίαν ἐποίησαν καὶ γυμνικὸν ἀγῶνα, καὶ ὅν τρόπον Φασὶ προσπλεῦσαι τὴν Ἀργὴν καὶ τὰς περὶ Ἰάσονα. ἐκεῖθεν δὲ Χειρίσοφον μὲν τὸν ἀφηγέμενον ἀπέστειλαν εἰς Βυζάντιον ἐπὶ πλοῖα καὶ τριήρεις, ἐλέγετο γὰρ εἶναι Φίλος Ἀναξιβίῳ τῷ Βυζαντίων ναυάρχῳ. τῶν μὲν ἔν ἐπὶ κέλῃτος ἐξέπεμψαν λαβόντες δὲ τῶν ἐπιπώπων δύο πλοιάρια παρὰ τῶν Τραπεζεντίων, ἐλήψουσιν τὰς περιοιμῶντας Βαρβάρους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. ἐφ' ἡμέρας μὲν ἔν τριάκοντα περιέμεναν τὸν Χειρίσοφον ὥς δ' ἐκεῖνος ἐβράδυνεν, αἱ δὲ τροφαὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐσπάνιζον, ἀνέξευξαν ἐκ Τραπεζέντος, καὶ τριταῖοι παρεγενήθησαν εἰς Κερασῆντα, πόλιν Ἑλληνίδα, Σινωπέων ἀποικον ἐν ταύτῃ δὲ ἡμέρᾳ διατρίψαντές τινες, παρεγενήθησαν εἰς τὸ τῶν Μοσυνοεκίων ἔθνος. τῶν δὲ Βαρβάρων συσφάδεντων ἐπ' αὐτὰς, ἐκράτησαν μάχῃ, καὶ πολλὰς ἀνείλον. συμφυγόντων δὲ εἰς χωρίον ἐν ᾧ κατώκειν ἐπτωρόφες ἔχοντες ξυλίνους πύργους, συνεχεῖς προσβολὰς ποιησάμενοι, κατὰ κράτος ἐνέσβην. ἦν δὲ τὸ χωρίον τέτο μητρόπολις τῶν ἄλλων ἐρυνμάτων, ἐν ᾧ καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν κατώκει τὸν ἐψηλότατον τόπον ἔχων. ἔθνος δ' ἔχει πάτριον μένειν ἐν αὐτῷ τὸν πάντα βίον, καὶ κεῖθεν διαδέναι τοῖς ὄχλοις τὰ προσταγμάτα. βαρβαρώτατον δ' ἔφασαν οἱ στρατιῶται τέτο διεληλυθέναι τὸ ἔθνος, καὶ ταῖς μὲν γυναῖξιν αὐτὰς

Recepta mentis sanitate,

Trapezuntem perveniunt, ubi benigno hospitio excepti, xxx dies subsistunt,

Chirisopho Byzantium misso ad comparandas naves.

Quo diutius remorante, Cerasuntum petunt.

Hinc profecti, gentem Mosynoecorum ad-eunt, barbaram & incultam, pugnam atrocissimam subigendam.

πλησιάζειν ἀπάντων ὁρώντων· τὰς δὲ παῖδας τῶν πλεσι-
τάτων τρέφειναι καρύοις ἐφθοῖς· ἅπαντας δ' ἐν παιδὸς
εἴγμασι τὸν τε νῶτον καὶ τὰ στήθη καταπεποιμῖλθαι.
ταύτην μὲν ἔν τῇ χώρῳ ἐν ἡμέραις ὄντῳ διεπορεύθη-
σαν· τὴν δ' ἐχομένην ἐν τρισίν, ἣν ἐκάλεον Τιβαρηνήν.

Inde Cotyora
urbem asse-
cuti,

ab Heracleen-
sibus & Sy-
nopæis navi-
gils adjuvan-
tur.

λά. Κῆκεῖθεν εἰς Κοτύωρα πόλιν παρεγενήθησαν
Ἑλληνίδα, Σινωπέων ἀποικον. ἐν ταύτῃ δὲ πεντήκονθ'
ἡμέρας διέτριψαν, τὰς περιόικας τῆς Παφλαγονίας τε
καὶ τὰς ἄλλας Βαρβάρους λητεύοντες. Ἑρακλειώται δὲ
καὶ Σινωπεῖς ἀπέστειλαν αὐτοῖς πλοῖα, δι' ὧν αὐτοὶ τε
καὶ τὰ σκευοφόρα διεκομίσθησαν. ἡ δὲ Σινώπῃ Μιλη-
σίων μὲν ἦν ἀποικος, κειμένη δ' ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ,
μέγιστον ἔειχεν ἀξίωμα τῶν περὶ τὰς τόπας· ἐν ᾗ δὲ
καθ' ἡμᾶς ἔσχε Μιθριδάτης, ὁ πρὸς Ῥωμαίους διαπολε-

Interea rediit
ad suos Chiri-
sophus nullis
impetratis na-
vibus.

μήσας, τὰ μέγιστα βασιλεια. παρεγενήθη δὲ καὶ ἐνταῦ-
θα Χειρίσοφος, ὁ πρὸς τὰς τριήρεις ἀπεσταλμένος, ἄπρακ-
τος. οἱ μὲν ἔν ἄλλοι Σινωπεῖς Φιλοφρόνως αὐτὸς ξε-
νίσαντες, ἀπέπεμψαν αὐτὸς κατὰ θαλάτταν εἰς Ἑρά-

Tum itaque
Heracleam, &
inde porro in
penins. Ache-
rusiam vecti,
tandem Chry-
sopolin per-
venerunt.

κλειαν Μεγαρέων ἀποικον. καὶ καθωρμίσθη πᾶς ὁ εὐ-
λος πρὸς τὴν Ἀχερυσίαν χερρόνησον, ἔπε Φασὶν Ἑρα-
κλέα τὸν ἐξ ἄδης Κέρβερον ἀναγαγεῖν. ἐκεῖθεν δὲ πε-
ρὶ τὴν διὰ Βιθυνίας πορευόμενοι, κινδύνοις περιέπιπτον, τῶν
ἐγχωρίων ἐξαπτομένων κατὰ τὴν πορείαν. μόγις ἔν διε-
σώθησαν εἰς Χρυσόπολιν τῆς Χαλκηδονίας οἱ περιλειφθέν-

Superstites
Græci 3800 de
10000.

τες ἀπὸ μυρίων τρισχίλιοι ὀκτακόσιοι. ἐκεῖθεν βιάσας
ἤδη τὸ λοιπὸν τινες μὲν διεσώθησαν εἰς τὰς πατρίδας,
οἱ δὲ λοιποὶ περὶ τὴν Χερρόνησον ἀθροισθέντες ἐπόρθην
τὴν παρακειμένην Θρακῶν πόλιν. ἡ μὲν ἔν ἐπ' Ἀρτα-
ξέρξην Κύρε στρατεία τοιαῦτον ἔσχε τὸ τέλος.

Diodor.
XIV. cap. 35.
Artaxerxes
perfundus
bello (Phar-
nabazum &c.)
Tissaphernem
in oram Asiæ
mittit ad coër-
cendos rebel-
les.

Μετὰ ταῦτα Ἀρταξέρξης μὲν ὁ τῆς Ἀσίας βασι-
λεὺς καταπεπολεμηκώς Κυρον, ἀπεσάλκει Φαρνάβαζον
παραληψόμενον πάσας τὰς ἐπὶ θαλάττῃ σατραπείας. διό-
περ οἱ Κύρῳ συμμαχήσαντες σατράπαι καὶ πόλεις ἐν
ἀγωνίᾳ πολλῇ καθεστῆκισαν μή ποτε δῶσι τιμωρίαν ὑπὲρ
ἧν ἐξήμαρτον εἰς τὸν βασιλέα. οἱ μὲν ἔν ἄλλοι σα-
τράπαι διαπρεσβευσάμενοι πρὸς Τισσαφέρνην, ἐξεθερά-
πουν, καὶ τὰ καθ' αὐτὸς ἐτίθεντο πρὸς αὐτὸν, ὅπως
ποτ' ἦσαν δυνατοί· Ταμῶς δὲ μέγιστος ὦν αὐτῶν, καὶ
τῆς

τῆς Ἰωνίας ἀφηγόμενος, εἰς τὰς τριήρεις ἐνέθετο τὰ χρήματα καὶ τὰς υἱὰς ἅπαντας, πλην ἑνὸς τῷ καλεσμένῳ μὲν Γάμ, μετὰ δὲ τινος χρόνου ἀφηγησάμενός τῶν βασιλικῶν δυνάμεων. εὐλαβηθεὶς ἔν ὃ Ταμῶς τὸν Τισσαφέρνην, ἀπῆρεν εἰς Αἴγυπτον μετὰ τῷ εὐλοῖ, καὶ κατέφυγε πρὸς Ψαμμίτιχον τὸν βασιλέα τῶν Ἀγυπτίων, ἀπόγονον ὄντα τῷ Ψαμμίτιχῳ. ἔσης δ' αὐτῷ προγεγενημένης εὐεργεσίας εἰς τὸν βασιλέα, διελάμβανε τῷτον ἔχειν διοικεῖν τινὰ λιμένα τῶν ἀπὸ τῷ βασιλέως κινδύνων. ὁ δὲ Ψαμμίτιχος τῇ τε εὐεργεσίᾳ καὶ τὸ πρὸς τὰς ἱκέτας ὁσίου παρ' ἑδὲν ἡγησάμενος, ἀπέσφαξε τὸν ἱκέτην καὶ Φίλον μετὰ τῶν τέκνων, ὅπως τῶν τε χρημάτων καὶ τῷ εὐλοῖ γένηται κύριος. αἱ δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις Ἑλληνίδες, πυνθανόμεναι τὴν Τισσαφέρνηος κατὰβασιν, περὶ σφῶν ἀγωνιῶσαι, πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπεμψαν πρέσβεις, δεόμεναι μὴ περιιδεῖν αὐτάς ὑπὸ τῶν Βαρβάρων γινομένης ἀναστάσεως. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι βοηθήσειν ἐπαγγελλάμενοι, πρὸς Τισσαφέρνην ἐπεμψαν πρέσβεις, τὰς ἐρῶντας μὴ ὅπλα πολέμια ἐπιφέρειν ταῖς Ἑλληνίσιν πόλεσι. Τισσαφέρνης δὲ μετὰ δυνάμεως ἐπὶ πρώτῃ ἐλθὼν τὴν Κυμαίων πόλιν, τὴν τε χώραν ἐπόρθησεν ἅπασαν, καὶ πολλῶν αἰχμαλώτων ἐγγρατῆς ἐγένετο. μετὰ δὲ ταῦτα συγκλείσας αὐτὰς εἰς πολιορκίαν, ὡς ὁ μὲν χειμῶν συνήγγισε, τὴν δὲ πόλιν ἐλείν ἐν ἡδύνατο, τὰς αἰχμαλώτας πολλῶν χρημάτων ἀπελότηρωσε, καὶ τὴν πολιορκίαν ἔλυσε.

Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐπὶ τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον Θίμβρονα καταστήσαντες ἡγεμόνα, χιλίους μὲν τῶν πολιτῶν ἔδωκαν, παρὰ δὲ τῶν συμμάχων ἐπέλευσαν στρατολογεῖν ἕς ἂν αὐτῷ φαίνεται συμφέρειν. ὁ δὲ Θίμβρων πορευθεὶς εἰς Κόρινθον, κἀκεῖ παρὰ τῶν συμμάχων μεταπεμφάμενος στρατιώτας, ἐξέπλευσεν εἰς Ἐφεσον, ἔχων δ' πλείους πεντακισχιλίων. κἀκεῖ δὲ ἐν τε τῶν ἰδίων πόλεων καὶ τῶν ἄλλων ὡς διαχίλις καταγράψας ἀνέβηκε, τὰς πάντας ἔχων πλείους ἑπτακισχιλίων. διελθὼν δ' ὡς ἑκατὸν ἐκίκοι σταδίους πρὸς Μαγνησίαν, ἧς ἤρχε Τισσαφέρνης, ταύτην δ' ἐξ ἐφόδου παραλαβὼν, καὶ ταχέως ἐπὶ Τράλλεις τῆς Ἰωνίας πορευθεὶς, ἐπεχειρήσατο πολιορκίαν.

Tamos, Joniæ præfectus, metu percussus, ad Psammitichum in Ægyptum au-
fugit,

qui trans-
gam occidit,
ejusque opibus potitur.

Græcæ civitates, quamvis missa a Lacedægatione, vastantur.

cap. 36.
Lacedæmonii pro Græcis in Asia bellum suscipiunt duce Thimbro-
ne.

πολιορκεῖν τὴν πόλιν· ἔδὲν δὲ δυνάμενος πρᾶξαι δι' ὅχρ-
ρότητα, πάλιν εἰς Μαγνησίαν ἀπεχώρησε. ταύτης δ' ἔ-
σης ἀτειχίσα, καὶ διὰ τῆτο Φοβέμενος μὴ ποτε χωρι-
θέντος αὐτῷ κυριεύσῃ τῆς πόλεως ὁ Τισσαφέρνης, μετᾶ-
κισεν αὐτὴν πρὸς τὸ πλησίον ὄρος, ὃ καλεῖσι Θῶρακα·
αὐτὸς δ' ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν πολεμίων χώραν, τὰς
ερατιώτας ἐνέπλησε παντοίας ὠφελείας. Τισσαφέρνης δὲ
μετὰ πολλῆς ἵππε παραγνομένης, διευλαβηθεὶς ἀνέστρεψεν
εἰς Ἑφέσον.

cap. 37.
Thimbronis
exercitui ad-
jungunt se.
Græci ab ex-
peditione Cy-
ri reduces.

Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον, τῶν ἐστρατευμένων
μετὰ Κύρου καὶ διασωθέντων εἰς τὴν Ἑλλάδα τινὲς
μὲν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας ἀπηλλάγησαν, οἱ δὲ πλείους
ερατιωτικὸν ἐνδισμένοι ζῆν βίον, καὶ σχεδὸν ὄντες πεν-
τακισχίλιοι, στρατηγὸν αὐτῶν ἔλιντο Ξενοφῶντα· ὃς ἀνα-
λαβὼν τὴν δύναμιν, ὥρμησε πολεμήσων Θρᾷκας τὰς περὶ
τὸν Σαλμυδησσὸν ὁικῆντας· ἔτος δ' ἐπὶ μὲν ἐπ' ἀριστερᾷ
τῷ Πόντῳ, παρεκτείνων δ' ἐπὶ πολὺ, πλείους ποιεῖ ναυά-
για. οἱ μὲν ἔν Θρᾷκας εἰώθεισαν, περὶ τέττες τὰς τό-
πας ἐφεδρεύοντες, τὰς ἐκπύκτοντας τῶν ἐμπάρων ἀνχα-
λωτίζειν. ὁ δὲ Ξενοφῶν μετὰ τῶν συνηθροισμένων ερα-
τιωτῶν ἐμβαλὼν αὐτῶν εἰς τὴν χώραν, μάχῃ τε ἐνίκη-
σε, καὶ τὰς πλείους τῶν ναυῶν ἐνέπληρε· μετὰ δὲ ταῦ-
τα Θίμβρωνος αὐτὰς μεταπεμπομένης καὶ μισθὸς ἐπαγγελ-
λομένης δώσειν, πρὸς ἐπείνον ἀπεχώρησαν, καὶ μετὰ Λα-
κεδαιμονίων ἐπολέμουν τοῖς Πέρσαις.

cap. 38.
Lacedæmonii
inThimbronis
locumDercyl-
lidam substi-
tuunt.
Hic multa lo-
ca in Troade
occupat, fa-
ctisque cum
Pharnabazo
viii mens. in-
ducis, Thra-
ces in Bithy-
nia intestat.

Λακεδαιμόνιοι δὲ πυθόμενοι τὸν Θίμβρωνα κακῶς
διοικῆντα τὰ κατὰ τὸν πόλεμον, Δερκυλλίδαν στρατηγὸν
εἰς τὴν Ἀσίαν ἐξέπεμψαν. ὃς παραλαβὼν τὴν δύναμιν,
ἐστράτευσεν ἐπὶ τὰς ἐν τῇ Τρωάδι πόλεις. Ἀμάξιτον
μὲν ἔν καὶ Κολώνας καὶ Ἀρίσβαν ἔλινεν ἐξ ἐφῶδε· μετὰ
δὲ ταῦτα Ἴλιον καὶ Κεβρηνίαν καὶ τὰς ἄλλας ἀπάσας
τὰς κατὰ τὴν Τρωάδα, ἃς μὲν δόλῳ παρέλαβεν, ἃς δὲ
ἐκ βίας ἐχειρώσατο. μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς Φαρνάβαζον
ὀνταμηνιαίως ἀνοχὰς ποιησάμενος, ἐστράτευσεν ἐπὶ Θρᾷκας
τὰς περὶ Βιδυνίαν τότε κατοικῆντας.

cap. 39.
Cononem A-
then. auctore
Pharnabazo,

Φαρνάβαζος δὲ, τῶν πρὸς Λακεδαιμονίας ἀνοχῶν
γενομένων, ἀνέβη πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ συνέπεισεν
αὐτὸν εὖλον ἐτοιμάσαι, καὶ ναύαρχον καταστήσαι Κόνωνα
τὸν

τὸν Ἀθηναῖον. ἔτος γὰρ ἦν ἔμπειρος τῶν κατὰ πόλεμον
 ἀγώνων, καὶ μάλιστα τῶν πολέμων· πολεμικώτατος δ' ὢν
 ἐν Κύπρῳ διέτριβε παρ' Ἐυαγόρᾳ τῷ βασιλεῖ. πειθέν-
 τος δὲ τῷ βασιλεῶς, Φαρνάβαζος λαβὼν ἀργυρίᾳ τάλαντα
 πεντακόσια, παρεσκευάζετο κατασκευάζειν ναυτικόν. δια-
 πλεύσας ἔν εἰς Κύπρον, τοῖς μὲν ἐκεῖ βασιλεῦσι παρήγ-
 γειλεν ἑκατὸν τριήρεις ἑτοιμάζειν· τῷ δὲ Κόνωνι περὶ τῆς
 ναυαρχίας διαλεχθεὶς, ἐπέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν θάλατταν
 ἡγεμόνα, μεγάλας ὑποφαίνων παρὰ τῷ βασιλεῶς ἐλπίδας.
 ὁ δὲ Κόνων (ἅμα μὲν ἐλπίζων ἀνακτήσασθαι τὴν πατρίδι
 τὴν ἡγεμονίαν, εἰ Λακεδαιμόνιοι καταπολεμηθεῖεν, ἅμα
 δ' αὐτὸς μεγάλης τεύξεσθαι δόξης) προσεδέξατο τὴν ναυ-
 αρχίαν. ἔπειθ' ὁ τῷ εὐλοῖα παντὸς παρεσκευασμένῃ, τὰς
 ἐτοίμας ναῦς τετταράκοντα λαβὼν διέπλευσεν εἰς Κιλι-
 κίαν, καὶ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἡτοιμάζετο. Φαρνάβα-
 ζος δὲ καὶ Τισσαφέρνης ἐκ τῶν ἰδίων σατραπειῶν ἀφροί-
 σαντες στρατιώτας, ἀνέζευξαν, ἐπὶ τῆς Ἐφέσου τὴν πο-
 ρεῖαν ποιῶμενοι, διὰ τὸ τὰς πολέμους ἔχειν ἐνταῦθα τὴν
 δύναμιν. καὶ συνηκολάθην αὐτοῖς πεζοὶ μὲν δισμύριοι,
 ἵππεις δὲ μύριοι. ἀκῶν δὲ τῶν Περσῶν τὴν ἔφοδον Δερ-
 κυλλίδας ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ἀφηγούμενος, ἐξήγαγε τὴν
 δύναμιν, ἔχων τὰς πάντας ἐπὶ πλείους τῶν ἐπταμισχιλίων.
 ὡς δ' ἐγγὺς ἀλλήλων ἐγενήθη τὰ στρατόπεδα, σπονδὰς
 ἐποίησαντο, καὶ χρόνον ὥρισαν, ἐν ᾧ Φαρνάβαζος μὲν
 πρὸς τὸν βασιλέα πέμψει περὶ συνθηκῶν, εἰ βέλοιο κα-
 ταλῦσαι τὸν πόλεμον, Δερκυλλίδας δὲ τοῖς Σπαρτιάταις
 δηλώσει περὶ τούτων. ἔτοι μὲν ἔν τῳ διέλυσαν τὰ στρα-
 τόπεδα.

rex Persarum
 navarchum
 constituit.

Classis in Ci-
 liciam, Phar-
 nabazus &
 Tissaphernes
 Ephesum pro-
 ficiscuntur,

ubi, ante in-
 eundam pug-
 nam, indu-
 ciæ fiunt.

Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα, Λακεδαιμόνιοι προορώμενοι
 τὸ μέγεθος τῷ πρὸς Πέρσας πολέμῳ, τὸν ἕτερον τῶν
 βασιλέων Ἀγησίλαον ἐπέστησαν τοῖς πράγμασιν· ἔτος δ'
 ἑξαμισχιλίᾳ στρατιώταις ἐπιλέξας, τριακοντα δὲ τῶν πο-
 λιτῶν εἰς τὸ συνέδριον τὰς ἀρίστας κατατάξας, διεβίβασε
 δύναμιν ἐκ τῆς Ἑυρώπης εἰς Ἐφεσον. ἐκεῖ δὲ στρατο-
 γήσας τετραμισχιλίᾳ, προήγαγε τὴν δύναμιν εἰς ὕπαι-
 θρον, ἔσαν πεζῶν μὲν μυρίων, ἱππέων δὲ τετρακοσίων.
 ἡκολάθει δ' αὐτοῖς ἀγοραῖος ὄχλος καὶ τῆς ἀρπαγῆς χά-
 ριν, ἐκ ἐλαττων τῷ προειρημένῳ. διεξιὼν δὲ τὸ Καῦ-
 ριον

cap. 79.
 Agesilaus,
 rex Lacedæ-
 mon. trajecit
 Ephesum co-
 ppiis, Persa-
 rum provin-
 cias popula-
 tur.

τριον πεδίων, διέφθειρε τὴν χώραν τὴν ὑπὸ τὰς Πέρσας ἔσαν, μέχρις ὅτε κατήντησεν εἰς Κίμην. ἐκεῖθεν δ' ὁρμηθεὶς, τὸ πλείστον τῆς θέρους τὴν τε Φρυγίαν καὶ τὰ συνεχῆ διετέλεσε πορθεῖν, καὶ τὴν δύναμιν ἐμπλήσας ὠφελείας, ὑπὸ τὸ Φθινόπωρον ἀνέκαμψεν εἰς Ἑφεσον. τὰ

Impetrat a τῶν δὲ πραττομένων, Λακεδαιμόνιοι μὲν πρέσβεις ἀπέ-
rege Aegypti- σελαν πρὸς Νεφερέα τὸν Ἀιγύπτου βασιλέα περὶ συμμα-
orum navalis χίας· ὅς αὐτῇ τῆς βοηθείας ἐδωρήσατο σκευὴν τοῖς Σπαρ-
belli auxilia & τιάταις ἑκατὸν τριήρεσι, σίτε δὲ μυριάδας πεντήκοντα.
frumentum.

Pharax classis Φάραξ δὲ ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος, ἀναχθεὶς ἐκ
Laced. Conon Ῥόδου ναυσὶν ἑκατὸν ἑικοσι, κατέπλευσε τῆς Καρίας πρὸς
Persicæ clas- Σάσανδα, Φέρριον ἀπέχον τῆς Καῦνης σαδίας ἑκατὸν πεν-
sis præfeti. τήκοντα. ἐκεῖθεν δὲ ὁρμώμενος ἐπολιόρκει τὴν Καῦνον,
καὶ Κόνωνα μὲν τὸν τῆ βασιλικῆς σόλης τὴν ἡγεμονίαν
ἔχοντα, διατρίβοντα δὲ ἐν Καύνῳ μετὰ νεῶν τεσσαρά-
κοντα. Ἀρταφέρνης δὲ καὶ Φαρναβάξης μετὰ πολλῆς δυ-
νάμεως παραβοηθήσαντος τοῖς Καυνίοις, ὁ Φάραξ ἔλυσεν
τὴν πολιορκίαν, καὶ μετὰ τῆς σόλης παντὸς ἀπῆγεν εἰς

Rhódii, ex- Ῥόδον. μετὰ δὲ ταῦτα Κόνων μὲν ἀθροίσας ὀγδοήκοντα
pulsis Græcis, τριήρεις, ἐπλευσεν εἰς Χερρόνησον, Ῥόδιοι δὲ ἐκβαλόντες
recipiunt Per- τὸν τῶν Πελοποννησίων σόλον, ἀπέστησαν ἀπὸ Λακεδαι-
sas, missum- μονίων, καὶ τὸν Κόνωνα προσεδέξαντο μετὰ τῆς σόλης παν-
que ab Ae- τὸς εἰς τὴν πόλιν. οἱ δ' ἐκ τῆς Ἀιγύπτου τὸν δωρηθέν-
gyptiis fru- τα σῖτον κατακομίζοντες Λακεδαιμόνιοι, τὴν ἀπόσασιν
mentum ra- τῶν Ῥοδίων ἀγνοῶντες, τεθαρρόκηότες προσέπλεον τῇ νή-
piunt. σφ. Ῥόδιοι δὲ καὶ Κόνων ὁ τῶν Περσῶν ναύαρχος κα-
ταγαγόντες τὰς ναῦς εἰς τὰς λιμένας, ἐπλήρωσαν σίτε
τὴν πόλιν. παρεγενήθησαν δὲ τῷ Κόνωνι τριήρεις ἐννε-
μήκοντα, δέκα μὲν ἀπὸ Κιλικίας, ὀγδοήκοντα δ' ἀπὸ
Φοινίκης, ἃν ὁ Σιδωνίων δυνάστης εἶχε τὴν ἡγεμονίαν.

cap. 80.
Proelio in cam-
pis ad Cay-
strum com-
misso, Age-
silaus Tissa-
phernem fun-
dit.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀγησίλαος μὲν ἐξαγαγὼν τὴν δύ-
ναμιν εἰς τὸ Καῦτον πεδίον καὶ τὴν περὶ Σίτυλον χῶ-
ραν, ἐδήμωσε τὰς τῶν ἐγχωρίων κτήσεις. Τισσαφέρνης
δὲ μυρίους μὲν ἵππεῖς, πεντακισμυρίους δὲ πεζῶς ἀθροίσας,
ἐπηκολούθει τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ τὰς ἀποσπωμένους τῆς
τάξεως ἐν ταῖς προνομαῖς ἀνῆρει. Ἀγησίλαος δὲ εἰς πλιν-
θίου συντάξας τὰς στρατιώτας, ἀντεῖχετο τῆς παρὰ τὸν
Σίτυλον παρωρίας, ἐπιτηρῶν καιρὸν εὐδετοῦ εἰς τὴν τῶν

πολε-

πολεμίων ἐπίθουσιν. ἐπελθὼν δὲ τὴν χώραν μέχρι Σάρδεων, ἔφθειρε τὰς τε κήπας, καὶ τὸν παραδείσον τὸν Τισσαφέρην, φυτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις πολυτελεῶς πεφυλοτεχνημένον εἰς τρυφὴν καὶ τὴν ἐν εἰρήνῃ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυσιν· μετὰ δὲ ταῦτ' ἐπιστρέψας, ὡς ἀνὰ μέσον ἐγενήθη τῶν τε Σάρδεων καὶ Οὐβαρνῶν, ἀπέστειλε Ξενοκλέα τὸν Σπαρτιάτην μετὰ χιλίων καὶ τετρακοσίων στρατιωτῶν νυκτὸς εἰς τινα δασὺν τόπον, ὅπως ἐνεδρεύσῃ τοῖς Βαρβάροις. αὐτὸς δ' ἅμ' ἡμέρᾳ πορευόμενος μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπεσθὲ τὴν μὲν ἐνέδραν παρήλλαξεν, οἱ δὲ Βάρβαροι προσκίπτοντες ἀτάκτως τοῖς ἐπὶ τῆς ἀραγίας ἐξήπτοντο παραδόξως, ἑξαίφνης δ' ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὰς Πέρσας. γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης, καὶ τῷ συσστήματι τοῖς κατὰ τὴν ἐνέδραν ὄσιν ἀφθέντος, ἐκείνοι μὲν παιανίσαντες ἐπεφέροντο τοῖς πολεμοῖς, οἱ δὲ Πέρσαι, θεωρῶντες αὐτὰς ἀπολαμβανομένους εἰς μέσον, κατεπλάγησαν, καὶ παραχρῆμα ἔφευγον. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγρησίλαον μέχρι μὲν τινος ἐπιδιώξαντες, ἀνεῖλον μὲν ὑπὲρ τὰς ἑξαμισχιλίους, αἰχμαλώτων δὲ πολὺ πλῆθος ἤθροισαν· τὴν δὲ παρεμβολὴν διήρπασαν, γέμυσαν πολλῶν ἀγαθῶν. ἀπὸ δὲ τῆς μάχης Τισσαφέρην μὲν εἰς Σάρδεις ἀπεχώρησε, κατακεπληγμένος τὴν τόλμαν τῶν Λακεδαιμονίων· Ἀγρησίλαος δ' ἐπεχείρησε μὲν εἰς τὰς ἄνω σατραπείας, ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς ἐ δυνάμενος καλλιερῆσαι, πάλιν ἀπήγαγε τὴν δύναμιν ἐπὶ θάλασσαν. Ἀρταξέρξης δὲ ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς τὰ τε ἐλαττώματα πυθόμενος, καὶ κατορρώδων τὸν πρὸς τὰς Ἑλλήνας πόλεμον, δι' ὧν γῆς εἶχε τὸν Τισσαφέρην. τῶτον γὰρ αἴτιον τῷ πολέμῳ γεγονέναι ὑπὸ τῆς μητρὸς Παρυσάτιδος ἦν ἡξιωμένος τιμωρῆσθαι τὸν Τισσαφέρην. εἶχε γὰρ αὕτη διαφώρας πρὸς αὐτὸν, ἐκ τῷ διαβεβλημένῳ τὸν υἱὸν αὐτῆς Κύρον, ὅτε τὴν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν στρατείαν ἐποιεῖτο. κα-
 & Tithrausten belli ducem constituit.

ταστήσας ἔν τῷ Θραύσῃ ἡγεμόνα, τῷ μὲν παρήγγειλε συλλαμβάνειν Τισσαφέρην, πρὸς δὲ τὰς πόλεις καὶ τὰς σατραπείας ἐπεμύεν ἐπιστολάς, ὅπως ἂν πάντες ποιῶσι τῷ τῷ προσταττόμενον. ὁ δὲ Θραύσης παραγενόμενος εἰς Κολοσσὰς τῆς Φρυγίας, συνέλαβε Τισσαφέρην διὰ τινος Λαρισσαῖς σατράπε λεόμενον, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπο-

qui cum Agesilao semestres inducias facit.

ἀποκόψας, ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα· αὐτὸς δὲ τὸν Ἀγησίλαον πείσας εἰς λόγους ἐλθεῖν, ἑξαμηνιαίας ἀνοχὰς ἐποίησατο.

cap. 81.
Persicum bellum mari gerendum & profligandum suscipit Conon.

Κόνων δὲ ὁ τῶν Περσῶν ναύαρχος ἐπὶ μὲν τῇ σόλῃ κατέστησεν Ἱερώνυμον καὶ Νικόδημον Ἀθηναίους οὕτως, αὐτὸς δὲ σπεύδων ἐντυχεῖν τῷ βασιλεῖ, παρέπλευσεν εἰς Κιλικίαν, κἀκεῖθεν εἰς Θάψακον τῆς Συρίας πορευθεὶς, ὡὰρ τὸν Ἑυφράτην ποταμὸν ἔπλευσεν εἰς Βαβυλῶνα. ἐκεῖ δ' ἐντυχὼν τῷ βασιλεῖ, καταναυμαχήσειν ἐπηγγέλματο τὰς Λακεδαιμονίας, ἃν αὐτῷ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν ἐτοιμάσῃ κατὰ τὴν ἑαυτῆ πρόαίρεσιν. ὁ δ' Ἀρταξέρξης ἐπαινέσας αὐτὸν, καὶ δωρεαῖς μεγάλας τιμήσας, συνέσπεσε ταμίαν τὸν χορηγῆσοντα χρημάτων πλῆθος, ὅσον ἂν προστάτῃ Κόνων, καὶ τὴν ἑξασίαν ἔδωκεν αὐτῷ λαβεῖν εἰς τὸν πόλεμον συνηγησόμενον, ὃν ἂν προαιρῆται Περσῶν. Κόνων μὲν ἔν Φαρνάβαζον ἐλόμενος τὸν σατράπην, κατέβαινεν εἰς τὴν θάλατταν, ἅπαντι διωκῆναι κατὰ τὴν ἑαυτῆ δύναμιν.

cap. 82.
Boeoti, Athenienses, Corinthii, Argivi, foedus in Lacedaemonios ineunt,

Κατὰ δὲ τέτταρες τὰς χρόνας Βοιωτοὶ καὶ Ἀθηναῖοι, πρὸς δὲ τέτοις Κορίνθιοι καὶ Ἀργεῖοι συμμαχίαν πρὸς ἀλλήλους ἐποίησαντο. μισθόμενων γὰρ τῶν Λακεδαιμονίων ὑπὸ τῶν συμμάχων διὰ τὸ βάρος τῆς ἐπιστάσεως, ὥντο αὐτῶν βρόδῳ καταλύσειν τὴν ἡγεμονίαν, τὰς μεγίστας πόλεις συμφρονέσας ἔχοντες. καὶ πρῶτον μὲν συνέδρουν κοινὸν ἐν τῇ Κορίνθῳ συστήσαντες, τὰς βελομένους ἔπεμψον, καὶ κοινῶς διώκεν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον· μετὰ δὲ ταῦτα πρέσβεις εἰς τὰς πόλεις ἀποστέλλοντες, πολλὰς συμμαχίας ἀπὸ Λακεδαιμονίων ἀπέστησαν.

cap. 83.
Agesilaus, ex Asia revocatus.

Λακεδαιμόνιοι δ' ὄρωντες τὰς μεγίστας τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων ἐφ' ἑαυτὰς συνισταμένας, ἐψηφίσαντο τὸν τε Ἀγησίλαον ἐκ τῆς Ἀσίας μεταπέμψασθαι, καὶ τὴν μετ' αὐτῆ δύναμιν.

Conon & Pharnabazus, Persicae classis praetores, incidunt in Periarchum (Pisandrum) Laced.

Κόνων δὲ ὁ Ἀθηναῖος καὶ Φαρνάβαζος ἀφηγῶντο μὲν τῇ βασιλικῇ σόλῃ, διέτριβον δὲ περὶ Λάρισμα τῆς Χερσονήσου, τριήρεις ἔχοντες πλείους τῶν ἐνενήκοντα. πυθόμενοι δὲ ἐν Κνίδῳ τὸ ναυτικὸν τῶν πολεμίων εἶναι, τὰ πρὸς τὴν ναυμαχίαν παρεσκευάζοντο. Περιάρχος δ' ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Κνίδου

τρίη-

τριήρεσιν ὀγδαήκοντα πέντε, καὶ κατηνέχθη πρὸς Φύσκον τῆς Χερρόνησε. ἐκεῖθεν δ' ἐκπλεύσας περιέπεσε τῷ εὐ- λῷ τῷ βασιλέως, καὶ ταῖς μὲν προσπλευσάσις ναυσὶ συμ- βαλὼν, ἐπρωτέρει τῶν δὲ Περσικῶν ἅμα ταῖς τριήρεσιν ἄνδράσι παραβοηθῶντων, ἐπειδὴ πάντες οἱ σύμμαχοι πρὸς τὴν γῆν ἔφυγον, τὴν ἰδίαν ναὺν ἐπέσρεψεν, αἰσχροὺς εἶναι νομίσας καὶ τῆς Σπάρτης ἀνάξιον τὸ φυγεῖν ἀγεν- νῶς. ἀγωνισάμενος δὲ λαμπρῶς, καὶ πολλὰς τῶν πολε- μίων ἀνελών, τὸ τελευταῖον ἀξίως τῆς πατρίδος ἀνῆρέ- θη μαχόμενος. οἱ δὲ περὶ τὸν Κόνωνα μέχρι τῆς γῆς καταδιώξαντες τὰς Λακεδαιμονίας, πεντήκοντα μὲν τριή- ρων ἐνυρίευσαν τῶν δ' ἀνδρῶν οἱ πλεῖστοι μὲν ἐκκολυμ- βήσαντες, κατὰ γῆν ἔφυγον, ἐάλωσαν δὲ περὶ πεντακο- σίας· αἱ δὲ λοιπαὶ τριήρεις εἰς Κυθρον διεσώθησαν.

Φαρνάβαζος δὲ καὶ Κόνων μετὰ τὴν ναυμαχίαν ἀνῆχθησαν ἀπάσαις ταῖς ναυσὶν ἐπὶ τὰς τῶν Λακεδαι- μονίων συμμαχίας· καὶ πρῶτον μὲν Κῶς ἀπέστησαν, εἰτα Νισυραῖς καὶ Τήϊς. μετὰ δὲ ταῦτα Χίοι τὴν Φρεαὶν ἐμβαλόντες, προσέθεντο τοῖς περὶ Κόνωνα. παραπλησίως δὲ μετέβαλον Μιτυληναῖοι καὶ Ἐφέσιοι καὶ Ἐρυθραῖοι. τοιαύτης δὲ τῆς κατασάσεως ἔσης, σπεδὴ τις εἰς τὰς πό- λεις ἐνέπεσεν, ὥστε αἱ μὲν ἐμβάλλεσθαι τὰς Φρεαὶς τῶν Λακεδαιμονίων, τὴν ἐλευθερίαν διεφύλαττον, αἱ δὲ τοῖς περὶ Κόνωνα προσετίθεντο. καὶ Λακεδαιμόνιοι μὲν ἀπὸ τῆς τῷ χρόνῳ τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν ἀπέβαλον.

Λακεδαιμόνιοι ἔν κακοπαθόντες τῷ πολέμῳ τῷ τε πρὸς τὰς Ἑλλήνας καὶ τῷ πρὸς τὰς Πέρσας, Ἀνταλκί- δαν τὸν ναύαρχον ἐξαπέστειλαν πρὸς Ἀρταξέρξην ὑπὲρ εἰ- ρῆνης. διαλεχθέντος δ' αὐτῷ περὶ ὧν ἦν ἀπεσπασμένος ἐνδεχομένως, ὁ βασιλεὺς ἔφησεν ἐπὶ τοῖσδε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, τὰς μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ὑπὸ βασιλεῶς τετάχθαι, τὰς δ' ἄλλας Ἑλλήνας ἅπαντας αὐτονόμους εἶναι· τοῖς δὲ ἀπειθεῖσι καὶ μὴ προσδεχομένοις τὰς συνθήκας διὰ τῶν εὐδοκούντων πολεμήσειν. οἱ μὲν ἔν Λακεδαιμόνιοι τῶτοις εὐδοκήσαντες, ἡσυχίαν ἤγον· Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Θηβαῖοι, καὶ τινες ἕτεροι τῶν ἄλλων, βαρέως ἔφερον ἐπὶ τῷ τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις ἐγκα- ταλειφθῆναι καὶ αὐτὰς δὲ ἐκόντες ἀξιόμαχοι κατ' ἀνάγκην

cap. 84.
Tum Pharna-
bazus & Co-
non, Lacedæ-
moniorum fo-
ciliis ad defe-
ctionem com-
pulsis, in A-
siam redeunt.

Inde maris
imperium La-
cedæmonii a-
miserunt.

cap. 110.
Lacedæmo-
nii, bello at-
triti, misso
Antaleida
cum Persis
pacem faciunt
iniquissimis
conditioni-
bus,

tum vero Persarum rex omnia ad bellum Cyprium præparat.

ἀνάγκην συνεχώρησαν, καὶ προσέβλεπον τὴν εἰρήνην· καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς διαλυθεὶς τῆς πρὸς τὰς Ἑλλήνας διαφοράς, παρεσκευάζετο τὰς δυνάμεις εἰς τὸν Κυπριακὸν πόλεμον. ὁ γὰρ Ἐυαγόρας σχεδὸν ὅλην τὴν Κύπρον ἡ ἐκκεκλημένος, καὶ δυνάμεις ἀδράς συνήθροίμει, διὰ τὸν Ἀρταξέρξην ἐν τῷ πρὸς τὰς Ἑλλήνας πολέμῳ διεσπάζει.

Diodor. Sic.
XV. c. 9.
Bellum Cypri-
cini finis.

Ὁ δὲ Κυπριακὸς πόλεμος, δεκάετης σχεδὸν γεγενημένος, καὶ τὸ πλεόν τῶ χρόνῳ περὶ παρασκευὰς ἀσχοληθεὶς, διετεῖ χρόνον τὸν ἐπὶ πᾶσι συνεχῶς πολεμηθεὶς, τῆτον τὸν τρόπον κατελύθη. Ἐυαγόρας συνέθετο τὴν εἰρήνην, ὥς βασιλεύειν τῆς Σαλαμῖνος, καὶ τὸν ὠρισμένον δίδουσι φόρον κατ' ἐνιαυτὸν, καὶ ὑπακούειν ὡς βασιλεὺς βασιλεῖ προσάπτει.

373 ante Chr.
cap. 39.
Artaxerxes
pacem inter
Græcos com-
ponere stu-
det, ut belli
Aegyptiis in-
ferendi fiant
socii.

Κατὰ δὲ ταύτας τὰς χρόνας ἀπέστησαν οἱ Ἀιγύπτῳ ἀπὸ Περσῶν. Ἀρταξέρξης ἔν ὃ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, μέλλων πολεμεῖν πρὸς Ἀιγυπτίους, καὶ σπεύδων ξενικῇ δυνάμει ἀξιόλογον συστήσασθαι, διέγνω συλλύσασθαι τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα πολέμους. ἔτω γὰρ μάλιστα ἤλπιζε τὰς Ἑλλήνας, ἀπολελυμένους τῶν ὀπίσθων πολέμων, ἐτοιμοτέρους εἶσθαι πρὸς τὰς ξενολογίας· διόπερ πρέσβεις ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὰς παρακαλέσοντας τὰς πόλεις κοινὴν εἰρήνην συνδέσθαι. τῶν δὲ Ἑλλήνων ἀσμένως προσδεξαμένων τὰς λόγους, διὰ τὸ κάμνειν τῇ συνεχείᾳ τῶν πολέμων, συνέθετο πάντες τὴν εἰρήνην, ὥς πάσαι τὰς πόλεις αὐτονόμας καὶ ἀφραγῆτας εἶναι. καὶ κατέστησαν οἱ Ἕλληνες ἐξαγαγεῖς, δι' κατὰ πόλιν ἐκαστὴν ἐπελθόντες ἐξήγαγον ἀπάσας τὰς φρεγάς. μόνον δὲ Θηβαίων ἡ προσδεξαμένων κατὰ πόλιν γίνεσθαι τὰς σπονδὰς, ἀλλὰ τὴν Βοιωτίαν ἄπασαν ὑπὸ τῇ τῶν Θηβαίων συντέλειαν ταπτόντων.

372 ante Chr.
XV. c. 41.
Persæ Ae-
gyptum bello
adoriuntur.
cap. 44.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς ἐστράτευσε ἐπ' Ἀιγυπτίους. ἦγνεντο δὲ τῶν δυνάμεων Φαρνάβαζος μὲν τῶν Βαρβαρικῶν, Ἰφικράτης δ' ὁ Ἀθηναῖος τῶν μηδοφόρων, ὄντων διςμυρίων. αὕτη δὲ ἐπ' Ἀιγυπτίους στρατεία τῶν Περσῶν, μεγάλῃς τυχέσιν παρασκευῇς, παρ' ἐλπίδας ἀπρακτον ἔσχε τὸ τέλος.

Μετέ-

Μετέπειτα καὶ οἱ τὴν παράλιον ὀικῶντες τῆς Ἀσίας 360 ante Chr.
ἀπέστειλαν ἀπὸ Περσῶν, καὶ τινες τῶν σατραπῶν καὶ cap. 90.
στρατηγῶν ἐπαναστάντες, πόλεμον ἐξήνεγκαν πρὸς Ἀρτα- Bellum mo-
ξέξην. ὁμοίως δὲ τέτοις καὶ Ταχῶς ὁ βασιλεὺς τῶν vent simul
Ἀιγυπτίων, κρίνας πολεμεῖν τοῖς Πέρσαις, ναῦς τε κατε- Graeci in A-
σκεύασε καὶ πεζικὰς δυνάμεις ἤθροισε. πολλὰς δὲ ξενολο- sia, Satrapae
γῆσας ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, ἔπεισε καὶ Λακεδαιμονίους rebelles, Ta-
συμμαχεῖν. οἱ γὰρ Σπαρτιάται πρὸς Ἀρταξέξην ἄλλο- chos Aegypti-
τρίως εἶχον, διὰ τὸ τὰς Μεσσηνίας ὁμοίως τοῖς ἄλλοις tiorum rex,
Ἑλλήσιν ὑπὸ τῆ βασιλείας εἰς τὴν κοινὴν εἰρήνην κατα- alii.
τετάχθαι. τηλικαύτης δὲ συνδρομῆς κατὰ τῶν Περσῶν
γενομένης, καὶ ὁ βασιλεὺς παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὸν
πόλεμον. ὑπὸ γὰρ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἔδει πρὸς τε τὸν
τῶν Ἀιγυπτίων βασιλεῖα πολεμεῖν, καὶ πρὸς τὰς κατὰ
τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις, καὶ Λακεδαιμονίους, καὶ
τὰς τέτων συμμαχὰς σατραπίας καὶ στρατηγὰς, τὰς ἄρ-
χοντας μὲν τῶν παραθαλαττίων τόπων, συντεθειμένους δὲ
κοινοπραγίαν. ὧν ἦσαν ἐπιφανέστατοι, Ἀριοβαρζάνης μὲν
ὁ τῆς Φρυγίας σατραπῆς, ὃς καὶ Μιθριδάτης τελευτήσαν-
τος τῆς τέττα βασιλείας κεκυριευνὼς ἦν, Μαυσωλὸς δὲ,
Καρίας δυναστεύων, καὶ πολλῶν ἐρυμάτων καὶ πόλεων
ἀξιολόγων κυριεύων, ὧν ἑστάν καὶ μητρόπολιν συνέβαινε
εἶναι τὴν Ἀλικαρνασσὸν, ἔχουσιν ἀκρόπολιν ἀξιόλογον καὶ
τὰ τῆς Καρίας βασιλείας πρὸς δὲ τέτοις, Ὀρόντης μὲν
τῶν τῆς Μυσίας σατραπῆς, Ἀυτοφραδάτης δὲ Λυδίας.
τῶν δ' Ἰώνων Λύκιοι τε καὶ Πισίδαι καὶ Παμφύλιοι
καὶ Κίλικες, ἔτι δὲ καὶ Σύροι καὶ Φοίνικες, καὶ σχε-
δὸν πάντες οἱ παραθαλάσσιοι. τηλικαύτης δ' ἔσης ἀπο-
στάσεως, τὸ μὲν ἡμῖν τῶν προσόδων τῷ βασιλεῖ κατελέ-
λυτο, τὸ δὲ λοιπὸν ἐχ' ἱκανὸν ἦν εἰς τὰς τῆ πολέμου
χρείας.

Οἱ δ' ἀφελήνοτες τῆ βασιλείας ἐπὶ τὴν τῶν ὅλων cap. 91.
διοίκησιν ἔλιντο στρατηγὸν Ὀρόντην. ἔτος δὲ παραλαβάν Qui a rege de-
τὴν ἡγεμονίαν, καὶ χρήματα πρὸς ξενολογίαν, δις μυρία fecerant, belli
στρατιώταις ἐνιαύσιον μισθὸν, ἐγένετο προδότης τῶν πιστευ- summam O-
σάντων. ὑπολαβὼν γὰρ παρὰ τῆ βασιλείας δωρεῶν τε rontae com-
μεγάλων. τεύχεσθαι, καὶ τῆς παραθαλασσίας πάσης παρα- mittunt.
λήψεσθαι τὴν σατραπείαν, εἰς ἐγγχειρίσῃ τοῖς Πέρσαις τὰς Hic, acceptis
ἀφελήσας pecuniis, eos-
dem regi pro-
dit.

ἀφε-

ἀφ' ἑσθιότητος, πρῶτον μὲν τὰς κομίσαντας τὰ χρήματα συ-
 νέλαβε, καὶ πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην ἀπέστειλε· μετὰ δὲ
 ταῦτα πολλὰς τῶν πόλεων καὶ τὰς ξενολογηθέντας στρα-
 τιώτας τοῖς ὑπὸ τῷ βασιλέως πεμφθεῖσιν ἡγεμόσι παρέ-
 δακεν. κατὰ δὲ τὴν Ἀιγυπτὸν Ταχῶς ὁ βασιλεὺς, κα-
 τασκευασάμενος τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, διακοσίας μὲν τρί-
 ρεις ἔειχε πολυτελῶς κεκοσμημένας, μισθοφόρους δ' ἐπιλέκ-
 τας ἐκ τῆς Ἑλλάδος μυρίας· χωρὶς δὲ τέτων πεζῆς στρα-
 τιώτας Ἀιγυπτίους ὀκτακισμυρίας. τῆς δὲ δυνάμεως προελ-
 θήσης πρῶτον, καὶ περὶ Φοινίκην κατασρατοπεδεύσεως,
 ὁ καθεσταμένος ἐπὶ τῆς Ἀιγύπτου στρατηγὸς ἀπέστη ἀπὸ τῆ
 βασιλείας. τέλος δὲ καταλειφθείσης ὑπὸ τῶν ἀποσπασ-
 τῆς Ἀιγύπτου, ὁ μὲν Ταχῶς καταπλαγείς ἐτόλμησε διὰ
 τῆς Ἀραβίας ἀναβῆναι πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ συγγνώ-
 μην ἤξιε δῶναι περὶ τῶν ἡμαρτημένων· ὁ δὲ Ἀρταξέρξης
 ἔμεινον αὐτὸν ἀπέλυσε τῶν ἐγκλημάτων, ἀλλὰ καὶ στρα-
 τηγὸν ἀπέδειξε τῷ πρὸς Ἀιγυπτίους πολέμῳ. Μετ' ὀλί-
 γον δὲ ὁ μὲν βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἐτελεύτησεν, ἄρξας
 ἔτη τρία πρὸς τοῖς τετταράκοντα· τὴν δὲ βασιλείαν διε-
 δέξατο Ὀλχος, ὁ μετονομαθεὶς Ἀρταξέρξης, καὶ ἐβα-
 σίλευσεν ἔτη τρία πρὸς τοῖς ἑκοσι. τῷ γὰρ Ἀρταξέρξει
 καλῶς βεβασιλευκότος, καὶ γενομένης παντελῶς εἰρηνικῆς
 καὶ ἐπιτυχῆς, τὰς μετὰ τῷτον βασιλεύοντας μετωνόμα-
 ζον, καὶ τῇ τῷτε προσηγορίᾳ ἔχειν προσέταττον.
 349 ante Chr. Ἀυτὸς μὲν ἐκ ὧν φιλοπόλεμος, ἐφ' ἡσυχίας ἔμι-
 νεν· ἀποστέλλων δὲ δυνάμεις καὶ στρατηγούς, πολλὰς ἀπεί-
 λους, διὰ τὴν κακίαν καὶ ἀπειρίαν τῶν ἡγεμόνων.
 Diod. Sic. διδὲ καὶ καταφρονήσεις ὑπὸ τῶν Ἀιγυπτίων, ἡναγκάζετο
 XVI. cap. 40. καρτερεῖν, διὰ τε τὴν ἀργίαν καὶ τὸ τῆς ψυχῆς εἰρηνι-
 κόν. κατὰ δὲ τὰς ὑποκειμένους καιρὰς τῶν Φοινίκων καὶ
 τῶν ἐν Κύπρῳ βασιλέων μιμησαμένων τὰς Ἀιγυπτίους,
 καὶ διὰ τὴν καταφρόνησιν ἐπὶ τὴν ἀπόσασιν ὀρμησάντων,
 παροξυνθεὶς ἔκρινε πολεμεῖν τὰς ἀφ' ἑσθιότητος. τὸ μὲν ἐν
 στρατηγῶς ἐκπέμπειν ἀπεδοκίμασε, δι' ἑαυτὸν δὲ τὰς ὑπὲρ
 τῆς βασιλείας ἀγῶνας ποιῆσαι δυνάμει. διόπερ ὅπλων
 καὶ βελῶν καὶ σίτε καὶ δυνάμεων μεγάλας παρασκευὰς
 ποιησάμενος, ἡθροῖσε πεζῶν μὲν τριάκοντα μυριάδας, ἵπ-
 πῶν

Apparatus
 belli.

πέων δὲ τρεῖς, τριήρεις δὲ τριακοσίας, Φορτηγὰς δὲ καὶ τὰς ἄλλας τὰς τὴν ἀγορὰν κομιζέσας πεντακοσίας.

*Ἦρξατο δὲ πρὸς Φοίνικας πολεμεῖν, διὰ τοιαύτας cap. 41.
Defectionis
Phoenicum
causæ & pri-
ma initia. τινὰς αἰτίας· κατὰ τὴν Φοινίκην ἐστὶ πόλις ἀξιόλογος ὄνομα Τρίπολις, οὐκείαν ἔχουσα τῇ φύσει τὴν προσηγορίαν. τρεῖς γάρ εἰσιν ἐν αὐτῇ πόλεις, σταδιαῖον ἀπ' ἀλλήλων ἔχουσαι διάστημα. ἐπικαλεῖται δὲ τῶν ἡ μὲν Ἀραδίαν,

ἣ δὲ Σιδωνίαν, ἣ δὲ Τυρίων· ἀξίωμα δ' ἔχει μέγιστον αὕτη τῶν κατὰ τὴν Φοινίκην πόλεων, ἐν ᾗ συνέβαινε τὰς Φοίνικας συνέδριον ἔχειν, καὶ βελεύεσθαι περὶ τῶν μεγίστων. τῶν δὲ σατραπῶν καὶ στρατηγῶν ἐν τῇ Σιδωνίᾳ διατριβόντων, καὶ κατὰ τὰς τῶν πραγμάτων ἐπιταγὰς ὑβριστικῶς καὶ ὑπερφάνως προσφερομένων τοῖς Σιδωνίοις,

οἱ κακήμενοι, τὴν ἐπήρειαν χαλεπῶς φέροντες, ἐγνώσαν ἀποσῆναι τῶν Περσῶν. πείσαντες δὲ καὶ τὰς ἄλλας Φοίνικας τῆς αὐτονομίας ἀντέχεσθαι, διεπρεσβεύσαντο πρὸς τὸν Ἀιγυπτίων βασιλῆα Νεκτανεβῶ, πολέμιον ὄντα Περσῶν,

καὶ πείσαντες παραλαβεῖν αὐτὰς εἰς τὴν συμμαχίαν, παρεσκευάζοντο τὰ πρὸς τὸν πόλεμον. τῆς δὲ Σιδωνίας εὐδαιμονία διαφερέσης, καὶ τῶν ἰδιωτῶν διὰ τὰς ἐμπορίας μεγάλως περιπεποιημένων πλέτες, ταχὺ τριήρεις

τε πολλὰ κατεσκευάσθησαν, καὶ μισθοφόρων πλήθος ἠθροίσθη· πρὸς δὲ τέτοις ὅπλα καὶ βέλη καὶ σῖτος, καὶ τὰ ἅλα πάντα τὰ πρὸς πόλεμον χρήσιμα συντόμως κατεσκευάσθη.

κατάρχοντες δὲ τῆς ἑχθρας, τὸν μὲν βασιλικὸν παράδεισον, ἐν ᾧ τὰς καταλύσεις οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς ἐιώθεισαν ποιεῖσθαι, δεινδοτομήσαντες διέφθειραν.

ἔπειτα τὸν ἠθροισμένον ὑπὸ τῶν σατραπῶν εἰς τὸν πόλεμον τοῖς ἵπποις χόρτον ἐνέκρησαν· τὸ δὲ τελευταῖον, τὰς τὰς ὕβρεις ἐπιτελεσαμένους Πέρσας συλλαβόντες ἐτιμωρήσαντο. τῷ δὲ πολέμῳ πρὸς τὰς Φοίνικας ταύτην τὴν καταρχὴν λαβόντος, ὁ βασιλεὺς πυδόμενος τὰ τετολημμένα τοῖς ἀποσάταις, πᾶσι μὲν τοῖς Φοίνιξιν ἠπειλεῖ, μάλιστα δὲ τοῖς Σιδωνίοις.

Ἐν δὲ τῇ Βαβυλωνίᾳ συνηθροικᾶς τὰς περὶ τὰς καὶ cap. 42.
Belesis, Sy-
riæ satrapæ, &
Mazæus, pri-
mi bellum in
Phoenices mo-
nias vent. ἱππικὰς δυνάμεις, εὐθὺς ἀναλαβὼν προῆγεν ἐπὶ τὰς Φοίνικας· ἐν ᾧ ὅσῳ δ' ἔτος κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν ἐβάδιζεν, Βέλεσις ὁ τῆς Συρίας σατράπης, καὶ Μαζαῖος ὁ τῆς Κιλικίας

Hos Tennes κίας ἄρχῶν συνελθόντες ἐπολέμουν τὰς Φοίνικας. Τέννης Sidoniae rex δ' ὁ τῆς Σιδωνίας βασιλεὺς προσελάβετο παρ' Αἰγυπτίαν vicit & terra expulit. στρατιώτας μισθοφόρους Ἑλλήνας τετρακισχίλις, ὧν ἦν στρατηγὸς Μέντωρ ὁ Ῥόδιος. μετὰ δὲ τῶν καὶ τῶν

πολιτικῶν στρατιωτῶν τοῖς προειρημένοις σατράπαις συμβαλὼν, ἐνίκησε, καὶ τὰς πολεμίας ἐξέβαλεν ἐκ τῆς Φοινίκης. ἅμα δὲ τέτοις πραττομένοις, καὶ κατὰ τὴν Κύπρον συνέστη πόλεμος, συμπεπλεγμένως ἔχων τὰς πράξεις τῆς ὑποκειμένης πολέμου. ἐν γὰρ τῇ νήσῳ ταύτῃ πάλεως ἦσαν ἀξιόλογοι μὲν ἐννέα, ὑπὸ δὲ ταύτας ὑπῆρχε τεταγμένα μικρὰ πολιίσματα, τὰ προσκυρῶντα ταῖς ἐννέα πόλεσιν. ἐκάστη δὲ τῶν εἶχε βασιλέα, τῆς μὲν πόλεως ἄρχοντα, τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν Περσῶν ὑποτεταγμένον. ἔτοι πάντες συμφρονήσαντες, καὶ μιμησάμενοι τὰς Φοίνικας, ἀπέστειλαν καὶ παρασκευασάμενοι τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, αὐτοκράτορας τὰς ἰδίας βασιλείας ἐποίησαν. ἐφ' οἷς παροξυνθεὶς ὁ Ἀρταξέρξης ἔγραψε πρὸς τὸν Ἰδριέα, τὸν τῆς Καρίας δυνάστην, (ἄρτι μὲν παρείληφότες τὴν ἀρχὴν, Φίλον δ' ὄντα καὶ σύμμαχον Περσῶν ἐκ προγόνων) ἀθροῖσαι δύναμιν πεζικὴν τε καὶ ναυτικὴν, τὴν διαπολεμήσασαν τοῖς ἐν Κύπρῳ βασιλεῦσιν. ὁ δὲ ὀξέως παρασκευασάμενος τριήρεις μὲν τεσσαράκοντα, στρατιώτας δὲ μισθοφόρους ὀκτακισχίλις, ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Κύπρον, ἐπιστήσας στρατηγὸς Φωκίωνα τὸν Ἀθηναῖον καὶ Ἐυαγόραν τὸν ἐν τοῖς ἐπάνω χρόνοις βεβασιλευκότα κατὰ τὴν νήσον. ἔτοι μὲν ἦν καταπλεύσαντες εἰς τὴν Κύπρον, εὐθὺς ἐπὶ τὴν μεγίστην τῶν πόλεων Σαλαμίνα τὴν δύναμιν ἤγαγον. βαλόμενοι δὲ χάρακα, καὶ τὴν παρεμβολὴν ὀχυρώσαντες, ἐπολιόρκουν τὰς Σαλαμινίους κατὰ γῆν ἅμα καὶ κατὰ θάλατταν. τῆς δὲ νήσου πάσης ἐν εἰρήνῃ πολὺν χρόνον γενομένης, καὶ τῆς χάρας εὐδαιμονέσης, οἱ στρατιῶται κρατῶντες τῶν ὑπαίθρων πολλὰς ἀφελείας ἤθροισαν. τῆς δὲ σῶτων εὐπορίας διαβοηθείσης, πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς περσικῆς Συρίας τε καὶ Κιλικίας συνέρρθεον ἐδελοντὶ στρατιῶται πρὸς τὴν ἐλπίδα τῆς κέρδους. τέλος δὲ διπλοασιαθείσης τῆς μετ' Ἐυαγόρου καὶ Φωκίωνος δυνάμεως, οἱ βασιλεῖς οἱ κατὰ τὴν Κύπρον εἰς ἀγωνίαν καὶ μεγίστης φόβου ἐνέπιπτον. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Κύπρον ἐν τέτοις ἦν.

ducibus Phocione Atheniensi & Evagora.

Μετὰ

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐν τῆς Βαβυλωνίας τὴν ἀνάξικτον ποιησάμενος, μετὰ τῆς δυνάμεως προῆγεν ἐπὶ τῇ Φοινίκῃ· ὁ δὲ τῆς Σιδωνος δυνάστης Τέννης, πυνθανόμενος τὰ μέγας τῆς τῶν Περσῶν δυνάμεως, καὶ νομίσας τὰς ἀφεισηκότας ἐν ἀξιωμαχῆς εἶναι, τὴν σωτηρίαν ἰδίᾳ καθίζειν ἔκρινε. διόπερ τῶν ἐαυτῷ στρατοῦ τὸν πιστότατον Θετταλίωνα λαῖδρα τῶν Σιδωνίων ἐπέμψεν πρὸς τὸν Ἀρταξέρην, ἐπαγγελόμενος αὐτῷ τὴν μὲν Σιδῶνα παραδῶσειν, τὴν δ' Αἴγυπτον συνεκπολεμήσειν, μεγάλα δ' αὐτῷ συνεργήσειν, ἔμπειρον δὲ τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον τόπων, καὶ τὰς κατὰ τὸν Νεῖλον ἀποβάσεις ἀκριβῶς εἰδῶτα.

cap. 43.
Artaxerxes
Babylone pro-
fectus in Phoe-
nicen tendit.

Quo perterri-
tus Tennes,
per Theffalio-
nem proden-
da Sidonis &
Aegypti con-
silia offert &
approbat.

Ὁ δὲ βασιλεὺς, ἐν μεγάλῃ τιθέμενος τὸ κρατῆσαι τῆς Αἰγύπτου, διὰ τὸ πρότερον, ἐλάττωμα, πρεσβευτὰς ἀπέστειλε πρὸς τὰς μεγάλας τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων, ἁγίων συστρατεῦσαι τοῖς Πέρσαις ἐπ' Αἰγυπτίας. Ἀθηναῖοι μὲν ἐν καὶ Λακεδαιμόνιοι τὴν Φιλίαν ἔφασκαν τὴν πρὸς Πέρσας τηρεῖν, συμμαχίαν δὲ ἀποσέλλειν ἀντεῖπον. Θηβαῖοι δὲ στρατηγὸν ἐλόμενοι Λακράτην, ἐξ-πέστειλαν μετὰ χιλίων ὀπλιτῶν. Ἀργεῖοι δὲ τριαχιλίους στρατιώτας ἐπέμψαν, στρατηγὸν δὲ αὐτοὶ μὲν ἔχοντο, τῷ δὲ βασιλεὺς κατ' ὄνομα Νικόστρατον στρατηγὸν αἰτησάμενος, ἀνεχώρησαν. ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς ἔτος ἀγαθὸς καὶ πρᾶξι καὶ βελεύσασθαι, μεμιγμένην ἔχων τῇ Φρονήσει μανίαν. τῇ γὰρ τῷ σώματος ῥώμῃ διαφέρων ἐμμεῖτο τὸν Ἡρακλέα κατὰ τὰς στρατείας, καὶ λεοντὴν ἐφόρει καὶ ῥόπαλον ἐν ταῖς μάχαις. ὁμοίως δὲ τέτοις οἱ τὴν παραδαλαττίαν τῆς Ἀσίας ὀμιῶντες Ἕλληνας ἀπέστειλαν στρατιώτας ἑξακισχιλίους ὥστε τὰς πάντας Ἕλληνας γενέσθαι συμμάχους μυρίας. πρὸ δὲ τῆς τέτων παρουσίας, ὁ μὲν βασιλεὺς διελθὺς τὴν Συρίαν, καὶ παραγενόμενος εἰς τὴν Φοινίκην, ἐστρατοπέδευσε ἐν μακρᾷ τῆς Σιδωνος. οἱ δὲ Σιδωνιοὶ, κεχρονικότος τῷ βασιλεὺς περιτὰς παρασκευάς, οἷτε τε καὶ ἁπλῶν καὶ βελῶν πολλὴν ἐπιμέλειαν ἐποιήσαντο. ὁμοίως ἐν τὴν πόλιν ἰσχυροὺς τριπλάσις μεγάλας καὶ τευχῶν ὑψηλῶν κατασκευαῖς περιειλήφεισαν. εἶχον δὲ καὶ στρατιωτῶν ἱκανὸν πλῆθος πολυτιμῶν, ἐν γυμνασίοις καὶ πόνοις ἐνηθλητῶς, καὶ ταῖς

cap. 44.
Græcorum
civitates co-
piis Artaxer-
xem adju-
vant,

præsertim
Thebani, Ar-
givi, cet.

Interea rex
Sidoni castra
admovit.

ApparatusSi-
doniorum ad
defendendam
urbem descri-
bitur.

τῶν σωμάτων ἐνεξίαις καὶ ῥώμαϊς διαφέρον. πλείων τε καὶ ταῖς ἄλλαις χορηγίαις ἢ πόλιν πολὺ προεῖχε τῶν κατὰ τὴν Φοινίκην πόλεων. τὸ δὲ μέγιστον, τρίτῃρσι καὶ πεντήρσι εἶχε πλείους τῶν ἑκατόν.

cap. 44.
Sidon, Ten-
næ proditio-
ne, expugna-
ta.

In victos im-
manis regis
crudelitas.

Ὁ δὲ Τέννης κοινωσάμενος τὴν προδοσίαν Μέντορι τῷ στρατηγῷ τῶν ἐξ Ἀιγύπτου μισθοφόρων, τῆτον μὲν ἀπέλιπε τηρῆντα μέρος τῆς πόλεως, καὶ συνεργῶντα τοῖς περὶ τὴν προδοσίαν ἐγγχειραμένοις αὐτὸς δὲ μετὰ στρατιωτῶν πεντακοσίων προῆγεν εἰς τῆς πόλεως, προσποικίμενος ἐπὶ κοινὴν τῶν Φοινίκων συνόδον ἀπαντῶν. ἦγε δὲ μετ' αὐτῆς τὰς ἐπιφανεσάτας τῶν πολιτῶν ἑκατόν, ὡς συμβάλας. ἐπεὶ δὲ πλησίον ἦσαν τῇ βασιλείᾳ, συναρπάσας τὰς ἑκατόν παρέδωκε τῷ Ἀρταξέρξει. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀποδεξάμενος αὐτὸν ὡς φίλον, τὰς μὲν ἑκατόν, ὡς αἰτίας ὄντας τῆς ἀποστάσεως, κατηκόντισε. πεντακοσίων δὲ τῶν πρώτων Σιδωνίων μετ' ἱκετηριῶν ἀπαντησάντων, ἀνεκαλέσατο τὸν Τέννην, καὶ ἐπηρώτησεν εἰ δύναίτο τῇ πόλιν αὐτῷ παραδῶναι. σφόδρα γὰρ ἔσπευδε μὴ δι' ὁμολογίας τὴν Σιδῶνα παραλαβεῖν, ὅπως ἀπαραιτήτοις συμφοραῖς περιβαλὼν τὰς Σιδωνίους, τῇ τῶν τιμωρίᾳ καταπλήξῃται τὰς ἄλλας πόλεις. τῇ δὲ Τέννη διαβεβαιωσάμενος παραδῶσειν τὴν πόλιν, ὁ βασιλεὺς φυλάτταν τὴν ὀργὴν ἀπαραίτητον, ἀπαντας τὰς πεντακοσίας ἔχοντας τὰς ἱκετηρίας κατηκόντισεν. εἰδ' ὁ μὲν Τέννης προσελθὼν τοῖς ἐξ Ἀιγύπτου μισθοφόροις, ἔπεισεν αὐτὰς ἐντὸς τῶν τευχῶν εἰσαγαγεῖν αὐτὸν τε καὶ τὸν βασιλέα. ἡ μὲν ἔν Σιδῶν διὰ τοιαύτης προδοσίας ὑποχείριος ἐγένετο τοῖς Πέρσαις. ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπολαβὼν τὸν Τέννη μηκέτι χρήσιμον ὑπάρχειν, ἀνείλεν. οἱ δὲ Σιδωνιοὶ πρὸ μὲν τῆς παρεσίας τῇ βασιλείᾳ ἐνέπρησαν ἀπάσας τὰς ναῦς, ὅπως μηδεὶς δύνηται τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐκπλεύσας ἰδίαν σωτηρίαν πορίζεσθαι. ἐπειδὴ δὲ τὴν πόλιν ἑώρων καὶ τὰ τεῖχη κατεيلημμένα, καὶ πολλὰς μυριάσι στρατιωτῶν περιεχόμενα, συγκλείσαντες αὐτὰς καὶ τὰ τέκνα καὶ γυναῖκας εἰς τὰς ὀκίας, ἐνέπρησαν. φασὶ δὲ τὰς ὑπὸ τῇ πυρρῇ τότε διαφθαρέντας, σὺν τοῖς ὠκετικοῖς σώμασι, γεγονέναι πλείους τῶν τετρακισμυρίων. τέσσα δὲ τῇ πάθους περὶ τὰς Σιδωνίας γενομένης, καὶ τῆς πόλεως ὅλης μετὰ

Omnes una
cum urbe in-
cendio con-
sumti.

μετὰ
πυρρῇ
γὰρ
γυρῶ
μὲν
ἔσχε
σαι

Σιδ
γὰρ
πόλ
"Αιγ
παρ
γία
τρί
πο
ἡγε
πλ
διο
π
λ
σε

τε
Μ
Σ
β
μ
ρ
φ
Μ
μ
λ
π
π

μετὰ τῶν ἐνοικέντων ὑπὸ τῷ πυρὸς ἀφανισθείσης, τὴν πυρκαϊᾶν ὁ βασιλεὺς ἀπέδοτο πολλῶν ταλάντων. διὰ γὰρ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἐνσηκόντων, εὐρέθη πολὺς ἀργυρὸς τε καὶ χρυσὸς ὑπὸ τῷ πυρὸς κεχωνευμένος. τὰ μὲν ἔν κατὰ Σιδῶνα συμβάντα δυσυχήματα τοιαύτην ἔσχε τὴν καταστροφὴν. αἱ δ' ἄλλαι πόλεις καταπλαγεῖσαι προσεχώρησαν τοῖς Πέρσαις.

Ὁ δὲ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Σιδῶνος παραγενομένων αὐτῷ τῶν συμμάχων. ἔν τε Ἀργεὺς καὶ Θηβῶν καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλλενίδων πόλεων, ἀδρόσας πᾶσαν τὴν δύναμιν, προῆγεν ἐπὶ τὴν Αἰγυπτον. Καὶ μετὰ τὴν τῷ Πηλεσίᾳ καὶ τῆς Βαβάσῃ παραδόσιν αἱ λοιπαὶ πόλεις καταπλαγῆσαι καὶ ὁμολογίαν παρεδόθησαν τοῖς Πέρσαις. ἐν δὲ τῇ Μέμφει διατριβῶν ὁ βασιλεὺς Νεκτανεβῶς, καὶ Ξερῶν τὴν τῶν πολεμίων ὁρμὴν, ἐκ ἐτόλμησεν ὑποστῆναι τὰς ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας κινδύνους. ἀπογνὺς ἔν τὴν βασιλείαν, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν χρημάτων ἀναλαβὼν, ἔφυγεν εἰς τὴν Αἰθιοπίαν. Ἀρταξέρξης δὲ παραλαβὼν πᾶσαν τὴν Αἰγυπτον, καὶ τῶν ἀξιολογωτάτων πόλεων τὰ τελεχῇ περιελών, τὰ μὲν ἱερὰ συλήσας, ἡθροίσεν ἀργύρου τε καὶ χρυσῷ πλήθος.

348 ante Chr.
Diodor. Sic.
XVI. cap. 46.
Artaxerxes
pergit in Aegyptum.
cap. 51.
Nectanebus
rex fugit in Aethiopiam.

Artaxerxes
tota Aegypto
potitur.

Ἐν τῷ τῷ πολέμῳ τὸ πλεῖστον ἐποίησεν Μέντωρ τε ὁ Ῥόδιος καὶ Βαγῶας ὁ χιλιάρχος. ἐν αὐτῷ δὲ Μέντωρ τῷ Βαγῶα τῆς σωτηρίας αἰτίος γένομενος, συνέθετο πρὸς αὐτὸν κοινοπραγίαν, καὶ δὲς ὅρκους καὶ λαβὼν περὶ τῶν, συνετέλεσε τὴν σύνθεσιν, Φυλάττων μέχρι τῆς τῷ βίᾳ τελευτῆς. διὸ καὶ συνέβη τέττις παρὰ βασιλεῖ συμφρονῶντας ὕπερον πλεῖστον ἰσχύσαι τῶν Φίλων καὶ συγγενῶν τῶν παρ' Ἀρταξέρξη· ὁ μὲν γὰρ Μέντωρ ἐν τοῖς παραδαλαττίαις μέρεσι τῆς Ἀσίας ἡγεμὼν μέγιστος ἀποδεχθεὶς, τῷ βασιλεῖ μεγάλας παρείχετο χρείας, ἐν μὲν τῆς Ἑλλάδος μυθοφώρας ἀθροίζων, καὶ πέμπων πρὸς Ἀρταξέρξη, κατὰ δὲ τὰς πράξεις ἀνδρείας καὶ πικρῶς ἅπαντα διοικῶν· ὁ δὲ Βαγῶας, ἐν ταῖς ἄνω στραπειαῖς ἅπαντα τῷ βασιλεῖ διακηνῶς, τοσῶτον ἰσχυσε διὰ τὴν πρὸς τὸν Μέντορα κοινωνίαν τῶν πράξεων, ὥστε

cap. 50.
Mentor & Ba-
goas.

τῆς βασιλείας κύριον εἶναι, καὶ μηδὲν πράττειν τῶν Ἀρταξέρξεω ἀνευ τῆς ἐκεῖσε γνώμης.

Diodor. Sic.
XVII. c. 5.
Ochus vene-
no tollitur.

Ὀχός δὲ προσεφέρετο τοῖς ὑποτεταγμένοις ὡμῶς καὶ βιαίως. μισομένῳ δ' αὐτῷ διὰ τὴν χαλεπότητα τῶν τρόπων, Βαγῶας ὁ χιλιάρχος, ἐνῆχτος μὲν ὦν τὴν ἔξιν, ποιηρὸς δὲ καὶ πολεμικὸς τὴν φύσιν, ἀνείλε Φαρμάκην τὸν Ὀχον διὰ τινος ἰατρῆς, τὸν δὲ νεώτατον τῶν υἱῶν τῷ βασιλέως Ἀρσῇ ἐσθήγαγεν εἰς τὴν βασιλείαν. ἀνείλε δὲ καὶ τὰς ἀδελφὰς τῷ βασιλέως, ὄντας νέας παιτελῶς, ὅπως κύνωθεις ὁ νεανίσκος μᾶλλον ὑπήκοος αὐτῷ γένηται. τῷ δὲ μεираκίᾳ ταῖς γενομέναις παρανομίαις προσκόπτοντος, καὶ Φανερεῖ καθεσῶντος ὅτι τιμωρήσεται τὸν αὐθέντην τῶν ἀνομημάτων, φθάσας αὐτῷ τὰς ἐπιβλάδας ὁ Βαγῶας, ἀνείλε τὸν Ἀρσῇ μετὰ τῶν τέκνων, τρίτον ἔτος ἤδη βασιλεύοντα. ἐρήμῃ δ' ὄντος τῷ βασιλέως οὐκ, καὶ μηδενὸς ὄντος τῷ κατὰ γένος διαδεχομένῳ τὴν ἀρχήν, προχειρισάμενος ἓνα τῶν Φιλων Δαρεῖον ὀνομα, τῷ τῷ συγκατεσκεύασε τὴν βασιλείαν. ἔτος δ' ἦν υἱὸς μὲν Ἀρσάνη τῷ Ὀσάνῃ, ὃς ἦν ἀδελφὸς Ἀρταξέρξε τῷ Περσῶν βασιλεύσαντος· ἴδιον δὲ τι συνέβη περὶ τὸν Βαγῶαν γενέσθαι, καὶ μήμης ἄξιον. χρώμενος γὰρ τῇ συνήθει μαιφονίᾳ, τὸν Δαρεῖον ἐπεβάλετο διὰ Φαρμακείας ἀνελεῖν. μηνυθείσης δὲ τῆς ἐπιβελῆς, ὁ βασιλεὺς ὡς ἐπὶ τινι Φιλανδραπῇ προσηλασάμενος τὸν Βαγῶαν, καὶ δὲς τὸ πατήριον, ἠνάγκασε πιεῖν τὸ Φάρμακον.

cap. 6.
Clarus erat
Darius virtu-
tisspecimine,
in bello con-
tra Cadusios
edito.

Ἡξιώθη δὲ τῆς βασιλείας Δαρεῖος, δοκῶν πολὺ πρόχειν ἀνδρεία Περσῶν. Ἀρταξέρξης γὰρ πότε τῷ βασιλέως πολεμῶντος πρὸς Καδυσίαις, καὶ τινος τῶν Καδυσίων ἐπ' ἀληθῆ καὶ ἀνδρεία διαβεβοημένος, καὶ προσηλασάμενος τὸν βελλόμενον Περσῶν μονομαχήσας, ἄλλος μὲν εἰδὲς ἐτόλμησεν ὑπακῆσαι, μόνος δὲ Δαρεῖος, ὑποσᾶς τὸν κίνδυνον, τὸν προσηλασάμενον ἀπέκτεινε· καὶ ὑπὸ μὲν τῷ βασιλέως μεγάλαις ἐτιμήθη δωρεαῖς, παρὰ δὲ τοῖς Πέρσαις τὸ πρωτεῖον τῆς ἀνδρείας ἀπηνέγκαστο. διὰ ταύτην δὲ τὴν ἀνδραγαδίαν ἄξιος τῆς βασιλείας νομιθεὶς, παρέλαβε τὴν ἀρχήν, περὶ τέττας τὰς χρόνας, ἐν δὲ Φιλίππῃ τελευτήσας, διεδέξατο τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρος. τοιοῦτον δ' ἀνδρα τῆς τύχης παραδόσης ἀντίπαλον τῇ κατ' Ἀλέ-

Ἀλέ
συζη

κα,
νών
σάμε
τὴν
θερ

Φιλ
εἰς
ἀπε
τητ
ἐπο
βεῖ
τόπ
γὰ
σκε
νος
κα
τρα
κισ
πε
ὄρ
π
τῇ
λο

τὸ
π
κα
κα
εἰ
ρα
ὁ
σα
δα
δ

Ἀλέξανδρον ἀρετῇ, συνέβη πολλὰς καὶ μεγάλας ἀγῶνας συζηῖναι περὶ τῶν κρατειῶν.

Ὀλυμπίας δ' ἤχθη πρώτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέ- 334 ante Chr.
κα, ὅτε Φίλιππος ὁ βασιλεὺς, ἡγεμὸν ὑπὸ τῶν Ἑλλή- Diodor. Sic.
νων καθεσταμένος, καὶ τὸν πρὸς Πέρσας πόλεμον ἐντε- XVI. cap. 91.
σάμενος, Ἀτταλον μὲν καὶ Παρμενίωνα προαπέστειλεν εἰς
τὴν Ἀσίαν, μέρος τῆς δυνάμεως δὲ καὶ προστάξας ἔλευ-
θερεῖν τὰς Ἑλληνίδας πόλεις.

Δαρεῖος γὰρ παραλαβὼν τὴν βασιλείαν, πρὸ μὲν τῆς XVII. c. 7.
Φιλίππου τελευτῆς ἐφιλοτιμεῖτο τὸν μέλλοντα πόλεμον Darius expedit
εἰς τὴν Μακεδονίαν ἀποσρέψαι· ἐκεῖνα δὲ τελευτήσαντος, copias in
ἀπελύθη τῆς ἀγωνίας, καταφρονήσας τῆς Ἀλεξάνδρου νεό- Alexandrium,
τητας. ἐπεὶ δ' ἡ τῶν πράξεων ἐνέργεια καὶ οὐζύτης quem primo
ἐποίησε μὲν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν πᾶσαν ἀναλα- contemserat.
βεῖν, καὶ τὴν ἀρετὴν τῶν νεανίσκων γενέσθαι περιβόητον,
τότε δὴ νεφετηθεὶς τοῖς ἔργοις ὁ Δαρεῖος ἐπιμέλειαν με-
γάλην ἐποιεῖτο τῶν δυνάμεων, τριήρεις τε πολλὰς κατα-
σκευαζόμενος, καὶ πολλὰς δυνάμεις ἀξιολόγους συνισάμε-
νος, ἡγεμόνας τε τὰς ἀρίστας προκρίνων, ἐν δὲ ὑπῆρχε
καὶ Μένων ὁ Ῥόδιος, διαφέρων ἀνδρείᾳ καὶ συνέσει Memnonem
στρατηγικῇ. τότε δὲ οὕτως ὁ βασιλεὺς μυθοφόρος πεντα- mittit ad oc-
κισχιλίας, προσέταξε παρελθεῖν ἐπὶ πόλιν Κυζικόν, καὶ cupandam Cy-
πειράσθαι ταύτην χειρὰσθαι. ὁ ἔν Μένων διελθὼν τὴν zicum.
ὁρεῖν τῆς Ἰδης ἄφνω τῇ πόλει τῶν Κυζικηνῶν προσέ- 333 ante Chr.
πεσε, καὶ παρ' ὀλίγον αὐτῆς ἐκυρίευσεν. ἀποκεσθὼν δὲ Urbs serva-
τῆς ἐπιβολῆς, τὴν χώραν αὐτῶν ἐπόρθησε, καὶ πολλῶν tatur, sed va-
λαφύρων ἐκυρίευσεν. statatur ager.

Ἀλέξανδρος δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως πορευθεὶς ἐπὶ 332 ante Chr.
τὸν Ἑλλησποντον διεβίβασε τὴν δύναμιν ἐκ τῆς Ευρώ- XVII. c. 17.
πης εἰς τὴν Ἀσίαν. αὐτὸς δὲ μακραῖς ναυσὶν ἐξήκοντα Alexander
καταπλεύσας πρὸς τὴν Τρωάδα χώραν, πρῶτος τῶν Μα- trajicit in A-
κεδόνων ἀπὸ τῆς νεῶς ἠκόντισε μὲν τὸ δόρυ, κῆξας δ' siam,
εἰς τὴν γῆν, καὶ αὐτὸς ἀπὸ τῆς νεῶς ἀφαλλόμενος, πα-
ρα τῶν Θεῶν ἀπεφαίνετο τὴν Ἀσίαν δέχεσθαι δορύκτητον.
οἱ δὲ τῶν Περσῶν σατράπαι καὶ στρατηγὶ τῶ μὲν κωλύ-
σαι τῶν Μακεδόνων τὴν διάβασιν ὑσέρησαν, ἀθροισθέντες
δὲ ἐβεβλύνοντο πῶς χρὴ διαπολεμεῖν τοῖς περὶ Ἀλέξαν-
δρον. Μένων μὲν ἔν ὃ Ῥόδιος, διαβεβοημένος ἐπὶ συ-
νέσει suaserat,

νέσει στρατηγῶν, συνεβέβλευσε κατὰ τόμα μὲν μὴ διακινδυνεύειν, τὴν δὲ χώραν Φτείρειν, καὶ τῇ σπάνει τῶν ἀναγκαίων εἶργειν τὰς Μακεδόνας τῆς εἰς τῆς προδεν πορείας· διαβιβάζειν δὲ καὶ δυνάμεις εἰς τὴν Μακεδονίαν ναυτικάς τε καὶ πεζικάς, καὶ τὸν ὅλον πόλεμον εἰς τὴν Ἑυρώπην μεταγαγεῖν. ὁ δ' ἄνθρωπος ἔτος ἄριστα μὲν συνεβέβλευεν, (ὡς ἐκ τῶν ἀποταλεσμάτων ἐγενήθη Φανερόν) ἔ μὴν ἔπεισε τὰς ἄλλας ἡγεμόνας, ὡς ἀνάξια συμβαλεῶν τῆς Περσῶν μεγαλοφυχίας. διόπερ ἐπαρκατέστης τῆς τῶν διαγωνίζεσθαι γνώμης, ἔτοι μὲν τὰς ταυταχόθεν δυνάμεις μεταπεμψάμενοι, καὶ πολλαπλάσιοι γινόμενοι τῶν Μακεδόνων, προῆγον ἐπὶ Φρυγίας τῆς ἐφ' Ἑλλάσποντον· κατεστρατοπέδευσαν δὲ παρὰ τὸν Γρανικὸν ποταμόν, προβαλλόμενοι τὸ ρεῖθρον τῶν προειρημένων ποταμῶν.

prællum ini-
turi in Phry-
giam movent
ad Granicum
fluvium.

cap. 19.
Alexander ex
adverso ponit
castra.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, κυδόμενος τὴν συνδρομὴν τῶν βαρβαρικῶν δυνάμεων, προῆγε, καὶ σύντομον τὴν πορείαν ποιήσάμενος, ἀντεστρατοπέδευσε τοῖς πολεμίοις, ὥστε ἀνὰ μέσον ρεῖν τῶν παρεμβολῶν τῶν Γρανικόν. οἱ μὲν ἦν Βάρβαροι, τὴν ὑπέρειαν κατεληγμένοι, τὴν ἡσυχίαν ἦγον, κερκικότες τοῖς πολεμίοις ἐπιτέδαι κατὰ τὴν διάβασιν τῶν ποταμῶν καὶ διεσκαρμένης τῶν Μακεδόνων Φάλαγγος, ῥαδίως προτερήσαιν ὑπελάμβανον ἐν τῇ μάχῃ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τεταχένως, ἅμ' ἡμέρᾳ περαιώσας τὴν δύναμιν ἡρμοσμένως πρὸς τὸν ἀγῶνα. οἱ δὲ Βάρβαροι πρὸς ὅλην τὴν τάξιν τῶν Μακεδόνων ἔστησαν τὸ πλῆθος τῶν ἰππέων, καὶ διὰ τῶν προκινεῖν τὴν μάχην διεγνώκεισαν.

acies ab utra-
que parte in-
struitur.

cap. 20.

Τῶν δὲ Βαρβάρων ευρώως ἀγωνιζομένων, καὶ τὰς ἑαυτῶν θυμὰς ταῖς τῶν Μακεδόνων ἀρεταῖς ἀντιπαττόντων, ἡ τύχη συνήγαγεν εἰς ἓνα τόπον τὰς ἀρίστους εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς νίκης κρίσιν. καὶ πολλῶν ἡγεμόνων ἀναιρεθέντων, καὶ τῶν Περσικῶν τάξεων ἀπασῶν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων ἡττωμένων, πρῶτον μὲν οἱ κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον τεταγμένοι Φυγεῖν ἠναγκάσθησαν· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τῶν ἄλλων τραπέντων, ὁ μὲν βασιλεὺς ὁμολογέμενον τῆς ἀνδραγαθίας τὸ πρῶτισον ἀπηνέγκαστο, καὶ τῆς ὅλης νίκης ἔδοξε μάλιστα ἄτιος γεγονέναι. μετὰ δὲ τὸν οἱ τῶν Θετταλῶν ἰππεῖς, ἄριστα ταῖς ἱλαῖς χρώμενοι, καὶ διαφόρως ἀγωνισάμενοι, μεγάλην ἐπ' ἀνδρείᾳ δόξαν ἔσχον.

cap. 21.
Proelio victi
Persæ fu-
giunt.

ἔσχον. μετὰ δὲ τὴν πᾶν ἱππέων τροπὴν, οἱ πεζοὶ συμβαλόντες ἀλλήλοις, ὀλίγον χρόνον ἠγωνίσαντο. οἱ γὰρ Βαρβαροὶ διὰ τὴν τῶν ἱππέων τροπὴν καταπλαγέντες, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἐνδόντες, πρὸς Φυγὴν ὤρμησαν ἀνηρέθησαν δὲ τῶν Περσῶν οἱ πάντες πεζοὶ μὲν πλείους τῶν μυρίων, ἱππεῖς δ' ἐκ ἐλαττέρας δισχιλίων· ἐζωγρήθησαν δ' ὑπὲρ τὰς δισμυρίας. μετὰ δὲ τὴν μάχην ὁ βασιλεὺς τὰς τετελευτημένας ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς, σπεύδων διὰ ταύτης τῆς τιμῆς τὰς στρατιώτας προθυμότερας κατασκευάσαι πρὸς τὰς ἐν ταῖς μάχαις κινδύνους. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν, προῆγε διὰ τῆς Λυδίας, καὶ τὴν μὲν τῶν Σαρδιανῶν πόλιν καὶ τὰς ἀεροπόλεις, ἔτι δὲ τὰς ἐν αὐταῖς θησαυρὸν παρέλαβε, Μιθρίαν τῷ σατράπῃ παραδόντος ἐκείως.

Ultra movens
Alexander in
Lydiam Sar-
des capit.

Ἔτις δὲ τὴν Μιλήτον συμπεφευγόντων τῶν διασωθέντων ἐκ τῆς μάχης Περσῶν μετὰ Μέμνωνος τῷ στρατηγῷ, ὁ μὲν βασιλεὺς, πλησίαν τῆς πόλεως στρατοπεδεύσας, κατ' ἡμέραν συνεχεῖς προσβολὰς τοῖς τείχεσιν ἐκ διαδοχῆς ἐποίειτο. οἱ δὲ πολιορκούμενοι τὸ μὲν πρῶτον ἁρδίως ἀπὸ τῶν τειχῶν ἡμύνοντο, πολλὰν μὲν στρατιῶν ἡθροισμένην εἰς τὴν πόλιν, βελῶν δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς τὴν πολιορκίαν χρησίμων θαυσιλῇ χορηγίαν ἔχοντες· ἐπεὶ δὲ ὁ βασιλεὺς φιλοτιμότερον ταῖς τε μηχαναῖς ἐσάλευε τὰ τείχη, καὶ τὴν πολιορκίαν ἐνεργεσάτην ἐποίειτα κατὰ γῆν ἅμα καὶ κατὰ θάλατταν, οἱ τε Μακεδόνες διὰ τῶν πικτόντων τειχῶν εἰσβιάζοντο, τῆναια κατισχυόμενοι πρὸς Φυγὴν ἐτρέποντο. εὐθὺς δ' οἱ Μιλήσιοι μετ' ἱκετηριῶν τῷ βασιλεῖ προσπίπτοντες, παρέδωκαν σφᾶς αὐτὰς καὶ τὴν πόλιν· τῶν δὲ Βαρβαρων οἱ μὲν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων ἀνηρέθησαν, οἱ δὲ τῆς πόλεως ἐκπίπτοντες ἔφευγον, οἱ δ' ἄλλοι πάντας ἤλωσαν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος τοῖς μὲν Μιλήσιοις Φίλανδρῶπως προσ-
ἠνέχθη, τὰς δ' ἄλλας ἅπαντας ἐξηνδρακοδίσατο. τῆς δὲ ναυτικῆς δυνάμεως ἔσης ἀχρήστες, καὶ θαπύνας μεγά-
λας ἐχέσας, κατέλυσε τὸ ναυτικόν, πλὴν ὀλίγων νεῶν, αἷς ἐχρήτο πρὸς τὴν παρακομιδὴν τῶν πολιορκητικῶν ὀργάνων, ἐν αἷς ἦσαν αἱ παρ' Ἀθηναίων νῆες συμμαχίδες εἰκοσιν. Ἐνιοὶ δὲ λέγουσι τὸν Ἀλέξανδρον στρατηγικῶς ἐπινοή-

cap. 22.
Miletum op-
pugnatione ad-
ditionem
cogit.

cap. 23.
Classe deleta

suis omnem
fugæ spem a-
dimit Alexan-
der.

Persæ Hali-
carnassum se
recipiunt.

cap. 27.
Alexander
urbe omnique
ad mare Asia
potitur.

ἐπικωῆσαι τὴν τῷ Σόλῃ καταλύσιν. προσδοκίμους γὰρ ὄν-
τος τῷ Δαρείῳ, καὶ μελλήσῃς μεγάλης παρατάξεως συν-
τελεῖσθαι, νομίσαι τὸν Μακεδόνα ἐκδυμότερον ἀγωνιεύ-
σθαι παρὰ τὴν εὐχὴν τῆς κατὰ τὴν Φυγὴν ἐλπίδος. μετὰ
δὲ τὴν ἄλυσιν τῆς Μιλήτης, τὸ πλῆθος τῶν Περσῶν καὶ
τῶν μισθοφόρων, ἔτι δ' οἱ πρακτικώτατοι τῶν ἡγεμόνων,
συνέδραμον εἰς τὴν Ἀλακάρνασσον. ὁ δὲ Μένων παρα-
λαβὼν τὴν τῶν ὅλων ἡγεμονίαν, παρεσκευάζετο πάντα
τὰ χρήσιμα πρὸς πολιορκίαν ἐν τῇ πόλει. Μετὰ τὴν
ἄλυσιν αὐτῆς Ἀλέξανδρος μέρος τῆς δυνάμεως μετὰ στρα-
τηγῶν ἐξέπεμψεν εἰς τὸ μεσόγειον, προτάξας τὰ συνε-
χῆ τῶν ἐθνῶν χειρῶν. ἔτοι μὲν ἦν ἑκατὶ πόλε-
μήσαντες, πᾶσαν τὴν χώραν μέχρι τῆς μεγάλῃς Φρυγίας
κατασφραγίσαντες, διέδρεψαν τὰς στρατιάς ἐν τῇς πολε-
μίας. ὁ δ' Ἀλέξανδρος τὴν παραθαλαττίαν πᾶσαν μέ-
χρι Κιλικίας χειρῶσάμενος, πολλὰς πόλεις κατεκτήσατο,
καὶ Φρύγια κατὰ Φιλατιμότερον πολιορκήσας, τῇ βίᾳ
κατεπόνησεν.

331 ante Chr.
cap. 29.
Darius Mem-
noni summam
belli commit-
tit.

Δαρεῖος δὲ χρημάτων πλῆθος ἐξέπεμψε τῷ Μέ-
νωνι, καὶ τῷ πολέμῳ παντὸς ἀπέδειξε στρατηγόν. ὁ δὲ
μισθοφόρων πλῆθος ἀφροίσας, καὶ τριακισίας καὶ πλη-
ρώσας, ἐνεργῶς διώκει τὰ κατὰ τὸν πόλεμον. Χίον μὲν
ἔνι προσηγάγετο πλείστας δ' ἐπὶ Λέσβον, Ἀντισσῶν μὲν
καὶ Μήθυμναν καὶ Πύρρον καὶ Ἐρεσσον· ῥαδίως ἔχει-
ράσας τὴν δὲ Μιτυλήνην καὶ Λέσβον, μεγάλην ἔσαν,
καὶ παρασκευαίς μεγάλαις καὶ πλήθει τῶν ἀμυνομένων
ἀνδρῶν πεχορηγημένην, πολλὰς ἡμέρας πολιορκήσας, καὶ
πολλὰς τῶν στρατιωτῶν ἀποβαλὼν, μόλις εἶλε κατὰ κρά-
τος. ἑυθὺς δὲ τῆς περὶ τὸν στρατηγὸν ἐνεργείας διαβοη-
θείσης, αἱ πλείους τῶν Κυκλάδων νήσων διεπρεσβεύοντο·
προσπεσάσης δὲ Φήμης εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι Μένων
μετὰ τῷ Σόλῃ μέλλει πλεῖν ἐπ' Εὐβοίας, αἱ μὲν κατὰ
τὴν νῆσον ταύτην πόλεις περίφοβοι καθεσθίοντο· οἱ δὲ
τὰ τῶν Περσῶν αἰρέμενοι τῶν Ἑλλήνων (ἐν οἷς ὑπῆρ-
χον καὶ Σπαρτιάται) μετέωροι ταῖς ἐλπίσιν ἐγίνοντο
πρὸς καινοτομίαν. ὁ δὲ Μένων χρήμασι διαφθείρων
πολλὰς τῶν Ἑλλήνων, ἔπεισε κοινωνεῖν τῶν Περσικῶν
ἐλπίδων· ὃ μὴν ἡ τύχη ἔιασεν ἐπὶ πλείον προελθεῖν τὴν
τῶν-

τῶν
πᾶν
λευτ
πρε
μον
Φιλ
την
βα
το
βα
φα
να
τη
πά
να
βε
τη
ἀπ
δου
λη
δέ
πρ
δέ
Χ
γ
ἡ
τε
π
συ
τ
ἐ
X
μ
ρ
τ
π
τ

ταύτῳ δὲ ὄντι. ὁ γὰρ Μέμνων περὶ πεσσὼν ἔρωςεν, καὶ
πάθει παραβάλλει συσχεθεῖς μετήλλαξε, καὶ τῇ κατὰ τε-
λευτῇ συνεκρίβη καὶ τὸ τῷ Δαρείῳ πρᾶγμα. προπεδ-
κησε μὲν γὰρ ὁ βασιλεὺς μεταστῆναι τὸν πάντα τάλε-
μόν ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Ἑυρώπην.

Ὁ δ' ἦν καὶ τὴν Μέμνωνος τελευταίην, συνήγαγε τῶν 331 ante Chr.
Φίλων ἀνέδρων, καὶ προσέθηκε βαλὴν, πότεραν δὲ στρα-
τηγῶν καὶ στρατῶν καταπέμψαι ἐπὶ Σάλατταν, ἢ τῶν
βασιλέα μετὰ τῆς ἀνώνυμης καταβάντα διακρινέσθαι
τοῖς Μακεδόσιν. εἶναι μὲν ἐν ἑφάσιν οὖν αὐτῶν τῶν
βασιλέα παρατάττασαι, καὶ τὸ πλῆθος τῶν Περσῶν ἀπε-
φαίνοντα προθυμότερον ἀγωνιέσθαι. Χαρίδημος δ' Ἀθη-
ναῖος, ἀπὸρ θαυμάζομενος ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ δεινότητι στρα-
τηγῶν (συνεστρεφίστατο μὲν Φίλιππον τῷ βασιλεῖ, καὶ
πάντων τῶν ἐπιτηδεύματιν ἀρχηγὸς καὶ συμβεβλὸς γενο-
νὸς ἦν) συνεβλήσε τε τῷ Δαρείῳ μὴ προπετῶς ἀπαυ-
βεῦσαι περὶ τῆς βασιλείας, ἀλλ' αὐτὸν μὲν τὸ βάρος καὶ
τὴν τῆς Ἀσίας ἀρχὴν σφάλλειν, ἐπὶ δὲ τὸν πόλεμον
ἀποσέλλειν στρατηγόν, πείραν δαδαιότα τῆς ἰδίας ἀρχῆς
δύναμιν ὅτι ἰκανὴν εἶναι δέκα μυριάδων, ἥς τὸ τρίτον Ἑλ-
ληνας ποιῶσι μισθοφόροι, καὶ δι' ἐμφύσεως αὐτῶν ἀνε-
δέχεται καταστῆσαι τὴν ἐπιβολὴν ταύτην. τὸ μὲν ἐν
πρώτῳ ὁ βασιλεὺς συγκατετίθετο τοῖς λεγομένοις, μετὰ
δὲ ταῦτα, τῶν Φίλων γεννημότερον ἀντεπόνταν, καὶ τὸν
Χαρίδημον εἰς ὑποψίαν ἀγόνταν, ὅτι τῆς στρατηγίας ὀρέ-
γεται τυχεῖν, ὅπως τοῖς Μακεδόσι προδῶ ἑκὼν Περσῶν
ἡγεμονίαν, ὁ μὲν Χαρίδημος παρεργιζεῖς, καὶ προχειρό-
τερον ἀειδίνας τὴν Περσῶν ἀνακιδρίαν, ἐποίησεν ἐπὶ κλειῶν
προσκόψαι τὸν βασιλέα τοῖς λόγοις. τὰ δὲ θυμῷ τὸ
συμφέρον ἀφαιρμένον, ὁ μὲν Δαρεῖος, ἐπιλαβόμενος τῆς
τῷ Χαρίδημῳ ζήτησε, κατὰ τὸν τῶν Περσῶν νόμον, παρέ-
δωκε τοῖς ὑπηρεταῖς, καὶ προπέταξεν ἀποκτεῖναι. ὁ δὲ
Χαρίδημος ἀπαγόμενος ἐπὶ τὸν θάνατον, ἀμβρόσησε μετα-
μελήσειν ταῦτα ταχὺ τῷ βασιλεῖ, καὶ τῆς ἀδίκης τιμα-
ρίας αὐτῷ σύντομον ἔχειν τὴν κόλασιν, ἐπιδόντα τὴν κα-
τάλυσιν τῆς βασιλείας. Χαρίδημος μὲν ἐν μεγάλῳ ἐλ-
πίδων ἐκπεσὼν, διὰ παρήσiam ἀκαιρον τοιαύτην ἔσχε τὴν
τῷ βίᾳ καταστροφὴν· ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀνέντος τῷ θυμῷ τὴν
ψυχὴν,

At Memnon
morbo correp-
tus moritur.

331 ante Chr.
cap. 30.
Occiso etiam
Charidemo
Atheniensi,
principe viro,
qui meliora
sed regi in-
grata consu-
luerat,

ψυχὴν, εὐθὺς μετενόησε, καὶ κατεπένυστο αὐτὸν ὡς τὰ μέγιστα ἡμαρτηκότα. ἅλλ' ἡ γὰρ ἦν δυνατόν τὸ γυγόνος διὰ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας ἀγένητον κατασκευάσαι.

Darius ipse διόπερ ὀνειροπολούμενος ταῖς Μαικεδόνων ἀρεταῖς, καὶ τῇ **belli gerendi** ἐνέργειαν τὴν Ἀλεξάνδρου πρὸ ὀφθαλμῶν λαμβάνων, ἐξῆ **curam susci-** **pit.** τει στρατηγὸν ἀξιοχρεῶν, τὸν διαδεχόμενον τὴν τῷ Μέμνοτος ἡγεμονίαν· ἡ δὲ δυνάμενος δ' εὐρεῖν, αὐτὸς ἡναγνάζει τὸ καταβαίνειν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς βασιλείας κίνδυνον.

cap. 31. Εὐθὺς ἔν μετεπένυτο τὰς πανταχόθεν δυνάμεις, καὶ προσέταξεν ἀπαντᾶν εἰς Βαβυλῶνα καὶ τῶν Φιλιστίνων καὶ τῶν ἀγγεῶν ἐπελέγετα τὰς εὐθέτας, ὧν τοῖς μὲν τὰς ἀρμοσθῆσας ἡγεμονίας κατέμεριζε, τὰς δὲ μεθ' ἑαυτῶν κινδυνεύειν προσέταττεν. ὡς δ' ὁ τῆς στρατείας ἀφωρισμένος χρόνος προσεγένετο, κατήντησαν ἅπαντες εἰς τὴν Βαβυλῶνα. ὁ δ' ἀριθμὸς ἦν τῶν στρατιωτῶν, περὶ μὲν πλείους τῶν τετραράκοντα μυριάδων, ἱππεῖς δὲ ἔκ ἐλάττω τῶν δέκα μυριάδων. Δαρεῖος μὲν ἐν μετὰ τοσαύτης δυνάμεως ἀναστρέφας ἐκ Βαβυλῶνος, προῆγεν ἐπὶ Κιλικίας, ἔχων μεθ' ἑαυτῆς τὴν τε γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα, υἱὸν καὶ δύο θυγατέρας, καὶ τὴν μητέρα. Ἀλέξανδρος δὲ πρὸ μὲν τῆς Μήμενος τελευτῆς κυνανόμενος Χίον καὶ τὰς ἐν Λέσβῳ πόλεις πεχειρῶσαι, τὴν δὲ Μιτυληνὴν κατὰ κράτος ἡλώκυτᾰν, πρὸς δὲ ταῖς, τὸν Μέμνονα τριακονταίαις τριήρεσι καὶ περὶ τὴν δυνάμει μέλλοντα στρατεύειν ἐπὶ Μακεδονίαν, τῶν δ' Ἑλλήνων τὰς πλείους ἐτοίμας εἶναι πρὸς ἀπόσασιν, ἡ μετρίως ἡγωνία. ὡς δ' ἡ κόν τις ἀπαγγέλλοντες τὴν τῷ Μέμνονος τελευτῇ,

Equitum pe- **ditumque nu-** **merus.** ἀπέλυθ' ἡ πολλὴ ἀγωνία. μετ' ὀλίγον δὲ εἰς ἀφρίσιν βαρυτέραν ἐμπεσὼν, καὶ χαλεπῶ πάθει συνεχόμενος, συνεπάλεσε τὰς ἰατρὰς. τῶν μὲν ἐν ἄλλων εὐασος δυσχερῶς εἶχε πρὸς τὴν θεραπείαν, Φιλίππος δ' Ἀκαρναν τὸ γένος παραβόλοις καὶ συντόμοις θεραπείας χρῶμενος, ἐπηγγεῖλατο διὰ Φαρμακείας λύσειν τὴν νόσον. ἀσμένως δὲ τῷ βασιλεῶς ὑπακούσαντος, διὰ τὸ λέγεσθαι Δαρεῖον μετὰ τῆς δυνάμεως ἐκ Βαβυλῶνος ὠρμηθέναι· μὲν ἰατρὸς δὲ Φάρμακον πιεῖν, καὶ συνεργὸν λαβῶν τὴν φύσιν τῷ κάμνοντος, καὶ τὴν τέχνην, εὐθὺς ἀπῆλλαξεν τῆς νόσου τὸν Ἀλέξανδρον. ἄτος μὲν ἐν παραδόξῳ ἐκφυγὰν

Interea Ale- **xander morbo** **gravissimo la-** **borabat, quo** **tandem Phi-** **lippus Acar-** **nan eum libe-** **ravit.** ἀπέλυθ' ἡ πολλὴ ἀγωνία. μετ' ὀλίγον δὲ εἰς ἀφρίσιν βαρυτέραν ἐμπεσὼν, καὶ χαλεπῶ πάθει συνεχόμενος, συνεπάλεσε τὰς ἰατρὰς. τῶν μὲν ἐν ἄλλων εὐασος δυσχερῶς εἶχε πρὸς τὴν θεραπείαν, Φιλίππος δ' Ἀκαρναν τὸ γένος παραβόλοις καὶ συντόμοις θεραπείας χρῶμενος, ἐπηγγεῖλατο διὰ Φαρμακείας λύσειν τὴν νόσον. ἀσμένως δὲ τῷ βασιλεῶς ὑπακούσαντος, διὰ τὸ λέγεσθαι Δαρεῖον μετὰ τῆς δυνάμεως ἐκ Βαβυλῶνος ὠρμηθέναι· μὲν ἰατρὸς δὲ Φάρμακον πιεῖν, καὶ συνεργὸν λαβῶν τὴν φύσιν τῷ κάμνοντος, καὶ τὴν τέχνην, εὐθὺς ἀπῆλλαξεν τῆς νόσου τὸν Ἀλέξανδρον. ἄτος μὲν ἐν παραδόξῳ ἐκφυγὰν

Φυγαῖ

Φυγὰν τὸν κύνδονον, καὶ τὸν ἱατρὸν τιμήσας· μεγάλην
πρεπῶς, κατέταξεν αὐτὸν εἰς τὰς ἐκκεντὰς τῶν Φιλωνί.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, πυκνόμενος τὸν Δαρεῖον ὁλί-
γων ἡμερῶν· ὁδὸν ἀπέχειν· Παρμανίωνα μὲν μετὰ τῇ
δυνάμει ἀπέστειλε προκαταληφόμενον τὰς παροδούς, καὶ
τὰς ὀνομαζόμενας πύλας· ἔτος δ' ἐπιβαλὼν τοῖς τέποις,
καὶ τὰς προκατειληφótας τὰς δυσχωρίας Βαρβάρους βαρ-
σάμενος, κύριος ἐγένετο τῶν παροδῶν. Δαρεῖος δὲ βυ-
λόμενος ἐκζῶνεν καίησαι τὴν δύναμιν, τὰ μὲν σκευοφόρα
καὶ τὸν περὶ τὸν ὄχλον εἰς Δαμασκόμ τῆς Συρίας ἀπέ-
στειτο· τὸν δ' Ἀλέξανδρον πυκνόμενον τὰς δυσχωρίας προ-
κατειληφέναι, καὶ νομίσας αὐτὸν μὴ τολμᾶν ἐν τῷ πε-
δίῳ διαγωνίζεσθαι, προῆγεν ἐπ' αὐτὸν, σύντομόν τῃ ὁδῷ
πορίαν ποιούμενος· οἱ δ' ἐγχώριοι, τῆς μὲν τῶν Μακε-
δόναν ὀλιγότητος καταφρονήσαντες, τὸ δὲ πλῆθος τῆς
τῶν Περσῶν στρατῆς καταπεπληγμένοι, καταλιπόντες τὸν
Ἀλέξανδρον προσέθεντο τῷ Δαρεῖ, καὶ τὰς τε τροφαῖς
καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν μετὰ πολλῆς προθυμίας· ἔχο-
ρήγην τοῖς Πέρσαις, καὶ διὰ τῆς ἰδίας κρίσεως προσή-
μαινον τοῖς Βαρβάροις τὴν νίκην. ὁ δ' Ἀλέξανδρος τὴν
μὲν Ἰσπὸν πόλιν ἀξιώλογον καταπληξάμενος ἐχειρώσατο.

Τῶν δὲ κατασκόπων ἀπαγγελλάντων αὐτῷ τριάκοντα
τα σταδίους ἀπέχειν τὸν Δαρεῖον, καὶ συντεταγμένῃ τῇ
δυνάμει προσίεναι καταπληκτικῶς, ὑπολαβὼν παρὰ τῶν
θεῶν αὐτῷ δεδίδαι τὸν καιρὸν, ὥς μετ' ἐκπατάξει νική-
σαντα καταλύσαι τὴν Περσῶν ἡγεμονίαν, τὰς μὲν στρα-
τιώτας ταῖς οὐκείαις λόγοις παρεκάλεσεν ἐπὶ τὸν περὶ τῶν
ὅλων ἀγῶνα· τὰ δὲ τάγματα τῶν στρατιωτῶν καὶ τὰς τῶν
ἰππέων ἵλας οὐκείας τοῖς ὑποκειμένοις τόποις διατάξας,
τὰς μὲν ἰππεὺς ἐπέστησε πρὸ πάσης τῆς στρατῆς, τὴν δὲ
τῶν πεζῶν Φάλαγγα κατόπιν ἐφεδρεύειν προσέταξεν· αὐ-
τὸς δὲ προηγόμενος τῇ δεξιᾷ μέρῃ ἀπῆντα τοῖς πολε-
μίοις, ἔχων μετ' ἐαυτοῦ τὰς κρατίστες τῶν ἰππέων· τὸ
δ' ἐκὼνυμον μέρος ἐπέϊχον οἱ τῶν Θετταλῶν ἰππεῖς, πο-
λὺ τῶν ἄλλων διαφέροντες ταῖς τε ἀνδραγαθίαις καὶ ταῖς
ἐμπειρίαις· ὥς δ' αἱ δυνάμεις ἐντὸς βέλους ἐγένοντο, τοῖς
μὲν περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐπέβριψαν οἱ Βάρβαροι τοσού-
τον πλῆθος βελῶν, ὥς διὰ τὴν πυκνότητα τῶν βαλλο-
μένων

cap. 32.
Alexander
Parmenionem
jubet regionis
portas occu-
pare.

Incolæ magis
in Persas propen-
si; sed Is-
so, Ciliciæ ur-
be, Alexander
erat potitus.

cap. 33.
Cum Darium
in propinquo
esse accepis-
set Alexan-
der, proelio
decertare pa-
rat.
Acies instru-
ta & pugna
inita describi-
tur.

πέναν· ἀλλήλοις συμπεσόντων, ἀδυνετέρας γίνεσθαι τὰς
 πληγὰς τῶν δὲ σκεπημάτων παρ' ἀμφοτέρας τὸ πολε-
 μίον σημαίνοντων, αἱ Μακεδόνες πρῶτα συναλαλάξαντες
 βοὴν ἐξαίσιον ἐποίησαν· μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Βαρβαρίων
 ἀντιφθεγγαμένων, συνήχασε μὲν ἡ συνέργος ὀρευνὴ πᾶ-
 σαι, τὸ δὲ μέγεθος τῆς βοῆς ὑπερῆρε τὴν προγεγενημέ-
 νην κραυγὴν, ὥς ἂν πικτήκοντα μυριάδων μιᾷ Φωνῇ συ-
 νήχασον. ὁ δ' Ἀλέξανδρος πάντῃ τὴν ὄψιν βάλλων,
 κατ' σκευδὼν κατιδεῖν τὸν Δαρεῖον, ἔμα τῷ κατανοῆσαι,
 παραχρῆμα μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἱππέων ἐπ' αὐτὸν ἐφέ-
 ρετο τὸν βασιλέα, σπεύδων ἄχ' ἔτιω κατάπροτερεῖσθαι τῶν
 Περσῶν, ὥς τὸ δὲ αὐτῷ περικυλίσσασθαι τὴν νίκην. ἔμα
 δὲ τέττω καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ἱππέων συμπεσόντων
 ἀλλήλοις, καὶ πολλὰς φῶνας γενόμενος, ἡ μὲν μάχη, διὰ
 τὰς τῶν ἀγωνιζομένων ἀρετάς, ἀμφίβορον ἔρχετο τὴν τῶν
 ἄλλων πρίσιν ἐτάλαντεύετο· γὰρ δευρὸ κῆρυξ, τῆς τρο-
 πῆς ἐναλλάξ γινομένης· ἔτε γὰρ ἀκοντίσας, ἔτε πα-
 τάξας· ἐοικὸς ἀπρωκτὸν ἔσχε τὴν πληγὴν, ὥς ἂν διὰ τὸ
 πληγῆς ἐτοίμα τὰ σπῆκ' εἰμένε. διὸ καὶ πολλοὶς τραύ-
 μασιν ἐναντίοις περικυγχάνοντες ἐπίπτον· οἱ δὲ, καὶ μέ-
 χρι τῆς ἐσχάτης ἀναπνοῆς θυμομαχῶντες, τὸ ζῆν προ-
 τερον ἢ τὴν ἀρετὴν ἐξέλειπον.

cap. 34.
 Ducum singu-
 laris virtus.

Circa reges
 atrocissima
 pugna.

Οἱ δὲ ἐκείνης τάξεως ἡγεμόνες, τῶν ὑποτεταγμέ-
 νων προαγωνιζόμενοι, διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς τὰς πολλὰς
 ἀνδραγαθίας προστρέποντο· διὸ καὶ παρὴν ὄρεν πολλὰς
 μὲν διαθέσεις τραυμάτων γνωμένας, ποικίλας δὲ καὶ με-
 γάλας ἀγῶνας συνιστάμεναι ὑπὲρ τῆς νίκης. Ὁ Θάδρης δ'
 ὁ Πέρσης, ἀδελφὸς μὲν ὦν Δαρεῖς, κατὰ δὲ τὴν ἀν-
 δραίαν ἐπαινέμενος, ὥς εἶδε τὸν Ἀλέξανδρον ἀνατασχέ-
 τως ἰόμενον ἐπὶ τὸν Δαρεῖον, ἐφιλοτιμήθη τῆς αὐτῆς
 τύχης κοινωνῆσαι τὰ δὲ Φῶ. ἀναλαβὼν ἔν τας ἀρίστες
 ταῦ ἱππέων τῶν μετ' αὐτῷ τεταγμένων, μετὰ τῶν
 ἐπέρβαξε τοῖς περὶ τὸν Ἀλέξανδρον καὶ νομίσας τὸ Φι-
 λάδελφον τῆς ψυχῆς ὀίσειν αὐτῷ περιβόητον παρὰ Πέρ-
 σαις δόξαν, προεμάχετο τῷ Δαρεῖ τερδρίπκῃ, καὶ μετ'
 ἐμπειρίας εὐτόλμους τοῖς πολεμίοις συμπλεκόμενος, πολ-
 λὰς ἀπέκτεινε. τῶν δὲ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ὑπερβαλ-
 λομένων ταῖς ἀνδραγαθίαις, περὶ μὲν τὸ τῷ Δαρεῖ τέρ-
 δριπ-

θρίπκον ταχὺ νεκρῶν ἐσωρεύθη πλῆθος· πάντες γὰρ
 ἐφίεμενοι τῇ βασιλείᾳ ψαῦσαι, πρὸς ἀλλήλους ἐκδυμό-
 τατα διηγωνίζοντο, καὶ τὸ ζῆν ἐδεμίαν ἐποιεῖντο Φειδᾶ.
 ἔπεσον δ' ἐν κινδύνῳ τῶν πολλοὶ τῶν παρὰ Πέρσαις ἐπι-
 Φανῶν ἡγεμόνων, ἐν οἷς ὑπῆρχον Ἀτιζύης καὶ Ῥεσμί-
 θρης, καὶ ὁ τῆς Αἰγύπτου σατραπῆς Τασιάνης, ὁμοίως
 δὲ πολλῶν καὶ παρὰ τοῖς Μακεδόσι πεσόντων, συνέβη
 καὶ αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον τραυθῆναι τὸν μηρὸν, περιχυ-
 θέντων αὐτῷ τῶν πολεμίων. οἱ δὲ τὸν τῷ Δαρείῳ τε-
 θρίπκε ζυγὸν ἐπέχοντες ἵπποι, τραυματιζόμενοι πυκνω-
 καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν περὶ αὐτὰς σωρευομένων νεκρῶν
 πτυρόμενοι, τὰ μὲν χαλινὰ διασεύοντο, παρ' ὀλίγον δὲ
 καὶ αὐτὸν τὸν Δαρείον εἰς τὰς πολεμίας ἐξήνεγκαν, διὰ
 καὶ κινδυνεύων ἐσχάτως ὁ βασιλεὺς αὐτὸς ἤρπασε τὰς
 βιττήρας, συνασπασσόμενος λῦσαι τὴν σεμνότητα τῆς περ-
 σασίας, καὶ τὸν παρὰ Πέρσαις τοῖς βασιλευσὶ κείμενον
 νόμον ὑπερβῆναι· προσήχθη δὲ καὶ τὸ θρίπκον ἑτερον
 ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν τῷ Δαρείῳ, καὶ κατὰ τὴν εἰς τὸ
 μετάβασιν ταραχῆς γενομένης, ὁ μὲν Δαρεῖος, ἐπιειμέ-
 νων τῶν πολεμίων, εἰς ἐκπληξίν καὶ δέος ἐνέπιπτεν· οἱ δὲ
 δὲ Πέρσαι, τὸν βασιλέα κατανοήσαντες καταττόμενον, εἰς
 Φυγὴν ὤρμησαν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν ἐχομένων ἱππέων
 ποιησάντων, ταχὺ πάντες ἐτροάπησαν. τῆς δὲ Φυγῆς ὅ-
 σης ἐν τόποις τενοῖς καὶ τραχέσι, συμπέτοντες ἀλλήλους
 συγκατεκῆν, καὶ πολλοὶ χωρὶς πολεμίας πληγῆς ἀπέ-
 θνησκον. ἔκειντο γὰρ ὅμῃ σωρευθέντες, οἱ μὲν, ἀνεμ-
 τῶν ὅπλων, οἱ δὲ, τηρῶντες τὰς πανοπλίας· τινὲς δὲ γα-
 γυμνωμένα τὰ ἔξω διαφυλάξαντες, τὰς περὶ ταῦτα ἀνα-
 πειρομένους ἀνῆραν. οἱ δὲ πλείοι εἰς τὰ πεδία διενκε-
 σόντες, διὰ τῶν ἀπὸ κράτους ἐλαύνοντες τὰς ἵππους, εἰς
 τὰς συμμαχίδας πόλεις κατέφευγον. ἡ δὲ τῶν Μακε-
 δόνων φύλαξις, καὶ τὸ τῶν Περσῶν περὶ εὐρύτατον
 βραχὺν χρόνον ἐν τῇ μάχῃ διέμεινε. προηττημένων γὰρ
 τῶν ἱππέων, οἷανί τις προαγὼν ἐγεγονεῖ τῆς ὅλης νίκης
 πάντων δὲ τῶν Βαρβάρων ταχὺ τραπέντων, καὶ τοσού-
 των μυριάδων ἐν τενοῖς τόποις τὴν Φυγὴν ποιημένων,
 ταχὺ πᾶς ὁ συνεχὴς τόπος νεκρῶν ἐπληρώθη.

Νικητὰ

cap. 35.
Praeda in ca-
stris relitta,
praesertim ga-
za regia.

Νυκτὸς δ' ἐπιλαβέσσης, οἱ μὲν Πέρσαι βράδιως διε-
σπάρησαν εἰς πολλὰς τόπας· οἱ δὲ Μακεδόνες καυσάμενοι
τῷ διωγμῷ, πρὸς ἀρκαγὴν ὤρμησαν, καὶ μάλιστα περὶ
τὰς βασιλικὰς σκηναίς, διὰ τὸ πλῆθος τῆς πολυτελείας,
ἤσυχον ἦσαν. διόπερ πολὺς μὲν ἄργυρος, ἐκ ὀλίγου δὲ χρυ-
σοῦ, καμπηθεῖς δὲ καὶ πολυτελεῖς ἐδίητες ἐκ τῆς βα-
σιλικῆς γάζης διεφορέοντο. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν τῷ βασι-
λέως Φίλων καὶ συγγενῶν καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων ἐκ
ὀλίγου δηρπάρῃ πλέτος. ἔμνον γὰρ αἱ τῆς βασιλικῆς
οὐκίαι, ἀλλὰ καὶ αἱ τῶν συγγενῶν καὶ Φίλων γυναι-
κες, ἐφ' ἁρμάτων ὀχέμεναι καταχρύσων, συνηκολάθον
κατὰ τι πάτριον ἔθος τῶν Περσῶν. ἐκάστη δὲ τέτων,
διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῷ πλέτει καὶ τῆς τρυφῆς, περιήγετο
πλῆθος πολυδαπάνων κατασκευῆς καὶ γυναικείας κόσμου.
πρώτος δ' ἦν δεινότατος περὶ τὰς ἀιχμηλωτικθραμένας γυ-
ναῖκας. Μάλιστα δὲ τὰς παρόντας εἰς δάκρυα καὶ συμ-
πάθειαν ἤγαγεν ἡ Δαρεῖς μήτηρ, καὶ γυνή, καὶ δύο θυ-
γατέρες ἐπίγαμοι, καὶ υἱὸς παῖς τὴν ἡλικίαν. ἐπὶ γὰρ
τέτων ἡ μεταβολὴ τῆς τύχης καὶ τὸ μέγεθος τῶν ἀνεί-
πιστων ἀκληρημάτων ἐν ὄψει κείμενον, εὐλόγως τὰς ὁρῶν-
τας ἐποίει συμπάσχειν τοῖς ἡττημένοις. περὶ μὲν γὰρ Δα-
ρεῖς, πότερον ζῇ καὶ περιεσιν, ἢ καὶ μετὰ τῆς τῶν ἄλ-
λων Φθορᾶς ἀπόλωλεν, ἐκ ἐγίνωσκον· ἑώρων δὲ τὴν σκη-
νὴν διαρπάζοντας ἐνόπλιος πολεμίας ἄνδρας, ἀγνοῶντας
μὲν τὰς ἡλικίας, πολλὰ δὲ διὰ τὴν ἀγνοίαν ἀπρεπῆ
κράττοντας, καὶ τὸ σύνολον ὅλην τὴν Ἀσίαν αἰχμη-
λωτον μεθ' ἑαυτῶν γεγενημένην.

cap. 36.
Captivæ mul-
lieres. Darii
mater, uxor,
liberi.

Τῶν δὲ βασιλέων, Δαρεῖος μὲν κατὰ κράτος ἡττά-
μενος, εἰς Φυγὴν ὤρμησε, καὶ μεταλαμβάνων ἄλλον ἐξ
ἄλλων τῶν ἀρίστων ἵππων, ἀπὸ κράτους ἤλαυνε, δραφυγεῖν
σπεύδων τὰς Ἀλεξάνδρου χεῖρας, καὶ τῶν ἄνω σατρα-
πειῶν ἀψαδαι προαιρέμενος. Ἀλέξανδρος δὲ μετὰ τῆς
ἐταιρικῆς ἵππου καὶ τῶν ἄλλων ἀρίστων ἵππεων ἐποιεῖτο
τὸν διωγμὸν, σπεύδων ἐγκρατὴς γενέσθαι τῷ Δαρείᾳ. δια-
γύσας δὲ τὰς διακοσίας, ἀνέκαμψεν εἰς τὴν παρεμβο-
λὴν περὶ μέσας νύκτας, τοῖς δὲ λετροῖς θεραιπύσας τὸν
ἐκ τῆς κακοπαθείας κόπον, ἐτρέφετο πρὸς ἀνεσιν καὶ
δειπνοποιῶν. πρὸς δὲ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα τε

cap. 37.
Darius fugā
in tutum per-
venit.

Δαρεῖν

Δαρείη προσελθὼν τις ἀπήγγειλεν, ὅτι πάρεσιν Ἀλέξαν- Matrem Darii
δρος ἀπὸ τῆ διωγμῆ, τὸν Δαρεῖον ἐσκυλευκός. ἔνθα δὲ anxiam & tre-
κραυγῆς μεγάλης καὶ κλαυθμῆ περὶ τὰς γυναῖκας γενο- pidantem A-
μένε, καὶ τῆ πλήθους τῶν ἀρχμαλώτων διὰ τὴν ἀπαγ- lexander con-
γελίαν συμπενθῆντος καὶ πολὺν ὀδυρμὸν προιεμένε, πυ- solatur,
θόμενος ὁ βασιλεὺς τὸ περὶ τὰς γυναῖκας πάθος, ἐξέ-
πεμψεν ἕνα τῶν Φίλων Λεονάτον, καταπαύσοντα τὴν
ταραχὴν, καὶ παραμυθησόμενον τὰς περὶ τὴν Σισύγγαμ-
βριν, καὶ δηλώσαντα, διότι Δαρεῖος μὲν ζῇ, ὁ δ' Ἀλέ-
ξανδρος ἐπιμέλειαν αὐτῶν ποιήσεται τὴν προσήκουσαν, καὶ
διότι πρῶτ' βύλεται προσαγορευταί τε αὐτὰς καὶ διὰ τῶν
ἔργων ἀποδείξασθαι τὴν ἰδίαν Φιλανδρωπίαν. αἱ μὲν ἔν
ἀρχμαλώτιδες, προσπεσάσης αὐταῖς παραδόξε καὶ παντε-
λῶς ἀπληπισμένης εὐτυχίας, τὸν τε Ἀλέξανδρον ὡς θεοῦ
προσεδέξαντο, καὶ τῶν ὀδυρμῶν ἀπηλλάγησαν. ὁ δὲ βα-
σιλεὺς ἅμ' ἡμέρᾳ λαβὼν ἕνα τῶν Φίλων τὸν μάλιστα τι-
μώμενον Ἡφαισίωνα, παρῆλθε πρὸς τὰς γυναῖκας. ἐχόν-
των ὁ ἀμφοτέρω ἐδῆτας μὲν ὁμοίως, τῷ μεγέθει δὲ
καὶ κάλλει προέχοντος τῆ Ἡφαισίωνος, ἡ Σισύγγαμβρις.
τῶτον ὑπολαβῆσα εἶναι τὸν βασιλέα, προσεκύνησε δια-
νευόπων ὃ αὐτῇ τῶν παρεσῶτων, καὶ τῇ χειρὶ δεικνυ-
όντων τὸν Ἀλέξανδρον, ἡ μὲν Σισύγγαμβρις αὐδεθεῖσα
τὴν ἀγνοίαν, πάλιν ἐξαρχῆς προσεκύνει τὸν Ἀλέξανδρον. benignoque
ὁ δὲ βασιλεὺς ὑπολαβὼν εἶπε, Μηδὲν Φροντίσης, ὡ μῆ- alioquo re-
τερ' καὶ γὰρ καὶ ἔτος Ἀλέξανδρός ἐστιν. εἰ μὴν ἄλλὰ creat.
τὴν πρεσβύτιν μητέρα προσαγορεύσας, διὰ τῆς Φιλανδρω-
ποτάτης προσηγορίας προσεσημαῖνε τοῖς προητυχηκόσι τὴν
μέλλουσαν εἶσεθαι Φιλανδρωπίαν. διαβεβαιωσάμενος δ'
αὐτὴν ὑπάρχειν δευτέραν μητέρα, τοῖς ἔργοις ἐνδοῖς ἐν-
ρωσε τὴν διὰ τῶν λόγων ἐπαγγελίαν.

Περιέθηκε γὰρ αὐτῇ κόσμον τε βασιλικόν, καὶ τὸ cap. 38.
προγεγονὸς ἀξίωμα ταῖς προσηκόσαις τιμαῖς ἀποκατέστησε. Singularis A-
τὴν μὲν γὰρ θεραπείαν αὐτῇ πᾶσαν τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ lexandri hu-
Δαρείη παρέδωκεν, ἰδίαν δ' ἄλλην ἐκ ἐλάττονα τῆς προῦ- manitas in
παρχύσεως προσεδωρήσατο, καὶ τῆς μὲν τῶν παρθένων Darii ma-
ἐκδόσεως βέλτιον τῆς Δαρείη κρίσεως ἐπηγγεῖλατο προνοή- pluribus de-
σθαι, τὸν παῖδα δὲ θρέψειν ὡς υἱὸν ἰδίον, καὶ βασι- scripta & ce-
λικῆς τιμῆς ἀξιώσειν. προσκαλεσάμενος δ' αὐτὸν καὶ Φι- lebrata.
λήσας,

λήσας, ὡς εἶδεν ἀδέως βλέψαντα, καὶ μὴδὲν ὄλως κα-
ταπλαγάντα, πρὸς τὰς περὶ τὸν Ἡφαίστιον εἶπεν, ὅτι
ὁ παῖς ἂν ἐξ. ἐταῦν, καὶ τὴν ἀρετὴν ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν
πρόφαινον, πολλῶν βελτίων ἐστὶ τῷ πατρί. περὶ δὲ τῆς
Δαρείου γυναικὸς καὶ τῆς περὶ αὐτὴν σεμνότητος πρόνοιαν
ἔχειν ἔφησεν, ὅπως μὴδὲν ἀνάξιον πάδῃ τῆς προγεγενη-
μένης εὐδαιμονίας. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς ἄλλους καὶ
Φιλανθρωπίαν διακεχθεὶς, ἐποίησε τὰς γυναῖκας, διὰ τὸ
μέγεθος τῆς ἀνελπίστου χαρᾶς, εἰς ἀκατάσχετα προστι-
σεῖν δάκρυα.

cap. 39.
Darius Baby-
lonem se re-
ceperat,
unde æquis-
simas pacis
conditiones
Alexandro
obtulit.

Δαρεῖος δὲ διανύσας εἰς Βαβυλῶνα, καὶ τὰς ἀπὸ
τῆς ἐν Ἰσσοῦ μάχης διασώζομενες ἀναλαβὼν, ἐκ ἐπει-
τῷ Φρόνηματι, κατέπερ μεγάλη περιπεπτικῶς συμφορῇ.
ἀλλὰ πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἔγραφεν ἄνθρωπίνως. Φέρει
τὴν εὐτυχίαν, καὶ τὰς αἰχμαλώτους ἀλλάξασθαι, χρημιά-
των πλῆθος λαβούντα· προστίθει δὲ καὶ τῆς Ἀσίας τὴν
ἐντὰς Ἄλλου χωρὰν, καὶ πόλεις συνεχώρησεν, ἐὰν βε-
ληθῇ γενέσθαι Φίλος. ὁ δ' Ἀλέξανδρος συναγαγὼν τὰς
Φίλας, καὶ τὴν μὲν ἀληθινὴν ἐπιστολὴν ἀποκριψάμενος,
ἐτέραν δὲ γράψας, ῥέψασαυ πρὸς τὸ ἑαυτῷ συμφέρον,
προσθήρηκε τοῖς συνέδροις, καὶ τὰς πρέσβεις ἀπράκτους
ἐξαπέστειλε. διόπερ ὁ Δαρεῖος, ἀπογυῖς τὴν διὰ τῶν ἐπι-
στολῶν σύνθεσιν, παρασκευὰς μεγάλας ἐποικεῖτο πρὸς τὸν
πόλεμον, καὶ τὰς μὲν κατὰ τὴν τροπὴν ἀποβεβληκότας
ταῖς πανοπλίαις κατ'ὥπλιζεν, ἄλλας δ' ἐπιλεγόμενος, εἰς
στρατιωτικὰς τάξεις κατέγραφε· τὰς δ' ἐκ τῶν ἀνω σα-
τρακειῶν δυνάμεις, ὥς ἀπολελοπικῶς ἦν διὰ τὴν ὀξύτητα
τῆς στρατείας, μετεπέμπετο. καὶ τέλος τοσαύτην ἐσθηνέγ-
κατο σπαρὴν εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς δυνάμεως, ὥστε δι-
πλασίαν γενέσθαι τῆς ἐν Ἰσσοῦ παραταξαμένης. ὀδυρο-
κόντα μὲν γὰρ μυριάδες πεζῶν, ἑκοσι δ' ἱππέων ἡθροί-
σθσαν· καὶ χωρὶς ἁρμάτων ὀρεταιηφόρων πλῆθος.

330 ante Chr.
cap. 40.
Alexander
bellum Aegy-
ptiis inférre
parat.

Ἀλέξανδρος δὲ μετὰ τὴν ἐν Ἰσσοῦ νίκην, τὰς μὲν
τελευτήσαντας ἔθαψεν, ἐν δὲ καὶ τῶν πολεμίων τὰς ἐν
ταῖς ἀνδραγαθίαις θαυμαδέντας· μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς θεοῖς
μεγαλοπρεπῶς θυσίας συντελέσας, καὶ τὰς ἐν τῇ μάχῃ
κατ' ἀρετὴν διαφόρους γενομένους τιμήσας ταῖς ἀξίαις ἐνά-
σας δωρεάς, ἐφ' ἡμέρας τινὰς ἀνέλαβε τὴν δυνάμειν.

ἔπειτα

ἔπειτα
Φονία
ἐγχαρ
τὸ βα
ρον δι
Ἀλεξ
λεμνη
τὴν
πρὸς
μεγα
καρ
πολε
σιν
τες
σκε
δὲ
τὰν
το
κα
δρ

τὰ
M
ἐ
μ
ἐ
I
δ

ἔπειτα προάγων ἐπ' Ἀγυπτῆς, καὶ καταντήσας εἰς τὴν Φοινίκην, τὰς μὲν ἄλλας πόλεις παρέλαβεν, ἐτοίμως τῶν ἐγγχωρίων προσδεξαμένων αὐτόν· οἱ δὲ Τύριοι, βελομένῃ τῇ βασιλείῳ τῷ Ἡρακλεῖ τῷ Τυρίῳ θύσαι, προπετέστερον διεκώλυσαν αὐτὸν τῆς εἰς τὴν πόλιν εἰσόδου. τῷ δ' Ἀλεξάνδρῳ χαλεπῶς ἐνέγκαντος καὶ διαπειλησαμένης πολεμήσειν τὴν πόλιν, οἱ Τύριοι τεθαβήκτως ὑπέμενον τὴν πολιορκίαν, ἅμα μὲν Δαρείῳ χαριζόμενοι καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν βεβαίαν τηρῶντες, καὶ νομίζοντες, μεγάλας δωρεὰς ἀντὶ ταύτης τῆς χάριτος ἀντιληφῆσθαι παρὰ τῇ βασιλείῳ, ἐπισπώμενοι μὲν τὸν Ἀλέξανδρον εἰς πολυχρόνιον καὶ ἐπικίνδυνον πολιορκίαν, δίδόντες δ' ἄνεσιν Δαρείῳ πρὸς τὰς παρασκευὰς, ἅμα δὲ καὶ πιεϋόντες τῇ τε ὀχυρότητι τῆς νήσου καὶ ταῖς ἐν αὐτῇ παρασκευαῖς, ἔτι δὲ τοῖς ἀπογόνους αὐτῶν Καρχηδονίοις. Οἱ δὲ Τύριοι, γενναϊότερον μᾶλλον ἢ Φρονιμώτερον ὑποτάξαντες τὴν πολιορκίαν, τεσαύταις περιέπεσον συμφοραῖς πολιορκηθέντες, μῆνας ἑπτὰ. οἱ γὰρ πλεῖστοι μαχόμενοι κατεκόπησαν· τέκνα δὲ καὶ γυναῖκας ὁ Ἀλέξανδρος ἐξηνδραποδίσας, τὰς νέας πάντας ἐνέρεμασε.

Μετὰ δὲ ταῦτα εἶλε κατὰ κράτος τὴν Γάζαν καὶ τὰ περὶ αὐτὴν διοικήσας, Ἀμύνταν μετὰ δέκα νεῶν εἰς Μακεδονίαν ἐξέπεμψε, προσταξάς τῶν νέων τὰς ἐνδότες ἐπιλέξαι πρὸς ἐρατεῖαν· αὐτὸς δὲ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως παρήλθεν εἰς Ἀιγυπτὸν, καὶ παρέλαβε πάσας τὰς ἐν αὐτῇ πόλεις χωρὶς κινδύνων. οἱ γὰρ Ἀγύπτιοι, τῶν Περσῶν ἡσεβηκότων εἰς τὰ ἱερὰ καὶ βιαίως ἀρχόντων, ἄσμενοι προσεδέξαντο τὰς Μακεδόνας. κατεσῆσας δὲ κατὰ τὴν Ἀιγυπτὸν, προῆλθεν εἰς Ἀμμωνας, βελάμενος χρήσασθαι τῷ θεῷ. καὶ τὸν θεὸν μεγαλοπρεπέσιν ἀναθήμασι τιμήσας, ἐπανεῖλθεν εἰς τὴν Ἀιγυπτὸν.

Κρίνας δ' ἐν ταύτῃ πόλιν μεγάλην (Ἀλεξάνδρειαν) κτίσαι, προσέταξε τοῖς ἐπὶ τὴν ἐπιμέλειαν ταύτην καταλειπομένοις, ἀναμέσον τῆς τε λίμνης καὶ τῆς θαλάσσης οἰκίσαι τὴν πόλιν. καὶ διοικήσας ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν Ἀιγυπτὸν, ἐπανῆλθε μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς τὴν Συρίαν.

Δαρεῖος δὲ πυθόμενος αὐτῇ τὴν παρυσίαν, ἀνέβη ἐκ τῆς Βαβυλωνος, ἔχων περὶ οὐδοῖον.

N

dum per Phoeniciam iter facit, Tyrii obstant.

Urbs post vii menses capitur.

cap. 49. Alexander potitur Aegyptio.

cap. 52. Novam urbem, Alexandriam, condit.

329 ante Chr. cap. 53. Darius Ba- ta bylone versus

Ninum iter facit, & prope Arbela castra ponit.

τα μυριάδας, ἱππεῖς δ' ἐκ ἐλάττες τῶν ἑκοσι μυριάδων· κατὰ δὲ τὴν ὁδοποιρίαν δεξιὴν μὲν ἔχων τὸν Τίγριν, ἀριστερὸν δὲ τὸν Ἑυφράτην πράξει διὰ χώρας εὐδαίμονος καὶ δυναμένης τοῖς κτήνεσι δαψιλῇ χορτάσματα παρασχέσθαι, τῷ τε πλήθει τῶν στρατιωτῶν ἱκανὰς τροφὰς χορηγήσαι. ἔσπευδε γὰρ περὶ τὴν Νίνον ποιήσασθαι τὴν παρατάξιν, εὐδαιμονιάων ὄντων τῶν περὶ αὐτὴν πεδίων, καὶ πολλὴν ἐνυχωρίαν παρεχομένων τῷ μεγέθει τῶν ἡθροισμένων ὑπ' αὐτὰ δυνάμεων. καταστρατοπεδεύσας δὲ περὶ κώμην τὴν ὀνομαζομένην Ἀρβηλα, τὰς δυνάμεις ἐνταῦθα κατ' ἡμέραν ἐξέταττε, καὶ τῇ συνεχεῖ διατάξει καὶ μελέτῃ κατεσκεύασεν εὐπειθεῖς. σφόδρα γὰρ ἠγωνία μήποτε πολλῶν καὶ ἀσυμφώνων ἐθνῶν ἡθροισμένων ταῖς διαλέκτοις, ταραχὴ τις γένηται κατὰ τὴν παρατάξιν.

cap. 54.

De novo oblatam pacem & promissas conditiones amplissimas ut Alexander accipiat, Parmenio suadet.

Περὶ δὲ διαλύσεως καὶ πρότερον μὲν ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐκχωρῶν αὐτῷ τῆς ἐντὸς Ἀλῆς ποταμῆς χώρας καὶ προσεπηγγέλλετο δώσειν ἀργυρίᾳ τέλαντα δισχιλία. ὡς δ' ἔπρσεῖχεν αὐτῷ, πάλιν ἐξέπεμψεν ἄλλας πρέσβεις, ἐπαινῶν μὲν αὐτὸν ἐπὶ τῷ καλῶς κεχρηῆσθαι τῇ τε μητρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀσχηματωτοῖς, ἀξίων δὲ Φίλον γενέσθαι, καὶ λαβεῖν τὴν ἐντὸς Ἑυφράτης χώραν, καὶ τέλαντα ἀργυρίᾳ τρισχιλία, καὶ τὴν ἐτέραν τῶν αὐτῆς θυγατέρων γυναῖκα· κατόλκε δὲ γενόμενον γαμβρόν, καὶ τάξιν οὕτως λαβόντα, κατὰ πρῶτον γένος γενέσθαι τῆς ὅλης βασιλείας. ὁ δ' Ἀλέξανδρος, εἰς τὸ συνέδριον παραλαβὼν πάντας τὰς Φίλους, καὶ περὶ τῶν προτιθεμένων ἀρέσεων ἀνακοινωσάμενος, ἤξιε τὴν ἰδίαν γνώμην ἔκασον μετὰ παρρησίας ἀποφθηνάσαι. τῶν μὲν ἔν ἄλλων εἰδὲς ἐτόλμα συμβεβηῖσαι, διὰ τὸ μέγεθος τῆς ὑποκειμένης ζητήσεως· Παρμενίων δὲ πρῶτος εἶπεν, Ἐγὼ μὲν, ὦν Ἀλέξανδρος, ἔλαβον ἂν τὰ διδόμενα, καὶ τὴν σύνδεσιν ἐποιήσάμην· ὁ δ' Ἀλέξανδρος ὑπολαβὼν εἶπε, Καὶ γὰρ, εἰ Παρμενίων ἦν, ἔλαβον ἂν. κατόλκε δὲ καὶ ἄλλοις μεγαλοψύχοις λόγοις χρησάμενος, καὶ τὰς μὲν λόγους τῶν Περσῶν ἀποδοκιμάσας, προτιμήσας δὲ τὴν εὐδοξίαν τῶν προτεινομένων δωρεῶν, τοῖς μὲν πρέσβεσιν ἀπόκρισιν ἔδωκεν ὡς εἶπ' ὁ κόσμος, δυσὶν ἡλίωσιν ὄντων, τηρῆσαι δύναται τὴν ἰδίαν διακόσμησιν τε καὶ τάξιν,

Sed iis omnibus repudiatis, rex infesto exercitu Dario obviam venit.

ξιν, εἴθ' ἡ ἀκαμένη, δύο βασιλέων ἐχόντων τὴν ἡγεμονίαν, ἀταράχως καὶ ἀσασιάσως διαμένειν αὐν δύναιτο. διόπερ ἀπαγγέλλειν αὐτὸς ἐκέλευσε τῷ Δαρείῳ, εἰ μὲν τῶν πρωτείων ὁρέγεται, διαμάχεσθαι πρὸς αὐτὸν περὶ τῆς τῶν ὅλων μοναρχίας· εἰ δὲ δόξης καταφρονῶν προκρίνει τὴν λυσιτέλειαν καὶ τὴν ἐκ τῆς ῥασιῶν τρυφὴν, αὐτὸς μὲν Ἀλεξάνδρῳ ποιεῖτω τὸ προσταττόμενον, ἄλλων δὲ ἄρχων βασιλεύετω, συγχωρεμένης αὐτῷ τῆς ἐξουσίας ὑπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου χρηστότητος. τὸ δὲ συνέδριον διαλύσας, καὶ τὴν δύναμιν ἀναλαβὼν, προῆγεν ἐπὶ τὴν τῶν πολεμίων στρατοπεδείαν. ἅμα δὲ τέτοις πραττομένοις, τῆς τῷ Conjug Daril Δαρεῖς γυναικὸς ἀποθανύσης, ὁ Ἀλέξανδρος ἐθανεν αὐ- moritur. τὴν μεγαλοπρεπῶς.

Δαρεῖος δὲ τῶν ἀποκρίσεων ἀκέσας, καὶ τὴν διὰ τῶν λόγων σύνθεσιν ἀπογνῶς, τὴν μὲν δύναμιν κατ' ἡμέραν συνέταττε, καὶ πρὸς τὴν ἐν τοῖς κινδύνους ἐνηοίαν ἐτοίμην κατεσκευάζε· τῶν δὲ Φίλων Μαζαῖον μὲν μετὰ στρατιωτῶν ἐπιλέκτων ἐξαπέστειλε παραφυλάξοντα τὴν διὰ βασιν τῷ ποταμῷ, καὶ τὸν πόρον προκαταληψόμενον. ἐτέρως δ' ἐξέκεμψε τὴν χώραν πυρπολήσοντας, δι' ἧς ἀναγκάζον ἦν διελθεῖν τὰς πολεμίας. ἐνόμζε γὰρ τῷ μὲν ρεύματι τῷ ποταμῷ προβλήματι χρῆσθαι πρὸς τὴν ἐφοδὸν τῶν Μακεδόνων. τέτων δ' ὁ μὲν Μαζαῖος ὁρῶν ἀδιάβατον ὄντα τὸν ποταμὸν, διὰ τε τὸ βάθος καὶ τὴν σφοδρότητα τῷ ρεύματος, τῆς μὲν τέττε Φυλακῆς ἡμέλησε, τοῖς δὲ τὴν χώραν πυρπολῶσι συνεργήσας, καὶ πολλὴν χώραν διαφθείρας, ὑπέλαβεν ἄβατον εἶσεσθαι τοῖς πολεμίοις, διὰ τὴν σπάνιν τῆς τροφῆς. ὁ δ' Ἀλέξανδρος, παραγενόμενος πρὸς τὴν διάβασιν τῷ Τίγρει ποταμῷ, καὶ τὸν πόρον ὑπὸ τινων ἐγχωρίων μαζῶν, διαβίβασε τὴν δύναμιν ἐ μόνον ἐπιπόνως, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ἐκινδύνως. τῷ γὰρ πόρῳ τὸ μὲν βάθος ἦν ὑπὲρ τῶν μαζῶν, τῷ δὲ ρεύματος ἡ ὀξύτης πολλὰς τῶν διαβαινόντων παρέσυρε καὶ τὴν βῆσιν τῶν σπελῶν παρηρείτο· τό, τε ρεῦμα τοῖς ὅπλοις ἐμπέπτον πολλὰς τε παρέφερε καὶ τοῖς ἐσχάτοις κινδύνους περιέβαλλεν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος, πρὸς τὴν σφοδρότητα τῷ ρεύματος ἀντιμαχόμενος, παρήγγειλε πᾶσι τὰς χεῖρας, ἀλλήλοις συμπλέκειν, καὶ τὴν ὅλην τῶν

cap. 55.
Darius in-
struit aciem,
& Mazæum
ad custodiam
fluminis ab-
legat.
Alexandri e-
jusque exer-
citus per Ti-
grim transi-
tus perdiffici-
lis.

σωμάτων πυκνότητα ποιεῖν ζεύγματι παραπλησίαν. παρὰ βόλῃ δὲ γενομένης τῆς διαβάσεως, καὶ τῶν Μακεδόνων μόλις διασωθέντων, τὴν μὲν ἡμέραν ταύτην προσανέλαβε τὴν δύναμιν τῇ δ' ὑπεραίῃ συντεταγμένην ἔχων τὴν στρατίαν, προῆγεν ἐπὶ τὰς πολέμιας, καὶ σύνεγγυς γενόμενος τῶν Περσῶν, κατεσφακοπέδευσεν.

cap. 58.
Proelium
committitur.

Ὁ δὲ Δαρεῖος, κατὰ τὰς τῶν ἔθνων περιοχὰς τὴν ἑκταξίῳ πεπονημένος, κατὰ τε τὸν Ἀλέξανδρον τεταγμένος, προῆγεν ἐπὶ τὰς πολέμιας. ὡς δ' ἐπλησίαζον ἀλλήλαις αἱ δυνάμεις, οἱ μὲν σαλπικηταὶ παρ' ἀμφοτέροις ἐσήμαινον τὸ πολεμικόν, οἱ δ' ἄνδρες μετὰ πολλῆς βοῆς ἀλλήλοις ἐπεφέροντο. καὶ πρῶτον τὰ δρεπανηφόρα τῶν ἄρμάτων ἀπὸ κράτος ἐλαυνόμενα, πολλὴν ἐκπλήξιν καὶ φόβον τοῖς Μακεδόσιν ἐπέσθην. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν περὶ Δαρεῖον τεταγμένων ἱππέων τινὲς καταπονθήσαντες τῷ πλήθει τὰς ἀνδρωτάτας Μακεδόνας φεύγειν ἠνάγκασαν.

cap. 60.
Alexander in
Darium ip-
sum investus,
aurigam pro-
fligat,

Δευτέρῃ δὲ προτερήματος τοῖς Πέρσαις γενομένη, ὁ μὲν Ἀλέξανδρος σπεύδων δι' ἑαυτὴν τὴν ἡτταν διορδάσασθαι τῶν ἰδίων, μετὰ τῆς βασιλικῆς ἰλῆς, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπιφανεσάτων ἱππέων, ἐπ' αὐτὸν ἤλαυνε τὸν Δαρεῖον. ὁ δὲ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, δεξάμενος τὴν ἐπιφορὰν τῶν πολεμίων, αὐτὸς μὲν ἐφ' ἄρματος ἀγωνιζόμενος, ἠκόντισεν εἰς τὰς ἐπιφερομένας πολλῶν δ' αὐτῷ συναγωνιζομένων, καὶ τῶν βασιλέων ἐπ' ἀλλήλους ἰεμένων, ὁ μὲν Ἀλέξανδρος ἀκοντίσας ἐπὶ τὸν Δαρεῖον, τέττε μὲν ἤμαρτε, τὴν δὲ παρεσῶτος ἡνίοχος τῆ βασιλείας κατα-

inde orto ru-
more, Dari-
um cecidisse,
Persæ in fu-
gam se ver-
tunt.

τυχὼν, κατέβαλε. τῶν δὲ περὶ τὸν Δαρεῖον ἀναβοησάντων, οἱ πορρώτερον ἀφελήνοτες ὑπέλαβον αὐτὸν τὸν βασιλέα πεπτακέναι καὶ τῶν τῆς Φυγῆς ἀρξαμένων, οἱ συνεχεῖς συνεείποντο, καὶ τὰ συνεχῆς τῷ Δαρεῖῳ σύνταγμα κατ' ὀλίγον αἰὶ παρεβλήγνυτο. διὸ καὶ τῆς ἐτέρας πλευρᾶς παραγυμνασίης τῶν συναγωνιζομένων, καὶ αὐτὸς καταπλαγείς πρὸς Φυγὴν ὤρμησε. τῶν δὲ ἔως Φευγόντων, καὶ τῶν κονιορτῶν τῶν ἱππέων πρὸς ὕψος ἀρομένων, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐκ ποδὸς ἐπομένων, διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν πυκνότητα τῶν κονιορτῶν συνιδεῖν μὲν ἐκ τῆν τὸν Δαρεῖον, ὅποι ποιεῖται τὴν Φυγὴν· γενναγ-
μὸ;

μὸς δὲ τῶν πικτόντων ἀνδρῶν καὶ κτύπος τῶν ἱππέων,
ἔτι δὲ τῶν μασίγων συνεχῆς ψόφος ἐγίνετο.

Ὁ δὲ Δαρεῖος τῇ στρατηγίᾳ διαφέρειν, καὶ συνε- cap. 61.
γὸν ἔχων τὸ πλῆθος τῶ κοινορτῶ, τὴν ἀποχώρησιν/ Darius, nube
ὁμοίαν τοῖς ἄλλοις Βαρβάροις ἐποιεῖτο· εἰς τὸ ναυτίον δὲ pulveris te-
μέρος ὁρήσας, καὶ κρυπτομένην ἔχων, διὰ τὸν ἐξαιρό- ctus, evasit.
μενον κοινορτόν, τὴν ἰδίαν ἀποχώρησιν, ἀκινδύνως αὐτός
τε διέφυγε, τὲς τε μεθ' ἑαυτῶ πάντας εἰς τὰς κατό-

πιν κειμένας τῶν Μακεδόνων κώμας διέσωσε. τέλος δὲ, Persarum fu-
πάντων τῶν Βαρβάρων πρὸς Φυγὴν ὁρμήσαντων, καὶ gientium in-
τῶν Μακεδόνων τὰς ἐσχάτας αἰὶ κτεινόντων, ταχὺ πᾶς gens clades
ὁ πλησίον τῶ πεδίου τόπος νεκρῶν ἐπληρώθη. διδ καὶ secuta.

τῶν Βαρβάρων ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ κατεκόπησαν οἱ πάν- Cæсорum nu-
τες ἱππεῖς τε καὶ πεζοὶ κλείας τῶν ἐννέα μυριάδων· τῶν merus.

δὲ Μακεδόνων ἀνῆρέθησαν μὲν εἰς πεντακοσίους, τραυμα-
ταίαι δ' ἐγένοντο καμπληθεῖς, ἐν οἷς καὶ τῶν ἐπιφανέ-
στατων ἡγεμόνων Ἡφαισίων μὲν εἰς τὸν βραχίονα ξυστῶ
βληθεὶς ἐτρώθη, τῶν σωματοφυλάκων ἡγούμενος· τῶν δὲ
στρατηγῶν Περδίκκας καὶ Κοῖνος, ἔτι δὲ Μενίδας, καὶ
τινες ἕτεροι τῶν ἐπιφανῶν ἡγεμόνων. ἡ μὲν ἔν περὶ
Ἀρβηλα γενομένη παράταξις τοῖσιν ἔσχε τὸ πέρας.

Εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα τῆς περὶ Ἀρβηλα μάχης δια- 328 ante Chr.
δοθείσης, πολλαὶ τῶν πόλεων, ὑφορώμεναι τὴν αὐξήσειν cap. 62.
τῶν Μακεδόνων, ἐγνωσαν, ὥς ἔτι τὰ Περσῶν πράγματα Græcæ civi-
διαμένῃ, τῆς ἐλευθερίας ἀντέχεσθαι. βοηθήσειν γὰρ αὐ- tates crescen-
τοῖς Δαρεῖον, καὶ χρημάτων τε πλῆθος χορηγήσειν πρὸς tem victoris
τὸ δύνασθαι ξενικὰς μεγάλας δυνάμεις συνίστασθαι καὶ Alexandri
τὸν Ἀλεξάνδρον μὴ δυνήσθαι διαιρεῖν τὰς δυνάμεις. εἰ potentiam su-
δὲ περιόφονται τὰς Πέρσας καταπολεμήσοντας, μονωθή- spectam ha-
σεσθαι τὰς Ἑλλήνας, καὶ μηκέτι δυνήσθαι φροντίσαι bent.
τῆς ἑαυτῶν ἐλευθερίας. προεκαλέσατο δὲ πρὸς τὴν ἀπό- Itaque, Anti-
σασιν τὰς Ἑλλήνας καὶ ὁ περὶ τὴν Θράκην νεωτερισμὸς patro in Thra-
κατὰ τὰς ὑποκειμένους καιρὸς γεγόμενος. Μέναν γὰρ cia bello con-
ὁ καθεστάνμενος στρατηγὸς τῆς Θράκης, ἔχων δυνάμιν, καὶ tra Memno-
φρονήματος ὦν πλήρης, ἀνέσεισε μὲν τὰς Βαρβάρους ἀπο- nem occupa-
στατῆς δὲ γεγόμενος τῶ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ταχὺ μεγάλῃς to,
δυνάμειος κυριεύσας, Φανερωῶς ἀπεκαλύψατο πρὸς τὸν πό-
λεμον. διόπερ Ἀντίπατρος πᾶσαν ἀναλαβὼν τὴν δύνα-
μιν

Lacedæmo-
nii, opportu-
nitate usi, pro
libertate bel-
lum movent.

μιν, προήλθε διὰ Μακεδονίας εἰς Θρᾴκην, καὶ διεπολέ-
μει πρὸς τὸν Μέμνονα. τότε δὲ περὶ ταῦτ' ὄντος, οἱ
Λακεδαιμόνιοι καιρὸν ἔχειν ὑπολαβόντες τῇ παρασκευάσα-
θαι τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, παρεκάλεν τὰς Ἑλλήνας συμ-
φρονῆσαι περὶ τῆς ἐλευθερίας. Ἀθηναῖοι μὲν ἔν, παρὰ
πάντας τὰς ἄλλας Ἑλλήνας ὑπ' Ἀλεξάνδρου προτιμώμε-
νοι, τὴν ἡσυχίαν ἤγον· Πελοποννησίων δ' οἱ πλείους, καὶ
τῶν ἄλλων τινὲς συμφρονήσαντες, ἀπεγράψαντο πρὸς
τὸν πόλεμον, καὶ κατὰ δύναμιν τῶν πόλεων καταγρά-
φοντες τῶν νέων τὰς ἀρίστους, κατέλεξαν στρατιώτας περὶ
μὲν ἐκ ἐλάττερος τῶν δισμυρίων, ἱππεῖς δὲ περὶ δισχιλίας.
τὴν δ' ἡγεμονίαν ἔχοντες Λακεδαιμόνιοι, πανδημεὶ πρὸς
τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων κίνδυνον ὤρμησαν, Ἀγιδος τῇ βασι-
λέως τὴν πάντων ἔχοντος ἡγεμονίαν.

Regem Agi-
dem impera-
torem creant.

cap. 63.
Re audita,
Antipater,
composito in
Thracia bello,
advolat, proe-
lioque hostes
fundit.

Ἀντίπατρος δὲ πυθόμενος τὴν τῶν Ἑλλήνων συν-
δρομὴν, τὸν μὲν ἐν τῇ Θρᾴκῃ πόλεμον, ὡς ποτ' ἦν δυ-
νατὸν, διέλυσε, εἰς δὲ τὴν Πελοπόννησον ἦκε μετὰ κά-
της τῆς δυνάμεως. προσλαβόμενος δὲ καὶ παρὰ τῶν
συμμαχούντων Ἑλλήνων στρατιώτας, ἤθροισε τὰς ὕπαν-
τας ἐκ ἐλάττερος τῶν τετρακισμυρίων. γενομένης δὲ πα-
ρατάξεως μεγάλης, ὁ μὲν Ἅγις μαχόμενος ἔπεσεν· οἱ δὲ
Λακεδαιμόνιοι πολὺν μὲν ἐκθύμως χρόνον ἀγωνιζόμενοι
διεκάρτερον τῶν δὲ συμμάχων βιαζέντων, καὶ αὐτοὶ
τὴν ἀναχώρησιν εἰς τὴν Σπάρτην ἐποιήσαντο. ἀνῆρέθησαν
δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν μὲν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμά-
χων πλείους τῶν πεντακισχιλίων καὶ τριακοσίων, τῶν δὲ
μετ' Ἀντίπατρε τρισχilioι καὶ πεντακόσιοι.

cap. 64.
Darius Ecba-
tana se rece-
pit, ut novas
copias colli-
geret.

Δαρεῖος μὲν γὰρ ἡττηθεὶς ἐν τῇ περὶ Ἀρβηλα πα-
ρατάξει, τὴν Φυγὴν ἐπὶ τὰς ἄνω σατραπείας ἐποίησατο,
σπεύδων τῷ διασῆματι τῶν τόπων λαβεῖν ἀναστροφὴν, καὶ
χρόνον ἱκανὸν εἰς παρασκευὴν δυνάμεως. τὸ μὲν ἔν
πρῶτον εἰς Ἐμβάτανα τῆς Μηδίας διανύσας, ἐνταῦθα
διέτριβε· καὶ τὰς μὲν ἐκ τῆς Φυγῆς ἀνασωζόμενας ἀνε-
δέχετο, τὰς δὲ ἀνόπλους καὶ ἀνέπλιζε. μετεπέμπετο δὲ
καὶ στρατιώτας ἐκ τῶν πλησιοχώρων ἐθνῶν, καὶ πρὸς τὰς
ἐν Βακτροῖς καὶ ταῖς ἄνω σατραπείαις σατράπας καὶ στρα-
τηγὰς διεπέμπετο, παρακαλῶν διαφυλάττειν τὴν πρὸς αὐ-
τὸν εὐνοίαν. Ἀλέξανδρος δὲ, μετὰ τὴν νίκην θάψας

τὰς

σας τετελευτηκότας, ἐπέβαλε τοῖς Ἀρβήλοις, καὶ πολ- Alexander, Arbelis præ-
λῃν μὲν ἔυρεν ἀφθονίαν τῆς τροφῆς, ἐν ὀλίγον δὲ κά- da capta in-
μον καὶ γὰρ βαρβαρικὴν, ἀργυρίᾳ δὲ τάλαντα τρισχί- genti, Baby-
λια. συλλογισάμενος δὲ τὴν μέλλουσαν ἔσεσθαι φθορὰν τῇ lonem ducit,
περιέχοντος αἱέρος, διὰ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν, εὐθύς
ἀνέβη, καὶ κατήντησε μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως εἰς
Βαβυλῶνα. τῶν δ' ἐγχωρίων προθύμως ὑποδεξαμένων
αὐτόν, καὶ κατὰ τὰς ἐπισταθμίας λαμπρῶς ἐσιόντων τὰς
Μακεδόνας, ἀνέλαβε τὴν δύναμιν ἐκ τῆς προγεγενημένης
ταλαιπωρίας· πλείους δὲ τῶν τριάκοντα ἡμερῶν ἐνδιέτριψε
τῇ πόλει, διὰ τε τὴν δαψίλειαν τῶν ἐπιτηδείων, καὶ τὴν
φιλοξενίαν τῶν ἐγχωρίων· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν μὲν ἄκραν
παρέδωκε τηρεῖν Ἀγάθωνι τῷ Πυθιάῳ, συστήσας αὐτῷ
Μακεδόνας στρατιώτας ἑπτακοσίους· Ἀπολλόδορον δὲ τὸν
Ἀμφικολίτην, καὶ Μένητα τὸν Πελλαῖον ἀπέδειξε στρα-
τηγὰς τῆς τε Βαβυλῶνος καὶ τῶν σατραπείων μέχρι Κι-
λικίας. οὗτοι δὲ αὐτοῖς ἀργυρίᾳ τάλαντα χίλια, προσέ-
ταξε ξενολογεῖν στρατιώτας ὡς πλείους. Μιθρίνη δὲ τῷ
παραδόντι τὴν ἐν Σάρδεσιν ἄκραν, Ἀρμενίαν ἔδωκεν. ἐκ
δὲ τῶν ληφθέντων χρημάτων τῶν μὲν ἱππέων ἐκάστῳ δέξ-
μιας ἔδωκ' ἑκατόν, τῶν δὲ συμμάχων, πέντε· τῶν δ' ἐκ
τῆς Φάλαγγος Μακεδόνων, δύο. τὰς δὲ ξένους διμήνοισ
μισθοφοραῖς ἐτίμησε πάντας.

Τὰ δὲ βασιλεὺς ἀναζεύξαντος ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, cap. 65.
καὶ κατὰ τὴν πορείαν οὗτος, ἦγον πρὸς αὐτὸν παρὰ μὲν Tum profes-
Ἀντικάτρε πεμφθέντες ἱππεῖς μὲν Μακεδόνες πεντακό- tus, in ipso
σιοι, πεζοὶ δὲ ἑξακισχίλιοι· ἐκ δὲ Θράκης ἱππεῖς μὲν itinere novas
ἑξακίοιοι, Τραλλεῖς δὲ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι· ἐκ δὲ ex Europa co-
Πελοποννήσου πεζοὶ μὲν τετρακισχίλιοι, ἱππεῖς δὲ βραχὺ pias recipit.
λείποντες τῶν χιλίων· ἐκ δὲ τῆς Μακεδονίας, τῶν Φίλων
τῷ βασιλεὺς υἱοὶ πενήκοντα, πρὸς τὴν σωματοφυλακίαν
ὑπὸ τῶν πατέρων ἀπεσταλμένοι. ὁ δὲ βασιλεὺς τέττας
παραλαβὼν, προῆγε, καὶ κατήντησεν ἐκταῖος εἰς τὴν Σιτ- Inde in Sitta-
τακητὴν ἐπαρχίαν· τῆς δὲ χώρας ταύτης πολλὴν ἀφθo- cenam regio-
νίαν ἐσχέσης τῶν ἐπιτηδείων πάντων, ἐν ταύτῃ πλείους ἡ- nem progres-
μέρας ἔμεινε, ἅμα μὲν σπεύδων ἐκ τῆς κατὰ τὴν ὁδοί- sus,
πορίαν ταλαιπωρίας ἀναλαβεῖν τὴν δύναμιν, ἅμα δὲ τῆς
στρατιωτικῆς τάξεως διανοόμενος ἐπιμελεθῆναι, καὶ τὰς
ἡγε-

in re militari
nonnulla mel-
lius instituit:

ἡγεμονίας ἀναβιβάσαι, καὶ τὴν δύναμιν ἰσχυροποιῆσαι τῇ τε πλήθει καὶ ταῖς ἀρεταῖς τῶν ἡγεμόνων. συντελέσας δὲ τὰ δεδογμένα, καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας περὶ τῶν ἀφίστων κρίσιν ποιησάμενος, καὶ πολλὰς ἀπὸ τῆς μεγάλης ἡγεμονίας ἐπὶ μεγάλας ἐξουσίας ἀναβιβάσας, πάντας τὰς ἡγεμόνας εἰς ἄξιώμα μείζον καὶ σοργὴν ἰσχυράν πρὸς ἑαυτὸν προήγαγεν. ἐπεμελήθη δὲ καὶ τῆς ἰδιαίτης τῶν στρατιωτῶν διατάξεως, καὶ πολλὰ πρὸς τὴν εὐχρησίαν ἐπινοησάμενος, ἐπὶ τὸ κρεῖττον διωρθάσατο. κατασκευάσας δὲ πᾶσαν τὴν στρατιὰν εὐνοία τε πρὸς τὸν ἡγούμενον διαφέρεσαν, καὶ πρὸς τὰ παραγγελλόμενα πειθαρχῆσαν, ἐπὶ δὲ ταῖς ἀνδραγαθίαις ὑπερβάλλασαν, ἐπὶ τὰς ὑπολειπο-

deinde in Su-
sianam mo-
vet, Susasque
ultra in dedi-
tionem acci-
pit.

μένους ἀγῶνας ὥρμησεν. εἰς δὲ τὴν Συσσιανὴν καταντήσας, ἀκινδύνως παρέλαβε τὰ περιβόητα ἐν Σύσοις βασιλεια, ἐκασίως Ἀβελήτε τῷ σατράπῃ παραδόντος αὐτῷ τὴν πόλιν, ὡς μὲν ἐνιοὶ γεγράφασι, προστάξαντος Δαρείου τοῖς πεπιστευμένοις ὑπ' αὐτῷ. τῷτο δὲ πρᾶξαι τὴν βασιλέα τῶν Περσῶν, ὅπως ὁ μὲν Ἀλέξανδρος εἰς περσασμὸς ἀξιολόγως καὶ παραλήψεις ἐπιφανεστάτας τῶν πόλεων καὶ θησαυρῶν μεγάλων ἐμπεσών, ἐν ἀσχολίαις ὑπάρχει· ὁ δὲ Δαρείος τῇ Φυγῇ λαμβάνῃ χρόνον εἰς τὴν τῷ πολέμῳ παρασκευήν.

cap. 66.

Gaza, regia
Susis inventa
describitur.

Ὁ δ' Ἀλέξανδρος, παραλαβὼν τὴν πόλιν καὶ τὰς ἐν τοῖς βασιλείοις θησαυροὺς, εὗρεν ἀσήμε χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ πλείω τῶν τετραμισμυρίων ταλάντων. ταῦτα δὲ ἐκ πολλῶν χρόνων οἱ βασιλεῖς ἄθικτα διετήρησαν, πρὸς τὰ παράλογα τῆς τύχης ἀπολιπόντες αὐτοῖς καταφυγὰς. χωρὶς δὲ τῶν ὑπῆρχεν ἐννακισχίλια τάλαντα χρυσῷ, χαρakterῶρα Δαρεικὸν ἔχοντα.

cap. 67.

Susis relicta
Darii matre
cum liberis A-
lexander Pa-
sigrin trans-
it.

Μετὰ δὲ ταῦτα τὴν μὲν Δαρεῖα μητέρα καὶ τὰς θυγατέρας καὶ τὸν υἱὸν ἀνέλιπεν ἐν Σύσοις, καὶ παρακατέστησε τὰς διδάξοντας τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον· αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναζεύξας, τεταρταῖος ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν ἀφίκετο. ὅς βέων ἀπὸ τῆς Οὐξίων ὀρεινῆς, τὸ μὲν πρῶτον. Φέρεται διὰ χώρας τραχείας καὶ χαράδραις μεγάλαις διελημμένης, ἐπὶ σαδίας χιλίας. ἔπειτα διαρρεῖ χώραν πεδιάδα, πραινόμενος αἰὲ μάλλον· καὶ διελθὼν σαδίας ἑξακοσίας, ἐξήλθιν εἰς τὴν κατὰ Πέρ-

σας

σας θάλασσαν. διαβὰς δὲ τὸν Τίγριν, προῆγεν ἐπὶ τὴν τῶν Οὐξίων χώραν, ἔσαν πάμπορον καὶ θαυλίαν ὕδασι διαρρέομένην, καὶ πολλὰς καὶ παντοδαπὰς ἐκφέρουσαν καρπύς. διὸ καὶ τῆς ὥριμης ξηραίνουμένης ὁπώρας παντοδαπὰ πλάσματα χρήσιμα πρὸς ἀπόλαυσιν οἱ τὸν Τίγριν πλέοντες ἔμποροι κατάγουσιν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν. Ἐντεῦθεν δ' ἀναζεύξας προῆγεν ἐπὶ τὴν Περσίδα, καὶ πεμπταῖος ἦκεν ἐπὶ τὰς Σησιάδας καλυμμένας πέτρας. ταύτας δὲ προκατελιψὼς ἦν ὁ Ἀριοβαρζάνης, μετὰ στρατιωτῶν πεζῶν μὲν δισμυρίων καὶ πεντακισχιλίων, ἱππέων δὲ τριακοσίων. ὁ δὲ βασιλεὺς, δοξὰς τῇ βίᾳ κρατήσκειν τῆς πύλης, προῆγε διὰ τόπων στενῶν καὶ τραχέων, ἐδενδὸς παρενοχλῆντος. οἱ δὲ Βάρβαροι μέχρι μὲν τιμος ἔειναι αὐτὸν διαπορένεσθαι τὰς παρόδας, ἐπεὶ δὲ εἰς μέσας τὰς δυσχωρίας ἦγον, ἄφνω τὴν ἐπίθεσιν ἐποιῶντο, καὶ πολλὰς μὲν ἀμαξιάδας λίθους ἐπενύλιον, οἱ προσπίπτοντες ἄφνω τοῖς Μακεδόσι, πολλὰς διέφθειρον· ἐν ὀλίγοις δ' ἀπὸ τῶν κρημνῶν ἀκοντίζοντες εἰς τετυκνωμένους, ἐν ἀπετύγχανον τῶν σκοπῶν· ἄλλοι δ' ἐκ χειρὸς τοῖς λίθοις βάλλοντες τὰς βιαζομένους τῶν Μακεδόνων ἀνέτελλον. πολλὰ δ' αὐτοῖς τῆς δυσχωρίας συνεργάσης, ἐπλεονέκταν, καὶ συχνὰς μὲν ἀπέκτεινον, ἐν ὀλίγῃς δὲ κατετίτρωσκον. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος τῇ δεινότητι τῶν πάθους ἀδυνατῶν βοηθεῖν, καὶ θεωρῶν μὴδένα τῶν πολεμίων μῆτε τεθνηκότα μῆτε ὅλως τετρωμένον, τῶν δὲ ἰδίων ἀπολωλότας μὲν πολλὰς, κατατετρωμένους δὲ σχεδὸν ἅπαντας τὰς προσβαλόντας, ἀνεκαλέσατο τῇ σάλπιγγι τὰς στρατιώτας ἀπὸ τῆς μάχης. ἀναχωρήσας δὲ ἀπὸ τῶν παρόδων εὐδίᾳς τριακοσίαις, κατεστρατοπέδευσε, καὶ παρὰ τῶν ἐγχωρίων ἐπυνθάνετο μή τις ἑτέρα ἐστὶ διεμβολή. πάντων δ' ἀποφαινομένων δόδοι μὲν μηδεμίαν ἄλλην ὑπάρχειν, περίοδον δὲ εἶναι πολλῶν ἡμερῶν· ἀσυχρὸν εἶναι νομίσας ἀτάφως ἀπολεπεῖν τὰς τετελευτηκότας, καὶ τὴν αἰτησιν τῶν νεκρῶν ἔσαν ὀρῶν ἀσχήμονα καὶ περιέχεσσαν ἥττης ὁμολογήσιν, προσέταξεν ἀπαγαγεῖν ἅπαντας τὰς αἰχμαλώτας. ἐν δὲ τούτοις ἦκεν ἀπαγόμενος ἀνὴρ δίγλωττος, εἰδὼς τὴν Περσικὴν διάλεκτον· ἔτος δὲ ἑαυτὸν ἀπεφαίνετο Λύκιον μὲν εἶναι τὸ γένος, αἰχμαλῶτον δὲ γενόμενον ποιμαίνειν

cap. 68.
Progressus
versus Per-
siam usque ad
Susiades pe-
tras,

dum angustias, ab Ariobarzane obsessas, per-rumpere conatur, cum ingenti clade repellitur.

E captivis
unum alia via
secutus, an-
gustias supe-
rat, & Ariobarzanem op-
κατὰ primit.

κατὰ τὴν ὑποκειμένην ὀρεινὴν ἔτη πλείων δι' ἣν αἰτίας
ἐμπειρον γενέσθαι τῆς χώρας, καὶ δύνασθαι τὴν δύναμιν
ἀγαγεῖν διὰ τῆς καταδένδρου, καὶ κατόπιν ποιῆσαι τῶν
τηρέντων τὰς παρόδας. ὁ δὲ βασιλεὺς, μεγάλας δωρεάς
τιμῆσειν ἐπαγγεिलाμένος τὸν ἄνδρα, τότε καὶ θηγεμένη
διήλθεν ἐπιπόνως τὴν ὀρεινὴν νυκτὸς, πολλὴν μὲν πατή-
σας χιῶνα, πᾶσαν δὲ κρημνώδη χώραν περάσας, χαρά-
δραις βαθείαις καὶ πολλαῖς φάραγξι διειλημμένην. ἐπι-
φανείς δὲ ταῖς προφυλακαῖς τῶν πολεμίων, τὰς μὲν πρῶ-
τας κατέκοψε, τὰς δ' ἐπὶ τῆς δευτέρας φυλακῆς τεταγ-
μένους ἐζώργησε· τὰς δὲ τρίτας τρεψάμενος, ἐκράτησε τῶν
παρόδων, καὶ τὰς πλείους τῶν περὶ τὸν Ἀριοβαρζάνην
ἀπέκτεινε.

cap. 69. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τὴν Περσέπολιν προάγων, κα-
τὰ τὴν ὁδὸν ἐπισολὴν ἐκομίσατο παρὰ τῷ κυριεύοντος τῆς
πόλεως Τηριδάτη. ἐν ταύτῃ δ' ἦν γεγραμμένον, ἔαν
Τεριδάτης ἀποδοῖ τὴν Περσέπολιν, κύριος ἔσται ταύτης ὑπ' αὐτῷ το-
μαδοθείσης. διόπερ ὁ Ἀλέξανδρος κατὰ σπεδὴν ἦγε τὴν
δύναμιν, καὶ τὸν Ἀράξην ποταμὸν ζεύξας, διεβίβασε
τὰς στρατιάς.

cap. 70. Τὴν δὲ Περσέπολιν, μητρόπολιν ἔσαν τῆς Περσῶν
βασιλείας, ἀπέδειξε τοῖς Μακεδόσι πολεμίαν τῶν κατὰ
τὴν Ἀσίαν πόλεων, καὶ τοῖς στρατιώταις ἔδωκεν εἰς διαρ-
παγὴν, χωρὶς τῶν βασιλείων. πλεσιωτάτης δ' ἔσης τῶν
ἐκ τῶν πόλεων χρόνων παντοίας εὐδαιμονίας, οἱ Μακεδόνες
ἐπήεσαν, τὰς μὲν ἄνδρας πάντας Φονεύοντες, τὰς δὲ
μητρίδας διαρπαζόντες, πολλὰς μὲν τοῖς πλήθεσιν ὑπαρχέ-
σας, κατασκευῆς δὲ καὶ κόσμου παντοίας γεμέσας. ἡ μὲν
ἔν Περσέπολιν, ὅσων τῶν ἄλλων πόλεων ὑπερεῖχεν εὐδαι-
μονία, τοσούτον ὑπερεβάλετο τὰς ἄλλας τοῖς ἀτυχήμασιν.

cap. 71. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος παρελθὼν εἰς τὴν ἄκραν, παρέλαβε
τὰς ἐν αὐτῇ θησαυράς. ἔτοι δὲ ἀπὸ Κύρου τῷ πρώτῳ
Περσῶν βασιλεύσαντος, μέχρι τῶν ὑποκειμένων καιρῶν,
ἡθροισμένων τῶν προσόδων, ἔγεμον ἀργύρου τε καὶ χρυ-
σίου. εὐρέθησαν γὰρ ἐν αὐτοῖς δώδεκα μυριάδες ταλάν-
των, εἰς ἀργυρίᾳ λόγον ἀγομένους τῷ χρυσίῳ. βυλόμενος

δὲ τῶν
εἰς τὸν
φυλάττει
νος καὶ
δός, τῶ
τέτοις
πάντα
γὰρ αὐ
τοῖς,

ἐπιτε
σε, τ
ποτε
νοντι
τὰς
σῶν
εἰπε
μέ
σί
βρ
ἐν
αὐ
εἰ
κ
τ
τ

δε

δὲ τῶν χρημάτων ἃ μὲν μεθ' ἑαυτὴ κομίζειν πρὸς τὰς
 εἰς τὸν πόλεμον χρείας, ἃ δ' εἰς Σάσα καταδέδαι, καὶ
 φυλάττειν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, μετεπέμψατο ἐκ Βαβυλῶ-
 νος καὶ Μεσοποταμίας, ἔτι δὲ ἐκ Σάσων ἡμίωνων πλῆ-
 θος, τῶν μὲν ἀχθοφόρων, τῶν δὲ ζευγιδῶν, πρὸς δὲ
 τέτοις καμήλας ἀχθοφόρας τριαχιλάς· καὶ διὰ τέτων
 πάντα ἀπεκόμισεν εἰς τὰς προκριθέντας τόπας. σφόδρα
 γὰρ ἀλλοτρίως ἔχων πρὸς τὰς ἐγχώριος, ἠπίκει δὲ αὐ-
 τοῖς, καὶ τὴν Περσέπολιν εἰς τέλος ἔσπευδε καταφθεῖραι.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἐπινίκια τῶν καθορθωμάτων
 ἐπιτελῶν, θυσίας τε μεγαλοπρεπεῖς τοῖς θεοῖς συνετέλε-
 σε, καὶ τῶν Φίλων λαμπρὰς ἐσιάσεις ἐποιήσατο. καὶ δὴ
 ποτε τῶν ἐταίρων ἐνωχμένων, καὶ τῶ μὲν πότε προβαί-
 νοντος, τῆς δὲ μέθης προΐσσης, κατέσχε λύσσα ἐπὶ πολὺ
 τὰς ψυχὰς τῶν οἰνωμένων. ὅτε δὴ καὶ μία τῶν παρ-
 σῶν γυναικῶν, ὄνομα μὲν Θαῖς, Ἀττικὴ δὲ τὸ γένος,
 εἶπε κάλλισον Ἀλεξάνδρῳ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν πεπραγ-
 μένων ἔσεσθαι, ἐὰν κωμάσας μετ' αὐτῶν ἐμπρήσῃ τὰ βα-
 σίλεια, καὶ τὰ Περσῶν περιβόητα γυναικῶν χεῖρες ἐν
 βραχεὶ καιρῷ ποιήσασιν ἄφαντα. τῶν δὲ ῥηθέντων εἰς
 ἄνδρας νέες, καὶ διὰ τὴν μέθην ἀλόγως μεταωριζομένους,
 ὡς ἐκός, ἄγειν τις ἀνεβόησε, καὶ δῆδας ἄπτειν, καὶ τὴν
 εἰς τὰ τῶν Ἑλλήνων ἱερὰ παρανομίαν ἀμύνασθαι παρ-
 κελεύετο. συνεπευφημένων δὲ καὶ ἄλλων, καὶ λεγόν-
 των μόνῳ τὴν πρᾶξιν ταύτην προσήκειν Ἀλεξάνδρῳ, καὶ
 τῷ βασιλέως συνεξαρθέντος τοῖς λόγοις, πάντες ἀνεπή-
 δησαν ἐκ τῶ πότε, καὶ τὸν ἐπινίκιον κῶμον ἄγειν Διο-
 νύσῳ παρήγγειλαν. ταχὺ δὲ πλήθους λαμπαδῶν ἀθροι-
 θέντος, καὶ γυναικῶν μασσεργῶν εἰς τὸν πότον παρελθι-
 μένων, μετ' ὧδης καὶ αὐλῶν καὶ συρίγγων προῆγεν ὁ
 βασιλεὺς ἐπὶ τὸν κῶμον, καθηγμένης τῆς πράξεως Θαί-
 δος τῆς ἐταίρας. αὕτη δὲ μετὰ τὸν βασιλέα πρώτη τὴν
 δῆδα καιομένην ἠμόντισεν εἰς τὰ βασίλεια· καὶ τῶν ἄλ-
 λων τ' αὐτὰ πραξάντων, ταχὺ πᾶς ὁ περὶ τὰ βασίλεια
 τόπος κατεφλέχθη, διὰ τὸ μέγεθος τῆς φλογός· καὶ τὰ
 πάντων παραδοξότατον, τὸ Ξέρξε τῷ Περσῶν βασιλέως
 γινόμενον ἀσέβημα περὶ τὴν ἀπόπολιν τῶν Ἀθηναίων,
 μία

cap. 72.
 Victoriā Alex-
 ander fe-
 stis & com-
 sationibus ce-
 lebrat, inter
 quas vino in-
 ebriatus &
 Thaidis ex-
 hortatione im-
 pulsus arcem
 regiam incen-
 dio delet.

μία γυνή πολίτη τῶν ἀδικοφθέντων, ἐν παιδιᾷ πολλῆς ὕπερον ἔτεσι μετῆλθε τοῖς αὐτοῖς πάθεσιν.

cap. 73.
Tum urbes
Persiæ sub-
git, & castra
in Dariūm
mouet, qui
Bastra conflu-
gerat.

Ἀλέξανδρος δὲ ἀπὸ τῶν γενομένων, τὰς κατὰ τὴν Περσίδα πόλεις ἐπῆλθε, καὶ τὰς μὲν βία χειρ-
σάμενος, τὰς δὲ διὰ τὴν ἰδίαν ἐπιείκειαν προσαγόμενος,
ἀνεξεύξεν ἐπὶ τὸν Δαρεῖον. ἔτος δ' ἐπεβάλετο μὲν αἰσθη-
ζειν τὰς ἐκ τῆς Βακτριανῆς καὶ τῶν ἄλλων σατραπειῶν
δυνάμεις· καταταχόμενος δὲ, καὶ μετὰ τρισμυρίαν Περ-
σῶν τε καὶ μυριοφόρων Ἑλλήνων τὴν Φυγὴν εἰς τὰ Βα-

Sed Bessus,
regionis sa-
trapa, Dari-
um, ante A-
lexandri ad-
uentum, dolo
captum ob-
truncat.

κτρα ποιέμενος, ὑπὸ Βῆσσε τῷ Βάκτρων σατράπῃ κατὰ
τὴν ἀναχώρησιν συλληφθεὶς ἐδόλοφονήθη. ἄρτι δ' αὖ-
τὲ τετελευτηκότες, Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν ἱππέων ἐπι-
διάκων, καὶ τὸν Δαρεῖον τετελευτηκότα καταλαβών, τῆς
βασιλικῆς ταφῆς ἠξίασεν. ὡς δ' ἔνιοι γεγράφασι,
ἔμπυν ἐτι καταλαβών, τοῖς μὲν αὐτοχρήμασι αὐτῷ συν-
ῆλθον, παρακληθεὶς δὲ ὑπὸ τῷ Δαρεῖ μετελθεῖν τὸν
φόνον, καὶ καθομολογήσας, ἐδωξε τὸν Βῆσσον· ἐκείν-
ος δὲ πολὺ προειληφότος, καὶ συμφυγόντος εἰς τὴν Βακτρι-
ανήν, ἀπογνῶς τὸν τῶν πολεμίων διωγμόν.

327 ante Chr.

cap. 74.
Bessus, in
Bactrianam e-
lapsus populo
libertatis vin-
dicandæ au-
ctor est, &
rex creatur.

Βῆσσος μὲν μετὰ τὴν Δαρεῖς τελευτὴν μετὰ Να-
βαρζάνη καὶ Βαρξάεντος καὶ πολλῶν ἄλλων διαφυγῶν
τὰς Ἀλεξάνδρου χεῖρας, διήμειν μὲν εἰς τὴν Βακτριανήν,
ἀποδεδειγμένος δὲ ταύτης Σατραπῆς ὑπὸ Δαρεῖς, καὶ τοῖς
πλήθεσι γεγωνὸς γνώριμος διὰ τὴν ἀρχὴν, παρεκάλει τὰ
χώραν αὐτοῖς πολλὰ συνεργήσιν, ἔσαν δυσείβολον, καὶ
πλήθος ἱκανὸν ἔχουσιν ἀνδρῶν εἰς κατάκτησιν τῆς αὐτο-
νομίας· ἐπαγγελλόμενος δὲ καθηγήσεται τῷ πολέμῳ, καὶ
τὸ πλήθος ἱκανῶς πείσας, ἀνέδειξεν αὐτὸν βασιλέα.
ἔτος μὲν ἐν στρατιῷτας τε κατέγραψε, καὶ πλήθος ὅπλων
κατεσκεύαζε, καὶ τὰ ἄλλα φιλοτίμως πρὸς τὴν κατεπεί-

Alexander
suos, qui, Da-
rio occiso, re-
ditum in pa-
triam para-
bant, oratio-
ne donisque
ad novam ex-
peditionem
concitat.

γεσσαν χρεῖαν παρεσκευάζετο. Ἀλέξανδρος δ' ὁρῶν τὰς
Μακεδόνας τέλος τῆς στρατείας τὴν Δαρεῖς τελευτὴν τὰτ-
τοντας, καὶ μετεώρης ὄντας πρὸς τὴν εἰς τὴν πατρίδα
ἐπ' αὐτὸν, τότε μὲν αἰσθησάσας εἰς ἐκκλήσιαν, καὶ λόγοις
οἰκείοις παρορμήσας, ἐντειλεῖς πρὸς τὴν ὑπολειπομένην
στρατείαν παρεσκευάσας τὰς δ' ἀπὸ τῶν Ἑλληνίδων πό-
λεων συμμαχήσαντας συναγαγών, καὶ περὶ τῶν πεπραγ-
μένων

μένων ἐπὶ
ἐκ τῶν
μυρῶν ἐκ
ἀπέλυσεν
τὰς πα-
τρίδας
τῆς στρα-
τίας το-
τας, ἵ-
κει τὴν
γὰρ
λαίαν
στρα-
τείαν
μυρῶν
παρὰ
τῶν
νεο-
τῆς
στ-
α-
γ-
ε-

ἰένων ἐπαινέσας, ἀπέλυσε μὲν τῆς στρατείας, ἐδωρήσατο δὲ τῶν μὲν ἱππέων ἑκάσῳ τάλαντον, τῶν δὲ πεζῶν ἑκάστῳ δέκα· χωρὶς δὲ τέτων, τὰς τε ὀφειλομένους μισθὰς ἐπέλυσε, καὶ τὰς κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν μέχρι τῆς εἰς τὰς πατρίδας καθόδου προσέθηκε. τῶν δ' ἐλομένων ἐν τῇ στρατίᾳ τῇ μετὰ τῆ βασιλείας μένειν ἐδωκεν ἑκάσῳ τρία τάλαντα. μεγάλαις δὲ δωρεαῖς ἐτίμησε τὰς στρατιώτας, ἅμα μὲν φύσει μεγαλόψυχος ὢν, ἅμα ἐκ τῆ διώξει τῆ Δαρείου πολλῶν χρημάτων κεκυριευκώς. περὰ μὲν γὰρ τῶν γαστροφυλακέντων παρέλαβεν ὀπτακισχιλίων τάλαντων ἀριθμόν· χωρὶς δὲ τέτων, τὰ νημηθέντα τοῖς στρατιώταις σὺν τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐκπώμασιν ὑπῆρχε μυρία καὶ τρισχίλια τάλαντα· τὰ δὲ διακλαπέντα καὶ ἀρπαχθέντα, πλείω τῶν ἐιρημένων ὑπενόειτο.

Ἀλέξανδρος δὲ τὴν Ἑρκανίαν καὶ τὰ συνορίζοντα τῶν ἑθνῶν ταύτῃ τῇ χώρᾳ Ἀριμασπὲς τὰς ὀνομαζομένης Παροπαμισάδας προσηγάγετο. Ἐντεῦθεν ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν, προῆγεν εἰς τὴν Βακτριανήν, ἀγκῶν τὸν Βῆσσον διάδημά· τε ἀνέκληφέναι, καὶ δυνάμεις ἀθροίζειν. καὶ τὰ μὲν περὶ Ἀλέξανδρον ἐν τέτοις ἦν. οἱ δ' εἰς τὴν Ἀρείαν ἀπεσπασμένοι στρατηγοί, καταλαβόντες τὰς ἀφεισηκότας δυνάμεις ἀξιολόγους ἡθροικότας, καὶ στρατηγὸν ἔχοντας Σατιβαρζάνην, ἄνδρα στρατηγικόν, καὶ ἀνδρεῖα διαφέροντα, κατεστρατοπέδευσαν πλησίον τῶν πολέμιων. γινομένων δὲ πολλῶν ἀκροβολισμῶν, μέχρι μὲν τίνος μάχαι κατ' ὀλίγας ἐγίνοντο, μετὰ δὲ ταῦτα παρατάξεως γενομένης, καὶ τῶν Βαρβάρων ἰσόμαχον ποικντων τὸν κίνδυνον, ὁ τῶν ἀποστατῶν στρατηγὸς Σατιβαρζάνης, ἀφελὼν ταῖς χερσὶ τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν κράνος, καὶ δειξας αὐτὸν ὅς ἦν, προεκαλέσατο τὸν βελομένον τῶν στρατηγῶν μονομαχεῖν. ὑπακούσαντος δὲ τῷ Ἐριγύει, καὶ γενομένης μάχης ἡρωϊκῆς, συνέβη νικῆσαι τὸν Ἐριγύιον. οἱ δὲ Βάρβαροι, διὰ τὸν τῷ στρατηγῷ θάνατον καταπλαγέντες, καὶ λαβόντες τὴν ἀσφάλειαν, παρέδωκαν ἑαυτοὺς τῷ βασιλεῖ. Βῆσπος δὲ ἑαυτὸν ἀναδεδειχώς βασιλέα τοῖς θεοῖς ἔδυσσε, καὶ τὰς φίλας παραλαβὼν εἰς τὴν εὐωχίαν, κατὰ τὸν πότον διημέχετο πρὸς τινα τῶν ἐταίρων, ὄνομα Βαγωδάραν. τῆς δὲ Φιλοτιμίας ἐπὶ πλέον προελ-

326 ante Chr.
Alexander
in Bactrianam
digreditur ad
opprimen-
dum Bessum.

Satibarzanem
Erigyus, cer-
tamine singu-
lari victum,
occidit.

Bessum cap-
tum Alexan-
der Darii fra-
tri supplicio
afficiendum
tradidit.

μένων ἐπαινέσας, ἀπέλυσε μὲν τῆς στρατείας, ἐδωρήσατο δὲ τῶν μὲν ἱππέων ἐκάσῳ τάλαντον, τῶν δὲ πεζῶν μυᾶς δέκα· χωρὶς δὲ τέτων, τὲς τε ὀφειλομένους μισθὸς ἀπέλυσε, καὶ τὲς κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν μέχρι τῆς εἰς τὰς πατρίδας κατ'ὁδὸν προσέθηκε. τῶν δ' ἐλομένων ἐν τῇ στρατίᾳ τῇ μετὰ τῆ βασιλείᾳ μένειν ἐδωκεν ἐκάσῳ τρία τάλαντα. μεγάλας δὲ δωρεαῖς ἐτίμησε τὲς στρατιώτας, ἅμα μὲν Φύσει μεγαλόφυχος ὦν, ἅμα ἐκ τῇ διώξει τῆ Δαρείῃ πολλῶν χρημάτων κεκυριευκώς. περὰ μὲν γὰρ τῶν γαζοφυλακέντων παρέλαβεν, ὀκτανισχιλίων τάλαντων ἀριθμόν· χωρὶς δὲ τέτων, τὰ νεμηθέντα τοῖς στρατιώταις σὺν τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐκπώμασιν ὑπῆρχε μύρια καὶ τρισχίλια τάλαντα· τὰ δὲ διακλαπέντα καὶ ἀρπαχθέντα, πλείω τῶν ἐιρημένων ὑπενοεῖτο.

Ἀλέξανδρος δὲ τὴν Ὑρκανίαν καὶ τὰ συνορίζοντα τῶν ἐδῶν ταύτῃ τῇ χώρᾳ Ἀριμασπὲς τὲς ὀνομαζόμενης Παροπαμισάδας προσηγάγετο. Ἐντεῦθεν ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν, προήγεν εἰς τὴν Βακτριανήν, ἀκῶν τὸν Βῆσσον ἐιάδημά· τε ἀπειληθέναι, καὶ δυνάμεις ἀθροίζειν. καὶ τὰ μὲν περὶ Ἀλέξανδρον ἐν τέτοις ἦν. οἱ δ' εἰς τὴν Ἀρείαν ἀπεσταλμένοι στρατηγοί, καταλαβόντες τὲς κφεσηκίας δυνάμεις ἀξιολόγους ἡθροικίας, καὶ στρατηγὸν ἔχοντας Σατιβαρζάνην, ἄνδρα στρατηγικόν, καὶ ἀνδρεία διαφέροντα, κατεστρατοπέδευσαν πλησίον τῶν πολεμίων. γινομένων δὲ πολλῶν ἀπροβολισμῶν, μέχρι μὲν τινος μάχαι κατ' ὀλίγας ἐγίνοντο, μετὰ δὲ ταῦτα παρατάξεως γενομένης, καὶ τῶν Βαρβάρων ἰσόμαχον ποιούντων τὸν κίνδυνον, ὁ τῶν ἀποστατῶν στρατηγὸς Σατιβαρζάνης, κφελὼν ταῖς χερσὶ τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν κράνος, καὶ δείξας αὐτὸν ὅς ἦν, προεκαλέσατο τὸν βελομένοιο τῶν στρατηγῶν μονομαχήσαι. ὑπακῆσαντος δὲ τῆ Ἐριγυῖα, καὶ γενομένης μάχης ἡρωϊκῆς, συνέβη νικῆσαι τὸν Ἐριγύιον. οἱ δὲ Βάρβαροι, διὰ τὸν τῆ στρατηγῆς θάνατον αταπλαγέντες, καὶ λαβόντες τὴν ἀσφάλειαν, παρέδωκαν ἑαυτοὺς τῷ βασιλεῖ. Βῆσσος δὲ ἑαυτὸν ἀναδεδειχώς βασιλέα τοῖς θεοῖς ἔδωκε, καὶ τὲς φίλως παραλαβὼν εἰς τὴν εὐαχίαν, κατὰ τὸν πότον διημέχθη πρὸς τινὰ τῶν ἱταίρων, ὄνομα Βαγωδάραν. τῆς δὲ φιλοτιμίας ἐπὶ πλέον προελ-

326 ante Chr.
Alexander
in Bactrianam
digreditur ad
opprimen-
dum Bessum.

Satibarzanem
Erigylius, cer-
tamine singu-
lari victum,
occidit.

Bessum cap-
tum Alexan-
der Darii fra-
tri supplicio
afficiendum
tradidit.

προελθῆσθαι, ὁ μὲν Βῆστος παροξυνθεὶς ἐπεβάλετο τὸν Βαγαδάραον ἀνελεῖν, καὶ ὑπὸ τῶν Φιλων πειθεὶς μετενόησεν. ὁ δὲ τὸν κίνδυνον ἐκφυγὼν, νυκτὸς ἔφυγε πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, τῇ δὲ τότε σωτηρίᾳ καὶ ταῖς δοθησομέναις ὑπ' Ἀλεξάνδρου δωρεαῖς προκληθέντες οἱ μέγιστοι τῶν ἡγεμόνων, συνεφρόνησαν, καὶ συλλαβόντες τὸν Βῆστον, ἀπήγαγον πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον. ὁ δὲ βασιλεὺς τότε μὲν ἐτίμησεν ἀξιολόγοις δωρεαῖς, τὸν δὲ Βῆστον παρέδωκε τῷ ἀδελφῷ τῷ Δαρείῳ καὶ τοῖς ἄλλοις συγγενέσιν εἰς τιμαρίαν. οἱ δὲ πᾶσαν ὕβριν καὶ ἀκίαν προσενηγάμενοι, καὶ τὸ σῶμα κατὰ λεπτὸν συγκόψαντες, τὰ μέλη διεσφενδόνησαν.

cap. 77.
Alexander
luxuria & voluptate diffu-
ere coepit.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀλέξανδρος δόξας ἤδη κενρατκήναι τῆς ἐπιβολῆς, καὶ τὴν βασιλείαν ἀδήριτον ἔχειν, ἤρξατο ζηλῶν τὴν Περσικὴν τρυφήν, καὶ τὴν πολυτέλειαν τῶν Ἀσιανῶν βασιλέων. καὶ πρῶτον μὲν περὶ τὴν αἰλὴν εἶχε ῥαβδόχως Ἀσιαγενεῖς, ἔπειτα τὰς ἐπιφανεστάτας τῶν ἀνδρῶν δορυφορεῖν ἔταξεν, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Δαρεῖος ἀδελφὸς Ὁξάδρης. εἶτα τό, τε Περσικὸν διάδημα περιέθετο, καὶ τὸν διάλευκον ἐνεδύσατο χιτῶνα, καὶ τὴν Περσικὴν ζώνην, καὶ τὰ ἄλλα, πλὴν τῶν ἀναξυρίδιων καὶ τῷ κἀνδύος. διέδωκε δὲ καὶ τοῖς ἐταίροις περιπορφύρας στολὰς, καὶ τοῖς ἵπποις Περσικὰς σκευὰς περιέθηκε. πρὸς δὲ τότε τοὺς τὰς παλλακίδας ὁμοίως τῷ Δαρείῳ περιήγε, τὸν μὲν ἀριθμὸν ἔσας ἐν ἐλάττεσι πλήθει τῶν κατὰ τὰ ἐνιαυτῶν ἡμερῶν, κάλλει δὲ διαπρεπεῖς, ὡς ἂν ἐξ ἀπὸ τῶν τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν γυναικῶν ἐπιλεγόμενας. αὐταὶ δὲ ἐκάστης νυκτὸς περιήεσαν τὴν κλίνην τῷ βασιλεῖ, ἵνα τὴν ἐκλογὴν αὐτὸς ποιήσεται τῆς μελλούσης αὐτῷ συνῆναι. τότε τοὺς μὲν ἐν τοῖς ἐδισμοῖς Ἀλέξανδρος σπανίαν ἐχρήτο, τοῖς δὲ προϋπάρχουσι κατὰ τὸ πλεῖστον ἐνδιέτριβε φοβέμενος τὸ προσκόπτειν τοῖς Μακεδόσιν. ὅμως ἐπολλῶν αὐτῷ μεμψιμοιρέντων, τέρας μὲν ταῖς δωρεαῖς ἐξεράπευεν.

325. 324.
ante Christ.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος Βακτριανὰς ἔχειρα σάτο καὶ Σογδιανὰς, καὶ ἐμβολὴν εἰς τὴν Ἰνδικὴν ἐποίησε. Ἐντεῦθεν ὑπορέψας συνῆψε τοῖς Σασσιανοῖς ὅροι Παρελθὼν δὲ εἰς Σῆσα τὴν μὲν πρεσβυτέραν τῶν Δαρε

Συγγ

θυγατέρων Στάτειραν ἔγημε, τὴν δὲ νεωτέραν Ἡφαισίωνι συνώκησε Δρυπῆτιν· ἔπεισε δὲ καὶ τὰς ἐπιφανεστάτας τῶν Φιλαν. γῆμαι, καὶ συνώκησεν αὐτοῖς τὰς εὐγενεστάτας παρθένους Περσίδας.

Alexandri
nuptiæ cum
Statira.

Κατὰ τῶτον τὸν καιρὸν ἦγον εἰς τὰ Σῆσα τρισμύριοι τῶν Περσῶν, νέοι μὲν παντελῶς ταῖς ἡλικίαις, ἐπιλεγόμενοι δὲ ταῖς τῶν σωμάτων εὐκρεπείαις τε καὶ ῥώμαϊς. κατὰ δὲ τινὰς ἐντολὰς τῆ βασιλέως ἡθροισμένοι, χρόνον ἱκανὸν ἐπιστάτας καὶ διδασκάλους ἐσχηκότες τῶν πολεμικῶν ἔργων· πάντες δὲ Μακεδονικαῖς πανοπλίαις πολυτελῶς κεκοσμημένοι, παρεμβολὴν μὲν ἐποιήσαντο πρὸ τῆς πόλεως· ἐπιδειξάμενοι δὲ τῷ βασιλεῖ τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις ἀσκήσιν καὶ μελέτην, ἐτιμῆθησαν διαφερόντως. τῶν γὰρ Μακεδόνων πρὸς τὴν τῆ Γάγγη ποταμῆ διάβασιν ἀντειπόντων, καὶ πολλὰς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καταβοώντων, καὶ τὴν ἐξ Ἀμμωνος γένεσιν διασυρόντων, τῷτο τὸ σύστημα κατεσκεύασεν ἐκ μιᾶς μὲν ἡλικίας τῶν Περσῶν καὶ ὁμοίας συνετηκός, δυνάμενον δὲ ἀντίταγμα γενέσθαι τῇ Μακεδονικῇ Φάλαγγι. Πολλὰς δὲ τῶν σατραπῶν κατηγορηθέντας ἀνεῖλε· ἔπειτα ἐπιλέξας τὰς πρεσβυτάτας τῶν πολιτῶν, ἀπέλυσεν τῆς στρατείας, ὄντας ὡς μυρίας. πυνδανόμενος δὲ πολλὰς αὐτῶν εἶναι καταδανείας, ἐν ἡμέρᾳ μίᾳ τὰ δάνεια βραχὺ λείποντα τῶν μυρίων ταλάντων διέλυσε. τῶν δὲ ἀπολειπομένων Μακεδόνων ἀπειθόντων, καὶ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καταβοώντων, παροξυνθεὶς κατηγορήσεν αὐτῶν τεθαρόνηκός. καταπλήξαμενος δὲ τὸ πλῆθος, ἐτόλμησεν αὐτὸς καταβὰς ἀπὸ τῆ βήματος, τὰς αἰτίας τῆς ταραχῆς ταῖς ἰδίαις χερσὶ παραδῆναι τοῖς ἐκπρήταϊς πρὸς τὴν τιμωρίαν. ἐπὶ πολὺ δὲ τῆς διαφορᾶς αὐξανομένης, ὁ μὲν βασιλεὺς ἐκ τῶν ἐκλελεγμένων Περσῶν ἡγεμόνας κατέστησε, καὶ τέττας προῆγεν ἐπὶ τὸ πρωτεῖον· οἱ δὲ Μακεδόνες μετανοήσαντες, καὶ πολλὰ μετὰ δακρύων δεηθέντες, μόγις ἔπεισαν τὸν Ἀλέξανδρον αὐτοῖς διαλλαγῆναι.

cap. 108.

xxx m. juvenum Persarum, ad artem bellicam exercitatorum.

cap. 109.

Militiæ vacatio ætate provecioribus data,

In seditiosos severissime animadversum.

Ἄντὸς δὲ εἰς τὸν τῶν ἀπολελυμένων ἀριθμὸν ἀνεπλήρωσεν ἐκ τῶν Περσῶν, καὶ χιλίας αὐτῶν εἰς τὰς περὶ τὴν αὐλὴν ἔταξεν ὑπασπιστάς· καὶ τὸ σύνολον ἐχ' ἥττας εἰς πέντε τῶν Μακεδόνων ὑπέλαβεν. ἡμε δὲ κατὰ τῶτον

cap. 110.

Imminutæ copiae multis augmentis explentur.

τὸν

Susis profectus rex, iter persequitur per Caras,

Sittam, Sambana,

Celonas,

Bagistamen, & vicinam regionem:

denique Ec-batana Mediae attingit, ubi diutius subsistit.

Hic Hephæstio moritur, cujus corpus Babylonem deferitur.

τὸν καιρὸν καὶ Πευκέτης, ἄγων Πέρσας τοξότας καὶ σφενδονήτας δισμυρίδας· καταμίξας δὲ τέτρες τοῖς προϋπάρχουσι στρατιώταις, τῇ καινότητι τῆς καινοτομίας κατεσκευάσας τὴν ὅλην δύναμιν κεκραμένην καὶ ἀρμόζουσαν τῇ ἰδίᾳ προαίρεσει. τῶν δὲ Μακεδόνων ἐκ τῶν αἰχμαλωτῶν γεγεννηκότων υἱὰς, τὸν ἀριθμὸν τῶν παίδων ἀκριβῶς ἐσπέψατο. ὄντων δ' αὐτῶν σχεδὸν μυρίων, ἅπασι τὰς ἀρμόζουσας πρὸς τροφὴν ἐλευθέριον συντάξεις ἀπομερίσας, τέτοις μὲν παιδευτὰς ἐπέστησε τὰς διδάζοντας τὴν ἀρμόζουσαν παιδείαν· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν, προῆγεν ἐκ τῶν Σάσων καὶ διαβὰς τὸν Τίγριν, ἐν ταῖς Κάραις καλεμέσαις κώμαις κατεστρατοπέδευσεν. ἐξῆς δ' ἐν ἡμέραις σέτταρσι τῇ Σίταν διανύσας, ἦκεν εἰς τὰ καλέμενα Σάμβανα. ἐν ταῦτα δὲ μείνας ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ προσαναλαβὼν τὴν δύναμιν, τριταῖος εἰς τὰς Κέλωνας προσαγορευομένης ἦκεν, ἐν ᾧ μέχρι νῦν διαμένει γένος Βοιωτίου, κατὰ μὲν τὴν Ξέρξης στρατεῖαν ἀνάστατον γεγονὸς, μεμνημένον δ' ἔτι τῶν πατρίων νόμων. ὄντες γὰρ ἔτοι διΨωνοὶ, τῇ μὲν ἐτέρᾳ διαλέκτῳ ἐξωμοιῶθησαν τοῖς ἐγχωρίοις, τῇ δ' ἐτέρᾳ πλείσας τῶν Ἑλληνικῶν λέξεων διετήρην, καὶ τῶν ἐπιτηδεύματων ἕνια διεφύλαττον. τέλος δὲ προσμείνας ἡμέρας ἀνέξευξε, καὶ παρεγγλίνας τὴν ὑποκειμένην ὁδόν, θεὰς ἔνεκεν ἦλθεν εἰς τὴν ὀνομαζομένην Βαγισάμην, θεοπρεπιάτην τε χώραν ἔσαν, καὶ πλήρη καρπύμων δένδρων, καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν ἀνηκόντων. μετὰ δὲ ταῦτα, παρελθὼν εἰς τινα χώραν δυναμένην ἐκτρέφειν ἀγέλας παμπληθεῖς ἵππων, (ἐν ᾗ τὸ παλαιὸν ἔφασαν ἐκατὶδεκα μυριάδας ἵππων γεγονέναι φορβάδων, κατὰ δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου παρυσίαν ἕξ μόναι μυριάδες ἠριθμήθησαν) ἐνταῦθα διαμείνας ἡμέρας τριάκοντα, ἐβδομαῖος διήρυσεν εἰς Ἐκβάτανα τῆς Μηδίας. ταύτης δὲ Φασιδιοσίων μὲν καὶ πεντήκοντα εαδίων τὴν περίμετρον ὑπάρχειν, βασιλεία δ' ἔχειν τῆς ὅλης Μηδίας, καὶ θησαυρὸς πολλῶν χρημάτων. ἔνθα δὴ χρόνον τινα τὴν δύναμιν ἀναλαβὼν, ἀγωνίας τε θυμελικὰς ἐποίει καὶ πότους συνεχεῖς τῶν φίλων, ἐν οἷς Ἡφαισίων ἀκαίροις μέθαις χρησάμενος, καὶ περιπεσὼν ἀρρώστια, τὸν βίον ἐξέλειπεν. ὁ δὲ βασιλεὺς χαλεπῶς ἐνέγκας τὸ συμβᾶν, τὸ σῶμα τῷ

ΤΕΤΕ-

τετελευτηκότος Περδίκκα παρέδωκεν εἰς Βαβυλῶνα κομίσαι, βεβλόμενος ἐπιφανεσάτην αὐτῇ ποιήσασθαι τὴν ταφὴν.

ὁ δ' Ἀλέξανδρος, τῶν Κοσσαίων ἀπειθέωντων, ἐσράτευσεν ἐπ' αὐτὰς ἐνζώνῃ τῇ δυνάμει. καὶ καταπεπολεμηκώς αὐτὰς, ἀνέζευξε μετὰ τῆς δυνάμεώς καὶ προῆγεν ἐπὶ τῆς Βαβυλῶνος. τῶν δὲ ἐγχωρίων, κατὰ πᾶν καὶ πρότερον, Φιλανδράπως ὑποδεχομένων τὰς στρατιώτας, ἅπαντες ὤρμησαν πρὸς ἀνέσιν καὶ τρυφῇ, πολλῆς τῶν ἐπιτηδείων παρεσκευασμένης δαψιλείας.

Κατὰ δὲ τῶτον τὸν χρόνον ἐξ ἀπάσης σχεδὸν τῆς οἰκουμενῆς ἦγον πρέσβεις, οἱ μὲν συγκαίροντες ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν, οἱ δὲ σεφανῆντες, ἄλλοι δὲ Φιλίας καὶ συμμαχίας τιθέμενοι, πολλοὶ δὲ δωρεὰς μεγαλοπρεπεῖς κομίζοντες· τινὲς δὲ ὑπὲρ τῶν ἐγκαλεσμένων ἀπολογούμενοι· χωρὶς γὰρ τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας ἐθνῶν καὶ πόλεων, ἔτι δὲ δυνατῶν, πολλοὶ καὶ τῶν ἐκ τῆς Ἑυρώπης καὶ Λιβύης κατήντησαν· ἐκ μὲν Λιβύης Καρχηδόνιοι καὶ Λιβυφοίνικες, καὶ πάντες οἱ τὴν παράλιον οἰκῶντες μέχρι τῶν Ἡρακλείων· ἐκ δὲ τῆς Ἑυρώπης αἱ τε τῶν Ἑλληνικῶν πόλεις ἐξέπεμψαν, καὶ Μακεδόνες· ἔτι δὲ Ἰλλυριοὶ, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀδρίαν οἰκόντων οἱ πλείους, τὰ τε Θράκια γένη, καὶ τῶν πλησιοχώρων Γαλατῶν, ὧν τότε πρῶτον τὸ γένος ἐγνώσθη παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπογραφῇ λαβὼν τῶν πρέσβεων, διέταξε τοῖς μὲν πρώτοις δίδοναι τὰς ἀποκρίσεις, καὶ τοῖς ἐξῆς ἀκασί. καὶ πρώτοις μὲν ἐχρημάτισε τοῖς ὑπὲρ τῶν ἱερῶν παραγεγενημένοις, δευτέροις δὲ τοῖς περὶ τῶν δωρεῶν ἦκασιν, ἐξῆς δὲ τοῖς ἀμφισβητήσεως ἔχουσι πρὸς τὰς ὁμόρους, τετάρτοις δὲ τοῖς περὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἦκασιν, πέμπτοις δὲ τοῖς ἀντιλέγουσι περὶ τῆς κατὰ τὴν Φυγαδῶν. τοῖς μὲν ἔν Ἠλείοις πρώτοις ἐχρημάτισεν, εἰτ' Ἀμμωνιεῦσι καὶ Δελφοῖς καὶ Κορινθίοις, ἔτι δὲ Ἐπίδαιυροις, καὶ τοῖς ἄλλοις, κατὰ τὴν δόξαν τῶν ἱερῶν προκρίναν τὰς ἐντεύξεις. πάσαις δὲ ταῖς πρεσβείαις Φιλοτιμηθεὶς κεχαρισμένος δῆναι τὰς ἀποκρίσεις, εὐαρεστούμενος ἀπέλυσε κατὰ τὸ δυνατόν.

Cossæis sub-
actis Babylo-
nem se reci-
pit.

322 ante Chr.
cap. 113.
Babylone con-
venerunt uni-
dique legati,

quos Alexan-
der, in classes
divisos, ordi-
ne in collo-
quium admit-
tit.

κατὰ τὴν ὑποκειμένην ὀρεινὴν ἔτη πλείω· δι' ἣν αἰτίαν
ἐμπειρον γενέσθαι τῆς χώρας, καὶ δύνασθαι τὴν δόναμιν
ἀγαγεῖν· διὰ τῆς καταδένδρου, καὶ κατόπιν ποιῆσαι τῶν
τηρέντων τὰς παρόδας· ὁ δὲ βασιλεὺς, μεγάλας δωρεαῖς
τιμῆσαι ἐπαγγειλάμενος τὸν ἄνδρα, τότε κατηγεμένῳ
διήλθεν ἐπιπόνως τὴν ὀρεινὴν νυκτός, πολλὴν μὲν πατή-
σας χιτῶνα, πᾶσαν δὲ κρημνώδη χώραν περάσας, χαρά-
δραις βαθεύαις καὶ πολλαῖς Φάραγξι διειλημμένην· ἐπι-
Φανείς δὲ ταῖς προφυλακαῖς τῶν πολεμίων, τὰς μὲν πρῶ-
τας κατέκοψε, τὰς δ' ἐπὶ τῆς δευτέρας Φυλακῆς τεταγ-
μένους ἐξώγησε· τὰς δὲ τρίτας τρεψάμενος, ἐπράτησε τῶν
παρόδων, καὶ τὰς πλείους τῶν περὶ τὸν Ἀριοβαρζάνην
ἀπέκτεινε.

cap. 69.

Hinc Perse-
polin conten-
dens literas a
Teridate acci-
pit, qui urbem
tradere polli-
cetur.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τὴν Περσέπολιν προάγων, κα-
τὰ τὴν ὁδὸν ἐπισολὴν ἐκομίσατο παρὰ τῷ κυριεύοντος τῆς
πόλεως Τηριδάτη· ἐν ταύτῃ δ' ἦν γεγραμμένον, ἐὰν
παραγενόμενος Φθάσῃ τὰς ἐπιβαλλομένους διατηρῆσαι Δα-
ρεῖον τὴν Περσέπολιν, κύριος ἔσαι ταύτης ὑπ' αὐτῷ πα-
ραδοθείσης· διόπερ ὁ Ἀλέξανδρος κατὰ σπαδὴν ἦγε τὴν
δύναμιν, καὶ τὸν Ἀράξην ποταμὸν ζεύξας, διεβίβασε
τὰς στρατιώτας.

cap. 70.

Persepolis vi
capta & vasta-
ta,

Τὴν δὲ Περσέπολιν, μητρόπολιν ἦσαν τῆς Περσῶν
βασιλείας, ἀπέδειξε τοῖς Μακεδόσι πολεμίαν τῶν κατὰ
τὴν Ἀσίαν πόλεων, καὶ τοῖς στρατιώταις ἔδωκεν εἰς διαρ-
παγὴν, χωρὶς τῶν βασιλείων· πλεσιωτάτης δ' ἔσης τῶν
ἐκ τὸν ἥλιον, καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ὅσων πεπληρωμέναν
ἐκ παλαιῶν χρόνων παντοίας εὐδαιμονίας, οἱ Μακεδόνες
ἐπήρσαν, τὰς μὲν ἄνδρας πάντας Φονεύοντες, τὰς δὲ
κτῆσεις διαρπάζοντες, πολλὰς μὲν τοῖς κλήθεσιν ὑπαρχέ-
σας, κατασκευῆς δὲ καὶ κόσμου παντοίῃς γεμέσας· ἡ μὲν
ἐν Περσέπολιν, ὅσῳ τῶν ἄλλων πόλεων ὑπερεῖχεν εὐδαι-
μονία, τοσούτον ὑπερεβάλετο τὰς ἄλλας τοῖς ἀτυχήμασιν.

cap. 71.

Arx regia ex-
empta a prae-
da.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος παρελθὼν εἰς τὴν ἄκραν, παρέλαβε
τὰς ἐν αὐτῇ θησαυράς· ἔτοι δὲ ἀπὸ Κύρου τῷ πρώτῳ
Περσῶν βασιλεύσαντος, μέχρι τῶν ὑποκειμένων καιρῶν,
ἡθροισμένων τῶν προσόδων, ἔγεμον ἀργύρου τε καὶ χρυ-
σί· ἐυρέθησαν γάρ ἐν αὐτοῖς δώδεκα μυριάδες ταλάν-
των, εἰς ἀργυρί· λόγον ἀγομένους τῷ χρυσί· βεβλόμενος
δὲ

δὲ τῶν χρημάτων ἃ μὲν μεθ' ἑαυτῇ κομίζειν πρὸς τὰς εἰς τὸν πόλεμον χρείας, ἃ δ' εἰς Σῶσα καταθέσθαι, καὶ φυλάττειν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, μετεπέμψατο ἐκ Βαβυλῶνος καὶ Μεσοποταμίας, ἔτι δὲ ἐκ Σάσων ἡμιόνων πλῆθος, τῶν μὲν ἀχθοφόρων, τῶν δὲ ζευγитῶν, πρὸς δὲ τέτοις καμήλας ἀχθοφόρους τριαχιλάς· καὶ διὰ τέτων πάντα ἀπεκόμισεν εἰς τὰς προκρινέντας τόπας. σφάδρα γὰρ ἀλλοτρίως ἔχων πρὸς τὰς ἐγχωρίας, ἤπιζει δὲ αὐτοῖς, καὶ τὴν Περσέπολιν εἰς τέλος ἔσπευδε καταφθεῖραι.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος, ἐπινίκια τῶν καθορθωμάτων ἐπιτελῶν, θυσίας τε μεγαλοπρεπεῖς τοῖς θεοῖς συνετέλεσε, καὶ τῶν Φίλων λαμπρὰς ἐσιώσεις ἐποίησατο. καὶ δὴ ποτε τῶν ἐταίρων. ἐνωχμένων, καὶ τῷ μὲν πότε προβαίνοντος, τῆς δὲ μέθης προΐσης, κατέσχε λύσσα ἐπὶ πολὺ τὰς ψυχὰς τῶν οἰνωμένων. ὅτε δὴ καὶ μίᾳ τῶν παρῶν γυναικῶν, ὄνομα μὲν Θαῖς, Ἀττικὴ δὲ τὸ γένος, εἶπε κάλλιπον Ἀλεξάνδρῳ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν πεπραγμένων ἔσεσθαι, εἰν κωμάσας μετ' αὐτῶν ἐμπρήσῃ τὰ βασιλεια, καὶ τὰ Περσῶν περιβόητα γυναικῶν χεῖρες ἐν βραχεῖ καιρῷ ποιήσασιν ἄφαντα. τέτων δὲ ῥηθέντων εἰς ἄνδρας νέας, καὶ διὰ τὴν μέθην ἀλόγως μεταωριζόμενας, ὡς ἐπὶ, ἄγειν τις ἀνεβόησε, καὶ δῆδας ἄπτειν, καὶ τὴν εἰς τὰ τῶν Ἑλλήνων ἱερὰ παρανομίαν ἀμύνασθαι παρεκελεύετο. συνεπευφημούντων δὲ καὶ ἄλλων, καὶ λεγόντων μόνῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην προσήκειν Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τῷ βασιλέως συνεξαρθέντος τοῖς λόγοις, πάντες ἀνεπήδησαν ἐκ τῷ πότε, καὶ τὸν ἐπινίκιον κῶμον ἄγειν Διονύῳ παρήγγειλαν. ταχὺ δὲ πλήθος λαμπάδων ἄστροιθέντος, καὶ γυναικῶν μασεργῶν εἰς τὸν πότον παρειλημμένων, μετ' ὧδης καὶ αὐλῶν καὶ συρτήγων προῆγεν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν κῶμον, καθηγαμένης τῆς πράξεως Θαῖδος τῆς ἐταίρας. αὕτη δὲ μετὰ τὸν βασιλέα πρώτη τὴν δῆδα καιομένην ἠκόντισεν εἰς τὰ βασιλεια· καὶ τῶν ἄλλων τ' αὐτὰ πραξάντων, ταχὺ πᾶς ὁ περὶ τὰ βασιλεια γόπος κατεφλέχθη, διὰ τὸ μέγεθος τῆς φλογός· καὶ τὰ πάντων παραδοξότατον, τὸ Ἐέρξε τῷ Περσῶν βασιλέως γεόμενον ἀσέβημα περὶ τὴν ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηναίων, μίᾳ

cap. 72.
Victoriam Alexander festis & comestationibus celebrat, inter quas vino inebriatus & Thaidis exhortatione impulsus arcem regiam incendio delet.

μία γυνή πολίτης τῶν ἀδικηθέντων, ἐν παιδίῳ πολλοῖς ὕστερον ἔτεσι μετῆλθε τοῖς αὐτοῖς πάθεσιν.

cap. 73.
Tum urbes
Persiae subi-
git, & castra
in Darium
movet, qui
Bactra confu-
gerat.

Ἀλέξανδρος δὲ ἀπὸ τῶν γενόμενος, τὰς κατὰ τὴν Περσίαν πόλεις ἐπῆλθε, καὶ τὰς μὲν βίᾳ χειρα-
σάμενος, τὰς δὲ διὰ τὴν ἰδίαν ἐπιείκειαν προσαγόμενος,
ἀνεξέυξεν ἐπὶ τὸν Δαρεῖον. ἔτος δ' ἐπεβάλετο μὲν ἀθροί-
ζειν τὰς ἐκ τῆς Βακτριανῆς καὶ τῶν ἄλλων σατραπειῶν
δυνάμεις· καταταχόμενος δὲ, καὶ μετὰ τρισμυριάν Περ-
σῶν τε καὶ μυριοφόρων Ἑλλήνων τὴν φυγὴν εἰς τὰ Βα-

Sed Bessus,
regionis sa-
trapa, Dari-
um, ante A-
lexandri ad-
ventum, dolo
captum ob-
truncat.

κτρα ποιούμενος, ὑπὸ Βῆσση τῷ Βάκτρων σατράπῃ κατὰ
τὴν ἀναχώρησιν συλληφθεὶς ἐδόλοφονήθη. ἄρτι δ' αὖ-
τῷ τετελευτηκότος, Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν ἱππέων ἐπι-
διώπων, καὶ τὸν Δαρεῖον τετελευτηκότα καταλαβὼν, τῆς
βασιλικῆς ταφῆς ἠξίωσεν. ὥς δ' ἐνιοι γεγράφασιν,
ἔμπνευ ἔτι καταλαβὼν, τοῖς μὲν ἀτυχήμασιν αὐτῷ συν-
ῆλθῃς, παρακληθεὶς δὲ ὑπὸ τῷ Δαρεῖι μετελθεῖν τὸν
φόνον, καὶ καθομολογήσας, ἐβίβλωκε τὸν Βῆσσον· ἐκείνῳ
δὲ πολὺ προειληφότος, καὶ συμφυγόντος εἰς τὴν Βακτρια-
νὴν, ἀπογνῶς τὸν τῶν πολεμίων διωγμὸν.

327 ante Chr.

cap. 74.
Bessus, in
Bactrianam e-
lapsus populo
libertatis vin-
dicandae au-
ctor est, &
rex creatur.

Βῆσσος μὲν μετὰ τὴν Δαρεῖς τελευτὴν μετὰ Να-
βαρζάνα καὶ Βαρξάντος καὶ πολλῶν ἄλλων διαφυγὼν
τὰς Ἀλεξάνδρου χεῖρας, διήνυσθε μὲν εἰς τὴν Βακτριανὴν,
ἀποδοδεγμένος δὲ ταύτης Σατραπῆς ὑπὸ Δαρεῖς, καὶ τοῖς
πλήθεσι γεγονώς γνώριμος διὰ τὴν ἀρχὴν, παρεκάλει τὰ
πλήθη τῆς ἐλευθερίας ἀντέχεσθαι· ἀπεδείκνυε δὲ τὴν τε
χώραν αὐτοῖς πολλὰ συνεργήσειν, ἔσαν δυσεισβολον, καὶ
πλήθος ἱκανὸν ἔχουσιν ἀνδρῶν εἰς κατάκτησιν τῆς αὐτο-
νομίας· ἐπαγγελλόμενος δὲ καθιγγήσεσθαι τῷ πολέμῳ, καὶ
τὸ πλήθος ἱκανῶς πείσας, ἀνέδειξεν ἑαυτὸν βασιλέα.
ἔτος μὲν ἔν στρατιώτας τε κατέγραψε, καὶ πλήθος ὅπλων
κατεσκεύαζε, καὶ τὰ ἄλλα φιλοτίμως πρὸς τὴν κατεπεί-

Alexander
suos, qui, Dari-
o occiso, re-
ditum in pa-
triam para-
bant, oratio-
ne donisque
ad novam ex-
peditionem
concitavit.

γεσσαν χρεῖαν παρεσκεύαζέτο. Ἀλέξανδρος δ' ὁρῶν τὰς
Μακεδόνας τέλος τῆς στρατείας τὴν Δαρεῖς τελευτὴν τά-
τουτας, καὶ μετεώρως ὄντας πρὸς τὴν εἰς τὴν πατρίδα
ἐπάνοδον, τέτρες μὲν ἀθροίσας εἰς ἐκκλησίαν, καὶ λόγοις
οἰκείοις παρορμησας, ἐνέπειθε πρὸς τὴν ὑπολειπομένην
στρατείαν παρεσκεύασε· τὰς δ' ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων πό-
λεων συμμαχήσαντας συναγαγὼν, καὶ περὶ τῶν πεπραγ-
μένων

μένων ἐπαινέσας, ἀπέλυσε μὲν τῆς στρατείας, ἐδώρησατο δὲ τῶν μὲν ἱππέων ἐκάσῳ τάλαντον, τῶν δὲ πεζῶν μὲν δέκα· χωρὶς δὲ τέτων, τὰς τε ὀφειλομένους μισθὰς ἀπέλυσε, καὶ τὰς κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν μέχρι τῆς εἰς τὰς πατρίδας καὶ ὁδοῦ προσέθηκε. τῶν δ' ἐλομένων ἐν τῇ στρατίᾳ τῇ μετὰ τῷ βασιλέως μένειν ἔδωκεν ἐκάσῳ τρία τάλαντα. μεγάλαις δὲ δωρεαῖς ἐτίμησε τὰς στρατιώτας, ἅμα μὲν φύσει μεγαλόψυχος ὢν, ἅμα ἐκ τῇ διώξει τῷ Δαρείῳ πολλῶν χρημάτων κεκυριευκώς. περὶ μὲν γὰρ τῶν γαστροφυλακῶν παρέλαβεν ὀκτακισχιλίων τάλαντων ἀριθμόν· χωρὶς δὲ τέτων, τὰ νεμηθέντα τοῖς στρατιώταις σὺν τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐκπώμασιν ὑπῆρχε μύρια καὶ τρισχίλια τάλαντα· τὰ δὲ διακλαπέντα καὶ ἀρπαχθέντα, πλείω τῶν ἐξημένων ὑπενοεῖτο.

Ἀλέξανδρος δὲ τὴν Ὑρκανίαν καὶ τὰ συνορίζοντα τῶν ἐθνῶν ταύτῃ τῇ χώρᾳ Ἀριμασπῆς τὰς ὀνομαζόμε-
 νας Παροπαμισάδας προσηγάγετο. Ἐντεῦθεν ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν, προῆγεν εἰς τὴν Βακτριανὴν, ἀκῶν τὸν Βῆσ-
 σον διάδημά· τε ἀπειληφέναι, καὶ δυνάμεις ἀθροίζειν.
 καὶ τὰ μὲν περὶ Ἀλέξανδρου ἐν τέτοις ἦν. οἱ δ' εἰς τὴν Ἀρείαν ἀπεσαλμένοι στρατηγοί, καταλαβόντες τὰς ἀφεςηκῆτας δυνάμεις ἀξιολόγους ἡθροικῶτας, καὶ στρατηγὸν ἔχοντας Σατιβαρζάνην, ἄνδρα στρατηγικόν, καὶ ἀνδρεῖα διαφέροντα, κατεστρατοπέδευσαν πλησίον τῶν πολέ-
 μίων. γινομένων δὲ πολλῶν ἀκροβολισμῶν, μέχρι μὲν τινος μάχαι κατ' ὀλίγους ἐγίνοντο, μετὰ δὲ ταῦτα παρα-
 τάξεως γενομένης, καὶ τῶν Βαρβάρων ἰσόμεχον ποιόντων τὸν κίνδυνον, ὁ τῶν ἀποσατῶν στρατηγὸς Σατιβαρζάνης, ἀφελὼν ταῖς χερσὶ τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν κράνος, καὶ δείξας αὐτὸν ὥς ἦν, προεκαλέσατο τὸν βελλόμενον τῶν στρατηγῶν μονομαχεῖν. ὑπακῶσαντες δὲ τῷ Ἐριγύει, καὶ γενομένης μάχης ἡρωϊκῆς, συνέβη νικῆσαι τὸν Ἐριγύειον. οἱ δὲ Βαρβαροὶ, διὰ τὸν τῷ στρατηγῷ θάνατον καταπλαγέντες, καὶ λαβόντες τὴν ἀσφάλειαν, παρέδω-
 καν ἑαυτοὺς τῷ βασιλεῖ. Βῆσσος δὲ ἑαυτὸν ἀναδεδειχώς βασιλέα τοῖς θεοῖς ἔδωκε, καὶ τὰς φίλας παραλαβὼν εἰς τὴν ἐνωχίαν, κατὰ τὸν πότον διηνέχθη πρὸς τινα τῶν ἐταίρων, ὄνομα Βαγωδάραν. τῆς δὲ Φιλοτιμίας ἐπὶ πλέον προελ-

326 ante Chr.
 Alexander
 in Bactrianam
 digreditur ad
 opprimen-
 dum Bessum.

Satibarzanem
 Erigyus, cer-
 tamine singu-
 lari victum,
 occidit.

Bessum cap-
 tum Alexan-
 der Darii fra-
 tri supplicio
 afficiendum
 tradidit.

προελθούσης, ὁ μὲν Βῆσσος παροξυνθεὶς ἐπεβάλετο τὸν Βαγαδάραν ἀνελεῖν, καὶ ὑπὸ τῶν Φίλων πειθεὶς μετενόησεν. ὁ δὲ τὸν κίνδυνον ἐκφυγὼν, νυκτὸς ἔφυγε πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, τῇ δὲ τέτῃ σωτηρίᾳ καὶ ταῖς δοθησομέναις ὑπ' Ἀλεξάνδρου δωρεαῖς προκληθέντες οἱ μέγιστοι τῶν ἡγεμόνων, συνεφρόνησαν, καὶ συλλαβόντες τὸν Βῆσσον, ἀπήγαγον πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον. ὁ δὲ βασιλεὺς τέτῃς μὲν ἐτίμησεν ἀξιολόγοις δωρεαῖς, τὸν δὲ Βῆσσον παρέδωκε τῷ ἀδελφῷ τῷ Δαρεῖ καὶ τοῖς ἄλλοις συγγενέσιν εἰς τιμωρίαν. οἱ δὲ πᾶσαν ὕβριν καὶ ἀκίαν προσενηκάμενοι, καὶ τὸ σῶμα κατὰ λεπτὸν συγκόψαντες, τὰ μέλη διεσφενδόνησαν.

cap. 77.
Alexander
luxuria & vo-
luptate diffu-
ere coepit.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀλέξανδρος δόξας ἤδη κενρατηκέναι τῆς ἐπιβολῆς, καὶ τὴν βασιλείαν ἀδήριτον ἔχειν, ἤρξατο ζηλῶν τὴν Περσικὴν τρυφὴν, καὶ τὴν πολυτέλειαν τῶν Ἀσιανῶν βασιλέων. καὶ πρῶτον μὲν περὶ τὴν αἰλὴν εἶχε ῥαβδόχως Ἀσιαγενεῖς, ἔπειτα τὰς ἐπιφανεστάτας τῶν ἀνδρῶν δορυφορεῖν ἔταξεν, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Δαρεὺς ἀδελφὸς Ὁξάρης. εἶτα τό, τε Περσικὸν διάδημα περιέθετο, καὶ τὸν διάλευκον ἐνεδύσατο χιτῶνα, καὶ τὴν Περσικὴν ζώνην, καὶ τᾶλλα, πλὴν τῶν ἀναξυριδίων καὶ τῷ κἀνδύος. διέδωκε δὲ καὶ τοῖς ἐταίροις περιπορφύρας στολὰς, καὶ τοῖς ἵπποις Περσικὰς σκευὰς περιέθηκε. πρὸς δὲ τέτοις ταῖς παλακίδας ὁμοίως τῷ Δαρεῖ περιῆγε, τὸν μὲν ἀριθμὸν ἔσας ἐκ ἐλάττης πλήθει τῶν κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν ἡμερῶν, κάλλει δὲ διαπρεπεῖς, ὡς ἂν ἐξ ἀπὸ σῶν τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν γυναικῶν ἐπιτελεγμένας. αὐταὶ δὲ ἐκάστης νυκτὸς περιήρσαν τὴν κλίνην τῷ βασιλεῖ, ἵνα τὴν ἐκλογὴν αὐτὸς ποιῇται τῆς μελλούσης αὐτῷ συνέναι. τέτοις μὲν ἔν τοις ἐθισμοῖς Ἀλέξανδρος σπανίως ἐχρήτο, τοῖς δὲ προὔπαρχοις κατὰ τὸ πλεῖστον ἐνδιέτριβε, φοβούμενος τὸ προσκώπτειν τοῖς Μακεδόσιν. ὅμως ὅτε πολλῶν αὐτῷ μεμφιμοιρῶντων, τέτῃς μὲν ταῖς δωρεαῖς ἐδέραιεν.

325. 324.
ante Christ.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Ἀλέξανδρος Βακτριανὰς ἐχειράσατο καὶ Σογδιανὰς, καὶ ἐμβολὴν εἰς τὴν Ἰνδικὴν ἐποίησε. Ἐντεῦθεν ὑποσρέφας συνῆψε τοῖς Σασσιανοῖς ὅροι. Παρελθὼν δὲ εἰς Σέσα τὴν μὲν πρεσβυτέραν τῶν Δαρεῖς θυγα-

Συγατέρων Στάτειραν ἔγχε, τὴν δὲ νεωτέραν Ἡφαισίωνι συνῶκισε Δρυπητὴν ἔπεισε δὲ καὶ τὰς ἐπιφανεστάτας τῶν Φιλων γῆμαι, καὶ συνῶκισεν αὐτοῖς τὰς εὐγενεστάτας παρθένους Περσίδας.

Alexandri
nuptiæ cum
Statira.

Κατὰ τῶτον τὸν καιρὸν ἦμον εἰς τὰ Σῶσα τρισμῦριοι τῶν Περσῶν, νέοι μὲν παντελῶς ταῖς ἡλικίαις, ἐπιλεγόμενοι δὲ ταῖς τῶν σωμάτων εὐκρετείαις τε καὶ ῥώμας. κατὰ δὲ τινὰς ἐντολας τῆ βασιλέως ἡθροισμένοι, χρόνον ἱκανὸν ἐπιστάτας καὶ διδασκάλους ἐσχηκότες τῶν πολεμικῶν ἔργων· πάντες δὲ Μακεδονικαῖς πανοπλίαις πολυτελῶς κεκοσμημένοι, παρεμβολὴν μὲν ἐποιήσαντο πρὸ τῆς πόλεως· ἐπιδειξάμενοι δὲ τῷ βασιλεῖ τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις ἀσκησιν καὶ μελέτην, ἐτιμήθησαν διαφερόντως. τῶν γὰρ Μακεδόνων πρὸς τὴν τῆ Γάγγε ποταμῷ διάβασιν ἀντιπόντων, καὶ πολλὰς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καταβοώντων, καὶ τὴν ἐξ Ἀμμωνος γένεσιν διασυρόντων, τῶτο τὸ σύστημα κατεσκεύασεν ἐκ μιᾶς μὲν ἡλικίας τῶν Περσῶν καὶ ὁμοίας συνετηκός, δυνάμενον δὲ ἀντίταγμα γενέσθαι τῇ Μακεδονικῇ Φάλαγγι. Πολλὰς δὲ τῶν σατραπῶν κατηγορηθέντας ἀνείλε· ἔπειτα ἐπiléξας τὰς πρεσβυτάτας τῶν πολιτῶν, ἀπέλυσε τῆς στρατείας, ὄντας ὡς μυρίας. πυνδανόμενος δὲ πολλὰς αὐτῶν εἶναι καταδανείας, ἐν ἡμέρᾳ μίᾳ τὰ δάνεια βραχὺ λείποντα τῶν μυρίων ταλάντων διέλυσε. τῶν δὲ ἀπολειπομένων Μακεδόνων ἀπειθόντων, καὶ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καταβοώντων, παροξυνθεὶς κατηγορήσεν αὐτῶν τεθαμνιότητος. καταπλήξαμενος δὲ τὸ πλῆθος, ἐτόλμησεν αὐτὸς καταβαῖς ἀπὸ τῆ βήματος, τὰς αἰτίας τῆς ταραχῆς ταῖς ἰδίαις χερσὶ παραδῶναι τοῖς ἐκκλησίαις πρὸς τὴν τιμωρίαν. ἐπὶ πολὺ δὲ τῆς διαφορᾶς αὐξανομένης, ὁ μὲν βασιλεὺς ἐκ τῶν ἐκλελεγμένων Περσῶν ἡγεμόνας κατέστησε, καὶ τέττας προῆγεν ἐπὶ τὸ πρωτεῖον· οἱ δὲ Μακεδόνες μετανοήσαντες, καὶ πολλὰ μετὰ δακρύων δεηθέντες, μόγις ἔπεισαν τὸν Ἀλέξανδρον αὐτοῖς διαλλαγῆναι.

cap. 108.

xxx m. juvenum Persarum, ad artem bellicam exercitatorum.

cap. 109.

Militiæ vacatio ætate proventioribus data,

in seditiosos severissime animadvertum.

Ἄντὸς δὲ εἰς τὸν τῶν ἀπολελυμένων ἀριθμὸν ἀνεπλήρωσεν ἐκ τῶν Περσῶν, καὶ χιλίας αὐτῶν εἰς τὰς περὶ τὴν αὐλὴν ἔταξεν ὑπασπισίας· καὶ τὸ σύνολον ἔχ ἦττας εἰς πέντε τῶν Μακεδόνων ὑπέλαβεν. ἦμε δὲ κατὰ τῶτον

cap. 110.

Imminutæ copiae multis augmentis expleuntur.

τὸν

τὸν καιρὸν καὶ Πευκέτης, ἄγων Πέρσας τοξότας καὶ σφεν-
δονήτας δισμυρίδας καταμίξας δὲ τέτρες τοῖς προῦπαρχας
στρατιώταις, τῇ καινότητι τῆς καινοτομίας κατεσκεύασε τὴν
ὅλην δύναμιν κεκραμένην καὶ ἀρμόζουσαν τῇ ἰδίᾳ προαιρέ-
σει. τῶν δὲ Μακεδόνων ἐκ τῶν αἰχμαλωτῶν γεγεννη-
κότων υἱός, τὸν ἀριθμὸν τῶν παίδων ἀκριβῶς ἐσπέψατο.
ὄντων δ' αὐτῶν σχεδὸν μυρίων, ἅπασι τὰς ἀρμόζουσας
πρὸς τροφὴν ἐλευθέριον συντάξεις ἀπομερίσας, τέτοις μὲν
παιδεύτας ἐπέστησε τὰς διδάζοντας τὴν ἀρμόζουσαν παιδείαν·
αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν, προῆγεν ἐκ τῶν Σάσων
καὶ διαβάς τὸν Τίγγριν, ἐν ταῖς Κάραις καλεμέναις κώ-
μαις κατεστρατοπέδευσεν. ἐξῆς δ' ἐν ἡμέραις τέτταρσι τῇ
Σίταν διανίσας, ἦκεν εἰς τὰ καλέμενα Σάμβανα. ἐν-
ταῦθα δὲ μείνας ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ προσαναλαβὼν τὴν
δύναμιν, τριταῖος εἰς τὰς Κέλωνας προσαγορευομένας ἦεν,
ἐν ᾗ μέχρι νῦν διαμένει γένος Βοιωτίου, κατὰ μὲν τὴν
Ξέρξε στρατεῖαν ἀνάστατον γεγονὸς, μεμνημένον δ' ἐτι τῶν
πατρίων νόμων. ὄντες γὰρ ἔτοι διΨωνοί, τῇ μὲν ἐτέρᾳ
διαλέκτῳ ἐξωμοιάθησαν τοῖς ἐγχωρίοις, τῇ δ' ἐτέρᾳ πλεί-
σας τῶν Ἑλληνικῶν λέξεων διετήρην, καὶ τῶν ἐπιτηδε-
μάτων ἕνια διεφύλαττον. τέλος δὲ προσμείνας ἡμέρας
ἀνέξευξέ, καὶ παρεγκλίνας τὴν ὑποκειμένην ὁδόν, θέας
ἔνεκεν ἤλθεν εἰς τὴν ὀνομαζομένην Βαγισάμην, θεοπρε-
πιάτην τε χώραν ἔσαν, καὶ πλήρη καρπίμων δένδρων,
καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν πρὸς ἀπόλαυσιν ἀνηκόντων.
μετὰ δὲ ταῦτα, παρελθὼν εἰς τινὰ χώραν δυναμένην ἐκ-
τρέφειν ἀγέλας παμπληθεῖς ἵππων, (ἐν ᾗ τὸ παλαιὸν
ἔφασαν ἐκατὸδεκα μυριάδας ἵππων γεγονέναι φορβάδων,
κατὰ δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου παρυσίαν ἐξ μόναι μυριάδες ἡριδ-
μήθησαν) ἐνταῦθα διαμείνας ἡμέρας τριάκοντα, ἐβδομαῖος
διήνυσεν εἰς Ἐκβάτανα τῆς Μηδίας. ταύτης δὲ Φασί
διακοσίων μὲν καὶ πεντήκοντα εὐδίων τὴν περίμετρον ὑ-
πάρχειν, βασιλεία δ' ἔχειν τῆς ὅλης Μηδίας, καὶ θησαν-
ρὸς πολλῶν χρημάτων. ἔνθα δὴ χρόνον τινὰ τὴν δύνα-
μιν ἀναλαβὼν, ἀγῶνάς τε θυμελικὰς ἐποίει καὶ πότις

Susis profectus
rex, iter
persequitur
per Caras,

Sittam,
Sambana,

Celonas,

Bagistamen,
& vicinam re-
gionem:

denique Ec-
batana Mediæ
attingit, ubi
diutius subsi-
stit.

Hic Hephæ-
stio moritur,
cujus corpus
Babylonem
defertur.

συνεχεῖς τῶν φίλων, ἐν οἷς Ἡφαίστιον ἀκαίροις μέθαις
χρησάμενος, καὶ περιπεσὼν ἀβυσσῷ, τὸν βίον ἐξέλιπεν.
ὁ δὲ βασιλεὺς χαλεπῶς ἐνέγκας τὸ συμβάν, τὸ σῶμα τῷ

τετε-

τετελευτηκότος Περδίκκα παρέδωκεν εἰς Βαβυλῶνα κομίσαι, βαλόμενος ἐπιφανεσάτην αὐτῷ ποιῆσθαι τὴν ταφήν. ὁ δ' Ἀλέξανδρος, τῶν Κοσσαίων ἀπειθέωντων, ἐστράτευσεν ἐπ' αὐτὰς ἐυζώνῳ τῇ δυνάμει. καὶ καταπεπολεμηκώς αὐτὰς, ἀνέβη μετὰ τῆς δυνάμεως καὶ προῆγεν ἐπὶ τῆς Βαβυλῶνος. τῶν δὲ ἐγχωρίων, καθάπερ καὶ πρότερον, Φιλανδράκως ὑποδεχομένων τὰς στρατιώτας, ἅπαντες ὤρμησαν πρὸς ἄνεσιν καὶ τρυφῇ, πολλῆς τῶν ἐπιτηδείων παρεσκευασμένης δαψιλείας.

Κατὰ δὲ τὸν τόν χρόνον ἐξ ἀπάσης σχεδὸν τῆς 322 ante Chr. ὀικαμένης ἦγον πρέσβεις, οἱ μὲν συγκαίροντες ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν, οἱ δὲ σεφανῶντες, ἄλλοι δὲ Φιλίας καὶ συμμαχίας τιθέμενοι, πολλοὶ δὲ δωρεὰς μεγαλοπρεπεῖς κομίζοντες· τινὲς δὲ ὑπὲρ τῶν ἐγκαλεσμένων ἀπολογούμενοι· χωρὶς γὰρ τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας ἐθνῶν καὶ πόλεων, ἔτι δὲ δυναστῶν, πολλοὶ καὶ τῶν ἐκ τῆς Ἑυρώπης καὶ Λιβύης κατήντησαν· ἐκ μὲν Λιβύης Καρχηδόνιοι καὶ Λιβυφοίνικες, καὶ πάντες οἱ τὴν παράλιον ὀικῶντες μέχρι τῶν Ἡρακλείων· ἐκ δὲ τῆς Ἑυρώπης αἱ τε τῶν Ἑλλήνων πόλεις ἐξέπεμψαν, καὶ Μακεδόνες· ἔτι δὲ Ἰλλυριοί, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀδρίαν ὀικούντων· οἱ πλείους, τὰ τε Θράκεια γένη, καὶ τῶν πλησιοχώρων Γαλατῶν, ὧν τότε πρῶτον τὸ γένος ἐγνώθη παρὰ τοῖς Ἑλλησιν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπογραφὴν λαβὼν τῶν πρέσβεων, διέταξε τοῖς μὲν πρώτοις δίδοναι τὰς ἀποκρίσεις, καὶ τοῖς ἐξῆς ἅπασι. καὶ πρώτοις μὲν ἐχρημάτισε τοῖς ὑπὲρ τῶν ἱερῶν παραγεγενημένοις, δευτέροις δὲ τοῖς περὶ τῶν δωρεῶν ἦκασιν, ἐξῆς δὲ τοῖς ἀμφισβητήσεις ἔχουσι πρὸς τὰς ὁμόρους, τετάρτοις δὲ τοῖς περὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἦκασιν, πέμπτοις δὲ τοῖς ἀντιλέγουσι περὶ τῆς κατὰ τὰ τῶν Φυγαδῶν. τοῖς μὲν ἔν Ἠλείοις πρώτοις ἐχρημάτισεν, εἰτ' Ἀμμωνιεύσι καὶ Δελφοῖς καὶ Κορινθίοις, ἔτι δὲ Ἐπιδαυριοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις, κατὰ τὴν δόξαν τῶν ἱερῶν προκρίνων τὰς ἐντεύξεις. πάσαις δὲ ταῖς πρεσβείαις Φιλοτιμηθεὶς κεχαρισμένος δῆναι τὰς ἀποκρίσεις, εὐαρεσμένως ἀπέλυσε κατὰ τὸ δυνατόν.

Cossæis sub-
actis Babylo-
nem se reci-
pit.

322 ante Chr.
cap. 113.
Babylone con-
venerunt un-
dique, legati,

quos Alexan-
der, in classes
divisos, ordi-
ne in collo-
quium admit-
tit.

cap. 114.

Auditis legatis, Hephæstionis funus, quanto apparatu poterat, celebrare instituit.

Ἀπολύσας δὲ τὰς πρεσβείας, περὶ τὴν ταφὴν ἐγένετο τῷ Ἡφαισίωνος. τοσαύτην δὲ σπαδὴν ἐποίησατο πρὸς τὴν τῆς ἐκφορᾶς ἐπιμέλειαν, ὥστε μὴ μόνον τὰς προγεγενημένας παρ' ἀνδράποισ ταφὰς ὑπερβαλέσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐσομένοις μηδεμίαν ὑπέρβειν καταλιπεῖν. καὶ γὰρ ἡγάγησεν αὐτὸν τῶν ἐν φοργῇ Φίλων δοξαζομένων, καὶ μετὰ τὴν τελευταίην ἐτίμησεν αὐτὸν ἀνυπερβλήτως.

cap. 116.

Rex otioso & magnifico vitæ generi vacat.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκφορὰν εἰς ἀνέσεις καὶ πανηγυρικὸν βίον ἐντραπέντος τῷ βασιλεῶς, δοκῶντος ἰσχύειν τότε πλεῖστον, καὶ μάλιστα εὐδαιμονεῖν, ἡ πεπρωμένη συνήρει τὸν ὑπὸ τῆς φύσεως αὐτῷ συγκεχωρημένον τῷ ζῆν χρόνον. παρακαλεῖται πρὸς τινα τῶν Φίλων Μήδιον τὸν Θετταλὸν ἐπὶ κῶμον ἐλθεῖν· καὶ πολὺν ἄκρατον ἐμφορηθεὶς, ἐπὶ τελευταίᾳ Ἡρακλέως μέγα ποτήριον πληρώσας ἐξέπιεν. ἄφνω δὲ, ὥσπερ ὑπὸ τινος πληγῆς ἰσχυρᾶς πεπληγμένος ἀνέσθεναξε μέγα βοήσας, καὶ ὑπὸ τῶν Φίλων ἀπηλλάττετο χειραγωγούμενος. εὐθὺς δὲ οἱ μὲν περὶ τὴν θераπείαν ἐνδεξάμενοι κατέκλιναν αὐτὸν, καὶ προσθόρευον ἐπιμελῶς. τῷ δὲ πάσας ἐπιτείνοντος, καὶ τῶν ἰατρῶν συγκληθέντων, βοηθῆσαι μὲν εἰς ἐδυηθή πολλοῖς δὲ πόνοις καὶ δειναῖς ἀλγηδόσι συσχεθεὶς, ἐπειδαν τὸ ζῆν ἀπέγνω, περιελόμενος τὸν δακτύλιον ἔδωκε Περδίκῃ. τῶν δὲ Φίλων ἐπερωτῶντων, τί νῦν τὴν βασιλείαν ἀπολείπεις; εἶπε, τῷ κρατίστῳ. καὶ προσεφθέγγατο, ταύτην τελευταίαν Φωνὴν προέμενος, ὅτι μέγαν ἀγῶνα αὐτῷ ἐπιτάφιον συστήσονται πάντες οἱ πρωτεύοντες τῶν Φίλων. ἔτος μὲν ἐν τὸν προεξημένον τρόπον ἐτελεύτησε, βασιλεύσας ἔτη ὀδῶδεκα καὶ μῆνας ἑπτὰ, πρῆξεις δὲ μεγίστας κατεργασάμενος ἢ μόνον τῶν πρὸ αὐτῷ βασιλευσάντων, ἀλλὰ καὶ τῶν ὕστερον ἐσομένων· μετὰ τὴν κατ' ἡμᾶς βίαν.

Alexander moritur.

321 ante Chr. Diodor. Sic. XV. l. c. 2. Prima de imperio administrando dissidia.

Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῶς τετελευτηκότος ἄκαιδος, ἀναρχία καὶ πολλὴ εἰσὶς ἐγένετο περὶ τῆς ἡγεμονίας. ἡ μὲν γὰρ τῶν πεζῶν Φάλαγξ Ἀβρίδαϊον τὸν Φιλίππου μὲν υἱὸν, ψυχικοῖς δὲ πάσῃ συνεχόμενον ἀνιάτοις, προῆγεν ἐπὶ τὴν βασιλείαν· οἱ δὲ μέγιστον ἔχοντες ὄξλωμα τῶν Φίλων καὶ σωματοφυλάκων συνεδρεύσαντες, καὶ προσλαβόμενοι τὸ τῶν ἱππέων τῶν ἐταίρων ὀνομαζομένων σύστημα,

σημα, τὸ μὲν πρῶτον διαγωνίζεσθαι τοῖς ὅπλοις πρὸς τὴν
 Φαλαγγα διέγνωσαν, καὶ πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς τὰς
 πεζεὺς ἐκ τῶν ἀξίωμα ἔχοντων ἀνδρῶν, ὧν ἦν ἐπιφανέ-
 στατος Μελέαγρος, ἀξιώντες περὶ αὐτοῖς. ὁ δὲ Με-
 λέαγρος ὡς ἦκε πρὸς τὰς πεζεὺς [ἐκ τῶν ἀξίωμα ἔχον-
 των ἀνδρῶν, ὧν ἦν ἐπιφανέστατος] Φαλαγγίτας, τῆς
 μὲν πρεσβείας ὑδαμίαν ἐποιήσατο μυεῖαν, τέναντίον δ'
 ἐπαινέσας αὐτὰς ἐπὶ τοῖς δεδογμέναις, παρᾶξυνε κατὰ
 τῶν ἐναντιωμένων. διόπερ οἱ Μακεδόνες ἡγεμόνα κατα-
 στήσαντες ἑαυτῶν τὸν Μελέαγρον, προῆγον πρὸς τὰς ἀν-
 τιλέγοντας μετὰ τῶν ὅπλων. τῶν δὲ σωματοφυλάκων
 ἀποχωρησάντων ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ παρασκευαζομέ-
 νων εἰς πόλεμον, οἱ χαριέστατοι τῶν ἀνδρῶν ἐπείσαν αὐ-
 τὰς ὁμονοῆσαι. εὐθὺς δὲ βασιλέα κατέστησαν τὸν Φιλίπ-
 πε υἱὸν Ἀρρίδαῖον, καὶ μετωνόμασαν Φιλίππον, ἐπιμελη-
 τὴν δὲ τῆς βασιλείας Περδίκκην, ᾧ καὶ ὁ βασιλεὺς τὸν Perdicca
autem regni
procuratore
constituito.
 δακτύλιον τελευτῶν ἐδεδώκει· τὰς δὲ ἀξιολογωτάτας τῶν
 Φίλων καὶ σωματοφυλάκων παραλαβεῖν τὰς σατραπείας, cap. 3.
Provinciae
singulis duci-
bus assigna-
tae recensentur.
 καὶ ὑπακίειν τῷ τε βασιλεῖ καὶ τῷ Περδίκκῃ.

Ἵστος δὲ παραλαβὼν τὴν τῶν ὅλων ἡγεμονίαν, καὶ
 συνεδρεύσας μετὰ τῶν ἡγεμόνων, Πτολεμαῖος μὲν τῷ Λά-
 γῃ τὴν Ἀιγυπτὸν ἔδωκε, Λαομέδοντι δὲ τῷ Μιτυληναίῳ bus assigna-
tae recensentur.
 Συρίαν, Φιλῶτα δὲ Κιλικίαν, καὶ Πύθωνι μὲν Μηδίαν,
 Ἐυμένει δὲ Παφλαγονίαν καὶ Καππαδοκίαν, καὶ πάσας
 τὰς συνοριζήσας ταύταις χώρας, ὥς Ἀλέξανδρος ἐν
 ἐπὶ ἦλθεν, ἐκκλειθεὶς ὑπὸ τῶν καιρῶν, ὅτε διεπολέμει πρὸς
 Δαρεῖον· Ἀντιγόνῳ δὲ Παμφυλίαν καὶ Λυκίαν καὶ τὴν
 μεγάλην καλεσμένην Φρυγίαν. μετὰ δὲ ταῦτα Κασσάνδρῳ
 μὲν Καρίαν, Μελέαγρῳ δὲ Λυδίαν, Λεοννάτῳ δὲ τὴν ἐφ'
 Ἑλλησπόντῳ Φρυγίαν. αὗται μὲν εἰν αἱ σατραπείαι τῷ
 τὸν τρόπον ἐμερίσθησαν. κατὰ δὲ τὴν Ἑυρώπῃν Λυ-
 σιμάχῳ μὲν ἐδόθη Θράκη καὶ τὰ συνοριζόντα τῶν ἐθ-
 νῶν παρὰ τὴν Ποντικὴν θάλασσαν· ἡ δὲ Μακεδονία καὶ
 τὰ πλησιόχωρα τῶν ἐθνῶν Ἀντιπάτρῳ προσωρίσθη· τὰς
 δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν παραλειμμένας σατραπείας ἔδοξε
 μὴ κινεῖν, ἀλλ' εἶν ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἡγεμόνας τεταγμένας.
 τέτων δὲ τὴν συνοριζήσαν σατραπείαν τοῖς περὶ Ταξιλήν
 βασιλεῦσι συνεχάρησε· τὴν δὲ παρὰ τὸν Καύκασον κειμέ-
 νην,

νην, ὀνομαζομένην δὲ Παροπαμισαδῶν, προσώρισεν Ὁξυ-
άρτη τῷ Βακτριανῷ βασιλεῖ, ἔτην θυγατέρα Ῥαξάην
γεγαμηκώς ἦν Ἀλέξανδρος. καὶ Σιβυρτίῳ μὲν ἔδωκεν
Ἀραχωσίαν καὶ Κεδρωσίαν, Στασάνορι δὲ τῷ Σολίῳ τὴν
Ἀρείαν καὶ Δραγγινὴν, Φιλίππῳ δὲ προσώρισε Βακτρια-
νὴν καὶ Σογδιανὴν, Φραταφέρνην δὲ Παρθυσίαν καὶ Ἑρ-
κανίαν καὶ Πευνέση μὲν Περσίδα, Τληπολέμῳ δὲ Καρ-
μανίαν, Ἀτράπῃ δὲ Μηδίαν, Ἀρχαμνίῳ δὲ τὴν Βαβυλαι-
νίαν, Ἀρκεσιλάῳ δὲ Μεσοποταμίαν. Σέλευκον δ' ἔτα-
ξεν ἐπὶ τὴν ἱππαρχίαν τῶν ἐταίρων, ἔσαν ἐπιφαιεσῶντες.
ταύτης γὰρ Ἡφαισίῳ πρῶτος μὲν ἡγήσατο, μετὰ δὲ τῷ
Περδίκκῃ, τρίτος δ' ὁ προειρημένος Σέλευκος. ὁ-
μοίως δὲ καὶ Ταξιλήν καὶ Πῶρον κυρίας εἶναι τῶν ἰδίων
βασιλείων, καθάπερ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἦν τεταχώς. ἐπὶ
δὲ τὴν κατακομιδὴν τῶν σώματος καὶ τὴν κατασκευὴν τῆς
ἀρμαμάξης τῆς μελλέσης κομίζεν τὸ σῶμα τῷ μετελευ-
τηκότος βασιλέως εἰς Ἀμμωνα, ἔταξαν Ἀφρίδαϊον.

cap. 4.
Cratero man-
data, regis-
que defuncti
decreta alia,
in commenta-
riis perscrip-
ta, in delibe-
rationem veni-
unt.

Κρατερός δὲ τῶν ἐπιφανεσάτων ὑπάρχων ἔτυχε προα-
κεσαλμένος εἰς Κιλικίαν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, μετὰ τῶν ἀπο-
λυθέντων τῆς στρατείας, ὄντων μυρίων. ἅμα δ' εἰλη-
φώς ἦν ἐντολὰς ἐγγράπτες, αἷς ἔδωκε μὲν ὁ βασιλεὺς
αὐτῷ συντελέσαι, μεταλλάξαντος δὲ Ἀλεξάνδρου, τοῖς
διαδόχοις ἔδοξε μὴ συντελεῖν τὰ βεβουλευμένα. ὁ γὰρ
Περδίκκας παραλαβὼν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τῷ βασιλέως
τὴν τε συντέλειαν τῆς Ἡφαισίῳ πυρᾶς, πολλῶν δεο-
μένην χρημάτων, τὰς τε λοιπὰς αὐτῷ ἐπιβολὰς πολλὰς
καὶ μεγάλας ἔσας, καὶ δαπάνας ἀνυπερβλήτους ἐχάσας,
ἐκρινε συμφέρειν ἀκύρως ποιῆσαι. ἵνα δὲ μὴ δόξη πάνυ
διὰ τῆς ἰδίας γνώμης καταιρεῖν τι τῆς Ἀλεξάνδρου δό-
ξης, διὰ τῷτο ἐπὶ τὸ κοινὸν τῶν Μακεδόνων πληθὺς ἀνή-
νευκε τὴν περὶ τέτων βελήν. ἦν δὲ τῶν ὑπομνημάτων
τὰ μέγιστα καὶ μνήμης ἄξια τὰδε· χιλίας μὲν ναῦς μα-
κρὰς μείζους τριήρων ναυπηγήσασθαι κατὰ τὴν Φοινίκην καὶ
Συρίαν καὶ Κιλικίαν καὶ Κύπρον, πρὸς τὴν στρατείαν τὴν
ἐπὶ Καρχηδονίως καὶ τὰς ἄλλας τῆς παρὰ θάλατταν να-
τοικῶντας τῆς τε Λιβύης καὶ Ἰβηρίας, καὶ τῆς ὁμῆος
χώρας παραθαλαττίως μέχρι Σικελίας· ὁδοποιῆσαι δὲ τὴν
παραθαλαττίον τῆς Λιβύης, μέχρι σηλῶν Ἡρακλείων

Proposita re-
gis e commen-
tariis singu-
latim referun-
tur.

ναῖς

ναὲς τε κατασκευάσαι πολυτελεῖς ἔξ, ἀπὸ ταλάντων χιλίων καὶ πεντακοσίων ἕκαστον ἀπολύτως δὲ τῷ τηλικύτῳ σὺλῳ λιμένας καὶ νεώρια κατασκευάσαι κατὰ τὰς ἐπιβαίρους τῶν τόπων· πρὸς δὲ τότεῖς πόλεων συνομισμός, καὶ σωμάτων μεταγωγὰς ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Ἑυρώπην, καὶ κατὰ τὸναντίον ἐκ τῆς Ἑυρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπως τὰς μεγίστας ἡμίρους ταῖς ἐπιγαμίαις καὶ ταῖς οἰκειώσεσιν εἰς κοινὴν ὁρόνοιαν καὶ συγγενειὴν Φιλίαν καταστήσῃ. τὰς δὲ προειρημένους ναὲς ἔδει κατασκευαδῆναι ἐν Δήλῳ καὶ Δελφοῖς καὶ Δωδαύνῃ. κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν, ἐν Δίῳ μὲν τῷ Διὸς, ἐν Ἀμφιπόλει δὲ τῆς Ταυροπόλεως, ἐν Κύρῳ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἰλίῳ ταύτης τῆς Θεᾶς κατασκευαδῆναι ναὸν, ὑπερβολὴν ἑτέρῳ μὴ καταλείποντα. τῷ δὲ πατρὸς Φιλίππου τάφον πυραμίδι παρακλήσιον μῆ τῇ μεγίστῃ κατὰ τὴν Αἰγυπτὸν, ὡς ἐν τοῖς ἑπτὰ τινὲς μεγίστοις ἔργοις καταριθμῶσιν. ἀναγνωθέντων δὲ τῶν ὑπομνημάτων, οἱ Μακεδόνες, καίπερ ἀποδεδεγμένοι καλῶς τὸν Ἀλέξανδρον, ὅμως ὑπερόγκως καὶ δυσεφίκτως τὰς ἐπιβολὰς ὁρᾶντες, ἔκριναν μηδὲν τῶν ἐιρημένων συντελεῖν.

Placuit omnia antiquari.

Μετὰ ταῦτα Περδίκκας, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὸν τε βασιλέα Φίλιππον καὶ τὴν βασιλικὴν δύναμιν, ἐσράτευσεν ἐπὶ Ἀριαράθην τὸν Καππαδοκίας δυνάστην. ἔτος γὰρ ἐπὶ προσέχων τοῖς Μακεδόσιν, ὑπὸ μὲν Ἀλεξάνδρῳ παρεωράθη, διὰ τὰς περὶ Δαρεῖον ἀγῶνας καὶ περισπασμούς, ἀασροφὴν δὲ πολυχρόνιον ἔσχε, κυριεύων τῆς Καππαδοκίας. διὸ καὶ πολλὰ μὲν ἐκ τῶν προσόδων χρήματα ἤθροισε, δυνάμεις δ' ἐγχωρίας καὶ ξενικὰς μεγάλας συνεστήσατο. διὸ καὶ βασιλείας ἀντικοιόμενος, ἔτοιμος ἦν πρὸς τὸν Περδίκκην διαγωνίζεσθαι, πεζὰς μὲν ἔχων τρισμυρίας, ἱππεῖς δὲ μυρίας πεντακισχιλίας. ὁ δὲ Περδίκκας, συνάψας αὐτῷ μάχην, καὶ τῇ παρατάξει νικήσας, ἀνείλε μὲν εἰς τετρακισχιλίας, ἐζώγησε δὲ ὑπὲρ τὰς πεντακισχιλίας, ἐν οἷς ἦν καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριαράθης. τῶτον μὲν ἐν καὶ τὰς συγγενεῖς αὐτῷ πάντας ἀμίσάμενος ἀνεζαύρωσε τοῖς δ' ἡττηθεῖσι συγχωρήσας τὴν ἀσφάλειαν, καὶ καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Καππαδοκίαν, παρέδωκε τὴν σατραπείαν Ἑυμένει τῷ Καρδιανῷ, καθάπερ ἔξ ἀρχῆς ἦν

cap. 16.
Perdiccas bello subigit A-
riarathen.

Cappadociz
satrapia Eu-
meni Cardia-
no tradita.

μεμε-

cap. 22. μεμερισμένοι. Ἐπειτα καταστήσας εἰς τὴν Πισιδίην, ἔκρινεν ἀναστάς ποιῆσαι δύο πόλεις, τὴν τε τῶν Λαρυνδῶν καὶ τὴν τῶν Ἰσαυρέων. αὗται γὰρ ἔτι ζῶντος Ἀλεξάνδρου Βάλακρον τὸν Νικάνορος ἀπέκτειναν, ἀποδεδειγμένον στρατηγὸν ἅμα καὶ σατράπην. Μετὰ δὲ τὴν

cap. 23. Perdicas duplici matrimonio simul Antipatri amicitiam, ἀπώλειαν τῶν πολεμίων, ἦκον δύο γυναῖκες εἰς συνοικισμὸν τῷ Περδίκκῃ, Νίκαιά τε ἡ Ἀντίπατρος θυγάτηρ, ἣν αὐτὸς ὁ Περδίκκας ἦν μεμνησκυαῖς, καὶ Κλεοπάτρα ἡ Ἀλεξάνδρου μὲν ἀδελφῇ γνησίᾳ, θυγάτηρ δὲ Φιλίππου τῷ Ἀμύντῃ. ὁ δὲ Περδίκκας πρότερον μὲν ἦν κερικῶς κοινοπραγίαν Ἀντίπατρός, καὶ διὰ τῆτο τὴν μηλείαν ἐπεποίητο, μήπω τῶν κατ' αὐτὸν πραγμάτων βεβαίως ἐσπερωμένων· ὥς δὲ παρέλαβε τὰς τε βασιλικὰς δυνάμεις καὶ τὴν τῶν βασιλέων προστασίαν, μετέπεσε τοῖς λογισμοῖς· ὀρεγόμενος γὰρ βασιλείας, ἔσπευδε τὴν Κλεοπάτραν γῆμαι, νομίζων διὰ ταύτης προτρέψεται τὰς Μακεδόνας συγκατασπενύζειν αὐτῷ τὴν τῶν ὅλων ἐξουσίαν. ἔπειθ' ἐβλόμενος ἀποκαλύψασθαι πρὸς τὴν ἐπιβολὴν, κατὰ μὲν τὸ παρὸν ἦγε τὴν Νίκαιαν, ὅπως μὴ τὸν Ἀντίπατρον

simul regni adipiscendi spem confirmare studet.

Antigonus, insidiarum gnarus, ne a Perdica operimeretur, in Europam aufugit, ἔχῃ ταῖς ἰδίαις ἐπιβολαῖς ἀλλότριον· μετὰ δὲ ταῦτα, Ἀντίγονος τὴν προαίρεσιν αὐτῆ κατανοήσας, καὶ Φιλίαν ἔχοντος πρὸς Ἀντίπατρον, ἔτι δὲ ὄντος τῷ ἀνδρὶ τῆτε πρακτικατῆτος τῶν ἡγεμόνων, ἔκρινεν αὐτὸν ἐκ ποδῶν ποιήσασθαι. ἐπιβαλὼν ἐν αὐτῷ διαβολὰς ψευδεῖς, καὶ κατηγορίας ἀδίκας, Φανερός ἦν ἀναιρήσων αὐτόν. ὁ δ' Ἀντίγονος συνέσει καὶ τόλμῃ διαφέρων, Φανερῶς μὲν ἀπεφαίνετο βάλεσθαι περὶ τῶν ἐγκαλεσμένων ἀπολογήσασθαι· λάθρα δὲ παρασπενυσάμενος τὰ πρὸς τὸν δρασμὸν, ἔλαθε μετὰ τῶν ἰδίων Φίλων καὶ τῶν υἱῶν Δημητρίου νηπτός· εἰσβάς εἰς τὰς Ἀττικὰς ναυεῖς ἐν δὲ ταύταις κομθεὶς εἰς τὴν Ἑυρώπην, προῆγε συμμίζων Ἀντίπατρου.

& cum Antipatro se conjungit.

cap. 25. Antipater & Craterus tum maxime in Aetolos morantur, e bello Lamiaco residuos, vi subigendos. Κατὰ δὲ τῆτας τὰς καιρὸς Ἀντίπατρος καὶ Κρατερός ἐπὶ τὰς Ἀιτωλὰς ἐστράτευσαν, ἔχοντες περὶ μὲν τριγμυρίας, ἱππεῖς δὲ δισχιλίαις καὶ πεντακοσίαις. ἔτι γὰρ τῶν ἐν τῷ Λαμιακῷ πολέμῳ διαπολεμησάντων ὑπόλειποι διέμενον ἀχείρωτοι· ἤδη δ' αὐτῶν ἀπογινωσκόντων τὴν σωτηρίαν, αὐτόματός τις λύσις τῶν κακῶν ἐφάνη, καθάπερ θεῶν τινας ἐλεῆντος αὐτῶν τὴν ἐνψυχίαν. Ἀντίγονος

τίγονας γὰρ ὁ πεφωγὼς ἐκ τῆς Ἀσίας, συμμίσξας τοῖς Edoſti de Per-
 περὶ τὸν Ἀντίπατρον, ἐδίδαξεν αὐτὸς περὶ τῆς ὅλης ἐπι- dicæ dolis,
 βελῆς τῷ Περδίκκῃ, καὶ δίδοι τὴν Κλεοπάτραν γαμήσας cum Aetolis
 εὐθὺς ἤξει μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Μακεδονίαν ὡς βασι- pacem com-
 λεὺς, καὶ τὴν ἡγεμονίαν αὐτῶν παραιρήσεται. οἱ δὲ πε- ponunt,
 ρὶ τὸν Κρατερὸν καὶ Ἀντίπατρον, διὰ τὸ παράδοξον τῆς
 προσαγγελίας καταπλαγάντες, συνήδρευσαν μετὰ τῶν ἡγε-
 μόνων· προεδείξας ἓν βελῆς περὶ τῶν, ἐδοξεν ὁμο-
 γνωμόνως πρὸς μὲν Ἀιτωλὸς, ἐφ' οἷς ἦν δυνατόν, δια-
 λυθῆναι, τὰς δὲ δυνάμεις κατὰ τάχος περαιῖν εἰς τὴν
 Ἀσίαν, καὶ τῷ μὲν Κρατερῷ τὴν τῆς Ἀσίας ἡγεμονίαν
 περικυλῆσαι, τῷ δ' Ἀντίπατρει τὴν τῆς Ἑυρώπης· πρεσ- & de societa-
 βεύειν δὲ καὶ πρὸς Πτολεμαῖον περὶ κοινοπραγίας, ὅντα cum Ptole-
 τῷ μὲν Περδίκκῃ παντελῶς ἀλλότριον, ἑαυτοῖς δὲ Φίλον, mæo contra
 κοινῇ δὲ ἐπιβελουόμενον. εὐθὺς ἓν πρὸς μὲν Ἀιτωλὸς Perdiccam
 διάλυσιν ἐποίησαντο, διεγνώπτες ὕστερον αὐτὸς καταπολε- jungenda con-
 μῆσαι, καὶ μετασῆσαι πανοικίᾳ ἅπαντας εἰς τὴν ἑρη- silia ineunt.
 μίαν καὶ κορυφαίαν τῆς Ἀσίας κειμένην χώραν. αὐτοὶ
 δὲ δόγμα γράψαντες ἀκόλουθον τοῖς προειρημένοις, παρε-
 σκευάζοντο τὰ πρὸς τὴν στρατείαν. Περδίκκας δὲ, τὸς τε Perdiccas ip-
 Φίλους καὶ τὸς ἡγεμόνας ἀδρόσας, προέθηκε βελὴν πρὸς se constitue-
 τερον ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν χρηὶ στρατεύειν, ἢ πρότερον rat Ptolemæo
 ἐπὶ τὸν Πτολεμαῖον ὀρμῆσαι. πάντων δ' ἐπενεχθέντων bellum infer-
 ἐπὶ τὸ πρότερον καταπολεμῆσαι τὸν Πτολεμαῖον, ὅπως
 μηδὲν ἐμπόδιον ἔχουσι· τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν ὀρμῆς,
 Ἑυμένη μὲν ἐξέπεμψε μετὰ δυνάμεως ἀξιολόγου, προσ-
 τάξας ἐφεδρεύειν τοῖς περὶ τὸν Ἑλλησπόντον τόποις, καὶ
 τὴν διάβασιν κωλύειν· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ἐκ τῆς Πισι-
 δικῆς, τὴν πορείαν ἐπὶ τὴν Αἰγύπτου ἐποιεῖτο.

Ὡς δὲ διεβίβασε τὴν δύναμιν εἰς τὴν νῆσον τῷ 320 ante Chr.
 Νεῖλῳ ἀπέναντι τῆς Μέμφως, ἀλλοτρίως τὸ πλῆθος cap. 36.
 ἔσχε πρὸς τὸν Περδίκκῃ, ἀπολομένων πλείονων ἢ δισχι- - Milites ab-
 λίων ἐν ὕδατι ἄνευ πολεμίας πληγῆς, ἐν δὲ καὶ τῶν alienati Per-
 ἐπιφανῶν τινες ἡγεμόνων ὑπῆρχον. πολλοὶ μὲν τῶν ἡ- diccam occl-
 γεμόνων συνίσταντο, καὶ κατηγοροῦν τῷ Περδίκκῃ, πᾶσα dunt.
 δ' ἡ Φάλαγγς τῶν πεζῶν ἀπαλλοτριωθεῖσα φανεράν διὰ
 τῆς ἀπειλῆς Φωνῆς τὴν ἰδίαν κατεσκέυασεν ἀλλοτριό-
 τητα. δίσπερ πρῶτοι τῶν ἡγεμόνων ἀπέστησαν· ὡς ἐκα-
 τὸν,

τὸν, ὃν ἦν ἐπιφανέστατος Πύθων, ὃ τὰς ἀναπάντας Ἑλλήνας καταπολεμήσας, ἐδενός δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ λεγόμενος Φίλων ἀρετῇ τε καὶ δόξῃ. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τῶν ἱππέων τινὲς συμφρονήσαντες ἐπὶ τὴν σπηνὴν τῷ Περδίκῃ κατήντησαν, καὶ προσπεσόντες ἀφ' ὧσι κατέσφαξαν τὸν Περδίκην, ἄρξαντα ἔτη τρία.

cap. 39.
Antipater fa-
cta provincia-
rum divisio-
ne,

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀντίπατρος τὰς σατραπείας ἐξ ἀρχῆς ἐμερίσατο, καὶ Πτολεμαίῳ μὲν τὴν προῦπάρχουσαν προσώρισεν. ἀδύνατον γὰρ ἦν τῷτον μεταδεῖναι, διὰ τὸ δοκεῖν τὴν Ἀιγυπτον διὰ τῆς ἰδίας ἀνδρείας ἔχειν οἰονεῖ δορίκτητον. καὶ Λαομέδοντι μὲν τῷ Μιτυληναίῳ Συρίαν ἔδωκε, Φιλοξένῳ δὲ τὴν Κιλικίαν, τῶν δ' ἄνω σατραπειῶν Μεσοποταμίαν μὲν καὶ τὴν Ἀρβηλίτιν Ἀμφιμάχῳ, τὴν δὲ Βαβυλωνίαν Σελεύκῳ, Ἀντιγόνῳ δὲ τὴν Σασσιανήν, διὰ τὸ τῷτον πρῶτον πεποιθῆναι τὴν ἐπὶ τὸν Περδίκην ἐπίθῃσιν, Πεινέσῃ δὲ τὴν Περσίδα, Τληπολέμῳ δὲ τὴν Καρμανίαν, Πύθωνι δὲ Μηδίαν, Φιλίππῳ δὲ τὴν Παρθυαίαν, Ἀρίαν δὲ καὶ Δραγγίνην Στασάνδρῳ τῷ Κυπρίῳ τὴν δὲ Βακτριανὴν καὶ Σογδιανὴν Στασάνορι τῷ Σολίῳ, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὄντι νῆσε. Παροπαμισάδας δὲ Ὁξυάρτῃ προσώρισε, τῷ Ῥαξάνῃ πατρὶ τῆς Ἀλεξάνδρε γυναικός, τῆς δὲ Ἰνδικῆς τὰ μὲν συνορίζοντα Παροπαμισάδαίς, Πύθωνι τῷ Ἀγήνορος τὰς δ' ἐχομένας βασιλείας, τὴν μὲν παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, Πάρῳ, τὴν δὲ παρὰ τὸν Ὑδάσπην, Ταξίλῃ. ἡ γὰρ ἦν τέταρτος τὰς βασιλεῖς μετακινήσας χωρὶς βασιλικῆς δυνάμεως, καὶ ἡγεμονίας ἐπιφανῆς. τῶν δὲ πρὸς τὴν ἄρκτον κεκλιμένων, Καππαδοκίαν μὲν Νικάνορι, Φρυγίαν δὲ τὴν μεγάλην καὶ Λυκίαν Ἀντιγόνῳ, κατὰ περ πρότερον ἔσχε, Καρίαν δὲ Κασσάνδρῳ, Λυδίαν δὲ Κλείτῳ, Φρυγίαν δὲ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Ἀρριδαίῳ. στρατηγὸν δὲ τῆς βασιλικῆς δυνάμεως ἀπέδειξεν Ἀντίγονον, ὃν προστεταγμένον ἦν καταπολεμῆσαι Ἐυμένην τε καὶ Ἀλέξανδρον· παρέξεν δὲ τῷ Ἀντιγόνῳ χιλιάρχον τὸν υἱὸν Κασσάνδρου, ὅπως μὴ δύνῃται διαλαθεῖν ἰδιοπραγῶν. αὐτὸς δὲ τὰς βασιλεῖς ἀναλαβὼν καὶ τὴν ἰδίαν δύναμιν, προῆγεν ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν, κατὰξων τὰς βασιλεῖς ἐπὶ τὴν πατρίδα.

Ἀντί-

Antigono au-
tem exercitus
regii impera-
tore creato,
cum regibus
in Macedoni-
am rediit.

Ἀντίγονος δ' ἐπὶ τῆς Ἀσίας ἀποδεδαιγμένος στρα-
τηγὸς διαπολεμῆσαι πρὸς Ἑυμένη, ἠθροισεν ἐκ τῆς χει-
μάσιος τὰς δυνάμεις. παρασκευασάμενος δὲ τὰ πρὸς τὴν
μάχην, προῆγεν ἐπὶ τὸν Ἑυμένη, διατρίβοντα περὶ Καπ-
παδοκίαν. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς, καὶ τῷ Ἀπολ-
λωνίδῃ μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἱππέων ποιήσαντος ἀλόγως
ἀπὸ τῶν ἰδίων δίκτασιν, ἐνίκησεν ὁ Ἀντίγονος, καὶ ἀνεί-
λε τῶν ἐναντίων εἰς ὀκτανισχίλλας. ἐκυρίευσεν δὲ καὶ
τῆς ἀποσκευῆς ἀπάσης, ὥστε τὰς περὶ τὸν Ἑυμένη στρα-
τιῶτας διὰ μὲν τὴν ἥτταν καταπλεγεῖναι, διὰ δὲ τὴν
ἀπώλειαν τῆς ἀποσκευῆς ἀδυμῆσαι. Μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ
μὲν Ἑυμένης ἐπεβάλετο Φεύγειν εἰς τὴν Ἀρμενίαν, καὶ
τῶν ἐν ταύτῃ κατοικούντων τινὰς πρὸς τὴν συμμαχίαν
συλλαβέδαι· καταταχόμενος δὲ, καὶ τὰς στρατιῶτας ὁρῶν
ἀποχωρῶντας πρὸς τὸν Ἀντίγονον, κατελάβετο χωρίον
ὄχυρόν, ὃ προσηγορεύετο Νῶρα· συνέφυγον δὲ μετ' αὐ-
τῷ τῶν Φιλων οἱ ταῖς ἐννοαῖς διαφέροντες, καὶ κενρι-
κότες συναποθνήσκουσιν αὐτῷ κατὰ τὰς ἐσχάτας κινδύνους·
οἱ δὲ πάντες ὑπῆρχον ἱππεῖς τε καὶ πεζοὶ περὶ ἑξακο-
σίαις. Ἀντίγονος δὲ παραλαβὼν τὴν μετ' Ἑυμένη δύνα-
μιν, καὶ τῶν σατραπειῶν καὶ τῶν ἐν ταύταις προσόδων
κύριος γενόμενος, ἔτι δὲ παραλαβὼν πλῆθος χρημάτων,
μειζόνων πραγμάτων ὠρέγετο. ἀπέτι γὰρ ἑδείς τῶν κα-
τὰ τὴν Ἀσίαν ἡγεμόνων ἀξιόμαχον εἶχε δύναμιν διαγω-
νίσασθαι πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν πρωτείων. διὸ καὶ πρὸς
Ἀντίπατρον κατὰ μὲν τὸ παρὸν προσεποιοίτο Φιλικῶς
διακεῖσθαι, διεγνώπει δὲ, τὸ κατ' αὐτὸν ἀσφαλίσάμενος,
μηκέτι προσέχειν μήτε τοῖς βασιλεῦσι, μήτε Ἀντιπάτρῳ.

Πρὸ δὲ πάντων ἔκρινε στρατεύειν ἐπὶ τὸν Ἀλκέταν
καὶ Ἀτταλον περὶ τὴν Πισιδικὴν, ἔτοι γὰρ ὑπελείποντο
τῶν Περδίκκας Φιλων καὶ οἰκείων ἡγεμόνες μὲν ἀξιόλο-
γοι, στρατιῶτας δ' ἔχοντες ἱκανὸς ἀμφισβητῆσαι πραγμά-
των. ὁ δὲ Ἀντίγονος κατεπολέμησεν αὐτὰς καὶ ἀνα-
ζεύξας ἐκ τῆς Πισιδικῆς, προῆγεν ἐπὶ Φρυγίας μετὰ πά-
σης τῆς δυνάμεως. ὥς δὲ κατήντησεν εἰς Κρητῶν πόλιν,
ἦκε πρὸς αὐτὸν Ἀριστόδημος ὁ Μιλήσιος, ἀπαγγέλλων
ὅτι Ἀντίπατρος μὲν τετελεῖσθαι, ἡ δὲ τῶν ὅλων ἡγε-
μονία καὶ τῶν βασιλέων ἡ ἐπιμέλεια μετακείμενη εἰς

Πολυ-

cap. 40.
Eumenes cla-
dem accipit.

cap. 41.
Antigonus
Eumenem
Noræ clau-
sum tenet.

Nova in Anti-
patrum con-
silia capit.

cap. 44.
Alcetam &
Attalum ag-
gredi consti-
tuit.

cap. 47.
Nuntium de
Antipatro vi-
ta funto ac-
cipit.

Πολυσπέρχοντα τὸν Μακεδόνα. ἡδείς δ' ἐπὶ τοῖς γεγε-
 νοῖσι, μετέωρος ἦν ταῖς ἐλπίσι, καὶ διανοεῖτο τῶν κατὰ
 τὴν Ἀσίαν ἔχειναι πραγμάτων, καὶ τῆς κατ' αὐτὴν ἡγε-
 μονίας μηδενὶ παραχωρεῖν. ὑπελάμβανε γὰρ αὐτὸν κρείτ-
 τω δύναναι ἔχοντα, τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν θησαυρῶν κί-
 ριον ἔσεσθαι, μηδενὸς ὄντος τῷ δυναμένῳ πρὸς αὐτὸν ἀν-
 τιτάξασθαι. εἶχε γὰρ κατ' ἐκείνου τὸν χρόνον στρατιώτας
 πεζοὺς μὲν ἑξακισμυρίους, ἵππεῖς δὲ μυρίους, ἐλέφαντας
 δὲ τριάκοντα. χωρὶς δὲ τέτων, ἐτοίμας ποιήσασθαι καὶ
 ἄλλας δυνάμεις ἤλπιζεν, ἂν ἦ χρεῖα, δυναμένης τῆς
 Ἀσίας χορηγεῖν ἀνεκλείπτως τοῖς στρατολογημένοις ξένοις
 τὰς μισθοφορίας. εὐθὺς δὲ καὶ τῶν Φίλων συναγαγὼν
 συνέδριον, καὶ περὶ τῆς τῶν ὅλων ἐπιβολῆς κοινωσάμε-
 νος, διέγραψε τῶν ἀξιολόγων Φίλων οἷς μὲν σατραπείας,
 οἷς δὲ στρατηγίας. πᾶσι δὲ μεγάλας ἐλπίδας ὑποθεῖς,
 προθύμως κατεσκευάσας πρὸς τὰς ἰδίας ἐπιβολάς. διανοεῖ-
 το γὰρ ἐπελθεῖν τὴν Ἀσίαν, καὶ τὰς μὲν προϋπάρχον-
 τας σατραπείας ἐμβαλεῖν, πρὸς δὲ τῶν ἑαυτῷ Φίλων κα-
 θεσάναι τὰς ἡγεμονίας. τὸν δὲ Εὐμένην, εἰς χωρίον
 ἐγκλεισθέντα παρέκάλεσε πρὸς κοινοπραγίαν καὶ λαβὼν
 διὰ τῶν ὅρκων τὰς πίσεις, τῆς πολιορκίας ἀπελύθη. με-
 τὰ δὲ τινα χρόνον ἀνελπίσως διασωθεὶς, τότε μὲν περὶ
 τὴν Καππαδοκίαν διέτριβεν, ἀναλαμβάνων τὰς προγεγε-
 νότας Φίλους, καὶ τὰς κατὰ τὴν χώραν πλανωμένους τῶν
 συνεστρατευνόντων πρότερον. γενόμενος δὲ διαφερόντως
 σκεδαῖος, ταχύ πολλὰς ἔσχε κοινωνὰς τῶν αὐτῶν ἐλπί-
 δων, καὶ πρὸς τὴν μετ' αὐτῷ στρατείαν ὑπακόντας. τέ-
 λος δὲ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις, χωρὶς τῶν ἐν Φρυγίᾳ συμ-
 πεπολιορκημένων Φίλων πεντακισίων, ἔσχε στρατιώτας ἑδε-
 λοντὶ ὑπακόντας πλείους τῶν δισχιλίων. τῆς τύχης δ'
 αὐτῷ συνεργήσης, τηλικαύτην ἔλαβεν αὐξήσιν, ὥστε πα-
 ραλαβεῖν τὰς βασιλικὰς δυνάμεις, καὶ προστῆναι τῶν βα-
 σιλέων πρὸς τὰς καταλύειν αὐτῶν τὴν ἀρχὴν τετολμη-
 κότας.

316 ante Chr.

cap. 62.

Ptolemæi &
Antigoni in-
vidiæ in Eu-
menem.

Παραδόξως δὲ καὶ ταχείας τῆς περὶ τὸν Εὐμένην γε-
 νομένης αὐξήσεως, Πτολεμαῖος μὲν μετὰ σόλῃ πλεύσας
 εἰς Ζεφύριον τῆς Κιλικίας, διεπέμπετο πρὸς τὰς τῶν
 Ἀργυρασπίδων ἡγεμόνας, παρακαλῶν μὴ προσέχειν τῷ
 Εὐμέ-

βοηθεῖν τοῖς βασιλεῦσι, καὶ μετ' αὐτῶν συναγαγίσασθαι πρὸς Ἀντίγονον. τῶν δ' ὁ μὲν Πύθων τῆς Μηδίας, ὁ δ' ἕτερος τῆς Βαβυλωνίας σατραπῆς ἀπεδέδεικτο, καὶ ὃν καιρὸν ἡ δευτέρα διαίρεσις ἐγενήθη τῶν σατραπειῶν ἐν Τριπαραδείσῳ. οἱ δὲ περὶ Σέλευκον τοῖς μὲν βασιλεῦσιν ἔφασαν βάλεσθαι παρέχεσθαι χρείας, Ἐυμένει μὲν τοιγε μὴδὲ ποῦ ὑπομένειν ποιῶντας τὸ προσταττόμενον, ἔτι Μακεδόνες συναλθόντες κατέγνωσαν θάνατον· πολλὰ δὲ πρὸς ταύτην τὴν προαίρεσιν διαλεχθέντες, συνεξέπεμψαν παρ' αὐτῶν πρεσβευτὴν πρὸς Ἀντιγένην καὶ τὰς Ἀργυρασπίδας, ἀξιοῦντες ἀφιστάσθαι τῆς ἡγεμονίας Ἐυμένη των δὲ Μακεδόνων ἔπροσεχόντων τοῖς λόγοις, Ἐυμένης, ἐπαινέσας αὐτῶν τὴν προθυμίαν, ἀνέβηξε μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ παραγενηθεὶς ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν, κατεσρατοπέδευσε, τῆς Βαβυλωνος ἀπέχων σαδίας τριακοσίας· καὶ πρόθεσιν μὲν εἶχεν εἰς Σάσα ποιεῖσθαι τὴν πορείαν, διανοόμενος τὰς ἐκ τῶν ἄνω σατραπειῶν δυνάμεις μεταπέμπεσθαι, καὶ τοῖς βασιλικαῖς θησαυροῖς χρήσασθαι πρὸς τὰς κατεπειγύσας χρείας.

314 ante Chr.

cap. 17.

Antigonus movet in Eumenem,

eumque vincit.

cap. 43.

Macedones ad Antigonum deficiunt,

ipsamque Eumenem hosti tradunt.

Ἀντίγονος δὲ ἐκ τῆς Μεσοποταμίας ἀναζεύξας, ἦεν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, καὶ συνέθετο κοινοπραγίαν Σελεύκῳ καὶ Πύθωνι. προσλαβόμενος δὲ καὶ παρὰ τῶν στρατιῶτας, ἐβηξε πλοίοις τὸν Τίγριν ποταμὸν, καὶ περαιώσας τὰς δυνάμεις, ὥρμησεν ἐπὶ τὰς πολέμιας, καὶ αὐτὸς ἐνίκη. οἱ δὲ Μακεδόνες περὶ λύχων ἀφ᾽ ἑαυτῶν, συναλθόντες ἐβλαλεύοντο τί χρὴ πράττειν. οἱ μὲν ἔν σατραπείᾳ τὴν ταχίστην ἔφησαν δεῖν ἀποχωρεῖν εἰς τὰς ἄνω σατραπείας· ὁ δὲ Ἐυμένης ἀπεφαίνετο μένειν καὶ διαγωνίζεσθαι, τῆς μὲν τῶν ἐναντίων Φάλαγγος συντετριμμένης, τῆς δὲ τῶν ἱππέων δυνάμεως ἐφαμίλλε παρ' ἀμφοτέροισι ἔσσης. οἱ δὲ Μακεδόνες ἐδετέροις ἔφασαν ὑπακῆσθαι, τῆς ἀποσκευῆς αὐτῶν ἡλωκυίας, καὶ παρὰ τοῖς πολεμίοις ὄντων τέκνων καὶ γυναικῶν, καὶ πολλῶν ἀναγκαίων σωμαμάτων. τότε μὲν ἔν διελύθησαν, ἐδεμίαν συμπεφωγμένην γνώμην βεβαιώσαντες· μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ Μακεδόνες λάθρα διαπρεσβευσάμενοι πρὸς Ἀντίγονον, τὸν μὲν Ἐυμένη συναρπάσαντες παρέδωκαν· τὰς δ' ἀποσκευὰς κομισάμενοι, καὶ πλείους λαβόντες, κατετάχθησαν εἰς τὸ στρατόπε-

τέκεδον. τὸ παραπλήσιον ὃ οἶτε σατράπαι καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων τε καὶ στρατιωτῶν οἱ πλεῖστοι τὸν στρατηγὸν ἐγκαταλιπόντες, τῆς ἰδίας μόνον ἀσφαλείας ἐφρόντισαν. Ἀντίγονος δὲ παραδόξως κυριεύσας τῶ τ' Εὐμένεος καὶ πάσης τῆς ἀντιτεταγμένης δυνάμεως, Ἀντιγένην μὲν cap. 44.
Eumenem
Antigonus
supplicio affecit. τὸν τῶν Ἀργυρασπίδων ἡγέμενον συλλαβὴν, καὶ καταθέμενος εἰς σειρὸν, ζῶντα κατέκασεν· Εὐδήμον δὲ τὸν ἐξ Ἰνδῶν καταγαγόντα τὰς ἐλέφαντας, καὶ Κελβανόν, καὶ τινὰς ἄλλας τῶν ἀλλοτρίως αἰεὶ πρὸς αὐτὸν ἐχόντων ἀνείλεν. Εὐμένην δὲ παραδὼς εἰς Φυλακὴν, ἐβαλέετο πῶς αὐτῷ χρησέον ἔη. ὁρῶν δὲ καὶ τὴν τῶν Μακεδόνων ὁρμὴν ἀπαραίτητον ἔσαν πρὸς τὴν κατ' Εὐμένεος τιμωρίαν, ἀνείλε τὸν ἄνδρα· διὰ δὲ τὴν προγεγενημένην Φιλίαν καύσας τὸ σῶμα, καὶ καταθέμενος εἰς ἀγγεῖον τὰ ὅσα, πρὸς τὰς οἰκίας ἀπέτειλεν.

Ἀντίγονος δὲ χειμάζων ἐν τῇ Μηδίᾳ, καὶ πυθόμενος Πύθωνα πολλὰς τῶν ἐν τῇ χειμασίᾳ στρατιωτῶν ἐπαγγελίας καὶ δωρεαῖς ἰδίας κατασκευάζειν, καὶ διανοεῖσθαι νεωτερίζειν, τὴν μὲν ἰδίαν προαίρεσιν ἐπεκρύψατο, καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν, ἀξίων ἥκειν τὴν ταχίστην, ὅπως κατὰ πρόσωπον περὶ τῶν ἀναγκαίων κοινολογησάμενος, ταχέως τὴν ἐπὶ θάλασσαν κατάβασιν ποιήσῃται. ὁ ἔν Πύθων, ἐξαπατηθεὶς κεναῖς προσδοκίαις, ἦκε πρὸς Ἀντίγονον. ὁ δὲ κυριεύσας τῶ σώματος, καὶ κατηγορίαν ποιησάμενος ἐν τοῖς μετέχουσι τῶ συνεδρίᾳ, βραδύως κατεδίκασε, καὶ παραχρῆμα ἀπέκτεινε.

Ὁ δ' Ἀντίγονος ἐπειδὴ τάχιστα ἦλθεν εἰς τὴν Περσίδα, τιμῆς μὲν ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων ἡξιώθη βασιλικῆς, ὡς ἂν κύριος ὧν ὁμολογεμένως τῆς Ἀσίας. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν φίλων συνεδρεύσας, ἐβαλεῖτο περὶ τῶν σατραπειῶν. τὴν μὲν ἔν Καρμανίαν ἔιασεν ἔχειν Τληπόλεμον, καὶ τὴν Βακτριανὴν ὁμοίως Στασάνορα· ἡ γὰρ ῥῆδιον ἦν τότε δι' ἐπιστολῆς ἐμβαλεῖν, ἔν τὰ πρὸς τὰς ἐγγχωρίας πεπολιτευμένους, καὶ πολλὰς ἔχοντας συναγωνισίας. εἰς δὲ τὴν Ἀρίαν ἀπέτειλεν Εὐιτον. τελευτήσαντος δὲ μετ' ὀλίγον χρόνον, ἀντικατέστησεν Εὐαγόραν, ἄνδρα καὶ κατ' ἀνδρείαν καὶ σύνεσιν θαυμαζόμενον. Ὁξυάρτην δὲ τὸν Ῥωξάνης πατέρα τὴν ἐν Παροπαμισδαῖς σατραπείαν ἔια-

cap. 45.
In Persia Antigonus, regio honore cultus, satrapias inter amicos distribuit.

σεν ἔχειν, καὶ αὐτὰ καὶ πρότερον εἶχεν. ἔτα γὰρ τῷτον ἦν ἐμβαλεῖν δυνατόν ἀνευ χρόνῳ πολλῷ καὶ δυνάμει αὐτῶν. μετεπέμψατο δὲ καὶ Σιβύρτιον ἐξ Ἀραχωτῶν, εὖ διακειμένον τὰ πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν τε σατραπείαν ἔχειν συνεχώρησε, καὶ τῶν Ἀργυρασπίδων συνέστησε τὰς ταρχωδεσάτας, τῷ μὲν λόγῳ, πρὸς τὰς ἐν τῷ πολέμῳ χρείας, τῷ δ' ἔργῳ, πρὸς ἀπώλειαν. κατ' ἰδίαν γὰρ ἐντετέλειτο κατ' ὀλίγας αὐτῶν εἰς τοιαύτας χρείας ἀποστέλλειν, ἐν αἷς ἐμελλον ἀπολεῖσθαι. ἐν δὲ τέτοις εἶναι συνέβαινε καὶ τὰς Ἑυμένη παραδόντας, ὥστε τῶν εἰς τὸν στρατηγὸν παρανομημάτων συντόμως αὐτοῖς ἐπιστῆναι τιμωρίαν. αἱ γὰρ ἀσεβεῖς χρεῖαι τοῖς μὲν δυνάταις διὰ τὴν ἐξέσιν γίνονται λυσitelεῖς, τοῖς δ' ὑπακούουσιν ιδιώταις μεγάλων κακῶν ὡς ἐπίπαν αἰτίαι καθίστανται. ὁ δ' ἔνι Ἀντίγονος, ὁρῶν τὸν Πευκέτην παρὰ τοῖς Πέρσαις μεγάλης ἀποδοχῆς τυγχάνοντα, τὸ μὲν πρῶτον παρείλετο τὴν σατραπείαν αὐτῷ. τῶν δὲ ἐγχωρίων ἀγανακτούντων, ἐνὸς δὲ τῶν ἐπιφανεστάτων Θεσπίε καὶ παρρησίαν ἀγαγόντος, ὡς ἔχ' ὑπακούουσιν Περσῶν ἐτέρῳ, τῷτον μὲν ἀπέκτεινεν, Ἀσκληπιόδωρον δὲ κατέστησε τῆς Περσίδος ὑπαρχον, καὶ τὰς ἱκανὰς στρατιώτας παρέδωκε. Πευκέτην δ' εἰς ἄλλας ἐκπίδας ἀγαγών, καὶ κενῶς μετεωρίσας, ἐξήγαγεν

Præter opes
Susianas in-
gentem pecu-
niarum vim
recipit.

ἐκ τῆς χώρας. ποιεῖν δ' αὐτῷ τὴν πορείαν ἐπὶ Σάσων, ἀπήγγησεν αὐτῷ ἐπὶ τῷ Πασιτίγριι ποταμῷ Ξενοφίλος ὁ κυριεύων τῶν ἐν Σάσοις χρημάτων, ἀπεσαλμένος ὑπὸ Σελεύκου πᾶν ποιῆσαι τὸ πρὸστασσόμενον. τῷτον μὲν ἔνι προσδεξάμενος, προσεποιεῖτο τιμῆν ἐν τοῖς μεγίστοις τῶν Φίλων, εὐλαβημένος μὴ μετανοήσας πάλιν αὐτόν ἀποκλείσθαι. αὐτὸς δὲ παραλαβὼν τὴν ἐν Σάσοις ἄκραν, κατέλαβεν ἐν αὐτῇ τὴν τε χρυσὴν ἀναδενδράδα, καὶ πλῆθος ἄλλων κατασκευασμάτων, πάντων συναγομένων εἰς μύρια καὶ πεντακισχίλια τάλαντα. ἡθροίσθη δ' αὐτῷ καὶ ἄλλο πλῆθος χρημάτων ἐκ τε τῶν σεφάνων καὶ τῶν ἄλλων δωρεῶν, ἔτι δὲ ἐκ τῶν λαφύρων. ταῦτα γὰρ ἦσαν πεντακισχίλια τάλαντα, καὶ κατὰ τὴν Μηδίαν ἄλλα τοσαῦτα, χωρὶς τῶν ἐν Σάσοις θησαυρῶν ὥστε τὰ πάντα συναχθῆναι τάλαντα δισμύρια πεντακισχίλια. Ἐπειτα Ἀντίγονος, τῆς μὲν Σασσιανῆς ἀπέλειπε

σατρά-

ληφόντα πᾶσαν τὴν Μακεδόνων βασιλείαν. διὰ δὲ τοιούτων λόγων προτρεψάμενος τὸν Πτολεμαῖον ἐτοιμάζεσθαι τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, ἐξέπεμψε τινὰς τῶν Φίλων εἰς τὴν Ἑυρώπην, προτάξας πειραῖσαι τοῖς ὁμοίοις λόγοις ἔχθρὰς Ἀντιγόνου καταστῆσαι Κάσσανδρον τε καὶ Λυσίμαχον. ὧν ταχὺ τὸ κελευθὲν συντελεσάντων, ἀρχὴ διαφοράς ἐφύετο, καὶ μεγάλαν πολέμων. ὁ δ' Ἀντιγόνος, ἐκ τῶν εἰκότων συλλογισάμενος τὴν Σελεύκῃ προαίρεσιν, ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς πρὸς τε Πτολεμαῖον καὶ Λυσίμαχον καὶ Κάσσανδρον, ἀξιῶν διαφυλάσσειν τὴν προϋπάρχουσαν Φιλίαν· τῆς δὲ Βαβυλωνίας καταστῆσας σατράπην Πύθωνα τὸν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς καταβεβηκότα, μετὰ τῆς δυνάμεως ἀνέζευξεν, ἐπὶ τῆς Κιλικίας τὴν πορείαν ποιήμενος. ὥς δ' εἰς Μάλλον παρεγένετο, διεμέρισε τὴν δύναμιν εἰς παραχειμασίαν, μετὰ δύσιν Ὠρίανος. παρέλαβε δὲ καὶ τὰ ἐν Κυήνδοις χρήματα, τάλαντα μύρια χωρὶς δὲ τέτων συνάγεσθαι ἐκ τῶν προσόδων αὐτῷ τῶν κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα μύρια καὶ χίλια, διόπερ συνέβαιεν αὐτὸν φοβερόν εἶναι καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων.

cap. 57.
Recusata provinciarum & pecuniarum æqua divisione,

Προάγοντος δ' εἰς τὴν ἄνω Συρίαν Ἀντιγόνου, παρεγένοντο πρέσβεις παρὰ τε Πτολεμαίῳ καὶ Λυσίμαχῳ καὶ Κασσάνδρῃ. ἔτοι δ' ἐισαχθέντες εἰς τὸ συνέδριον, ἤξιον Καππαδοκίαν μὲν καὶ Λυκίαν Κασσάνδρῳ δοθῆναι, Φρυγίαν δὲ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Λυσίμαχῳ, Συρίαν δὲ πᾶσαν Πτολεμαίῳ, Βαβυλωνίαν δὲ Σελεύκῃ τῶν δὲ θησαυρῶν, ὅς παρέλαβε μετὰ τὴν πρὸς Ἑυμένη μάχην, ποιῆσθαι μερισμόν· καὶ γὰρ αὐτὰς κεκοινωνηκέναι τῷ πολέμῳ· εἰ δὲ μηδὲν τέτων ποιῆσῃ, συσάντες ἅπαντες ἔφασαν πολεμήσειν αὐτῷ. τῷ δ' Ἀντιγόνῳ τραχύτερον ἀποκρινάμενος, καὶ τὰ πρὸς Πτολεμαῖον ἐπὶ τὸς παρὰ σκευαίεσθαι, συνέβη τὰς πρέσβεις ἀπράκτους ἐπανελθεῖν. μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ μὲν περὶ Πτολεμαῖον καὶ Λυσίμαχον, ἔτι δὲ καὶ Κασσάνδρου, συμμαχίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι, δυνάμεις τε συνήγον, καὶ παρασκευὰς ὅπλων τε καὶ βελῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων ἐποίησαν. Ἀντιγόνος δ' ὄρων ἐφ' ἑαυτὸν συνεστηκότας πολλὰς καὶ μεγάλας τοῖς ἀξιώμασιν ἄνδρας, καὶ

Ptolemæus, Lysimachus & Cassander arma in Antigoni consociant.

συλ-

συλλογιζόμενος τὸ μέγεθος τῆ Φυομένης πολέμου, τὰ τ' ἔθνη καὶ πόλεις καὶ δυνάμεις προσεκαλεῖτο εἰς συμμαχίαν. Ἀγησίλαον μὲν ἐν πρὸς τὰς ἐν Κύπρῳ βασιλεῖς, Antigonicontra hostes ap-
 εἰς δὲ Ῥόδον Ἰδομενέα καὶ Μοσχίωνα, Πτολεμαῖον δὲ paratus.
 τὸν ἀδελφιδὸν μετὰ δυνάμειος εἰς Καππαδοκίαν ἀπέπει-
 λεν, ἵνα λύσῃ μὲν Ἀμισὸν τὴν πολιορκίαν, καὶ τὰς ὑπὸ
 Κασσάνδρου πεμφθέντας εἰς Καππαδοκίαν ἐμβάλλῃ πάντας·
 πρὸς δὲ τέτοις, ὅπως παραγενόμενος εἰς Ἑλλησποντον,
 ἐφεδρεύῃ τοῖς περὶ Κασσάνδρον, ἂν ἐπιχειρῇ διαβαίνειν
 ἐκ τῆς Ἑυρώπης. Ἀριστόδημον δὲ τὸν Μιλήσιον εἰς Πε-
 λοπόννησον ἐξέπεμψεν, ἔχοντα χίλια τάλαντα. τέτῳ
 δὲ συνετέτακτο συνθέναι Φίλῳ πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ
 Πολυσπέρχοντα, καὶ ξενολογήσαντα τὰς ἱκανὰς, διαπο-
 λεμῆν Κασσάνδρῳ. αὐτὸς δὲ πᾶσαν τὴν Ἀσίαν, ἧς ἦν
 κύριος, διέλαβε πυρταῖς καὶ βιβλιαφόροις, δι' ὧν οὐκ ἔως
 ἡμελλεν ὑπηρετεῖναι πάντα.

Ἀπὸ δὲ τέτων γενόμενος, ἀνέβη ἐπὶ Φοινίκην, cap. 58.
 σπεύδων ναυτικὴν δύναμιν συστήσασθαι· συνέβαινε γὰρ τὰς Antigonus,
 μὲν πολεμίας τότε θαλασσοκρατεῖν, ναῦς πολλὰς ἔχον- in Phoeniciam
 τας, αὐτῷ δὲ τὸ παράπαν ὀλίγας εἶναι. στρατοπεδεύ- progressus,
 σας δὲ ἐν Τύρῳ τῆς Φοινίκης, καὶ πολιορκῆσαι διανοσ- Tyrum obsi-
 μενος τὴν Τύρον, μετεπέμπετο τὰς βασιλεῖς τῶν Φοινί- det,
 κων, καὶ τὰς ὑπάρχους τῆς Συρίας· καὶ τὰς μὲν βασι-
 λεῖς προετρέψατο συνεπιλαβέσθαι ναυπηγίας, ἐπειδὴ τὰς
 ναῦς τὰς ἐν Φοινίκῃ ἀπάσας μετὰ τῶν πληρωμάτων Πτο-
 λεμαῖος εἶχεν ἐν Αἰγύπτῳ· τοῖς δ' ὑπάρχουσιν ἐκέλευσεν
 ἐτοιμάσαι κατὰ τάχος πυρῶν μὲν μεδίμνων μυριάδας τε-
 τρακοσίας πεντήκοντα· (τοσῶτο γὰρ εἰς τὸν ἐνιαυτὸν ἐγί-
 νετο δαπάνημα) αὐτὸς δὲ πανταχόθεν ἀθροίσας ὑλοτό- simul in Phoe-
 μους καὶ πρίστας, ἔτι δὲ ναυπηγὰς, κατεκόμιζε τὴν ὕλην nicia & Rho-
 ἐπὶ θαλάσσαν ἐκ τῆς Λιβάνου, τεμνόντων μὲν αὐτὴν καὶ do naves ex-
 πριζόντων ἀνδρῶν ὀντακισχιλίων, κατακομιζόντων δὲ ξευ- strui jubet.
 γῶν χιλίων. τὸ δ' ὅρος τέτο παρήκει μὲν παρὰ τὴν
 Τρίπολιν καὶ Βυβλίαν, ἔτι δὲ Σιδωνίαν, πλήρες δ' ἐστὶ
 ξύλων κεδρίνων καὶ πευκῶν καὶ κυπαρισσίων, θαυμα-
 σῶν τό τε κάλλος καὶ μέγεθος. ναυπηγεῖα δ' ἀπέδειξε
 τρία μὲν κατὰ τὴν Φοινίκην, ἐν τε Τρίπολει καὶ Βύβλῳ
 καὶ Σιδῶνι· τέταρτον δὲ περὶ Κιλικίαν, νομιζομένης τῆς

Apparet interea Seleucus cum classe.

ὑλης ἐκ τῆ Ταύρα. ἦν δὲ καὶ περὶ Ῥόδον ἄλλο, συγ-
χωρήσαντος τῆ δῆμα κατασκευάζειν ναῦς ἀπὸ τῆς ὑλης
τῆς εἰσκομιζομένης. τῆ δ' Ἀντίγονος περὶ ταῦτα ὄντος,
καὶ πλησίον τῆς θαλάσσης κατεστρατοπεδευκός, ἦκεν ἐξ
Ἀιγύπτου Σέλευκος μετὰ νεῶν ἑκατὸν, κεκοσμημένων βα-
σιλικῶς καὶ πλεσῶν ἱκανῶς. ποιμένα δ' αὐτῶ τὸν πα-
ράπλην παρ' αὐτὴν τὴν στρατοπεδείαν καταπεφρονηκώς,
οἱ τε ἐκ τῶν συμμαχίδων πόλεων, καὶ πάντες οἱ κοινο-
πραγεῖντες τοῖς περὶ Ἀντίγονον, ἄδυμοι καθεστῆμεσαν.
πρόδηλον γὰρ ἦν ὅτι θαλασσοκρατῶντες οἱ πολέμιοι πο-
θήσασιν τὰς τοῖς ἐναντίοις κοινοπραγεῖντας ἀπὸ τῆς πρὸς
Ἀντίγονον Φιλίας. ὁ δ' Ἀντίγονος τέτρες μὲν παρεκάλει
θαρρεῖν, διαβεβαιύμενος ἐν ταύτῃ τῇ θερείᾳ ἀποπλευσεῖ-
ναι ναυσὶ πεντακοσίαις.

cap. 59.
In Phoenicia
ulteriores An-
tioni moliti-
ones.

Ὁντος δ' αὐτῶ περὶ ταῦτα, παρῇν Ἀγασίλαος ὁ
πεμφθεὶς εἰς Κύπρον πρεσβευτῆς, ἀπαγγέλλων, ὅτι Νι-
κοκρέων μὲν καὶ τῶν ἄλλων οἱ κράτισοι βασιλεῖς πρὸς
Πτολεμαῖον πεπονήνται συμμαχίαν· ὁ δὲ Κιττιεὺς καὶ
Λαπίθιος, ἔτι δὲ Μάριος καὶ Κερυνίτης τὴν πρὸς αὐτῶν
Φιλίαν συντέθεινται. ἀνάσας δὲ ταῦτα, τρισχιλίαις μὲν
στρατιώτας καὶ στρατηγὸν Ἀνδρόνικον κατέλιπεν ἐπὶ τῆς
πολιορκίας· αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναζεύξας εἰς
τὴν τ' Ἰόππην καὶ Γάζαν, ἀπειθῆσας κατὰ κράτος εἶλε,
καὶ τὰς μὲν καταληφθέντας Πτολεμαῖαις στρατιώτας ἐπι-
διεῖλεν εἰς τὰς ἰδίας τάξεις, εἰς δὲ τὰς πόλεις παρεισθήγαγε
Φρυγῶν τὴν ἀναγκάσανσαν πειθαρχεῖν τὰς ἐνοικεῖντας. αὐ-
τὸς δ' ἐπανελθὼν εἰς τὴν πρὸς Παλαιτύρῳ στρατοπεδείαν,
παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν.

cap. 69.
Antigonus re-
linquit in Sy-
ria filium cum
exercitu

Ὁ δὲ Κάσσανδρος ἐξέπεμψε δύναμιν εἰς τὴν Κα-
ρίαν, σπεύδων εἰς περισπασμὸς ἐμβαλεῖν Ἀντίγονον, ἵνα
μὴ σχολὴν ἔχῃ διαβαίνειν εἰς τὴν Ἑυρώπην. Ἀντίγονος
δὲ ὄρῳν τὸν Κάσσανδρον ἀντεχόμενον τῆς Ἀσίας, Δημή-
τριον μὲν τὸν υἱὸν ἀπέλιπεν ἐν τῇ Συρίᾳ, προστάξας
ἐνεδρεῦναι τὰς περὶ Πτολεμαῖον, ἧς ὑπώπτευσεν ἐκ τῆς
Ἀιγύπτου προᾶξειν μετὰ δυνάμεως ἐπὶ Συρίας· συναπέλι-
πε δ' αὐτῷ περὶ μὲν ξέναις μυρίαις, Μακεδόνας δὲ δισχι-
λίαις, Λυκίαις δὲ καὶ Παμφυλίαις πεντακοσίαις, Πέρσας
δὲ τοξότας καὶ σφενδονήτας τετρακοσίαις, ἰκπεῖς δὲ πεν-
τακ-

ταμι
παρο
χόν
τεβε
δὲ τ
ἀνδρ
πᾶσι
λμι
δὲ
ρον
χεν
μαῖ
Ἀν
Συ
αγο
Ἀ
τακ
Μα
μὲν
θα
σίς
πολ
δὲ
τῇ
νε
θα
μέ
θα
μά
το
τι
δχ
ρυ
χ
τό
με
ὄτ

τακισχιλίαις, ἐλέφαντας δὲ πλείας τῶν τεσσαράκοντα. παρακατέστησε δ' αὐτῷ καὶ συμβέλας τέσσαρας, Νέαρ- & quatuor
χόν τε τὸν Κρήτα, καὶ Πύθωνα τὸν Ἀγήνορος, ὃς κα- amicis, qui
τεβεβήκει πρότερον ὀλίγαις ἡμέραις ἐν Βαβυλῶνος· πρὸς consilio eum
δὲ τέτοις, Ἀνδρόνικόν τε τὸν Ὀλύνθιον, καὶ Φίλιππον, adjuvarent.
ἄνδρας πρεσβυτέρους καὶ συνεσρατευκότας τῷ Ἀλεξάνδρῳ
πᾶσαν τὴν στρατείαν. ἦν γὰρ Δημήτριος ἔτι νέος τὴν ἡ-
λικίαν ὡς ἂν γεγονώς ἔτη δύο πρὸς τοῖς ἔκκοσιν. αὐτὸς
δὲ τὴν ἄλλην δύναμιν ἔλαβε, καὶ ὑπερβάλλων τὸν Ταύ-
ρον ἐξεπολιόρκησε τὰς τῆς Καρίας πόλεις, ὅσαι συνεμά-
χεν τοῖς περὶ Πτολεμαῖον καὶ Σέλευκον. Ὁ δὲ Πτολε- 3ti ante Chr.
μαῖος, παροξυνόμενος ὑπὸ Σελεύκου, διὰ τὴν πρὸς τὸν cap. 80.
Ἀντίγονον ἀλλοτριότητα, διέγνω στρατεύειν ἐπὶ κοίλῃν In Deme-
Συρίαν, καὶ παρατάττεσθαι τοῖς περὶ τὸν Δημήτριον. συν- trium. Ptole-
αγαγὼν ἔν πανταχόθεν τὰς δυνάμεις, ἀνέζευξεν ἀπὸ mæus copias
Ἀλεξανδρείας εἰς Πηλῆσιον, ἔχων περὶ μὲν μυριάς οὐ- convertit.
τακισχιλίαις, ἱππεῖς δὲ τετρακισχιλίαις ὧν ἦσαν οἱ μὲν,
Μακεδόνες, οἱ δὲ, μισθοφόροι· Αἰγυπτίων δὲ πλῆθος, τὸ
μὲν κομίζον βέλη καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν, τὸ δὲ κα-
θωπλισμένον καὶ πρὸς μάχην χρήσιμον. ἀπὸ δὲ Πηλε-
σίης διὰ τῆς ἐρήμης διελθὼν, κατεστρατοπέδευσε πλησίον τῶν
πολεμίων, περὶ τὴν παλαιὰν Γάζαν τῆς Συρίας. ὁμοίως
δὲ καὶ Δημήτριος, μεταπεμφόμενος πανταχόθεν τὰς ἐκ
τῆς χειμασίας στρατιώτας εἰς τὴν παλαιὰν Γάζαν, ὑπέμε-
νε τὴν τῶν ἐναντίων ἔφοδον.

Τῶν δὲ Φίλων αὐτῷ συμβουλευόντων μὴ παρατάττε- cap. 81.
σθαι πρὸς ἡγεμόνα τηλικῆτον καὶ δύναμιν μείζω, τέτοις Demetrio ad-
μὲν ἔπροσεῖχεν, εἰς δὲ τὸν κίνδυνον παρестρευάζετο τε- juncti amici
θαρρήνως, καίπερ νέος ὢν πάντελως, καὶ τηλικαύτην pugna abstinere suadent.
μάχην μέλλων ἀγωνίζεσθαι χωρὶς τῆ πατρὸς. συνάγαγόν- Sed animum
τος δ' ἐν τοῖς ὅπλοις ἐκκλησίαν αὐτῷ, καὶ εὐάντος ἐπὶ addunt mili-
τινος ἀναστήματος μετ' ἀγωνίας καὶ διατροφῆς, ὁ μὲν tes,
ὄχλος ἀνεβόησε μὲν Φωνῇ θάρρειν, καὶ πρὸ τῆ τὸν κή-
ρυκα καταπαῦσαι τὰς θορυβῶντας, ἅπαντες σιωπὴν παρεί-
χοντο. ἔτε γὰρ στρατιωτικὸν ἐγκλημα ὑπῆρχε περὶ αὐ-
τὸν, ἔτε πολιτικόν, ἄτε προσφάτως ἐφ' ἡγεμονίας τεταγ-
μένον· (ὅπερ εἰωθε γίνεσθαι τοῖς παλαιοῖς στρατηγοῖς,
ὅταν ἐκ πολλῶν προφάσεων ἐν ἐγκλημα πρὸς ἕνα καιρὸν

quos animi
mansuetudo
& corporis
decor cepe-
rat.

sed proelio
vincitur.

ἀθροίζηται. τὸ γὰρ πλῆθος αἰεὶ δυσάρετον ἐπὶ τῶν αὐ-
τῶν μένον, καὶ πᾶν τὸ μὴ πλεονάζον, κεχαρισμένην
ἔχει τὴν μεταβολήν) τῷ τε πατρὸς ἡδὴ γεγηρακότος, αἰ-
τῆς βασιλείας ἐλπίδες εἰς τὴν τότε διαδοχὴν ἦγον ἅμα
τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν τῶν ὄχλων εὐνοίαν. ἦν δὲ καὶ τῷ
μᾶλλει καὶ τῷ μεγέθει διάφορος, ἔτι δὲ κεκοσμημένος
ὑπὸ τοῖς βασιλικοῖς, εἶχε πολλὴν ὑπεροχὴν καὶ κατὰ πλη-
ξιν, δι' ἧς εἰς ἐλπίδας ἀδράς ἦγε τὰς πολλὰς. πρὸς δὲ
τέτοις, πραότης τις ἦν περὶ αὐτὸν, ἀρμόζουσα νέῳ βασι-
λεῖ, δι' ἧς εἰς προθυμίαν ἐξεκαλεῖτο πάντας, ὥστε καὶ
τὰς ἐπὶ τὰς τάξεις συνδραμεῖν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν, συναγω-
νιῶντας τῇ νεότητι, καὶ τῇ μελλέσῃ γίνεσθαι κρίσει διὰ
τῆς παρατάξεως. ἔ μόνον γὰρ πρὸς πλείονας ἤμελλε
διακινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡγεμόνας σχεδὸν μεγίστους
Πτολεμαῖον καὶ Σέλευκον. ἔτοι γὰρ πάντας τὰς πολέ-
μους Ἀλεξάνδρῳ συστρατεύσασκενοι, καὶ πολλάκις κατ' αὐ-
τὰς δυνάμειν ἡγησάμενοι, μέχρι τῶν καιρῶν τέτων ὑπῆρ-
χον ἀνίκητοι. ὁ δ' ἔν Διμήτριος παρακαλέσας τὰ πλῆ-
θη τοῖς οἰκείοις λόγοις, καὶ δωρεὰς τε δώσειν κατὰ τὴν
ἀξίαν καὶ τὰ λάφυρα συγχωρήσειν ἐπαγγειλάμενος, ἐξέ-
ταξε τὴν δύναμιν εἰς τὴν μάχην. Ἐνίκησε δ' αὐτὸν
Πτολεμαῖος, καὶ ἐτύχχανον οἱ πλείστοι τῶν τῷ Ἀντιγόνῃ
φίλων πεπτωκότες, ὧν ἦσαν ἐπιφανέστατοι Πύθων τε ὁ
μετέχων τῆς στρατηγίας ἐπίσης αὐτῷ, καὶ Βοιωτὸς πολὺν
χρόνον συνεζηκῶς Ἀντιγόνῳ τῷ πατρί, καὶ μετεσχηκῶς
παντὸς ἀπορρήτα. κατὰ δὲ τὴν παρατάξιν, ἔπεσον μὲν
πλείους τῶν πεντακισίων, ὧν ἦσαν οἱ πλείους ἱππεῖς τῶν
ἐπιφανῶν ἀνδρῶν· ἐάλωσαν δ' ὑπὲρ τὰς ὀκταμισχιλίας. ὁ
δὲ Πτολεμαῖος τὰς μὲν ἀλόντας στρατιώτας ἀποστείλας· εἰς
"Αἴγυπτον προσέταξεν ἐπὶ τὰς ναυαρχίας διελεῖν· αὐτὰς
δὲ θάψας τῶν ἰδίων τὰς ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαντας ἅ-
παντας μεγαλοπρεπῶς, μετὰ τῆς δυνάμειν ἐπῆει τῶν
κατὰ Φοινίκην πόλεων τὰς μὲν πολιορκῶν, τὰς δὲ περὶ τοῖς
προσαγόμενος. Διμήτριος δὲ δύναμιν ἐκ ἔχων ἀξιόχρεων,
πρὸς μὲν τὸν πατέρα βιβλιαφόρον ἀπέστειλεν, ἀξιών βοη-
θεῖν τὴν ταχίστην· αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς Τρίπολιν τῆς
Φοινίκης, μετεπέμπετο δὲ τὰς ἐν Κιλικίᾳ στρατιώτας, καὶ
τῶν ἄλλων ὅσοι παρεφύλαττον ἢ πόλεις ἢ φράγια μακρὰν
ἀφεσῶτα τῶν πολεμίων.

Σέ-

Σέλευκος μὲν ἔν τῷ τῶν τρόπον ἀνεκτίσατο τὴν Βαβυλωνίαν.

cap. 92.
Nicanor, Me-
diæ dux, in
Seleucum bel-
lum movens,
funditur.

Νικάνωρος δὲ τῷ περὶ Μηδίαν στρατηγῷ συναγαγόν-
τος ἐπ' αὐτὸν ἔκ τε Μηδίας καὶ Περσίδος καὶ τῶν σύνεγ-
γυς τόπων στρατιώτας πεζῶς μὲν πλείους τῶν μυρίων, ἰπ-
πεὺς δὲ περὶ ἑπτακισχίλους, ὥρμησε κατὰ σκεδὴν ἀκαν-
τήσωσι τοῖς πολεμίοις. ἔειχε δὲ τὰς σύμπαντας πεζῶς μὲν
πλείους τῶν τρισχιλίων, ἰππεὺς δὲ τετρακοσίους. διαβάς
δὲ τὸν Τίγριν ποταμὸν, καὶ πυνθανόμενος ὀλίγων ἡμε-
ρῶν ὁδὸν ἀπέχειν τὰς πολεμίους, ἐκρυψε τὰς στρατιώτας
ἐν τοῖς πλησίον ἔλεσι, διανοόμενος ἀπροσδόκητον ποιήσα-
θαι τὴν ἐπίδρασιν. ὁ δὲ Νικάνωρ, ἐπειδὴ παραγεννηθεὶς
ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν ἔχ' ἡυρίσκει τὰς πολεμίους, κατε-
στρατοπέδευσε πρὸς τινὶ βασιλικῷ σαρμῷ, νομίζων αὐτὰς
πεφευγέναι μακρότερον. ἐπιγενομένης δὲ νυκτός, καὶ τῶν
περὶ Νικάνωρα καταπεφρονηκότων, καὶ ῥαθύμως ἐχόντων
τὰ περὶ τὰς φυλακάς, ἐπιπεσὼν ὁ Σέλευκος ἄφνω, πολ-
λὴν ταραχὴν καὶ κατάπληξιν κατεσκεύασε, συναψάντων
γὰρ μάχην τῶν Περσῶν, συνέβη τὸν τε σατράπην αὐτῶν

[Tum milites
Antigoni ma-
gno numero
ad Seleucum
transierunt.

Εὐαγρον πεσεῖν καὶ τινὰς τῶν ἄλλων ἡγεμόνων. ἔ συμ-
βάντας, οἱ πλείους τῶν στρατιωτῶν τὰ μὲν τὸν κίνδυνον
καταπεπληγμένοι, τὰ δὲ προσπίπτοντες τοῖς ὑπ' Ἀντιγό-
νῃ πραττομένοις, μετεβάλλοντες πρὸς Σέλευκον. ὁ δὲ Νι-
κάνωρ μετ' ὀλίγων ἀπολειφθεὶς, καὶ δεδιὼς μὴ παραδοθῇ
τοῖς πολεμίοις, ἔφυγε μετὰ τῶν Φίλων διὰ τῆς ἐρήμης.
Σέλευκος δὲ δυνάμειος ἀδράς κυριεύσας, καὶ Φιλανδρά-
πως πᾶσι προσφερόμενος, ῥαδίως προσήγαγετο τὴν τε
Συσιανὴν καὶ Μηδίαν, καὶ τινὰς τῶν σύνεγγυς τόπων
περὶ τὰ τῶν διωκημένων ἔγραψε πρὸς Πτολεμαῖον καὶ
τὰς ἄλλας Φίλους, ἔχων ἤδη βασιλικὸν ἀνάστημα, καὶ
δόξαν ἰσχυρῆς ἡγεμονίας.

cap. 93.
InDemetrium
interea in su-
periore Syria
subsidentem
Ptolemæus
Cillen cum
exercitu mi-
sit.

Ἀμα δὲ τέτοις πραττομένοις, Πτολεμαῖος μὲν διέ-
κριβε περὶ τὴν κοίλην Συρίαν, νεκρικῶς Δημήτριον τὸν
Ἀντιγόνου παρατάξει μεγάλη, ὃν πυνθανόμενος ἐκ Κι-
λικίας ἀνεφράφειναι, καὶ στρατοπεδεύειν περὶ τὴν ἄνω Συ-
ρίαν, προεχειρίσατο τῶν περὶ αὐτὸν Φίλων Κίλλην τὸν
Μακεδόνα. τῷ δὲ δὲς δυνάμειν ἱκανὴν, προσέταξεν ἐκ-
διῶξαι τὸν Δημήτριον τὸ παράπαν ἐκ τῆς Συρίας, ἢ περὶ

ρικα-

ρηιαταλαβόντα συντρίψαι. τότε δ' ὄντος κατὰ πορείαν, Δημήτριος διὰ τῶν σκοπῶν ἀνέσας τὸν Κίλλην στρατοπεδεύειν καταπεφραγμένως περὶ Μυῦντα, τὴν μὲν ἀποσπessum viciit, τὰς δὲ στρατιώτας ἐυζώνους παραλαβὼν, νικ- & captivum duxit.
 τὸς πορείαν σύντομον ἐποίησατο. προσπεσὼν δὲ τοῖς πολεμίοις ἐωθινῆς Φυλακῆς ἄφνω, τῆς τε δυνάμεως ἀνεμάχης ἐκυρίευσεν, καὶ αὐτὸν τὸν Κίλλην τὸν στρατηγὸν ἐξώγρησε. τηλικῶτα δ' εὐτυχήματος γεγενημένον, τὴν ἥτταν ἀναμαχήσασθαι διελήφθη. ἔμην ἄλλὰ τὸν Πτολεμαίου ὑπολαμβάνων ἤξειν ἐπ' αὐτὸν μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως, ἐστρατοπέδευσε, προβλήματα τῆς παρεμβολῆς ποιήσάμενος ἔλη καὶ λίμνας. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς τὸν πατέρα περὶ τῶ γενομένου κατορθώματος, καὶ παρακαλῶν αὐτὸν ἢ δύναμιν ἀποσεῖλαι τὴν ταχίστην, ἢ καὶ αὐτὸν παραβαλεῖν εἰς Συρίαν. ὁ δ' Ἀντίγονος ἐτύγχανε μὲν ὦν ἐν Κελαιναῖς τῆς Φρυγίας κομισάμενος δὲ τὴν ἐπιστολὴν, ἐχάρη διαφερόντως ἐπὶ τῷ δοκεῖν τὸν υἱὸν νέον ὄντα καὶ κατωρθωμένον δι' ἑαυτῶν, καὶ Φαίνεσθαι βασιλείας ἄξιον. αὐτὸς δὲ τὴν δύναμιν ἀναλαβὼν, ἀνέξευξεν ἐκ τῆς Φρυγίας, καὶ τὸν Ταῦρον ὑπερβαλὼν ὀλίγαις ἡμέραις, συνέμιξε τοῖς περὶ τὸν Δημήτριον. Πτολεμαῖος δὲ πυθόμενος τὴν Ἀντίγονου παρσίαν, καὶ συναγαγὼν τὰς ἡγεμόνας καὶ Φίλους, ἐββαλεύετο πάτεραν συμφέρει μένειν καὶ ἀγωνίζεσθαι περὶ τῶν ὅλων κατὰ Συρίαν, ἢ προάγειν εἰς Αἰγυπτὸν, καὶ πολεμεῖν ἐκείθεν, καὶ ἰσχυρὸν καὶ πρότερον Περδίκκῃ. πάντες ἦν συνεβέβηον μὴ διακινδυνεύειν πρὸς δύναμιν πολλαπλασίονα καὶ θηρίων πλῆθος, ἔτι δὲ στρατηγὸν ἀήττητον. εὐχερέστερον γὰρ πολλῶν διαγωνιεῖσθαι κατὰ τὴν Αἰγυπτὸν, ταῖς τε χορηγίαις ὑπερέχοντα, καὶ τόπων ὀχυρότητι πειθεύοντα. διὸ καὶ κρίνας ἐκλιπεῖν τὴν Συρίαν, κατέσκαψε τὰς ἀξιολογωτάτας τῶν κερρατημένων πόλεων, Ἀκην μὲν τῆς Φοινίκης Συρίας, Ἰόππην δὲ καὶ Σαμάρειαν καὶ Γάζαν τῆς Συρίας. αὐτὸς δὲ τῇ δυνάμει ἀναλαβὼν, καὶ τῶν χρημάτων ὅσα δυνατὸν ἦν ἄγειν καὶ φέρειν, ἐκινήθη εἰς Αἰγυπτὸν.

Ἀντίγονος δ' ἀκινδύνως ἀνακτησάμενος τὴν τε Συρίαν πᾶσαν καὶ Φοινίκην, ἐπεβάλετο στρατεύειν ἐπὶ τὴν χώραν τῶν Ἀράβων τῶν καλεσμένων Ναβαταίων. κρίνας γὰρ

Simul Antigonus, ejus pater, auxilio venit.

Itaque Ptolemaeus satius putavit, in Aegyptum se recipere.

cap. 94.

Recuperata Syria, Antigonus in Arabiam suscipit expeditio-

nem, misso γὰρ τὸ ἔθνος τῆτο τῶν αὐτῶ πραγμάτων ἀλλότριον εἶ-
 Athenæocum ναι, προεχειρίσατο τῶν αὐτῶ Φίλων Ἀθηναίων, δὲς αὐ-
 exercitu. τῷ περὶς μὲν εὐζῶντες τετρακισχίλις, ἵππεις δὲ τὰς ἐπι-
 τηδεῖς εἰς δρόμον ἑξακοσίαις, συνέταξεν ἐπιθέδαι τοῖς
 βαρβάροις ἄφνω, καὶ τὴν λείαν πᾶσαν ἀποτεμέδαι.

309 ante Chr. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σιμωνίδῃ, Ῥωμαῖοι μὲν
 cap. 105. ὑπάτης κατέστησαν Μάρκον Ὀυαλέριον καὶ Πόπλιον Δέ-
 Cassander, κιον· ἐπὶ δὲ τέτων οἱ περὶ Κάσσανδρον καὶ Πτολεμαῖον
 Ptolemæus, καὶ Λυσίμαχον διαλύσεις ἐποίησαντο πρὸς Ἀντίγονον,
 Lysimachus, καὶ συνθήκας ἔγραψαν. ἐν δὲ ταύταις ἦν, Κάσσανδρον
 & Antigonus communi foedere contro- μέν εἶναι στρατηγὸν τῆς Ἑυρώπης, μέχρῃς αὖ Ἀλέξαν-
 versias de δρος ὁ ἐκ Ῥωξάνης εἰς ἡλικίαν ἔλθῃ· καὶ Λυσίμαχον
 provincis di- μέν τῆς Θράκης κυριεύειν, Πτολεμαῖον δὲ τῆς Αἰγύπτου
 rumunt, καὶ τῶν συνοριζουμένων ταύτῃ πόλεων κατὰ τε τὴν Λιβύην
 καὶ τὴν Ἀραβίαν, Ἀντίγονον δὲ ἀφηγείδαι τῆς Ἀσίας

Mox prout
 singulis com-
 modum erat,
 id singuli
 rumpunt.

Tandem Cas- πάσης· τὰς δ' Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι· ἔ μὴν ἐνέμει-
 sander Rho- νάν γε ταῖς ὁμολογίαις ταύταις, ἀλλ' ἑκάστος αὐτῶν προ-
 xanen una φάσεις ἐυλόγως ποριζόμενος, πλεονεκτεῖν ἐπειράτο. Κά-
 cum rege clam σαυδρος δὲ ὄρων Ἀλέξανδρον τὸν ἐκ Ῥωξάνης αὐξανόμε-
 occidere ju- νον, καὶ κατὰ τὴν Μακεδονίαν λόγους ὑπὸ τινων διαδιδο-
 bet; μένες, ὅτι καθήκει προάγειν ἐκ τῆς Φυλακῆς τὸν παῖδα,
 καὶ τὴν πατρίαν βασιλείαν παραδίδοναι, Φοβηθεὶς ὑπὲρ

quo facto pro-
 vinciarum
 præfecti, re-
 ges evadunt.

ἑαυτῶ, προσέταξε Γλαυκίᾳ τῷ προσηγότι τῆς τῶ παιδὸς
 Φυλακῆς τὴν μὲν Ῥωξάνην καὶ τὸν βασιλέα κατασφά-
 ξαι, καὶ κρύψαι τὰ σώματα, τὸ δὲ γεγονός· μηδεὶ τῶν
 ἄλλων ἀπαγγεῖλαι. ποιήσαντος δ' αὐτῶ τὸ προσταχθέν,
 οἱ περὶ Κάσσανδρον καὶ Λυσίμαχον καὶ Πτολεμαῖον, ἐτι
 δ' Ἀντίγονον, ἀπηλλάγησαν τῶν ὑπὸ τῶ βασιλέως προ-
 δοκωμένων φόβων. ἐκέτι γὰρ ὄντος ἑδενός· τῶ διαδεχο-
 μένε τὴν ἀρχὴν, τὸ λοιπὸν ἑκάστος τῶν κρατούντων ἑθνῶν
 ἢ πόλεων βασιλικὰς εἶχεν ἐλπίδας, καὶ τὴν ὑφ' αὐτὸν
 τεταγμένην χώραν εἶχεν ὥσπερ τινα βασιλείαν δορική-
 τον.

308 ante Chr.
 XX. c. 19.
 Antigonum
 bello petit
 Ptolemæus,

Τῶν δὲ κοινῶν συνθηκῶν τοῖς ἡγεμόσι περιχεσθῶν
 ἐλευθέρως ἀφείδαι τὰς Ἑλληνίδας πόλεις, οἱ περὶ Πτο-
 λεμαῖον τὸν Αἰγύπτου δυνάστην ἐγκαλέσαντες Ἀντιγόνῳ,
 διότι Φρεγαῖς τινὰς διελήφε τῶν πόλεων, πολεμῶν παρε-
 σκευάζοντο. καὶ τὴν μὲν δύναμιν ἑξακοσεῖλας Πτολε-
 μαῖος

μαῖος καὶ στρατηγὸν Λαωνίδην, τὰς ἐν τῇ τραχεῖα Κιλικίᾳ πόλεις ἕσας ὑπ' Ἀντίγονον ἐχειρώσατο. διεπέμπετο δὲ καὶ τὰς ὑπὸ Κάσσανδρον καὶ Λυσίμαχον πόλεις, ἀξίων συμφρονεῖν ἑαυτῷ, καὶ κωλύειν Ἀντίγονον ἰσχυρὸν γίνεσθαι. ὁ δ' Ἀντίγονος τῶν υἱῶν Φίλιππον μὲν fed ubique vi-
τὸν νεώτερον ἐξέπεμψεν ἐφ' Ἑλλήσποντον, διαπολεμῆ- stor Antigonus.
σονται Φοίνικι καὶ τοῖς Ἀφασηπόσι, Δημήτριον δ' ἐπὶ Κιλικίαν. ὅς ἐνεργὸν ποιησάμενος τὴν στρατείαν, ἐνίκησε τὰς τῷ Πτολεμαίῳ στρατηγός, καὶ τὰς πόλεις ἀνεκτήσατο. Πτολεμαῖος ἐν ὁ τῆς Αἰγύπτου δυναστεύων, 307 ante Chr.
τὰς ἰδίας στρατηγός ἀποβεβλημέναι τὰς ἐν Κιλικίᾳ πόλεις, cap. 27.
πλείστας μετὰ δυνάμειος ἐπὶ Φασηλίδᾳ, ταύτην μὲν ἐξε- Ptolemæus in
πολιορκήσεν, εἰς δὲ τὴν Λυκίαν παρακομιθεῖς, Asia urbes &
Φερρεμένην ὑπ' Ἀντιγόνου, κατὰ κράτος εἶλεν. ἔπειτα τῇ castella plura
Καύνῳ προσπλεύσας, τὴν μὲν πόλιν παρέλαβε, τὰς δὲ subigit.
ἀκροπόλεις Φερρεμένας τῇ βίᾳ κατισχύσας, τὸ μὲν Ἡράκλειον ἐξεῖλε, τὸ δὲ Περσικὸν παραδόντων τῶν στρατιω- 305 ante Chr.
τῶν ὑποχείριον ἐποιήσατο. Τῷ δ' ἐνιαυσίῳ χρόνῳ διαλη- cap. 45.
λυθὸς, Δημήτριος μὲν ὁ Ἀντιγόνου, παραλαβὼν παρὰ Demetrius,
τῷ πατρὸς δύναμιν ἀδράν περὶ τὴν τε καὶ ναυτικὴν, ἐπὶ Antigoni F.
δὲ βελῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς πολιορκίαν χρησίμων Epheso sol-
τὴν ἀρμόζουσαν παρασκευὴν, ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Ἐφέσου. vit, ad Græ-
παράγγελμα δ' εἶχεν ἐλευθερὴν πάσας μὲν τὰς κατὰ ciam in liber-
τὴν Ἑλλάδα πόλεις, πρώτῃ δὲ τὴν Ἀθηναίων, Φερρε- tatem vindi-
μένην ὑπὸ Κασσάνδρου. Τῶν δ' ἐν ὀλίγαις ἡμέραις κα- candam.
τευτυχηθέντων, ὁ μὲν Δημήτριος κατασπᾶσας τὴν Μενυ- cap. 46.
χίαν, ὀλόκληρον τῷ δήμῳ τὴν ἐλευθερίαν ἀποκατέστησε, Athenarum
καὶ Φιλίαν καὶ συμμαχίαν πρὸς αὐτὰς συνέθετο. Φερρε- urbs in liber-
μένης δὲ τῆς Μεγαρέων πόλεως, ἐκπολιορκήσας αὐτὴν tatem vindi-
ἐπέβαλε τὴν αὐτονομίαν τῷ δήμῳ, καὶ τιμῶν ἀξιολόγων cata, etiam
ἔτυχε ὑπὸ τῶν εἰς παθόντων. Ἐπειτα Ἀντίγονος πρὸς Megara.
ὁν υἱὸν Δημήτριον ἔγραψε, κελύων τῶν μὲν συμμαχί- Senatus e ci-
ων πόλεων συνέδρους συστήσασθαι, τὰς βουλευσάμενες κοινῇ vitatibus so-
περὶ τῶν τῇ Ἑλλάδι συμφερόντων· αὐτὸν δὲ μετὰ τῆς ciliis constitu-
δυνάμειος εἰς Κύπρον πλεῖσαι, καὶ διαπολεμῆσαι τὴν τα- tus.
ρίστην πρὸς τὰς Πτολεμαίᾳ στρατηγός. ἔτος μὲν ἐν συν- τὰ
όμῳ πάντα πράξας κατὰ τὰς ἐντολὰς τῷ πατρὸς, καὶ τὰ
ομιθεῖς ἐπὶ Καρίας, παρεκάλει τὰς Ῥοδίας πρὸς τὸν κα-

τὰ Πτολεμαίῳ πόλεμον. ἡ προσεχόντων δ' αὐτῶν, ἀλλὰ κοινὴν εἰρήνην αἰρεμένων ἀγειν πρὸς ἅπαντας, ταύτην ἀρχὴν συνέβη γενέσθαι τῷ δήμῳ τῆς πρὸς Ἀντίγονον ἀλλοτριότητος.

cap. 47.

Demetrius vero ultra tendens in Cyprum trajecit, ut in Ptolemæi duces bellum gereret.

Ὁ δὲ Δημήτριος παραπλεύσας εἰς Κιλικίαν, καὶ κεῖθεν ναῦς καὶ στρατιώτας προσλαβόμενος, διέπλευσεν εἰς τὴν Κύπρον, ἔχων πεζῶν μὲν μυρίας πεντακισχιλίας, ἱππῶν δὲ τετρακοσίας, ναῦς δὲ ταχυναυτέας μὲν τριήρεις πλείους τῶν ἑκατὸν δέκα, τῶν δὲ βαρυτέρων στρατιωτῶν πεντήκοντα καὶ τρεῖς καὶ πορεῖα τῶν παντοδαπῶν ἱκανὰ τῷ πλήθει τῶν ἱππέων τε καὶ πεζῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατεστρατοπέδευσεν ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Καρπασίας, καὶ νεωλκήσας τὰ σπάρτη, χάρακι καὶ τάφρῳ βαθεῖ τὴν παρεμβολὴν ὠχύρωσεν. ἔπειτα τοῖς πλησιοχώροις προσβολὰς ποιησάμενος, εἴλε κατὰ κράτος Οὐρανίαν καὶ Καρπασίαν τῶν δὲ νεῶν τὴν ἱκανὴν Φυλακὴν ἀπολιπὼν, ἀνέβη μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα. ὁ δὲ

Apud Salaminem obviam factus Menelao, Ptolemæi legato proelium commisit, & Menelaum fudit.

τεταγμένος ὑπὸ Πτολεμαίῳ τῆς νῆσος στρατηγὸς Μενέλαος συναγαγὼν τὰς στρατιώτας ἐκ τῶν Φρυγίων, διέτριβεν ἐν Σαλαμῖνι. ἀπεχόντων δὲ τεσσαράκοντα σάββας τῶν πελιδνῶν, ἐξῆλθεν ἔχων πεζῶν μὲν μυρίας καὶ δισχιλίας, ἱππεῖς δὲ περὶ ὀκτακοσίας. γενόμενης δὲ μάχης ἐπ' ὀλίγον χρόνον, αἱ μὲν περὶ τὸν Μενέλαον ἐκβιασθέντες ἐτραπήσαν· ὁ δὲ Δημήτριος συνδιώξας τὰς πολεμίας εἰς τὴν πόλιν, αἰχμαλιώτας μὲν ἔλαβεν ἡ πολὺ ἐλάττω τρισχιλίαν, ἀνείλε δὲ περὶ χιλίας. τὰς δ' ἀλόντας τὸ μὲν πρῶτον ἀπολύσας τῶν ἐγγλημάτων, καταδιείλεν εἰς τὰς τῶν ἰδίων στρατιωτῶν τάξεις· ἀποδιδρασκόντων δ' αὐτῶν πρὸς τὰς περὶ τὸν Μενέλαον, διὰ τὸ τὰς ἀποσκευὰς ἐν Αἰγύπτῳ καταλελοιπέναι παρὰ Πτολεμαίῳ, γνῶς ἀμεταθέτως ὄντας, ἐνεβίβασεν εἰς τὰς ναῦς, καὶ πρὸς Ἀντίγονον εἰς Συρίαν ἀνέβη.

Captivi ad Antigonum missi, qui tum in Syria Antigoniam, novam urbem, condebat.

Ἰτος δὲ τῆτον τὸν χρόνον διέτριβε περὶ τὴν ἀνω Συρίαν, πόλιν κτίζων περὶ τὴν Ὀρόντην ποταμὸν, ἣν ἀνόμεσεν Ἀντιγονίαν ἀφ' ἑαυτῆς κατεσκεύαζε δὲ πολυτελῶς, τὴν περίμετρον ὑποσησάμενος σάββων ἑβδομήκοντα. εὐφυῆς γὰρ ἦν ὁ τόπος ἐφ' ὧν οὐδὲν ἔνδοξον τῇ τε Βαβυλωνίᾳ καὶ ταῖς ἀνω σατραπείαις, καὶ τάλιν τῇ κάτω σατραπείᾳ, καὶ ταῖς ἀπ' Αἰγύπτου σατραπείαις.

τραπέλαις. ἔ μὴν πολὺν γε χρόνον συνέβη μείναι τὴν πόλιν, Σελεύκῃ καθελόντος αὐτὴν, καὶ μεταγαγόντος ἐπὶ τὴν κτιθεῖσαν μὲν ὑπ' αὐτῆς, ἀπ' ἐκείνης δὲ κληθεῖσαν Σελεύκειαν. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἀκριβῶς ἔκαστα δηλώ-
σομεν, ἐπὶ τὰς οἰκείας χρόνους παραγεννηθέντες. τῶν δὲ κατὰ τὴν Κύπρον οἱ περὶ τὸν Μενέλαον ἡττημένοι τῇ μάχῃ, τὰ μὲν βέλη καὶ τὰς μηχανὰς παρεκόμισαν ἐπὶ τὰ τείχη· καὶ τοῖς στρατιώταις διαλαβόντες τὰς ἐπάλξεις, παρεσπενάζοντο πρὸς τὸν κίνδυνον, ὁρῶντες καὶ τὸν Δημήτριον πρὸς πολιορκίαν ἐτοιμαζόμενον. πρὸς δὲ Πτολεμαῖον ἀπέστειλαν εἰς Αἴγυπτον τὰς δηλώσοντας περὶ τῶν ἐλαττωμάτων, καὶ ἀξιῶσοντας βοηθεῖν, ὥς κινδυνεύοντων αὐτῷ τῶν ἐν τῇ νήσῳ πραγμάτων.

Menelaus, in urbem Salaminem pulsus, a Ptolemaeo auxilia requirit.

Δημήτριος δὲ, τὴν τε τῶν Σαλαμινίων ὁρῶν πόλιν ἐν ἑκαταφρόνητον ἔσαν, καὶ στρατιωτῶν πλήθος ὑπάρχον ἐν αὐτῇ τῶν ἀμυνομένων, ἔκρινε μηχανὰς τε τοῖς μεγέθεσιν ὑπεραιρέσας κατασκευάζειν, καὶ καταπέλτας ὀξυβελεῖς, καὶ λιθοβόλους παντοίους, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν καταπληκτικὴν. μετεπέμφετο δὲ καὶ τεχνίτας ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ σίδηρον, ἔτι δ' ὕλης πλήθος, καὶ τῆς ἄλλης χορηγίας τὴν ἐπιτήδειον κατασκευὴν. ταχὺ δὲ πάντων εὐτρεπῶν αὐτῷ γενομένων, συνέπηξε μηχανὴν τὴν ὀνομαζομένην Ἑλέπολιν, τὸ πλάτος ἔχουσαν ἐκάστην πλευρὰν τεσσαράκοντα καὶ πέντε πήχεις, τὸ δ' ὕψος πηχῶν ἑννεήκοντα, διειλημμένην σέγαϊς ἑννέα· ὑπότροχον δὲ πᾶσαν τροχοῖς σιδηροῖς τέτταρσιν, ὀκταπήχεσι τὸ ὕψος. κατεσκευάσε δὲ καὶ κριας ὑπερμεγέθεις, καὶ χελώνας δύο κριοφόρους. τῆς δ' Ἑλεπόλεως εἰς μὲν τὰς κάτω σέγας εἰσήνεγκε πετροβόλους παντοίους, ὧν ἦσαν οἱ μέγιστοι τριτάλαντοι· εἰς δὲ τὰς μέσας, καταπέλτας ὀξυβελεῖς μεγίστας· εἰς δὲ τὰς ἀνωτάτας, ὀξυβελεῖς τε τὰς ἐλαχίστας, καὶ πετροβόλων πλήθος, ἀνδρας τε τὰς χρησιμοποιέμενους τῷ κατὰ τρόπον πλείους τῶν διακοσίων. προσαναγῶν δὲ τὰς μηχανὰς τῇ πόλει, καὶ πυκνοῖς χρώμενος τοῖς βέλεσι, τῇ μὲν τὰς ἐπάλξεις ἀπέσυρε τοῖς πετροβόλοις, τῇ δὲ τὰ τείχη διέσπειρε τοῖς κριοῖς. ἀμυνομένων δὲ καὶ πᾶν ἔνδον ευρύσας, καὶ τοῖς μηχανήμασιν ἑτέρας μηχανὰς ἀντιταττόντων, ἐφ' ἡμέρας μὲν τινὰς ἀμφίδοξος ἦν ὁ κίνδυνος.

cap. 48. Oppugnatio urbis Salaminis a Demetrio interea suscepta.

Novæ machinæ Helepolis descriptio.

Oppugnatum machinas incendio vastat Mene-laos.

κίνδυνος, ἀμφοτέρων κακοπαθόντων καὶ κατατραυματιζομένων· τὸ δὲ τελευταῖον τῆς τείχεος πίπτοντος, καὶ τῆς πόλεως κινδυνευούσης ἀλῶναι κατὰ κράτος, νυκτὸς ἐπιγενομένης ἔληξε τὰ τῆς τειχομαχίας. οἱ δὲ περὶ τὸν Μενέλαον, ἀκριβῶς εἰδότες ἀλωσομένην τὴν πόλιν εἰ μὴ τι καινοτομεῖν ἐπιχειρήσειαν, ἤθροισαν ὕλης ξηραῆς πλῆθος. ταύτην δὲ περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐμβαλόντες ταῖς τῶν πολεμίων μηχαναῖς, καὶ ἅμα πάντας τὰς πυρσόφορος ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀφέντες, ἀνῆψαν τὰ μέγιστα τῶν ἔργων. ἄφνω δὲ τῆς φλογὸς εἰς ὕψος ἀρδείσης, οἱ περὶ τὸν Δημήτριον ἐπεχειρήσαν μὲν βοηθεῖν, τῆ δὲ πυρὸς καταχέσαντος, συνέβη τὰς μηχανὰς κατακαυθῆναι, καὶ πολλὰς τῶν ἐν αὐταῖς ὄντων διαφθαρῆναι. ὁ δὲ Δημήτριος, ἀποσφαλὴς τῆς ἐλπίδος, εἰ δ' ὥς ἔληγεν, ἀλλὰ προσκαρτέρει τῇ πολιορκίᾳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, νομίζων τῷ χρόνῳ καταπολεμήσειν τὰς πολεμίας.

cap. 49. His intervenit Ptolemæus cum classe instructissima.

Copiarum ad-vestarum naviumque numerus.

Πτολεμαῖος δὲ πυθόμενος τὴν τῶν ἰδίων ἦτταν, ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Αἰγύπτου, δύναμιν ἔχων ἀξιόλογον πεζικὴν καὶ ναυτικὴν. κατενεχθεὶς δὲ τῆς Κύπρου πρὸς τὴν Πάφον, ἐκ τῶν πόλεων παρεδέξατο τὰ σκάφη, καὶ κατέπλευσεν εἰς Κίτιον, τῆς Σαλαμῖνος ἀπέχον σαδίας διακοσίας. εἶχε δὲ τὰς πάσας ναῦς μακρὰς ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα τέτων ὃ ἦν ἡ μεγίστη, πεντήρης, ἡ δ' ἐλαχίστη, τετρήρης· στρατιωτικὰ δὲ πορεῖα ταύταις ἐκπολεῖν πλείω τῶν διακοσίων, ἄγοντα πεζοὺς ἐκ ἐλάττω τῶν μυρίων. ἔτος μὲν ἐν πρὸς τὸν Μενέλαον κατὰ γῆν ἐπεμψέ τινας, διαμελνόμενος τὰς ναῦς, ἂν ἢ δυνατόν, κατὰ τάχος ἐκ τῆς Σαλαμῖνος πρὸς αὐτὸν ἀποσεῖλαι, ἕσας ἐξήκοντα. ἤλπιζε γάρ, εἰ προσλάβοι ταύτας, ῥαδίως κρατήσειν τῇ ναυμαχίᾳ, διακοσίοις σκάφεσιν ἀγανθόμενος. ὁ δὲ Δημήτριος, νοήσας αὐτῇ τὴν ἐπιβολὴν, ἐπὶ μὲν τῆς πολιορκίας ἀπέλιπε μέρος τῆς δυνάμεως τὰς δὲ ναῦς ἀπάσας πληρώσας, καὶ τῶν στρατιωτῶν τὰς κρατίους ἐμβιβάσας, βέλη καὶ πετροβόλους ἐνέδρετο, καὶ τῶν τρισπιδάμων ὀξυβελῶν τὰς ἱκανὰς ταῖς πρώραις ἐπέστειλε· κοσμήσας δὲ πολυτελῶς πρὸς ναυμαχίαν τὸν στόλον, περιέπλευσε τὴν πόλιν, καὶ κατὰ τὸ εἶμα τῆς λιμένος μικρὸν ἔξω βέλας ἀφείλες τὰς ἀγκύρας, διενυκτέρευσε,

Demetrius classem opposuit, & ab urbe classe que oppidana hostem arcet.

ρευσει, ἅμα μὲν τὰς ἐκ τῆς πόλεως ναῦς κωλύσων συμ-
μῆξαι ταῖς ἄλλαις, ἅμα δὲ παραδοκῶν τὸν ἐπίπλεον τῶν
πολεμίων, καὶ πρὸς ναυμαχίαν ὦν ἔτοιμος. τῷ δὲ Πτο-
λεμαίῳ πλέοντος ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ τῶν ὑπηρετικῶν
πλοίων συνεπομένων, πόρρωθεν καταπληκτικὸν ὁρᾶσθαι
συνέβαινε τὸν στόλον διὰ τὸ πλήθος.

Ὁ δὲ Δημήτριος, κατανοήσας τὸν ἐπίπλεον, Ἀντι-
θένην μὲν τὸν ναύαρχον, ἔχοντα ναῦς δέκα τῶν πεντη-
ρικῶν, ἀπέλιπε κωλύσοντα τὰς ἐκ τῆς πόλεως ναῦς ἐπε-
ξιέναι πρὸς τὴν ναυμαχίαν, ἔχοντος τῷ λιμένος σενὸν
τὸν ἐκπλεον. τοῖς δ' ἱππεῦσι προσέταξε παράγειν παρὰ
τὸν αἰγιαλὸν, ἵν' ἐάν τι γένηται πταῖσμα, διασώσασιν
τὰς πρὸς τὴν γῆν διανηξομένους. αὐτὸς δ' ἐκτάξας τὰς
ναῦς, ἀπῆντα τοῖς πολεμίοις, ἔχων τὰς ἀπάσας ὀκτὼ
πλείας τῶν ἑκατὸν, σὺν ταῖς πληρωθείσαις ἐκ τῶν χω-
ρίων τῶν ληφθέντων. τῶν δ' ἦσαν αἱ μέγισται μὲν
ἐπτήρεις, αἱ πλείται δὲ πεντήρεις· καὶ τὸ μὲν εὐάνθυμον
κέρας ἐπέϊχον ἐπτήρεις ἑπτὰ Φοινίκων, τετρήρεις δὲ τριά-
κοντα τῶν Ἀθηναίων, Μηδῖς τῷ ναυάρχῃ τὴν ἡγεμονίαν
ἔχοντος· ἐπὶ δὲ τέτοις ἔταξεν ἐξήρεις δέκα, καὶ πεντή-
ρεις ἄλλας τοσαύτας, διεγνωκῶς ἴσως ἰσχυρὸν κατασπνεύ-
σαι τῷτο τὸ κέρας, ἐφ' ᾧ καὶ αὐτὸς ἡμέλλε διαγωνίζε-
σθαι. κατὰ μέσσην δὲ τὴν τάξιν τὰ ἐλάχιστα τῶν σκα-
φῶν ἔστησεν, ὧν ἡγῶντο Θεμισῶν τε ὁ Σάμιος καὶ Μαρ-
σύας ὁ τὰς Μακεδονικὰς πράξεις συνταξάμενος. τὸ δὲ
δεξιὸν ἔσχε κέρας Ἠγήσιππὸς τε ὁ Ἀλικαρνασσεύς, καὶ
Πλεισίας ὁ Κῶος ἀρχικυβερνήτης ὦν τῷ σύμπαντος στόλε.
Πτολεμαῖος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἔτι νυκτὸς ἐπέπλει κατὰ
σπεδὴν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, νομίζων φθάσαι τὰς πολεμίας
τὸν εἰσπλεον ποιησάμενος· ὥς δ' ἡμέρας ἐπιγενομένης ἔ-
μακρὰν ὁ τῶν ἐναντίων στόλος ἐκτεταγμένος ἐωρᾶτο, καὶ
αὐτὸς τὰ πρὸς τὴν ναυμαχίαν παρσπνευάζετο. τὰ μὲν
ἔν πορεῖα πόρρωθεν ἐπακολοθεῖν παρήγγειλε· τῶν δὲ ἄλ-
λων νεῶν τὴν ἀρμόζουσαν τάξιν ποιησάμενος τὸ λαϊὸν κέ-
ρας διακατεῖχε, συναγωνιζομένων αὐτῷ τῶν μεγίστων σκα-
φῶν. τοιαύτης δὲ τῆς διατάξεως γενομένης, εὐχὰς ἐκά-
τεροι τοῖς θεοῖς ἐπαῖνον, καθάπερ ἦν ἔθος, διὰ τῶν
κελευσῶν, συνεπιλαβομένους καὶ τῷ πλήθει τῇ φωνῇ.

cap. 50.

Hinc ab utra-
que parte a-
ciem ad con-
serendam pu-
gnam instru-
unt.

Οἱ

cap. 51.
Pugnæ nava-
lis descriptio.

Οἱ δὲ δυνάσαι, ὡς ἂν περὶ τῆ βίᾳ καὶ τῶν ὅλων μέλλοντες διακινδυνεύειν, ἐν ἀγωνίᾳ πολλῇ καθεστήκεισαν. Δημήτριος μὲν ἔν τῶν ἐναντίων ἀποσχωὼν ὡς ἂν τρεῖς εἰσόδους, ἤρε τὸ συγκείμενον πρὸς μάχην σύσσημον, ἀσπίδα κεχρυσωμένην, Φανεράν πᾶσιν ἐκ διαδοχῆς. τὸ παραπλήσιον δὲ καὶ τῶν περὶ Πτολεμαῖον ποιησάντων, ταχὺ τὸ διεῖργον διάστημα συνηρέθη. ὡς δ' αἱ τε σάλπιγγες τὸ πολεμικὸν ἐσήμαινον, καὶ συνηλάλαξαν αἱ δυνάμεις ἀμφοτέραι, Φερομένων ἀπασῶν τῶν νεῶν εἰς ἐμβολὴν καταπληκτικῶς, τὸ μὲν πρῶτον τοῖς τόξοις καὶ τοῖς πετροβόλοις, ἔτι δὲ τοῖς ἀκοντίσμασι πυκνοῖς χρώμενοι κατετραυμάτιζον τὰς ὑποπίπτοντας. εἶτα σύνεγγισάντων τῶν σκαφῶν, καὶ μελλέσης γίνεσθαι τῆς ἐμβολῆς βία, δι μὲν ἐπὶ τῶν κατασφραγμάτων συγκαθῆκαν, οἱ δ' ἐρέται παρακληθέντες ὑπὸ τῶν κελευσῶν, ἐκδυμότερον ἐνέκυντο. ἀπὸ κράτους δὲ καὶ βίας ἐλαδειςῶν τῶν νεῶν, αἱ μὲν παρέσυρον ἀλλήλων τὰς ταρσές, ὥς πρὸς Φυγὴν καὶ διωγμὸν ἀχρήστες γίνεσθαι, καὶ τὰς ἐπιβεβηκότας ἀνδρας, ὠρμηκότες πρὸς ἀλκὴν, κωλύεσθαι τῆς πρὸς τὸν κίνδυνον ὁρμῆς· αἱ δὲ κατὰ πῦρραν τοῖς ἐμβόλοις συναράττεσθαι, πρῦμναν ἀνεκρέοντο πρὸς ἄλλην ἐμβολὴν, καὶ κατετραυμάτιζον ἀλλήλους οἱ ταύταις ἐφeszῶτες, ἅτε τῆ σκοπῆς σύνεγγυς ἐκείνοις κειμένα. τινὲς δὲ τῶν τριηραρχῶν ἐκ πλαγίας ἔτυπτον· καὶ τῶν ἐμβόλων δυσάποσπάστως ἔχόντων, ἐπεπῆδον ἐπὶ τὰς τῶν πολεμίων ναῦς, πολλὰ καὶ πάσχοντες δεινὰ καὶ διατιθέντες. οἱ μὲν γὰρ, τῶν ἐγγιζόντων τοίχων ἐφαψάμενοι καὶ ὀφθαλνέτες τῆς βίας, περιέπιπτον εἰς θάλατταν, καὶ παραχρῆμα τοῖς δόρασι ὑπὸ τῶν ἐφeszῶτων ἐφονεύοντο· οἱ δὲ, κρατήσαντες τῆς ἐπιβολῆς, τὰς μὲν ἀνῆραν, τὰς δὲ κατὰ τὴν στενοχωρίαν ἐκβιαζόμενοι περιέτρεπον εἰς τὸ πέλαγος. ὅμως δὲ ποικίλοι καὶ παράλογοι συνίσαντο μάχαι, πολυλακίς τῶν μὲν ἡττόνων ἐπικρατέντων διὰ τὴν τῶν σκαφῶν ὑπεροχὴν, τῶν δὲ κρείττονων θλιβομένων, διὰ τὴν περὶ τὴν εἰσὶν ἐλάττωμα, καὶ τὴν ἀνωμαλίαν τῶν συμβαινόντων ἐν τοῖς τοιαύτοις κινδύνοις. ἐπὶ μὲν γὰρ τῇ ἐπὶ τῆς γῆς ἀγόνων διάδηλος ἡ ἀρετὴ γίνεται, δυναμὲι τυγχάνειν τῶν πρωτείων, μηδενὸς ἕξασθαι αὐτομάτως πο

ρενογ

ρενοχλῆντος· κατὰ δὲ τὰς ναυμαχίας, πολλὰς καὶ ποικί-
λας αἰτίας συμβαίνει παραλόγως ἐλαττῆν τὰς δι' ἀνδρείαν
δικαίως ἂν τυχόντας τῆς νίκης.

Λαμπρότατα δὲ πάντων Δημήτριος ἠγωνίσατο, τῆς cap. 52.
ἐπτήρης ἐπιβεβηκώς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ. ἀθρόων γὰρ αὐτῷ Demetrius
περιχυθέντων, ἅς μὲν ταῖς λόγχαις ἀκοντίζων, ἅς δ' victor,
ἐκ χειρὸς τῷ δόρατι τύπτων ἀνῆρει· πολλῶν δὲ καὶ παν-
τοίων βελῶν ἐπ' αὐτὸν φερομένων, αἱ μὲν προοράμενος
ἐξεκλινεν, αἱ δὲ τοῖς σκεπαστηρίοις ὅπλοις ἐδέχετο. τριῶν
δ' ὑπερασπισζόντων αὐτὸν, εἰς μὲν λόγχῃ πληγὴς ἔπεσεν,
οἱ δὲ δύο κατετραυματίσθησαν. τέλος δὲ τὰς ἀντισάν-
τας ὁ Δημήτριος ἐμβιασάμενος, καὶ τροπὴν τῇ δεξιᾷ κέ-
ρατος ποιήσας, ἐνδύς καὶ τὰς συνεχεῖς φυγεῖν ἠνάγκασε.
Πτολεμαῖος δὲ καὶ τὰ μέγιστα τῶν σφαῶν καὶ τὰς πρα-
τίσας ἀνδρας ἔχων μεθ' ἑαυτῶν, ῥαδίως ἐτρέψατο τὰς κατ'
αὐτὸν τεταγμένους, καὶ τῶν νεῶν ἅς μὲν πατέδυσεν, ἅς
δὲ αὐτάνδρους ἔειλεν. ὑποσρέφων δ' ἀπὸ τῆ νικῆματος,
ἡλπιζε καὶ τὰς ἄλλας ῥαδίως χειρώσασθαι. θεωρήσας δὲ
τό, τε ἐυώνυμον κέρας τῶν ἰδίων συντετριμμένον, καὶ τὰς
συνεχεῖς ἀπάσας πρὸς Φυγὴν ὠρμημένας, ἔτι δὲ τὰς πε-
ρὶ τὸν Δημήτριον μετὰ βάρος ἐπιφερομένας, ἀπέπλευσεν
εἰς Κίτιον. Δημήτριος δὲ νικήσας τῇ ναυμαχίᾳ, τῷ μὲν
Νέωνι καὶ Βερρίχῳ παρέδωκε τὰ στρατιωτικὰ τῶν πλοίων,
προστάξας διώκειν, καὶ τὰς ἐν τῇ θαλάττῃ διανηχομένους
ἀναλαμβάνειν· αὐτὸς δὲ τὰς ἰδίας ναῦς κοσμήσας τοῖς
ἀκροσολίοις, καὶ τὰς ἀλάσας ἐφελκόμενος, τὸν πλῆν
ἐποίειτο πρὸς τὸ στρατόπεδον καὶ τὸν οἰκεῖον λιμένα. κα-
τὰ δὲ τὸν τῆς ναυμαχίας καιρὸν Μενέλαος, ὁ ἐν τῇ Σα-
λαμῖνι στρατηγός, πληράσας τὰς ἐξήκοντα ναῦς, ἐξαπέ-
σειλε πρὸς βοήθειαν τῷ Πτολεμαίῳ ναυαρχον ἐπιστήσας
Μενοίτιον. γενομένης δ' ἀγῶνος περὶ τὸ σῶμα τῶν λιμένων
πρὸς τὰς ἐφορμάσας ναῦς, καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλεως βια-
σαμένων, αἱ μὲν τῷ Δημητρίῳ δέκα νῆες ἔφυγον πρὸς τὸ
πεζὸν στρατόπεδον. οἱ δὲ περὶ τὸν Μενοίτιον ἀναπλεύ-
σαντες, καὶ τῶν καιρῶν μικρὸν ὑπερήσαντες, ἀνέσρεψαν
πάλιν εἰς τὴν Σαλαμῖνα. τῆς δὲ ναυμαχίας τοιοῦτο τέ-
λος λαβέσης, τῶν μὲν πορείων ἦλω πλείω τῶν ἑκατὸν,
ἐν δὲ ἦσαν σχεδὸν στρατιῶται ὀκταμισχίλιοι· τῶν δὲ μα-
κρῶν

κρῶν αὐτανδρὸι μὲν ἐλήφθησαν τεσσαράκοντα, διεφθάρησαν δὲ περὶ ὀγδοήκοντα, ἃς πλήρως ἔσας θαλάττης κατήγαγον οἱ κρατήσαντες εἰς τὴν πρὸς τῇ πόλει στρατοπέδειαν. διεφθάρη δὲ καὶ τῶν Δημητρίου σκαφῶν ἑικοσι. πάντα δὲ τῆς προσηκούσης ἐπιμελείας τυχόντα, παρείχετο τὰς ἀρμοζύσας χρείας.

cap. 53.

Accepta hac clade Ptolemæus, ommissa Cyprio, in Aegyptum rediit.

Μετὰ δὲ ταῦτα Πτολεμαῖος ἀπογνῶς τὰ κατὰ τὴν Κύπρον, ἀπῆρεν εἰς Ἀιγυπτον. Δημήτριος δὲ πάσας τὰς ἐν τῇ νήσῳ πόλεις παραλαβὼν, καὶ τὰς Φρυγῶντας στρατιώτας, τέττας μὲν εἰς τάξεις κατεχώρισεν, ὄντας πεζοὺς μὲν μυρίας ἑξακισχιλίας συντεταγμένους, ἵππεῖς δὲ περὶ ἑξακοσίους· πρὸς δὲ τὸν πατέρα ταχέως ἐμβιβάσας εἰς τὴν μεγίστην ναῦν τὰς δηλώσαντας περὶ τῶν κατόρθωθέντων ἐξαπέστειλεν.

Antigonus victor regis nomen & dignitatem sibi filioque Demetrio imposuit.

Horum exempla ceteri etiam duces secuti, reges se proclamari iusserunt.

ὁ δ' Ἀντίγονος, πυθόμενος τὴν γεγενημένην νίκην, καὶ μετεωριθεὶς ἐπὶ τῷ μεγάλῳ τῷ προτερήματος, διάδημα περιέδωτο, καὶ τὸ λοιπὸν ἐχρημάτιζε βασιλεὺς, συγχωρήσας καὶ τῷ Δημητρίῳ τῆς αὐτῆς τυγχάνειν προσηγορίας καὶ τιμῆς. ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἑδὲν τῇ ψυχῇ ταπεινωθεὶς διὰ τὴν ἥτταν, καὶ αὐτὸς ὁμοίως ἀνέλαβε τὸ διάδημα, καὶ πρὸς ἅπαντας ἀνέγραφεν ἑαυτὸν βασιλέα. παρακλησίως δὲ τέτοις καὶ οἱ λοιποὶ δυνάσται ζηλοτυπήσαντες ἀνηγόρευον ἑαυτὰς βασιλεῖς. Σέλευκος μὲν προσφάτως τὰς ἄνω σατραπείας προσκεκτημένος, Λυσίμαχος δὲ καὶ Κάσσανδρος τὰς ἐξ ἀρχῆς δοθείσας μερίδας διατηρῶντες.

304 ante Chr.

cap. 73.

Antigonus bellum in Aegyptum movet.

Μετὰ ταῦτα Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς τὸν Δημήτριον ἐκ τῆς Κύπρου μεταπεμψάμενος, ἤθροιζε τὰς δυνάμεις εἰς τὴν Ἀντιγονίαν. ἔκρινε δὲ στρατεύειν ἐπὶ τὴν Ἀιγυπτον. αὐτὸς μὲν ἔν τῷ πεζῷ στρατεύματος ἀφηγόμενος προῆγε διὰ τῆς κοίτης Συρίας, ἔχων πεζοὺς μὲν πλείους τῶν ὀκτακισμυρίων, ἵππεῖς δὲ περὶ ὀκτακισχιλίας, ἐλέφαντας δὲ τρισὶ πλείους τῶν ὀγδοήκοντα. τῷ δὲ Δημητρίῳ παραδὲς τὸν στόλον συνέταξε συμπαραπλεῖν ἅμα πορευομένη τῇ δυνάμει, παρεσκευασμένων τῶν ἀπασῶν νεῶν μακρῶν μὲν ἑκατὸν πεντήκοντα, πορείων δὲ στρατιωτικῶν ἑκατὸν, ἐν οἷς ἐκομιζέτο βελῶν πλήθος. τῶν δὲ περὶ τὸν Πτολεμαῖον διεληφόντων πᾶσαν τὴν περὶ τὸν ποταμὸν (Νεῖλον) ἑμβασιν φυλακαῖς ἰσχυραῖς, καὶ πολλῶν μὲν σκαφῶν ποταμίῳ

cap. 76.

ταμίαν αὐτῷ παρασκευασμένον, πάντων δὲ τούτων ἐχόν-
των βέλη παντοία, καὶ τὰς χρησομένους αὐτοῖς ἀνδράς,
οἱ περὶ τὸν Ἀντίγονον ἔμετρίως ἠπορεύοντο. ἡ γὰρ ναυ-
τικὴ δύναμις ἄχρηστος ἦν αὐταῖς, προκατεilledημένη Πηλη-
σιακῷ στόματος ὑπὸ τῶν πολεμίων· τό, τε πεζὸν στρατευ-
μα τὴν ὁρμὴν ἀπράκτον εἶχε, τῷ μεγέθει τῶ ποταμῷ
διειργόμενον· τὸ δὲ μέγιστον, ἡμερῶν ἤδη συχυνῶν διελη-
λαθιῶν, ὑπολειπεῖν ἤδη συνέβαινε τὸν τε σῆτον, καὶ τὰ
χορτάσματα τοῖς κτήνεσι. διὰ δὲ ταῦτα τῆς δυνάμεως
ἀδυνάμους, παραλαβὼν τὸ στρατόπεδον καὶ τὰς ἡγεμόνας
Ἀντίγονος, προέθηκε βαλὴν, κότερον συμφέροι μένειν καὶ
διαπολεμεῖν, ἢ νῦν μὲν ἐπανελεθεῖν εἰς Συρίαν, ὕστερον
δὲ κἄλλον παρασκευασμένους στρατεῦσαι, καθ' ὃν ἂν χρό-
νον ἐλάχιστος ὁ Νείλος εἶναι δόξη; πάντων δὲ κατενεχ-
θέντων ἐπὶ τὸ τὴν ταχίστην ἀπιέναι, παρήγγειλε τοῖς στρα-
τιάταις ἀναξενυνύειν, καὶ ταχὺ πάλιν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν
Συρίαν, συμπαρὰπλέοντος αὐτῷ καὶ τῷ στόλῳ παντός.
Πτολεμαῖος δὲ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν πολεμίων περι-
χαρὲς γενόμενος, καὶ θύσας τοῖς θεοῖς χαριστήρια, τὰς
Φίλας ἐστία λαμπρῶς· καὶ πρὸς μὲν τὰς περὶ Σέλευκον
καὶ Λυσίμαχον, καὶ Κάσσανδρον ἔγραψε περὶ τῶν ἐντυ-
χημάτων, καὶ περὶ τῶ πλήθους τῶν πρὸς αὐτὸν αὐτομο-
λησάντων.

Antigonus
infesta re in
Syriam redit.

Τῷ δ' ἐνιαυτῷ χρόνος διεληλυθὸς, Ῥοδίοις ἐνέστη 303 ante Chr.
πόλεμος πρὸς τὸν Ἀντίγονον, διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας· cap. 81.
ἡ πόλις ἢ τῶν Ῥοδίων, ἰσχύουσα ναυτικαῖς δυνάμεσι, καὶ
πολιτευομένη κώλιστα τῶν Ἑλλήνων, περιμάχητος τοῖς
δυνάταις καὶ βασιλεῦσιν ἦν, ἐκαστὸς σπεύδοντος εἰς τὴν
αὐτῇ Φίλιαν προσλαμβάνεσθαι προορωμένη δὲ πόρρωθεν τὸ
συμφέρον, καὶ πρὸς ἅπαντας κατ' ἰδίαν συντιθεμένη τὴν
Φίλιαν, τῶν πρὸς ἀλλήλους τοῖς δυνάταις πολέμων ἔμε-
τεῖχε. διόπερ συνέβαινε αὐτὴν τιμᾶσθαι μὲν ὑφ' ἐκά-
στου βασιλικαῖς δωρεαῖς· ἄγεσθαι δὲ πολὺν χρόνον εἰρή-
νην, μεγάλην ἐπίδοσιν λαβεῖν πρὸς αὐξήσειν. ἐπὶ τού-
του γὰρ προσελήλυθε δυνάμει, ὣς ὑπὲρ μὲν τῶν Ἑλ-
λήνων ἰδίᾳ τὸν πρὸς τὰς πειρατὰς πόλεμον ἐπαναιρεῖσθαι,
καὶ καθαρὰν παρέχεσθαι τῶν κακῶν τὴν θάλατταν·
τῶ δὲ πλεῖστον ἰσχύοντα τῶν μνημονευομένων Ἀλέξαν-
δρον,

Antigonus
sollicitus de
Rhodiorum
civitate, quæ
Ptolemæo fa-
vebat.

Q

δρον, προτιμήσαντ' αὐτὴν μάλιστα τῶν πόλεων καὶ τὴν ὑπὲρ ὅλης τῆς βασιλείας διαθήκην ἐκεῖ θάδαι, καὶ τὰλλα θαυμάζειν καὶ προάγειν εἰς ὑπεροχὴν. οἱ δ' ἔν' Ῥόδιοι, πρὸς πάντας τὰς δυνάστας συντεθειμένοι τὴν Φιλίαν, διετήρουν μὲν ἑαυτὰς ἐκτὸς ἐγκλήματος δικαίαι, ταῖς δ' εὐνοίαις ἔρρεπον μάλιστα πρὸς Πτολεμαῖον. συνέβαινε γὰρ αὐτοῖς τῶν τε προσόδων τὰς πλείστας εἶναι διὰ τὰς εἰς Ἀegyπτου πλέοντας ἐμπορίας, καὶ τὸ σύνολον τρέφεσθαι τὴν πόλιν ἀπὸ ταύτης τῆς βασιλείας.

cap. 82.
Rhodiis na-
ves & auxilia
imperat,

hisque recu-
satis, bellum
infert.

Ὁ δὲ συνορῶν ὁ Ἀντίγονος, καὶ σπεύδων αὐτὰς ἀποσπᾶσαι τῆς πρὸς ἐκείνον ἐπιπλοκῆς, τὸ μὲν πρῶτον πρσβευτὰς ἀπέειλε, καθ' ὃν καιρὸν ὑπὲρ τῆς Κύπρου διεπολέμει πρὸς Πτολεμαῖον, ἀξίων αὐτῷ συμμαχεῖν, καὶ ναῦς συναποσεῖλαι τῷ Δημήτριῳ. ἐπ' προσεχόντων δ' αὐτῶν, ἀπέειλέ τινα τῶν στρατηγῶν μετὰ νεῶν, συντάξας τὰς πλέοντας εἰς Ἀegyπτον ἐκ τῆς Ῥόδου καταγεῖν, καὶ περιαιρεῖσθαι τὰ φορτία. τότε δ' ἐκβληθέντος ὑπὸ τῶν Ῥοδίων, Φήσας αὐτὰς ἄλκιυ κατῆρχθαι πολέμου, διπειλῆσατο πολιορκήσειν δυνάμεσιν ἀδραεῖς τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ῥόδιοι τὸ μὲν πρῶτον ἐψηφίσαντο μεγάλας αὐτῷ τιμὰς, καὶ πέμψαντες πρέσβεις, ἤξιν μὴ βιάσασθαι τὴν πόλιν προσπεσεῖν παρὰ τὰς συνθήκας εἰς τὸν πόλεμον πρὸς Πτολεμαῖον. τραχύτερον δὲ τῷ βασιλέως ἀπαντῶντος, καὶ τὸν υἱὸν Δημήτριον ἐκπέμψαντος μετὰ δυνάμεως καὶ πολιορκητικῶν ὀργάνων, φθιγγέντες τὴν ὑπεροχὴν τῷ βασιλέως, τὸ μὲν πρῶτον ἀπέειλαν πρὸς τὸν Δημήτριον, Φήσαντες συμπολεμήσειν Ἀντιγόνῳ πρὸς Πτολεμαῖον. ὥς δ' ἐκεῖνος ὁμήρους ἑκατὸν ἤτει τὰς ἐπιφανεστάτας, καὶ τοῖς λιμέσι δέχεσθαι τὸν φόλον προσέταττεν, ὑπολαβόντες ἐπιβαλεῦν αὐτὸν τῇ πόλει, τὰ πρὸς πόλεμον παρεσκευάζοντο. Ὁ μὲν Δημήτριος κατέκλευσεν εἰς τὴν νῆσον ἀποβιβάσας δὲ τὴν δύναμιν, κατεστράτοπέδευσε πλησίον τῆς πόλεως, ἐκτὸς βέλους ποιησάμενος τὴν παρεμβολήν. ἐνθὺς δὲ τῶν τε πειρατῶν καὶ τῶν ἄλλων τὰς ἐνθάτες ἐξέπεμψε πορθήσοντας τὴν νῆσον καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. ἐδενδρотоμήσε δὲ καὶ τὴν πλησίον χώραν, καὶ καθεῖλε τὰς ἐπαύλεις, ἐξ ὧν ὠχύρωσε τὴν στρατοπέδειαν περιλαβὼν τριπλῇ χάρακι καὶ σφυρῶμασι

cap. 83.
Demetrius ad
insulam ap-
pellit, & pira-
tas expedit ad
prædandum
& populan-
dum.

πικρῶς

πυκνοῖς καὶ μεγάλοις, ὥς τε τὴν τῶν πολεμίων βλάβην γίνεσθαι τῶν ἰδίων ἀσφάλειαν. μετὰ δὲ ταῦτα πάσῃ τῇ δυνάμει καὶ τοῖς πληρώμασιν ἔχωσεν ἐν ὀλίγαις ἡμέραις τὸ μεταξὺ τῆς πόλεως διαλεῖπον πρὸς τὴν ἐκβασιν, καὶ κατεσκευάσας λιμένας ταῖς ναυσὶν ἀρκούντας.

Οἱ δὲ Ῥόδιοι μέχρι μὲν τινος πρέσβεις ἐκπέμποντες ἤξιον μὴδὲν πράξαι κατὰ τῆς πόλεως ἀνήμεσον· ὡς δ' ἔδειξεν αὐτοῖς προσεῖχεν, ἀπογνόντες τὰς διαλύσεις, ἐξέπεμψαν πρεσβευτὰς πρὸς Πτολεμαῖον καὶ Λυσίμαχον καὶ Κάσσανδρον, ἀξιούντες βοηθεῖν, ὡς τῆς πόλεως προσπολεμέσης ὑπὲρ αὐτῶν. τῶν δ' ἐν τῇ πόλει κατοικούντων παροίκων καὶ ξένων δόντες ἐξασίαν τοῖς βελομένοις συναγωνίζεσθαι, τὰς λοιπὰς ἀχρήστες ἐκ τῆς πόλεως ἐξέπεμψαν, ἅμα μὲν τῆς τῶν ἀναγκαίων ἐνδείας προνοήσαντες, ἅμα δὲ καὶ τὰ μὴδὲνα τῇ κατασάσει δυσχεραίνοντα γίνεσθαι τῆς πόλεως προδότην. ἀριθμὸν δὲ ποιησάμενοι τῶν δυναμένων ἀγωνίζεσθαι, πολιτῶν μὲν ἔυρον περὶ ἑξακισχιλίας, τῶν δὲ παροίκων καὶ ξένων εἰς χιλίας. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ τῶν ἄλλων τὰς ἄνδρας ἀγαθὰς γενομένους ἐν τοῖς κινδύνοις, ἀγοράσαντας παρὰ τῶν δεσποτῶν, ἐλευθερεῖν, καὶ πολίτας εἶναι· ἔγραψαν δὲ καὶ τῶν τελευτησάντων ἐν τῷ πολέμῳ τὰ μὲν σώματα δημοσίᾳ θάπτεσθαι, τὰς δὲ γυναῖδας καὶ παῖδας τρέφεσθαι, λαμβάνοντας τὴν χορηγίαν ἀπὸ τῆ κοινῆς ταμιείας· καὶ τὰς μὲν παρθένους δημοσίᾳ προικίζεσθαι, τὰς δ' οὐκ ἐν ἡλικίᾳ γενομένους ἐν τῷ θεάτρῳ τεφανῶσαι τοῖς Διονυσίοις πανοπλίᾳ. διὰ δὲ τούτων ἐγκαλεσάμενοι τὰς ἀπάντων προθυμίας εἰς τὸ τὰς κινδύνους ὑπομένειν ἐνψύχως, ἐποίησαντο καὶ τῶν ἄλλων τὴν ἐνδεχομένην παρασκευήν. ὁμοῦντος γὰρ τῷ κλήθε, οἱ μὲν ἔυποροι χρήματ' εἰσέφερον, οἱ δὲ τεχνίται τὰς αὐτῶν ἐπισήμας παρέρχοντο πρὸς τὴν τῶν ὀπλων κατασκευήν· ἅπας δ' ἦν ἐνεργὴς, τῇ φιλοτιμίᾳ τὰς ἄλλας ὑπερθέσθαι σπεύδων. διόπερ οἱ μὲν ἐγίνοντο περὶ τὰς ὀξυβελεῖς καὶ πετροβόλους, οἱ δὲ περὶ τὴν τῶν ἄλλων παρασκευήν· τινὲς δὲ τὰ πεπονητότα τῶν τειχῶν ἐπεσκευάζον· πλείοσι δὲ λίθους πρὸς τὰ τεῖχη φέροντες ἐσώρευον.

cap. 84.
Rhodii, missis ad Ptolemaum, Lysimachum & Cassandrum, legatis, eorum auxilia requirunt;

apparant etiam, quæ ad propugnandam urbem conducere videbantur.

cap. 85.
Oppugnatio-
nis descriptio
accurata.

Πρὸς τὰς θέσεις τῶν ὀργάνων δὲ ὁ Δημήτριος ἄφ-
θονον ἔχων ἀπάντων χορηγίαν, ἤρξατο κατασπενύζειν δύο
χελῶνας, τὴν μὲν πρὸς τὰς πετροβάλας, τὴν δὲ πρὸς τὰς
ὀξυβελεῖς· ἀμφοτέρας δὲ ταύτας ἐπὶ δύο πλοίων φορτηγῶν
διαβεβηκότων καὶ κατεζευγμένων. δύο δὲ πύργους τετρα-
τέγους, ὑπερέχοντας τοῖς ὕψεσι τῶν ἐπὶ τῷ λιμένος πύρ-
γων· ἐκότερον δὲ τῶν ἐπὶ δύο πλοίων ἴσων βεβηκό-
των καὶ κατειλημμένων, ὅπως ἐν τῷ προσάγειν ἢ σάσις
ἐκατέρω τῶν πλευρῶν ἰσόρροπον ἔχῃ τὸ βάρος. κατε-
σπενύασε δὲ καὶ χάρακα πλωτὸν ἐπὶ τετραπόδων ξύλων
κλιθλωμένων, ὅπως προσπλέων ἔτος καλύῃ τὰς πολε-
μίας ἐπιπλέοντας ἐμβολὰς διδόναι τοῖς φέρεσι τὰς μηχαν-
αὺς πλοίοις. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα τὴν συντέλειαν ἐλάμβαν-
εν, ἀθροίσας τὰς ἀδροτάτας τῶν λέμβων, καὶ τὰς κα-
ταφράξας σανίσι, καὶ θυρίδας κλεισὰς κατασπενύσας,
ἐνέθετο μὲν τῶν τρισπιθάμων ὀξυβελῶν τὰς πορρωτάτας
βάλλοντας, καὶ τὰς τέτοις κατὰ τρόπον χρησομένους, ἐπὶ
δὲ τοξότας Κρήτας· τὰς δὲ ναῦς προσαγωγῶν ἐντὸς βέ-
λας, κατετίτρωσκε τὰς κατὰ τὴν πόλιν, ὑψηλότερα τὰ
παρὰ τὸν λιμένα τεῖχῃ κατασπενύζοντας. οἱ δὲ Ῥόδιοι,
θεωρῶντες τῷ Δημήτριῳ τὴν πᾶσαν ἐπιβολὴν ἔσαν ἐπὶ
τὸν λιμένα, καὶ αὐτοὶ τὰ πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τότε πα-
ρεσπενύζοντο. δύο μὲν ἔν εἴησαν μηχανὰς ἐπὶ τῷ χώ-
ματος, τρεῖς δ' ἐπὶ φορτηγῶν πλοίων, πλησίον τῶν κλει-
θρων τῷ μικρῷ λιμένος. ἐν δὲ ταύταις ἔθηκαν πλήθος
ὀξυβελῶν καὶ πετροβίλων παντοίων τοῖς μεγέθεσιν, ὅ-
πως, εἴαν τε ἀποβιβάζωσιν οἱ πολέμιοι πρὸς τὸ χῶμα
στρατιώτας, εἴαν τε τὰς μηχανὰς προσάγωσι, διὰ τῶν
αὐτὰς εἰργεσθαι τῆς ἐπιβολῆς. ἐπέστησαν δὲ καὶ τοῖς ὀρ-
μῶσι τῶν φορτηγῶν πλοίων ἐν τῷ λιμένι βελοσάσεις ὀι-
κείας τοῖς ἐπιτίθεσθαι μέλλουσι καταπέλτας.

cap. 86.

cap. 91.
Demetrius
urbem a terra
adoriri insti-
tuit.
Machinarum
apparatus.

Ἀμφοτέρων δὲ τῶν τρόπων παρεσκευασμένων,
ὁ Δημήτριος μὲν προσήγαγε τὰς μηχανὰς τοῖς λιμέσιν·
ἐπὶ δὲ ταῖς κατὰ θάλατταν προσβολαῖς ἀποτυχάνων ἐν
τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, ἐν τῷ ὑστεραίῳ ἀπὸ τῆς γῆς διέγνω
τὰς ἐκιδέσεις ποιεῖσθαι, παρασκευασάμενος ἔν ὕλης παν-
τοίας πλήθος, κατεσκευάσεν μηχανὴν τὴν καλεσμένην Ἑλέ-
πολιν, ὑπεραίρεσαν πολὺ τῷ μεγέθει τῶν πρὸ αὐτῆς γε-
νομέ-

νομένων. ἔσχαρίς γὰρ ὄντος τετραγώνου, τὴν μὲν πλευ-
 ρὰν ἐκάστην ὑπεστήσατο πηχῶν σχεδὸν πεντήκοντα, συμ-
 πεπηγυῖαν ἐν τετραγώνων ξύλων σιδήρῳ δεδεμένων τὴν
 δὲ ἀνὰ μέσον χώραν διέλαβε δοκοῖς ἀλλήλων ἀπεχέσασι
 ὥσανεὶ πῆχυν, ὅπως παράσασις ἢ τοῖς παραθεῖν τὴν μη-
 χανὴν μέλλουσι. τὸ δὲ πᾶν βάρος ἦν ὑπότροχον, σε-
 ρεοῖς καὶ μεγάλαις ὀκτώ τροχοῖς ὑπείλημμένον. τὰ γὰρ
 πᾶχη τῶν ἁψίδων ὑπῆρχε πηχῶν δυοῖν, σεσιδηρωμένα
 λεπτοῖς ἰσχυραῖς. πρὸς δὲ ταῖς ἐκ πλαγίας μεταθέσειν
 ἦσαν ἀντίσρεπτα πεπραγματευμένα, δι' ὧν ἡ πᾶσα μη-
 χανὴ ῥαδίως καντοῖαν ὑπελάμβανε κίνησιν. ἐν δὲ τῶν
 γωνιῶν ὑπῆρχον ἴσοι τῷ μήκει βραχὺ λείποντες τῶν ἐκα-
 τὸν πηχῶν, ὥτως συννευκότες εἰς ἀλλήλας, ὥσε τῷ
 καντὸς κατασκευάσματος ὄντος ἐννεασέγας, τὴν μὲν πρῶ-
 τὴν σέγην ὑπάρχειν κλινῶν τεσσαράκοντα τριῶν, τὴν δ'
 ἀνωτάτῳ ἐννέα. τὰς δὲ τρεῖς πλευρὰς τῆς μηχανῆς ἔξω-
 θεν συνεκάλυψε λεπτοῖς σιδηραῖς καθηλωμέναις, ἵνα μη-
 δὲν ὑπὸ τῶν πυρφόρων βλαπτήται. θυρίδας δ' εἶχον αἱ
 σέγαι κατὰ πρόσωπον, τοῖς μεγέθεσι καὶ τοῖς σχήμασι
 πρὸς τὰς ιδιότητας τῶν μελλόντων ἀφιεῖσθαι βελῶν ἀρμο-
 ζέσας. αὗται δὲ εἶχον καλύμματα διὰ μηχανῆς ἀνα-
 σπώμενα, δι' ὧν ἀσφάλειαν ἐλάμβανον οἱ κατὰ τὰς σέ-
 γας περὶ τὴν ἀφесιν τῶν βελῶν ἀνασπρόφόμενοι. ἦσαν
 μὲν γὰρ ἐν βυσσῶν περιεβραμμένα, πλήρη δὲ ἐρίων, εἰς
 τὸ τὴν πληγὴν ἐνδιδόναι τῶν λιθοβόλων. ἐκάστη δὲ τῶν
 σεγῶν εἶχε δύο κλίμακας πλατείας, ὧν τῇ μὲν πρὸς τὴν
 ἀνοκομιδὴν τῶν χρησίμων, τῇ δὲ πρὸς τὴν κατὰβασιν
 ἐχρῶντο, πρὸς τὸ χωρὶς θυρύβη πᾶν ὑπηρετεῖσθαι. οἱ
 δὲ μέλλοντες κινήσειν τὴν μηχανὴν ἐξελέχθησαν ἐξ ἀπά-
 σης τῆς δυνάμεως οἱ ταῖς ῥώμαις διαφέροντες ἄνδρες τρι-
 σχιλιοὶ καὶ τετρακόσιοι. τέτων δ' οἱ μὲν ἐντὸς ἀποληφ-
 θέντες, οἱ δ' ἐν τῶν ὀπίθεν μερῶν παριστάμενοι προσώ-
 θεν, πολλὰ τῆς τέχνης συνεργεῖσθαι εἰς τὴν κίνησιν. κα-
 τεσκέυασε δὲ καὶ χελώνας τὰς μὲν χωστρίδας, τὰς δὲ κριο-
 φόρους, καὶ σοὰς δι' ὧν ἐμελλον οἱ τοῖς ἔργοις προσιόν-
 τες ἐλεύσεσθαι καὶ πάλιν ἐπιστρέφειν ἀσφαλῶς. τοῖς δ'
 ἐκ τῶν νεῶν πληρώμασιν ἀνεκάθηρε τὸν τύπον ἐπὶ τα-
 δίᾳ τέτταρας, δι' ὧν ἐμελλε προσάξειν τὰς κατασκευα-
 σθείσας

Δείσας μηχανάς· ὥς ἐ γίνεσθαι τὸ ἔργον ἐπὶ μῆκος μεσο-
 πυργίων ἕξ, καὶ πύργων ἑπτὰ. τὸ δ' ἡθροισμένον πλῆ-
 θος τῶν τεχνιτῶν καὶ τῶν τοῖς ἔργοις προσιόντων ἐ πο-
 λὺ ἐλείπετο τῶν τρισμυρίων.

cap. 92.
 Demetrii sin-
 gularis in op-
 pugnandisur-
 bibus soller-
 tia,

Διόπερ τῇ πολυχειρίᾳ τάχιον τῆς προσδοκίας ἀπάν-
 των ἐπιτελεσμένων, Φοβερός ἦν ὁ Δημήτριος τοῖς Ῥοδίοις.
 ὁ μόνον γὰρ τὰ μεγέθη τῶν μηχανῶν καὶ τὸ πλῆθος
 τῆς ἡθροισμένης δυνάμεως ἐξέπληττεν αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ
 τὸ τῷ βασιλέως βίαιον καὶ Φιλότεχνον ἐν ταῖς πολιορ-
 κίαις. ἐυμήχανος γὰρ ὢν κατ' ὑπερβολὴν ἐν ταῖς ἐπι-
 νοίαις, καὶ πολλὰ παρὰ τὴν τῶν ἀρχιτεκτόνων τέχνην

unde Polior-
 cetæ nomen
 inditum.

παρευρίσκων, ὠνομάθη μὲν Πολιορκητῆς, τὴν δ' ἐν ταῖς
 προσβολαῖς ὑπεροχὴν καὶ βίαν τοιαύτην εἶχεν, ὥς ἐ δό-
 ξαι μηδὲν ἔτι οὐχὺρὸν εἶναι τεῖχος, ὃ δύναιτ' ἂν τὴν
 ἀπ' ἐκείνης τοῖς πολιορκημένοις ἀσφάλειαν παρέχεσθαι. ἦν
 δὲ καὶ κατὰ τὸ μέγεθος τῷ σώματι καὶ κατὰ τὸ κάλ-
 λος ἡρώϊκον ἀποφαίνων ἀξίωμα, ὥς καὶ τὰς ἀφαν-
 μένας τῶν ξένων, θεωρῶντας ἐυπρέπειαν κεκοσμημένην
 ὑπεροχῇ βασιλικῇ, θαυμάζειν καὶ παρακολαθεῖν ἐν ταῖς
 ἐξόδοις ἐνεκεν τῆς θέας. ἐπὶ δὲ τέτοις ὑπῆρχε καὶ τῇ
 ψυχῇ μετώρος καὶ μεγαλοπρεπῆς, καὶ καταφρονῶν ἐ
 τῶν πολλῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν ταῖς δυναστείαις
 ὄντων καὶ, τὸ πάντων ἰδιαίτατον, κατὰ μὲν τὴν εἰρή-
 νην ἐν μέθαις διέτριβε καὶ συμπόσις ἔχρειν ὀρχήσεις
 καὶ κώμας καὶ τὸ σύνολον, ἐξήλα τὴν μυθολογημένην
 ποτὲ γενέσθαι κατ' ἀνδράπας τῷ Διονύσῳ διάθεσιν· κατὰ
 δὲ τὰς πολέμους ἐνεργὸς ἦν καὶ νήφων, ὥς παρὰ πάν-
 τας τὰς ἐργατευομένας ἐναγώνιον παρέχεσθαι τὸ σῶμα καὶ
 τὴν ψυχὴν· ἐπὶ γὰρ τέτα βέλη τὰ μέγιστα συνετελέσθη,
 καὶ μηχαναὶ παντοῖαι, πολὺ τὰς παρὰ τοῖς ἄλλοις γενο-
 μένας ὑπεραίρεσαι· καὶ σπάρῃ δὲ μέγιστα καθεύκυσεν
 ἔτος μετὰ τὴν πολιορκίαν ταύτην, καὶ τὴν τῷ πατρὸς τε-
 λευτήν.

cap. 93.
 Rhodiorum
 opera, hosti-
 um conatibus
 opposita.

Οἱ δὲ Ῥόδιοι, θεωρῶντες τὴν προκοπὴν τῶν παρὰ
 τοῖς πολεμίοις ἔργων, κατεσκευάσαν ἐντὸς ἑτέρου τεῖχος
 παράλληλον τῷ μέλλοντι πολεῖν κατὰ τὰς προσβολάς.
 ἐχρῶντο δὲ λίθαις, καθαιρῶντες τῷ θεάτρῳ τὸν περίβο-
 λον καὶ τὰς πλησίον οἰκίας· ἔτι δὲ τῶν ἱερῶν ἑνία, τοῖς

Ῥοδίοις

θεοῖς εὐχόμενοι καλλίονα κατασκευάσειν, σωθείσης τῆς πόλεως. ἐξέπεμψαν δὲ καὶ τῶν νεῶν ἐννέα, διακελευσάμενοι τοῖς ἀφηγούμενοις πανταχῇ πλεῖν, καὶ παραδόξως ἐπιφαινομένους, αὐτὸν μὲν βυθίζειν τῶν ἀλισκομένων πλοίων, αὐτὸν δὲ κατὰγειν εἰς τὴν πόλιν.

Δημήτριος δὲ διὰ τῶν μεταλλέων ὑπορύξαντος τὸ cap. 94.
τεῖχος, τῶν αὐτομόλων τις ἐμήνυσε τοῖς πολιορκημένοις, ὥς οἱ ταῖς ὑπομοναῖς χρώμενοι σχεδὸν ἐντός ἐῖσι τῷ τείχεσσι. διάπερ οἱ Ῥόδιοι τάφρον ὀρύξαντες βαθεῖαν παραλήλον τῷ δοκᾷντι πεσεῖν τείχει, ταχὺ καὶ αὐτοὶ ταῖς μεταλλείαις χρώμενοι, συνήψαν ὑπὸ γῆν τοῖς ἐναντίοις, καὶ διεκώλυσαν τῆς εἰς τὰ ὑμῖν προδεν πορείας.

Δημήτριος δὲ, τῶν τε μηχανῶν αὐτῷ τέλος ἔχουσιν, cap. 95.
καὶ τῷ πρὸς τὸ τεῖχος τόπῳ παντὸς ἀνακαταρθέντος, τὴν Novi Deme-
trii appa-
tus.
μὲν ἐλέπολιν μέσῃ ἔστησε, τὰς δὲ χωσθίδας χελώνας ἐπιδιέπλεον, ἕσας εἰς ὀκτώ. κατέστησε δ' εἰς ἑκάτερον μέρος τῆς μηχανῆς τέτταρας, καὶ τῶν ἐκάστη συνήψε σὺν μίαν, εἰς τὸ δύνασθαι μετ' ἀσφαλείας ἐπιτελεῖν τὸ προσταττόμενον τὰς εἰσιόντας τε καὶ πάλιν ἐξιόντας. κριοφόρους δὲ δύο πολλαπλασίας τοῖς μεγέθεσιν. εἶχε γὰρ ἑκατέραν πηχῶν ἑκατὸν ἑκοσι σπειδηρωμένην, καὶ τὴν ἐμβολὴν ἔχουσαν παραπλησίαν νεῶς ἐμβόλῳ, καὶ προωθούμενην μὲν ἐκινῆτως, ἠπόροχον δὲ καὶ τὴν ἐναγώνιον ἐνέργειαν λαμβάνουσαν. δι' ἀνδρῶν ἢ ἐλαττόνων ἢ χιλιῶν. μέλλων δὲ προσάγειν τὰς μηχανὰς τοῖς τείχεσσι, τὰς μὲν πετροβόλους καὶ τὰς ὀξυβελεῖς παρήνευγε τῆς ἐλεπόλεως εἰς ἐκαστὴν σέγγην τὰς ἀρμόζοντας. ἐπὶ δὲ τὸν λιμένα καὶ τὰς πλησίον τόπους ἀπέσειλε τὴν ναυτικὴν δύναμιν, πρὸς δὲ τὸ λοιπὸν τεῖχος τὸ δυνάμενον προσβολὰς δέξασθαι, τὸ περὶ τὸν στρατόπεδον ἐπιδιέπλεον. ἔπειτα δὲ πρὸς τὸν παρακέλευσμα καὶ σημεῖον πάντων συναλαλαξάντων, πανταχόθεν τῇ πόλει προσβολὰς ἐποιεῖτο. διασειόντος δ' αὐτῷ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς πετροβόλοις τὰ τεῖχη, παρεγενήθησαν Κινδῖαν πρόσβεις, ἀξιοῦντες ἐπισχεῖν, καὶ πείσειν ἐπαγγελλόμενοι τὰς Ῥοδίας δέχεσθαι τὰ δυνατότατα τῶν προσταγμάτων. ἀνέντος δὲ τῷ βασιλέως, καὶ τῶν πρέσβων δεῦρο ἀνέκτισε πολλὰ διαλεχθέντων, πέρας δὲ δυναμένων συμφωνῆσαι, πάλιν ἐνηργεῖτο τὰ τῆς πολιορκίας καὶ.

καὶ Δημήτριος μὲν κατέβαλε τὸν σφεατάτον τῶν πύργων, ὑποδομημένον ἐκ λίθων τετραπέδων, καὶ μεσοπύργιον ὅλα διέσεισεν, ὥστε μὴ δύνασθαι τὰς ἐν τῇ πόλει πάροδον ἔχειν ἐπὶ τὰς ἐπάλξεις κατὰ τῆτον τὸν τόπον.

cap. 96.
Commeatu
Ptolemæo,
Cassandro
Lysimacho
adjuvantur
Rhodii.

Eo recreati,
nova vehe-
mentia in ho-
stes impetum
faciunt.

Ἐν δὲ ταῖς αὐταῖς ἡμέραις Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς ἀπέστειλε τοῖς Ῥοδίοις πλοίων πληθὺς τῶν τὴν ἀγορὰν καὶ κομίζοντων, ἐν οἷς ἦσαν σίτε τριακοντα μυριάδες ἀρταβῶν σὺν τοῖς ὀσπρίοις· προσφερομένων δ' αὐτῶν πρὸς τὴν πόλιν, ἐπεχειρήσῃ Δημήτριος ἀποσέλλειν σκάφη τὰ κατέξοντα πρὸς τὴν αὐτῆ στρατοπεδείαν. Φορῶ δὲ πνεύματος αὐτοῖς ἐπιγενομένη, ταῦτα μὲν πλήρσι τοῖς ἰσίοις φερόμενα, κατηνέχθη πρὸς τὰς ἀκείας λιμένας· οἱ δὲ ὑπὸ Δημητρίῳ πεμφθέντες ἐπανήλθον ἄπρακτοι. ἐπέμψε δὲ τοῖς Ῥοδίοις καὶ Κάσσανδρος κριδῶν μεδίμνος μαυρίας, καὶ Λυσίμαχος πυρῶν μεδίμνος τετρακισμυρίας, καὶ κριδῶν τὰς ἴσας. τηλακαίτης ἔν χορηγίας τοῖς κατὰ τὴν πόλιν γενομένης, ἥδη κάμνοντες ταῖς ψυχαῖς οἱ πολιορκούμενοι πάλιν ἀνεθάρρυσαν καὶ κήρυξαν συμφέρεται ἐπιδέσθαι ταῖς μηχαναῖς τῶν πολεμίων, πυρφόρων τε πληθὺς παρεσκευάσαντο, καὶ τὰς πετροβόλους καὶ τὰς ὀξυβελεῖς ἔστησαν ἅπαντας ἐπὶ τῇ τείχει. νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης περὶ δευτέραν φυλακὴν, ἄφνω τοῖς μὲν πετροβόλοις συνεχῶς τὴν φυλακὴν ἔβαλλον τοῖς δ' ἄλλοις βέλεσι πυρφόροις παντοίοις χρώμενοι, τὰς ἐκεῖ συντρέχοντας κατετίτρωσκον. οἱ δὲ περὶ τὸν Δημήτριον, ἀνελπίσκει τῆς ἐπιθέσεως γενομένης, ἀγωνιάσαντες περὶ τῶν κατασκευαζέντων ἔργων, συνέτρεχον ἐπὶ τὴν βοήθειαν. ἀσπλῆγες δὲ τῆς νυκτὸς ἔσσης, αἱ μὲν πυρφόροι διέλαμπον φερόμενοι βιαίως· οἱ δὲ ὀξυβελεῖς καὶ πετροβόλοι τὴν φορὰν ἀπρόορατον ἔχοντες, πολλὰς διέφθειρον τῶν μὴ δυναμένων συνιδεῖν τὴν ἐπιφερομένην πληγὴν. εὖτυχον δὲ καὶ τῶν ἀπὸ τῆς μηχανῆς λεπίδων τινὲς ἀποπεσσάσας καταψιλάθέντος δὲ τῇ τόκῃ προσέπιπτον· οἱ πυρφόροι τῷ ξυλοφανεῖ τῇ κατασκευάσματι. διόπερ ἀγωνιάσας ὁ Δημήτριος, μὴ ποτε τῇ πυρὶ ἐπινεμηθέντος, ἅπασαν συμβῆναι τὴν μηχανὴν λυμανθῆναι, κατὰ τάχος ἐβοήθει, καὶ τῷ κατασκευαζέντι ὕδατι ἐν ταῖς σέγαις ἐπειράτο σβεννύναι τὴν ἐπιφερομένην φλόγα. τὸ δὲ τελευταῖον ἀδρόσ

σας

σας τῇ σάλπιγγι τὰς τεταγμένους ἐπὶ τῆς κινήσεως τῶν ἔργων, διὰ τέτων ἀπήγαγε τὰς μηχανὰς ἐκτὸς βέλους.

Ἐπειτα γενομένης ἡμέρας προσέταξε τοῖς ὑπηρέταις ἀθροῖσαι τὰ βέλη τὰ πεσόντα παρὰ τῶν Ῥοδίων, ἐκ τῶν βελλόμενος συλλογίσασθαι τῶν ἐν τῇ πόλει τὴν παρασκευὴν. ὧν ταχὺ τὸ προσταχθὲν ποιησάντων, ἡμιθμήθησαν πυρφόροι μὲν τοῖς μεγέθεσι παντοῖοι πλείους τῶν ὀκτακοσίων, ὄξυβελεῖς δ' ἐκ ἐλάττης τῶν χιλίων πεντακσίων. τούτων δὲ βελῶν ἐνεχθέντων ἐν βραχεῖ χρόνῳ νυκτός, ἐθαύμαζε τὴν χορηγίαν τῆς πόλεως καὶ τὴν ἐν τέτοις δαψίλειαν. τότε μὲν ἔν ὃ Δημήτριος κατεσκέυασε τὰ πεπονημέτα τῶν ἔργων, καὶ περὶ τε τὴν ταφὴν τῶν τελευτησάντων καὶ τὴν θераπείαν τῶν τραυματιῶν ἐγένετο. καὶ ὃν δὴ χρόνον οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἄνθρωποι λαβόντες τῆς ἀπὸ τῶν μηχανῶν βίας, ἀποδόμησαν τρίτον τεῖχος μνηοειδές, περιλαμβάνοντες τῇ μὲν περιφερείᾳ πάντα τὸν κινδυνεύοντα τόπον τῷ τείχεσσι. εἰδὲν δ' ἦττον καὶ τὰ Φρω βαθεῖα περιέλαβον τὸ πεπτακὸς τῷ τείχεσσι, ὥπως μὴ δύνηται ῥαδίως ὁ βασιλεὺς ἐξ ἐφόδου μετὰ βάρους εἰσπεσεῖν εἰς τὴν πόλιν. ἐξέπεμψαν δὲ καὶ ναῦς τῶν ἄριστων πλεουσῶν, Ἀμύνταν ἐπιστήσαντες ἡγεμόνα. ὃς ἐκπλεύσας πρὸς τὴν περσίαν τῆς Ἀσίας, ἐπεφάνη παραδόξως πειραταῖς τισιν ἀπεσπασμένοις ὑπὸ Δημητρίᾳ. ἔτοι δ' εἰχον ἄφρακτα τρία, κράτιστοι δοκῶντες εἶναι τῶν τῷ βασιλεῖ συστρατευόντων. γενομένης δ' ἐπ' ὀλίγον χρόνον ναυμαχίας, οἱ Ῥόδιοι βιασάμενοι τῶν νεῶν αὐτάνδραν ἐκυρίευσαν, ἐν οἷς ἦν καὶ Τιμοκλῆς ὁ ἀρχιπειρατής. ἐπέπλευσαν δὲ καὶ τῶν ἐμπόρων τισὶ, καὶ παρελόμενοι κέλητας ἐκ ὀλίγων γέμοντας σίτου, τέτας τε καὶ τὰ τῶν πειρατῶν ἄφρακτα κατήγαγον εἰς τὴν Ῥόδον νυκτός, λαθόντες τὰς πολεμίας. ὁ δὲ Δημήτριος, ἐπισκευάσας τὰ πεπονημέτα τῶν ἔργων, προσέβαλε τῷ τείχεσι τὰς μηχανὰς καὶ πᾶσι τοῖς βέλεσιν ἀφειδῶς χρώμενος, τὰς μὲν ἐπὶ ταῖς ἐπάλξεσιν ἐφειδῶς ἀνεῖρξε τοῖς δὲ κριοῖς τύπτων τὸ συνεχές τῷ τόπῳ, δύο μὲν μεσοπύργια κατέβαλε, περὶ δὲ τὸν πύργον τὸν ἀνὰ μέσον τέτων Φιλοτιμύμενοις τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἰσχυροὶ καὶ συνεχεῖς ἐκ διαδοχῆς ἀγῶνες ἐγένοντο ὥστε καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Ἀμει-

cap. 97.

ὃ μὴν ἄλλα τοῖς παρεσκευάσι ἐντὸς τῆ τείχεως γενομένης μάχης πρὸς τὰς Ῥοδίας, καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων, τὸ μὲν πρῶτον ἐδέτεροι τῆς ἰδίας τάξεως ἔξεχώρην. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν μὲν Ῥοδίων αἰεὶ πλείονων γινομένων, καὶ τὸν κίνδυνον ἐτοιμῶς ὑπομενόντων, ὥς ἂν ὑπὲρ πατρίδος καὶ τῶν μεγίστων ἀγωνιζόμεναν, τῶν δὲ τῆ βασιλέως θλιβομένων, Ἀλκιμος μὲν καὶ Μαντίας οἱ τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντες πολλοῖς περιπεσόντες τραύμασιν ἐτελεύτησαν· τῶν δ' ἄλλων οἱ πλείοι οἱ μὲν ἐν χειρῶν νόμῳ διεφθάρησαν, οἱ δ' ἤλωσαν· ὀλίγοι δὲ πρὸς τὸν βασιλέα φυγόντες διεσώθησαν· πολλοὶ δὲ καὶ τῶν Ῥοδίων ἀνῆρέθησαν, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ πρύτανις Δαμοτέλης ἐπ' ἀρετῇ γενόμενος περιβλεπτός.

Δημήτριος δὲ τὴν τῆς πόλεως ἄλωσιν ὑπολαβὼν ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῆ τὴν τύχην ἀφῆρῆθαι, πάλιν παρεσκευάζετο πρὸς τὴν πολιορκίαν. εἶτα τῆ πατρὸς αὐτῷ γράψαντος διαλύσασθαι πρὸς Ῥοδίους ὥς ἂν ποτε δύνηται, τὸν κάλλισον ἐπετήρει καιρὸν, δάσονται προφάσεις εὐλόγους τῆς συνθέσεως. Πτολεμαῖς δὲ γράψαντος τοῖς Ῥοδίοις τὸ μὲν πρῶτον, ὅτι πέμψει σίτα πληθὺς αὐτοῖς καὶ στρατιώτας τρισχιλίους, μετὰ δὲ ταῦτα συμβαλεύοντος, εἰάν ᾗ δυνατόν, μετρίως διαλύσασθαι πρὸς Ἀντίγονον, ἅπαντες ἔρρεπον πρὸς τὴν εἰρήνην. καὶ ὅν δὴ χρόνον τῆ κοινῆ τῶν Αἰτωλῶν ἀποσειλάντος πρεσβευτὰς περὶ διαλύσεων, οἱ Ῥόδιοι συνέθεντο πρὸς Δημήτριον ἐπὶ τοῖσδε· αὐτόνομον καὶ ἀφρέρητον εἶναι τὴν πόλιν, καὶ ἔχειν τὰς ἰδίας προσόδους· συμμαχεῖν δὲ Ῥοδίους Ἀντιγόνῳ, πλην εἰάν ἐπὶ Πτολεμαῖον στρατεύηται καὶ δεῖναι τῶν πολιτῶν ὁμήρους ἑκατὸν, ὃς ἂν ἀπογράφηται Δημήτριος, πλην τῶν ἀρχαῶν ἔχόντων.

cap. 99.
Tandem adhortante & Antigono & Ptolemæo pax inquit.

Pactis conditiones.

Ἐπεὶτα Δημήτριος εἶχε πρόθεσιν πρὸς μὲν τὰς περὶ 312 ante-Chr. Κασσάνδρον διαπολεμεῖν, τὰς δὲ Ἑλληνας ἐλευθερεῖν, cap. 102. καὶ πρῶτον τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα διοικεῖν· ἅμα μὲν Demetrii bellum pro liberanda Græcia continuatum. εὖξαν δόξαν ἴσσειν αὐτῷ μεγάλην τὴν τῶν Ἑλλήνων αὐτονομίαν, ἅμα δὲ καὶ τὰς περὶ Πρεπέλαον καὶ ἡγεμόνας τῆ Κασσάνδρου πρότερον συντρέψαι, καὶ τότε προσάγειν ἐπ' αὐτὴν τὴν ἡγεμονίαν, ἢ ἐπ' αὐτὸν παρένοιο τὸν Κασσάνδρον. τῆς δὲ τῶν Σικυωνίων πόλεως φρενεμένης ὑπὸ τῶν

cap. 103.
Corinthus per
fraudem cap-
ta.

Achajæ urbes
liberatæ.

330 ante Chr.
cap. 106.
Cassander
pacem ab An-
tigono impe-
trare studet.

Lysimachum,
Ptolemæum,
Seleucum ad
bellum contra
Antigonum
excitat.

τῶν Πτολεμαίων τῇ βασιλείᾳ στρατιωτῶν (ὃν ἦν ἐπιφανέ-
στατος στρατηγὸς Φίλιππος) νυκτὸς ἐπιθέμενος ἀπροσδοκί-
τως, παρεισέπασεν ἐντὸς τῆς τείχεως. Ὁ δὲ Δημήτριος
διοικήσας τὰ περὶ τὰς Σινυνίως, ἀνέζευξε μετὰ πάσης
τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὴν Κόρινθον, ἣν ἐφάρρει Πρεπέλαος
Κασσάνδρου στρατηγός. τὸ μὲν ἔν πρώτῳ νυκτὸς ὑπὸ τι-
νων πολιτῶν εἰσαχθεὶς διὰ τινος πυλίδος, ἐκράτησε τῆς
πόλεως καὶ τῶν λιμένων. καὶ Πρεπέλαος μὲν αἰσχροῖς
ἐκπεσὼν ἐκ τῆς πόλεως, πρὸς Κάσσανδρον ἀνεχώρησε·
Δημήτριος δὲ παρελθὼν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, Βῆταν μὲν κα-
τὰ κράτος εἶλε, καὶ τοῖς πολίταις ἀνέδωκε τὴν αὐτονο-
μίαν· Σκύρον δ' ἐν ὀλίγαις ἡμέραις παραλαβὼν, ἐξέβαλε
τὴν Φρεράν. μετὰ δὲ ταῦτ' ἐπερχόμενος τῆς Ἀχαΐας
ἡλευθέρη τὰς πόλεις· στρατεύσας δὲ ἐπὶ τὸ Ἀιγίον πε-
ριεικάσισε τὸ τεῖχος, καὶ λόγους ἐποίησε πρὸς τὸν Ἀφθ-
γήμενον τῆς Φρερᾶς Στρόμβιχον, παραδῆναι τὴν πόλιν
ἀξιῶν. μετὰ δὲ τὴν ἄλωσιν ταύτης τῆς πόλεως, οἱ σύν-
εγγυς τὰ Φρερία κατέχοντες, ὑπολαμβάνοντες ἀδύνατον
ὑπάρχειν τὸ διαφυγεῖν τὴν βίαν τῇ βασιλείᾳ, παρέδω-
καν αὐτῷ τὰ χωρία· ὁμοίως δὲ τέτοις καὶ οἱ τὰς πόλεις
Φρερῶντες τῶν μὲν περὶ Κάσσανδρον καὶ Πρεπέλαον καὶ
Πολυσπέρχοντα μὴ βοηθῆνται, τῇ δὲ Δημητρίῳ μετὰ
μεγάλῃς δυνάμεως καὶ μηχανῶν ὑπεραγασῶν προσιόντος,
ἐκπαισῶς ἐξεχώρουν.

Κάσσανδρος ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς, ὁρῶν τὴν δύνα-
μιν τῶν Ἑλλήνων αὐξομένην, καὶ πάντα τὸν πόλεμον
ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν συνιστάμενον, περίφοβος ἦν ὑπὲρ τῆς
μέλλοντος· διόπερ ἐξέπεμψε πρεσβυτάς πρὸς Ἀντίγονον
εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀξιῶν διαλήσασθαι πρὸς αὐτόν. ἀποκρι-
νὰς δ' ἐπέειπε, διότι μίαν γινώσκει δικάσιον, εἰάν ὁ Κά-
σσανδρος ἐπιτρέπη τὰ κατ' αὐτόν, καταπλωγείς Λυσίμα-
χον ἐκ τῆς Θράκης μετεπέμψατο πρὸς τὴν τῶν ὅλων
κοινοπραγίαν. αἱ γὰρ εἰώθει τῶτον κατὰ τὰς μεγίστας
Φόβας εἰς τὴν βοήθειαν προσλαμβάνεσθαι, διὰ τε τὴν
τῶν ἀνδρῶν ἀρετὴν, καὶ διὰ τὸ τὴν βασιλείαν αὐτῷ ὁμορο-
εἶναι τῇ Μακεδονίᾳ. συνεδρεύσαντες ἔν οἱ βασιλεῖς ἐπὶ
περὶ τῇ κοινῇ συμφέροντος, ἐξέπεμψαν πρεσβευτάς πρὸς
τε Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτου βασιλέα καὶ πρὸς Σέλευ

κον τὸν τῶν ἄνω σατραπειῶν κυριεύοντα, παρὶ τε τῆς ὑπερφηφάνιας τῆς ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν ἐμφανίζοντας, καὶ τὸν ἐκ τῆ παλέμης κίνδυνον κοινὸν εἶναι πάντων διδάσκοντες. τῆς γὰρ Μακεδονίας κρατήσαντα τὸν Ἀντίγονον εὐθὺς ἀφελεῖσθαι καὶ τῶν ἄλλων τὰς βασιλείας. δεδομέναι γὰρ αὐτὸν πείραν πλεονάκεις, καὶ ὅτι πλεονέκτης ἐστὶ, καὶ πᾶσαν ἀρχὴν ἀποινώητον ποιεῖ. συμφέρειν ἔν ἅπακτας συμφρονῆσαι, καὶ κοινῇ πρὸς Ἀντίγονον ἐπιμελέσθαι πόλεμον. οἱ μὲν ἔν περὶ Πτολεμαίου καὶ Σέλευκον, δόξαντες ἀληθῆ λέγειν πρὸς ἀλλήλους, προθύμως ἐκήκκσαν, καὶ συνετάξαντο βοηθεῖν ἀδραῖς δυνάμεσι.

Ὁ δὲ Ἀντίγονος, τέσσαρσι βασιλεύουσιν ὁμοναήσας πολεμήσας, Πτολεμαίῳ τῷ Λέγῃ, Αὐγουπτιῶν ὕπτι βασιλεῖ, Σελεύκῳ Βαβυλωνίων, Λυσιμάχῳ Θρακῶν, Κασσιάνδρῳ τῷ Ἀντικίτῳ Μακεδονίας, καὶ μάχῃ συνάψας, πολλοῖς βέλεσι τραφεῖς ἀνιρέθη, καὶ θάπτεται βασιλικῇ τιμῇ· ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ Δημήτριος, σὺν τῇ μητρὶ αὐτοῦ Στρατονίκη, διατριβύσῃ περὶ Κιλικίας, αὐν ταῖς χρήμασι πᾶσιν ἐπλευσεν. εἰς Σαλαμῖνα τῆς Κύπρου, διὰ τὸ κατέχεσθαι ὑπὸ Δημητρίῳ.

Οὗτα δὲ κριθείσης τῆς μάχης, ἃ μὲν νυναιηότες βασιλεῖς τὴν ὑπ' Ἀντιγόνου καὶ Δημητρίου πᾶσαν ἀρχὴν, ὥσπερ μέγα σῶμα, καταπόπτοντες, ἐλάμβανον μερίδας, καὶ προσδιενείμαντο τὰς ἐκαίνων ἐπαρχίας, αἷς ἔχον αὐτοὶ πρᾶτερον. Δημήτριος δὲ τὸν πλὴν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος ἐποιεῖτα, τῶν λοιπῶν ἐλπίδων ἐν Ἀθηναίοις ἔχων τὰς μεγίστας· καὶ γὰρ καὶ ναῦς ἐκεῖ καὶ χρήματα καὶ γυναῖκα Δηιδάμειαν ἐτύγχανε καταβελοπῶς· καὶ βεβαιότεραν ἐν ἐνόμιζε καταφυγὴν εἶναι τοῖς πράγμασι τῆς Ἀθηναίων εὐνοίας. ὅθεν ἐκεῖ ἐπειγομένῳ περὶ τὰς Κυκλάδας αὐτῷ πρέσβεις Ἀθηναίων ἀπήντησαν, ἀπέχεσθαι τῆς πάλης παρακαλῶντες, ὡς ἐψηφισμένῳ τῷ δήμῳ μηδένα δέχεσθαι τῇ πόλει τῶν βασιλέων, τὴν δὲ Δηιδάμειαν εἰς Μέγαρον ἐξέπεμψαν μετὰ τιμῆς καὶ πομπῆς πρεπείσης, τῷ καθεστηκότος ἐξέστη δι' ὀργὴν αὐτῆς, καίπερ ἐνηνοχῶς ῥᾶτα τὴν ἄλλην ἀτυχίαν, καὶ γεγονώς ἐν τοιαύτῃ μεταβολῇ πραγμάτων ἐταπεινός, ἐδ' ἀγεννής. ἀλλὰ τὸ παρ' ἐλπίδα διεψεύσθαι τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὴν δοκῶσαν εὐνοίαν ἐξεληλέχε

Eclogæ
ex lib. XXI.
Antigonus
proelio vincitur & perit.

Plutarch.
in Demetrio.
cap. 30.

cap. 31.

ληλέχθαι τοῖς πράγμασι κενὴν καὶ πεπλησμένην εἶσαν, ὀδυνηρὸν ἦν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Δημήτριος τότε δεινὰ μὲν ἡγόμενος πάσχειν, ἀδύνατος δ' ὦν ἀμύνασθαι, προσέπεμψε τοῖς Ἀθηναίοις ἐγκαλῶν μετρίως, ἀξίων δὲ τὰς ναῦς ἀπολαβεῖν, ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ τρισκαίδεκῆρης. νομισάμενος δὲ παρέπλευσεν εἰς Ἰθμόν, καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῷ κακῶς ἐχόντων, (ἐξέπιπτον γὰρ ἑκασαχόθεν αἱ Φοεραι, καὶ πάντα μεδίσατο πρὸς τὰς πολεμίας) ἀπολιπὼν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος Πύρρον, αὐτὸς ἕρας ἐπὶ τὴν Χερρόνησον ἐπλευσε· καὶ κακῶς ἅμα ποιῶν Λυσίμαχον, ὠφέλει καὶ συνεῖχε τὴν περὶ αὐτὸν δύναμιν, ἀρχομένην ἀναλαμβάνειν, καὶ γίνεσθαι πάλιν ἐκ εὐκαταφρόνητον. ὁ δὲ Λυσίμαχος ὑπὸ τῶν ἄλλων βασιλέων ἡμελεῖτο, μηδὲν ἐπιεικέστερος ἐκείνῃ δοκῶν εἶναι, τῷ δὲ μᾶλλον ἰσχυρὸν καὶ Φοβερώτερος. ὁ πολλῷ δ' ὕπερον Σέλευκος ἐμνάτο πέμπων τὴν Δημητρίαν καὶ Φίλας θυγατέρας Στρατονίαν, ἔχων μὲν ἐξ Ἀπάμης τῆς Περσίδος υἱὸν Ἀντίοχον ἀάμενος δὲ, τὰ πράγματα καὶ διαδόχοις ἀρεῖν πλείοσι, καὶ δεῖσθαι τῆς πρὸς ἐπεινὸν οὐκειότητος· ἐπεὶ καὶ Λυσίμαχον εἴρωα τῶν Πτολεμαίων θυγατέρων τὴν μὲν ἑαυτῷ, τὴν δ' Ἀγαθοκλεῖ τῷ υἱῷ λαμβάνοντα. Δημητρίῳ δ' ἦν ἀνέλπιτος εὐτυχία, κηδεῦσαι Σέλευκῳ. καὶ τὴν κόρην ἀναλαβὼν ἐπλεῖ ταῖς ναυσὶ πάσαις εἰς Συρίαν, τῇ τ' ἄλλῃ γῇ προσέχων ἀναγκαίως, καὶ τῆς Κιλικίας ἀπτόμενος, ἦν Πλείσαρχος εἶχε μετὰ τὴν πρὸς Ἀντίγονον μάχην, ἐξαίρετον αὐτῷ δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν βασιλέων. ἦν δὲ Κασάνδρῃ Πλείσαρχος ἀδελφός· ἀδικεῖσθαι δὲ τὴν χάριτι αὐτῇ νομίζων ὑπὸ Δημητρίᾳ κατὰ τὰς ἀποβάσεις, καὶ μέμψασθαι βελομένης τὸν Σέλευκον, ὅτι τῷ κοινῷ διαλλάττεται πολεμίῳ δίχῃ τῶν ἄλλων βασιλέων, ἀνέβη πρὸς αὐτόν. Αἰδούμενος δὲ τὸτο Δημήτριος, ὥρμησεν ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ Κυνίδων, καὶ τῶν χρημάτων ἐυρῶν ἔτι λοιπὰ χίλια διακόσια τάλαντα, ταῦτα συσκευασάμενος, καὶ φθάσας ἐμβαλέσθαι, διὰ ταχέων ἀνήχθη. καὶ παρώσης ἤδη Φίλας τῆς γυναικὸς αὐτῷ, περὶ Ὀροσσὸν ἀπήντησε Σέλευκος· καὶ τὴν ἔντευξιν εὐθὺς ἄδολον καὶ ἀνύποπτον καὶ βασιλικὴν ἐποίητο, πρότερον μὲν Σέλευκος ἐσιάσας ἐπὶ σιγῆς ἐν τῷ στρατοπέδῳ Δημήτριον, αὐτὸς δὲ Δημή-

cap. 32.

τριος;

τριος ἐκείνων ἐν τῇ τρισκαίδεκῃ δεξάμενος. ἦσαν δὲ καὶ σχολαὶ καὶ κοινολογίαι καὶ συνδιημερεύσεις ἀφ' ἑαυτῶν καὶ ἀνύπλων. ἄχρις ἃ Σέλευκος τὴν Στρατονίκην ἀναλαβὼν λαμπρῶς εἰς Ἀντιόχειαν ἀνέβη. Δημήτριος δὲ Κιλικίαν κατέσχε, καὶ Φίλαν τὴν γυναῖκα πρὸς Κάσανδρον ἐπεμψε, τὸν ἀδελφὸν, ἀπολυσομένην τὰς Πλειστάρχου κατηγορίας. ἐν δὲ τῷ Δηιδάμεια πλέυσασα πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, καὶ συγγενομένη χρόνον ἃ πολὺν ἐξ ἀρρώστιας τινὸς ἐτελεύτησε. γενομένης δὲ Φίλας πρὸς Πτολεμαῖον αὐτῷ διὰ Σελέυκου ὁμολογήθη Πτολεμαῖδα, τὴν Πτολεμαίῃ θυγατέρα, λαβεῖν αὐτὴν γυναῖκα καὶ ταῦτα μὲν ἀσεΐα τῷ Σελέυκῃ. Κιλικίαν δ' ἀξίων χρήματα λαβόντα παραδῆναι. Δημήτριον, ὡς ἐκ ἐπειθε, Σιδῶνα καὶ Τύρον ἀπαιτῶν πρὸς ὀργὴν, ἐδόκει βίβλιος εἶναι καὶ δεῖνὰ ποιεῖν, εἰ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν ἄχρι τῆς κατὰ Συρίαν θαλάσσης ἅπασαν ὑπ' αὐτῷ πεποιημένος, ὥτως ἐνδεής εἰναι χρημάτων καὶ πταχός, ὥδ' ὑπὲρ δυοῖν πόλεων ἄνδρα κηδετὴν καὶ μεταβολὴν τύχης κεχρημένον ἐλαύνειν. Ὅου μὲν ὑπέπτηξε Δημήτριος, ἀλλὰ Φήσας, ἃδ', ἂν μυριάκις ἡττηθῇ μάχας ἄλλας, ἐνθήσω γαμβρὸν ἀγαπήσειν ἐπὶ μισθῷ Σέλευκον, τὰς μὲν πόλεις ἐκράτυνατο Φρυγίας· αὐτὸς δὲ κυδόμενος, Λαχάρη πασιάζουσα Ἀθηναίους ἐπιθέμενον τυραννῆν, ἤλπισε ῥαδίως ἐπιφανεῖς λήψεσθαι τὴν πόλιν. καὶ τὸ μὲν πέλαγος ἀσφαλῶς διεπεραιώθη μεγάλῳ στόλῳ. Ἐχομένων δὲ τῶν Ἀθηναίων, ἐοδὺς ἐπεβάλενε τῇ Λακεδαιμονίῃ καὶ περὶ Μαντίνειαν Ἀρχιδάμει τῷ βασιλέως ἀπαντήσαντος αὐτῷ, νικήσας μάχῃ καὶ τρεψάμενος, εἰς τὴν Λακωνικὴν ἐνέβαλε καὶ πρὸς αὐτῇ τῇ Σπάρτῃ πάλιν ἐκ παρατάξεως ἐλὼν πεντακοσίς, καὶ διαφθείρας διακοσίς, ὅσον ἔγω τὴν πόλιν ἔχειν ἐδόκει μέχρι τῶν χρημάτων ἐκείνων ἀνάλωτον ἔσαν. τότε δὲ τῶν πραγμάτων ὥτως ἐυκόρας αὐτῷ πρὸς ἐρχομένην καὶ δύναμιν ἐπιδιδόντων, ἀγγέλλεται Λυσίμαχος μὲν πρῶτος ἀφ' ἡρημένος αὐτῷ τὰς ἐν Ἀσίᾳ πόλεις, Κύπρον δὲ Πτολεμαῖος ἡρηκώς, ἄνευ μιᾶς πόλεως Σαλαμῖνος, ἐν δὲ Σαλαμῖνι πολιορκῶν τὰς παῖδας αὐτῷ καὶ τὴν μητέρα κατετλημμένες. ἃ μὲν ἄλλα καὶ ἡ τύχη δεινοῖς αὐτὸν ἔτω καὶ φοβεροῖς ἀγγέλεμασι ἀποσῆσασα

cap. 33.

cap. 35.

διοχιλίαν ἀνδρῶν ἀποδέσπας, καὶ χωρὶς, ἱππέας ἀλίγῃ
 διοχιλίαν καὶ μυρίων ἐλάττας. σόλον δὲ νεῶν ἅμα πεν-
 τακασίων καταβαλλόμενος, τὰς μὲν ἐν Πειραιεῖ τρόπαις
 ἔθετα, τὰς δ' ἐν Κορίνθῳ, τὰς δ' ἐν Χαλκίδι, τὰς δὲ
 περὶ Πέλλαν. αὐτὸς ἐπιὼν ἐκαταχόσε, καὶ διδύσκων,
 ἃ χρῆ, καὶ συντεχνώμενος ἐκπληττομένων ἀπάντων ἢ
 τὰ πλήθη μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ μεγέθη τῶν ἔργων. εἰδὲς
 γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων ἕτε πεντεκαίδεκῃ ναῦν πρότερον
 ἕτε ἐκκαίδεκῃ· ἀλλ' ὕστερον τεσσαρακοντῇ Πτολεμαῖος ὁ
 Φιλοπάτωρ ἐναυπηγήσατο, μῆκας διακασίων οὐδοήκοντα πη-
 χῶν, ὕψος δὲ ἕως ἀκροσολίε πεντήκοντα δυοῖν δεσυντων·
 ναύταις δὲ, χωρὶς ἐρετῶν, ἐξηρτυμένην τετρακασίοις, ἐρέ-
 ταις δὲ τετρακισχιλίαις χωρὶς δὲ τῶν ἐπλίτας δεχομέ-
 νην ἐπὶ τε τῶν παρόδων καὶ τῇ καταστροφῇ, ὀλίγῃ
 τρισχιλίαν ἀποδέοντας. ἀλλὰ θάαν μόνην ἐκείνη παρέ-
 σκε· καὶ μικρὸν ὅσον διαφέρεισα τῶν μονίμων οἰκοδημά-
 των, Φανῆναι πρὸς ἐπίδειξιν, ἢ χρεῖαν, ἐπισφαλῶς καὶ
 δυσέργως ἐκινήθη. τῶν δὲ Δημητρίε νεῶν ἐκ ἧν τὸ κα-
 λὸν ἀναγώνισον, ἐδὲ τῷ περιττῷ τῆς κατασκευῆς ἀπεσε-
 ρῶντο τὴν χρεῖαν, ἀλλὰ τὸ τάχος καὶ τὸ ἔργον ἀξιοθεα-
 τότερον τῇ μεγέθει παρεῖχον. Ἀιρομένης ἂν τοσαύτης
 δυνάμεως ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, ὅσην μετ' Ἀλέξανδρον εἰδὲς
 ἔσχε πρότερον, οἱ τρεῖς συνέστησαν ἐπὶ Δημήτριον, Σέλευ-
 κος, Πτολεμαῖος, Λυσίμαχος· ἐπειτα κοινῇ πρὸς Πύρρον
 ἀποσεύσαντες, ἐκέλευον ἐξάπτεσθαι Μακεδονίας, καὶ μὴ
 νομίζειν σπανδᾶς, αἷς Δημήτριος ἐκ ἐκείνῳ τὸ μὴ πολε-
 μεῖσθαι δέδωκεν, ἀλλ' ἐληφεν ἑαυτῷ τὸ πολεμεῖν δις βέ-
 λεται πρότερον. δεξαμένη δὲ Πύρρος, πολὺς περιέστη πό-
 λεμος ἔτι μέλλοντα Δημήτριον. ἅμα γὰρ τὴν μὲν Ἑλ-
 λάδα πλέυσας σόλῳ μεγάλῳ Πτολεμαῖος ἀΐσει, Μακε-
 δονίαν δὲ Λυσίμαχος ἐκ Θράκης, ἐκ δὲ τῆς ὁμοῦς Πύρρος,
 ἐμβαλόντες ἐλελάτουν. ὁ δὲ τὸν μὲν υἱὸν ἐπὶ τῆς Ἑλ-
 λάδος κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ βοηθῶν Μακεδονίᾳ, πρῶτον
 ὥρμησεν ἐπὶ Λυσίμαχον· ἀγγέλλεται δ' αὐτῷ Πύρρος ἡγη-
 κῶς πόλιν Βέρροισιν. καὶ τῇ λόγῃ ταχέως εἰς τὰς Μα-
 κεδόνας ἐκπεσόντος, ἐδὲν ἔτι τῷ Δημητρίῳ κατὰ κόσμον
 ἔειχεν, ἀλλὰ καὶ οὐδυνῶν καὶ δακρυῶν καὶ πρὸς ἐκείνον
 ὀργῆς καὶ βλασφημιῶν μεσὸν ἦν τὸ σπάτευμα. καὶ συμ-
 μένειν

R

μένειν ἐκ ἤθελον, ἀλλ' ἀπιέναι, τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τὰ
 ὅκοι, τῇ δ' ἀληθείᾳ πρὸς τὸν Λυσίμαχον. ἔδοξεν ἂν
 τῷ Δημητρίῳ, Λυσιμάχῃ μὲν ἀποσῆναι πορρωτάτῳ, πρὸς
 δὲ Πύρρῳ τραπέδαι. τὸν μὲν γὰρ ὁμόφυλον εἶναι, καὶ
 πολλοῖς συνήδη δι' Ἀλέξανδρον. ἔπηλυν δὲ καὶ ξένον
 ἄνδρα τὸν Πύρρον, ἐκ ἃν αὐτῷ προτιμῆσαι Μακεδόνας.
 τέτων μέντοι πολὺ διεφεύθη τῶν λογισμῶν. ὡς γὰρ
 ἐγγὺς ἐλθὼν τῷ Πύρρῳ παρεστρατοπέδευσεν, αἰὲ μὲν αὐ-
 τῷ τὴν ἐν τοῖς ὅπλοις λαμπρότητα θαυμάζοντες, ἐκ τε
 τῷ καλαιοτάτῳ βασιλικώτατον ἐνδισμένοι νομίζουσιν τὸν ἐν
 τοῖς ὅπλοις κράτιστον, τότε δὲ καὶ πρῶτος κεχρηῆσθαι τοῖς
 ἀλίσκομένοις πυρρῶν, πάντες δὲ καὶ πρὸς ἕτερον
 καὶ πρὸς τῶν ἀπαλλαγῆναι τῷ Δημητρίῳ ζητούντες, ἀπε-
 χώρην λάθρα, καὶ κατ' ὀλίγας τὸ γε πρῶτον, εἴτα φα-
 νερώς ἅπαν εἶχε κίνησιν καὶ ταραχὴν τὸ στρατόπεδον.
 τέλος δὲ τῷ Δημητρίῳ τολμήσαντες τινὲς προσελθεῖν,
 ἐκέλευον ἀπιέναι καὶ σώζειν αὐτόν· ἀπειρημένοι γὰρ ἦσαν
 Μακεδόνας ὑπὸ τῆς ἐκείνου τρυφῆς πολεμούντας. ἔτοι
 μετριώτατοι τῶν λόγων ἐφαίνοντο τῷ Δημητρίῳ πρὸς τὴν
 τῶν ἄλλων τραχύτητα· καὶ παρελθὼν ἐπὶ σκηνὴν, ὥσπερ
 ὁ βασιλεὺς ἀλλ' ὑποκριτῆς, μεταμφιέννυται χλαμύδα φαῖν
 ἀντὶ τῆς τραγικῆς ἐκείνης, καὶ διαλαδὼν ὑπεχώρησεν.
 ὁρμησάντων δὲ τῶν πλείων ἐνθὺς ἐφ' ἀρπαγὴν, καὶ πρὸς
 ἀλλήλους διαμαχομένων, καὶ τὴν σκηνὴν διασπάντων,
 ἐπιφανείς ὁ Πύρρος ἐκράτησεν αὐτοβοεῖ καὶ κατέσχε τὸ
 στρατόπεδον. καὶ γίνεται πρὸς Λυσίμαχον αὐτῷ συμπα-
 σης Μακεδονίας νέμης, ἐπταετίαν ὑπὸ Δημητρίῳ βεβαίως
 ἀρχαίσης. Οὕτω δὲ τῷ Δημητρίῳ τῶν πραγμάτων ἐκ-
 πεσόντος καὶ καταφυγέντος εἰς Κασάνδρειαν, ἡ γυνὴ Φίλα
 περιπαθῆς γενομένη, προσιδεῖν μὲν ἔχ' ὑπέμεινεν αὐτῷ
 ιδιώτην καὶ Φυγάδα, τὸν τλημονέστατον βασιλέων Δημή-
 τριον, ἀπειπαμένη δὲ πᾶσαν ἐλπίδα, καὶ μισήσασα τὴν
 τύχην αὐτῇ, βεβαιότεραν ἐν τοῖς καποῖς ἔσσαν, ἢ τοῖς
 ἀγαθοῖς, πῖσσα Φάρμακον ἀπέθανε. Δημήτριος δ' ἐπὶ
 τῶν λοιπῶν ναυαγίων ἔχεσθαι διανοηθεὶς, ἀπῆρεν εἰς τὴν
 Ἑλλάδα, καὶ τὰς ἐκεῖ στρατηγὰς καὶ Φίλας συνήγευ. καὶ
 τότε πρῶτον ιδιώτης καὶ τῶν βασιλικῶν κοσμίῳ ἔρημο
 ἐπεφοίτα ταῖς πόλεσιν. Ἐπεὶ δ' ἅπαξ ὥσπερ εἰς ὁδὸν
 βασι-

cap. 45.

cap. 46.

βασιλικήν τὴν ἐλπίδα κατέστη, καὶ συνέτατο πάλιν σῶμα καὶ σχῆμα περὶ αὐτὸν ἀρχῆς, Θηβαίοις μὲν ἀπέδωκε τὴν πολιτείαν, Ἀθηναῖοι δ' ἀπέστησαν αὐτῷ. καὶ τὸν τε Δίφιλον, ὃς ἦν ἱερεὺς τῶν Σωτήρων ἀγαγεγραμμένος, ἐκ τῶν ἐπωνύμων ἀνείλαν, ἀρχοντας αἰρεῖσθαι πάλιν, ὥσπερ ἦν πάτριον, ψηφισάμενοι, τὸν τε Πύρρον ἐκ Μακεδονίας μετεπέμποντο, μᾶλλον ἢ προσεδόκησαν ἰσχύοντα τὸν Δημήτριον ὁρῶντας. ὁ δ' ὄργῃ μὲν ἐπῆλθεν αὐτοῖς, καὶ πολιορκίαν περὶ τὰ αὐτοῦ συνεστήσατο καρτεράν. Κράτητος δὲ τῷ Φιλοσόφῃ καμφθέντος ὑπὸ τῷ δήμῳ πρὸς αὐτὸν, ἀνδρὸς ἐνδόξα καὶ δυνάτῃ, τὰ μὲν, οἷς ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων ἐδεῖτο, πειθεῖς, τὰ δ' ἐξ ὧν ἐδίδασκε περὶ τῶν ἐμείνῳ συμφερόντων, νοήσας, ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, καὶ συναγαγὼν, ὅσαι νῆες ἦσαν αὐτῷ, καὶ στρατιώτας μυρίας καὶ χίλις σὺν ἱππεῦσιν ἐμβιβάσας, ἐπὶ τὴν Ἀσίαν ἔπλει, Λυσιμάχῃ Καρίαν καὶ Λυδίαν ἀποστήσων. δέχεται δ' αὐτὸν Ἑυρυδίκη περὶ Μίλητον, ἀδελφὴ Φίλας, ἄγασα τῶν αὐτῆς καὶ Πτολεμαίε θυγατέρων Πτολεμαίδα, καθωμολογημένην ἐμείνῳ πρότερον διὰ Σελεύκῃ. ταύτην γαμειὶ Δημήτριος, Ἑυρυδίκης ἐκδιδέσθης. καὶ μετὰ τὸν γάμον εὐθὺς ἐπὶ τὰς πόλεις τρέπεται, πολλῶν μὲν ἐκκρίως προστιθεμένων, πολλὰς δὲ καὶ βιαζόμενος. ἔλαβε δὲ καὶ Σάρδεϊς· καὶ τινες τῶν Λυσιμάχῃ στρατιωτῶν ἀπεχώρησαν πρὸς αὐτὸν, χρήματα καὶ στρατιὰν κομίζοντες. ἐπερχομένους δ' Ἀγαθοκλῆς, τῷ Λυσιμάχῃ, μετὰ δυνάμει, ἀνέβαινεν εἰς Φρυγίαν, ἐγνωκώς, ὅτι περ Ἀρμενίας ἐπιλάβηται, Μήδειαν κινεῖν, καὶ τῶν ἀνω πραγμάτων ἔχειν, πολλὰς ἐξωθιμένῳ περιφυγὰς καὶ ἀναχωρήσεις ἐχόντων. ἐπομένους δ' Ἀγαθοκλῆς, ἐν ταῖς συμπλοκαῖς περιῖν· ἐπιτιτισμῷ δὲ καὶ προνομῶν ἐργόμενος, ἠπορεῖτο, καὶ τοῖς στρατιώταις δι' ὑποψίας ἦν ὡς ἐπ' Ἀρμενίαν καὶ Μήδειαν ἵκτοπίζων. ἅμα δὲ μᾶλλον ὁ λιμὸς ἐπέτεινε, καὶ διαιαρτία τις γενομένη περὶ τὴν Λύκῃ διάβασιν πλήθος ἀνθρώπων ἀρκαδὲν ὑπὸ τῷ ρεύματι ἀπώλεσεν. ὅμως δὲ ὃ σκώπτειν ἐκ ἀπείχοντο. προγράφει δὲ τις αὐτῷ πρὸς σκηπῆς τὴν τῷ Ὀιδίποδος ἀρχὴν, μικρὸν παραλλάξας·

Τέκνον τυφλῷ γέροντος Ἀντιγόνης, τίνες

Χώρες ἀφίγμεθα;

R 2

Τέλος

cap. 47.

Τέλος δὲ καὶ νόσῃ τῷ λιμῷ συνεπιτιθεμένης, ὥσπερ
 εἰώθεν, ἐπὶ βρώσεις ἀναγκαίας τρεπομένων, τὰς πάντας
 ἐν ἐλάσσονας ὀντακισχιλίων ἀποβαλὼν, ἀπῆγεν ὁπίσω
 τὰς λοιπὰς καὶ καταβάς εἰς Ταρσόν, ἐβέλετο μὲν ἀπέ-
 χεσθαι τῆς χώρας, ἔσης ὑπὸ Σελεύκῳ τότε, καὶ προφα-
 σιν ἐκείνῳ μηδεμίαν παρασχεῖν. ὥς δ' ἦν ἀμήχανον, ἐν
 ταῖς ἐσχάταις ὄντων ἀπορίαις τῶν στρατιωτῶν, καὶ τῷ
 Ταύρῳ τὰς ὑπερβολὰς Ἀγαθολῆς ἀπετείχισε, γράφει
 πρὸς Σέλευκον ἐπιστολὴν, μακρὸν τινα τῆς αὐτῆς τύχης
 ὁδὸν μὲν, εἴτα πολλὰν ἱμεσίαν καὶ δέσιν ἔχουσαν, ἀνδρὸς
 οἰκτεῖ λαβεῖν οἶκτον, ἄξια καὶ πολεμίοις συναλγῆσαι πε-
 πονδῶτος. ἐπικλαδέντος δὲ πῶς Σελεύκῃ, καὶ γράφον-
 τος τοῖς ἐκεῖ στρατηγοῖς, ὅπως αὐτῷ τε τῷ Δημητρίῳ χο-
 ρηγίαν βασιλικὴν καὶ τῇ δυνάμει τροφὴν ἀφ' ὅσοντι παρέ-
 χωσιν, ἐπελθὼν Πατροκλῆς, ἀνὴρ συνετὸς εἶναι δοκῶν
 καὶ Σελεύκῳ φίλος πιστός, ἐ τὸ τῆς δαπάνης ἔφη κλεῖ-
 σον εἶναι τῶν Δημητρίῳ στρατιωτῶν τρεφομένων, ἀλλ' ἐν-
 διατρίβοντα τῇ χώρῃ Δημήτριον ἐ καλῶς περιορᾶν αὐτὸν,
 ὃς αἰεὶ βιαιότατος ὢν καὶ μεγαλοπραγμονέστατος βασιλέων,
 νῦν ἐν τύχαις γέγονεν, αἱ καὶ τὰς φύσει μετρίως ἐξάγα-
 σι τολμᾶν καὶ ἀδικεῖν. ἐκ τῆς παροξυνθείς δ' Σέλευ-
 κος ἐξάρμησεν εἰς Κιλικίαν μετὰ πολλῆς δυνάμεως. ὁ δὲ
 Δημήτριος, ἐκπλαγείς τῇ δι' ὀλίγης μεταβολῇ τῷ Σελέ-
 κῃ, καὶ φοβηθείς, ὑπέστειλε τοῖς ὀχυροτάτοις τῷ Ταύρῃ,
 καὶ διαπεμπόμενος, ἡξίε μάλιστα μὲν αὐτὸν περιῖδεν τῶν
 αὐτονόμων τινὰ βαρβάρων κτησάμενον ἀρχὴν, ἐν ᾗ κα-
 ταβιάσεται πλάνης καὶ Φυγῆς καυσάμενος· εἰ δὲ μὴ, τὸ
 χειμῶνα διαδρέψαι τὴν δυνάμιν αὐτόθι, καὶ μὴ πάντων
 ἐνδεᾶ καὶ γυμνὸν ἐξελαύνειν, καὶ προβάλλειν τοῖς πολε-
 μίοις.

cap. 48.

Ἐπεὶ δὲ Σέλευκος, ταῦτα πάντα ὑποκτείνων, ἐκ-
 λευσεν αὐτὸν, εἰ βέλεται, δύο μῆνας ἐν τῇ Καταονίᾳ χει-
 μάσαι, δόντα τὰς πρώτας τῶν Φίλων ὁμήρας, ἅμα δὲ
 τὰς εἰς Συρίαν ἀπετείχιζεν ἐκβολὰς· ἐγκλειόμενος ὥσπερ
 θηρίον ὁ Δημήτριος κύκλῳ καὶ περιβαλλόμενος, ὑπ' ἀναγ-
 κῆς τρέπεται πρὸς ἄλλην, καὶ τὴν τε χώραν κατέτρεχε,
 καὶ τῷ Σελεύκῳ προσβάλλοντι συμπλεκόμενος, αἰεὶ πλέον
 εἶχε. καὶ ποτε τῶν δρεπανηφόρων εἰς αὐτὸν ἀφ' ἐν-
 ταν,

των, ὑπερβάς τροπὴν ἐπέησατο, καὶ τῶν εἰς Συρίαν ὑπερβολῶν τὰς ἀποτειχίζοντας ἐξελάσας ἐκράτησε. καὶ ὅλως ἐπῆτο τῇ γνώμῃ, καὶ τὰς στρατιώτας ἀνατεθαβήκοντας ὁρῶν, παρεσκευάζετο διαγωνισαθαι πρὸς τὸν Σέλευκον ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἄθλοις, ἡπορημένον ἤδη καὶ αὐτόν. ἀπέτρεψε μὲν γὰρ τὴν παρὰ Λυσιμάχῃ βοήθειαν, ἀπιστῶν καὶ Φοβέμενος· αὐτὸς δὲ κατ' ἑαυτὸν ὥκει τῷ Δημητρίῳ συνάψαι, δεδιώς τὴν ἀπόνοιαν αὐτῆ, καὶ τὴν αἰ μεταβολὴν, ἐκ τῶν ἐσχάτων ἀποριῶν τὰς μεγίστας ἐντυχίας ἐπιφέρεισαν. νόσος μέντοι βαρεῖα τὸν Δημήτριον ἐν τῷ καταλαβῆσα, τὸ τε σῶμα δεινῶς ἐκάκωσε, καὶ τὰ πράγματα παντάπασι διέφθειρεν. οἱ μὲν γὰρ ἀπεχώρησαν πρὸς τὰς πολέμους, οἱ δὲ διερρύησαν αὐτῆ τῶν στρατιωτῶν. μόλις δ' ἐν ἡμέραις τεσσαράκοντα βράσας, καὶ τὰς ὑπολείπεις ἀναλαβὼν, καὶ ὀρμήσας, ὅσον ἰδεῖν καὶ δοξάσαι τὰς πολέμους, ἐπὶ Κιλικίας, εἴτα νυκτὸς ἀνευ σάλπιγγος ἔρας ἐπὶ Θάτερα, καὶ τὸν Ἀμανὸν ὑπερβαλὼν, ἐπόρθει τὴν κάτω χώραν ἄχρι τῆς Κυβήρκης.

Ἐπιφανέντος δὲ τῷ Σελεύκῃ, καὶ ποιημένας τὰς καταλύσεις ἐγγὺς, ἀναστήσας ὁ Δημήτριος τὸ εἶρατευμα, νυκτὸς ἐβάδιζεν ἐπ' αὐτόν, ἀγνοῶντα μέχρι ποῦ καὶ κοιμώμενον. αὐτομόλῳν δὲ τινῶν παραγενομένων καὶ Φρασάντων τὸν κίνδυνον, ἐκπλαγεῖς καὶ ἀναπηδῆσας, ἐκέλευσε σημαίνειν, ἅμα τὰς κρητίδας ὑποδέμενος, καὶ βοῶν πρὸς τὰς ἐταῖρας, ὡς θηρίῳ δεινῷ συμπλέκεται. Δημήτριος δὲ, τῷ Θορύβῳ τῶν πολεμίων αἰσθόμενος, ὅτι μεμνηνται, κατὰ τάχος ἀπῆγεν. ἅμα δ' ἡμέρᾳ προσκειμένη τῷ Σελεύκῃ, πέμψας τινὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἐπὶ Θάτερον κέρας, ἐποίησε τινὰ τροπὴν τῶν ἐναντιῶν. εἴτα μέντοι Σέλευκος αὐτὸς, ἀφείς τὸν ἵππον, καὶ τὸ κρῖνος ἀποθέμενος, καὶ λαβὼν πέλτην, ἀπήντα τοῖς μισοφόροις ἐπιδεικνύμενος αὐτόν, καὶ μεταβάλλεσθαι παρακαλῶν, ἤδη ποτὲ συμφρονήσαντας, ὅτι Φειδόμενος ἐκείνων, ὁ Δημήτριος, χρόνον πολὺν διατετέλεκεν. ἐκ τῆς πάντες ἀσπασζόμενοι, καὶ βασιλεῖα προσαγορεύοντες μεθίσαντο. Δημήτριος δὲ, πολλῶν μεταβολῶν αἰσθόμενος, ἐσχάτην ἐκείνην ἤκασαν ἐπ' αὐτὸν ἐκκλίνας, ἐπὶ τὰς Ἀμανίδας ἔφευγε πύλας, καὶ καταλαβὼν ὕλην τινὰ συνηρεφῆ, με-

CAP. 49.

τὰ

Δημήτρις μετὰ τηλικαύτην δυστυχίαν καὶ κακοπραγίαν, εἰ καὶ πρότερον ἐδόκει τὴν παραδοσὶν τῷ σώματος ἀσυχρὰν πεποιῆσθαι, τότε μετεγνωκότες διὰ τὸ θάρρειν καὶ πιάσειν ταῖς ἐλπίσιν, ἦλθε Πausανίας ἔχων στρατιώτας ὁμῶς πεζοὺς καὶ ἵππεῖς περὶ χιλίους. καὶ τέτοις περισχῶν τὸν Δημήτριον ἄφνω, τὰς δ' ἄλλας ἀποστήσας, Σελεύκῳ μὲν αὐτὸν εἰς ὄψιν ἐκατέστησεν, εἰς δὲ Χερρόνησον τὴν Συριακὴν ἀπήγαγεν. ὅπερ τὸ λοιπὸν ἰσχυρᾶς Φυλακῆς ἐπιστάτης, θεραπεῖα μὲν ἦκεν ἱκανὴ παρὰ Σελεύκῳ, καὶ χρήματα καὶ δαίαιτα παρεσκευάζετο κατ' ἡμέραν ἐμειπτῇ, δρόμοι δὲ καὶ περίπατοι βασιλικοὶ, καὶ παράδεισοι θήρας ἔχοντες ἀπεδείχθησαν· ἦν δὲ καὶ τῶν Φίλων τῶν συμφυγόντων τῷ βελομένῳ συνεῖναι· καὶ παρ' αὐτὸν τινὲς ὅμως ἐπιφοιτῶντες ἀπὸ τῷ Σελεύκῳ ἦκον, κομίζοντες ἐπιεικεῖς λόγους, καὶ θάρρειν παρακαλῶντες, ὡς, ὅταν πρῶτον Ἀντίοχος ἀφίκηται σὺν Στρατονίκῃ, διαφεθισόμενον.

Ὁ δὲ Δημήτριος ἐν τοιαύτῃ τύχῃ γεγωνῶς ἐπέσειλε πρὸς τὸν υἱὸν καὶ τὰς περὶ Ἀθήνας καὶ Κόρινθον ἡγεμόνας καὶ Φίλους, μήτε γράμμασιν αὐτῶ, μήτε σφραγίδι, πιάσειν, ἀλλ' ὥσπερ τεθνηκότες, Ἀντιγόνῳ τὰς πόλεις καὶ τὰ λοιπὰ πράγματα διαφυλάττειν. Ἀντίγονος δὲ τὴν τῷ πατρὶς σύλληψιν πυθόμενος, καὶ βαρέως ἐνεγκών, καὶ πενθίμην ἀναλαβὼν ἐδῆτα, πρὸς τε τὰς ἄλλας βασιλεῖς ἔγραψε, καὶ πρὸς αὐτὸν Σέλευκον, δεόμενος καὶ πᾶν, ὅ τι λοιπὸν ἦν αὐτοῖς, παραδιδῶς, καὶ πρὸ παντὸς ὁμηρέυειν ἔτοιμος ὦν αὐτὸς ὑπὲρ τῷ πατρὶ. καὶ συνεδέοντο ταῦτα πόλεις τε πολλαὶ καὶ δυνάσαι, πλην Λυσιμάχῃ. Λυσιμάχος δὲ καὶ χρήματα πολλὰ πέμπων ὑπισχεῖτο Σελεύκῳ κτείναντι Δημήτριον. ὁ δ' ἐκείνῳ μὲν καὶ ἄλλως προβαλλόμενος, ἔτι μᾶλλον ἐπὶ τῷ μισῶν ἡγεῖτο καὶ βάρβαρον. Ἀντίσχῳ δὲ τῷ παιδὶ καὶ Στρατονίκῃ παραφυλάττων Δημήτριον, ὡς ἐκείνων ἡ χάρις γένοιτο, παρήγαγε τὸν χρόον.

Ὁ δὲ Δημήτριος, ὡς ἐν ἀρχῇ τὴν τύχην προσπεσῶσαν ὑπέμεινε, καὶ ῥῆεν ἤδη φέρειν ἐνδίζετο τὰ παρόντα, πρῶτον μὲν ἀμωσγέπως ἐκίνει τὸ σῶμα, θήρας, ἐφ' ὅσον ἦν, καὶ δρόμων ἀπτόμενος, ἔπειτα κατὰ μικρὸν δυνῶν πρὸς αὐτὰ

cap. 51.

cap. 52.

καὶ τὸν Ἰνδὸν περάσας, ἐπολέμησεν Ἀνδρακίτῳ, βασιλεῖ τῶν περὶ αὐτὸν Ἰνδῶν· μέχρι Φιλίαν αὐτῷ καὶ κῆρος συνέτετο.

Νεωτεριδέντων δὲ τῶν ἔξω τῷ Ταύρῳ διὰ τὸ πρὸς ἀλλήλους εἶναι τὰς τῆς Συρίας καὶ τῆς Μηδίας βασιλείας τὰς ἔχοντας καὶ ταῦτα, πρῶτον μὲν τὴν Βακτριανὴν ἀπέστησαν οἱ πεπιστευμένοι, καὶ τὴν ἐγγυὲς αὐτῆς πᾶσαν οἱ περὶ Ἐυθύδημον. Ἐπειτ' Ἀρσάκης ἀνὴρ Σκύθης τῶν Δάων τινὰς ἔχων τὰς Πάρους καλεμένους νομάδας, παροικῆντας τὸν Ὀχον, ἐπῆλθεν ἐπὶ τὴν Παρθυαίαν, καὶ ἐκράτησεν αὐτήν. Καταρχὰς μὲν ἦν ἀδενῆς ἦν διαπολεμῶν πρὸς τὰς ἀφαιρεθέντας τὴν χάραν, καὶ αὐτὸς, καὶ οἱ διαδεξάμενοι ἐκείνους· ἔπειθ' ὥτως ἰσχυσαν ἀφαιρέμενοι τὴν πλησίον αἰεὶ διὰ τὰς ἐν τοῖς πολέμοις κατορθώσεις, ὥς τε τελευτῶντες ἀπάσης τῆς ἐντὸς Ἐυφράτης κύριοι κατέστησαν. Ἀφελόντο δὲ καὶ τῆς Βακτριανῆς μέρος βιασάμενοι τὰς Σκύθας καὶ ἐτι πρότερον τὰς περὶ Ἐυκρατίαν καὶ νῦν ἐπάρχῃσι τοσαύτης γῆς, καὶ τοσέτων ἐθνῶν, ὥς ἀντίπαλοι τῶν Ῥωμαίων τρόπον τινα γεγόνασιν, κατὰ μέγεθος τῆς ἀρχῆς. Αἴτιος δ' ὁ βίος αὐτῶν καὶ τὰ ἔδη, τὰ ἔχοντα πολὺ μὲν τὸ βάρβαρον, καὶ τὸ Σκυθικὸν πλέον μὲν τοι τὸ χρήσιμον πρὸς τὴν ἡγεμονίαν, καὶ τὴν ἐν τοῖς πολέμοις κατορθώσιν. Φασὶ δὲ τὰς Πάρους Δάας μετανάσας εἶναι ἐκ τῶν ὑπὲρ τῆς Μαιώτιδος Δάων, ἃς Ξανδίας ἢ Παρίας καλεῖσιν· ἐκ πάντων δ' ὠμολόγηται Δάας εἶναι τινὰς τῶν ὑπὲρ τῆς Μαιώτιδος Σκυθῶν· ἀπὸ τούτων δ' ἦν ἕλκειν Φασὶ τὸ γένος τὸν Ἀρσάκην· οἱ δὲ Βακτριανὸν λέγουσιν αὐτὸν· Φεύγοντα δὲ τὴν αὐξήσιν τῶν περὶ Διόδοτον, ἀποσηῆσαι τὴν Παρθυαίαν.

Ἐς ἦν τὸ μέσον τότε πρῶτον οἱ Πάρθοι ὑπ' Ἀρσάκῃ τινὸς ἀφίκοντο· (ὄθενπερ καὶ οἱ ἔπειτα βασιλεύσαντες αὐτῶν, Ἀρσακίδαι ἐπανομιάθησαν,) καὶ ἐντυχίσαντες, τὴν τε πλησιόχωρον ἐκτήσαντο πᾶσαν, καὶ τὴν Μεσοποταμίαν σατραπείαν κατέσχον. τελευτῶντες δὲ, ἐπὶ τοσούτῳ καὶ τῆς δόξης καὶ τῆς δυνάμεως ἐχώρησαν, ὥς τε καὶ τοῖς Ῥωμαίοις τότε ἀντιπολεμῆσαι, καὶ δεῦρο αἰεὶ ἀντίπαλοι νομίζεσθαι. εἰσὶ μὲν γὰρ καὶ ἄλλως ἰσχυροὶ τὰ πολέμια, μείζων δ' ὅμως ὄνομα (καίτοι μήτε τῶν Ῥωμαίων

Strabo
libr. XI.

Dio Cassius.
XL. 14.
Arsacidæ.

cap. 6.

Μεσοποταμίας ἐς τὴν Συρίαν παρὰ τὰ συνημέμενα πρὸς τὸν Πάρθον νομιζόμενος ἐπλανήθη, καὶ πολλὰ ὑπὸ τῷ χειμῶνος καὶ ὑπὸ τῆς σπάνεως τῶν τροφῶν ἐκακώθη, καὶ ἀπώλοντο, ἐι μὴ Καββαῖοι, Μακεδόνων τε ἄποικοι ὄντες, καὶ ἐνταῦθά περ οἰκνύντες, ὑπέλαβον τε αὐτὸν καὶ παρέπεμψαν. Ταῦτα τε πρὸς τὸν Φραάτην ἀπὸ τῆς παύσεως οἱ δυνάμεως ἐπραξε, σαφέστατα τοῖς πλεονεκτεῖν βελομένοις ἐπιδείξας, ὅτι πάντα ἐκ τῶν ὅπλων ἡρτῆται, καὶ ὁ ἐν αὐτοῖς κρατῶν, νομοθέτης ὢν βάζεται ἀναγκαῖος γινεσθαι καὶ προσέτι καὶ πρὸς τὴν ἐπίκλησιν αὐτῷ ὕβρισιν, ἥπερ πρὸς τε τὰς ἄλλας πάντας ἡγάλλετο, καὶ πρὸς αὐτὰς τὰς Ῥωμαίους ἔτοί τε αὖ πρὸς ἐκείνον αἰεὶ ποτε ἐκχρηντο. βασιλέως γὰρ αὐτῷ βασιλέων καλεμὲν, τό τε τῶν βασιλέων ὄνομα περιέκοψε, καὶ βασιλεῖ αὐτῷ μόνῳ ἐπιτέλλων ἔγραψε· καίτοι τῷ Τιγράνῃ τῷ αἰχμαλωτῇ καὶ τῷτο παρὰ τὸ νομιζόμενον αὐτοῖς δὲς, ὅτε τὰ ἐπὶ αὐτῷ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπεμψεν. ὁ δὲ Φραάτης, καίπερ διδῶς τε αὐτὸν καὶ θεραπεύων, ἡγανάντησεν ἐπὶ τῷ, ὡς καὶ τῆς βασιλείας ἐξερημένος· καὶ πέμψας πρέσβεις, πάντα τε ὅσα ἡδύνετο ἐπεκάλει οἱ, καὶ τὸν Ἐυφράτην ἀπὸ γόρουε μὴ διαβαίνειν. ἐπειδὴ τε ἄδὲν μέτριον ἀπεκρίνατο, ἐνθὺς ἐπὶ τὸν Τιγράνῃ μετὰ τῷ υἱέος αὐτοῦ, ὃ τῷ θυγατέρα ἐδεδαίκει, ἐσράτευσεν, ἐν τῷ ἥρι, ἐν ᾧ Λέκις τε Καῖσαρ καὶ Γαῖος Φίγελος ὑπάτευον· καὶ νικηθεὶς μάχη, ἐπειδὴ ὕπερον ἀντεπεκράτησε. τῷ τε Τιγράνῃ τὸ Πομπήϊον ἐν Συρίᾳ ὄντα ἐπικαλεσαμένῳ, πρέσβεις τε αὐτῷ πρὸς αὐτὸν ἀπέστειλε, καὶ πολλὰ μὲν ἐκείνῳ κατήγγελλε, πολλὰ δὲ καὶ ἐς τὰς Ῥωμαίους ὑπεσήμενεν· ὥστε τὸν Πομπήϊον καὶ ἀσχυρῆσθαι καὶ καταπλαγῆναι. Οὐκ ἔτε τῷ Τιγράνῃ ἐπεκέρισεν, ἔτε πρὸς τὸν Φραάτην πολέμιόν τι ἔτ' ἐπραξε, πρόφασιν ποιησάμενος, τὸ μὴ ἐκείνῳ οἱ στρατεῖαν προστετάχθαι, καὶ τὸν Μιθριδάτην ἐν ὅπλοις ἔτ' εἶναι. ἀρκεῖσθαι τε τοῖς κατειργασμένοις ἔφασκε, καὶ ἐν ἐβέλετο μὴ πλειόνων ὀρεγόμενος, καὶ περὶ ἐκείνοις, ὥσπερ καὶ ὁ Λέκελλος, πταῖσαι. τοιαῦτα γὰρ ἐΦιλοσόφει· καὶ τό τε πλεονεκτεῖν δευνδν, καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἐΦίεσθαι ἀδικον εἶναι τότε ἔλεγεν, ὥστε καὶ αὐτοῖς χρῆσθαι ἐδύνατο· τὰς τε γὰρ τῷ Πάρθῳ δυνάμεις

cap. 7.

ἡμεῖς δέσας, καὶ τὸ ἀσάδμητον τῶν πραγμάτων φοβη-
θεῖς, ἔτε τὸν πόλεμον, καίτοι πολλῶν ἐναγόντων, ἀνεί-
λετο, καὶ τὰ ἐγκλήματα τῷ βαρβάρῳ ἐφαύλισεν· ἀντει-
πῶν μὲν ἑδὲν, φήσας δὲ ὑπὲρ ὁρίων τινῶν τὴν διαφοράν
αὐτῷ πρὸς τὸν Τιγράνην εἶναι· περὶ ὧν διακίσειν σφίσιν
ἄνδρας πρεῖς. ὃς καὶ ἔπεμψε καὶ αὐτὰς ὡς ἀληθῶς ἐκεί-
νοι διατητὰς ἐπιγραφάμενοι, πάντα τὰ πρὸς ἀλλήλους ἐγ-
κλήματα διελύσαντο· ὀργιζόμενος μὲν ὁ Τιγράνης, ὅτι
τῆς ἐπικαρίας ἐκ ἔτυχε, βεβλόμενος δὲ ὁ Φραάτης περιεῖ-
ναι τὸν Ἀρμένιον, ὅπως καὶ συνήκχω ποτὲ αὐτῷ, εἰ
δεηθῆι, κατὰ τῶν Ῥωμαίων χρήσαιο. καὶ γὰρ οὐ ἤπλ-
σαντο ἀμφότεροι, ὅτι ὁπότερός ἂν αὐτῶν τῷ ἑτέρῳ κρα-
τήσεις, τῶν τε πραγμάτων, τοῖς Ῥωμαίοις προσκύφει, καὶ
αὐτὸς ἐυχειρωτότερος σφίσι γενήσεται. ἐκείνοι μὲν δὴ διὰ
ταῦτα κατηλλώγησαν.

Μετὰ δὲ τὰς ἐκ Πουπηῆς Συρίας ἄρχειν ἡγημένους,
Γαβίνιος Ῥωμαίων στρατηγὸς ἐπέμφθη Συρίας ἄρχειν. ὃν
ἐπὶ τὰς Ἀραβας ὁρμῶντα Μιθριδάτης μὲν ὁ Παρθυαίων
βασιλεὺς, ἐξελαυνόμενος τῆς ἀρχῆς ὑπὸ Ὁράδα τῷ ἀδελ-
φῷ, μετῆγεν· ἐξ Ἀράβων ἐπὶ Παρθυαίης. Πτολεμαῖος
δ' αὐτὸν ὁ ἐνδέκατος, Ἀιγύπτῃ βασιλεὺς, εἰπεσῶν καὶ
ὅδε τῆς ἀρχῆς, μετέπεισε χρήμασιν ἀντὶ Παρθυαίων
ἐπὶ τὰς Ἀλεξανδρείας ὁρμῆσαι. καὶ κατήγαγε τὸν Πτο-
λεμαῖον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν Γαβίνιος, Ἀλεξανδρεῦσι πολεμή-
σας· ὑπὸ δὲ τῆς Ῥωμαίων βελῆς ἐφυγεν, ἀνευ ψηφίσ-
ματος ἐμβαλὼν εἰς Ἀιγυπτὸν ἐπὶ πολέμῳ Ῥωμαίοις ἀπαι-
σίῳ νομιζομένῳ. ἦν γὰρ τι Σιβύλλειον αὐτοῖς ἀπαγο-
ρεῦον. Ἐπὶ δὲ Γαβινίῳ μοι δοκεῖ Κράστος ἄρξει Σύ-
ρων, ὅτῳ πολεμῶντι Παρθυαίοις ἡ μεγάλη συμφορὰ γίνε-
ται. Καὶ ἐπὶ Λευκίῳ Βύβλῳ, μετὰ Κράσσου στρατηγῶντι
Συρίας, ἐς τὴν Συρίαν ἐσέβαλον οἱ Παρθυαῖοι. Σάξα
δὲ μετὰ Βύβλον ἡγεμένους, καὶ τὰ μέχρις Ἰωνίας ἐπέ-
δραμον, ἀσχολεμένων ἐτι Ῥωμαίων ἐς τὰ ἐπ' ἀλλήλους
ἐμφύλια. Καὶ ἐπραξαν μὲν ἑδὲν μέγα, ὅ τι καὶ ἄξιον
λόγου, λητεύουσι μᾶλλον ἢ πολεμῶσιν ἐοικότες. Ἀλλὰ τὰ-
δε μὲν ὕστερον γενόμενα τῇ Κράσσῃ κακοπραγίᾳ τε καὶ
συμφορᾷ, προαγαγέσθαι αὐτὰς ἐς θράσος ἀμήχανον, ὑπὸ

Ἀν-

65
ante Chr.
Appianus.
In Parthicis,
c. 1. (coll. in
Syriacis c. 51.)

Ἀντωνίῳ συνεώλη. Ὅπως δὲ Κράσσοις ἔρχεν ὁρμῆς ἡ αὐτὰς, ἀνωθεν ἐπεὶν ἄξιον.

34
ante Chr.
Dio Cassius.
XL. c. 12.

cap. 13.

Ὁ ἔν Κράσσῳ, ἐπιθυμήσας τι καὶ αὐτὸς δόξης τι, ἅμα καὶ κέρδος ἐχόμενον πρᾶξαι, ἐπειτ' ἐπειδὴ μηδὲν ἐν τῇ Συρίᾳ τοιαῦτόν τι εἶδεν ὄν (αὐτοὶ τε γὰρ ἡσέχασον, καὶ οἱ πρόθεν προσπολεμήσαντες σφίσιν, ἔδεν ὑπὸ δυναστείας παρεκινῆν) ἐπὶ τὰς Πάρθους ἐπεστράτευσεν, μήτε ἐγκλημά τι αὐτοῖς ἐπιφέρων, μήτε τὴν πόλιν οἱ ἐπιφθιμῆναι. αὐτὰς τε γὰρ παντλησίας ἤκειεν ὄντας, καὶ τὸν Ὀρῶν ἐυάλωτον, ἅτε καὶ νεοκατάστατον, εἶναι προσεδόκησε. τὸν τε ἔν Ἐυφράτῃ ἐπεραιώθη, καὶ προήλθεν ἐπὶ πολὺ τῆς Μεσοποταμίας, Φέρων τε αὐτὴν καὶ πορθῶν. τῆς γὰρ διαβάσεως αὐτῷ ἀδοκίμα τὰς βαρβάρους γενομένης, ἑδεμία ἀκριβὲς φυλακὴ αὐτῆς καθεστῆκει. ὥς τε Ταλόμενος Ἐιλακῆς, ὁ τότε τῆς χώρας ἐκείνης σατραπύων, ἠτήθη τε περὶ Ἰχνίας, τεῖχος τι ἔτα καλέμενον, ἰκπεῦσιν ὀλίγοις μαχεσάμενος, καὶ τραυεῖς, ἀπεχώρησεν, αὐτάγγελος τῷ βασιλεῖ τῆς ἐπιστρατείας αὐτῷ γεννησόμενος. Ταχὺ δὲ καὶ ὁ Κράσσοις τὰ τε Φέρων καὶ τὰς πόλεις τὰς Ἑλληνίδας μάλιστα, τὰς τε ἄλλας καὶ τὸ Νικηφόρον ὠνομασμένον, προσεποίησεν. τὰ γὰρ Μακεδόνων καὶ τῶν ἄλλων τῶν συστρεφουσάντων σφίσιν Ἑλλήνων ἀποικοὶ πολλοὶ, βία ἀχθόμενοι, καὶ ἐν τῇ Ῥωμῇ, ὡς καὶ Φιλέλληνας, πολλὰ ἐλπίζοντες, ἐκ ἀκασίας μεδίσαντο. πλὴν τε οἱ τε Ζηροδοτὴς ἀκίητορες μετέπεμφάν τινες αὐτῶν, ὡς καὶ μετασυστάμενοι· ἐπειδὴ δὲ ἔνδον ἐγένοντο, ἀπέλαβόν τε αὐτὰς καὶ διέφθιραν· καὶ διὰ τῶν καὶ ἀνέστησαν. ἔδεν ἄλλο δεινὸν εἶπεπραξε τότε Κράσσοις εἶπεπραξε. πάντως δὲ καὶ τὰ λαπα χωρία τὰ ἐντὸς τῇ Τίγριδος ὄντα ἐνεχείρῳ, ἐν τῇ τε αὐτῇ ὁρμῇ καὶ τῇ τῶν βαρβάρων ἐκπλήξει πρὸς πάντα ὁμοίως ἐκέχρητο, καὶ προσέτι καὶ κατὰ χώραν χειμασας, ἐν Φερῶν αὐτὰ ἀκριβεῖ ἐπεποίητο· νῦν δὲ, ἐλὼν ὅσα ἐξ ἐπιδρομῆς ἡδυνήθη λαβεῖν, ἔτε τι τῶν λοιπῶν ἐκ αὐτῶν ἐκείνων ἐφρόντισεν, ἀλλὰ τῇ τε ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ διατριβῇ ἀχθεσθῆναι, καὶ τῆς ἐν τῇ Συρίᾳ ῥασιῶν ἐπιθυμίας, παρέσχε τε τοῖς Πάρθοις καιρὸν παρασκευασαῖν, καὶ τὰς ἐγκαταλειφθέντας ἐν τῇ χώρᾳ στρατιώ-

τιώτας κακῶσαι. αὕτη μὲν ἡ ἀρχὴ τοῖς Ῥωμαίοις τῷ
πρὸς αὐτοὺς πολέμῳ ἐγένετο.

Ἐσβαλόντας δὲ ἐς τὴν Μεσοποταμίαν τῷ Κράσσῳ,
ὁ Ὀράδης ἐπεμφθε μὲν καὶ πρὸς ἐπεῖνον ἐς τὴν Συρίαν
πρέσβεις, τῆς τε ἐσβολῆς αἰτιώμενος, καὶ τὰς αἰτίας τῷ
πολέμῳ πυνθανόμενος· ἐπεμφθε πρὸς τε ἐαλωκότα, τὰ τε
μεδετηκότα, Σαρρήνῳ σὺν στρατῷ. αὐτὸς γὰρ τῇ Ἀρμε-
νίᾳ τῇ τῷ Τιγράνῳ ποτὲ γενομένῃ, διανοεῖτο ἐπιστρατεῦσαι,
ὅπως ὁ Ἀρταβάζης ὁ τῷ Τιγράνῳ παῖς, ὁ τότε αὐτῆς
βασιλεύων, μηδεμίαν τοῖς Ῥωμαίοις, ἄτε καὶ περὶ τῇ ὀ-
κειᾷ δεδιώς, βοήθειαν πέμψῃ. ὁ ἐν Κράσσῳ ἐκείνῳ τε
ἐν Σελευκίᾳ (ἔτι δὲ πόλις ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, πλείσιν
τὸ Ἑλληνικὸν καὶ νῦν ἔχουσα) τὰς αἰτίας τῷ πολέμῳ ἐρεῖν
ἔφη. καὶ αὐτῷ τῶν Πάρθων τις ἐς τὴν χεῖρα τὴν ἀρι-
στέραν τοῖς τῆς ἐτέρας δακτύλοις κρέσας, ἔειπεν, ὅτι θῶσ-
σον ἐντεῦθεν τρίχες ἀναφύσασιν, ἢ σὺ ἐν Σελευκίᾳ γε-
νήσῃ.

Μέγιστον δὲ ὅμως αὐτοὺς ὁ Ἄνγαρος ὁ Ὀσροηνὸς ἔλυ-
μήνατο. ἔσπονδος γὰρ τοῖς Ῥωμαίοις ἐπὶ τῷ Πομπηίῳ γε-
νόμενος, ἀνδείλετο τὰ τῷ βαρβάρῳ. καὶ τῷτο μὲν καὶ
ὁ Ἀλχαυδόνιος ὁ Ἀράβιος ἐποίησε· πρὸς γὰρ τὸ ἰσχυρὸν
αἰεὶ μετίσταντο. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ἐκ τῷ προφανῶς ἀπέστη,
καὶ κατὰ τῷτο ὁ δυσφύλακτος ἦν· ὁ δ' Ἄνγαρος ἐφρό-
νει μετὰ τῷ Πάρθῳ, ἐπλάττετο δὲ τῷ Κράσσῳ φιλιῶς
ἔχειν· καὶ χρήματά τε ἀφειδῶς αὐτῷ ἀνήλπισκε, καὶ τὰ
τε βαλέυματα αὐτῷ πάντα καὶ ἐμάνθανε καὶ ἐκεῖνῳ
διήγγελλε· καὶ προσέτι εἰ μὲν τι χρηστὸν σφῶν ἦν, ἀπέ-
τρεπεν αὐτὸν, εἰ δ' ἀσύμφορον, ἐπέσπερχε. καὶ δὴ καὶ
τοιούνδε τι τελευτῶν ἐπραξε. τῷ γὰρ Κράσσῳ πρὸς Σε-
λευκίαν ὁρμήσαι διανοομένη, ὥστε ἐκεῖνέ τε ἀσφαλῶς πα-
ρά τε τὸν Ἐμφράτην καὶ δι' αὐτῷ τῷ τε στρατῷ καὶ τοῖς
ἐπιτιηδείοις κοιμιδῆναι, καὶ μετ' αὐτὴν (προσποιήσεσθαι γὰρ
σφᾶς, ἄτε καὶ Ἕλληνας, βεβδῶς ἡλπίζεν) ἐπὶ Κτησι-
φῶντα μὴ χαλεπαῖς περαιωθῆναι· τῷτο μὲν, ὡς καὶ χρο-
νίᾳ ἐσομένη, ἀμελήσας αὐτὸν ἐποίησε, τῷ δὲ δὴ Σαρρήνῳ,
ὡς καὶ ἐγγὺς καὶ μετ' ὀλίγων ὄντι, συμμίξαι ἐπεισε.
Καὶ μετὰ τῷτο παρασκευάσας τὸν μὲν, ὅπως ἀπόληται,
τὸν δ', ὅπως κρατήσῃ, (συνεχῶς γὰρ προφάσει κατασκο-
πῆς

cap. 16.

53
ante Chr.
cap. 20.

cap. 21.

ὁ γὰρ Ἀυγαρος ἐκ ἐνθὸς αὐτοῖς ἐπεχείρησεν. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐκεῖνος ἐπέθετο, ἐνταῦθα οἱ Ὀσροηνοὶ, αὐτοὶ τε ὅπιθεν ἐς τὰ γυμνά ἐπεσραμμένους σφᾶς ἔπαιον, καὶ τοῖς ἄλλοις ῥᾶον φονεύειν παρείχον. τὴν γὰρ τάξιν, ὅπως ἀντιπρόσωποι αὐτοῖς γένωνται, ἐξελίζαντες, ὅπιθεν σφῶν τὰς Πάρθους ἐποήσαντο. αὐθὶς τε ἐν πρὸς αὐτὰς μετεσράφησαν, καὶ πάλιν αὐθὶς πρὸς ἐκείνας, ἔτα πρὸς τέτας. καὶ τὰ τοιαῦτα μᾶλλον ἐπιταραχθέντες, ἅτε καὶ συνεχῶς δεῦρο κἀκεῖσε μεδιστάμενοι, καὶ πρὸς τὸ αἰετρωσπον ἀποβλέπειν ἀναγκαζόμενοι, τοῖς τε ξίφεσι τοῖς σφετέροις περιέπιπτον, καὶ πολλοὶ καὶ ὑπ' ἀλλήλων ἀπώλοντο. τέλος δὲ ἐς σενὸν ἔτω κατεκλείσθησαν, ἀναγκαζόμενοι, τῶν πολεμίων αἰετ σφίσι πανταχόθεν ἅμα προσπιπτόντων, ταῖς τῶν παρασατῶν ἀσπίσι τὰς γυμνώσεις σφῶν προσέλλειν, ὥς μὴδὲ κινήσῃναι ἔτι δυνατῆναι. ἢ μὴν ἐδὲ τὴν εἰσὶν βεβαίαν ὑπὸ τῇ πλήθους τῶν νεκρῶν εἶχον, ἀλλὰ καὶ περὶ ἐκείνοιο ἀνετρέποντο. τό τε καῦμα καὶ τὸ δῆψος, (μεσεντός τε γὰρ τῇ θέρους καὶ ἐν μεσημβρίᾳ ταῦτ' ἐγίγνετο) καὶ ὁ κονιορτός (ὅπως γὰρ ὅτι κλειστός αἰροίτο, πάντα σφᾶς οἱ βάρβαροι περιίππωνον) - δεινῶς τὰς λοιπὰς συνήρει, καὶ συχνοὶ καὶ ὑπὸ τέτων ἄτρωτοι ἔπεσον. Κἂν πασσυδί ἀπώλοντο, εἰ μὴ οἱ τε κοντοὶ τῶν βαρβάρων, οἱ μὲν ἀπεσράφησαν, οἱ δὲ ἐκλάσθησαν, καὶ αἱ νευραὶ τῇ συνεχείᾳ τῆς βολῆς ἐρράγησαν. τὰ τε βέλη ἐξετοξεύθη, καὶ τὰ ξίφη πάντα ἀπημβλύνθη τό τε μέγισον, οἱ ἄνδρες αὐτοὶ φονεύοντες ἐξέκαμον. ἔτω γὰρ δὴ καὶ νύξ ἐγίγνετο, καὶ πόρρω περ ἀφικπεῦσαι αὐτὰς ἔχρην, ἀπεχώρησαν. ἐδέποτε γὰρ πλησίον ἐδὲ τοῖς ἀδενεσάτοις στρατοπεδεύονται, διὰ τὸ μηδεμιᾷ ταφρεῖα χρῆσθαι καὶ διὰ τὸ, ἐν τις ἐπέλθῃ σφίσιν ἐν τῷ σκότῳ, ἀδύνατοι μὲν τῇ Ἰπκῳ, ἀδύνατοι δὲ καὶ τῇ τοξεύᾳ ἰσχυρίσασθαι εἶναι. ἢ μέντοι καὶ ζῶντά τινα τῶν Ῥωμαίων τότ' ἔβλον. ἐσῶτάς τε γὰρ αὐτὰς ἐν τοῖς ὅπλοις ὀρῶντες, καὶ μήτε τινα ἐκεῖνα ἀπορρίπτειντα, μήτ' αὖ τον φέοντα αἰδανόμενοι, ἰσχύειν τε ἔτι σφᾶς ἐνόμισαν, καὶ ἐφοβήθησαν αὐτῶν ἐπιλαβέδαι. "Οὕτως ὁ, τε Κράσσοις, καὶ ἄλλοι ὅσοιγε ἠδυνήθησαν, ἐς τὰς Κάβρας ὤρμησαν, βεβαίως σφίσιν ὑπὸ τῶν καταμεμεινάντων ἐνδον

cap. 24.

cap. 25.

Ῥωμαίων τηρηθείσας. πολλοὶ γὰρ δὴ τῶν τετραμένων, μὴδὲ βαδίσαι διοί τε ὄντες, μὴτ' ὀχημάτων εὐπορεῖντες, ἢ καὶ ποδηγέτας ἔχοντες (ἀγαπητῶς γὰρ οἱ λοιποὶ αὐτὰς ἀνέφερον) κατὰ χώραν ἐμειναν. καὶ ἐκείνων τε ἡ μὲν ἀπέθανον ἐκ τῶν τραυμάτων, ἢ καὶ αὐτὰς καταχρησάμενοι· οἱ δὲ ἐάλων τῇ ἐτέρᾳ. καὶ τῶν ἐαλωκότων συχνοὶ μὲν ἐν τῇ ὁδῷ, προέλιπον σφᾶς τῶν σωμάτων, συχνοὶ δὲ καὶ μετὰ τῆς ἐφθάρησαν, θρασυκείας παραχρῆμα ἀκριβέως μὴ δυνηθέντες τυχεῖν. ὁ γὰρ Κράσσης ἀθυμήσας, εἰδὲ ἐν τῇ πόλει ἀσφαλῶς εἶναι ὑπομεῖναι ἐννήσεσθαι ἐνόμισεν, ἀλλὰ δρασμὸν ἐυδὺς ἐβελένεσσοτο. καὶ ἐπειδὴ ἐχ' οἶόν τε ἦν αὐτῷ, μεθ' ἡμέραν ἐξίοντι, καὶ ἐκαταφύρω γενέσθαι, ἐπεχειρίσας μὲν νυκτὸς ἀποδράναι, προδοθεὶς δὲ ὑπὸ τῆς σελήνης πανσελήνης ἔσης, ἐκ ἐλαθε. προσέμεινάν τε ἔν μέρει τῶν ἀσελήνων νυκτῶν, καὶ ἔτως ἄραντες δὲ, ὅσα ἐν σιότητι, καὶ ἐν ἀλλοτρίᾳ καὶ προσέτι καὶ πολεμικῇ γῇ, φάβῃ τε ἰσχυρῷ, ἐπαδάθησαν. καὶ αὐτῶν οἱ μὲν αἰλόντες, ἡμέρας ἀετοπύνας ἀπώλοντο· οἱ δὲ ἐς τὴν Συρίαν μετὰ Κασσίε Λογγίνῃ ταμίᾳ διεσώθησαν. ἄλλοι τῶν ὁρῶν μετ' αὐτῶν τῇ Κράσσει λαβόμενοι, παρεσκευάζοντο ὡς καὶ δι' ἐκείνων ἐς τὴν Ἀρμενίαν φευξέμενοι. Γινέσθαι δὲ τῆτο ὁ Σερήνας, καὶ φοβηθείς μὴ μεταστάντες ποιεῖν αὐτοῖς σφίσι προσπολεμῶσι, προσβαλεῖν μὲν πρὸς τὰ μετέωρα ἄφικτα ὄντα ἐκ ἡθέλησεν· (ὀπλιταὶ τε γὰρ ὄντες, καὶ ἐξ ὑπερδεξίων μαχόμενοι, καὶ τι καὶ δι' ἀπονοίας ὑπ' ἀπογνωσεως ἔχοντες, ἐξ ῥαδίσι προσμύξαι οἱ ἐγένοντο) πέμπει δὲ πρὸς αὐτὸν ἐς σκοπὸν δῆθεν σφᾶς προκαλέμενος, ἐφ' ᾧ τὴν ἐντὶ τῇ Ἐυφράτι πᾶσαν ἐκλείπασιν. καὶ αὐτῷ ὁ Κράσσης, εἰδὲν ἐνδοιάσας, ἐπίστευσεν. ἐν τε γὰρ ἀκμῇ τῇ δέει ὡς καὶ ὑπ' ἐκπλήξεως τῆς τε ἰδίας αἵμα καὶ τῆς δημοσίου συμφορᾶς τεθολωμένος, καὶ προσέτι καὶ τὰς στρατιωτικὰς τὴν τε ὁδὸν, ὡς πολλὴν καὶ τραχεῖαν, ὀκνεύωντας, καὶ τὸν Ὀρώδην φοβούμενος ὁρῶν, εἰδὲν τῶν δεόντων προϊδόμενος ἠδυνήθη. ἐτοίμῃ ἔν αὐτῷ πρὸς τὰς σκοπὸν γενόμενος, ὁ Σερήνας ἐκ ἡθέλησε δι' ἐτέρων σπεύσασθαι, ὡς ὅπως αὐτὸν μετ' ὀλίγων ἀπολαβῶν συλλάβῃ, αὐτῷ ὡς ἐφ' ἡ βέλεσθαι ἐς λόγους ἐλθεῖν. καὶ τότε δόξαν σφ

cap. 26.

σιν, ἐν τῷ μεταίχμιῳ μετ' ἰσῶν ἀνδρῶν ἐκατέρωθεν, συμβαλεῖν ἀλλήλοισι, ὃ, τε Κράσσοις ἐς τὸ ὁμαλὸν ὑποκατέβη, καὶ ὁ Σαρήνας ἵππον αὐτῷ δῶρον, ἵνα δὴ θάσσον πρὸς αὐτὸν ἀφίκηται, ἐπεμψε. Καὶ ἔτω διαμέλλοντα τὸν Κράσσον, καὶ βελευόμενον ὃ, τι ποιήσῃ, συναρπάσαντες οἱ βάρβαροι βίᾳ ἐπὶ τὸν ἵππον ἀνέβαλον. καὶ τῷ ἀντιλαβομένῳ αὐτῷ τῶν Ῥωμαίων, ἐς τὰς χεῖρας σφίσιν ἤλθον· καὶ τέως μὲν ἰσοκαλεῖς ἐγίνοντο, ἐπειτα δὲ προσβοηθούτων τινῶν αὐτοῖς, ἐπεκράτησαν. οἱ γὰρ βάρβαροι ἐν τε τῷ πεδίῳ ὄντες καὶ προπαρεσκευασμένοι, ἐφθῆσαν τὰς ἄνω Ῥωμαῖς ἀμύναντες σφίσι· καὶ οἱ τε ἄλλοι ἔπεσον, καὶ ὁ Κράσσοις· εἰτ' ἐν ὑπὸ τῶν σφετέρων τινός, ὅπως μὴ ζῶγησθῇ, εἶτε καὶ ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐπειδὴ κακῶς ἐτέτρωτο, ἐσφάγη. καὶ ἐκεῖνον μὲν τῷτο τὸ τέλος ἐγένετο· καὶ αὐτῷ χρυσὸν ἐς τὸ σόμα οἱ Πάρθοι (ὡς γέ τινας λέγουσιν) ἐνέθηξαν, ἐπισκώπτοντες. ἔτω γὰρ δὴ περὶ τὰ χρήματα, καὶ τοὶ πολυχρήματος ὦν, ἐσπεδάκει, ὡς καὶ, ὡς πένητας, οἰκτεῖρειν τὰς μὴ δυναμένους στρατόπεδον ἐκ καταλόγου ὁμοῦθεν θρέψειν. τῶν δὲ δὴ στρατιωτῶν τὸ μὲν πλεῖον διὰ τῶν ὁρῶν ἐς τὴν Φιλίαν ἀπέφυγε, τὸ δὲ τι καὶ ἐς τὰς πολεμίας ἐάλω. οἱ δὲ δὴ Πάρθοι τότε μὲν ἐπεραιτέρω τῷ Ἐυφράτι προεχώρησαν, ἀλλὰ τὴν ἐντὸς αὐτῷ πᾶσαν ἀνεκτήσαντο· μετὰ δὲ τῷτο καὶ ἐς τὴν Συρίαν, ἐμῆντο καὶ ἐν πλήθει τινὶ, ὡς μήτε στρατηγὸν μήτε στρατῶντος ἔχουσαν, ἐνέβαλον· ἀφ' ἑπερ Κάσσιος ῥαδίως αὐτὰς, ἅτε μὴ πολλὰς ὄντας, ἀπεώσατο. ἔτος γὰρ, ἐν μὲν ταῖς Κάφραις, τῶν τε στρατιωτῶν τὴν αὐτοκράτορα αὐτῶν ὑγεμονίαν, μίσει τῷ Κράσσῳ, διδόντων, καὶ προσέτι καὶ παρ' αὐτῷ ἐκεῖνος ἐθέλοντι, διὰ τὸ τῆς συμφορᾶς μέγεθος, ἐπιτρέποντος, ἐκ ἐδέξατο· τότε δὲ καὶ ἀνάγκη τῆς Συρίας ἐν τε τῷ παρόντι καὶ μετὰ ταῦτα προέστη. οἱ γὰρ βάρβαροι ἐκ ἀπέσχοντο αὐτῆς, ἀλλὰ χειρὶ αὐτοῦς μέζονι, Πακόρῳ μὲν ὀνόματι, τῷ υἱὸς τῷ Ὀρώδῃ, ἐργῶ δὲ (καὶ γὰρ ἔτι ἐκεῖνος ἦν) Ὡσάκῃς ἡγεμένῃ σφίσιν, ἐστράτευσαν· καὶ μέχρι τῆς Ἀντιοχείας ἤλθον, πᾶσαν τὴν ἐν ποσὶ χειρέμενοι. καὶ ἐλπὶδα εἶχον καὶ τὰ λοιπὰ κατασρέψασθαι, μήτε τῶν Ῥωμαίων ἀξιωμαχῶ τινὶ δυνάμει

cap. 27.

cap. 28.

ἐσχόλαζε· καὶ ἄλλα τε διὰ τῆτο πολλὰ καὶ ἄτοπα ἔπραξε, καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῆς ἀπὸ τῆ ἐν Ἐφέσῳ Ἀρτεμισίᾳ ἀποσπᾶσας ἀπέκτεινε. καὶ τέλος, Πλάγιον μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ τῷ ἔθνεϊ, Σάξαν δὲ ἐν τῇ Συρίᾳ καταλιπών, ἐς τὴν Αἰγυπτον ἀπῆρεν. ὅθεν περ καὶ ταμάλια αἷα τε παραχῶδῃ πολλὰ ἐπεγένετο, ὥς τε καὶ τὰς Ἀραβίας τὰς νησιώτας μὴδ' ὑπακῆσαι τι τοῖς ὑπ' αὐτῆ πρὸς σφᾶς ἐπὶ χρήματα πεμφθεῖσι, καὶ προσέτι καὶ φθεῖραι τινὰς αὐτῶν καὶ οἱ Πάρθοι, καὶ πρὶν κινέμενοι, τότε ἐν καὶ μᾶλλον τοῖς Ῥωμαίοις ἐπέθεντο. ἦγον δὲ αὐτὰς Λαβιῆνος καὶ Πάπορος. ἔτος μὲν Ὀρώδης τῆ βασιλείας, ἐκεῖνος δὲ τῆ Λαβιῆνης τῆ Τίτης παῖς ὢν ἦλθε δὲ ὧδε ἐς τὰς Πάρθους, καὶ ταῦτε σὺν τῷ Πανόρῳ ἔπραξεν. εὐύγχανε μὲν τῷ τε Κασσίῳ καὶ τῷ Βρέτῳ συμμαχῶν, πεμφθεὶς δὲ πρὸς τὸν Ὀρώδην πρὸ τῆς μάχης, ὅπως τινα βοήθειαν λάβῃ, συχνὸν ὑπ' αὐτῆ χρόνον διετρίβη περιορώμενος, κατοκνῶντος μὲν συνδέσθαι οἱ, δεδιότος δὲ ἀπαρνήσασθαι. καὶ μετὰ τῆτο ὥς ἢ τε ἀγγελία τῆς ἡττῆς ἀφίκετο, καὶ οἱ κρατήσαντες ἐδόκην μηδενὸς τῶν ἀντιπολεμησάντων σφίσι φείσεσθαι, κατέμεινε παρὰ τοῖς βαρβάροις, τὸν μετ' αὐτῶν βίον πρὸ τῆ οἰκοῖ ὀλέθρου προτιμήσας. ἔτος μὲν ἔν' ὁ Λαβιῆνος ἐπειδὴ τάχιστα τὴν τε ἐκλυσιν τῆ Ἀντωνίᾳ, καὶ τὸν ἔρωτα, τὴν τε ἐς τὴν Αἰγυπτον ὁδὸν ἤδειτο, ἔπειτα τὸν Πάρθον τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιχειρῆσαι. τὰ τε γὰρ στρατεύματα αὐτῶν, τὰ μὲν παντελῶς ἐφθάρθαι, τὰ δὲ κεκακῶσθαι, καὶ τὰς λοιπὰς ἐν εἰσέσει τε εἶναι, καὶ πολέμῃσιν αὐτῶν ἔφη. καὶ τότε παρήνευσεν αὐτῷ τὴν τε Συρίαν καὶ τὰ ὅμορα αὐτῇ κατασρέψασθαι, ἐν ᾗ Καῖσαρ μὲν ἐν τε τῇ Ἰταλίᾳ καὶ τῇ περὶ τὸν Σέξον ἀσχολία διῆγεν, Ἀντώνιος δὲ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἦρα. ἡγεμῶν δ' ὑπέσχετο τῆ πολέμου γενήσεσθαι, καὶ πολλὰ καὶ κατὰ τῆτο τῶν ἐθνῶν, ἅτε καὶ ἄλλοτριως τοῖς Ῥωμαίοις διὰ τὴν συνεχῇ κάκωσιν ἔχοντα, με-
 -ασήσειν ἐπηγγεῖλατο. Τοιαῦτ' ἔν' εἰπὼν, καὶ πείσας αὐ-
 -τὸν πολεμήσαι, καὶ δύναμιν πολλήν, καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆ
 -ὸν Πάπορον ἐπετράπη· καὶ μετ' αὐτῶν ἐς τε τὴν Φοινί-
 -κην ἐνέβαλε. καὶ πρὸς τὴν Ἀπάμειαν προσελάσας, τῆ
 -κὲν τείχεα ἀπεκρέδη, τὰς δὲ ἐν τῇ χώρᾳ Φερὰς ἐθε-
 -λαντὰς

λουτὰς προσέθετο. ἐκ γὰρ τῶν τῷ τε Κασσίῳ καὶ τῷ
 Βρότῳ συνεσρατευμένων ἦσαν. ἔς τε γὰρ τὰ ἑαυτῶν στρα-
 τόπεδα Ἀντώνιος αὐτὰς κατέταξε, καὶ τότε τὴν Συρίαν,
 ὡς καὶ ἐμπείρως αὐτῆς ἔχοντας, Φραρεῖν ἐκέλευσε. τέ-
 τες τε ἔν ὃ Λαβιῆνος ῥαδίως, ὡς καὶ συνήθεις οἱ ὄντας,
 πλὴν τῷ Σάξῃ τῷ τότε αὐτῶν ἡγεμένῃ, ἐσφτερισάτο
 (ἐκείνος γὰρ καὶ ἀδελφὸς τῷ στρατάρχῃ ὦν καὶ ταμιέ-
 υων, μόνος αὐτῷ ἔπροσεχώρησε) καὶ τὸν Σάξαν τὸν ἄρ-
 χοντα μάχῃ τε ἐκ παρατάξεως, καὶ τῷ πλήθει καὶ τῇ
 ἀρετῇ τῶν ἱππέων ἐνίκησε καὶ μετὰ τῷτο ἐνδράντα νικ-
 τὸς ἐκ τῆς ταφρείας ἐπεδίωξεν. ὁ γὰρ Σάξας, φοβη-
 θεὶς μὴ καὶ οἱ συνόντες οἱ τὰ τῷ Λαβιῆνῃ, ὑπαγεμένῃ
 σφᾶς διὰ βιβλίων τινῶν, ἃ ἔς τὸ στρατόπεδον ἐσετόξευε,
 φρονήσωσιν, ἔφυγε. καταλαβὼν ἔν αὐτῷ ὁ Λαβιῆνος,
 τὰς μὲν πλείους ἔφθειρε, τῶν δὲ δὴ Σάξας ἐς Ἀντιόχειαν
 διαφυγόντος, τὴν τε Ἀπάμειαν, ἔδεν ἐτι, ὡς καὶ τεθνε-
 ῶτος αὐτῶν, ἀντάρασαν ἔλαβε καὶ μετὰ τῷτο καὶ τὴν Ἀν-
 τιόχειαν, ἐκλειφθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν, παρεσήσατο καὶ τέλος
 καὶ αὐτὸν ἐκείνον εἰς Κιλικίαν φυγόντα ἐπιδιώξας καὶ
 συλλαβὼν ἀπέκτεινε. Τελευτήσαντος δὲ αὐτῶν, ὁ μὲν Πά-
 κορος τὴν Συρίαν ἐχειρῶτο, καὶ πᾶσαν γε αὐτὴν, πλὴν
 Τύρου, κατεσρέψατο. ταύτην γὰρ οἱ τε Ῥωμαῖοι οἱ πε-
 ριλιπεῖς, καὶ οἱ ἐπιχώριοι οἱ ὁμοφρονῶντες σφίσι προκα-
 τέλαβον, καὶ ἔτ' ἀναπειδῆναι, ἔτε βιαδῆναι (ναυτικῶν
 γὰρ ἔδεν εἶχον) ἡδυνήθησαν. ἔτοι μὲν ἔν ἀνάλαττι
 ἔμειναν τὰ δ' ἄλλα ὁ Πάκορος λαβὼν, ἐς Παλαισίην
 ἐσέβαλε, καὶ τὸν τε Ἰρμανὸν, ὃς τότε τὰ πράγματα αὐ-
 τῶν παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἐπιτραπείας εἶχεν, ἔπαυσε καὶ
 τὸν Ἀρισόβελον, τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν, ἄρχοντα κατὰ τὰ
 ἐκείνων ἔθος ἀντικατέστησεν. ὁ δὲ δὴ Λαβιῆνος ἐν τῇ
 τὴν τε Κιλικίαν κατέσχε, καὶ τῆς Ἀσίας τὰς ἡπειρώτι-
 δας πόλεις (ὁ γὰρ Πλάγνος φοβηθεὶς αὐτὸν, ἐς τὰς νή-
 σους ἐπεραιώθη) παρεσήσατο, πλὴν Στρατονικείας· τὰ μὲν
 πλείστα ἄνευ πολέμου, Μύλασσα δὲ καὶ Ἀλάβανδα διὰ
 κινδύνων ἐλόν. ἔτοι γὰρ ἐδέξαντο μὲν παρ' αὐτῶν Φρα-
 ρὰς, Φονεύσαντες δὲ αὐτὰς ἐν ἑορτῇ τινι, ἀπέστησαν καὶ
 διὰ τῷτο τὰς μὲν Ἀλαβανδέας αὐτὸς λαβὼν ἐκόλασε, τὰ
 δὲ δὴ Μύλασσα ἐκλειφθέντα κατέσκαψε, τῇ Στρατονι-
 κείᾳ

cap. 26.

καίᾳ δὲ πολὺν μὲν προσήδρευσε χρόνον, ἐδένα δὲ αὐτὴν
 φρόπον ἐλθεῖν ἡδυνήθη. καὶ ὁ μὲν χρήματά τε ἐπὶ τέ-
 τοις ἐπράσσετο, καὶ τὰ ἱερὰ ἐσύλα· αὐτοκράτορά τε αὐ-
 τὸν, καὶ Παρθικὸν γε, ἐκ τῆς ἐναντιωτάτης τοῖς Ῥωμαίοις
 ἔθρε, ὠνόμαζεν. ὅς γάρ κατ' αὐτῶν ἐπῆγεν, ἀπὸ τέτων
 ἐαυτὸν, ὡς καὶ ἐκείνης, ἀλλ' ἐ τῆς πολιτας νικῶν, ἐπε-
 κάλει.

Τὰ δὲ δὴ τῆς Λαβιήνης τῶν τε Πάρθων ἄδε διεπο-
 λεμήθη. ὁ Ἀντώνιος, αὐτὸς μὲν ἐς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ
 τῆς Ἰταλίας ἐκανελεύων, ἐνταῦθα ἐπὶ πλείστον ἐνεχρόνισε,
 τὰς τε ἐκιδυμίας ἅμα ἀποκιμπλὰς, καὶ τὰς πόλεις κα-
 νῶν, ἵνα ὅτι ἀδενέσονται τῷ Σέξζω παραδοῶσι· καὶ ἄλ-
 λα τε ἐν τέτῳ πολλὰ ἔξω τῶν πατρίων ἐξεδιηγήθη, καὶ
 Διόνυσον ἐαυτὸν νέον αὐτός τε ἐκάλει, καὶ ὑπὸ τῶν ἄλ-
 λων ὀνομάζεσθαι ἤξι· ἐπειδὴ τε οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τε τῆ-
 το καὶ πρὸς τὰ ἄλλα τὴν Ἀθηναῖν αὐτῷ κατηγγύησαν,
 δέχεσθαι τε τὸν γάμον ἔφη, καὶ προῖκα μυριάδας ἑκατὸν
 παρ' αὐτῶν ἐξέπραξεν. αὐτὸς μὲν ἔν περὶ ταῦτα εἶχε,
 τὸν δὲ δὴ Ὀυεντίδιον τὸν Πάπλιον ἐς τὴν Ἀσίαν προῦ-
 πεμψε. καὶ ὅς ἦλθέ τε ἐπὶ τὸν Λαβιήνον, πρὶν ἐκτυ-
 σος γενέσθαι, καὶ καταπλήξας αὐτὸν τῷ τε αἰφνιδίῳ τῆς
 ἐφόδου, καὶ τοῖς στρατεύμασιν, (ἀνευ γὰρ τῶν Πάρθων,
 μετὰ τῶν αὐτόθεν στρατιωτῶν μόνων ἦν) ἐκείθεν τε μη-
 δὲ ἐς χεῖρας οἱ ὑπομείναντα ἐκείνους ἐξέωσσε, καὶ Φέυγον-
 τα ἐς τὴν Συρίαν ἐπέδιωξε, τὸ καφύτατον τῆς στρατῆς λα-
 βῶν, καὶ αὐτὸν πρὸς τῷ Ταύρῳ καταλαβὼν, ἐνέτι πε-
 ραιτέρῳ προχωρῆσαι ἔιασεν, ἀλλ' ἐνταῦθα ἐπὶ πλείους ἡ-
 μέρας καταστρατοπεδευσάμενοι ἡσύχαζον. Λαβιήνος μὲν
 γὰρ τὰς Πάρθους, Ὀυεντίδιος δὲ τὰς ὀπλίτας ἀνέμεινεν.
 Ὡς ἔν καὶ ἔτοι ἐν ταῖς αὐταῖς ἅμα ἀμφοτέροις ἡμέραις
 ἦλθον, Ὀυεντίδιος μὲν δέει τῆς ἵππες τῶν βαρβάρων ἐν
 τῷ μετῴρῳ, ἔπερ ἡυλίζετο, κατεμεινεν· οἱ δὲ δὴ Πάρ-
 θοι ἐκ τε τῆς πλήθους σφῶν καὶ ἐκ τῆς προνομικημένοι πο-
 τὲ καταφρονήσαντες, πρὸς τε τὸν γήλοφον ἅμα τῇ ἔρῃ,
 πρὶν καὶ τῷ Λαβιήνῳ συμμίξαι, προσήλασαν, καὶ ὡς
 ἰδεῖς σφίσιν ἀντεπεξέηι, καὶ πρὸς τὰ ὄρδιον αὐτὰ προσέ-
 βαλον· καὶ αὐτὰς ἐνταῦθα ἤδη ὄντας οἱ Ῥωμαῖοι ἐπι-
 δραμόντες, ῥαδίως πρὸς τὸ κάταντες ἐτρέψαντο, καὶ
 σφῶν

39
 ante Chr.
 XLVIII. c. 39.

cap. 40.

τιόχε, καὶ Μάλχε τῷ Ναβαταίῃ, ὅτι τῷ Πακόρῳ συνή-
ραντο, εἰσέπραξε. καὶ αὐτὸς μὲν ἔδεν ἐπ' αὐτοῖς παρὰ
τῆς βαλῆς, ἅτε ἐν ἀντοκράτωρ ὢν, ἀλλ' ἑτέρῳ ὑποστρα-
τηγῶν, εὗρετο· ὁ δὲ Ἀντώνιος ἐπαίνας τε καὶ ἱερομηνίας
ἔλαβεν. αἱ γὰρ μὴν Ἀράδιοι, δέσαντες, μὴ καὶ δίκην
ᾧ ἐς τὸν Ἀντώνιον ἐτετολμήμεσαν ὑπόσχωσιν, ἐκείνῳ
μὲν, καίτοι χρόνον ὑπ' αὐτῷ πολιορκηθέντες, ἔπροσεχώ-
ρησαν, ὕπερον δὲ ὑπ' ἄλλων μόλις ποτὲ ἐάλωσαν.

Τῷ δὲ ἐπιγυγνομένῳ ἔτει, οἱ μὲν Ῥωμαῖοι ἔδεν ἐν ³⁸
τῇ Συρίᾳ λόγος ἄξιον ἔπραξαν. Ἀντώνιος μὲν γὰρ ἐς ^{ante Chr.}
τε τὴν Ἰταλίαν ἀφικνόμενος, καὶ ἐκεῖσε αὖτις ἐπανίαν, ^{XLIX. c. 23.}
πάντα τὸν ἐνιαυτὸν κατέτριψε· Σόσιος δὲ, ἅτε τὰ ἐκεί-
νη, ἀλλ' ἔ τὰ ἑαυτῷ ἐπαύξων, καὶ διὰ τῆτο καὶ τὸν
Φθόνον τὴν τε ὀργὴν αὐτῷ φοβόμενος, διετέλεσε δια-
σκοπῶν ἐχ' ὅπως προσκατορθώσας τι, ἀπεχθῆσοιτό οἱ,
ἀλλ' ὅπως ἡσυχίαν ἄγων χαρίσαιοτο. τὰ δὲ δὴ τῶν Πάρ-
θων ἰσχυρῶς αὐτὰ κατ' ἑαυτὰ ἐκ τοιούτῳ τινος ἐνεωτε-
ρίσθη· ὁ Ὀρώδης, ὁ βασιλεὺς αὐτῶν, ἐπειδὴ τῇ τε ἡλι-
νίᾳ καὶ τῷ πένθει τῷ τῷ Πακόρῳ ἔκαμνε, Φραάτῃ, τῷ
πρεσβυτάτῳ τῶν λοιπῶν παίδων, τὴν ἀρχὴν ζῶν ἔτι ἐνε-
χείρισε· καὶ ὅς, παραλαβὼν αὐτὴν, ἀνοσιώτατος ἀνδρά-
πων ἐγένετο. τὰς τε γὰρ ἀδελφὰς τὰς ἐκ τῆς τῷ Ἀν-
τιόχε θυγατρὸς γεγενημένους ἐδόλοφονησεν, ὅτι καὶ τὴν
ἄρετὴν καὶ τὸ γένος τὸ μητρόθεν ἀμείνους αὐτῷ ἦσαν· καὶ
αὐτὸν ἐκεῖνον δυσανασχετῶντα ἐπὶ τέτῳ ἐπαπέμτεινε, καὶ
μετὰ ταῦτα καὶ τῶν ἄλλων τὰς γενναιοτάτας ἐφθείρε· καὶ
πολλὰ ἕτερα καὶ δεινὰ ἐποίησε, ὥστε συχνὰς τῶν πρώτων
ἡγικαταλιπόντας αὐτὸν, τὰς μὲν ἄλλοσε, τὰς δὲ καὶ πρὸς
τὸν Ἀντώνιον ἀποχωρῆσαι, ἐν οἷς καὶ ὁ Μοναίσης ἦν.
ἔτο μὲν ἐπὶ τῷ Ἀγρίππῃ καὶ ἐπὶ τῷ Γάλλῃ ὑπατευόν-
των ἐγένετο. Ἐν δὲ δὴ τῷ λοιπῷ χειμῶνι, τῷ τε Γελ- ^{cap. 24.}
λίῃ καὶ τῷ Νερόνῃ ἀρχόντων, Πάπλιος Κανίδιος Κράσ-
τος ἐπὶ Ἰβήρας τὰς ταύτῃ στρατεύσας, μάχῃ τε τὸν βα-
σιλέα αὐτῶν Φαρνάβαζον ἐνίκησε, καὶ ἐς συμμαχίαν προσ-
γάγετο· καὶ μετ' αὐτῷ ἐς τὴν Ἀλβανίδα τὴν ὁμορον
μβαλῶν, καὶ ἐκεῖνους τὸν τε βασιλέα αὐτῶν Ζόβηρα προ-
ήσας, ὁμοίως αὐτὸς ὑπειώσατο. τέτοις τε ἐν ἐπαρθείς
Ἀντώνιος, καὶ προσέτι καὶ ἐπὶ τῷ Μοναίσῃ πολλὰ ἐλ-
πίσας,

καὶ κεκημηκότι προσπεσόντες, πάντας, πλὴν τῷ Πολέμωνος, τῷ ἐν τῷ Πόντῳ βασιλεύοντος καὶ τότε συσρατεύοντος αὐτῷ, ἐφόνευσαν. τῆτον γὰρ δὴ μόνον καὶ ἐζώγησαν καὶ ἀπέλυσαν, χρήματα λαβόντες. ἠδυνήθησαν δὲ ταῦτα πρᾶξαι, ὅτι ὁ μὲν Ἀρμένιος ἐπαρεγένετο τῇ μάχῃ, ἀλλὰ καὶ δυνηθεὶς ἂν, ὡς Φασί τινες, ἐπικερῆσαι τοῖς Ῥωμαίοις, ἔτε τῆτο ἐποίησεν, ἔτε πρὸς Ἰὼν Ἀντώνιον ἀφίκετο, ἀλλ' ἐς τὴν ὁμίαν ἀνεχώρησεν. Ὁ δ' Ἀντώνιος ἠπειρήθη μὲν πρὸς τὴν πρώτην προσελθούσαν οἱ ὑπὸ τῷ Στατιανῷ ἀγγελίαν, ὡς καὶ βοηθήσων αὐτῷ, ὑσέρισε δέ· ἔξω γὰρ Ἰῶν νεκρῶν ἐδένα ἔυρε. καὶ κατὰ μὲν τῷτ' ἐφοβήθη, ὅτι δὲ ἐδενὶ τῶν βαρβάρων ἐνέτυχεν, ὑπετόπησέ τε ἀπεληλυθέναι ποι αὐτὰς ὑπὸ δέας, καὶ ἀνεθάρσησε. καὶ τὰτε συμβαλὼν σφίσι ἐπολλῶ ὕσερον, τροπὴν μὲν αὐτῶν ἐποίησατο. οἱ γὰρ σφενδονῆται, πολλοὶ τε ὄντες, καὶ μακροτέρω τῶν τόξων ἰέντες, πάντα καὶ Ἰὼν κατὰφρακτον ἰσχυρῶς ἐλυμαίνοντο, ἐ μέντοι καὶ ἀξιόλογόν τι πληῆθος ἐφθειρον· οἱ γὰρ βάρβαροι διαταχέων ἵππευον. τοῖς ἴε ἐν Πραάσποις αὐτοῖς προσέμιξε, καὶ ἐκεῖνα ἐπολιόρκει, τὰς μὲν πολεμίας μὴδὲν μέγα λυπῶν, (οἱ τε γὰρ ἔνδον ὄντες, ἰσχυρῶς αὐτὸν ἀπεκρέοντο, καὶ οἱ ἔξωθεν ἐραδίως αὐτῷ συνέμισγον) τῶν δὲ δὴ σφετέρων πολλὰς μὲν ἐπὶ τῇ τῶν ἐπιτηδείων καὶ ζητήσει καὶ ἐπαγωγῇ ἀποβάλλων, συχνὰς δὲ καὶ αὐτὸς κολάζων. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, ἕως ἔτι αὐτῷ ποθὲν ἴην τροφὴν ἐλάμβανον, ἐξήρκεν ἐς ἀμφοτέρω, ὥστε καὶ τὴν προσεδρεῖαν καὶ τὴν λῆψιν αὐτῆς ἀσφαλῆ ποιεῖσθαι· ἐπεὶ δὲ τά τε ἐγγὺς πάντα κατανάλωτο, καὶ πόρρω ποι οἱ ἐρατιῶνται προχωρεῖν ἠναγκάζοντο, συνέβαινε αὐτοῖς, εἰ μὲν ὀλίγοι ποι πεμφθεῖεν, μὴ μόνον μὴδὲν φέρειν, ἀλλὰ καὶ προσαπόλλυσθαι· εἰ δὲ δὴ πλείους, ἔρημον τὸ τεῖχος Ἰῶν πολιορκούντων καταλείπειν, καὶ πολλὰς μὲν ἀνδρας ἐν τῷτῳ, πολλὰς δὲ καὶ μηχανὰς, ἐπεξιόντων σφίσι τῶν βαρβάρων, ἀποβάλλειν. Καὶ διὰ ταῦτα ὁ Ἀντώνιος καὶ κριθὴν πᾶσιν αὐτοῖς ἀντὶ τῷ σίτῃ ἔδωκε, καὶ ἐδεκάτευσσε τινάς· τὸ, τε σύμπαν, πολιορκεῖν δοκῶν, τὰ τῶν πολιορκιζμένων ἐπασχεν. οἱ τε γὰρ ἐν Ἰῷ τεῖχει τὰς καίρας τῶν ἐπεδρομῶν ἀκριβῶς ἐτήρην, καὶ οἱ ἔξω τοῖς τε κα-

cap. 26.

cap. 27.

καὶ αὐτομαλῖα τις ἐγένετο, καὶ πάντες μετέστησαν, ἐν
 μῆπερ οἱ βάρβαροι ἴδ' ἐς τολμήσαντας αὐτὸ ποιῆσαι, ἐν τοῖς
 τῶν ἄλλων ὀφθαλμοῖς κατετόξευσαν. τότε τε ἐν ἐπέ-
 σχον, καί τι καὶ τοιόνδε παρὰ τῇ τύχῃ ἔυροντο· ἐσπεσόν-
 τες ποτὲ ἐς ἐνέδραν, καὶ πυκνοῖς τοξέεσσι βαλλόμενοι,
 τὴν τε χελώνην ἐξακινάτως συνασπίσαντες ἐποίησαν, καὶ
 τὰ γόνατα σφῶν τὰ ἀριστερὰ πρὸς τὴν γῆν ἤρεισαν. νο-
 μίσαντες ἐν αὐτῇ οἱ βάρβαροι (ὃ γὰρ πᾶ τοῖσδε τι ἐω-
 ράκεσαν) κατὰ πεπταμέναι τε ὑπὸ τῶν τραυμάτων, καὶ
 μιᾷς ἐπιποτῆς εἶναι, ἰὰ μὲν τόξα ἀπέβριψαν, καὶ ἀπὸ
 τῶν ἴκταν ἀπεπήδησαν, τὰς δ' ἀκινάκας σπασάμενοι, ἐγ-
 γὺς σφίσιν ὡς καὶ ἐπισφάζοντες αὐτὰς προσῆλθον. καὶ
 τότε ἐξαναστάντες οἱ Ῥωμαῖοι, πᾶσαν τε ἀπὸ παραγγελί-
 σεως ἴην φάλαγγα ἅμα ἀνέκτυξαν, καὶ τοῖς πλησίον ἀν-
 τιπρόσωποι ὡς θῆεςτοι προσπεσόντες, καμπηθεῖς, διαγυμ-
 νὰς ὠλισμένοι, ἀπροσδοκῆτες παρεσκευασμένοι, τοξότας
 ὀπλῖται, βαρβάρους Ῥωμαῖοι κατέκοψαν· ὥςτε ἴδ' λοιπὰς
 πάντας παραχρῆμα ἀποχωρῆσαι, καὶ μηκέτι μηδὲν αὐτοῖς
 ἐπαπολεθῆσαι. Ἀντώνιος δὲ ὑπὸ μὲν Ἰῶν πολεμίῳ ἐνέτ'
 ὠδὲν δεινὸν ἔπαθεν, ὑπὸ δὲ δὴ τῷ ψύχας δεινῶς ἐταλαι-
 πώρησε. χειμῶν τε γὰρ ἤδη ἦν, καὶ ἡ Ἀρμενία ἡ ἐν
 τοῖς ὄρεσι, δι' ὧν περ καὶ μόνων ἀγαπητῶς ἐπορεύθη,
 κρυσταλλώδης αὖ ποτὲ ἐστὶ. τὰ τε τραύματα, ἃ πολλὰ
 εἶχον, ἐνταῦθα δὴ καὶ μάλιστα αὐτοῖς συνεπέδετο. ὅθεν
 περ συχνῶν μὲν ἀπολλυμένων, συχνῶν δὲ καὶ ἀπομά-
 χων γινωμένων, ἐκ ἡγεγχε τὴν κατ' ἕκαστον αὐτῶν πύ-
 ριν, ἀλλ' ἐπηγόρευσε μηδὲν τοῖσδε μηδὲνα οἱ ἀγγέλλειν.
 καὶ ἴον τε Ἀρμένιον, καίτοι ἐν ὁρῇ τε ὅτι ἐγιατέλειπε
 τφᾶς ἔχων, καὶ τιμωρήσασθαι ἐπιθυμῶν, καὶ ὑπῆλθε
 καὶ ἐδεράπευσεν, ἵνα τὰ τε ἐπιτήδεια καὶ χρήματα παρ'
 αὐτῷ λάβῃ. καὶ τέλος, ὡς ἔτ' ἀρκέσαι πρὸς πλείων πο-
 ρείων οἱ στρατιῶται, καὶ ταῦτ' ἐν χειμῶνι, ἐδύναντο, καὶ
 ἕμα καὶ μάτην ταλαιπωρήσειν ἐμελλον, (ὑποσφραῖναι γὰρ
 ἐς τὴν Ἀρμενίαν ἐκ ἐς μακρὰν ἐνενοῶσι) πολλὰ μὲν ἐξε-
 τώπευσεν αὐτόν, πολλὰ δὲ καὶ παδυπέσχετο αὐτῷ, ὅπως
 τφῖσι χειμᾶσαι κατὰ χώραν ἐπιτρέψῃ λέγων, ὅτι τῷ ἦρι
 ἐπὶ ἴδ' Πάρθεος αὐθις ἐπιστρατεύσει. καὶ οἱ καὶ παρὰ
 ἧς Κλεοπάτρας χρήματα ἦλθεν, ὥς τε τοῖς τε ὀπλίταις
 κατ'

cap. 31.

καὶ ἔλασεν δραχμαὶς πέντε καὶ τριάκοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις τὸ ἰκόμενον δοθῆναι. ἐπειδὴ τε ἂν ἐξήρκεσε σφίσι τὰ πεμφθέντα, προσεπέδωκε τοῖς λοιποῖς ὅσαθεν ἴδ' ἐν ἀνάλωμα ἑαυτῶν, τὴν δὲ δὴ τῆς χάριτος δόξαν τῆς Κλεοπάτρας ποιέμενος. πολλὰ μὲν γὰρ καὶ τὰς Φίλας ἡράνισε, πολλὰ δὲ καὶ παρὰ Ἰῶν συμμαχῶν ἡργυρολόγησε. καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἐς τὴν Ἀιγυπτον ἀπῆρεν.

38
ante Christ.
LI. 18.

Μετὰ δὲ Ἀντωνίᾳ τελευτήν ὁ Καῖσαρ ἐς τὴν Ἀσίαν τὸ ἔθνος διὰ τῆς Συρίας ἐπορεύετο, τὰ τε Ἰῶν ὑπηκόων ὥς ἔλασα καὶ τὰ τῶν Πάρθων ἅμα καθιστάμενος. τασσάτων γὰρ αὐτῶν, καὶ τινος Τιριδάτη τῷ Φραάτῃ ἐπανασάντος, πρότερον μὲν, καὶ ἔως ἔτι τὰ τῷ Ἀντωνίᾳ καὶ μετὰ τὴν ναυμαχίαν ἀνδείκνυται, ἔχ' ὅσον ἔ προσέθετό τις αὐτῶν συμμαχίαν αἰτησάντων, ἀλλ' ἂν ἀπεκρίνατο ἄλλο ἄνδρ', ἢ ὅτι βελεύσεται· πρόφασιν μὲν, ὥς καὶ περὶ τῇ Ἀιγυπτον ἀσχολίας ἔχων, ἔργῳ δὲ, ἵν' ἐκτροχάσειεν ἐν τέτῳ μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους. τότε δὲ ἐπειδὴ ὁ Ἀντωνίος ἐτελεύτησε, καὶ ἐκείνων ὁ μὲν Τιριδάτης, ἡγήταις, ἐς τὴν Συρίαν κατέφυγεν, ὁ δὲ Φραάτης κρατήσας πρέσβεις ἐπεμψε, τέτοις δὲ Φιλικῶς ἐ χρημάτισε, καὶ τῷ Τιριδάτῃ βοήθησιν μὲν ἔχ' ὑπέσχετο, διαιτᾶσθαι δὲ ἐν τῇ Συρίᾳ ἐπέτρεψεν· υἱὸν τέ τινα τῷ Φραάτῃ ἐν εὐεργεσίᾳ μέρει παρ' αὐτῶν λαβῶν, ἐς τε τὴν Ῥώμην ἀνήγαγε, καὶ ἐν ὀμηρείᾳ ἐποιήσατο.

Libr. LIII.
cap. 33.

Ἐπὶ τῷ Ἀυγέστῳ ὁ μὲν Τιριδάτης αὐτὸς, παρὰ τῇ δὲ Φραάτῃ πρέσβεις, ἐφ' οἷς ἀντενεκάλεν ἀλλήλοις, ἀφ' ὧν ὁ μὲν Ἀυγέστος ἐς τὴν βελὴν αὐτὸς ἐισήγαγε, καὶ μετὰ τῷ ἐπιτραπείας παρ' αὐτῆς τὴν διάγνωσιν, ἵνα μὲν Τιριδάτην τῷ Φραάτῃ ἐκ ἐξέδωκε, τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ, ὃν πρότερον παρ' ἐκείνου λαβῶν εἶχεν, ἀπέπεμψεν ἐπὶ τῷ τῶν αἰχμαλώτων καὶ τὰ σημεῖα τὰ στρατιωτικὰ τὰ ὅτι τε τῇ τῷ Κράσσῳ καὶ ἐν τῇ τῷ Ἀντωνίᾳ συμφορᾷ ἀλόγιστα κομίσασθαι. Ὁ δὲ Φραάτης αὐτὰ ἐκ ἀπέπεμψεν. Ὡς δὲ ὁ Ἀυγέστος ἐς τὴν Ἀσίαν ἐπορεύετο, ὁ Φραάτης, Φοβηθεὶς μὴ καὶ ἐπιστρατεύσῃ οἱ, ὅτι μηδέπω τῶν συγκεκλιμένων ἐπεποιήκει τι, τὰ ἵε σημεῖα αὐτῷ καὶ τὰς αἰχμαλώτας, πλὴν ὀλίγων, οἱ ὑπ' αἰσχύνης σφᾶς ἐφθειρας, ἢ καὶ κατὰ χώραν λαβόντες ἔμειναν, ἀπέπεμψε. καὶ αὐτὸς

21
ante Christ.
LIV. 8.

τὴν χροῖαν ῥίπτων ἑαυτὸν, καὶ ἐν αὐτῇ καλινδόμενος· ὁ-
 δειν περ καὶ χρημάτων καὶ τιμῶν καὶ παρ' αὐτῶν τῶ Σε-
 βήρης καὶ παρὰ τῶ Ἀντωνίνα ἔτυχεν. ἐπαρθεῖς δὲ ἐπὶ
 ταῖσι, τῷ Ἱηριδάτῃ συνεξητάσθη, καὶ μετ' αὐτῶν πρὸς
 τὸν Πάρθον ἡτομολήσας. τῶ δὲ Πάρθῳ φοβηθέντος, καὶ
 τὸν Ἀντίοχον ἐκδόντος, ἀφῆκε τὴν στρατείαν ἐν τῷ παραυ-
 τία. εἰς δὲ τὰς Ἀρμενίας σείλας τὸν Θεόκριτον μετὰ
 στρατῶν, ἰσχυρῶς ἔπτασε παρ' αὐτῶν ἡττηθεῖς.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐς τὰς Πάρθους στρατεύσας, πρόφα-
 σιν ὅτι ἐκ ἡθέλησεν αὐτῷ ὁ Ἀρτάβανος τὴν θυγατέρα
 μνηστευσαμένῳ συνοίσειν (καὶ γὰρ εὐ ἡπίεσας, ὅτι λόγῳ
 μὲν ἐκείνῳ γῆμαι, ἔργῳ δὲ τὴν τῶν Πάρθων βασιλείαν
 παρασπασάσθαι ἐπεθύμει) πολλὰ μὲν τῆς χώρας τῆς πε-
 ρὶ τὴν Μηδίαν, ἅτε καὶ ἐξαπιναιῶς ἐμπεσὼν ἐς αὐτήν,
 ἐκάνκωσε, πολλὰ δὲ καὶ τείχη ἐπόρθησε, τὰ τῶ Ἀρβηλα
 παρεσήσας, καὶ τὰ μνημεῖα τὰ βασιλικά τῶν Πάρθων
 ἀνορύξας, τὰ ὅσα ἔβριψεν. οἱ γὰρ Πάρθοι, ἐδὲ ἐς χεῖ-
 ρας αὐτῷ ἦλθον· ἔκιν ἐδὲ ἔσχον τὴν ἐξαίρετον περὶ τῶν
 τότε πραχθέντων συγγράψαι. ὁ δὲ δὴ Μακρίνος ἰδὼν
 τῶν Ἀρτάβανον σφόδρα τε ἐφ' οἷς ἐπεπόνθει θυμέμενον,
 καὶ δυνάμει πολλῇ ἐς τὴν Μεσοποταμίαν ἐμβεβληκῶτα,
 τὸ φῖν πρῶτον τὰς τῶ ἀίχμαλώτας αὐτῷ αὐτεπάγγελτος,
 καὶ λόγους φίλους ἐπεμψε, πρὸς τε τὴν εἰρήνην αὐτὸν
 προκαλέμενος, καὶ τὴν αἰτίαν τῶν γεγονότων ἐς τὸν Τα-
 ράνταν τρέπων. ὡς δὲ ἐκείνος ἔτε τῶτο προσεδέξατο, καὶ
 προσέτι καὶ τὰ Φρέρια αὐτὸν, τὰς δὲ πόλεις κατασπαφεί-
 σας ἀναστῆσαι, τῆς τε Μεσοποταμίας παντελῶς ἐκστῆναι,
 καὶ δίκας ἐπὶ τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπὶ τῇ τῶν βασιλικῶν
 μνημάτων λύμῃ δῶναι ἐκέλευσεν. [τῇ τε γὰρ δυνάμει, ἣν
 πολλὴν ἡθροίκει, θάρρῶν, καὶ τῶ Μακρίνῳ, ὡς καὶ πα-
 ρὰ τὴν ἀξίαν αὐταρχέντος, καταφρονῶν, τῇ τε ὀργῇ
 ἐπλήσας ἐχρῆτο, καὶ ἡλπίζε, καὶ ἄκοντος αὐτῶ, πάνθ'
 ὅσα ἐβάλετο, κατεργάσεσθαι.] ἐδὲ καιρὸν ἐδένα διαβε-
 λέυσασθαι ἔσχεν· ἀλλ' ἀπαντήσας αὐτῷ πρὸς τὴν Νίσιβιν
 ἤδη προσιόντι, ἡττήθη, μάχης περὶ τῶ ὕδατος τοῖς στρα-
 τισταῖς ἐν τῇ ἀντιπρατοπεδέουσι γενομένης.

Μετὰ δὲ τινὰ χρόνον πολλὰ καὶ παρὰ πολλῶν ἐπα-
 ιασάσεις γενομένηαι, καὶ τινες καὶ ἰσχυρῶς ἐκφοβήσασαι, κατε-

216
 post Chr.
 LXXVIII.c.1.

217
 post Chr.
 cap. 26.

222
 post Chr.
 lib. LXXX.
 cap. 3.

μενον, ἀποκτεῖναι πάντα δὲ τὰ περίοικα βάρβαρα χει-
 ρώσασθαι, καὶ εἰς Φόρε συντέλειαν ὑπάγεσθαι· ἔχ' ἡσυ-
 χάζει, ἐδ' ἐντὸς Τίγριδος ποταμῷ μένει, ἀλλὰ τὰς ὄχθας
 ὑπερβαίνων καὶ τὰς τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς ὄρες, Μεσοπο-
 ταμίαν τε κατατρέχει, καὶ Σύροις ἀπειλεῖ. πᾶσαν τε τὴν
 ἀντικειμένην ἡπειρον Ἑυρώπῃ καὶ διαιρημένην Ἀιγαίῳ ἴε
 καὶ τῷ πορθμῷ τῆς Προποντίδος, Ἀσίαν τε πᾶσαν καλε-
 μένην, προγονικὸν κτῆμα ἡγόμενος, τῇ Περσῶν ἀρχῇ
 ἀνακτῆσθαι βέλεται, Φάσπων ἀπὸ Κύρου τῷ πρώτῳ τὴν
 ἀρχὴν ἐκ Μήδων εἰς Πέρσας μεταστῆσαντος, μέχρι Δαρείου
 τοῦ τελευταίου Περσῶν βασιλέως, (ὃ τὴν ἀρχὴν Ἀλέξαν-
 δρος ὁ Μακεδὼν καθεῖλε) πάντα μέχρις Ἰωνίας καὶ Κα-
 ρίας ὑπὸ σατράπαις Περσικοῖς διακῆσθαι προσήκειν ἐν
 αὐτῷ Πέρσαις ἀνανεώσασθαι πᾶσαν ὁλόκληρον, ἣν πρότε-
 ρον ἔσχον, ἀρχήν. τοιαῦτα τοίνυν δηλωσάντων καὶ ἐπι-
 σειλάντων τῶν ὑπὸ ταῖς ἀνατολαῖς ἡγεμόνων, πρὸς τὴν
 αἰφνίδιον καὶ παρ' ἐλπίδα κομιθεῖσαν ἀγγελίαν ἔμετρίως
 ὁ Ἀλέξανδρος ἐταράχθη, καὶ μάλιστα εἰρήνῃ ἐκ παίδων
 ἐντραφεὶς, καὶ τῇ κατὰ τὴν πόλιν αἰεὶ σχολάσας τρυφῇ.
 τὰ μὲν ἐν πρώτῳ ἔδοξεν αὐτῷ, κοινωσαμένῳ τοῖς φίλοις,
 πρεσβείαν πέμψαι, καὶ διὰ γραμμάτων κωλύσαι τὴν ὁρ-
 μὴν καὶ ἐλπίδα τῷ βαρβάρῳ. Ὁ δ' ἐδὲν τι φροντίζων
 τῶν ἐπεσαλμένων, ὅπλοισι ἄλλ' ἢ λόγοις οἰόμενος δεῖν ἵα
 πράγματα διοικεῖσθαι, ἐνέκειτο, ἄγων καὶ Φέρων τὰ Ῥω-
 μαίων ἅπαντα κατατρέχων ἴε καὶ καδιπκύνων Μεσοποτα-
 μίαν, λείας τε ἀπήλαυνε, καὶ τὰ ἐπιτείμενα στρατόπεδα
 ταῖς ὄχθαις τῶν ποταμῶν, προσπίζοντά τε τῆς Ῥωμαίων
 ἀρχῆς, ἐπολιόρκει. Φύσει δ' ὦν ἀλαζῶν καὶ ταῖς παρ'
 ἐλπίδας ἐνπραγίαις ἐπαιρόμενος, πάντα ῥαδίως χειρώσα-
 θαι προσεδόκα.

Ὡς δὲ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐδηλώθη διατρίβοντι ἐν τῇ
 Ῥώμῃ τὰ κατὰ τὰς ἀνατολάς ὑπὸ ἴε βαρβάρου τολμώμενα,
 ἐκ ἀνασχετὰ ἡγόμενος, καλόντων δὲ αὐτὸν καὶ τῶν ἐκεί-
 σε ἡγεμόνων, ἀσχάλλων μὲν καὶ παρὰ γνώμην, ὅμως δ'
 ἔσχεε περὶ ἐξόδου. ἐκ ἴε ἐν αὐτῆς Ἰταλίας καὶ τῶν ὑπὸ
 Ῥωμαίοις πάντων ἐθνῶν λογάδες εἰς τὴν στρατιὰν ἡθροί-
 ζοντο, ὅσοι σώματος ἐνεξία καὶ ἡλικίας ἀμρῇ εἰς μάχην
 ἐπιτήδαιοι ἐνομιζοντο. κίνησιν τε μεγίστην πᾶσι τῆς ὑπὸ
 Ῥω-

cap. 3.

συνειλεγμένης, ὅτε δὴ ἀντίπαλα καὶ ἰσόρροπα ᾤκηθῃ εἶναι
 τὰ ἑαυτῆς στρατεύματα τῷ πληθύνει τῶν βαρβάρων, σκεψά-
 μενος σὺν τοῖς Φίλοις, ἐνειμε τὸ στρατιωτικὸν εἰς τρεῖς
 μοῖρας· καὶ τὴν μὲν μίαν ἐκέλευσε, πρὸς τὰ ἀρκυῖα μέ-
 ρη τῆς βαρβάρου γῆς ἀφορῶσαν, δι' Ἀρμενίας ἐπελθεῖν, καὶ
 Φιλίαν Ῥωμαίοις δοκῆσης, κατατρέχειν τὴν Μήδων χώραν·
 τὴν δὲ ἑτέραν ἔπεμψε πρὸς τὰ ἀρκυῖα μέρη τῆς βαρβάρου
 γῆς βλέψασαν· ἐνθα συρρέοντας τὸν Τίγρητα καὶ τὸν Ἐυ-
 φράτην ἔλη πυκνότερα ὑποδέχεσθαι λέγουσι, καὶ λανθάνειν
 ποταμῶν ἐκείνων μόνων διὰ τῆτο ἵακς ἐκβολάς. τὴν δὲ
 τρίτην μοῖραν καὶ γεννασιότατην τῶν στρατῶν αὐτὸς ἔχων, ὑ-
 πέσχετο ἐπάξειν τοῖς βαρβάροις κατὰ μέσσην τὴν πορείαν.
 ἔτω γὰρ ᾤετο διαφόροις ἐφάδοις ἀφυλάκτως τε καὶ ἀπρο-
 ὁπτως αὐτοῖς ἐπελεύσεσθαι. καὶ τὸ πληθος τῶν Περσῶν
 αἰεὶ πρὸς τὰς ἐπιόντας διαιρέμενοι, ἀδένεσερόν τε ἔσεσθαι,
 καὶ ἀτακτότερον μάχεσθαι. (ὁ γὰρ δὴ μιθοφόροις χρῶνται
 στρατιώταις οἱ βάρβαροι, ὥσπερ Ῥωμαῖοι, οὗδ' ἐστὶν ἐκείνους
 ἔχουσι συνέσῳτα καὶ μένοντα, πολέμῳ τέχναις ἐγγεγυμ-
 νασμένα. ἀλλὰ πᾶν τὸ πληθος τῶν ἀνδρῶν, ἔθ' ὅπῃ καὶ
 τῶν γυναικῶν, ἐπ' αὐτὴν καλέουσι βασιλεὺς, ἀθροίζεται. δια-
 λιθνέιντος δὲ τῶν πολέμων, ἕκαστος εἰς τὰ ἑαυτοῦ ἐπανέρχε-
 ται, τοσῶτον ἀποκερδήσας, ὅσα αὐτὸς ἐξ ἀρκαυγῆς αὐτῷ πε-
 ριγένηται. τόξοις ἴε καὶ ἵπποις ἐν εἰς τὸ πολεμεῖν μόνον
 χρῶνται, ὥσπερ Ῥωμαῖοι, ἀλλ' ἐκ παιδῶν σὺν αὐτοῖς ἀνα-
 τρέφονται, καὶ θηρῶντες διαιτῶνται, ἕτε τὰς Φαρέτρας
 ποτὲ ἀποτιθέμενοι, ἕτε τῶν ἵππων ἀποβαίνοντες, αἰεὶ δὲ
 αὐτοῖς χρῶμενοι ἢ κατὰ πολεμίων ἢ κατὰ θηρίων.) Ἀλέ-
 ξανδρος μὲν ἔν, ὡς ᾤετο, ἄριστα βεβέλευτο· ἐσφῆλε δὲ
 αὐτῷ τὴν γνώμην ἢ τὴν τύχην. τὸ μὲν γὰρ πεμφθέν δι' Ἀρ-
 μενίας στρατιωτικόν, μόλις καὶ χαλεπῶς ὑπερβαλὼν τὰ τῆς
 χώρας ὄρη, τραχύτατά τε ὄντα καὶ κρημνωδέεστατα (πλὴν
 ἔτι θέρους ὄντος ἀνεκτὴν εἶχε τὴν πορείαν) ἐμβαλὼν εἰς
 τὴν Μήδων χώραν, ἐπόρθει ἴε αὐτὴν καὶ πολλὰς ἐνέπρησε
 κώμας, λείαν τε ἀπήγαγεν. ὁ δὲ Πέρσης μαθὼν, ἐπή-
 μυνε κατὰ δύναμιν. ἀπείργειν δὲ τὰς Ῥωμαίας· ὁ πᾶν
 γι' ἐδύνατο· τραχεῖα γὰρ ἔσχα ἢ χώρα, τοῖς μὲν περσίοις
 καὶ τὴν βάσιν ἑκαπῆ καὶ τὴν πορείαν ἐμπαρῇ παρέειχεν.
 ἢ ὁ ἵππος τῶν βαρβάρων, ὑπὸ τῆς τῶν ὀρῶν τραχύτητος,
 ὁμῶς

Ὡς δὲ ταῦτα τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐδηλώθη, χαλεπῶς νοσῶν-
 τι, εἴτε διὰ δυσθυμίαν, εἴτε διὰ τὴν τῷ αἵματι ἀφθίαν,
 αὐτὸς ἴε δυσφύρως ἤνεγκε, καὶ ὁ λοιπὸς στρατὸς ἡγανάκ-
 τησε πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον καὶ ἐχαλέπαινε, ὅτι δὴ ψευ-
 σαμένα αὐτῷ, καὶ μὴ τηρήσαντος τὰ συνθήματα, προδο-
 θεῖν ὁ εἰσελθὼν στρατός. πλὴν ὁ Ἀλέξανδρος, μήτε τῶν
 νόσον φέρων καὶ τὸ πνιγῶδες τῷ αἵματι, τῷ τε στρατῷ
 παντὸς νοσῶντος, καὶ μάλιστα τῶν Ἰλλυρικῶν στρατιωτῶν,
 (οἱ ὑγρὸν καὶ χειμερίῳ αἵματι ἐνεδισμένοι, τροφάς ἴε πλείο-
 νας συνήθως εἰσφερόμενοι, χαλεπῶς νοσῶντες, διεφθεί-
 ροντο) ἐπανελθεῖν ἴε εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἐβαλέυστο,
 καὶ πέμψας τὸν ἐν Μηδίᾳ στρατὸν, ἐπανελθεῖν ἐκέλευσεν.
 ἐκείνος μὲν ὁ στρατὸς ἐπανιῶν, πλείστος ἐν τοῖς ὄρεσι διε-
 φθάρη, καὶ ἡρωτηρηθῆσαν ἐκ ὀλίγοι ἐν δυσχειμέρῳ χώ-
 ρᾳ, ὡς ὀλίγας πάνυ ἐκ πολλῶν ἐπανελθεῖν. τὸ δὲ σὺν
 αὐτῷ πλήθος ὁ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἐκινή-
 γαγε, πολλῶν καὶ ἐξ ἐκείνης τῆς μοίρας ἀπολωλῶτων ὡς
 μεγίστην ἐνεγκεῖν δυσθυμίαν τῷ στρατῷ, καὶ Ἀλεξάνδρῳ
 ἀδοξίαν, σφαλέντι καὶ γνώμῃ καὶ τύχῃ, καὶ τῶν τριῶν
 μοιρῶν τῷ στρατῷ, ὧν ἐνείμε, τὸ πλείστον ἀποβαλόντι δια-
 φόροις συμφοραῖς, νόσῳ, πολέμῳ, κρύει. Γενόμενος δὲ
 ἐν τῇ Ἀντιόχειᾳ ὁ Ἀλέξανδρος, αὐτὸς ἴε βραδίως ἐπεβρώ-
 θη τῷ ἐνδοχῇ καὶ ἐνύδρῳ τῆς πόλεως, μετὰ τὸν ἐν
 Μεσοποταμίᾳ ξηρὸν ἀνχμὸν, τὰς τε στρατιώτας ἀνεκτάτο
 καὶ ἐφ' οἷς ἐλελύπητο, παρεμυθεῖτο μεγαλοδωρία χρη-
 ματῶν. τῷτο γὰρ μόνον εἰς εὐνοίας ἀνάγκησιν στρατιωτῶν
 ἐνόμιζε φάρμακον. δύναμιν δὲ ἤθροιζε καὶ παρεσκεύαζεν,
 ὡς δὴ πάλιν ἐπάξων Πέρσαις, εἰ ἐνοχλοῖεν καὶ μὴ ἡσυχά-
 ζοιεν. Ἀπηγγέλλετο δὴ καὶ ὁ Πέρσης λύσας τὴν δύνα-
 μιν, καὶ ἐκάσας εἰς τὰ ἑαυτῶν ἀποπέμψας. ἐξ γὰρ καὶ
 ἐκ τῷ κρείττονος ὑπέρτεροι ἐδόκεν γεγενῆσθαι οἱ βάρβαροι,
 πλὴν ὅμως ἐτετρώχοντο ταῖς ἴε κατὰ Μηδίαν πολλάκις
 γενομέναις συμβολαῖς, τῇ τε ἐν Παρθίᾳ μάχῃ, πολλῶν
 μὲν πεσόντων, καμπεύων δὲ τετρωμένων. ἐξ γὰρ ἀνάν-
 δρως οἱ Ῥωμαῖοι ἡττήθησαν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὰς πολε-
 μίας ἐξ' ὅπῃ κακώσαντες παρὰ τῷτο δὲ ἀπολόμενοι, παρ'
 ὅσον πλήθει ἐλάττους ἐυρέθησαν. ὡς σχεδὸν ἰσαρίθμῳ γε-
 νομένῃ τῷ ἐκατέρωθεν πεσόντος στρατῷ, τὸ περιλειφθὲν
 τῶν

Περσῶν, τῆς βασιλείας ἐκπέπταμεν. Ἐιρήθω δέ γε καὶ
τῆς ἐκείνης γυναικῆς ὠμότητος γνώρισμα. σιγνὴ ποτε τῷ
πατρὶ αὐτῆς διεκομίσθη ἐκ Βαβυλωνός, δέρμασιν ἐγχωρίοις
πομιλώτερον ἐργασμένη. Ταύτην ἂν ἐκταδεῖσαν ἀρτί θρώ-
μενος ὁ Ναρσῆς, ἠρώτησέ τὸν Ἀδανάρσην, παιδίον ἔτι τυγ-
χάνοντα, εἰ ἀρέσκει αὐτῷ ἡ σιγνή; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, εἰ κερ-
τήσει τῆς βασιλείας, κρείττω ταύτης ποιήσῃ, ἐξ ἀνδρώ-
πων δορᾶς. ἔτα νηπιόθεν ἐνέφαινε τὴν ὠμότητα. Τῆ-
τε τοίνυν ἔτω τῆς βασιλείας ἐκπεπτακός, Σαπῶρης εἰς
τὴν ἀρχὴν ἀντεισῆντο. καὶ ὃς εὐθὺς τὸν μὲν ἕτερον τῶν
ἀδελφῶν ἐξετύφλωσε· τὸν Ὀρμισδαν δὲ δεσμήσας ἐμΦρε-
ρον εἶχεν, ἡ δέ γε μήτηρ ἐκῆνε καὶ ἡ γυνὴ χρήματι
δεξιωσάμεναι τὰς Φρερὰς, εἰς ἐπίσκεψιν ἐκείνης παρεχω-
ρήθησαν εἰσελθεῖν. καὶ εἰσελθῶσαι ῥίην αὐτῷ παρέσχον,
ἵνα ταύτῃ τὰ σιδήρεα διακόψῃ δεσμῶ, ὑποθέμεναι καὶ ὅσα
δέοι μετὰ ταῦτα ποιεῖν, ἵππεας γε αὐτῷ καὶ τὰς συναπο-
δράσσοντας ἐτοιμάσασθαι. ἔτα τοῖς Φρεροῖς ἡ ἐκείνη σύνευ-
νος δεῖπνον παρέθετο δαφιλές· οἱ δὲ καὶ βρωμάτων ἐμΦο-
ρηθέντες, καὶ τῷ ἀκράτῃ σπᾶσαντες ἀκρατέτερον, ἐλήΦ-
θησαν ὑπὸν βαρεῖ. ὁ δὲ Ὀρμισδὰς κοιμωμένων ἐκείνων,
καὶ τὰ δεσμῶ τῇ ῥίνῃ διέκοψε, καὶ τῆς Φρερᾶς ἐξελθὼν
ᾤχετο, καὶ πρὸς τὰς Ῥωμαίας ἀπέδρα, καὶ ἐπεδέχθη Φι-
λοτιμώτατα. Ὁ δὲ Σαπῶρης ἐώκει τῇ Φυγῇ ἐκείνης ἐΦή-
δεσθαι, ὅια τὸν ἐξ ἐκείνης ἀποσκευασάμενος φόβον, ἔ μόνον
ἐκδοθῆναι οἱ τὸν Φυγάδα ἐκ ἐξεζήτησεν, ἀλλὰ καὶ
τὴν γυναῖκα αὐτῆς ἐντίμως ἐξέπεμψεν. ἦν δὲ ὁ Ὀρμισ-
δας καὶ πολλὸς τὴν ἰσχὺν, καὶ ἀκουτιστὴς περιδέξιος, ὥς
ἐν τῷ κατὰ τινος τὸ ἀκόντιον λέγειν ὅπε βαλεῖ τὸν πο-
λέμιον. ἔτος τοίνυν τῷ Κωνσταντῷ κατὰ τῶν ὁμοφύλων
συνεστρατεύετο, ἀρχεῖν ταχθεὶς ἱππέων ἰλης πολλῆς. ὁ
Βασιλεὺς δὲ Κωνσταντίος πολλάκις τοῖς Πέρσαις συμβα-
λὼν, τὴν ἥττονα μοῖραν εἶχε, καὶ πολλὰς τῶν οὐκείων
ἐπέβαλε. καὶ τῶν Περσῶν δὲ πλείοι πεπτάκασι, καὶ
ἰωτὸς ὁ Σαπῶρης ἐτέτρωτο.

“Οὕτω μέντοι τῶν ἐπὶ Πέρσας πολέμων συνένεχθέν-
των, Μαγνέντιος, τυραννῆσαι ἐπιθυμῶν, ἀπέκτεινε τὸν
ζώνσαντα, τῶν ὑπὲρ τὰς Ἀλπεις ἀπάντων καὶ τῆς Ἰτα-
λίας καὶ Ἰλλυριδος ἀρχοντα. Τῷ δὲ Κωνσταντῷ τὸν θά-
νατον

cap. 6.

359
post Christ.

U

νατον πυθομένῳ τῷ ἀδελφῷ, ἐμερίζετο ἡ διάνοια ἐννοεμένη πότερον ἂν προτιμήσαιο, τὸ Πέρσαις ἀντικαθίστασαι, κείρῃσι τὰ Ῥωμαίοις ὑπήκοα, ἢ τέτων, κατὰ γὰρ τὸ παρὼν, ἀμελῆσαι, καὶ χωρῆσαι κατὰ τὸ τυραννήσαντος, ἵνα καὶ τὸν τῷ συγγόνῳ τίσῃται Φόνον, καὶ ἐαυτῷ προσποιήσῃται τὰ ἐσπέρια.

cap. 7.

Ταῦτα τῷ Κωνσταντίῳ σκοπῆντος καὶ διαμέλλοντος, ὁ Σαπώρης ἐπεὶ κἀκείνῳ πρὸς γνῶσιν ἦλθε τὰ συμβεβηκότα περὶ τὸν Κώνσαντα, ἐπιτίθεται τῷ καιρῷ, καὶ σὺν βαρεῖ στρατεύματι κατὰ τῶν ὑποκειμένων Ῥωμαίοις ἔπεισι χωρῶν ἴε καὶ πόλεων, καὶ πολλὴν μὲν ἐλήθισατο χώραν, ἀλλὰ μὲν τοι καὶ Φράγα εἶλε, καὶ τέλος ἐπολιορκεῖ τὴν Νίσιβιν, ἣ πάλαι μὲν τῇ τῶν Ἀρμενίων διέφερε βασιλείᾳ, ἐπεὶ δὲ Μιθριδάτῃ, ὃς Τιγράνῃ τῷ τῶν Ἀρμενίων τότε κρατῆντος ἦν γαμβρὸς, καὶ ἐξ ἐκείνου τὴν πόλιν ἐλήφει, ὑπὸ Ῥωμαίων ἐάλω πολιορκίᾳ. Ἐν ταύτῃ γὰρ ὁ Σαπώρης ἐλθὼν, πᾶσαν ἐκίνησε μηχανὴν, ἵν' αὐτῷ ἡ πόλις εἰλῶ, κριὺς ἴε γὰρ προσῆγε τοῖς τείχεσι, καὶ διώρυχας ὑπογαίης πεποιήτο, ἀλλὰ πρὸς πάντα γενναίως ἀντικαθίσταντο οἱ πολιορκούμενοι, καὶ τὸν ποταμὸν δὲ, ἐκ διὰ μέσης ἔρρει τῆς πόλεως, μετασχέτευσεν, ἵνα δῆψαι τριζόμενοι οἱ τῆς πόλεως, προδῶεν αὐτῷ τὴν πόλιν. Τοῖς δὲ ἀφθονία ἦν ὑδάτων καὶ ἐκ Φρεάτων καὶ ἐκ πηγῶν. Ὡς δ' εἰς ἑδὲν αὐτῷ κατήντων ἀνύσιμον αἱ ἐπινόοιαι, ἐτ' ῥόν ἴε αὐτῷ μεμηχάνητο. ἀναδραμὼν τὸν ποταμὸν, ἐκὼς εἴρηται, διὰ τῆς πόλεως ἔρρει, καὶ πρὸς Φάραγγας γενοῦς, ἐνθα ὁ χῶρος, δι' ἧς διῆει, ἐσένωτο, ἀπέφραξε τὸν τόπον, καὶ ἐπέσχε τὸ ρεῦμα αὐτῷ. τῷ δ' ὕδατος πλημμυρήσαντος, ἀθρόον τὰ Φραγγύντα τὴν τῷ ὕδατος ἐκδοὺν ἐξελών, ἀφῆκε τὸ ρεῦμα κατὰ τῆς πόλεως· τὸ δὲ πολὺ ἴε σεσωρευμένον καὶ σὺν βίᾳ σφοδρῶς τῷ τείχεϊ προσπασόν, μέρος ἐκείνου κατέρραξεν. ἐκ ἐκείνου δὲ ὁ βαρὺς εἰσέδου τὴν πόλιν, ἀλλ' ὡς ἤδη ἀλατρώσεως αὐτῆς (ἐκ καὶ πρὸς ἐσπέραν ἦν ὁ καιρὸς) εἰσαύριον παραλήψεσθαι τὴν πόλιν, μὴ τινος ἀντιβαίνοντος, ὑπερέβητο. οἱ δ' ἐν πόλει, πρὸς μὲν τὸ ῥήγμα τῷ τείχεϊ ἐθορυβήθησαν. ὡς εἶδον τὰς Πέρσας ὑπερδεμέειν τὴν εἰσοδὸν, αἰὲννοι νύκτα διατελέσαντες, πολυχειρίᾳ τὸν τόπον ὠχύρασαν

τεῖ;

τειχος ἐντὸς ἀνεγείραντες ἕτερον. ὅπερ ἔωθεν ὁ Σαπῶρης ἰδὼν, ἀμελείᾳ ὀκείᾳ τὸ αὐτύχημα ἐπεγράφετο. ἀλλ' ἐδ' ἔτιω τῆς πολιορκίας ἀφίστατο. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα κατὰ τῆς πόλεως ἐπινοησάμενος, καὶ πλείους τῶν ὀκείων ἀποβαλὼν (ὑπὲρ γὰρ τὰς ἑκατοσι χιλιάδας κινδυνεῦσαι λέγεται τῷ Περσικῷ στρατεύματος πολιορκουμένης Νισίβευς) μετ' αἰσχύνης ἀνεχώρησεν. ἤδη γὰρ καὶ Μασαγέται τῇ Περσίδι ἐπὶ ἤλθοσαν, καὶ αὐτῇ ἐλυμαίνοντο. Κωνσάντιος δὲ ὁ βασιλεὺς τὴν μὲν Νισίβιν κατωχύρωσε, καὶ τὰς πολίτας αὐτῆς ἀνεκτήσατο. αὐτὸς δὲ ἀνακωχῆς ἤδη τῇ ἐῷ γενομένης ἐκ τῶν Περσῶν, πρὸς τὰ ἐσπέρια ὤρμησε. καὶ οἱ ἀγγέλλεται Βετρανίων κοινοπραγίας τῷ Μαγνεντίῳ.

cap. 9.

Τῷ μέντοι Κωνσταντίῳ, μετὰ Μαγνεντίῳ ὄλεθρον, ἀναζευγνύντι ἀπὸ τῶν Ἑσπερίων, καὶ ἐπανίοντι πρὸς τὸ Βυζάντιον, ἐκ τῶν Περσῶν πρέσβεις περὶ τὸ Σίρμιον συνητηρήσασιν, ἐσαλμένοι παρὰ Σαπῶρα, ἀπαιτῶντος ἀποδοθῆναι Πέρσαις τὴν Μεσοποταμίαν καὶ Ἀρμενίαν, ἣν ἔτιω παύσαιντο Ῥωμαίοις μαχόμενοι. ταύτας γὰρ τὰς χάρας ἀνέκαθεν ἐκ προγόνων αὐτοῖς διαφέρειν. εἰ δ' ἐπείθοιτο, δηλαῦτος τῷ Ἀυτοκράτορι, ὑπὸ τῷ Ἀρεῖ δικαῆς ποιήσασθαι τὴν τῆς ὑποδέσεως ζήτησιν. Πρὸς ταῦτα ἀνταπέσειλεν αὐτῷ ὁ Κωνσάντιος, θαυμάζειν εἰ ἐπελάβετο, ὅτι Πέρσαι Μακεδόσιν ἐδάλευσαν, καὶ ὅτι Μακεδόνων Ῥωμαίοις ὑποταγέντων, καὶ οἱ ἐκείνοις δαλέουντες, ὑπήκοοι Ῥωμαίοις ἐγένοντο. Τέτοις ὁ Σαπῶρης παροξυνθεὶς, πρὸς πόλεμον ἀπεῖδε. καὶ αὖθις εἰς πολιορκίαν κατέστη Νισίβευς. Ὡς δ' ἐδὲν ἐπέβαινε κατ' αὐτῆς, ἀπέστη, καὶ τέρων ἀπεκειράτο. ὡς δὲ καίκεινων ἀπεκράδη, εἰς Ἀμιαν κατηντήκει, καὶ ταύτης ἐκράτησε.

Οὗτος ὁ πόλεμος, εἰς τὴν τῷ Ἰελλιανῷ ἀρχὴν ἐκτειόμενος, ὀλέθριος ἐγένετο τέτῳ τῷ Καίσαρι. ἈΦ' ἧ γὰρ εἰς τὴν ἀρχὴν παρῆλθε, πάντα χρόνον διέτριβεν ἐν τῇ Ἀλῃ κατὰ Περσῶν μαχόμενος. Ἀναμεμιγμένος δὲ ποτὲ ᾧ πλήθει, πλήττεται ξίφει παρ' αὐτὴν τῆς μάχης τὴν κμήν. καὶ ἐπιτεθεὶς ἀσπίδι, Φοράδην ἐπὶ τὴν σπηνὴν γεται, μέχρι ἴε νυκτὸς μέσης ἀρκέσας, ἀπέθανεν, ἐὼς ὁρῶ τὴν Περσῶν ἡγεμονίαν ἀπωλείας καταστήσας ἐσχάτῳ.

361
post Ch.

363
Zosimus
post Christ.
III. 29.

III. 31.

Μετὰ τὴν Ἰταλιανὴν τελευτὴν περὶ Φιλίας ὁμως ἐποιήεντο λόγους οἱ Πέρσαι, Σερήραν γε, καὶ ἄλλας τῶν ἐν δυνάμει παρ' αὐτοῖς ὄντων, ἐκπέμψαντες. Ἰοβιανὴν δὲ τὴν περὶ τῆς εἰρήνης προσδεξαμένην λόγους, στείλαντός γε Σαλτίσιον τὸν τῆς αὐλῆς ὑπαρχον, καὶ Ἀρινθαῖον σὺν τέττα, λόγων περὶ τέττα γενομένων αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους, ἔγνωσαν μὲν τριακοντάτεις σπονδαί· συνεδόκει δὲ, Ῥωμαῖς τῷ γε Βαβδίκηνων ἔθνος ἔκστηναι τοῖς Πέρσαις, ἔτι δὲ Καρδωκηνῶν καὶ Ῥημηνῶν καὶ Ζαληνῶν τε πρὸς τέτοις, καὶ ἐπὶ πᾶσι περὶ αὐτὰ Φρυγίων, ὄντων τὸν ἀριθμὸν πεντεκαίδεκα, μετὰ τῶν ὀκιητόρων, καὶ κτημάτων, καὶ ζῴων, καὶ πάσης ἀποσκευῆς. Νίσιβιν δὲ παραδῆναι δίχα τὴν ἐνοικιάντων· ἐδόκει γὰρ τέττας, ἔνθα ἂν δόξεις Ῥωμαῖς μετοικισθῆναι. προσαφείλοντο δὲ καὶ Ἀρμενίας τὸ πῶς μέρος οἱ Πέρσαι, βραχὺ γι ταύτης Ῥωμαίοις ἔχειν ἐνδόντες. ἐπὶ τέτοις αἱ σπονδαὶ γυγνουῖαι, καὶ γραμματίοις ἐκατέρωθεν ἐπισφραγιθεῖσαι, δεδώκασιν Ῥωμαίοις ἐνρυχωρίαν τῆς οὐκαδε ἐπανόδου, κατὰ μὴδὲν τὰ Περσῶν ἐκὰς Φθείρεσιν ὄρια, μήτε αὐτοῖς ὑπὸ Περσικῆς ἐπιβαλενομένοις ἐνέδρας.

cap. 32.

Μόνη ἔν ἡ Ἰταλιανὴ τῷ αυτοκράτορος τελευτῇ περὶ τῶν τῶν ἀπώλειαν ἤρκεσεν, ὥς ἄχρι τῶδε μὴδὲν ἐπὶ θῆναι τέτων τὴν Ῥωμαίων βασιλέας ἀναλαβεῖν, ἀλλὰ προσπολέσαι κατὰ βραχὺ τὰ πλείονα τῶν ἔθνων, μὲν αὐτόνομα γεγονότα, τὰ δὲ βαρβάρους ἐκδεδομένα, δὲ εἰς ἐρημίαν πολλὴν περισάντα.

cap. 33.

Τῆς δὲ πρὸς Πέρσας γενομένης εἰρήνης, ὃν διεξέσθμεν τρόπον, Ἰοβιανὸς ὁ βασιλεὺς μετὰ ἀδείας ἐπαύματι τῷ στρατοπέδῳ, καὶ πολλαῖς περιπεσὼν δυσχωρίαις τόποις ἀνδράσι, πολλὰς γε τῆς ἑρατιᾶς ἀποβαλὼν ἐν διὰ τῆς πολεμίας παρόδῳ, Μαυρίκιον μὲν, τῶν λοχαγῶν, τροφὴν ἐκ Νισίβιος ἀγαγεῖν ἐκέλευε τῷ στρατοῦ ἀπαντῆσαι δὲ μετὰ ταύτης, ὡς ἂν διός γε ἦ, πόρρωθεν κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν ἄλλας ἐξέπεμπε, τὴν Ἰταλιανὴν τελευτὴν καὶ τὴν ἀνάρρησιν τὴν οὐκίαν ἀπαγγελεῦντας. ἵς δὲ σὺν πολλῇ κακοπαθείᾳ τῇ Νισίβει πλησιάζας, εἶναι μὲν ἐκ ἧθελε τῇ πόλει, τοῖς πολεμίοις ἐκδεδοκαταλύσας δὲ ἐν τινὶ πρὸ τῆς ὑλῆς ὑπαίθρῳ, τῇ

ραία τεφάνες ἅμα καὶ ἱεσίας ἐδέχετο, πάντων ὅσαι κατὰ τὴν πόλιν ἦσαν, ἐκλιπαρῶντων μὴ προέδαι σφᾶς, μηδὲ εἰς κείραν καταστῆσαι βαρβάρων ἡθῶν, τοσαύτη ἐτῶν ἑκατοντάς, τοῖς Ῥωμαίων νόμοις ἐντετραμμένους. αἰσχροὺν δὲ καὶ ἄλλως εἶναι, Κωνσάντιον μὲν, τρεῖς Περσικὰς πολέμους ἀναδεξάμενον, καὶ ἐν πᾶσιν ἐλαττωθέντα, Νισιβίοις ἀντιλαβέδαι, καὶ πολιορκημένην αὐτὴν, καὶ εἰς ἔσχατον ἐλθεῖσαν κινδύνου, διὰ πάσης περισῶσαι σπεύδῃς· αὐτὸν δὲ, μηδεμίᾳς τοιαύτης ἐπικειμένης ἀνάγκης, ταῖς πολεμίοις τὴν πόλιν ἐκδέναι, καὶ δεῖξαι Ῥωμαίοις ἡμέραν, ἣν ἔπω τεθέωνται, περιῖδεῖν ἀναγκαζόμενοις πόλιν τοσαύτην καὶ χώραν πολεμίοις ἐκδοδομένην. ἐπεὶ δὲ τῶν ὁ βασιλεὺς ἀκῶν, τὰ συντεθειμένα προσέσχετο, Σαβίνος τῷ βασιλευτικῷ προσώπῳ καταλόγους, προσετίθει τοῖς παρὰ τῷ πλήθους εἰς ἱεσίαν προσενεχθεῖσιν, ὥς ἔτε δαπάνης εἰς τὴν πρὸς Πέρσας δεήσονται μάχην, ἔτε ἐπικερίας ἐπεισάκτω· δυνήσονται δὲ αὐτοὶ σώμασιν οἰκείοις καὶ δαπανήμασι, τὸν ἐπαχθισόμενον αὐτοῖς ἀποκρῆσθαι πόλεμον. κρατήσαντές γε, ἔσονται πάλιν ἐπὶ κήκοι Ῥωμαίοις, τὰ προσταττόμενα πληρῶντες ὃν τρόπον καὶ πρότερον. τῷ δὲ ἐπόντος, ἔδεν διὸν τε τῶν συντεθειμένων παραβαθῆναι, πολλάκις οἱ ἀπὸ τῆς πόλεως ἐδεήθησαν ἱκετεύοντες μὴ τερηθῆναι τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν τῷ προτειχίσματος. Ἐπεὶ δὲ ἦν ὅσον πλέον· ἔδεν, ἀναχωρήσαντος σὺν ὀργῇ τῷ βασιλεῶς, καὶ Περσῶν παραλαβεῖν κατὰ τὰς σπονδὰς ἐτελόντων τὰ τε ἔθνη καὶ τὰ Φερρίαι καὶ τὴν πόλιν, οἱ μὲν τῶν ἔθνων καὶ τῶν Φερρίων οἰκήτορες, εἰ μὴ λάττρα φυγεῖν ἠδυνήθησαν, ἐνέδοσαν τοῖς Πέρσαις πράττειν εἰς αὐτὰς, ὅ, τι βέλονται. Νισιβινοὶ δὲ, ἀνακωχῆς εἰς τὸ μεταστῆναι τυχόντες, οἱ μὲν πολλοὶ, καὶ σχεδὸν ἅπαντες, εἰς τὴν Ἀμίδα ἀπανάστησαν· ὀλίγοι δὲ ἐτέρας κατῴκησαν πόλεις. πάντα δὲ ἦν οἰμωγῆς καὶ θρήνων μεσὰ πόλεως ἐκάσσης ἐκκεῖδαι ταῖς Περσῶν ἐφόδοις, Νισίβιος δοθείσης αὐτοῖς, οἰομένων. Καρῆνοῖς δὲ τοσῶτον ἐγένετο πένθος τῆς Ἰελιανῆς τελευτῆς μηνυθείσης, ὥς τε τὸν ἀπαγγέλλαντα καταλεῦσαι, σωρόν γε λίθων μέγιστον ἐπ' αὐτῷ ἀνεγείραι. τοσαύτην ἰσχυσεν ἀνδρὸς ἐνός τελευτῇ τοῖς κοινοῖς πράγμασιν ἐμποῖσθαι μεταβολήν. Ἰοβινιανῆ δὲ σκα-

cap. 34.

δῃ

λεί παραδρένουν εἰώθασιν· ἢ θείας τινὸς ἐπικνοίας αὐτῶ
 γενομένης. διαθήκης γὰρ διαθεῖς γράμματα, διάδοχον
 μὲν τῆς ἡγεμονίας ἀνείπε τὸν παῖδα, ἐπίτροπον δὲ αὐτῷ
 κατεστήσατο Ἰσδιγέρδην τῶν Περσῶν βασιλέα. ὧ δὲ πολ-
 λὰ ἐν ταῖς διαθήκαις ἐπέσκηψε, Θεοδοσίῳ τὴν βασιλείαν
 θένει ἴε καὶ προνοίᾳ πάσῃ συνδιασώσασθαι. Ἀρκαῖδιος
 μὲν ᾧδε τὴν τε ἀρχὴν καὶ τὰ ὀκειῖα διοικησάμενος, ἐτε-
 λεύτησεν. Ἰσδιγέρδης δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ἐπεὶ τὸ
 γράμμα τῷτο ἀπενεχθὲν εἶδεν, ὦν καὶ πρότερον ἐπὶ τρύ-
 πε μεγαλοφροσύνη διαβοήτος, ἐς τὰ μάλιστα ἀρετὴν ἐπε-
 δεῖξατο θαύματός τε πολλῆ καὶ λόγῳ ἀξίαν. τὰς γὰρ
 Ἀρκαδίας ἐντολὰς ἐν ἀλογίᾳ ἀδεμιᾷ ποτησάμενος, εἰρήνην
 τε ἀφθόνῳ χρώμενος διαγέγωνεν ἐς Ῥωμαίους τὸν πᾶν-
 τα χρόνον, καὶ Θεοδοσίῳ τὴν ἀρχὴν διεσώσατο. αὐτίκα
 γὰρ πρὸς Ῥωμαίων τὴν βελὴν γράμματα ἔγραψεν, ἐπί-
 τροπὸς τε ἐν ἀπαρνεύμενος Θεοδοσίῳ βασιλεύει· εἶναι, καὶ
 πόλεμον ἐπανατεινόμενος, ἦν τις αὐτῷ ἐς ἐπιβελὴν ἐγ-
 χειροίη κατίσταθαι. Ἐπεὶ δὲ Θεοδόσιος μὲν ἀνὴρ ἴε
 ἐγεγόνει, καὶ ἡλικίας πόρῳ ἀφῖκτο· Ἰσδιγέρδης δὲ νο-
 σήσας ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνιστο· ἐπῆλθεν μὲν ἐς Ῥωμαίων
 τὴν γῆν Οὐαραράνης ὁ Περσῶν βασιλεὺς στρατῷ μεγάλῳ,
 ἔδρασε δὲ ἄδεν ἄχαρι· ἀλλ' ἀπρακτός ἐπανῆλθεν εἰς τὰ
 ὀκειῖα τρόπῳ σοφῷδε. Ἀνατόλιον τὸν τῆς ἑω στρατηγὸν
 Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς πρεσβευτὴν ἐς Πέρσας μόνον αὐ-
 τὸν ἐτύγχανε πέμψας. ὃς ἐπὶ ἀγχισιᾳ ἐγεγόνει τῷ Μή-
 δων στρατῷ ἀποθρῶσκει μὲν τῷ ἴππῳ μόνος, περὶ δὲ βα-
 δίζων, ἐπὶ Οὐαραράνην ἦει. καὶ αὐτὸν Οὐαραράνης
 ἰδὼν, τῶν παρόντων ἀνεκυνθάνετο, ὃς τις ποτε ὁ προ-
 σιῶν ἔρη· οἱ δὲ, τῶν Ῥωμαίων εἶναι στρατηγὸν, ἔφασαν.
 καταπλαγεῖς ἐν τῷ ὑπερβάλλοντι τῆς τιμῆς ὁ βασιλεὺς,
 ἔτω εἰσέφας τὸν ἵππον ὀπίσω ἀπήλαυνε. καὶ ὅτι ἅπας
 ὁ τῶν Περσῶν λεώς ἔειπετο. γενόμενος δὲ ἐν τῇ ὀκειᾷ
 γῇ, τὸν τε πρεσβευτὴν ζῆν Φιλοφροσύνη πολλῇ εἶδε,
 καὶ τὴν εἰρήνην ξυνεχώρησεν ἔτιω, ὥσπερ Ἀνατόλιος πρὸς
 αὐτῷ ἔχρηζεν· ἐφ' ᾧ μέντοι μηδέτεροι ἐν χωρίῳ ὀκειῷ
 ἐν γειτόνων ταῖς τῶν ἐτέρων ὁρίοις ὄντι ἐχώριμα νεώτε-
 ρόν τι ἐργάζονται. εἰ δὲ αὐτοῖς ἐξειργασμένα, ἐκάτεροι
 τὰ ὀκειῖα ὅπῃ ἐβάλλοντο ἔπρῃσαν.

Χρόνω

cap. 3.

Χρόνῳ δὲ ὑπερὶ Περσῶν, ὁ Περσῶν βασιλεὺς, πρὸς τὸ Ὀυννῶν τῶν Ἑφθαλιτῶν ἔθνος, ὥσπερ λευκὰς ὀνομάζουσι, πόλεμον περὶ γῆς ὁρίων διέφερε· λόγος δὲ ἔστιν ἐρατὸν ἀγείρας ἐπ' αὐτὰς ἦει. Ἑφθαλίται δὲ Ὀυννῶν μὲν ἔθνος εἰσὶ τε καὶ ὀνομάζονται· ἃ μὲν τοὶ ἀπαμύγνυνται ἢ ἐπιχωριάζουσιν Ὀυννῶν τισὶν, ὧν ἡμεῖς ἴμεν. ἐπεὶ ἐδὲ χώραν αὐτῶν ὅμορον ἔχουσιν, ἐδὲ πῃ αὐτῶν ἀγγίξαι ὄκηται. ἀλλὰ προσομαῖσι μὲν Πέρσαι, πρὸς βορρᾶν ἄνεμον, ἃ δὴ πόλις Γοργῶ ὄνομα πρὸς αὐταῖς περὶ ταῖς Περσῶν ἐσχατιαῖς ἐστίν· ἐνταῦθα δὲ περὶ γῆς ὁρίων διαμάχεσθαι πρὸς ἀλλήλους ἐνώθασιν. ἃ καὶ νομάδες εἰσὶν, ὥσπερ τὰ ἄλλα Ὀυννικὰ ἔθνη, ἀλλ' ἐπὶ χώρας ἀγαθῆς τινος ἐκ παλαιῶ ἱδρυνται. ταῦτά τοι εἰς τινὰ ἐσβολὴν πεποιήνται πᾶποτε ἐς Ῥωμαίων τὴν γῆν, ὅτι μὴ ζῦν τῷ Μηδῶν ἐρατῷ. μόνοι δὲ Ὀυννῶν ὄντα λευκαὶ τε τὰ σώματα, καὶ ἐκ ἀμορφῆς τὰς ὄψεις εἶναι, ἃ μὴν ἐδὲ τὴν δόξαν ὁμοιοτρόπον αὐτοῖς ἔχουσιν, ἐδὲ θηρίων βίον τινὰ ἢ περὶ ἐκείνοις ζῶσιν· ἀλλὰ καὶ πρὸς βασιλείας ἑνὸς ἀρχονται, καὶ πολιτείαν ἑννομον ἔχοντες, πρὸς ἀλλήλους τε καὶ τὰς πέλας ὁρθῶς καὶ δικαίως ἐμβαλῶσι Ῥωμαίων τε καὶ πάντων ἐδὲν τι ἦσσαν. ἃ μὲν τοὶ εὐδαίμονες αὐτοῖς φίλος ἐταιρίζονται, ἀρχὴν ἢ ἐκίσσιν, ἂν ἔτω τύχοι, ἢ τέτων πλείους· ὅτι περὶ αὐτῶν ζυμπῶται μὲν ἐσαεὶ γίνονται τῶν δὲ χρημάτων μετέχουσιν πάντων, κοινῆς τινος ἐξουσίας αὐτοῖς ἐς ταῦτα ἔστι. ἐπειδὴ δὲ τῷ αὐτῶς ἐταιρισμένῳ τελευτῇσιν ζυμπαίει, τέττες δὴ τὰς ἀνδρας ζῶντας ζῦν αὐτῷ ἐς τὸν τέφρῳ ἐσκομίζεσθαι νόμος. Ἐπὶ τέττες τὰς Ἑφθαλίτας τῷ Περσῶν πορευομένῳ ζυμπαρῆν πρεσβευτῆς, δὲ δὴ ἔτυχε πρὸς βασιλείῳς Ζήνωνος παρ' αὐτὸν ἐσαλμένος, Ἐυσέβιος ὄνομα. Ἑφθαλίται δὲ δόκησιν παρεχόμενοι τοῖς πολεμίοις, ὅτι ἐπὶ αὐτῶν καταβρώδηκότες τὴν ἐφοδον, ἐς Φυγὴν ἀγμύνηται, ἦσαν δρόμῳ ἐς χώρῳν τινὰ, ὅτι περὶ ὅρη ἀπὸ τῶν πάντα χόθεν ἐκίχεν, συχνοῖς τε καὶ ἀμφιλαφέσσιν ἐπὶ γαν καλυπτόμενα δένδρασι. ἐντὸς δὲ τῶν ὁρῶν προῖον ὡς πορρωτάτω, ὁδὸς μὲν τις ἐφαίνετο ἐν μέσῳ εὐρεῖ ἐπὶ πλείστον διήκισα. ἐξοδον δὲ τελευτῶσα ἐδαμῇ ἔρχετο· ἀλλ' ἐς αὐτὸν μάλισα τὸν κίχλον τῶν ὁρῶν ἔλγη. Πι

ρὸς

ροῦς μὲν οὖν, ὅλας πάντας ἀφροντισήσας, ἐπ' ἐννοῶν τε
ὡς ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ πορεύοιτο, ἀνεκισιέπτως ἐδίωκε. τῶν
δὲ Ὀυννων ὀλίγοι μὲν τινες ἐμπροσθεν ἔφευγον, οἱ δὲ
πλείστοι ἐν ταῖς δυσχωρίαις διαλαδόντες, κατὰ νότος ἐγέ-
νοντο τὰ τῶν πολεμίων στρατῷ. ἔπαυ τε αὐτοῖς ἐβάλλοντο
ἐνδοῦλοι εἶναι, ὅπως δὴ τῆς ἐνέδρας πόρῳ χωρήσαντες,
ἐντός τε τῶν ὁρῶν ἐκίπλειον γεγενημένοι, μήμετι ὀπίσω
ἀνασρέφειν οἱοί τε ὦσι. ἄνπερ οἱ Μῆδοι αἰδομένοι
ἤδη γὰρ καὶ τι τὰ κινύνας ὑπέφηνεν. αὐτοὶ μὲν δέει
τῷ ἐκ Περόξης τὰ παρόντα σφίσιν ἐν σιωπῇ εἶχον. Ἐν-
σέβιον δὲ πολλὰ ἔλιπαρην, παραίνεσιν ἐς τὸν βασιλέα
ποιήσασθαι μακρὰν ἀπολελειμμένον τῶν οἰκαδῶν κακῶν,
βαλέυσθαι μᾶλλον ἢ θρασύνεσθαι ἐκ ἐν δέοντι, καὶ διὰ
διασκοπεῖσθαι, ἣν τις ποτε μηχανὴ εἰς σωτηρίαν φέρεται ἔη.
ὁ δὲ Περόξης εἰς ὅψιν ἔλθων, τύχην μὲν τὴν παρῶσαν
ὡς ἦν αὐτῷ ἀτεκάλυψεν. ἀρξάμενός δὲ μυθοποιῶν, λέοντα
ποτε τραγῶν ἔφατόν ἐν τυχεῖν δεδεμένον τε καὶ μακρυμέ-
νον ἐπὶ χάριτι τινός ἐλαῖν ὕψηλῃ. ἐπὶ θοίνῃ δὲ αὐτῷ
τὸν λέοντα ἐφίεμενον, ὁρμήσας μὲν ὡς ἀρπάσσοντα, ἐμ-
πεσεῖν δὲ ἐς κατώρυχα βαθεῖαν μάλιστα, ὁδὸν ἑκκλωτερῇ
ἔχουσαν, ζεῖν δὲ καὶ εἰς πεπερασμένην διέξοδον γὰρ εἰ-
δαμῇ εἶχεν. ἦν δὴ οἱ τὰ πρῶτα κύριοι ἐξεπίτηδες τεχν-
ησάμενοι ὑπερθεῖν τῆς κατώρυχος τὸν τραγὸν τεθείκασιν
τῷ λέοντι ποδοσάβην ἐδόρατον. ταῦτα Περόξης ἀκούσας,
ἐς δόος ἦλθε, μήποτε Μῆδοι ἐπὶ τῷ πόνηρῳ τῷ σφετέ-
ρῳ τὴν διώξιν ἐπὶ τὰς πόλεμιας πεποιήνται. καὶ πρόσω-
μὲν ἐκέτι ἐχώρει. μένων δὲ αὐτῷ, τὰ παρόντα ἐν βα-
λῇ ἐποίητο. Ὀυννοι δὲ ἤδη ἐπόμενοι, ἐκ τῷ ἐμφανέας
τῷ χώρῃ, τὴν εἰσοδὸν ἐν φυλακῇ εἶχον, ὅπως μήμετι
οἱ πολέμιοι ὀπίσω ἀπελαύνειν οἱοί τε ὦσι. καὶ οἱ Πέρ-
σαι τότε δὴ λαμπρῶς αἰδέμενοι εἰ ἦσαν κακῇ, ἐν συμ-
φορᾷ ἐποίησαν τὰ παρόντα σφίσι, διαφένεσθαι τὸν κίν-
δυνον, ἐν ἐλπίδι ἐδεμῖν τὸ λοιπὸν ἔχοντες. ὁ δὲ τῶν
Ἐφθαλιτῶν βασιλεὺς πέμψας παρὰ Περόξην τῶν οἰε-
μένων τινας, πολλὰ μὲν αὐτῷ περὶ θράσους ἀλογίστως ἀνεί-
δισεν, ἀφ' οὗ δὲ αὐτὸν τε καὶ τῶν Περσῶν γένος κόσμῳ
ἐδενὶ διαφθεῖρειεν. ἐνδῶσειν δὲ καὶ ὡς τὴν σωτηρίαν
Ὀυννας αὐτοῖς ἐπηγγέλλετο, ἦγε αὐτὸν τε Περόξης προσ-
κυνεῖν

cap. 4.

κυνεῖν βέλοισι ἄτε δεσπότῃ γεγεννημένον, καὶ ὅπως τὰς
 σφίσι πατρίδας ἀμύνῃς τὰ πικρὰ δοίῃ, μήποτε Πέρσας ἐπὶ
 τὸ Ἐφθαλιτῶν ἔθνος κρατεύεσθαι. ταῦτα ἐπεὶ Περύ-
 ζης ἤκουσε, μάγων τοῖς παρῶσι κοινολογησάμενος, ἀνεκυν-
 θάνετο εἰ τὰ ἐπαγγελλόμενα πρὸς τῶν ἐκαστῶν ποιητέα
 εἴη; οἱ δὲ μάγοι ἀπεκρίναντο, τὰ μὲν ἀμφὶ τῷ ὄρει,
 ὅτι οἱ βελομένῳ εἶναι, αὐτὸν διοικῆσθαι· ἐς μὲν τοι τὸ
 ἕτερον, σοφία περιστρεφῆναι τὸν πολέμιον. εἶναι γὰρ ἀν-
 τοῖς νόμον, τὰς τῆ ἡλίου ἀνατολὰς προσκυνεῖν ἡμέραν ἐκά-
 στεν. δεῖξαι ἔν αὐτὸν τηρήσαντα ἐς τὸ ἀκριβές, τὸν και-
 ρὸν ξυγγαμέσθαι μὲν ἅμα ἡμέραν τῷ τῶν Ἐφθαλιτῶν ἀρ-
 χάντι. τετραμμένον δὲ πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον προσ-
 κυνεῖν ταύτῃ γὰρ ἂν ἐς τὸ ἔπειτα τῆς πράξεως τὴν ἀτι-
 μίαν φυγεῖν δύναίτο. Περύζης μὲν ἔν ἀμφὶ τε τῇ ἐν-
 ρήνῃ τὰ πικρὰ ἔδωκε, καὶ τὸν πολέμιον προσεκύνησε, κα-
 θάρτη τῶν Μάγων ἢ ὑποθήκῃ παρήγγελεν· ἀνραιφνεῖ δὲ
 τῷ Μήδων κρατὶ παντὶ, ἐπ' ὅπως ἀσμένως ἀνεχώρησε.
 Χρῶναι δὲ ἐ. πολλῷ ὑπερου ἀλαστίας τὰ ὁμασασμένα, τί-
 σασθαι Ὀυννας τῆς ἐκ αὐτὸν ὑβρεως ἡδέως πάντας ἔν
 αὐτίκα ἐκ πάσης γῆς Πέρσας τε καὶ ξυμμάχους ἀγείρας,
 ἐπὶ τὰς Ἐφθαλίτας ἦγε, τῶν παλῶν ἕνα μὲν Καβάδην
 ἀναμαζόμενον ἀπολιπὼν τῆνικαὐτα γὰρ ἡβηκῶς εὐτυχέ-
 τας δὲ λατὴς ἅπαντας ἐπαγόμενος τριάκοντα μάλιστα.
 Ἐφθαλῆται δὲ αὐτῶ τὴν ἐφθοδὸν γνόντες, ἀχθόμενοι τε
 δις ἐπὶ πρὸς τῶν πολεμίων ἠπάτηντο· τὸν βασιλέα ἐκάκι-
 ζον, ἄτε προέμενον Μήδαις τὰ πράγματα. καὶ ὅς αὐ-
 τῶν ξὺν γέλωτι ἐπυνθάνετο, τί ποτε ἄρα σφῶν προέ-
 μενος εἴη, πότερον τὴν γῆν, ἢ τὰ ὅπλα, ἢ ἄλλο τι τῶν
 πάντων χρημάτων; οἱ δὲ ὑπολαβόντες, ἐκ ἄλλο ἐδὲν,
 πλὴν γε δὴ ὅτι τὸν καιρὸν ἔφασαν, ἢ τὰλλα πάντα ἡρ-
 τῆσθαι ξυμβαίνει. οἱ μὲν ἔν τοις ἐπισθιν ὑπαντιάζειν
 πάσῃ προθυμίᾳ ἤξιον· ὁ δὲ αὐτὸς μὲν ἔνγε τῷ παρόντι
 ἐκάλυεν. ἔκω γὰρ σαφές τι ἀμφὶ τῇ ἐφθοῶν ἰσχυρίζε-
 το γεγενῆσθαι σφίσι, ἐπεὶ οἱ Πέρσαι ἔτι ἐν τῇ γῇ δι-
 κείᾳ τυγχάνουσιν ὄντες· μένων δὲ αὐτῶ ἐποίει τάδε. ἐν
 τῷ πεδίῳ, ἢ ἡμελλον Πέρσαι, ἐς τὰ Ἐφθαλιτῶν ἦθι
 ἐσβάλλειν, χώραν πολλὴν τινα ἐπὶ πλείστον ἀποτεμνῶν,
 τὰφρον εἰργάσατο βαθεῖαν τε καὶ ἔυρε, ἵκανῶς ἔχουσιν
 ὀλίγα

ὀλίγον τινα ἐν μέσῳ ἀκραίῳ τῇ χώρῃ ἀπολιμνίων ὅσον ἰσ-
πων ὁδῷ ἐπαρκεῖν δέκα· καλὰ μὲς τε τῇ τάφρῳ ὑπερθεῖν
ἐπιθεῖς, καὶ γῆν ἐπὶ τὰς καλὰς συναμνησάμενος, ταύ-
τῃ ἐπικολῆς ἐκρυψεν. "Ουννων τε τῷ ὁμίλῳ ἐπέτελλον
ἐπειδὴ ἐνθάδε ὀπίσω ἀπελαύνειν μέλλωσι, διὰ χώρας τῆς
χέρσεως ἐς ὀλίγας σφᾶς συναγαγόντας σχολαιτέρους ἰέναι,
Φυλασσομένους ὅπως μὴ ἐς τὰ ἐσκαμμένῳ ἐμπίπτουσιν· τὰς
δὲ ἄλλας ἄκρα σημεία τῆ βασιλείας ἀπεκρέμασεν, ἐς ἐς
τὸν ὄρκον Περόξης ὥμοσε πρότερον, ὡς δὴ ἀλογήσας ἐπὶ
"Ουννας ἐστράτευσεν. ἕως μὲν ἔν τῇ γῇ τῇ σφετέρᾳ
τὰς πολεμίας ἤκειεν εἶναι, ἡσυχῇ ἔμενεν· ἐπεὶ δὲ αὐτὰς
ἐς Γοργῷ πάλιν ἔμαθεν ἀφικέσθαι πρὸς τῶν κατασπόνων,
ἥπερ ἐν τοῖς ἐσχάτοις Περσῶν ὁρίοις τυγχάνει ἔσα, ἐν-
θένδε τε ἀπαλλαγέντας ὁδὸν ἐπὶ σφᾶς ἤδη ἰέναι αὐτὸς μὲν
τῷ πλείονι στρατῷ τῆς τάφρου ἐντὸς ἔμεινεν· ὀλίγους δὲ
πέμψας, ὁφθῆναι μὲν τοῖς ἐν τῷ πεδίῳ ἐκέλευσε μακρὰν
ἀποθεῖν· ὁφθέντας δὲ μόνον, εἴτα ἀνακράτος Φεύγειν
ὀπίσω, ἐν μνήμῃ τὰς αὐτῆς ἐντολὰς ἀμφὶ τῇ κατώρυχι
ἔχοντας, ἡνίκα δὲ αὐτῆς ἀγγίξαι ἰκνέοντο· οἱ δὲ κατὰ
ταῦτα ἐποίησαν, καὶ ἐπεὶ τῆς διώρυχὸς ἀγγιστάτω ἐγένον-
το· ἐς ὀλίγας σφᾶς ξυναγαγόντες, διέβησαν ἅπαντες, καὶ
τῷ ἄλλῳ στρατῷ ἀνεμίγνυντο· οἱ δὲ Πέρσαι ξυνιέναι τῆς
ἐπιβελῆς ὁδοῦ ἔχοντες, κατὰ κράτος ἐν πεδίῳ λίαν ὑπ-
τίῳ ἐδίωκον, θυμῷ πολλῷ ἐς τὰς πολεμίας ἐχόμενοι· ἐς
τε γὰρ τὴν τάφρον ἐμπεπτώκασιν ἅπαντες, ἐχ' οἱ πρῶτοι
μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅσοι ὀπίθεν ἔπουντο· ἄτε γὰρ τὴν δια-
ξιν ξὺν θυμῷ μεγάλῳ (καθ' ἅπερ ἐρρήθη) ποιέμενοι, ὡς
ἤμισα ἤθδοντο τῶ κακῷ, ὡς δὴ ξυντετύχηκε τοῖς ἐμπροθεν
ἰῶσιν· ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὰς ξὺν τοῖς ἱπποῖς τε καὶ δόρασιν
ἐμπεπτωκότες, ἐκείνους τε, ὡς τὸ ἐμπῶς, ἔκτειναν, καὶ
αὐτοὶ ἐδέν τι ἦσσαν ξυνδιεφθάρησαν· ἐν οἷς καὶ Περόξης
ἦν ξὺν παισὶ τοῖς αὐτῶ ἅπασιν. "Οὕτω μὲν Περόξης τε
διεφθάρη, καὶ ξύμπασα ἡ Περσῶν ἐστράτις· εἰ γὰρ τις
ἐν ἐμπεπτωκῶς ἐς τὴν διώρυχα ἐτύχεν, ὅδε ὑπὸ τῶν πο-
λεμίων ταῖς χερσὶ γέγονε· καὶ ἀπ' αὐτῶ νόμος τέθεται
Πέρσαις, μὴ ποτε σφᾶς ἐν γῇ πολέμῳ ἐλαύνοντας διώ-
ξιν ποιεῖσθαι τινα, ἣν καὶ κατὰ κράτος τὰς ἐναντίας σφί-
σι τραπῆναι ξυμβαλοῖ ὅσοι μὲν τοὶ Περόξη εἰ ξυνεστρέψαν-

ταῦτα ἐμβληθεὶς τύχη, ἐκ ἔτι νόμος σφίσι μνήμην αὐτῷ εἶναι, ἀλλὰ θάνατος τῷ ὀνομαστότι ἢ ζημία ἐστὶ.

cap. 6.

Κατειρχθέντα δὴ τὸν Καβάδην ἐδεράπευεν ἡ γυνή, εἰσῆσά τε παρ' αὐτὸν, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐσπομίζεσα, ἦν δὴ ὁ τῆς εἰρκτῆς ἀρχῶν πειρᾶν ἤρξατο, ἦν γὰρ τὴν ὄψιν ἐς τὰ μάλιστα εὐπρεπής· ὅπερ ἐπεὶ ὁ Καβάδης παρὰ τῆς γυναικὸς ἔμαθεν, ἐκέλευσεν ἐνδιδόναι αὐτὴν τῷ ἀνδρά-
πῳ, ὅ τι βάλοιτο χρῆσθαι. ἔτω δὴ τῇ γυναικὶ εἰς ἐν-
νὴν ξυνελθῶν ὁ τῆς Φερσίης ἀρχῶν, ἡράδῃ τε αὐτῆς ἔρω-
τα ἐξαίσιον δῖον, καὶ ἀπ' αὐτῆς ξυνεχῶρει περὶ τὸν ἄν-
δρα τὰς εἰσόδους ποιεῖσθαι, ὅπῃ ἂν αὐτῇ βελομένη ῥῃ,
καὶ αὐτῆς ἐνθένδε ἀπαλλάσσεσθαι, ἕδενός ἐμποδῶν ἰσάμε-
νε. ἦν δὴ τις τῶν ἐν Πέρσαις λογίμων, Σεόσης ὄνο-
μα, Καβάδῃ ἐς τὸ μάλιστα φίλος· ὃς ἀμφὶ τὸ Φερσίον
τῆτο διατριβὴν ἔειχε, καιροφυλακῶν εἰπως αὐτὸν ἐνδοθεὶν
ἐξελέσθαι δυνήσεται. διὰ δὲ τῆς γυναικὸς τῷ Καβάδῃ
ἐσήμανεν, ὥς ἵπποι τέ οἱ καὶ ἄνδρες ἐν παρασκευῇ τυγ-
χάνουσιν ὄντες τῆς Φερσίης ἐ μακρὰν ἀποθεῖν, δηλώσας τι
χωρίον αὐτῷ. καὶ ποτε, νυκτὸς ἐπιλαβέσης, ἀνέπεισε
τὴν γυναῖκα Καβάδης ἐδῆται μὲν αὐτῷ τὴν οἰκίαν δέ-
ναι, αὐτὴν δὲ τὰ αὐτῆς ἀμπεχομένην ἱμάτια ἐπὶ τῆς
εἰρκτῆς ἀντ' αὐτῆς καλῆσθαι, ὅπερ ἔτος ἐκάθητο. ἔτω
μὲν ἐν Καβάδης ἀπηλλάττετο τῆς δεσποτιῆς. κατιδόν-
τες δὲ αὐτὴν, οἷς ἡ Φυλακὴ αὐτὴ ἐπέκειτο, τὴν γυναῖ-
κα ὑπετόπαζον εἶναι, ταῦτά τοι ἕδε κωλύειν, ἕδε ἄλλως
αὐτῷ ἐνοχλεῖν ἐγνώσαν. ἅμα δὲ ἡμέρα τὴν γυναῖκα ἐς
τὸ δωματίον ἐν τοῖς τῆς ἀνδρὸς ἱματίοις ἰδόντες, καὶ μα-
κρὰν ἀπολελειμμένοι τῆς ἀληθείας, ὤοντο Καβάδην ἐνταῦ-
θα εἶναι. ἤτε δόκησις αὐτῇ ἐν ἡμέραις συχναῖς ἤμα-
ζεν, ἕως Καβάδης πόρῳ πε γῆς ἐγεγόνει. τὰ μὲν ἐν
ἀμφὶ τῇ γυναικὶ ξυνερχθέντα, ἐπεὶ ἐς Φῶς ἐπιβαλὴ
ἤλθε· καὶ ὅν τινα αὐτηντρόπον ἐκόμασαν· ἐς τὸ ἀριβὰς
ἐκ ἔχω εἰπεῖν. ἐ γὰρ ὁμολογεῖσι Πέρσαις ἀλλήλοισι, διδὼ
δὴ αὐτὰ λέγειν ἀφίημι. Καβάδης δὲ λαθὼν ἅπαντας
ξύν τῷ Σεόσῃ ὑπαντιάζειν ἕδα-
μῇ ἤθελον, ἀλλ' ἄλλος ἄλλῃ ἐς Φυγὴν ὤρμητο. ἐπεὶ
δὲ ὁ Καβάδης ἐν τῇ χώρᾳ ἐγένετο, ἐνθα ὁ Γασσαναά-
δης τὴν ἀρχὴν εἶχεν, εἶπε τῶν ἐπιτηδείων τισίν, ὥς
Χανα-

δαι, ἑς δὲ ἑς ἀλλήλους ξυντρέειν ὅτι μάλιστα σφίσι
 ἀμεινον εἶναι. διὸ δὲ Καβάδης ἐξ ἐδεμῆς ἄλλης αἰτίας
 ἔγνω ἐπὶ Ῥωμαίους στρατεύεσθαι. καὶ πρῶτον μὲν αὐτὰν-
 γελος Ἀρμενίων τῇ χώρᾳ ἐπῆλθε· καὶ αὐτὰ τὰ πολλὰ
 ἐξ ἐπιδρομῆς ληϊσάμενος, ἐς Ἀμιδαν πόλιν ἐν Μεσοποτα-
 μίᾳ κεκμένην ἐκ τῆ αἰφνιδίᾳ ἀφίκετο, ἧς δὲ χειμῶνος
 ὥρα ἐς πολιορκίαν καθίστατο. καὶ κατὰ κράτος ἡ πόλις
 ἦλω, ὁδοποιεῖν ἀπὸ τῆς πολιορκίας ἡμέρα. οἱ δὲ Ῥω-
 μαῖοι τὴν πόλιν ἀπέλαβον, δύο ἐνιαυτοῖς ὕστερον, ἢ πρὸς
 τῶν πολεμίων ἐάλω. Ὑστερον δὲ Πέρσαι τὴν πρὸς Ὀυν-
 νας πολέμῳ σφίσι μηχανομένους, ἐς σπονδὰς Ῥωμαίοις ξυ-
 νίσαι· ἅπερ αὐτοῖς ἐς ἑπτὰ ἔτη ἐγένοντο, Κέλερός τε τῇ
 Ῥωμῆϊ, καὶ Ἀσπερέδῃ τῇ Περσῇ αὐτὰς ποιησαμένους.
 ἐπ' οὗκ τε ἀναχωρήσαντες ἀμφοτέροι, ἡσυχῇ ἔμενον·
 ἔτω μὲν, ὥσπερ ἐρρήθη, ἀρξάμενος ὁ Ῥωμαίων τε καὶ
 Περσῶν πόλεμος ἐς τότε ἐτελέυατο. τὰ δὲ ἀμφὶ πύλας
 τὰς Κασπίας ξυνένεχθῆντα ἐρῶν ἐρχομαι.

cap. 9.

Τὸ Κιλικίων ὄρος, ὁ Ταῦρος, ἀμειβεῖται μὲν τὰ πρῶτα
 Καππαδοκίαν τε καὶ Ἀρμενίαν καὶ τῶν Περσαρμενίων τὴν
 γῆν. ἔτι μὲν τοὶ Ἀλβανὲς τε καὶ Ἰβήρας. καὶ ὅσα
 ἔλλα ἔθνη αὐτονομία τε καὶ Πέρσαις κατήνοα ἄκηνται
 αὐτῇ. ἐξικνεῖται γὰρ ἐς χώραν πολλήν, προϊόντι δὲ αἰ-
 ὶ τὸ ὄρος τῆτο ἐς μέγα τι χοῖμα· ἔυρεσ τε καὶ ὕψος διή-
 ρει. ὑπερβάντι δὲ τὰς Ἰβήρων ὄρας, ἀτραπὸς τίς ἐστὶν ἐν
 ἐνοχωρίᾳ πολλῇ, ἐπὶ σαδίας πεντήκοντα ἐξικνεμένη. αὐ-
 τῇ τε ἡ ἀτραπὸς ἐς ἀπόταμόν τινα καὶ ὅλως ἄβατον τε-
 λεύει χάρον. δίοδος γὰρ ἐδεμῆς τὸ λοιπὸν φαίνεται· πλὴν
 εἰ δὲ ὅτι ὥσπερ τινα χειροποίητον πυλίδα ἐνταῦθα ἡ Φύ-
 ρις ἐξεῦρεν, ἡ Κασπία ἐκ παλαιῶ ἐκλήθη. τὸ δὲ ἐνθέν-
 ε πεδία τέ ἐστιν ἱππῆλατα, καὶ ὑδάτων πολλῶν ἀτεκ-
 ῶς ἔμπλεα, καὶ χώρα πολλὴ ἱππόβοτός τε καὶ ἄλλως
 κτλ. εἰ δὲ τὰ Ὀυννων ἔθνη σχεδὸν τι ἅπαντα ἱδρυ-
 ναι ἄχρι ἐς τὴν Μαιώτιν διήκοντα λίμνην. ἔτοι ἦν μὲν
 ἴς πυλίδος, ἧς ἄρτι ἐμνήσθην, ἴωσιν ἐς τὰ Περσῶν καὶ
 Ῥωμαίων ἦθ. ἀκραιφνέσι τοῖς ἵπποις ἴασθαι καὶ περιό-
 ριν ἐδαμῇ χρώμενοι. ἐδὲ κρημνῶδεσιν ἐντυχόντες χω-
 ρις, ὅτι μὴ τοῖς πεντήκοντα σαδίοις ἐκείνοις, ὅπερ ἐς
 Ἰβερίας ὄρας, ὥσπερ ἐρρήθη, διήκωσιν. ἐπ' ἄλλας δὲ
 τινας

cap. 10.

σιλέως λαβῆσα, ἐπώνυμος αὐτῷ ἐγεγόνει. ἀλλ' Ἀναστάσιος τέρχει αὐτὴν ὀχυρατάτῳ περιβαλὼν, πράγματα Πέρσαις ἂν τι ἦσσαν ἢ διὰ τῆς ἐτέρας παρέσχετο· ἐπιτερχίσματα γὰρ αὐτῶν τῇ χώρῃ γέγονεν ἄμφω.

Ἀνασασίῃ δὲ ὀλίγῳ ὕπερον τελευτήσαντος, Ἰεσίνος cap. II.
τὴν βασιλείαν παρέλαβεν, ἀπεληλαμένων αὐτῆς τῶν Ἀνασασίῃ ξυγγενῶν ἀπάντων, καίπερ πολλῶν τε καὶ λίαν ἐπιφανῶν ὄντων. τότε δὴ μέριμνά τις Καβάδῃ ἐγένετο, μήτι Πέρσαις νεωτερίσωσιν ἐς τὸν αὐτῷ δίκον, ἐπειδὴν τάχιστα αὐτὸς τελευτήσῃ τὸν βίον· ἐπεὶ ἐδὲ ἀντιλογίας χωρὶς ἐς τῶν παίδων τίνα παραπέμψαι τὴν ἀρχὴν ἐμελλε. τῶν γὰρ οἱ παίδων τὸν πρεσβύτατον Καόσῃν τῆς μὲν ἡλικίας ἔνεκα ἐς τὴν βασιλείαν ὁ νόμος ἐκάλει· ἀλλὰ Καβάδην ἑδομὴ ἤρεσκεν. ἐβιάζετο δὲ τὴν τε Φύσιν καὶ τὰ νόμιμα ἢ τῷ πατρὸς γνώμῃ. Ζάμην δὲ, ὃς τὰ δευτερεῖα ἐφέρετο, τοῖν ὀφθαλμοῖν τὸν ἕτερον ἐκκεκομμένον, ἐκώλυεν ὁ νόμος· ἑτερόφθαλμον γὰρ, ἢ ἄλλῃ τινι λῶβῃ ἐχόμενον, ἢ θέμις Πέρσαις βασιλεῖα καθίστασθαι. Χοσρόην δὲ, ὃς αὐτῷ ἐκ τῆς Ἀσπασβέδης ἀδελφῆς ἐγεγόνει, ὑπερηγάπα μὲν ὁ πατήρ, ὁρᾷν δὲ Πέρσας, σχεδὸν τι ἐκπεῖν, ἔπαντας τεθηπότας τὴν Ζάμης ἀνδρείαν (ἣν γὰρ ἀγαθὸς γὰ πολέμια, καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν σέβων) ἔδεισε μὴ Χοσρόῃ ἐπανασάντες ἔργα ἀνήμεα ἐς τὸ γένος καὶ τὴν βασιλείαν ἐργάσωνται. ἔδοξεν ἔν αὐτῷ ἄριστον εἶναι τὸν γε πόλεμον καὶ τὰς τῷ πολέμῳ αἰτίας διαλύσαι Ῥωμαίοις, ἵφ' ᾧ Χοσρόης παῖς εἰσποιητὸς Ἰεσίνῳ βασιλεῖ γένοιτο· ἔγω γὰρ οἱ μόνος τὸ ἐχυρὸν ἐπὶ τῇ ἀρχῇ διασώσασθαι. διὸ καὶ πρέσβεις τε ὑπὲρ τῶν καὶ γράμματα ἐς Βυζάντιον Ἰεσίνῳ βασιλεῖ ἵει. ὁ μὲν Ἰεσίνος, καὶ Ἰεσινιανὸς βασιλέως ἀδελφιδῶς, ὃς δὴ αὐτῷ καὶ τὴν βασιλείαν ἐνδέχεται ἐπίδοξος ἦν, κατὰ τάχος ἐς τὴν πράξιν ἡπειγέσθην ἣν εἰσποίησιν ἐν γράμμασι θέσθαι, ἢ νόμος Ῥωμαίους· εἰ καὶ Πρόκλος ἐκάλυπεν, ὃς βασιλεῖ τότε παρήγορευε τὴν τῷ αλαβμένῳ κοιαίστως ἀρχὴν ἔχαν. ἀλλὰ γὰρ Καβάδης γράμματα πρὸς Ἰεσίνον βασιλέα πέμψας, ἀνδρας τε αὐτὸν στείλαι δοκίμους ἤτις, ἐφ' ᾧ τὴν εἰρήνην πρὸς αὐτὸν ἦσονται. καὶ γράμμετι τὸν τρόπον σημῆναι, καὶ ὃν ἂν αὐτῷ τὴν τῷ παιδὸς εἰσποίησιν θέσθαι βελομένῳ εἴη. καὶ

τότε δὴ Πράκλος ἔτι μᾶλλον ἢ πρότερον τὴν Περσῶν τει-
ραν διέβαλλε. καὶ μᾶλλον αὐτοῖς ἰσχυρίζετο, ὅπως δὴ
τὸ Ῥωμαίων κράτος σφίσιν αὐτοῖς ὡς ἀσφαλέςατα προ-
ποιήσωνται. καὶ γνώμην ἀπέφαινε τὴν μὲν εἰρήνην αὐτοῖς
αὐτίκα δὴ τάλα περαίνεσθαι, ἀνδρας τε τὰς πρώτας ἐκ
βασιλέως ἐπ' αὐτῇ σέλλεσθαι, ἕς δὴ δεήσει· πυρθανομέ-
νῳ τῷ Καβάδῃ, καθότι δεῖ τὴν εἰσποίησιν Χοσρόῃ γενέ-
σθαι, διακρήδην ἀποκρίνασθαι, ὅτι δὴ ὡς βαρβάρῳ προσή-
κει δηλονότι, ἢ γράμμασιν δι' βάρβαροι τὰς παῖδας ποίον-
ται, ἀλλ' ὅπλων σκευῇ. ἔτω τοίνυν τὰς πρέσβεις Ἰατί-
νος βασιλεὺς ἀπεπέμψατο, ἀνδρας τὰς Ῥωμαίων ἀρίστους
ἐψέσθαι σφίσιν ἐκ ἐκ μακρὰν ὑποσχόμενος, δι' τὰ τε ἀμ-
φι τῇ εἰρήνῃ καὶ τῷ Χοσρόῃ ὡς ἀριστα διοικήσονται· γράμ-
μασι δὲ Καβάδῃ κατὰ ταῦτα ἡμίψατο. σέλλονται τοί-
νυν ἐν μὲν Ῥωμαίων Ὑπάτιος Ἀναστασιος τῷ πρώτῳ βε-
βασιλευκίῳ ἀδελφιδῆς, πατρίμος, καὶ ἀρχὴν τῆς ἐκ
τὴν στρατηγίδα ἔχων, καὶ Ῥαφίνος ὁ Σιλβανῆ παῖς ἐν τε
πατρικίοις, ἀνὴρ δόκιμος, καὶ Καβάδῃ ἐκ πατέρων αὐτῶν
γνώριμος· ἐκ Περσῶν δὲ ἀνὴρ δυνατώτατος τε καὶ ἐξασίᾳ
πολλῇ χρώμενος, ὄνομα μὲν Σεόσης, Ἀδρασαδαρανσαλά-
νης τε τὸ ἀξίωμα, καὶ Μεβώδης τὴν Μαγίστρε ἔχων ὡς
χρὴν. δι' δὴ ἐς χῶρόν τινα ξυνιόντες, ὃς γῆν τῶν Ῥο-
μαίων τε καὶ Περσῶν διορίζει, ἀλλήλοις τε συγγενόμενοι,
ἔπρασσον, ὅπως τὰ τε διάφορα διαλύσῃσι, καὶ τὰ ἀμφι-
τῇ εἰρήνῃ εὖ διαθήσονται. ἦκε δὲ καὶ Χοσρόης ἐς ποτα-
μὸν Τίγριν, ὃς δὴ πόλεως Νισίβιδος διέχει δυοῖν ἡμέρας
ὁδῷ μάλιστα· ὅπως, ἐπειδὴν τὰ ἐς τὴν εἰρήνην ἐκατέρωθεν
δοκῇ ὡς ἀριστα ἔχειν, αὐτὸς ἐς Βυζάντιον σέλλοιτο. πολ-
λοὶ μὲν ἔν τε καὶ ἄλλοι λόγοι πρὸς ἀμφοτέρων ὑπὲρ τῶν
ἐν σφίσι διαφορῶν ἐλέγοντο· καὶ γῆν δὲ τὴν Κολχίδα,
ἣ νῦν Λαζική ἐπικαλεῖται, Σεόσης ἔλεγε Περσῶν κα-
τήσοον τὸ ἀνέκαθεν ἴσαν, βιαζόμενος λόγῳ εἰδέναι Ῥο-
μαίους ἔχειν. ταῦτα Ῥωμαῖοι ἀκούσαντες, δεινὰ ἐποίον-
το, ἐν καὶ Λαζική πρὸς Περσῶν ἀντιλέγοιτο. ἐπεὶ δὲ
καὶ τὴν εἰσποίησιν ἔφασκον δὴ γενέσθαι Χοσρόῃ ἔτως
ὥσπερ βαρβάρῳ προσήκει, ἐν ἀνεκτὰ Πέρσαις ἔδοξεν εἶ-
ναι. ἐκότεροι (διαλυθέντες, ἐπ' οὐκ ἀνεχώρησαν· καὶ
Χοσρόης ἀπραντος) πρὸς τὸν πατέρα ὡπίων ἦλθετο, περι-
δυνό

δυνάς τε ὦν τοῖς ξυμπεσῶσι, καὶ Ῥωμαίοις ἐυχόμενος
τῆς αὐτῶν ὕβρεως τίσασθαι.

Χρόνῳ δὲ ἔκ πολλῶ ὕπερον Ἰακίνος βασιλεῖα τὸν
ἀδελφιδὴν αὐτῷ Ἰακινιανὸν ξὺν αὐτῷ ἀνείπων ἐτελεύτησε,
καὶ ἀπ' αὐτῷ ἐς μόνον Ἰακινιανὸν ἡ βασιλεία ἦλθεν. ὁ-
τος Ἰακινιανὸς ἐκέλευε Βελισάριον δειμάσθαι Φράριον ἐν
χωρίῳ Μίνδονος, ὃ πρὸς αὐτοῖς ἐστὶ τοῖς Περσῶν ὁρίοις,
ἐν ἀριστερᾷ ἐς Νίσιβιν ἰόντι· ὁ μὲν ἐν σπαδῇ πολλῇ τὰ
βασιλεῖ δόξαντα ἐποίει ἐπιτελῆ· τό, τε οὐχὺράμα ἐς ὕψος
ἤδη πολυκυνδρακίᾳ τεχνητῶν ἤρετο. Πέσαι δὲ ἀπειπὸν
μὴ οἰκοδομήσασθαι περαιτέρω μηδέν· ἔκ λόγῳ μόνον, ἀλλὰ
καὶ τοῖς ἔργοις διακωλυταὶ ἀπειλῶντες ἐκ ἐς μακρὰν ἐσε-
θαι. ταῦτα ἐπεὶ βασιλεὺς ἤκουσεν (ἔκ γὰρ διὸς τε ἦν Βε-
λισάριος Πέρσας ἐνδένδε τῷ παρόντι στρατῷ ἀποκτενέσθαι)
ἑλλήν στρατιὰν ἐπήγγειλεν αὐτόσε ἰέναι, καὶ Κέτσην τε
καὶ Βάσσην, οἱ τῶν ἐν Λιβάνῳ στρατιωτῶν ἤρχον· τότε
ἔτω δὲ ἀδελφῷ μὲν ἐκ Θράκης ἦσθη, νέῃ δὲ ἀμφῷ καὶ
ξὺν τῷ ἀσφαλεῖ τοῖς πολεμίοις ἐς χεῖρας ἰόντε· ἐκεί-
τεροι μὲν ἐν ξυλληγέμεντοι ἐπὶ τὴν οἰκοδομίαν ἀδρόοι ἦσαν·
Πέρσαι μὲν αὐτὴν παντὶ θέλει διακωλύοντες, Ῥωμαῖοι
ἔκ τοῖς τεκταινομένοις ἐπαμυνσῶντες. μάχης δὲ καρτερᾶς
εγομένης, ἦσαν οὖν Ῥωμαῖοι. Φόνος δὲ αὐτῶν πολλὸς
ἔγονε· τινὰς δὲ καὶ ἐζώγησαν οἱ πολέμιοι ἐν τέτοις ἡ-
καὶ Κέτσης, ὅς δὴ οἱ Πέρσαι ἅπαντας εἰς τὰ ἀκρεῖα ἤδη
παγαγόντες, δῆσαντές τε, τὸν ἅπαντα χρόνον ἐν σπηλαίῳ
κδεῖρξαν· καὶ τῷ Φραρίῳ τὴν οἰκοδομίαν ἐδεύον· ἔτι ἀμν-
ιμένα, εἰς ἑδάφος καθεῖλον. ὕπερον δὲ βασιλεὺς Ἰακ-
ινός, στρατιὰν λόγῳ πολλῷ ἀξίαν ἀγείρας, στρατηγὸν τῆς
Βελισάριον κατήσθησε καὶ στρατεύειν ἐπὶ Πέρσας ἐκέλευ-
· Καὶ αὐτοὶ ἠττήθησαν μάχαις πλείοσιν, ὥς Βελισά-
ριος βασιλεῖ ἐς Βυζάντιον μετὰ πεμπτος ἦλθε, περιηγή-
τος ἦν εἶχεν ἀρχὴν, ἐφ' ᾧ ἐπὶ Βαυδύλας στρατεύσειεν.
ἵπτας δὲ, (Ἰακινιανῷ βασιλεῖ τέτο δαδογμένον) ὥς Φυ-
ξων τὴν ἐῶαν ἐνταῦθα ἦλθεν.

Ἐν τέτῳ δὲ ξυνέβη πονηρῶς τῷ Καβάδῃ νοσῆσαι τὸ
μα. καὶ Περσῶν ἔνα τὸν οἱ ἐν τοῖς μάλισα ἐπιτηδεύ-
ον καλέσας, Μεβόδην ὄνομα, ἐκοινολογεῖτο ἀμφὶ τῇ
Χοσρόῃ καὶ τῇ βασιλείᾳ· δαδέναι τε Πέρσας ἔφασκε

cap. 19.

cap. 21.

532
post Christ.
cap. 22.

cap. 23.

μή τι τῶν αὐτῶν βεβουλευμένων ἀλογήσειν ἐν σπαδῇ ἔξωσι.
ὁ δέ οἱ τῆς γνώμης τὴν δῆλωσιν ἐν γράμμασιν ἀπολιπεῖν
ἤξις, θαρσύντα ὡς εἰ μή ποτε αὐτὴν ὑπεριδεῖν τολμήσῃσι
Πέρσαι. Καβάδης μὲν ἔν ἄντικρυς διετίθετο βασιλεία
Χοσρόην Πέρσαις καθίστασαι. τὸ δὲ γράμμα ὁ Μερόδης
αὐτὸς ἔγραφεν, καὶ ὁ Καβάδης αὐτίκα ἐξ ἀνδράπων ἠφά-
νιστο. καὶ ἐπεὶ τὰ νόμιμα ἐπὶ τῇ τῷ βασιλείῳ ταφῇ ἐγε-
γόνει ὁ μὲν Καρόσης τῷ νόμῳ θαρσύν, ἐπεβάτευε τῆς τι-
μῆς. ὁ δὲ Μερόδης ἐκώλυε, Φάσκων εἰδόνα χρῆναι ἀν-
τόματον εἰς τὴν βασιλείαν ἰέναι, ἀλλὰ ψήφῳ Περσῶν
τῶν λογίων. καὶ ὅς ἐπέτρεπε ταῖς ἀρχαῖς τὴν περὶ
τῷ πράγματι γνώσιν, εἰδὲν ἐνθένδε ἔσεσθαι οἱ ἐναντία
ὑποτοπάζων. ἐπεὶ δὲ ἅπαντες οἱ Περσῶν λόγιοι εἰς ταῦτα
ἐγηγερμένοι ἐκάθηντο· τὸ μὲν γράμμα ὁ Μερόδης ἀναλε-
ξάμενος, τὴν Καβάδην ἀμφὶ τῷ Χοσρόῳ ἐδήλωε γνώμην·
ἀναμνησθέντες δὲ τῆς Καβάδης ἀρετῆς ἅπαντες, βασιλεία
Πέρσαις αὐτίκα Χοσρόην ἀνεῖπον. Χρόνῳ δὲ εἰ πολλῷ
ὑπερον Ῥαφῖνος καὶ Ἑρμογένης παρὰ Χοσρόην ἐξέλθον-
το, εἰς τε τὰς σπονδὰς αὐτίκα ἀλλήλοισι συνέβησαν, ἐφ'
ᾧ ἐκότεροι ἀποδώσασιν ὅσα δὴ ἀμφοτέροι χωρία ἐν τῇ
τε τῷ πολέμῳ ἀλλήλοισι ἀφείλοντο, καὶ μηκέτι στρατιᾶν
τις ἀρχὴ ἐν Δάρας εἶη τοῖς δὲ Ἰβηρσιν ἐδόδοκτο ἐν γνώ-
μῃ εἶναι ἢ μένειν αὐτὰ ἐν Βυζαντίῳ, ἢ εἰς σφῶν τὴν τι-
τρίδα ἐπανιέναι. ἦσαν δὲ πολλοὶ καὶ οἱ μένοντες καὶ οἱ
ἐπανιόντες εἰς τὰ πάτρια ἦδη. ἔτω τοίνυν τὴν τε ἀπ-
ραντον καλεσμένην εἰρήνην ἐσπέισαντο, ἔκτον ἤδη ἔτος τῇ
βασιλείᾳ Ἰετινιανῶν ἔχοντος. καὶ Ῥωμαῖοι μὲν τότε θη-
ράγγιον καὶ Βῶλον τὸ Φρέριον σὺν τοῖς χρήμασι Πέρσαις
ἔδωσαν· Πέρσαι δὲ Ῥωμαίοις τὰ Λαζικής Φρέρια. καὶ
Δάγαριν δὲ Ῥωμαίοις ἀπέδωσαν Πέρσαι, ἀντ' αὐτὰ ἑτερο-
πεποσμημένοι ἄνδρα ἐκ Ἀφανῆ. ἔτος ὁ Δάγαρις χρόνῳ
ὑπέρω πολλάκις Ὀυννας εἰς γῆν τῶν Ῥωμαίων ἐσβεβλή-
κοντας μέχθαις νικήσας, ἐξήλασεν. ἦν γὰρ διαφερόντι
ἀγαθὸς τὰ πολέμια. τὰς μὲν ἔν πρὸς ἀλλήλους σπονδὰς
τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ ἀμφοτέροι ἐκρατύνοντο. Ἐυδὺς
βασιλεὶ ἐκατέρῳ ἐπιβεβλήν γενέσθαι ζυγνέχθαι πρὸς τὴν
ἐπικύων. ὅν τινα μὲν τοι τρόπον αὐτίκα δηλώσω. Χι-
ρόης ὁ Καβάδης ἄτακτός τε ἦν τὴν διάνοιαν, καὶ νεκρὸς

ρῶν πραγμάτων ἄτοπος ἐραστὴς, διὸ δὴ αὐτὸς τε αἰεὶ ἑλ-
 πλεως ταραχῆς τε καὶ θορύβων ἐγένετο, καὶ τῶν ὁμοίων
 τοῖς ἄλλοις ἅπασιν αἰτιώτατος. ἀχθόμενοι ἔν αὐτῷ τῇ
 ἀρχῇ ὅσοι ἐν Πέρσαις δραστήριοι ἦσαν, ἕτερον σφίσι βα-
 σιλέα καταστήσασθαι ἐκ τῆς τῷ Καβάδα οὐκίας ἐν βαλῇ εἰ-
 χον. καὶ ἦν γὰρ αὐτοῖς πολὺς τις πόθος τῆς Ζάμης ἀρ-
 χῆς, ἣν δὴ ὁ νόμος, αἰτῆς τῆς τῷ Ὀφθαλμῷ λαβῆς, ἐκάλυε.
 λογισάμενοι ἡυρισκον σφίσι αὐτοῖς ἀμεινον εἶναι, Καβά-
 δην μὲν τὸν αὐτῷ παῖδα καὶ τῷ πάππῳ ὁμώνυμον ἐς τὴν
 ἀρχὴν καταστήσασθαι, Ζάμην δὲ, ἅτε τῷ παιδί ἐπίτροπον
 ὄντα, διοικεῖσθαι ὅπῃ βάλοιτο τὰ Περσῶν πράγματα, γε-
 νόμενοι τε κατὰ τὸν Ζάμην, τό τε βέλευμα ἐξήνεγκαν
 καὶ προθυμίᾳ πολλῇ ἐγκελευόμενοι, ἐς τὴν πράξιν ἐνῆ-
 γον. καὶ ἐπεὶ τὸν ἄνδρα ἡ βαλὴ ἤρεσκεν, ἐς καιρὸν τῷ
 Χοσρόῃ ἐπιδήσασθαι διενόουντο. ἔκπυσος δὲ ἡ βαλὴ μέχρι
 ἐς τὸν βασιλέα γεγεννημένη, τὰ πρᾶσσόμενα διεκώλυσε.
 Ζάμην τε γὰρ αὐτὸν ὁ Χοσρόης, καὶ τὰς αὐτῷ τε καὶ
 Ζάμῃ ἀδελφὰς ἅπαντας, ξὺν γόνῳ παντὶ ἄρσενι, ἔκτεινε.
 καὶ Περσῶν δουλίμων ὅσας τὰς ἐπ' αὐτῷ βεβηλευμένας, ἡ
 ἔρξαι ἡ μεταλαχεῖν τρόπῳ δὴ ὅτῳ τετύχηκεν.

Χρόνῳ δὲ ἡ πολλῷ ὕστερον ὁ Χοσρόης, μαθὼν ὡς Procopius
lib. II. c. 1.
 καὶ Ἰταλίαν Βελισάριος Ἰβητιανῷ βασιλεῖ προσποιεῖν ἤρ-
 ατο, ἐκέτι κατέχειν διὸς τε ἦν τὴν διάνοιαν· ἀλλὰ σιγή-
 νεις ἐπινοεῖν ἤθελεν, ὅπως δὴ λόγῳ τινι εὐκρετεῖ τὰς
 πονδὰς λύσειεν. ὑπὲρ αὖ κοινολογησάμενος Ἀλαμανδάρ-
 ην, ἐκέλευεν αὐτὸν ξυμπορίζεσθαι πολέμα αἰτίας. ὁ δὲ
 ἰδέσθῃ ἐπιμαλίστας ὅτι αὐτὸν περὶ γῆς ὀρίων βιάζοιτο,
 χεῖρας τε αὐτῷ ἐκσπόνδας ἤλθε, καὶ γῆν τὴν Ῥωμαί-
 ον ἐπὶ ταύτῃ τῇ σιγήναι καταθεῖν ἤρξατο. ἐφασκέ τε
 αὐτὸς ἡ λῶει τὰς Περσῶν τε καὶ Ῥωμαίων σπονδὰς.
 γὰρ αὐτὸν ἐς ταύτας ἐδέτεροι ἐσεγράψαντο. καὶ ἦν δὲ
 ὡς. ἡ γὰρ τις πώποτε Σαρακηνῶν λόγος ἐν σπονδαῖς
 ἔγανεν, ἅτε ξυνεχομένων τῶν Περσῶν τε καὶ Ῥωμαίων
 ὁμασιν. αὕτη δὲ ἡ χώρα, ἡ δὴ πρὸς ἐκατέρων τότε
 κρακηνῶν ἀντελέγετο, Στράτα μὲν κέκληται, Παλμύ-
 ρος δὲ πόλεως πρὸς νότον ἄνομον τέτραπται. δένδρον
 ἢ τι τῶν ἐν τοῖς λήϊοις ἀγαθῶν ὑδαμῇ Φέρεσα (ἡλιό-
 υσσος γὰρ ὑπερφυῶς ἐστὶ) προβάτων δὲ τισιν ἐκ παλαιῶν
 ἀνε-

ἀνειμένη νομαῖς. Ἀρέθας μὲν ἦν Ῥωμαίων ἰσχυρίζεσθαι τὸν χώρον, τῷ τε ὀνόματι τεκμηριούμενος, ἃ δὴ πρὸς πάντων ἀνωθεν ἔτυχε (γράτα γὰρ ἡ ἐςρωμένη ὁδὸς τῇ Λατίων καλεῖται Φωνῇ) καὶ μαρτυρίαις παλαιοτάτων ἀνδρῶν χρώμενος. Ἀλαμάνδαρος δὲ Φιλονεικεῖν μὲν ὑπὲρ τῆς ὀνομαστικῆς ἡμῖς ἐδοικαί· μισθὸς δὲ οἱ τῆς ἐνταῦθα νομῆς ἐκ παλαιῶν ἔφασκε τὰς τὰ πρόβατα κεντημένους διδόναι, διὸ δὴ βασιλεὺς Ἰσινιανὸς Στρατηγῷ τε πατριῷ ἀνδρὶ καὶ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν ἀρχόντι, ἄλλως δὲ ξυνετὶ καὶ εὐκατρίδι, ἔτι μέντοι καὶ Σῆμμω τῶν ἐν Παλαιστίνῃ στρατιωτῶν ἡγήσαμένῳ, τὴν τῶν ἀντιλεγομένων ἐπέτρεψε δαίταν. ὁ δὲ Σῆμμος Ἰσλιανὸν ἀδελφὸς ἦν, ὃς ὀλίγῳ ἔμπροσθεν ἐς Ἀσιόπας τε καὶ Ὀμηρίτας ἐπρέσβευσε. καὶ αὐτοῖν ἄτερος μὲν, Σῆμμος, μὴ χεῖναι Ῥωμαῖς καταπροΐεσθαι τὴν χώραν ἤξελε. Στρατῆγιος δὲ βασιλέως ἐδεῖτο, μὴ χώρας τινὸς ἕνεκα βραχείας τε καὶ ὥς ἡμῖς λόγος ἀξίας, ἀλλὰ ἀγόντα τε καὶ ἀκάρητα παντάπασιν ἔσσης, Πέρσαις πολεμῆσαι σιγήσεις τὰ πολέμῳ χαρίζεσθαι. βασιλεὺς μὲν Ἰσινιανὸς ταῦτα ἐν βελῇ ἐπαύειτο· καὶ χρόνος πολὺς ταύτῃ τῇ διαίτῃ ἐτρίβη. Χερσὸς δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς λελυῖσθαι πρὸς Ἰσινιανὸν τὴν σπονδὰς ἔφασκε, πολλὴν ἐπιβελὴν ἐς δίκον τὸν ἀντὶ ἐνδείξαμένον, οἷς δὴ ἐταιρίζεσθαι Ἀλαμάνδαρον ἐς σπονδαῖς ἐνεχείρησε. Σῆμμον γὰρ ἐναγχος ἐπὶ διαίτῃ δῆθεν τῷ λόγῳ, παρ' αὐτὸν ἦκοντα, ἐπαγγελίαις αὐτὸν περιελθεῖν μεγάλων χρημάτων, ἐφ' ᾧ προσχωρήσει Ῥωμαίοις, γράμματά τε προΐσχετο, ἃ δὴ πρὸς Ἀλαμάνδαρον ἐν σπονδαῖς ὑπὲρ τέτων Ἰσινιανὸς βασιλεὺς ἔγραψε καὶ πρὸς Οὐννων δὲ τινὰς ἰσχυρίζετο αὐτὸν ἐπιστολὰς πέμψαι, ἐγκλενομένην αὐτοῖς ἐσβαλεῖν τε ἐς τὴν Παρσῶν γῆν, καὶ τοῖς ἐκεῖνι χωρίοις ἐπὶ κλειστῷ λυμηνάσαι· ἦν δὴ οἱ τὰς Οὐννων αὐτὰς ἔφασκεν ἐγχειρίσαι εἰς τὴν ἐλθόντας, ταῦτα μὲν Χερσὸς ἐπαλῶν Ῥωμαίοις, τὴν σπονδὰς λύειν διανοεῖτο. εἰ μὲντοι ταῦτα λήγοντί οἱ αἰετίζεσθαι ξυνέβαινε, ἐκ ἔχῳ ἐπεῖν. Ἐν τέτῳ δὲ Οὐπτιγίς, ὁ τῶν Γότθων ἡγέμενος, ἤδη τῷ πολέμῳ πεκαπυμένος, πρὲς βεῖς δύο παρ' αὐτὸν ἐπεμψεν, ἀνακείσονται ἐπὶ Ῥωμαῖς στρατεύεσθαι, ἃ Γότθας μὲν τοι, ὅπως

cap. 2.

κατ

(Φέρειν γὰρ ἐπέτι αὐτὸν οἱοί τε ἦσαν) κτείνυστί τε ξυμ-
φρονήσαντες τὸν Ἀκάκιον, καὶ ἐς τὸ Φαραγγιον καταφέν-
γασι.

Διὸ δὴ Σίτταν ἐπ' αὐτὰς ἐκ Βυζαντίας βασιλεὺς ἐπεμ-
ψεν, καὶ τελευτήσαντος αὐτῆς Βάζην. ἡττάμενοι ἂν μί-
χαις, καὶ εἰς τινὰ ἐλπίδα ἐς Ῥωμαίους Ἀρμένιοι ξυμ-
βάσεως περὶ τὸ λοιπὸν ἔχοντες, εἰς βασιλέα τῷ πολέμῳ
περαίνειν οἱοί τε ὄντες, παρὰ τὸν Περσῶν βασιλέα ἤλ-
θον, αἰτήσαντες βοήθειαν. τὰς αὐτῶν λόγους ἐπεὶ Χοσ-
ρόης ἤκουσεν, ἤδη τε καὶ ξυγχαλέσας, εἰ τι ἐν Πέρσαις
καθαρὸν ἦν, ἐς πάντας ἐξήνεγκεν, ἃ, τι Οὐίττιγίς ἐγρα-
ψε, καὶ ὅσα οἱ Ἀρμένιοι εἶπον· ἀμφὶ τε τῷ πρακτέῳ
βελῆν ἐβόηκέν. ἐνθα δὲ ἐλέχθησαν μὲν γινώμαι πολλὰ
ἐκότερα Φέρεσθαι, τέλος δὲ πολεμητέα σφίσι, ἅμα ἤμ
ἀρχομένῳ, ἐπὶ Ῥωμαίους ἐδοξεν εἶναι. ἦν γὰρ τῷ ἔτει
μετόπωρον, τρίτον καὶ δέκατον ἔτος Ἰεσινιανῆς βασιλείας
τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν ἔχοντος. ὁ μὲν τοι Ῥωμαῖοι τῷ
το ὑπώπετον, εἰς δὲ δὴ Πέρσας λύσειν ποτὲ τὰς ἀπερίν-
τας καλυμένας σπονδὰς ἀνδᾶς ᾤοντο. καὶ περ Χοσρόην
ἀκράσαντες τῷ τε σφῶν αὐτῶν βασιλεῖ ἐγκαλεῖν δις ἐπ-
μέρησεν ἐν ταῖς τῷ ἤλικ δυσμαῖς· καὶ τὰ ἐγκλήματα
ἐπιφέρειν ταῦτα, ὧν ἄρτι ἐυνήθη.

cap. 4.

Ἦνλικα Χοσρόης πολεμῆσειντος Ἰεσινιανὸς βασιλεὺς
ἤθετο, παραίνεσιν τε ποιῆσαι τινα, καὶ τῆς ἐγχειρήσεως
αὐτὸν ἀπαγαγεῖν ἤθελεν. ἐτύγχανε δὲ τις ἐς Βυζάντιον
ἦκον ἐκ Δάρας πόλεως, Ἀναστάσιος ὄνομα, δοξάν ἐπεὶ ξυ-
νέσει ἔχων· ὃς καὶ τὴν ἐν Δάρας ἐναγχοῦ γενομένην τυ-
ραννίδα κατελείπει. τῶτον ἔν τὸν Ἀναστάσιον παρὰ Χοσ-
ρόην Ἰεσινιανὸς βασιλεὺς ἐπεμψε γράμματα γράφας. ταῦ-
τα ἐπεὶ ὁ Χοσρόης ἀπενεχθέντα ὶδεν, ἐν μὲν τῷ αὐτί-
κα ἐτέτι ἀπεκρίνατο, ἔτε τὸν Ἀναστάσιον ἀπέπέμψατο
ἀλλ' αὐτῷ μένειν ἠνάγκαζεν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν χειμῶν
ἤδη ὑπέληγε, τρίτον δὲ καὶ δέκατον ἔτος ἐτελεύτα Ἰεσι-
νιανῶ βασιλεῖ τὴν αὐτοκράτορα ἀρχὴν ἔχοντι, Χοσρόης ὁ
Καβάδα ἐς τὴν γῆν Ῥωμαίων, ἅμα ἤμ ἀρχομένῳ, στρατῷ
μεγάλῳ ἀσέβαλε, τὴν τε ἀπέραντον καλυμένην εἰρήνην
λαμπρῶς ἔλυεν. Ἐτύγχανε δὲ ὀλίγῳ ἐμπροσθεν βασιλεὺς
ἀρχὴν τῆς ἑω τὴν στρατήγηδα διελαύν δόξα· καὶ τὰ μὲν
ἄχρη

cap. 5.

cap. 6.

ζόμενοι. αὐτοὶ μὲν γὰρ ἔτε ἄλλας, ἔτε σίτον, ἔτε ἄλλο τι ἀγαθὸν ἔχουσι· δέμρεις δὲ καὶ βύρσας καὶ ἀνδράποδα παρεχόμενοι, τὰ σφίσιν ἐπιτήδεια ἐκομίζοντο. ἐπεὶ δὲ τὰ ἀμφὶ γαργένει τῷ Ἰβήρων βασιλεῖ γενέσθαι ξυνέπεσον στρατιῶται Ῥωμαίων ἐπιχωριάζειν Λαζοῖς ἡρξάντο, οἷς δὴ οἱ βάρβαροι ἔτοι ἤρχοντο, καὶ πάντων μάλιστα Πέτρου τῷ στρατηγῷ, ἐπηρεάζειν τοῖς ἐντυγχάνουσιν εὐπετῶς ἔχοντι. ὁ δὲ Πέτρος ἔτος ὥρμητο μὲν ἐξ Ἀρζανηνῆς, ἣ ἐκ τῶς Νυμφίε ποταμῆς ἐστὶ, Περσῶν κατήκοος ἐκ παλαιῆς. Ἰεστίνου δὲ βασιλέως, ἔτι καὶς ὢν, ἡνδραπόδισο, ἡ νῦνα Ἰεστίνος μετὰ τῆς Ἀμιδῆς ἄλωσιν, ξὺν τῷ Κέλερος στρατῷ, ἐσέβαλεν ἐς τὴν Περσῶν γῆν. Φιλανθροπία δὲ πολλῇ χρωμένους τῷ κατημένους ἐς αὐτὸν, ἐς γραμματιστὴν ἐφοίτησε. καὶ τὰ μὲν πρῶτα Ἰεστίνου γραμματεὺς γέγονεν· ἐπεὶ δὲ, Ἀναστασίῃ τετελευτημένος, Ἰεστίνος τὴν βασιλείαν παρέλαβε Ῥωμαίων· ὁ Πέτρος στρατηγὸς γενοὺς, ἐς τε Φιλοχρηματιῶν, ἔπερ τις ἄλλος, ἐξώκειλε, καὶ ἀβελτηρία πολλῇ ἐς ἅπαντας ἐχορήτο. Ὅτερον δὲ βασιλεὺς Ἰεστινιανός, ἄλλας τε ἐς Λαζικήν ἀρχοντας ἔπεμψε, καὶ Ἰωάννην, ὃν Τζιβόν ἐκάλεν· ἄνδρα ἐξ ἀφανῶν μὲν καὶ ἀδόξων ἐς ἀρχὴν γεγονότα, ἐς στρατηγίαν δὲ ἀναβεβηκότα κατ' ἄλλο ἔδεν, ἢ ὅτι ποιηρότατός τε ἦν ἀνθρώπων ἀπάντων, καὶ πόρος χρημάτων ἀδίων ἰσχυρώτατος ἐξεστρεῖ. ὃς δὴ ἅπαντα ἐσφηλέ τε καὶ συνετάραξε τὰ Ῥωμαίων καὶ Λαζῶν πράγματα. ἔτος καὶ βασιλεὺς Ἰεστινιανὸν τὴν λιν ἀνέπεισεν ἐπιθαλασσίαν, Πέτρου ὄνομα, ἐν Λαζοῖς δειμαδαί. ἐνταῦθά τε, ὥσπερ ἐν ἀκροπόλει κατῆμεν, ἦγέ τε καὶ ἔφερε τὰ Λαζῶν πράγματα. τὰς τε γὰρ ἄλλας, καὶ ὅσα ἄλλα φορτία Λαζοῖς ἀναγκασίᾳ ἐδόκει εἶναι, ἐκείνι φέρειν ἐς γῆν τὴν Κολχίδα τοῖς ἐμπόροις ἐξῆν, ἢ ἄλλο ἐνθένδε ἀνείδαι. ἀλλ' ἐν Πέτρᾳ ξυστῆσάμενος τὴν δὴ καλέμενον μονοπάλιον, αὐτὸς κάπηλός τε καὶ ξυμπεσῆς τῆς περὶ ταῦτα ἐργασίας ἐπιστάτης ἐγένετο· ἅπαντι ἀνέμενός τε καὶ ἀποδιδόμενος Κόλχοις, ἐχ' ἥπερ ἔδει, ἀλλ' ἥπερ ἐξῆν. ἅμα καὶ ἄλλως οἱ βάρβαροι ἤρχοντο ἐπιχωριάζοντι αὐτοῖς, ἐν ἐιωθὸς πρότερον τῷ Ῥωμαίων στρατῷ. ἃ δὴ ἐκείνι φέρειν διότι τε ὄντες, Πέρσαις τε καὶ Χοσρόῃ προσχωρεῖν ἐγνωσαν· πρέσβεις τε αὐτίκα τὰς τῶν

σα διαπραξομένους, κρύφα Ῥωμαίων, παρ' αὐτοὺς ἐπεμψαν. δις δὲ εἰρητὸ τὰ πρὸς Χοσρόην λαβόντι, ὅτι γε ἔποτε Λαζῆς ἀκοντας ἐκδώσει Ῥωμαίοις, ἔτω δὲ αὐτῶν ξὺν τῷ Περσῶν στρατῷ εἰς τὴν χώραν ἀπαγαγέσθαι. Χοσρόης δὲ ἀμύνειν τε Λαζοῖς ὠμολόγησε, καὶ τῶν πρέσβεων ἐπὶν θάνατο, εἰ οἱ στρατῷ μεγάλῳ εἰς γῆν τὴν Κολχίδα ἰέναι δυνατὰ εἴη; πολλῶν γὰρ ἀπαγγελλόντων ἔφασκεν ἀκηκοέναι, τὰ πρότερα δύσοδον ἐπιεικῶς καὶ ἀνδρὶ ἐυζώνῳ τὴν χώραν εἶναι. κρημνώδῃ δὲ ὑπερφυῶς ἔσαν, καὶ δένδροις συγχρεῖς τε καὶ ἀμφιλαβέσιν ἐπὶ μακρότατον ξυνεχρμένῃ· οἱ δὲ οἱ ἰσχυρίζοντο παντὶ τῶν Περσῶν στρατῷ τὴν ἐπειρήν ὁδὸν εὐπετὴ ἐσεῖναι, τέμνεσθαι μὲν τὰ δένδρα, εἰς δὲ τῶν κρημνῶν τὰς δυσχωρίας αὐτὰ ἐμβαλλομένοις. καὶ αὐτοὶ ὠμολόγουν τῆς τε ὁδῆς ἡγεμόνες, καὶ τῆς ἔργου τῆς Πέρσας ἔσεσθαι πρόποντοι. ταύτῃ ὁ Χοσρόης ἐπληρόμενος τῇ ὑποθήκῃ, στρατιάν τε πολλὴν ἤγειρε, καὶ τὰ εἰς τὴν ἔφοδον ἐξηρτύετο. ἐδὲ τὸ βάλειμα εἰς Πέρσας ἐξεκινῶν, πλήρῳ γε δὴ δις τὰ ἀπόρρητα κοινολογεῖσθαι μόνους εἰώθη. καὶ τοῖς πρέσβεσιν ἐπαγγεῖλας, ὅπως τὰ πρασσόμενα μηδὲν φράσωσιν, εἰς Ἰβηρίαν τῷ λόγῳ ἐτέλλετο, ὡς τὰ τῆδε κατασησόμενος πράγματα· ἔθνος γὰρ Ὀυννικὸν ἀνταῦτά πη ἐπισκῆψαι τῇ Περσῶν ἀρχῇ ἐπεφῆμιζεν. Ἐν τῷ δὲ γενόμενος Βελισάριος ἐν Μεσποταμίᾳ πανταχόθεν τὸν στρατὸν ἤγειρε, καὶ τινὰς εἰς τὰ Περσῶν ἥδη ἐπὶ κατασκοπῇ ἐπεμπεν. αὐτοὺς δὲ τοῖς πολεμίοις ἐνταῦθα ὑπαντιάζουσι βυλόμενος, ἦν τινα ἐσβολὴν εἰς Ῥωμαίων τὴν γῆν αὐτοῖς ποιήσωνται, διεῖπεν τε αὐτοῖς καὶ διεκόςμει τὰς στρατιώτας, γυμνὰς τε καὶ ἀνάπλες ἐπὶ πλείστου ὄντας, καὶ καταρρώδηνότας τὸ Περσῶν ὄνομα. οἱ μὲν ἔν' ἀτάσκαποι ἐπανήκοντες, ἡδεμίαν τῶν πολεμίων ἰσχυρίζοντο ἐν τῷ παρόντι ἐσβολὴν ἔσεσθαι· πολέμῳ γὰρ Ὀυννικῷ ἀσχυρίαν Χοσρόην ἐτέρωθι εἶναι. Βελισάριος δὲ ταῦτα ἀκέσας, παντὶ τῷ στρατῷ ἐσβάλλειν τῶν πολεμίων τῇ γῇ ἤθελε. καὶ οἱ Ἀρέδας τε ξὺν πολλῷ στρατῷ Σαρακηνῶν ἦλθε· καὶ βασιλεὺς, γράμματα γράψας, ἐσβάλλειν κατὰ τάχος εἰς τὴν πολεμίαν γῆν ἐπέτελλε. Βελισάριος μὲν ἔν' αὐτὴν ἐσβολὴν σπεύδῃ πολλῇ ἐξηρτύετο.

Χοσρόης δὲ καὶ ὁ Μήρων στρατὸς, ἐπειδὴ τὴν Ἰβηρίαν

cap. 16.

cap. 17.

ρίαν

ἔπεμψεν. οἱ, ἐπεὶ παρ' αὐτὸν ἤκουτο, πολλὰ τῆς ἀνα-
χωρήσεως ἐπαινέσαντες, πρέσβεις εἰς αὐτὸν ἤξειν παρα-
βασιλέως αὐτίκα δὴ μάλα ὑπέσχοντο, οἱ δὲ τὰ ἀμφὶ τῆς
εἰρήνης ξυνκείμενα πρότερον, ἔργῳ ἐπιτελῇ πρὸς αὐτὸν θή-
σονται. ἤξειν δὲ διὰ Ῥωμαίων, ἃ τε φίλων αὐτῷ, τὰ

πορεῖ.

ἐς Ἰταλίαν εὐθὺς σαλήσεται, πονήρων ἤδη παντάπασι
τῶν ἐπείνῃ πραγμάτων Ῥωμαίοις ὄντων.

cap. 26.

Χρόνῳ δὲ ἔκ πολλῶ ὕπερον Χοσρόης ὁ Καβάδης τὸ
τέταρτον ἐς γῆν τὴν Ῥωμαίων ἐπέβαλλεν, ἐπὶ τὴν Με-
σοποταμίαν τὸ κράτευμα ἄγων. αὕτη δὲ ἡ ἐσβολὴ τῷ
Χοσρόῃ τῷ τῷ ἔκ πρὸς Ἰεσινιανὸν τὸν βασιλέα Ῥωμαίων
πεπορήται ἔκ μὴν ἐδὲ ἐπ' ἄλλων ἀνδράπων ἐδόξα, ὅτι μὴ
ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅνπερ Χριστιανοὶ σέβονται μόνον. ἐπεὶ γὰρ
ἐν τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ, Ἐδέσης ἀποτυχῶν, ἀνεχώρη-
σεν· πολλή τις ἐγεγόνει αὐτῷ τε καὶ μάγοις, ὅτε τῇ
τῇ τῶν Χριστιανῶν Θεῷ ἡσσημένοις, κατήφεια. ἦν δὲ
παρηγορῶν ὁ Χοσρόης ἐν τοῖς βασιλείοις, Ἐδεσσηνὰς μὲν
ἀνδραποδιεῖν ἠπέσπλησεν ἅπαντας ἐς τὰ Περσῶν ἤδη, τὴν
δὲ πόλιν μηλόβοτον καταστήσασθαι. παντὶ γὰρ τῷ ἐπὶ
ἄγχα Ἐδέσης γενόμενος, κέλευει ἄνευ διατριβῆς χρόνῳ
ἐπιτεσεῖν τῇ πόλει. Ῥωμαίων δὲ στρατιωτῶν τε καὶ τῶν
ἀπὸ τῆς δόξης ἐπεξελθόντων τοῖς πολεμίοις, ἡ μὲν μάχη
ἐκ χειρὸς γέγονεν, ἐν ᾗ ἐκότεροι τὸ πλεόν ἔχρην ἀνέμειναι,
διελύθησαν. καὶ Ῥωμαῖοι μὲν ἐντὸς τῆς περιβόλης ἐγένε-
το. οἱ δὲ βάρβαροι ἀπὸ σαδίων τῆς πόλεως ἐπὶ τὰ διεσπ-
νημένοι, ἐσρατοπεδέυσαντο ἅπαντες. Τότε ὁ Χοσρόης,
τέ τινα ὄψιν ὄνειρα εἶδεν, ἡ τις αὐτῷ ἐννοια γέγονεν,
ὡς ὡς ἐγχειρήσας, ἦν μὴ δυνατὸς εἶη Ἐδέσαν ἐξελεῖν.
πολλὴν οἱ αἰσχύνην τινα περιβαλέσθαι ζυμβήσεται. αὐ-
τὸν πολλῶν χρημάτων ὑποδόξαι τὴν πόλιν Ἐδεσσηνοῖς τῶν
ἀναχώρησιν ἐγγυ. τῇ γὰρ ἐπιγινομένη ἡμέρᾳ Παῦλος ἐν
μηνεὺς παρὰ τὸ τεῖχος ἦσαν, ἔφασκε Ῥωμαῖους χρεῖ-
παρὰ Χοσρόην σαλῆναι τῶν δοκίμων τινάς. οἱ δὲ κα-
τάχος τέσσαρας ἀπολεξάμενοι τῶν ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἐκ
Φανῶν ἐπεμψαν. οἷς δὲ ἐς τὸ Μήδων ἀφικομένοις ἐκ
τόπεδον ἐντυχῶν γνώμῃ βασιλέως ὁ Ζαβεργάνης, ἀπέμ-
τε πολλαῖς δειδιξάμενος, ἀνεκυνδάνειο αὐτῶν, ὅπότε
σφίσιν αἰρετάτερα τυγχάνει ὄντα, πότερον τὰ ἐς τὴν
ρήνην, ἢ τὰ ἐς τὸν πόλεμον ἄγουσας; τῶν δὲ τὴν ἐκ
τὴν ὀλέσθαι ἂν πρὸ τῶν κινδύνων ὁμολογῶντων· ἔκκεν, ἐ-
ὁ Ζαβεργάνης, ἀνείδαι ὑμᾶς ταύτην ἀνάγκη χρημα-
πολλῶν. οἱ δὲ πρέσβεις ἔφασαν τοσαῦτα δώσειν, ὅ-
παρέσχοιτο πρότερον, ἥνικα τὴν Ἀντιόχειαν ἐξελεῖν

ἀν-

αὐτὰς ἦλθε. καὶ ὁ Ζαβεργάνης αὐτὰς ξὺν γέλωτι ἀπε-
πέμφατο, ἐφ' ᾧ ἐνδελεχέστατα βαλευσάμενοι ἀμφὶ τῇ
ῥωτηρίᾳ ἔτω δὴ αὐτοὺς παρ' αὐτὰς ἔλθωσιν. ὀλίγω τε
ἵερον μεταπεμφάμενος αὐτὰς ὁ Χοσρόης, ἐπειδὴ παρ' αὐ-
τὸν ἦγοντο, κατέλεξε μὲν ὅσα τε πρότερον, καὶ ὅντινα
ἐρόπον ἐξηνδραπόδισε Ῥωμαίων χωρία. ἠπέλιψε δὲ τὰ
λεϊνότερα Ἑδεσηνοῖς πρὸς Περσῶν ἔσεσθαι, εἰ μὴ πάντα
ἰφίσι τὰ χρήματα δοῖεν, ὅσα τὰ περιβόλα ἐντὸς ἔχουσιν.
ἔτω γὰρ ἐνθένδε μόνως ἀπαλλαγῆσθαι τὸν στρατὸν ἔφασ-
κε. ταῦτα οἱ πρέσβεις ἀκέσαντες, ὡμολόγηεν μὲν παρὰ
Χοσρόη τὴν εἰρήνην ἀνήσεσθαι, ἣν γε σφίσι μὴ ἀδύνατον
παγγεῖλαι· τὰ δὲ κινδύνα τὸ πέρας ἔδενι τῶν πάντων
ἔφασαν πρὸ τῆς ἀγωνίας ἐνδὸν εἶναι πόλεμον γὰρ τοῖς
αὐτὸν διαφέρουσιν ἐπὶ τοῖς ὁμολογημένοις ἢ μὴ ποτε εἶναι.
τότε μὲν ἔν ξὺν ὀργῇ ὁ Χοσρόης τὰς πρέσβεις ἐκέλευεν,
ἵτι τάχιστα ἀπαλλαγῆσθαι. Ἀπὸ τήνδε τῶ χρόνου ἐπο-
λιόρκει μὲν παντὶ θέκει· τῆς δὲ πολιορκίας μὴ προχωρή-
σης, ἀλλὰ μᾶλλον βλαπτομένων τῶν Περσῶν, τότε Παῦ-
λος ὁ Περσῶν ἐρμηνεύς παρὰ τὸ τεῖχος ἦκων Μαρτίων
ἠκέλει, ἐφ' ᾧ τὰ ἐς τὴν ξύμβασιν διοικήσεται. ἔτω τε
Μαρτίνος τοῖς Περσῶν ἄρχουσιν ἐς λόγους ἐλθόντος ξυνέβη-
σαν· καὶ πέντε κεντηνάρια πρὸς τῶν Ἑδεσηνῶν ὁ Χοσ-
ρόης λαβὼν, ἐν γράμμασιν αὐτοῖς τὴν ὁμολογίαν ἀπέλιπε
ἢ μηδὲν Ῥωμαίοις περαιτέρω λυμῆνασθαι. τότε χαρα-
ιώματα πάντα ἐμπρήσας, ἐπ' οὐκ ἀνεχώρησε παντὶ τῷ
ρατῷ.

cap. 26.

Ἐπὶ τὸν χρόνον τῶτον Ῥωμαίων τετελευτήμασι στρα-
τηγοὶ δύο, Ἰάσος τε ὁ βασιλέως ἀνεψιός, καὶ Περάνιος
[βηρ]. Ἰάσος μὲν νόσω διαφθαρεῖς. Περάνιῳ δὲ συνέβη
ν κυνηγεσίῳ τῷ ἵππῃ ἐπιπεπτικῷ διαβραγῆναι. διὸ δὴ
ἔντ' αὐτῶν βασιλεὺς ἐτέρους κατασησάμενος, ἐπεμψε, Μάρ-
κελλον τε τὸν ἀδελφιδὸν τὸν αὐτῷ ἄρτι γενεῖσθοντα, καὶ
Κωνσταντιανόν, ὃς δι' ὀλίγω πρότερον ἅμα Σεργίῳ παρὰ
Χοσρόην πρεσβέων ἐστάλη. ἔπειτα δὲ Ἰακινθιανὸς βασιλεὺς
πρέσβεις παρὰ Χοσρόην ἐπὶ τῇ συμβάσει Κωνσταντιανόν τε
καὶ Σέργιον ἐπεμψεν. οἱ δὲ αὐτὸν καταλαμβάνουσιν ἐν
Ἀσσερίοις, ἔδῃ πόλισματα δύο, Σελεύκειά τε καὶ Κτη-
νῶν ἐστὶ, Μακεδόνων αὐτὰ δειμαμένων, οἱ μετὰ τὸν

cap. 28.

παντα, ὧν ἤδη ἐτύγγανον κατὰ τὴν Λαζῶν πολέμῳ Θε-
 μῶ ἐπειλημμένοι, εἴτε πολισμάτ' αὖτε, εἴτε Φρέρια εἶεν,
 ἡσυχίαν δὲ ἄγειν ἐφ' ἑαυτῶν, καὶ ἦκιστα κατ' ἀλλήλων
 παρατάττεσθαι, ἕως ἐς ἑτερόν τι μείζον καὶ τελεώτερον
 τὸ ἐκατέρωθεν ἄρχον συμβαίη. ὁ μὲν ἔν Ζίχ ἔτω τὰ
 τῆς πρεσβείας διαπραξάμενος, ἀπενόσησεν ἐς τὰ οἰκεία.
 ἔσταν δὲ τοῖς στρατηγοῖς ἀπηγγελημένων, ἔμενον αἱ δυνά-
 μεις ἐπὶ χρόνον συχνὸν πάμπαν ἀπόλεμοι, καὶ τὸ πρότε-
 ρον αὐτομάτως γιγνόμενου, τότε δὴ ἔν ὑπὸ ξυνθήκαις
 ἰβευαῖστο.

Τοιαύτῃ ἐποίησε Χοσρόης, ἐς οὗτω καὶ τεσσαράκοντα
 ναυτὰς τῆ κράτης ἐχόμενος. καὶ γέγονεν ὁποῖος ἔπω
 γρότερον ἄλλος τῶν παρὰ Πέρσας βεβασιλευόντων ἀναδέ-
 λεικται, εἶγε τῷ παντὶ ἐκείνῳ συγκρίνοιτο, ἀδὲ ἐι Κῦ-
 ρον εἴποι τις ἂν τὸν Καμβύση, ἀδὲ Δαρεῖον Ὑδάσπεω,
 ἰδὲ μὴν Ξέρξην ἐπεῖνον τὸν ἱππῆλατον μὲν δεικνύντα τὴν
 θάλατταν, ἐν δὲ τοῖς ὄρεσι ναυτιλλόμενον· πλὴν ἀλλὰ
 οἷός τις γε ὦν, ἀκλεῆς γε αὐτῷ ἢ τῷ βίῃ καταστροφῇ γέ-
 ρονε, καὶ οὐκ ἔρα, καὶ τῶν φθασάντων ἀλλοτριωτάτη.
 ἐτύγγανε μὲν γὰρ ἐν τῷ τότε ἀμφὶ τὰ Καρδῆχια ὄρη,
 ὧς κώμην Θαμανῶν διὰ τὴν τῆ θέρους ὥραν καὶ τὴν τῶν
 ὄρων ἐνκρασίαν μεταβάς τε καὶ διατρώμενος. Μαυρίκιος
 ὁ Παῦλος ὑπὸ Τιβερίῃ Κωνσταντίνῃ τῷ Ῥωμαίων βασι-
 λέως ἄρχειν τῶν κατὰ τὴν ἑὸν πραγμάτων προστεταγμένος,
 ἰσέβαλεν ἀδρόον ἐς τὴν Ἀραξίανην χωράν, πρόσοικον
 ἴσαν τῇ τῆς χώρας περιοικίδι καὶ ἀγχιτέρμονα· καὶ δῆτα
 κ' ἀνέει δῆλιαν ἅπασαν ἀφειδῶς καὶ ληϊζόμενος. περαιω-
 νείας δὲ τὰ ρεῖθρα τῆ Ζίρμα ποταμῆς, ἀνὰ τὰ πρόσω ἔτι
 χώρει, καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἐλεηλάτει καὶ ἐνεπίμπρα. ἔτω
 ἐ αὐτῷ ἄρδην ἅπαντα κατασρεφόμενος καὶ ξυγκυκῶντος,

Χοσρόης (ὁ πόρρω γὰρ ἦν, ἀλλ' ὅσον ἀρθεῖσαν ἤδη Θεᾶ-
 ται τὴν Φλόγα) ἐκ ἤνεγκε τὴν ὄψιν τῆς πολέμης πυρὸς,
 πεῖ μήπω πρότερον ἐωράκει. τοιγάρτοι αἰδοῖ τε καὶ δέει
 ἀταπεπληγμένος, ἔτε ἀντεξήει, ἔτε ἡμνύετο. ἀλλὰ τοῖς
 ῥοσπεσῶσι πέρα τῆς μετρὸς περιαλήσας, καὶ διὸν ἀπειρη-
 ῶς ταῖς ἐλπίσιν, αὐτίκα νόσφ' ἤλω ὑπὸ δυσθυμίας δεινῇ
 ε καὶ ἀνημέσῳ καὶ τοῖσιν Φοράδην ἀχθεῖς μετὰ τάχους
 ὁλλῶ ἐς τὰ ἐν Σελευκείᾳ καὶ Κτησιφῶντι βασιλείᾳ,
 καὶ

ibid.
 pag. 98.
 edit. Venetæ.

580
post Christ.

Hormisdas
IV.
Theophanes
in Chronogr.
pap. 176.
edit. Venetæ.

καὶ Φυγὴν τὴν ἀναχώρησιν ποιησάμενος, ἐκ ἐς μακρὰ
καταλύει τὸν βίον.

Οὐδὲ Ὀρμισδᾶς, Χοσρόης διάδοχος, ἐκαύσατο πολε-
μοποιῶν κατὰ Ῥωμαίων, ἐκ ἀνευ τύχης μετὰ μείζονος
δὲ ἐμάχετο τοῖς Τέρμοις. Στρατηγὸν δὴ χειροτονήσας τὸν
Βαρᾶμ ἅμα δυνάμεσι πολλαῖς κατὰ Σαυρίας ἐκπέμπει.
ἀδοκῆτως δὲ ταύτῃ ἐπιστὰς, καταπολεμηθέντων τῶν Τέρ-
μων ὑπὸ τῶν Περσῶν, τοσούτου Ὀρμισδᾶς ἠυξήθη, ὡς καὶ
Φόρας μὴ χιλιάδας χρυσᾶ παρὰ τῶν Τέρμων λαβεῖν, πρῶ-
τον τῆς τὰ ἴσα τοῖς Τέρμοις τελευτός. τῷ δὲ Βαρᾶμ
περιδόξῃ κατὰ τὸν πόλεμον τῶτον γεγονότος, καὶ εἰς τὸν
Ἀράξην ποταμὸν στρατοπεδευόμενος, ὁ Μαυρήμιος τῶτο μα-
θὼν, Ῥωμανὸν χειροτονεῖ στρατηγὸν, καὶ ἐν Σαυρία μετὰ
δυνάμεως πέμπει· καταλαβὰν δὲ ὁ Ῥωμανὸς τὴν Λαζικήν,
καὶ εἰς τὸν Φάσιδα λεγόμενον ποταμὸν, ἐπὶ τὴν Ἀλβα-
νίαν στρατοπεδεύεται. ὁ δὲ Βαρᾶμ τὸν τῶν Ῥωμαίων στρα-
τὸν ἐπιδημήσαντα ἀκηκοὺς, διεγέλα τὸ πρᾶγμα· ἐπεθύμει
δὲ καὶ Ῥωμαϊκῆς παρατάξεως πείραν λαβεῖν· ἡ γὰρ ἦν
ποτε Ῥωμαῖς πολεμήσας. διαβὰς τοίνυν τὸν γείτονα πο-
ταμὸν, ὡς ἐπὶ τὰ ἐνδοτέρα μέρη τῆς Περσίδος τὰς Ῥω-
μαῖς ἐφελκόμενος ἦει· ὁ δὲ Ῥωμανὸς τὴν Ῥωμαϊκὴν πλῆ-
θὺν ἐχώριζε, τὰς ἀδοκίμας εἰς τὸ τέλδον καταλιπὼν, καὶ
δέκα χιλιάδας ἐπιλέκτες παραλαβὰν κατὰ τῶν βαρβάρων
ἐχώρει· δύο δὲ χιλιάδας προτρέχειν τῷ στρατῷ παραπέλε-
ται· οἱ τινες συναντήσαντες τὰς προτρέχοντας τῶν Περ-
σῶν, τέτρες τρέψαι, καὶ πάντας ἀνῆλθωσαν. τῆς γὰρ Φυ-
γῆς γεναμένης, καὶ κρημνῷ σὺναντος αὐτοῖς, ἀποκλειδέν-
τες πάντες ἀνῆλθωσαν. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι μέχρι τῷ χάρ-
κος τῶν βαρβάρων ἐγένοντο, ὡς καταπληγῆναι τὸν Βα-
ράμ ἐπὶ τῷ τῶτο ἀκηκοὺς Ῥωμανὸς, παραδαρῶναι τὴν
στρατόπεδον, καὶ παρατάσσονται ἐν πεδίῳ τῆς Ἀλβανίαι·
ὁ δὲ Βαρᾶμ ἀπεπειρᾶτο κλέψαι τὸν πόλεμον, διητύχη-
σεν δὲ τῷ βελέματι· συνέσει γὰρ ὁ Ῥωμανὸς ἐνεκόςμηνον
συμβάλλοντων δὲ ἀλλήλοις, καὶ πολλῶν ἀναιρεθέντων.
μεγίστη Ῥωμαίων γίνεται νίκη· σκυλεύονται τοίνυν οἱ βαρ-
βαροι, καὶ ταφῆς ἀμοιρήσαντες, θηρίοις γίνονται κατὰ
βρωμα. τῶν ἀκίστων ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, καὶ τὴν
ἀσχύνην μὴ φέρων, γυναικεῖαν ἐδῆτα τῷ Βαρᾶμ ἐξέ-
πεμψε,

πεμψε, καὶ τῆς στρατηγίας τῷτον ἀπέπεμψε. νεωτερίζει
τοῖνον ὁ Βαράμ, καὶ πρὸς τυραννίδα χωρεῖ καὶ ἀνθυ-
βρίζει διὰ γραμμάτων τὸν Ὀρμισδαν, ἐπιγράφας τὴν ἐπι-
τολὴν, Ὀρμισδα τῇ θυγατρὶ Χοσρόε. ὁ Βαράμ ταῦτα
τέλλει. συναγαγὼν δὲ τὰ στρατόπεδα, ἔφασκεν ἀγανακτῶν
τὸν Ὀρμισδαν κατὰ τῶν στρατευμάτων, ὡς ὑπὸ Ῥωμαίων
ἡττηθέντων. ὑπεδείκνυε δὲ καὶ ἐπὶ κλάσα γράμματα, ὡς
ἀπὸ Ὀρμισδα, πρὸς τὸ ὑπομειῶσαι τὰς τῶν στρατιωτῶν ῥο-
γας, ὑπομνησκῶν αὐτὰς τὸ, τε ἀπηνέες τῇ Ὀρμισδα,
καὶ ὠμότατον, τὸ Φιλάργυρόν τε, καὶ βίαιον καὶ ὅπως
Φόνοις μὲν ἀρεσκόμενος, εἰρήνης δὲ ἀπεχόμενος, καὶ πῶς
μεγιστάνους δεσμοῖς καὶ τυπέβαλλε καὶ τὰς μὲν ξίφει ἀπέ-
τεμεν, τὰς δὲ ἀνέπνιξεν ἐν τῷ Τίγριδι καὶ πῶς κατηγά-
ναζε Πέρσας ἐν μεγάλοις πολέμοις χωρεῖν ὅπως διαφθα-
ρῶσι, καὶ μὴ κατ' αὐτὰ σκισιάσῃσι. τέτοις τοῖς λόγοις
συμβάλων ὁ Βαράμ τὰ στρατεύματα, τυραννίδα μεγάλην
κατὰ Ὀρμισδα ἐξῆψε καὶ ὅρκους τὸν Βαράμ ὀχυρῶσαντες
δογματίζουσι πάντες κατελεῖν τὸν Ὀρμισδαν. Ὀρμισδας
δὲ Φερογάνην τὸν μάγειρον αὐτῷ καὶ τοπλίδας, μετὰ δυνά-
μεως ἀπέστειλε κατὰ Βαράμ. ὁ δὲ Βαράμ ἐδήλως τῷ Φε-
ρογάνῃ, καὶ τοῖς στρατεύμασιν, ὅτι εἰ δὲ ὅπλα κατὰ Περ-
σῶν ἐπιφέρειται Πέρσας καὶ ὑπεμνήσκειν αὐτὰς τὴν τῇ
Ὀρμισδα τραχύτητα, τὸ ἄδικον, τὸ αἰμοχαρὲς, καὶ Φι-
λόπονον, τὸ ἄπιστον, τὸ ἐλαζονικόν τε, καὶ βίαιον τῶ-
ν αἰδούμενοι ἀληθῶς εἰρημένων οἱ περὶ τὸν Φερογάνην
λαοὶ πρὸς Βαράμ μετατίθενται καὶ τὸν Φερογάνην ἀνε-
λόντες τῷ Βαράμ ἠνώθησαν καὶ ἐπὶ Κτησιφῶντα ὤρμη-
σαν. ὁ δὲ Ὀρμισδας εἶχεν ἐν δεσμοῖς Βινδόην τὸν ἐν
ἁλίᾳ μεγάλην τελευτῶντα. ἐν δὲ σάλῳ μεγάλῳ τῶν πραγμά-
των ὄντων Βεσδᾶν ὁ τῇ Βινδόε ἀδελφὸς εἰς τὴν Φερρε-
ρὰν εἰσπηδήσας, εἰσάγει Βινδόην τὸν ἀδελφὸν αὐτῷ, καὶ
συναδρόισαντες πληθὺς ἀγροίκων τε καὶ πολιτῶν, τρίτῃ
ᾠρῃ τῆς ἡμέρας εἰσέρχεται εἰς τὰ βασιλεια καὶ εὐρόντες
τὸν Ὀρμισδαν ἐπὶ θρόνῳ βασιλικῶς καθεζόμενον, ὕβρεσι
τῷτον πολλοῖς καὶ τυπέβαλλον. ὁ δὲ Βινδόης κρατήσας
τὸν Ὀρμισδαν, ἀφελετο τὸ διάδημα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς
αὐτῷ, καὶ εἰς Φερρὰν τῷτον παρέδωκε παρεκάλει δὲ
Χοσρόην τῇ πατρίδι θρόνον ἀναδέξασθαι. ὁ δὲ Ὀρμισδας

ἐπ

αὐτὰ τε καὶ τῶν γυναικῶν αὐτῶ, καὶ τὰς ὅπλίσας πάν-
 τας ἀπέλυσεν ἐνωθῆναι τῷ στρατῷ τῷ Ῥαζατᾷ, καὶ εἶναι
 εἰς τὸν Ἀρβᾶ ποταμὸν ἀπὸ β'. μιλίων Κτησιφῶντος·
 καὶ ἐκέλευσεν αὐτὰς, ἵνα ὅταν περάσῃ τὸν ποταμὸν, κό-
 ψωσι τὴν γεφυραν, καὶ τὴν ποντογέφυραν. ὁ δὲ βασι-
 λεὺς τῇ ἐβδόμῃ τῷ Ἰανναρίῳ μηνὸς κινήσας ἐκ τῆς Δα-
 σαγέρδ, καὶ περιπατήσας τρεῖς ἡμέρας, ἠπλήνευσεν ἀπὸ
 β'. μιλίων τῷ Ἀρβᾶ ποταμῷ, ὅπε ἦν τὸ Φωσάτον τῶν
 Περσῶν, ἐν οἷς εἶχε καὶ διακοσίαις ἐλέφαντας. καὶ ἀ-
 πέσειλεν ὁ βασιλεὺς Γεώργιον τὸν Τεμάρχην τῶν Ἀρ-
 μενικῶν, ἵνα ἀπέλθῃ μέχρι τῷ ποταμῷ, καὶ καταμά-
 θῃ, εἰ ἔχει πέραμα ὁ Ἀρβᾶς. καὶ εὐρὼν, ὅτι ἐκοψαν
 τὰς γεφυρας, καὶ ἐκ ἔχει πέραμα ὁ Ἀρβᾶς, ὑπέστρεψε
 πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ ἀποκινήσας ὁ βασιλεὺς ἦλθεν εἰς
 τὸν Σιάξερρον. καὶ περιήρχετο τὰς χώρας καὶ τὰς πό-
 λεις ὅλον τὸν Φεβρουάριον μῆνα. τῷ δὲ Μαρτίῳ μηνὶ ἐλ-
 θάν εἰς χωρίον λεγόμενον Βαρζᾶν, ἐποίησεν ἑπτὰ ἡμέ-
 ρας. καὶ ἀπέσειλε Μεζεζιον τὸν στρατηγὸν εἰς κῆρρον· καὶ
 προσεῖρῃ αὐτῷ Γενδαβένας, ὅς τις χιλιάρχος ἦν τῆς
 στρατίας Σαρβάρη μετὰ ἄλλων πέντε, τριῶν μὲν Κομή-
 των, δύο δὲ ἀξιωματικῶν καὶ ἤγαγεν αὐτὰς πρὸς τὸν
 βασιλέα. ὅς τις Γενδαβένας ἀναγκαῖα πράγματα τῷ βα-
 σιλεῖ ἀπήγγειλε, λέγων· ὅτι ἔφυγεν ὁ Χοσρόης ἀπὸ Δα-
 σαγέρδ, καὶ ἀπῆλθεν ἐν Κτησιφῶντι, καὶ Σελευκίᾳ,
 θένησε δυσεντερία, καὶ ἠθέλησε τὸν υἱὸν Μερδασᾶν τὸν
 ἐχθρόντα ἐκ τῆς Σιρέμ σέψαι· καὶ ὅτι ἀντεπέρασε τὸν
 ποταμὸν πάλιν, καὶ ἤνεγκε μεθ' ἑαυτῆ τὸν Μερδασᾶν,
 καὶ τὴν Σιρέμ, καὶ τὸν ἄλλον αὐτῆς Σαλιάρων. τὸν
 πρῶτότοκον αὐτῆς υἱὸν Σιρόην, καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτῆς,
 καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῆς ἑάσας πέραν τῷ ποταμῷ. καὶ
 ἔλεγε Σιρόης, ὅτι τὸν Μερδασᾶν θέλει σέψαι, ἐταράχθη
 καὶ ἐπεμψε τὸν συγγάλακτον αὐτῆς πρὸς Γενδαβασᾶν,
 ἠλώσας αὐτῷ, ὅτι· ἐλθὲ πέραν τῷ ποταμῷ, ἵνα συγτύ-
 νω σοι. ὁ δὲ Γενδαβασᾶν ἐφοβήθη, διὰ τὸν Χοσρόην,
 εἰράσθαι. καὶ δηλοῖ αὐτὸν, ὅτι· γράψον μοι διὰ τῷ συγ-
 γάλακτι σε, εἰ τι θέλεις. καὶ ἔγραψεν αὐτῷ Σιρόης,
 ὅτι· γινώσκεις ἡ πολιτεία τῶν Περσῶν ἀπώλετο ἐκ τῷ
 καὶ ἀνδράπῃ Χοσρόῳ, καὶ θέλει σέψαι τὸν Μερδασᾶν,
 καὶ

σάν τὸν υἱὸν αὐτῶ, ὃν ἐβέλετο τέψαι, ἐνάπιον αὐτῶ ἐ-
τφαξε· καὶ πάντα τὰ λοιπὰ τέκνα αὐτῶ ἐνάπιον αὐτῶ ἀνεῖ-
λε· καὶ πάντα ἐχθρὸν αὐτῶ ὑβρίζειν καὶ τύπτειν καὶ
ἐμπτύειν αὐτόν. ἐν πάντε δὲ ἡμέραις τῶτο ποιήσαντες
ἐκέλευσεν ὁ Σιρόης τῶτον τόξοις ἀνελεῖν, καὶ ἔτω κατὰ
μικρὸν ἐν δεινοῖς παρέδωκε τὴν πονηράν αὐτῶ ψυχὴν. τί-
τε ὁ Σιρόης γράφει πρὸς Ἡράκλειον, εὐαγγελιζόμενος
εὐτῷ τὴν τῶ μιὰρῶ Χοσρόε ἀναίρεσιν· καὶ εἰρήνην ἀπει-
γῇ πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος, πάντας τὰς ἐν Φερραῖς Χρι-
σιανὰς, καὶ τὰς ἐν Περσίδι πάσῃ αἰχμαλώτας παρέδωκεν
εὐτῷ, σὺν τῷ Πατριάρχῃ Ζαχαρίᾳ, σὺν τοῖς τιμίοις καὶ
ῥωποιοῖς ξύλοις τοῖς ἐξ Ἱερουσαλὴμ ληφθεῖσι ὑπὸ Σαρβα-
ραζῶ, ὅταν τὴν Ἱερουσαλὴμ παρέλαβεν.

Τέτῳ τῷ ἔτει εἰρήνης γενομένης μεταξὺ Περσῶν καὶ
Ρωμαίων, ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Θεοδόωρον τὸν ἑαυτῶ ἀ-
ελφὸν μετὰ γραμμῶν καὶ ἀνδρώπων Σιρόε τῶ βασιλέως
Περσῶν, ὅπως τὰς ἐν Ἑδέσση καὶ Παλαισίῃ, καὶ Ἱερο-
λύμοις καὶ ταῖς λοιπαῖς πόλεσι Ῥωμαίων Πέρσας μετὰ
εἰρήνης ἀποσρέψωσιν ἐν Περσίδι, καὶ ἀβλαβῶς παρέλθωσι
τὴν τῶν Ῥωμαίων γῆν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν ἔξ ἔτεσι κα-
ταπολεμήσας τὴν Περσίδα, ἐν ἐβδόμῳ εἰρηνένυσας μετὰ
αὐτῶς μεγάλης ἐπὶ ΚΠ.

Μετὰ Σιρόε τελευταῖον Ἀδεσῆρ ὁ τέτατος υἱὸς τὴν βα-
σιλείαν τῶν Περσῶν παρέλαβε, τέτατος δὲ μῆνας ἑπτὰ κρα-
τήσαντος τῆς ἀρχῆς ἐπανάστη αὐτῷ Σαρβαραζῶς, καὶ τῶ-
ν κατὰξας, ἐβασίλευσε τῶν Περσῶν μῆνας δύο. τῶτον
ἐ ἀνελόντες οἱ Πέρσαι Βοράνην κατέστησαν εἰς βασιλείαν
τὴν θυγατέρα Χοσρόε, ἥτις ἐκράτησε τὴν βασιλείαν Περ-
σῶν μῆνας ἑπτὰ. ταύτην διεδέξατο Ὀρμισδὰς ἀπὸ τῶν
Ἰαρακηνῶν διωχθεὶς. Ἐσράτευσαν δὲ οἱ Σαρακηνοὶ κατὰ
Περσίδος, καὶ συνάπτεισι πόλεμον μετ' αὐτῶν, καὶ νικῆ-
ντες κατὰ κράτος πάντας τὰς Πέρσας ὑπέταξαν. Ὀρ-
μισδὰς δὲ ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Φυγὴν χρησάμενος, ἐπὶ
εἰς ἐνδοτέρως Πέρσας εἰς τὰ βασιλείαν ἐχώρει. οἱ δὲ Σα-
ρακηνοὶ ἡχμαλώτευσαν τὰς τῶ Ὀρμισδῶ θυγατέρας μετὰ πά-
σι τῆς βασιλικῆς ἀποσκευῆς, καὶ ἡχθησαν πρὸς Οὐμαρον.
τῷ γέγονεν ἡ βασιλεία τῶν Περσῶν ὑπὸ τῶ Ἀραβας.

627.
post Christ.

Siroes,

Adeser.

IV. DE REBUS ARMENIORUM.

Sirabo
libr. XI.

Τῆς δ' Ἀρμενίας τὰ μὲν νότια προβέβληται τὸν Ταύρον, διείργοντα αὐτὴν ἅφ' ὅλης τῆς μεταξὺ Ἐυφράτης καὶ τῆς Τίγριδος, ἣν Μεσοποταμίαν καλεῖσι· τὰ δὲ ἑσθινὰ τῇ Μηδίᾳ συνάπτει τῇ μεγάλῃ, καὶ τῇ Ἀτροπατηνῇ. προ-
ἀρκτία δὲ ἐστὶ τὰ ὑπερκείμενα τῆς Κασπίας Θαλάττης ὅσα τὰ τῆ Παραχούθρα, καὶ Ἀλβανοί, καὶ Ἰβηρες, καὶ ὁ Καύκασος ἐγκυκλιόμενος τὰ ἔθνη ταῦτα, καὶ συνάπτω
τοῖς Ἀρμενίοις, συνάπτων δὲ καὶ τοῖς Μοσχοῖς ὄρεσι, καὶ Κολχικοῖς μέχρι τῶν καλεσμένων Τιβαρηνῶν. Ἀπὸ
δὲ τῆς ἐσπέρας ταῦτά ἐστι τὰ ἔθνη, καὶ ὁ Παρυάδρης καὶ ὁ Σκυδίσσης μέχρι μικρᾶς Ἀρμενίας καὶ τῆς τῆς Ἐυφράτι
ποταμίας, ἣ διείργει τὴν Ἀρμενίαν ἀπὸ τῆς Καππαδοκίας
καὶ τῆς Κομμαγενῆς. ὁ γὰρ Ἐυφράτης ἀπὸ τῆς βορείας
πλευρᾶς τῆς Ταύρας τὰς ἀρχὰς ἔχων, τὸ μὲν πρῶτον ῥεῖ
πρὸς δύσιν διὰ τῆς Ἀρμενίας, εἰτ' ἐπιστρέφει πρὸς νότον,
καὶ διακόπτει τὸν Ταύρον, μεταξὺ τῶν Ἀρμενίων τε καὶ
Καππαδοκῶν καὶ Κομμαγενῶν· ἐκπεσὼν δ' ἔξω, καὶ γε-
νόμενος κατὰ τὴν Συρίαν ἐπιστρέφει πρὸς χειμερινὰς ἀν-
τολάς μέχρι Βαβυλῶνος, καὶ ποιεῖ τὴν Μεσοποταμίαν
πρὸς τὸν Τίγριν· ἀμφοτέρωι δὲ τελευτῶσιν εἰς τὸν Περ-
σικὸν κόλπον. Τὰ μὲν δὴ κύκλῳ ταῦτα, ὅρεινὰ σχεδόν·
πάντα καὶ τραχέα, πλὴν τῶν πρὸς τὴν Μηδίαν κεκλιμέ-
νων ὀλίων. πάλιν δὲ τῆς λεχθέντος Ταύρας τὴν ἀρχὴν
λαμβάνοντος ἀπὸ τῆς περσικῆς τῶν Κομμαγενῶν καὶ τῶν
Μελιτηνῶν, ἣν ὁ Ἐυφράτης ποιεῖ, Μάσιον μὲν ἐστὶ τὸ
ὑπερκείμενον ὄρος τῶν ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ Μυγδόνων ὁ
νότος, ἐν δὲ Νίσιβίς ἐστίν· ἐκ δὲ τῶν προσαρκτίων μετὰ
ἡ Σωφηνὴ κεῖται, μεταξὺ τῆς τε Μασίας καὶ τῆς Ἀντιπα-
ρᾶ· ἄτος δὲ ἀπὸ τῆς Ἐυφράτης καὶ τῆς Ταύρας τὴν ἀρχή-
λαβὼν, τελευτᾷ πρὸς τὰ ἑσθινὰ τῆς Ἀρμενίας, ἀπολαμβάν-
ων μέσσην τὴν Σωφηνήν, ἐκ θατέρου δὲ μέρος ἔχων τὴν
Ἀκίλισσην, μεταξὺ ἰδρυμένην τῆς Ταύρας τε καὶ τῆς Ἐυ-
φράτης καὶ τῆς Μεσοποταμίας, πρὶν ἢ κάμπτεται αὐτὴν ἐπὶ
νότον. βασιλεῖον δὲ τῆς Σωφηνῆς Καρκαδιόκερτα. τῆς δὲ

Μασίας

Ἀράξην κἀκείνον, διὰ τὸ ἀπορῶξαι τὴν Ὀσσαν ἀπὸ τῆς Ὀλύμπου ῥήξαντα τὰ Τέμπη· καὶ τῆτον ἐν Ἀρμενίᾳ ἀπὸ τῶν ὄρων καταβάντα, πλατύνεσθαι Φασὶ τὸ παλαιὸν καὶ πελαγίζειν ἐν τοῖς ὑποκειμένοις πεδίοις ἐκ ἔχοντα διέξοδον. Ἰάσονα δὲ μιμησάμενον τὰ Τέμπη, ποιῆσαι τὴν Πασφάγα, δι' ἧς καταράττει νυνὶ τὸ ὕδωρ εἰς τὴν Κασπίαν θάλατταν· ἐκ δὲ τέτα γυμνωθῆναι τὸ Ἀράξηνδον πεδίον, δι' ἧς συμβαίνει ῥέων ἐπὶ τὸν καταρρέοντην ὁ ποταμός. ἔτος μὲν ἔν ὁ λόγος περὶ τῆς Ἀράξης ποταμῶς λεγόμενος· χεῖ τι πιθανόν· ὁ δὲ Ἡροδότειος ἐ πάντων Φησὶ γὰρ ἐκ Παντιανῶν αὐτὸν ῥέοντα, εἰς τετταράκοντα ποταμῶς σχιζεσθαι, μερίζειν δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανέας καὶ Καλλιθέης δὲ ἠκολέσθησεν αὐτῷ. Λέγονται δὲ καὶ τῶν Ἀινιανῶν ἰνες, οἱ μὲν τὴν Οὐτίαν οἰκῆσαι, οἱ δ' ὑπερθε τῶν Ἀρμενίων ὑπὲρ τὸν Ἄβον, καὶ τὸν Ἰμβарον· μέρη δ' ἐπὶ τῆς Ταύρας ταῦτα, ὧν ὁ Ἄβος ἐγγύς ἐστι τῆς οὐδὲ τῆς εἰς Ἑμβάτανα Φερῆσης παρὰ τὸν τῆς Βαρίδος νέαν. Φασὶ δὲ καὶ Θρακῶν τινὰς τὰς προσαγορευομένας Σαραπάρας ὅιον κεφαλοτόμας, οἰκῆσαι ὑπὲρ τῆς Ἀρμενίας, πλησίον Γερανίων καὶ Μήδων θηριώδεις ἀνδρώπεις καὶ ἀκείδεας, ὀρεινὰς, εἰσιελισίας τε καὶ ἀποκεφαλίσιας· τῆτο γὰρ δηλῶσι οἱ Σαραπάραι· εἰρηται δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς Μηδείας ἐν τοῖς Μηκοῖς· ὥς ἐκ τέτων πάντων ἐικάζεσθαι καὶ τὰς Μήδας καὶ Ἀρμενίας συγγενεῖς πῶς τοῖς Θετάλοις εἶναι, τοῖς ἀπὸ Ἰσσανος καὶ Μηδείας· ὁ μὲν δὲ παλαιὸς λόγος ἔτος. Ὁ τέτα νεώτερος καὶ κατὰ Πέρσας εἰς τὸ ἐφεξῆς μέχρι· ἡμᾶς, ὡς ἐν κεφαλαίῳ πρέποι ἂν μέχρι τοσούτω λεχθῆς, ὅτι κατεῖχον τὴν Ἀρμενίαν Πέρσαι καὶ Μακεδόνες, τὰ ταῦτα οἱ τὴν Συρίαν ἔχοντες καὶ τὴν Μηδίαν τετυταῖος ὑπῆρξεν Ὀρόντης ἀπὸγονος Ὑδάρευς τῶν ἐπτά ερσῶν ἐνό· εἰδ' ὑπὸ τῶν Ἀντιόχου τῆς μεγάλης στρατηγῶν, πρὸς Ῥωμαίους πολεμήσαντος διηρέθη δίχα, Ἀρταξίης καὶ Ζαδριάδριος· καὶ ἤρχον· ἔτοι τῆ βασιλείας ἐπιτρέπτοντος· ἡττηθέντος δ' ἐπέβη, προσθέμενοι Ῥωμαῖοις, κατὰ τὰς ἐτάττοντο βασιλεῖς προσαγορευθέντες. Τῆ μὲν ἔν σταξίῃ Τιγράτης ἦν ἀπὸγονος· καὶ εἶχε τὴν ἰδίαν λεμένην Ἀρμενίαν· αὕτη δ' ἦν προσεχὴς τῇ τε Μηδίᾳ καὶ Ἰβανοῖς καὶ Ἰβηρσι μέχρι Κολχίδος, καὶ τῆς ἐπὶ τῷ

Ευ-

δὲ ὁ παῖς, ἐφ' οἷς δὴ αὐτῷ ἐλασσῶσαι ξυνέβη, ἀγανακ-
τῶν τε καὶ δυσφορέμενος, ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων τὸν αὐτο-
κράτορα τὸ πρῶγμα ἤγε, τῷ τε ἀδελφῷ καταλύσαι τὴν βα-
σιλείαν μηχανῇ πάσῃ ἐλπίδα ἔχων, καὶ ἄδικον ἔσαν τὴν
πατρὸς γνώμην ἀβέβαιον καταστήσεσθαι. Θεοδοσίος δὲ τότε
Ἀρκαδίου υἱὸς ἔτι παῖς ὢν κομδῇ Ῥωμαίων ἦρχε. τίσιν
δὲ δαιμαίνων τὴν ἐκ βασιλέως Τιγράνης, Πέρσαις αὐτὸν
ἐνεχείρισε, τὴν βασιλείαν παραδίδας, περὶ πλείονός τε πε-
πονημένος ιδιώτης ἐν Πέρσαις εἶναι, ἣ πρὸς τῷ ἀδελφῷ
δικαία θέσθαι, καὶ συμβασιλεύειν Ἀρμενίων αὐτῷ ὀρθῶς
καὶ δικαίως. καὶ Ἀρσάκης δὲ ἐδέν τι ἦσσαν τὴν ἐκ Περ-
σῶν τε καὶ ἀδελφῷ ἐπιβελὴν δέσας, ἐξέστη τῆς βασιλείας
τῆς αὐτῷ Θεοδοσίῳ τῷ αυτοκράτορι ἐπὶ ξυνθήκαις τίσιν, αἱ
μοι ἐν τοῖς ὑπὲρ τῶν πολέμων δεδῆλωνται λόγοις. καὶ
χρόνον μὲν τινα περιμάχητος Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις ἡ
τῶν Ἀρμενίων γεγένηται χώρα. ἐν ὑσάτῳ δὲ ξυνέβησαν,
Πέρσας μὲν τὴν Τιγράνα μοῖραν, Ῥωμαίους δὲ Ἀρσάκην
ἔχειν. ἐπὶ ταῖς δὲ σπονδαῖς ἀμφοτέροις ξυντελεσθήσαν.
καὶ τὸ λοιπὸν ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς ἄρχοντα τοῖς Ἀρμε-
νίοις αἰεὶ καθίσα, ὅν τινα ποτε καὶ ὀπηνία αὐτῷ βε-
λομένῳ ἔη. Κόμητά τε τῆς Ἀρμενίας ἐκάλεον καὶ εἰς ἐμὲ
τὸν ἄρχοντα τῆτον. Ἀλλ' ἐπεὶ ἔχ' οἷα τε ἦν ἡ τοιαύτη
ἀρχὴ ἀποκρέσθαι τὰς τῶν πολεμίων ἐφόδας, ἢ παρόντων
αὐτῇ στρατιωτικῶν καταλόγων, κατανενομητῶς Ἰασηνιανὸς βα-
σιλεὺς ἔτῳς ἀτάκτως αἰεὶ φερομένην τὴν Ἀρμενίαν, ταύτην
τε τοῖς βαρβάροις εὐάλωτον ἔσαν, ταύτην μὲν τὴν ἀρχὴν
ἐνθύνδε καθεῖλε. στρατηγὸν δὲ τοῖς Ἀρμενίοις ἐπέστησε,
στρατιωτικῶν τε καταλόγων αὐτῷ κατεστήσατο πληθὺς ἀξι-
όχρεων ταῖς τῶν πολεμίων ἐπιδρομαῖς ἀντιτάξασθαι. τὰ
μὲν ἔν ἀμφὶ τῇ μεγάλῃ καλεσμένῃ Ἀρμενίᾳ διεκλήσατο
ᾧδε. τῇ δὲ ἄλλῃ Ἀρμενίᾳ, ἥπερ ἐντὸς Ἑυφράτης ποτα-
μῷ ἔσα διήκει εἰς Ἀμίδαν πόλιν, σατράπαι ἐφειστήκεισαν
Ἀρμένιοι πέντε, καὶ κατὰ γένος μὲν ἔσαι εἰς τὰς ἀρχὰς
ἐκαλῶντο ταύτας, ἐχόμενοι αὐτῶν ἄχρι εἰς θάνατον. σύμ-
βολα μέντοι αὐτῶν πρὸς τῷ Ῥωμαίων βασιλέως ἐδέχοντο
μόνον. ἄξιον δὲ τὰ σύμβολα ταῦτα δηλῶσαι λόγῳ, ἐπεὶ
ἐκτί εἰς ἀνθρώπους ὅψιν ἀφίξεται. χλαμὺς ἡ ἐξ ἐρίων πε-
ποιημένη, ἔχ' οἷα τῶν προβατίων ἐκπέφυκεν, ἀλλ' ἐν θα-
λάσσης

λάσσης συνειλεγμένων. πίνωνες τὰ ζῶα καλεῖν νενομίκα-
 σιν, ἐν οἷς ἡ τῶν ἐρίων ἐκφυσις γίνεται. χρυσῷ δὲ ἡ
 τῆς πορφύρας κατείληπτο μοῖρα, ἐφ' ἧς εἰώθεν ἡ τῆς ἀλερ-
 γίδος ἐμβολὴ γίνεσθαι. περόνη χρυσῇ τῇ χλαμύδι ἐπέκει-
 το, λίθον ἐπὶ μέσῃς περιφράττεσά τινα ἐντιμόν· ἀφ' ἧς δὲ
 ὑάκινθοι τρεῖς χρυσαῖς τε καὶ χαλαραῖς ταῖς ἀλύσεσιν ἀπε-
 κρέμαντο. χιτῶν ἐν μετὰξῃς ἐγκαλλωπίσμασι χρυσοῖς παν-
 ταχόθεν ὠραϊσμένος, ὃ δὲ νενομίκασι πλαμμία καλεῖν.
 ὑποδήματα μέχρι ἐς γόνυ Φοινικῆ χρώματος, ἃ δὲ βασι-
 λέα μόνον Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν ὑποδεῖσθαι. θέρμ.
 Στρατιώτης δὲ Ῥωμαῖος ἔτε τῷ Ἀρμενίων βασιλεῖ, ἔτε
 σατράπαις ἤμυνε πάνποτε· ἀλλὰ τὰ πολέμια καταμόνας αὐ-
 τοὶ διωκόντο. χρόνῳ δὲ ὕπερον, ἐπὶ Ζήνωνος βασιλεύον-
 τος, Ἰλλῶ τε καὶ Λεοντίῳ τετυραννηκόσιν ἐπὶ βασιλέα
 διαφανῶς συντάσσεσθαι τινες τῶν σατραπῶν ἐγνώσαν. διὸ
 δὲ Λεοντίον τε καὶ Ἰλλον Ζήνων βασιλεὺς ὑποχειρὲς πε-
 ποιημένος, σατράπην μὲν ἕνα Φαυλοτάτην ἀρχὴν ἔχοντα,
 καὶ ὡς ἤμιστα λόγῳ ἀξίαν ἐν χώρᾳ τῇ Βελαβιτίνῃ καλεμέ-
 νῃ, ἐπὶ τῷ προτέρῳ χήματος εἵασε. τὲς δὲ λοιπὰς, κα-
 θελὼν ἅπαντας, ἐκέτι ἐς τὲς κατὰ γένος σφίσι προσή-
 κοντας ξυνεχώρησε τὰς ἀρχὰς φέρεσθαι. ἀλλ' ἐτέρας αἰ
 τὴν ἀρχὴν διαδέχεσθαι διώρισε ταύτην ἐς αὐν βελομένῳ βα-
 σιλεῖ εἶη. ὥσπερ ἐφ' ἀπάσαις ταῖς ἄλλαις διώριται Ῥω-
 μαίων ἀρχαῖς. στρατιῶται μὲν τοὶ ἕδ' ὡς Ῥωμαῖοι αὐτοῖς
 εἶποντο, ἀλλὰ τῶν Ἀρμενίων τινες, ἥπερ τὰ πρότερα εἶ-
 δις· καὶ ἀπ' αὐτῶν πολέμιας προσβάλλοντας ἀποκρέεσθαι
 ἀδύνατοί ἦσαν. ἃ δὲ καταμαθὼν Ἰεστινιανὸς βασιλεὺς τὸ
 μὲν τῶν σατραπῶν ὄνομα ἐξήλασεν ἐνθὲνδε εὐθύς. Δε-
 κὰς δὲ τὲς καλεσμένας δύο τοῖς ἐθνεσιν ἐπέθηκες τέτοις· οἷς
 δὲ ξυνεστήσατο μὲν Ῥωμαίων στρατιωτῶν καταλόγους παμ-
 πληθεῖς, ἐφ' ᾧ τὰ Ῥωμαίων ξυμφυλάξασιν αὐτοῖς ὅρια
 ὀχυρώτατα δὲ δεδημιόργηκεν αὐτοῖς.

V. DE REBUS BACTRIANORUM.

Strabo.
 libr. XI.

Τῆς Βακτρίας μέρη μὲν τινα τῇ Ἀρίᾳ περιβέβληται
 πρὸς ἄριτον, τὰ πολλὰ δ' ὑπέρεκται πρὸς ἑω· πολλὴ δ'
 ἐστὶ

εἰσι καὶ κάμφορος, πλὴν ἐλαίη. τοσῶτον δὲ ἰσχυσαν οἱ
 ἐποσησάντες Ἕλληνες αὐτὴν διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς χάρας,
 ὅτε τῆς Ἀριανῆς ἐπεκράτην, καὶ τῶν Ἰνδῶν, ὡς Φησὶν
 Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀδραμυττηνός, καὶ πλείω ἔθνη κατεσρέ-
 λαιτο, ἡ Ἀλέξανδρος, καὶ μάλιτα Μένανδρος· εἶγε καὶ
 ὁ Ὑπανὶν διέβη πρὸς ἑω, καὶ μέχρι τῆς Ἰσάμης προῆλ-
 ε· τὰ μὲν γὰρ αὐτός, τὰ δὲ Δημήτριος ὁ Εὐδυμήμα-
 ιὸς τῆς Βακτριῶν βασιλείας, ἐ μόνον δὲ τὴν Πατταλινὴν
 αἰτέσχον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἄλλης παραλίας τὴν τε Τεσσα-
 ιόσθην καλεσμένην, καὶ τὴν Σιγέρτιδος βασιλείαν. Καθόλα
 ἡ Φησὶν ἐκεῖνος τῆς συμπάσης Ἀριανῆς πρόσχημα εἶναι
 ἣν Βακτριανὴν· καὶ δὴ καὶ μέχρι Σύρων καὶ Φαινῶν ἐξέ-
 ειναν τὴν ἀρχὴν. πόλεις δ' εἶχον τὰ τε Βάκτρα, ἡ-
 ἐρ καὶ Ζαριάσπαν καλεῖσιν· ἣν διαρρεῖ ὁμώνυμος ποταμὸς
 ὑβάλλων εἰς τὸν Ὄξον, καὶ Δάραψαν, καὶ ἄλλας πλείους·
 ἔτων δ' ἦν καὶ Ἐυκρατιδία τῆς ἀρξάντος ἐπάνυμος. Οἱ
 κατασχόντες αὐτὴν Ἕλληνες, καὶ εἰς σατραπείας διη-
 ῖμασιν· ὧν τὴν τε Ἀσπιάνην, καὶ τὴν Γαριάνην ἀφῆρητο
 Ὑκράτιδην οἱ Παρθαῖοι. ἔσχον δὲ καὶ τὴν Σογδανὴν
 περιεμένην πρὸς ἑω τῆς Βακτριανῆς, μεταξὺ τῆς Ὄξε-
 ιταμῆς, ὅς ὀρίζει τὴν τε τῶν Βακτριῶν, καὶ τὴν Ἰνδῶν
 οὐρίων, καὶ τῆς Ἰαξάρτης ἑτος δὲ καὶ τῆς Σογδίας ὀρί-
 ι καὶ τῆς Νομάδας. Τὸ μὲν ἔν παλαιὸν ἐ πολὺ διέ-
 ερον τοῖς βίοις καὶ τοῖς ἡδέσι τῶν Νομάδων οἱ τε Σογ-
 ινοὶ καὶ οἱ Βακτριανοὶ μικρὸν δ' ὅμως ἡμερώτερα ἦν τὰ
 ἐν Βακτριανῶν· ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐ τὰ βέλτεα λέ-
 σιν οἱ περὶ Ὀνησιρίτου· τῆς γὰρ ἀπειρημότηας διὰ νόσον,
 γῆρας ζῶντας παραβάλλεσθαι τρεφομένοις κυσίν, ἐπίτη-
 δὲ πρὸς τῶτο, ὅς ἐνταφισθεὶς καλεῖται τῇ πατρὶα γλαυ-
 καὶ ὁρᾶσθαι τὰ μὲν ἔξω τεύχεος τῆς μητροπόλεως τῶν
 κτρῶν καθάραι· τῶν δ' ἐντὸς τὸ πλεον ὁσέων πλήρες ἀν-
 κτίνων· καταλύσαι δὲ τὸν νόμον Ἀλέξανδρον. τοιαῦτα
 πως καὶ τὰ περὶ τῆς Κασπίας ἰσορῶσι· τῆς γὰρ γουέας
 ἰδοῖν ἐβδόμηκοντα ἔτη γεγονότες τυγχάνουσιν ἐγκλει-
 ιτας λιμοντονεῖν. τῶτο μὲν ἔν ἀνεκτότερον, καὶ τῶ
 εἰς νόμον παραπλήσιον, κατὰ ὃν Σκυθικόν· πολὺ μὲν
 Σκυθικώτερον τὸ τῶν Βακτριανῶν. καὶ δεῖ διαπορεῖν
 ἡ Ἀλέξανδρος τοιαῦτα κατελάμβανε τὰν θάυτα, τί χρὴ
 ποιεῖν

ποιεῖν τὰ ἐπὶ τῶν πρώτων Περσῶν, καὶ τῶν ἐτι πρότερον ἡγεμόνων, ὅποια εἰκὸς ἦν παρ' αὐτῶ νενομίθαι. Φασὶ δ' ἂν ὁκτὼ πόλεις τὸν Ἀλέξανδρον ἐν τε τῇ Βακτριᾷ καὶ τῇ Σογδιᾷ κτίσαι, τινὰς δὲ κατασκάψαι, ὧν Καριάτας μὲν ἦς Βακτριανῆς, ἐν ᾗ Καλλιθένης συνελήφθη, καὶ παρεδόθη Φυλακῇ. Παρακάνδα δὲ τῆς Σογδιανῆς, καὶ τὰ Κύρα, ἐσχατον δὲ Κύρα κτίσμα ἐπὶ τῷ Ἰαξάρη ποταμῷ κείμενον, ὅπερ ἦν ὄριον τῆς Περσῶν ἀρχῆς· κατασκάψαι δὲ τὸ κτίσμα τῷτο καίπερ ἔντα Φιλόκυρον, διὰ τὰς πυκνάς ἀποσάσεις· ἐλεῖν δὲ καὶ πέτρας ἐρυμνάς σφύδρα ἐκ προδόσεως, τήν τε ἐν τῇ Βακτριᾷ τὴν Σισιμίθρην, ἐν ᾗ εἶχεν Ὁξυάρτης τὴν θυγατέρα Ῥωξάνην, καὶ τὴν ἐν τῇ Σογδιᾷ, καὶ τὴν τῷ Ὄξῃ. οἱ δ' Ἀριαμάξες Φασί. τὴν μὲν ἂν Σισιμίθρην πεντακαίδεκα σταδίων ἰσορῶσι ἡ ὕψος, ὀδοήκοντα δὲ τὸν κύκλον· ἄνω δ' ἐπίπεδον, καὶ ἐν γαιον, ὅσον πεντακοσίους ἀνδρας τρέφειν δυναμένην· ἐν ᾗ καὶ ξενίας τυχεῖν πολυτελεῖς, καὶ γάμος ἀγαγεῖν Ῥωξάνης τῇ Ὁξυάρτῃ θυγατρὸς τὸν Ἀλέξανδρον· τὴν δὲ τῆς Σογδιανῆς διπλασίαν τὸ ὕψος Φασί. περὶ τέτας δὲ τὰς τόπας καὶ τὸ τὸν Βραγχιδῶν ἄσω ἀνελεῖν· ἕς Ξέρξην μὲν ἰδρύσαι αὐτότι, συναπάραντας αὐτῷ ἐκόντας ἐκ τῆς ὁπίας διὰ τὸ παραδέναι τὰ χρήματα τῷ Θεῷ τὰ ἐν Διδύμοις, καὶ τὰς θησαυροὺς ἐκείνου δ' ἀνελεῖν μυσαττόμενον τὴν ἱεροσυλίαν καὶ τὴν προδοσίαν. Τὸν δὲ διὰ τῆς Σογδιανῆς ῥέοντα ποταμὸν καλεῖ Πολυτίμητον Ἀρισόβελος, τῶν Μυκεδόνων τένομα θεμένων, καθ' ὅπερ καὶ ἄλλα πολλὰ, μὲν καινὰ ἔθεσαν, τὰ δὲ παρωνόμασαν· ἄρδοντα δὲ τὴν χώραν, ἐκπίπτειν εἰς ἔρημον καὶ ἀμμάδην γῆν, καταπίεσαι τε εἰς τὴν ἄμμον, ὡς καὶ τὸν Ἄριον τὸν δι' Ἀρίαν ῥέοντα. τῷ δὲ Ὄξῃ ποταμῷ πλησίον ὀρύττοντας ἐνὲρ ἐλαίᾳ πηγὴν λέγουσιν· εἰκὸς δὲ ὥσπερ νιτρώδη τινὰ καὶ σιφοντα ὕγρα, καὶ ἀσφαλτώδη, καὶ θειώδη διαρρέειν τὴν γῆν, ἔτω καὶ λιπαρὰ εὐρίσκεισθαι τὸ δὲ σπάνιον τὴν παραδοξίαν. ῥεῖν δὲ Ὄχον οἱ μὲν διὰ τῆς Βακτριανῆς Φασίν, οἱ δὲ παρ' αὐτήν· καὶ οἱ μὲν ἕτερον τῷ Ὄμῃ μέχρι τῶν ἐκβολῶν νοτιώτερον ἐκείνη, ἀμφοτέρων δ' ἐν τῇ Ἰνδικῇ τὰς εἰς τὴν θάλατταν ὑπάρχειν ἐκρύψεις· δὲ καταρχαῖς μὲν ἕτερον συμβάλλειν δ' εἰς, ἐν τῷ τῷ Ὄμῃ

ἱεῖδρον, πολλὰ καὶ ἐξ καὶ ἑπτὰ σταδίων ἔχοντα τὸ πλάτος. ὁ μὲντοι Ἰαξάρτης ἀπαρχῆς μέχρι τέλους ἑταίρος ἐστὶ τῷ Ὄξῃ, καὶ εἰς μὲν τὴν αὐτὴν τελευτῶν θάλατταν· αἱ δ' ἐκβολαὶ διέχουσιν ἀλλήλων, ὥς Φησι Πατροκλῆς, παρασάγγας ὡς ὀγδοήκοντα· τὸν δὲ παρασάγγην τὸν Περσικὸν οἱ μὲν ἐξήκοντα σταδίων Φασίν, οἱ δὲ τριάκοντα ἢ τετταράκοντα. ἀναπλεούντων δὲ ἡμῶν τὸν Νεῖλον, ἄλλοι ἄλλοις μέτροις χρώμενοι τὰς σχολάς ἀνόμενον ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν ὥς τε τὸν αὐτὸν τῶν σχολῶν ἀριθμὸν ἀλλαχῇ μὲν μείζω παρέχειν πλεον, ἀλλαχῇ δὲ βραχύτερον· ὅτως ἐξαρχῆς παραδεδομένον καὶ Φυλατόμενον μέχρι τῆς νῦν. Μέχρι μὲν δὴ τῆς Σογδιανῆς πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ἴοντι ἀπὸ τῆς Ἰρκανίας γνώριμα ὑπῆρξε τὰ ἔθνη καὶ τοῖς Πέρσαις πρότερον τὰ ἔθνη τῶν Ταύρων, καὶ τοῖς Μακεδόσι μετὰ ταῦτα καὶ τοῖς Παρθυαίοις. Τὰ δ' ἐπέκεινα ἐπ' εὐθείας, ὅτι μὲν Σκυθικά ἐσιν ἐκ τῆς ὁμοειδίας ἐμάχεται· στρατεῖαι δ' ἐγεγόνασιν ἐπ' αὐτὰς ἡμῖν γνώριμοι· κατὰ περ ἂν περὶ τὰς βορειοτάτας τῶν Νομάδων. ἐφ' ἧς ἐπιχειρήσας μὲν ὁ Ἀλέξανδρος ἀγειν στρατεῖαν, ὅτε τὸν Βῆσσον μετήει καὶ τὸν Σπιταμένην· ζώγρια δ' ἀνενεχθέντος τῷ Βῆσσῳ, τῷ δὲ Σπιταμένει ὑπὸ τῶν βαρβάρων διαφθαρέντος, ἐπαύσατο τῆς ἐπιχειρήσεως. ἐχ' ὁμολογᾷ δ' ὅτι περιέπλευσάν τινες ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς ἐπὶ τὴν Ἰρκανίαν· ὅτι δὲ δυνατόν, Πατροκλῆς εἶρηκε.

Ὁ δὲ Κύρος τοῖς Βακτροῖς ἐπολέμησε, καὶ αὐτοὶ τοῖς Πέρσαις ὑπήκοοι ἔμενον μέχρι Ἀλεξάνδρου. ἐν γὰρ τῇ ἐν Γαυγαμήλοις μάχῃ Δαρεῖς σύμμαχοι ἦσαν. ὡς ἐν Ἀλεξάνδρῳ προηέειπε ἐπὶ Βῆσσον, εἰς Ἀόρνους ἴε ἦγε καὶ Βάκτρα, αἱ δὴ μέγιστα εἰσι πόλεις ἐν τῇ Βακτριᾷ γῶρ· καὶ ταύτας δὲ ἐξ ἐφόδου ἔλαβε, καὶ Φυλακὴν ἐν τῇ ἄκρῃ τῷ Ἀόρνῳ ἀπέλιπε, καὶ ἐπὶ ταύτης Ἀρχέλαον καὶ Ἀνδράκλῃ, τῶν ἐταίρων. τοῖς δ' ἄλλοις Βακτροῖς ἐκαλεσπῶς προσχωρήσασιν, ἐκέταξε σατράπην Ἀρτάβαζον τὸν Πέρσῃν· αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὠξὸν ποταμόν.

Μετὰ δὲ Ἀλεξάνδρου τελευτῇ ἐν τῇ τῆς Ἀσίας νεκρῇ Ἀντιπατρὸς τῆς Βακτριανῆς καὶ Σογδιανῆς Στανάγορα τὸν Σόλιον καθίστη ἡγεμόνα. Νεωτερισθέντων δὲ τῶν

332
ante C hr.

331
ante Christ.
Arrianus
de expedit.
Alex. M.

Arrianus
apud Photium.

γεω, μηδὲ συμβλητὰς εἶναι αὐτοῖσι τὸν τε Ἴστρον καὶ τὴν Νεῖλον τὸ ὕδωρ. Ἐς μέντοι τὸν Νεῖλον ἐδόνα καταμῶν ἐκδιδόντα ἴσμεν, ἀλλ' ἀπ' αὐτῶ διαρυσχας τετμημένας κατὰ τὴν χώραν τὴν Αἰγυπτίην. Ὁ δὲ γε Ἴστρος, ὀλίγος μὲν ἀνίσχει ἀπὸ τῶν πηγέων· δέχεται δὲ πολλὰς ποταμὸς, ἀλλ' ἔτε πλήθει ἴσως τοῖς Ἰνδῶν ποταμοῖσιν, οἱ ἐς τὸν Ἰνδὸν καὶ τὸν Γάγγην ἐκδιδῶσιν· πλατὺς δὲ δὴ καὶ κάρτα ὀλίγος, ὧν τὰς μὲν αὐτὸς ἰδὼν οἶδα, τὸν Ἐνον τε, καὶ τὸν Σάον. Ἐνός μὲν ἐν μεθόρῳ τῆς Νορίων καὶ Ρατῶν γῆς μίγνυται τῷ Ἴσρῳ· ὁ δὲ Σάος, κατὰ Παιόνας. Ὁ δὲ χῶρος, ἵνα περ συμβάλλωσιν οἱ ποταμοί, Ταυρῆας καλεῖται. Ὅσους δὲ καὶ ἄλλον οἶδε ναυσίπορον τῶν ἐς τὸν Ἴστρον ἐκδιδόντων, ἀλλὰ ἔτι πολλὰς περ οἶδε.

cap. 5.

Τὸ δὲ αἷτιον ὅσις ἐθέλει φράζειν τῷ πλήθει· ἵνα καὶ μεγέθεος τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν, φράζέτω· ἐμοὶ δὲ καὶ ταῦτα ὡς ἀκοῇ ἀναγεγράφθω. Ἐπεὶ καὶ ἄλλων ποταμῶν ἐνόματα Μεγαθένης ἀνέγραψεν, οἱ ἔξω τῷ Γάγγει τε καὶ τῷ Ἰνδῷ ἐκδιδῶσιν ἐς τὸν ἑῶν τε καὶ μεσημβρινὸν τὸν ἔξω πόντον· ὥστε τὰς πάντας ὁκτὼ καὶ πεντήκοντι λέγει ὅτι εἰσὶν Ἰνδοὶ ποταμοὶ ναυσίποροι πάντες. Αὐτὸς δὲ Μεγαθένης πολλὴν δοκέει μοι ἐπελθεῖν τῆς Ἰνδοῦ χώρας, πλὴν γε ὅτι πλεῖον ἢ οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλίππῳ ἐπελθόντες. Εὐγγενέδαι γὰρ Σανδρακώττα λέγει, τῷ μεγίστῳ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν καὶ Πύρῳ, ἔτι τότε μέγιστον. Οὗτος ὧν ὁ Μεγαθένης λέγει, ἔτε Ἰνδοὺς ἐπισφραγεῖσθαι ἐδαμοῖσιν ἀνθρώποισιν, ἔτε Ἰνδοῖσιν ἄλλας ἀνδραπνεῖ· ἀλλὰ Σέσωσριν μὲν τὸν Ἀγύπτιον, τῆς Ἀσίας κατασφραγισμένον ἴην πολλήν, ἔξε ἐπὶ τὴν Εὐρώπην σὺν στρατῷ ἐλάσαντα, ὁπίσω ἀπονοσῆσαι· Ἰνδοῦσιν δὲ τὸν Σινδὸν ἐκ Σκυθίας ὁρμηθέντα, πολλὰ μὲν τῆς Ἀσίας ἐστὶ κατασφραγισθαι, ἐπελθεῖν δὲ καὶ τὴν Αἰγυπτίων γῆν κρατερόντα· Σεμίραμιν δὲ τὴν Ἀσσυρίην ἐπιχειρεῖν μὲν εἰλεσθαι εἰς Ἰνδοὺς, ἀποθανεῖν δὲ πρὶν τέλος ἐπιθεῖναι τῷσι βαλεῦμασιν· ἀλλὰ Ἀλέξανδρον γὰρ στρατεῦσαι ἐπὶ Ἰνδοὺς μὲνον. Καὶ πρὸ Ἀλεξάνδρου, Διονύσεα πέρι πολλὰ λόγος κατέχει, ὡς καὶ τότε στρατεύσαντος ἐς Ἰνδοὺς, καὶ κατασφραγισμένους Ἰνδοὺς. Ἡρακλῆος δὲ πέρι, ἔτι πολλὰ Διονύσεα μὲν γε καὶ Νύσσα πόλις μνήμα ἔτι Φαῦλον καὶ

στρατ.

ρατῆλασίης, καὶ ὁ Μῆρὸς τὸ ὄρος, καὶ ὁ κισσὸς ὅτι ἐν
 ὧ ὄρει τέτρω φύεται καὶ αὐτοὶ οἱ Ἴνδοι ὑπὸ τυμπάνων
 καὶ κυμβάλων τελλόμενοι ἐς τὰς μάχας· καὶ ἐδῆς
 υτοῖσι κατάσκιος ἔββα, κατάπερ τῷ Διόνυσῳ τοῖσι βάν-
 οισιν· Ἡρακλῆς δὲ ἔ πολλα ὑπομνήματα. Ἀλλὰ τὴν
 ἰορνον γὰρ πέτρην, ἥτινα Ἀλέξανδρος βίη ἐχειρώσατο,
 ἡ Ἡρακλῆς ἔ δυνατὸς ἐγένετο ἐξελεῖν, Μακεδονικὸν δο-
 εῖ μοι ᾧ δὲ κόμπασμα, κατάπερ καὶ τὸν Παρακάμισον,
 αὔκασον ἐκάλεον Μακεδόνες, ἐδὲν ᾧ προσήκοντα τέτον
 ὁ Κατὰσφ. Καί τι καὶ ἄντρον ἐπιφραδέντες ἐν Πα-
 παμισιάδῃσι, τέτο ἔφρασαν ἐκεῖνο εἶναι τῷ Προμηθέως
 ἡ Τιτῆνος ᾧ ἄντρον, ἐν ὧ ἐκρέματο ἐπὶ τῇ κλοπῇ τῷ
 υρός. Καὶ δὴ καὶ ἐν Σίβαισιν, Ἴνδαῶ γένει, ὅτι δορὰς
 ἀπεχομένης εἶδον τὰς Σίβας, ἀπὸ τῆς Ἡρακλῆς στρατη-
 εσίης ἔφασκον τὰς ὑπολειφθέντας εἶναι τὰς Σίβας· καὶ
 ἰρ καὶ συντάλῃν φέρει· ἡ οἱ Σίβαι, καὶ τοῖς βροσὶν αὐ-
 ῖν ῥόπαλον ἐκπέκαυται· καὶ τέτο ἐς μνήμην ἀνέφερον
 ἡ ῥοπάλα τῷ Ἡρακλῆς. Εἰ δὲ τῷ πιστὰ ταῦτα, ἄλλος
 ἡ ἔτος Ἡρακλῆς εἶη, ἐχ ὁ Θηβαῖος, ἡ ὁ Τύριος ἔτος,
 ὁ Ἀιγύπτιος, ἡ ἡς καὶ κατὰ τὴν ἀνω χώραν ἔ πόρρω
 ἡ Ἴνδῶν γῆς ὠκισμένην μέγας βασιλεὺς.

Ἦται δὲ ἡ Ἴνδῶν γῆ τὸ θέρους, μάλιστα μὲν τὰ ὄρεα
 ἀρακάμισός ἡ καὶ ὁ Ἡμῶδός, καὶ τὸ Ἱμαῖκόν ὄρος, καὶ
 τὸ τετέων μεγάλοι καὶ θολεροὶ οἱ ποταμοὶ ῥέουσιν. Ἦ-
 ε δὲ τῷ θέρους καὶ τὰ πεδία τῶν Ἴνδῶν, ὥς ἐλμυάζειν
 πολλὰ αὐτέων· καὶ ἔφυγεν ἡ Ἀλεξάνδρῳ στρατῇ ἀπὸ
 Ἀκασίνῃ ποταμῷ μέσῃ θέρους, ὑπερβαλόντος τῷ ὕδα-
 ῖς εἰς τὰ πεδία· ὥς ἀπὸ τῶνδε ἔξει τεκμηριῶμαι καὶ
 Νεῖλος τὸ πάθημα τέτο, ὅτι εἰσὸς εἶναι ὑεδαὶ τὰ Ἀι-
 ὄπων ὄρεα ᾧ θέρους· καὶ ἀπ' ἐπείνων ἐμπικλάμενον
 Νεῖλον ὑπερβάλλειν ὑπὲρ τὰς ὄχθας ἐς τὴν γῆν τὴν
 γυγπτήν.

Ἦθνεα δὲ Ἴνδαῖα εἰκοσι καὶ ἑκατὸν ᾧ ἅπαντα λέγει
 ἡ γαθῆνης, δυοῖν δέοντα. καὶ πολλὰ μὲν εἶναι ἔθνεα
 δικὰ, καὶ αὐτὸς ἐυμφέρομαι Μεγαθένει· τὸ δὲ ἀτρεκέες
 ἔχω ἐκασταὶ ὅπως ἐκμαθῶν ἀνέγραψεν, ἐδὲ πολλοσὸν
 ρος τῆς Ἴνδῶν γῆς ἐπελθῶν, ἐδὲ ἐκμιξίης πᾶσι τοῖς
 εσιν ἐσθης ἐς ἀλλήλους. Πάλαι μὲν δὴ νομαδας εἶναι

Α α

Ἴν-

cap. 6.

cap. 7.

σαντος ταυτῇ Τριπολέμῃ, οτε περ ἐκ Λημητρος ἐσαυ-
 στείρειν τὴν γῆν πᾶσαν· ἢ πρὸ Τριπολέμῃ τις ἄστος Διό-
 νυσος ἐπελθὼν τὴν Ἰνδῶν γῆν, σπέρματα σφίσιν εἰσάκε
 καρπῶν ἧς ἡμετέρῃ· βόας τε ὑπ' ἀρότρῳ ζεῦξαι Διόνυσον
 πρῶτον, καὶ ἀροτῆρας ἀντὶ νομάδων ποιῆσαι Ἰνδῶν τῆς
 πολλὰς, καὶ ὀπλίσαι ὅπλοισι τοῖσιν ἀρήϊοισι. Καὶ θύει
 σέβειν ὅτι ἐδίδαξε Διόνυσος ἄλλας ἧς, καὶ μᾶλλον δὴ ἐκ-
 τὸν, κυμβαλίζοντας καὶ τυμπανίζοντας· καὶ ὄρχησιν δὲ ἐ-
 δάξαι τὴν σατυρικὴν, τὸν κόρδακα παρ' Ἑλλήσι καλέσμε-
 νον· καὶ κομᾶν Ἰνδῶς τῷ θεῷ, μίτρην φορέειν ἧς ἀναλ-
 ξαι, καὶ μύρων ἀλοιφὰς ἐκιδάξαι, ὥς τε καὶ εἰς Ἀλέξαν-
 δρον ἔτι ὑπὸ κυμβάλων ἧς καὶ τυμπάνων ἐς τὰς μᾶχας
 Ἰνδοὶ καθίσαντο.

cap. 8.

Ἀπρόντα δὲ ἐκ τῆς Ἰνδῶν γῆς, ὡς οἱ ταῦτα πεπ-
 μέετο, κατασῆσαι βασιλέα τῆς χώρας Σπατέμβαν, τὸ
 εἰαίρων ἓνα, τὸν βακχωδέσαντον τελευτήσαντος δὲ Σπα-
 τέμβαν, τὴν βασιλείην ἐκδέξασθαι Βεδύαν· τὸν τότε παῖ-
 καὶ τὸν μὲν πεντήκοντα καὶ δύο ἔτεα βασιλεῦσαι Ἰνδῶν
 τὸν πατέρα· τὸν δὲ παῖδα, ἔκισιν ἔτεα· καὶ τότε παῖ-
 ἐκδέξασθαι τὴν βασιλείην Κραδέυν· καὶ ἦδ' ἀπὸ τῆςδε,
 πολὺ μὲν κατὰ γένος ἀμείβειν τὴν βασιλείην, παῖδα π-
 ρὰ πατρός ἐκδεχόμενον· εἰ δὲ ἐκλείποι τὸ γένος, ἔτα
 ἀριστίνδην καθίστασθαι Ἰνδοῖσι βασιλέας. Ἡρακλέα δὲ,
 τινὰ ἐς Ἰνδῶς ἀφικέσθαι λόγος κατέχει, παρ' αὐτοῖσιν

οἷσι γηγενέα λέγεσθαι. Τῷτον τὸν Ἡρακλέα μάλα πρὸς
 Λαρσσηνῶν γεραίρεσθαι, Ἰνδικᾷ ἔθνεος, ἵνα δύο πόλεις με-
 αίλαι, Μέθορά γε καὶ Κλεισφόροα, καὶ ποταμὸς Ἰαβιά-
 ης πλωτὸς ἀνῆρξῃ τὴν χώραν αὐτῶν. Τὴν σκευὴν δὲ ἔ-
 ος ὁ Ἡρακλῆς ἦντινα ἐφόρεε, Μεγαθένης λέγει· ὅτι ὁ-
 οίην τῷ Θηβαίῳ Ἡρακλεῖ, ὡς αὐτοὶ Ἰνδοὶ ἀπηγγέονται·
 αἱ τᾶτῳ ἄρσενας μὲν παῖδας πολλὰς κάρτα γενέσθαι ἐν
 ᾗ Ἰνδῶν γῇ (πολλῇσι γὰρ δὴ γυναιξὶν ἐς γάμον ἐλθεῖν
 αἱ τῷτον τὸν Ἡρακλέα) θυγατέρα δὲ μενογενέην· ἔνο-
 α δὲ τῇ παιδί Πανδαίην· καὶ τὴν χώραν ἵνα γε ἐγένετο,
 αἱ ἥστως ἐπέτρεψεν αὐτὴν ἄρχειν Ἡρακλῆς, Πανδαίην,
 ἥς παιδὸς ἐπώνυμον· καὶ ταύτῃ ἐλέφαντας μὲν γενέσθαι
 καὶ τῷ πατρὸς ἐς πεντακισίαις, ἴκον δὲ ἐς τετρακισχιλίην,
 ἔζων δὲ ἐς τὰς τρεῖς καὶ δέκα μυριάδας.

Ἀπὸ μὲν δὲ Διονύσου βασιλέως ἤρῳμεον Ἰνδοὶ ἐς
 Λαυδράκοτταν τρεῖς καὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν· ἔτεα δὲ,
 ὅο καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἑξακισχιλία· ἐν δὲ τέτοισι τρεῖς
 ὁ πᾶν εἰς ἐλευθερίην τὴν δὲ, καὶ ἐς τριακισίαι· τὴν δὲ,
 ἰηοσί γε ἑτέων καὶ ἑκατὸν· πρεσβύτερόν τε Διόνυσον Ἡ-
 ακλεέας δέκα καὶ πέντε γενεῇσιν Ἰνδοὶ λέγουσιν· ἄλλον
 δὲ ἑδένα ἐμβαλεῖν ἐς γῆν τῶν Ἰνδῶν ἐπὶ πολέμῳ· εἰδὲ
 ἱῦρον τὸν Καμβύσεια, καίτοι ἐπὶ Σκύθας ἐλάσαντα, καὶ
 ἄλλα πολυπραγμονέσασθαι δὴ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίην βασι-
 ῶν γενόμενον τὸν Κύρον. Ἀλλὰ Ἀλέξανδρον γὰρ ἐλ-
 τεῖν γε καὶ κρατῆσαι πάντων τοῖς ὅπλοις, ὅσας γε δὴ
 πῆλθε· καὶ ἂν καὶ πάντων κρατῆσαι, εἰ ἡ στρατιὴ ἤθελεν·
 οὐ μὲν δὴ εἰδὲ Ἰνδῶν τινα ἔξω τῆς ὁπείης φαλῆναι ἐπὶ
 ὁλέμῳ, διὰ δικαιοσύνην.

Λέγεται δὲ καὶ τάδε, μνημεῖα ὅτι Ἰνδοὶ τοῖς τελευ-
 ῆσασιν ἢ ποιέουσιν, ἀλλὰ τὰς ἀρετὰς γὰρ τῶν ἀνδρῶν ἰ-
 ανὰς ἐς μνήμην τίθενται τοῖσιν ἀποθανῆσι, καὶ τὰς ὁδὰς
 ἢ αὐτοῖσιν ἐπάθονται. Πόλεων δὲ ἀριθμὸν οὐκ εἶναι· αὐ-
 τρεκέας ἀναγράφαι τῶν Ἰνδικῶν, ὑπὸ πλήθους· ἀλλὰ γὰρ
 σαι παραποτάμια αὐτέων, ἢ παραθαλάσσια, ταύτας μὲν
 ὑλῖνας ποιέεσθαι· ἢ γὰρ εἶναι ἐκ πλίνθε ποιεομένας διαρ-
 ῆσαι ἐπὶ χρόνον, τῷ γε ὕδατος ἕνεκα τῷ ἐξ ἔρανῳ, καὶ ὅτι
 ἢ ποταμοὶ αὐτοῖσιν ὑπερβάλλοντες ὑπὲρ τὰς ὁχθὰς, ἐμ-
 ἴπλασι τῷ ὕδατος τὰ πεδία. Ὅσαι δὲ ἐν ὑπερδεδίαις γε
 καὶ

cap. 9.

cap. 10.

ἄνδρα τέτον Φωνῆσαι, ὅτε ἡ σιωπὴ κατακέρχεται. Οὗτοι γυμνοὶ διαίτῳνται οἱ σοφισταί, τὰ μὲν χειμῶνος ὑκαίθριοι ἐν τῷ ἡλίῳ, τὰ δὲ θέρεος ἐπὶν ὁ ἥλιος κατέχῃ, ἐν τοῖσι λειμῶσι καὶ τοῖσιν ἐλεσιν ὑπὸ δένδροισι μεγάλαισιν· ὧν τὴν σιμὴν Νέαρχος λέγει ἐς πέντε πλέθρα ἐν κύλῳ ἐξικέσθαι, καὶ ἂν καὶ μυρίας ἀνδρώπας ὑπὸ ἐπὶ δένδροις σκιάζεσθαι· τηλικαῦτα εἶναι ταῦτα. τὰ δένδρεα Σιτέονται δὲ ὠραιᾶ, καὶ Ἰὸν Φλοιὸν τῶν δένδρων, γληκύν τε ὄντα τῶν Φλοιὸν καὶ τράφιμον, ἔ μείον ἥπερ αἱ θάλανοι τῶν Φοινίκων. Δεύτεροι δ' ἐπὶ τέτοισιν οἱ γεωργοὶ εἰσιν· ἔτοι πληθεὶ πλείστοι Ἰνδῶν ἑστέες· καὶ τὰ τοῖσιν ἔτε ὅπλα ἐστὶν ἀρήα, ἔτε μέλει τὰ πολέμια ἔργα, ἀλλὰ τὴν χώραν ἔτοι ἐργάζονται· καὶ τὰς Φόρας τοῖς ἑ βασιλεῦσι καὶ τῇσι πόλεσιν, ὅσαι αὐτόνομοι, ἔτοι ἀποφέρουσι· καὶ αἱ πόλεμοι ἐς ἀλλήλους τοῖσιν Ἰνδοῖσιν τύχοι, τῶν ἐργαζομένων τὴν γῆν ἔ θέμις σφὶν ἅπτεσθαι, ἐδὲ αὐτῇ τὴν γῆν τέμνειν· ἀλλὰ αἱ μὲν πολεμῶσι καὶ κατακαίνουσι ἀλλήλους ὅπως τύχοιεν· οἱ δὲ πλησίον ὑτῶν κατ' ἡσυχίαν ἀρῶσιν, ἢ τρυγῶσιν, ἢ κλαδεύουσιν, ἢ θερίζουσιν. Τρίτοι δὲ εἰσιν Ἰνδοῖσιν οἱ νομάδες, οἱ ποτιένες ἑ καὶ βεκόλοι, καὶ ἔτοι ἔτε κατὰ πόλεις, ἔτε ν τῇσι κώμῃσι ὀκέουσι, νομάδες τὲ εἰσι, καὶ ἀνὰ τὰ ρεα βιοτεύουσι· Φόρον δὲ καὶ ἔτοι ἀπὸ τῶν κτηνέων ἀπαδέρουσι· καὶ θηρέουσιν ἔτοι ἀνὰ τὴν χώραν ὀρνιθὰς ἑ καὶ ἄγρια θηρία.

Τέταρτον δὲ εἰσι τὸ δημαργικὸν τε καὶ καπηλικὸν ἔνος. Καὶ ἔτοι λειτουργοὶ εἰσι, καὶ Φάρον ἀποφέρουσιν πρὸ τῶν ἔργων τῶν σφετέρων, πλην γὰρ δὴ ὅσοι τὰ ἀγία ὅπλα ποιέουσιν· ἔτοι δὲ καὶ μισθὸν ἐκ τῶ κοινῇ προσκυβάνουσιν. Ἐν δὲ τέτῳ τῷ γένει οἱ ἑ ναυπηγοὶ καὶ ναῦται εἰσιν, ὅσοι κατὰ τὰς ποταμὸς πλώουσι. Πέμτον δὲ γένος ἐστὶν Ἰνδοῖσιν, οἱ πολεμισαί· πλήθει μὲν ὑπερὸν μετὰ τὰς γεωργίας, πλείη δὲ ἐλευθερίῃ ἑ καὶ ἰδυμῇ ἐπιχερόμενον· καὶ ἔτοι ἀσκηταὶ μόνων τῶν πομπικῶν ἔργων εἰσι. Τὰ δὲ ὅπλα ἄλλοι αὐτοῖς ποιέουσι, καὶ ἔκπας ἄλλοι παρέχουσι· καὶ διακονοῦσιν ἐπὶ στρατοπέδοι· ἄλλοι, οἱ τὰς ἑ ἔκπας αὐτοῖς θηρασκέουσιν, καὶ τὰ ἑ γλα ἐκκαθαίρουσι, καὶ τὰς ἐλέφαντας ἄγουσι, καὶ τὰ ἑρματα

cap. 12.

τῶν περπατῶν καλεμένων τὰς τάξεις, καὶ τὰς ταξίτας καὶ τὰς Ἀγρίανας καὶ τὰς ἱππακοντιστάς, προὔχοντες ἐς τῶν Ἀσπασίων τε καὶ Γεραίων χώραν καὶ Ἀσπασκανῶν.

Ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἣν τινα μεταξὺ τῶν Κα- libr. 5. cap. 1.
 Φήνος καὶ τῶ Ἰνδῷ ποταμῷ ἐπῆλθεν Ἀλέξανδρος, καὶ Νύσαν πόλιν φηκίθαι λέγουσι· τὸ δὲ πτόσμα εἶναι Διονύσας· ὡς δ' ἐπέβη τῇ Νύσῃ Ἀλέξανδρος, ἐκπέμπουσι παρ' αὐτὸν οἱ Νυσαῖοι τὸν κρατιστεύοντα σφῶν (ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ Ἀ- κηφίς) καὶ ξὺν αὐτῷ πρέσβεις τῶν δοκιματωτάτων τριάκοντα, δεησομένους Ἀλεξάνδρῃ, ἀφεῖναι τῷ Θεῷ τὴν πόλιν. γέτο δ' Ἀλεξάνδρῳ πρὸς θυμῷ ἀγίγνετο· καὶ ἔδωκε ἐλευ- θέρους τε εἶναι τὰς ἀκήτορας τῆς Νύσης καὶ αὐτονόμους.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, cap. 3.
 καταλαμβάνει γέφυραν τε ἐπ' αὐτῷ πεποιημένην πρὸς Ἡ- φραιῶνας, καὶ πλοῖα πολλὰ μὲν συμπρότερα, δύο δὲ τρια- ιοντόρες, καὶ παρὰ Ταξίλῃ τῷ Ἰνδῷ δῶρα ἦγοντα ἀργυ- ρίᾳ μὲν τάλαντα ἐς διακόσια, ἱερεῖα δὲ βῆς μὲν τρισχι- λίαις, πρόβατα δὲ ὑπὲρ μύρια, ἐλέφαντας δὲ ἐς τριάκον- α· καὶ ἱππεῖς δὲ ἑπτακόσιοι αὐτῶν Ἰνδῶν ἐς ξυμμαχίαν γὰρ Ταξίλῃ ἦκον· καὶ τὴν πόλιν Ταξίλα, τὴν μεγίστην ἰεταξὺ Ἰνδῷ τε ποταμῷ καὶ Ἰδάσπῃ, ὅτι αὐτῷ Ταξίλῃς νδίδωσιν. Ἐνταῦθα θύει Ἀλέξανδρος τοῖς θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος, καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνακὸν καὶ ἱππικὸν ἐπὶ ᾧ ποταμῷ, καὶ γίγνεται αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ ἱερά.

Τῆτον τὸν ποταμὸν Ἰνδὸν ὑπὸ τὴν ἑω διέβαινε ξὺν cap. 7.
 ἡ στρατιῇ Ἀλέξανδρος εἰς τῶν Ἰνδῶν τὴν γῆν. Τὸ δὲ εὖγμα τὸ ἐπὶ τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ, ὅπως μὲν ἐποιήθη Ἀλε- ἀνδρῷ, ἕτε Ἀριστόβελος ἕτε Πτολεμαῖος, οἷς μάλιστα ἐγὰρ τομαι, λέγουσιν· εἰ δὲ αὐτὸς ἔχω ἀτρεκῶς εἰκάσαι, πότε- κ πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, καθάπερ ἂν ὁ Ἑλλήσποντός ἐ πρὸς Ξέρξε, καὶ ὁ Βόσπορός τε καὶ Ἴστρος πρὸς Δα- ρίῃ, ἡ γέφυρα κατὰ τῷ ποταμῷ διηνεκῆς ἐποιήθη αὐτῷ. οκεῖ δὲ ἐμοὶ γε πλοίοις μᾶλλον ζευχθῆναι· ἐ γὰρ ἂν δέ- κθαι γέφυραν τὸ βάθος εἰς ὕδατος, εἰ δ' ἂν ἐν τοσούδε- ρόνῳ ἔργον ἕτως ἄτοπον ξυντελεθῆναι. Ἐἰ δὲ δὴ πλοῖ- ς ἐξεύχθη ὁ πόρος, πότῃρα ξυνδεθεῖσαι αἱ νῆες σχοίνοις καὶ κατὰ τοῖχον ὀρμιθεῖσαι ἐς τὸ ζεῦγμα ἀπήρκεσαν, (ὡς ἔγει Ἡρόδοτος ζευχθῆναι τὸν Ἑλλήσποντον) ἢ ὅτῳ τρό- πε

cap. 8.

πρὸ Ῥωμαίοις ἐπὶ τῷ Ἰστροῦ ποταμῷ ζεύγμα ποιεῖσθαι, καὶ ἐπὶ τῷ Ῥήνῳ τῷ Κελτικῷ, καὶ τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγρητα, ὅσας κατέλαβεν αὐτὰς ἀνάγκη, ἐγεφύρωσαν, ἐδὲ τὸτο ἔχου ξυμβαλεῖν. Ὡς δὲ διέβη πέραν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ, καὶ ἐνταῦθα αὐτοὶ θύει κατὰ νόμον Ἀλέξανδρος ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ, εἰς Τάξιλα ἀφίκετο πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, τὴν μεγίστην τῶν μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπεα καὶ ἐδέχετο αὐτὸν Ταξίλης ὁ ὑπαρχος τῆς πόλεως, καὶ αὐτοὶ οἱ ταύτη Ἰνδοὶ Φιλίως καὶ Ἀλέξανδρος προστίθουσιν αὐτοῖς χώραν τῆς ὁμοῦς, ὅσης ἐδέοντο. Ἦκον δ' ἐνταῦθα παρ' αὐτὸν καὶ παρὰ Ἀβισάρου πρέσβει, τῷ τῶν ὀρείων Ἰνδῶν βασιλέως, ὃς, ἵε ἀδελφὸς αὐτῷ Ἀβισάρου, καὶ ἄλλοι ξύν αὐτῷ οἱ δοκιμώτατοι καὶ παρὰ Δοξάρου νομάρχης ἄλλοι, δῶρα φέροντες. Καὶ ἐνταῦθα αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐν Ταξίλοις θύει ὅσα οἱ νόμος, καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν ἵε καὶ ἵππικόν καὶ ἀποδείξας σατράπην τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Φιλίππον τὸν Μαχάτα, Φρεράν ἵε ἀπολείπει ἐν Ταξίλοις, καὶ τὰς ἀπομάχας τῶν στρατιῶν διὰ νόσον αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν. Ἐπέκεινα γὰρ τῷ Ὑδάσπεα Πῶρος αὐτῷ εἶναι ἐξηγγέλεται ξύν τῇ στρατιᾷ πάση, ἐγνωκὼς εἰργεῖν τὰ πόρος αὐτόν, ἵπεραῶντι ἐπιτίθεσθαι. Ταῦτα ὡς ἔγνω Ἀλέξανδρος, Κίον μὲν τὸν Πολεμοκράτες πέμψας ὀπίσω ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, τὰ πλοῖα ὅσα παρεσκεύασο αὐτῷ ἐπὶ τῷ πόρῳ τῷ Ἰνδῷ, ξυντεμόντα κελέυει φέρειν ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν καὶ ξυντεμήθη ἵε τὰ πλοῖα καὶ ἐπομίσθη αὐτῷ, ὅσα μὲν βραχύτερα διχῇ διατμηθέντα, αἱ τριακόντοροι δὲ τριχῇ ἐτμήθησαν, καὶ τὰ τμήματα ἐπὶ ζευγῶν διεκομίσθη εἰς ἵε ἐπὶ τὴν ὄχθην τῷ Ὑδάσπεα καίπερ ξυμπηχθέν τὸ ναυτικὸν αὐτοῖς δὴ ὁμῶς ὥφθη ἐν τῷ Ὑδάσπεα. Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ἦν ἵε δύναμιν ἔχων ἦκεν εἰς Τάξιλα καὶ πενταμισχιλίαις τῶν Ἰνδῶν, εἰς Ταξίλης ἵε καὶ ἵε ταύτῃ ὑπαρχοὶ ἦγον, ἦει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν, καὶ Ἀλέξανδρος κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τῷ Ὑδάσπεα.

cap. 9.

Καὶ Πῶρος κατὰ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην ὥφθη ξύν πάσῃ τῇ στρατιᾷ, καὶ τῶν ἐλεφάντων τῷ σίφει. Ταῦτα μὲν δὴ ἦ κατεστρατοπεδευκότες εἶδεν Ἀλέξανδρον, αὐτὸς μάλιστα

μένων ἐφύλαττε τὸν πόρον ὅσα δ' ἄλλα τῷ ποταμῷ ἐκ-
 πορώτερα, ἐπὶ ταῦτα Φρυγὰς διαπέμψας, καὶ ἡγεμόνας
 ἐπισήσας ἐκαστοῖς, εἰργεῖν ἐπενόει τῷ πόρῳ τὰς Μακεδόνας.
 Ταῦτα δὲ ὁρῶντι Ἀλεξάνδρῳ, κινήσει καὶ αὐτῷ ἐδόκει ἡ
 στρατιὰ πολλαχῇ, ὡς τὸν Πῶρον ἀμφιβολοῦν γίγνεσθαι.
 Διελὼν δ' ἐς πολλὰ τὸν στρατὸν, τὰς μὲν αὐτὸς ἄλλη καὶ
 ἄλλη ἦγε τῆς χώρας, τὰ μὲν πορθῶν ὅσα πολέμια, τὰ
 δὲ σκοπῶν, ὅπῃ εὐπορώτερος αὐτῷ ὁ ποταμὸς φαίνεται,
 τὰς δὲ τῶν ἡγεμόνων ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπιτάξας, καὶ
 αὐτὸς πολλαχῇ διέπεμπε. Σίτος δὲ αὐτῷ πάντοθεν ἐκ
 τῆς ἐπὶ τὰδε τῷ Ὑδάσπῃ χώρας ἐς τὸ στρατόπεδον ζυνεκοι-
 μίζετο, ὡς δῆλον εἶναι τῷ Πῶρῳ, ὅτι ἐγνακῶς εἴη προσ-
 λιπαρεῖν τῇ ὄχθῃ, ἔς γε τὸ ὕδωρ τῷ ποταμῷ, μείον γενέ-
 μενον τῷ χειμῶνος, πολλαχῇ παραδύναι οἱ τὸν πόρον· τῷ
 γε πλοῖα αὐτῷ ἄλλη καὶ ἄλλη παράπλέοντα, καὶ αἱ δὲ
 φέρεται τῆς κάρφης ἐμπιπλάμεναι, καὶ ἡ ὄχθῃ πλήρη
 γᾶσα Φαινομένη τῇ μὲν ἱππέων, τῇ δὲ πεζῶν, ἐκ δια-
 ῖρεμεῖν τὸν Πῶρον· ἀδὲ ἐν γι ἐπιλεξάμενον ἐς Φυλακὴν
 ὑμφορον, ἐς τῆτο ἐκ πάντων παρασκευάζεσθαι ἄλλως γε
 ν μὲν τῷ τότε οἱ ποταμοὶ πάντες οἱ Ἰνδοὶ πολλὰ τε ὑ-
 ατος καὶ θολερῶς ἔρρεον, καὶ ὀξέος τῷ ρεύματος ἦν γὰρ
 ῖρα ἔτις, ἡ μετὰ τροπὰς μάλιστα ἐν θέρει τρέπεται ὁ ἡ-
 ιος· ταύτῃ δὲ τῇ ὥρῃ ὕδατά τε ἐξ ἔρανος ἀθρόα γε κα-
 αφέρεται ἐς τὴν γῆν τὴν Ἰνδικήν, καὶ αἱ χιόνες αἱ τῷ
 αὐκασίῃ (ἐνθεν περ τῶν πολλῶν ποταμῶν αἱ πηγαὶ εἰσι)
 αταττηκόμεναι ἀνέχουσιν αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα· χειμῶ-
 ις δὲ ἐμπαλιν ἰσχυραίνονται, ὀλίγοι γε γίνονται καὶ καυαροὶ
 εἶναι, καὶ εἰσὶν ὅπερ περάσιμοι, πλήν γε δὴ τῷ Ἰνδῷ καὶ
 ἀγγε, καὶ τυχόν καὶ ἀλλέττε· ἀλλ' ὁ γ' Ὑδάσπης
 στρατός γίνεται.

Ταύτην ἐν τὴν ὥραν τῷ ἔτις προσμένειν ἐς τὸ Φα-
 ρὸν ἐφασκεν, εἰ ἐν τῷ τότε εἰργοίτο. Ὁ δὲ, ἀδὲν μείον
 ρεδρεύων ἔμενεν, εἴπη λάθοι ὑφ' ἀρκάσας ὀξέως τὸν πό-
 ν· ἡ μὲν δὴ αὐτὸς Πῶρος κατεστρατοπεδεύει κατὰ τῇ ὄχ-
 ῃ τῷ Ὑδάσπῃ, ἐγνω ἀδύνατος εἶναι περᾶσαι, ὑπὸ τῷ πλή-
 ις τῶν ἐλεφάντων, καὶ ὅτι πολλὴ στρατιὰ καὶ αὐτῇ τε-
 γμένη γιγνώσκει καὶ ἀκριβῶς ὠκλισμένη ἐμβαλόντων αὐτοῖς ἐπι-
 ῖσθαι ἐμῆλλον, οἱ γε ἔκποι· ἐκ τῶν ἐδόκει αὐτῷ ἀδελφῶ-
 σαι

cap. 10.

σαι ἔδωκε ἐπιβῆναι τῆς ὄχθης τῆς πέραν, πρᾶσκειμένῃ σφίσιν ἐνδοῦς τῶν ἐλεφάντων καὶ τῇ ἴε ὄψει. ἅμα καὶ τῇ Φωνῇ Φοβάντων, ἔδ' ἂν ἔτι πρόσθεν μεῖναι ἐπὶ τῇ διφθεραῶν κατὰ τὸν πόρον, ἀλλ' ἐκπηδῆν γὰρ ἐς τὸ ὕψος, ἀφορώντες πέραν τὰς ἐλέφαντας, καὶ ἐκφρονες γιγνόμενοι. Κλέψαι ἔν ἐκενοῖσι τὴν διάβασιν, ὥδε πράττων. Νύκτωρ παραγαγὼν ἄλλη καὶ ἄλλη τῆς ὄχθης τὰς πολλὰς τῶν ἱππέων, βοήν ἴε ἐποίει καὶ ἠλαλάζετο τῷ 'Ενυαλίῳ καὶ τ' ἄλλα ὅσα ἐπὶ διαβάσει συσκευαζομένων, θόρυβος πατοδαπὸς ἐγίγνετο· καὶ ὁ Πῶρος ἴε ἀντιπαρῆει πρὸς τὴν βοήν ἐπάγων τὰς ἐλέφαντας· καὶ Ἀλέξανδρος ἐς ἔσθας αὐτῶν τῆς ἀντιπαραγωγῆς κατίστη. Ὡς δὲ ἐπὶ πολὺ τῇ ἐγίγνετο, καὶ ἡ βοή μόνον καὶ ὁ ἀλαλαγμὸς ἦν, ἐπέτι Πῶρος μετακινεῖτο πρὸς τὰς ἐκδρομάς τῶν ἱππέων, ἀλλ' ἐκέλευον γὰρ γνῶς τὸν φόβον, κατὰ χάραν ἐπὶ στρατοπέδῳ ἔμεινε· σκαπὶ δὲ αὐτῷ πολλαχῇ τῆς ὄχθης κατεστρίψαν· Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀξείργαστο αὐτῷ ἀφοβὸν τὸ τῷ Πέρῃ ἐς τὰς νυκτερινὰς ἐπιχειρήσεις, μηχανῶνται ἴε τοιόνδε.

cap. II.

Ἄκρα ἦν ἀνέχεσθαι τῆς ὄχθης τῇ Τδάρσπῃ, ἵνα ἐπικαμπτειν ὁ ποταμὸς λόγῃ ἀξίως· αὐτῇ ἴε δασεῖα παντοῖα δένδρων εἶδει, καὶ κατ' αὐτὴν νῆσος ἐν τῷ παταμῷ ὕδατος ἴε καὶ ἀσιβῆς ὑπ' ἐρημίας. Ταύτην καταμαδῶν τι νῆσον καταντικρυὲς τῆς ἀκρας, ἀμφοτέρω ὑλαδὴ τὰ χωρία καὶ οἷα κρίναι τῆς διαβάσεως τὴν ἐπιχείρησιν, ταύτῃ ἔγνω διαβιβάσειν τὸν στρατόν. Ἀπέχει δὲ ἡ ἴε ἀκρὰ καὶ ἡ νῆσος τῇ μεγάλῃ στρατοπέδῳ ἐς πεντήκοντα καὶ ἐκατὶ σταδίας. Παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν ὄχθην φυλακαὶ ἴε αὐτῷ ἐπεστηκῆσαν ἦσαν, διαλείπεσαι ὅσον ξύμμετρον ἐς τὸ ἐπὶ ῥῆν ἴε ἀλλήλας καὶ κατακτείνειν εὐπετῶς ὁπότεν τι παρὰ γέλλοιτο· καὶ πανταχόθεν βοαὶ τε νύκτωρ ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἐγίγνοντο, καὶ πυρὰ ἐκαίετο. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ ἐπιχειρεῖν τῷ πόρῳ, κατὰ μὲν τὸ στρατόπεδον φανερώς ἐς τῷ τὰ τῆς διαβάσεως παρεσκευάζετο· καὶ Κρατερὸς ὑπεὶ λειπτο ἐπὶ στρατοπέδῳ, τὴν ἴε αὐτῇ ἔχων ἱππαρχίαν, καὶ τὰς ἐξ Ἀραχωτῶν καὶ Παρακαμισαδῶν ἱππέας, καὶ τὴν Φάλαγγος τῶν Μακεδόνων, τὴν ἴε Ἀλιεῖν καὶ τὴν Πιλυκέρχοντος τάξιν, καὶ τὰς νομάρχας τῶν ἐπὶ ταῖς ἑξ ἁν καὶ τὰς ἅμα τέτοις τὰς πενταμυσχίλις· παρηγγίλ

εστο δὲ Κρατερῷ μὴ πρὶν διαβαίνειν τὸν πόρον, πρὶν ἀ-
γαλλαγῆναι Πῶρον ὡς ἐπὶ σφᾶς ξὺν τῇ δυνάμει, ἢ Φεύ-
οντα μαθεῖν, αὐτὰς δὲ νικῶντας ἦν δὲ μέρος μέντοι τῆς
ρατριάς ἀναλαβὼν Πῶρος ἐπ' ἐμὲ ἄγῃ, μέρος δὲ ἵι ὑπο-
ειφθῇ αὐτῷ ἐπὶ στρατοπέδῳ καὶ ἐλέφαντες, σὺ δὲ δικαίως
ένειν κατὰ χώραν. εἰ δὲ τὰς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἄμα
ἄγει Πῶρος ἐπ' ἐμὲ, τῆς δὲ ἄλλης στρατιάς ὑπολείποισθαι
ἐπὶ στρατοπέδῳ, σὺ δὲ διαβαίνειν σπαδῇ (οἱ γὰρ ἐλέ-
φαντες μόνοι, ἔφη, ἄποροί ἐσιν πρὸς τὰς ἐμβαλόντας
γῆρας) ἢ δὲ ἄλλη στρατιά * *

Ταῦτα μὲν Κρατερῷ ἐνετέλλετο. Ἐν μέσῳ δὲ τῆς
ῆσε ἴε καὶ τῷ μεγάλῳ στρατοπέδῳ, ἵνα αὐτῷ Κρατερὸς ὑ-
ολέλειπτο, Μελέαγρός ἴε καὶ Ἀτταλος καὶ Γονγίας ξὺν
οἷς μισθοφόροις ἱππεύσι τε καὶ πεζοῖς ἐτετάχατο καὶ τέ-
ως διαβαίνειν παρηγγέλλετο κατὰ μέρος, διελόντας τὸν
ιατὸν, ὅποτε ξυνεχομένους ἦδη ἐν τῇ μάχῃ τὰς Ἰνδοὺς
οιεν. Ἀυτὸς δ' ἐπιλεξάμενος τῶν ἴε ἐταίρων τὸ ἄγῃμα
καὶ τὴν Ἡφαιστίωνος ἱππαρχίαν καὶ τὴν Περδίκου τε καὶ
ἡμητρίε καὶ τὰς ἐν Βαίτρων καὶ Σογδιανῶν καὶ τὰς
κύδας ἱππέας, καὶ Δάας τὰς ἱπποτοξότας, καὶ τῆς Φά-
εγγος τὰς ἴε ὑπασπιστάς καὶ τὴν Κλείτη τε καὶ Κόλυμ τά-
ν καὶ τὰς τοξότας καὶ τὰς Ἀγριάνας, ἤγεν ἀφανῶς
οἷ τι ἀπέχων τῆς ὄχθης, τῷ μὴ καταφανῆς εἶναι ἄγων
ἐπὶ τὴν νῆσον καὶ τὴν ἄκραν, ἔνθα διαβαίνειν αὐτῷ ἦν
ἠνωσμένον. Καὶ ἐνταῦθα ἐπληρῶντο τῆς νυκτὸς αἱ δι-
θέραι τῆς ἀρόφης ἐν πολλῷ ἤδη παρενηνεγμέναι, καὶ
τερόβριπτοντο ἐς ἀκρίβειαν ὕδωρ ἴε ἐξ ἔραν τῆς νυκτὸς
ἵβρον ἐπιγίνεται αὐτῇ, καὶ μᾶλλον ἵι ἡ παρασκευὴ το
τῷ καὶ ἡ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐς τὴν διάβασιν ἢ φανερά κατέ-
τῳ καὶ τῷ κτύπῳ τῷ ἀπὸ τῶν ὅπλων καὶ τῷ θορύβῳ τῷ ἀπὸ
τῶν παρθαγγελμάτων τῶν ἴε βροντῶν καὶ τῷ ὄμβρῳ ἀντι-
ταγόντων καὶ τῶν πλοίων τε τὰ πολλὰ ξυντετμημένα
ρεκεκόμιστο ἐς τὸν χώρον τῆτον, καὶ ἀφανῶς αὖτις ξυμ-
πηγμένα ἐν τῇ ὕλῃ ἐκρύπτετο, τὰ τε ἄλλα καὶ αἱ τρια-
ντοροι. Ἐπὶ δὲ τὴν ἰω ὅ, ἴε ἀνεμος καὶ ὁ ὄμβρος κα-
μῆτο, καὶ ἢ μὲν ἄλλη στρατιά αὐτῷ ἢ ἱππικῇ τῶν δι-
θερῶν ἐπιβᾶσα, καὶ ὅσας τῶν πεζῶν τὰ πλοῖα ἐδέχετο,
ἐρα κατὰ τὴν νῆσον, ὡς μὴ πρόσθεν ὀφθαλμοῖς πρὸς τῶν

cap. 12.

σπρ-

σκοπῶν τῶν παρὰ τῷ Πῶρῳ καθεστηκότων, πρὶν παραλάξαι τὴν νῆσον ὀλίγον ἔτι ἀπέχειν τῆς ὄχθης.

cap. 13.

Αὐτὸς δὲ ἐπιβὰς τριακοντόρε ἐπέρα, καὶ ἅμα αὐτῷ Πτολεμαῖός τε καὶ Περδίκκας καὶ Λυσίμαχος, οἱ σάματοφύλακες, καὶ Σέλευκος τῶν ἐταίρων, ὁ βασιλεύσας ὕπερον, καὶ τῶν ὑπασπιστῶν οἱ ἡμίσεες τὰς δὲ ἄλλας ὑπασπιδάς ἄλλαι τριακόντοροι ἔφερον. Ὡς δὲ τὴν νῆσον παρήλλαξεν ἡ στρατιὰ, Φανερώς ἤδη ἐπέϊχον τῇ ὄχθῃ καὶ οἱ σκοποὶ κατιδόντες αὐτῶν τὴν ὁρμὴν, ὡς ἐκάστοις τάχως οἱ ἵπποι εἶχον, ἤλαυνον ὡς ἐπὶ τὸν Πῶρον. Ἐν τῷ δὲ Ἀλέξανδρος πρῶτος αὐτὸς ἐκβὰς, καὶ τὰς ἀπὸ τῶν ἄλλων τριακοντόρων ἀναλαβαὶν, ξυνέταπτε τὰς αἰεὶ ἐκβαίνοντας τῶν ἱππέων· οἱ γὰρ ἱππεῖς πρῶτον ἐτατάχθη αὐτῷ ἐκβαίνειν καὶ τότε ἄγων προῆει ἐν τάξει. Οἱ δὲ Ἴνδοι ἐς Φυγὴν πάντες ἐπεερέφθησαν.

cap. 18.

Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ Κράτερός τε καὶ οἱ ἄλλοι, ὅσοι τῆς στρατιᾶς τῆς Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τῷ Τύατῃ ὑπολελειμμένοι ἡγεμόνες ἦσαν, ὡς νικῶντα λαμπρῶς Ἀλέξανδρον κατεῖδον, ἐπέρων καὶ αὐτοὶ τὸν ποταμὸν καὶ ἔτοιμα μείονα τὸν Φόνον ἐν τῇ ἀποχωρήσει τῶν Ἰνδῶν ἐποίησαν, ἀκμηῆτες ἀντὶ κεκμηκότων τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐπιγεγόμενοι τῇ διώξει. Ἀπέθανον δὲ τῶν Ἰνδῶν περὶ μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν δισφυρίων, ἱππεῖς δὲ ἐς τρισχιλίους τὰ δὲ ἄρματα ξύμπαντα κατενόπη, καὶ Πῶρος ἅμα παῖδες ἀπέθανον. Καὶ Σπιτάκης ὁ νομάρχης τῶν πάντων Ἰνδῶν, καὶ τῶν ἐλεφάντων καὶ ἀρμάτων ἡγεμόνας, καὶ οἱ ἱππάρχαι, καὶ οἱ στρατηγεὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Πῶρος ξύμπαντες ἐλήφθησαν δὲ καὶ οἱ θίφοντες, ὅσοι γε αὐτῶν αὐτῷ μὴ ἀπέθανον. Τῶν δὲ ἀμφ' Ἀλέξανδρον περὶ μὲν, ἀπὸ ἑξαμυριάδων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ γενομένων, ἐς ὀδοήκοντα μάλιστα ἀπέθανον ἱππεῖς δὲ τῶν μὲν ἱπποτοξοτῶν, οἱ δὲ πρῶτοι τῷ ἔργῳ ἠψάντο, δέκα τῆς δὲ ἐταιρικῆς ἱππικῆς ἀμφὶ τὰς ἑκατοσὶ τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων, ὡς διακρίσας Πῶρος δὲ μεγάλα ἔργα ἐν τῇ μάχῃ ἀποδείξάμενος, εἴδει ὅτι στρατηγὴν, ἀλλὰ καὶ στρατιώτη γενναίον, ὡς τῶν ἱππέων τὸν Φόνον κατεῖδε, καὶ τῶν ἐλεφάντων τὰς μὲν αὐτῷ πεπτηκότας, τὰς δὲ ἐρήμας τῶν ἡγεμόνων λυτὰς

πεπτη-

πεπλανημένους, τῶν δὲ πεζῶν αὐτῶ οἱ πλεῖς ἀπολάλει-
 ταν· ἐχ' ἥπερ Δαρεΐος· ὁ μέγας βασιλεὺς ἐξέρχων τοῖς
 ἑμφ' αὐτὸν τῆς Φυγῆς ἀπεχώρει, ἀλλὰ ἐς τε γὰρ ἐπέ-
 μενέ τι τῶν Ἰνδῶν ἐν τῇ μάχῃ ξυνεστηκός, ἐς τοσούτου
 ἔγωνισάμενος· τετραμένος δὲ τὸν δεξιὸν ὤμον, ὃν δὴ
 γυμνὸν μόνον ἔχων ἐν τῇ μάχῃ ἀνεσρέφετο (ἀπὸ γὰρ
 γὰρ ἄλλα σώματος ἦρκει αὐτῷ τὰ βέλη ὁ θῶραξ, περιτ-
 τὸς ὢν κατὰ τε τὴν ἰσχὺν, καὶ τὴν ἀρμονίαν, ὡς ὕπε-
 ριον καταμαθεῖν θωμένοις ἦν) τότε δὴ καὶ αὐτὸς ἀπε-
 χώρει ἐπιστρέψας τὸν ἐλέφαντα. Καὶ Ἀλέξανδρος μέ-
 γαν τε αὐτὸν καὶ γενναῖον ἄνδρα ἰδὼν ἐν τῇ μάχῃ, σῶ-
 ραι ἐπεθύμησε· πέμπει δὴ παρ' αὐτὸν πρῶτα μὲν Ταξι-
 ῆν τὸν Ἰνδόν· καὶ Ταξιῆς προσίππευσας ἐφ' ὅσον οἱ
 ἰσφαλὲς ἐφαίνετο τῷ ἐλέφαντι, ὃς ἔφερε τὸν Πῶρον,
 ἐπιστῆσαι τε ἤξιε τὸ θηρίον (ὃ γὰρ εἶναι οἱ ἐτι Φεύγειν)
 καὶ ἀκῆσαι τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου λόγων. Ὁ δὲ ἰδὼν
 Ἰνδρα ἐχθρὸν ἐκ παλαιῆ τὸν Ταξιῆν, ἐπιστρέψας ἀνῆ-
 γετο ὡς ἀκοντίσων· καὶ ἂν καὶ κατέκτανεν ἂν τυχόν,
 ἢ μὴ ὑποφθάσας ἐκεῖνος ἀπέλασεν ἀπὸ τῆ Πῶρος πρόσω-
 ὄν ἵππον. Ἀλέξανδρος δὲ ἐδὲ ἐπὶ τῷδε τῷ Πῶρῳ χα-
 λειπὸς ἐγένετο. Ἀλλ' ἄλλως τε ἐν μέρει ἐπεμπε, καὶ
 ἢ καὶ Μερόην ἄνδρα Ἰνδόν, ὅτι φίλον εἶναι ἐκ πα-
 λαιῆ τῷ Πῶρῳ τὸν Μερόην ἔμαθε. Πῶρος δὲ ὡς τὰ
 γὰρ τῆς Μερόος ἦκουσε, καὶ ἐκ τῆ δίψης ἅμα ἐκρατεῖτο,
 ἐπέστησέ τε τὸν ἐλέφαντα, καὶ κατέβη ἀπ' αὐτοῦ· ὡς δὲ
 ἐπὶ τε καὶ ἀνέψυξεν, ἄγειν αὐτὸν σκεδῇ ἐκέλευσεν
 γὰρ Ἀλέξανδρον· καὶ ὁ μὲν ἦγετο.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προσάγοντα ἐπύθετο, προσίπ-
 τεύσας πρὸ τῆς τάξεως ξὺν ὀλίγοις τῶν ἐταίρων ἀπαν-
 τῶν τῷ Πῶρῳ, καὶ ἐπιστῆσας τὸν ἵππον, τὸ τε μέγεθος
 ἰθαύμαζεν ὑπὲρ πέντε πῆχεις μάλιστα ξυμβαῖνον, καὶ
 γὰρ κάλλος τῆς Πῶρος, καὶ ὅτι ἐδεδαλωμένος τῇ γνώμῃ
 ἐφαίνετο, ἀλλ' ὡς περ ἄνθρωπος ἀγαθὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ προσ-
 ἔλθοι, ὑπὲρ βασιλείας τῆς αὐτῆς πρὸς βασιλέα ἑλλοι
 καλῶς ἡγωνισμένος. Ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος πρῶτος προσ-
 ειπὼν αὐτὸν, λέγειν ἐκέλευσεν ὃ, τι οἱ γενέσθαι ἐθέ-
 λοι. Πῶρον δὲ ἀποκρίνεσθαι λόγος, ὅτι βασιλικῶς μοι
 χρῆσαι, ὦ Ἀλέξανδρε· καὶ Ἀλέξανδρος ἡσθεῖς τῷ λέ-
 γοντι,

cap. 19.

γω, Τῆτο μὲν ἔσαι σοι, Πῶρε, εἴη, ἐμὲ ἔνεκα σὺ δὲ
 σαυτῷ ἔνεκα ὃ, τι σοὶ φίλον ἀξίε. Ὁ δὲ πάντα εἴη
 ἐν τῷ ἐνεῖναι καὶ Ἀλέξανδρος τῷ ἐτι μᾶλλον τῷ
 λόγῳ ἡσθεῖς, τὴν τε ἀρχὴν τῷ Πῶρῳ τῶν τε αὐτῶν
 Ἰνδῶν ἔδωκε, καὶ ἄλλην ἐτι χώραν πρὸς τῇ ἄλλῃ τῇ πᾶ-
 λαι ἔση πλείονα τῆς πρόσθεν προσέθηκε καὶ ἔτως αὐ-
 τὸς τε βασιλικῶς κεκρημένος ἦν ἀνδρὶ ἀγαθῷ, καὶ ἐκεί-
 νῳ ἐκ τῆς ἐς ἅπαντα πιστῷ ἐχρήσατο. Τῆτο τὸ τέλος
 τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Πῶρον τε καὶ τὰς ἐπέκεινα τῷ Ὑδά-
 σπῃ ποταμῷ Ἰνδῆς Ἀλεξάνδρῳ ἐγένετο, ἐπ' ἀρχοντας
 Ἀθηναίους Ἡγεμόνος, μηνὸς Μενυχῆωνος. Ἰνα δὲ ἡ
 μάχη ξυνέβη, καὶ ἔνθεν ὀρμηθεὶς ἐπέρασε τὸν Ὑδάσπῃ
 ποταμὸν, πόλεις ἐκτίσεν Ἀλέξανδρος καὶ τὴν μὲν, Νη-
 καίαν, τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν ἐκόνυμον ὠνόμασε
 τὴν δὲ, Βακεφάλαν, ἐς τῷ ἵππῳ Βακεφάλαν τὴν μή-
 μην, ὃς ἀπέθανεν αὐτῷ, εἰ βληθεὶς πρὸς ἐδεὸς, ἀλλ'
 ὑπὸ καύματός τε καὶ ἡλικίας ἦν γὰρ ἀμφὶ τὰ τρι-
 κοντα ἔτη, καματηρὸς γενόμενος, πολλὰ δὲ πρόσθεν ζη-
 καμῶν τε καὶ συγκινδυνεύσας Ἀλεξάνδρῳ, ἀναβαινόμενός
 τε πρὸς μόνῃ Ἀλεξάνδρῳ ὁ Βακεφάλας ἔτος, ὅτι τὴν
 ἄλλαν πάντα ἀπηξίε ἀμβάτας, καὶ μεγέθει μέγας καὶ
 τῷ θυμῷ γενναῖος. Σημεῖον δὲ οἱ ἦν βοὸς κεφαλὴ ἐκ-
 κεχαραγμένη, ἐφ' ὅτῳ καὶ τὸ ὄνομα τῆτο λέγεσθαι ἐ-
 ἔφερεν οἱ δὲ λέγεσθαι, ὅτι λευκὸν σῆμα εἶχεν ἐπὶ τῇ
 κεφαλῇ, μέλας ὦν αὐτὸς, ἐς βοὸς κεφαλὴν μάλιστα
 ἐπικασμένον. Οὗτος ὁ ἵππος ἐν τῇ Οὐξίαν χώραν ἀνα-
 νῆς ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Ἀλέξανδρος προσεκήρυξε
 ἀνὰ τὴν χώραν πάντας ἀποκτενεῖν Οὐξίαν, εἰ μὴ ἀν-
 ξισθῶν αὐτῷ τὸν ἵππον καὶ ἀπὸ τῆς εὐδύς ἐπὶ τῷ π-
 ρύγματι τοσσηδὲ μὲν σπαδὴ Ἀλεξάνδρῳ ἀμφ' αὐτὸν ἦν,
 τοσσοῦδε Ἀλεξάνδρῳ φόβος τοῖς βαρβάροις καὶ ἐμοὶ εἰ
 τοσσοῦδε τιμηθήσθω ὁ Βακεφάλας ἔτος Ἀλεξάνδρῳ ἔνεκα.

cap. 20.

Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐπειδὴ οἱ ἀποθανόντες ἐν τῇ μάχῃ
 κεκόσμητο τῷ πρόποντι κόσμῳ, ὁ δὲ τοῖς Θεοῖς τὰ πο-
 μιζόμενα ἐπινίκια ἔθυε, καὶ ἀγῶν ἐποιεῖτο αὐτῷ γυμ-
 νὸς καὶ ἵππικὸς αὐτῷ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τῷ Ὑδάσπῃ, ἡ
 περ τὸ πρῶτον διέβη ἅμα τῷ στρατῷ. Κρατερόν μὲν ἐ-
 ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ὑπελείπετο, τὰς πόλεις ὥς τινες

ταύτη

ταύτη ἔκτιζεν ἀναστήσονται τε καὶ ἐκτειχιῶντα· αὐτὸς δὲ ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ τὰς προσχώρας τῇ τῷ Πῶρῃ ἀρχῇ Ἰνδός. Ὀνομα δὲ ἦν τῷ ἔθνει Γλαυγανῖκαι, ὡς λέγει Ἀριστόβελος· ὡς δὲ Πτολεμαῖος, Γλαῦσαι· ἀποτέρως δὲ ἔχει τὸ ὄνομα, ἃ μοι μέλει. Ἐπῆει δὲ τὴν χώραν αὐτῶν Ἀλέξανδρος, τῶν γε ἐταίρων ἱππέων ἔχων τὰς ἡμίσεας, καὶ τῶν πεζῶν ἀπὸ Φάλαγγος ἐνάτης ἐπιλέντας καὶ τὰς ἱπποτοξίτας ξύμπαντας, καὶ τὰς Ἀγριάνας καὶ τὰς τοξότας, καὶ προσεχώρεν αὐτῷ ὁμολογία πάντες· καὶ ἔλαβε πόλεις μὲν ἐς τριάκοντα καὶ ἑπτὰ· ὧν ἵνα ὀλιγοὶ ᾔσαν ὀκήτορες πεντακισχιλίων ἂν ἐλάττωες ᾔσαν, πολλῶν δὲ καὶ ὑπὲρ ἑς μυρίας, καὶ κώμας πλήθει γε πολλὰς ἔλαβε, καὶ ποταμῶν ἃ μείον τῶν πόλεων. Καὶ ταύτης τῆς χώρας Πῶρῃ ἀρχεῖν ἔδωκε καὶ Ταξιῶν δὲ διαλλάττει Πῶρον, καὶ Ταξιῶν ἀποπέμπει ὀπίσω εἰς τὰ ἦθρ τὰ αὐτὰ. Ἐν ἔτῳ δὲ παρὰ γε Ἀβισάρῃ πρέσβεις ἦγον, ἐνδιδόντες αὐτῷ τὴν Ἀλεξάνδρῳ Ἀβισάρην καὶ τὴν χώραν ὅσης ἤρχε· αἱ τοι πρό γε τῆς μάχης τῆς πρὸς Πῶρον γενομένης Ἀλεξάνδρῳ, ἐπένδει Ἀβισάρης καὶ αὐτὸς ξὺν Πῶρῳ τάσσειαι· τότε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτῷ ξὺν τοῖς ἄλλοις πρέσβεσι παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἐπεμψε, χρήματά γε κομίζοντες, καὶ ἐλέφαντας τεσσαράκοντα, δῶρον Ἀλεξάνδρῳ. Ἰκον δὲ καὶ παρὰ τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν πρέσβεις παρ' Ἀλεξάνδρῳ, καὶ παρὰ Πῶρῃ ἀλλέττε ὑπαρχόντος Ἰνδῶν. Ἀλέξανδρος δὲ διὰ τάχους Ἀβισάρην ἰέναι παρ' αὐτὸν κελεύει, ἐπαπειλήσας, εἰ μὴ ἔλθοι, ὅτι αὐτὸν ὀφείκει ἤκοντα ξὺν τῇ στρατιᾷ, ἵνα ἔχαιρήσῃ ἰδῶν. Ἐν τῷ δὲ Φραταφέρνης γε ὁ Παρθυαίων καὶ Τριανίας σατράνης, τὰς καταλειφθέντας παρὰ οἱ Θράκας ἄγων, ἦμεν ὁ Ἀλέξανδρον· καὶ παρὰ Σισικόντι τῷ Ἀσσηνῶν σατράνῃ ἀγγελοὶ, ὅτι τὸν γε ὑπαρχον σφᾶν καὶ ἀπεκτονόσκειεν οἱ Ἀσσηνοὶ, καὶ ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεσηκότες. αἱ ἐπὶ τέττες Φιλίππου ἐκπέμπει καὶ Τυριάσπην σὺν στρατιᾷ, τὰ περὶ τῇ Ἀσσηνῶν χώραν κατασησομένης καὶ σμήσουσας· αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ τὸν Ἀκασίην ποταμὸν προΐσσει. Τέττε τῷ Ἀκασίῳ ποταμῷ τὸ μέγεθος μόνος τῶν ἰσθμίων ποταμῶν Πτολεμαῖος ὁ Λάγος ἀνέγραψεν· εἶναι ὅρ ἵνα ἐπέρασεν Ἀλέξανδρος αὐτὸν ἐπὶ τῶν πλοίων γε

καὶ τῶν διΦθερῶν ζὺν τῇ στρατιῇ, τὸ μὲν βεῦμα ὅν τι Ἀπεσίνα, πέτραις μεγάλαις καὶ ὀξείαις, καὶ ὧν Φερονον βία τὸ ὕδωρ κυμαίνεσθαι ἴε καὶ καχλάζειν· τὸ δὲ ἑυρος σαδίας ἐπέχειν πεντεκαίδεκα. Καὶ τοῖς μὲν δὴ ἐπὶ τῶν διΦθερῶν περῶσιν εὐμαρῇ γενέσθαι τὸν πόρον· τὰς δ' ἐν τοῖς πλοίοις διαβαίνοντας, ἐποκειλάντων πολλῶν πλοίων ἐπὶ ταῖς πέτραις καὶ ξυναρῥαχθέντων, ἐκ ὀλίγας αὐτὰ ἐν τῷ ὕδατι διαφθαρήναι. Ἐῖτα ἂν ἔν ἐκ τῶδε τὰ λόγια ἐπιθέντι τεκμηριῦσθαι, ὅτι ἐ πόρῳ τῷ ἀληθῶς ἀναγέγραπται σαδίας δοκεῖ τῷ Ἰνδῷ εἶναι τὸ ἑυρος, ἵνα μέσως ἔχει αὐτὴ αὐτῷ ὁ Ἰνδός· ἵνα δὲ σενώτατός τε καὶ διὰ σενότητος βεβύτατος, ἐς τὰς πεντεκαίδεκα ξυνάγεσθαι· καὶ ταῦτα τοῖς λαχῇ εἶναι τῷ Ἰνδῷ. Καὶ γὰρ καὶ τῷ Ἀπεσίνα τεκμηριῦμαι ἐπιλέξασθαι Ἀλέξανδρον, ἵνα περ τὸ πλατύτατον ἦν τὸ πόρος, ὡς σχολαιτέρῳ χρήσασθαι τῷ βεύματι.

cap. 31.

Περάσας δὲ τὸν ποταμὸν, Κοῖνον μὲν ζὺν τῇ αὐτῇ τάξει ἀπολείπει αὐτῷ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ, προστάξας ἐπιμελεῖσθαι τῆς ὑπολειμμένης στρατίας τῆς διαβάσεως, οἱ τὸν ἴσιτον αὐτῷ τὸν ἐκ τῆς ἡδὴ ὑπὸ τῶν Ἰνδῶν χώρας τῇ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια παρακομίζειν ἔμελλον. Πᾶρον δὲ ἐπὶ τὰ αὐτῷ ἡδὴ ἀποπέμπει, μελεύσας Ἰνδῶν ἴε τὰς μηχανωτάτας ἐπιλεξάμενον, καὶ εἰ τινὰς παρ' αὐτῷ ἔχοι ἐλθόντας, τέρας δὲ ἀναλαβόντα ἰέναι παρ' αὐτόν. Αὐτῷ δὲ Πᾶρον τὸν ἕτερον τὸν κακὸν, ὅτι ἐξηγγέλθη πεφωτισμέναι ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἣς ἦρχεν, ἐπενόει διώκειν οὐκ ἀπολιπὼν τῆς στρατίας. Ὁ γὰρ Πᾶρος ἄτος, ἐς ἴε πολέμια ξυνεισῆκειν Ἀλεξάνδρῳ τὰ πρὸς τὸν ἄλλον Πᾶρον, πρέσβεις πρὸς Ἀλέξανδρον πέμπων, αὐτὸν τε καὶ τὴν ὑπὸ οἱ χώραν ἐνεδίδα Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ ἔχθρας τῷ Πᾶρῳ μᾶλλον ἢ Φιλίᾳ τῇ Ἀλεξάνδρῳ· ὡς δὲ ἀφειμένον τε ἐκείνον, καὶ πρὸς τῇ αὐτῇ καὶ ἄλλης πολλῆς ἀρχῇ ἔμαθε, τότε δὴ φοβηθεὶς, ἐχ' ἔτω ἴε Ἀλέξανδρον, καὶ τὸν Πᾶρον ἐκείνον τὸν ὁμώνυμον, Φεύγει τὴν αὐτῇ, ἀναλαβὼν ὅσας τῶν μηχανῶν ξυμπεῖσαι ἐδυνήθη μετασχεῖν οἱ τῆς Φυγῆς. Ἐπὶ τῷ τῶν ἐλαύνων Ἀλεξάνδρος ἀφαιρᾷται ἐπὶ τὸν Ὀδραῶτην ποταμὸν, ἄλλον αὖ τῶν Ἰνδῶν ποταμὸν, τὸ μὲν ἑυρος ἐ μείονα τῷ Ἀπεσίνα, ὀξύτερον δὲ τῷ ἑυρῷ μείονα. Ὅσῃ δὲ τῆς χώρας ἐς ἴε ἐπὶ τὸν Ὀδραῶτην ποταμὸν.

την ἐπῆλθε, Φυλακὰς ὑπέλιπεν ἐν τοῖς ἐπικαιροτάτοις χω-
ρίοις, ὅπως οἱ ἀμφὶ Κρατερόν γε καὶ Κοῖνον δι' ἀσφα-
λείας ἐπέρχοντο, τῆς χώρας τὴν πολλὴν προνομύοντες.
Ἐνταῦθα Ἡφαιστῖονα μὲν ἐκπέμπει, δὲς αὐτῷ μέρος τῆς
στρατίας, πεζῶν μὲν Φάλαγγας δύο, ἱππέων δὲ τὴν γε αὐτὴν
καὶ τὴν Δημητρίαν ἱππαρχίαν καὶ τῶν τοξοτῶν τὰς ἡμίσεας,
ἐς τὴν Πῶρον τὴν ἀφ' ἑσθιότητος χώραν, κελεύσας παραδιδό-
ναι ταύτην Πῶρῳ τῷ ἄλλῳ, καὶ εἰ δὴ τινα πρὸς ταῖς ὄχ-
θαις τῆς Ἰδραώτης ποταμῆς αὐτόνομα ἔθνη Ἰνδῶν νέμεται,
καὶ ταῦτα προσαγαγόμενον τῷ Πῶρῳ ἄρχειν ἐγχειρίσαι.
Αὐτὸς δ' ἐπέρα τὸν Ἰδραώτην ποταμὸν, ἐκαστὸν τὸν
Ἀνεσίην χαλεπῶς. Προχωρεῖντι δὲ αὐτῷ ἐπέκεινα τῆς
ὄχθης τῆς Ἰδραώτης τὰς μὲν πολλὰς κατ' ὁμολογίαν προσ-
χωρεῖν ξυνέβαινον· ἥδη δὲ τινὰς ξὺν ὅπλοις ἀπαντήσαντας,
τὰς δὲ καὶ ὑποφεύγοντας ἐλὼν βίᾳ κατεσρέψατο.

Ἐν τῷ τῷ δὲ ἐξαγγέλλεται Ἀλεξάνδρῳ τῶν αὐτονό-
μων Ἰνδῶν ἄλλας γε τινὰς, καὶ τὰς καλεσμένους Καθαίρας
αὐτὰς τε παρασκευάζεσθαι ὡς πρὸς μάχην, εἰ προσάγοι τῇ
χώρα αὐτῶν Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσα ὅμορα σφίσι αὐτόνο-
μα καὶ ταῦτα παρακαλεῖν ἐς τὸ ἔργον· εἶναι δὲ τὴν γε
πόλιν ὀχυράν, πρὸς ἣν ἐπενόον ἀγωνίσασθαι. Σάγγαλα
ἦν τῇ πόλει ὄνομα, καὶ αὐτοὶ οἱ Καθαῖοι εὐτολμότατοί
τε καὶ τὰ πολέμια κράτιστοι ἐνομίζοντο· καὶ τέτοις κα-
τὰ τὰ αὐτὰ Ὁξυδράκαι ἄλλοι Ἰνδῶν ἔθνη· καὶ Μαλλοί,
ἄλλοι καὶ τῆτο· ἐπεὶ καὶ ὀλίγῳ πρόσθεν στρατεύσαντας
ἐπ' αὐτὰς Πῶρόν γε καὶ Ἀβισάρην ξὺν τε τῇ σφετέρᾳ
δυνάμει, καὶ πολλὰ ἄλλα ἔθνη τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν
ἀναστήσαντας, εἰδὲν πράξαντας τῆς παρασκευῆς ἄξιον ξυ-
νέβη ἀπελθεῖν. Ταῦθ' ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, σπ-
εῖν ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ τὰς Καθαίρας. Καὶ δευτεραῖος μὲν ἀ-
πὸ τῆς ποταμῆς τῆς Ἰδραώτης πρὸς πόλιν ἦεν, ἣ ὄνομα
Πίμπραμα. Τὸ δ' ἔθνος τῆτο τῶν Ἰνδῶν Ἀδραῖται ἐπα-
λῆντο· ἔτοι μὲν δὴ προσεχώρησαν ὁμολογίᾳ Ἀλεξάνδρῳ.
Καὶ Ἀλέξανδρος ἀναπαύσας τῇ ὑπεραίᾳ τὴν στρατίαν, τῇ
τρίτῃ προὐχώρει ἐπὶ τὰ Σάγγαλα, ἵνα οἱ Καθαῖοι γε καὶ
οἱ ἄλλοι πρόσχωροι αὐτοῖς ξυνεληλυθότες πρὸ τῆς πόλεως
παρατεταγμένοι ἦσαν ἐπὶ γηλόφῳ ἐκ πάντῃ ἀποτόμῃ. Ἐπὶ
πολὺ δὲ αὐτῶν διαγωνισαμένων, οἱ Ἰνδοὶ ἐβιάζοντο ὑπὸ
τῆς

cap. 22.

cap. 23.

cap. 24.

τῆς Φάλαγγος· οἱ δὲ ἐκέτι ἔμεινον, ἀλλ' ὡς τάχως ἔρχον
 Φυγῇ εἰς τὴν πόλιν κατεκλείδθησαν. Καὶ Ἀλέξανδρος
 ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιεσρατοπέδευσε τοῖς πεζοῖς τὴν
 πόλιν, ἔπειτα χάρακί γε διπλῶ περιβάλλει, ἵνα περ μὴ
 εἰργεν ἢ λίμνη, τὴν πόλιν καὶ Φυλακὰς ἐν κύκλῳ τῆς
 λίμνης ἀκριβεσέρας κατέστησεν· αἱ γε μηχαναὶ Ἀλεξάνδρου
 ξυμπεπηγμέναι ἦσαν, καὶ προσήγοντο ἤδη τῷ τείχει.
 Ἀλλὰ οἱ Μακεδόνες, πρὶν καὶ κατασειδῆναι ἴι τῷ τεί-
 χος, ὑπορύττοντες τε αὐτοὶ πλίνθινον ὃν τὸ τεῖχος, καὶ
 τὰς κλίμακας ἐν κύκλῳ πάντῃ προσθέντες, αἰρῶσι κατα-
 κράτος τὴν πόλιν καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν ἐν τῇ καταλή-
 ψει τῶν Ἰνδῶν ἐς μυρίας καὶ ἑπτακισχίλις· ἐάλωσαν δὲ
 ὑπὲρ τὰς ἑπτὰ μυριάδας, καὶ ἄρματα τριακόσια, καὶ ἵπ-
 πεῖς πεντακόσιοι. Τῆς δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατίᾳ ἀπέ-
 θανον μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν ἑκατὸν ἐν τῇ πάσῃ το-
 λιορκίᾳ. Τραυματῖαι δὲ ἔ· κατὰ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν
 ἐγένοντο, ἀλλ' ὑπὲρ τὰς χιλίους καὶ διακοσίας, καὶ ἐν
 τάτοις τῶν ἡγεμόνων ἄλλοι γε καὶ Λυσίμαχος ὁ σαρμα-
 τοφύλαξ. Θάψας δὲ ὡς νόμος αὐτῷ τὰς τελευτήσαντας,
 Ἐυμενὴ τὸν γραμματέα ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο πόλεις τὰς
 ξυναφεςώσας τοῖς Σαγγαλοῖς, δὲς αὐτῷ τῶν ἵππεων ἑ-
 τριακοσίας, Φράσσοντας τοῖς ἔχουσι τὰς πόλεις τῶν γε Σαγ-
 γάλων τὴν ἄλωσιν, καὶ ὅτι αὐτοῖς ἔδεν ἔσσαι χαλεπὴ
 ἐξ' Ἀλεξάνδρου, ὑπομένουσι γε καὶ δεχομένοις Φιλίῳς Ἀ-
 λέξανδρον· ἔδὲ γὰρ ἔδὲ ἄλλοις τισὶ γενέσθαι τῶν αὐτῶν
 μὴν Ἰνδῶν, ὅσοι ἐκόντες σφᾶς ἐνέδοσαν. Οἱ δὲ (τῇ
 γὰρ ἐξηγγέλτο αὐτοῖς κατὰ κράτος ἐαλωκότες πρὸς Ἀλε-
 ξάνδρου τὰ Σάγγαλα) Φοβεροὶ γενόμενοι, ἔφευγον ἀπὸ
 πόντες τὰς πόλεις καὶ Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη
 αὐτῷ ἡ Φυγή, σπεδῇ ἐδίωκεν· ἀλλὰ οἱ πολλοὶ μὲν αὐτῷ
 ἐφθάσαν ἀποφυγόντες. (διὰ μακρὰ γὰρ ἡ δίοξις ἐγένετο)
 ὅσοι δὲ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν ἀσθενεῖα ὑπελείποντο, οὗτοι
 ἐγκαταληφθέντες πρὸς τῆς στρατίᾳς ἀπέθανον ἐς πεντα-
 κοσίας μάλιστα. Ὡς δ' ἀπέγνω διώκειν τὰ πρόσω γε Σαν-
 γοντας, ἐπανελθὼν ἐς τὰ Σάγγαλα, τὴν πόλιν μὲν κατέ-
 σκαψε· τὴν χώραν δὲ, τῶν Ἰνδῶν τοῖς πάλαι μὲν αὐτοῖς
 μοις, τότε δὲ ἐκασίως προσχωρήσας προσέθηκε· καὶ Πά-
 ρον μὲν ξὺν τῇ δυνάμει τῇ αὐτῇ αὐτὸν ἐκπέμπει ἐπὶ τὰς
 πόλεις,

πόλεις, αἱ προσπεχωρήμεσθον, Φρεράς εισάγοντα εἰς αὐτάς· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπὶ τὸν Ὑφασιν ποταμὸν προ-
ὑχώρει, ὡς καὶ τὰς ἐπέκεινα Ἰνδὸς καταστρέφαιτο. Ὅυδ'
ἐφαίνετο αὐτῷ πέρας τὶ τῷ πολέμῳ, ἔς γε ὑπελείπετό τι
πολέμιον.

Τὰ δὲ δὴ πέραν τῷ Ὑφάσιος ποταμῷ, εὐδαίμονά γε
τὴν χώραν εἶναι ἐξηγγέλλετο, καὶ ἀνδράπας ἀγαθὰς μὲν
γῆς ἐργάτας, γενναίους δὲ τὰ πολέμια, καὶ εἰς τὰ ῥῆα δὲ
σφῶν ἐν κόσμῳ πολιτεύοντας. Πρὸς γὰρ τῶν ἀρίστων ἀρ-
χεσθαι τὰς πολλὰς, τὰς δὲ ἄδεν ἔξω τῷ ἐπιεικῆς ἐξηγεῖ-
σθαι· πληθὺς γε ἐλεφάντων εἶναι τοῖς ταύτῃ ἀνδράπαις,
πολύ τι ὑπὲρ τὰς ἄλλας Ἰνδὸς, καὶ μεγέθει μεγίστας τε
καὶ ἀνδρείας. Ταῦτα δ' ἐξαγγελλόμενα Ἀλέξανδρον μὲν
παρώξυνεν ἐς ἐπιθυμίαν τῷ πρόσω ἰέναι· οἱ δὲ Μακεδόνες
ἐξέκαμνον ἤδη ταῖς γνώμαις, πόνας γε ἐκ πόνων καὶ κιν-
δύνους ἐκ κινδύνων ἐπαναιρῶμενον ὀρῶντες τὸν βασιλέα·
ξύλλογοί γε ἐγίνοντο κατὰ τὸ στρατόπεδον, τῶν μὲν τὰ
σφέτερα ὀδυρομένων, ὅσοι ἐπιεικέσαστο· τῶν δὲ ἐκ ἀκο-
λαθήσειν, ἐδ' ἦν ἄγῃ Ἀλέξανδρος, ἐπίσχυριζομένων.
Ταῦτα ὡς ἐπίθτετο Ἀλέξανδρος, πρὶν καὶ προελθεῖν ἐπὶ
μεῖζον τὴν ταραχὴν τοῖς στρατιώταις καὶ τὴν ἀθυμίαν,
ξυγκαλέσας τὰς ἡγεμόνας τῶν τάξεων, ἤλπιζε λόγοις πεί-
τειν τὸν στρατὸν. Ὡς λέγειν τετέλεκε, πολὺν μὲν χρό-
νον σιωπὴ ἦν, ἔτε ἀντιλέγειν τολμώντων πρὸς τὸν βασι-
λέα ἐκ τῷ εὐθέος, ἔτε ξυνχωρεῖν ἐθελόντων. Ἐν δὲ τέ-
τῳ πολλάκις μὲν Ἀλέξανδρος ἐκέλευε λέγειν τὸν βελο-
μενον, εἰ δὴ τις τὰ ἐναντία τοῖς ὑπ' αὐτῷ λεχθεῖσι γι-
νώσκει· ἔμενε δὲ καὶ ὡς ἐπὶ πολὺ ἡ σιωπὴ. ὁψέ δὲ πο-
τε Θαρσῆσας Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτης τὴν τῷ στρατῷ γνώ-
μην ἀνέθηκεν. Ὡς ἐτέλεσε, θόρυβον γενέσθαι ἐκ τῶν
παρόντων ἐπὶ τοῖς λόγοις· πολλοῖς δὲ δὴ καὶ δάκρυα προ-
κυθάντα, ἔτι μᾶλλον δηλῶσαι τό, γε ἀκρίσιον τῆς γνώ-
μης ἐς τὰς πρόσω κινδύνους, καὶ τὸ κατ' ἡδονὴν σφίσιν
εἶναι τὴν ἀναχώρησιν. Ἀλέξανδρος δὲ, τότε μὲν ἀχθε-
θεὶς τῷ γε Κοῖνῳ τῇ παρρησίᾳ, καὶ τῷ ὄνῳ τῶν ἄλλων ἡ-
γεμόνων, διέλυσε τὸν ξύλλογον· ἐς δὲ τὴν ὑπεραίαν ξυγ-
καλέσας αὐτίς ξὺν ὀργῇ τὰς αὐτάς, αὐτὸς μὲν ἰέναι ἔφη
πρόσω, βιάσθαι δὲ ἄδυνα ἄκοντα Μακεδόνων ξυνέπε-
σαι.

cap. 25.

cap. 27.

cap. 28.

ρη Ἀβισάρη χώρας ὑπαρχος, καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀβισάρε, καὶ οἱ ἄλλοι οἰκεῖοι, δῶρά τε κομίζοντες τὰ μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς, καὶ τὰς παρ' Ἀβισάρη ἐλέφαντας, ἐς τριακόντα τὸν ἀριθμὸν Ἀβισάρην γὰρ νόσῳ ἀδύνατον γενέσθαι ἐλθεῖν. Ξυνέβαινον δὲ τέτοις καὶ οἱ παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἐκπεμφθέντες πρέσβεις πρὸς Ἀβισάρην. Καὶ ταῦτα ἔχaleπῶς πιεεύσας ἔτως ἔχειν, Ἀβισάρη τε τῆς αὐτῆς χώρας σατραπεύειν ἔδωκε, καὶ Ἀρσάκην τῇ Ἀβισάρῃ ἐπικρατεῖα προσέθηκε καὶ φόβος ἔς τινας ἀποίσσας τάξας, δύνει αὐτὴ καὶ ἐν τῷ Ἀκασίνῃ ποταμῷ καὶ τὸν Ἀκασίνην αὐτὴ διαβάς, ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ἦκεν, ἵνα καὶ τῶν πόλεων, τῆς τε Νικαίας καὶ τῶν Βακεφάλων, ὅσα πρὸς τῶν θμβρων πεποινηκότα ἦν, ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπεσκέυασε, καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκόσμει.

Ἀλεξάνδρος δὲ, ἐπειδὴ παρυσκένυάθησαν αὐτῷ ἐπὶ Libr. VI. c. 1. τῷ Ὑδάσπῃ ταῖς ὀχθαῖς πολλὰ μὲν τριακόντοροι καὶ ἡμιόλιαι, πολλὰ δὲ καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα, καὶ ἄλλα ὅσα ἐς παρακομιδὴν στρατιᾶς ποταμῷ ἔμπορα, ἔγνω καταπλεῖν κατὰ τὸν Ὑδάσπην, ὡς ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν. Αἰδ' ὑπηρεσίαι αὐτῷ ἐς τὰς ναῦς ξυνεπληρώθησαν ἐκ τῶν ξυνεπομένων τῇ στρατιᾷ Φοινίκων, καὶ Κυπρίων, καὶ Καρῶν, καὶ Αἰγυπτίων.

Ἐν δὲ τῷ Κοῖνος μὲν ἐν τοῖς πισοτάτοις Ἀλεξάνδρῳ ὦν τῶν ἐταίρων, νόσῳ τελευτᾷ καὶ τῶτον θάπτει ἐκ τῶν παρόντων μεγαλοπρεπῶς. Αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τὰς τε ἐταίρους, καὶ ὅσοι Ἰνδῶν πρέσβεις παρ' αὐτὸν ἀφίγμενοι ἦσαν, βασιλέα μὲν τῆς ἐαλωκυίας ἦδη Ἰνδῶν γῆς ἀπέδειξε Πῶρον, ἑπτὰ μὲν ἑθνῶν τῶν ξυμπάντων, πόλεων δὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τὰς δισχιλίας. Τὴν στρατιάν δὲ διένειμεν ὥδε· αὐτὸς μὲν τὰς ὑπασπιστάς τε ἅμα οἱ ξυμπαντας ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνεβίβασε καὶ τὰς τοξότας καὶ τὰς Ἀγρίαντας καὶ τὸ ἄγλημα τῶν ἱππέων. Κρατερός δὲ αὐτῷ μοῖραν τε τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων παρὰ τὴν ὀχθρὴν τῷ Ὑδάσπῃ τὴν ἐν δεξιᾷ ἦγε· κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν ὀχθρὴν, τὸ πλεῖστον τε καὶ κράτιστον τῆς στρατιᾶς καὶ τὰς ἐλέφαντας, Ἡφαισίων προῦχώρει ἄγων, ἥδη οὕτως ἐς διακοσίας τέτοις δὲ ἦν παρηγγελμένον ὡς τάχιστα ἄγειν, ἵνα περ τὰ Σωπεῖθ βασιλεία. Φιλίππῳ δὲ τῷ σατραπῇ

cap. 2.

τῆς

κτύπε καὶ αὐταὶ ξυνεπελάμβανον· οἱ τε ἵπποι διαφαινό-
μενοι διὰ τῶν ἱππαγωγῶν πλοίων (καὶ πρόσθεν ἵπποι ἐπὶ
ῥαῶν ὀφθέντες ἐν τῇ Ἰνδῶν γῇ· καὶ γὰρ καὶ τὸν Διονύσε-
α ἰπὶ Ἰνδὸς εὐλοῦν ἐν ἐμέμνητο γενέσθαι ναυτικόν) ἐκπληξί-
μαρτεῖχον τοῖς θραυμένοις τῶν βαρβάρων, ὥς τε οἱ μὲν αὐ-
τῶν αὐτάσθεν τῇ ἀναγωγῇ παραγενόμενοι ἐπὶ πολὺ ἐφω-
ρίσταν. Ἐς ὅσας δὲ τῶν ἡδὴ Ἀλεξάνδρῳ προσπεχώρη-
σάντων Ἰνδῶν ἢ βοῇ τῶν ἐρετῶν ἢ ὁ κτύπος τῆς εἰρε-
ίας ἐξίμετο, καὶ ἔτοι ἐπὶ τῇ ὄχθῃ κατέθεον, καὶ ξυν-
ῆποντο ἐπὶ δόντες βαρβαρικῶς. Φιλωδοὶ γὰρ, ἔπερ τινὲς
ἄλλοι, Ἰνδοὶ, καὶ Φιλορχήμενες ἀπὸ Διονύσε-
α ἔτι, καὶ οὖν ἅμα Διονύσῳ βαλχευσάντων κατὰ τὴν Ἰνδῶν γῆν.

Οὕτω δὴ πλέων, τρίτῃ γε ἡμέρᾳ κατέσχευεν, ἵνα-
ερ Ἡφαισίῳνι γε καὶ Κρατερῷ κατὰ τὸ αὐτὸ στρατοπε-
δεῖν ἐπὶ ταῖς ἀντιπέραν ὄχθαις παρήγγελτο. Μείνας
ἐν ταῦθα ἡμέρας δύο, ὥς καὶ Φίλιππος αὐτῷ ξὺν τῇ
ματῇ στρατῷ ἀφίκετο, τῶν μὲν ἐπὶ τὸν Ἀκασίην πο-
ρὸν ἐκπέμπει ξὺν οἷς ἔχων ἦμε, τάξας παρὰ τῷ Ἀ-
σίῳ ποταμῷ τὴν ὄχθην πορεύεσθαι· τὰς δ' ἀμφὶ Κρα-
τερόν τε καὶ Ἡφαισίῳνα αὐτοῖς ἐκπέμπει, παραγγέλλας,
ὡς χρὴ τὴν πορείαν ποιεῖσθαι. Αὐτὰς δ' ἐπλεῖ κατὰ
τὴν Ὀδασπὴν ποταμὸν, ἑκάμῃ μείονα ἐν τῷ κατάπλω-
σι καδίων τὸ εὖρος. Προσορμίζομενος δὲ ὅπῃ τύχοι
τὰς ὄχθαις, τὰς προσοικέντας τῷ Ὀδασπῇ Ἰνδῶν, τὰς
ἐνδιδόντας σφᾶς ὁμολογίαις κατελάμβανεν· ἡδὴ δὲ
καὶ ἐς ἀλκὴν χωρήσαντας, βίᾳ κατεσρέψατο. Αὐ-
τὰς δ' ὥς ἐπὶ τὴν Μαλλῶν γε καὶ Ὀξυδράκων γῆν σπα-
ρῆκε, πλείους τε καὶ μαχιμωτάτας τῶν ταύτῃ Ἰν-
δῶν πυρραινόμενος· καὶ ὅτι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ παῖδας
καὶ γυναῖκας ἀποτερεῖσθαι ἐς τὰς ὀχυρωτάτας τῶν
ῥαῶν, αὐτοὶ δὲ ἐγνωμέναι διὰ μάχης ἵεναι πρὸς αὐ-
τὰς· ὅτῳ δὲ καὶ σπαρῇ πλείονι ἐποιεῖτο τὸν πλῆν,
ὡς μὴ καθεστηκόσιν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἐνδεῇ γε ἔτι
παρασκευῇ καὶ τεταραγμένῳ προσφέρειται.

Ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν διαγωνισαμένων, πολλὰς γε ἐρ-
θέντος φόνος, ἀφίκονται παρ' Ἀλεξάνδρον τῶν Μαλλ-
ῶν τῶν ὑπολειπομένων πρέσβεις, ἐνδιδόντες τὸ ἔθνος·
παρὰ Ὀξυδράκων οἱ τε ἡγεμόνες τῶν πόλεων, καὶ

cap. 4.

cap. 14.

ἰὼν τῆτον, ἔτι Ἀκισίνης ἐστί. καὶ τὸν Ὑφασιν ἐπὶ τῷ
 ὃ Ἀκισίνης παραλαβὼν, τῷ αὐτῷ δὴ ὀνόματι ἐς τὸν
 Ἰνδὸν ἐμβάλλει. Συμβαλὼν δέ, ξυγχωρεῖ δὴ τῷ Ἰνδῷ.
 Εὐθεν δὴ ὁ Ἰνδός, πρὶν ἐς τὸ Δέλτα σχιδῆναι, ἐκ ἀπιστῶ
 τι καὶ ἐς ἑκατὸν σταδίους ἔρχεται, καὶ ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν
 υἱὸν, ἱναπερ λιμνάζει μᾶλλον.

Ἐνταῦθα ἐπὶ τῇ ξυμβολῇ τῇ Ἀκισίνης καὶ τῇ Ἰνδῷ
 προσέμενεν, ἐς τε ἀφίκετο αὐτῷ ξὺν τῇ στρατιᾷ Περδίκ-
 ας, κατασρεψάμενος ἐν παρόδῳ τὸ Ἀβασανῶν ἔθνος αὐ-
 νόμον. Ἐν τῷ δὲ ἄλλαι γε προσγίνονται Ἀλεξάν-
 ρω τριακόντοροι, καὶ πλοῖα σρογγύλα ἄλλα, αἳ δὴ ἐν Ἐά-
 ροις ἐναυπηγήθη αὐτῷ, οἳ δὴ ἄλλο ἔθνος Ἰνδῶν αὐτό-
 ομον προσεχώρησαν. Καὶ παρὰ Ὀσσαδίων, καὶ τότε γέ-
 ρας αὐτονόμους Ἰνδικῶ, πρέσβεις ἦγον, ἐνδιδόντες καὶ ἔτοι
 ἐς Ὀσσαδίους. Φιλίππῳ μὲν δὴ τῆς σατραπείας ὄρας ἔτα-
 ε τὰς συμβολὰς τῇ γε Ἀκισίνης καὶ Ἰνδῷ καὶ ἀπολείπει
 ὃν αὐτῷ τὰς τε Θράκας πάντας, καὶ ἐκ τῶν τάξεων ὅσοι
 ; Φυλακὴν τῆς χώρας ἱκανοὶ ἐφαίνοντο. Πόλιν τε ἐν-
 κῦθα κτίσαι ἐκέλευσεν ἐπ' αὐτῇ ξυμβολῇ τοῖν ποταμοῖν,
 ἰπίσας μεγάλην γε ἔσεσθαι καὶ ἐπιφανῆ ἐς ἀνθρώπους, καὶ
 ὠσοῖσιν ποιηθῆναι. Ἐν τῷ δὲ καὶ Ὀξυάρτης ὁ Βακ-
 ιος, ὁ Ῥοξάνης τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου πατήρ, ἦκε
 ἐρ' Ἀλέξανδρον, καὶ προστίθισιν αὐτῷ Παρακαμισαδῶν
 στραπεύειν, ἀπαλλάξας Τιρυσσῆν τὸν πρόσθεν σατρά-
 ρην, ὅτι ἐκ ἐν κόσμῳ ἐξηγεῖσθαι αὐτῷ ὁ Τιρυσσῆς ἐξήγ-
 λτο. Ἐνθα δὴ διαβιβάσας Κρατερόν γε καὶ τῆς στρα-
 τῆς τὴν πολλὴν καὶ τὰς ἐλέφαντας ἐν ἀριστερᾷ τῇ ποταμῷ,
 ἡ εὐκρωτέρα τε αὐτῇ τὰ παρὰ τὸν ποταμὸν στρατιᾷ βα-
 λῆ ἐφαίνετο, καὶ τὰ ἔθνη τὰ προσοικῆντα ἐ πάντῃ Φί-
 κῃ ἦν, αὐτὸς κατέπλει ἐς τῶν Σόγδων τὸ βασιλεῖον καὶ
 γαῦθα πόλιν τε ἐτείχιζεν ἄλλην, καὶ νεωσοῖσιν ἐποίη-
 λας, καὶ τὰ πλοῖα αὐτῷ τὰ πεπονημῶτα ἐπεσπνεύσθη.
 ἦς δὲ ἀπὸ τῶν ξυμβολῶν τῇ τε Ἰνδῷ καὶ Ἀκισίνης χώ-
 ρας, ἐς γε ἐπὶ θάλασσαν, σατράπην ἀπέδειξεν Ὀξυάρτην
 ἢ Πειθωνα, ξὺν τῇ παραλίᾳ πάσῃ τῆς Ἰνδῶν γῆς καὶ
 κρατερὸν μὲν ἐκπέμπει αὐτοῖς. ξὺν τῇ στρατιᾷ [διὰ τῆς
 ραχῶτων καὶ Δράγγων γῆς] αὐτὸς δὲ κατέπλει ἐς τὴν
 ἰσικανὴν ἐπιπράτειαν, ἣν τινα εὐδαιμονεσάτην τῆς Ἰνδῶν
 γῆς

cap. 15.

γῆς εἶναι ἐξηγγέλλετο, ὅτι ἔπω ἔτε ἀπὴντήκει αὐτῷ Μασικανός, ἐνδιδάς αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν, ἔτε πρέσβει ἐπὶ Φιλίᾳ ἐκπέμπει, εἰδὲ τι ἔτε αὐτὸς ἐπεκόμεφει, ἃ δὲ μεγάλῳ βασιλεῖ εἰκός, ἔτε τι ἡτήκει ἐξ Ἀλεξάνδρου. Κα γίνεται αὐτῷ ὁ πλῆς κατὰ τὸν ποταμὸν ἐς τοσόνδε ἐστὶ δασυμένος, ὥς τε ἐφθῇ ἐπὶ τοῖς ὀρίοις γενέσθαι τῆς Μασικανῆς χώρας, πρὶν πυθέσθαι Μασικανὸν, ὅτι ὄρμηται ὡς ἐπ' αὐτὸν Ἀλεξάνδρος. Οὕτω δὲ ἐκπλαγείς, κατὰ τὸν χος ἀπῆντα Ἀλεξάνδρῳ, δῶρά τε τὰ πλείους ἀξια τοῖς Ἰνδοῖς κομίζων, καὶ τὰς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἄγων, καὶ ἡ ἔθνος τε καὶ αὐτὸν ἐνδιδάς, καὶ ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ὅτι μέγιστον παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἦν ἐς τὸ τυχεῖν ὧν τις δέοιτο. Καὶ ἐν καὶ Μασικανῷ ἐπὶ τοῖσδε ἀδεια ἐδόθη ἐξ Ἀλεξάνδρου καὶ τὴν πόλιν ἐθαύμασεν Ἀλεξάνδρος καὶ τὴν χώραν, καὶ ἄρχειν αὐτῆς Μασικανῷ ἔδωκε. Κρατερός δὲ ἐν τῇ πόλει ἐτάχθη τὴν ἀκρὰν ἐκτειχίσαι καὶ παρόντι ἔτι ἐτειχίσθη Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Φυλακὴ κατεστάθη, ὅτι ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφάνη τὸ χωρίον ἐς τὸ κατέχεσθαι τὰ κίλῳ ἔθνη φυλαττόμενα.

cap. 16.

Ἐνθεν δὲ ἀναλαβὼν τὰς τε τοξότας, καὶ τὰς Ἀγρινας, καὶ τὴν ἵππον τὴν ἁμὰ οἱ πλέυσαν, ἐξελαύνει ἐκ τὸν νομάρχην, τῆς ταύτης γῆς (ὄνομα δὲ ἦν Ὀξυκακός) ὅτι μήτε αὐτὸς ἀφίκοιτο, μήτε πρέσβεις παρ' αὐτῆς ἦγον ἐνδιδόντες αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν. Δύο μὲν δὲ πόλεις τὰς μεγίστας τῶν ὑπὸ τῷ Ὀξυκακῷ ἐξ ἐφόδου κατὰ κρῆτος ἔλαβεν· ἐν δὲ τῇ ἐτέρᾳ τῶν καὶ αὐτὸς Ὀξυκακὸς ἐάλω. Ὁ δὲ τὴν μὲν λείαν τῇ στρατιᾷ δίδωσι, τὰς ἐλέφαντας δὲ ἁμὰ οἱ ἦγε καὶ ἄλλαι δὲ πόλεις αὐτῷ αἰεὶ τῇ αὐτῇ χώρᾳ ἐνεδίδοντο ἐπιόντι, εἰδὲ τις ἐτράπετο ἐς ἀκμήν· ἔτω καὶ Ἴνδοι πάντες ἐδεδάλωντο ἤδη τῇ γνώμῃ πρὸς Ἀλεξάνδρου τε καὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης.

cap. 17.

Ἀφίκετο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Παττάλων τῆς χώρας ἄρχων (ὁ δὲ τὸ Δέλτα ἔφην εἶναι τὸ πρὸς τῷ ποταμῷ ἡ Ἰνδῷ ποιεόμενον, μεῖζον ἔτι τῷ Δέλτῳ τῷ Ἀγυπτίᾳ) καὶ ἔτος τὴν τῆς χώρας αὐτῆς ἐνεδίδεν πᾶσαν, καὶ αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτῆς ἐπέτρεψε. Τῶτον μὲν δὲ ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἀρχῇ ἐκπέμπει αὐτοῖς, παραγγέλλας παρασκευάζειν ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρατιᾷ· αὐτὸς δὲ Κρατερόν μὲν, τὴν τε Ἀγταῖα

τάξι

γάξιν ἄγοντα καὶ τὴν Μελεάγρον καὶ Ἀντιγένης, καὶ τῶν ὀξοτῶν ἔστιν ἕς, καὶ τῶν ἐταίρων ἴε καὶ ἄλλων Μακεδόνων ὅσας ἐς Μακεδονίαν ἀπομάχας ὄντας ἤδη ἔξελλε τὴν ἰπ' Ἀραχωίων καὶ Δράγγων, ἔπεμπεν ἐς Καρμανίαν, καὶ τὰς ἐλέφαντας τέτῳ ἄγειν ἔδωκε· τὴν δὲ ἄλλην στρατιάν, ὅση γε μὴ ξὺν αὐτῷ κατέπλει ὥς ἐπὶ θάλασσαν, Ἡφαισίων ἐπετάχθη. Πείθωνα δὲ τὰς τε ἱππακοντισὰς ἄγοντα καὶ τὰς Ἀγριάνας ἐς τὴν ἐπέκεινα ὄχθη τῆ Ἰνδοῦ ἰαβιβάσας, ἔχ ἥπερ Ἡφαισίων τὴν στρατιάν ἄγειν ἐμελλε, τὰς ἴε ἐπτετερχισμένας ἤδη πόλεις ξυνοίκοισι ἐκέλευσε· αἱ εἰ δὴ τινα νεωτερίζοιτο πρὸς τῶν ταύτη Ἰνδῶν, καὶ αὐτὰ ἐς κόσμον καταστήσαντα, ξυμβάλλειν οἱ ἐς τὰ Πάτταλα. Περί δὲ τοῖς Παττάλοις σχίζεται τῆ Ἰνδοῦ τὸ ὕδωρ· δύο ποταμοὺς μεγάλας· καὶ ἔτοι ἀμφοτέροι σῶζουσιν τῆ Ἰνδοῦ τὸ ὄνομα, ἕς τε ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Ἐνταῦθα ναυκθρόν ἴε καὶ νεωσοίκας ἐποίει Ἀλέξανδρος. Ὡς δὲ ροῦκεχωρήκει αὐτῷ τὰ ἔργα, ὁ δὲ καταπλεῖν ἐπενόει ἐς ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν τῆ ἐν δεξιᾷ ῥέοντος ποταμοῦ ἐς τὴν ἄλασσαν· καὶ ὑπερβαλὼν τῆ Ἰνδοῦ ποταμῷ τὰς ἐκβολὰς, τὸ πέλαγος ἀνέπλει, ὥς μὲν ἔλεγεν, ἀπιδεῖν, εἶπε τις ὥρα πλησίον ἀνίσχει ἐν τῷ πόντῳ· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, ἔχουσα ὥς πεπλευκέναι τὴν μεγάλην τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν. Ἐνταῦθα ταύρας ἴε σφάξας τῷ Ποσειδῶνι, ἀφῆεν ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ σπείσας ἐπὶ τῇ θυσίᾳ, τὴν τε ἰάλην χρυσὴν ἔσαν, καὶ κρατῆρας χρυσοῦς ἐνέβαλλεν ἐς τὸν πόντον χαριστήρια· εὐχόμενός σῶν οἱ παραπέμψαι τὸν αὐτὸν τὸν ναυτικόν, ὅντινα ξὺν Νεάρχῳ ἐπενόει σέλλειν ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν Περσικόν, καὶ τὰς ἐκβολὰς τῆ τε ὑφράτης καὶ τῆ Τίγρητος.

cap. 18.

cap. 19.

Ἐκανελεθῶν δὲ ὀπίσω ἐς τὰ Πάτταλα, τὴν τε ἄκραν γειχισμένην καταλαμβάνει, καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ στρατῷ ἀφικόμενον, καὶ τέτῳ ξύμπαντα καταπεπραγμένα ἐφ' ἑσώλῃ. Ἡφαισίων μὲν δὴ ἐτάχθη παρασκευάζειν πρὸς τὸν ἐπτετερχισμόν τῆ ναυστάθμης καὶ τῶν νεωσοίκων, κατασκευὴν· καὶ γὰρ, καὶ ἐνταῦθα ἐπενόει σόλον ὑποπεδαι νεῶν ἐκ ὀλίγων πρὸς τῇ πόλει τοῖς Παττάλοις, περ ἐσχίζετο ὁ ποταμὸς ὁ Ἰνδός. Ἀυτὸς δὲ κατὰ τὸ ροὴν σόμα τῆ Ἰνδοῦ ποταμῷ κατέπλει αὐτίς ἐς τὴν μεγάλην

cap. 20.

εἰς προσέμενε τὴν ὥραν τῷ παράπλῃ· αὐτὸς δὲ ἄρας ἐκ
 Παττάλων, ἔς τε μὲν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἀράβιον ξὺν
 τῇ στρατιᾷ πάσῃ προὔχῳρει. Ἐκεῖθεν δὲ ἀναλαβὼν τῶν
 ἰκασπισῶν τε καὶ τῶν τοξοτῶν τὰς ἡμίσεας καὶ τῶν πε-
 ρεταίρων καλεσμένων τὰς τάξεις καὶ τῆς ἵππης τῆς ἐται-
 ρικῆς τό, τε ἄγῃμα καὶ ἱλὴν ἀφ' ἐκάστης ἱππαρχίας καὶ
 ἄς ἱπποτοξότας ξύμπαντας, ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐν
 ῥιπερῇ ἐτράπετο, ὕδατά γε ὀρύσσειν, ὡς κατὰ τὸν πα-
 ἀπλῃ ἀφθονα εἶναι τῇ στρατιᾷ τῇ παραπλεῶσῃ, καὶ ἄ-
 ρα ὡς τοῖς Ὀρειταῖς, τοῖς ταύτῃ Ἰνδοῖς αὐτονόμοις ἐκ
 ὁλλῆ θῆιν, ἀφ' ὧν ἐπιπεσεῖν, ὅτι μηδὲν Φίλιον αὐτοῖς
 ἔσ' αὐτὸν γε καὶ τὴν στρατιὰν ἐπέπρακτο· τῆς δὲ ὑπολει-
 ρθείσης δυνάμεως Ἡφαισίων αὐτῷ ἀφηεῖτο· Ἀραβίται
 ἐν δὴ, ἔθνος καὶ τῷ αὐτόνομον τῶν περὶ τὸν Ἀρά-
 βιον ποταμὸν νεμομένων, ἔτε ἀξιόμαχοι δόξαντες εἶναι
 Ἀλεξάνδρῳ, ἔτε ὑποδύναι ἐθελήσαντες, ὡς προσάγοντα
 κύθοντο Ἀλέξανδρον, Φεύγουσιν ἐς τὴν ἔρημον. Ἀλέ-
 κνδρος δὲ διαβάς τὸν Ἀράβιον ποταμὸν, σενὸν τε καὶ
 λίγῃ ὕδατος, καὶ διελθὼν ἐν νυκτὶ τῆς ἐρήμης τὴν πολ-
 ῃν, ὑπὸ τῇ ἑξ πρὸς τῇ οἰκισμένη ἦν καὶ τὰς μὲν πε-
 ρὶς ἐν τάξει ἐκέλευσεν ἐπεδαι, τὰς δὲ ἱππέας ἀναλα-
 βὼν αὐτὸς, καὶ ἐς ἱλας κατανείμας, ὅπως ἐπιπλεῖσιν
 ἰ πεδία ἐπέχοιεν, ἐπῆει τὴν χώραν τῶν Ὀρειτῶν. Ὁ-
 μ μὲν δὴ ἐς ἀλκὴν ἐτράποντο αὐτῶν, κατεκόπησαν πρὸς
 ὅν ἱππέων· πολλοὶ δὲ καὶ ζῶντες ἐάλωσαν. Ὁ δὲ,
 ἵτε μὲν κατεστρατοπέδευσε πρὸς ἑ πολλῶ ὕδατι, ὡς δὲ
 καὶ οἱ περὶ Ἡφαισίων αὐτῷ ὁμῶς ἤδη ἦσαν, προὔχῳρει
 τὸ πρόσω. Ἀφικόμενος δὲ ἐς κώμην, ἥπερ ἦν μεγί-
 τῃ ἔθνος τῷ Ὀρειτῶν (Ῥαμβακία ἐκαλεῖτο ἡ κώμη)
 ν τε χῶρον ἐπήνεσε, καὶ ἐδόκει αὖ αὐτῷ πόλις ξυνοι-
 θεῖσα, μεγάλη καὶ εὐδαίμων γενέσθαι. Ἡφαισίωνα
 ν δὴ ἐπὶ τέτοις ὑπελείπετο.

Ἀυτὸς δὲ ἀναλαβὼν αὐτίς τῶν ὑκασπισῶν καὶ τῶν
 γριάων τὰς ἡμίσεας καὶ τὸ ἄγῃμα τῶν ἱππέων καὶ
 ἑ ἱπποτοξότας, προῆει ὡς ἐπὶ τὰ ὅρια τῶν γε Γαδρω-
 ῖν καὶ Ὀρειτῶν, ἵναπερ σενή τε ἡ πάροδος αὐτῷ εἰ-
 ε ἐξηγγέλλετο, καὶ Ὀρεῖται τοῖς Γαδρωσοῖς ξυντεταγ-
 νοι πρὸ τῶν σενωπῶν στρατοπεδεύειν, ὡς ἔφροντες τῆς
 παρό-

cap. 22.

συλλέξαντας σπαδῇ ἰέναι παρ' Ἀλέξανδρον, ὡς μέγα δὴ
 ἡ ἀγαθὸν φέροντας· ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη, ἐμβαλόντας ἐς
 ἱράνας τὸ ὕδωρ προσενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ. Τὸν δὲ λαβεῖν
 μὲν, καὶ ἐποινεῖσαι τὰς κομίσαντας· λαβόντα δὲ, ἐν ὄψει
 τάντων ἐπ' ἑαί· καὶ ἐπὶ τῷδε τῷ ἔργῳ ἐς τοσόνδε ἐπιβρα-
 ῖῃται τὴν στρατιάν· ἑυμπασαν, ὡς τε εἰκάσαι ἂν τινα πό-
 ον γενέσθαι πᾶσιν ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ πρὸς Ἀλεξάνδρῳ ἐπ' ἑ-
 γέν. Τῷτο ἐγὼ, ἑπέρῃ ἄλλο, τὸ ἔργον εἰς καρτερίαν
 ε καὶ ἅμα στρατηγίαν ἐπαινώ Ἀλεξάνδρῳ. Ἑυνηνέχθη δὲ
 καὶ τοιόνδε τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. Ὅι γὰρ ἡγε-
 ῖονες τῆς ὁδῆς τελευτῶντες ἐκέτι μεμνήσθαι ἑφασκον τὴν
 ὁδόν, ἀλλ' ἀφανισθῆναι τὰ σημεῖα αὐτῆς πρὸς τὰ ἀνέμῳ
 πιπνεύσαντος· καὶ ἐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ ψάμμῳ πολλῇ ἴε
 καὶ ὁμοίᾳ πάντῃ νευμένη, ὅτῳ τεκμηριώσονται τὴν ὁδόν·
 τ' ἐν δένδρῳ ἑυνήθη παρ' αὐτὴν πεφυκότα, ἕτε τινα
 ἡλοφον βέβριον ἀνεστηκῶτα, ἕδὲ πρὸς τὰ ἄστρα ἐν νυκτὶ
 μεθ' ἡμέραν πρὸς τὸν ἥλιον μεμελετῆσθαι σφίσι τὰς πο-
 ῖας, κατὰ περ τοῖς ναύταις πρὸς τῶν ἄρκτων· τὴν μὲν
 οἰνίξι τὴν ὀλίγην· τὴν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀνδράποισ τὴν με-
 ῖνα. Ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρον συνιέντα, ὅτι ἐν ἀριστερᾷ
 κοκλίναντα ἄγειν, ἀναλαβόντα ὀλίγας ἅμᾳ οἱ ἰππέας· ὡς
 καὶ τέτων οἱ ἵπποι ἐξέκαμνον ὑπὸ τῷ καύματος, ἀπο-
 πεῖν καὶ τέτων τὰς πολλὰς· αὐτὸν δὲ ζῦν πάντε τοῖς
 ῖσιν ἀφ' ἑπ' ἑλπίσασθαι, καὶ εὐρεῖν τὴν θάλασσαν· διαμνησά-
 νον ἴε αὐτὸν ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ τὸν κάχληκα, καὶ ἐπιτυ-
 εῖν ὕδατι γλυκεῖ καὶ κατὰρῷ, καὶ ἔτω μετελθεῖν τὴν
 αἰτῶν πᾶσαν, καὶ ἐν ἑπτὰ ἡμέραις ἰέναι παρὰ τὴν θά-
 σσαν ὑδρευομένους ἐκ τῆς ἡϊόνος. Ἐνθεν δὲ (ἤδη γὰρ
 γιγνώσκειν τὴν ὁδὸν τὰς ἡγεμόνας) ἐπὶ τῆς μεσογαίας
 μεῖσθαι τὸν δόλον.

Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς τῶν Γαδρασίων τὰ βασίλεια, ἀνα-
 νει ἐνθαῦτα τὴν στρατιάν. ἔπειτα ἐπὶ Καρμανίας προ-
 ῶρει ὁ βασιλεὺς· ἤδη δ' αὐτῷ ἐς Καρμανίαν ἦκοντος,
 αστερὸς ἀφικνεῖται, τὴν ἴε ἄλλην στρατιάν ἅμᾳ οἱ ἄγων
 ἴε τὰς ἐλέφαντας. Ὅι δὲ ζῦν Στασάνορι, τῷ Ἀρείων
 γράπῃ καὶ Φραταφέρνη, τῷ Παρθυαίων καὶ Ὑρκαίων
 γράπῃ ὑπὸ, πληθὸς ἴε ὑποζυγίων παρ' Ἀλέξανδρον ἄγον-
 ῖλλον, καὶ καμήλας πολλὰς, ὡς ἑκατόν, ὅτι τὴν

σονται ἕς τ' ἐπὶ τὴν Σασιανῶν γῆν καὶ τῷ Τίγριτι ποταμῷ τὰς ἐκβολάς. Ἀλέξανδρος δὲ Ἡφαιστίαν μετὰ σὺν γῆ τῇ πλείῃ μοῖρα τῆς στρατίας καὶ τοῖς ὑποζυγίοις, καὶ τὰς ἐλέφαντας ἅμ' αἱ ἔχοντα, τὴν παρὰ Σάππου ἀπὸ τῆς Καρμανίας ὡς ἐπὶ τὴν Περσίαν ἄγειν ἐκέλευσε, ὅτι χειμῶνος ὥρα γιγνομένη αὐτῷ τῷ τόλῃ, τὰ πρὸς τὴν θαλάσσην Περσίδος ἀλλεῖν γὰρ ἦν, καὶ τῶν ἐπιτηδείων φθόνης ἔχοντα.

cap. 29. Ἀυτὸς δὲ ζὺν τοῖς κατωτάτοις τῶν πεζῶν, καὶ τοῖς ἐταίροις τῶν ἰππέων, καὶ μέρει τινὶ τῶν τοξοτῶν ἦει τὴν ἐπὶ Πασαργάδας τῆς Περσίδος. Στασάνορα καταπέμπει ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τὴν αὐτῆς.

Appianus. Μετ' Ἀλέξανδρον ἀπὸ Φρυγίας ἐπὶ ποταμὸν Τύχρην
Syriac. cap. 5. ἄνω πάντα Σελεύκῳ κατήκαε. καὶ τὸν Ἰνδὸν περὶ αὐτὸν ἐπολέμησεν Ἀνδρόκοττω, βασιλεὶ τῶν περὶ αὐτὸν Ἰνδῶν

Plutarchus μέχρι Φιλίαν αὐτῷ καὶ κῆδος συνέθετο. Ἐπειτα Ἀνδρόκοττος
in Alexandro. ποττος Σελεύκῳ πεντακοσίῃς ἐλέφαντας ἐδώρῃσατο καὶ

Strabo lib. II. στρατῷ μυριάσιν ἐξήκοντα τὴν Ἰνδικὴν ἐπῆλθεν ἅπασαν κατασφραγίζοντας. Τότε ἐπέμφθη εἰς τὰ Παλιμβροτα ὁ βασιλεὺς Μεγαθένης πρὸς Ἀνδρόκοττον, ὁ δὲ Δημάρχος πρὸς Ἀλιτροχάδην τὸν ἐκεῖνος υἱὸν κατὰ πρεσβείαν. ὑπομνήματα μὲν τῆς ἀποδημίας κατέλιπον, ἀπιστεῖν δ' ἄξια.

206
ante Christ. Ἀντίοχος, ὁ ἐπικληθεὶς Μέγας, ὑπερβαλὼν τὰ
Polybius Καίμασον, καὶ κατὰρας εἰς τὴν Ἰνδικὴν, τὴν γῆν Φιλίαν
XI, 34. ἀνευνόησεν τὴν πρὸς τὸν Σοφάγασηνον, τὸν βασιλεῖα τῆς Ἰνδίας

δῶν· καὶ λαβὼν ἐλέφαντας, ὥς τε γενέσθαι τὰς ἅπαντας
ἐκατὸν καὶ πενήκοντα, ἐτι δὲ σιτομετρήσας πάλιν ἐν-
ῖθα τὴν δύναμιν, αὐτὸς μὲν ἀνέξευξε μετὰ τῆς στρατίας.

Μετὰ ταῦτα Μένανδρος, ὁ τῆς Βακτρίας βασιλεὺς
αἰτήσας τῶν Ἰνδῶν, ὡς πότερον εἰρηται, καὶ Μηθριδά-
· μέχρι τῆς Ἰνδικῆς διατείνας, τῆς ὑπὸ τὸν Πῶρον γε-
ιένης χώρας ἐκινδύνευσεν ἀκινδύνως.

Ὡς πάμπολλαι πρεσβεφαί πρὸς Ἀυγέσον ἀφίκοντο,
· καὶ οἱ Ἰνδοὶ προκηρυκησάμενοι πρότερον Φιλίαν, τότε
γείσαντο, δῶρα πέμψαντες ἄλλα τε καὶ τίγρεις, πρῶ-
· τότε τοῖς Ῥωμαίοις, νομίζω δ' ὅτι καὶ τοῖς Ἕλλησιν,
· θείσας. καὶ ἵ καὶ μεϊράκιόν οἱ ἀνευ ὤμων (οἷας τὰς
· ὁμᾶς ὁρῶμεν) ἔδωκαν. καὶ μέντοι τοιῶτον ὃν ἐκεῖνο,
· πάντα τοῖς ποσὶν ἄτε καὶ χερσὶν ἐχρήτο· τόξον ἱε αὐ-
· ἐπέτεινε, καὶ βέλη ἡφίει, καὶ ἐσάλπιζεν, ἐκ οἷδ'
· ὡς· γράφω γὰρ τὰ λεγόμενα. εἰς δ' ἐν τῶν Ἰνδῶν
· ρμαρος, εἴτε δὴ τῶ τῶν σοφιστῶν γένους ὦν, καὶ κατὰ
· ο ὑπὸ Φιλοτιμίας, εἴτε καὶ ὑπὸ τῶ γήρωος, κατὰ τὸν
· τριον νόμον, εἴτε καὶ ἐς ἐπίδειξιν τῶ Ἀυγέσας καὶ τῶν
· θηναίων, (καὶ γὰρ ἐκεῖσε ἦλθεν) ἀποθανεῖν ἐθέλῃσας,
· ἡθῆ ἱε τὰ τοῖς θεοῖς τῶν μυσηρίων, καίπερ ἐκ ἐν τῷ
· ἡκόντι καιρῷ, ὡς Φασί, διὰ τὸν Ἀυγέσον, καὶ με-
· γμένον γινόμενον, καὶ πυρὶ ἐαυτὸν ζῶντα ἐξέδωκεν.
· κοίως καὶ πρὸς Τραϊανὸν, καὶ πρὸς ἄλλας βασιλέας
· μαίεις πρεσβεφαί Ἰνδῶν ἀφίκοντο.

Περὶ δὲ τῶν ἐμπόρων πλεόντων εἰς τὴν Ἰνδικὴν
· ψομεν ἐν τῷ κεφαλαίῳ παρὶ Ἀραβίας.

Diodor. Sic.
in ecl.

20
ante Chr.
Dio Cassius,
LIV. 9.

107
post Chr.

VII. DE REBUS SCYTHARUM.

Ἡ δευτέρα μερὶς τῆς Ἀσίας ἀρχεται μὲν ἀπὸ τῆς
· σπίας θαλάττης, εἰς ἣν κατέπαυεν ἡ προτέρα· καλεῖ-
· δὲ αὕτη ἡ θάλαττα καὶ Ὑρκανία· ἐς δ' ὁ κόλπος
· ἔχων ἐκ τῶ ὠκεανῷ πρὸς μεσημβρίαν· καταρχαὶς μὲν
· νῶς γενός· ἐνδοτέρῳ δὲ πλατύνεται προϊὼν καὶ μάλι-
· κατὰ τὸν μυχόν, ἐπὶ σαδίας πε καὶ πεντακισχιλίας·

Strabo
libr. XI.

τῆς πρὸς τῷ θαλάττης καὶ τῆς Ἰνδοῦς παρατείνονται
 ἅπαντας μὲν δὴ τὰς προσβόρβας κοινῶς οἱ παλαιοὶ τῶν Ἑλ-
 λήνων συγγράφεις Σκύθας καὶ Κελτοσκύθας ἐκάλεον, οἱ
 δ' ἔτι πρότερον διελόντες τὰς μὲν ὑπὲρ τῆς Εὐξείνης καὶ
 Ἰστροῦ καὶ Ἀδρίας κατοικοῦντας Ὑπερβορέας ἔλεγον καὶ Σαρ-
 ρομάτας καὶ Ἀριμασπᾶς· τὰς δὲ πέραν τῆς Κασπίας θα-
 λαττης, τὰς μὲν Σάκας, τὰς δὲ Μασσαγέτας ἐκάλεον, καὶ
 ἔχοντες ἀκριβῶς λέγειν περὶ αὐτῶν ἔδεν, καί περ τῆς
 Μασσαγέτας τὸν Κύρος πόλεμον ἰσορῶντες.

Herodotus.
 IV. 17.

Φησὶ δὲ ὁ Ἡρόδοτος· Ἀπὸ τῆς Βορυσθενείτης ἐξ-
 ἰσσομένης πορὶς, τῷτο γὰρ τῶν παραθαλασσίων μεσαιτατόν ἐστι τῆς
 τῆς Σκυθίας, ἀπὸ τῆς πρώτης Καλλιπίδαι νέμονται
 ἔχοντες Ἕλληνες Σκύθαι. ὑπὲρ δὲ τῆς ἄλλης ἔθνος ἐστὶ
 Ἀλαζῶνες καλέονται. ἔτι δὲ καὶ οἱ Καλλιπίδαι τὰ μὲν
 ἄλλα κατὰ ταῦτα Σκύθησι ἐπασκέουσι· σίτον δὲ καὶ σπεί-
 ρου καὶ σιτέονται, καὶ κρόμμυα καὶ σκόροδα καὶ φα-
 ρμακὰ καὶ κέγχρους. ὑπὲρ δὲ Ἀλαζῶνων οἰκέουσι Σκυῖται ἀγρο-
 τῆς, οἱ οὖν ἐπὶ σιτῇ σπείρουσι τὸν σίτον, ἀλλ' ἐπὶ πρὸς
 ταύτης δὲ κατύπερθε οἰκέουσι Νευροί. Νευρῶν δὲ τὸ πρὸς
 βορρῇν ἄνεμον, ἔρημος ἀνθρώπων, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν. τὰ
 μὲν παρὰ τὸν Ὑπαννιν ποταμὸν ἐστὶ ἔθνος πρὸς ἐσπέρην
 τῆς Βορυσθενείας. Ἀτὰρ διαβαίνοντες τὸν Βορυσθένα, οἱ
 θαλάσσης πρώτον μὲν ἢ Ἰλίου ἀπὸ δὲ ταύτης, αἰῶ-
 νες Σκύθαι γεωργοί· τὰς Ἕλληνες οἱ οἰκούντες ἐπὶ
 τῇ

cap. 18.

Ἐκείνη ποταμῷ καλέεσι Βορυθνεΐτας· σφέας δὲ αὐτὰς Ὀλβιοπολίτας. ἔτι οὖν οἱ γεωργοὶ Σκύθαι νέμονται τὸ μὲν πρὸς τὴν ἕω ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ὁδῶ, κατήκοντες ἐπὶ ποταμὸν τῷ ὄνομα κεῖται Παντικαΐης· τὸ δὲ πρὸς βορῇν ἄνεμον, πλῆθον ἀνὰ Βορυθνεα ἡμερέων ἕνδεκα. ἤδη δὲ κατύπερθε τῶν ἐρημῶς ἐστὶ ἐπιπολλόν. μετὰ δὲ τὴν ἔρημον Ἀνδροφάγοι οἰκέσι, ἔθνος ἐὼν ἴδιον, καὶ ἑδαμῶς Σκυθικόν. τὸ δὲ τῶν κατύπερθε, ἔρημος ἤδη ἀληθής, καὶ ἔθνος ἀνθρώπων ἔδεν, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν. Τὸ δὲ πρὸς τὴν ἕω γεωργῶν τῶν Σκυθῶν, διαβάντι τὸν Παντικαΐην ποταμὸν, Νομάδες ἤδη Σκύθαι νέμονται, ἔτε ἴσκι σκεῖροντες ἔδεν, ἔτε ἀρῦντες· ψιλὴ δὲ δεινδρέαν πᾶσα αὕτη γῆ, πλὴν τῆς Ἑλπίης· οἱ δὲ Νομάδες ἔτι τὸ πρὸς τὴν ἕω, ἡμερέων τεσσέρων καὶ δέκα ὁδὸν νέμονται χώρην κατατείνουσιν ἐπὶ ποταμὸν Γέρρον. Πέρην δὲ τῆς Γέρρης ταῦτα δὴ τὰ καλούμενα Βασιλήϊα ἐστὶ, καὶ Σκύθαι οἱ ἀριστοὶ τε καὶ πλείστοι, καὶ τὰς ἄλλας νομίζοντες Σκύθας, δέλεος σφετέρως εἶναι· κατήκοντες δὲ ἔτι τὸ μὲν πρὸς μεσαμβρίην, ἐς τὴν Ταυρικὴν· τὸ δὲ πρὸς ἡῶ, ἐπὶ ἴσκι τάφρον, τὴν δὴ οἱ ἐκ τῶν τυφλῶν γενόμενοι ἄρυσαν, καὶ ἐπὶ τῆς λίμνης τῆς Μαίητιδος τὸ ἐμπόριον, τὸ καλεῖται Κρημνοί. τὰ δὲ αὐτῶν κατήκοντες ἐπὶ ποταμὸν Τάναϊν. Γὰρ δὲ κατύπερθε πρὸς βορῇν ἄνεμον τῶν βασιλήϊων Σκυθῶν οἰκέσι Μελαγχλαῖνοι, ἄλλο ἔθνος, καὶ ἑ Σκυθικόν. Μελαγχλαῖνων δὲ τὸ κατύπερθε, λίμναι, καὶ ἔρημός ἐστὶ ἀνθρώπων, κατόσον ἡμεῖς ἴδμεν. Τάναϊν δὲ ποταμὸν διαβάντι Σκυθική, ἀλλ' ἢ μὲν πρώτη τῶν λαξίων, Σαυροματέων ἐστὶ, οἱ ἐκ τῆς μυχῆ ἀρξάμενοι τῆς Μαίητιδος λίμνης νέμονται τὸ πρὸς βορῇν ἄνεμον, ἡμερέων πεν-
εκαίδεκα ὁδόν, πᾶσαν ἔσσαν ψιλὴν καὶ ἀγρίων καὶ ἡμέ-
ων δεινδρέων ὑπεροικέσι δὲ τατέων δευτέρην λαξίαν ἔχον-
τες Βεδίνοι, γῆν νεμόμενοι πᾶσαν δασέην ὕλη παντοίη. Βεδίνων δὲ κατύπερθε πρὸς βορῇν, ἐστὶ πρώτη μὲν ἔρημος, π' ἡμερέων ἐπτά ὁδόν· μετὰ δὲ τὴν ἔρημον ἀποκλίναντι ἰσάλλον πρὸς ἀπηνιώτην ἄνεμον, νέμονται Θυσσαγέται, ἔθνος πολλὸν καὶ ἴδιον· ζῶσι δὲ ἀπὸ θήρης. συνεχέες δὲ τέτοισι ἐν τοῖσι αὐτοῖσι τόποισι κατοικημένοι εἰσὶ τοῖσι ὄνομα κεῖται Ἰϋρκαί· καὶ ἔτι ἀπὸ θήρης ζῶντες τρόπῳ
τε. 19.

cap. 19.

cap. 20.

cap. 21.

cap. 22.

cap. 23.

τοιῶδες λοχῆ ἐπὶ δένδροισιν ἀναβάς· τὰ δὲ ἐστὶ πυκνὰ ἀνὰ
 πᾶσαν τὴν χώραν· ἵππος δὲ ἐκάσῳ δεδοαγμένος ἐπὶ γα-
 σέρα κείσθαι, ταπεινότητος ἕνεκα· ἔτοιμός ἐστι καὶ κύων
 ἑπεὰν δὲ ἀπὸ τῶ θηρίου ἀπὸ τῶ δεινέου, τοξεύσας, ἐπι-
 βάς ἐπὶ τὸν ἵππον, διώκει· καὶ ὁ κύων ἔχεται. ὑπὲρ
 δὲ τῶν, τὸ πρὸς τὴν ἡὺ τετραμμένοι ὀκέεσι Σκυθαί
 ἄλλοι, ἀπὸ τῶν βασιλῆων Σκυθῶν ἀποσάντες, καὶ ἔτι
 ἀπικόμενοι ἐς τῶν τὸν χώρον. Μέχρι μὲν δὴ τῆς τέτης
 τῶν Σκυθῶν χώρας, ἐστὶ ἡ καταλεχθεῖσα πᾶσα, πεδία
 τε γῆ καὶ βαθύγεις· τὸ δ' ἀπὸ τῆς, λιθάδης τ' ἐστὶ καὶ
 τρηχέη. διεξελθόντι δὲ καὶ τῆς τρηχέως χώρον πολλόν,
 ὀκέεσι ὑπὸ ῥέαν ἔρεων ὑψηλῶν ἄνθρωποι λεγόμενοι εἶναι
 πάντες Φαλακροὶ ἐκ γενεῆς γινόμενοι, καὶ ἄρσενες καὶ θή-
 λεαι ὁμοίως, καὶ σιμοὶ καὶ γένεια ἔχοντες μεγάλα· Φα-
 νὴν δὲ ἰδίην ἰέντες· ἐσθῆτι δὲ χρεώμενοι Σκυθικῇ· ζῶντες
 δὲ ἀπὸ δεινέων. Ποντικὸν μὲν ἔνομα τῶ δεινέῳ ἀπὸ
 τῶ ζῶσι, μέγας δὲ κατὰ συκὴν μάστιγαν καὶ κερκὸν ἐν
 Φορέει κύματι ἴσον, πυρῆνα δὲ ἔχει· τῶτο ἑπεὰν γένῃσι
 πέπον, σακκέσι ἱματίοισι· ἀπορρέει δ' ἀπ' αὐτῶ παχὺ καὶ
 μέλαν· ἔνομα δὲ τῶ ἀπορρέοντι ἐστὶ ἄσχυ· τῶτο καὶ λείχε-
 σι, καὶ γάλακτι συμμίσγοντες πίνεσι· καὶ ἀπὸ τῆς παχυ-
 τῆτος αὐτῶ τῆς τρυγὸς παλάδας συντιδέασι, καὶ ταύταις
 σιτέονται. πρόβατα γὰρ σφι ἐκ πολλὰ ἐστὶ· ἐ γάρ τι στα-
 δαῖται νομαὶ αὐτοῖσι εἰσι. ὑπὸ δεινέῳ δὲ ἔκαστος κατ' ἐπι-
 ται, τὸν μὲν χειμῶνα, ἑπεὰν τὸ δένδρον περιμαλύνῃ πύ-
 λω στεγνῶ λευκῶ· τὸ δὲ θέρος, ἄνευ πύλου. τέττας ἑδεῖς αὐ-
 κέει ἀνθρώπων· ἱροὶ γὰρ λέγονται εἶναι· ἑδὲ τι ἀρήϊον ὅπλον
 ἐκτέεται· καὶ τῶτο μὲν, τοῖσι περιοικέσιν ἔτοι· εἰσι οἱ τῶ
 διαφορὰς διακίροντες· τῶτο δὲ, ὡς ἂν καταφύγων κατα-
 φύγη ἐς τέττας, ὑπ' ἑδενὸς ἀδικεῖται· ἔνομα δὲ σφί ἐστὶ
 Ἀργιπταῖοι. Μέχρι μὲν νυν τῶν Φαλακρῶν τετῶν πολ-
 λὴ περιφάνεια τῆς χώρας ἐστὶ, καὶ τῶν ἐμπροσθεν ἑδνέων
 καὶ γὰρ Σκυθῶν τινὲς ἀπικνέονται ἐς αὐτάς, τῶν ἐ χα-
 λεπόν ἐστὶ πυθέσθαι, καὶ Ἑλλήνων τῶν ἐκ Βορυσθένης ἵε
 ἐμπορίας καὶ τῶν ἄλλων Ποντικῶν ἐμπορίων. Σκυθῶν
 δὲ οἱ ἂν ἔλθωσι ἐς αὐτάς, δι' ἐπτά ἐρμηνέων καὶ δι' ἐπτά
 γλωσσέων διακρήσσονται. Μέχρι μὲν δὴ τετῶν γινώσκε-
 ται· τὸ δὲ τῶν Φαλακρῶν κατ' ἐπερθε ἑδεῖς ἀτρεπὲς οἶδε

cap. 25.

Φρι-

Φράσαι ἕρεα γὰρ ὑψηλὰ ἀποτάμνει ἄβατα, καὶ ὑδαίς σφρα ὑπερβαίνει. οἱ δὲ Φαλακροὶ ἔτοι λέγουσι, ἐμοὶ μὲν ἔπιστὰ λέγοντες, οἰκεῖν τὰ ἕρεα αἰγιόποδας ἀνδρας· ὑπερβαίντι δὲ τέτεις, ἄλλας ἀνθρώπους, οἱ τὴν ἐξαμνηον πακαδέυδουσι. τέτο δὲ ἐκ ἐνδέκομαι τὴν ἀρχήν. ἀλλὰ τὸ μὲν πρὸς ἧν τῶν Φαλακρῶν γινώσκειται ὑπὸ Ἰσσηδόων οἰκόμενον· τὸ μὲν τοι κατύπερθε πρὸς βορῆν ἀνεμειν, ἔκ γινώσκειται, ἔτε τῶν Φαλακρῶν, ἔτε τῶν Ἰσσηδόων, ἐκ μὴ ὅσα αὐτέων τετέων λεγόντων. Νόμοισι δὲ Ἰσσηδόνης γοιοισίδε λέγονται χρῶσθαι· ἐπεὶ ἀνδρὶ ἀποθάνοι πατήρ, δι προσήκοντες πάντες προσάγασι πρόβατα· καὶ ἔπειτα ταῦτα θύσαντες, καὶ καταταμόντες τὰ κρέα, κατατάμνουν καὶ τὸν τῷ δεκομένῳ τεθνεῶτα γονέα. ἀναμίζαντες δὲ πάντα τὰ κρέα, δαῖτα προτίθενται. τὴν δὲ κεφαλὴν αὐτῆς φιλάσαντες καὶ ἐκκατῆραντες, καταχρυσῶσι καὶ ἔπειτα ἔτε ἀγάλματι χρέωνται, θυσίας μεγάλας ἐπετέες ἐπιτελέοντες. πᾶς δὲ πατὴρ τέτο ποιέει, κατὰ τὸν οἱ Ἕλληνες γὰ γενέσια. ἄλλως δὲ δίκαιοι καὶ ἔτοι λέγονται ἔναι ἰσσηρατέες δὲ ὁμοίως αἱ γυναῖκες τοῖσι ἀνδράσι. γινώσκονται μὲν δὴ καὶ ἔτοι. Τὸ δὲ ἀπὸ τετέων τὸ κατύπερθε, Ἰσσηδόνης εἰσι οἱ λέγοντες μενοφθαλμὸς ἀνθρώπους καὶ χρυσοφύλακας γρύκας εἶναι· παρὰ δὲ τετέων Σκύθαι πακαλαβάντες λέγουσι· παρὰ δὲ Σκυθῶν ἡμεῖς οἱ ἄλλοι νεομίκκαμεν, καὶ ἐνομάζομεν αὐτὸς Σκυθισί· Ἀριμασπῆς· ῥιμα γὰρ ἐν καλέσει· Σκύθαι, σπῆ δὲ τὸν ὀφθαλμόν. δυσχειμέρος δὲ αὕτη ἡ καταλεχθεῖσα πᾶσα χώρα ἔτω δὴ ἐστὶ ἐντα τὰς μὲν ἐκτὼ τῶν μηνῶν ἀφόρητος ὁσος γίνεται κρυμῆς, ἐν τοῖσι ὕδωρ ἐκχέας, πηλὸν ἔποιήσεις· ὕρ δὲ ἀνακαίων, ποιήσης πηλόν, ἡ δὲ θάλασσα πῆγνυται, καὶ ἡ Βόσπορος πᾶς ὁ Κιμμέριος καὶ ἐπὶ τῷ κρυαίῳ οἱ ἐντὸς τὰφρα Σκύθαι κατοικημένοι στρατεύονται, καὶ τὰς ἀμάξας ἐπελκύνουν πέρην ἐς τὰς Σινδὰς. ἔτω ἐν δὴ τὰς ὀκτὼ μηνῶν διατελεῖ χειμῶν ἐών· τὰς δ' ἐπιόπκας τέσσερας ψύχει αὐτότε ἐστὶ. κερχωρίζαι δὲ ἔτος ὁ χειμῶν τὰς τρόπας πᾶσι τοῖσι ἐν ἄλλοις χωρίοις γνωένοισι χειμῶσι· ἐν τῷ τὴν μὲν ὠραίην ἐκ ἔκει λόγος ἄξιον δέν· τὸ δὲ θέρους ἔκον ἐκ αὐτῆς βρονταί γε ἡμὸς τῇ ἄλλῃ ἰνούνται, τημεαῦτα μὲν ἔκ γίνονται, θέρους δὲ ἀμφάλαφές.

cap. 26.

cap. 28.

Φέες. ἤν δὲ χειμῶνος βροντὴ γένηται, ὡς τέρας θωμι-
 ζεται· ὡς δὲ ἤν σεισμός γένηται ἤν τε θέρους ἤν χειμῶνος
 ἐν τῇ Σκυθικῇ, τέρας νενόμισται. ἱπποὶ δὲ ἀνεχόμενοι
 cap. 31. Φέρεσι τὸν χειμῶνα τῶτον, ἡμίονοι δὲ καὶ ὄνοι ἐκ-
 χονταὶ τὴν ἀρχήν. Περὶ δὲ τῶν πτερῶν, τῶν Σκύθαι
 λέγουσι ἀνάπλεων εἶναι τὸν ἥερα, καὶ τατέων ἕνεκα ἐκ
 διὰ τε εἶναι ἔτε ἰδεῖν τὸ πρόσω τῆς ἡπίρου, ἔτε διεξι-
 ναι, τήνδε ἔχω περὶ αὐτέων τὴν γνώμην· τὰ κατύπερθε
 ταύτης τῆς χώρης αἰεὶ νίφεται, ἐλάσσονι δὲ τῷ θέρους·
 τῷ χειμῶνος, ὥσπερ καὶ ἐπὶ ἡμῶν· ἦδη ὦν ὅστις ἀγχιθά-
 χιόνα ἀδρὴν πίπτουσαν εἶδε, εἶδε τὸ λέγων· ἔοικε γὰρ
 χιῶν πτεροῖσι· καὶ διὰ τὸν χειμῶνα τῶτον ἔοντα τοιαῦτα
 ἀνοίκητα τὰ πρὸς βορῇν ἐστὶ τῆς ἡπίρου ταύτης· τὰ ἐκ
 πτερῶν, ἐπάζοντας τὴν χιόνα, τὰς Σκύθας τε καὶ τὰς
 περιόικους δοκέω λέγειν. ταῦτα μὲν νυν τὰ λέγεται με-
 κρότατα, εἰρηται. Ὑπερβορέων δὲ περὶ ἀνθρώπων ἔστι·
 cap. 32. Σκύθαι λέγουσι, ἔτε τινὲς ἄλλοι τῶν ταύτη ὀκημένων,
 εἰ μὴ ἄρα Ἰσσηδόνες. ὡς δ' ἐγὼ δοκέω, ἐδ' ἔτοι λέγε-
 σι ἐδέν· ἔλεγον γὰρ ἂν καὶ Σκύθαι, ὡς περὶ τῶν με-
 νοφθάλμων λέγουσι. ἀλλ' Ἡσιόδῳ μὲν ἐστὶ περὶ Ὑπερ-
 βορέων εἰρημένα, ἐστὶ δὲ καὶ Ὀμήρῳ ἐν Ἐπιγόνουσι, ἐ-
 δὴ τῷ ἔοντί γε Ὀμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε.

cap. 46. Τῷ δὲ Σκυθικῷ γένει ἐν μὲν τὸ μέγιστον τῶν ἀν-
 θρωπίνων κρημάτων σοφώτατα πάντων ἐξέυρηται, τὰ
 ἡμεῖς ἰδμεν· τὰ μέντοι ἄλλα ἐκ ἀγαμαί. τὸ δὲ μέγ-
 στον ἔτι σφι ἀνέυρηται, ὥς ἀποφυγέειν τε μηδὲνα ἐπι-
 θύοντα ἐπὶ σφέας, μὴ βελομένους τε ἐξευρεθῆναι, πα-
 λαβεῖν μὴ οἶον τε εἶναι. τοῖσι γὰρ μήτε ἄεα, μήτε
 τείχεα ἢ ἐκτισμένα, ἀλλὰ φερόμενοι ἔοντες πάντες, ἐκ-
 σι ἱπποτοξόται, ζῶντες μὴ ἀπ' ἀρότε, ἀλλ' ἀπὸ πτηνῶν,
 οἰκήματά τε σφι ἢ ἐπὶ ζευγέων, κῶς ἐκ ἂν εἴησαν ἔτι
 cap. 47. ἄμαχοι τε καὶ ἄποροι προσμίσγειν; Ἐξέυρηται δὲ σφί-
 ταῦτα, τῆς τε γῆς ἐσσης ἐπιτηδέης, καὶ τῶν ποταμῶν
 ἐόντων σφι συμμαχῶν· ἢ τε γὰρ γῆ ἐσσα πεδίας αὐτῶν
 ποιῶδης τε καὶ ἐυδρός ἐστὶ ποταμοί· τε δὲ αὐτῆς ἔστι
 ἐκ πολλῶν τέφρων ἀριθμῶν ἐλάσσονες τῶν ἐν Αἰγύπτῳ διω-
 ρύχων. ὅσοι δὲ ἐνομαστοὶ τέ εἰσι αὐτέων, καὶ προσλα-
 τοὶ ἀπὸ θαλάσσης, τάς τε ἐνομασμένους. Ἴσρος μὲν, πεντή-

τομοί.

τομος· μετὰ δὲ, Τύρης ἴε καὶ Ὑπανίς, καὶ Βορυθένης,
καὶ Παντικαίης, καὶ Ὑπάκυρις, καὶ Γέβρος, καὶ Τά-
ναϊς· ῥέεσι γὰρ ὕδωρ κατὰ τὰδε. Ἴστρος μὲν ἐὼν μέγι-
τος ποταμῶν πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἴσος αἰεὶ αὐτὸς
ἐαυτῷ ῥέει καὶ θέρους καὶ χειμῶνος· πρῶτος δὲ τὸ ἀπ'
ἐσπέρης τῶν ἐν τῇ Σκυθικῇ ῥέων κατὰ τοιόνδε μέγιστος
γέγονε, ποταμῶν καὶ ἄλλων ἐς αὐτὸν ἐκδιδόντων. εἰσι
δὲ οὕδε οἱ μέγαν αὐτὸν ποιεῦντες, διὰ μὲν γε τῆς Σκυ-
θικῆς χώρας πέντε μόνοι ῥέοντες· τὸν ἴε Σκίθαι Πόρα-
τα καλέουσι, Ἕλληνες δὲ Πυρετόν· καὶ ἄλλος Τιαραντός,
καὶ Ἀραρός ἴε καὶ Νάπαρις, καὶ Ὀρδησσός. ὁ μὲν
πρῶτος λεχθεὶς τῶν ποταμῶν, μέγας, καὶ πρὸς ἡῶ ῥέων,
ἀνακοινεῖται τῷ Ἴσρῳ τὸ ὕδωρ· ὁ δὲ δεύτερος λεχθεὶς
Τιαραντός, πρὸς ἐσπέρης ἴε μᾶλλον, καὶ ἐλάσσων. ὁ
δὲ δὴ Ἀραρός τε καὶ ὁ Νάπαρις καὶ ὁ Ὀρδησσός, διὰ
μέσας τέτων ἰόντες, ἐσβάλλουσι ἐς τὸν Ἴσρον· ἔτοι μὲν
ἀντιγενέες ποταμοὶ Σκυθικοὶ συμπληθύνουσι αὐτόν· ἐκ δὲ
Ἀγαθύρσαν Μάρις ποταμός ῥέων συμμίσγεται τῷ Ἴσρῳ.
Ἐκ δὲ τῶ Ἄιμου τῶν κορυφῶν τρεῖς ἄλλοι μεγάλοι ῥέον-
τες πρὸς βορρῇν ἄνεμον, ἐσβάλλουσι ἐς αὐτόν, Ἀτλας,
καὶ Ἀυρας, καὶ Τίβισις· διὰ δὲ Θρηίκης καὶ Θρηίκων
τῶν Κροβίζων ῥέοντες, Ἀθρυς, καὶ Νόης, καὶ Ἀρτά-
ης, ἐκδιδῶσι ἐς τὸν Ἴσρον· ἐκ δὲ Παιόνων, καὶ ἔρεος
Ροδόκης, Κίος ποταμός μέσσην σχίζων τὸν Ἄιμον, ἐσδι-
οῖ ἐς αὐτόν. ἐξ Ἰλλυριῶν δὲ ῥέων πρὸς βορρῇν ἄνεμον
Ἀγγρος ποταμός, ἐσβάλλει ἐς πεδίον τὸ Τριβαλλικόν,
καὶ ἐς ποταμὸν Βρόγγον· ὁ δὲ Βρόγγος ἐς τὸν Ἴσρον
ἰτω ἀμφοτέρως ἑόντας μεγάλως ὁ Ἴστρος δέκεται. ἐκ δὲ
τῆς κατύπερθε χώρας Ὀμβρίων, Κάρπις ποταμός, καὶ
ἄλλος Ἀλπις ποταμός, πρὸς βορρῇν ῥέοντες ἄνεμον, καὶ
τοὶ ἐκδιδῶσι ἐς αὐτόν. ῥέει γὰρ δὴ διὰ πάσης τῆς Ἑυ-
ρώπης ὁ Ἴστρος, ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἱ ἔσχατοι πρὸς
ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας ὁκέουσι τῶν ἐν τῇ Ἑυρώπῃ
ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Ἑυρώπης, ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυ-
θικῆς ἐσβάλλει. Τετῶν ὧν τῶν καταλεχθέντων, καὶ
ἄλλων πολλῶν συμβαλλομένων τὸ σφέτερον ὕδωρ, γίνε-
ται ὁ Ἴστρος ποταμῶν μέγιστος· ἐπεὶ ὕδωρ γε ἐν πρὸς ἐν
υμβάλλειν, ὁ Νεῖλος πληθεῖ ἀποκρατεῖται· ἐς γὰρ δὴ τῶτον
ἔτε

cap. 48.

cap. 49.

cap. 50.

γὰρ ἐκ διὰ ἧς ἐστὶ συμβαλέειν ἄλλον ποταμόν· τῶν δὲ λοιπῶν Βορυθένης ἐστὶ πολυαρμέστος, ὃς νομάς ῖα καλίσας καὶ εὐκομιδесаτάς κτήνεσι παρέχεται, ἰχθύας δὲ ἀρίστους διακριδὸν καὶ πλείους· πίνεσθαι τε ἡδιστός ἐστι· ῥέει ῖα καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι· σφόδρως ῖα παρ' αὐτὸν ἀριστος γίνεται· ποίη ῖα, τῇ δ' σκεῖρεται ἡ χώρα, βαθυτάτῃ ἅλεις ῖα ἐπὶ τῷ σόματι αὐτῷ αὐτόματοι πηγνυνται ἀπλετοί· κήτεά τε μεγάλα ἀνάκνουθα, τὰ ἀντακαίως καλέεσσι, παρέχεται ἐς παρήχευσιν, ἀλλὰ ῖα πολλὰ θωυμάσαι ἄξια. μέχρι μὲν νυν Γέβρος χώρα, ἐς τὸν τεσσαρεσκαίδεκα ἡμερέων πλόος ἐστὶ, γινώσκεται ῥέων ἀπὸ βορέω ἀνέμου· τὸ δὲ κατύπερθε δι' ὧν ῥέει ἀνθρώπων, εἰδὲς ἔχει Φράσαι· φαίνεται δὲ ῥέων δι' ἐρήμω ἐς τῶν γεωργῶν Σκυθέων τὴν χώραν· ἔτοι γὰρ οἱ Σκύθαι παρ' αὐτὸν ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόου νέμονται. μὲν δὲ τότε τῷ ποταμῷ καὶ Νεῖλῳ ἐκ ἔχου Φράσαι τὰς πηγὰς· δοκέω δὲ, εἰδὲς εἰδὲς Ἑλλήνων. ἀγχι τε δὴ θαλάσσης ὁ Βορυθένης ῥέων γίνεται, καὶ οἱ συμμίσγεται ὁ Ἑπτανίς ἐς ταῦτ' ἕλος ἐκιδύς· τὸ δὲ μεταξὺ τῶν ποταμῶν τετέων ἔδον ἔμβολον τῆς χώρας, Ἰππύλευ ἄκρῃ καλέεσθαι· ἐν δὲ αὐτῷ ἱρὸν Διμήτρος ἐνίδρυται· πέτρην δὲ τῷ ἱρῷ ἐπὶ τῷ Ἑπτανί Βορυσθενεῖται κατοικῆται. ταῦτα μὲν τὰ ἀπὸ τετέων τῶν ποταμῶν. Μετὰ δὲ τού-
 τος πέμπτος ποταμὸς ἄλλος, τῷ ὀνόματι Παντικιάτης· ῥέει μὲν γὰρ καὶ ἔτος ἀπὸ βορέω ῖα καὶ ἐκ λίμνης, καὶ τὸ μεταξὺ τότε ῖα καὶ τῷ Βορυσθενέος νέμονται οἱ γεωργοὶ Σκύθαι· ἐκιδδοὶ δὲ ἐς τὴν Ἑλλάδα παραμειψάμενος δὲ ταύτην, τῷ Βορυσθενεῖ συμμίσγεται. Ἐκτος δὲ Ἑπτακυ-
 ρίς ποταμὸς, ὃς ὀρμαῖται μὲν ἐκ λίμνης, διὰ μέσων δὲ τῶν νομάδων Σκυθέων ῥέων, ἐκιδδοὶ κατὰ Καρμινίτιν πόλιν, ἐς δεξιὴν ἀπέργων τὴν ῖα Ἑλλάδα καὶ τὸν Ἀχιλλεῖον καλεόμενον Δρόμον. Ἑβδομος δὲ Γέβρος ποτα-
 μὸς ἀπέσχισται μὲν ἀπὸ τῷ Βορυσθενέος, κατὰ τούτο τῆς χώρας ἐς ὃ γινώσκεται ὁ Βορυθένης· ἀπέσχισται μὲν νυν ἐκ τότε τῷ χωρῷ ὀνόματι δὲ ἔχει τόπερ ὁ χωρὸς αὐτός, Γέβρος· ῥέων δ' ἐς θαλάσσαν, ἀρίζει τὴν ῖα τῶν Νομάδων χώραν, καὶ τὴν τῶν βασιληῶν Σκυθέων ἐκιδδοὶ δὲ ἐς τὸν Ἑπτακυριν. Ὀγδοὺς δὲ δὴ Τάναϊς ποταμὸς, ὃς ῥέει τὰνέ-
 καθεν ἐκ λίμνης μεγάλης ὀρμαζόμενος, ἐκιδδοὶ δὲ ἐς μέζαν
 ἔτι

cap. 54.

cap. 55.

cap. 56.

cap. 57.

ἔτι λίμνην καλεομένην Μαιήτιν, ἣ ἐρίζει Σκύθας τε καὶ βασιληῆς καὶ Σαυρομάτας. ἐς δὲ Τάναιν τέτον ἄλλος ποταμὸς ἐσβάλλει, τῷ ἑνομά ἐστὶ Ὑργίς. τοῖσι μὲν δὲ ἑνομαστοῖσι ποταμοῖσι ἔτω δὴ ἵ οἱ Σκύθαι ἐσπενυάσθαι.

Siraba
Ubr. XI.

Φησὶ δὲ Στραβὼν, ὁ πολλῷ χρόνῳ μεθ' Ἡρότου γράψας· ἐν ἀριστερᾷ τῆς Κασπίας θαλάττης οἰκεῖ Σκύθαι ἔθνη καὶ τὰ Νομαδικὰ, ἅπασαν ἐκπληρῶντα τὴν βόρην πλευράν. Οἱ μὲν δὲ πλείους τῶν Σκυθῶν ἀπὸ τῆς Κασπίας θαλάττης ἀρξάμενοι, Δάαι προσαγορεύονται· τὰς δὲ προσεῶς τέτων μᾶλλον Μασσαγέτας, καὶ Σάκας ὀνομάζουσι· τὰς δ' ἄλλας κοινῶς μὲν Σκύθας ὀνομάζουσιν, ἅς δ' ὡς ἐκάστας. Ἀπαντες δ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ νομάδες. Μάλιστα δὲ γνώριμοι γεγονόασιν τῶν νομάδων οἱ τὰς ἑλκινας ἀφελόμενοι τὴν Βακτριανήν, Ἀσίοι, καὶ Πασιανῶν, καὶ Τόχαροι, καὶ Σακάραυλοι, καὶ ὀρμηθέντες ἀπὸ τῆς περαιῆς τῆς Ἰαξάρτης τῆς κατὰ Σάκας καὶ Σογδιανῶν, ἐν κατεῖχον Σάκας, καὶ τῶν Δαῶν οἱ μὲν προσαγορεύονται Ἀπαρνοί, οἱ δὲ, Ξάνθιοι, οἱ δὲ, Πίσσαυροι· οἱ μὲν δὲ Ἀπαρνοί πλησιαιτάτα τῇ Ὑρκανίᾳ παράκεινται, καὶ τῇ κατ' αὐτὴν θαλάττῃ· οἱ δὲ λοιποὶ διαμένουσι καὶ μετὰ τῆς ἀντιπαρηγμένης τῇ Ἀσσίᾳ. Μεταξὺ δ' αὐτῶν, καὶ τῇ Ὑρκανίᾳ, καὶ τῆς Παρθυαίας μέχρι Ἀρίων ἔρημος περικεῖται πολλὴ καὶ ἀνυδρὸς· ἣν διεξιόντες μακροαῖς ὁδοῖς κατέτρεχον τὴν ἵε Ὑρκανίαν, καὶ τὴν Νησαίαν καὶ τὰ τῶν Παρθυαίων πεδία· οἱ δὲ συνέδεντο φόρος· φόρος ἦν τὸ ἐπιτρέπειν τακτοῖς τισι χρόνοις τὴν χώραν περὶ τρέχειν καὶ φέρεσθαι λεῖαν. Ἐπιτολαζόντων δ' αὐτῶν παρὰ τὰ συγκαίμενα, ἐπολεμεῖτο· καὶ πάλιν διαλύσεις τε ἀνπολεμήσεις ἐπῆρχον. Τοῖστος δὲ καὶ ὁ τῶν ἄλλων Νομάδων βίος, αἰετὶ τοῖς πλησίον ἐπιτιθεμένων, τότε αὖ διαλλαττομένων. Σάκας μὲντοι παράπλησις ἐφ' ἣν ἐποίησαντο τοῖς Κυμμερίοις καὶ Τρήρεσι· τὰς μὲν, μεταξὺ τέρως, τὰς δὲ, καὶ ἐγγύθεν· καὶ γὰρ τὴν Βακτριαν κατέσχον, καὶ τῆς Ἀρμενίας κατεκτείναντο τὴν ἀριστερὰν γῆν· ἣν καὶ ἐπάνυμον ἑαυτῶν κατέλιπον τὴν Σακαρικήν καὶ μέχρι Καππαδοκῶν, καὶ μάλιστα τῶν πρὸς Ἐυξειὸν ἐς Ποντικὰς νῦν καλεῖται, προῆλθον. Ἐπιτιθέμενοι δ' αὖ τοῖς πανηγυρίζουσιν ἀπὸ τῶν λαφύρων οἱ τότε ταύτην

ερσῶν στρατηγοί, νύκτωρ ἄρδην αὐτὰς ἠφάνισαν. Ἐν δὲ
 πεδίῳ πέτρων τινὰ προσχώματι συμπληρώσαντες εἰς
 νοσιδᾶς σχῆμα ἐπέδησαν τεῖχος, καὶ τὸ τῆς Ἀναίτιδος,
 καὶ τὸ τῶν συμβῳμένων θεῶν ἱερὸν ἰδρύσαντο Ὡμανῆ, καὶ
 ναυδάτε Περσικῶν δαιμόνων· ἀπέδειξαν ἴε πανήγυριν
 ἐπ' ἔτος ἱεράν, τὰ Σάκαια· ἦν μέχρι νῦν ἐπιτελοῦσιν οἱ
 Ζῆλα ἔχοντες· ἔτω γὰρ καλεῖσι τὸν τόπον. Ἔσι δὲ
 ροδάλων πῶλισμα τὸ πλέον. Πομπήϊος δὲ προθεῖς χώ-
 ρον ἀξιόλογον, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ συνοικίσας εἰς τὸ τεῖχος
 ἴσαν τῶν πόλεων ἀπέφηνεν, ὧν διέταξε μετὰ τὴν τῆ
 Ἰθριδάτε κατάλυσιν. Οἱ μὲν ἔτω λέγουσι περὶ τῶν Σα-
 ῦν. Οἱ δ' ὅτι Κῦρος ἐπιστρατεύσας τοῖς Σάκαις, ἡγή-
 εις τῇ μάχῃ, Φεύγει στρατοπεδευσάμενος δ' ἐν ᾧ χωρίῳ
 ἰς παρασκευὰς ἀπολελοίπει, πλήρεις ἀφθονίας ἀπάσης,
 καὶ μάλιστα οἶνον, διαναπαύσας μικρὰ τὴν στρατίαν, ἤλαυνεν
 ῥ' ἐσπέρας, ὡς Φεύγων, πλήρεις ἀφελὲς τὰς σκηνάς·
 ροεῖσθαι δ' ὅσον ἐδόκει συμφέρειν, ἰδρύσθ' ἐπιόντες δ'
 ιεῖνοι καὶ καταλαβόντες ἔρημον ἀνδρῶν τὸ στρατόπεδον,
 ὧν δὲ πρὸς ἀπόλυσιν μετῶν, ἀνέδην ἐνεπίμπλαντο· οἱ δ'
 κοσρέφας ἐξοίνους κατέλαβε καὶ παρακλήγας ὥσθ' οἱ μὲν,
 καὶ κάρη κείμενοι καὶ ὕπνῳ, κατενόκτοντο· οἱ δ' ὀρχόμενοι
 καὶ βακχέοντες, γυμνοὶ περισπίκτον τοῖς τῶν πολεμίων
 πλοῖς· ὀλίγα δ' ἀπαύοντο ἅπαντες. Ὁ δὲ θεῖον νομί-
 κος τὸ εὐτύχημα, τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀνιερῶσας τῇ κατρίῳ
 ἐὼ προσηγόρευσε Σάκαια· ὅπερ δ' ἂν ἦ τῆς θεᾶς ταύτης
 ἱερὸν, ἐνταῦθα νομίζεται καὶ ἡ τῶν Σακαίων ἐορτὴ βακ-
 χεία τις τῶν μετ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ διεσπενευσμένων Σκυ-
 θισί, πινόντων ἅμα, καὶ πληκτιζομένων πρὸς ἀλλήλους,
 ἵμα ἴε καὶ τὰς συμπίνοντας γυναῖκας. Μασσαγέται δ' ἐδή-
 λωσαν τὴν σφετέραν ἀρετὴν ἐν τῷ πρὸς Κῦρον πολέμῳ·
 περὶ ὧν θρυλλᾷσι πολλοί. καὶ δεῖ πυνθάνεσθαι παρ' ἐκεί-
 νων. Λέγεται δὲ καὶ τοιαῦτα περὶ τῶν Μασσαγетῶν· ὅτι
 κατοικῶσιν οἱ μὲν, ὅρη· τινὲς δ' αὐτῶν πεδία· οἱ δὲ ἐλα-
 ῖ· ποιεῖσιν οἱ ποταμοί. οἱ δὲ, τὰς ἐν τοῖς ἔλεσι νήσους.
 Μάλιστα δὲ Φασὶ τὸν Ἀραξὸν ποταμὸν κατακλύζειν τὴν
 χώραν πολλαχῇ σχιζόμενον· ἐκπίπτοντα δὲ τοῖς μὲν ἄλ-
 γοις εὐμασιν εἰς τὴν ἄλλην τὴν πρὸς ἄρκτοις θάλασσαν,
 ἑνὶ δὲ μόνῳ πρὸς τὸν κάλπον τὸν Ὑρκάνιον. Θεὸν δὲ ἡ-
 λιον

τὸν Ἰαργάτην, Σογδιανὲς δὲ καὶ Βακτριανὲς τὸν Ὄξον, μεταξὺ δὲ Ὑρκανῶν καὶ Ἀρίων Ταπύρας οἰκεῖν. Κύλωνα δὲ περὶ τὴν θάλατταν μετὰ τὰς Ὑρκανὰς, Ἀμαρδᾶς Ἰε, καὶ Ἀναριάσας, καὶ Καδασίους καὶ Ἀλβανὰς, καὶ Κασπίους, καὶ Ουιτίους, τάχα δὲ καὶ ἑτέρας μέχρι Σκυθῶν ἐπὶ θάτερα δὲ μέρη τῶν Ὑρκανῶν Δέρβηρας· τὰς δὲ Καδασίους συμψάουειν Μήδων καὶ Ματιανῶν ὑπὸ τὸν Παράγοάθραν. Τὰ δὲ διαστήματα ἔτω λέγει. Ἀπὸ μὲν τῆς Κασπίας ἐπὶ τὸν Κύρον ὡς χιλίας ὀκτακοσίας σταδίους· ἔνθεν ἔπὶ Κασπίας πύλας πεντακισχιλίους ἑξακοσίας· ἔτα εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐν Ἀρίοις ἑξακισχιλίους τετρακοσίας· ἔτ' εἰς Βακτραν τὴν πόλιν, ἣ καὶ Ζαριάσκα καλεῖται, ρισχιλίους ὀκτακοσίας ἐβδομήμιοντα. Λέγει δὲ καὶ ἔτω ἅ διαστήματα. Ἀπὸ Κασπίων πυλῶν εἰς Ἰνδὸς, εἰς μὲν ἑκατόμυλον, χιλίους ἑννακοσίας ἐξήμιοντά Φασιν· εἰς δ' Ἀλεξάνδρειαν τὴν ἐν Ἀρίοις τετρακισχιλίους πεντακοσίας ἰσάκοντα· ἔτ' εἰς Προφθασίαν τὴν ἐν Δραγγῇ, χιλίους· οἱ δὲ Φ'· ἔτ' εἰς Ἀραχωτὰς τὴν πόλιν τετρακισχιλίους ἑκατὸν ἑικοσιν· ἔτ' εἰς Ὀρτόσπανα, ἐπὶ τὴν ἐκ ἀπτρων τρίοδον, διςχιλίους· ἔτ' εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰνδικῆς ἰλίους ὁμῶς, μύριοι πεντακισχιλιοι Φ'. Ἐπ' ἐνθείας δὲ διαστήματι τέττω τὸ συνεχὲς δεῖ νοεῖν, τὸ ἀπὸ τῆς Ἰνδοῦ μέχρι τῆς ἑώας θαλάττης μῆκος, τῆς Ἰνδικῆς. Ταῦτά μὲν τὰ περὶ τὰς Σάκας.

Περὶ δὲ τῆς τῶν Σκυθῶν μετοικεσίας ἐστὶ λόγος ὡς ἔστω. Σκύθας τὰς νομάδας, οἰκόντας ἐν τῇ Ἀσίῃ, λέμω πιθεδέντας ὑπὸ Μασσαγετέων, ὄχιχθαι διαβάντας γαμὸν Ἀράξεια ἐπὶ γῆν τὴν Κιμμερίην· τὴν γὰρ νῦν λονται Σκύθαι, αὕτη λέγεται τοπαλαιὸν εἶναι Κιμμερίαν· τὰς δὲ Κιμμερίας, ἐπιόντων Σκυθῶν, βελεύεσθαι, στρατῷ ἐπιόντος μεγάλῃ καὶ δὴ τὰς γνώμας σφέων σωρισμένας, ἐντόνους μὲν ἀμφοτέρους, ἀμείνω δὲ τὴν βασιλῆων· τὴν μὲν γὰρ δὴ τῷ δήμῳ φέρειν γνώμην, ἀπαλλασσεσθαι πρῆγμα εἶη, μὴδὲ πρὸς πολλὰς δέουσαι κινδυνεύειν τὴν δὲ τῶν βασιλῆων, διαμάχεσθαι περὶ χώρας τοῖσι ἐκίσι. ἔκων δὲ ἐθέλει κείθεσθαι ἔτε τι βασιλεῦσι τὸν δῆμον, ἔτε τῷ δήμῳ τὰς βασιλῆας. μὲν δὲ ἀπαλλασσεσθαι βελεύεσθαι ἀμαχητὶ, τὴν χώ-

Herodotus
IV, 11.

θέντες ἐς τῶν θηλέων ἵππων τὰ ἄρθρα, Φυσσῶσι τοῖσι
 ἵμασι· ἄλλοι δὲ ἄλλων Φυσσεόντων ἀμέλγασι. Φασὶ δὲ
 οὗδε εἰνεκα τῆτο ποιεῖν τὰς Φλέβας τε πίμπλασθαι Φυσ-
 σωμένας τῆς ἵππε, καὶ τὸ ἔθαρ κατέδαι. ἐπεὰν δὲ
 μέλγασι τὸ γάλα, ἐσχεάντες ἐς ξύλινα ἀγγήια κοῖλα,
 καὶ περισίξαντες κατὰ τὰ ἀγγήια τὰς τυφλὰς, δονέεσι τὸ
 ἔλα. καὶ τὸ μὲν αὐτὰ ἐπισάμενον ἀπαρύσαντες, ἡγεῦν-
 ται εἶναι τιμιώτερον τὸ δ' ὑπισάμενον, ἥσσον τῷ ἑτέρῳ.
 τῶν μὲν εἰνεκα ἅπαντα τὸν ἂν λάβωσι οἱ Σκύθαι, ἐκ
 Φλῶσι· ὁ γὰρ ἀρόται εἰσι, ἄλλὰ νομάδες. Ἐπ' τατέων
 ὧν σφι τῶν δέλων καὶ τῶν γυναικῶν ἐτράφη νεότης·
 ἐπεὶ τε ἔμαθον τὴν σφετέρην γένεσιν, ἡγιάζοντο αὐτοῖς
 κατὰ τὰς ἐκ τῶν Μήδων. καὶ πρῶτα μὲν τὴν χώραν
 ἐτάμοντο, τὰ φρον ὀρυζάμενοι εὐρέαν, κατατείνυσαν ἐκ
 τῆς Ταυρικῶν θρέων ἐς τὴν Μαιωτίν κίμην, ἥπερ ἐστὶ μα-
 κρὰ· μετὰ δὲ, πειρεωμένοισι ἐτράβλευν τοῖσι Σκυθῶσι ἀν-
 ιατιζόμενοι ἐμάχοντο. γινομένης δὲ μάχης πολλὰν καὶ
 καὶ ἐδυναμένων ἐδὲν πλεον ἔχειν τῶν Σκυθῶν τῇ μά-
 χῃ, εἰς αὐτῶν ἔλεξε τάδε· «ὦ οἱ ποιεῦμεν, ἄνδρες Σκύ-
 θαι; δέλοισι τοῖσι ἡμετέροισι μαχόμενοι, ἐλασσόνες κτει-
 μενοι γινόμεθα, καὶ ἐκείνους κτείνοντες ἐλασσόνων το-
 πὸν ἄρξομεν. νῦν ἔν μοι δοκέει αἰχμὰς μὲν καὶ τόξα
 τεῖναι· λαβόντα δὲ ἕκαστον τῷ ἵππῳ τὴν μάστιγα, ἵεναι
 σὺν αὐτῶν. μέχρι μὲν γὰρ ὥρεον ἡμέας ὅπλα ἔχοντας,
 δὲ ἐνόμιζον ὁμοιοί τε καὶ ἐξ ὁμοίων ἡμῖν εἶναι· ἐπεὰν
 ἴδωνται μάστιγας ἀντὶ ὅπλων ἔχοντας, μαθόντες ὥς
 ἡμέτεροι δέλοι, καὶ συγγνόντες τῆτο, ἐκ ὑπομενέεσι·
 οὕτω ἀκῶσαντες οἱ Σκύθαι, ἐπόλεον ἐπιτελέα· οἱ δ' ἐκ-
 αγέντες τῷ γινομένῳ, τῆς μάχης τε ἐπελάθοντο, καὶ
 εὐγον. ἔτω οἱ Σκύθαι τῆς τε Ἀσίας ἤρξαν, καὶ ἐξ-
 θέντες αὐτοῖς ὑπὸ Μήδων, κατῆλθον τρόπῳ τοιούτῳ ἐς
 σφετέρην. τῶνδε εἰνεκα ὁ Δαρειὸς τίσασθαι βεβόη-
 σεν, συνήγειρε ἐπ' αὐτὰς στρατεύμα.

scot. 49.

cap. 3.

cap. 4.

Δαρειὸς δὲ ἐπεὶ τε πορευόμενος ἐκ Σάσων ἀπὸ τῆς
 ἐλχιδονίης ἐπὶ τὸν Βόσπορον, ἵνα ἐξενκτο ἡ γέφυρα,
 διέβαινε ἐς τὴν Ἑυράπην, τοῖσι Ἰωσι παραγγελίας
 ἔειπεν ἐς τὸν Πόντον, μέχρι Ἰσρε ποταμῶ· ἐπεὰν δὲ
 ἴκωνται ἐς τὸν Ἰσρον, ἐνθαῦτα αὐτὸν περιμένειν, ζευ-

πολιτόμενοι, τὰ ἄλλα ἅμα τῇσι ἀμάξεσι προέπεμψαν, τειλάμενοι αἰεὶ τὸ πρὸς βορέῳ ἐλαύνειν. ταῦτα μὲν δὴ ἰσοκομίζετο. Τῶν δὲ Σκυθῶν οἱ πρόδρομοι ὡς ἔυρον τὴν Πέρσας ὅσον τε τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχοντάς ἀπὸ Ἰσρα, ἔτι μὲν τάτας εὐρόντες, ἡμέρης ὁδῷ προέχοντες, ἐσρατοπεδεύοντο, τὰ ἐκ τῆς γῆς φυόμενα λεαίνοντας. οἱ δὲ Πέρσαι ὡς εἶδον ἐπιφανεῖσαν τῶν Σκυθῶν ὑπὸ ἵπκον, ἐπήϊσαν κατὰ εἴβον αἰεὶ ὑπαγόντων· καὶ ἔπειτα, πρὸς γὰρ τὴν μίην τῶν μοιρέων ἰθύσαν, οἱ Πέρσαι ἄκον πρὸς ἡῶ τε καὶ τῆ Ταναΐδος. διαβάτων δὲ τῶν τὸν Ταναῖν ποταμὸν, οἱ Πέρσαι ἐπιδιαβάντες ἐδίωκον ἐς τὸ τῶν Σαυροματέων τὴν χώραν διεξελθόντες, ἵκνυντο ἐς τὴν τῶν Βεδίνων. Ὅσον μὲν δὴ χρόνον οἱ Πέρσαι ἦσαν διὰ τῆς Σκυθικῆς καὶ τῆς Σαυροματίδος ὕλης, οἱ δὲ ἔχον ἄδεν σίνεσθαι, ἅτε τῆς χώρας ἐσῆς ἦσαν· ἐπεὶ τε δὲ ἐς τὴν τῶν Βεδίνων χώραν ἐσέβαλον, ταῦτα δὴ ἐντυχόντες τῷ ξυλίνῳ τείχεϊ, ἐκλειπτόων ἐν Βεδίνων, καὶ κεκνωμένῃ τῇ τεύχεος πάντων, ἐνέκησαν αὐτό. τῷτο δὲ ποιήσαντες, ἔπουντο αἰεὶ τὸ πρὸς κατὰ εἴβον· ἐς δὲ διεξελθόντες ταύτην, ἐς τὴν ἔρημον ἀπύκνυντο. ἡ δὲ ἔρημος αὕτη ὑπὸ ἄδαμῶν νέμεται δρῶν, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Βεδίνων χώρας, ἐσσα πληρὴ ἑπτὰ ἡμερῶν ὁδῷ. ὑπὲρ δὲ τῆς ἐρήμου Θυσσαγάται ἐσσι ποταμοὶ δὲ ἐξ αὐτέων τέσσερες μεγάλοι βέοντες· Μαμητέων ἐκιδιδῶσι ἐς τὴν λίμνην καλεομένην Μαμητοῖσι ἐνόματα κέεται τάδε, Λίκος, Ὁαρος, Ταναΐς, Ἰργίς. Ἐπεὶ ὦν ὁ Δαρειὸς ἦλθε ἐς τὴν ἔρημον, παυμένος τῇ δρόμῃ, ἰδρυσεν τὴν στρατὴν ἐπὶ ποταμῷ Ὁά. τῷτο δὲ ποιήσας, ὅκτῳ τείχεα ἐτείχεε μεγάλα, ἴσον ἁλῶν ἀπέχοντα σαδείας ὡς ἐξήκοντα μάλιστά κη· ἔτι ἐς ἐμὲ τὰ ἐρείπια σῶα ἦν. ἐν ᾧ δὲ ἔτος πρὸς ἵστα ἐτράπετο, οἱ διωκόμενοι Σκυθαὶ περιελθόντες τὰ γύπερθε, ὑπέσρεφον ἐς τὴν Σκυθικὴν. ἀφανιδέντων τῶν τοπαράκων, ὡς ἐκέτι ἐφαντάζοντό σφι, ἔτι δὴ Δαρειὸς τείχεα μὲν ἐκείνα ἡμέτερα μετήκε· αὐτὸς δὲ ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας πρὸς ἐσπέρην· δοκέων τάτας τε πάντας τὰς ὁδοὺς εἶναι, καὶ πρὸς ἐσπέρην σφέας φεύγειν. Ἐλαύνοντες δὲ τὴν ταχίστην τὸν στρατὸν, ὡς ἐς τὴν Σκυθικὴν ἀπὸ κετο,

cap. 122.

cap. 123.

cap. 124.

cap. 125.

σι ἡμῖν ἔντες τάφοι πατρώιοι, Φέρετε, τήτας ἀνευρόν-
 ς, συγχέειν πειρᾷδε αὐτάς· καὶ γνώσθετε τότε, εἴτε
 μιν μαχησόμεθα περὶ τῶν τάφων, εἴτε καὶ ἔμαχησόμε-
 κ. πρότερον δὲ, ἣν μὴ ἡμέας λόγος αἰρή, ἔσυμμιξο-
 ἔν τοι. ἀμφὶ μὲν μάχῃ τοσαῦτα εἰρήθω. δεσπότας

ἐμὰς Διὰ τε ἐγὼ νομίζω τὸν ἐμὸν πρόγονον, καὶ Ἰ-
 ἦν τὴν Σκυθέων βασιλείαν μέγας εἶναι. σοὶ δὲ ἀντὶ
 ἔν δώρων γῆς τε καὶ ὕδατος δῶρα πέμψω τοιαῦτα διὰ
 ἡ πρόπει εἰλθεῖν· ἀντὶ δὲ τῷ ὅτι δεσπότης ἔφησας εἶ-
 ἡ ἐμὸς, κλαλεῖν λέγω." [τατό ἐστὶ ἡ ἀπὸ Σκυθέων
 'σις.] Ὁ μὲν δὲ κῆρυξ οἰχώκεε ἀγγελῶν ταῦτα Δα-
 ἰω. Ὁι δὲ Σκυθέων βασιλῆες, ἀκέσαντες τῆς δαλο-
 ἦνης τὸ ἔνομα, ὀργῆς ἐπλήθησαν. τὴν μὲν δὲ Σαυρο-
 κτέων μοῖρην ταχθεῖσαν, τῆς ἤρχε Σκώπασις, πέμπω-
 , Ἰωσι κελεύοντες ἐς λόγους ἀπικέσθαι, τέτοισι δὲ τὸν

cap. 128.

εἶρον ἐξευγμένον ἐφάρεον· αὐτῶν δὲ τοῖσι ὑπολειπομέ-
 ἡσι ἔδοξε πλανᾶν μὲν μηκέτι Πέρσας, σῖτα δὲ ἐκάστοτε
 ἡαιρεομένοισι ἐπιτίθεσθαι. νωμῶντες ὧν σῖτα ἀναιρεομέ-
 ἡς τὰς Δαρεῖς, ἐπολευν τὰ βεβηλευμένα. ἡ μὲν δὲ ἴπ-
 ἡς τὴν ἵππον αἰεὶ τρέπεσκε ἡ τῶν Σκυθέων· οἱ δὲ τῶν
 ἐρσέων ἵπποται Φεύγοντες ἐσέπιπτον ἐς τὸν πεζόν· ὁ
 πεζὸς ἂν ἐπεκέρεε· οἱ δὲ Σκύδαι ἐσαράξαντες τὴν
 πόν, ὑπέστρεφον, τὸν πεζὸν φοβεόμενοι. ἐποιεῦντο δὲ
 ἡ τὰς νύκτας παραπλησίαις προσβολὰς οἱ Σκύδαι. Τὸ
 τοῖσι Πέρσῃσι τε ἦν σύμμαχον καὶ τοῖσι Σκύθῃσι ἀν-
 ἡξοον, ἐπιτιθεμένοισι τῷ Δαρεῖς στρατοπέδῳ, θάῦμα μέ-
 ἡσον ἐρέω τῶν τε ὄνων ἡ Φωνῇ, καὶ τῶν ἡμίονων τὸ
 ἡος. ἔτε γὰρ ὄνον ἔτε ἡμίονον γῆ ἡ Σκυθικῇ φέρει,
 ἡ ἐστὶ ἐν τῇ Σκυθικῇ πάσῃ χώρῃ τοπαράπαν ἔτε ὄνος,
 ἡ ἡμίονος, διὰ τὰ ψύχεα. ὑβρίζοντες ὧν οἱ ὄνοι ἐτά-
 ἡσσαν τὴν ἵππον τῶν Σκυθέων. πολλάκις δὲ ἐπελαυ-
 ἡτων ἐπὶ τὰς Πέρσας, μεταξὺ ὅπως ἀκέσειαν· οἱ ἵπποι
 ἡν ὄνων τῆς Φωνῆς, ἐταράσσοντό τε ὑπέρστροφόμενοι,
 ἡ ἐν θωύματι ἔσκον, ὁρᾷ ἰσάντες τὰ ὦτα· ἄτε ἔτε
 ἡσσαντες πρότερον Φωνῆς τοιαύτης, ἔτε ἰδόντες τὸ εἶδος.
 ἡτα μὲν νυν ἐπὶ σμικρόν τι ἐφάροντο τῷ πολέμῳ. Ὁι

cap. 129.

Σκύδαι ὅπως τὰς Πέρσας ἴδοιεν τεθρονημένους, ἵνα
 ἡραμένοιεν τε ἐπὶ κλέω χρόνον ἐν τῇ Σκυθικῇ, καὶ
 παρα-

cap. 130.

καὶ ἡ Σκυθικῇ, καὶ

παρα-

- παραμένοντες ἀνιωιάτο, τῶν πάντων ἐπιδεέες εἶντες, ἐποι-
ευν τοιαῦδε ὅπως τῶν προβάτων τῶν σφετέρων αὐτῶν κα-
ταλίποιν μετὰ τῶν νομέων, αὐτοὶ ἂν ὑπεξήλαυνον ἐς
ἄλλον χώρον· οἱ δὲ ἂν Πέρσαι ἐκελθόντες ἐλάβουσιν τὰ
cap. 131. Πόλλαις δὲ τέττι γινομένας, τέλος Δαρεῖος τε ἐν ἀπομή-
σι εἶχετο, καὶ οἱ Σκυθέων βασιλῆες μαθόντες ταῦτα,
ἐπεμπον κήρυκα, δῶρα Δαρεῖω φέροντα, ὀρνιθὰ τε καὶ
μῦν, καὶ βάτραχον καὶ οἷσας κέντε. Πέρσαι δὲ τῶν
φέροντα τὰ δῶρα ἐπειρώτεον τὸν νόον τῶν διδομένων· ἡ
δὲ ἄδεν ἔφη οἱ ἐπεσάλλθαι ἄλλο ἢ δόντα τὴν ταχέει
ἀπαλλάσσεσθαι. αὐτὰς δὲ τὰς Πέρσας ἐκέλευε, εἰ σοφῶς
εἰσι, γινῶναι τὸ ἐθέλει τὰ δῶρα λέγειν. ταῦτα ἀκούσαν-
tes οἱ Πέρσαι, ἐβλεπύοντο. Δαρεῖς μὲν νυν ἡ γυνὴ
cap. 132. ἔην, Σκύθας ἐωῦτῷ διδόναι σφέας τε αὐτὰς, καὶ γῆν τε
καὶ ὕδωρ· εἰκάζων τῇδε, ὥς μῦς μὲν ἐν γῇ γίνεται, κα-
πὸν δὲ αὐτὸν ἀνθρώπῳ σιτεόμενος· βάτραχος δὲ ἐν ὕδα-
τι· ἐρως δὲ μάλισα ἔοικε ἵππῳ· τὰς δὲ οἷσας, ὥς τῇ
δαυτῶν ἀλκὴν παραδιδῶσι. αὕτη μὲν Δαρεῖω ἡ γυνὴ
ἀπεδέδεκτο. συνεσήμεε δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γοβρίεξ,
τῶν ἀνδρῶν τῶν ἐπτά ἐνός, τῶν τὸν μάγον κατελόντων,
εἰκάζοντος τὰ δῶρα λέγειν, “Ἦν μὴ ὀρνιθες γενόμεναι
ἀναπτῆθε ἐς τὸν ἕρανόν, ὧ Πέρσαι, ἡ μῦες γενόμεναι
κατὰ τῆς γῆς καταδύητε, ἡ βάτραχοι γενόμενοι ἐς τὰς
λίμνας ἐσπηδήσητε, ἢ ἀπονοσήσετε ὀπίσω, ὑπὸ τῶν
τῶν τοξευμάτων βαλλόμενοι.” Πέρσαι μὲν δὴ ἔτω τὰ
cap. 133. δῶρα εἰκάζον. Ἡ δὲ Σκυθέων· μή μοιρη ἡ ταχέεια
πρότερον μὲν παρὰ τὴν Μαιήτιν λίμνην φρερέειν, ταῦτα
δὲ ἐπὶ τὸν Ἴστρον Ἴωσι ἐς λόγους ἐλθεῖν, ὥς ἀπῆκετο ἐπὶ
τὴν γέφυραν, ἔλεγε ταῦδε, “Ἄνδρες Ἴωνες, ἐλευθερίαν
ὑμῖν ἤκομεν φέροντες, ἥνπερ γε ἐθέλητε ἐσακίειν. τὴν
θανόμεθα γὰρ Δαρεῖον ἐντειλασθαι ὑμῖν, ἐξήκοντα ἡμέρας
μῆνας φρερήσαντας τὴν γέφυραν, αὐτὰ μὴ παραγενομένα
ἐν τῷ τῷ χρόνῳ, ἀπαλλάσσεσθαι ἐς τὴν ὑμετέστην. νῦν
ὦν ὑμεῖς τάδε ποιεῦντες, ἐκτὸς μὲν ἕσθε πρὸς ἐκεῖνα ἢ
τῆς, ἐκτὸς δὲ πρὸς ἡμέων· τὰς προκειμένας ἡμέρας παρα-
μείναντες, τὰ ἀπὸ τέττι ἀπαλλάσσεσθε.” Οὗτοι μὲν νῦν
ὑποδεξαμένων Ἰάνων ποιήσαιν ταῦτα, ὀπίσω τὴν ταχέει
ἔτι

εἶγοντο. Πέρσῃσι δὲ μετὰ τὰ δῶρα τὰ ἐλθόντα τῷ Δα-
 λῷ, ἀντετάχθησαν οἱ ὑπολειφθέντες Σκύθαι περὶ καὶ
 ποιοῖσι, ὡς συμβαλέοντες· τεταγμένοισι δὲ τοῖσι Σκύθῃσι
 ἕως ἐς τὸ μέσον διῆξε. τῶν δὲ, ὡς ἕκαστοι ὤρεον τὸν
 ἐγὼν, ἐδίωκον. ταραχθέντων δὲ τῶν Σκυθῶν, καὶ βοῇ
 γεωμένων, εἶρετο ὁ Δαρεῖος τῶν ἀντιπολεμίων τὸν θόρυ-
 ον· πυθόμενος δὲ σφεας τὸν λαὸν διακοντας, εἶπε ἄρα
 ἰὸ τέσπερ εἴδατε καὶ τὰ ἄλλα λέγειν, “ἔτοι ἄνδρες ἡ-
 ἱῶν πολλὸν καταφρονέσσι καὶ μοι νῦν φαίνεται Γοβρύης
 παῖς περὶ τῶν Σκυθῶν δῶρων ὀρθῶς. ὡς ὢν ἔτις ἤδη
 κεύοντων καὶ αὐτῷ μοι ἔχειν, βαλῆς ἀγαθῆς δεῖ, ὅπως
 γαλήνῃς ἢ κομιδῇ ἡμῖν ἔσαι ὀπίσω.” Πρὸς ταῦτα Γο-
 βρύης εἶπε, “ὦ βασιλεῦ, ἐγὼ σχεδὸν μὲν καὶ λόγῳ ἡπι-
 ὄμην τέτων τῶν ἀνδρῶν τὴν ἀπορίην· ἐλθὼν δὲ, μᾶλλον
 ἔμαθον, ὁρέων αὐτὰς ἐμπαίζοντας ἡμῖν· νῦν ὢν μοι δο-
 εῖσι, ἐπὶν τάχιστα νῦν ἐπέλθῃ, ἐκκαύσοντας τὰ πυρὰ, ὡς
 καὶ ἄλλοτε εἴδαμεν ποιεῖν, τῶν στρατιωτῶν τὰς ἀθηνε-
 ῦτας ἐς τὰς ταιλαιπωρίας ἐξαπατήσαντας, καὶ τὰς ὄντας
 αὐτὰς καταδήσαντας, ἀπαλλάσσεσθαι, πρὶν ἢ καὶ ἐπὶ τὸν
 ἱστρον ἰθῦσαι Σκύθας λύσοντας τὴν γέφυραν, ἢ καὶ τι
 ἂν δόξαι, τὸ ἡμέας διόν τε ἔσαι ἐξεργάσσεσθαι.” Γοβρύης
 ἐν ταῦτα συνεβόλευε. Μετὰ δὲ, νῦν τε ἐγένετο, καὶ
 αρεῖος ἐχρᾶτο τῇ γνώμῃ ταύτῃ· τὰς μὲν καματηρὰς τῶν
 ἰδρῶν, καὶ τῶν ἥν ἐλαχίστος ἀπολλυμένων λόγος, καὶ
 ἐς ὄντας πάντας καταδήσας, κατέλιπε αὐτῇ ταύτῃ ἐν τῷ
 ῥατοπέδῳ· κατέλιπε δὲ τέσπε ὄντας καὶ τὰς ἀθηνείας τῆς
 ῥατιῆς, τῶνδε εἵνεκεν· ἵνα οἱ μὲν ὄνοι βοὴν παρέχωνται·
 οἱ δὲ ἄνθρωποι ἀθηνείης μὲν εἵνεκεν κατελείποντο, προφά-
 σιος δὲ τῆςδε δηλαδὴ, αὐτὸς μὲν σὺν τῷ καθαρῷ τῷ στρατῷ
 πιθήσεσθαι μέλλαι τοῖσι Σκύθῃσι, ἔτοι δὲ τὸ στρατόπεδον
 ἔτον τὸν χρόνον βυόλατο. ταῦτα τοῖσι ὑπολειπομένοισι
 ποθέμενος ὁ Δαρεῖος, καὶ πυρὰ ἐκκαύσας, τὴν ταχίστην
 κείντο ἐπὶ τὸν ἱστρον. οἱ δὲ ὄνοι ἐρημαζόμενοι τῇ ὁμί-
 λῳ, ἔτι μὲν δὴ μᾶλλον πολλῶ ἴσαν τῆς φωνῆς ἀκούσαν-
 τες δὲ οἱ Σκύθαι τῶν ὄνων, πάγχυ κατὰ χώραν ἤλπιζον
 ἐς Πέρσας εἶναι. Ἡμέρης δὲ γενομένης, γινόντες οἱ ὑπο-
 λειφθέντες ὡς προδομένοι· εἶεν ὑπὸ Δαρεῖα, χεῖράς τε
 ῥοστεινόντο τοῖσι Σκύθῃσι, καὶ ἔλεγον τὰ κατήκοντα· οἱ

cap. 134.

cap. 135.

cap. 136.

cap. 143.

καὶ τὸτο μὲν, ὡς ἔοντας Ἰωνας ἔλευθέρους, κακίους τε καὶ ἀνανδροτάτους κρίνουν εἶναι ἀπάντων ἀνθρώπων τῶν δὲ, ὡς δέλαν Ἰώνων τὸν λόγον ποιούμενοι, ἀνδράπων Φιλοδόστοι Φασὶ εἶναι, καὶ ἄδρησα μάλισα. ταῦτα μὲν δὴ Σκύθησι ἐς Ἰωνας ἀπέβριπται. Δαρεῖος δὲ ἐκ τῆς Θρηίκης πορευόμενης, ἀπίκετο ἐς Σηπὸν τῆς Χερσονήσου· ἐνδεύτην δὲ αὐτὸς μὲν διέβη τῇσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀσίην, λείπει δὲ στρατηγὸν ἐν τῇ Ἑυρώπῃ Μεγάβαζον, ἄνδρα Πέρσην.

VIII. DE REBUS ARABUM.

Strabo
Lib. XVI.

Ἀρτεμίδωρος περὶ Ἀράβων λογοποιῶν πρώτους ἔτιμα τὰς τὸν Ἀράβιον κόλπον ἀφορίζοντας καὶ ἀντικειμένους τοῖς Τρωγλοδύταις, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆ Ποσειδῖα. Φησὶ δὲ ἐνδοτέρω κεῖσθαι τὸτο τῆ Ἐλανίτε μυχῶ συνεχῆ ἐκ τῆ Ποσειδῖα Φοινικῶνα εἶναι ἑυανδρον, τιμάσθαι τὸ καμὸν δὴ, διὰ τὸ πᾶσαν τὴν κυκλῶ καυματηράν τε καὶ ἄνδρον, καὶ ἄσκιον ὑπάρχειν· ἐνταῦθα δὲ καὶ τὴν ἐνταπλίαν τῶν Φοινίκων εἶναι θαυμαστήν· προεσήμασι δὲ τῆ αἰσας ἀνὴρ καὶ γυνή, διὰ γένους ἀποδεδειγμένοι δερματιφόροι, τροφήν ἀπὸ τῶν Φοινίκων ἔχοντες· κοιτάζονται ἐπὶ δένδρων καλυβοποιησάμενοι διὰ τὸ πλῆθος τῶν θηρίων. Ἐκτὸς ἐξῆς ἐστὶ νῆσος Φακῶν, ἀπὸ τῆ πλῆθους τῶν θηρίων τέτων ἀνομασμένη. Πλησίον δ' αὐτῆς αἰματήριον, ὃ διατείνει πρὸς τὴν Πέτραν τὴν τῶν Ναβαταίων καλεσμένων Ἀράβων καὶ τὴν Παλαιστίνην χώραν, ἐς τὴν Μειναῖοι τε καὶ Γερβαῖοι, καὶ πάντες δι' πλησιόχωροι τῶν ἀρωμάτων φορτία κομίζουσιν. Ἐπὶ ἄλλῃ παραλίᾳ, πρότερον μὲν Μαρανειτῶν καλεσμένη, ὣν οἱ μὲν ἦσαν γεφυροί, τινὲς δὲ Σκηνῖται. νῦν δὲ Γαρινδαῖον, ἀνελώσας ἐκείνους δόλῳ ἐπέθαντο γὰρ αὐτοῖς πενταετηρακὴν τὴν πανήγυριν ἐπιτελεῖσι, καὶ τέττας δὲ διέφθειραν, καὶ τὰ ἄλλα ἐπελθόντες ἀρήν διελυμῆσαντο. Ἐπὶ Ἐλανίτε κόλπος, καὶ ἡ Ναβαταία, πολυανδρος ἔσα ἡ χώρα καὶ ἐυβετος· ὁμοῦ δὲ καὶ νῆσας προκειμένους πλησίον, ἵ

πρὸς

ἄλλοτερον μὲν καὶ ἡσυχίαν ἦσαν, ὕστερον δὲ σχεδὸν
 ἤλθοντο τὰς ἐν τῇ Αἰγύπτῃ πλείονας δόμας ὁ ἔτι-
 ν, ἐπελθόντος εὐλα, καὶ ἐκπορθέσαντος αὐτῆς. Ἐξῆς
 ἐστὶ πεδῖον εὐδενδρόν τε καὶ εὐνδρον, καὶ βασκῆμάτων
 ὑπόων μεσόν, ἄλλων τε καὶ ἡμίονων ἀγρίων, καὶ κα-
 λων, καὶ ἐλάφων, καὶ δορκάδων πληθός, λέοντες τε
 καὶ παρδαλεις καὶ λίμποι συχνοί. Πρόκειται δὲ νῆσος
 λευκὴ Δία· εἴτα κόλπος ὅσον πενταποσίαν σαδίων,
 ἐστὶ περικλειόμενος καὶ δυσεισβάλλῳ πόματι· περιοικῶσι δὲ
 ἱερειτικοὶ ἄνδρες τῶν χειρσαίων ἀγρευμάτων. Εἰτ' ἔρη-
 νι τρεῖς νῆσοι πλήρεις ἐλαιῶν καὶ τῶν παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ
 ἐν ἐντοπίων, ἃς καλεῖται Αἰθιοπικὰς ὧν τὸ δάκρυον,
 καὶ ἰατρικῆς δυνάμεως ἐστίν. Ἐφεξῆς δ' ἐστὶν αἰγιαλὸς
 θαλάσσης καὶ μετὰ τῷτον τραχεῖα καὶ δυσπαράσπευτος,
 ὅν χιλιῶν σαδίων παραλία σπάνει λιμένων, καὶ ἀγρυ-
 βολίων ὅρος γὰρ παρατείνει τραχὺ καὶ ὑψηλόν· εἰδὲ
 ὥστε οἱ σκιλαδῶδες μέχρι τῆς θαλάττης, τοῖς ἐτησίαις
 ἰλίσσεται καὶ ταῖς τότε ἐπομβρίαις ἀβοήθητον παρέχουσαι
 ν κίνδυνον. Ἐξῆς δ' ἐστὶ κόλπος νῆσος ἔχων σπορά-
 ς καὶ συνεχεῖς θῖνες ψάμμου μελαίνης τρεῖς ἄγαν ὑ-
 γλοὶ καὶ μετὰ τήνδε Χαρμοῦδας λιμὴν ὅσον σαδίων
 ν κύκλον ἑκατὸν, σενὸν καὶ ἐκκινδυνον ἔχων τὸν ἐί-
 λειν παντὶ σπάρει· ῥεῖ δὲ καὶ ποταμὸς εἰς αὐτὸν ἐν
 σφ δὲ νῆσος εὐδενδρος καὶ γεωργήσιμος. Εἰτ' ἐστὶ πα-
 λία τραχεῖα, καὶ μετὰ ταύτην κόλποι τινὲς, καὶ χα-
 νομάδων, ἀπὸ καμήλων ἔχόντων τὸν βίον· καὶ γὰρ
 λευκοῖσι ἀπ' αὐτῶν, καὶ ὀδύναι, καὶ τρέφονται τῷ τε
 ἰλακτὶ χρώμενοι καὶ ταῖς σαρξί. Ροὶ δὲ ποταμὸς δι'
 τῶν ψήγματος χρυσὸν καταφέρειν, ἐν ἴσασιν δ' αὐτὸ κατ-
 γάζεσθαι· καλεῖται δὲ Δέβαι, οἱ μὲν Νομάδες, οἱ δὲ
 καὶ γεωργοί· καὶ λέγω δὲ τῶν ἐθνῶν τὰ ὀνόματα τὰ πα-
 ραία, διὰ τὴν ἀδοξίαν καὶ ἅμα ἀτοκίαν τῆς ἐκφορᾶς αὐ-
 τῶν. Ἐχόμενοι δ' ἐστὶν ἡμερότεροι τέτων ἄνδρες, ἐν-
 ατοτέραν ὀικῶντες γῆν· καὶ γὰρ εὐνδρός ἐστὶ καὶ εὐνο-
 ρος· χρυσὸς τε ὀρυκτός γίνεται παρ' αὐτοῖς καὶ ψήγμα-
 ς, ἀλλὰ βωλαρίων χρυσὸν κατάρσεως καὶ πολλῆς δεομέ-
 ς, μέγεθος δ' ἔχόντων ἐλάχιστον μὲν πυρῆνος, μέσον δὲ
 σπῆλιν, μέγιστον δὲ παρὺν· τρήσαντες δὲ ταῦτα ἐναλλάξ

διω-

μάτων τε καὶ ἀργυρωμάτων, κλινῶν τε καὶ τριπόδων
κρατήρων, σὺν ἐκπώμασι καὶ τῇ τῶν ὄκων πλεσίλει
καὶ γὰρ θυρώματα καὶ τείχη, καὶ ὀροφαὶ δι' ἐλέφαντας
καὶ χρυσὸν καὶ ἀργύρεα καὶ λιθοκολλήτε τυγχάνει διατε-
ποικίλμένα. Ταῦτα μὲν περὶ τέτων ἔειρε τάλη· ἡ
τὰ μὲν παραπλησίως τῷ Ἑρατοδένει λέγει· τὰ δὲ
πρὸς

ἢ τῶν ἄλλων ἰσορμῶν παρατίθῃσιν. Ἐροῦθραν γὰρ
 γινεῖν τινὰς τὴν θάλατταν ἀπὸ τῆς χροιάς τῆς ἐμφαι-
 μένης κατ' ἀνάκλασιν, ἔτε ἀπὸ τῆς ἡλίας κατὰ κορυφὴν
 γος, ἔτε ἀπὸ τῶν ὁρῶν ἐρυθραινομένων ἐκ τῆς ἀπο-
 ὕσεως, ἀμφοτέρως γὰρ ἐκιάζει. Κτησίαν δὲ τὸν Κνί-
 νη πηγὴν ἰσορεῖν ἐκδιδᾶσαν εἰς τὴν θάλατταν ἐρευθεῖς
 ἢ μιλαῶδες ὕδωρ. Ἀγαθαρχίδην δὲ τὸν ἐπεῖνα πολλί-
 ν, παρὰ τινος Βόξε τὸ γένος Πέρσης, ἰσορῆσαι, διότι
 ἰρσης τις Ἐρύθρας ἵπποφορβία τινὸς ὑπὸ λεαλῆς διςρω-
 γασχομένης ἐξελαθέντος μέχρι θάλαττης, κακείθεν εἰς
 τὸν τινὰ διαίραντος, σχεδὶαν πηξάμενος, πρῶτος περαιώ-
 ῃ πρὸς τὴν νῆσον ἰδὼν δὲ καλῶς ὁκησίμου, τὴν μὲν
 ἑλὴν εἰς τὴν Περσίδα ἐκ ἀπαγάγοι πάλιν ἀποίκες δ'
 εἰς ἑλλάειεν, καὶ τὰς ἄλλας νήσους, καὶ τὴν παραλίαν,
 ἀνυμον δὲ ποιήσειεν ἑαυτῷ τὸ πέλαγος. Τὰς δὲ Περ-
 υς υἱὸν ἀποφαίνεσθαι τὴν Ἐρύθραν, ἡγήσασθαι τε τῶν
 γων. Λέγεται δ' ὑπὸ τινων τὰ ἀπὸ τῶν σεναῶν τῆς Ἀρα-
 βίας κόλπες μέχρι τῆς κινναμώμοφόρε τῆς ἐσχάτης πεντα-
 χιλίων σταδίων, ἐν ἐνκρινῶς, ἔτε ἐπὶ νότον, ἔτ' ἐπὶ
 ἀνατολὰς. Λέγεται δὲ καὶ διότι ὁ σμάραγδος καὶ ὁ
 οὐλλος ἐν τοῖς τῆς χρυσεῖς μετάλλοις ἐγγίνεσθαι. Εἰσὶ δὲ
 ἐς εὐάδεις ἐν Ἀραβίᾳ, ὡς Φησι Ποσειδώνιος. Πρῶτοι
 ὑπὲρ τῆς Συρίας Ναβαταῖοι καὶ Σαβαῖοι τὴν εὐδαίμονα
 ἰαβίαν νέμονται, καὶ πολλάκις κατέτρεχον αὐτὴν, πρὶν
 Ῥωμαίων γενέσθαι νῦν δὲ κακεῖνοι Ῥωμαῖοι εἰσὶν ὑπὴρ
 καὶ Σύροι. Μητρόπολις δὲ τῶν Ναβαταίων ἐστὶν ἡ
 ἵτρα καλεμένη· κεῖται γὰρ ἐπὶ χωρὶς τᾶλλα ὁμαλῆ καὶ
 πέδον, κύκλῳ δὲ πέτρα φρεσμενέ, τὰ μὲν ἐκτὸς κρη-
 τὶ ἀποτόμῃ, τὰ δ' ἐντὸς πηγὰς ἀφθόνας ἔχοντος εἰς τε
 εἶλαν καὶ κηπέαν. Ἐξω δὲ τῆς περιβόλες χώρα ἔρημος
 πλείστη, καὶ μάλιστ' ἡ πρὸς Ἰεδαίαν, ταύτη δὲ καὶ
 νυκτῶν ἐστὶν τριῶν ἢ τεττάρων ὁδὸς ἡμερῶν εἰς Ἱεριχᾶν-
 , εἰς δὲ τὸν Φοινικῶνα πέντε. Βασιλεύεται μὲν ἐν ὑ-
 τινος αἰεὶ τῶν ἐκ τῆς βασιλικῆς γένους· ἔχει δ' ὁ βασι-
 λς ἐπίτροπον, τῶν ἐταίρων τινὰ καλέμενον ἀδελφόν· σφά-
 ρος δ' ἐυνομεῖται· γενόμενος γὰρ παρὰ τοῖς Πετραίοις Ἀθῆ-
 ωρος, ἀνὴρ Φιλόσοφος καὶ ἡμῖν ἐταῖρος, δηγεῖτο θαν-
 ζων. Ἐυρεῖν γὰρ ἐπίδημνῶντας ἔφη πολλὰς μὲν Ῥα-
 μαίων,

μαίων, πολλὰς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ξένων· τὰς μὲν ἔν ὧν ὁρῶν κρινόμενες πολλάκις, καὶ πρὸς τὰς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰς ἐπιχωρίους· τῶν δ' ἐπιχωρίων ἐδένας ἀλλήλοις ἐγκαίεσθαι, ἀλλὰ τὴν πᾶσαν ἡσυχίαν ἄγοντας πρὸς ἑαυτὰς. Πολλὰ δὲ καὶ ἡ τῶν Ῥωμαίων ἐπὶ τὰς Ἀραβας στρατεία· νεφεὶ γενηθεῖσα ἐφ' ἡμῶν, ὧν ἡγεμὼν ἦν Αἰλιος Γάλλος, διδάσκει τῶν τῆς χώρας ἰδιωμάτων· τῷ τ' οὖν δ' ἐπεμφεν ὁ Σεβαστὸς Καίσαρ διακείρασόμενον τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν ἰσχυρῶν τῶν τε καὶ τῶν Αἰθιοπικῶν ὁρῶν, τὴν τε Τρωγλοδυτικὴν τὴν προσεχῆ τῇ Αἰγύπτῳ, γειτονεύσαν τέταρτην καὶ τὸν Ἀράβιον κόλπον· σενὸν ὄντα τελέως τὸν διείργον ἀπὸ τῶν Τρωγλοδυτῶν τὰς Ἀραβας· προσοικειῶμαι δὲ ἐκ κοῦφου τῆς ἡ κατασφραγισθῆναι· ἦν δὲ τι καὶ τὸ πολυχρόνιον ἀνέειν ἐκ παντός χρόνου, πρὸς ἀργυρον καὶ χρυσόν· τὰ ἀράματα διατιθεμένους· καὶ τὴν πολυτελεσάτην λῆσαι, ἀναλίσκοντας τῶν λαμβανομένων τοῖς ἔξω μηδὲν· ἡ γὰρ Φίλοις ἡλπιζε πλεσίους χρήσασθαι, ἡ ἐχθρῶν κρατεῖν πλεσίων· ἐπῆρε δ' αὐτὸν καὶ ἡ παρὰ τῶν Ναβαταίων ἐλπίς, Φίλων ὄντων, καὶ συμπράξειν ἅπαντ' ὑποσχόμενων. Ἐπὶ τέτοις μὲν ἔν ἔσειλε τὴν στρατείαν ὁ Γάλλος. Ἐξηπάτησε δ' αὐτὸν ὁ τῶν Ναβαταίων ἐπίτροπος Συλλαῖος· ὑποσχόμενος μὲν ἡγήσασθαι τὴν ὁδόν, καὶ ἡγεγεῖναι ἅπαντα καὶ συμπράξειν ἅπαντα δ' ἐξ ἐπιβουλῆς πράξας, καὶ ἔτε παράπλυν ὁσφάλῃ μηνύων, ἐδ' ἔπειτα ἀλλὰ ἀνοδίαις καὶ κυκλοπορείαις καὶ πάντων ἀπόροις χρόνοις, ἡ ραχίαις ἀλιμένοις παραβαλὼν, ἡ χοιράδων ἐκ τῶν μεσαῖς, ἡ τεναγώδεσι· πλείστον δὲ αἱ πλημμελείαι ἐλύπευ ἐν τοιούτοις, καὶ ταῦτα χωρίοις, καὶ αἱ ἀμπελάδες. Πρῶτον μὲν δὴ τῷ ἀμάρτημα συνέβη, τὰ μακρὰ κατασκευάσασθαι πλοῖα, μηδενὸς ὄντος μηδ' ἐσομένου κατὰ ὁδὸν λατταν πολέμου. Οὐδὲ γὰρ κατὰ γῆν σφόδρα πολεμισαὶ εἰσιν, ἀλλὰ κάπηλοι μᾶλλον οἱ Ἀραβες καὶ ἐμπόριοι, μήτοι γε κατὰ θάλατταν· ὁ δ' ἐκ ἐλαττον ὄντων ἐναυπηγήσατο δίκροτα καὶ τριήρεις καὶ Φασήλας κατὰ Κλεοπατρίδα τὴν πρὸς τῇ παλαιᾷ διώρυγι τῇ ἐπὶ τῷ Νείλῳ. Γνὺς δὲ διεψευσμένος, ἐναυπηγήσατο σκαφὴν γαλῶν ἐκατὸν καὶ τριάκοντα, οἷς ἐπλευσεν ἔχων περὶ ἑκατὸν πεζοὺς τῶν ἐκ τῆς Αἰγύπτου Ῥωμαίων, καὶ τῶν τοῦ

μῆτις

ἔχων, ὧν ἦσαν Ἰεδαῖοι μὲν πεντακόσιοι, Ναβαταῖοι δὲ
 ἄλloi μετὰ τῇ Συλλαίᾳ. Πολλὰ δὲ παθὼν, καὶ ταλαι-
 ορηθεὶς, πεντεκαίδεκαταῖος ἦκεν εἰς Λευκὴν κώμην τῆς
 αβαταίων γῆς, ἐμπορεῖον μέγα, πολλὰ τῶν πλοίων ἀπο-
 κλῶν, ὧν ἕνια καὶ αὐτανδρά ὑπὸ δυσπλοίας, πολέμῳ
 ἐδενός· τῷτο δ' ἀπειργάσατο ἢ τῇ Συλλαίᾳ κακία τῇ
 ζῇ Φήσαντος ἀνόδευτα εἶναι στρατοπέδοις εἰς τὴν Λευ-
 κὴν κώμην, εἰς ἣν καὶ ἐξῆς οἱ καμηλέμποροι τοσούτω κλή-
 ρι ἀνδρῶν καὶ καμήλων οδεύουσιν ἀσφαλῶς καὶ ὑπόρως,
 ; πέτρων ἐκ πέτρας, ὥστε μὴ διαφέρειν μηδὲν στρατοπέ-
 . Συνέβαινε δὲ τῷτο τῇ μὲν βασιλείᾳ τῇ Ὀβόδᾳ μὴ
 ἰλὺ φροντίζοντος τῶν κοινῶν, καὶ μάλιστα τῶν κατὰ
 ἰλεμον (κοινὸν δὲ τῷτο πᾶσι τοῖς Ἀράβων βασιλεῦσι)
 γαυτα δὲ ἐπὶ τῇ τῇ ἐπιτρόπῃ ποιούμενῃ ἐξασίᾳ τῇ Συλ-
 αίᾳ· τότε δ' ἅπαντα δόλω στρατηγῶντος, καὶ ζητῶντος,
 ; ὅμαι, κατοπτεῦσαι μὲν τὴν χώραν, καὶ συνεξελεῖν
 νὰς αὐτῶν πόλεις καὶ ἔθνη μετὰ τῶν Ῥωμαίων, αὐ-
 ν δὲ κατασῆναι κύριον ἀπάντων, ἀφανιδέντων ἐκείνων
 γὸ λιμῆ καὶ νόπῃ, καὶ νόσων, καὶ ἄλλων, ὅσα δόλω
 ερεσνεύασεν ἐκεῖνος· εἰς γὰρ τὴν Λευκὴν κώμην κατή-
 ν, ἥδη σομακάκη τὴ καὶ σκελοτίρβη πειραζομένης τῆς
 κτιᾶς ἐπιχωρίοις πάθεσι, τῶν μὲν περὶ τὸ εἶμα, τῶν
 περὶ τὰ σκέλη παράλυσιν τινα δηλόντων, ἐκ τε τῶν ὑ-
 εῖων καὶ τῶν βοτανῶν. Ἦναγνάθη γὰρ τό, τε θέρος
 εἰ τὸν χειμῶνα διατελέσαι αὐτόθι, τὸς ἀδενῶντας ἀνα-
 ὤμενος. Ἐκ μὲν ἔν τῆς Λευκῆς κώμης εἰς Πέτραν,
 τεῦθεν δ' εἰς Ῥινοκόλωνα τῆς πρὸς Αἰγύπτῳ Φοινίκης
 ; Φορτία κομίζεται, κἀντεῦθεν εἰς τὰς ἄλλας· νυνὶ δὲ
 πλέον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τῷ Νεῖλῳ κατὰγεται·
 δ' ἐκ τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Ἰνδικῆς εἰς Μυὸς ὄρμον·
 θ' ὑπερθέσεις εἰς Κοπτὸν τῆς Θηβαίδος, καμήλοις, ἐν
 ὕρυγι τῇ Νεῖλῳ κειμένη εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Πάλιν ἐκ
 ; Λευκῆς κώμης ὁ Γάλλος ἀνάξενος τὴν στρατιάν, διὰ
 ἰάτων ἦει χωρίων, ὥστε καὶ ὕδωρ καμήλοις κομίζειν
 ιχθυήρια τῶν ἡγεμόνων τῆς ὁδοῦ· διόπερ πολλαῖς ἡμέραις
 εἰς τὴν Ἀρέτα γῆν συγγενὲς τῷ Ὀβόδᾳ· ἐδέξατο
 ν· ἔν αὐτὸν Ἀρέτας Φιλικῶς, καὶ δῶρα προσήνεγκεν.
 . Δὲ τῇ Συλλαίᾳ προδοσίᾳ κἀκείνῃ ἐποίησε τὴν χῶ-
 ραν

ἢ πρὸς τὴν γυνῶσιν, τῶν τόπων ὤνησεν ἢ ἐρατὶὰ αὐτῇ·
 κατὰ δ' ὅμως συνήργησεν· ὁ δ' αἰτίας τέτων ὁ Σύλλαϊος.
 ἵσται δὲ καὶ δῖπας ἐν Ῥώμῃ, προσποιούμενος μὲν Φιλίαν,
 ἐγγυθεὶς δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ ποιηρίᾳ, καὶ ἄλλα κακουργῶν,
 ἢ ἀποτμηθεὶς τὴν κεφαλὴν. Τὴν μὲν ἐν ἀρωματοφό-
 νῳ διαίρεσιν εἰς τέτταρας μερίδας, ὥσπερ εἰρήναμεν· τῶν
 αἰμάτων δὲ λιβανθὸν μὲν καὶ σμύρναν ἐκ δένδρων γίνε-
 σθαι· φασὶ· κασσίαν δὲ καὶ ἐκ λιμνῶν· τινὲς δὲ ξὴν πλείω
 Ἰνδῶν εἶναι· τὰ δὲ λιβάνη βέλτερον τὸν πρὸς τῇ Περ-
 σί. Κατ' ἄλλην δὲ διαίρεσιν σύμπασαν τὴν Ἐυδαίμωνα
 νταχῇ σχίζουσιν εἰς βασιλείας, ὧν ἡ μὲν τὰς μαχίμους
 εἰ καὶ προαγωνιστὰς ἀπάντων· ἡ δὲ τὰς γεωργὰς, παρ'
 ὁ σίτος εἰς τὰς ἄλλας εἰσάγεται· ἡ δὲ τὰς βανασοτεχ-
 ντας· καὶ ἡ μὲν σμυρνοφόρος, ἡ δὲ λιβανωτοφόρος· αἱ
 αὐταὶ καὶ τὴν κασσίαν καὶ τὸ κιννάμωμον καὶ τὴν
 ῥοδὸν φέρουσι· παρ' ἀλλήλων δ' ἐ μεταφοῖτ' αὐτὰ ἐπιτηδεύ-
 οντα, ἀλλ' ἐν τοῖς πατρίοις διαμένουσιν ἑκάστοι. Ὀπίος δ'
 Φοινίκων ὁ πλείων. Ἀδελφοὶ τιμιώτεροι τῶν τέκνων
 τὰ πρεσβυτερίαν καὶ βασιλεύουσιν· οἱ ἐκ τῆ γένεας, καὶ
 λαὸς ἀρχὰς ἀρχεσι κοινῇ κτήσις ἅπασι τοῖς συγγενέσι·
 οἷος δὲ ὁ πρεσβύτατος· μία δὲ καὶ γυνὴ πᾶσιν· ὁ δὲ
 ἰάσας εἰσιὼν μίγνυται, προθεὶς τῆς θύρας τὴν ῥάβδον·
 ἴστω γὰρ δὴ ῥαβδοφορεῖν ἔθος· νυκτεύει δὲ παρὰ τῷ
 πρεσβυτάτῳ διὰ καὶ πάντες ἀδελφοὶ πάντων εἰσὶ μίγνυν-
 ται· καὶ μητράσι μοιχῶν δὲ ζημία θάνατος· μοιχὰς δ'
 ν ὁ ἐξ ἄλλης γένεας. θυγάτηρ δὲ τῶν βασιλέων τινὸς
 ὑμενὴ τὸ κάλλος, ἔχουσα ἀδελφὰς πεντεκαίδεκα, ἐρῶν-
 ται αὐτῆς πάντας, καὶ διὰ τὰτ' ἀδιαλείπτως ἄλλων ἐπ'
 αὐτῇ παριόντα πρὸς αὐτὴν, κάμνουσα ἤδη, παραδέδοται
 ματι χρῆσθαι τοιούτῳ, ποιησαμένη ῥάβδος ὁμοίας ταῖς
 ἑνὼν· ὅτ' ἐξίει παρ' αὐτῆς τις, αἰεὶ τινα προυτίθει τῆς
 ἰας τὴν ὁμοίαν ἐκείνην, καὶ μικρὸν ὑπερὸν ἄλλην, σο-
 ζομένης ὅπως μὴ ἐκείνην τὴν παραπλησίαν ἔχῃ ὁ μέλ-
 ος προσιέναι· καὶ δὴ πάντων κατ' ἀγορὰν ποτὲ ὄντων,
 προσιόντα τῇ θύρᾳ, καὶ ἰδόντα τὴν ῥάβδον, ἐκ μὲν
 τῆς ἐκίνασαι, ἰδίῳ παρ' αὐτὴν τις εἰσῆγοι· ἐκ δὲ τῆς
 λφὰς πάντας ἐν τῇ ἀγορᾷ καταλιπεῖν, ἐκονοῆσαι μοι-
 δραμόντα δὲ πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἀπαγαγόντα, ἐκεί-

νον ἐλεγχθῆναι καταψευσάμενον τῆς ἀδελφῆς. Σώφρωνες δ' εἰσὶν οἱ Ναβαταῖοι καὶ κητητικοί, ὥς τε καὶ ἐφημοὶ τῷ μὲν μειώσαντι τὴν ἐστίαν ζημία κεῖται, τῷ δ' αὖθις πάντι τιμαί. Ὀλιγόδαμοι δ' ὄντες, ὑπὸ τῶν συγγενῶν διακονεῦνται τὸ πλεόν, ἢ ὑπ' ἀλλήλων, ἢ αὐτοδιακονῶν, ὥς τε καὶ μέχρι τῶν βασιλέων διατείνειν τὸ ἔθος. Συνήθεια δὲ ποιεῖνται κατὰ τρισκαίδεκα ἀνδράπες· μεσογῶν δὲ δύο τῷ συμπόσιῳ ἐκάστω. Ὁ δὲ βασιλεὺς ἐν ὄγκῳ μεγάλῳ πολλὰ συνεχῇ ποιεῖ συμπόσια· πίνει δ' ἀδείς τριατῶν ἑνδεκα ποτηρίων ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ χρυσῷ ἐκπῶνται. Οὕτω δ' ὁ βασιλεὺς ἐς δημοτικὸς, ὥς τε πρὸς τῷ αὐτὸν διακόνῳ καὶ τὸ ἀντιδιακονοῦν τοῖς ἄλλοις αὐτὸν γίνεσθαι πολλάνικος δὲ καὶ ἐν τῷ δήμῳ δίδωσιν εὐθύνας· ἐδὲ ὅτι καὶ ἐξετάζεται τὰ περὶ τὸν βίον, οἰκήσεις δὲ διὰ λίθου πολυτελεῖς· αἱ δὲ πόλεις ἀτείχιστοι δι' εἰρήνην· εὐπαιστὴς ἢ πολλὴ πλὴν ἐλαΐα· χρῶνται δὲ σησαμίνῳ. Πρὸς βασιλευσσότεριχα, βόες μεγάλοι, ἵππων ἄφορος ἡ χώρα· κύνες δὲ τὴν ὑπεργίαν αὐτ' ἐκείνων παρέχονται· χιτῶνες δὲ ἐν περιζώμασι, καὶ βλαυτίοις προῖασι, καὶ οἱ βασιλεῖς ἐν πορφύρᾳ δ' ἔτοι· εἰσαγώγιμα δ' ἐστὶ τὰ μὲν τελέας, καὶ δ' ἐκ παντελῶς ἄλλως τὲ καὶ ἐπιχωριάζειν καδάπερ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ τὰ πολλὰ τῶν ἀρωμάτων· χαλκὸς καὶ σίδηρος, καὶ ἔτι πορφύρα ἐδῆς, εὐράξ· κρόκος δὲ καὶ κωσῶρια τόρευμα, γραφὴ πλάσμα, ἐκ ἐπιχωρίας· ἴσα καὶ πρία ἡγῶνται τὰ νεκρὰ σώματα· καδάπερ Ἡρακλεῖος ἔστι, Νέκυες κοπρίων ἐκβλητότεροι· διὸ καὶ παρὰ τὰς κτηνὰς κατορύττῃσι καὶ τὰς βασιλεῖς. Ἡλιον τιμῶντες τῷ δώματος ἰδρυσάμενοι·βωμόν, σπένδοντες ἐν αὐτῷ κατὰ μέραν καὶ λιβανωτίζοντες.

Τῆς δὲ τῶν Ἀράβων εὐδαιμονίας καὶ Ἀλέξανδρος ἂν τις ποιήσαιτο μάρτυρα, τὸν διανοηθέντα ὡς Φασι καὶ βασιλεῖον αὐτὴν ποιήσασθαι μετὰ τὴν ἐξ Ἰνδῶν ἐπάνοτον. Πᾶσαι μὲν ἂν αἱ ἐπιχειρήσεις αὐτῆς κατελύθησαν τελευταῖος παρεχρήμα τὸν βίον· μία δ' ἂν καὶ αὕτη τῶν ἐπιχειρήσεων ᾦν, εἰ μὲν ἐκόντες παραδέχοιντο αὐτόν· ἐὰν μὴ, ὡς πολεμήσουτος· καὶ δὴ ὁρῶν μῆτε πρότερον μὴ ὕστερον πέμψαντας πρὸς αὐτόν πρέσβεις, παρεσπενεύσει πρὸς τὸν πόλεμον.

Φησὶ δὴ Ἀρισόβελος τὸν Ἀλέξανδρον καὶ τάλως καὶ
 ρμητήρια ἤδη κατασκευᾶσαι τὰ πλοῖα, τὰ μὲν ἐν Φοινί-
 ῃ τε καὶ Κύπρῳ ναυπηγησάμενον διάλυτά τε καὶ γομφω-
 ᾶ, ἃ κομιζόμενα εἰς Θαψακον, εἰς αἷς ἑπτά, εἶτα τῶ
 ὁταμῷ κατακομιθῆναι, μέχρι Βαβυλῶνος. Τὰ δ' ἐν τῇ
 αβυλωνίᾳ συμπηξάμενον τῶν ἐν τοῖς ἄλσεσι καὶ τοῖς
 ἀραδείοις κυπαρίττων· σπάνις γὰρ ὅλης ἐνταῦθα· ἐν δὲ
 ῥοσσαίοις καὶ ἄλλοις τισὶ μετρία τίς ἐστιν εὐπορία· σκήψα-
 αι μὲν ἐν αἰτίᾳ τῶ πολέμου· φασὶν, ἔπειδ' ἄνθρωποι τῶν ἀ-
 νγίων ἐπρεσβεύσαντο οἱ Ἀραβες ὡς αὐτὸν· τὸ δ' ἀλη-
 ἐς ὀρεγόμενον πάντων εἶναι κύριον καὶ ἐπεὶ δύο θεοὶ
 τυτθάνετο τιμᾶσαι μόνες ὑπ' αὐτῶν, τὸν τε Δία καὶ
 ὃν Διόνυσον· τὰς δὲ κυριώτατα πρὸς τὸ ζῆν παρέχοντας,
 οἷτον ὑπολαβεῖν ἑαυτὸν τιμηθῆσθαι, κρατήσαντα, καὶ
 τιτθρέφαντα τῇ πάτριον αὐτονομίαν ἔχειν, ἣν ἔχον πρό-
 ρον.

Οἱ δὲ Ναβαταῖοι ἔχουσι τὸν βίον ὑπαίθριον, παρὰ *Diodor. Sic.*
 ἰδὰ καλῶντες τὴν αἰκίητον, τὴν μῆτε παταμὲς ἔχουσαν. *l. XIX. c. 94.*
 ἢ τε κρήνας θαψιλεῖς, ἐξ ὧν δυνατόν στρατόπεδον πολέ-
 ῖον ὑδρεῦσθαι. νόμος δ' ἐστὶν αὐτοῖς μῆτε εἶτον σπεί-
 ν, μῆτε φυτεύειν μηδ' ἐφυτὸν καρποφόρον, μῆτε δι-
 ο χρηθῆναι, μῆτε οἰκίαν κατασκευάζειν· ὅς δ' ἂν παρὰ
 αὐτῶν ποιῶν εὐρίσκηται, θάνατον αὐτῷ πρόστιμον εἶναι·
 ῥαῖνται δὲ τῷ νόμῳ τέτρω, διαλαμβάνοντες τὰς ταῦτα
 ῥωμένους ἀναγκασθῆσθαι· ῥαδίως ὑπὲρ τῶν δυνατῶν ἔνεκα
 ἰς τέτρω χρεῖας, ποιεῖν τὸ πρόσταττόμενον· τρέφουσι δ'
 ἰτῶν οἱ μὲν καμήλας, οἱ δὲ πρόβατα, τὴν ἐρημίον ἐπι-
 μόντες· ἐκ ὀλίγων δ' ὄντων Ἀραβικῶν ἐθνῶν τῶν τὴν
 ἡμεῶν ἐπιμενόντων, ἔτοι πολὺ τῶν ἄλλων προέχουσι ταῖς
 πόρλαις, τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἐκ πολὺ πλείους τῶν μυρίων.
 ὄδασι· γὰρ αὐτῶν ἐκ ὀλίγοι καταγινεῖ ἐπὶ θάλασσαν λι-
 ἰωτόν· τε καὶ σμύρναν καὶ τὰ πολυτελέστατα τῶν ἀρω-
 ἰτων, διαδεχόμενοι παρὰ τῶν κομιζόντων ἐκ τῆς εὐδαί-
 νος καλαμένης Ἀραβίας· Φιλελεύθεροι δὲ εἰσι· διαφε-
 ντως, καὶ ὅταν πολέμιον δύναμις ἀδρὰ προσή, φεύ-
 σιν εἰς τὴν ἐρημίον, ταύτῃ χρώμενοι ὀχυρώματι· ἀν-
 ὅς γὰρ ἴσασιν· ταῖς μὲν ἄλλοις ἀνεπιβατός ἐστὶ· τέτοις
 , κατασκευασθῆναι ἀγγεῖα κατὰ γῆς ὀρυκτὰ κεκοιμημένα
 μόνοις

μόνοις παρέχεται τὴν ἀσφάλειαν. τῆς γὰρ γῆς ἔστι τῇ μὲν ἀργιλλώδης, τῆς δὲ πέτραν ἔχουσης μαλακὴν, ὅρματα μεγάλα παῖσιν ἐν αὐτῇ ὧν τὰ μὲν σόματα μικρὰ πανταλῶς κατασκευάζουσι, κατὰ βάθους δ' αἰεὶ μᾶλλον ἐρυχωρῇ πεινῶντες, τὸ τελευταῖον τηλικῶτον ἀποτελεῖσι τὸ μέγεθος, ὥστε γίνεσθαι πλευρὰν ἐκάστην πλέθρε. ταῦτα δὲ ἀγγεῖα πληρύντες ὕδατος ὀμβροῖς, τὰ σόματα ἐμφράττουσι καὶ ποτίζοντες ἰσότητον τῇ λοιπῇ χώρῃ, σημεῖα καταλείπουσιν, ἑαυτοῖς μὲν γινωσκόμενα, τοῖς δ' ἄλλοις ἀπειρήτα. ποτίζουσι δὲ καὶ τὴν λεῖαν δι' ἡμερῶν τριῶν, ὅπως ἐν ταῖς ἀνυδροῖς καὶ Φυγαῖς μὴ προσδέωνται σπυγῶν ὕδατων. αὐτοὶ δὲ χρῶνται τροφῇ κρέασι καὶ γλαπτί, καὶ τῶν ἐκ τῆς γῆς φυομένων τοῖς ἐπιτηδείῃς. Φυεῖται γὰρ παρ' αὐταῖς τὸ πέπερι ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ μέλι πολλὸν καὶ καλὸν ἀγριον, ὃ χρῶνται ποτῶ μετ' ὕδατος. ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλα γένη τῶν Ἀράβων, ὧν ἐκαστὸν μεταφέρει μίγνυμένα τοῖς φορολογουμένοις, καὶ μετὰ τῶν αὐτῶν τοῖς Σύροις, πλὴν τὰ κατασκευῶν ἐν ἐκείνοις.

*Nabataei
terram steri-
lem (Arabiam
desertam &
petream) in-
colunt, ipsi
latrocinia
nobiles.*

Οἱ δὲ Ναβαταῖοι ἔχουσι βίον ληστρῶν καὶ πολλῆς τῆς ὁμοῦ χάρας κατατρέχοντες ληστεύουσι, ὄντες δὲ σπυγχοὶ κατὰ τὰς πολέμας. κατὰ γὰρ τὴν ἀνυδρον χάριν λεγομένην κατασκευάζοντες ἑκκαιρὰ Φρέατα, καὶ ταῦτα πεπονηότες τοῖς ἄλλοις εἴδουσιν ἀγνώστα, συμφεύουσι ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ ἀκινδύνως. αὐτοὶ μὲν γὰρ εἰδότες τὰ κατακερυμμένα τῶν ὑδάτων, καὶ ταῦτ' ἀνοίγοντες, χρῶνται θαυμάσιον πότον. οἱ δὲ τέτατοι ἐπιδιόκοντες ἀλλήλοισι, ἀπαρκῶντες τῆς ὕδρευας διὰ τὴν ἀγνοίαν τῶν Φρεατῶν, οἱ μὲν ἀπόλλυνται διὰ τὴν στάμν τῶν ὑδάτων, οἱ δὲ πολλὰ καταπαύσαντες, μόλις εἰς τὴν ὁμίαν σφάζονται. διόπερ οἱ ταύτην τὴν χώραν κατοικῶντες Ἀράβες, ὄντες δυσκαταπολέμητοι, διατελεῖσιν ἀδέλωτοι. τῆς δὲ τέτοις ἐπὶ τὴν μὲν ἡγεμόνα τὸ παράπαν ἢ προσδέχονται, διατελεῖ δὲ τὴν ἐλευθερίαν διαφυλάττοντες ἀσφάλειαν. διόπερ εἴθ' οἱ Ἀσσύριοι τὸ παλαιόν, εἴθ' οἱ Μήναι καὶ Περσῶν, εἴθ' οἱ Μακεδόνα βασιλεῖς ἡδυνήθησαν αὐτοὺς καταδύλασθαι, πολλὰς μὲν καὶ μεγάλας δυνάμεις ἐπ' αὐτοὺς ἀγαγάντες, ἀπέποτα δὲ τὰς ἐπιβολὰς συντελέσαντες.

παυτες. ἔστι δ' ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τῶν Ναβαταίων καὶ *Petra ingens*,
 πέτρα καὶ ὑπερβολὴν ὀχυρὰ, μίαν ἀνάβασιν ἔχουσα, δι
 ἧς κατ' ὀλίγας ἀναβαίνοντες, ἀποτίθενται τὰς ἀποσκευὰς·
 λίμνη τε μεγάλη, φέρουσα πολλὴν ἄσφαλτον, ἐξ ἧς λαμ- *lacus bitumen*
 βάνουσιν ἐκ ὀλίγας προσόδους· αὕτη δ' ἔχει τὸ μὲν μῆκος *procreans*,
 σαδίων ὡς πεντακοσίων, τὸ δὲ πλάτος ὡς ἐξήκοντα· τὸ δ'
 ὕδωρ, δυσώδες καὶ διάπικρον, ὥστε μὴ δύνασαι, μήτε ἰχθύν
 τρέφειν, μήτ' ἄλλο τῶν καὶ ὕδατος ἐιωθότων ζῶων εἶναι.
 ἐκβαλλόντων δ' εἰς αὐτὴν ποταμῶν μεγάλων, τῇ γλυκύ-
 τητι διαφόρων, τέτων μὲν περιγίνεται κατὰ τὴν δυσωδίαν,
 ἐξ αὐτῆς δὲ μέσης κατ' ἐνιαυτὸν ἐκφυστὶ ἄσφάλτε μέγε-
 θος, ποτὲ μὲν μείζον ἢ τρίπλεθρον, ἔστι δ' ὅτε δυοῖν πλέ-
 θρων. ἐφ' ᾧ δὴ συνήθως οἱ περιοικῆντες βάρβαροι, τὸ
 μὲν μείζον καλεῖσι Ταῦρον, τὸ δ' ἑλαττον, Μόσχον ἐπο-
 νομαζέουσιν. ἐπιπλεούσης δὲ τῆς ἄσφάλτε πελαγίας, ὁ τό-
 πος φαίνεται τοῖς μὲν ἐξ ἀποστήματος θεωρῶσιν ὀιοῦναι νῆ-
 σος· τὴν δ' ἐκπτώσιν τῆς ἄσφάλτε συμβαίνει φανεράν γί-
 νεσθαι τοῖς ἀνθρώποις πρὸ ἡμερῶν ἑκοσι. κύκλῳ γὰρ τῆς
 λίμνης ἐπὶ πολλὰς σαδίας ὁσμὴ προσπίπτει μετὰ πνεύμα-
 τος, καὶ πᾶς ὁ περὶ τὸν τόπον ἀργυρὸς τε καὶ χρυσοῦς
 καὶ χαλκὸς ἀποβάλλει τὴν ιδιότητα τῆς χρώματος. ἀλλ'
 αὕτη μὲν ἀποκαθίσταται πάλιν, ἐπειδὴ ἀναφυσῆσαι συμ-
 3ῃ πᾶσαν τὴν ἄσφαλτον· ὁ δὲ πλησίον τόπος, ἔμπυρος ὢν
 καὶ δυσώδης, κοιεῖται τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων ἐπίνοσα,
 καὶ πάντεσσι ὀλιγοχρόνια. ἀγαθὴ δ' ἐστὶ φοινικόφυτος,
 ἣσιν αὐτῆς συμβαίνει ποταμοῖς διειληφθαι χρησίμοις, ἢ
 τηγαῖς δυναμέναις ἀρδεύσαι. γίνεται δὲ περὶ τὰς τόπας *balsamum*
 ἕτας ἐν αὐλῶνι τινὶ τὸ καλέμενον βάλαμον, ἐξ ἧς πρό- *stirps indige-*
 4οδον λαμπρὰν λαμβάνουσιν, ἔδαμῃ μὲν τῆς ἄλλης ὁικεμέ-
 5νης εὐρισκομένης τῆς φυτῆς τέττε, τῆς δ' ἐξ αὐτῆς χρείας εἰς
 6φάρμακα τοῖς ἰατροῖς καὶ ὑπερβολὴν εὐδετέσης.

Ἡ δ' ἐχομένη τῆς ἀνύδρου καὶ ἐρήμου χώρας Ἀρα- *Arabia felix*.
 3ία τοσῶτο διαφέρει ταύτης, ὥστε, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν
 αὐτῇ φυομένων καρπῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, εὐ-
 4αίμονα Ἀραβίαν προσαγορευθῆναι. κάλαμον μὲν γὰρ *Stirpium fru-*
 5αὶ σχοεινὸν καὶ τὴν ἄλλην ὕλην τὴν ἀρωματίζουσαν πολ- *tiliferarum &*
 6.ην φέρει, καὶ καδύλας παντοδαπὰς φύλλων εὐωδίας. *odoriferarum*
 7αὶ τῶν ἀποσαζόντων δακρύων ὁσμαῖς ποικίλαις διειλήπται.
 8τὴν

τὴν τε γὰρ σμύραν, καὶ τὸν προσφιλέσατον τοῖς θεοῖς
 εἰς τε τὴν οἰκημένην πᾶσαν διαπόμπιμον λιβανωτὸν αὖ
 αὐτῆς αἱ ταύτης ἐσχατιαὶ φέρει. τὰ δὲ κόσκι καὶ κα-
 σίας, ἐτι δὲ κινάμωμοι καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων οἱ χορ-
 τοὶ καὶ θάμνοι βαθεῖαι τοσαῦται πεφύκασιν, ὥστε τὰ τε-
 ρὰ τοῖς ἄλλοις σπαιλῶς ἐπὶ βωμὸς θεῶν τιθέμενα, τῶν
 ἐκείνοις καὶ κριβάνων ὑπάρχειν ἐγκαύματα, καὶ τὰ τε-
 ρὰ τοῖς ἄλλοις μικρῶν δειγμάτων ὑπάρχοντα, παρ' ἐκείνων
 εὐβάδας οἰκτιτικῶς ἐπὶ τῶν οἰκῶν παρέχεσθαι· τό, τε κα-
 λόμενον κινάμωμον διάφορον χρεῖαν παρεχόμενον, καὶ ἱ-
 τίνη, καὶ τερέβινθος ἁπλτος ἐνώδης φύεται περὶ τὰς ἰ-
 περ. ἐν δὲ τοῖς ὄρεσιν ἔμνον ἐλάτη καὶ πεύκη φύεται
 δαφυλῆς, ἀλλὰ καὶ κέδρος καὶ ἀρκυδος ἁπλτος, καὶ
 τὸ καλούμενον Βόρατον. πολλαὶ δὲ καὶ ἄλλαι φύσεις ἐ-
 νώδεις καρποφορεῖσαι τὰς ἀπορροίας καὶ προσπνεύσεις ἔχει
 τοῖς ἐγγίνασι προσηνεάτας. καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ τῆς γῆς
 ἔχει τί φυσικὸν ἑνατμον, καὶ θυμιάμασιν ἐνώδεσιν ἐ-
 κός. διὸ καὶ κατὰ τινὰς τόπους τῆς Ἀραβίας ὀρυττομέ-
 νης τῆς γῆς, εὐρίσκονται φλέβες ἐνώδεις, ὧν μεταλλευ-
 μένων ἐξαίσιαι τὸ μέγεθος κατομαίαι γίνονται· ἐκ δὲ τῶ-
 ν τὰς οἰκίας συλλέγοντες κατασκευάζουσιν, αἷς ὅταν αὖ
 τὰ περιέχοντος προσπέσωσι ψευκάδες, τὸ διατηρούμενον ἐπὶ
 τῆς ἰκμάδος συρρεῖ εἰς τὰς ἀρμογὰς τῶν λῖθων, καὶ
 πηγνύμενον συμφυεῖς ἀπεργάζεται τοῖχος.

Aurum apy-
 rum s. pu-
 rum.

Pecorum
 abundantia.

Μεταλλεύεται δὲ καὶ κατὰ τὴν Ἀραβίαν καὶ ὁ
 προσαγορευόμενος ἄπυρος χρυσός, ἔχ' ὥσπερ παρὰ τοῖς
 ἄλλοις ἐκ ψηγμάτων καθευόμενος, ἀλλ' ἐνθὺς ὀρυττο-
 μένος εὐρίσκεται, τὸ μέγεθος καρύοις κασαναίκοις πα-
 πλήσιος, τὴν δὲ χροάν ἕως φλογώδης, ὥστε τὰς ἐντιμω-
 τάτας λίθους ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν ἐνδεθέντας ποιεῖν τὰ κάλ-
 λιστα τῶν κοσμημάτων. θρεμμάτων τε παντοδαπῶν τοσού-
 το κατ' αὐτὴν ὑπάρχει πλήθος, ὥστε εἶναι πολλὰ, νο-
 μάδα βίον ἡρημένα, δύνασθαι καλῶς διατρέφεσθαι, σὺν
 μὲν μὴ προσδεόμενα, τῇ δ' ἀπὸ τῶν δαφυλῆα χορη-
 γέμενα. θηρίων τε πλήθος ἀλμύμων ἢ προσορίζεσθαι τῇ
 Συρίᾳ τρέφει. καὶ γὰρ λέοντας καὶ παρδάλεις ἐν αὐτῇ
 πολλῶν πλείονας καὶ μείζας, καὶ ταῖς αἰλκαῖς διαφόρως
 πεφυκέναι, ἥπερ ἐν τῇ Λιβύῃ, συμβέβηκε. πρὸς δὲ τὰς

τοῖς,

οις, οἱ καλούμενοι Βαβυλώνιοι τίγρεις. Φέρει δὲ καὶ
 ἅα διφυῆ καὶ μεμιγμένα ταῖς ἰδέαις, ὧν αἱ μὲν ὀνομα-
 ῶμεναι εὐαδοκάρηλοι περιειλήφασιν τοῖς τύποις μίγματα Struthoca-
 ῖνων καὶ καμήλων, ἀπολάθως τῇ προσηγορίᾳ. τὸ μὲν meli.
 ἄρ μέγεθος ἔχουσι νεογενεῖ καμήλῳ παραπλήσιον. τὰς
 δὲ κεφαλὰς πεφυκυίας θριξὶ λεπταῖς, τὰς δὲ ὀφθαλμοὺς
 ἐγάλας καὶ κατὰ τὴν χροάν μελανὰς, ἀπαραλλάκτως
 αὐτὰ τὸν τύπον καὶ τὸ χρῶμα τοῖς τῶν καμήλων. μα-
 ροτράχηλον δ' ὑπάρχον, ῥύγχος ἔχει βραχὺ παντελὺς,
 καὶ εἰς ὅθι συνηγμένον. ἐπτερωται δὲ ταρσοῖς μαλακοῖς
 καὶ τετριχωμένοις, καὶ δυσὶ σκέλεσι σθριζόμενον καὶ πα-
 ῖ διχηλοῖς, χερσαῖον ἅμα φαίνεται καὶ πτηνόν. διὰ δὲ
 ὁ βάρος, ἐδυνάμενον ἐξάραι καὶ πέτεσθαι, κατὰ τῆς
 ἡς ἀκμῆς ἀκροβατεῖ, καὶ διακόμενον ὑπὸ τῶν ἱππέων,
 οἷς ποσὶ τὰς ὑποκρίπτοντας λίθας ἕτως εὐτόνως ἀπο-
 φενδοντὶ πρὸς τὰς διώκοντας, ὥς πολλὰκις καρτεραῖς
 ληγαῖς αὐτὰς περιπίπτειν. ἐπειδὴν δὲ περικατάληπτον
 , τὴν κεφαλὴν εἰς τινα θάμνον ἢ τοιαύτην σκέπη ἀπο-
 ούπτεται, καὶ ὥς οἰοῦνται τινες, ἀφροσύνη καὶ καυρότης
 ὕψους, διὰ τὸ μὴ βλέπειν ἐτέρους, μὴδ' αὐτὸ βλέπεσθαι
 ἀλαμβάνον ὑφ' ἐτέρων, ἀλλὰ, διὰ τὸ τῷ σώματος ἔχειν
 ἵτο τὸ μέγας ἀδενέτατον, σκέπη αὐτῷ πρὸς σπηλεῖαν
 εἰρικοιεῖν. ἀγαθὴ γὰρ ἡ φύσις διδάσκαλος ἅπασιν τοῖς
 οἷς ἐπὶ πρὸς διατήρησιν ἔ μόνον ἑαυτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν
 ἐνυωμένων, διὰ τῆς συγγενῆς φιλοζωίας τὰς διαδοχὰς εἰς
 ἑαυτὸν ἄγασα διαμονῆς πύλον.

Αἱ δὲ καλούμεναι καμηλοπαρδάλεις τὴν μὲν μίξι Camelopar-
 ἡφοτέρων ἔχουσι τῶν ἐν τῇ προσηγορίᾳ περιειλημμένων dales.
 ὄν. τῷ μὲν γὰρ μεγέθει μικρότεροι τῶν καμήλων εἰ-
 , καὶ βραχυτράχηλότεροι, τὴν δὲ κεφαλὴν καὶ τὴν τῶν
 μμάτων διάστασιν παρδάλει παρεμφερῆ διατετύπωνται, τὸ
 κατὰ τὴν ῥάχιν κύρτωμα παρεμφερὲς ἔχουσι καμήλῳ
 ὃ χρώματι καὶ τῇ τριχώσει παρδάλεσιν ὅμοιον, ὁμοί-
 ος δὲ καὶ τὴν ἐρᾶν μακρὰν ἔχουσι, τὴν τῷ θηρίῳ ὀρίσιν
 ποτυπῶνται. γίνονται δὲ καὶ τραγέλαφοι καὶ βάβαλοι, Tragelaphi &
 καὶ ἄλλα πλείω γένη δίμορφα ζῶων, καὶ τὴν σύνθεσιν bubali.
 τῶν πλείων τῇ φύσει κεχωρισμένων ἔχοντα. περὶ
 τὰ κατὰ μέγεθος μακρὸν ἂν εἴη γράφειν. δοκεῖ γὰρ ἡ
 συνεχ-

κ' φύσεως ποικιλίαν ἔβαψεν ἡ συγγενὴς Θερμασία, συνερ-
ήσαντες ἡλὶς τῷ ζωοποιῶντος τὰς ἐκείνων μορφάς. κα-
τ' ὅλας δὲ καὶ τῆς περὶ τὰ αὐτῇ διαφοράς τῆς χρώας καὶ
αὐτῆς γῆς ποικιλίας τῶτον ὑπάρχειν αἴτιον καὶ δημιουρ-
γόν. ἔ τὴν φυσικὴν ἐνέργειαν τὰς θνητὰς τέχνας μι-
ησαμένους, βάπτειν ἕκαστα καὶ ποικίλλειν, μαθητῶν γα-
ρομένων τῆς φύσεως. τὰ μὲν γὰρ χρώματα τὸ Φῶς ἀπερ-
άξεσθαι, τὰς δὲ ὁσμάς τῶν καρπῶν καὶ τὰς ιδιότητάς
αὐν χυλῶν, ἔτι δὲ τὰ μεγέθη τῶν ζώων καὶ τὰς ἐκά-
στ' διατάξεις, πρὸς δὲ ταῖς τὰς τῆς γῆς ιδιότητας γεν-
εῖν τὴν περὶ τὸν ἥλιον Θερμασίαν, εἰς πολυτραφῆ χώ-
αν καὶ γόνιμον ἔδωρ ἐνθάλλεσθαι, καὶ δημιουργὸν γινω-
σκένην τῆς ἐκείνου φύσεως. διόπερ ἔτε ἡ Παρία Λύγδος,
ἵτ' ἄλλη θαυμαζομένη πέτρα τοῖς Ἀραβίοις λίθοις ἐξι-
σταθῆναι δύναται ὧν λαμπροτάτη μὲν ἡ λευκότης, βα-
ρύτατος δὲ ὁ σασμὸς, ἡ δὲ γε λειότης ὑπερβολὴν ἐτέ-
ροις ἐκ ἀπολείπεσθαι. αἰτία δὲ τῆς χρώας τῆς κατὰ μέ-
γος ιδιότητος, καθάπερ προεῖπον, ἡ περὶ τὸν ἥλιον δύνα-
μις, Θερμασίᾳ μὲν πῆξασα, ξηρότητι δὲ κίλησασα, Φέγ-
γει δὲ λαμπρύνασα.

Δὲ καὶ τὸ τῶν ὀρνέων γένος, πλείους Θερμασίας *Aliae proprie-*
κοινωνητικῶς, ἐγένετο διὰ μὲν τὴν καφότητα πτηνῶν, διὰ *tates terra-*
ἔ τὴν ἀφ' ἡλίου, συκεργίαν ποικίλου, καὶ μάλιστα κατὰ *rum orienta-*
αὐτῆς προκειμένης ἡλίου χρώας. ἡ μὲν γὰρ Βαβυλωνία τα- *lium a majore*
ύων ἐντρέφει πλήθος, παντοδαύς χρώαις ἐπηνδισμύων. *solis calore.*
ἔ δὲ τῆς Συρίας ἐσχατιαὶ ψιττακῆς καὶ παρφυρίωνας
καὶ μαλααγρίδας, καὶ ἄλλων ζώων ἰδίας φύσεις τοῖς χρώ-
ασι καὶ ποικίλως συγκρίσεις. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ κα-
τὰ τὰς ἄλλας χώρας τῆς γῆς, τὰς κατὰ τὴν ὁμοίαν κρά-
ιν καίμενας. λέγω δ' Ἰνδικὴν, καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλατ-
αν, ἔτι δὲ Ἀφιοσίαν, καὶ τινὰ μέρη τῆς Λιβύης. ἀλ-
λὰ τῆς μὲν πρὸς ἀνατολὰς κεκλιμένης πιστέρας ἔσης, ἐυ-
ενέστερα καὶ μαζονα φύεται ζῶα τῆς δ' ἄλλης ἀεὶ κα-
τὰ τὸν τῆς ἀρετῆς λόγον. ἕκαστα ταῖς διαθέσεσι γεννῶνται.
μοίως δὲ καὶ τῶν δένδρων οἱ φοίνικες, κατὰ μὲν τὴν
Λιβύην αὐχμηρὲς καὶ μικρὲς ἐκφέρεισι καρπός· τῆς δὲ
Συρίας κατὰ μὲν τὴν κοίλην οἱ καρυατοὶ προσαναγορευόμε-
οι γεννῶνται, διάφοροι κατὰ τὴν γλυκύτητα καὶ τὸ
μέγε-

μέγεθος, ἔτι δὲ τὰς χυμὰς· τῶν δὲ πολλῶ μείζων
κατὰ τὴν Ἀραβίαν καὶ τὴν Βαβυλωνίαν ὄρεϊν ἐστὶ γινώ-
μενας, κατὰ μὲν τὸ μέγεθος ἐξ δακτύλων ὄντας, τῇ δὲ
χρῶν τὰς μὲν, μηλίνας, τὰς δὲ, Φοινίκας, ἐνίας δὲ τὰς
φυρίζοντας. ὧδ' ὑπὸ αὐτῶν ἅμα καὶ τὴν ὄψιν τέρε-
σθαι καὶ τὴν γεῦσιν ψυχραγωγέσθαι. τὰ δὲ σελέχη τὰ
Φοινίκων τὸ μὲν μῆκος ἀέριον ἔχει, τὴν δὲ περιφέρειν,
φυλὴν πανταχόθεν μέχρι τῆς κορυφῆς. ἀπρόκομα δ' ἔ-
τα, διαφόρας ἔχει τὰς ἀπὸ τῆς κόμης διαθέσεις. τὴν
μὲν γὰρ πάντῃ τὰς βάθικας ἔχει περιεχυμένους, καὶ ἐν-
τὰ μέσον ἐκ τριῶς περιβάλλοντος Φλοιῶ βετρυῶδη καρπὸν
ἀνέσθαι· τὰ δὲ ἐφ' ἑν μέρος ἔχοντα κεκλιμένους τὰς ἐπὶ
τῆς κορυφῆς κόμης, σχηματισμὸν ἀποτελεῖ λαμπάδος ἀν-
θυσσομένης. ἐνία δ' ἐπ' ἀμφοτέρω τὰ μέρη περιλαμπύ-
να, καὶ διπλῇ τῇ καταθέσει τῶν κλάων ἀμφίχεται· τὴν
νόμην γραφικὴν ἀποτελεῖ τὴν πρόσοψιν.

Arabes Sce-
nitæ s. pasto-
res versus
meridiem.

Τῆς δ' ὅλης Ἀραβίας τὴν μὲν ἐπὶ μεσημβρίᾳ ἵ-
κνυσαν, εὐδαίμονα προσαγορεύουσι. τὴν δ' ἐνδοτέρω κει-
μένην νέμεται πλῆθος Ἀράβων νομάδων καὶ σκηνητῶν βε-
βημένων. ἔστι δὲ θρεμματοτροφῆντες ἀγέλας μεγάλαι
βόσκημάτων· ἐναυλίζονται πεδίοις ἀμετρήτοις. ἡ δ' ἐν
μέσῳ ταύτης τε καὶ τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἔρημος τὴν
ἀκνὴν ἐστὶ· κατὰ περὶ προσήται· τὰ δὲ πρὸς δυσμὲς με-
ρὴ κεκλιμένα τῆς Ἀραβίας διειληφται πεδίοις ἀμυγδαλέ-
αίροις τὸ μέγεθος, δι' ὧν οὐ τὰς ὁδοιπορίας ποιῶμεν,
κατὰ περὶ αἱ ἐν τοῖς πελάγεσσι, πρὸς τὰς ἀπὸ τῶν ἀπαι-
σημασίας τὴν διέξοδον παύονται. τὸ δ' ὑπολειπόμενον με-
ρος τῆς Ἀραβίας, τὸ πρὸς τὴν Συρίαν κεκλιμένον, ἵπ-
θῶν γεωργῶν καὶ παντοδαπῶν ἐμπορῶν, διὰ τὰς τῶν

Agricolæ
& mercatores
versus Sy-
riam.

φορτίων ἐνταίρις ἀντιδόσεις, τὰ παρ' ἀμφοτέροις στα-
ζόντα πρὸς ἀσφίλειαν τῶν χρησίμων διδράσκονται. ἡ δὲ
παρὰ τὸν Ὠκεανὸν Ἀραβία κεῖται μὲν ὑπεράνω τῆς ἐν-
δαίμονος· ποταμοῖς δὲ πολλοῖς καὶ μεγάλοις διειλημμένη
πολλὰς ποιεῖ τόκας λιμναζόντας, καὶ μεγάλων ἐλῶν πε-
ριμέτρους. ταῖς δ' ἐν τῶν ποταμῶν ἐκπαισθεῖς ὕδασι καὶ
τοῖς ἐκ τῶν θερμῶν ὀμβρῶν γινόμενοις ἀρδεύοντες πολ-
λὴν χάραν, καὶ διπλῆς καρπὸς λαμβάνουσι. τρέφει δὲ
ἡ τόπος ἔτος ἐλεφάντων ἀγέλας, καὶ ἄλλα ζῶα κτη-
νά, ὅντων δὲ ἡ

Animalium
recensus;
præsertim
elephantum,

η, χερσαία θηρία καὶ δίμορφα, ταῖς ἰδέαις ἐξηλλαγμέ-
 α. πρὸς δὲ τέτοις θρεμμάτων παντοδαπῶν πληθύνει,
 αἱ μάλιστα βρωῶν καὶ προβάτων, τῶν τὰς μεγάλας καὶ
 αἰχίας ἄρας ἔχοντων. πλείστα δὲ καὶ διαφορώτατα γέ- *cameli varii*
 η καμήλων τρέφει, τῶν τε ψιλῶν καὶ δασύνων, καὶ *generis.*
 πλεονάτων ἀνατετακῶτων τὸ κατὰ τὴν ῥάχιν κύρτωμα, καὶ
 αὐτὰς τῆς διπύλων ὀνομαζομένων. ὧν αἱ μὲν γάλα πα-
 ρχόμεναι καὶ κρεοφαγέμεναι, πολλὴν παρέχονται τοῖς
 γχωρίοις (δαψίλειαν· αἱ δὲ πρὸς νατοφορίαν ἡσκημέναι
 ὑρῶν μὲν ἀνὰ δέκα μεδίμνους νατοφορεῖσιν, ἀνδράπες
 ἢ κατακειμένους ἐπὶ κλίνης πάντε βασιλεύουσιν. αἱ δὲ ἀνά-
 ωλοι καὶ λαγαραί ταῖς συστάσεσι δρομάδες εἰσὶ, καὶ δια-
 είνεσι. πλείστον δὲ μήκος, καὶ μάλιστα πρὸς τὰς διὰ τῆς
 νύκτος καὶ ἐρήμους συντελεσμένας ὁδοπορίας. αἱ δ' αὐταὶ
 αἱ κατὰ τὰς πολέμους ἐκ τῆς μάχης ἔχουσαι τοξότας
 γινώσκονται δύο, ἀντικαθημένους ἀλλήλοις ἀντιώπτες. τῶν
 ἑὸς μὲν τὰς κατὰ πρόσωπον ἀπαντῶντας, ὁ δὲ τὰς ἐπι-
 ιώκοντας ἀμύνεται. περὶ μὲν ἔν τῇ Ἀραβίᾳ καὶ τῶν
 ἐν αὐτῇ Φυομένων, εἰ καὶ πεπλεονάκαμεν, ἀλλ' ἔν πολ-
 ᾷ τοῖς Φιλιαναγνώσεσσι πρὸς Φιλινοῖαν ἀπηγγέλιαμεν.

Νῦν δὲ περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης λέξομεν. Τῶν *Arriani peri-*
 ποδεδεγμένων ὁρμῶν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, καὶ τῶν *plus maris*
 ἐπὶ αὐτὴν ἐμπορίων, πρῶτος ἐστὶ λιμὴν τῆς Ἀιγύπτου, *Erythraei.*
 Ἰνὸς ὅρμος. μετὰ δὲ αὐτὸν, εἰσπλέοντων ἀπὸ χιλιῶν
 κτακοσίων σταδίων, ἐν δεξιᾷ ἡ Βερενίκη. ἀμφοτέρων οἱ
 ἰμέρες, ἐν τῷ ἐσχάτῳ τῆς Ἀιγύπτου κόλποι δὲ τῆς Ἐρυ-
 ρᾶς θαλάσσης κεῖνται. τῶν ἐκ μὲν τῶν δεξιῶν ἀπὸ
 ερενίκης ἀναφῆς ἡ Τισηβαρικὴ χώρα ἐστὶ. τὰ μὲν πα-
 ρὲς θαλάσσης, Ἰχθυοφάγων μάνδραις ὁμοδομημέναις ἐν
 νάμασιν, καὶ σποράδην δὲ οἰκῶνται· τὰ δὲ μεσόγεια,
 χρβάων καὶ τῶν μετ' αὐτὰς Ἀγριοφάγων καὶ Μοσχο-
 φάγων, κατὰ τυραννίδα νεμομένων· οἷς ἐπικείται κατὰ
 ὅτε μεσόγειος, ἀπὸ τῶν πρὸς δύσιν μερῶν, * * * σης
 ἰκρόν. μετὰ δὲ τῆς Μοσχοφάγου, ἐπὶ θαλάσσης μικρὸν
 ἐπὶ τὸν ἐσθιν, ἀπέχον τῶν πέρας τῆς ἀνατομίδος σταδίας
 ἐπὶ τετρακισχιλίας, Πτολεμαῖς ἡ τῶν θηρῶν λεγομένη,
 φ' ἧς οἱ ἐπὶ Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ θηρευδέντες ἐνέ-
 ησαν. ἔχει δὲ τὸ ἐμπόριον χελώνων, ἀλγιδων, καὶ
 χερ-

χερσαίαν ὀλίγην, καὶ λευκὴν μικροτέραν τοῖς ὁσράκοις
 εὐρίσκεται δὲ ἐν αὐτῇ ποτὲ μὲν ἐλέφας ὀλίγος, ὅμοιος
 τῷ Ἀδελτικῷ. ὁ δὲ τόπος ἀλίμενος, καὶ σκάφαις μέ-
 νου τὴν ἀποδρομὴν ἔχων. μετὰ δὲ τὴν Πτολεμαῖδα τῇ
 τῶν θηρῶν, ἀπὸ σαδίων ὡς τριχιλίων, ἐμπόριον ἐστὶ νό-
 μιμον ἢ Ἀδελεὶ κείμενον ἐν κόλπῳ βαθεῖ, κατ' αὐτῶν
 τὸν νότον. ἔ πρόκειται νῆσος, Ὀρεινὴ λεγομένη, τῇ μὲν
 ἐσώτατε κόλπε, σαδίας ὡς εἰς πέλαγος ἔχουσα διακοσίαις
 ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν παρακειμένην ἔχουσα τὴν ἥπει-
 ρον. ἐν ἣ νῦν ὀρμεῖ τὰ καταγόμενα πλοῖα, διὰ τὰς εἰς
 τῆς γῆς καταδρομάς. πρῶτον μὲν γὰρ ὤρμει κατ' αὐτὴν
 τὸν ἐσώτατον κόλπον ἐν τῇ Διοδώρῃ λεγομένη νήσῳ, καὶ
 αὐτὴν τὴν ἥπειρον ἔχουσα περὶ τὴν διάβασιν, δι' ἧς εἰς
 κατοικεῖντες βάρβαροι κατέτρεχον τὴν νῆσον. καὶ κατ'
 αὐτὴν τὴν ἐν τῇ Ὀρεινῇ ἥπειρον, ἀπὸ σαδίων εἰκοσι τῆς
 θαλάσσης, ἐστὶν ἡ Ἀδελεὶ κόμη σύμμετρος. ἀφ' ἧς εἰς
 μὲν Κολήν μεσόγειον πόλιν, καὶ πρῶτον ἐμπόριον τῇ
 ἐλέφαντος, ὁδὸς ἐστὶν ἡμερῶν τριῶν. ἀπὸ δὲ ταύτης εἰς
 αὐτὴν τὴν μητρόπολιν τὸν Ἀζωμίτην λεγόμενον, ἄλλοις
 ἡμερῶν πέντε· εἰς ὃν ὁ πᾶς ἐλέφας ἀπὸ τῆς πέραν τῆς
 Νείλας φέρεται, διὰ τῆς λεγομένης Κυηνείας, ἐκεῖθεν δὲ εἰς
 Ἀδελεὶ. τὸ μὲν ἔν ὅλον πλῆθος τῶν φονευομένων ἐκ
 φάντων ἢ ῥινοκεράτων, περὶ τὰς ἀνω νέμεται τότε,
 σπάντως δὲ ποτε καὶ ἐν τῷ παρὰ θαλάσσαν, περὶ αὐτὴν
 τὴν Ἀδελεὶ θεωρεῖται. πρόκεινται δὲ τῇ ἐμπορίᾳ καὶ
 κατὰ πέλαγος, ἄλλαι νῆσοι μικραὶ ἐκ δεξιῶν ἀμμοὺς
 πλείονες, Ἀλαλαίς λεγόμεναι, χελώνην ἔχουσαι τὴν εἰς
 τὸ ἐμπόριον φερομένην ἀπὸ τῶν Ἰχθυοφάγων. καὶ ἀπὸ
 σαδίων ὡσεὶ ὀκτακοσίαν, κόλπος ἕτερος βαθύτατος, ἔχει
 τὴν εἰσβολὴν ἐν δεξιούς ἀμμος ἐστὶν πολλὴ κεχυμένη,
 κατ' ἧς ἐν βάθει κεχωσμένος εὐρίσκεται ὁ ὄψιανδρος λιθῶν,
 ἐν ἐκείνῃ μόνῃ τοπικῶς γενώμενος. βασιλεύει δὲ τῶν τό-
 πων τέττων, ἀπὸ τῶν Μοσχοφάγων μέχρι τῆς ἄλλης Βαρ-
 βαρίας, Ζωσκάλης ἀκριβῆς μὲν τῇ βίᾳ, καὶ τῶν πλείονων
 ἐξερχόμενος, γενναῖος δὲ περὶ τὰ λοιπὰ, καὶ γραμμάτων
 Ἑλληνικῶν ἔμπειρος. προχωρεῖ δὲ εἰς τὰς τόπους τὰς
 ἱμάτια βαρβαρικά ἄγναφα τὰ ἐν Αἰγύπτῳ γινόμενα, Ἀφ-
 ρισιοητικὰ σελῶν, καὶ ἄβρολοι γόφοι χρωμαῖντοι, καὶ λέ-

να ἐλαχίστη, διαφέρεισα δὲ τῆς ἄλλης· αἰσικτότεροι δὲ οἱ κατοικοῦντες τὸν τόπον βάρβαροι. μετὰ δὲ τὴν Ἀνατολήν, ἕτερον ἐμπόριον ἐστὶν τέτα διαφέρειν, ἡ λεγομένη Μαλαῶ, πλεον ἀπέχουσα θαλάσσης ὡς ὀκτακοσίων· ὁ δὲ ὅρμος ἐπίσαλος, σκεπόμενος ἀκρωτηρίῳ, τῷ ἐξ ἀνατολῆς ἀνατελόντι· οἱ δὲ κατοικοῦντες εἰρηνικώτεροι. προχωρεῖ δὲ εἰς τὸτον τὸν τόπον τὰ προειρημένα, καὶ πλείους χηῶνες, σάγρι· Ἀρσινοητικοί, γεγναμμένοι καὶ βεβαμμένοι, καὶ ποτήρια, καὶ μελίφθα ὀλίγα, καὶ σιδήρους, καὶ δηνάριον ἢ πολὺ, καὶ χρυσὸν δὲ καὶ ἀργυρὸν. ἐκφέρεται δὲ ἀπὸ τῶν τόπων τούτων, καὶ σμύρνα, καὶ λίβανος ὁ περατικός· ὀλίγος, καὶ κασσία σιληρότερα, καὶ δάσκα, καὶ κύνναμον, καὶ μάκνιρ, τὰ εἰς Ἀραβίαν προχωρῶντα, καὶ σώματα σπανίως. ἀπὸ δὲ Μαλαῶ δύο δρόμοις ἐστὶν ἐμπόριον ἡ Μένδ· ἐν ᾧ καὶ ἀσφαλέστερον ὁρμεῖ τὰ πλοῖα, εἰς τὴν προκειμένην ἐγγιστα τῆς γῆς νῆσον. προχωρεῖ δὲ εἰς αὐτὴν τὰ προειρημένα καὶ ἐκείθεν ὁμοίως ἐκφέρεται τὰ προειρημένα φορτία· θυμίαμα, τὸ λεγόμενον Μορό· τε· οἱ δὲ κατοικοῦντες ἐμποροὶ σιληρότεροι. ἀπὸ δὲ τῆς Μένδ, πλεόντων εἰς τὴν ἀνατολὴν ὁμοίως μετὰ τὴν δρόμους ἢ τρεῖς, πλησίον κεῖται τὸ Μοσύλλον, ἐν ἀγναίῃ δυσόρμῳ. προχωρεῖ δὲ εἰς αὐτὴν τὰ προειρημένα γένη, καὶ σκεύη ἀργυρὰ. σιδηρὰ δὲ ἐλάσσω, καὶ λιθία. ἐκνέται δὲ ἀπὸ τῶν τόπων κασσίας χρῆμα πλείστον, ὃ καὶ μεζόνων πλοίων χρήζει τὸ ἐμπόριον, καὶ ἄλλα εὐόδια, καὶ ἀρώματα, καὶ χελωνάρια ὀλίγα, καὶ μοκρότε, ἥττον τῆς Μενδιτικῆς, καὶ λίβανος ὁ περατικός· ἐλεφας δὲ καὶ σμύρνα σπανίως. ἀπὸ δὲ τῆς Μοσύλλης παραπλεύσαντι μετὰ δύο δρόμους, τὸ λεγόμενον Νείλοπτολεμαίη, καὶ Ταπατήν, καὶ Δαφνώνα μικρὸν, καὶ ἀκρωτηρίου Ἐλεφας, ἀπὸ Ὀπίτης εἰς νότον προχωρεῖ. εἴτα εἰς λίβανος ἡ χώρα ποταμὸς ἔχει, τὸν λεγόμενον ἐλεφάντα, καὶ Δαφνῶνα μέγαν, λεγόμενον Ἀνάγναι. ἐν ᾗ μονογενῶς λίβανος ὁ περατικός· πλείστος καὶ διάφορος γίνεται. καὶ μετὰ ταύτην, τῆς γῆς ὑποχωρήσης εἰς τὸν νότον ἤδη, τὸ τῶν Ἀρωμάτων ἐμπόριον, καὶ ἀκρωτηρίου τελευταίου τῆς βαρβαρικῆς ἡπείρου πρὸς ἀνατολὴν Ἀπακότων. ὁ δὲ ὅρμος ἐπίσαλος, κατὰ πειρὰς ἐπικίνδυνος, διὰ τὸ προσεχῆ τὸν τόπον εἶναι τῇ βορρᾷ.

βορέα. σημεῖον δὲ τῷ μέλλοντος χειμῶνος τόπων, τὸ ὄν βυθὸν θολερώτερον γίνεσθαι, καὶ τὴν χροάν ἀλάσσειν. ἔτε δὲ γενομένῃ, πάντες ἀποφεύγουσιν εἰς τὸ μέγα ἀκρωτήριον, τόπον καὶ σκέπην, τὸ λεγόμενον Τάβαι. προχωροῦν δ' εἰς τὸ ἐμπόριον, ὁμοίως τὰ προεξημένα γίνεσθαι δὲ τὰ ἐν αὐτῷ κασσία καὶ γίζειρ, καὶ ἀσύφη, καὶ ἄρωμα, καὶ κάρυα, καὶ μοτῶ, καὶ λίβανος. ἀπὸ δὲ Τάβας μετὰ τῶν τετρακοσίων παραπλεύσαντι χερσόνησον, καὶ ὄν τόπον καὶ ὁ ῥῆς ἔκει, ἕτερόν ἐστιν ἐμπόριον Ὀπάνη. εἰς ἣν καὶ ὑτὴν προχωρεῖ μὲν τὰ προεξημένα. τὸ δὲ πλεῖστον ἐν αὐτῇ γεννᾶται κασσία, καὶ ἄρωμα, καὶ μοτῶ, καὶ ἐκλάα ἀρεῖα, οὐα, καὶ εἰς Αἰγυπτὸν προχωρεῖ μᾶλλον, καὶ χαλῶνη πλατήνη, καὶ διαφορωτέρα τῆς ἄλλης πλέεσθαι δὲ εἰς πάντα τὰς αἰῶνα τὰ πέραν ἐμπόρια, ἀπὸ μὲν Αἰγύπτου περὶ τὸν Τάβων ἦνα, ὃ ἐστὶν Ἐπιφί. ἐξαγρίζεται δὲ σαινίθας, καὶ ἀπὸ αὐτῶν ἔσω τόπων τῆς Ἀριακῆς, καὶ Βαρυγάζων, εἰς τὰ αὐτὰ καὶ πέραν ἐμπόρια, γένη προχωρῶντα ἀπὸ τῶν τῶν, σίτος, καὶ ὄρυζα, καὶ βῆτυρον, καὶ ἔλαιον σπασμινον, καὶ ὀδόνιον,

τε μοναχή, καὶ ἡ σαγματογῆνη, καὶ περιζώματα, καὶ ἐλὶ τὸ καλαμινον, τὸ λεγόμενον σάκχαρι, καὶ οἱ μὲν ροηγμένως εἰς ταῦτα τὰ ἐμπόρια πλέουσιν, οἱ δὲ κατὰ τὸν παράπλευν ἀντιφartίζονται τὰ ἐμπεσόντα. ἐβασιλεύεται δὲ ὁ τόπος, ἀλλὰ τυράννοις ἰδίῃς καὶ ἐκαστοῖς ἐμπόριον διοικεῖται. ἀπὸ δὲ Ὀπάνης, τῆς ἀκτῆς εἰς τὸν ὅτον ὑποχωρήσης ἐπὶ πλεῖστον, πρῶτα μὲν ἐστὶ τὰ λεγόμενα μικρὰ Ἀπόποτα καὶ μεγάλα τῆς Ἀζωίας, διὰ τῶν ἰσχυρῶν ποταμῶν, ἐπὶ δρόμους ἐξ, παρ' αὐτὸν ἦδη τὸν ἰσχυρὸν ποταμὸν καὶ μικρὸς καὶ μέγας, ἐπ' ἄλλας δρόμους ἐξ. καὶ μετ' αὐτὸν κατὰ τὸ ἐξῆς, οἱ τῆς Ἀζωίας δρόμοι. πρῶτον μὲν, ὃ λεγόμενος Σερραπίωνος ἐστὶ

Νήκιωνος μετ' ὃν, ποταμοὶ πλείονες, καὶ ἄλλοι συνεστὺς ὅρμοι, διηρημένοι κατὰ σάθμους καὶ δρόμους ἡμερησίως λείας, τὰς πάντας ἑπτὰ, μέχρι Πυραλαίων νήσων, καὶ ἰς λεγομένης διώρυχος. ἀφ' ἧς μικρὸν ἐπάνω τῷ λιμένι, μετὰ δύο δρόμους νυχθημέρας, παρ' αὐτὴν τὴν δύσιν τενηδιωμμενθεσίας ἀπὸ τῆς νήσου, σάδιον ἀπὸ τῆς γῆς γαί τριακοσίων, ταπεινὴ καὶ κατὰ δένδρος. ἐν ἣ καὶ ποταμοὶ, καὶ ὀρνέων γένη πλεῖστα, καὶ χαλῶνη ὀρεῖν. θηρίων

ρίων δὲ ἄδαν ὀλίγας ἔχει, πλεον προκοδείλων· ἄδαν δὲ ἀν-
 θρώπων ἀδικῶσι. ἔστιν δὲ ἐν αὐτῇ πλοιάρια ραπτά καὶ
 μενόξυλα, οἷς χρῶνται πρὸς ἄλλαν καὶ ἄγραν χελώνης.
 ἐν δὲ ταύτῃ τῇ νήσῳ, καὶ γυργάδοις αὐτὰς ἰδίως λυνέ-
 σιν, αὐτὴ δακτύων καθιέντες αὐτὰς περὶ τὰ σώματα τῶν
 προράχων. ἅφ' ἧς μετὰ δύο δρόμους τῆς ἡπείρου τὸ τέταρ-
 ταιότατον τῆς Ἀζανίας ἐμπόριον κεῖται, τὰ Ῥαπτά λε-
 γόμενα, ταύτην ἔχον τὴν προσωυμίαν, ἀπὸ τῶν προη-
 μένων ραπτῶν πλοιαρίων, ἐν ᾧ πλείστος ἔστιν ἐλέφας καὶ
 χελώνη· μέγιστοι δὲ σώμασιν περὶ ταύτην τὴν χώραν ἀν-
 θρώποι ὁρατοὶ κατοικῶσιν. καὶ κατὰ τὴν τόπον ἕκαστος ὁ-
 μοίας τυτάρων τυράννης· νέμεται δὲ αὐτὴν κατὰ τιτὸν
 καὶ ἀρχαίου, ὑποκίπτεσθαι τῇ βασιλείᾳ τῆς πρώτης γυναι-
 κὸς Ἀραβίας, ὁ Μαφάρειτης τυράννος. παρὰ δὲ τῇ
 βασιλείᾳ, ὑπόφαρον αὐτῇ ἔχουσιν οἱ ἀπὸ Μῆξας καὶ
 πέμπουσιν εἰς αὐτὴν ἐφόλκια, τὰ πλείονα κυβερνήταις καὶ
 χρειαιοῖς Ἀραβίην, χρώμενοι τοῖς κατὰ συνήθειαν καὶ ἐν-
 γαμβρίαν ἔχουσιν, ἐμπείροις τε ἔσιν τῶν τόπων καὶ τῇ
 Φωνῇ αὐτῶν. εἰσφέρεται δὲ εἰς τὰ ἐμπόρια ταῦτα κα-
 γμένους, ἡ τοπικῶς ἐν Μῆξᾳ κατασκευαζομένη λόχη
 καὶ πελύνκια, καὶ μαχαίρια, καὶ ὀπήτια, καὶ λιθία καὶ
 λῆες πλείονα γένεα. εἰς δὲ τινὰς τόπους δινός τε καὶ εἰς
 ἕκ ὀλίγος, καὶ πρὸς ἐργασίαν, ἀλλὰ δαπάνης χάριν, ἐκ
 Φιλανθρωπίαν τῶν βαρβάρων. ἐκφέρεται δὲ ἀπὸ τῶν το-
 πίων ἐλέφας πλείστος, ἥσσον δὲ τῇ Ἀδελιτικῇ, καὶ ἐν-
 κερῶς, καὶ χελώνη διάφορος μετὰ τὴν Ἰνδικήν, καὶ ἐν-
 πλιος ὀλίγος. καὶ σχεδὸν τελευταίότατά ἐστι ταῦτα τὰ
 ἐμπόρια τῆς Ἀζανίας, τῆς ἐν δεξιότηι ἀπὸ Βερενίκης ἡπείρου.
 ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα τῶν τόπων ὥπερ ἀνερευνήτος ὢν, ἐν
 τὴν δύσιν ἀνακίμπτει, καὶ τοῖς ἀπετραμμένοις μέσσοις
 τῆς Ἀιδιοπίας, καὶ Λιβύης, καὶ Ἀφρικῆς, κατὰ τὸν ἴσον
 τον παρεκτείνων, εἰς τὴν ἐσπέριον συμπίπτει θάλασσα.
 ἐκ δὲ τῶν ευωνύμων Βερενίκης ἀπὸ Μυδὸς ὄρμος, ἐν
 ὁρμῶσις ἡ τρισὶν εἰς τὴν ἀνατολήν, διαπλεύσαντι τὸν τε-
 ρακείμενον κόλπον, ὄρμος ἐστὶν ἕτερος, καὶ Φρύριον, ἐν ᾧ
 γεται Λευκὴ κώμη, δι' ἧς ἐστὶν εἰς Πέτραν πρὸς Μαίχην
 βασιλέα Ναβαταίων. ἔχει δὲ ἐμπόριον τινὰ καὶ αὐτὸν
 ἔστιν, τοῖς ἀπὸ τῆς Ἀραβίας ἐκφερόμενοις εἰς αὐτὴν τὰν

ης ἔ· μεγάλοις. διὸ καὶ παραφυλακῆς χάριν, εἰς αὐτὴν
 παραλήπτῃς τῆς τετάρτης τῶν εἰσφερομένων Φορτίων, καὶ
 ἱστοντάρχῃς μετὰ στρατεύματος ἀποσέλλεται. μετὰ δὲ
 αὐτὴν εὐθέως ἐστὶν συναφῆς. Ἀραβικὴ χώρα, κατὰ μῆκος
 πρὸ πολὺ παρατείνουσα τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ. διάφορα δὲ ἐν
 αὐτῇ ἔθνη κατοικεῖται· τινὰ μὲν ἐπὶ ποσάν, τινὰ δὲ καὶ
 ἐλεύως τῇ γλώσῃ διαλάσσοντα. τέτων τὰ παρὰ θαλάσ-
 σεν, ὁμοίως Ἰχθυοφάγων, μάνδραις διελήπται· τὰ δὲ
 πᾶν κατὰ κώμας καὶ νομαδίας οἰκεῖται ποιηροῖς ἀνθρώ-
 οῖς διφώνοις. δις παρὰπύκτοντες ἀπὸ τῶ μέσῃ πλὴος,
 μὲν διασπάζονται, ἐπὶ δὲ καὶ ἀπὸ ναυαγίων σωθέντες
 ὑδραποδίζονται. διὸ καὶ συνεχῶς ἀπὸ τῶν τυράννων καὶ
 οὐσιλέων τῆς Ἀραβίας αἰχμαλωτίζονται. λέγονται δὲ
 αὐράεσθαι. καθόλα μὲν ἐν ἔτος ὁ τῆς Ἀραβικῆς χώρας
 τέρες παρὰπλῆς ἐστὶν ἐπισφαλῆς· καὶ ἀλίμενος ἡ χώρα,
 εἰ δύσφορος, καὶ αἰάδατος, βραχίαις καὶ σπλοις ἀπρό-
 τος, καὶ κατὰ πάντα φαβερά. διὸ καὶ εἰσπλεόντων,
 ἔσον πλὴν κατέχομεν, καὶ εἰς τὴν Ἀραβικὴν χώραν
 ἕλλον παροξύνουσι, ἄχρι τῆς κατακεκαυμένης νήσου.
 ἢ ἦν εὐθέως ἡμέρων ἀνθρώπων, καὶ νομαδικῶν θρεμ-
 ῖτων, καὶ καμῆλων συνεχεῖς χώραι· καὶ μετὰ ταύτας,
 κόλπω τῶ τελευταίστῳ τῶν εὐωνύμων· τὰς τὲ πε-
 γας, ἐμπόριον ἐστὶν νόμιμον παρὰθαλάσσιον Μάζα, σα-
 ρς ἀπέχον τὰς πάντας, ἀπὸ Βερενίκης παρ' αὐτὸν τὸν
 γον πλεόντων, ὡς εἰς μυρίας δισχιλίας. τὸ μὲν ὅλον
 ῥάβων, ναυκληρικῶν ἀνθρώπων καὶ ναυτικῶν. πλεο-
 ὶον δὲ, καὶ τοῖς ἀπὸ ἐμπορίας πράγματα κινεῖται. συγ-
 ῶνται γὰρ τῇ τῶν πέραν ἐργασίᾳ καὶ Βαρυγάζων, ἰδίῳις
 κρητισμοῖς. ὑπέρκειται δὲ αὐτῆς ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν πό-
 Σαύη, τῆς περὶ αὐτὴν Μαφαρίτιδος λεγομένης χώρας·
 ν δὲ τύραννος, καὶ κατοικῶν αὐτὴν, Χόλαιβος. καὶ
 ἑ ἄλλας ἐννέα ἡμέρας, Ἀφαρ μητρόπολις. ἐν ἣ Χα-
 αήλ, εὐθεσμος βασιλεὺς ἐθνῶν δύο, τῶ τε Ὀμηρίτῃ
 τῶ παρακειμένῃ λεγομένῃ Σαβαεῖτε, συνεχέσι πρεσ-
 αῖς καὶ δαύροις φίλος τῶν αυτοκρατόρων. τὸ δὲ ἐμπό-
 ν ἡ Μάζα ἀλίμενον μὲν, εὐσαλον δὲ καὶ εὐορμον, διὰ
 περὶ αὐτὴν ἀμμόγεια ἀγκυροβόλια. Φορτία δὲ εἰς αὐ-
 , προχωρεῖ, κορφύρα διάφορος καὶ χυδαία, καὶ ἱμα-
 F f 2 τισμός

τῶν ἡμετέρων χρόνων Καῖσαρ αὐτὴν κατεσρέψατο.
δὲ τῆς Ἑυδαίμωνος Ἀραβικῆς ἐκδέχεται συναφῆς αὐτῇ

δὲ ἐπιμήρης, καὶ κόλπος, ἐπὶ δισχιλίαις ἢ πλείονας παρή-
 νων σαδίαις, Νομάδων τε καὶ Ἰχθυοφάγων κόμαις πα-
 νικαιμέναις. ἔπειτα τὴν προέχουσαν ἄκρην ἐμπορίου ἐστὶν
 ἕρον παραθαλάσσιον Κανή, βασιλείας Ἑλεάζε, χώρας
 λιβαντοφόρου, καὶ κατ' αὐτὴν ἔρημοι νῆσοι δύο, μία μὲν
 τῶν Ὀρυέων, ἡ δ' ἑτέρα λεγομένη Τρέλλας, ἀπὸ εἰ-
 λων ἑκατὸν ἑικοσι τῆς Κανῆς. ὑπερέκειται δὲ αὐτῆς με-
 νόγειος ἡ μητρόπολις Σάββαδα, ἐν ἣ καὶ ὁ βασιλεὺς κα-
 ρικεῖ. πᾶς δὲ ὁ γεννώμενος ἐν τῇ χώρᾳ λίβανος εἰς αὐ-
 τὴν ὥσπερ ἐνδοχεῖον εἰσάγεται, καμήλοις τε καὶ σχεδὶς
 ντοπκαῖς δερματίναῖς ἐξ ἀσπῶν, καὶ πλοίοις ἔχει. δὲ καὶ
 ἐν τῇ σύγχρησιν τῶν πέραν ἐμπορίων, Βαρυγάζων, καὶ
 Ἰκνυθίας, καὶ Ὀμάνων, καὶ τῆς παρακειμένης Περσίδος.
 εἰσάγεται δὲ εἰς αὐτὴν, ἀπ' Αἰγύπτου μὲν ὁμοίως πυρὸς
 λίγος καὶ ὀινος, ὥσπερ καὶ εἰς Μάζα. ἱματισμὸς Ἀρα-
 βικὸς ὁμοίως, καὶ ποινὸς, καὶ ἀπλῆς, καὶ ὁ νόθος, πε-
 ισσώτερος, καὶ χαλκός, καὶ κασσίτερος, καὶ κόραλιον, καὶ
 ὑραξ, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα εἰς Μάζα. τὰ πλείονα δὲ ἀρ-
 υρώματα τετορευμένα καὶ χρήματα τῷ βασιλεῖ, ἵπποι δὲ,
 αἱ ἀνδριάντες, καὶ ἱματισμὸς διάφορος, ἀπλῆς. ἐξάγε-
 αι δὲ ἐξ αὐτῆς ἐντόπια μὲν Φορτία, λίβανος καὶ ἄλλῃ,
 αἱ δὲ λοιπὰ κατὰ μετοχὴν τῶν ἄλλων ἐμπορίων. πλεί-
 αι δὲ εἰς αὐτὴν περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ὃν καὶ εἰς Μάζα,
 ῥωϊμώτερον δὲ. μετὰ δὲ Κανή, τῆς γῆς ἐπὶ πλείον ὑπο-
 ζωρέσης, ἄλλος ἐκδέχεται βαθυτάτος κόλπος, ἐπὶ πολὺ
 ἀρεκτείνων, ὁ λεγόμενος Σαχαλίτης καὶ χώρα λιβαν-
 τοφόρος, ὀρεινὴ τε καὶ δύσβατος, ἀέρα παχὺν ἔχουσα καὶ
 μιχλάδῃ, κατὰ τῶν δένδρων φερόμενον τὸν λίβανον. εἰσὶν
 ἔτι τὰ δένδρα τὰ λιβαντοφόρα, ἡ μεγάλα λίαν, ἐδὲ ὑψη-
 λὰ φέρει δὲ ἐπὶ τῷ Φλοιῷ πησσόμενον τὸν λίβανον, ὥς
 ἵνα καὶ τῶν παρ' ἡμῶν ἐν Αἰγύπτῳ δένδρων δακρύει τὸ
 ὁμίμι. μεταχειρίζεται δὲ ὁ λίβανος ὑπὸ δέλων βασιλι-
 κῶν, καὶ τῶν ἐπὶ τιμωρίᾳ πεμπομένων. ἐπίνοσοι δὲ δει-
 λῶς οἱ τόποι, καὶ τοῖς μὲν παραπλέεσι λοιμοὶ, τοῖς δὲ
 ἐργαζομένοις πάντοτε θανατώδεις· ἔτι δὲ καὶ διὰ τὴν ἐν-
 δειαν τῆς τροφῆς εὐχερῶς ἀπολλύμενοι. τέτε δ' ἐστὶν ἀκρα-
 γήριον τὸ κόσμος μέγιστον ἀποβλέπον εἰς ἀνατολὴν, ὁ κα-
 λόμενος Σύαγρος, ἐφ' ἧ Φρέριον ἐστὶ τῆς χώρας, καὶ λι-
 μῆν

μῆν, καὶ ἀποδήκη τῇ συναγομένῃ λιβάνῃ. καὶ κατὰ τὸ
τον ἐν τῷ πελάγει νῆσος, ἀπὸ μέσον τεττὲ καὶ τῇ πέρῃ
ἀκριωτέρῃ τῶν Ἀραμάτων, τῷ Συάγρῳ συνορίζουσα μὲν
λον, ἡ Διοσκορίδα καλυμένη· μεγίστη μὲν, ἔρημος δὲ καὶ
κάθυγρος, ἔχουσα ποταμὸς ἐν αὐτῇ, καὶ κροκοδείλους, καὶ
ἐχίδνας πλείστας, καὶ σαύρας ὑπερμεγέθεις, ὧν τὸ μέγεθος
ἐθίσι, τὸ δὲ λίπος τήκεσι, καὶ ἀντ' ἐλαίᾳ χρῶνται. καὶ
πὺν δὲ ἔτε ἀμπέλας ἔτε σίτε ἡ νῆσος φέρει. οἱ δὲ ἐκ
κύντας αὐτὴν ὀλίγοι, κατὰ μίαν πλευρὰν τῆς νήσου πρὸς
ἀπαρκτίαν οἰκεῖσι, καὶ τὸ μέρος ἀποβλέπει τὴν ἡπει-
ρον. εἰσὶν δὲ ἐπίξενοι καὶ ἐπίρικτοι, Ἀράβων τε καὶ Ἰν-
δῶν, καὶ ἔτι Ἑλλήνων τῶν πρὸς ἐργασίαν ἐκπελεύοντες.
Φέρει δὲ ἡ νῆσος χελώνην, τὴν τε ἀληθινὴν καὶ καὶ
σαίαν καὶ τὴν λευκὴν. πλείστην δὲ καὶ διάφορον, τῇ
τοῖς ὀστέοις μέζουσαν τὴν τε ἀρεινὴν ὑπερμεγέθη, καὶ
παχύτατον ὄσρακον ἔχουσαν· ἡ δὲ κατὰ τὴν κοιλίαν μὲν
τὰ ἐγχρήζοντα, τομὴν ἔκ ἐπιδέχεται, καὶ πυρρότερα ἔσ-
τα. ὁλοτελῶς δὲ τὰ εἰς γλωσσόμομα καὶ πινακίδια καὶ
μαγίδια ἐγχρήζοντα, καὶ ταιαύτην τινα χρῆσιν κατατέμε-
ται. γίνεται δὲ ἐν αὐτῇ καὶ κιννάβαρι τὸ λεγόμενον· ἡ
δικὸν, ἀπὸ τῶν δένδρων ὡς δάκρυ συναγόμενον. ὑπάρ-
τει μὲν ἐν, ὥσπερ ἡ Ἀζαμία Χαριβαήλ, καὶ τῷ Μαύρῳ
ραϊτῇ τυράννῳ, καὶ ἡ νῆσος αὐτῷ τῷ βασιλεῖ τῆς λιβαν-
τοφάρας συνεχρήσαντο δὲ αὐτῇ καὶ ἀπὸ Μάζας τοῦ
καὶ τῶν ἐκπελεύοντων διὰ Λιμυρικῆς καὶ Βαρυγάζων, καὶ
κατὰ τύχην εἰς αὐτὰς ἐπιβάλλοντες, ὄρουσαν τε καὶ ἔλα-
καὶ καὶ ὀφείον Ἰνδικὴν ἀντικαταλασσόμενοι, καὶ σώματα ἡ-
λυκὰ διὰ σπάνιν ἐκεῖ προχωρῶντα, χελώνην ἀντελ-
κόντο πλείστην. νῦν δὲ ὑπὸ τῶν βασιλέων ἡ νῆσος ἐκ-
μίσθεται, καὶ παραφυλάσσεται. μετὰ δὲ τὸν Σιαν-
κύλπος εἰς συναφῆς, ἐπὶ βράχος ἐνδύων εἰς τὴν ἡπει-
"Ομανα, τοδίως ἔχων ἑξακοσίας τὸ διαπέρασμα· καὶ με-
αὐτὸν ὑψηλὰ ὄρη πετρώδη καὶ ἀπόκοπα ἀνθρώπων ἐν σ-
λαίῳ κατοικῶντων, ἐπὶ τοδίως ἄλλως πεντακοσίας. καὶ
μετ' αὐτὰς ὄρεος ἀποδοδεγμένος, τῷ Σαχαλίτῃ λιβαν-
πρὸς ἐμβολὴν, Μόσχα λιμὴν λεγόμενος. εἰς ἣν ἀπὸ Ἰν-
νῆ συνήθως πλοῖα πέμπεται τινα, καὶ παρακλέονται ἐν
Λιμυρικῆς ἡ Βαρυγάζων, ὁψινοῖς καιροῖς παραχειμῶνα

ἰὰ Φόρτια πάντα εἰς τὴν μητρόπολιν ἀναφέρεται διὰ τῆ
 ποταμῷ τῷ βασιλεῖ. προχωρεῖ δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον ἱμα-
 ισμὸς ἀπλῆς ἱκανὸς, καὶ νόθος ἑ πολὺς, πολύμιτα, καὶ
 γρυσόλιθον, καὶ κοράλλιον, καὶ σύραξ, καὶ λίβανος,
 καὶ ὑαλὰ σκέπη, καὶ ἀργυρώματα, καὶ χρῆμα, οἶνος δὲ
 πολὺς. ἀντιφορτίζεται δὲ κόσος, βδέλλα, λίκιον, νάρ-
 ρος, καὶ καλλαινὸς λίθος, καὶ σάπφειρος, καὶ σηρικὰ
 ἔρμακα, καὶ ὀθόνιον, καὶ νῆμα σηρικόν, καὶ Ἰνδικὸν
 ἔλαιον. ἀνάγονται δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ πλείοντες μετὰ τῶν
 ποταμῶν περὶ τὸν Ἰσθμὸν μῆνα, ὅς ἐστιν Ἐπιφί. δυσπερί-
 ολος μὲν, ἐπιφορώτατος δὲ ἐκείνων καὶ συντομώτερος
 πλῆς. μετὰ δὲ τὸν Σινδὸν ποταμὸν ἕτερός ἐστιν κόλ-
 ος ἀθεώρητος παρὰ τὸν βορέαν. ὀνομάζεται δὲ Ἐιρινόν.
 πилέγεται δὲ ὁ μὲν μικρὸν, ὁ δὲ μέγα. πελαγὴ δὲ ἐστιν
 μφότερα τεναγῶδη, καὶ δίνας ἐλαφράς ἔχοντα καὶ συνε-
 ρεῖς καὶ μακράς ἀπὸ τῆς γῆς, ὡς πολλαίς, τῆς ἡπείρου
 ἠδὲ βλεπομένης, ἀποκέλειν τὰ πλοῖα ἐνδοτέρῳ δὲ προ-
 ηφθέντα, καὶ ἀπολλύμενα. τέτα δὲ ὑπερέχει τῆ κόλ-
 ος ἀκροτήριον ἐπικαμπές ἀπὸ τῆ ὄρμης μετὰ τὴν ἀνατο-
 ῇ καὶ τὸν νότον ὡς εἰς τὴν δύσιν, ἐμπεριλαμβάνον αὐ-
 τὸν τὸν κόλπον λεγόμενον Βαράκης, νήσος ἐπτά ἐμπεριει-
 ημμένος. ἡ περὶ μὲν τὰς ἀρχὰς οἱ περιπεσόντες, ὅλ-
 ιον ὀπίσω καὶ εἰς τὸ πέλαγος ἀναδραμόντες, ἐκφεύγουσιν·
 ἡ δὲ εἰς αὐτὴν κατακλεισθέντες τὴν τῆ Βαράκης κοιλίαν,
 πόλλυνται. τό, τε γὰρ κύμα μέγα καὶ βαρὺ λίαν, ἡ
 ἑ θαλάσσια ταραχῶδης καὶ θολερὰ, καὶ δίνας ἔχουσα καὶ
 ῥώδεις εἰλίγνης. ὁ δὲ βυθὸς ἐν τισι μὲν ἀπόκοπος, ἐν
 ἰσι δὲ πετρώδης, καὶ ἀπόξυρος, ὥστε τέμνεσθαι τὰς πα-
 κκειμένους ἀγκύρας, ἀντέχειν ἀποκονταμένας, ὥς δὲ καὶ
 νυτρίβομένας ἐν τῷ βυθῷ. σημεῖον δ' αὐτῶν τοῖς ἀπὸ
 ἐλάγης ἐρχομένοις, οἱ προαπαντῶντες ὄφεις ὑπερμεγέθεις
 καὶ μέλανες. ἐν γὰρ τοῖς μετὰ ταῦτα τόποις, καὶ τοῖς
 ἐπὶ Βαρυγάζων, μικρότεροι καὶ τῷ χρώματι χλωροὶ καὶ
 γρυσίζοντες ὑπαντῶσι. μετὰ δὲ τὸν Βαράκην εὐθύς ἐστιν
 Βαρυγάζων κόλπος, καὶ ἡ πρὸς τῆς Ἀραβικῆς χώρας
 ἧς Μαμβάρης βασιλείας ἀρχή, καὶ τῆς ὅλης Ἰνδικῆς ἄσας.
 αὐτῆς τὰ μὲν μεσόγεια τῆς Σινδικῆς συνορίζοντα Ἰσθ-
 μῷ, καλεῖται δὲ τὰ παραθαλάσσια Συνασπρήνη. πολὺ-
 φορος

εμπορία τῆς Ἰσθμίας, τῆς ἐν οὐξιοῖς ἀπὸ Βερενίκης ἡπειρᾶ.
ὁ γὰρ μετὰ πᾶσι τῶν τόπων ὠκεανὸς ἀνερεύνητος ὢν, εἰς
τὴν δύσιν ἀναλαμβάνει, καὶ τοῖς ἀπετραμμένοις μέρεσιν
τῆς Ἀιθιοπίας, καὶ Λιβύης, καὶ Ἀφρικῆς, κατὰ τὸν νό-
τον παρεκτείνων, εἰς τὴν ἐσπέριον συμπίσγει θάλασσαν.
ἐκ δὲ τῶν εὐωνύμων Βερενίκης ἀπὸ Μυδὸς ὄρμου, δυσὶν
δρόμοις ἢ τρισὶν εἰς τὴν ἀνατολὴν, διαπλεύσαντι τὸν πα-
ρακείμενον κόλπον, ὄρμος ἐστὶν ἕτερος, καὶ Φρέριον, ὃ λέ-
γεται Λευκὴ κώμη, δι' ἧς ἐστὶν εἰς Πέτραν πρὸς Μαλίχαν
βασιλέα Ναβαταίων. ἔχει δὲ ἐμπορίαν τινὰ καὶ αὐτὸ τὰ-
ξιν, τοῖς ἀπὸ τῆς Ἀραβίας ἐξαρτιζόμενοις εἰς αὐτὴν πλοί-
οις

οις ἡ μεγάλοις. διὸ καὶ παραφυλακῆς χάριν, εἰς αὐτὴν παραλήπτῃς τῆς τετάρτης τῶν εἰσφερομένων Φορτίων, καὶ ἑκατοντάρχῃς μετὰ στρατεύματος ἀποσέλλεται. μετὰ δὲ ταύτην εὐθέως ἐστὶν συναφῆς Ἀραβικὴ χώρα, κατὰ μῆκος ἐπὶ πολὺ παρατείνουσα τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ. διὰ Φορα δὲ ἐν αὐτῇ ἔθνη κατοικεῖται· τινὰ μὲν ἐπὶ ποσάν, τινὰ δὲ καὶ τελείως τῇ γλώσῃ διαλάσσοντα. τῶν τὰ παρὰ θαλάσσαν, ὁμοίως Ἰχθυοφάγων, μάνδραις διελήπται· τὰ δὲ ἐπάνω κατὰ κώμας καὶ νομαδίας οἰκεῖται πονηροῖς ἀνθρώποις διφώνοις. δις παραπίπτοντες ἀπὸ τῶ μέσῃ πλὴν, οἱ μὲν διασπάζονται, οἱ δὲ καὶ ἀπὸ ναυαγίων σωθέντες ἀνδραποδίζονται. διὸ καὶ συνεχῶς ἀπὸ τῶν τυράννων καὶ βασιλέων τῆς Ἀραβίας αἰχμαλωτίζονται. λέγονται δὲ Κανραεῖται. καθόλη μὲν ἔντος ὁ τῆς Ἀραβικῆς χώρας ἡπείρου παράπλευς ἐστὶν ἐπισφαλὴς καὶ ἀλῖμενος ἡ χώρα, καὶ δύσφορος, καὶ καὶάδατος, βράχιας καὶ σπλίοις ἀπρότιτος, καὶ κατὰ πάντα Φαβερά. διὸ καὶ εἰσπλεόντων, μέσον πλὴν κατέχομεν, καὶ εἰς τὴν Ἀραβικὴν χώραν μαλλον παροξύνομεν, ἀχρι τῆς κατακεκαυμένης νήσου. μεθ' ἣν εὐθέως ἡμέρων ἀνθρώπων, καὶ νομαδικῶν θρεμματῶν, καὶ καμήλων συνεχεῖς χώραι· καὶ μετὰ ταύτας, ἐν κόλπῳ τῷ τελευταίῳ τῶν ευωνύμων τέτε τῶ πελάγους, ἐμπόριον ἐστὶν νόμιμον παραθαλάσσιον Μέζα, εἰς ἀπέχον τὰς πάντας, ἀπὸ Βερενίκης παρ' αὐτὸν τὸν ὅτον πλεόντων, ὡς εἰς μυρία δισχιλίας. τὸ μὲν ὅλον Ἀράβων, ναυκληρικῶν ἀνθρώπων καὶ ναυτικῶν. πλεονάζον δὲ, καὶ τοῖς ἀπὸ ἐμπορίας πράγματα κινεῖται. συγρῶνται γὰρ τῇ τῶν πέραν ἐργασίᾳ καὶ Βαρυγάζων, ἰδίῳις ξαρτισμοῖς. ὑπέρκειται δὲ αὐτῆς ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν πόις Σαύη, τῆς περὶ αὐτὴν Μαφαρίτιδος λεγομένης χώρας· εἰν δὲ τυράννος, καὶ κατοικῶν αὐτὴν, Χόλαιβος. καὶ ἐτ' ἄλλας ἐννέα ἡμέρας, ἈΦαρ μητρόπολις. ἐν ἣ Χαβαήλ, ἐνθεσμος βασιλεὺς ἐθνῶν δύο, τῶ τε Ὀμηρίτῃ καὶ τῶ παρακειμένῃ λεγομένῃ Σαβαεῖτῃ, συνεχεῖς πρεσεύαις καὶ δώροις φίλος τῶν αυτοκρατόρων. τὸ δὲ ἐμπόριον ἡ Μέζα ἀλῖμενον μὲν, εὐσταλον δὲ καὶ εὐορμον, διὰ ἡ περὶ αὐτὴν ἀμμόγεια ἀγκυροβόλια. Φορτία δὲ εἰς αὐτὴν προχωρεῖ, πορφύρα διάφορος καὶ χυδαία, καὶ ἱματισμοὺς

λός ἐπιμήκης, καὶ κόλπος, ἐπὶ δυσχιλίας ἢ πλείονας παρή-
κων σαδίας, Νομάδων τε καὶ Ἰχθυοφάγων κώμαις πα-
ροικημέναις. ἔ μετὰ τὴν προέχουσαν ἄκραν ἐμπορίον ἐστὶν
ἕτερον παραθαλάσσιον Κανή, βασιλείας Ἐλεάζε, χώρας
λιβαντοφόρος, καὶ κατ' αὐτὴν ἐρημοὶ νῆσοι δύο, μίᾳ μὲν
ἡ τῶν Ὀρυέων, ἡ δ' ἑτέρα λεγομένη Τρέλλας, ἀπὸ σα-
δίων ἐκατὸν ἑικοσι τῆς Κανῆς. ὑπέκειται δὲ αὐτῆς με-
σόγειος ἡ μητρόπολις Σάββαδα, ἐν ἣ καὶ ὁ βασιλεὺς κα-
τοικεῖ. πᾶς δὲ ὁ γεννώμενος ἐν τῇ χώρᾳ λιβανός εἰς αὐ-
τὴν ὥσπερ ἐνδοχεῖον εἰσάγεται, καμῆλοις τε καὶ σχεδίαῖς
ἐντοπιαῖς δερματίναις ἐξ ἀσκάων, καὶ πλοίοις ἔχει δὲ καὶ
αὐτὴ σύγχρησιν τῶν πέραν ἐμπορίων, Βαρυγάζων, καὶ
Σκυθίας, καὶ Ὀμάνων, καὶ τῆς παρακειμένης Περσίδος.
εἰσάγεται δὲ εἰς αὐτὴν, ἀπ' Ἀγύπτου μὲν ὁμοίως πυρός
ὀλίγοσ' καὶ ὄνος, ὥσπερ καὶ εἰς Μῆζα. ἱματισμός Ἀρα-
βικός ὁμοίως, καὶ ποινός, καὶ ἀπλῆς, καὶ ὁ νόθος, πε-
ρισσότερος, καὶ χαλκός, καὶ κασσίτερος, καὶ κόραλιον, καὶ
σύραξ, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα εἰς Μῆζα. τὰ πλείονα δὲ ἀρ-
γυρώματα τετορευμένα καὶ χρήματα τῷ βασιλεῖ, ἵπποι δὲ,
καὶ ἀνδριάντες, καὶ ἱματισμός διάφορος, ἀπλῆς. ἐξάγε-
ται δὲ ἐξ αὐτῆς ἐντόπια μὲν φορτία, λιβανος καὶ ἀλή, ἡ
τὰ δὲ λοιπὰ κατὰ μετοχὴν τῶν ἄλλων ἐμπορίων. πλεῖ-
ται δὲ εἰς αὐτὴν περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ὃν καὶ εἰς Μῆζα,
πρωϊμώτερον δὲ. μετὰ δὲ Κανή, τῆς γῆς ἐπὶ πλείον ὑπο-
χωράσης, ἄλλος ἐκδέχεται βασιύτατος κόλπος, ἐπὶ πολὺ
παρεκτείνων, ὁ λεγόμενος Σαχαλίτης καὶ χώρα λιβανω-
τοφόρος, ὁρεῖν ἢ τε καὶ δύσβατος, αέρα παχὺν ἔχουσα καὶ
ὁμιχλάδῃ, κατὰ τῶν δένδρων φερόμενον τὸν λιβανόν. ἐστὶν
δὲ τὰ δένδρα τὰ λιβανοφόρα, ἢ μεγάλα λίαν, ἢ δὲ ὑψη-
λά. φέρει δὲ ἐπὶ τῷ Φλοιῷ πησσόμενον τὸν λιβανόν, ὡς
τινα καὶ τῶν παρ' ἡμῶν ἐν Ἀιγύπτῳ δένδρων διακρίνει τὸ
κόμμι. μεταχειρίζεται δὲ ὁ λιβανός ὑπὸ δέλων βασιλι-
κῶν, καὶ τῶν ἐπὶ τιμωρίᾳ πεμπομένων. ἐπίνοσοι δὲ δει-
νῶς οἱ τόποι, καὶ τοῖς μὲν παραπλέεσι λοιμοὶ, τοῖς δὲ
ἐργαζομένοις πάντοτε θανατώδεις· ἔτι δὲ καὶ διὰ τὴν ἐν-
δειαν τῆς τροφῆς εὐχερῶς ἀπολλύμενοι. τότε δ' ἐστὶν ἀκρω-
τήριον τῷ κόσμῳ μέγιστον ἀποβλέπον εἰς ἀνατολὴν, ὁ κα-
λέμενος Σύαγρος, ἐφ' ἣ Φερίον ἐστὶ τῆς χώρας, καὶ λι-
μὴν

Φάρτια πάντα εἰς τὴν μητρόπολιν ἀναφέρονται διὰ τῆς
 οταμῆς τῷ βασιλεῖ. προχωρεῖ δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον ἱμα-
 σμός ἀπλῆς ἱκανός, καὶ νόθος ἑκ πολὺς, πολύμιτα, καὶ
 ρυσόλιθον, καὶ κοράλλιον, καὶ τύραξ, καὶ λίβανος,
 καὶ ὑαλὰ σκέπη, καὶ ἀργυρώματα, καὶ χρῆμα, ὄινος δὲ
 πολὺς. ἀντιφορτίζεται δὲ κόστος, βδέλλα, λίκιον, νάρ-
 ρις, καὶ καλλαινὸς λίθος, καὶ σάπφειρος, καὶ σφηρική
 ἱρμάτα, καὶ ὀθόνιον, καὶ νῆμα σφηρικόν, καὶ Ἰνδικὸν
 ἔλαιον. ἀνάγονται δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ πλείοντες μετὰ τῶν
 ὑδικῶν περὶ τὸν Ἰάλιον μῆνα, ὅς ἐστιν Ἐπιφί. δυσεπί-
 ολος μὲν, ἐπιφορώτατος δὲ ἐκείνων καὶ συντομώτερος
 πλῆξ. μετὰ δὲ τὸν Σίνδον ποταμὸν ἑτερός ἐστιν κόλ-
 ος ἀθεώρητος παρὰ τὸν βορέαν. ὀνομάζεται δὲ Ἐιρινόν.
 πιλέγεται δὲ ὁ μὲν μικρόν, ὁ δὲ μέγα. πελάγη δὲ ἐστὶν
 μφότερα τεναγώδη, καὶ δίνας ἑλαφράς ἔχοντα καὶ συν-
 ρεῖς καὶ μακράς ἀπὸ τῆς γῆς, ὡς πολλάνικς, τῆς ἡκίρας
 ἢ βλεπομένης, ἀποκέλλειν τὰ πλοῖα ἐνδοτέρῳ δὲ προ-
 ηφθέντα, καὶ ἀπολλύμενα. τέτα δὲ ὑπερέχει τῆς κόλ-
 ος ἀκροτήριον ἐπικαμπές ἀπὸ τῆς ὁρμῆς μετὰ τὴν ἀνατο-
 λην καὶ τὸν νότον ὡς εἰς τὴν δύσιν, ἐμπεριλαμβάνον αὐ-
 τὸν τὸν κόλπον λεγόμενον Βαράκης, νήσους ἑπτὰ ἐμπεριει-
 ημμένος. ἔτι περὶ μὲν τὰς ἀρχὰς οἱ περιπεσόντες, ὀλί-
 ον ὀπίσω καὶ εἰς τὸ πέλαγος ἀναδραμόντες, ἐκφεύγουσιν.
 ἡ δὲ εἰς αὐτὴν κατακλειδέντες τὴν τῆς Βαράκης κοιλίαν,
 ὑπόκεινται. τό, τε γὰρ κῆμα μέγα καὶ βαρὺ λίαν, ἡ
 δὲ θάλασσα ταραχώδης καὶ θολερὰ, καὶ δίνας ἔχουσα καὶ
 ἰσώδεις εἰλίγγους. ὁ δὲ βυθὸς ἐν τισὶ μὲν ἀπόκοπος, ἐν
 τισὶ δὲ πετρώδης, καὶ ἀπόξυρος, ὥστε τέμνεσθαι τὰς πα-
 κκειμένας ἀγκύρας, ἀντέχειν ἀποκοντεμένας, ἃς δὲ καὶ
 ἰντριβομένας ἐν τῷ βυθῷ. σημεῖον δ' αὐτῶν τοῖς ἀπὸ
 τελαγγας ἐρχομένοις, οἱ προαπαντῶντες ὅφεις ὑπερμεγέθεις
 καὶ μέλανες. ἐν γὰρ τοῖς μετὰ ταῦτα τόποις, καὶ τοῖς
 περὶ Βαρυγάζαν, μικρότεροι καὶ τῷ χρώματι χλωροὶ καὶ
 χρυσιζόντες ὑπαντῶσι. μετὰ δὲ τὸν Βαράκην εὐδύς ἐστιν
 ὁ Βαρυγάζων κόλπος, καὶ ἡ πρὸς τῆς Ἀραβικῆς χώρας
 τῆς Μαμβάρας βασιλείας ἀρχή, καὶ τῆς ὅλης Ἰνδικῆς Ἰσα.
 ταύτης τὰ μὲν μεσόγεια τῆς Σινδίας συνορίζοντα Ἰβη-
 ρία, καλεῖται δὲ τὰ παραθαλάσσια Συνηρασηνή. πολὺ

Φορος

Φορος δὲ ἡ χώρα σίτε, καὶ ὀρύξης, καὶ ἐλαίᾳ σσημί-
νε, καὶ βρύτρε, καὶ καρπάσῃ, καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς Ἰνδι-
κῶν ὀθονίων τῶν χυδαίων. βελόλια δὲ ἐν αὐτῇ πλείστα,
καὶ ἄνδρες ὑπερμεγέθεις τῷ σώματι, καὶ μέλαγες τῇ
χροίᾳ. μητρόπολις δὲ τῆς χώρας Μινναγάρα, ἀΦ' ἧς καὶ
πλείστον ὀθόνιον εἰς Βαρύγασαν κατὰγεται. σώζεται δὲ ἐπὶ
καὶ νῦν τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς σημεῖα περὶ τὰς τόπας,
ιερά τε ἀρχαῖα καὶ θεμέλιοι παρεμβολῶν καὶ Φορέατα μέ-
γιστα. ὁ δὲ παράπλευρος ταύτης τῆς χώρας ἀπὸ τῶν Βαρβα-
ρικῶν μέχρι τῶν κατὰ Ἀσὰ καὶ Τραπέραν ἀπέναντι Βαρυ-
γάζων ἀκρωτηρίῃ τῆς λεγομένης Πακικῆς· ἔστιν δὲ ἐσθίων
πρὸς χιλίων. μεθ' ἧς ἕτερός ἐστι τόπος ἕσων κυμάτων, εἰς
αὐτὸν ἐνδύναν τὸν βορέαν· ἔκκατὰ μὲν τὸ εἶδος νῆσος ἐστὶ
ἡ λεγομένη Βαιώνης, ἐν δὲ τοῖς ἐσωτάτοις τόποις μέγ-
istos ποταμὸς ὁ λεγόμενος Μάϊς. τῆτον τὸν κόλπον τὸ πέ-
λαγος ὡς ἐσθίων τριακοσίων οἱ πλείοντες εἰς Βαρύγασαν
διαπερῶντες, ἐξ ἐναντύμων ἀκροφανῆ καταλιπόντες τὴν ἡ-
σον, καὶ εἰς αὐτὴν ἀνατολὴν ἐπ' αὐτὸ τὸ εἶδος τῶν ποταμῶν
Βαρυγάζων. λέγεται δὲ αὐτὸς ὁ ποταμὸς Λαμναῖος. ὁ
τε κόλπος αὐτὸς ὁ κατὰ Βαρύγασαν στενὸς ὢν, τοῖς ἐκ τε
λάγας ἐρχομένοις ἐστὶν δυσεπίβολος, ἡ γὰρ εἰς τὰ δεξιὰ,
ἡ εἰς τὰ ἐναντίον παρακίπτουσιν· ἡ τε ἐπιβολὴ κρείσσει
ἐστὶν τῆς ἐτέρας. ἀλλ' ἐκ μὲν τῶν δεξιῶν κατ' αὐτὸ τὸ
εἶδος τῶν κόλπου παρακίπεται ταινία τραχεῖα καὶ διάσπικα,
Ἡρώνη λεγομένη, κατὰ Καμμωνὶ κόμην. ἐκ δὲ τῶν ἐναν-
τύμων ἀπέναντι ταύτης, τὸ πρὸς Ἀσανάμπρων ἀκρωτήριον,
ἡ Πακικὴ λεγομένη, δύσφορος ἔσται, διὰ τε τὸν ῥῆν τὸν
περὶ αὐτὴν, καὶ διὰ τὸ ἀποκόπτειν τὰς ἀγκύρας, τρεῖς
ὄντα καὶ πετρώδη τὸν βυθόν. καὶ κατ' αὐτὸν δὲ τις ἐπὶ
βάλλη τὸν κόλπον, αὐτὸ τὸ εἶδος τῶν κατὰ Βαρύγασαν πο-
ταμῶν δυσείρετόν ἐστιν, διὰ τὸ τὴν χώραν ταπεινὴν εἶναι,
καὶ μηδὲν ἐγγύτερον ἐνεχύρως θεωρεῖσθαι. καὶ ἐνδεῶς
δυσείσβολός ἐστιν διὰ τὰ περὶ αὐτὸν τενάγη τῶν ποταμῶν
τῆς χάριν περὶ αὐτὸν τὸν εἰσπλυν βασιλικοὶ αἰλιεῖς ἐντό-
πιοι πληρώμασι μακρῶν πλοίων, ἃ λέγεται Τράπταγα καὶ
Κότυμβα, πρὸς ἀπάντησιν ἐξέρχονται μέχρι τῆς Σαρασ-
νῆς, ἀΦ' ὧν ὁδηγεῖται τὰ πλοῖα μέχρι Βαρυγάζων. καί-
νεσι γὰρ ἐνδύς ἀπὸ τῶν εἰσπλυν τῶν κόλπου διὰ τὰ τενάγη
ταῖς

τοῖς πληρώμασιν, καὶ θυμολκῶσιν αὐτὰ σαδροῖς ἤδη τε-
ταγμένοις· ἀρχομένης μὲν τῆς πλήμης αἰροντες, ἐστημένης
δὲ διορμίζοντες κατὰ τῖνας ὁρμῆς καὶ κυθρίνας. οἱ δὲ κυ-
θρίνοι τόποι εἰσὶν τῷ ποταμῷ βαθυτέροι μέχρη Βαρυγάζων.
ἰπέχει γὰρ ἀπὸ τῆ εἰσόδου ἀνω παρὰ ποταμὸν κειμένη
ὥς σαδίων τριακοσίων. πᾶσα μὲν ἡ Ἰνδικὴ χώρα ποτα-
μὸς ἔχει πλείους, ἀμπώτεις τε καὶ πλήμας μεγίστας, συ-
ναπτομένας ὑπὸ τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν πανσέληνον ἄχρη
γριῶν ἡμερῶν, καὶ τοῖς μεταξὺ κατασῆμασιν τῆς σελήνης
ἐλασσεμένας. πάλιν δὲ μᾶλλον ἢ κατὰ Βαρυγάζων, ὥς τε
κιφνίδιον τὸν τε βυθὸν ὁρᾶσαι, καὶ τινὰ μέρη τῆς ἡπεί-
ρου, ποτὲ δὲ ξηρὰ, τὰ πρὸ μικρῶ πλωϊζόμενα. τὰς τε
ποταμὸς, ὑπὸ τὴν εἰσβολὴν τῆς πλήμης τῷ πελάγῳ ὅλα
τυνωθεμένα, σφοδρότερον ἀνω φέρεται τῷ κατὰ φύσιν
δεύματος ἐπὶ πλείους σαδίας. διὸ καὶ κινδυνώδεις εἰσὶν αἱ
γῶν πλοίων προσεγγαίαι καὶ ἐξαγωγαί τοῖς ἀπείροις καὶ
εὐρώτῳ· εἰσάγεσθαι εἰς τὸ ἐμπέριον. γινομένης γὰρ ὁρμῆς
ἤδη περὶ τὴν πλήμην ἔδεν παριεμένης, αἱ ἀγυραὶ ἔκαστε
χρῶσιν. διὸ καὶ τὰ προληφθέντα πλοῖα τῇ Ἰνδῇ, πλα-
γιαθέντα ὑπὸ τῆς ἀξίτητος τῆς ῥοῆς, ἐποκέσθαι τοῖς τεναγέσι
καὶ ἀναπλάται. τὰ δὲ μικρότερα καὶ περιτρέπεται· τινὰ δὲ
καὶ περὶ τὰς διώρυγας ἀποκεκλιμένα διὰ τὸ περὶ τὴν ἀμπω-
τίν, ὅτ' ἂν μὴ διερίσῃ, τῆς πλήμης ἀφινίδιον ἀπελθούσης,
ὑπὸ τῆς πρώτης κεφαλῆς τῆς ῥοῆς ἐμπίμπλονται. τοσαῦται
γὰρ περὶ τὴν εἰσβολὴν τῆς θαλάσσης γίνονται βίαι κατὰ
τὰς συμμηνίας ὑπὸ τὴν νυκτερινὴν μάλιστα πλήμην. ὥς τε
ἐρχομένης ἤδη τῆς εἰσαγωγῆς, ὅτ' ἂν ἡρεμῇ τὸ πέλαγος,
ἰπ' αὐτῇ φέρεται τοῖς ἀπὸ τῆς εἰσόδου, παραπλήσιον βοῆς
κρατοπέδῳ μακρόθεν ἀκουμένης, καὶ μετ' ὀλίγον αὐτὴν
ἰπιτρέχειν τοῖς τεναγέσι ῥαίζῳ τὴν θαλάσσαν. ἐπείκειται
γὰρ κατὰ τὰ τῇ Βαρυγάζῃ μεσόγεια, πλείονα ἔθνη, τό τε
τῶν Ἀρατρίων, καὶ Ῥαχῶων, καὶ Τανθαράγων, καὶ τῆς
Προκλίδος. ἐν δὲ ἡ Βακτέριος Ἀλεξάνδρεια. καὶ τῶν
ἐπ' ἀνω μαχιμώτατον ἔθνος Βακτριανῶν, ὑπὸ βασιλέα
ἴσαν ἴδιον τόπον. καὶ Ἀλέξανδρος ὁρμηθεὶς ἀπὸ τῶν μερῶν
ἐταῶν ἄχρι τῆς Γάγγης διήλθε, καταλιπὼν τὴν τε Λιμυρι-
νὴν καὶ τὰ νότια τῆς Ἰνδικῆς. ἀφ' ἧς μέχρι νῦν ἐν Βαρυ-
γάζοις παλαιαὶ προχωρεῖσι δραχμαί, γράμμασιν Ἑλληνικοῖς

ἐκ-

ἕκα πρὸς εἰσαγὰν, ἑτέρα πόλις Ταγάρα μεγίστη· κα-
 ἄγεται δὲ ἐξ αὐτῶν πορείαις ἀμαξῶν καὶ ἀνοδαῖς μεγί-
 αῖς εἰς τὴν Βαρίναζαν. ἀπὸ μὲν Πλιδάων ὀνηγὴν λι-
 θία πλείστη· ἀπὸ δὲ Ταγάρων ὀνίου πολὺ χυδαῖον, καὶ
 κινδῶων παντοῖα, καὶ μολόχινα, καὶ τινα ἄλλα τοπικῶς
 ἱκεῖ προχωρῶντα φορτία τῶν παραθαλασσίων μερῶν. ὁ δ'
 ἰλος παράπλευς μέχρι τῆς Λιμυρικῆς ἐστὶν θαλίων ἑπτακι-
 χιλίων, πλείσται δὲ εἰς ῥιγιάλον· τοπικὰ δὲ ἐμπόρια κατὰ
 τὸ ἐξῆς κείμενα, Ἀναβάρας, Ὀυκπαρά, Καλλίενα πόλις,
 ἡ ἐπὶ τῶν Σαραγάνε τῷ πρεσβυτέρῳ χρόνῳ ἐμπόριον ἐν-
 θεσμον γενόμενον· μετὰ γὰρ τὸ κατασχεῖν αὐτὸν Σανδά-
 νην, ἐκωλύθη ἐπὶ πολὺ. καὶ γὰρ τὰ ἐκ τύχης εἰς τόπας
 τὰς τόπας ἐσβάλλοντα πλοῖα Ἑλληνικὰ, μετὰ Φυλακῆς
 εἰς Βαρίναζαν εἰσάγεται. μετὰ δὲ Καλλίεναν ἄλλα ἐμ-
 πόρια τοπικὰ, Σήμυλλα, καὶ Μανδαγόρα, καὶ Παλαι-
 πάμαι, καὶ Μελιζειγάρα, καὶ Βυζαντίων Τοπαρὸν, καὶ
 Τυραννοσβόας. εἴτα Σησερρείενα λεγόμενα νῆσοι, καὶ
 ἡ τῶν Ἀγιδίων, καὶ ἡ τῶν Καϊνεϊτῶν, κατὰ τὴν λεγο-
 μένην χερσόνησον, καὶ ἡ τῶν Πειραταί. καὶ
 μετὰ ταύτην Λευκὴ νῆσος. ἕκα Νάερα καὶ Τύνδης τὰ
 πρῶτα ἐμπόρια τῆς Λιμυρικῆς. καὶ μετὰ ταύτας Μάζι-
 ρις, καὶ Νελκύνδα, αἱ νῦν πρᾶσσεσθαι. βασιλείας δ' ἐστὶν
 ἡ μὲν Τύνδης Κηπροβάτα, κώμη παραθαλάσσιος ἐγρημος·
 ἡ δὲ Μάζιρις βασιλείας μὲν τῆς αὐτῆς, ἀκμάζουσα δὲ τοῖς
 ἀπὸ τῆς Ἀριακῆς εἰς αὐτὴν ἐρχομένοις πλοίοις καὶ τοῖς
 Ἑλλησποῖς. κεῖται δὲ παρὰ ποταμὸν, ἀπέχουσα ἀπὸ μὲν
 Τύνδεως διὰ τῷ ποταμῷ καὶ διὰ θαλάσσης θαλίης πεντα-
 κοσίης, ἀπὸ δὲ τῷ κατ' αὐτὴν ἑκοσι. ἡ δὲ Νελκύνδα
 θαλίης μὲν ἀπὸ Μάζιρεως ἀπέχει σχεδὸν πεντακοσίης ὁ-
 μοίως, διὰ τε ποταμῷ καὶ πεζῇ καὶ διὰ θαλάσσης. βα-
 σιλείας δὲ ἐστὶν ἑτέρας τῆς Πανδίωνος· κεῖται δὲ καὶ αὐ-
 τὴ παρὰ ποταμὸν, ὥσπερ ἀπὸ θαλίων ἑκατὸν ἑκοσι τῆς
 θαλάσσης, ἑτέρα δὲ κατ' αὐτὸ τὸ τόμα τῷ ποταμῷ πρό-
 κειται κώμη Βαράκη, εἰς ἣν ἀπὸ Νελκύνδων ἐπὶ τῆς
 ἀναγωγῆς προκαταβαίνοσι τὰ πλοῖα, καὶ ἐπὶ σάλε διορ-
 μίζεται, πρὸς ἀνάληψιν τῶν φορτίων. διὰ δὲ τὸν ποτα-
 μὸν ἄλματα καὶ διάπλευς ἔχει ἐλαφρές. αὐτοὶ δὲ οἱ βα-
 σιλεῖς ἀμφοτέρων τῶν ἐμπορίων ἐν τῇ μεσογείᾳ κατοικῶ-

ἰμβησίς ἐστιν ὑπὸ τὸν βασιλέα Πανδίονα πινικῆ, καὶ πό-
 ρς ἡ λεγομένη Κόλχοι. πρῶτος τόπος Βαλίτα καλέμε-
 ρς, ὄρμον καλὸν ἔχων, καὶ κώμην παραθαλάσσιον. ἀπὸ
 ταύτης ἐστὶν ἕτερος τόπος τὸ Κομαρ λεγόμενον. ἐν ᾧ
 ἰπῳ Φρέριον ἐστὶν, καὶ λιμὴν. εἰς δὲ οἱ βελλόμενοι τὸν
 ἔλονται αὐτοῖς χρόνον ἱεροὶ γενέσθαι, χῆροι μένεσιν αὐ-
 ρς, ἐκεῖ ἐρχόμενοι ἀπολέονται. τὸ δ' αὐτὸ καὶ γυναι-
 ρς. ἰσορεῖται γὰρ τὴν Θεὸν ἐκεῖ ἐπὶ μῆνας κατὰ τινα
 νόμον ἐκεῖ ἀπολελεῖσθαι. ἀπὸ δὲ τῆ Κομαρεῖ ἐκτείνασα
 ὕρα μέχρι Κόλχων, ἐν ᾗ κολύμβησις τῆ πινικῆ ἐστὶν,
 τὸ δὲ κατακρησίμων κατεργάζεται. πρὸς τὸν νότον, ὑ-
 πὸ τὸν βασιλέα Πανδιόνα ἐστὶν. μετὰ δὲ Κόλχης ἐκδέ-
 εται πρότερος αἰγιαλὸς ἐν ὀλῳ κείμενος, ἔχων χώ-
 ν μεσόγειον, λεγόμενος Ἀργάλα. ἐν ἐνὶ τόπῳ τερονεῖ-
 ρς παρ' αὐτὴν τῆς Ἠπιδάρας συλλεγόμενον πινικόν. Φέ-
 νται γὰρ ἐξ αὐτῆς σινδόνες Ἐβαργαρεΐτιδες λεγόμεναι.
 ἐν δὲ καὶ τέτων ἐμπορίων τε καὶ ὄρμων, ἐς ἃς οἱ τῆ
 τῆς Λιμυρικῆς καὶ ἀπὸ ἄρκτε πλέοντες κατάγονται,
 ἰσημότερα καὶ κατὰ τὸ ἐξῆς κείμενά ἐστιν ἐμπόρια,
 αἰάρα, καὶ Ποδάκη, καὶ Σωπάτμα. ἐν δις τοπικῶ
 ἐν ἐστὶν πλοῖα μέχρι Λιμυρικῆς παραλεγόμενα τὴν γῆν.
 ερα δ' ἐκ μονοξύλων πλοίων μεγίστων ὕφ' ἧς ἐξευγμέ-
 ν, λεγόμενα σάνγαρα. τὰ δὲ εἰς τὴν Χρυσὴν καὶ εἰς
 τὴν Γάγγην διαίροντα πολυαυδιόφωιντα τὰ μέγιστα. προ-
 κρεῖ δὲ εἰς τὰς τόπας, πάντα τὰ εἰς τὴν Λιμυρικὴν
 γάζομενα, καὶ σχεδὸν εἰς αὐτὰς καταντᾷ. τὸ δὲ χρῆμα
 ἀπ' Αἰγύπτου φερόμενον τῷ παντὶ χρόνῳ, κατὰ πλεί-
 ρς γένη πάντων τῶν ἀπὸ Λιμυρικῆς φερομένων, δια-
 κτίτης τῆς παραλίας ἐπιχορηγημένων. περὶ δὲ τῶν μετ'
 τὴν χωρᾶν ἥδη πρὸς ἀνατολὴν τῆ πλοὸς ἀπονεύοντος,
 τὸ πέλαγος ἐκκείται πρὸς αὐτὴν τὴν δύσιν, νῆσος λεγο-
 ῖνη Παλαισιμάνδρα, παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις αὐτῶν Τα-
 ροβαῖνη. ταύτης τὰ μὲν πρὸς βορρᾶν ἐστὶν ἡμερα, καὶ
 ἀπλείται τοῖς ἰσιοπεποιημένοις νηυσὶ, καὶ σχεδὸν εἰς τὸ
 ετ' αὐτῆς ἀντιπαρακείμενον Ἀζανίας παρῆμι. γίνεται
 ἐν αὐτῇ πινικὸν καὶ λιθία διαφανὴς καὶ σινδόνες,
 καὶ χελῶναι. περὶ δὲ τέρας τὰς τόπας, πολὺ τῆς με-
 γεῖας παρῆμισα, Μασαλία παράκειται χώρα γίνονται ἐν
 αὐτῇ

ισάζοντες Φορτία μεγάλα ἐν ταρπόναις, ὠμαμπελίνων
 ιραπλήσια. ἐπ' ἐνεπιμένουσιν ἐπὶ τινὰ τόπον τῆς συνο-
 κς αὐτῶν, καὶ τῶν ὑπὸ τῆς Θίνας. καὶ ὁρτάζουσιν ἐπὶ
 νας ἡμέρας, ὑποσπράσαντες ἑαυτοῖς τὰς ταρπόνας, καὶ
 ταίρουν εἰς τὰ ἴδια εἰς τὰς ἐσωτέρας τόπας. οἱ δὲ ταῦτα
 κῆντες τότε παραγίνονται ἐπὶ τὰς τόπας, καὶ συλλέγουσι
 ἐκεῖνων ὑποσπρώματα, καὶ ἐξινιάσαντες καλάμες τὰς
 γομένους πέτρους ἐπὶ λεπτόν ἐπιδιπλώσαντες τὰ Φύλλα
 ἢ σφαιροειδῆ ποιῶντες, διείρουν ταῖς ἀπὸ τῶν καλάμων
 αἰς. γίνεται δὲ γένη τρία. ἐν μὲν τῷ μείζονος Φύλ-
 λῳ, τὸ ἀδρόσφαιρον μαλαβάθρον λεγόμενον. ἐν δὲ τῷ
 τοδεσέρας, τὸ μεσόσφαιρον. ἐν δὲ τῷ μικρότερος, τὸ μι-
 όσφαιρον. ἐνθεν τὰ τρία μέρη τῷ μαλαβάθρῳ γίνεται,
 καὶ τότε φέρεται εἰς τὴν Ἰνδοκὴν ὑπὸ τῶν κατεργαζομέ-
 νων αὐτῶν. τὰ δὲ μετὰ τὰς τόπας, διὰ τε ὑπερβολὰς
 εἰμῶνων, καὶ πάγως μεγίστης δυσβάτων τε τόπων, ἔτι
 καὶ θεία τιμὴ δυνάμει θεῶν, ἀνερευνήτῃ ἐστίν.

IX. DE REBUS EBRÆORUM,

qui inde ab anno 536 ante Christ. nat. Judæi disti sunt.

Τῆς δ' Ἰσθαίας τὰ μὲν ἐσπέρια ἄκρα τὰ πρὸς τῷ
 Γασίῳ κατέχουσιν οἱ Ἰδαμαῖοι τε καὶ ἡ λίμνη. Ναβα-
 αῖοι δ' εἰσιν οἱ Ἰδαμαῖοι· κατὰ τὰς δὲ ἐκπεσόντες ἐκεῖ-
 νεν προσεχώρησαν τοῖς Ἰδαμαῖοις, καὶ τῶν νομίμων τῶν
 αὐτῶν ἐκείνοις ἐκοινώνησαν· πρὸς θαλάττῃ δὲ ἡ Σερβανίς
 αὐτὰ κατεῖχε καὶ ἡ συνεχὴς μέχρι Ἱεροσολύμων·
 καὶ γὰρ ταῦτα πρὸς θαλάττῃ ἐστίν· ἀπὸ δὲ τῆς ἐπινείας
 τῆς Ἰόππης εἰρηται, ὅτι ἐστίν ἐν ὅφει ταῦτα μὲν προσ-
 ῖρηται· τὰ πολλὰ δ' ὡς βλάτα εἰσὶν ὑπὸ Φύλων ὀκίμα-
 α μικτῶν, ἐκ τε Αἰγυπτίων ἐθνῶν καὶ Ἀραβίων καὶ
 Ροικῶν· τοῖτοι γὰρ οἱ τὴν Γαλιλαίαν ἔχοντες, καὶ τὴν
 Ἱερικῶντα, καὶ τὴν Φιλαδέλφειαν καὶ Σαμαρείαν, ἣν
 Ηραδὴς Σεβαστὴν ἐπανόμασεν. "Οὕτω δ' ὅντων μιγά-
 δων, ἡ κρατῆσα μάστις φήμη τῶν περὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν
 τοῖς Ἱεροσολύμοις πιστευομένων, Αἰγυπτίους ἀποφαίνει τὰς

G G

προ-

Strabo
 Lib. XVI,

ληστήρια. Ὅι μὲν γὰρ ἀφισάμενοι τὴν χώραν ἐκά-
ν, καὶ αὐτὴν καὶ τὴν γειννῶσαν· οἱ δὲ συμπράττον-
τες τοῖς ἄρχεσσι καθήρπαζον τὰ ἀλλότρια, καὶ τῆς Συ-
κας κατεσρέφοντο καὶ τῆς Φοινίκης πολλήν. Ἦν δ' ὁ-
υς εὐπρέπειά τις περὶ τὴν ἀκρόπολιν αὐτῶν, ἔχ' ὡς τυ-
ννεῖον βδελυτομένων, ἢ ἄλλ' ὡς ἱερὸν σεμνέντων τὲ καὶ
βεμένων.

Ἦδ' ὁ ἔν Φανερῶς τυραννεμένης τῆς Ἰσθαίας, πρῶ-
ς αὐτῷ ἱερέως ἀνέδειξεν αὐτὸν βασιλέα Ἀλέξανδρος·
ἵτε δ' ἦσαν υἱοὶ Ὑρκανός τε καὶ Ἀρισόβελος· διαφερο-
ένων δὲ περὶ τῆς ἀρχῆς, ἐπῆλθε Πομπήϊος, καὶ κατέ-
υσεν αὐτούς, καὶ τὰ ἐρύματα αὐτῶν κατέσπασε, καὶ αὐ-
τὸν ἐν πρώτοις τὰ Ἱεροσόλυμα βίᾳ καταλαβών· ἦν γὰρ
ετρώδες ἐνεργὲς ἔρυμα, ἐντὸς μὲν ἑυδρον, ἐκτὸς δὲ
κντελῶς διψήρην· τάφρον λατομητὴν ἔχον, βάθος μὲν
ξήκοντα ποδῶν, πλάτος δὲ πεντήκοντα καὶ διακοσίων· ἐκ
τῆς λήθης τῆς λατομηθέντος ἐπεκύργατο τὸ τεῖχος τῆς
ῖρας. Κατελάβετο δ' ὡς Φασί, τηρήσας τὴν τῆς νηείας
μέραν, ἥνικα ἀπείχοντο οἱ Ἰσθαῖοι παντὸς ἔργου, πλη-
ώσας τὴν τάφρον, καὶ ἐπιβαλὼν τὰς διαβάθρας· κατα-
πάσαι δ' ἔν ἐκέλευσε τὰ τεῖχη πάντα, καὶ ἀνεῖλεν εἰς
ὑνάμιν τὰ ληστήρια, καὶ τὰ γαζοφυλάκια τῶν τυράννων.
Ἦν δὲ δύο μὲν τὰ ταῖς εἰσβολαῖς ἐπιτείμενα τῆς Ἱερ-
ῶντος Θορήξ τε καὶ Ταῦρος, ἄλλα δὲ Ἀλεξάνδριον τε
καὶ Ὑρκανιον, καὶ Μαχαιρὲς, καὶ Λυσίας, καὶ τὰ πε-
ρὶ τὴν Φιλαδελφίαν, καὶ ἡ περὶ Γαλιλαίαν Σκυθόπολις.
Ἱερικὲς δ' ἐστὶ πεδῖον κύκλῳ περιεχόμενον ὀρεινῇ τινι,
αἱ περὶ καὶ θεατροειδῶς πρὸς αὐτῷ κεκλιμένη· ἐνταῦθα
ἔστιν ὁ Φοινικῶν, μεμιγμένην ἔχων καὶ ἄλλην ὕλην
ἡμερον καὶ εὐκαρπον, πλεονάζον δὲ τῷ Φοίνικι, ἐπὶ μῆ-
τος σαδίων ἑκατὸν, διάρρυτος ἅπας καὶ μεσὸς κατοικιῶν·
ἔστι δ' αὐτῶ καὶ βασιλείον, καὶ ὁ τῆς βαλσάμου Παράδει-
τος· ἔστι δὲ τὸ Φυτόν θαμνωδὲς, κυτίσῳ ἰοικὸς καὶ τερ-
μινθῶ, ἀρωματίζον· ἔστι τὸν Φλοιδὸν ἐπισχίσαντες, ὑπολαμ-
βάνουσιν ἀγγείοις τὸν ὀπὸν, γλίσχρῳ γάλακτι παραπλήσιον·
ἀναληφθεὶς δ' εἰς κογχάρια λαμβάνει πῆξιν. λυεῖ δὲ κε-
φαλαλγίας θαυμαστῶς, καὶ ὑποχύσεις ἀρχομένας, καὶ
ἀμβλυωπίας· τίμιος ἔν ἐστὶ, καὶ διότι ἐνταῦθα μόνον γε-
νᾷται·

νῆται· καὶ ὁ Φοινικῶν δὲ τοῖςτος, ἔχων τὴν καρυτὴν
 Φοῖνικα ἐνταῦθα μόνον, πλην τῆ Βαβυλωνίᾳ, καὶ τῇ
 ἐπέκεινα πρὸς τὴν ἑω. Μεγάλη ἔν ἀπ' αὐτῶν ἡ προ-
 σοδος. Καὶ τῷ ξυλοβαλάμῳ δὲ ὡς ἀρώματι χρῶνται.
 Ἡ δὲ Σιρβωνίς λίμνη πολλὴ μὲν ἐστὶ καὶ γὰρ χιλίῳ
 σταδίῳ εἰρήκασί τινες τὸν κύκλον· τῇ μὲντοι παραλλήλῃ τῇ
 ἐκτέταται μικρῷ τι πλέον τῶν διακρίσεων σταδίων μακρῇ
 ἐπιλαμβάνουσα, ἀγχιβαθὴς, βαθύτατον ἔχουσα ὕδωρ, ὥ-
 στε μὴ δεῖν κολύμβειν, ἀλλὰ τὸν ἐμβάντα καὶ μέγιστον
 φαλῶ προεμβάντα, εὐδὺς ἐξαίρεθαι· μέση δ' ἐστὶν ἀσφάλ-
 τε αὕτη· τῆτον δὲ ἀναφυσᾷται κατὰ καιρὸς ἀτάκτως ἐν
 μέσῃ τῇ βάθῃ μετὰ πομφολύγων, ὡς ἀν' ζέοντος ὕδα-
 τος· κυρτεμένη δὲ ἡ ἐπιφάνεια, λόφῳ φαντασίαν παρέ-
 χει· συναναφέρεται δὲ καὶ ἄσβολος πολλὴ καπνώδης μὲν,
 πρὸς δὲ τὴν ὄψιν ἀδελος· ὑφ' ἧς κατῆται καὶ χαλκὸς
 καὶ ἄργυρος καὶ πᾶν τὸ σιληπνὸν μέχρι καὶ χρυσὸς· ἀπὸ
 δὲ τῆ κατιῶσαι τὰ σκέυη γνωρίζουσιν οἱ περιοικῶντες ἡ-
 χομένην τὴν ἀναβολὴν τῇ ἀσφάλτῃ, καὶ παρασκευάζου-
 νται πρὸς τὴν μεταλλείαν αὐτῇ, ποιησάμενοι σχεδίας κα-
 λαμίνας· ἐστὶ δ' ἡ ἀσφαλτος γῆς βῆλος, ὑγραυμένη καὶ
 διαχεομένη· πάλιν δὲ μεταβάλλουσα εἰς πᾶγον ἰσχυρὴν
 ὑπὸ τῇ ψυχρῇ ὕδατος, διὸν ἐστὶ τὸ τῆς λίμνης ὕδωρ, ὥ-
 στε τομῆς καὶ κοπῆς δεῖσθαι· εἰτ' ἐκπολάσσουσα διὰ τὴν φθι-
 σιν τῆ ὕδατος ἢν ἔφαμεν, μηδὲ κολύμβειν δεῖσθαι, μηδὲ
 βαπτίζεσθαι τὸν ἐμβάντα, ἀλλ' ἐξαίρεθαι· προσκλιούσα-
 ντες δὲ ταῖς σχεδίαις, κόπτουσι καὶ φέρουσι τῇ ἀσφάλτῃ
 ὅσον ἑκαστὸς δύναται τὸ μὲν ἔν συμβαίνειν τοῖςτον. Γί-
 νεται δὲ ὅντας, σκῆπτεσθαι φησὶν ἐπ' ὧδας ὁ Προσελόντες
 τὰς ἀνθρώπους, καὶ ἔρα καὶ ἄλλα δυσώδη ὑγραῖ, ἃ περι-
 καταχέαντας, καὶ ἐκπιάσαντας, πῆττειν τὴν ἀσφαλτον,
 εἰτα τέμνειν· εἰ μὴ τις ἐστὶν ἐπιτηδειότης τῶν ἔρων τῶν
 αὐτῇ, καθάπερ καὶ ἐν ταῖς κύσσεσι τῶν λιθιδίωντων, καὶ
 ἐν τῶν παιδικῶν ἔρων ἡ χρυσοκόλλα συνίσταται· ἐν μέ-
 δὲ τῇ λίμνῃ τὸ πάθος συμβαίνειν ἔυλογον, ὅτι καὶ ἡ
 πηγὴ τῆ πυρὸς καὶ τῆς ἀσφάλτε κατὰ μέσον ἐστὶ, καὶ τῇ
 πληθὺς ἀτακτος δὲ ἡ ἀναφύσεσις, ὅτι καὶ ἡ τῆ πυρὸς
 κινήσεις ἐν ἔχει τάξιν ἡμῖν φανεράν, ὥσπερ καὶ ἄλλαι
 πνευμάτων πολλῶν. Τοιαῦτα δὲ καὶ τὰ ἐν Ἀπαλλωνῇ

τῇ

ἰ' Ηπειρώτιδι. Τὲ δ' ἔμπυρον τὴν χώραν εἶναι τὰ ἄλ-
 ι τεκμήρια φέρει πολλά· καὶ γὰρ πέτρας τινὰς ἐπι-
 καυμένας δεικνύουσι τραχείας περὶ Μοασάδα, καὶ σύραγ-
 ις πολλαχῆ, καὶ γῆν τεφρώδη· σαγόνας τὲ πίσης ἐκ
 λειψάδων λειβομένας καὶ δυσώδεις πόρρωθεν ποταμὸς
 ὄντας, κατοικίας δὲ ἀνατετραμμένας σποράδην· ὥς τε πι-
 νειν τοῖς θρυλλομένοις ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων, ὥς ἄρα ὦ-
 ντό ποτε τρισκαιδέκα πόλεις ἐνταῦθα, ὧν τῆς μητρο-
 ίλεως Σοδόμων, σῶζοιτο κύκλος ἐξήκοντά περ ἐκδίων·
 γὰρ σεισμῶν καὶ ἀναφυσμάτων πυρὸς καὶ θερμῶν ὑδά-
 τιν ἀσφαλτῶδων τε καὶ θειωδῶν ἢ λίμνη προπέσοι, καὶ
 ἔτραι περιλήπτοι γένοιτο· αἱ τε πόλεις αἱ μὲν καταπο-
 εῖεν, αἳ δ' ἐκλείποιεν οἱ δυνάμενοι φυγεῖν. Ἐρατο-
 ἔνης δὲ Φησι τάναντία λιμναζέσης τῆς χώρας, ἐκρήγ-
 κσιν ἀνακαλυφθῆναι τὴν πλείστην, καθάπερ τὴν θά-
 ισσαν. Ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ Γαδαρίδι ὕδωρ μοχθηρὸν λι-
 ναῖόν, ἃ τὰ γευσάμενα κτήνη τρίχας καὶ ὀπλὰς καὶ
 ἔρατα ἀποβάλλει. Ἐν δὲ ταῖς καλεμέναις Ταριχείαις
 λίμνη μὲν ταριχείας ἰχθύων ἀείας παρέχει, φύει δὲ
 ὕδρα καρποφόρα, μηλέαις ἐμφορῇ· χρῶνται δ' Αἰγύπ-
 οι τῇ ἀσφάλτῳ πρὸς τὰς ταριχείας τῶν νεκρῶν.

Διοδώρος δὲ μυθογράφει· κατὰ τὴν Αἰγυπτου τὸ
 κλαῖον λοιμικῆς περιστάσεως γενομένης, ἀνέπεμπον οἱ
 ἄλλοι τὴν αἰτίαν τῶν κακῶν ἐπὶ τὸ δαιμόνιον. πολ-
 ῶν γὰρ καὶ παντοδαπῶν κατοικούντων ξένων, καὶ δηλ-
 ογμένοις ἔδει χρωμένων περὶ τὸ ἱερὸν καὶ τὰς θυσίας,
 σταλελῦσαι συνέβαινε παρ' αὐτοῖς τὰς πατρίδας τῶν θεῶν
 μάς. ὅπερ οἱ τῆς χώρας ἐγγενεῖς ὑπέλαβον, εἰάν μὴ
 ἐς ἄλλοφύλους μεταστήσωνται, κρίσιν ἐκ ἔσεσθαι τῶν κα-
 ῶν. εὐθὺς ἔν ξενηλατῆμένων τῶν ἀλλοεθνῶν, οἱ μὲν
 ἐπιφανέσαστο καὶ δρασκώτατοι συσραφέντες ἐξεῖρήθησαν
 ὥς τινὲς φασιν) εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τινὰς ἐτέρας τό-
 υς, ἔχοντες ἀξιολόγους ἡγεμόνας, ὧν ἡγᾶντο Δαναὸς καὶ
 ἄμμος τῶν ἄλλων ἐπιφανέσαστο· ὁ δὲ πολὺς λεὼς ἐξέ-
 εσεν εἰς τὴν νῦν καλεμένην Ἰαδαίαν, ἃ πόρρω μὲν κει-
 ῆναι τῆς Αἰγύπτου, παντελῶς δὲ ἐρημον ἔσαν κατ' ἐκεί-
 ις τὰς χρόνους. ἡγεῖτο δὲ τῆς ἀποικίας ὁ προσαγορευό-
 ενος Μωσῆς, φρονήσει δὲ πολλῇ καὶ ἀνδρείᾳ πλείστον δια-

φέρων.

Diodor. Sic.
 Eclog. ex
 Hbr. XL.
 Ecl. I.

Φέρων. ἔτος δὲ καταλαβόμενος τὴν χώραν, ἄλλας π
 πόλεις ἔκτισε καὶ τὴν νῦν ἴσαν ἐπιφανεσάτην, ὀνομαζο
 μένην Ἱεροσόλυμα. ἰδρύσατο δὲ καὶ τὸ μάλισα παρ' αὐ
 τοῖς τιμώμενον ἱερὸν, καὶ τὰς τιμὰς καὶ ἀγιστείας τῶ θεῷ
 κατέδειξε, καὶ τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν ἐνομοθέτησέ τε καὶ
 διέταξε. διεῖλε δὲ τὸ πλῆθος εἰς δώδεκα φυλάς, διὰ τὸ
 τὸν ἀριθμὸν τῆτον τελεώτατον νομίζεσθαι, καὶ σύμφωνον
 εἶναι τῷ πλήθει τῶν μηνῶν τῶν τὸν ἐνιαυτὸν συμπληρο
 των. ἀγαλμα δὲ θεῶν τὸ συνόλον ἐκατεσκέυασε, καὶ
 τὸ μὴ νομίζειν ἀνθρωπόμορφον εἶναι τὸν θεόν· ἀλλὰ τὸ
 περιέχοντα τὴν γῆν ἑρανὸν μόνον εἶναι θεόν, καὶ τῶ
 ὅλων κύριον. τὰς δὲ θυσίας ἐξηλλαγμένας συνεστήσατο
 τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι, καὶ τὰς κατὰ τὸν βίον ἀνέ
 γαίς. διὰ γὰρ τὴν ἰδίαν ξηνηλασίαν ἀπάνθρωπόν τινα καὶ
 μισόξενον βίον εἰσηγήσατο. ἐπιλέξας δὲ τῶν ἀνδρῶν τὰς
 χαριεσάτους καὶ μάλιστ' ἀννησομένους τῷ συμπάροντος ἔθους
 προϊέσθαι, τέρας ἱερεῖς ἀπέδειξε· τὴν δὲ τριβὴν ἐτάξεν
 αὐτῶν γίνεσθαι περὶ τὸ ἱερὸν, καὶ τὰς τῶ θεῷ τιμὰς καὶ
 καὶ θυσίας· τὰς αὐτὰς δὲ καὶ δικαστὰς ἀπέδειξε τῶν μετ'
 τῶν κρίσεων, καὶ τὴν τῶν νόμων καὶ τῶν ἐθῶν φυλακίαν
 αὐτοῖς ἐπέτρεψε· διὸ καὶ βασιλέα μὲν μηδέποτε τῶν Ἰε
 ραίων [γενέσθαι Φασι], τὴν δὲ τῶ πλῆθους προστασίαν ἐ
 δοῦναι διὰ παντός τῷ δοκῶντι τῶν ἱερέων φρονήσει καὶ
 ἀρετῇ προέχειν. τῆτον προσαγορεύουσιν ἀρχιερέα, καὶ νο
 μίζουσιν αὐτοῖς ἄγγελον γίνεσθαι τῶν τῶ θεῷ προστασι
 των. τῆτον δὲ κατὰ τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰς ἄλλας συ
 νόδας φησὶν ἐκφέρειν τὰ παραγγελλόμενα· καὶ πρὸς τὸ
 τὸ μέρος ἔτις εὐπειθεῖς γενέσθαι τὰς Ἰεραίας, ὥς παρα
 χορῆμα πίπτοντας ἐπὶ τὴν γῆν, προσκυνοῦν τὸν τέτοιον ἐ
 μνηνέοντα ἀρχιερέα. προσγέγραπται δὲ καὶ τοῖς νόμοις
 ἐπὶ τῆς τελευτῆς, ΟΤΙ ΜΩΣΗΣ ΑΚΟΤΣΑΣ ΤΟΤ
 ΘΕΟΥ, ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΤΟΙΣ ΙΟΥΔΑΙΟΙΣ. ἐτα
 σάτο δ' ὁ νομοθέτης τῶν τε πολεμικῶν ἔργων πολλὴν τρι
 νομίαν, καὶ τὰς νέας ἠνάγκαζε καρτερίαν τε καὶ ἀνδρείαν
 ἀσκεῖν, καὶ τὸ σύνολον πάσης ὑπομονῆς κακοπαθεῖν
 ἐποίητο δὲ καὶ στρατείας εἰς τὰ πλησιόχωρα τῶν ἐθνῶν
 καὶ πολλὴν κατακτησάμενος χώραν, κατεκληρήσθησε τῶν
 μὲν ἰδιωταῖς ἴσως ποιήσας κλήρας, τοῖς δὲ ἱερεῦσι μείζονα

α λαμβάνοντες ἀξιολογώτερας προσόδους, ἀπερίσπαστοι συ-
 χῶς προσεδρεύσασιν ταῖς τῷ Θεῷ τιμαῖς. ἐκ ἐξῆν δὲ τοῖς
 ἰωταῖς τὰς ἰδίους κλήρας πωλεῖν, ὅπως μὴ τινες διὰ πλεο-
 ξίαν ἀγοράζοντες τὰς κλήρας, ἐκθλίβωσι τὰς ἀπορωτέ-
 ρας, καὶ κατασκευάζωσιν ὀλιγανδρίαν. τεκνοτροφεῖν τε
 ἀνάγκασε τὰς ἐπὶ τῆς χώρας καὶ δι' ὀλίγης δαπάνης ἐντρε-
 ομένων τῶν βρεφῶν, αἰεὶ τὸ γένος τῶν Ἰσραήλων ὑπῆρχε
 ολυάνθρωπον. καὶ τὰ περὶ τὰς γάμους δὲ, καὶ τὰς τῶν
 ελευτώντων ταφάς, πολὺ τὸ παρηλλαγμένον ἔχειν ἐποίη-
 ε νόμιμα πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. κατὰ δὲ τὰς
 σερον γενομένας ἐπικρατείας ἐκ τῆς τῶν ἄλλοφύλων ἐπι-
 μξίας, ἐπὶ τετάρτης τῶν Περσῶν ἡγεμονίας, καὶ τῶν ταύ-
 ην καταλυσάντων Μακεδόνων, πολλὰ τῶν πατρίων τοῖς
 Ἰσραηλίοις νομίμων ἐκινήθη.

Πολλὰ μὲν μνήμης ἄξια συνέβη αὐτοῖς κατὰ τε τὴν
 Αἰγυπτὸν καὶ Συρίαν καὶ Παλαιστίνην, δεινὰ δὲ ἐπάσχον
 ὑπὸ Ἀσσυρίων καὶ Βαβυλωνίων, οἱ τε Πέρσαι καὶ Μα-
 κέδονες ἐτρώχωσαν αὐτὰς, καὶ μετ' ἐκείνας Ῥωμαῖοι.
 Πομπήϊος μὲν περικρίψας τινὰ τῶν ἐξειδιαθέντων ὑπὸ τῶν
 Ἰσραηλίων κατα βίαν, ἀπέδειξεν ... Ἡρώδης ... τὴν ἰε-
 ροσύνην τῶν δ' ἀπὸ γένους τισὶν ὕπερον Ἡρώδης ἀνὴρ ἐπι-
 κώριος, παραδύς εἰς τὴν ἱεροσύνην, τοσούτον διήνεγκε τῶν
 τρὸ αὐτῶ, καὶ μάλιστα τῇ πρὸς Ῥωμαίους ὀμιλίᾳ καὶ πο-
 τιτείᾳ, ὥς τε καὶ βασιλεὺς ἐχρημάτισε, δόντος τὸ μὲν
 τρώτον Ἀντωνίᾳ τὴν ἐξουσίαν, ὕπερον δὲ καὶ Καίσαρος
 τῷ Σεβαστῷ τῶν δ' υἱῶν τὰς μὲν αὐτὸς ἀνεῖλεν, ὥς ἐπι-
 βλεύσαντας αὐτῶ τὰς δὲ τελευτῶν διαδόχους ἀπέλιπε,
 κερίδας αὐτοῖς ἀποδῶς. Καίσαρ δὲ καὶ τὰς υἱὰς ἐτίμησε
 τῷ Ἡρώδῃ, καὶ τὴν ἀδελφὴν Σαλώμην, καὶ τὴν ταύτης
 θυγατέρα Βερενίκην· ἡ μὲν τοι εὐτύχησαν οἱ παῖδες,
 ἢ ἐν αἰτίαις ἐγένοντο καὶ ὁ μὲν ἐν Φυγῇ διετέλεσε,
 παρὰ τοῖς Ἀλλόβριξι Γαλάταις λαβὼν ὄψιν· οἱ δὲ θε-
 ραπεῖα πολλῇ μόλις ἔυροντο κάθοδον, τετραρχίας ἀποδο-
 θείσης ἐκατέρω.

Ὡς δὲ ὑπὸ τῶν Ἰσραηλίων κατὰ Ῥωμαίων ἐπανάστα-
 σις ἐγένετο, ὁ Τίτος, τῷ πρὸς αὐτὰς πολέμῳ ἐπιταχ-
 θείς, καθεῖλε τὰ Ἱεροσόλυμα. Αὐτὸς μὲν ἐπεχειρήσας
 τὰς Ἰσραηλίας λόγοις τισὶ καὶ ἐπαγγελίαις προσποιήσασθαι
 μὴ

Strabo
loc. cit.

Dio Cassius
lib. LXVI.

μὴ πειθεῖσι δὲ, ἐπολέμει. καὶ μάχαις μὲν πρώταις ἀν-
 χώματα ἀγωνισάμενος, ἔπειτα κρατήσας, ἐπολιοῖται τὰ Ἰε-
 ροσόλυμα. ἦν δὲ τρία αὐτοῖς σὺν τῷ τῷ νεῷ περιβόλη
 τεῖχῃ. οἱ τε ἔν Ῥωμαῖοι χώματά τε πρὸς τὸ τεῖχος
 ἐχώννυσαν, καὶ μηχανήματα προσῆγον, τὰς τε ἐπεκτείνου-
 τας ὁμοσεῖς ἰόντες ἀνέελλον, καὶ τὰς ἐπὶ τῷ τείχεσσι ὄντας
 σφενδόνασι καὶ τοξεύμασιν ἀνείργον· συχνὰς γὰρ καὶ πα-
 ρὰ βαρβάρων τινῶν βασιλέων πεμφθέντας ἔιχον· καὶ οἱ
 Ἰουδαῖοι, πολλοὶ μὲν αὐτόθεν, πολλοὶ δὲ καὶ παρὰ τῶν
 ὁμοθῶν, ἔχ' ὅτι ἐκ τῆς αὐτῆς τῶν Ῥωμαίων ἀρχῆς, αἰ-
 λὰ καὶ ἐκ τῶν πέραν Ἐυφράτης προσβεβησσηκότες, βέλῃ
 τε καὶ αὐτοὶ καὶ λίθους, τὰς μὲν ἐκ χειρὸς, τὰς δὲ καὶ
 μηχαναῖς σφοδρότερον, ἅτε καὶ ἀφ' ὑψηλῆς, ἔπεμπον.
 καὶ ἐπεξιόντες, ἥ καὶ αἰρὸς ἦν, νυκτὸς τε καὶ ἡμέρας, τὰς
 μηχανὰς ἐνεπίμπρασαν, συχνὰς ἀπεκτείννυσαν, τῶν τε
 χεῖν ὑπορύσσοντες ὑπὸ τὸ τεῖχος ὑφείλκον, καὶ τὰς καὶ
 τὰς μὲν βρόχοις ἀνείλκον, τὰς δὲ ἀρπάγαις ἀνέσπων, ἐπέ-
 ρων τὰς προσβολὰς σάνισι παχείαις, συμπεπηγμέναις τε
 καὶ σεσιδηρωμέναις, ἃς πρὸ τῷ τείχεσσι καθίσταν, ἀπέτε-
 ρον. τὸ δὲ δὴ πλείστον οἱ Ῥωμαῖοι τῇ ἀνδρείᾳ ἐκαυτοῖ-
 θεν, καὶ Φαῦλον καὶ πόρρωθεν ὕδαρ ἐπαγόμενοι· οἱ δὲ
 Ἰουδαῖοι διὰ τῶν ὑπονόμων ἴσχυον. ὁρωρυγμένους τε καὶ
 αὐτὰς ἐνδοθεν ὑπὸ τὰ τεῖχη μέχρι πόρρω τῆς χώρας ἔ-
 χον, καὶ οἱ αὐτῶν διεξιόντες, τοῖς τε ὑδρευομένοις ἐπι-
 δυντο, καὶ τὰς ἀποσκεδαννύμενας ἐλυμαίνοντο· ἃς ὁ Τί-
 τος πάντας ἀνέφραξε.

cap. 5.

Καὶ τοῖς ἔργοις τέτοις πολλοὶ ἐπιτρώσκοντο ἐπαρ-
 ρων καὶ ἔθνησκον. καὶ ὁ Τίτος αὐτὸς λίθῳ τὸν ἀριστε-
 ρόν ἐπλήγη, καὶ ἀπ' αὐτῆς τὴν χεῖρα ἀδενετέραν ἐξε-
 χρόνῳ δ' ἔν ποτε τῷ ἔξῃ περιβόλῃ οἱ Ῥωμαῖοι ἐπέβησαν.
 ἐν μέσῳ δὲ τῶν δύο περιβόλων στρατοπεδευσάμενοι, πρὸς
 τὸ ἕτερον τεῖχος προσέβαλον. ἔμντοι καὶ ὁμοῖα ἢ πρῶ-
 μιζις σφίσιν ἐγένετο. ἀναχωρήσαντες γὰρ ἐς ἐκεῖνο τὰς
 τες, ῥᾶον (ἅτε καὶ ἐκ βραχυτέρας τῆς τῷ κύκλῳ περιβο-
 λῆς) ἡμύνοντο. ὁ ἔν Τίτος κήρυγμα αὐτίς, ἀδειαν ἀν-
 τοῖς διδῶς, ἐπόησατο. ἐκεῖνοί τε ἔν καὶ ὡς ἐπαρτέρων.
 καὶ οἱ ἀλίσκομενοι, οἱ τε αὐτομολῶντες σφῶν, τὸ ὕδαρ
 τῶν Ῥωμαίων λανθανόντως ἔφθειρον, καὶ τῶν ἀνδρῶν

· πκ μόνες ἀπολάβοιεν, ἐσφάζον. ὁ δὲ Τίτος ἐκέτ' ἰδένα αὐτῶν ἐδέχετο. κἄν τῷ καὶ τῶν Ῥωμαίων τι-
ς ἀδημονήσαντες, δια ἐν χρόνῳ πολιορκίᾳ, καὶ προσυ-
στοπήσαντες, ὅπερ ἐθρυλλεῖτο, ἀπόρθητον ὄντως τὴν πό-
ιν εἶναι, μετέστησαν· καὶ αὐτὰς ἐκεῖνοι, καίπερ ἀπανί-
νυτες τῆς τροφῆς, περιεῖπον, ἐς ἐπίδειξιν τῆ καὶ αὐτοὶ
υτομόλως ἔχειν.

Διακαπέντος δὲ τῆ τείχους μηχαναῖς, κατὰ μὲν τῷτο
δ' ὡς ἐάλωσαν, ἀλλὰ καὶ πάνυ πολλὰς ἐσβιαζομένους
πέκτειναν. ἐμπρήσαντες δὲ τίνα τῶν ἐγγύς ὁμοδομημά-
ων, ὡς καὶ ἐκ τέττε τὰς Ῥωμαῖς περατιέρω, κἄν τῆ
ύλης κρατήσωσι, προσελθεῖν κωλύουσιν, τό, τε τείχος
λυμήναντο, καὶ τὸν περίβολον τὸν περὶ τὸ τεμένισμα,
κοντες συγκατέφλεξαν. καὶ ἀνεώχθη ἡ εἰσόδος ἡ ἐπὶ
ὄν νεῶν τοῖς Ῥωμαίοις. ἔ μὴν καὶ παραχρῆμα, διὰ τὸ
εἰσιδαιμονῆσαι, ἐσέδραμον· ἀλλ' ὁψέποτε, τῆ Τίτε σφᾶς
αταναγκάσαντος, εἰσω προεχώρησαν. καὶ αὐτὰς οἱ Ἰε-
αῖοι πολὺ προθυμότερον, ὥσπερ τι ἔρμαιον, τὸ πρὸς τε
ῶ ναῶ, καὶ ὑπὲρ αὐτῆ μαχόμενοι πεσεῖν, ευρημότες, ἡμύ-
οντο· ὁ μὲν δῆμος κάτω ἐν τῷ προνάῳ, οἱ δὲ βελευταί
ν τοῖς ἀναβασμοῖς, οἱ δ' ἱερεῖς ἐν αὐτῷ τῷ μεγάρῳ τε-
αυμένοι. καὶ ἔ πρότερόν γε ἐνικήθησαν, καίπερ ὀλίγοι
πρὸς πολλῷ πλείους μαχόμενοι, πρὶν ὑποκρηθῆναι τί τῆ
εῷ. τότε γὰρ ἐτελέσιοι, οἱ μὲν ξίφεσι σφᾶς τοῖς τῶν
Ῥωμαίων περιέπειρον, οἱ δὲ ἀλλήλους ἐφόνεον, ἄλλοι ἐαυ-
ὰς κατεχρῶντο, οἱ δὲ ἐς τὸ πῦρ ἐσεπήδων. καὶ ἐδόκει
γᾶσι μὲν, μάλιστα δὲ ἐκείνοις, ἔχ' ὅτι ὅλεθρος, ἀλλὰ καὶ
ἰβη καὶ σωτηρία, εὐδαιμονία τε εἶναι, ὅτι τῷ ναῷ συνα-
τόλλοιντο.

cap. 6.

Ἐάλωσαν δ' ἔν καὶ ὡς ἄλλοι τε, καὶ ὁ Βαρποῤῥᾶς
ἱ ἀρχων αὐτῶν· καὶ μόνος γε ἔτος ἐν τοῖς ἐπινικίοις ἐκο-
λάθη. ἔτω μὲν τὰ Ἱεροσόλυμα ἐν αὐτῇ τῇ τῆ Κρόνης ἡ-
μέρᾳ, ἣν μάλιστα ἔτι καὶ νῦν Ἰεδαῖοι σέβουσιν, ἐξώλετο.
καὶ ἀπ' ἐκεῖνε δίδραχμον ἐτάχθη, τὰς τὰ πατρια αὐτῶν
ἔθη περισέλλοντας τῷ Καπιτωλίῳ Διὶ κατ' ἔτος ἀποφέρειν.
καὶ ἐπ' αὐτοῖς τὸ μὲν τῆ αυτοκράτορος ὄνομα ἀμφότεροι
ἔλαβον, τὸ δὲ δὴ τῆ Ἰεδαϊκῆ ἐδ' ἕτερος ἔσχε, καίτοι τὰ
τε ἄλλα αὐτοῖς, ὅσα ἐπὶ τηλμαύτῃ νίκη εἰκὸς ἦν, καὶ ἀ-
ψίδες τροπαιοφόροι ἐψηφίσθησαν.

cap. 7.

Ἐις

Dio Cassius
lib. LXIX.
cap. 12.

Ἐἰς δὲ τὰ Ἱεροσόλυμα πόλιν αὐτῆ ἀντὶ τῆς κατασκαφείσης οἰκίσαντες, ἦν καὶ Ἀιλίαν Καπιτωλίαν ἀνόμασε, καὶ ἐς τὸν τῷ ναῷ τῷ Θεῷ τόπον, ναὸν τῷ Διὶ ἕτερον ἀντεγείραντος, πόλεμος ἔτε μικρὸς ἐπ' ὀλιγοχρόνιαις ἐκινήθη. Ἰσραῖοι γάρ, δεινόν τι ποιῶμενοι τὸ ἄλλοφύλοις τινὰς ἐς τὴν πόλιν σφῶν οἰκισθῆναι, καὶ τὸ ἱερὰ ἀλλότριά ἐν αὐτῇ ἰδρυθῆναι, παρόντος μὲν ἐν τε τῇ Ἀγύπτῳ καὶ αὐτοῖς ἐν τῇ Συρίᾳ τῷ Ἀδριανῷ, ἡσύχαζον· πλήν καὶ ὁ σον τὰ ὅπλα τὰ ἐπιταχθέντα σφίσιν ἤττον ἐπιτήδεια ἐξεπότηδες κατεσκευάσαν, ὥς ἀποδοκιμαθεῖσιν αὐτοῖς ὑπ' ἐκείνων χρήσασθαι. ἐπεὶ δὲ πόρρω ἐγένετο, Φανερώς ἀπέστησαν καὶ παρατάξει μὲν Φανερᾷ ἐν ἐτόλμων διακινδυνεύσαι πρὸς τὰς Ῥωμαίους, τὰ δὲ τῆς χώρας ἐπίκαιρα κατελαμβάνον, καὶ ὑπονόμοις καὶ τείχεσιν ἐκρατύνοντο, ὅπως ἀναφυγὰς τε, ὁπόταν βιαθῶσιν, ἔχωσι, καὶ παρ' ἀλλήλων ὑπὸ γῆν διαφοιτῶντες λαμβάνωσι, διαπιτράντες ἀνωταῖς ὑπογείας ὁδὰς, ἵνα καὶ ἀνεμον καὶ Φέγγος ἐσδέχονται.

cap. 13.

Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐν ἐδενὶ αὐτὰς λόγῳ οἱ Ῥωμαῖοι ἐποιᾶντο· ἐπεὶ δ' ἡ τε Ἰσραῖα πᾶσα κενήνῃτο, καὶ οἱ ἀπαταχῆ γῆς Ἰσραῖοι συνεταράττοντο καὶ συνήεσαν, καὶ πολλὰ κακὰ ἐς τὰς Ῥωμαίους, τὰ μὲν λάθρα, τὰ δὲ καὶ ἐνερῶς ἐνεδείκνυντο, πολλοὶ τε ἄλλοι καὶ τῶν ἄλλοφύλων ἐπιθυμίᾳ κέρδους σφίσι συνηλαμβάνοντο, καὶ πάσης, ὥς ἐκπεῖν, κινεμένης ἐπὶ τέτρῳ τῆς οἰκισμένης· τότε δὴ τότε τὰ κρατίστες τῶν στρατηγῶν ὁ Ἀδριανὸς ἐπ' αὐτὰς ἐπεμψεν, ὃν πρῶτος Ἰάλιος Σεβήρως ὑπῆρχεν, ἀπὸ Βρετανίας, ἧς ἤρχεν, ἐπὶ τὰς Ἰσραῖας θαλεῖς. ὃς ἀντικρυς μὲν ἑδραζόμενος ἐτόλμησε τοῖς ἐναντίοις συμβαλεῖν, τό, τε πλήθος καὶ τὴν ἀπόγνωσιν αὐτῶν ὁρῶν· λαμβάνων δ' ὥς ἐκάστος πλήθει τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ὑπάρχων, καὶ τροφῆς ἀπειργῶν καὶ κατακλειῶν, ἡδυνήθη βραδύτερον μὲν, ἀποδυνάτερον δὲ κατατρίψαι καὶ ἐκτρυχῶσαι καὶ ἐκκόψαι αὐτὰς.

cap. 14.

Ὀλίγαι δ' ἐν κομιδῇ περιεγέγοντο. καὶ Φρέρια μὲν αὐτῶν πεντήκοντα τὰ γε ἀξιολογώτατα, κῶμαι δὲ ἐντακτίαι καὶ ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ὀνομαζόμεναι κατεστράφησαν· ἄνδρες δὲ ὅκτω καὶ πεντήκοντα μυριάδες ἐσφύγησαν ἐν τε ταῖς καταδρομαῖς καὶ ταῖς μάχαις (τῶν τε γὰρ

αὐτοὶ ῥιμῶν καὶ νόσῳ καὶ πυρὶ Φθαρέντων τὸ πλῆθος ἀνεξ-
 ρεύνητον ἦν) ὥστε πᾶσαν ὀλίγη δεῖν τὴν Ἰσραὴλ ἐρη-
 κωθῆναι, καθάπερ πε καὶ πρὸ τῆς πολέμου αὐτοῖς προε-
 δείχθη. τὸ γὰρ μνημεῖον τῆς Σολομῶντος, ὃν ἐν τοῖς
 γεβασμοῖς ἔτοι ἀγασιν, ἀπὸ ταυτομάτης διελύθη τε καὶ
 συνέπεσε, καὶ λύκοι ὕαιναί τε πολλὰ ἐς τὰς πόλεις αὐ-
 τῶν ἐσέπιπτον ὠρύομεναι. πολλοὶ μέντοι ἐν τῷ πολέμῳ
 ἔτῳ καὶ τῶν Ῥωμαίων ἀπώλοντο. διὸ καὶ ὁ Ἀδριανὸς
 γράφων πρὸς τὴν βαλὴν, ἐκ ἐχρήσατο τῷ προοιμίῳ τῷ
 συνήθει τοῖς αὐτοκράτορσιν, ὅτι, “Εἰ αὐτοὶ τε καὶ οἱ
 καὶδὲς ὑμῶν ὑγιαίνετε, εὖ ἂν ἔχοι· ἐγὼ καὶ τὰ στρατεύμα-
 τα ὑγιαίνομεν.”

X. DE REBUS PHOENICUM.

Ἡ μὲν ἀπὸ Ὀρθωσίας μέχρι Πελαγίας παραλία Φοι-
 νίκη καλεῖται, γενή τις καὶ ἀλιτενής. Ἐν τῇ Λαοδικεῖα
 ἐστὶ ἥδη ἡ τῶν Ἀραδίων παλαιὰ Πάλιος, καὶ Κάρανος τὸ
 ἐπίνειον τῆς Ἀράδος, λιμένιον ἔχον, ἔτα Μάραδος, πόλις
 ἀρχαία Φοινίκων κατεσπασμένη. Τὴν δὲ χώραν Ἀράδιοι
 κατεκληρέχθησαν, καὶ τὰ Σίμυρα τὸ ἐφεξῆς χωρίον· τέτοις
 δ' ἡ Ὀρθωσίας συνεχής ἐστι, καὶ ὁ Ἐλεύθερος ὁ πλησίον
 ποταμός, ὃν περ ὄριον ποιεῖνται τινὲς τῆς Σελευκίδος πρὸς
 τὴν Φοινίκην καὶ τὴν κοίλην Συρίαν. Πρόκειται δ' ἡ
 Ἀραδος βραχὺν τινὸς καὶ ἀλιμένε παραλίας, μεταξὺ τῆς
 τε ἐπίνειος αὐτῆς μάλις, καὶ τῆς Μαράδος, διέχουσα τῆς
 γῆς σαδίας ἑικοσιν· ἐστὶ δὲ πέτρα περίκλυτος, ὅσον ἑπτὰ
 τὸν κύκλον σαδίων, πλήρης κατοικιῶν· τοσαύτη δ' εὐαν-
 δρῆα κέχρηται μέχρι καὶ νῦν, ὥστε πολυορόφως οἰκᾷσι τὰς
 οἰκίας· ἔκτισαν δ' αὐτὴν Φυγάδες ὡς Φασιν· ἐκ Σιδῶνος
 τὴν δ' ὑδρείαν τὴν μὲν ἐκ τῶν ὀμβρίων, καὶ λακκαίων ὑδά-
 των ἔχουσι, τὴν δ' ἐκ τῆς περαίας· ἐν δὲ τοῖς πολέμοις ἐκ
 τῆς πόρος μικρὸν πρὸ τῆς πόλεως ὑδρεύονται, πηγὴν ἔχοντες
 ἀφ' ὅου ὕδατος· εἰς ἣν περικατασρέφεται κλίβανος, κα-
 θεδείς ἀπὸ τῆς ὑδρευομένης σπάφης μολυβδῆς, εὐρύτομος,
 εἰς πυθμένα συνηγμένος γενὸν, ἔχοντα τρῆμα μέτρον· τῷ
 δὲ

Strabo
lib. XVI.

δὲ πυθμένι περιέσφικται σωλὴν σκύτινος, ἔτε ἀσπιωμα δὲ λέγειν, ὁ δεχόμενος τὸ ἀναθλιβόμενον ἐν τῆς πηγῆς δὲ τῇ κλιβάνῃ ὕδαρ· τὸ μὲν ἔν πρώτον ὕδαρ ἀναθλιβέν τῆς θαλάττης ἐς· περιμέναντες δὲ τὴν τῇ καθαρῇ καὶ πόντις ὕδατος ῥύσιν, ὑπολαμβάνουσιν εἰς ἀγγεῖα παρασκευασμένα ὅσον ἂν δέη, καὶ πορθόμευσιν εἰς τὴν πόλιν. Τεταλαιὸν μὲν ἔν οἱ Ἀράδιοι καὶ αὐτὰς ἐβασιλεύοντο παραπλησίως, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ἐκάστη πόλεων τῶν Φοινικίδων· ἔπειτα τὰ μὲν οἱ Πέρσαι, τὰ δ' οἱ Μακεδόνες, τὰ δὲ νῦν Ῥωμαῖοι μετέστηκαν εἰς τὴν παρῶσαν τάξιν. Οἱ δ' ἂν Ἀράδιοι μετὰ τῶν ἄλλων Φοινίκων ὑπήκον τῶν Συριακῶν βασιλέων ἄτε Φίλων· ἔπειτα τασιασάντων ἀδελφῶν δυοῖν, τῇ τε Καλλινίκῃ Σελεύκῃ, καὶ Ἀντιόχῃ τῇ Ἰέρακος προσαγορευθέντος, προσδόμενοι τῷ Καλλινίκῳ, ποιεῖται συμβάσεις, ὥς· ἐξεῖναι δέχεσθαι τὰς καταφεύγοντας εἰς τῆς βασιλείας παρ' αὐτὰς, καὶ μὴ ἐκδιδόναι ἄκοντας· μὴ μέντοι μὴδ' ἐκπλεῖν ἔξν ἄνευ τῇ ἐπιτρέψει βασιλέα. - Συνέβη δὲ ἐκ τῆς αὐτοῖς μεγάλα πλεονεκτήματα· οἱ γὰρ καταφεύγοντες ἐπ' αὐτὰς ἔχ οἱ τυχόντες ἦσαν, ἀλλ' οἱ τὰ μέγιστα πεπιστευμένοι καὶ περὶ τῶν μεγίστων δεδιότες· ἐπιξενούμενοι δ' αὐτοῖς, εὐεργέτας ἡγάγντο, καὶ σπῆρας τὰς ὑποδεξαμένους ἀπεμνημόνευόν τε τὴν χάριν, καὶ μάλιστα ἐπανελθόντες εἰς τὴν οἰκίαν ὥς ἐκ τῆς χάρις τὰ ἐκτήσαντο τῆς περαιῆς πολλήν, ἥς τὴν πλείστην ἔχουσι καὶ νῦν, καὶ τάλλα εὐθύνην. Προσέδεσαν δὲ τῇ εὐτυχίᾳ ταύτῃ, καὶ πρόνοιαν καὶ Φιλοπονίαν πρὸς τὴν θαλαττογλίαν· ὁρῶντες γὰρ τὰς γειτονέουσας Κίλικας τὰ πειρατήρια συνισαμένους, ἐδ' ἅπαξ ἐκοινοῦνεν αὐτοῖς τῇ ταιαύτης ἐπιτηδεύσεως. Μετὰ δὲ Ὀρδωσίαν ἐς καὶ τῶν Ἐλείθερον Τρίπολιν ἀπὸ τῇ συμβεβηκότος τὴν ἐπίκλησιν ἐληφῦμα· τριῶν γὰρ ἐστὶ πόλεων κτίσμα, Τύρος, Σιδόνας, Ἀράδ· τῇ δὲ Τρικώλει συνεχές ἐστὶ τὸ τῇ Θεῇ πρόσσπον, εἰς ὃ τελευτᾷ ὁ Λίβανος τὸ ὄρος· μεταξὺ δὲ Τρίτης χωρίον τι· εἶτα Βύβλος.

Strabo.
ibid.

Ἡ μὲν ἔν Βύβλος τὸ τῇ Κινῆς βασιλείον, ἱερὰ ἐστὶ τῇ Ἀδωνίδος· ἦν τυραννευμένην ἡλευθέρωσε Πομπήϊος πελαγίας ἐκείνον· κεῖται δ' ἐφ' ὕψους τινὸς μικρὸν ἀπάρθεν τῆς θαλάττης. Ἐἵτα μετὰ ταύτην Ἀδωνίς ποταμὸς καὶ

καὶ ὄρος Κλίμαξ καὶ Βύβλος· εἰς δὲ ὁ Λίκος ποταμὸς καὶ ἱερυτός. αὕτη ἡ κατεσπάρθη μὲν ὑπὸ Τρύφωνος, ἀνελή-
 ρθη δὲ νῦν ὑπὸ Ῥωμαίων, θεξαμένη δύο τάγματα, ἀ-
 ῥυσεν Ἀγρίππας ἐνταῦθα, προσθεῖς καὶ τὰ Μαρσούς πολ-
 λήν, μέχρι καὶ τῶν τὰ Ὀρόντα πηγῶν, αἱ πλησίον τῆ
 ἑ Λιβάνου καὶ τῆ Παραδείσου καὶ τῆ Ἀιγυπτίε, τείχους
 περὶ τὴν Ἀπαμέων γῆν εἰσι. Μετὰ δὲ Βηρυτὸν εἰσι Σι-
 δῶν ὅσον ἐν τετρακοσίοις σταδίοις· μεταξὺ δὲ ἡ Ταμύρας
 ποταμὸς, καὶ τὸ τὰ Ἀσκληπιῶ ἄλσος, καὶ Λεόντων πό-
 λεις. Μετὰ δὲ Σιδῶνα· μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιο-
 τάτη πόλις Τύρος ἐστίν, ἡ ἐνάμιλλος αὐτῇ κατὰ τε μέ-
 γεθος καὶ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὴν ἀρχαιότητα ἐκ
 πολλῶν μύθων παραδεδομένη. Οἱ μὲν ἔν ποιηταὶ τὴν
 Σιδῶνα τεθρυλλήμασι μᾶλλον. Ὅμηρος δὲ ἀδὲ μέμνηται
 τῆς Τύρε. Ἄε δὲ εἰς Λιβύην καὶ τὴν Ἰβηρίαν ἀποικίαι,
 μέχρι καὶ ἔξω σελῶν τὴν Τύρον πλεον ἐξυμνεῖαι μᾶλ-
 λον· ἀμφότεραι δ' ἔν ἐνδοξοὶ καὶ λαμπραὶ καὶ πάλαι καὶ
 νῦν· ὁποτέραι δ' ἄντις εἰποὶ μητρόπολιν Φοινίκων, ἕρις
 ἐν ἀμφοτέραις ἐστίν. Ἡ μὲν ἔν Σιδῶν ἐπὶ εὐφυεῖ λι-
 μένι γῆς ἡπείρα τὴν Ἰδρυσιν ἔχει· Τύρος δ' ἐστίν ὅλη νῆ-
 σος σχεδόν τι συνωκισμένη παραπλησίως ὥσπερ ἡ Ἀρα-
 δος· συνῆπται δὲ χώματι πρὸς τὴν ἡπειρον, ὃ κατεσκε-
 υασε πολιορκιῶν Ἀλέξανδρος· δύο δ' ἔχει λιμένας, τὸν
 μὲν κλειστόν, τὸν δ' ἀνειμένον, ὃν Ἀιγύπτιον καλεῖσιν·
 ἐνταῦθα δὲ Φασι πολυτέγες τὰς οἰκίας, ὥς καὶ τῶν ἐν
 Ῥώμῃ μᾶλλον· διὸ καὶ σεισμὸς γενομένος ἀπολιπεῖν μι-
 κρὸν τὰ ἄρδην ἀφανίσαι τὴν πόλιν. Ἠτύχησε δὲ καὶ
 ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ πολιορκίᾳ ληφθεῖσα· ἀλλὰ τῶν τοιούτων
 συμφορῶν κατέστη κρείττων, καὶ ἀνέλαβεν αὐτὴν τῇ τε
 ναυτιλίᾳ, καὶ ἦν ἀπάντων τῶν αἰεὶ κρείττας εἰσι κοινῇ
 Φοίνικες, καὶ τοῖς πορφυρίοις· πολὺ γὰρ ἐξήτασαι πασῶν
 ἡ Τυρία καλλίστη πορφύρα· καὶ ἡ θῆρα πλησίον, καὶ
 τὰλλα εὐπορα τὰ πρὸς βαφὴν ἐπιτήδεια· καὶ δυσδιάγω-
 γον μὲν ποιεῖ τὴν πόλιν ἡ πολυπληθία τῶν βαφῶν·
 πλεσίαν δὲ διὰ τὴν τοιαύτην ἀνδρίαν. Οὐχ ὑπὸ τῶν
 βασιλέων δ' ἐκρίθησαν αὐτόνομοι μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ
 τῶν Ῥωμαίων, μικρὰ ἀναλώσαντες, βεβαιωσάντων· τὴν
 ἐκείνων γνώμην. Τιμᾶται δὲ καὶ ὑπερβολὴν Ἡρακλῆς
 ὑπ'

ὑπ' αὐτῶν. Τῆς δὲ περὶ τὰς ναυσολίας δυνάμεως, τὸ
 πλήθος καὶ τὸ μέγεθος, τῶν ἀπομίδων ἐστὶ πόλεων τεκ-
 μήριον· ἔτσι μὲν ἔν τοιαῖτοι. Σιδόνιοι δὲ πολύτεχνοί τι-
 νες παραδέδονται καὶ καλλιτέχνη, καθάπερ καὶ ὁ ποιητὴς
 δηλοῖ· πρὸς δὲ καὶ Φιλοσόφοι, περὶ τὴν ἀστρονομίαν καὶ
 τὴν ἀριθμητικὴν, ἀπὸ τῆς λογιστικῆς ἀρχάμενοι, καὶ τῆς
 νυκτικλοίας· ἐμπορικὸν γὰρ καὶ ναυκληρικὸν ἐκάτερον· κα-
 θάπερ καὶ τῶν Ἀιγυπτίων ἔρημα γεωμετρίαν Φασί, ἀπὸ
 τῆς χωρομετρίας, ἣν Νεῖλος ἀπεργάζεται, συγχέων τὰς
 ὄρας κατὰ τὰς ἀναβάσεις. Τὸτο μὲν ἔν παρ' Ἀιγυπτίᾳ
 ἦκειν εἰς τὰς Ἑλλήνας πεπιστεύασιν· ἀστρονομίαν δὲ καὶ
 ἀριθμητικὴν παρὰ Φοινίκων· νυνὶ δὲ πάσης καὶ τῆς ἄλλης
 Φιλοσοφίας εὐπορίαν, πολὺ πλείστην λαβεῖν ἔστιν ἐκ τέτων
 τῶν πόλεων. Ἐἰ δὲ δεῖ Ποσειδωνίῳ πισεῦσαι, καὶ τῶν
 περὶ τῶν ἀτόμων δόγμα παλαιὸν εἶναι ἀνδρὸς Σιδόνος, Μο-
 σχα, πρὸ τῶν Τρωικῶν χρόνων γεγονότος· τὰ μὲν ἔν τα-
 λαλῇ ἑάδω. καθ' ἡμᾶς δὲ ἐκ Σιδόνος μὲν ἐνδοξοὶ Φιλόσο-
 φοι γεγονῆσαι, Βοηθός τε ὃ συνεφιλοσοφήσαμεν ἡμεῖς τί
 Ἀριστοτέλεια, καὶ Διόδωτος ἀδελφὸς αὐτῶ· ἐκ Τύρου δὲ Ἀν-
 τίπατρος, καὶ μικρὸν πρὸ ἡμῶν Ἀπολλώνιος ὁ τὸν πίνακα
 ἐκθεῖς τῶν ἀπὸ Ζήνωνος Φιλοσόφων καὶ τῶν βιβλίων.
 Διέχει δὲ τῆς Σιδόνος ἡ Τύρος ἑ πλείους τῶν διακοσίων
 σταδίων. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ πολέχμιον, Ὁρνίδων τῆς
 λεγομένη· ἔστι πρὸς Τύρῳ ποταμὸς ἐξίησι. Μετὰ δὲ τὴν
 Τύρον ἡ Παλαίτυρος ἐν τριάκοντα σταδίοις. Ἐντ' ἡ Πτο-
 λεμαῖς ἐστὶ μεγάλη πόλις, ἣν Ἀκην ἀνόμαζον πρότερον·
 ἣ ἐχρῶντο ὀρμητησίῳ πρὸς τὴν Ἀιγυπτὸν οἱ Πέρσαι. Με-
 ταξὺ δὲ τῆς Ἀκῆς καὶ Τύρου, θινώδης ἀγριαλός ἐστι ὁ
 Φέρων τὴν ὑαλίτην ἄμμον· ἐνταῦθα μὲν ἔν μὴ χεῖδαι
 νομιθεῖσαν δὲ εἰς Σιδόνα τὴν χωνεῖαν διέχεσθαι· τινὲς δὲ
 καὶ τοῖς Σιδόνιοις εἶναι τὴν ὑαλίτην ψάμμιον ἐπιτηδεῖαν ἐς
 χύσιν· οἱ δὲ πᾶσαν πανταχῶς κινεῖσθαι Φασίν. Ἦκετα ἑ
 ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ τῶν ὑαλουργῶν, εἶναι τινα καὶ
 κατ' Αἰγυπτὸν ὑαλίτην γῆν, ἥς χωρὶς ἔχ' οἶον τε τὰς
 πολυχρῶς καὶ πολυτελεῖς κατασκευὰς ἀποτελεσθῆναι· κα-
 θάπερ καὶ ἐν ἄλλοις ἄλλων μεγμάτων δεῖν· καὶ ἐν Ράμῃ
 δὲ πολλὰ παρευρίσκεισθαι Φασί, καὶ πρὸς τὰς χροῶς καὶ
 πρὸς ῥασιῶν τῆς κατασκευῆς, καθάπερ ἐπὶ τῶν κρυταλλο-
 Φανῶν

ἡ Γάδαρίς ἐσιν, ἣν καὶ αὐτὴν ἐξειδιάσαντο οἱ Τεδαῖοι
 εἰτ' Ἀζωτὸς καὶ Ἀσκάλων. Ἀπὸ δὲ Ἰαμνείας εἰς Ἀζω-
 τὸν, καὶ Ἀσκάλωνα εἰσὶν ὅσον διακόσιοι σάδιοι. Κρομ-
 μίων δ' ἀγαθός ἐστιν ἡ χώρα τῶν Ἀσκαλωνειτῶν, πόλις
 μα δὲ μικρόν. Ἐντεῦθεν ἦν Ἀντίοχος ὁ Φιλόσοφος,
 μικρόν πρὸ ἡμῶν γεγονώς. Ἐκ δὲ τῶν Γαδάρων Φιλό-
 δημός τε ὁ Ἐπιπάρειος γεγονώς, καὶ Μελέαγρος, καὶ
 Μένιππος ὁ σκευδογελοῖος; καὶ Θεόδωρος ὁ κατ' ἡμᾶς ῥή-
 τωρ· εἰδ' ὁ τῶν Γαζαίων λιμὴν πλησίον ὑπέρχεται δὲ
 καὶ ἡ πόλις ἐν ἑπτὰ σαδίοις, εὐδοξὸς ποτε γενομένη,
 κατεσπασμένη δὲ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, καὶ μένυσσα ἐρήμος.
 Ἐντεῦθεν δ' ὑπέρβασις λέγεται χιλίων διακοσίων ἐξήκον-
 τα σαδίων εἰς Ἀεῖλαν πόλιν ἐπὶ τῷ μυχῶ τῇ Ἀραβίᾳ
 κόλπῳ κειμένην· διττός δ' ἐστίν· ὁ μὲν εἰς ἔχων τὸ πρὸς
 τῇ Ἀραβίᾳ, καὶ τῇ Γάζῃ μέρος ὃν Ἑλανίτην προσαν-
 ρεύουσιν ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῷ πόλεως· ὁ εἰς τὸ πρὸς Ἀγν-
 πτῶ κατὰ τὴν Ἡρώων πόλιν, εἰς ὃν ἐκ Πηλῆσις ἡ ὑ-
 πέρθεσις ἐπιτομωτέρα, δι' ἐρήμων δὲ καὶ ἀμμοῶδων χι-
 ρίων αἱ ὑπερβάσεις ἐπὶ καμήλων· πολὺ δὲ καὶ τὸ τῶν
 ἐρπετῶν ἐν αὐταῖς πλήθος. Μετὰ δὲ Γάζαν, Ῥαφία,
 ἐν ἣ μάχῃ συνέβη Πτολεμαίῳ τε τῷ τετάρτῳ καὶ Ἀν-
 τίοχῳ τῷ μεγάλῳ. Ἔπειτα Ῥινοκόλερα, ἀπὸ τῶν εἰσπα-
 μένων τὰς ῥίνας ἔτω καλεσμένη· τῶν γὰρ Ἀιθίοπων τῶν
 ἐπελθόντων ἐπὶ τὴν Αἰγυπτὸν, ἀντὶ τῆ ἀναιρεῖν τὰς καμῖ-
 γας, ἀποτέμνουν τὰς ῥίνας ἐνταῦθα κατὰκτενον, ὥς ἐκ τῆ
 ἔτι τολμήσαντας ἀνελθεῖν, διὰ τὴν αἰσχύνην τῆς ὄψεως.
 Καὶ αὕτη μὲν ἔν ἡ ἀπὸ Γάζης λυπρὰ πᾶσα καὶ ἀμμο-
 δής· ἔτι δὲ μᾶλλον ἐφεξῆς τοιαύτην ὑπερκειμένην ἔχει
 τὴν Σιρβανίδα λίμνην παράλληλον πρὸς τὴ θάλατταν μι-
 κρὰν δίοδον ἀπολίπασαν μεταξὺ, μέχρι τῆ Ἐκρηγμάτος
 καλεσμένης, μῆκος ὅσον διακοσίων σαδίων· πλάτος δὲ τὸ
 μέγιστον πεντήκοντα· τὸ δ' Ἐκρηγμά συγκέχρωσαι. Ἐπε-
 συνεχῆς ἄλλη τοσαύτη ἡ ἐπὶ τὸ Κάσιον, κρημεῖται ἐπὶ τῇ
 Πηλέσιον. Ἔστι δὲ τὸ Κάσιον θινώδης τις λόφος ἀκρα-
 τηριάζων, ἀνδρὸς, ὅπερ τῆ Πομπηΐς τῆ Μάγνης σῶμα
 κεῖται, καὶ Διός ἐστιν ἱερὸν Κάσιον· πλησίον δὲ καὶ ἐσφί-
 γη ὁ Μάγνης δολοφονηθεὶς ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων. Ἐπὶ
 ἐπὶ Πηλέσιον ὁδὸς, ἐν ἣ τὰ Γέρρα, καὶ ὁ Χαβρία λεγί-
 (μεναι)

νος χάραξ, καὶ τὰ πρὸς τῷ Πηλεσίνῳ βάρανθρον· ἀπαιεῖ
παρεκχέμενός Νεῖλος, φύσει κοίταν καὶ ἐλαυδῶν αὐτῶν
ἐν τόκῳ.

Φοίνικας δὲ φασὶ ἀπὸ τῆς Ἑβραϊκῆς καλεσμένους *Σατ.* *Herodotus,*
σοφῆς ἀκκομμένους ἐπὶ τήνδε τὴν θάλασσαν, καὶ ἀνέσταν- *lib. I. cap. 1.*
ς τέτον τὸν χώρον τὸν καὶ νῦν ἀνέσαν, αὐτὸν καὶ πρῶτον
ρε μακροῦσιν ἐπιθέσθαι.

Ἄλλαι μὲν ἐν τῷ Περσικῷ κόλπῳ νῆσσοι τῶν καὶ
ραδὸς εἰσιν, ἰσὰ ἔχουσαι τοῖς Φοινικασίν· ἡμεῖς καὶ Φα- *Strabo,*
γε οἱ ἐν αὐταῖς θικέντες τὰς ὀμωνύμους τῶν Φοινικῶν *lib. XVI.*
σας καὶ πόλεις ἀποίκους αὐτῶν.

Φοίνικες ἐν παλαιῶν χρόνων συνεχῶς πλέοντες κατὰ *Diod. Sic.*
πορίαν, πολλὰς μὲν κατὰ τὴν Λιβύην ἀποικίας ἐποιήσαν· *lib. V. cap. 21.*

, ἐκ ὀλίγας δὲ καὶ τῆς Ἑβραϊκῆς ἐν τοῖς πρὸς δύσιν
κλιμένοις μέρεσιν τῶν δ' ἐπιβαλὼν αὐτοῖς κατὰ τὴν
σχωρεσῶν, πλῆτες μεγάλας ἡθροισαν, καὶ τὴν ἐπὶ τὴν
φαιλέων σῆλῶν ἐπεβαλόντα κλείν, ἣν ἀπεκέρην ἀνορα-
σι. καὶ πρῶτον μὲν ἐπ' αὐτῇ τῇ κατὰ τὰς σῆλῶν πόρῃ
ἵλιν ἐτίσαν ἐπὶ τῆς Ἑβραϊκῆς, ἣν ὕσαν κατὰ τὴν ἡσυχίαν
ὀρευσαν Γάδειρα· ἐν ᾗ τότε ἄλλα κατεσκευάσθησαν ὀρεῖας
ἰς τόπους, καὶ ναυὶ Ἡρακλῆος πολυτελῇ, καὶ θυσιᾶς κα-
δεῖξαν μεγαλοπρεπεῖς, τὰς τῶν Φοινικῶν ἐδδοῖς διοικημέ-
σι. τὸ δὲ ἱερὸν συνέβη τότε καὶ τότε καὶ κατὰ τὰς νεο-
ῖρες χρόνους τιμᾶσαι περὶ τὸν χρόνον, μέχρι τῆς κατ' ἡμᾶς
ἐκείνης. Παλλοὶ δὲ καὶ τῶν Ῥωμαίων ἐπιφανεῖς ἄνδρες,
καὶ μεγάλας πράξεις κατεργασμένοι, ἐποιήσαντα μὲν τὰ
ἐν τῷ Θεῷ ἐρχοῦς, συνετέλεσαν δ' αὐτὰς μετὰ τὴν συν-
ῖλεσαν τῶν παρορθωμάτων. οἱ δ' ἐν Φοίνικας διὰ τὰς
ροεργαμένας αἰτίας ἐρευνῶντες τὴν ἐπὶ τὸν πᾶν σῆλῶν πα-
λίαν, καὶ παρὰ τὴν Λιβύην πλέοντες, ἐπ' ἀνέραν με-
ῖλον ἀπηνέχθησαν ἐπὶ πολὺν πλῆν δι' ὠκεανῶν, χερμα-
έντες δ' ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, προσνέχθησαν τινὰ νῆσῳ
ἐπέχει δὲ πλῆν ἀπὸ τῆς Λιβύης ἡμερῶν πλείωνον, περὶ
ἐν πρὸς τὴν δύσιν, ἔχει δὲ χώραν καρποφόρον, πολλὴν
ἐν ὀρεινῇ, ἐκ ὀλίγην δὲ πεδίαδα, κάλλιει διαφέρουσαν.
ἀβρεομένη γὰρ ποταμοῖς πλατοῖς, ἐκ τέτων ἀρδύεται, καὶ
ὁλὰς μὲν ἔχει παραδείσας παταφύτες παντοίοις δένδροις,
αμπληγεῖς δὲ κηπεύς, διαλημμένους ὕδασι γλυκέσιν, ἐκὰς

H h

λεῖς

cap. 19.

λαις δὲ πολυτελεῖς ταῖς κατασκευαῖς ὑπάρχουσιν ἐν αὐτῇ καὶ κατὰ τὰς κηρείας κατασκευασμένα κωδιωνήρια, ἡ δὲ διαίτησιν ἀνδρῶν ἔχοντα, ἐν οἷς οἱ κατοικοῦντες κατὰ τὴν θέρμην ἔρκεν ἐνδιατρίβουσι, θαυσιλῶς τῆς χώρας χορηγούμενα τὰ πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν καὶ τρυφήν. ἥ τε ὁρευνή δρυμ ἔχει πυκνὰ καὶ μεγάλα, καὶ δένδρα παντοδαπὰ κατὰ φύσιν, καὶ πρὸς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι διαίτας ἔχοντα συνεισφέρει καὶ πρὸς πολλὰς. καὶ δὲ ἡ νῆσος αὕτη καὶ τὰ ἄμφω ἐστὶν ναυματικαῖς καὶ γλυκύσιν ὕδασι, δι' ὧν ἡ μὲν ἀπὸ πλοῦτος ἐπιτεργῆς γίνεται τοῖς ἐμβυῖσιν ἐν αὐτῇ ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑγίειαν καὶ ῥώμην σωμάτων συμβάλλει. καὶ τὰς θαυσιλῆς παντοίων ζώων καὶ θηρίων ὑπάρχει καὶ τῶν ἐν ταῖς ἐκβολαῖς ἐκπορεύοντες, ἐδὲν ἑλλοι ἔχουσι τῶν πρὸς τὴν τρυφήν καὶ πολυτέλειαν αἰτηρόντα καὶ γὰρ ἰχθύων ἔχει πλῆθος ἡ προσκλύζουσα τῇ νήσῳ θάλασσα, διὰ τὸ φύσει τὸν ὕπεκτον πανταχῶς πληθύνειν παντοίων ἰχθύων. καὶ δὲ ἡ νῆσος αὕτη, τὸν περὶ μένον ἄερα πανταλῶς ἐνκρατὸν ἔχουσα, τὸ πλεῖον μὲν τὰ ἐκ αὐτῆς φέρει πλῆθος ἀεροδρόμων καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὀρεαίων ὥστε δοκεῖν ταύτην ὥσει θεῶν τινῶν, ἐκ ἀνθρώπων ὑπάρχειν ἐμβυστήριον, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐδαιμονίας. Κατὰ μὲν ἔν τας παλαιὰς χρόνας ἀνέυρετος ἦν, διὰ τὴν ἀπὸ τῆς ὅλης οἰκουμένης ἐκτοπισμὸν. οἱ δὲ Φοίνικες τῇ εὐδαιμονίᾳ αὐτῆς καὶ τὴν φύσιν κατοπεύσαντες, ἵππον γινώσκοντες ἐποίησαν. διὸ καὶ Τυρρηνῶν θαλαττοκρατῶν καὶ πέμπειν εἰς αὐτὴν ἀποικίαν ἐπιβαλομένων, διακρίναντες αὐτὰς Καρχηδόνιοι, ἅμα μὲν εὐλαβέμενοι μὴ διὰ τὴν ἐκ τῆς νήσου πολλοὶ τῶν ἐκ τῆς Καρχηδόνος εἰς αὐτὴν μετασώσιν, ἅμα δὲ πρὸς τὰ παραβόλα τῆς τύχης καταπεσόντες ὡς ἐπὶ καταφυγὴν, εἰ τι περὶ τὴν Καρχηδόνα ὁλοσφύρος πταῖσμα συμβαίνοι. συνήσθαι γὰρ αὐτὰς θαλαττοκρατῶντας ἀπᾶραι πανοικίους εἰς ἀγνωμένην ὑπὸ τῶν ὅσων ἔχονταν νῆσον.

Herodotus,
lib. IV. c. 42.

Νενόως, ὡς Φασί, ἀπέπεμψε Φοίνικας ἄνδρας πλείους, ἐντειλάμενος ἐς τὸ ὑπίσω δι' Ἡρακλήϊον τηλέων ἅπλουν ὥς ἐς τὴν βορρῆν θάλασσαν, καὶ ἔτω ἐς Ἀγκυραίων ἀπικινέσθαι. ὁρμηθέντες ἔν οἱ Φοίνικες ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς θαλάσσης, ἔπλεον τὴν νοτίην θάλασσαν ὅπως ἡ

γενεῖται

αὐκλήρος ἐκὼν εἰς τέναγος ἐξέβαλε τὴν ναῦν ἐπαγαγὼν
εἰς τὸν αὐτὸν ὄλεθρον καὶ τὰς ἐπομένους, αὐτὸς ἐσώθη
διὰ ναυαγίης, καὶ ἀπέλαβε δημοσίαν τὴν τιμὴν ὣν ἀπέβαλε
φορτίων. Ὅι Ῥωμαῖοι δὲ ὅμως πειρώμενοι πολλάκις, ἐξέ-
μαθον

Η h 2

ἀπικόμενοι, ἐσήγαγον διδασκαλία ἐς τὰς Ἑλληνας, καὶ
 δὴ καὶ γράμματα, ἐκ ἔοντα πρὶν Ἑλλησι, ὡς ἐμοὶ δοκέειν
 πρῶτα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες· μετὰ
 δὲ, χρόνῳ προβαίνοντος, ἅμα τῇ Φωνῇ μετέβαλον καὶ τὸν
 ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων· περιόψεον δὲ σφεας τὰ πολλὰ
 τῶν χώρων τῆτον τὸν χρόνον Ἑλλήνων Ἴωνες· οἱ παρα-
 λαβόντες διδαχὴν παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, με-
 ταββαθμισάντες σφεων ὀλίγα, ἐχρέωντο· χρεάμενοι δὲ
 ἐφάτισαν, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε, ἐσαγαγόντων Φο-
 νίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, Φοινικήϊα κεκληῖσθαι.

Strabo,
lib. III.

Καὶ τῆς Ἰβηρίας καὶ τῆς Λιβύης τὴν ἀρίστην οἱ Φο-
 νικες κατέσχον πρὸ τῆς ἡλικίας τῆς Ὀμήρου. καὶ διετελέ-
 σαν κύριοι τῶν τόπων ὄντες, μέχρις ἢ Ῥωμαῖοι κατέλυσαν
 αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν. Πολλῶν δὲ ὄντων ἐν τοῖς κατὰ

Diodorus Sic.
lib. V. c. 35.

τὴν Ἰβηρίαν ὄρεσι, ἃ Πυρηναῖα καλεῖται, ὄρυμῶν καὶ
 πυκνῶν τοῖς δένδροις, Φασὶν ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις ὑπὸ
 τινῶν νομέων, ἀφέντων πῦρ, κατακαῖναι παντελῶς ἅπα-
 σαν τὴν ὄρεινὴν χώραν. διὸ καὶ συχνὰς ἡμέρας συνεχῶς
 πυρὸς ἐπιφλέγοντος, καῖναι τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς καὶ
 τὰ μὲν ὄρη διὰ τὸ συμβεβηκὸς κληθῆναι Πυρηναῖα, τὰ
 δ' ἐπιφάνειαν τῆς κατακακαυμένης χώρας ἀργύρῳ ῥῆναι
 πολλῷ, καὶ χωνευθείσης τῆς φύσεως, ἐξ ἧς ὁ ἀργυρὸς
 κατασπενδύζεται, ῥύακας γενέσθαι πολλὰς ἀργύρου καθαροῦ.
 τῆς δὲ τέττε χρείας ἀγνωσμένης παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις, τὰς
 Φοίνικας ἐμπορίαις χρωμένους, καὶ τὸ γεγονὸς μαθόντας,
 ἀγοράζειν τὸν ἀργυρον μικρᾶς τιμῆς ἀντιδόσεως ἄλλων

φορ-

βορτρίων. διὸ δὴ τὰς Φοίνικας μετακομίζοντας εἰς τε τὴν Ἑλλάδα καὶ Ἀσίαν, καὶ τὰλλα πάντα ἔθνη, μεγάλας ἐπιποιήσασθαι πλάτας. ἐπὶ τοῦτο δὲ τὰς ἐμπορίας δια- εῖναι τῆς Φιλοκερδίας, ὥς ἐπιδὰν, καταγόμενῶν ὄντων ὧν πλοίων, περιττέυη πολὺς ἀργυρος, ἐκκόπτειν τὸν ἐν αἷς ἀγκύραις μόλιβδον, καὶ ἐκ τῆ ἀργύρου τὴν ἐκ τῆ ολίβδου χρεῖαν ἀλλάττεσθαι. διὸπερ ἐπὶ πολλὰς χρόνας ἡ Φοίνικες διὰ τῆς τοιαύτης ἐμπορίας ἐπὶ πολὺν λαβόν- ες χρόνον αὖξην, ἀποικίας πολλὰς ἀπέστειλαν, τὰς μὲν ἰς Σικελίαν καὶ τὰς σύνεγγυς ταύτῃ νήσους, τὰς δὲ εἰς τὴν Λιβύην καὶ Σαρδόνα καὶ τὴν Ἰβηρίαν.

Ἐν δὲ τῇ Λιβύῃ Καρχηδὼν κτίσμα ἦν Διδῶς, ἀγα- θῆς ἐκ Τύρου λαόν. Οὕτω δ' εὐτυχῆς ἡ ἀποικία τοῖς ῥοίνιξις ὑπῆρξε καὶ αὕτη, καὶ ἡ μέχρι τῆς Ἰβηρίας τῆς ἑτέρας καὶ τῆς ἑξω σηλῶν, ὥς καὶ τῆς Ἑυρώπης τι νῦν τῇ ἀρίστην νέμονται οἱ Φοίνικες κατὰ τὴν ἡπει- ον, καὶ τὰς προσεχεῖς νήσους τὴν τε Λιβύην κατεκτή- αντο πᾶσαν, ὅσῃ μὴ νομαδικῶς ὄντι τ' ἦν ὁμῆιν.

Σαλμανασάρης δ' ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς ἐπῆλ- θε πρῶτος πολεμεῖν τὴν Φοινίκην. τὸ δὲ ὄνομα τέτα- ῖς βασιλείας ἐν τοῖς Τυρίων ἀρχείοις ἀναγέγραπται. ἐσρά- ευσε γὰρ ἐπὶ Τύρον βασιλεύοντος αὐτοῖς Ἑλελαῖς. μαρ- τυρεῖ δὲ τέτοις καὶ Μένανδρος, ὃς τῶν χρονικῶν ποιη- τὰς τὴν ἀναγραφὴν, καὶ τὰ τῶν Τυρίων ἀρχεῖα με- ταφράσας εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶτταν, ὥτως ἐδήλωσε. καὶ Ἑλεσαῖος ὄνομα ἐβασίλευσεν ἔτη τριάκοντα ἕξ. ὁ- ρος, ἀποσάντων Κιτταίων, ἀναπλεύσας, προσηγάγετο αὐ- τὸς πάλιν. ἐπὶ τέταρτος πέμψας ὁ τῶν Ἀσσυρίων βασι- λεὺς, ἐπῆλθε Φοινίκην πολεμῶν ἅπασαν. ὃς τις σπει- ρόμενος εἰρήνην μετὰ πάντων ἀνεχώρησεν ὀπίσω. ἀπέστη δὲ Τυρίων Σιδῶν καὶ Ἀκκὴ καὶ ἡ πάλαι Τύρος, καὶ πολ- αὶ ἄλλαι πόλεις, αἱ τῶ τῶν Ἀσσυρίων ἐαυτὰς βασιλεῖ γαρέδοσαν. διὸ Τυρίων ἐχ' ὑποταγέντων πάλιν ὁ βασι- λεὺς ἐπ' αὐτὰς ὑπέστρεψε, Φοινικίων, συμπληρωσάντων ἂν- ῶ ναῦς ἐξήκοντα, καὶ ἐπικώπας ὀκτακοσίας. αἷς ἐπι- γλεύσαντες οἱ Τύριοι ναυσὶ δεκαδύο, τῶν νεῶν τῶν ἀν- τὶπάλων διασπαρείσων, λαμβάνουσιν αἰχμαλώτας ἄνδρας εἰς γενητακοσίας. ἐπετάθη δὲ πάντων ἐν Τύρῳ τιμὴ διὰ ταύ- τα.

Strabo,
lib. XVII.

717
ante, Christ.
Josephus,
Antiq. IX.
14. 2.

contra Apion.
I. 21.

σίλευσε Βααλ ἔτη δέκα. μετὰ τῆτον δικασαὶ κατεσάτησαν καὶ ἐδίκασαν. Ἐπνίβαλος Βασίλαχος μῆνας δύο, Χέλβης Ἀβδαίη μῆνας δέκα, Ἀββαρος ἀρχιερεὺς μῆνας τρεῖς, Μίτγονος καὶ Γεράσρατος τὴν Ἀβδηλέμει δικασαὶ ἔτι ἕξ, ὧν μετὰξὺ ἐβασίλευσε Βαλάτορος ἐνιαυτὸν ἕνα. τότε τελευτήσαντος, ἀποσείλαντες μετεπέμψαντο Μέρβαλον ἡ τῆς Βαβυλωνίως, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη τέσσαρα. τότε τελευτήσαντος, μετεπέμψαντο τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἐιραμοῦ, ὃς ἐβασίλευσεν ἔτη ἑικοσιν. ἐπὶ τότε Κύρος Περσῶν ἐδυνάστευσεν.

Herodotus,
VII. 96.

Ξερξῆς δὲ στρατευομένης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, νέας ἄρματα πλεῖστας παρήχοντο Φοινίκες, καὶ Φοινίκων Σιδωνοὶ. Τῶν δὲ Φοινίκων ἀπὸ Περσῶν ἀποστάταιν καὶ τὰς ἀνωτέρω χρόνας, Ἀρταξέρξης ὁ ἐπικληθεὶς Ὡχὸς, αὐτὰς πάλιν ὅπλοις ἐχειρώσατο.

Arrianus,
de expedit.
Alexandri M.
II. 13.

Ὡς ἔν Ἀλέξανδρος, μετὰ τὴν μάχην τὴν πρὸς Ἰσσοῦ γενομένην, ἐπὶ Φοινίκης ἦει, ἀπαντᾷ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Στράτων ὁ Γηροστράτης παῖς, τὴν Ἀραβίαν τε καὶ τὴν Ἀράβω προσοίκων βασιλέως· ὁ δὲ Γηροστράτης αὐτὸς μετ' Αὐτοφραδάτης ἐπλεῖ ἐπὶ τῶν νεῶν, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τε τῶν Φοινίκων καὶ οἱ τῶν Κυπρίων βασιλεῖς καὶ αὐτὸς Αὐτοφραδάτης ξυνέπλεον. Στράτων δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἐντυχὼν, σεΦανοῖ χρυσῷ σεΦάνῳ αὐτὸν, καὶ τὴν τε Ἀραβίαν αὐτῷ τὴν νῆσον καὶ τὴν Μάραθον τὴν καταντὰ τῆς Ἀραβίης ἐν τῇ ἡπείρῳ κειμένην, πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, καὶ Σιγῶνα, καὶ Μαριάμνην πόλιν, καὶ τὰ ἅλα ὅσα τῆς σφῶν ἐπιπρατείας, ἐνδίδωσιν.

Idem
II. 15.

Ἐν Μάραθῃ δὲ ὀρμηθεὶς, Βύβλον τε λαμβάνει, ὁμολογίᾳ ἐνδοθεῖσαν, καὶ Σιδῶνα, αὐτῶν Σιδωνίων ἐπικαλεσαμένων, κατὰ ἔχθος τὸ Περσῶν καὶ Δαρσείας. Ἐπειδὴ

υτοὶ δὲ οἱ ἐν τῇ νηὶ καιομένη ἤδη ἐξενήξαντο ἔχαι-
 ρας καὶ ἐν τῷ ἢ τε Φλόξ πολλὴ ἐνέπιπτε τοῖς πύρ-
 ρας, καὶ αἱ κεφαλαὶ περικλαθεῖσαι ἐξέχεον ἐς τὸ πῦρ,
 καὶ ἐς ἑξαψίν τῆς Φλογὸς παρεσκευασμένα ἦν. Ὅι δὲ
 οἱ τῶν τριήρων πλησίον τῷ χώματος ἀνακωχέοντες,
 ὄξευον ἐς τὰς πύργους, ὥς μὴ ἀσφαλὲς εἶναι πελάσαι ὁ-
 σβεστήριον τῇ Φλογὶ ἐπέφερον. Καὶ ἐν τῷ κατεχο-
 ναν ἤδη ἐν τῷ πυρὸς τῶν πύργων, ἐκδραμόντες ἐκ τῆς
 λεως πολλοὶ, καὶ ἐς κελήτια ἐμβάντες, ἄλλη καὶ ἄλλη
 οκειλάντες τῷ χώματος, τὸν τε χάρακα ἔχαιρως διέ-
 ασαν τὸν πρὸ αὐτῶ προβεβλημένον, καὶ τὰς μηχανὰς
 μπάσας κατέφλεξαν, ὅσας μὴ τὸ ἀπὸ τῆς νεὸς πῦρ ἐπέ-
 ρεν. Ἀλέξανδρος δὲ τό, τε χῶμα ἀπὸ τῆς ἡκίρως ἀρξά-
 νος πλατύτερον χωνύναι, ὥς πλέονας δέξασθαι πύργους,
 καὶ τὰς μηχανοποῖς μηχανὰς ἄλλας κατασκευάζειν ἐκέλευ-
 ν. Ὡς δὲ ταῦτα παρεσκευάζετο, αὐτὸς τὰς τε ὑπασπιστάς
 ἡλαβῶν καὶ τὰς Ἀγριάνας ἐπὶ Σιδῶνος ἐσάλη, ὥς ἀφρο-
 ον ἐκεῖ, ὅσαι ἤδη ἦσαν αὐτῷ τριήρεις, ὅτι ἀπορώτερα τὰ
 ἱς πολιορκίας ἐφαίνετο, θαλασσοκρατῶντων τῶν Τυρίων.

Ἐν τῷ δὲ Γηρόστράτος τε ὁ Ἀράδος βασιλεὺς, καὶ cap. 20.
 Ἰνυλος ὁ Βύβλος, ὡς ἔμαθον τὰς πόλεις σφῶν ὑπ' Ἀλε-
 ἀνδρὰ ἐχομένας ἀπολιπόντες Ἀυτοφραδάτην τε καὶ τὰς
 οὐν αὐτῷ νέας, παρ' Ἀλέξανδρον σὺν τῷ ναυτικῷ τῷ
 Φετέρῳ ἀφίκοντο, καὶ αὐτῶν Σιδωνίων τριήρεις σὺν αὐ-
 οῖς ὥς τε Φοινίκων μὲν νῆες ὀγδοήκοντα μάλιστα αὐτῷ
 ἀραγέοντο. Ἦκον δὲ ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις καὶ ἐκ
 ὁδὸς τριήρεις, ἡ τε περίπολος καλεσμένη, καὶ ξὺν ταύτῃ
 ἄλλαι ἑννέα. Καὶ ἐκ Σόλων καὶ Μαλλῶ τρεῖς, καὶ Λυ-
 ἱας, δέκα. Ἐκ Μακεδονίας δὲ πεντηκόντορες, ἐφ' ἧς
 Ἰρωτέας Ἀνδρονίως ἐπέπλει. Οὐ πολλῷ δ' ὑπερόν καὶ
 τῆς Κύπρου βασιλεῖς ἐς τὴν Σιδῶνα κατέσχον ναυσὶν ἐ-
 ατὸν μάλιστα καὶ ἔκτισιν, ἐπειδὴ τὴν τε ἦσαν τὴν κατ'
 σσὸν Δαρεῖς ἐπύθοντο, καὶ ἡ Φοινίκη πᾶσα ἐχομένη ἤδη
 π' Ἀλεξάνδρῳ ἐφόβει αὐτὰς. Καὶ τότε οἱ πᾶσιν ἔδωκεν
 Ἀλέξανδρος ἀδειαν τῶν πρόσθεν, ὅτι ὑπ' ἀνάγκης μάλ-
 ὄν τι ἢ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν ἐδόκεν ξυνταχθῆναι τοῖς
 Ἰέρσαις ἐς τὸ ναυτικόν. Ἐν ᾧ δὲ αἱ τε μηχαναὶ αὐτῷ
 ουνεπήγγυντο, καὶ αἱ νῆες ὥς εἰς ἐπίπλεον τε καὶ νειμα-
 χίας.

ἀπὸ τῆ χάρματος ἀνέσπων αὐτὰς ἔξω τῆς θαλάσσης· ἔπειτα μηχαναῖς μετεωρίσαντες, κατὰ βάθους ἀφίεσαν, ἵνα ἐκέτι προβεβλημένοι βλάψειν ἐμελλον. Ὅπως δὲ καθαροὶ πεποίητο τῶν προβόλων τὸ τεῖχος, ἡ χαλεπῶς ἤδη ταῦται αἱ νῆες προσεῖχον. Οἱ δὲ Τυρίοι, πάντα ἄποροι γιγνόμενοι, ἐγνώσαν ἐπίπλυν ποιήσασθαι ταῖς Κυπρίαις ναυσὶν, αἱ κατὰ τὸν λιμένα ἐφώρμην τὸν ἐς Σιδῶνα τετραμμένον· ἐκ πολλῆ δὴ κατακετάσαντες τῆ λιμένος τὸ εἶδος ἰσίοις, τῆ μὴ καταφανῇ γενέσθαι τῶν τριήρων τὴν πλήρωσιν, ἀφ' οὗ μέσον ἡμέρας, ὅποτε οἱ τε ναῦται ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσπεδασμένοι ἦσαν, καὶ Ἀλέξανδρος ἐν τῷ μάλισα ἀπὸ τῆ ἐπὶ θάτερα τῆς πόλεως ναυτικῆ ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἐπεχάρει, πληρώσαντες πεντήρεις μὲν τρεῖς καὶ τετρήρεις ἴσας, τριήρεις δὲ ἑπτὰ, ὡς ἀκριβεστάτοις τε τοῖς πληρώμασι καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν κατασρωμάτων μάχεσθαι μέλλουσιν εὐσπολτοῖς; καὶ ἅμα εὐδαρσατάτοις ἐς τὰς ναυτικὰς ἀγωνάδας. Τὸ μὲν πρῶτον ἀτρέμα τῇ εἰρεσίᾳ ἐπὶ μιᾷ νεῷ ἐξέπλεον, ἀνευ κελευσῶν τὰς κύπας παραφέροντες· ὡς δὲ ἐπέσρεψεν ἡδὴ ἐπὶ τὰς Κυπρίδας, καὶ ἐγγὺς τῆ καθορᾶς ἦσαν, τότε δὴ ξὺν βοῇ τε πολλῇ καὶ ἐγκελευσμῶ ἐς ἀλλήλας, καὶ ἅμα τῇ εἰρεσίᾳ ξυντόνως ἐπεφέροντο.

cap. 22.

Εὐνέβη δὲ ἐκείνῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ Ἀλέξανδρον ἀπὸ χωρῆσαι ἐπὶ τὴν σκηνὴν, ἡ διατρέψαντα δὲ κατὰ τὸ ἐκδοῦς, δι' ὀλίγα ἐπὶ τὰς ναῦς ἐπανελθεῖν. Οἱ δὲ Τυρίοι προσπεσόντες ἀπροσδοκῆτως ταῖς ναυσὶν ὁρμήσας, καὶ ταῖς μὲν πάντα κεναῖς ἐπιτυχόντες, τῶν δ' ὑπ' αὐτὴν τὴν βοῇ καὶ τὸν ἐπίπλυν χαλεπῶς ἐκ τῶν παρόντων πληρωμένον, τὴν τε Πινυτάγορα τῆ βασιλέως πεντήρη εὐθύς ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ κατέδυσαν, καὶ τὴν Ἀνδροκλέας τῆ Ἀμυνδαρίδας, καὶ τὴν Πασπράτας τῆ Θυριέως· τὰς δὲ ἄλλας ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐξωθῶντες ἐκοπτον. Ἀλέξανδρος δὲ ἐκ τῆς ἡμέρας τὸν ἐκπλυν τῶν Τυρίων τριήραν, τὰς μὲν πολλὰς τῶν ξὺν αὐτῷ νεῶν, ὅπως ἐκάστη πληρωθεῖη, ἐπὶ τῷ εἰματι τῆ λιμένος ἀνακωχέειν ἔταξεν, ὡς μὴ καὶ ἄλλαι ἐκπλεύσειαν τῶν Τυρίων νῆες· αὐτὸς δὲ πεντήρεις τε καὶ ξὺν αὐτῷ ἀναλαβὼν, καὶ τῶν τριήρων ἐς πέντε μάλιστα, ὅσαι ἐφθῆσαν αὐτῷ κατὰ τάχος πληρωθεῖσαι, περιέτλει τὴν πόλιν ὡς ἐπὶ τὰς ἐκπεπλευνότας τῶν Τυρίων. Οἱ

ἀπὸ τῆς τείχεος τὸν τε ἐπὶ πλεον τῶν πολεμίων κατιδόν-
 , καὶ Ἀλέξανδρον αὐτὸν ἐπὶ τῶν νεῶν, βοῇ τε ἐπανά-
 ν ἐνεκελεύοντο τοῖς ἐν τῶν σφετέρων νεῶν, καὶ ὡς ἐκ
 κησὸν ἦν ὑπὸ θορύβῳ ξυνεχομένων ἐν τῷ ἔργῳ, ση-
 τοῖς ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπεκάλαν ἐς τὴν ἀναχώρησιν.
 δὲ ὁψέ ποτε αἰδόμενοι τὸν ἐπὶ πλεον τῶν ἀμφ' Ἀλέ-
 νδρον, ὑποσρέψαντες εἰς τὸν λιμένα ἔφευγον καὶ ὅλι-
 μὲν τῶν νεῶν φθάνουσιν ὑπεκφυγεῖν, ταῖς δὲ πλείο-
 ἐμβαλεῖν αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ, τὰς μὲν αὐτῶν ἀπλὰς
 οἴησαν, πεντήρης δὲ τις καὶ τετρήρεις αὐτῶν ἐπ' αὐτῶ
 σόματι τῷ λιμένος ἐλήφθησαν. Φόνος δὲ τῶν ἐπιβα-
 ἰν ἔ πολὺς ἐγένετο. Ὡς γὰρ ἤσθοντο ἐχομένας τὰς
 ὡς, ἀπενήξαντο ἔ χαλεπῶς ἐς τὸν λιμένα. Ὡς δὲ
 εμία ἔτι τοῖς Τυρκοῖς ἐν τῶν νεῶν ὠφέλεια ἦν, ἐπῆγον
 ἡ οἱ Μακεδόνες τὰς μηχανὰς τῷ τείχει αὐτῶν. Κατὰ
 ἰν δὴ τὸ χῶμα προσαγόμεναι, διὰ ἰσχὺν τῷ τείχεος,
 ἰεν ἤνυσεν ὅ, τι καὶ λόγῳ ἄξιον. Οἱ δὲ κατὰ τὸ πρὸς
 ἰδῶνα τετραμμένον τῆς πόλεως τῶν νεῶν τινὰς τῶν μη-
 ανοφόρων προσῆγον. Ὡς δὲ εὐδὲ ταύτη ἤνυσεν, ἐς τὸ
 ρὸς νότον ἀνεμῶν καὶ πρὸς Ἀιγυπτὸν ἀνέχον τείχεος με-
 ρει, πᾶν τε ἀποκείρωμενος τῷ ἔργῳ. Καὶ ἐνταῦθα πρῶ-
 ἰν τε κατεσείδη τὸ τείχος ἐπὶ μέγα, καὶ τι καὶ κατη-
 (φθῆ) αὐτῷ παραβράχυν. Τότε μὲν δὴ ὅσον ἐπιβαλὼν
 εφύρας, ἥ ἐρέριπτο τῷ τείχεος, ἀπεπειράθη ἐς ὀλίγον
 ἥ προσβολῆς καὶ οἱ Τύριοι ἔ χαλεπῶς ἀπεκράσαντο τὰς
 Μακεδόνας.

Τρίτῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρας νηνεμίαν τε φυλάξας,
 αὐτὸν παρακαλέσας τὰς ἡγεμόνας τῶν τάξεων ἐς τὸ ἔργον,
 πῆγε τῇ πόλει ἐπὶ τῶν νεῶν τὰς μηχανάς. Καὶ πρῶτα
 ἐν κατέσεισε τῷ τείχεος ἐπὶ μέγα. Ὡς δὲ ἀποχρῶν εἰς
 λάτος ἐφάνη τὸ παρερρηγμένον, τὰς μὲν μηχανοφόρας
 αὐτὸς ἐπανάγειν ἐκέλευσεν ὁ δὲ δύο ἄλλας ἐπῆγεν, αἱ
 αὐτὰς γεφύρας αὐτῷ ἔφερον, αἱ δὲ ἐπιβάλλειν ἐπευόει τῷ
 παρερρηγμένῳ τῷ τείχεος. Καὶ τὴν μὲν μίαν τῶν νεῶν εἰ
 πασπισαὶ ἔλαβον, ἥ ἐπετέτακτο Ἀδμητος τὴν ἑτέραν δὲ,
 ἥ Κοῖνα τάξις οἱ πεζέταιροι καλέμενοι, καὶ αὐτὸς ξὺν τοῖς
 πασπισαῖς ἐπιβήσασθαι τῷ τείχεος, ἥ παρεῖνοι, ἐμελλε.
 Γὰρ τρήρεις δὲ, τὰς μὲν ἐπιπλεῖν κατὰ τὰς λιμένας ἀμ-
 Φοτέ-

cap. 23.

Φοτέρας ἐκέλευσεν, ἕως πρὸς σΦᾶς τετραμμένον τῶν
 Τυρίων βιάσαιντο τὸν ἑσπλάν· ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη ἀνι-
 μηχανῶν βαλλόμενα εἶχον, ἢ ὅσαι τοξότας ἐπὶ τῶν κατι-
 σρωμάτων ἔφερον, ταύτας δὲ ἐκέλευσεν ἐν κύκλῳ περι-
 πλέστας τὸ τεῖχος, ἐποκέλλειν τε ὅποι παρείησι, καὶ ἀνα-
 κωχέειν ἐντὸς βέλας ἕως τε τὸ ἐποκειλῆαι ἄπορον γίγναι-
 το· ὡς πανταχόθεν βαλλόμενας τὰς Τυρίδας, ἐν τῷ δὲ
 νῶ ἀμφιβόλας γίνεσθαι. Ὡς δὲ αἱ τε νῆες αἱ εἰς
 Ἀλέξανδρον προσέσχον τῇ πόλει, καὶ αἱ γέφυραι ἐπεβλή-
 θησαν τῷ τείχει ἀπ' αὐτῶν, ἐνταῦθα οἱ ὑπασπισταὶ ἐμπε-
 ρως κατὰ ταύτας ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ τεῖχος, [ὅ, τε τῆς
 Ἀδμητὸς ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷ τότε ἐγένετο] καὶ αὖτε
 Ἀλέξανδρος ἔειπε τοῖς αὐτοῖς, τὰ τε ἔργα αὐτῶν κατεργά-
 σαι ἀπτόμενος, καὶ θεατῆς τῶν ἄλλων, ὅτῳ τὶ λαμπρὸν καὶ
 ἀρετὴν ἐν τῷ κινδύνῳ ἐτολμᾶτο. Καὶ ταύτῃ πρώτον,
 ἐπετέτακτο Ἀλέξανδρος, ἐλθῆναι τὸ τεῖχος, ἐκ χαλκῶν
 ἀποκρεδέντων ἀπ' αὐτῶν τῶν Τυρίων, ἐπειδὴ πρώτον βε-
 βαίω τε καὶ ἅμα ἐκ πάντων ἀποτόμῃ τῇ προσβάσει ἐχρή-
 σατο οἱ Μακεδόνες. Καὶ Ἀδμητὸς μὲν, πρῶτος ἐν-
 βὰς τῷ τείχεϊ, καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκειλευμένους ἐπεί-
 βαίνειν, βληθεὶς λόγχῃ, ἀποθνήσκει αὐτῷ. Ἐπὶ δὲ αὖτε
 τῷ Ἀλέξανδρῳ ἔσχε τὸ τεῖχος ζῦν τοῖς ἐταίροις. Ὡς
 δὲ εἶχοντο αὐτῷ πύργοι τε ἔστιν δι' καὶ μεταπύργια, αὐ-
 τὸς μὲν παρῆει διὰ τῶν ἐπάλξεων ὡς ἐπὶ τὰ βασιλεῖα,
 ὅτι ταύτῃ εὐπορωτέρα ἐφαίνετο εἰς τὴν πόλιν ἢ κατὰ τὸν
 ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν, οἱ τε Φοίνικες, κατὰ τὸ
 λιμένα τὸν πρὸς Αἰγυπτὸν (καθ' ὃν περ καὶ ἐφορμήσαντες
 ἐτύγγαλλον) βιασάμενοι, καὶ τὰ κλεῖδρα διασπῆσαντες,
 ἐκοπτον τὰς ναῦς ἐν τῷ λιμένι, ταῖς μὲν μετεωροῖς ἐμ-
 βάλλοντες, τὰς δὲ εἰς τὴν γῆν ἐξωθύντες. Καὶ οἱ Κε-
 κρυίοι κατὰ τὸν ἄλλου λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος Φέροντα,
 ἐδὲ κλεῖδρόν γε τῶτον ἔχοντα, εἰσπλεύσαντες, εἶλον ἐν-
 θὺς ταύτῃ τὴν πόλιν. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν Τυρίων τὸ
 μὲν τεῖχος, ὡς ἐχόμενον εἶδον, ἐκλείψαντες ἀπὸ τοῦ
 δὲ κατὰ τὸ Ἀγηνόριον καλόμενον, ἐπέσρεψαν ταύτῃ ἐπὶ
 τὰς Μακεδόνας. Καὶ Ἀλέξανδρος ζῦν τοῖς ὑπασπισταῖς
 ἐπὶ τὰς χωρήσας, τὰς μὲν αὐτῶν μαχομένους διέφθερε
 αὐτῶν, τοῖς δὲ φεύγουσιν ἐφείπετο. Καὶ φάνος ἦν πρὸς
 αὐτῶν

cap. 24.

ος, τῶν τε ἀπὸ τῆ λιμένος ἔχοντων ἤδη τὴν πόλιν, αἱ τῆς Κοίνης τάξεως παρεληλυθυίας εἰς αὐτήν. Ὁρῶντες ἄρ' ἐχώρουν ἐπὶ πᾶσι οἱ Μακεδόνες, τῆς τε πολιορκίας τῇ ριβῇ ἀχθόμενοι, καὶ ὅτι λαβόντες τινὰς αὐτῶν οἱ Τυριοὶ πλέοντας ἐκ Σιδῶνος, ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀναβιβάσαντες πως ἀποκτονεῖν ἀπὸ τῆ στρατιάς, σφάζαντες ἐβρίσαντες τὴν θάλασσαν. Ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν Τυρίων ἐς καταμισχλίαν τῶν δὲ Μακεδόνων, ἐν τῇ τότε προσβολῇ, Ἀδμητός τε, ὁ πρῶτος ἑλὼν τὸ τεῖχος, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ξὺν αὐτῷ ἕκαστοι τῶν ὁπασπιστῶν ἐν δὲ τῇ ἀσπὶ πολιορκία μάστιγα ἐς τετρακοσίας. Τοῖς δὲ ἐς τὸ ἱερὸν τῆ Ἡρακλέως καταφυγῶσιν, (ἦσαν δὲ αὐτῶν τε τῶν ὑρίων οἱ μάλιστα ἐν τέλει, καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀζέμιλος, καὶ Καρχηδονίων τινὲς θειοὶ ἐς τιμὴν τῆ Ἡρακλέως, κατὰ δὴ τι νόμιμον παλαιόν, εἰς τὴν μητρόπολιν ἀφικόμενοι) τέτοις ξυμπασιν ἄδειαν δίδωσιν Ἀλέξανδρος, τὰς ἅλλας ἠδραπόδισε. Καὶ ἐπράθησαν Τυρίων τε καὶ τῶν ξένων ὅσοι ἐγκατελήφθησαν, μάλιστα ἐς τρισμυρίας. Ἀλέξανδρος δὲ τῷ Ἡρακλεῖ εἰδυσέ τε, καὶ πομπὴν ἐπέστειλε, ξὺν τῇ δυνάμει ὀπλισμένη καὶ αἱ νῆες ξυνεπόμεναι καὶ τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἀμπαδα ἐποίησε καὶ τὴν μηχανὴν, ἣ τὸ τεῖχος κατεβίβη, ἀνέθηκεν εἰς τὸν νεῶν καὶ τὴν ναῦν τὴν Τυρίαν, ἣν ἱερὰν τῷ Ἡρακλεῖ, ἣν τινα ἐν τῷ ἐπίπλῳ ἔλαβε, καὶ ταύτην τῷ Ἡρακλεῖ ἀνέθηκε, καὶ ἐπίγραμμα ἐπέστη, ἣ αὐτὸς ποιήσας, ἣ ὅτε δὴ ἄλλος ποιήσαντος ἐπὶ ξίον μνήμης τὸ ἐπίγραμμα, διὰ τῆτο καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι ἀπηξίωσα. Τύρος μὲν δὴ ἔτις ἔαλε, ἐπὶ ἀργυρῶντος Ἀνικίτης Ἀθήνησι, μηνὸς Ἑκατομβαιῶνες.

XI. DE REBUS SYRORUM.

Ἡ δὲ Συρία πρὸς ἄρκτον μὲν ἀφίσταται τῇ Κιλικίᾳ, καὶ τῷ Ἀμαίνῳ ἀπὸ θαλάττης δ' ἐπὶ τὸ ζεύγμα ἔστι. Ἐυφράτης καθ' ὅσον εἰσιν ἀπὸ τῆ Ἰστικῆ κόλπου μέχρι τοῦ ζεύγματος τῆ κατὰ Κομμαγενήν, οἱ τὸ λεχθέν πλευρὸν

Strabo
lib. XVI.

ρὸν ἀφορίζοντες, ἐκ ἐλάττους τῶν τετρακοσίων πρὸς ἐν
 δὲ τῷ Ἐυφράτῃ, καὶ τοῖς ἐντὸς τῷ Ἐυφράτῃ Σικηνίται
 Ἀραψί, πρὸς δὲ νότον τῇ ἐνδοσίμῳ Ἀραβίᾳ, καὶ τῇ
 Ἀγυπτῷ, πρὸς δύσιν δὲ τῷ Ἀγυπτιακῷ πελάγει μέχρι
 Ἰσσοῦ. Μέρη δ' αὐτῆς τέτταρα, ἀπὸ τῆς Κιλικίας ἀρχή
 μεν καὶ τῷ Ἀμαίνῳ, τῇ τε Κομμαγηνῇ, καὶ τῇ Σε
 λευκίδᾳ καλυμένην τῆς Συρίας ἔπειτα τὴν κοίλην Συ
 ρίαν τελευταίαν δ' ἐν μὲν τῇ παραλίᾳ τὴν Φοινίκην, ὅ
 δὲ τῇ μεσόγειᾳ, τὴν Ἰαδαίαν. Ἐνιοὶ δὲ τὴν Συρίαν οἶον
 εἰς τε Κοιλοσύρας, καὶ Φοινίκας διελάντες, τέταταις ἀναγε
 μήσθαι Φασὶ τέτταρα ἔθνη, Ἰαδαίους, Ἰδαμαίους, Γαζαίους,
 Ἀζωταίους, γεωργικὰς μὲν ὡς τὰς Σύρας, καὶ Κοιλοσύ
 ρας, ἐμπορικὰς δὲ ὡς τὰς Φοινίκας· καθόλου μὲν ἔτε
 καθέκαστα δὲ ἡ Κομμαγηνὴ μικρὰ τις ἐστίν· ἔχει δ' ἐνερ
 γῆν, πάλιν Σαμόσατα, ἐν ᾗ τὸ βασίλειον ὑπῆρχε· νῦν ἱ
 ἐπαρχία γέγονε· χαῖρα δὲ περιέκειται σφόδρα ἐνδοσίμῳ
 θαλάτῃ· ἐνταῦθα δὲ νῦν ἐστὶ τὸ ζεῦγμα τῷ Ἐυφράτῃ· τε
 τὰ αὐτὰ δὲ Σελεύκεια ἰδρυταὶ Φρόριον, τῆς Μεσοποτα
 μίας, προσωριμῶν ἐπὶ Πομπηίου καὶ Κομμαγηνῶν ἐν
 τῇ Σελεύκῃ ἐπικληθεῖσαν Κλεοπάτραν, Τυραννίδος ἀν
 δρῶς· καθ' ἑξῆς χρόνον τινα, ἡνίκα τῆς Συρίας ἐξέπετο.
 Ἡ δὲ Σελευκίς ἀρίστη μὲν ἐστὶ τῶν λεχθεῖσάντων μερίων
 καλεῖται δὲ Τετραπόλις, καὶ ἐστὶ, κατὰ τοὺς ἐξεχόμε
 νον αὐτῇ πόλεις, ἐπεὶ πόλεις γὰρ εἰσι· μέγισται δὲ τέτα
 ρος Ἀντιόχεια ἢ ἐπὶ Δάφνῃ, καὶ Σελεύκεια ἢ ἐν
 Πιερίας καὶ Ἀπάμεια δὲ καὶ Λαοδίκειαν· ὡς καὶ ἐν
 γοντο ἀλλήλων ἀδελφαὶ διὰ τὴν ὁμόνοιαν, Σελεύκη τὴν
 Νικατορος κτίσασα· ἡ μὲν ἐν μεγίστῃ, τῇ πατρὸς αὐτῆς
 ἐπώνυμος, ἡ δ' ἐρμηνεύεται αὐτῇ. αἱ δ' ἄλλαι, ἡ μὲν
 Ἀπάμεια τῆς γυναικὸς αὐτῆς Ἀπάμης, ἡ δὲ Λαοδίκεια
 τῆς μητρός. Οἰκίως δὲ τῇ τετραπόλει, καὶ εἰς σατρα
 πείας διηγεῖτο τέτταρος. Ἡ δὲ Σελευκίς, ὡς Φησι Πτο
 σιδάωνιος, εἰς ὅσας καὶ ἡ Κόιλῃ Συρία, εἰς μίαν τὴν
 Μεσοποταμίαν· ἐστὶ δ' ἡ μὲν Ἀντιόχεια, καὶ αὐτὴ τε
 τράπολις, ἐκ τεττάρων συνεσθῶσα μερῶν τετέλιχται δὲ καὶ
 κοινῇ τείχει καὶ ἰδίῳ καθ' ἕκαστον τὸ κτίσμα. τὸ μὲν
 ἐν πρώτῳ αὐτῶν ὁ Νικάτωρ συνώκησε, μεταγαγὼν ἐν
 τῇ Ἀντιγονίᾳ τὰς οὐκίστους, ἣν πλησίον ἐτείχευσεν Ἀν
 τίγονος

δύσιν μὲν ἐν Θάλαττα ὑπὸνκειται τῇ Ἀντιοχείᾳ κατὰ Σε-
 λευκίαν πρὸς ἣ καὶ τὰς ἐκβολὰς ὁ Ὀρόντης ποιεῖται
 διέχουσαι τῶν μὲν ἐκβολῶν, σαδίας τετταράκοντα, τῆς δ'
 Ἀντιοχείας ἑκατὸν ἔκουσιν. Ἀνάπλες δ' ἐκ Θαλάττης
 εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, αὐθημερόν. Πρὸς ἑω δ' ὁ Εὐ-
 Φράτης ἐστὶ, καὶ ἡ Βαμβύκη καὶ ἡ Βέροια καὶ ἡ Ἡρά-
 κλεια τῇ Ἀντιοχείᾳ πολίχνια τυραννέμενά ποτε ὑπὸ Διο-
 νυσίᾳ τῇ Ἡρακλέωνος. διέχει δ' ἡ Ἡράκλεια σαδίας ἑ-
 κοσι τῇ τῆς Ἀθηνῶς ἱερῇ τῆς Κυρῆσιδος· εἴτα ἡ Κυρ-
 σική μέχρι τῆς Ἀντιοχίδος. Ἀπὸ δὲ τῶν ἀραιῶν εἰ-
 τό, τὴν Ἀμμόνιν πλησίον, καὶ ἡ Κομμαγενή. Συνάπτει
 δὲ τούτοις ἡ Κυρσική μέχρι δεῦρο παρατείνουσα· Ἐνταῦ-
 θα δ' ἐστὶ πόλις Γινδάρως, ἀκρόπολις τῆς Κυρσικής, καὶ
 ληστήριον ἐνφυές, καὶ Ἡράκλειόν τι καλούμενον πλησίον
 περὶ ἧς τόπος ὑπὸ Οὐεντιδίου Πάκωρος διεφθάρη ὁ κρεσ-
 βύτατος τῶν τῷ Παρθυαίᾳ παίδων ἐπιστρατεύσας τῇ Συ-
 ρίᾳ. Τῇ δὲ Γινδάρῳ συνάπτουσιν αἱ Πάγραι τῆς Ἀντι-
 χίδος, χωρίον ἐρυμνὸν κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τῇ Ἀμαί-
 τῇ ἐκ τῶν Ἀμανίδων πυλῶν εἰς τὴν Συρίαν κείμενον.
 ὑποκίπτει μὲν ἐν ταῖς Πάγρασι τὸ τῶν Ἀντιοχέων πε-
 δῖον, δι' ἧς ῥεῖ ὁ Ἀρμευθὸς ποταμός, καὶ ὁ Ὀρώτης,
 καὶ ὁ Λαβότας· ἐν δὲ τούτῳ ἐστὶ τῷ πεδίῳ καὶ ὁ Μελε-
 γρος χάραξ, καὶ ὁ Οἰνοπάρως ποταμός· ἐφ' ᾧ τὸν Βί-
 λαν Ἀλεξάνδρος μάχῃ νικήσας ὁ Φιλομήταρ Πτολεμαῖος
 ἐτελεύτησεν ἐκ τραύματος. Ὑπέρκειται δ' αὐτῶν λόφος
 Τραπεζῶν ἀπὸ τῆς ὁμοιότητος καλούμενος, ἐφ' ᾧ Οὐε-
 τιδίου πρὸς Νικάνην τὸν Παρθυαίαν στρατηγὸν ἔσχε τὸν
 ἀγῶνα. Πρὸς Θαλάττη δὲ τούτων ἐστὶ ἡ Σελεύκεια, καὶ
 ἡ Πιερία, ὅρος συνεχὲς τῷ Ἀμάνῳ καὶ ἡ Ῥωσσὸς με-
 ταξὺ Ἰσσοῦ, καὶ Σελευκείας ἰδρυμένη. Ἐκαλεῖτο δ' ἡ
 Σελεύκεια πρότερον Ὑδάτος ποταμοί· ἔρμα δὲ ἐστὶν ἀξί-
 λογον καὶ κρείττων βίας ἢ πόλις, διόπερ καὶ ἐλευθέραν
 αὐτὴν ἔκρινε Πομπήιος ἀποκλείσας Τιγράνην. Πρὸς τὸν
 δ' ἐστὶ τοῖς μὲν Ἀντιοχεύσιν, Ἀκάμεια ἐν μεσογαίᾳ
 κειμένη· τοῖς δὲ Σελευκεῦσι τὸ Κάσιον ὅρος καὶ τὸ Ἀρ-
 τινάσιον· ἔτι δὲ πρότερον μετὰ τὴν Σελευκείαν αἱ ἐκβο-
 λαὶ τῇ Ὀρόντι· εἴτα τὸ Νυμφαῖον σπήλαιόν τι ἱερὸν·
 εἴτα τὸ Κάσιον· ἐφεξῆς δὲ Ποσειδίου πολίχνη καὶ Ἡρά-
 κλεια

κλεια· εἴτα Λαοδίμεια, ἐπὶ τῇ θαλάττῃ κάλλιπα ἐκτισ-
μένη, καὶ ἐυλίμενος πόλις, χωρὸν τὸ ἔχουσα πολύουον
πρὸς τῇ ἄλλῃ εὐκαρπία. Τοῖς μὲν ἔν' Ἀλεξανδρεῦσιν
αὕτη παρέχει τὸ πλεῖστον τὰ ὄνια, τὸ ὑπερκεῖμενον τῆς
πόλεως ὅρος πᾶν κατὰμπελον ἔχουσα, μέχρι σχεδόντι τῶν
κορυφῶν· αἱ δὲ κορυφαὶ τῆς μὲν Λαοδιμείας παλὺ ἄπω-
θεν εἰσὶν, ἡρέμα ἀπ' αὐτῆς καὶ κατ' ὀλίγον ἀνακλινό-
μεναι· τῆς Ἀπαμείας δ' ὑπερκύπτουσιν ἐπ' ὄρθιον ὕψος
ἀνατεταμέναι. Ἐλύπησε δ' ἡ μετρίως Δολοβέλας κατα-
φυγὼν εἰς αὐτὴν, καὶ ἐμπολιορκηθεὶς ἐπὶ Κασσίε μέχρι
θανάτου, συνδιαφθείρας ἑαυτῷ καὶ τῆς πόλεως πολλὰ
μέρη. Ἡ δ' Ἀπάμεια καὶ πόλιν ἔχει τοπλέον εὐερκῇ·
λόφος γὰρ εἰν ἐν πεδίῳ κοίλῳ τετειχισμένος καλῶς, ὃν
ποιεῖ χερρόνησιζοντα ὁ Ὀρόντης καὶ λίμνη περιειμένη
μεγάλη, καὶ ἔλη πλατέα, λειμῶνας τὲ βεβότες καὶ ἵπ-
ποβότες διαχομένους υπερβάλλοντας τὸ μέγεθος· ἦτε δὲ
πόλις ἔτιωσ ἀσφαλῶς κεῖται· καὶ δὴ καὶ Χερρόνησος ἐκλή-
θη, διὰ τὸ συμβεβηκός, καὶ χώρας εὐπορεῖ καμπόδης
εὐδαίμονος, δι' ἧς ὁ Ὀρόντης ρεῖ, καὶ περιπολεῖ συχνὰ
ἐν ταύτῃ. Ἐνταῦθα δὲ καὶ ὁ Νικάτωρ Σέλευκος τὰς πεν-
τακοσίας ἔτρεφεν ἐλέφαντας καὶ τὸ πλεον τῆς στρατίας, καὶ
οἱ ὕπερον βασιλεῖς. Ἐμαλεῖτο δὲ καὶ Πέλλα ποτὲ ὑπὸ
τῶν πρώτων Μακεδόνων, διὰ τὸ τὰς πλείους τῶν Μακε-
δόνων ἐνταῦθα οἰκῆσαι τῶν στρατευομένων· τὴν δὲ Πέλλαν
ὥσπερ μητρόπολιν γεγονέναι τῶν Μακεδόνων τὴν Φιλίππε
καὶ Ἀλεξάνδρου πατρίδα. Ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸ ληστήριον
τὸ στρατιωτικόν, καὶ τὸ ἵπποτρόφιον· θήλειαι μὲν ἵπποι
βασιλικαὶ πλείες πᾶν τρισμυρίων, ὅχεια δὲ τετῶν τρια-
κόςια. ἐνταῦθα δὲ καὶ πωλοδάμναι καὶ ὀπλομάχοι, καὶ
ὅσοι παιδεύται τῶν πολεμικῶν ἐμιθωδοῦντο. Δηλοῖ δὲ
τὴν δύναμιν ταύτην ἦτε τὸ Τρύφωνος ἐπικληθέντος Διο-
δότου παραύξεισι, καὶ ἐπίθεις τῇ βασιλείᾳ τῶν Σύρων,
ἐντεῦθεν ὀρμηθέντος. Ἐγεγέννητο μὲν γὰρ ἐν Σημοανοῖς,
Φερρίῳ τινι τῆς Ἀπαμείων γῆς· τραφεὶς δ' ἐν τῇ Ἀπα-
μείᾳ, καὶ συσθαιεὶς τῷ βασιλεῖ, καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν,
ἐπειεὶ νεωτερίζειν ὥρμησεν, ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἔσχε
τὰς ἀφορμὰς τῶν περιοικίδων, Δαρίσσης τε καὶ τῶν Κασ-
σιανῶν, καὶ Μεγάραν, καὶ Ἀπολλωνίας, καὶ ἄλλων τοιαύ-
των,

των, αἱ συνετέλεον εἰς τὴν Ἀπάμειαν ἅπασαι· ἐκεῖνός τε δὴ βασιλεὺς τῆς δὲ τῆς χώρας ἀνεδείχθη, καὶ ἀντέσχε πολὺν χρόνον. Βάσσος δὲ Καμίλιος μετὰ δυοῖν ταγμάτων ἀποστήσας τὴν Ἀπάμειαν διεκατέρησε τοσούτον χρόνον πολιορκούμενος ὑπὸ δυοῖν στρατοπέδων μεγάλων Ῥωμαίων, ὥς· ἔ· πρότερον εἰς τὴν ἐξουσίαν ἦκε, πρὶν ἐκὼν ἐνεχέμεν σεν ἑαυτὸν ἐφ' οἷς ἐβεβέλητο· καὶ γὰρ τὴν στρατιὰν ἀπέτρεφεν ἡ χώρα, καὶ συμμαχῶν ἐντόρει τῶν πλησίων φυλάρχων, ἐχόντων ἐυερκῇ χωρία· ὧν ἐστὶ καὶ ἡ Λυσία, ὑπὲρ τῆς λίμνης κειμένη τῆς πρὸς Ἀπάμειαν, καὶ Ἀρέθουσα, καὶ ἡ Σαμψικεράμυς, καὶ ἡ Ἰαμβλίχης τῷ ἐκείνῳ παιδὸς φυλάρχων τῷ Ἑμεσηνῶν ἔθνει· ἔ· πόρρω δ' ἔ· Ἡλίοπολις καὶ Χαλκίς ὑπὸ Πτολεμαίῳ τῷ Μενναίῳ, τῷ τὸν Μαρσύαν κατέχοντι, καὶ τῶν Ἰσραηλίων ὀρεινῇ. τῶν δὲ συμμαχούντων τῷ Βάσσῳ ἦν καὶ Ἀλχαιδαμος ὁ τῷ Ῥαμβαίων βασιλεὺς τῶν ἐντὸς τῷ Ἐυφράτι Νομάων· ἦν δὲ φίλος Ῥωμαίων· ἀδικεῖσθαι δὲ νομίσας ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων ἐκπεσὼν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν, ἐμειδοφόρει τότε τῷ Βάσσῳ. Ἐντεῦθεν δ' ἐστὶ Ποσειδώνιος ὁ Στρωϊκός, ἀνὴρ τῶν κατ' ἡμᾶς φιλοσόφων πολυμαθέστατος. Ὁμοίως δ' ἐστὶ τῇ Ἀπαμένῳ, πρὸς ἃ μὲν ἡ τῶν φυλάρχων Ἀράβων καλεμένη Παραποταμία, καὶ ἡ Χαλκιδική, αἱ τῷ Μαρσύῳ κατήκτισσα, καὶ πᾶσα ἡ πρὸς νότον τοῖς Ἀπαμεύσιν, ἀνδρῶν Σκηνιτῶν τοπλεόν· παραπλήσιοι δ' ἐσὶ τοῖς ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ νομάσιν· αἱ δ' οἱ πλησιαιότεροι τοῖς Σύροις ἡμερώτεροι, καὶ ἦττον Ἀραβες, καὶ Σκηνίται, ἡγεμονίας ἔχοντες συντεταγμένως μᾶλλον, κατὰ περ ἡ Σαμψικεράμυς Ἀρέθουσα, καὶ ἡ Γαμβάρις, καὶ ἡ Θέμελις, καὶ ἄλλων τοιούτων. Τοιαύτη μὲν ἡ μεσόγαια τῆς Σελευκίδος. Ὁ δὲ Παράπλευς ὁ λοιπὸς ἀπὸ τῆς Λαοδικείας ἐστὶ τοιούτος. Τῇ γὰρ Λαοδικεῖα πλησιάζει πολίχνη, τὸ, τε Ποσειδίου, καὶ τὸ Ἡράκλειον, καὶ τὰ Γάβαλα· ἐπ' ἣδὲ ἡ τῶν Ἀραδίων παλαιὰ Πάλτος, καὶ Βαλαναία, καὶ Κάρανος τὸ ἐπίνειον τῆς Ἀράβης, λιμένιον ἔχον· ἔπ' Ἐννύδρα, καὶ Μάραθος πόλις ἀρχαία Φοινίκων κατεσπασμένη. Τὴν δὲ χώραν Ἀράδιοι κατεκληρέχθησαν, καὶ Ταξύμμα τὸ ἐφεξῆς χωρίον· τέτοις δ' ἡ Ὀρθωσιᾶς συνεχῆς ἐστὶ, καὶ ὁ Ἐλευθερος ὁ πλησίον ποταμός, ὃν περ ὄριον ποιοῦνται

τινέ:

τινὲς τῆς Σελευκίδος πρὸς τὴν Φοινίκην καὶ τὴν κοίλην Συρίαν. Πρόκειται δ' ἡ Ἀράδος ῥαχιώδης τινὸς, καὶ αἰλιμένη παραλίας, μεταξὺ τῆ τε ἐπινείας αὐτῆς μάλισα, καὶ τῆς Μαράδου, διέχουσα τῆς γῆς εὐθείας ἑκοσιν. Δύο δὲ εἰν ὄρη τὰ ποιῶντα τὴν Κοίλην καλεμένην Συρίαν, ὡς ἂν παράλληλα, ὅ, τε Λιβανος καὶ ὁ Ἀντιλίβανος, μικρὸν ὑπερθεῖν τῆς θαλάττης ἀρχόμενα ἀμφοῖν ὁ μὲν Λιβανος τῆς κατὰ Τρίπολιν καὶ τῆ Θεῆ πρόσωπον μάλισα· ὁ δ' Ἀντιλίβανος τῆς κατὰ Σιδόνα· τελευτᾷσι δ' ἐγγύς πως τῶν Ἀραβίων ὄρων, τῶν ὑπὲρ τῆς Δαμασκηνῆς, καὶ τῶν Τραχυνιτῶν ἐκεῖ λεγομένων εἰς ἄλλα ὄρη γεώλοφα, καὶ καλλίκαρπα. Ἀπολείπῃσι δὲ μεταξὺ πεδίων κοίλων· πλάτος μὲν τὸ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ διακοσίων εὐαρίων, μῆκος δὲ τὸ ἀπὸ τῆς θαλάττης εἰς τὴν μεσόγαίαν ὁμῶς τι διπλάσιον. Διαρρεῖται δὲ ποταμοῖς ἄρδουσι χώραν ἐνδαίμονά τε, καὶ ἀμφοροῦν, μεγίστη δὲ τῷ Ἰορδάνῃ. Ἔχει δὲ καὶ λίμνην, ἣ Φέρι τὴν ἀρωματῖτιν σχοῖνον, καὶ κάλαμον· ὡς δ' αὐτως, καὶ ἑλῆ· καλεῖται δ' ἡ λίμνη Γεννησαρίτις, Φέρι δὲ καὶ βάλαμον. Τῶν δὲ ποταμῶν ὁ μὲν Χρυσόρροας ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς Δαμασκηνῶν πόλεως, καὶ χώρας εἰς τὰς ὀχτελείας ἀναλίσκεται σχεδὸν τι πολλὴν γὰρ ἐπάρδει, καὶ βαθεῖαν σφόδρα· τὸν δὲ Λύκον, καὶ τὸν Ἰορδάνην ἀναπλέουσι φορτίαις, Ἀράδιοι δὲ μάλισα. Τῶν δὲ πεδίων τὸ μὲν πρῶτον τὸ ἀπὸ τῆς θαλάττης, Μάκρας καλεῖται, καὶ Μάκρα πεδίων· ἐν τῇ δὲ Ποσειδώνιος ἰσορεῖ τὸν δράκοντα πεπτακίοντα ὁραθῆναι νεκρὸν, μῆκος σχεδὸν τι καὶ πλεθριαῖον, πάχος δ' ὥδ' ἰππέας ἐκατέρωθεν παραστάντας ἀλλήλους μὴ καθορᾶν, χάσμα δὲ ὡς ἑφίππον δέξασθαι· τῆς δὲ Φολίδος λεπίδα ἐκαστὴν ὑπεραίρουσαν θυρεῶ. Μετὰ δὲ τὸν Μάκραν εἰν ὁ Μαρσύας, ἔχων τινὰ καὶ ὄρεινὰ, ἐν οἷς ἡ Χαλκίς, ὥσπερ ἐκρόπολις τῆς Μαρσύας. ἀρχὴ δ' αὐτῆς Λαοδίκεια ἡ πρὸς Λιβάνῳ· τὰ μὲν ἔνθα ὄρεινὰ ἔχουσι πάντα Ἰσραεῖοι τε καὶ Ἀραβες, κακῆργοι πάντες· οἱ δ' ἐν ταῖς πεδίοις γεωργοί, κακῆμενοι δ' ὑπ' ἐκείνων ἄλλοτε ἄλλης βοήθειας δέονται, ὁρμητηρίοις δ' ἐρυμνοῖς χρῶνται· κατὰπερ οἱ τὸν Λιβανὸν ἔχοντες, ἄνω μὲν ἐν τῷ ὄρει Σινναῖν, καὶ Βόρρα· καὶ ἄλλα τινὰ τοιαῦτα ἔχουσι τείχη, κάτω δὲ Βόρρα,

τρα, καὶ Γίγαρτον, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς θαλάττης στήλαι,
καὶ τὸ ἐπὶ τῷ Θεῷ προσώπῳ Φρύριον ἐπιτεθέν· ἃ κα-
τέσπασε Πομπήϊος, ἃφ' ὧν τὴν τε Βύβλον κατέτρεχε
καὶ τὴν ἐφεξῆς ταύτῃ Βηρυτὸν, αἱ μεταξύ κεῖνται Σι-
δόνος, καὶ τῷ Θεῷ προσώπῳ. Ταῦτα μὲν ἦν τὰ ἐπὶ θα-
λάττῃ. Ὑπὲρ δὲ τῷ Μαροσίᾳ ἐστὶν ὁ καλεόμενος Ἀντι-
βασιλικός· καὶ ἡ Δαμασκηνὴ χώρα, διαφερόντως ἐπα-
μένη· ἐστὶ δὲ καὶ ἡ Δαμασκός πόλις ἀξιόλογος σχεδὸν
τι καὶ ἐπιφανεστέρα τῶν ταύτῃ κατὰ τὰ Περσικά· ὑπὲρ
κεῖνται δ' αὐτῆς δύο λεγόμενοι Τραχῶνες· ἔπειτα πρὸς
τὰ Ἀράβων μέρη καὶ (τῶν) Ἰγεραίων ἀναμῆξ, ὅρη ὀρε-
βάτα, ἐν οἷς καὶ σπήλαια ἦν βαδύτομα, ὧν ἐν καὶ πε-
τρακισχιλίας ἀνθρώπους δέξασθαι δυνάμενον ἐν καταρ-
μαῖς, αἱ τοῖς Δαμασκηνοῖς γίνονται πολλαχόθεν. Τὸ μέ-
τοι πλεον τὸ ἀπὸ τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας, ἐμπόρους κα-
ταΐσιν· οἱ βάρβαροι· ἤττον δὲ συμβαίνει, καταλυθέντι
νυνὶ τῶν περὶ Ζηνόδαρον τῶν λησῶν διὰ τὴν ἐκ τῶν Περ-
μαίων ἐνομίαν, καὶ διὰ τὴν ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἀσφα-
λειαν τῶν ἐν τῇ Συρίᾳ τρεφομένων· ἅπαντα μὲν ἦν ὑπὲρ
τῆς Σελευκίδος, ὡς ἐπὶ τὴν Αἰγυπτὸν καὶ τὴν Ἀραβίαν
ἀνίσχυσεν χώρα, Κοιλησυρία καλεῖται· ἰδίως δ' ἡ τῷ Λι-
βάνῳ καὶ τῷ Ἀντιλιβάνῳ ἀφωρισμένη. Τῆς δὲ λοιπῆς
ἡ μὲν ἀπὸ Ὀρδωσίας μέχρι Πηλεσίης παραλίᾳ Φοινίκη
καλεῖται, σενή τις καὶ αἰλιπηνή· ἡ δ' ὑπὲρ ταύτης με-
σόγαια μέχρι τῶν Ἀράβων· ἡ μεταξύ Γάζης καὶ Ἀντι-
λιβάνου, Ἰσδαία λέγεται.

Appianus,
de rebus Sy-
riacis,
cap. 52 - 66.

Ἀλέξανδρος μὲν δὴ βασιλεὺς ἦν ἐπὶ Πέρσας Συ-
ρων, ὁ καὶ πάντων βασιλεὺς· ὅσων εἶδεν. Ἀλεξάνδρου
ἀποθανόντος ἐπὶ παισὶ, τῷ μὲν, βραχέϊ πάνυ, τῷ δὲ
ἐπὶ κυδοιμμένῳ· οἱ μὲν Μακεδόνες, πόσῃ τῇ Φιλίππῳ
γένεας, εἴλοντο σφῶν βασιλεύειν Ἀριδαῖον, τὸν ἀδελφόν
Ἀλεξάνδρου, καίπερ ἐκ ἔμφρονα νομιζόμενον εἶναι με-
τονομάσαντες δὴ Φίλιππον ἀντὶ Ἀριδαίᾳ τρεφομένου ἐν
τῶν παίδων Ἀλεξάνδρου. ἐφύλαξαν γὰρ δὴ καὶ τὴν κί-
βαν. Οἱ φίλοι δ' ἐξ στραπειᾶς ἐνεύμαντο τὰ ἐν τῇ
Περδίκῃ διανέμεντος αὐτοῖς· ὑπὸ τῷ βασιλεῖ Φιλίππῳ
καὶ ἐκ πολὺ ὕπερον, τῶν βασιλέων ἀποθανόντων, βασι-
λεῖς ἐγένοντο οἱ σατράπαι. Σύρων δὴ πρῶτος γίγνεται
σατράπης.

σατράπης Λαομέδων ὁ Μιτυληναῖος, ἐκ τε Περδίκης,
 καὶ ἐξ Ἀντιπάτρου, τῇ μετὰ τὸν Περδίκην προστατεύσαν-
 τος τῶν βασιλέων. Λαομέδοντα δ' ἐπιπλεύσας Πτολε-
 μαῖος, ὁ τῆς Αἰγύπτου σατράπης, ἐπειδε πολλοῖς χρή-
 μασι ἐγχειρίσαι αὐτὴν Συρίαν· προβολὴν τε ἔσταν Ἀι-
 γύπτε, καὶ ἐπιχειρήματα κατὰ Κύπρου· καὶ ἐπειθόμε-
 νον, συλλαμβάνει. ὁ δὲ, τὰς Φύλακας διαφθείρας, πρὸς
 Ἀλκίταν ἐφυγεν εἰς Καρίαν· καὶ τινὰ χρόνον ὁ Πτο-
 λεμαῖος ἤρχε Συρίας, καὶ Φρυγίας ἐν ταῖς πόλεσι κατα-
 λιπὼν, εἰς Αἰγύπτου ἀπέπλει. Ἀντίγονος δ' ἦν Φρυ-
 γίας μὲν καὶ Λυκίας καὶ Παμφυλίας σατράπης. ἐπίσκο-
 πος δ' εἶναι τῆς ὅλης Ἀσίας ἐξ Ἀντιπάτρου περὶ τὸν
 τὴν Ἑυρώπην ἀπολελειμμένον, Ἑυμενῆ τὸν Καππαδοκίας
 σατράπην, ψηφισαμένων εἶναι πολέμιον τῶν Μακεδόνων,
 ἐπολιόρκει. ὁ δὲ αὐτὸν ἐκφεύγει, καὶ τὴν Μιθρικήν
 ἐκρατύνετο ἑαυτῷ. ἀλλ' Ἑυμενῆ μὲν κτείνει καταλα-
 βὼν ὁ Ἀντίγονος. καὶ ἐπανιὼν ὑπεδέχθη λαμπρῶς ὑπὸ
 Σελεύκῃ σατραπέμοντος ἐν Βαβυλῶνι. ὑβρίσαντος δὲ τι-
 να τῶν ἡγεμόνων τῇ Σελεύκῃ, καὶ ἐκινώσαντος Ἀν-
 τιγόνου παρῆντι, χαλεπήνας ὁ Ἀντίγονος ἦται λογισμὸς
 χρημάτων τε καὶ κτημάτων. Ὁ δὲ, ἀδυνάτερος ὢν Ἀν-
 τιγόνου, πρὸς Πτολεμαῖον εἰς Αἰγύπτου ὑπεχώρει. καὶ
 ὁ Ἀντίγονος εὐθὺς ἐπὶ τῇ Φυγῇ τῇ Σελεύκῃ, Βλίτορα
 τε, Μεσοποταμίας ἡγέμενον, παρέλυσεν τῆς ἀρχῆς, ὅτι
 Σέλευκον μετῴκειν ἀπὸντα· καὶ τὴν Βαβυλωνίαν, καὶ
 τὴν Μεσοποταμίαν, καὶ ὅσα ἄλλα ἐκ Μήδων ἐπὶ τὸν
 Ἑλλήσποντον ἔειχε, κατέσχετο ἑαυτῷ, ἥδη καὶ Ἀντιπά-
 τρου τεθνεώτος. ἐπίφθονός τε εὐθὺς ἐκ τῶνδε τοῖς ἄλ-
 λοις σατράπαις ἐγένετο, γῆς ἀρχῶν τοσσηδε. διὰ καὶ
 μάλιστα τῷ Σελεύκῃ παρακαλῶντι συνέδεντο Πτολεμαῖος
 τε, καὶ Λυσίμαχος ὁ Θράκης σατράπης, καὶ Κάσσανδρος
 ὁ Ἀντιπάρης, Μακεδόνων ἐπὶ τῷ πατρὶ ἡγέμενος· καὶ
 οὐκ ἀντιπαρεστώμενοι, τὸν Ἀντίγονον ἤξιν τὴν ἐπὶ κτητὴν
 αὐτῷ γενομένην γῆν τε καὶ χρήματα πρὸς τὴν σφῶν νεφ-
 μαδαίαι, καὶ πρὸς ἑτέρας Μακεδόνας, οἱ τῶν σατραπειῶν
 ἐκπεπτάμενοι. ἐπιχλευάσαντος δὲ αὐτὸς τῇ Ἀντιγόνου
 οἱ μὲν εἰς πόλεμον κατίσταντο κοινόν. ὁ δὲ ἀντιπαρεσθε-
 νάζετο, καὶ ἐξέβαλλε τὰς Φρυγίας ὅσαι ἐκ ἦσαν ἐν τῇ
 Συρίᾳ

cap. 53.

Συρίας Πτολεμαίῳ· Φοινίκης τε καὶ τῆς λεγομένης Κοί-
 λης τὰ ἔτι ὑπάρχοντα τῷ Πτολεμαίῳ πρὸς ἑαυτὸν ἀφ' ὧν
 cap. 54 περιέσκα· Χωρῶν δ' ὑπὲρ τὰς Κιλικίας πύλας, Δημή-
 τριον τὸν υἱὸν, ἀμφὶ δύο καὶ ἑκοσιν ἔτι γεγονότα, ἐν
 Γάζῃ μετὰ τῷ στρατῷ καταλείπει, πρὸς τὰς ὁρμὰς Πτο-
 λεμαίῳ τὰς ἀπ' Αἰγύπτου. τῶν δὲ Πτολεμαίων ἐνία
 περὶ τὴν Γάζαν μάχῃ λαμπρῶς, καὶ τὸ μείρακιον ἐς τὸν
 πατέρα ἔχεται. Πτολεμαῖος δ' αὐτίκα τὸν Σέλευκον ἐς
 τὴν Βαβυλωνίαν πέμπει, τὴν ἀρχὴν ἀναληψόμενον καὶ
 περὶ ἐς τὸτο ἔδωκεν αὐτῷ χιλίας, καὶ τριακοσίας ἱπ-
 πείας. καὶ οὖν ὅπως ὀλίγας ὁ Σέλευκος τὴν τε Βαβυ-
 λωνίαν, προθύμως αὐτὸν ἅμα τῶν ἀνδρῶν ἐκδεχομένων
 ἀνέλασθε, καὶ τὴν ἀρχὴν μετ' ἐκ πολλοῦ ἐς μέγα προή-
 γωνεν. ὁ δ' Ἀντίγονος Πτολεμαίου ἡμίονο, καὶ ναυ-
 μάχῃ περὶ Κάπρον ἐνία περιφανεῖ, Δημητρίῳ τῷ παι-
 ῶς στρατηγῶντος. Ἐφ' ὅτῃ λαμπροτάτῳ γενομένῳ, ὁ
 στρατὸς ἀνείπεν· ἅμω βασιλέας, Ἀντιγόνου τε καὶ Δη-
 μήτριον, ἤδη καὶ τῶν βασιλέων τεθνεώτων, Ἀριδαίῳ τε
 τῷ Φιλίππῳ, καὶ Ὀλυμπιάδῳ, καὶ τῶν υἱῶν Ἀλεξάν-
 δρῳ. Ἀνείκε δὲ καὶ Πτολεμαίου ὁ ἀνέλεος αὐτῷ στρατῷ
 βασιλέα, ὡς μή τι διὰ τὴν ἥσαν μειονεκτοῦ τῶν νεο-
 κητότων. τοῖσδε μὲν δὴ ταχεῖν ὁμοίῳ συνηνέχθη ἐπὶ
 ἐναντίας αἰτίας. ἔποντο δ' ἐκ τῶν αὐτῶν οἱ λοιποὶ, καὶ
 cap. 55 βασιλεῖς ἅπαντες ἐκ σατραπῶν ἐγένοντο. Οὗτοι δὲ καὶ
 ὁ Σέλευκος ἐβασίλευσε τῆς Βαβυλωνίας. ἐβασίλευσε δὲ
 καὶ Μηδίας, Νικαίῳρα πτείνας αὐτὸς ἐν τῇ μάχῃ, τῷ
 ὑπ' Ἀντιγόνου Μηδίας σατραπείῃ ἀπολειπόμενον. το-
 λέμης δ' ἐπολέμησε πολλὰς Μακεδόσι καὶ βαρβάρους. καὶ
 τῶν Μακεδόσι μὲν δύο μεγίστας τὸν μὲν ἕτερον, Λα-
 σιμόνῳ βασιλεύοντι Θράκης· τὸν δὲ πρότερον, Ἀντιγ-
 νῶ περὶ Ἰψον τῆς Φρυγίας, αὐτῷ στρατηγῶντι, καὶ αὐ-
 τῷ μαχομένῳ, καίπερ ὑπὲρ ἀγδομήντα ἔτη γεγονότι
 πεσόντος δ' Ἀντιγόνου κατὰ τὴν μάχην, ὅσαι βασιλεῖς τῷ
 Ἀντιγόνῳ ἅμα τῷ Σέλευκῳ καθήρηκεσαν, τὴν Ἀντιγ-
 νῶ γῆν διενέμεντο. καὶ ὁ Σέλευκος τότε τῆς μετ' Εὐ-
 φράτην Συρίας ἐπὶ Σαλάσῃ, καὶ Φρυγίας τῆς ἀπὸ τὸ
 μεσόγαίου, ἀρχὴν διέλαχεν. ἐφεδρέων δὲ αἰεὶ τοῖς ἐγ-
 γύς ἔθνεσι, καὶ δυνατὸς ὢν βιάσασθαι, καὶ πᾶσι πρὸς

ην δέ Φασιν, ἐκκολυμβήσαντα, περιθέσθαι τῇ κεφαλῇ
τὸ διάδημα, καὶ ἐνεγκεῖν ἄβραχον Ἀλεξάνδρῳ καὶ λαβεῖν
τῆς προθυμίας αὐτίκα δωρεὰν παρὰ τῷ βασιλέως, τάλαν-

του

cap. 57.

τον ἀργυρίᾳ. τῶν δὲ μάντεων αὐτὸν ἀναιρεῖν κελεύοντων
οἱ μὲν, πειθῆναι τὸν Ἀλέξανδρον αὐτοῖς· οἱ δὲ, ἀντε-
πεῖν. ἐστὶ δὲ, οἱ τὰδε πάντα ὑπερελθόντες, ἐ νούτῳ
ὅλως, Φασὶν, ἀλλὰ Σέλευκον ἐπὶ τὸ διάδημα τῷ βασι-
σέως ἐκκολυμβῆσαι, καὶ περιθέσθαι Σέλευκον αὐτὸ τῇ κε-
φαλῇ, ἵνα ἄβροχον εἴη. καὶ τὰ σημεῖα ἐς τέλος ἀμύων
ἀπαντήσαι· Ἀλέξανδρόν τε γὰρ ἐν Βαβυλῶνι μεταστῆναι
τῷ βίῃ, καὶ Σέλευκον τῆς Ἀλεξάνδρα γῆς, ὅτι πλεῖστη
μάλιστα τόνδε τῶν Ἀλεξάνδρα διαδόχων, βασιλεύσαι. Το-
σαῦτα μὲν δὴ περὶ τῶν Σελεύκῳ προμαντευθέντων ἐπιδι-
μην. Γίνεται δ' ἐνθὺς Ἀλεξάνδρα μεταστάντος ἡμεῶν
τῆς Ἰππικῆς τῆς ἐταιρικῆς ἧς δὴ καὶ Ἡφαισίων ἡγήσασθαι
Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἐπὶ Ἡφαισίωνι Περόδικῳ· μετὰ δὲ τῇ
Ἰππικῇ, σατραπείᾳ τε τῆς Βαβυλωνίας, καὶ βασιλεὺς ἐπὶ
τῇ σατραπείᾳ. Γενομένῳ δὲ αὐτῷ τὰ ἐς πόλεμους ἐπιτε-
χεσάτω, Νικάτωρ ἐπάνυμον γίγνεται· τῷδε γὰρ ἀρέσκαμα
μᾶλλον, τῷ Νικάτορα κτείνειν. Καὶ τὸ σῶμα ὅντι ἐμφε-
σι τε καὶ μεγάλῳ, καὶ ταῦρον ἄγριον, ἐν Ἀλεξάνδρῳ
θυσιᾷ ποτὲ ἐκθρόνῳ τῶν δεσμῶν ὑποσάντι μόνῳ, καὶ
ταῖς χερσὶ μόναις κατειργασμένῳ, προστιθέασιν ἐς τὸ
ἀνδριάντας ἐπὶ τῷδε κέρατα. Πόλεις δὲ ὥρισεν ἐπὶ τῇ
μῆκος τῆς ἀρχῆς ὅλης, ἐκκαίδεκα μὲν Ἀντιοχείας, ἐπὶ
τῷ πατρὶ. πέντε δὲ ἐπὶ τῇ μητρὶ, Λαοδικείας· ἐννέα δὲ
ἐπὶ τῷ υἱῷ· τέσσαρας δ' ἐπὶ ταῖς γυναῖξιν, τρεῖς Ἀ-
παμείας, καὶ Στρατονίκειαν μίαν. καὶ εἰσιν αὐτῶν ἐν
Φανέσκαται καὶ νῦν, Σελεύκεια μὲν, ἥ τε ἐπὶ τῇ Σελεὺ-
σῇ, καὶ ἡ ἐπὶ τῷ Τίγρητος ποταμῷ· Λαοδίκεια δὲ ἡ ἐν
τῇ Φοινίκῃ, καὶ Ἀντιόχεια ἡ ὑπὸ τῷ Λιβάνῳ ὄρει, καὶ
ἡ τῆς Συρίας Ἀπάμεια. τὰς δὲ ἄλλας ἐκ τῆς Ἑλλάδος
ἢ Μακεδονίας ἀνόμεζεν, ἢ ἐπὶ ἔργοις αὐτῷ τισιν, ἢ ἐν
τιμῇ· Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλέως. ὅθεν εἰσὶν ἐν τῇ Συρίᾳ,
καὶ τοῖς ὑπὲρ αὐτὴν ἄνω βαρβάροις, πολλὰ μὲν Ἑλλή-
νων, πολλὰ δὲ Μακεδονικῶν πολισμάτων ὀνόματα· Βέρβη-
'Εδεσσα, Πέρινθος, Μαρώνεια, Καλλίπολις, Ἀχάϊα,
Πέλλα, Ὠρωπὸς, Ἀμφίπολις, Ἀρέθουσα, Ἀσκαὸς, Τέ-
γεα, Χαλκίς, Λάρισσα, Ἡραία, Ἀπολλωνία· ἐν δὲ τῇ
Παρθυσῇ, Σάτειρα, Καλλιόπη, Χάρις, Ἐκατάμυλος,
Ἀχάϊα· ἐν δὲ Ἰνδοῖς, Ἀλεξανδρόπολις· ἐν δὲ Σινδῶνι,
Ἀλε-

Αλεξανδρέσχατα. καὶ ἐπὶ ταῖς αὐτῇ Σελεύκῃ νίκαις
 ἐν Νικηφόριον τε ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, καὶ Νικόπολιν
 ἐν Ἀρμενίᾳ, τῇ ἀγχοτάτῳ μάλισα Καππαδοκίᾳς. Φασὶ
 δὲ αὐτῷ τὰς Σελευκείας οἰκίζοντι, τὴν μὲν ἐπὶ τῇ θα-
 λάσσῃ, διοσημίαν ἡγήσασθαι κεραυνῶ. καὶ διὰ τῆτο θεὸν
 αὐτοῖς κεραυνὸν ἔθετο· καὶ θρησκέουσιν καὶ ὑμνεῖσιν καὶ
 οὖν κεραυνόν. ἐς δὲ τὴν ἐπὶ τῇ Τίγρητος, ἡμέραν ἐπι-
 λέξασθαι τὰς μάχας πελευομένους, καὶ τῆς ἡμέρας ὥραν, ἣ
 ὧν θεμελίων ἀρξάσθαι τῆς ὀρυχῆς ἔδει, φεύσασθαι τὴν ὥραν
 ἐς μάχας, ἐκ ἐθέλοντας ἐπιτελίσματα τοιόνδε σφίσι γε-
 ῖναι. καὶ Σέλευκος μὲν ἐν τῇ σκηνῇ τὴν δεδομένην
 ἱσαν ἀνέμενεν· ὁ δὲ στρατός, ἐς τὸ ἔργον ἑτοιμος, ἀπρε-
 ῶν ἐς τε σημήνειεν ὁ Σέλευκος, ἄφνω κατὰ τὴν αἰ-
 ωτέραν ὥραν δάξαντες τινα κεύειν, ἐπὶ τὸ ἔργον ἀνε-
 ῆλθον, ὡς μὴδὲ τῶν κηρύκων ἐρπύκωνται ἔτι ἀνασχέσθαι,
 ὁ μὲν δὲ ἔργον ἐξετετέλεστο. Σελεύκῳ δὲ ἀθύμως ἔχον-
 τι, καὶ τὰς μάχας αὐτοῖς ἀνακρίνοντι περὶ τῆς πόλεως,
 δειὰν αἰτήσαντες· ἔλεγον οἱ μάχοι· Τὴν πεπρωμένην,
 βασιλεῦ, μοῖραν, χεῖρονά τε καὶ κρείσσονα, ἐκ ἔστιν
 τε ἀνδρός, ἔτε πόλεως ἐναλλάξαι. μοῖρᾳ δὲ τις καὶ
 ὁλεῶν ἐστίν, ὥσπερ ἀνδρῶν. καὶ τὴνδε χρονιωτάτην μὲν
 δόκει τοῖς θεοῖς γενέσθαι, ἀρχομένην· ἐκ τῆςδε τῆς ὥ-
 ρας, ἥς ἐγένετο. δειμαίνοντες δ' ἡμεῖς, ὡς ἐπιτελίσματα
 μὴν ἐσομένην, παρεφέρομεν τὸ πεπρωμένον. τὸ δὲ
 ρεῖσσον ἦν καὶ μάγων πανουργόντων, καὶ βασιλέως ἀγνο-
 ντος αὐτό. τοιγάρτοι τὸ δαιμόνιον τὰ αἰσιώτερα τῷ στρα-
 τῷ προσέταξε. καὶ τῆτο ἐν σοὶ καταμαθεῖν ὧδε, ἵνα
 ἢ τι καὶ νῦν ἡμᾶς ἔτι τεχνάζειν ὑπονοῇς· Ἄυτός τε
 ἀρ' ὁ βασιλεὺς σὺν τῷ στρατῷ παρεκάθητο, καὶ τὸ νέ-
 ευσμα αὐτὸς ἐδεδάκει ἀναμένειν. καὶ ὁ εὐπειθέστατος
 ἐν σοὶ πρὸς κινδύνους καὶ πόνους, ἐκ ἡνέσχετο νῦν ἐδὲ
 ναπαύσεως ἐπιτάγματος, ἀλλ' ἀνέθορεν· ἡδὲ ἀνὰ μέρος,
 ἀλλ' ἀτρώως, ἐπιστάταις αὐτοῖς· καὶ ἐνόμιζε πεκελεύθαι·
 αἱ κεκέλευστο δὲ. διόπερ ἐδὲ σὲ κατερύκοντος αὐτὸς
 τι ἐπέθοντο. τί ἂν ἐν βασιλείᾳ ἐν ἀνθρώποις ἔη κατ-
 ερώτερον ἄλλο. θεῶν; ὅς τῆς σῆς γνώμης ἐπεκράτησε,
 αἱ ἡγεμόνευσέ σοι τῆς πόλεως ἀντὶ ἡμῶν, δυσμενεῶν
 μὴν τε καὶ γένει παντὶ τῷ περιόχῳ; πᾶ γὰρ ἔτι τὰ
 ἡμέ-

cap. 59.

μὲν ἐπιτομήν περὶ Σελευκείας. Ὁ δὲ Σελεύκος τῷ
 υἱὸν Ἀντίοχον, περιῶν ἔτι, τῆς ἀνω γῆς βασιλεύειν ἀπέ-
 φηνεν ἀντ' ἑαυτῷ. καὶ εἰ τῷ μεγαλόφρον εἶναι τότε
 φαίνεται καὶ βασιλικόν, μεγαλοφρονέστερον ἔτι καὶ σοφώ-
 τερον ἤνεγκε τὸν ἔρωτα τῷ παιδὸς, καὶ τὴν ἐς τὸ πᾶν
 αὐτῷ σωφροσύνην. ἥρα μὲν γὰρ ὁ Ἀντίοχος στρατονίαν
 τῆς αὐτῆς Σελεύκῃς γυναῖκος, μητρικῆς οἱ γενομένης, καὶ
 παιδὸς ἤδη τῷ Σελεύκῳ πεποιημένης. συγγιγνώσκων δὲ
 τὴν ἀδελφεῖαν τῷ πατρὶ, ὅτε ἐπεχείρει τῷ κακῷ, ἐπὶ
 πρῶτον ἄλλ' ἐνόσει, καὶ παρεῖτο, καὶ ἐκὼν ἐς τὸ
 θάνατον συνήργει. ἐδ' ὁ περιώνυμος ἰατρός Ἑρασίστρατος,
 ἐπὶ μεγάλαις συντάξεσι Σελεύκῳ συνὼν, εἶχε τεκμήρατα
 τῷ πατρὶ· μέχρι, φυλάξας καθαρὸν ἐκ πάντων τὸ σῶ-
 μα, ἔκασεν, εἶναι τῆς ψυχῆς τὴν νόσον· ἥ δὲ καὶ ἔφα-
 μένη καὶ νοσῶσα τὸ σῶμα συναισθάνεται. λύκας μὲν ἔτι
 καὶ ὀργὰς καὶ ἐπιμελείας ἄλλας ὁμολογεῖσθαι, ἔρωτα δ'
 ἐπιμύπτειν πρὸς τῶν σωφρόνων. ἐδὲν δὲ ἐδ' ὡς τῷ
 Ἀντίοχῳ φράζοντος αὐτῷ, λιπαρῶντι μαθεῖν ἐν ἀπορήτῳ
 παρεκατέζετο, καὶ ἐφύλασσε τὰς τῷ σώματος μεταβολὰς,
 ὅπως ἔχοι πρὸς ἕκαστον τῶν ἐισιόντων. ὡς δὲ εὔρεν, ἐπὶ
 μὲν τῶν ἄλλων σβεννύμενον αἰεὶ τὸ σῶμα καὶ μαλαίνον-
 τον ὁμαλῶς· ὅτε δὲ ἡ στρατονίη παρίει πρὸς αὐτὸν ἐπι-
 σκεψομένη, τὴν μὲν γνώμην ὑπ' αἰδῆς καὶ συνειδότος τότε
 μάλιστα αὐτὸν ἐνοχλάμενον καὶ σιωπῶντα, τὸ δὲ σῶμα καὶ
 ἄκρον αὐτῷ θαλερώτερον τε γιγνόμενον αὐτῷ καὶ ζῆτι-
 κώτερον, καὶ αὐτῷ ἀπίσης ἀδυνέστερον· ἔφη τῷ Σελεύ-
 κῳ, τὸν υἱὸν ἀνιάτως ἔχειν αὐτῷ. ὑπεραλγῆσαντος δὲ
 τῷ βασιλέως, καὶ ἐκβοήσαντος, εἶπεν· Ἐρως ἐστὶ τὸ τι-
 θος, καὶ ἔρως γυναῖκος, ἀλλ' ἀδύνατος. Σελεύκῃς δὲ
 θαυμάσαντος, εἰ τίνα μὴ δύναίτο κείσθαι Σελεύκος, ὁ τῆς
 Ἀσίας βασιλεὺς, ἐπὶ γάμῳ τοιαύτης παιδὸς, ἰκεῖν τε καὶ
 χρήμασι καὶ δωρεαῖς, καὶ ὅλη τῇ τοσούτῃ βασιλείᾳ, τε-
 ρεῖσθαι μὲν ἐς τὸνδε τὸν κάμνοντα βασιλέα, δοθησομένη

cap. 60.

ἔ καὶ νῦν ἀντὶ τῆς σωτηρίας, εἰ ἤδη τις ἐθέλοι καὶ μόνον ἀξιῶντος μαθεῖν, τίς ἐστὶ τὸ γύναιον; ὁ Ἐρασίστρατος ἔφη· Τῆς ἐμῆς γυναίκος ἐρᾷ. Καὶ ὁ Σέλευκος· Ἐἵτ' ὦ γαδὲ, ἔφη, Φίλας μὲν ἔτω καὶ χαρίτων ἔχων ἐφ' ἡεῖν, ἀρετῆς δὲ καὶ σοφίας ἐν ὀλίγοις, ἐ σώσεις μοι νέον ἔνδρα καὶ βασιλικὸν, Φίλα, καὶ βασιλέως υἱὸν, ἀτυχεῖντα καὶ σωφρονεῦντα, καὶ τὸ κακὸν ἐπικρύπτοντα, καὶ προτιμώμενον αὐτῷ θανάτῳ; ἀλλ' ὑπερόψει μὲν ἔτιωσ' Ἀντίοχον, ὑπερόψει δ' ἐπ' αὐτῷ καὶ Σέλευκος; Ὁ δ' ἀπομαρζόμενος, εἶπε λόγον ὡς ἄφικτον, ὅτι, Μηδ' ἂν σὺ, καί-τερ ὦν πατήρ, τῆς σῆς Ἀντίοχος εἰ ἦρα γυναίκας, μετῆκας ἂν αὐτῷ τὴν γυναῖκα. Ἐνθα δὴ πάντας ὤμνυ τὰς βασιλείας θεὰς ὁ Σέλευκος, ἥ μὲν ἐκὼν ἂν καὶ χαίρων εἴδειναι, καὶ διήγημα γενέσθαι καλὸν εὐνοίας ἀγαθῆ παρὸς ἐς παῖδα σώφρονα, καὶ ἐγκρατῆ τῆ κακῆ, καὶ ἀνά-ιον τῆς συμφορᾶς. Πολλὰ τε ὅμοια ἐπενεβνῶν, ἤρξατο χεῖσθαι, ὅτι μὴ αὐτὸς αὐτῷ γίγνοιτο ἰατρός ἀτυχεῖντι, ἀλλὰ καὶ ἐς ταῦτα δέοιτο Ἐρασίστρατε. Ὁ δ' ἐπεὶ κα-εῖδε τὴν ὁρμὴν τῆ βασιλέως, ἔργον ὑποφαίνουσαν, ἐχ' πόκρυσιν· ἀνεκάλυπτε τὸ πάθος, καὶ, ὅπως αὐτὸ ἔυροι ρυπτόμενον, δηγεῖτο. Σελεύκῳ δὲ ἡθέντι, ἔργον μὲν γένετο πείσαι τὸν υἱὸν, ἔργον δ' ἐπ' ἐκείνῳ τὴν γυναῖκα. ὁ δ' ἔπεισε τὴν στρατιὰν συναγαγὼν, αἰδομένην ἴσως ἤδη τῶν κατελογίζετο μὲν αὐτοῖς τὰ ἔργα τὰ ἑαυτῆς, καὶ τὴν ἀρχὴν, ὅτι δὴ μάλιστα τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων τὴ μῆμινον προαγάγοι· διὸ καὶ γηρῶντι ἤδη δυσκρατήτων γιναι, διὰ τὸ μέγεθος. Ἐθέλω δὲ (ἔφη) διελεῖν τὸ μέ-εθος, ἐς τὴν ὑμετέραν τῆ μέλλοντος ἀμεριμνίαν, καὶ δὲ μέρος ἤδη δῆναι τοῖς ἐμοῖς Φιλτάτοις. δίκαιοι δ' ἐσέ-οι πάντες ἐς πάντα συνεργεῖν, οἱ ἐς τοσάτων ἀρχῆς καὶ ἰνόμεως ἠυξήθητε ὑπ' ἐμῆ μετ' Ἀλεξάνδρου. Φιλτατοὶ εἰσὶ μοι καὶ ἀρχῆς ἀξιοί, τῶν τε παίδων ὁ τέλειος ἴση καὶ ἡ γυνή. ἤδη δ' αὐτοῖς καὶ παῖδες, ὡς νέοις, ἐνοιοῦντο ταχέως, καὶ πλέονες Φύλακες ὑμῖν τῆς ἡγεμο-ίας εἶεν. Ἀρμόζω σφίσιν ἀλλήλας ἐφ' ὑμῶν· καὶ πέμ-ω, βασιλέας εἶναι τῶν ἐθνῶν ἤδη τῶν ἀνω. καὶ ἐ[ερσῶν ὑμῖν ἐθῆ καὶ ἐτέρων ἐθνῶν μᾶλλον, ἢ τόνδε τὸν ἰνὸν ἅπασαν ἐπιθήσω νόμον· Αἰεὶ δίκαιον εἶναι, τὸ πρὸς

cap. 61.

πρὸς βασιλέως ὀρίζομενον. Ὁ μὲν δὲ ἔτος εἶπεν.
 στρατιὰ δὲ ὡς βασιλέα τε τῶν ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ μέγιστον
 καὶ πατέρα ἄριστον, εὐφθήμει. καὶ ὁ Σέλευκος, Σι-
 τονίκη καὶ τῶ παιδί τὰ αὐτὰ προστατάξας, ἐξείγνυ τὸν
 μόνον, καὶ ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἐξέκεμψεν ἔργον ἀλλοτρί-
 οῦς καὶ δυνατώτερον τῶν ἐν πολέμοις αὐτῷ γενομένων
 ἐργασάμενος. Στραπεύει δὲ ἦσαν ὑπ' αὐτῷ δύο καὶ ἑ-
 δομήκοντα. Τοσαύτης ἐβασίλευσε γῆς καὶ τὴν πλείω
 τῷ παιδί παράδους, ἦρχε τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἐπὶ Ἐυφ-
 ράτην μόνων. καὶ πόλεμον τελευταῖον Λυσιμάχῳ περὶ Φ-
 γίαν τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ πολεμῶν, Λυσιμάχῳ μὲν ἐπεί-
 τει, πεσόντος ἐν τῇ μάχῃ· αὐτὸς δὲ τὸν Ἑλλησπόντον
 ἐπέρα. καὶ ἐς Λυσιμάχειαν ἀναβαίνων, κτείνεται. Πτο-
 λεμαῖος δ' αὐτὸν ἐπόμενος ἔκτεινεν, ὅτῳ Κεραυνὸς ἐπεί-
 σις. υἱὸς δ' ἦν ὁ Κεραυνὸς ὅδε Πτολεμαῖς τῷ Σατράπῃ
 καὶ Ἐυρυδίκῃ τῇς Ἀντικράτης. καὶ αὐτὸν ἐκτείνα
 Ἀιγύπτῳ διὰ δέος, ὅτι νεωτάτῳ παιδί ὁ Πτολεμαῖος τὴν
 ἀρχὴν ἐπενόει δῆναι, ὁ Σέλευκος, διὰ φθῆς παιδὸς ἀπο-
 χῆντα, ὑπεδέξατο, καὶ ἔφερβε, καὶ ἐπήγετο πᾶσι φ-
 νέα ἑαυτῷ. Καὶ Σέλευκος μὲν ἔτῳ τελευτᾷ, τρία καὶ
 ἐβδομήκοντα ἔτη βιώσας, καὶ βασιλεύσας αὐτὰν δύο καὶ
 τεσσαράκοντα. καὶ μοι δοκεῖ καὶ ἐς τὲς αὐτῷ συνε-
 θῆναι τὸ αὐτὸ λόγιον·

cap. 63.

Μὴ σπεῦδ' Ἐυρώπην, Ἀσίῃ τοι πολλὸν ἀμείνων.
 Ἡ γὰρ Λυσιμάχεια τῇς Ἐυρώπης ἐστὶ καὶ τότε πᾶσι
 ἀπὸ τῆς Ἀλεξάνδρου στρατείας ἐς τὴν Ἐυρώπην διετί-
 λεύετο· δὲ καὶ περὶ αὐτῶν τῶ θανάτου ποτὲ αὐτῷ χρη-
 νῶ λόγιον προαγορευθῆναι·

Ἄργος αἰλούμενος, τὸ πεπρωμένον εἰς ἔτος ἦξει.
 Εἰ δ' Ἄργει πελάσας, τότε κεν παρὰ μοῖραν ὀλοῖαι.
 Ὁ μὲν δὲ Ἄργος τὸ Πελοποννήσιον, καὶ Ἄργος τὸ τῆς
 Φιλοχίδος, καὶ Ἄργος τὸ ἐν Ὀρεσίῳ, (ὅθεν οἱ Ἄργε-
 δαι Μακεδόνες) καὶ τὸ ἐν τῷ Ἰονίῳ λεγόμενον ἀπὸ
 Διομήδου ἀλώμενον, καὶ εἰ τι περὶ γῆς ὅλῳ Ἄργος ἐπὶ
 λείτο, πάντα ἀνεζητεῖ καὶ ἐφυλάσσετο. ἀναβαίνει
 ἐς τὴν Λυσιμάχειαν αὐτῷ ἀπὸ τῶν Ἑλλησπόντων, βασι-
 λῆν ἐν ὅφει μέγας τε καὶ περιφανής· καὶ πυθόμενος, ὅ-
 τόν ἢ τὰς Ἀργοναύτας σῆσασθαι παραπλέοντας ἐν τῇ

χ-

χας, ἢ τὰς Ἀχαιοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύοντας· καὶ διὰ τὸτο
 ἔτι τὸν βωμόν τὰς·περιχώρας Ἄργος καλεῖν, ἢ διὰ τὴν
 ναῦν διαφθεύοντας τὸ ὄνομα, ἢ διὰ τὴν πατρίδα τῶν
 Ατρεϊδῶν κτείνεται, ταῦτα ἔτι μανθάνων, ὑπὸ τῆ Πτο-
 λεμαΐδῃ προσπεσόντος ὅπιδεν. Καὶ Σέλευκον μὲν ἔκαλε
 Φιλέταιρος, ὁ Περγᾶμῃ δυναστεύσας, πολλῶν χρημάτων τὸ
 ῥῶμα τὸν Κεραννὸν αἰτήσας· καὶ τὰ λείψανα ἔπεμπεν
 Αὐτιόχω, τῷ πατρὶ αὐτῆ. ὁ δ' ἐν Σελευκείᾳ τῇ πρὸς
 Ἰαλασση ἀπέθετο, καὶ νεῶν αὐτῷ ἐπέστησε, καὶ τέμενος
 περιέθηκε· καὶ τὸ τέμενος Νηματορείον ἐπικληρίζεται. Λυ-
 σιμάχον δὲ, κυνθάνομαι, τῶν ὑπασπιστῶν ὄντα τῶν Ἀλε-
 ξάνδρῃ, παρατροχάσαι ποτὲ ἐπιπλείσειν αὐτῷ, καὶ καμών-
 τα, τῆς ἑρᾶς τῆ βασιλείας ἵππε λαβόμενον, ἔτι συντρέ-
 χειν. πληγέντα δὲ ἐς τὸ μέτωπον ἐπὶ τὴν Φλέβα, τῷ
 ἔλει τῆ βασιλείᾳ δόρατος, αἰμορροεῖν· τὸν δὲ Ἀλέξαν-
 δρον, ἀπορίᾳ τελαμῶνος, τῷ διαδήματι αὐτῆ τὸ τραῦμα
 περιέδῃσαι. καὶ ἐμπληθῆναι μὲν αἵματος τὸ διάδημα· τὸν
 δὲ Ἀλέξανδρῃ μάντιν Ἀρίστανδρον, Φερομένῳ τῷ Λυσιμά-
 χῳ, καὶ ὧδε ἔχοντι, ἐπειπεῖν· ὅτι, Βασιλεύσει μὲν ἔτος
 ἱ ἀνὴρ, βασιλεύσει δ' ἐπιπόνως. Ὁ μὲν δὴ καὶ ἐβασί-
 λευσε τεσσαράκοντα ἔτη μάλιστα, σὺν οἷς ἐσατράπευσε·
 καὶ ἐπιπόνως ἐβασίλευσε. καὶ ἐβδομηκοντέτης ὢν, στρα-
 τεύόμενος καὶ μαχόμενος ἔπεσεν. εὐθὺς δ' ἐπαναιρεθέν-
 ος αὐτῷ τῆ Σελεύκῃ, κείμενον τὸ σῶμα τῆ Λυσιμάχε-
 ῶν οὐκείος, ἐς πολὺ ὑπερμαχῶν, ἀλύμαντον ἐξ ὀρνέων
 αὐτῶν θηρίων διεφύλασσε· μέχρι Θώραξ ὁ Φαρσάλιος, εὐ-
 ζῶν, ἔθαψεν. οἱ δὲ Ἀλέξανδρον, Φασί, θάψαι, τὸν
 πατῆρ Λυσιμάχε παῖδα, Φυγόντα μὲν ὑπὸ δέας πρὸς Σέ-
 λευκον, ὅτε Λυσιμάχος Ἀγαθοκλέα τὸν ἑτερον αὐτῆ παῖ-
 α ἀνείλεν· ἐρευνησάμενον δὲ ἐν τῷ τότε τὸ σῶμα, καὶ
 κ τῆ κυνὸς μάλιστα ἀνευρόντα, ἤδη διεφθαρμένον. τὰ
 ἑ ὅσα τὰς Λυσιμαχέας ἐνδέδαι τῷ σφετέρῳ ἱερῷ, καὶ
 ὁ ἱερὸν Λυσιμάχειον προσαγορεύσαι. Τοιόνδε μὲν δὴ τέ-
 ος ἐκατέρῳ τῶνδε τῶν βασιλέων συννέχθη, ἀνδρειοτά-
 των τε καὶ τὰ σώματα μεγίστων γενομένων· τῆ μὲν, ἐς
 βδομήκοντα ἔτη, τῆ δὲ, ἐς πλέονα τέτων ἔτι ἄλλα τρία,
 ιεμαχημένων ἐκ χειρὸς οὐκείας αἰεὶ μέχρι τῆ θανάτου.
 Σελεύκῃ δ' ἀποθανόντος, διάδοχοι, παῖς παρὰ πατρός ἐκ-
 δεχό-

cap. 64.

cap. 65.

δεχόμενοι τὴν Σύρων ἀρχὴν, ἐγένοντο οὕτως Ἀντίοχος μὲν πρῶτος ὅδε, ὁ τῆς μητρυιᾶς ἐραθεὶς ὃς καὶ Σατιραπέκκλητον, Γαλάτας ἐκ τῆς Ἑυρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν ἐμβαλόντας ἐξελάσας. δεύτερος δὲ, Ἀντίοχος ἕτερος, ἐκ τῶνδε τῶν γάμων γενόμενος, ὅτῳ Θεὸς ἐπάννυμον ὑπὸ Μηλῆσιαν γίγνεται πρῶτον, ὅτι αὐτοῖς Τίμαρχον τύραννον κατέειλεν. ἀλλὰ τόνδε μὲν, τὸν Θεὸν, ἐκτείνειν ἡ γυνὴ Φαρμάκῳ. δύο δὲ εἶχε, Λαοδίην καὶ Βερενίκην, ἐξ ἐρατός τε καὶ ἐγγύης, . . . Πτολεμαῖς τῷ Φιλαδέλφῳ θυγατέρα. καὶ αὐτὸν ἐκτείνει Λαοδίη, καὶ ἐπὶ ἐκείνῳ Βερενίκην τε καὶ τὸ Βερενίκης βρέφος. καὶ Πτολεμαῖος ὁ τῷ Φιλαδέλφῳ, ταῦτα τινύμενος, Λαοδίην τε ἐκτείνει, καὶ εἰς Συρίαν ἐνέβαλε, καὶ εἰς Βαβυλῶνα ἤλασε. Καὶ Παρθυσαῖοι τῆς ἀποστάσεως τότε ἤρξαν, ὡς τεταραγμένῃ τῆς τῶν Σελευκιδῶν ἀρχῆς. Ἐπὶ δὲ τῷ Θεῷ βασιλεὺς γίγνεται Συρίας Σέλευκος, υἱὸς τῷ Θεῷ τε καὶ Λαοδίᾳ, ᾧ Καλλίνικος ἐπάννυμον. ἐπὶ δὲ Σελεύκῳ, δύο παῖδες αὐτῷ Σελείκῃ, καὶ ἡλικίαν ἐκάτερος αὐτῶν, Σελείκῃ τε καὶ Ἀντίοχῳ. Σελείκῳ μὲν δὴ, ἀδινεῖ τε ὄντι, κτενομένῳ, καὶ δυσκείδῃ τὸν στρατὸν ἔχοντι, ἐπεβέλειτο οἱ φίλοι διὰ Φαρμάκων, καὶ εἰς ἔτη δύο μόνον ἐβασίλευσε. Ὁ δὲ Ἀντίοχος, ὁ Σελείκῃ τῷ Ἀντίοχῳ, Σύρων καὶ Βαβυλωνίων καὶ ἐτέρων ἐθνῶν βασιλεὺς, ἔκτος δὲ ἐπὶ Σελείκῃ, τῷ μετὰ Ἀλεξάνδρῳ Ἀσίας τῆς περὶ Ἐυφράτην βεβασιλευκότος ἐσβαλὼν εἰς Μηδίαν τε καὶ Παρθυσίαν, καὶ ἕτερα ἐθνη, ἀφιστάμενα ἔτι πρὸ αὐτῷ, καὶ πολλὰ καὶ μεγάλα δράσας, καὶ Μέγας Ἀντίοχος ἀπὸ τῶν κληθεὶς ἐπαιρόμενος τοῖς γεγονόσι, καὶ τῇ δι' αὐτὰ πρῶτον νύμφῃ, Συρίαν τε τὴν Κοίλην, καὶ Κιλικίας ἔστιν. Πτολεμαῖς τῷ Φιλοπάτορος, Αἰγύπτου βασιλέως, ἔτι πρὸς ὄντος, ἐπιδραμὼν περιέσπασε. καὶ μὲν ὁ δὲν ἐθνομύμενος, Ἑλλησποντίας ἐπῆει, καὶ Αἰολίας καὶ Ἰωνίας, ὡς οἱ προσήκοντες, ἔρχοντι τῆς Ἀσίας, ὅτι καὶ πάντων τῆς Ἀσίας βασιλέων ὑπῆκεον. εἰς τε τὴν Ἑυρώπην διαπλεύσας, Θράκην ὑπήγετο, καὶ τὰ ἀπειθῆντα ἐβιάζετο χειρῶν τὸν τε ἀχὺρα, καὶ Λυσιμάχειον ὥκισεν. ἦν Λυσιμαχος μὲν, ὁ Θράκης ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ βασιλεύσας, ἐκτείνον ἐπιτείχισμα τοῖς Θράξιν εἶναι, οἱ Θράκες δ' ἀποθανόντες

Appianus,
cap. 1-40.

τος τῷ Λυσισμάχῃ καθήρηκεσαν. καὶ ὁ Ἀντίοχος συνώμι-
ζε, τὸς τε Φεύγοντας τῶν Λυσισμαχείων κατακαλῶν, καὶ,
εἰ τινες αὐτῶν ἀνιχνεύοντες γενοῖντες ἐδέχοντο, ὠνόμενος,
καὶ ἐτέρας προσκαταλέγων, καὶ βῆς καὶ πρόβατα καὶ σί-
τηρον ἐς γεωργίαν ἐπιδίδας, καὶ ἑδὲν ἐλλείπων ἐς ταχέϊαν
ἐπιτεχνίσματος ὁρμήν. πάνυ γὰρ αὐτῷ τὸ χωρίον ἐφαίνε-
το λαμπρῶς ἔχειν ἐπὶ ὅλῃ Θράκῃ, καὶ ταμιεῖον εὐκαιρον
τὰ λοιπὰ, ὧν ἐπενόει πάντων, ἔσεσθαι. Ταῦτα δ' αὖ-
τις διαφορᾶς φανερᾶς καὶ πρὸς Ῥωμαίους ἤρξεν. ὥς γὰρ
ἢ μετῆι τὰς ταύτης Ἑλληνίδας πόλεις· οἱ μὲν πλέονες
ὕτῳ προσετίθεντο, καὶ Φρυγίας ἐσεδέχοντο, δέει τῆς δυ-
άμεως· Συμυρναῖοι δὲ, καὶ Λαμψακηνοὶ, καὶ ἕτεροι, ἔτι
ἐντέχοντες, ἐκρεσβέοντο ἐς Φλαμινίον τὸν Ῥωμαίων στρα-
τηγόν, ἄρτι Φιλίππῃ τῷ Μακεδόνος μεγάλῃ μάχῃ περὶ
Πετταλίαν νεκρατηκότα. ἐγένετο γὰρ δὴ καὶ τὰ Μακε-
δόνων καὶ τὰ Ἑλλήνων ἐπὶ μὲν ἀλλήλοισι ἀνὰ μέρη καὶ
τρόπους, ὥς μοι ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γραφῇ δεδήλωται. καὶ
ἴσονται τινες Ἀντίοχῳ καὶ Φλαμινίῳ διακρεσβεύσεις ἐς
ἀλλήλους, καὶ ἀπέπειραι ἀτελεῖς. Ἐν πολλῷ δὲ οἱ Ῥω-
μαῖοι καὶ ὁ Ἀντίοχος ὑπόπτως εἶχον ἀλλήλοισι· οἱ μὲν
καὶ ἀτρέμῳσιν ὑπολαμβάνοντες Ἀντίοχον, ἐκαιομένον ἀρ-
τῆς τε μεγέθει, καὶ εὐκρασίας ἀκμῇ· ὁ δὲ, Ῥωμαίους
μόνας ἀνυπομένειν μάλιστα ἐμποδῶν ἔσεσθαι, καὶ καλύσειν
τὴν Ἑυρώτην περαισμένον. Οὐδενὸς δὲ πῶς φαιερῶς
εἰσιν αὐτοῖς εἰς ἐχθρὰν, ἀφίκοντο πρέσβεις ἐς Ῥώ-
μην παρὰ Πτολεμαίῳ τῷ Φιλοπάτορος, αἰτιωμένους, Συρίαν
καὶ Κιλικίαν Ἀντίοχον αὐτὸν ἀφελέσθαι. καὶ οἱ Ῥω-
μαῖοι τῆς ἀφορμῆς ἐπέβαινον ἄσμενοι, κατὰ καιρὸν σφίσι
ἐνομένης· καὶ πρέσβεις ἐς τὸν Ἀντίοχον ἐσελθόν, δι' ἃ-
ν μὲν ἐμελλον συναλλάξαι Πτολεμαῖον Ἀντίοχῳ, ἐρ-
οὖν δὲ κατασκέψεσθαι τὴν ὁρμήν Ἀντίοχῃ, καὶ καλύσειν
αὐτὸν δύναιτο. Τέτων δὴ τῶν πρέσβεων Γναίος ἡγούμενος
ἐκ τῶν Ἀντίοχον, Πτολεμαίῳ μὲν, ὅτι Ῥωμαίων φί-
λος, συγχωρεῖν ἄρχεν ὅσων ὁ πατήρ αὐτῷ κατέλιπε τὰς
ἐν Ἀσίᾳ πόλεις, ὧν Φιλίππος ὁ Μακεδὼν ἤρξατο, αὐτο-
μεν ἔξιν. εἰ γὰρ εἶναι δίκαιον, Ἀντίοχον κρατεῖν ὧν
Λίππον ἀφείλοντο Ῥωμαῖοι. ὅπως δ' ἀπορεῖν, εἶπε, τί
τίστον εἶλον ὁ Ἀντίοχος καὶ ταυτήν στρατιὰν ἄγων

cap. 2.

cap. 3.

K k

ἀνω-

παδοκῶν βασιλεῖ, καὶ τὴν ἔτι λοιπὴν Ἐυμενεῖ τῷ Περ-
γᾶμα βασιλεῖ. ὁ δὲ (ἐώρα γὰρ αὐτὸν ἦδη Ῥωμαίοις τε
πολεμῆσειοντα, καὶ πρὸς τήνδε τὴν χρεῖαν τὸ κῆδος αὐ-
τῷ συναπτόμενον) ἠρνήσατο· καὶ τοῖς ἀδελφοῖς, Ἀττά-
λῳ τε καὶ Φιλεταίρῳ, θαυμάζειν ὅτι κῆδος βασιλέως
τοσάδε καὶ γείτονος, αὐτὰ τε κατάρχοντος καὶ δεομένου,
πραριτοῖτο ἐπεδείκνυ, τὸν ἐσόμενον πόλεμον ἐν μὲν ἀρχῇ
τι παρ' ἀμφοῖν ἔξειν ἰσοπαλές, σὺν χρόνῳ δ' ὑπεροίσειν
τὰ Ῥωμαίων, δι' εὐψυχίαν καὶ ταλαιπωρίαν. Ἐγὼ δ'
ἔφην, Ῥωμαίων μὲν ἐπικρατάντων, βεβαίως τῆς ἀρχῆς
γῆς ἐμῆς ἄρξω· Ἀντιόχῃ δὲ νικῶντος, ἑλπίς μὲν ἀφαιρε-
θῆναι πάντα πρὸς γείτονος, ἑλπίς δὲ καὶ ἔχοντα βασιλεύ-
τειν βασιλευόμενον ὑπ' ἐκείνου. Ὁ μὲν δὴ τοιοῖσδε λογισ-
μοῖς τὰς γὰρας ἀπεώσατο. Ὁ δ' Ἀντιόχος αὖτις ἐφ'
Ἑλλησπόντα κατῆει, καὶ περιπλεύσας ἐς Χερρόνησον, πολ-
λὰ καὶ τότε τῆς Θράκης ὑπήγετό τε καὶ κατεσρέφετο.
Ἕλληνας δ', ὅσοι τοῖς Θραξίν ὑπήκουον, ἡλευθέρῃ καὶ
Βυζαντιοῖς ἐχαρίζετο πολλὰ, ὥς ἐπικαίρῳ ἐπὶ τὰ εἰσά-
γας πόλιν ἔχουσι. Γαλάτας τε δώροις καὶ καταπλήξει τῆς
παρασκευῆς ἐς συμμαχίαν ὑπήγετο ἀξιωμαχὸς ἡγούμενος
ἔσεσθαι οἱ, διὰ τὰ μεγέθη τῶν σωμάτων. Μετὰ δὲ τῷ-
γο εἰς Ἐφεσον κατῆρε, καὶ πρέσβεις ἐς Ῥώμην ἐπεμπε,
Λυσίαν τε καὶ Ἠγησιάνουκτα καὶ Μένιππον. οἱ τῷ μὲν
ἔργῳ, τῆς βελῆς ἀποπειράσειν ἐμελλον. τῷ λόγῳ δ' ὁ
Μένιππος ἔφην· Τὸν βασιλέα, περὶ τὴν Ῥωμαίων Φιλίαν
ἰσπαδακότε, καὶ βυλόμενον καὶ σύμμαχον αὐτοῖς εἶναι,
ἐν ἀξιώσει, θαυμάζειν, ὅτι μελέουσι τῶν ἐν Ἰωνίᾳ πό-
λεων ἀφίστασθαι, καὶ φόρας τισὶν ἀφίστασθαι, καὶ τῆς Ἀ-
σίας ἐνια μὴ πολυπραγμονεῖν, καὶ Θράκην εἶναι, αἰεὶ τῶν
τρογόνων αὐτῇ γενομένην· ἅπερ ἔ τοῖς φίλοις, ἀλλὰ τοῖς
ἡττημένοις τὰς πεκρατηκότητας ἐπιμελέειν. Οἱ δὲ, τῆς
πρεσβείας συνιέντες ἐπὶ διαπίρρα σφῶν ἀφιγμένης, διὰ
ζυγχοῦς ἀπεκρίναντο αὐτοῖς· εἰάν Ἀντιόχος αὐτονόμως τὰς
Ἕλληνας ἔξ τὰς ἐν Ἀσίᾳ, καὶ τῆς Εὐρώπης ἀπέχῃται,
Ῥωμαίοις αὐτὸν ἔσεσθαι φίλον, ἂν θέλῃ. Τοσάδε μὲν
ἐπεκρίναντο Ῥωμαῖοι, καὶ τὰς αἰτίας ταῖς ἀνακρίσεις ἐν
ἰπέδωσαν. Ὁ δ' Ἀντιόχος ἐς πρώτην ἐπινοῶν τὴν Ἑλ-
λαδὰ ἐσβαλεῖν, ἀνακίδεν ἄρξασθαι τὰ πρὸς Ῥωμαίους πο-

cap. 6.

cap. 7.

cap. 8.

λέμεν, ὑπετίθετο τὴν γνώμην τῷ Καρχηδονίῳ Ἀννίβη. ὁ δ' ἔφη· Τὴν μὲν Ἑλλάδα, ἐκ πολλῆς τετριμμένην, ἐργον εὐχείρωτον εἶναι· τὰς δὲ πολέμας ἅπασι χαλεπὰς μὲν οἶκοι, δαὲ λιμὸν τὸν ἐπιγιγνόμενον, ἔξω δὲ, καὶ φορέρας· καὶ τὰ Ῥωμαίων ἔ ποτε Ἀντίοχον ἐν τῇ Ἑλλάδι κατάρησειν, ἀγορὰς τε οἰκίας καὶ παρασκευῆς ἱκανῆς εὐπορέωντων. Ἐκέλευεν ἔν τι προλαβεῖν τῆς Ἰταλίας, καὶ πολεμεῖν ἐκείθεν ὁρμώμενον, ἵνα Ῥωμαίοις ἀθηνέστερα ἢ καὶ τὰ οἶκοι καὶ τὰ ἔξω. Ἐχῶ δ' ἐμπείρως, ἔφη, τῆς Ἰταλίας, καὶ μυρίοις ἀνδράσι δύναμαι καταλαβεῖν αὐτῆς τὰ ἐπὶ ναιρα· ἔς τε Καρχηδόνα τοῖς Φίλοις ἐπισεῖλαι, τὸν δὲ μου ἔς ἀπόσασιν ἐγεῖραι, δυσφορᾶντα τέως ἐφ' ἑαυτῇ, καὶ πρὸς Ῥωμαίους ἀπίσως ἔχοντα· τόλμης τε καὶ ἐλπίδος ἐμπλησόμενον, εἰ πύθοιτό με πορθεῖντα τὴν Ἰταλίαν αὐτοῖς. Ὁ δ' ἄσμενος ἀνέσας τῷ λόγῳ, καὶ μέγα (ὥσπερ ἦν) εἰς τὸν πόλεμον ἡγούμενος Καρχηδόνα προσλαβεῖν, αὐτῇκα αὐτὸν ἐπιστέλλειν τοῖς Φίλοις ἐκέλευεν. Ὁ δὲ ἐκ ἐκείσευ μὲν· (ὁ γὰρ ἀσφαλὲς ἡγεῖτό πω, Ῥωμαίων τε πάντ' ἀνερευνωμένων, καὶ τῷ πολέμῳ μὴ πω φανερὰ γεγονότος, καὶ πολλῶν οἱ διαφορομένων ἐν Καρχηδόνι, καὶ τῆς πολιτείας ὅθεν βέβαιον ἔδ' εὐσαφὲς ἐχέσης· αὐτὸ καὶ μετ' ὀλίγον ἀνέτρεψε τὴν Καρχηδόνα.) Ἀρίσωνα δ' ἔμπορον Τυρίῳ, ἐπὶ προφάσει τῆς ἐμπορίας ἐπεμπε πρὸς τὰς Φίλους, ἀξιῶν, ὅταν αὐτὸς ἔς τὴν Ἰταλίαν ἐμβάλη, τότε ἐκείνους τὴν Καρχηδόνα ἐς ἀμυναν ὧν ἐπεπόνθεσαν ἐγεῖρειν. Καὶ ὁ μὲν Ἀρίσων ὅτως ἔπραξεν. οἱ δὲ τῷ Ἀννίβη ἐχθροί, αἰδοόμενοι τῆς Ἀρίωνος ἐπιδημίας, ἐδορύβεν, ὡς ἐπὶ νεωτέροις ἐργοῖς, καὶ τὸν Ἀρίσωνα ἐζήτησαν περιούτους· ὁ δὲ, ἵνα τὴν διαβολὴν μὴ ἐξαίρετον ἔχοιεν οἱ Ἀννίβε Φίλοι, πρῶθ' ἤκε νυκτὸς λαθὼν γράμματα πρὸς τῷ βασιλευτῇ, ὅτι πάντας ὁ Ἀννίβας τὰς βαλευτὰς παρακαλοῖ τῇ πατρίδι συνάραθαι μετ' Ἀντίοχῳ. καὶ τῷ πρῶτος ἀπέπλευσεν. ἅμα δ' ἡμέρᾳ, τὸ μὲν δέος ἐξήκτο τοῖς Ἀννίβε Φίλοις ἐκ τῆς Ἀρίωνος ἐπινοίας, ὡς πρὸς ἅπασαν τὴν γερμανίαν ἀπεσταλμένος· ἡ δὲ πόλις ἐπεπλήρατο φόβῳ καὶ ποικίλῃ, δυσμενῶς μὲν ἔχουσα Ῥωμαίοις, λήσασθαι δ' ἐπὶ προσδοκῶσα. καὶ τὰ μὲν Καρχηδονίων ὥδε εἶχε. Ῥωμαίων δὲ πρόβουλοι, ἑτέροι τε, καὶ Σικελίων, ὁ Καρχηδονίαι·

cap. 9.

νίας ἀφελόμενος τῇ ἡγεμονίαν, ἐς ὁμοίαν πεμφθέντες
 Αντιόχῃ τῆς τε γνώμης ἀπόπειραν, καὶ τῆς παρασκευῆς
 κατὰσκεψιν, ἐπεὶ τὸν βασιλέα ἔυρον ὀρχόμενον ἐς Πισί-
 δας, ἐν Ἐφέσῳ περιέμενον· ἔνθα συνήσαν θάμινά ἐς λα-
 γος τῷ Ἀννίβῃ, Καρχηδόνοσ τε σφίσιν ἐτι ἔσσης ἐντπόν-
 ις, καὶ ἔπω φανερώς Ἀντιόχῃ πολέμῳ καταμεμφόμενοι
 ὃν Ἀννίβαν, ὅτι τὴν πατρίδα Φύγοι, Ῥωμαίων ἐδέν,
 ἵτε ἐς αὐτὸν, ἔτε ἐς τὰς ἄλλας Καρχηδονίαις, ἐπὶ ταῖς
 ὑνθήμαῖς ἀμαρτύνων. ἔπρασσον δὲ ταῦθ', ὑποπτον ἐρ-
 ιαζόμενοι γενέσθαι τῷ βασιλεῖ τὸν Ἀννίβαν, ἐκ τῆς συνε-
 ζῆς σφῶν ὁμιλίας τε καὶ συνόδου. καὶ τῷδ' ὁ μὲν στρα-
 τηγικώτατος Ἀννίβας ἐχ' ὑπενόησεν· ὁ δὲ βασιλεὺς πυθό-
 ιενος ὑπώπτευσεν, καὶ ἀμβλύτερος ἦν τὸ ἀπὸ τῆδε πισέ-
 ειν ἐτι τῷ Ἀννίβῃ. καὶ γάρ τι καὶ ζήλῃ πρέπῃ ἐς αὐ-
 ὄν ἦδη καὶ φθόου, μὴ τῶν γιγνομένων τὸν ἔπαινον Ἀν-
 νίβας ἀποφέροιτο. Λέγεται δ' ἐν ταῖςδε ταῖς διατριβαῖς
 ν τῷ γυμνασίῳ λεσχηνεῦσαι ποτε πρὸς ἀλλήλους Σκιπίων
 καὶ Ἀννίβαν περὶ στρατηγίας, πολλῶν ἑφεσμάτων· καὶ
 ὃ Σκιπίωνος ἐρομένη, τίς δοκοῖη οἱ στρατηγὸς ἄριστος γε-
 ἐσθαι, τὸν Ἀννίβαν εἰπεῖν, ὁ Μακεδῶν Ἀλέξανδρος.
 Σκιπίωνα δ' ἡσυχάσαι μὲν ἐπὶ τῷδ', ἐξιστάμενοι ἄρα Ἀλε-
 ἀνδρῶν ἐπανερῆσθαι δὲ, τίς ἐτι δεύτερος μετ' Ἀλέξανδρου.
 καὶ τὸν Φάναι, Πύρρος ὁ Ἡπειρώτης· τὴν ἀρετὴν ἄρα τὴν
 ρατηγικὴν ἐν τόλμῃ τιθέμενον. ἐ γάρ ἐστιν εὐρεῖν με-
 αλοτολμοτέρας τῶνδε τῶν βασιλέων. δακνόμενον δ' ἦδη
 ὃν Σκιπίωνα, ὅμως ἐπανερῆσθαι ἐτι, τίμη διδοίη τὰ τρί-
 χ, ταχὺ γὰρ ἐλπίζοντα ἔξειν τὰ τρίτα. τὸν δὲ, ἐμαυ-
 ῷ, Φάναι· νέος γὰρ ὢν ἐτι, Ἰβηρίας τε ἐπράτησα, καὶ
 κατὰ τὰ Ἀλπεῖα ὄρη μεθ' Ἡρακλῆα πρῶτος ὑπερῆλθον·
 ; τε τὴν Ἰταλίαν, ὑμῶν ἐδενός πω θάρσεντος, ἐμβα-
 ῶν, τετρακόσια ἀνέστησα ἄσθ, καὶ περὶ τῇ πόλει τὸν
 γῶνα πολλάκις ὑμῖν ἐπέσθασ· ἔτε μοι χρημάτων, ἔτε
 κατὰς ἐπιτεμπομένης ἐκ Καρχηδόνοσ. Ὡς δὲ αὐτὸν
 Σκιπίων εἶδεν ἀπομυκνόμενον τὴν σεμνολογίαν, ἔφη γε-
 ῖσας· Πᾶ δ' ἂν αὐτὸν ἔταπτες, ὦ Ἀννίβα, μὴ νενι-
 μμένος ὑπ' ἐμῷ; Τὸν δὲ, Φασίν, ἀθανάτομενον ἦδη τῆς
 ἰλοτυπίας, εἰπεῖν· ὅτι ἔγωγε ἔταξα ἂν ἐμαυτὸν πρὸ
 ἰλεξάνδρου. ἔτω μὲν ὁ Ἀννίβας ἐπέμεινέ τε τῇ σεμ-
 νολο-

cap. 10.

cap. 11.

νολογία, καὶ τὸν Σικπῖωνα λαθρὸν ἐθεράπευσεν, ὡς πα-
 θελόντα τὸν ἀμείνονα Ἀλεξάνδρῳ. Διαλυομένης δὲ τῆς
 συνόδου, Σικπῖωνα μὲν ὁ Ἀννίβας ἐπὶ ξενίᾳ ἐκάλει· Σικ-
 πῖων δὲ, ἐλθεῖν αὖν, ἔφη, μάλα προθύμως, εἰ μὴ συ-
 νῆδα νῦν Ἀντιόχῳ, πρὸς Ῥωμαῖς ὑπόπτως ἔχοντι. αὐ-
 τοὶ δὲ μὲν ἐκείνοι, τῆς στρατηγικῆς ἀξίως, τὴν ἐχθρὰν ἀνι-
 ζόντο τοῖς πολέμοις. Φλαμίνιος δ' ἀνομοίως. ἡττηθέν-
 τος γὰρ ὕπερον Ἀντιόχῳ, Φεύγοντα τὸν Ἀννίβαν, καὶ
 ἀλώμενον περὶ Βιδυλίαν, πρεσβέυων ἐφ' ἑτέρα πρὸς Περ-
 σίαν, ἕτε τι πρὸς τῷ Ἀννίβῃ προπαδὼν, ἕτε Ῥωμαῖσι
 ἐντειλαμένων, ἕτε Φοβερὸν ἔτι αὐτοῖς γενέσθαι δυνάμε-
 γον, Καρχηδόνας κατέστραμμένης, ἔκτεινε διὰ τῆς Περσίας
 Φαρμάκῳ λεγόμενον μὲν ἐσχημέναι ποτὲ χρησμὸν, αὖν
 ἔχοντα,

cap. 12.

Λιβύσσαι κρύψει βῶλος Ἀννίβῃ δέμας,
 καὶ διόμενον ἐν Λιβύῃ τεθνήξεσθαι. ποταμὸς δ' ἐστὶ Λι-
 βυσσος ἐν τῇ Βιδυλίᾳ, καὶ πεδίον ἐκ τῷ ποταμῷ Λιβύσσαι.
 Καὶ ταῦτα μὲν ἐς ὑπομνήματα τῆς Ἀννίβῃ καὶ Σικπῖωνι
 μεγαλονοίας, καὶ Φλαμίνιου σμικρότητος, παρεθέμην. Ὁ
 δ' Ἀντιόχος ἐκ Πισιδῶν ἐς τὴν Ἐφερον ἐπανήκει, καὶ
 χρηματίσας τοῖς Ῥωμαῖσι πρέσβεσι, Ῥοδῖας μὲν καὶ Βο-
 ζαντίας καὶ Κυζικηνὰς, καὶ ὅσοι ἄλλοι περὶ τὴν Ἀσίαν
 εἰσὶν Ἕλληνες, αὐτονόμως ἐπηγγείλατο εἰσεῖναι, εἰ γίγνα-
 το αὐτῷ συνδῆσαι πρὸς Ῥωμαῖς· Αἰολέας δὲ καὶ Ἰωνεῖς
 ἐ συνεχάρει, ὡς ἐκ πολλῶ καὶ τοῖς βαρβάραις βασιλεῦσι
 τῆς Ἀσίας ἐθισμένους ὑπακούειν. οἱ μὲν δὴ Ῥωμαῖσι
 πρέσβεις, ἐς εὐδὴν αὐτῷ συμβαίνοντες, (ὃ γὰρ ἐπ' ἐργῇ
 συμβάσεων ἐληλύθεσαν, ἀλλ' ἐς ἀπόπειραν,) ὤχοντο εἰς
 Ῥώμην. Ἀντιόχῳ δ' ἦκου Ἀιτωλῶν πρέσβεις, ὧν Θάσις
 ἦρχεν, αὐτοκράτορά τε στρατηγὸν Ἀιτωλῶν Ἀντιόχον ἀπο-
 φαίνοντες, καὶ διαπλεῖν ἐς τὴν Ἑλλάδα ἤδη παρακαλεῖ-
 τες, ὡς ἐπὶ ἔργον ἑτοιμον. εὐδὲ ξίων ἀναμένειν τὴν στρα-
 τιὰν ἀπὸ τῆς Ἀσίας τῆς ἄνω κατιῆσαν· ἀλλὰ τὰ Ἀιτω-
 λῶν ὑπερεπαίροντες, καὶ Λακεδαιμονίους ἐπαγγελλόμενοι
 σφίσι καὶ Φίλιππον ἐπὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις τὸν Μακεδό-
 να, Ῥωμαῖσις μηνίοντα, συμμαχήσειν, ἐπέσπερχον ἐς
 τὴν διάβασιν. ὁ δ' ἡρεθίζετο μάλα κεφόνως, καὶ αὖν
 τῷ παιδὶ αὐτῷ προσαγγελθέντος ἐν Συρίᾳ τεθνήσκει, τῇ
 ἡμέρᾳ·

σοι παρόντα, δυνατόν ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ῥοπὴν, ὁποτέ-
ρωσε προσθοῖτο, ποιῆσαι. Τῆς δὲ γνώμης ἔχομαι τῆς
αὐτῆς, τὴν στρατιὰν ἀπὸ τῆς Ἀσίας καλεῖν ὅτι τάχιστα,
καὶ μὴ ἐν Ἀμυνάνδρῳ καὶ Αἰτωλοῖς τὰς ἐλπίδας ἔχειν.
ὅταν δ' ἀφίκηται, τὴν Ἰταλίαν πορθεῖν· ἵνα τοῖς οἰκείοις
κακοῖς περισπώμενοι, τὰ σὰ λυπῶσιν ἦκιστα, καὶ περὶ τῶν
ἑτετέρων δεδιότες, μηδ' αὖ προΐωσιν. ὁ δὲ τρόπος ἐνέθ'
ὄμδιος

ὁμοίους ὃν πρέλεγον. ἀλλὰ χρητὸν μὲν ἡμῖν τῶν νεῶν
 τὰ παραλία τῆς Ἰταλίας πορθεῖν, τὸ δὲ ἡμῖν ναυλοχεῖν,
 ἐφεδρεύον ἐς τὰ συμφερόμενα· αὐτὸν δὲ σὲ τῷ περὶ
 παντὶ προκαθήμενον τῆς Ἑλλάδος, ἀγχι τῆς Ἰταλίας,
 δόξαν ἐμπόειν ἐσβολῆς, καὶ, εἰ δύναϊό ποτε, καὶ ἐσβα-
 λεῖν. Φιλίππον δὲ πειρᾶσθαι μὲν προσάγεσθαι μηχάνη-
 πον, πλείστον ἐς ἐκατέρως ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ δυνάμε-
 νον· ἦν δ' ἀπειρῶν, τὸν σὸν υἱὸν αὐτῷ Σέλευκον ἐπιτε-
 ρεῖν διὰ Θράκης, ἵνα καὶ ὁδε περισπώμενος οὐκείῳις τε-
 κοῖς, μὴδὲν ἢ τοῖς πολεμίοις χρήσιμος. Τοσαύτῃ μὲν ἡ
 Ἀννίβας ἔειπε. καὶ ἦν ἄριστα πάντων ὑπὸ δὲ φῶν
 τῆς τε δόξης αὐτῆς καὶ συνέσεως, δι' ἃ καὶ ἄλλοι, καὶ αὐ-
 τὸς ἔχ' ἥσσαν ὁ βασιλεὺς, ἵνα μὴ δοκοῖ σφῶν ὁ Ἀννί-
 βας τῇ στρατηγίᾳ προσφέρειν, μὴδὲ ἡ δόξα τῶν ἐσομένων
 ἐμείνε γενέσθαι, μεθ' ἧκαν ἅπαντα· πλὴν ὅτι Πολυξένος
 ἐπὶ τὴν στρατιάν ἐς τὴν Ἀσίαν ἐπέμφθη. Ῥωμαῖοι ἡ
 ἐπὶ τῆς ἐσβολῆς τῆς ἐς τὴν Ἑλλάδα Ἀντιόχῃ, καὶ τῇ
 ἐπὶ Διήκῃ Ῥωμαίων ἀναιρέσεώς τε καὶ ἀρχμαλωσίας ἐπύ-
 θαντο, πολεμεινὴν ἐψηφίσαντο. "Οὕτω μὲν ὁ Ἀντιόχῃ
 καὶ Ῥωμαίων πόλεμος, ἐκ πολλῆς δὲ ὑπονοίας ἀλλήλων
 γενόμενος, τότε πρῶτον ἀπαρρῆγνυτο ἐς ἔργον. Ὁ αὖ
 Ἀντιόχῃ τῆς τε Ἀσίας τῆς αὖτε πολλῶν καὶ μεγάλων
 ἐθνῶν, καὶ τῆς ἐπὶ θαλάσσης, χωρὶς ὀλίγων, ὅλης ἐπύ-
 κρατῆντος, ἐς τε τὴν Ἑυρώπην ἐπιβεβηκός ἦν, καὶ
 δόξαν ἐπίφοβον καὶ παρασκευὴν ἱκανὴν ἔχοντας, πᾶσι
 τε ἄλλῃ καὶ ἑτέρων ἐξεργασμένῃ λαμπρᾷ, δι' ἣ καὶ
 Μέγας ἦν ἐπάνυμνος αὐτῷ τὸν πόλεμον οἱ Ῥωμαῖοι χρο-
 νιον σφίσι καὶ μέγαν ἔσεσθαι προσεδόκων. Φιλίππον τε
 τὸν Μακεδόνα δὲ ὑποψίας εἶχον, ἄρτι ὑπὸ σφῶν κατε-
 πεπολεμημένον, καὶ Καρχηδονίως, μὴ εἰς πῶς σφίσι
 εἶσιν ἐπὶ ταῖς συνθήκαις, Ἀννίβῃ συνόντος Ἀντιόχῃ. καὶ
 τε ἄλλας σφῶν ὑπηρεσίας ὑπονοῶντες, μὴ καὶ παρὰ τῶν
 τῶν τε νεώτερον ἐς τὴν Ἀντιόχῃ δόξαν γενέσθαι στρατιῶν
 ἐς ἅπαντας, ἐφεδρεύειν εἰρηνικῶς αὐτοῖς, καὶ στρατηγῶν
 ἐπὶ τῇ στρατιᾷ, περιέπεμπον, ἐς αὐτοὶ καλέσιν ἐγκατε-
 πεας, ὅτι, τῶν ὑπᾶτων δωώδεκα πελέκεσι καὶ δωώδεκα
 φάβδοις, ὥσπερ οἱ πάλαι βασιλεῖς, χρώμεναι, τὸ ἡμῖν
 τῆς ἀξιώσεως ἐς τοῖςδε τοῖς στρατηγοῖς, καὶ τὰ ἡμῖν

παρ-

παράσημα. ὡς δ' ἐν μεγάλῳ φόβῳ, καὶ περὶ τῆς Ἰτα-
 λίας ἐδείκνυντο, μὴ ἐξ' αὐτῇ σφίσι καὶ πιστῇ ἢ βέβαιος
 εἶναι Ἀντιόχῳ. περὶ δὲ πολὺν ἐς Τάραντα διέπεμπον,
 φεδρέναι τοῖς ἐπίσσι καὶ νεῶν στόλος τὴν παράλιον πε-
 νέπλει. Τοσούδε φόβος ἦν Ἀντιόχῳ τὰ πρῶτα. Ὡς
 δ' αὐτοῖς τὰ ἐς τὴν ἀρχὴν συνετετάχατο πάντα, ἐπ' αὐ-
 τὸν Ἀντιόχον ἤδη κατέλεγον ἀπὸ μὲν σφῶν αὐτῶν, ἐς
 ἰσχυροὺς ἀνδρας, ἀπὸ δὲ τῶν συμμαχῶν τὸ διπλάσιον,
 καὶ ἅμα τῷ ἦρι τὸν Ἰόνιον διαβαλόντες. καὶ οἱ μὲν τὸν
 εἰμῶνα ὅλον ἐν τῷ παρασκευῇ ἦσαν. Ὁ δ' Ἀντιό-
 χος ἤλυνεν ἐπὶ Θετταλίας, καὶ γενόμενος ἐν Κυνὸς κε-
 αλαῖς, ἔνθα τὸ πταῖσμα τοῖς Μακεδόσιν ὑπὸ Ῥωμαίων
 ἐγέννητο, τὰ λείψανα τῶν τότε πεσόντων, ἅταφα ἔτι-
 τα, μεγαλοπρεπῶς ἔθαπτε δημοκοπῶν ἐς Μακεδόνας,
 καὶ Φίλιππον αὐτοῖς διαβάλλον, καὶ θάψαντα τὰς ὑπὲρ
 τῶν πεσόντας. ὃν πυθόμενος ὁ Φίλιππος, ἐνδοιάζων
 καὶ περισκοπῶν ὁποτέρῳσε προσδοίτο, αὐτῶν ἐξίητο
 ἐς Ῥωμαίων Βαββίον τε, στρατηγὸν αὐτῶν, ἄρχοντά τι-
 νος πλησίον στρατῷ, καλέσας ἐλθεῖν ἐς τι χωρίον, πίσεις
 ἰσθμῶς ἐδίδε, Ῥωμαῖοις ἀδόλως συμμαχήσειν καὶ Ἀντιό-
 χῳ. εἰς αὐτὸν δὲ Βαββίος ἐπὶ, καὶ θάρρῃσας,
 τῶν ἐπεμπε διὰ τῆς Μακεδονίας Ἀππίου Κλαύδιον με-
 δισχιλίων περὶ ἐς Θεσσαλίαν καὶ ὁ Ἀππίος, ἀπὸ
 τῶν Τερμῶν τὸν Ἀντιόχον Λαρίσση παραναθήμενον ἰδὼν,
 οὐ πολὺ ἤγειρεν, ἐπιπύπτων τὴν ὀλιγότητα. καὶ ὁ Ἀν-
 χος, ὡς Βαββίος καὶ Φίλιππος παρόντων, διαταραχθεὶς,
 ἔλιπε τὴν πολιορκίαν, πρόφασιν τὸν χειμῶνα ποιῶμε-
 νον, καὶ ἐς Χαλκίδα παρήλθεν. ἔνθα κόρης εὐπρεπῆς
 τι ἄλκις, ὑπὲρ ἑτὶ πενήκοντα γεγονώς, καὶ τοσόνδε
 εἰς διαφέρειν, ἔδωκε γάμους, καὶ πανηγύρεις ἤγε καὶ
 δύναμιν ἐς πᾶσαν ἀργίαν καὶ τρυφὴν ἐπὶ τὸν χει-
 μα ὅλον ἀνῆκεν. Ἀρχομένη δ' ἑαρος, ἐμβαλὼν ἐς
 ἀργαλίαν, ἤθετο μὲν τῆς ἀργίας τὴν στρατῷ, δυσέρ-
 γως ἅπαντα ὄντος καὶ τότε τῶν γάμων αὐτῷ καὶ τῆς
 ἡγύρεως μετέμελεν. ὑπαγαγόμενος δ' ὅμως τινὰ τῆς
 χερσαίας, καὶ τὰ λοιπὰ πολιορκῶν ἐπεὶ τάχιστα Ῥω-
 μαῖοι ἐπύθετο περὶ τὸν Ἰόνιον, ἐς Χαλκίδα ἀνεξέγγυν.
 αὐτοὶ δ' ὑπὸ σπαδῆς, τοῖς τότε ἐτοίμοις ἰππεύσι δισχι-
 λίοις,

cap. 16.

cap. 17.

λίοις, καὶ πεζοῖς δισμυριοῖς, καὶ ἐλέφασί τισιν, ἤγαγον
 σφῶν Ἀχιλῆα Μανίε Γλαβρίωνος, ἐς Ἀπολλωνίαν ἐν
 Βρεντεσίῃ διαβαλόντες, ἐπὶ Θετταλίας ἐβάδιζον, καὶ τὰς
 πόλεις ἐξέλυον τῶν πολιορκιῶν. ἐν ὅσῃς δ' ἦσαν καὶ
 Ἀθαμανῶν Φρεραί, τὰς Φρεραίς ἐξέβαλλον καὶ τὸν Με-
 γαλοπολίτην Φίλιππον αἰχμαλώτου ἐλάβον, ἐλπίζοντα ἐν
 τὴν Μακεδόνων ἀρχήν. εἶλον δὲ καὶ τῶν Ἀντιοχείων ἐν
 τρισχιλίαις. ἅμα δὲ ταῦτα ὁ Μάνιος ἐργάζετο, καὶ ὁ Φί-
 λιππος, ἐς Ἀθαμανίαν ἐμβαλὼν, πᾶσαν αὐτὴν ὑπὸ
 ἑλᾶβεν, Ἀμυνάνδρην φυγόντος εἰς Ἀμβρακίαν. Ὁ δὲ
 Ἀντίοχος ἀιθανόμενός τε, καὶ τὴν ὀξύτητα τῶν γυναι-
 κῶν καταπληγείς, ἔδεισεν, ὥς ἐπὶ αἰφνιδίῳ καὶ ταρα-
 μεταβολῇ, καὶ τῆς εὐβαλίας Ἀννίβη τότε ἦδεντο ἐν
 τὴν Ἀσίαν ἄλλας ἐπ' ἄλλοις ἔπεμπεν, ἐπισπέρχον Πίον
 ξενίδαν ἐς τὴν διάβασιν αὐτὸς δ' ὅσας εἶχε, παντα-
 ρθεν συνεκάλει. γενομένων δ' αὐτῷ, τῶν μὲν ὁσίων
 πεζῶν μυρίων, καὶ ἱππέων πεντακοσίων, ἐπὶ δὲ τῶν
 καὶ τινῶν συμμάχων, Θερμοπύλας κατέλαβεν, ὥς τε
 δυσχωρίαν προβαλόμενος τοῖς πολεμίοις, καὶ τὸν στρατὸν
 τῆς Ἀσίας ἀναμενῶν. δίοδος δ' ἐστὶν αἱ Θερμοπύλαι καὶ
 καὶ ἐπιμήκης καὶ αὐτὴν περιέχει, τῇ μὲν θάλασσα περὶ
 χεῖρα καὶ ἀλῆμενος, τῇ δὲ ἑλὸς ἄβατόν τε καὶ βαρύνει
 δες. κορυφαί τε εἰσὶν ἐν αὐτῇ δύο ὁρῶν ἀπόκρημνοι καὶ
 τέτων τὴν μὲν, Τειχιμέντα καλεῖσι, τὴν δὲ, Καλλάρων
 ἔχει δὲ ὁ τόπος θερμῶν ὑδάτων πηγὰς, καὶ θερμῶν
 ἀπὸ τῶν ἐπικλιθίζονται. Τεῖχος δ' ἐν ταῦτα ὁπλίσθη
 Ἀντίοχος ὠποδομήσατο, καὶ τὰς μηχανὰς ἐπὶ τὸ τεῖχος
 ἐπέθηκεν. ἐς τε τὰς κορυφαίας τῶν ὁρῶν Ἀιτωλὸς ἀνέ-
 ψε, μὴ τις λάθοι κατὰ τὴν λεγομένην Ἀτραπὸν περὶ
 θῶν. ἥ δὲ καὶ Λακεδαιμονίοις τοῖς ἀμφὶ Λαωνίδαν εἶχε
 ἐπέθετο, ἀφυλάκτων τότε τῶν ὁρῶν ὄντων. Ἀιτωλὸς
 χιλίαις μὲν ἑκατέρω τῶνδε ἄκρων ἐπέστησαν τοῖς δὲ λοι-
 ποῖς ἐστρατοπέδευον ἐφ' ἑαυτῶν, περὶ πόλιν Ἡράκλειαν. Ὁ
 Μάνιος, ἐπεὶ κατεῖδε τὴν τῶν πολεμίων παρασκευὴν, καὶ
 μείον ἔδωκεν ἐς ἑω μάχης καὶ δύο τῶν χιλιάρχων, Μι-
 κον Κάτιωνα καὶ Λεύκιον Ὀυαλέριον, ἐπέλευσε, νυκτὶ
 ἐπιλεξαμένους ἑκάτερον ὁπόσας ἐθέλοι, τὰ δὲ ὅρη περιέλαυνεν
 καὶ τὰς Ἀιτωλὰς ἀπὸ τῶν ἄκρων, ὅπη δύναιντο, βιάσασθαι

ἴτων ὁ μὲν Λεύκιος ἀπεκράθη τῷ Τειχεῖντος, ἀγαθῶν ἐν-
 εῦθα τῶν Ἀιτωλῶν γενομένων· ὁ δὲ Κάτων, τῷ Καλλι-
 ῳμῳ παραστρατοπεδεύσας, κοιμωμένοις ἔτι τοῖς ἐχθροῖς
 γέπεσε περὶ ἐσχάτην Φυλακὴν· καὶ πολὺς ἀμΦ' αὐτὸν
 γίνετο ἀγῶν, βιαζόμενον ἐς ὑψηλὰ καὶ ἀπόρημνα, κω-
 νούντων τῶν πολεμίων. ἤδη δὲ καὶ Μάσιος ἐπήγε τὴν στρα-
 τὴν Ἀντιόχῳ κατὰ μέτωπον, ἐς λόχους ὁρθίως διηρημένην·
 δε γὰρ μόνως ἐν τειχοῖς ἐδύνατο· καὶ ὁ βασιλεὺς τὰς μὲν
 ἰλὰς καὶ πελτασὰς προμάχεσθαι τῆς Φάλαγγος ἐκέλευσε,
 τὴν δ' ἔστησε πρὸ τῆς στρατοπέδου· ἐπὶ δεξιᾷ δ' αὐτῆς τὰς
 ρενδονήτας καὶ τοξότας, ἐπὶ τῶν ὑπαρειῶν· τὰς δ' ἐλέ-
 αντας, ἐν ἀριστερᾷ· καὶ τὸ εἶφος ὁ μετ' αὐτῶν αἰεὶ συνε-
 ἰσσετο, παρὰ τῇ θαλάσῃ. Γενομένης δ' ἐν χειρὶ τῆς
 ἰχθῆς, τὰ μὲν πρῶτα τὸν Μάσιον οἱ ψιλοὶ, πανταχόθεν
 γιγρέχοντες, ἐλύπεν· ἐπεὶ δὲ αὐτὰς Φιλοπόνως δεχό-
 ενος τε καὶ ἀναχωρῶν, καὶ αὐτὸς ἐπιὼν, ἐτρέψατο·
 ἐς μὲν ψιλὰς ἢ Φάλαγγα ἢ τῶν Μακεδόνων διασᾶσα, ἐς
 ντὴν ἐδέξατο, καὶ συναλθῆσαι ἐκάλυψε, καὶ τὰς σαφί-
 κς ἐν τάξει πυκνὰς πρέβαλοντο· ὧ δὲ μάλιστα οἱ Μα-
 εδόνες ἐξ Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου καταπλήσσαντο τὰς
 ολεμίας, ἀντίοις δόρασι πολλοῖς καὶ μακροῖς ἢ τολμῶν-
 κς πελάζειν. αἰφνίδιον δ' ὥφθη τῶν Ἀιτωλῶν ἐκ τῆς
 αλλιδρόμου Φυγῆ καὶ βοῇ, καθ' αὐτοὺς ἐς τὸ Ἀντιό-
 κς στρατόπεδον. τὸ μὲν δὲ πρῶτον ἐκατέρωθεν ἀγνοίᾳ τε
 ἢ γιγνομένη, καὶ θόρυβος ἦν, ὥς ἐν ἀγνοίᾳ. ὥς δὲ ὁ
 ἄτων ἐπεφαίνετο, διώκων αὐτὰς μετὰ πολλῆς βοῆς, καὶ
 τερ τὸ στρατόπεδον ἐγγίνετο ἤδη τὸ Ἀντιόχῳ· εἰδισαν οἱ
 ἢ βασιλέως, περὶ τε τῆς Ῥωμαίων μάχης ἐπιφύθως ἐκ
 ολλῆς πυθανόμενοι, καὶ σφᾶς εἰδότες ὑπὸ ἀργίας καὶ
 πυφῆς δι' ὅλα τῆ χειμῶνος ἐς δυσεργίαν διεφθαρμένους.
 ἰς τε σὺν τῷ Κάτῳ σαφῶς μὲν ἢ καθορῶντες ὅποσοι
 νὰς εἶεν, ὑπὸ δὲ τῆς φόβῃ πλείους νομίζοντες εἶναι, καὶ
 ἐρὶ τῷ στρατοπέδῳ δεισάντες, ἀπόσμως ἐς αὐτὸ κατέφευ-
 ν, ὥς ἀπ' αὐτῆς τὰς πολεμίας ἀμυνόμενοι. Ῥωμαῖοι
 αὐτοῖς παραθέοντες, συνέπεσον ἐς τὸ στρατόπεδον· καὶ
 ν ἄλλῃ Φυγῇ τῶν Ἀντιοχείων ἐκείθεν ἀκσμος. ὁ δὲ
 ἰάνιος μέχρι μὲν ἐπὶ Σκάρφειαν ἐδίωκεν αὐτὰς, κτεί-
 νν τε καὶ ζῶγων. ἀπὸ δὲ τῆς Σμαρφείας ἐπάνιων,
 διήγε-

cap. 19.

ἵσθαι. Ὅτι δὲ Μανίῳ μὲν αἰρῶνται διάδοχον ἐπὶ τὴν
κατηγίαν Λεύκιον Σικπῖωνα, ὃς τότε αὐτοῖς ὑπατος ἦν·
γράπτῳ δ' ὅτι καὶ ἀπειροπολέμῳ σύμβυλον αἰρῶνται τὸν
ἑλφὸν Πέπλιον Σικπῖωνα, τὸν Καρχηδονίως ἀφελόμενον
τὴν ἡγεμονίαν, καὶ πρῶτον ὀνομαζόμενον Ἀφρικανόν. Καὶ
μὲν Σικπῖωνες ἔτι ἦσαν ἐν παρασκευῇ· Λίβιος δ', ὃς
ἔλαξ τῆς Ἰταλίας, ἐπὶ τὴν ναυαρχίαν αἰρεθείς Ἀτι-
ῶν διάδοχος, αὐτίκα ταῖς τε ἰδίαις ναυσὶν, αἷς τὴν Ἰτα-
λίαν περιέπλει, καὶ παρὰ Καρχηδονίων αὐτῷ τισι δοθεῖ-
ς, καὶ συμμαχίῃσι ἄλλαις, εἰς Πειραιᾶ κατήχθη. καὶ
ὑπ' Ἀτίλῳ στόλον παραλαβὼν, ἔπλει καταφράκτοις
οἰκοντα καὶ μῆ, ἐπομένῃ καὶ Ἐυμενῆς πεντήκοντα
καὶ ἦν κατὰφρακτον καὶ τῶνδε τὸ ἥμισυ. ἐς τε
καιαν, ὑπήκτου μὲν Ἀντιόχῃ, ὑπὸ δ' ἐκπλήξεως ἀν-
δεχομένην, κατήγοντο καὶ τῆς ἐπίσης εἰς ναυμαχίαν
ἔπλεον. ἀντανήγετο δ' αὐτοῖς ὁ ναυαρχος ὁ Ἀντιό-
χης. Πολυξενίδας διακοσίαις ναυσὶ, κατωτέραις τῶν πολε-
ν παρὰ πολὺ· ὧ δὲ καὶ μάλα πρῆλαβε, τῷ πελά-
γῳ ῥωαίων ἀναπειρωμένων. καὶ δύο τῶν Καρχη-
δονίων ναῦς ἰδὼν προπλεύσας, τρεῖς τῶν ἰδίων ἐπιπέμ-
ναι, εἴλε τὰς δύο κενὰς, ἐξαλομένων τῶν Λιβύων εἰς
πέλαγος. Λίβιος δ' ἐπὶ τὰς τρεῖς ἐφέρετο πρῶτος ὑ-
πὸ τῆς τῇ στρατηγίδι νηὶ, πολὺ πρῶτον τῷ στόλῳ. αἰ-
ὼς μῆ, σὺν καταφρονήσει, χεῖρας τε σιδηρὰς ἐπέ-
κρουεν καὶ συνεσηκῶτων τῶν σκαφῶν, ὃ ἀγὼν ἦν ὧ-
ς ἐν γῇ. πολὺ δὲ κρείσσας ὄντας οἱ Ῥωμαῖοι ταῖς
ἰλμύταις, ἐπιβάντες εἰς τὰς ἀλλοτρίας ἐκράταν, καὶ
νῆας δύο ὁμῶς φέροντες ἐπανήσαν. καὶ τότε μὲν τῆς
καρχίας προαγώνισμα ἦν. ἐπεὶ δὲ οἱ στόλοι συνέπεσον
ἡλώϊς, ἰσχυρὴ μὲν καὶ προθυμία τὰ τῶν Ῥωμαίων ἐπέ-
κει· διὰ δὲ βαρύτητα τῶν σκαφῶν τὰς ἐχθρὰς ἐκ ἐδύ-
ο καταλαμβάνειν, κέφαίς ναυσὶν ὑποφύγοντας. ἕως
ἐν εἰς τὴν Ἐφεσον ὁξέως κατέφυγον, οἱ δ' εἰς Χίον
ἔνθα αὐτοῖς Ῥοδίων νῆες συμμαχίδες ἤλθον ἐκ-
καὶ ἐπισπιν. Ἀντιόχης δὲ, περὶ τῆςδε τῆς ναυμαχίας
όμενος, Ἀντίβαν ἐξελεν ἐπὶ Συρίας εἰς νεῶν ἄλλων
εἰς Φοινίκης καὶ Κιλικίας παρασκευῇ. καὶ τόνδε μὲν
ἰόντα Ῥόδοι κατέπλεισαν εἰς Πάμφυλόν, καὶ τινες
αὐτῶν

cap. 23.

αὐτῇ τῶν νεῶν ἔϊλον, καὶ τὰς λοιπὰς ἐφεδρεύοντες ἐβό-
 λασσον. Πάπλιος δὲ Σικιπίων, ἀφικόμενος ἐς Ἀιτωλίαν
 μετὰ τῆ ὑπάτης, καὶ τὸν Μανίω στρατὸν παραλαβὼν, τὸ
 μὲν ἐν Ἀιτωλίᾳ πολιορκίᾳ ὑπερεῖδαν, ὡς μικρὸν ἔργον
 καὶ τοῖς Ἀιτωλοῖς δεομένοις ἐπέτρεψεν αὐτοῖς ἐς Ῥώμην
 πρεσβεῦσαι περὶ σφῶν· ἐπὶ δὲ τὸν Ἀντίοχον ἠέλει
 πρὶν ἐκβῆναι τῷ ἀδελφῷ τὴν στρατηγίαν. διὰ δὲ Μακεδ-
 νων ὠδεύει καὶ Θρακῶν ἐπὶ τὸν Ἑλλησποντον, δυσχερὴ
 καὶ χαλεπὴν ὁδὸν αὐτῷ γενομένην ἂν, εἰ μὴ Φιλίππος
 Μακεδὼν ἀδοιοίει καὶ ὑπεδέχετο καὶ παρέπεμπε, ἐξ
 ἡμέτοις τε ποταμοῖς ἐκ πολλῆς, καὶ ἀγοραῖς ἐτοίμοις. ὅ-
 δος αὐτὸν οἱ Σικιπῖνες αὐτίκα τῶν ὑπολοίπων χρημάτων
 ἀπέλυσαν, ἐπιτετραμμένοι τῷ ὑπὸ τῆς βελῆς, εἰ τὴν
 θυμὸν ἔυροιεν. ἐπέσελλον δὲ καὶ ἐς Περσίαν, τὸν Βα-
 νών βασιλέα· καταλέγοντες, ὅσοις βασιλεῦσι Ῥωμαῖοι συ-
 μαχήσασιν τὰς ἀρχὰς ἐκνήξουν. Φιλίππον δὲ (ὅτι)
 τὸν Μακεδόνα καὶ πολέμῳ κρατήσαντες ἀρχεῖν εἴωσι τῇ
 τὸν παῖδα αὐτῷ τῆς ὀμνηρίας ἀπελύσαμεν, καὶ τὸ ἐν
 ὁφθαλμῷ τῶν χρημάτων. Οἱ οὖν Περσίαις ἡδείς, συνε-
 θέτο συμμαχήσειν ἐπὶ Ἀντίοχον. Λίβιος δ' ὁ ναύαρχος
 ἐπεὶ τῆς ὁδοιπορίας τῶν Σικιπίωνων ἐκίχθετο, Πανσίμα-
 χον μὲν τὸν Ῥόδιον μετὰ τῶν Ῥοδίων νεῶν ἐν τῇ ἰσ-
 λίδι κατέλιπε, καὶ μέρος τι τῆ ἰδίας στόλης ταῖς δὲ πλεῖστον
 ἐς τὸν Ἑλλησποντον ἐκλει, τὸν στρατὸν ὑποδεξάμενος, καὶ
 Σησὸς μὲν αὐτῷ καὶ Ῥοίτειον, καὶ ὁ Ἀχαιοὺν λιμὴν, καὶ
 τινὰ ἄλλα προσέθετο. Ἀβυδὸν δὲ ἀπειθῶσαν ἐπολιόρκει

cap. 24.

Πανσίμαχος δ', αἰχόμενος Λίβι, πείρας τε πυκνὰς καὶ
 μελέτας τῶν ἰδίων ἐποιεῖτο, καὶ μηχανὰς ποικίλας συ-
 κλίνοντο, πυρφόρα τε ἀγγεῖα σιδήρεα ἐξήκτε κοντῶν καὶ
 κρῶν, αἰωρεῖσθαι τὸ πῦρ ἐς τὸ πέλαγος· ἵνα τῶν μὲν ἰσ-
 σιφῶν πολὺ πρῆχῃ, τοῖς δὲ πολεμίοις προσεῖται ἐπὶ
 πίπτῃ. καὶ αὐτὸν τάδε φιλοπονέμενον Πολυξένου, ὁ
 Ἀντίοχος ναύαρχος, Ῥοδίος τε ὢν καὶ ὁδε, καὶ τισιν ἡ-
 τούτοις ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος, ἐνήδρευεν ὑπισχνόμενος, τῇ
 Ἀντίοχος στόλον ἐγχειριεῖν, εἰ συνδοίτο συμπράξαι ἐν τῇ
 Σοδὸν αὐτῷ. ὁ δὲ ὑπώπτευσεν μὲν ἐπὶ κλοπὴν αὐτοῦ
 πανῶργον, καὶ ἐς πολὺ καλῶς ἐφυλάσσετο. γράφοντες
 αὐτῷ τὴν Πολυξένου περὶ τῆς προδοσίας ἐπιστολὴν αὐτοῦ

ιον, καὶ ἐπ' αὐτῇ καὶ ἀναζεύξαντος ἀπὸ τῆς Ἐφέσου,
καὶ τὴν στρατιὰν ὑποκριθέντος ἐς χορτολογίαν περιπέμπειν·

Παυσίμαχος, τὴν τε ἀναζεύξιν ὄρων, καὶ ἐκ ἐλπίσας
τινα περὶ προδοσίας ἐπιστολὴν αὐτόγραφον ἐκ ἀληθέου-
ν πέμψαι, πᾶνχυ πισεύσας, ἐξέλυσε τὰς Φυλακάς, καὶ
σιτολογίαν καὶ αὐτὸς περιέπεμπεν. ὁ δὲ Πολυξενίδας,
εἰ κατεῖδεν αὐτὸν ἐνηδρευμένον, αὐτίκα τὴν παρασκευὴν
νῆγε, καὶ Νικάνδρον τὸν πειρατὴν σὺν ὀλίγοις ἐς τὴν
ἕκον περιέπεμπε, κατὰ τὴν γῆν ὅπιδεν τῷ Παυσίμαχῳ
ρυβοποιεῖν. ἐκ δὲ μέσων νυκτῶν αὐτὸς ἐπέπλει, καὶ
εἰ τὴν ἐωσπληνὴν Φυλακὴν ἐπέπιπτεν ἔτι κοιμωμένῳ. ὁ
, ἐν αἰφνιδίῳ κακῷ καὶ ἀδοκήτῳ, τὰς στρατιώτας ἐκέ-
ρυε, τὰς ναῦς ἐκλιπόντας ἀπὸ τῆς γῆς ἀμύνεσθαι τὰς πε-
μίας. προσπεσόντος δ' ὅπιδεν αὐτῷ τῷ Νικάνδρῳ, νο-
σας καὶ τὴν γῆν προειληφθῆαι ἔχ' ὑπὸ τῶν ἐωραμένων
ἰσχυρῶν, ἀλλ' ὡς νυκτὶ, πολὺ πλειόνων, πάλιν ἐς τὰς ναῦς
ἐβάθαινε θορυβέμενος· πρῶτός τε ἐς μάχην ἀνήγετο, καὶ
αὐτὸς ἐπὶ πτε, λαμπρῶς ἀγωνιζόμενος. τῶν δ' ἄλλων οἱ
ν ἐλήφθησαν, οἱ δ' ἀπώλοντο. καὶ τῶν νεῶν ἑπτὰ μὲν,
τὸ πῦρ ἔφερον, ἄρην δὲ αὐταῖς διὰ τὴν φλόγα προσίον-
τες, ἔφευγον· τὰς δὲ λοιπὰς ἔκτισιν ὁ Πολυξενίδας ἀνα-
τάμενος, ἐς τὴν Ἐφεσον κατήχθη. Καὶ ἐπὶ τῇδε τῇ
τῇ Φώναια αὐτίς καὶ Σάμος καὶ Κύμη πρὸς Ἀντίοχον
τετέλετο. δέσας δ' ὁ Λιβίας περὶ τῶν σφετέρων νεῶν,
ἐν τῇ Αἰολλίδι καταλελοίπει, κατὰ σπυδὴν ἐς αὐτὰς
κινῆει. καὶ Ἐυμενῆς πρὸς αὐτὸν ἡγεύετο· Ῥόδιοι τε
νυμαίοις ναῦς ἐτέρας ἔκτισιν ἔπεμπον. μικρὸν δὲ δια-
κόντες, ἅπαντες ἀνεδάρευσαν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἐφεσον
λεον, ἐς ναυμαχίαν ἐσκευασμένοι. ἔθεν δ' αὐτοῖς ἀν-
τιπλέοντος, τὸ μὲν ἡμῖν τῶν νεῶν ἐς ἐπίδειξιν ἔστησαν
μέσῃ τῇ θαλάσῃ μέχρι πολλῶ· ταῖς δ' ὑπολοίποις ἐς
πολεμίαν καταχθέντες, ἐπόρθευ. μέχρι Νικάνδρος
τοῖς ἐκ τῆς μεσογαίας ἐπιπεσὼν, τὴν τε λείαν ἀφείλε-
ν, καὶ ἐς τὰς ναῦς κατεδίωξεν. οἱ μὲν δὴ πάλιν ἐς
ἕκον ἀνήγοντο, καὶ ὁ χρόνος ἔληγε Λιβίῳ τῆς ναυαρχίας.
δ' αὐτῷ χρόνῳ Σέλευκος, ὁ Ἀντιόχῃ, τὴν Ἐυμενῆς
ἐδῆκε, καὶ Περγᾶμιν παρεκάθητο, τὰς ἀνδρας ἐς τὴν
ἰν κατακλείσας. ὅθεν ὁ Ἐυμενῆς ἐς Ἐλαίαν, τὸ
τῆς

cap. 25.

cap. 26.

τῆς ἀρχῆς ἐπίνειον, διέπλει κατὰ σπαδὴν, καὶ σὺν αὐτῷ
 Λεύκιος Ἀιμίλιος Ῥηγίλλος, ὁ Λιβία τὴν ναυαρχίαν τε-
 ραδεδεγμένος. ἦγον δὲ καὶ παρὰ τῶν Ἀχαιῶν Εὐμε-
 νεὶ σύμμαχοι χίλιοι πεζοί, καὶ ἵππεῖς ἑκατὸν ἐπιλεκτοί
 ὧν Διοφάνης ὁ στρατηγός, ἀπὸ τῆ τείχεος ἰδοὺν τὰς Σι-
 λευκεῖας παλζοντάς τε καὶ μεθύοντας ἐκ καταφρονήσεως,
 ἔπειθε τὰς Περγαμηνὰς ἑαυτῷ συνεδραμεῖν ἐπὶ τὰς τι-
 λεμίας. ἔχ' ὑφισταμένων δ' ἐκείνων, ὥπλισε τὰς ἰδίας
 χιλίας, καὶ τὰς ἑκατὸν ἵππείας, καὶ προαγαγὼν ὑπὸ τῷ
 τείχεος ἔστησεν ἀτρεμεῖν ὑπερορῶντων αὐτὰς ἐς πολὺ τὸ
 πολεμίων, ὡς ὀλίγους τε καὶ ἐ τολμῶντας ἐς χεῖρας ἑ-
 δεῖν. ὁ δ' ἀριστοποιεμένοις ἐπιδραμὼν, ἐθορύβησέ τε καὶ
 ἐτρέψατο τὰς προφύλακας. τῶν δ' ἄλλων ἐπὶ τὰ ὅτι
 ἀναπηδῶντων, καὶ τὰς ἵππους περιχαλινέντων, ἡ φει-
 γοντας διωκόντων, ἡ δυσχερῶς ἀναβαινόντων ἐκ ἐνσ-
 θέντας, ἐκράτει πάνυ λαμπρῶς ἐπιβοῶντων ἀνῶθεν ἐπὶ
 τῷ τείχεος τῶν Περγαμηνῶν, καὶ ἐδὲ τότε προελθεῖν ἱ-
 Φισταμένων. κτείνας δ' ὅσας ἐδύνατο, ὡς ἐν ἐπιδείξει τε-
 χεῖα, καὶ τινὰς αἰχμαλώτας ἐλὼν ἀνδρας τε καὶ ἵππας,
 ἐπανήει κατὰ σπαδὴν. καὶ τῆς ἐπίσεως αὐτοῦ ἰσχυρῶς
 Ἀχαιοὺς ὑπὸ τὸ τείχος, ἐδὲ τότε τῶν Περγαμηνῶν αὐτῷ
 συνεξιόντων. Σέλευκος δ' ἵππεῦσι πολλοῖς αὐτῷ προ-
 πέλαζε, προκαλέμενος· ὁ δὲ τότε μὲν ἐκ ἐπεξήκει, τὴν
 αὐτὸ τὸ τείχος ἐς ὧς, ἀλλ' ἐφυλάσσετο. ἐπεὶ δ' ὁ Σι-
 λευκος, παραμείνας ἐς μεσημβρίαν, καμνόντων οἱ τὰ
 τῶν ἵππεων, ἐπέσρεψε καὶ ἐπανήει, τοῖς τελευταίοις αὐ-
 τῷ ὁ Διοφάνης ἐπιθέμενος καὶ θορύβοποιήσας, καὶ βίβ-
 νους ὅσα καὶ τότε δυνατὰς ἦν, ἐυδὺς ἐπανήει πάλιν ὑπὸ
 τὸ τείχος. καὶ τὸνδε τὸν τρόπον συνεχῶς ἐν τε χορ-
 λογαῖς καὶ ξυλειαῖς ἐνεδρέων αἰεὶ τι καὶ ἐνοχλῶν, ἐπὶ
 τε Περγάμῃ τὸν Σέλευκον ἀνέστησε, καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης
 Εὐμενεὺς χώρας ἐξήλασε. Πολυξενίδα δὲ καὶ Ῥωμαί-
 μετ' ἐ πολὺ γίγνεται ναυμαχία περὶ Μυόννησον· ἐς ἣν
 συνήεσαν, Πολυξενίδας μὲν ναυσὶν ἐννεμήκοντα καταφρά-
 τοις, Λεύκιος δ' ὁ Ῥωμαίων ναυαρχος ὀγδοήκοντα καὶ τρεῖς
 σί. καὶ τέτων ἦσαν ἐκ Ῥώμης πέντε, καὶ ἑικοσιν. αὐτὸς
 στρατηγὸς Εὐδωρος ἐτέτακτο μὲν ἐπὶ τῇ λαϊᾷ κέρως ἰσχυ-
 ρῶς ἐπὶ θάτερα Πολυξενίδα· πολὺ πρᾶχοντα Ῥωμαί-
 ον.

cap. 27.

ἐδεῖα

ἔδωκέ τε μὴ κυκλωθεῖεν, καὶ περιπλεύσας ὀξέως, ἅτε κή-
 Φαις ναυεῖ καὶ ἐρέταις ἐμπείροις θαλάσσης, τὰς ναῦς
 τὰς πυρφόρας τῷ Πολυξενίδῃ πρώτας ἐπῆγε, λαμπομένας
 τῷ πυρὶ πάντοθεν. οἱ δ' ἐμβαλεῖν μὲν αὐταῖς ἐκ ἐτόλ-
 μων, διὰ τὸ κύρ' κύκλω' δ' αὐτὰς περιπλέοντες ἐνέκλινόν
 τε καὶ θαλάσσης ἐκίμπησαντο, καὶ ἐς τὰς ἐπιπλίδας ἐτύπ-
 γοντο. μέχρι Ῥοδίας νεῶς, ἐς Σιδονίαν ἐμβαλέσσης, καὶ
 τῆς πληγῆς ἐντόνως γενομένης, ἄγκυρα ἐκίπτεται τῆς Σι-
 δονίας ἐς τὴν Ῥοδίαν ἐκάνγη τε, καὶ συνέδησεν ἀμφω πρὸς
 ἑλληλάς. ἔθεν ἦν ὁ ἀγὼν ἀτρεμάντων τῶν σκαφῶν τοῖς
 πηβάταις, ὥσπερ ἐν γῇ. καὶ προσιστῶν ἄλλων ἐς ἐπι-
 κριάν ἐκτέρῃ πολλῶν, Φιλονεικία τε παρ' ἀμφοῖν ἐγί-
 νετο λαμπρά, καὶ τὸ μέσον τῶν Ἀντιόχου νεῶν, ἐρημον
 καὶ τέττε γενόμενον, αἱ Ῥωμαίων νῆες διέπλεον, καὶ τὰς
 πολεμίας ἀγνοῶντας ἔτι ἐκύκλεν. ὥς δ' ἑμαῶν ποτε,
 γίνετο Φυγὴ καὶ τροπὴ καὶ διεφθάρησαν Ἀντιόχου νῆες
 ἰᾶς δέσσαι τριάκοντα, ὧν τρισκαίδεκα αὐτοῖς ἀνδράσιν
 λήφθησαν. Ῥωμαίων δ' ἀπάλαντο μόναι δύο. καὶ ὁ
 Πολυξενίδας, τὴν Ῥοδίαν ναῦν ἐπαγόμενος, ἐς τὴν Ἐφε-
 ςον κατήχθη. Τέτο μὲν δὴ τῇ ναυμαχίᾳ τῇ περὶ τὴν
 Ιούνησον ἦν τέλος. ἔπαυ δ' αὐτῆς ὁ Ἀντιόχος αἰσθό-
 ενος, Χερρόνησον τε καὶ Λυσιμαχείαν ἐπιμελῶς ὠχύρε,
 ἔγα (ὥσπερ ἦν) τὸ ἔργον ἡγούμενος ἐπὶ Ῥωμαίοις ὅπως
 καὶ τὴν ἄλλην Θράκην διελθεῖν κρατοπέδῳ δυσόδετον
 τοῖς ἀν' ἐγένετο καὶ δύσβατον, εἰ μὴ Φίλιππος διέφε-
 ν. ἀλλ' ὁ Ἀντιόχος, ὧν καὶ τὰ ἄλλα κερδόνως αἰεὶ,
 αἰ ταχύς ἐς μεταβολὴν, ἐπεὶ τῆς ἥσσης ἐπύθετο τῆς
 περὶ Μυόννησον, πᾶμπαν ἐξεπλάγη καὶ νομίσας, ἀν-
 ἰ τὸ δαιμόνιον ἐπιβελέειν. (παρὰ γὰρ λόγον ἔκαστα χα-
 ῖν Ῥωμαίων μὲν ἐν τῇ θαλάσῃ κρατάντων, ἐν ᾗ πο-
 ῖ πρᾶχεν αὐτὸς ἐνόμιζε. Ῥοδίων δ' Ἀντίβαν ἐς Παμ-
 νίαν κατακυκλωσάντων. Φίλιππε δὲ Ῥωμαίους παραπέμ-
 ντας ἀβάτης ὁδὸς, ὃν μάλιστα μνησιμανήσειν αὐτοῖς,
 ἔπαυεν, ἐπελάμβανεν) ὑπὸ δὴ τῶνδε πάντων ἐκτα-
 σσόμενός τε, καὶ θεῶν βλάπτουτος ἤδη τὰς λογισμὰς,
 ἵπερ ἔπαυε, προσιόντων ἀτυχημάτων, ἐπιγίγνεται,
 ὁρῶντων ἐξέλιπεν ἀλογίως, πρὶν καὶ ἐς ὄψιν ἔλθειν
 ὁ πολεμίων ἔτε μετενεγκῶν, ὅσος ἦν ἐν αὐτῇ οἶτος

cap. 25.

πολεμὺν εἶψ' αὐτὸς κρινήσῃ, τὸν κυνέμῃν ἐπὶ μακρῇ
 θρασέως, καὶ σαδίας ἕκασιν ἀπ' Ἀντιόχῃ διασχυὼν ἐστρα-
 τοπέδευσε. τέτταρσί τε ἡμέραις ἐφεξῆς ἐξέτασσαν ἐκώ-
 εροι παρὰ τὸν χάρακα τὸν ἑαυτῶν, καὶ μάχης ἐκατήρ-
 ον. τῇ πέμπτῃ δὲ ὁ Δομίτιος ἐξέτασσε αὐτοῖς, καὶ
 πέβαινε σοβαρῶς. ἐκ ἀντεπρόντος δὲ τῷ Ἀντιόχῃ, τό-
 τε μὲν ἐγγυτέρω μετεστρατοπέδευε, μίαν δὲ ἄλλην δια-
 τπὼν, ἐκήρυσσεν ἐς ἐπύρρον τῶν πολεμίων, ἐς αὐρίου
 Ἀντιόχῳ καὶ ἄκοντι πολεμήσειν. Ὁ δὲ, συνταραχθεὶς,
 μῆτις μεδίει τὰ δόξαντα· καὶ, δυνηθεὶς ἂν ἐσάναι μό-
 ον ὑπὸ τὸ τεῖχος, ἢ καλῶς αὐτὸν ἀπὸ τῷ τείχεος ἀπο-
 ιάχεσθαι, μέχρι βραΐσειεν ὁ Πάπλιος, αἰσχυρὸν ἡγεῖτο,
 ἵστα πλειόνων Φυγομαχεῖν ὅθεν εἰς μάχην παρέτασσε.
 καὶ ἐξῆγον ἔτι νυκτὸς ἀμφω περὶ ἐσχατὴν Φυλακὴν.
 ἐκρόσμει δ' αὐτῶν ἐκότερος ὧδε τὸ μὲν λαὸν ἔιχον ὁ-

cap. 31.

απλισμένη καψως. αλως μεν και ο αντιστοχος εξετασθη
και δοκει την ελπίδα λαβεῖν εν τοῖς ιππεῦσιν, ὅς τοι-
λὰς ἔτησεν ἐπὶ τῷ μετώπῳ· τὴν δὲ Φάλαγγα πυκνήν ἐ-
ολίγω

ῥοφεῖας τῆς ἡμέρας γενομένης, ἥ τε ὄψις ἔσβετο τῆς ἐπι-
εΐξεως, καὶ τὰ τοξεύματα πάντα ἀμβλύτερα ἦν, ὥς ἐν
ἰέρι ὑγρῷ καὶ σκοτεινῷ. ὅπερ ἐπεὶ κατείδεν Ἑυμένης, τῶν
λέν ἄλλων κατεφρόνησε· τὴν δὲ ῥύμην τῶν ἁρμάτων, τε-
αγμένων ἐφ' ἑαυτὸν μάλιστα, δείσας· ὅσοι ἦσαν αὐτῷ
Γφενδονῆται καὶ ἀκοντισαὶ καὶ ἕτεροι κῆφοι, συναγαγὼν,
γροσέταξε, τὰ ἅρματα περιθέοντας, ἐς τὰς ἵππους ἀκοντί-
ζειν ἀντὶ τῶν ἐπιβατῶν, ἵππε γὰρ ἐν ἅρματι ζυγομαχῆν-
ος, ἀχρεῖον τὸ λοιπὸν ἅρμα γίνεται, καὶ πολλὰ καὶ τῆς
ἄλλης εὐταξίας παραλύεται, τὰ δρέπανα τῶν Φιλίων δε-
ιότων. ὁ καὶ τότε συνηνέχθη γενέσθαι. πληγέντων γὰρ
ῶν ἵππων ἀθρόως, καὶ τὰ ἅρματα ἐς τὰς Φίλους περιφε-
όντων, αἱ τε κάμηλοι πρῶται τῆς ἀταξίας ἡσθάνοντο,
λησίον τοῖς ἅρμασι παρατεταγμένοι. καὶ μετ' αὐτάς ἡ
ατάφρακτος ἵππος, ἡ ῥαδίως ἐπὶ τῇ βάρει τὰ δρέπανα
κφεύγειν δυναμένη. θόρυβός τε ἦν ἤδη πολὺς, καὶ τά-
χος ποικίλος· ἀρξάμενος μὲν ἀπὸ τῶνδε μάλιστα, χω-
ρὸν δὲ ἐπὶ ὅλον τὸ μεταίχμιον· καὶ μείζων ὑπόνοια τῇ
κρινεῖς. ὥς γὰρ ἐν διασημάτι μακρῷ, καὶ πλήθει πυκ-
ῷ καὶ βοῇ ποικίλῃ, καὶ φόβῳ πολλῷ, τὸ μὲν ἀκριβὲς

τοτε οη και ο Αντιοχος εψευγεν αμετασρεπτι, και με-
χρι μέσων νυκτῶν ἐς Σάρδεις παρήλθε. παρήλθε δὲ καὶ
ἐπὶ Σάρδεων ἐς Κελαινάς, ἣν Ἀπάμειαν καλῶσιν· οἱ τὸν
υἱὸν ἐπυνθάνετο συμφεύγειν. τῆς δ' ἐπίσσης ἐς Συρίαν
ἐκ Κελαινῶν ἀνεξέγνυ, τὰς στρατηγὰς ἐν Κελαιναῖς κατα-
λιπὼν, ὑποδέχεσθαι τε καὶ ἀθροίζειν τὰς διαφυγόντας.
περὶ τε καταλύσεως τῷ πολέμῳ πρέσβεις ἐπέμπε πρὸς τὸν
ὑπατον. Ὁ δὲ τὰ ὀκτεῖα ἔθαπτε, καὶ ἐσκύλευε τὰς πο-
λεμίας, καὶ τὰ αἰχμάλωτα συνῆγεν. ἐφάνησαν δὲ νεκροὶ
Ρωμαίων μὲν τῶν ἐξ ἄστεος ἱππεῖς ἑικοσι καὶ τέσσαρες,
καὶ πεζοὶ τριακῶσιοι μάλιστα, ὧς ὁ Ἀντίοχος ἔκτεινεν·
Ευμενῆς δὲ ἱππεῖς πεντεκαίδεκα μόνοι. Ἀντίοχος δὲ, σὺν
τοῖς αἰχμαλώτοις, ἐικάζοντο ἀπολέσθαι περὶ πεντακισμυ-
νίας. ἔ γάρ εὐμαρὲς ἦν ἀριθμῆσαι διὰ τὸ πλῆθος. καὶ
τῶν

τῶν ἐλεφάντων οἱ μὲν ἀνήσαντο, πεντεκαίδεκα δ' ἀρχαί-
 cap. 37- λωτοι γεγέννητο. Ὡς δ' ἐπὶ νύκτῃ λαμπροτάτῃ, καὶ πα-
 ραλόγως τισὶ δοκῶσιν γενέσθαι, (ὃ γὰρ εἰκὸς ἐνόμισον, ὡς
 γωτέρως πολὺ πλείονων ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ παρὰ τοσόνδε κρα-
 τῆσαι, καὶ μάλιστ' ἀλάλγος Μακεδόνων, ἐν γεγυμνασ-
 μένης καὶ ἐναυδρήσης τότε μάλιστ', καὶ δόξαν ἀμαχίῃ τε
 καὶ φοβεράν ἐχούσης) οἱ μὲν Ἀντίοχος Φίλοι τὴν προ-
 πέτειαν αὐτῷ τῆς ἐς Ῥωμαίους διαφορᾶς, καὶ τὴν ἐξ ἀρ-
 χῆς ἀπειρίαν τε καὶ ἀβελίαν ἐπεμέμφοντο· Χερρόνησον
 τε καὶ Λυσιμάχειαν αὐτοῖς ὅπλοις καὶ τοῦδε παρασκευῇ
 μεθέντος ἐκ χειρῶν, πρὶν καὶ ἐς πείραν ἔλθειν τοῦ
 πολέμου, καὶ τὴν τῷ Ἑλλησπόντι Φυλακὴν ἐκλιπώντες,
 Ῥωμαίων ἐκ ἀν' εὐμαρῶς ἐλπιδέντων βιάσασθαι τὴν διὰ
 βασιν. πατεμέμφοντο δ' αὐτῷ καὶ τὴν τελευταίαν ἀφρο-
 σύνην, ἀχρεῖον ἐν σενῶ τὰ κράτιστον τῷ στρατῷ πεποικί-
 τος, καὶ τὴν ἐλπίδα θεμένῃ ἐν πλήθει συγκλύδων ἀ-
 δρῶν ἀρσιπολέμων, μᾶλλον, ἢ ἐν ἀνδράσι διὰ μελέτη
 καὶ χρόνον ἐργαταῖς τε ὅσι πόλεμος, καὶ ἐκ τοσῶνδε πω-
 λέμων τὸ φρόνημα ἐς εὐτολμίαν καὶ θάρσος ἡσημέρει.
 Τοιαῦτα μὲν ἦν τὰ περὶ Ἀντίοχου λογοποιούμενα. Ῥο-
 μαίοις δ' ἐπῆρτο τὰ φρονήματα, καὶ εἰδὲν ἔτι σφίσι ἰ-
 γᾶντο εἶναι δυσεργές, ὑπὸ τε ἀρετῆς καὶ θεῶν ἐπικουρίας
 καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐς δόξαν εὐτυχίας ἔφερον, ὅτι ἔτι τε
 ὀλίγοι τε πολλῶν, καὶ ἐξ ἐφόδου, καὶ ἐν πρώτῃ μάχῃ,
 καὶ ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ, τοσῶνδε ἑθνῶν, καὶ παρασκευῇ
 βασιλικῇ, καὶ μισθοφόρων ἀρετῆς, καὶ δόξης Μακεδόνων,
 καὶ βασιλέως αὐτῷ, μεγίστην τε ἀρχὴν κεντημένην, καὶ
 ἐπίκλησιν Μεγάλῃ, κενρατηκότες ἦσαν ἡμέρᾳ μιᾷ. ποῦ
 τε σφίσι ἦν τὸ ἔπος ἐν τοῖς λόγοις· Ἦν βασιλεὺς Ἀν-
 cap. 38- τίοχος ὁ Μέγας. Τοιαῦτα μὲν δὴ καὶ Ῥωμαῖοι περὶ σφίν
 ἐμεγαλύνον· Ὁ δὲ ὕπατος, ἐπεὶ αὐτῷ ῥάσας ὁ ἀδεί-
 φος Πέπλιος ἤλθεν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδας, ἐχρημάτιζε τοῖς
 Ἀντίοχου πρόσβροσιν. οἱ μὲν δὴ μαθεῖν ἤξιον, ὃ τι ποιεῖ
 ὁ βασιλεὺς Ἀντίοχος ἔσαι Ῥωμαίοις Φίλος. ὁ δὲ Πέπλιος
 αὐτοῖς ὥδε ἀπεκρίνατο· Αἴτιος μὲν αὐτῷ, διὰ πλεονεξίαν
 Ἀντίοχος καὶ τῶν νῦν καὶ τῶν πρότερον γεγενησάντων ὁ
 ἀρχὴν μεγίστην ἔχων τε, καὶ Ῥωμαίων αὐτὸν εὐντα
 ἔχειν, Πτολεμαίῃς, συγγενεῖς ἰδίᾳ, καὶ Ῥωμαίοις Φίλος

Ευρώπης ὅλης, καὶ Ἀσίας τῶν ἐπὶ ταῦτε τῶν ἰαυρῶν (καὶ
 ἄτοις ὅροι τεθῆσονται) παραδῆναι δ' ἐλέφαντας ὅσους ἔχει,
 καὶ ναῦς ὅσας ἂν ἐπιτάξωμεν· ἐς τε λóιπτόν· ἐλέφαντας
 ἢ ἂν ἔχειν, ναῦς δὲ ὅσας ἂν ὀρίσωμεν· δῶναι δὲ καὶ
 ἱμοστ' ὅμηρα, ὃ ἂν ὁ στρατηγὸς ἐπιγράψῃ, καὶ χρήματα
 ὡς τὴν ταῦτε τῶν πολέμων δαπάνην, δι' αὐτὸν γενομένης, τά-
 αὐτα Ἑυβοεῖα, αὐτὰ μὲν ἤδη πεντακόσια καὶ, ὅταν
 ἄσδε τὰς σπονδὰς ἢ σύγκλητος ἐπιψηφίσῃ, δισχιλία καὶ
 πεντακόσια· δώδεκα δ' ἔτεσιν ἄλλοις ἕτερα μύρια καὶ δισ-
 χιλία, τὸ μέρος ἐκάστῃ ἔτεσι ἀναφέροντα ἐς Ῥώμην· ἀπο-
 εἶναι δ' ἡμῶν αἰχμάλωτα καὶ αὐτόμολα πάντα, καὶ Ἑυ-
 ενεῖ ὅσα λοιπὰ τῆς πρὸς Ἀτταλον τὸν Ἑυμενεὺς πατέρα
 συνθήκης ἔχει. Ταῦτα Ἀντίοχος πράττοντι ἀδάλως δίδω-
 εν εἰρήνην τε καὶ Φιλίαν, ὅταν ἢ σύγκλητος ἐπιψηφίσῃ.
 ὅσαδε πράττεινεν ὁ Σικιῶν, καὶ πάντα ἐδέχοντο οἱ πρέσ-
 βεις. τὸ τε μέρος αὐτὰ καὶ τῶν χρημάτων, καὶ τὰ ἱμοστὶν
 ἡμερᾶ ἐκομίζετο· καὶ ἦν αὐτῶν Ἀντίοχος, ὁ νεώτερος υἱὸς
 Ἀντίοχου. ἐς δὲ τὴν Ῥώμην οἱ τε Σικιῶνες καὶ ὁ Ἀν-
 τίοχος πρέσβεις ἐπεμπον. καὶ ἡ βαλὴ τοῖς ἐγνωσμένοις
 συνετίθεντο. καὶ ἐγράφοντο συνθῆναι, τὰς Σικιῶνος
 λόγους

cap. 39.

cap. 40.

λόγους βεβαιῶσαι τε, καὶ περὶ τῶν ἀορίστων ἐπιλέγναι, καὶ βραχέα ἅττα προσεπιλαμβάνουσαι. Ὅρον μὲν Ἀντίχῳ τῆς ἀρχῆς εἶναι δύο ἄκρας, Καλύκαδνόν τε καὶ Σαρκηδόνιον, καὶ τὰςδε μὴ παραπλεῖν Ἀντίοχον ἐπὶ πολέμῳ ναῦς δὲ καταφράκτας ἔχειν δυώδεκα μόνας, αἷς ἐς τὴν ὑπὲρ πόλεως πόλεμος κατάρχειν· πολεμῶμενον δὲ, καὶ πλεοναυτῶν χρηθῆναι· μηδένα δ' ἐν τῆς Ῥωμαίων ξενολογείῃ, μηδὲ Φρυγιάδας ἐξ αὐτῆς ὑποδέχεσθαι· καὶ τὰ ὅμηρα διὰ τριετίας ἐναλλάσσειν, χωρὶς γε τῶ παιδὸς Ἀντίοχου. Ταῦτα συγγραψάμενοι τε, καὶ ἐς τὸ Καπιτώλιον ἐς δέλτας χαλκῆς ἀναθέντες, (καὶ καὶ τὰς ἄλλας συνθήκας ἀνατιθέασιν,) ἐπεμπον ἀντίγραφα Μαλλίῳ Βέλσωνι, τῷ διαδεδεγεμένῳ τὴν Σικιπώνος στρατηγίαν. ὁ δ' ὤμνυ τοῖς Ἀντίοχου πρέσβεσι περὶ Ἀπάμειαν τῆς Φρυγίας, καὶ ὁ Ἀντίοχος ἐκ τῆτο πεμφθέντι Θέρμῳ χιλιάρχῳ. Τῆτο μὲν δὴ Ἀντίχῳ τῷ Μεγάλῳ τῷ πρὸς Ῥωμαίους πόλεμος τέλος ἦν. καὶ ἐδόκει μέχρι τῶδε προελθεῖν μόνον, διὰ χάριν τὴν ἐς τὸν παῖδα τῷ Σικιπώνος Ἀντίοχῳ γενομένην. Καὶ τινες τῶν Σικιπίωνων ἐπανελθόντα διέβαλλον ἐπὶ τῶδε. καὶ ὁμοῦ καὶ δύο δωροδοκίας αὐτὸν ἐγράψαντο καὶ προσέειπον. ὁ δὲ ἀδοξῶν, καὶ ὑπερορῶν τῷ ἐγκλήματι, ἐπεὶ συνῆκε τὸ δικαστήριον ἥς ἡμέρας ποτὲ Καρχηδόνα παρεστήσατο, διασίαν πρῶτεμψεν ἐς τὸ Καπιτώλιον, καὶ ἐς τὸ δικαστήριον αὐτὸς παρήλθεν ἐπὶ λαμπρῷ σχήματι, ἀντὶ οὐκ ἔτι κατακτείνῃ τῶν ὑπευδύνων· ὡς εὐθύς ἐπὶ τῶδε πάντας ἐκπλήξαί τε, καὶ ἐς εὐνοίαν, ὡς ἐπὶ χρηστῷ δὴ συνελθόντι μεγαλοφρονέμενον, προσάγεσθαι. λέγειν δὲ ἀρχόμενος, τί μὲν κατηγορίας ἔδ' ἐπεμνήσθην· τὸν δὲ βίον ἑαυτοῦ, καὶ ἐκτελέματα. καὶ ἔργα πάντα ἐπεξήει, καὶ πόλεμος ὡς ἐπολέμησεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος· καὶ ἔκαστον αὐτῶν ὡς ἐπὶ λήμψεν, ὅσας τε ἐνίκησεν. ὡς ἐγγενέσθαι τοῖς ἀρχαίοις τί καὶ ἡδονῆς, διὰ τὴν ἰσορίαν τῆς σεμνολογίας· ἐπεὶ δὲ ποτὲ προῆλθεν ἐπὶ Καρχηδόνα, ἐξάρας ἐς Φαλασίαν τὰςδε μάλιστα, καὶ ὁρμῆς αὐτὸς τε ἐμπληθεῖς, καὶ τὸ πλῆθος ἐμπλήσας, εἶπεν· ὅτι, Τῆσδε τῆς ἡμέρας ἐκ τῶδε ἐνίκων, καὶ Καρχηδόνα ὑμῖν, ὦ πολῖται, κερματίζω. τὴν τέως ὑμῖν ἐπιφοβωτάτην. ἄπειμι δὴ θύσον τῆς ἡμέρας ἐς τὸ Καπιτώλιον. καὶ ὑμῶν ὅσοι Φιλοπόλιδες, τί;

θυσίας μοι, γηγνόμενης ὑπὲρ ὑμῶν, συνάψαδε. Ταῦτα ἔφη, καὶ ἐς τὸ Καπιτώλιον ἔβη, μηδὲν τῆς δίκης Φροντί-
τας. ἔπαιτο δ' αὐτῷ τὸ πλῆθος καὶ οἱ πλέονες τῶν δικα-
στῶν, σὺν εὐφήμεν βοῇ, καὶ θύοντι ὅμοια ἐπεφώνουν. οἱ
κατήγοροι δὲ ἠπορῶντο, καὶ ἔτε αὐτῷ τὴν δίκην αὐτίς, ὡς
ἐτέλεσον, ἐτόλμησαν ἐπιγράψαι, ἔτε μέμψασθαι δημοπο-
ρίας· δυνατώτερον αὐτῶ τὸν βίον εἰδότες ὑπονομίας τε καὶ
καβολῆς.

Μάλλιος δέ, ὁ τῷ Σικκίανος διάδοχος, τὴν ἀφαιρε- Appianus,
θεῖσαν Ἀντιόχῃ γῆν ἐπὶ αὐτὸν καθίστατο. Καὶ Γαλατῶν τῶν cap. 42-45.
Ἀντιόχῃ συμμαχησάντων Τολισοβοίης, ἀναφυγόντας ἐς
τὸν Μύσιον Ὀλυμπον, ἐπιτόχθως τῷ ὄρει ἐπιβάς, ἐτρέ-
ψατο Φεύγοντας· ἕως ἔκτεινε καὶ κατεκρήμνισεν ὅσας
ῥιπιδμῆσθαι διὰ τὸ πλῆθος ἐκ ἐγένετο· αἰχμαλώτους δ'
λαβὼν ἐς τετρακισμυρίας, ὧν τὰ μὲν ὅπλα κατέκαυσε,
τὰ δὲ σώματα (ὃ δυνάμενος τοσόνδε πλῆθος ἐν πολέμοις
ἐριάγεσθαι) τοῖς ἑγγύς βαρβάροις ἀπέδοτο. Ἐν δὲ Τεκ-
σαγαίς τε καὶ Τρόκμοις ἐκινδύνευσε μὲν ἐξ ἐνέδρας,
καὶ ἔφυγεν. ἐπανελθὼν δὲ ἐς ἀνελιζόμενος τε καὶ βε-
βησμένος ὑπὸ πλῆθους, περιέεσσε τὰς ψυχὰς αὐτοῖς, καὶ
ἐριτρέχων ἐκέλευσεν ἐσακοντίζειν, μήτε προσπλεκομένους,
μήτε πλησιάζοντας. ἐδενὸς δὲ βέλους ἀτυχεύοντος, διὰ τὴν
τυκνότητα τῶν πολεμίων, ἔκτεινεν ἐς ὀκτακισχιλίους, καὶ
δίωξε τὰς λοιπὰς ὑπὲρ Ἀλυν ποταμὸν. Ἀριαράθης δὲ,
ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς, καὶ τὰδε συμμαχίας πέμψαν-
τος Ἀντιόχῃ, δεδιότος τε καὶ δεόμενος, καὶ διακόσια τά-
κτα πέμψαντος ἐπὶ τῇ δεήσει, τὴν χώραν ἐκ ἐπέδρα-
μεν. Ἀλλ' ἐς τὸν Ἑλλησποντον ἐπανῆλθε, σὺν γάζῃ
καὶ πολλῇ καὶ χρήμασιν ἀκείροις, καὶ λίαν βαρυτάτῃ,
καὶ στρατῷ καταγόμενῳ. Τάδε μὲν καλῶς ἐπέπρακτο τῷ cap. 43.
Μάλλῳ. τὸ δ' ἐντεῦθεν, ἀλόγως πάμπαν, ὥρα θέρους
λεῦσαι μὲν ὑπερεῖδεν, ἔτε τὸ βάρος ὧν ἐπήγετο ποιη-
άμενος ἐνθύμιον, ἔτ' ἐπείγόμενος διακονεῖν ἢ γυμνάζειν
δοιτορίαις ἐπὶ τὸν στρατὸν, ἐκ ἐς πόλεμον ὁρμῶντα, ἀλλ'
καὶ οἰκίαν μετὰ λαφύρων ἐπανιδύοντα. διὰ δὲ Θράκης ὤ-
κεισε, σπυρὴν καὶ μακρὰν καὶ δύσβατον ὁδὸν, πνίγας ὡ-
ς· ἔτ' ἐς Μακεδονίαν Φιλίππῳ προεπισείλας, ἀπαντᾶν,
να παρακείμεναι αὐτόν· ἔτε τὸν στρατὸν ἐς μέρη πολλὰ
διε-

διελών, ἵνα καφότερον βαδίζῃ, καὶ τὰ χρήσιμα εὐρα-
 τερα ἔχῃ· ἔτε τὰ σκευοφόρα συντάξας ἐς λόχους ὁρμή-
 ῃ· ἵνα εὐφυλακτότερα ᾖ. ἀλλ' ἀθρόως ἤγεν ἅπαντας ἐν
 μῆκος πολὺ, καὶ τὰ σκευοφόρα εἶχεν ἐν μέσῳ, μὴ
 τῶν πρόσθεν αὐτοῖς δυναμένων ἐπικρεῖν, μήτε τῶν ὀπί-
 σθεν, ὁξέως, διὰ μῆκος ὁμῶς καὶ σενότητα τῆς ὁδοῦ. ὁ δὲ
 αὐτῷ πανταχόθεν ἐς τὰ πλάγια τῶν Θρακῶν ἐπικειμέ-
 νων, πολὺ μέρος ἀπώλεσε τῆς τε λείας καὶ τῶν ἀμι-
 σίων χρημάτων, καὶ αὐτῶς δὴ τῷ στρατῷ. μετὰ δὲ τὴν
 ὑπολοίπων ἐς Μακεδονίαν διεσώθη. ὧς δὴ καὶ μάλιστα ἐπὶ
 μετὰ καταφανές, ὅσον ὤνησε παραπέμπαν τὰς Σικελίας
 ὁ Φίλιππος, καὶ ὅσον ἤμαρτεν Ἀντίοχος ἐκλήπων τὴν
 Χερρόνησον. Ὁ δὲ Μάλλιος, ἐκ τε Μακεδονίας ἐς Θε-
 σσαλίαν διελθὼν καὶ ἐκ Θεσσαλίας ἐς Ἡπειρον, ἐς Βρε-
 τέσιον ἐπέρα, καὶ τὴν λοιπὴν στρατιάν ἐς τὰ ὁκτεῖα ἐκ-
 φείς, ἐπανήλθεν ἐς Ῥώμην. Ῥόδιοι δὲ καὶ Ἑμμενῆς
 Περγάμης βασιλεὺς, μέγα φρονῶντες ἐπὶ τῇ κατ' Ἀντί-
 οχου συμμάχῃ, Ἑμμενῆς μὲν αὐτὸς ἐς Ῥώμην ἐπέλκει,
 Ῥόδιοι δὲ πρέσβεις ἔπεμπον. ἡ δὲ βαλὴ Ῥοδίοις μὲν ἔ-
 κε Λυκίας τε καὶ Κῆρας· ἔς δὲ πολὺ ὕπερον ἀπέπε-
 σαντο, ὥς Περσεὶ τῷ Μακεδόνι μᾶλλον, ἢ σφίσι τῷ
 μῶσι τῷ Περσεῖ, προθυμοτέρων γενομένων. Ἑμμενῆς δὲ
 παρέρχον ὅσα λοιπὰ ἀφῆρητο τὸν Ἀντίοχον, χωρὶς τῶν
 λήγων τῶν ἐν αὐτοῖς. τῶν δὲ ὅσοι μὲν Ἀττάλος τῷ
 πατρὶ Ἑμμενῆς ἐτέλεον φόρας, ἐκέλευσαν Ἑμμενῆς συλ-
 φερεῖν· ὅσοι δ' Ἀντιόχῳ πρῶτον ἐτέλεον, ἀπέλυσαν τὴν
 φόρον, καὶ αὐτονόμως ἀφῆκαν. ὧς μὲν Ῥωμαῖοι ἐπὶ
 δευτέρῳ τὰ δορίκτητα. Ἀντιόχῳ δ' ὕπερον τῷ Μεγάλῳ τε-
 σιλέως τελευτήσαντος, γίνεταί Σέλευκος ὁ υἱὸς διὰ
 χος, ἀπράκτως ἅμα καὶ ἀδυνάως βασιλεύων, διὰ τὴν τι-
 πατρὸς συμφοράν· καὶ τὸν ἀδελφὸν δὲ Ἀντίοχον ἐπὶ
 λυσε τῆς ὑπὸ Ῥωμαίοις ὀμηρείας, ἀντιδὲς τὸν ἑαυτοῦ
 δα Δημήτριον. Ἀντιόχῳ δ' ἐπανιόντος ἐκ τῆς ὀμηρείας,
 καὶ ὄντος ἔτι περὶ Ἀθήνας, ὁ μὲν Σέλευκος ἐξ ἐπὶ
 λῆς Ἡλιοδώρου τινὸς τῶν περὶ τὴν αὐλὴν ἀποδυνάμει-
 τὸν δ' Ἡλιοδώρον Ἑμμενῆς καὶ Ἀττάλος, ἐς τὴν ἀρχὴν
 βιαζόμενον, ἐββάλλεσι, καὶ τὸν Ἀντίοχον ἐς αὐτὴν ἐ-
 τάγασιν, ἐταιριζόμενοι τὸν ἄνδρα. ἀπὸ γὰρ τῶν τῶν

cap. 44.

cap. 45.

σε, παιδίον ἐνναετὲς ἀπολιπών, Ἀντιοχόν, ᾧ προσέθη-
ν ὄνομα Ἐυκάτωρ οἱ Σύροι, διὰ τὴν τῷ πατρὸς ἀρε-
ν. καὶ τὸ παιδίον ἔτρεφε Λυσίας. ἡ δὲ σύγκλητος
θη, Φανέντος ἐν ὀλίγῳ τῷ Ἀντιόχῃ γεννηκῆ, καὶ τα-
ῶς ἀποθανόντος. Δημήτριόν τε, τὸν Σελεύκῃ μὲν υἱόν,
ντιόχῃ δὲ τῷ Ἐπιφανῆς ἀδελφιδῶν, υἱωνὸν δὲ τῷ Με-
λέτῃ Ἀντιόχῃ, ἀνεψιὸν ὄντα τῷδε τῷ παιδίῳ, ὁμηρέουσιν
ἔτι ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἕτος ἄγοντα τρίτον ἐπὶ τοῖς ἔικο-
σι, ἐς τὴν βασιλείαν καταχθῆναι παρακαλῶντα, ὡς αὐ-
τῷ μᾶλλον προσήκασαν, ἢ κατῆγον· ἢ συμφέρειν σφίσι
ῥιμοί, τελειότερον ἀρχεῖν Σύρων ἀντὶ παιδὸς ἀτελεῖς.
νθανόμενοι δ', ἐν Συρίᾳ στρατὸν τ' ἐλεφάντων εἶναι,
ἢ καὶ πλείονας τῶν ὠρισμένων Ἀντιόχῳ, πρέσβεις
εμπον, οἱ τὰς ἐλέφαντας συγκόψειν ἐμελλον, καὶ τὰς
ῥας ἐμπρήσειν. οἰκτρὰ δὲ ἡ ὄψις ἦν ἀναιρημένων θη-
ον τε καὶ σπανίων, καὶ νεῶν ἐμπεπραμένων. καὶ τις
Λαοδικεῖα, Λεκτίνης, τὴν ὄψιν ἐκ ἐνεγκάν, Γναῖον
πταεῖον τὸν τῶνδε τῶν πρέσβεων ἡγεμόνα, ἀλειφόμε-
ν ἐν τῷ γυμνασίῳ, διεχρήσατο. καὶ τὸν μὲν Ὀκταεῖον
ἄπτεν ὁ Λυσίας. Δημήτριος δὲ, αὐθις ἐς τὴν σύγ-
κλη-

cap. 47.

κλητον ἐσελθῶν, ἐδεῖτο τῆς γὰρ ὀμηνείας μόνης ἀποδοθῆναι, ὡς Ἀντιόχῃ μὲν ἀντιδοθεῖς, Ἀντιόχῃ δ' ἀποδόντος. ἐπεὶ δ' ἐκ ἐτύγχανεν ἐδὲ τῷδε, λαθὼν ἐξέπλεσε. καὶ δεξαμένων αὐτὸν ἀσμένως τῶν Σύρων, ἤρχτον τε Ἀυσίαν καὶ τὸ παιδίον ἐπ' αὐτῷ διαφείρας, καὶ Ἡρακλεῖδην ἐμβαλὼν, καὶ Τίμαρχον ἐπανιστάμενον αὐλῶν, καὶ τὰλλα πονηρῶς τῆς Βαβυλωνίως ἡγόμενον ἐπ' αὐτῷ καὶ Σωτήρ, ἀρξαμένων τῶν Βαβυλωνίων, ἀνομιᾷ κρατυνόμενος δὲ τὴν ἀρχὴν ὁ Δημήτριος, ἐφάνη τοῖς Ῥωμαίοις ἀπὸ χρυσῶν μυρίων, χαριστήριον τῆς ποτε τοῖς αὐτοῖς ὀμηνείας, ἐπεμφε, καὶ Λεπτίην τὸν ἀνδρόφθορον Ὀκταεῖς. Ὅι δὲ τὸν μὲν ἐφάνον ἐδέχοντο, Λεπτίην δὲ ἐκ ἔλαβον, ὡς δὴ τι τῷτ' ἐγκλημα τοῖς Σύροις τιμωρόμενοι. Δημήτριος δὲ, καὶ ἐκ τῆς Καππαδοκίης καὶ τῆς Ἀριαράθην ἐμβαλὼν, Ὀλοφέρνην ἐπὶ χιλίοις ταλάντοις αὐτῷ αὐτῷ κατήγαγεν, ἀδελφὸν εἶναι δοκῶντα Ἀριαράθῃ. καὶ Ῥωμαίοις ἐδόκει μὲν, ὡς ἀδελφὸς, Ἀριαράθῃ καὶ Ὀλοφέρνην βασιλεύειν ὁμῶς. Ἐκπεσόντων δὲ καὶ τῶνδε, καὶ Ἀριοβαρζάνης μετ' αὐτὰς ἐκ πολλῷ ὕπερον ὑπὸ Μιθριδάτῃ τῷ Ποντικῷ βασιλέως ὁ Μιθριδάτειος πόλεμος αὐτῷ τῷδε, καὶ ἐφ' ἑτέροις, ἤρξατο συνίστασθαι, μέγιστός τε καὶ πολυτροπώτατος ἐθνεσι πολλοῖς γενόμενος, καὶ παρὰ τὸν Ἰνδόν, καὶ ἐς ἔτη μάλιστα τεσσαράκοντα. — Ἐπανίσταται δὲ τῷδε Δημητρίῳ τις Ἀλέξανδρος, ψευδόμενος εἶναι τῷ Σέλευι κείνῳ γένους καὶ Πτολεμαῖος, ὁ τῆς Αἰγύπτου βασιλεὺς. κατὰ μῖσος Δημητρίῳ, συνέλαβεν Ἀλεξάνδρῳ. καὶ Δημήτριος μὲν διὰ Πτολεμαῖον ἐξέπεσε τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐκλεύτησε. τὸν δὲ Ἀλεξάνδρον ἐξέβαλε Δημήτριος, ὁ δὲ Δημήτριος τῷδε τῷ Σωτήρος υἱός· καὶ ἐπὶ τῷδε, ὡς νῦν τῷ γένει ἀνδρα νικήσας, Νικάτωρ ὑπὸ τῶν Σύρων ἀνομιᾷ, δεύτερος καὶ ὅδε μετὰ Σέλευκον. ἐπὶ τε Πανθουαίης καὶ ὅδε μετὰ Σέλευκον ἐστράτευσε. καὶ γενόμενος αἰχμάλωτος, δαίτην ἔρχεν ἐν Φραάτῃ βασιλέως καὶ Ῥοδογένῃ ἐξευξεν αὐτῷ τὴν ἀδελφὴν ὁ βασιλεὺς. Πανθουαίης δὲ τὴν ἀναρχίαν τήνδε δῆλος τῶν βασιλέων, Διόδοτος παιδίον Ἀλεξάνδρον, ἐξ Ἀλεξάνδρου τῷ νόθῳ καὶ τῷ Πτολεμαίῳ θυγατρὸς, ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἤγαγε. καὶ τὸ παιδίον πτείνας, αὐτὸς ἐπετόλμησε τῇ ἀρχῇ. Τρυφῶν δὲ

cap. 48.

Appianus,

cap. 67-69.

cap. 68.

αὐτῷ μετονομαθεῖς. ἀλλὰ αὐτὸν Ἀντίοχος, ὁ ἀδελφὸς
 Δημητρίου τῷ αἰχμαλώτῃ, πυθόμενος ἐν Ῥόδῳ περὶ τῆς
 αἰχμαλωσίας, κτείνει κατιῶν ἐς τὰ πατρώα σὺν πόνῳ πολ-
 λῷ καὶ στρατεύει καὶ ὁδε ἐπὶ τὸν Φραάτην, τὸν ἀδελ-
 φὸν αὐτῶν. Ὁ μὲν δὴ Φραάτης αὐτὸν ἔδεισε, καὶ τὸν
 Δημήτριον ἐξέπεμψεν. ὁ δ' Ἀντίοχος, καὶ ὡς συνέβαλ-
 λέ τε τοῖς Παρθυαίοις καὶ ἡσώμενος, ἑαυτὸν ἔκτεινεν.
 Ἐκτενε δὲ καὶ Δημήτριον ἐς τὴν βασιλείαν ἐπανελθόντα
 ἢ γυνὴ Κλεοπάτρα, δολοφονήσασα, διὰ ζῆλον τῷ γάμῳ
 Ροδογύνῃς δι' ὃν δὴ καὶ Ἀντίοχῳ τῷ ἀδελφῷ τῷ Δημη-
 τρίῳ προγεγάμητο. καὶ παῖδες ἦσαν αὐτῇ, δύο μὲν ἐκ
 Δημητρίου, Σέλευκος τε, καὶ Ἀντίοχος, ὅτῳ Γρυπὸς
 πύκλῃσις· ἐκ δὲ Ἀντίοχου, Ἀντίοχος, ὅτῳ Κυζικηνὸς
 πάνυμον. τῶν τὸν μὲν Γρυπὸν ἐς Ἀθήνας, τὸν δὲ
 Κυζικηνὸν ἐς Κύζικον, ἐπεπόμφει τρέφεσθαι. Σέλευκον
 ἢ, εὐθὺς ἐπὶ τῷ πατρὶ Δημητρίῳ τὸ διάδημα ἐπιθέμενον,
 κίτοξεύσασα ἔκτεινεν· ἔπειτα δεύσασα περὶ τῆς τῷ πατρὸς
 ολοφονήσεως, ἔπειτα καὶ μανιώδει πρὸς πάντας μίσει. Με-
 α δὲ Σέλευκον ὁ Γρυπὸς ἐγένετο βασιλεὺς, καὶ τὴν μη-
 τέρα οἱ Φάρμακον κεράσασαν πιεῖν ἠνάγκασεν. ἡ μὲν δὴ
 ἡκην ποτὲ ἔδωκεν. Ἀξίος δὲ ἄρα τῆς μητρὸς ἦν καὶ ὁ
 ρυπὸς. ἐπεβέβηκε γὰρ τῷ Κυζικηνῷ, καί περ ὄντι ὁμο-
 ητρίῳ. ὁ δὲ μαθὼν, ἐπολέμησέ τε αὐτῷ, καὶ τῆς ἀρ-
 χῆς αὐτὸν ἐξήλασε καὶ βασιλεὺς αὐτ' ἐκείνῳ τοῖς Σύροις
 γένητο. Ἀλλὰ καὶ τότε Σέλευκος ὁ Ἀντίοχου τῷ Γρυ-
 πῷ παῖς, ἐκστρατεύσας, ὄντι περ θείῳ, παρείλετο τὴν
 ὀρχήν. βίαιος δὲ καὶ τυραννικώτατος ὢν, ἐν Ἑσῷ Μό-
 νῃ τῆς Κιλικίας κατεπρήθη κατὰ τὸ γυμνάσιον. Καί
 τὸν διεδέξατο Ἀντίοχος, ὁ υἱὸς τῷ Κυζικηνῷ· ὃν, ἐπι-
 κλύομενον ὑπὸ Σελεύκῃ τῇ ἀνεψιᾷ, οἱ μὲν Σύροι νομί-
 σι περισσώδῃ δι' εὐσέβειαν, καὶ διὰ τῷ Ἑυσεβῇ πα-
 ννόμεσαν. ἑταῖρα δ' αὐτὸν ἔσωσεν, ἐραδιῆσα τῷ κάλ-
 λει. ἐμοὶ δὲ δοκῶσιν ἐπὶ γέλωτι αὐτῷ ποιήσασθαι τὸ
 ὄμμα οἱ Σύροι. ἔγημε γὰρ ἔτος ὁ Ἑυσεβὴς Σελήνην,
 καὶ τῷ πατρὶ αὐτῷ γεγάμητο τῷ Κυζικηνῷ, καὶ τῷ
 ρυπῷ, θείῳ γενομένῳ. τοιγάρτοι αὐτὸν, θεῷ μετιόντος,
 ἤλασε τῆς ἀρχῆς Τιγράνης. Ἀυτὸς γὰρ Τιγράνης, ὁ Ἀρριανὸς,
 Τιγράνης, βασιλεὺς Ἀρμενίας, ἔβη τινα τῶν περιοικῶν

cap. 69.

Appianus.
cap. 48-52

ἰδίοις

λεχανομεται υμνησαι. και ποιηταις μεν τον εικοπεμπαιον
 ἰ την ἀρχὴν ὁ Γαβίνιος, Ἀλεξανδρεῦσι πολεμήσας· ὑπὸ
 τῆς τῶν Ῥωμαίων βελῆς ἔφυγεν, ἐπὶ τῷ ἀνευ ψηφίσ-
 ιτος ἐς Ἀιγυπτον ἐμβαλεῖν, ἐπὶ πολέμῳ Ῥωμαίοις ἀπαι-
 νουμιζομένῳ· ἦν γὰρ τι Σιβύλλειον αὐτοῖς ἀπαγορεύον.
 ἰ δὲ Γαβινίῳ μοι δοκεῖ Κράσσος ἀρξαι Σύρων· ὅτῳ, πο-
 μᾶντι Παρθυαίοις, ἡ μεγάλη συμφορὰ γίνεται. καὶ
 ἰ Λευκίῳ Βύβλῳ, μετὰ Κράσσον στρατηγῶντι Συρίας,
 τὴν Συρίαν ἐσέβαλον· οἱ Παρθυαῖοι. Σάξα δὲ μετὰ
 ἰβλον ἡγεμένους, καὶ τὰ μέχρι Ἰωνίας ἐπέδραμον, ἀσχο-
 μένων Ῥωμαίων ἐς τὰ ἐπ' ἀλλήλους ἐμφύλια, κ. τ. λ.

XII. DE REBUS ASIÆ MINORIS.

Τῆτο τῆς Ἀσίας μέρος ἐστὶ ὡσπερ Χερρόνησος μεγά-
 ρος ἰσθμὸς, σφιγγόμενος θαλάτταις δυοῖ τῇ τε τῇ Ἰσθμῷ
 λπε μέχρι τῆς τραχείας Κιλικίας, καὶ τῇ τῇ Ἐυξεινῇ,
 ταξὺ Σινώπης τῇ καὶ τῆς τῶν Τιβαρηνίων παραλλίας·
 τὸς δὲ τῇ ἰσθμῷ λέγομεν Χερρόνησον τὴν προσεσπέριον
 ἰς Καππάδοξιν ἔκασαν· ἦν Ἡρόδοτος μὲν ἐντὸς Ἀλυσος
 M m καλεῖ·

Strabo,
 Lib. XII.

καλεῖ· αὐτὴ γάρ ἐστιν ἥς ἤρξεν ἀπάσης Κροῖσος· λέγει αὐτὸν ἐπεινος τύραννον ἐθνέων τῶν ἐντος Ἑλλήνων ποταμὸν ὅτι δὲ νῦν τὴν ἐντος τῆ Ταύρου καλῶσιν Ἀσίαν, ὁμῶς τῇ ὅλῃ ἡπείρῳ ταύτην Ἀσίαν προσαγορεύοντες. Περιέχεται δ' ἐν αὐτῇ πρῶτον μὲν ἔθνη τὰ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς Παφλαγόνης τε, καὶ Φρύγες, καὶ Λυκάονες· ἔπειτα Βιθυνοὶ καὶ Μυσοὶ καὶ ἡ Ἐπίκτητος· ἔτι δὲ Τραῶες, καὶ Ἑλλησποντία μετὰ δὲ τῆς ἐπὶ Θαλάττῃ μὲν Ἑλλήνων, τε Ἀιολέες καὶ Ἴωνες, τῶν δ' ἄλλων Κᾶρες τε καὶ Λυκιοί· ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ Λυδοί· κ. τ. λ.

Strabo,
Lib. XIV.

Φῆσαντος δὲ τῆς Ἐφόρου, διότι τὴν Χερρόνησον κατεῖχε καὶ ταύτην ἐκκαίδενα γένη, τρία μὲν Ἑλληνικά, τὰ ἑλαιοκαὶ βάρβαροι χωρὶς τῶν μιγάδων, ἐπὶ Θαλάττῃ μὲν Κιλικίαι καὶ Λύκιοι, καὶ Παμφυλοὶ καὶ Βιθυνοὶ καὶ Παφλαγόνοι, καὶ Μαριανδύνοι, καὶ Τρωῆς, καὶ Κᾶρες. Περιέχεται δὲ καὶ Μυσοί, ἐν τῇ μεσογαίᾳ· διαιρῶν ταῦτα ὁ Ἀπολλώνιος, ἑπτακαίδεκατον Φησὶν εἶναι, τὸ τῶν Γαλατῶν, ὁ νεώτερον ἐστὶ τῆς Ἐφόρου. Τῶν δ' εἰρημένων, μὲν Ἑλληνικά μὴ πω, κατὰ τὰ Τρωϊκά κατακτείνονται, τὰ βάρβαρα πολλὴν ἔχει αὐγχυσιν διὰ τὸν χρόνον. κατακτείνονται δ' ὑπὸ τῆς Ὀμήρου τὸ, τε τῶν Τρωϊκῶν καὶ τῶν νῦν ὀνομαζομένων Παφλαγόνων, καὶ Μυσῶν, καὶ Κιλικίων, καὶ Φρυγῶν, καὶ Κιλικίων, Μηδίων ἀντὶ Λυδῶν, καὶ Ἑλλήνων ἀγνώστας, διὸν Ἀλκιβιάδης καὶ Καύκωνας· ἐκτός δὲ τῶν καταλόγου Κητείας τε καὶ Σολύμης, καὶ Κίλικας τὰς ἐπὶ Θήβης πεδίας, καὶ Λέλεγας. Παμφύλης δὲ καὶ Βιθυνίας καὶ Μαριανδυνίας, καὶ Πισιδίας, καὶ Χαλκιδίας, καὶ Μελιτίας, καὶ Καππαδοκίας μὴδ' ὀνομάζονται τὰς μὲν, διὰ τὸ μὴδέ πω τὰς τόπας κατακτείνονται τῆς τῆς δὲ, διὰ τὸ ἑτέροις γένεσι περιέχεσθαι, ὡς Ἰδριεῖς μὲν καὶ Τερμύδοι καὶ Δολιχόνες δὲ καὶ Βέβρυκες Φρυγί. Φαίνεται ἔτι τῆς Ἐφόρου τὴν ἀπόφασιν διαιτῶν ἰκανῶς, τὰ τε ποιητὰ ταράττων, καὶ καταψευδόμενος. Ἐφόρος τε γὰρ τὸ πρῶτον ἀπατεῖν ἐχρήν, τί δὴ τὰς Χαλκιδίας καὶ Μελιτίας ἐντος τῆς Χερρόνησου, τοσούτων ἀφελῶν καὶ Σιανῶν καὶ Ἀμισῶ πρὸς ἑω; οἱ γὰρ λέγοντες τὸν ἰσθμὸν τῆς Χερρόνησου ταύτης, τὴν ἀπὸ Ἰσσοῦ γραμμὴν ἐπὶ τὸν Ἑλλήνων, ὡς ἂν μεσημβρινήν τινα τιθέασι ταύτην, οἱ μὲν

ἐστὶ

ἵναι νομίζουσι τὴν ἐπὶ Σινώπης, οἱ δὲ τὴν ἐπ' Ἀμισῶ·
 πὶ δὲ τῶν Χαλύβων ἀδελφεὶς· λοξὴ γὰρ ἐστὶ τελείως. ὁ γὰρ
 ἢ διὰ Χαλύβων μεσημβρινός, διὰ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας
 ῥαῖσιν αὖν, καὶ τῆς Ἐυφράτης, τὴν Καππαδοκίαν ὅλην
 ντὸς ἀπολαμβάνων, καὶ τὴν Κομμαγενὴν, καὶ τὸν Ἀμα-
 ὄν καὶ τὸν Ἰστικὸν κόλπον. Ἐἰ δ' ἔν καὶ τὴν λοξὴν
 ραμμὴν ὀρίζειν τὸν ἰσθμὸν συγχωρήσαιμεν, τὰ πλείστα γε-
 ῶτων, καὶ μάλιστα ἡ Καππαδοκία ἐντὸς ἀπολαμβάνοιτ'
 ν, καὶ ὁ νῦν ἰδίως λεγόμενος Πόντος τῆς Καππαδοκίας
 ἕρος ὦν τὸ πρὸς τῷ Ἐυξείνῳ ὥς· εἰ τὰς Χάλυβας τῆς
 Χερρόνησον θητόν μέρη, πολὺ μᾶλλον τὰς Κατάουας, καὶ
 Καππαδοκίας ἀμφοτέρους, καὶ Λυκάονας δὲ, ἕς καὶ αὐτὰς
 ἀρῇκε. Διὰ τί δ' ἐν τοῖς μεσογαίοις ἔταξε τὰς Χάλυ-
 βας, ἕς ὁ ποιητὴς Ἀλκιῶνας ἐκάλεσεν, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς
 περὶ ἐξαμεν; Ἀμεινον γὰρ ἦν διελεῖν, καὶ τὰς μὲν ἐπὶ
 ἡ θαλάττῃ φαίνει, τὰς δὲ ἐν τῇ μεσογαίᾳ ὅπερ καὶ ἐπὶ
 τῆς Καππαδοκίας ποιητόν, καὶ τῆς Κιλικίας. Ὁ δὲ τὴν
 ἐν ἐὸ ὠνόμασε τὰς Κιλικίας δὲ τὰς ἐπὶ τῇ θαλάττῃ μόν-
 ον εἰρημεν. Οἱ ἔν ἐπ' Ἀντιπάτρῳ τῷ Δερβήτῃ, καὶ οἱ
 Ὀμουαδεῖς, καὶ ἄλλοι πλείους οἱ συνάπτοντες τοῖς Πισί-
 ναις,

— — — Οἱ ἐκ ἴσμοι θαλάτταν

Ἀνέρες, ἐὸ ἐθ' ἄλλοισι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδωσι,
 ἐν αὖν λάβωσι τάξιν; ἀλλ' ἀδὰ Λυδὰς, ἀδὰ Μήνας εἰ-
 ημεν, εἴτε δύο, εἴθ' οἱ αὐτοὶ εἰσι καὶ εἴτε καθ' ἑαυτὰς,
 ἵτ' ἐν ἑτέρῳ γένει περιεχομένους· ἔτω γὰρ ἐπίσημον ἔθ-
 ος ἐκ ἀποκρῦψαι δυνατόν, ἔτε μὴ λέγων περὶ αὐτῆ μη-
 ἐν, ἐκ αὖν δόξειε παραλιπεῖν τι τῶν κυριωτάτων. Τίνες
 εἰσὶν οἱ μιγάδες; εἰ γὰρ αὖν ἔχοιμεν εἰπεῖν παρὰ τὰς
 ἐχθρότητας τόπας ἢ ὠνομάσθαι ὑπ' αὐτῆ ἢ παραλελειφθαι
 ἄλλας ἕς ἀποδώσομεν τοῖς μιγάσιν, ἀδὲ γε αὐτῶν τινὰς
 ἔτων, αὖν ἡ εἶπεν, ἡ παρέλιπε, καὶ γὰρ εἰ κατεμίχθη-
 αν, ἀλλ' ἡ ἐπικράτεια πεποίηκεν, ἡ Ἑλλήνας, ἡ βαρβά-
 ρας· τρίτον δὲ γένος ἀδὲν ἴσμεν τὸ μικτόν. Πῶς δὲ τρία
 ἐν τῶν Ἑλλήνων ἐστὶ τὰ τὴν Χερρόνησον ὀκῶντα; εἰ γὰρ
 τι τοπαλαιὸν οἱ αὐτοὶ ἦσαν Ἴωνες, καὶ Ἀθηναῖοι, λε-
 γέθωσαν καὶ οἱ Δωριεῖς, καὶ οἱ Ἀιολεῖς οἱ αὐτοὶ, ὥς τε
 ὅο ἔθνη γένοισι αὖν· εἰ δὲ διαμετέον κατὰ τὰ ὑπερὰ ἔθ-

Φρυγίαν, καὶ Σίτυλον μετάλλων ἐγένετο· ὁ δὲ Κάδμος, περὶ Θράκην, καὶ τὸ Πάγγαιον ὄρος· ὁ δὲ Πριάμος, ἐκ τῶν ἐν Ἀσύροις περὶ Ἀβυδὸν χρυσείων, αὖν καὶ νῦν ἐτι μικρὰ λείπεται· ποῦ δ' ἐκβολή, καὶ τὰ ὀρύγματα σημεῖα τῆς παλαιᾶ μεταλλείας· ὁ δὲ Μίδας ἐκ τῶν περὶ τὸ Βέρμιοις ὄρος· ὁ δὲ Γύγης, καὶ Ἀλυάττης, καὶ Κροίσος, ἀπὸ τῶν ἐν Λυδία τῶν μεταξὺ Ἀταρνέως τε καὶ Περγᾶμης, πολέχνη ἱρήμη, ἐκμεταλλεύόμενα ἔχουσα τὰ χωρία. Ἐτι καὶ ταῦτα μέμφαίτο ἄντις τῇ Ἀπολλοδώρῃ, ὅτι τῶν νεωτέρων καινοτομούντων πολλὰ παρὰ τὰς Ὀμηρικὰς ἀποφάσεις, ἐιωθὺς ταῦτ' ἐλέγχειν ἐπιπλέον. ἐνταῦθα καὶ ἀλιγώγηκε κύνον, ἀλλὰ καὶ τάναντία εἰς ἓν συνάγει τὰ μὴ ὡσαύτως λεγόμενα. Ὁ μὲν γὰρ Ξάνθος ὁ Λυδὸς, μετὰ τὰ Τρωϊκὰ Φησὶν ἐλθεῖν τὸς Φρύγας ἐκ τῆς Εὐρώπης, καὶ τῶν ἱρισερῶν τῇ Πόντῃ ἀγαγεῖν δ' αὐτοὺς Σκαμάνδριον ἐκ Βερεκύντων, καὶ Ἀσκανίαν· ἐπιπλέγει δὲ τέτοις ὁ Ἀπολλοδώρος, ὅτι τῆς Ἀσκανίας ταύτης μνημονεύει καὶ Ὀμηρος, ὡς ὁ Ξάνθος,

Φόρκυς δὲ Φρύγας ἦγε, καὶ Ἀσκάμιος Θεοειδής,

Τῇλ' ἐξ Ἀσκανίης.

Ἀλλ' εἰ ὅτως ἔχει, ἡ μετακίνασις ὑπερὸν αὖ εἰη τῶν Τρωϊκῶν γεγονυῖα· ἐν δὲ τοῖς Τρωϊκοῖς τὸ λεγόμενον ὑπὸ τῷ ποιητῇ ἐπικερικόν, ἦεν ἐκ τῆς περσικῆς ἐκ τῶν Βερεκύντων, καὶ τῆς Ἀσκανίας· τίνας αὖ Φρύγας ἦσαν,

Ὅι βασιλεῖς ἐσρατόωντο παρ' Ἰχθῆος Σαγγαρίοιο, τε Πριάμος

— — ἐπίκυρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέγχμην
ἦσι; πῶς δὲ ἐκ μὲν Βερεκύντων μετεπέμπετο Φρύγας ὁ Πριάμος, πρὸς ἧς εὐδὲν ἦν αὐτῷ συμβόλαιον; τὰς δ' ὁμόως, καὶ οἷς αὐτὸς πρότερον ἐπεκέρησε παρέλιπεν; Οὕτω καὶ περὶ τῶν Φρυγῶν ἐπιπῶν, ἐπιφέρει καὶ τὰ περὶ τῶν Μυσηίων, ἔχ' ὁμολογούμενα τέτοις· λέγεσθαι γὰρ Φησι καὶ τῆς Ἰουδαίας κάμην Ἀσκανίαν περὶ λίμνην ὁμάνυμον, ἐξ ἧς καὶ τὸν Ἀσκανίον ποταμὸν ρεῖν, ὃ μνημονεύει καὶ Εὐκλῆς

— — — Μυσοῖο παρ' ὕδασι νῆσσοι Ἀσκανίῳ.
καὶ ὁ Ἀπώλως Ἀλέξανδρος·

Ὅι

‘Οι καὶ ἐπ’ Ἀσκανίῳ δώματι ἔχουσι ῥόν,
 Ἀμύνης Ἀσκανίης ἐπὶ χεῖλεσι· ἔνθα Δολίαν
 Τίος Σιληνὸν νάσσατο καὶ Μελίης.

Καλεῖσι δὲ Φησι Δολιονίδα καὶ Μυσίαν τὴν περὶ Κίχρα
 ἰόντι εἰς Μιλητίαν πόλιν. Ἐἰ ἔν ἔτος ἔχει ταῦτα, καὶ ἐ-
 μαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν δεικνυμένων νῦν, καὶ ὑπὸ τῶν ποι-
 ῶν, τί ἐκάλεσε τὸν Ὀμηρον ταύτης μεμνηθῆναι τῆς Ἀσκα-
 νίας, ἀλλὰ μὴ τῆς ὑπὸ Ἐάνθῃ λεγομένης;

Strabo
 Lib. XII.

Μεγάλη δὲ σύγχυσις ἐγένετο τῶν ἐνταῦθα ἔθνων,
 διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς χώρας τῆς ἐντὸς Ἀλυσος· μάλιστα
 δὲ τῆς παραλλίας δι’ ἣν ἐπιθέσεις ἐγένοντο αὐτῇ πολλὰ
 χάθεν καὶ διὰ πάντος ἐκ τῆς περαιάς, ἥ καὶ ἐπ’ ἀλλήλων
 ἰόντων τῶν ἐγγύς. Μάλιστα μὲν ἔν κατὰ τὰ Τραϊκά,
 καὶ μετὰ ταῦτα γενέσθαι τὰς ἐφόδους καὶ τὰς μεταστέ-
 τεις συνέβη, τῶν τε βαρβάρων ἅμα, καὶ τῶν Ἑλλήνων
 ὁρμῇ τινι χρησαμένων πρὸς τὴν τῆς ἀλλοτρίας κατάστασιν·
 ἀλλὰ καὶ πρὸς τῶν Τρωϊκῶν ἦν ταῦτα. Τό, τε γὰρ
 Πελασγῶν ἦν Φῦλον, καὶ τῶν Καυκῶνων καὶ Δελέγων
 εἰρηκαί· ὅτι πολλὰ καὶ τῆς Ἑυρώπης ἐτύγχανε τοκαλῶς
 πλανώμενα, ἅπερ ποιεῖ τοῖς Τραϊαῖ συμμαχῶντα ὁ πᾶς
 τῆς, ἢ ἐκ τῆς περαιάς. Τὰ τε περὶ τῶν Φρυγῶν, καὶ
 τῶν Μυσῶν λεγόμενα (ὅτι ἐκάτερον τὸ ἔθνος διττόν ἐστι)
 πρεσβύτερα τῶν Τρωϊκῶν εἰσιν. Ὅι δὲ διττοὶ Λίαιαι εἰς
 αὐτὰ γένος ὑπόνοιαν παρέχουσιν, ἢ τῶν Τρωϊκῶν, ἢ τῶν
 πρὸς Κάρην τὰς ἐτέρας ἀποκησάντων. Τὰχα δὲ καὶ ἐκ
 τῶν Κιλικίων τὸ αὐτὸ συνέβη· διττοὶ γὰρ καὶ ἔσσι· ἢ μὴ
 ἔχοντες γὰρ ταύτην λαβεῖν μαρτυρίαν, ὅτι καὶ πρὸ τῶν
 Τρωϊκῶν ἦσαν ἡδὴ οἱ νῦν Κιλικεῖς, ὃ, τε Τηλεφος ἐκ τῆς
 Ἀριαδίας ἀφ’ ἧς νομίζοιτ’ ἂν μετὰ τῆς μητρός· γάμω δὲ
 τῷ ταύτης ἐξοικειωσάμενος τὸν ὑποδεχάμενον αὐτὸν Τε-
 θραντα, ἐνομιδῇ τε ἔκείνῃ, καὶ παρέλαβε τὴν Μυσίαν ἐν-
 χήν. Καὶ οἱ Κῆρες δὲ νησιῶται πρότερον ὄντες καὶ Λε-
 λεγες ὡς Φασίν, ἢ περὶ τῶν γεγόνασιν, προσλαβόντων Κε-
 τῶν· οἱ καὶ τὴν Μίλητον ἐκτίσαν, ἐκ τῆς Κρήτης λαβόν-
 τες Σαρπηδόνα κτίσιν· καὶ τὰς Τερμίλας κατέστησαν ἐν τῇ
 νῦν Λυκίᾳ· τάτῃς δ’ ἀγαγεῖν ἀποίκας ἐκ Κρήτης Σαρπη-
 να, Μίνω καὶ Ῥαδαμάνθυος ἀδελφὸν ὄντα, καὶ ὁμοῦ
 Τέρμιλας τὰς νῦν Μιλύας, ὡς Φησὶν Ἡρόδοτος. ἔτι·

πρὸς

πρότερον Σολύμης· ἐπαυελθόντα δὲ τὸν Πανδίωνος Λυκωνα, ἅφ' ἑαυτῇ προσαγορευῆσαι τὰς αὐτὰς Λυκίας. Ὁυτος μὲν ἔν ὃ λόγος ἀποφαίνει τὰς αὐτὰς Σολύμης τὰ καὶ Λυκίας· ὁ δὲ ποιητὴς χωρίζει· Βελλεροφόντης γὰρ ὠρμημένος ἐν τῇς Λυκίας,

— — Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι.

Πείσανδρόν τε ὡσαύτως υἱὸν αὐτῆς,

Ἄρης, ὡς Φησι, μαρναμένον Σολύμοισι κατέκτανε· καὶ τὸν Σαρπηδόνα δὲ ἐπιχώριον τινὰ λέγει· ἀλλὰ τό γε ἄθλον προκείσθαι κοινὸν τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας ἧς λέγω τοῖς ἰχθύουσιν ἐκ πολλῶν βεβαιῶται· καὶ μετὰ τὰ Τρωϊκὰ ὅπως καὶ Ἀμαζόνες, κατεδάρρῃσαν αὐτοῖς· ἐφ' ὧς ὅτε Πρίαμος στρατεῦσαι λέγεται, καὶ ὁ Βελλεροφόντης. Καὶ πόλεις τοπάλαι ὁμολογῶνται ἐπώνυμοι αὐτῶν. Ἐν δὲ τῷ Ἰλισκῷ πεδίῳ κολώνη τίς ἔστιν.

Ἦν ἔτιοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,

Ἀθάνατοι δὲ τε σῆμα πολυσκαρδμοιο Μυρίνης·

ἦν ἰσορῆσι μίαν εἶναι τῶν Ἀμαζόνων, ἐκ τῆς ἐπιτάτης τεκμαιρόμενοι· ἐνσκαρδμους γὰρ ἴππους λέγεσθαι διὰ τὸ τάχος· καί κεινὴν ἔν πολυσκαρδμον, διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἡνιοχείας τάχος· καὶ ἡ Μυρίνα ἔν ἐπώνυμος ταύτης λέγεται. Καὶ αἱ ἐγγὺς δὲ νῆσοι ταύτ' ἔκαθον διὰ τὴν ἀρετὴν· ἂν Ῥόδος καὶ Κῶς ὅτι πρὸ τῶν Τρωϊκῶν ἦδη ὑφ' Ἑλλήνων ᾤκνυντο, καὶ ὑφ' Ὀμήρου σαφῶς ἐκμαρτυρεῖται. Μετὰ δὲ τὰ Τρωϊκὰ αἱ τε τῶν Ἑλλήνων ἀποικίαι, καὶ αἱ Τρηρῶν, καὶ αἱ Κιμμερίων ἐφοδοί, καὶ Λυδῶν, καὶ μετὰ ταῦτα Περσῶν, καὶ Μακεδόνων, τετελευταίου Γαλατῶν, ἰτάραξαν πάντα, καὶ συνέχεαν. Γέγονε δὲ ἡ ἀσάφεια, ὡς διὰ τὰς μεταβολὰς μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς τῶν συγγραφέων ἀνομολογίας, περὶ τῶν αὐτῶν καὶ τὰ αὐτὰ λεόντων. τὰς μὲν Τρῶας καλέντων Φρύγας, κατὰ περ ὁι ραγικοί, τὰς δὲ Λυκίας Κᾶρας, καὶ ἄλλας ἔτι. Ὅι ἐ Τρῶες ἔτις ἐκ μικρῶν αὐξηθέντες, ὥς καὶ βασιλεῖς ἰασιλέων εἶναι, παρέσχον καὶ τῷ ποιητῇ λόγον, τίνα γῆν καλεῖν Τροίαν, καὶ ταῖς ἐξηγεμένοις ἐπαῖνον. Λέγει γὰρ καὶ κοινῶς ἅπαντας Τρῶας τὰς συμπολεμήσαντας αὐτοῖς, ὥσπερ καὶ Δαναὰς, καὶ Ἀχαιῖδας τὰς ἐναντίας· ἀλλ' ἐ ὅπως Τροίαν ἐρέμεν νῆ Δία, καὶ τὴν Παφλα-

Φλαγονίαν ἐδὲ τὴν Καρίαν, ἣ τὴν Ὀμορον αὐτῇ Πυλὸν
λέγω ὃ ὅταν Φῆ,

Τρῶες μὲν κλαγγῇ ἐνοπῇ τ' ἴσαν· — —
ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων,

ἽΟι δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα πνέοντες Ἀχαιοί.
Καὶ ἄλλας δὲ λέγει πολλαχῶς. Ὅμως δὲ καί περ τῶν
τῶν ὄντων, πειρατέον διαίτην ἔλασα εἰς δύναμιν.

A) DE REBUS POPULORUM NON GRÆCORUM

a) DE REBUS TROJANORUM.

Descriptio
terrae geogra-
phica.

Strabo,
Lib. XIII.

Ἀπὸ τῆς Κυζικηνῆς καὶ τῶν περὶ Ἀιοσηκὸν τόπων,
καὶ Γρανικὸν μέχρι Ἀβύδα, καὶ Σηεὶ τὴν τῆς Πρω-
τίδος παραλίαν εἶναι συμβαίνει· ἀπὸ δὲ Ἀβύδα μέχρι
Λεκτῆς, τὰ περὶ Ἴλιον, καὶ Τένεδον καὶ Ἀλεξάνδρειαν
τὴν Τρωάδα· πάντων δὴ τῶν ὑπέρκειται ἡ Ἰδὴ τὸ ὄρος,
μέχρι Λεκτῆς, καθήκουσα· ἀπὸ δὲ Λεκτῆς μέχρι Κασ-
ποταμῆ καὶ τῶν Κανῶν λεγομένων· ἐστὶ τὰ περὶ Ἀσιν
καὶ Ἀτραμύτιον, καὶ Ἀταρνέα καὶ Πιτάνην, καὶ τὴν
Ἑλαττηνὸν κόλπον· δις πᾶσιν ἀντιπαρήκει ἡ τῶν Λεσβίων
νῆσος· ἑξῆς τὰ περὶ Κύμην, μέχρις Ἐρμῆ καὶ Φε-
καίας, ἥ περ ἀρχὴ μὲν τῆς Ἰωνίας ἐστὶ, πέρας δὲ τῆς
Ἀιολίδος. Τοιαῦτα δὲ τῶν τόπων ὄντων, ὃ μὲν καὶ
τῆς, ἀπὸ τῶν περὶ Ἀιοσηκὸν τόπων, καὶ τῶν περὶ τὴν
νῦν Κυζικηνὴν χώραν, ὑπαγορεύει μάλιστα τὰς Τρῶας εἶ-
ξαι, καὶ μέχρι τῆς Καίης ποταμῆ διηρημέναι· κατὰ ὁμο-
σειας εἰς οὕτω μερίδας, ἥ καὶ ἐννέα· τὸ δὲ τῶν ἑλλεί-
ποντων ἐπικέραν πληθος, ἐν τοῖς συμμαχοῖς διαριθμεῖται. Οἱ
ὑπερὸν τὰς ὅρας αὐτὰς λέγουσι, καὶ τοῖς ὀνόμασι χῶ-
ραι διηλλαγμέναι, αἰρέσεις νέμοντες πλείους. Μάλιστα
αἱ τῶν Ἑλλήνων ἀποικίαι παρεσχήμασι λόγον· ἦτον μὲν
ἡ Ἰωνικὴ· πλείονι γὰρ διέστηκε τῆς Τρωάδος· ἡ δὲ τῶν
Ἀιολέων παντάπασιν, καὶ ὅλην γὰρ ἐσπεδάσθη ἀπὸ τῆς
Κυζικηνῆς μέχρι τῆς Καίης, καὶ ἐπέλαβεν ἐτι πλέον τὸ
μεταξὺ τῆς Καίης καὶ τῆς Ἐρμῆ ποταμῆ. Τέτρασι γὰρ
δὴ γενεαῖς πρεσβυτέραν Φασὶ τὴν Ἀιολικὴν ἀποικίαν τῆς
Ἰων

[ανικῆς· διατριβὰς δὲ λαβεῖν καὶ χρόνας μακροτέρας.
 Ὁρέστην μὲν γὰρ ἄρξαι τῆς πόλεως· τότε δ' ἐν Ἀρκαδίᾳ τε-
 ευτήσαντος τὸν βίον, διαδέξασθαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πένδι-
 ον, καὶ προσελθεῖν μέχρι Θράκης, ἐξήκοντα ἔτεσι τῶν
 ῥωϊκῶν ὕπερον, ὑπ' αὐτὴν τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν εἰς Πε-
 πόννησον κάθοδον· εἰτ' Ἀρχέλαον υἱὸν ἐκεῖνος περαιῶσαι
 ἐν Ἀιολικῶν πόλιν, εἰς τὴν νῦν Κυζικηνὴν τὴν περὶ τὸ
 πεκύλειον. Γραῦν δὲ τὸν υἱὸν τότε τὸν νεώτατον προσελ-
 όντα μέχρι τῆς Γρανίκης ποταμῆς, καὶ παρεσκευασμένον
 κεινον περαιῶσαι τὸ πλεόν της στρατιᾶς εἰς Λέσβον καὶ
 κατασχεῖν αὐτήν. Κλέυην δὲ τὸν Δῶρα, καὶ Μαλαόν,
 αὐτὰς ἀπογόνους ὄντας Ἀγαμέμνονος, συναγαγεῖν μὲν
 ἐν στρατιᾷ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον κατ' ὃν καὶ Πέν-
 λος. ἀλλὰ τὸν μὲν τῆς Πενθίλης πόλιν Φθῆναι περαιω-
 ῖντα ἐκ της Θράκης εἰς τὴν Ἀσίαν· τότε δὲ περὶ τὴν
 οκρίδα, καὶ τὸ Φρίκιον ὄρος διατρέψαι πολὺν χρόνον·
 ερον δὲ διαβάνας κτίσαι τὴν Κύμην, τὴν Φρικωνίδα
 ἡγεῖσθαι ἀπὸ τῆς Λοκρικῆς ὁρας. Τῶν Ἀιολεῶν τοίνυν
 ὁ ὅλην σχεδαθέντων τὴν χώραν, ἣν ἔφαμεν ὑπὸ τῆς
 ἡγεῖας λέγεσθαι Τρωϊκὴν, οἱ δ' ὕπερον οἱ μὲν, πᾶσαν
 ἰολίδα προσαγορεύουσιν, οἱ δὲ, μέρος. καὶ Τροίαν, οἱ
 ν ὅλην, οἱ δὲ, μέρος αὐτῆς, ἔθεν ὅλως ἀλλήλοις ὁμο-
 γυντες. Ἐυθύς γὰρ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν Προποντιδα
 πων, ὁ μὲν Ὅμηρος ἀπὸ τῆς Ἀισίης τὴν ἀρχὴν ποιεῖ-
 τ της Τρωάδος. Ἐυδοξος δὲ, ἀπὸ Πριάπης, καὶ Ἀρ-
 κης, τῆς ἐν τῇ Κυζικηνῶν νήσῳ χωρὶς ἀνταίρουτος τῆς
 νάπης, συτέλλων ἐπ' ἑλαττον της ὁρας. Δαμάτης δ'
 μᾶλλον συτέλλει ἀπὸ Παρίου. Καὶ γὰρ ἔτος μὲν ἕως
 κτῆς προάγει· ἄλλοι δ' ἄλλως. Χάρων δ' ὁ Λαμψα-
 κός, τριακοσίαις ἄλλαις ἀφαιρεῖ σταδίας, ἀπὸ Πρακτίης
 ὁόμενος· τοσῶτοι γὰρ εἰσιν ἀπὸ Παρίου εἰς Πρακτίον·
 μὲν τοι Ἀτραμυτιῆς πρόεισι. Σκύλαξ δὲ ὁ Καρυαν-
 τ ἀπὸ Ἀβύδος ἀρχεται. Ὁμοίως δὲ τὴν Ἀιολίδα,
 ἱορος μὲν λέγει ἀπὸ Ἀβύδος μέχρι Κύμης· ἄλλοι δ' ἄλ-
 λως. Τοπογραφεῖ δὲ μάλιστα τὴν ὄντως λεγομένην Τροίαν,
 τῆς Ἰδης θῆσις, ὁρας ὑψηλῆς, βλέποντος πρὸς δύσιν,
 τὴν ταύτη θάλατταν, μικρὰ δ' ἐπιστραφέντος καὶ πρὸς
 ἰτον, καὶ τὴν ταύτη παράλιαν· ἔστι δὲ αὕτη μὲν της
 Προπον-

Προποντίδος ἀπὸ τῶν περὶ Ἀβυδὸν σενῶν ἐπὶ τὸν Ἀσηπον, καὶ τὴν Κυζικηνήν· ἣ δ' ἐσπέρια θάλαττα, ἡ τε Ἑλλήσποντος ἐστίν, ἐν ᾧ καὶ τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. Πολλὰς δ' ἔχουσα πρόποδας ἡ Ἰδὴ καὶ σκολοπενδράτου ἔχουσα τὸ σχῆμα, ἐσχάτοις ἀφορίζεται τέτοις, τῷ τε πρὸς τὴν Ζέλειαν ἀκρωτηρίῳ, καὶ τῷ καλυμένῳ Λεκτῷ· τὸ μὲν τελευτῶντι εἰς τὴν μεσόγαιαν μικρὸν ὑπὲρ τῆς Κυζικηνῆς· καὶ δὴ καὶ εἰς νῦν ἡ Ζέλεια τῶν Κυζικηνῶν τὸ δὲ Λεκτὸν εἰς τὸ πέλαγος καθήκει τὸ Αἰγαῖον, ἐκ παραπλὴν κείμενον τοῖς ἐκ Τενέδου πλέεσιν εἰς Λέσβον.

Ἰδὴν δ' ἐκέδην πολυπίδακα μητέρα Θηρῶν,

Λεκτὸν, ὅθι πρῶτον λιπέτην ἄλλα — — —

Ἰππος καὶ ἡ Ἥρα. οἰκίως τῷ ποιητῇ φράζοντος τὸ Λεκτὸν. καὶ γὰρ ὅτι τῆς Ἰδῆς ἐστὶ τὸ Λεκτὸν, καὶ ἐκ τῆς πρώτης ἀπόβασιν ἐκ θαλάττης αὐτῇ τοῖς ἐπὶ τὴν Ἰδὴν ἀνιῶσιν, εἰρήκεν ὁρθῶς· καὶ τὸ πολυπίδακα· ἐνυδράτου γὰρ κατὰ ταῦτα μάλισα τὸ ὄρος· δηλοῖ δὲ τὸ πληθὺς τῶν ποταμῶν.

Ὅσοι ἀπ' Ἰδαίων ὄρεων ἄλλαδε προρέουσι,

Ῥῆσος Ἐπτάπορος τε — — —

καὶ οἱ ἐξῆς, ἔς ἐκεῖνος εἰρήκε, καὶ ἡμῖν νυνὶ παρέσθαι ὁρᾶν· τὰς δὴ πρόποδας τὰς ἐσχάτας ἐφ' ἑκατέρᾳ ἔκ τῶν Λεκτῶν καὶ τὴν Ζέλειαν, οἰκίως τέτων καὶ τὴν ἀκρότητα ἀφορίζει Γάργαρον ἀκρότερον· καὶ γὰρ νῦν Γάργαρον ἐν τῇ ἄνω μέρεσι τῆς Ἰδῆς δέκνυται τόπος, ἐν ᾗ τὰ νῦν Γαργαρά πόλις Αἰολικῇ. Ἐντὸς μὲν γὰρ τῆς Ζελείας καὶ τῶν Λεκτῶν, πρῶτα ἐστὶν ἀπὸ τῆς Προποντίδος ἀρξαμένης μέχρι τῶν κατ' Ἀβυδὸν σενῶν· εἰτ' ἔξω τῆς Προποντίδος τὰ μέχρι Λεκτῶν. Κάμψαντι δὲ τὸ Λεκτὸν ἀναχθὲς κόλπος μέγας, ὃν ἡ Ἰδὴ ποιεῖ πρὸς τὴν ἡπειρον ἀναστρέφουσα ἀπὸ τῶν Λεκτῶν, καὶ αἱ Κάναι τὸ ἐκ θαλάττης μὲν ἀντικείμενον ἀκρωτηρίου τῷ Λεκτῷ καλῶσι δ' οἱ μὲν Ἰαλὸν κόλπον, οἱ δ' Ἀδραμυττηνόν. Ἐν τῷ δὲ αἱ τῶν Ἀλκίων πόλεις μέχρι τῶν ἐκβολῶν τῆς Ἑρμῆ, καθάπερ εἰρήκαμεν. Εἰρηται δὲ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν, ὅτι τοῖς ἐκ Βυζαντίου πλέεσι πρὸς νότον, ἐπ' ἐνδεΐας ἐστὶν ὁ πλῆθς, τὸν ἐπὶ Σησὸν, καὶ Ἀβυδὸν διὰ μέσης τῆς Προποντίδος. Ἐπεὶ τὰς παραλλῆλας τῆς Ἀσίας μέχρι Καρίας. Ταῦτα

ἢ φυλάττοντας χρητὴν τὴν ὑπόθεσιν ἀκίειν τῶν ἐξῆς, καὶ ἐγώ μιν κόλπας τινὰς ἐν αὐτῇ τῇ παραλίᾳ, τὰς τε ἄπρας εἰ νοεῖν τὰς ποιήσας αὐτὰς ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς κειμέ-
 κς ὥσπερ τινος μεσημβρινῆς. Ἐν δὲ τῶν ὑπὸ τῷ ποιη-
 τῇ λεγομένων, εἰκάσσειν ὁ φροντίσαντες περὶ τῶν πλεόν
 πᾶσαν τὴν παραλίαν ταύτην ὑπὸ τοῖς Τρωσὶ γεγονέναι,
 ἡρημένην μὲν εἰς δυναστείας ἑννέα, ὑπὸ δὲ τῷ Πριάμῳ
 καταγενημένην κατὰ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον, καὶ λεγομένην
 ῥοίαν· δῆλον δ' ἐκ τῶν κατὰ μέρος. Ὅι γὰρ περὶ τὸν
 Ἀχιλλεῦς τευχῆρεις ὀρῶντες τὰς Ἰλίας καταρχάς, ἔξκα
 νειῖσθαι τὸν πόλεμον ἐπεχείρησαν, καὶ περιῶντες ἀφαι-
 ῖσθαι τὰ κύκλω.

Δώδεκα δὲ σὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ ἀνδράπων.

Πεζὺς δ' ἑνδεκά Φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον.

ῥοίαν γὰρ λέγει τὴν πεπορθημένην ἡπειρον· πεπορθηται
 ἐν ἄλλοις τόποις καὶ τὰ ἀντικείμενα τῇ Λέσβῳ, τὰ
 ἐπὶ Θήβην, καὶ Λυρνησσὸν, καὶ Πήδασον τὴν τῶν Λε-
 ῖγων, καὶ ἔτι ἢ τῷ Ἐυρυκύλῃ τῷ Τηλέφῃ παιδός.

Ἄλλ' ἴδον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ

Νεοπτόλεμος

Ἡρῷ Ἐυρύπυλον.

κῦτα δὲ πεπορθῆσθαι λέγει καὶ αὐτὴν τὴν Λέσβον

— — — ἀπὸ Λέσβου εὐκτιμένην ἔλες αὐτός. Καὶ

Πέρσε δὲ καὶ Λυρνησσὸν καὶ Πήδασον. Καὶ

Λυρνησσὸν διαπορθήσας, καὶ τεύχεα Θήβης.

μὲν Λυρνησσὴ ἢ Βρισηὶς ἐώλω.

Τὴν ἐκ Λυρνησσῆ ἐξείλετο.

ἐν τῇ ἀλώσει τὸν Μύνητα καὶ τὸν Ἐπίστροφον πεσεῖν
 σίν, ὡς ἢ Βρισηὶς θρηνῆσα τὸν Πάτροκλον δηλοῖ.

Ὅου δὲ μὲν ἐδέμ' ἔασπες, ὅτ' ἀνδρ' ἐμὸν αἰὺς

Ἀχιλλεύς

Ἐκτείνεν, πέρσεν δὲ πάλιν θείοιο Μύνητος,

Κλαίειν.

αφαίνει γὰρ τὴν Λυρνησσὸν λέγων πόλιν θείοιο Μύνη-
 , ὡς ἀν' δυναστευομένην ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἐνταῦθα πεσεῖν
 ὄν μαχόμενον· ἐκ δὲ τῆς Θήβης ἢ Χρυσῆς ἐλήφθη.

Ἔλχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἡετίωνος.

ἐκ

Ἄλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκδῶντα·

Ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε παρ' Ἰππῶν αἰκείων.

Ἐν δὲ Περνώτῃ υἱὸς Ἰκεταόνοος ἐβανόμεναι, ἐν ἀλλοτρίᾳς
δ' ἔτος βῆς.

— — — πρῶτον δ' Ἰκεταονίδην ἐνένισπεν

Ἰφθιμον Μελάνιππον, ὃ δ' ὄφρα μὲν ἐιλίποδας βῆς,

Βόσπ' ἐν Περνώτῃ.

· τε καὶ αὖτις ἂν εἴη Τρωάς καὶ ἡ ἐφεξῆς ἕως Ἀδρασειάς·
χον γὰρ αὐτῆς

Ἦτις δύο Μέροπος Περκασίαι. — — —

οἶντες μὲν δὴ Τρώες οἱ ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Ἀδρασειάς
κα μέντοι διηρημένοι, οἱ μὲν, ὑπὸ τῷ Ἀσίῳ, οἱ δ' ὑπὸ
τῷ Μερσίῳ· καὶ δάπερ καὶ ἡ τῶν Κιλικίων διττῇ, ἡ
ν Ὀθριακῇ, ἡ δὲ Λυρνησιῇ. ἐν αὐτῇ δ' αὖ λειχθεῖν
ὑπὸ Ἐυρυπύλου ἐφεξῆς ἔσα τῇ Λυρνησιδί. Ὅτι δὲ
τῶν ἀπάντων ἦρχεν ὁ Πρίαμος, οἱ τῷ Ἀχιλλέως λόγοι
δὲ τὸν Πρίαμον σαφῶς ἐμφανίζουσι.

Καὶ σε γέρον τὸ πρὶν μὲν ἀνέομεν ὄλβιον εἶναι,

Ὅσσην Δέσποσιν ἄνω Μάκαρος ἔδος ἐντὸς ἐέργει,

Καὶ Φρυγίῃ κατ' ὑπερθε, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων.

· τε μὲν ἔν τοιαῦτα ὑπῆρχεν· ὕστερον δὲ ἠκολούθησαν με-
βολαὶ παντοίας· τὰ μὲν γὰρ περὶ Κύζικον, Φρύγες ἐπαί-
ταν ἕως Πρακτίαι· τὰ δὲ περὶ Ἀβυδὸν Θράκες· ἔτι δὲ
ὅτερον τέτων ἀμφοῖν Βέβρυκες καὶ Δρύοιες. τὰ δ'
ἦς Τρῆρες, καὶ ἔτοι Θράκες· τὸ δὲ Θήβης πεδὸν Λυ-
οὶ τότε Μήονες. καὶ Μυσῶν οἱ περιγενόμενοι τῶν
ὁ Τηλέφῳ πρότερον καὶ Τεύθραντι.

Τῆς Γραικίδος χώρας πρῶτος ἐβασίλευσε Τεύκρος, *Diodorus Sic.*
· ὃν Σκαμάνδρῳ τῷ ποταμῷ καὶ Ἰδαίας Νύμφης, ἀνὴρ *Lib. IV.*
Φανῆς, καὶ τὰς λαὸς ἀφ' ἑαυτοῦ Τεύκρος προσηγόρευσε. *cap. 75.*
ὑκρὸς δ' ἐγένετο θυγάτηρ Βατεία· ταύτην δὲ Δάρδανος
Διὸς γήμας, καὶ τὴν βασιλείαν διαδεξάμενος, τὰς μὲν
εἰς ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασε Δαρδάνους, πόλιν δὲ ὀνόμασε ἐπὶ
Ῥάσσης, ὠνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Δάρδανον. τὰς δ' Ἐριχ-
· ιος υἱὸς γενόμενος εὐδαιμόνιαν καὶ πλῆτ' πολὺ διήνεγ-
περὶ δὲ καὶ ὁ ποιητὴς Ὅμηρος Φησί,

Ὅς δὴ ἀφνειότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,

Τῷ τρισχίλιαι ἵπποι ἔλος κατὰ βεκαλέοντο.

Ἐριχ-

Ἐριχθονίᾳ δ' υἱὸς γενόμενος Τρῶς, τὰς λαὰς ἀνόμασε
 ἅφ' ἑαυτῆς Τρῶας· τότε δ' ἐγένοντο τρεῖς υἱοί, Ἴλος,
 Ἀσσάρακος, Γανυμήδης. Ἴλος μὲν ἔν ὤκισεν ἐν περὶ
 πόλιν ἐπιφανεσάτην τῶν ἐν τῇ Τρωάδι, Ἴλιον ἅφ' ἑαυτοῦ
 θεόμενος τὴν προσηγορίαν. Ἴλος δὲ γενόμενος υἱὸς Λα-
 μέδων Τιδανὸν καὶ Πρίαμον ἐγέννησεν, ὧν Τιδανὸς μὲν
 στρατεύσας εἰς τὰ πρὸς ἑὸν μέρος τῆς Ἀσίας, καὶ διατείχε-
 ῖσας Ἀιθιοπίας, ἐμυθολογήθη μὲν ἐξ ἧς τεκνώσασαι Μή-
 νονα τὸν τοῖς Τρωσὶ βοηθήσαντα, καὶ ὑπὸ Ἀχιλλεὺς
 ἀναιρεθέντα. Πρίαμος δ' Ἐκάβην γήμας, σὺν ἄλλῃ
 πλείοσιν υἱοῖς ἐγέννησεν Ἐκτορα, τὸν ἐπιστημότατον γεν-
 μεῖον ἐν τῷ Τροϊκῷ πολέμῳ. Ἀσσάρακος δὲ Δαρδάνῳ
 βασιλεὺς, Κάπυον ἐγέννησεν. ἐξ ἧς τεκνώσας Ἀγχίστην
 Ἀφροδίτης Αἰνείαν ἐγέννησε, τὸν ἐπιφανέστατον τῶν Τρῶ-
 ων. Γανυμήδης δὲ τῶν ἀπάντων εὐπρεπέστατον διαφέρει
 ὑπὸ τῶν θεῶν ἀνθρωπίνῃ τῷ Διὶ δόνοχοεῖν.

Excidium
 Trojanum.
 Herodotus,
 Lib. II.

cap. 113-120.

Περὶ δὲ Ἑλένης καὶ Ἰλίου ἀλώσεως ταῦτα ἔχει Ἡ-
 ρόδοτος. Ἐλεγον δέ μοι οἱ ἱερεῖς ἰσορέοντι τὰ περὶ Ἑ-
 λένην, γενέσθαι ὥδε· Ἀλέξανδρον ἀρπάσαντα Ἑλένην
 Σπάρτης, ἀποκλέειν εἰς τὴν ἐωυτῆς καὶ μιν ὡς ἐγένετο
 τῷ Ἀργαίῳ, ἐξῶσαι ἄνεμοι ἐκβάλλεσσι εἰς τὸ Ἀργεῖον
 πέλαγος· ἐνδεύτερον δὲ (ὃ γὰρ ἀνίει τὰ πνεύματα) ἀπα-
 ται εἰς Αἰγυπτον, καὶ Αἰγύπτῃ εἰς τὸ νῦν Καναβασι-
 λεύμενον σῶμα τῆς Νείλης, καὶ εἰς Ταριχεῖας. ἦν δὲ αὖ-
 τῆς ἡΐονος, ὃ καὶ νῦν ἐστὶ, Ἡρακλέος ἱρόν· εἰς τὸ ἦν
 ταφυγὼν οἰκέτης ὅτεω ἀνθρώπων ἐπιβάλλεται εἴγματα
 ἐαυτὸν διδῶς τῷ θεῷ, ἃν ἔξει τότε ἄψαδαι. ὁ νῦν
 ἔτος διατελεῖ ἐὼν ὁμοίως μέχρις ἐμοῦ τῷ ἀπαρχῇ.
 ὧν δὴ Ἀλεξάνδρῳ ἀπιστάται θεράποντες, πυθόμενοι
 περὶ τὸ ἱρόν ἔχοντα νόμον· ἰκέται δὲ ἰζόμενοι τὰ
 κατηγόμενον τῷ Ἀλεξάνδρῳ, βεβλόμενοι βλάπτειν
 πάντα λόγον ἐξηγεύμενοι ὡς εἶχε περὶ τὴν Ἑλένην τε
 τὴν εἰς Μενέλεων ἀδικήν· κατηγόρου δὲ ταῦτα πρὸς
 τὰς ἱερεῖας καὶ τὸν τῆς σῆματος τότε Φύλακον, τῷ
 ἦν Θῶνις. Ἀκέσας δὲ τῶν οὗ Θῶνις, πέμπει τὴν
 χεῖρην εἰς Μέμφιν παρὰ Πρωτέα ἀγγελίην, λέγουσαν τῷ
 “Ἦκει ξεῖνος, γένος μὲν Τεῦκρος, ἔργον δὲ ἀνίσταται
 “τῇ Ἑλλάδι ἐξεργασμένος· ξεῖνε γὰρ τῷ ἐαυτῷ ἐξαι-
 “ται

cap. 114.

σας τὴν γυναῖκα, αὐτὴν τε ταύτην ἄγων ἦκει, καὶ πολ-
 λὰ κάρτα χρήματα ὑπὸ ἀνέμων ἐς γῆν ταύτην ἀπενεχ-
 θεῖς· κότρερα δῆτα τῷτον ἐῷμεν ἀσινέα ἐκπλέειν, ἢ ἀφε-
 λώμεθα τὰ ἔχων ἦλθε;" Ἀντιπέμπει πρὸς ταῦτα ὁ
 Πρωτεύς λέγοντα τάδε, "Ἄνδρα τῷτον, ὅσις κοτὲ ἐς
 ἀνόσια ἐργασμένος ξεῖνον τὸν ἐωῦτ᾽, συλλαβόντες, ἀπά-
 γετε παρ' ἐμέ, ἵνα εἰδῶ ὅ, τι κοτὲ καὶ λέξει." Ἀκί-
 κς δὲ ταῦτα ὁ Θῶνις, συλλαμβάνει τὸν Ἀλέξανδρον,
 καὶ τὰς νέας αὐτᾷ κατίσχει μετὰ δὲ, αὐτὸν τε τῷτον
 ἠγάγε ἐς Μέμφιν, καὶ τὴν Ἑλένην τε καὶ τὰ χρήμα-
 τ' πρὸς δὲ, καὶ τὰς ἱκέτας. ἀνακομιθέντων δὲ πάντων,
 ρώτα τὸν Ἀλέξανδρον ὁ Πρωτεύς, τίς εἴη, καὶ ὁπόθεν
 ἴσῃ. ὁ δὲ οἱ καὶ τὸ γένος κατέλεξε, καὶ τῆς πατρὸς
 περὶ τῷνομα· καὶ δὴ καὶ τὸν πλοῦν ἀπηγγέσατο ὁπόθεν
 ἴσῃ. μετὰ δὲ, ὁ Πρωτεύς ἐρώτα αὐτὸν ὁπόθεν τὴν
 Ἑλένην λάβοι· πλανωμένῃ δὲ τῇ Ἀλεξάνδρῃ ἐν τῷ λό-
 γῳ, καὶ ἐ λέγοντος τὴν ἀληθείην, ἤλεγχον οἱ γενόμενοι
 ἔται, ἐξηγεύμενοι πάντα λόγον τῷ ἀδικήματος· τέλος δὲ
 ἰσφι λόγον τόνδε ἐκφαίνει ὁ Πρωτεύς, λέγων ὅτι "Ἐγὼ
 εἰ μὴ περὶ πολλῶ ἠγεύμην μηδένα ξείνων κτείνειν, ὅσοι
 ὑπ' ἀνέμων ἦσιν ἀπολαμφθέντες ἦλθον ἐς χώρην τὴν
 ἐμήν, ἐγὼ ἂν σε ὑπὲρ τῷ Ἕλληνος ἐτισάμην· ὅς, ὡ
 κάκισε ἀνδρῶν, ξεινῶν τυχαῖν, ἔργον ἀνοσιώτατον ἐρ-
 γάσας· παρὰ τῷ σεαυτῷ ξείνῃ τὴν γυναῖκα ἦλθες· καὶ
 καίλα ταῦτά τοι ἐκ ἤρκεσε, ἀλλ' ἀναπτερώσας αὐτήν,
 ἔιχεαι ἔχων ἐκκλέψας. καὶ εἰδὲ ταῦτά τοι μῶνα ἤρκε-
 τε, ἀλλὰ καὶ τὰ οὐκία τῷ ξείνῃ περὰίσας ἤρεις. νῦν
 οὖν ἐπειδὴ περὶ πολλῶ ἠγῆμαι μὴ ξεινοκτονέειν, γυναῖκα
 μὲν ταύτην καὶ τὰ χρήματα εἰς τοι προήσω ἀπάγεσθαι,
 ἱλλ' αὐτὰ ἐγὼ τῷ Ἕλληγι ξείνῳ φυλάξω, ἐς ὃ ἂν ἀν-
 ὅς ἐλθῶν ἐκεῖνος ἀπαγαγέσθαι ἐθέλῃ· αὐτὸν δὲ σε καὶ
 ἕως σὺς συμπλοῆς τριῶν ἡμερέων προαγορεύω ἐκ τῆς ἐμῆς
 γῆς, ἐς ἄλλην τινα μετορμίζεσθαι· εἰ δὲ μὴ, ἅτε πολε-
 μίας περιέψεδαι." Ἑλένης μὲν ταύτην ἀπίξιν παρὰ
 ρωτέα ἔλεγον οἱ ἱρέες γενέσθαι· δοκέει δὲ μοι καὶ Ὀμη-
 ρος τὸν λόγον τῷτον πυθέσθαι· ἀλλ' ἐ γὰρ ὁμοίως ἐς τὴν
 οἰοίην εὐπρεπῆς ἦν τῷ ἐτέρῳ τῷπερ ἐχρήσατο· ἐς ὃ
 τῇμε αὐτὸν, δηλώσας ὡς καὶ τῷτον ἐπίσταιτο τὸν λόγον,
 δηλον

cap. 115.

cap. 116.

δῆλον δὲ, κατὰπερ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ ἑδὰμῃ ἄλλῃ ἀνεπόδισε ἐωϋτόν) πλάνην τὴν Ἀλεξάνδρῃ, ὡς ἀπηρεύχῃ ἄγων Ἑλένην, τῇ τε δὴ ἄλλῃ πλαζόμενος, καὶ ὡς ἐκ Σιδῶνα τῆς Φοινίκης ἀπίνετο. ἐπιμέμνηται δὲ αὐτὸς ὁ Διομήδεος ἀριτεία· λέγει δὲ τὰ ἔπεα ἔτω,

Ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδής

Ἦγαγε Σιδονίην, ἐπιπλὼς εὐρέα πόντον,

Τὴν ὁδὸν ἦν Ἑλένην περ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.

Ἐπιμέμνηται δὲ καὶ ἐν Ὀδυσσείῃ, ἐν τοῖσιδε τοῖσι ἔπεσι,

Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε Φάρμακα μητιόεντα,

Ἐθλά, τὰ οἱ Πολυδάμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτι

Ἀιγυπτίῃ τῇ πλείστα φέρει ζεῖδωρος ἄρρα

Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐθλά μεμιγμένα, πολλὰ δὲ
λογρά.

καὶ τὰδε ἕτερα πρὸς Τηλέμαχον Μενέλεως λέγει,

Ἀιγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι

Ἔσχον, ἐπεὶ ἔσφιν ἔρεξα τεληέσσας ἐκατόμβαι.

ἐν τέτοις τοῖσι ἔπεσι δηλοῖ, ὅτι ἠπίεστο τὴν ἐς Ἀφροδίτην Ἀλεξάνδρῃ πλάνην· ὁμοῦ γὰρ ἡ Συρίη Ἀιγύπτῳ οἱ δὲ Φοίνικες τῶν ἐστὶν ἡ Σιδῶν, ἐν τῇ Συρίῃ οἰοῦνται.

cap. 117.

Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα καὶ τὸδε τὸ χωρίον ἐκ ἡμετέρας, ἀλλὰ μάλιστα δῆλον, ὅτι ἐκ Ὀμήρου τὰ Κύπρια ἔπεα ἐκείνη, ἀλλ' ἄλλῃ τινός. ἐν μὲν γὰρ τοῖσι Κυπρίοις εἰρηταιῶν τριταῖος ἐκ Σπάρτης Ἀλέξανδρος ἀπίνετο ἐκ τὸ Ἰλιον ἐκ τὴν Ἑλένην, εὐαεῖ τε πνεύματι χρησάμενος καὶ θαλάττῃ· λέγει ἐν δὲ Ἰλιάδι λέγει ὡς ἐπλάζετο ἄγων αὐτήν. Ὁ

cap. 118.

μηρος μὲν νυν καὶ τὰ Κύπρια ἔπεα χαίρεται. Εἰρομένη δὲ μευ τὰς ἱρέας, ἐκ μάταιον λόγον λέγουσι οἱ Ἕλληνες τὰ περὶ Ἰλιον γενέσθαι, ἢ ἢ ἔφασαν πρὸς ταῦτα τὰ ἐξ ἰσορήσι Φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτῶν Μενέλεω· ἐλθεῖν γὰρ, μετὰ τὴν Ἑλένης ἀρπαγὴν, ἐκ τὴν Τευκρίδα· τὴν Ἑλλήνων στρατὴν πολλὴν βοηθεῦσαν Μενέλεω· ἐκβᾶν δὲ ἐς γῆν καὶ ἰδρυθεῖσαν τὴν στρατὴν, πέμπειν ἐς τὸ Ἰλιον ἀγγέλους· σὺν δὲ σφίσι ἰέναι καὶ αὐτὸν Μενέλεω· τὰ· ἐπεὶ τε ἐσελθεῖν ἐς τὸ τεῖχος, ἀπαιτεῖν Ἑλένην τε καὶ τὰ χρήματα τὰ οἱ οἶχετο κλέψας Ἀλέξανδρος, τῶν ἀδικημάτων δίκας αἰτέειν· τὰς δὲ Τεύκρας τὸν αὐτὸν λ-

γον λέγειν τότε καὶ μετέπειτα, καὶ ὁμνύοντας καὶ ἀνωμο-
 ῖ, μὴ μὲν ἔχειν Ἑλένην, μηδὲ τὰ ἐπιμαλεύμενα χρήμα-
 α, ἀλλ' εἶναι αὐτὰ πάντα ἐν Ἀιγύπτῳ καὶ ἐπ' αὐτῶν δι-
 αίως αὐτοὶ δίκας ὑπέχειν, ἃ Πρωτεύς ὁ Ἀιγύπτιος βα-
 σιλεὺς ἔχει. οἱ δὲ Ἕλληνες καταγελαῖσθαι δοκέοντες ὑπ'
 οὗτων, ἔτω δὴ ἐπολιόρκεον, ἐς ὃ ἐξεῖλον ἐλθεῖν δὲ τὸ
 εἶχος ὡς ἐκ ἐφαινετο ἡ Ἑλένη, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν λόγον
 ὃ προτέρῳ ἐπυνθάνοντο, ἔτω δὴ πισεύσαντες τῷ λόγῳ τῷ
 πρώτῳ οἱ Ἕλληνες, αὐτὸν Μενέλεων ἀποσέλλεσσι παρὰ
 ἱρωτέα. Ἀπικόμενος δὲ ὁ Μενέλεως ἐς τὴν Ἀιγυπτον,
 καὶ ἀναπλώσας ἐς τὴν Μέμφιν, εἰπας τὴν ἀληθινήν τῶν
 πραγμάτων, καὶ ξεινίων ἤντησε μεγάλων, καὶ Ἑλένην
 παθεὰ κακῶν ἀπέλαβε· πρὸς δὲ, καὶ τὰ ἐαυτῆς χρήματα
 αὐτά. τυχὼν μέντοι τέτων, ἐγένετο Μενέλεως ἀνὴρ
 δίκος ἐς Ἀιγυπτίους· ἀποπλέειν γὰρ ὠρμημένον αὐτὸν
 χον ἄπλοιοι· ἐπειδὴ δὲ τέτο ἐπὶ πολλὸν τοιοῦτο ἦν, ἐπι-
 χυᾶται πρῆγμα ἐκ ὅσων λαβὼν γὰρ δύο παιδία ἀνδρῶν
 πικρῶν, ἐντομά σφεα ἐποίησε· μετὰ δὲ, ὡς ἐπαίσιος
 ἐγένετο τέτο ἐργασμένος, μισθθεὶς τε καὶ διωκόμενος,
 χετο Φεύγων τῇσι νηυσὶ ἐκ τῆς Λιβύης. τὸ ἐνδεῦτεν δὲ
 καὶ ἐτι ἐτράπετο, ἐκ εἶχον εἰπεῖν Ἀιγύπτιοι. τέτων δὲ
 μὲν ἰσορήσι ἐφασκὶν ἐπίσασθαι, τὰ δὲ, παρ' ἐαυτοῖσι
 νόμενα, ἀτρεκέως ἐπισάμενοι λέγειν. Ταῦτα μὲν Ἀι-
 πτίων οἱ ἱεεὶς ἔλεγον· ἐγὼ δὲ τῷ λόγῳ τῷ περὶ Ἑλέ-
 νης λεχθέντι καὶ αὐτὸς προστίθεμαι, τὰδε ἐπιλεγόμενος·
 ἦν Ἑλένη ἐν Ἰλίῳ, ἀποδοθῆναι αὐτὴν τοῖσι Ἕλλη-
 σι· ἦτοι ἐκόντες γὰρ ἢ ἀκοντος Ἀλεξάνδρου. ἐγὼ γὰρ δὴ ἔτω
 Φρενοβλαβῆς ἦν ὁ Πρίαμος, ἐδὲ οἱ ἄλλοι προσήκοντες
 αὐτῷ, ὥστε τοῖσι σφετέροισι σώμασι καὶ τοῖσι τέκνοισι καὶ
 πόλει κινδυνεύειν ἐβάλλοντο, ὅπως Ἀλεξάνδρος Ἑλένην
 ποιέη. εἰ δὲ τοῖ καὶ ἐν τοῖσι πρώτοις χρόνοις ταῦτα
 ἴδωσκον· ἐπεὶ πολλοὶ μὲν τῶν ἄλλων Τρώων ἐκότε συμ-
 γοιεν τοῖσι Ἕλλησι, ἀπώλλυντο, αὐτὰ δὲ Πρίαμος ἐκ
 ὅτε καὶ δύο, ἢ τρεῖς, ἢ καὶ ἐτι πλείους τῶν παίδων
 χῆς γινομένης ἀπέθνησκον, εἰ χρὴ τι τοῖσι ἐποποιῶσι
 ὥμενον λέγειν· τέτων δὲ τοιούτων συμβαινόντων, ἐγὼ
 ἔλπομαι, εἰ καὶ αὐτὸς Πρίαμος συνοίκεε Ἑλένην, ἀπο-
 αὐτὴν τοῖσι Ἀχαιοῖσι, μέλλοντά γὰρ δὴ τῶν πα-
 ρούν-

cap. 119.

cap. 120.

ρεόντων κακῶν ἀπαλλαγῆσθαι. ἡ μὲν ἐδὲ ἡ βασιλὴς ἐπὶ Ἀλέξανδρον περιήϊε, ὥς γέροντος Πριάμους ἐόντος, ἐπὶ ἐκείνῳ τὰ πρήγματα εἶναι· ἀλλὰ Ἐκτωρ, καὶ πρεσβύτερος καὶ ἀνὴρ ἐκείνους μᾶλλον ἢ ἐὼν, ἐμελλε αὐτὴν Πριάμους ἀποθανόντος παραλάμψεσθαι· τὸν δὲ προσῆκε ἀδελφεῷ τῷ ἀδελφεῷ ἐπιτρέπειν, καὶ ταῦτα, μεγάλων κακῶν ἐπὶ αὐτὸν συμβαινόντων, ἰδίῃ τε καὶ αὐτῷ, καὶ τοῖσι ἄλλοις πᾶσι Τρωσὶ. ἀλλ' ἡ γὰρ εἶχον Ἑλένην ἀποδῆναι, καὶ λέγουσι αὐτοῖσι τὴν ἀληθινήν ἐπίστευον· οἱ Ἕλληνες· ὥς με ἐγὼ γνώμην ἀποφαινομαι, τῷ δαιμονίῳ παρασκευάζοντι, ὅπως πανωλεθρίῃ ἀπολόμενοι, καταφανές τῷτο τοῖσι ἐνδράκοις ποιήσωσι, ὥς τῶν μεγάλων ἀδικημάτων μεγάλαι εἰσι καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν. καὶ ταῦτα με, τῇ ἐμοὶ δοκέει, εἴρηται.

Populorum
post excidium
Trojanum di-
persio.

Strabo,
Lib. I.

Ἀινείας δὲ καὶ Ἀντήνωρ καὶ Ἐνετοὶ καὶ ἄπλῶς ἐκ τῶ Τρωϊκῆς πολέμου πλανηθέντες εἰς πᾶσαν τὴν ἰαμένην πολλὰς ἐκτίσαν πόλεις. Συνέβη γὰρ δὴ τοῖς τοῖς Ἕλλησιν ὁμοίως καὶ τοῖς βαρβάροις διὰ τὸν τῆς στρατείας χρόνον, ἀποβαλεῖν τὰ τε ἐν οἰκῷ, καὶ τῇ στρατείᾳ κτεθέντα· ὥς μετὰ τὴν τῆς Ἰλίου καταστροφῆς, τὰς τε κατασάντας ἐπὶ ληθείαν τραπέδαι διὰ τὰς ἀπορίας, καὶ τὰς μᾶλλον τὰς ἡττηθέντας, καὶ περιγενομένους ἐκ τῆς πόλεως καὶ δὴ καὶ πόλεις ὑπὸ τέτων πλεῖσαι κτιθῆναι λέγουσι κατὰ πᾶσαν τὴν ἔξω τῆς Ἑλλάδος παραλίαν, ἐς ἃ καὶ τὴν μεσόγαίαν.

b) DE REBUS PHRYGUM.

Descriptio
Phrygiæ.
Strabo,
Lib. XII.

Τοῖς Βιθυνοῖς ὁμοῦσι πρὸς νότον οἱ περὶ τὸν Ὀλύμπου τὸν Μύσιον προσαγορευόμενοι Μυσοὶ τε καὶ Φρυγῆς· ἐκάτερον δὲ τὸ ἔθνος διττόν ἐστι. Φρυγία τε γὰρ ἡ καλεῖται μεγάλη, ἥς ὁ Μίδας ἐβασίλευσε, καὶ ἥς μὲν οἱ Γαλάται κατέσχον· ἡ δὲ μικρά, ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντου καὶ ἡ περὶ τὸν Ὀλύμπου, ἡ καὶ Ἐπικτήτος λεγομένη Μυσία τε ὁμοίως, ἥτε Ὀλυμπινὴ συνεχῆς ἔσα τῇ Βιθυνίᾳ, καὶ τῇ Ἐπικτήτῳ ἣν ἐφη Ἀρτεμίδωρος ἀπὸ τῆς πέρας Ἰσθμοῦ Μυσῶν ἀπικεῖσθαι. καὶ ἡ περὶ τὸν Καῖον καὶ τὴν Περγαμηνὴν μέχρι Τευδρανίας, καὶ τῶν ἐκείνου

τῷ ποταμῷ. "Οὕτω δ' ἐνήλλακται ταῦτα ἐν ἄλλοις, ὡς πολλῶν λέγομεν, ὥστε καὶ τὴν περὶ τὸ Σίπυλον, Φρυγίαν οἱ παλαιοὶ καλεῖσιν, ἄδηλον εἴτε τῆς μεγάλης, εἴτε τῆς μικρᾶς μέρος ἔσαν ἢ καὶ τὸν Τάνταλον Φρύγα καὶ τὸν Πέλοπα, καὶ τὴν Νιόβην.

Τῆς δ' Ἐπικτήτε Φρυγίας Ἀζανοὶ τε εἰσὶ, καὶ Ναύωλεια, καὶ Κοτυαεῖον, καὶ Μιδάϊον, καὶ Δορυλαῖον πόλεις, καὶ Κάδοι τὰς δὲ Κάδους ἐνιοὶ τῆς Μυσίας Φασίη. Ὑπὲρ δὲ τῆς Ἐπικτήτε πρὸς νότον ἐστὶν ἡ μεγάλη Φρυγία, λιπῶσα ἐν ἀριστερᾷ τὴν Πεσσιῶντα, καὶ τὰ περὶ Ορκαορυκᾶς καὶ Λυκαονίαν· ἐν δεξιᾷ δὲ Μαίονας, καὶ Λυδὰς καὶ Κάρας· ἐν ᾗ ἐστὶν ἥτε παρῳρείος λεγομένη Ὀρυγία, καὶ ἡ πρὸς Πισιδίαν, καὶ τὰ περὶ Ἀμόριον καὶ Εὐμενίαν, καὶ Σύνναδα· εἴτα Ἀπάμεια ἡ Κιβατὸς λεγομένη, καὶ Λαοδίκεια, ἥπερ εἰσὶ μέγισται τῶν κατὰ τὴν Ὀρυγίαν πόλεων· περικεῖται δὲ ταύταις καὶ πόλιστα, Αφροδισιάς, Κολοσσαί, Θεμισσάνιον, Σαναός, μητρόπολις Απολλωνίας· ἔτι δὲ ἀνωτέρω τέτων Πέλται, Ταβέαι, Εὐκαρπία, Λυσιάς. Ἡ μὲν ἔν παρωρία, ὀρεινὴν τινα ἔχει ῥᾶχιν, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἐκτεινομένην ἐπὶ δύσιν· αὕτη δ' ἐκατέρωθεν ὑποπέπτακέ τι πεδῖον μέγα, καὶ ὅλως πλησίον αὐτῆς, πρὸς ἄρκτον μὲν Φιλομήλιον, ἐκ τατέρω δὲ μέρος Ἀντιόχεια ἡ πρὸς Πισιδίαν καλεωμένη· μὲν, ἐν πεδίῳ κειμένη, ἣ δ' ἐπὶ λόφῳ, ἔχουσα ἀποικίαν Ῥωμαίων. Ταύτην δ' ὥκισαν Μάγνητες οἱ πρὸς Παιάνδρῳ. Ῥωμαῖοι δ' ἠλευθέρωσαν τῶν βασιλέων, ἥκα τὴν ἄλλην Ἀσίαν· Εὐμένει παρέδοσαν τὴν ἐντὸς τῷ αὐρῷ ἦν δὲ ἐνταῦθα καὶ ἱερῶσύνη τις Μηνὸς Ἀρκαίε, λῆθος ἔχουσα ἱεροδάλων, καὶ χωρίων ἱερῶν· κατελύθη μετὰ τὴν Ἀμύντην τελευτὴν ὑπὸ τῶν πεμφθέντων ἐπὶ ἡν ἐκείνῃς κληρονομίαν. Σύνναδα δ' ἐστὶν ἡ μεγάλη πόλις· πρόκειται δ' αὐτῇ ἐλαιόφυτον πεδῖον, ὅσον ἐξήκοντα χδίων· ἐπέκεινα δ' ἐστὶ Δοκιμία κώμη, καὶ τὸ λατόμιον ἢ Συναδικῆ λίθ· ἔτω μὲν Ῥωμαῖοι καλεῖσιν· οἱ δ' ἐπιώριοι Δοκιμίτην, καὶ Δοκιμαίαν· καταρχὰς μὲν μικρὰς ὥλῃς ἐκιδιδόντος τῷ μετάλλῳ· διὰ δὲ τὴν νυνὶ πολυτέλειαν τῶν Ῥωμαίων κίονες ἐξαιρῶνται μονόλιθοι μεγάλοι, λησιάζοντες τῷ ἀλαβαερίτῃ λίθῳ κατὰ τὴν ποιμίαν· ὡς

Strabo,
Lib. XII.

τε καί περ πολλῆς ἔσης τῆς ἐπὶ θάλατταν ἀγωγῆς τῶν τηλικύτων Φορτίων, ὅμως καὶ κίονες καὶ πλάκες εἰς Ῥάμην κομίζονται θαυμασταὶ κατὰ τὸ μέγεθος, καὶ κάλλος Ἀπάμεια δ' ἐστὶν ἐμπορεῖον μέγα τῆς ἰδίως λεγομένης Ἀσίας, δευτερεῦν μετὰ τὴν Ἑφeson. αὕτη γὰρ καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ τῆς Ἑλλάδος ὑποδοχεῖον κινόν ἐστιν. Ἰδρυται δὲ ἡ Ἀπάμεια ἐπὶ ταῖς ἐκβολαῖς τῆς Μαρσύης ποταμῆ· καὶ βεῖ διὰ μέσης τῆς πόλεως ὁ ποταμός, τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τῆς πόλεως ἔχων· κατενεχθεὶς δ' ἐπὶ τὸ προάσειον σφοδρῶ καὶ κατωφερεῖ τῷ βέλει, συμβάλλει πρὸς τὸν Μαϊάνδρον, προσειληφότα καὶ ἄλλῃ ποταμὸν Ὀργᾶν, δι' ὁμαλῆς φερόμενον πρᾶον, καὶ μαλακόν· ἐντεῦθεν δ' ἤδη μέγας γενόμενος Μαϊάνδρος, τέκε μὲν διὰ τῆς Φρυγίας φέρεται· ἔπειτα διορίζει τὴν Καρίαν, καὶ τὴν Λυδίαν, κατὰ τὸ Μαϊάνδρον καλόμενον πεδίον, σκολιὸς ὢν εἰς ὑπερβολήν· ὥς τε ἐξ ἐκείνης τὰς σκολιότητας ἀπάσας μαιάνδρους καλεῖσθαι· τελευτῶν δὲ κατὰ Κερίαν αὐτὴν διαιρεῖ τὴν ὑπὸ τῶν Ἰώνων νῦν κατεχομένη, καὶ μεταξὺ Μιλήτης, καὶ Πριήνης, ποιεῖται τὰς ἐκβολὰς· Ἀρχεται δὲ ἀπὸ Κελαινῶν λόφου· τινὸς ἐν ᾧ πόλις ἡ ὁμωνυμὸς τῷ λόφῳ· ἐντεῦθεν δ' ἀναστῆτας τὰς ἀνδράτε· ὁ Σωτήρ Ἀντίοχος εἰς τὴν νῦν Ἀπάμειαν τῆς μητρὸς ἐπώνυμοι· τὴν πόλιν ἐπέδειξεν Ἀπάμας· ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἦν Ἀρταβάξ· δεδομένη δ' ἐτύγχανε πρὸς γάμον Σελίνῳ τῷ Νικάτορι· Ἐνταῦθα δὲ μυθεύεται τὰ περὶ τοῦ Ὀλυμπον, καὶ τὸν Μαρσύαν, καὶ τὴν ἔριν ἣν ἔριπεν ὁ Μαρσύας πρὸς Ἀπόλλωνα· Ὑπέρκειται δὲ καὶ λίμη φύσσει κάλαμον, τὸν εἰς τὰς γλώττας τῶν αὐλῶν ἐκτεθειμένον· ἐξ ἧς ὑπολείβεσθαι φασὶ τὰς πηγὰς ἀμφοτέρων· τὴν τε τῆς Μαρσύης, καὶ τὴν τῆς Μαϊάνδρου. Ἡ δὲ Λατρίκεια μικρὰ πρότερον ἔσα, βυξῆσιν ἔλαβεν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τῶν ἡμετέρων πατέρων· καὶ τοὶ κακώδεῖσα ἐκ τῆς λιορκίας ἐπὶ Μιθριδάτῃ τῷ Ἐυκάρῳ· ἅλ' ἡ τῆς χιρᾶς ἀρετὴ, καὶ τῶν πολιτῶν τιες εὐτυχήσαντες, μετὰ τὴν ἐποίησαν αὐτὴν. Ἰέρων μὲν πρότερον, ὃς πλείονα, ἢ δισχιλίαν ταλάντων κληρονομίαν κατέλειπε τῷ δήμῳ, πολλοῖς τ' ἀναθήμασιν ἐκόσμησε τὴν πόλιν. Ζήνων δὲ ἰσθῆτων ὕψερρον, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Πολέμων, ὃς καὶ βασι-

λεως

λείας ἡξιώθη διὰ τὰς ἀνδραγαθίας· ὑπ' Ἀντανίᾳ μὲν πρό-
 -τερον, ὑπὸ Καίσαρος δὲ τῷ Σεβαστῷ μετὰ ταῦτα· Φέρει δ'
 ἡ περὶ τὴν Λαοδικεῖαν τόπος προβάτων ἀρετὰς, ἐκ εἰς
 ιαλακότητος μόνον τῶν ἐρίων, ἣ καὶ τῶν Μιλησίων δια-
 -ρέρει, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κοραξίν χράαν, ὥσπερ καὶ προσο-
 -εῦνται λαμπρῶς ἀπ' αὐτῶν· ὥσπερ καὶ οἱ Κολοσσηνοὶ
 πρὸ τῷ ὁμῶνύμῳ χρώματος πλησίον οἰκῶντες. Ἐνταῦθα
 ἔστι καὶ ὁ Κάπρος, καὶ ὁ Λύκος· συμβάλλει τῷ Μαιάνδρῳ
 ὁ ποταμὸς εὐμεγέθης· αἶψ' ἔστι καὶ ἡ πρὸς τῷ Λύ-
 -ῳ Λαοδικεῖα λέγεται. Ὑπέρκειται δὲ τῆς πόλεως ὄρος
 ἰαύμος, ἐξ ἧς καὶ ὁ Λύκος ρεῖ· καὶ ἄλλος ὁμῶνυμος τῷ
 ρεῖ. Τὸ πλεον δ' ἔτος ὑπὸ γῆς βυεῖς, εἰτ' ἀνακίψας
 ὑνέπεσεν εἰς ταυτὸ τοῖς ἄλλοις ποταμοῖς, ἐμφαίναν ἅμα
 ὁ πολύτρητον τῆς χώρας, καὶ τὸ εὐσεῖσόν· εἰ γάρ τι ἄλ-
 -λο, καὶ ἡ Λαοδικεῖα εὐσεῖστος, καὶ τῆς πλησιοχώρου. Κά-
 -θρα δὲ ὄριον ἐστὶ τῆς Φρυγίας καὶ τῆς Καρίας· κώμη δ'
 εἰν αὕτη πανδοχεῖα ἔχουσα καὶ ζεσῶν ὑδάτων ἐκβολὰς·
 ὥς μὲν, ἐν τῷ ποταμῷ Μαιάνδρῳ, τὰς δ' ὑπὲρ τῷ χεί-
 -ματι· Καὶ δὴ ποτε Φασί πορνοβοσκὸν αὐλισθέντα ἐν τοῖς
 πανδοχείοις σὺν πολλῷ πλήθει γυναικῶν, νύκτωρ γενουμένη
 εἰς μὲ συναφανιθῆναι πᾶσας. Σχεδὸν δὲ τοι εὐσεῖστος
 εἰ καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὸν Μαιάνδρον χώρα, καὶ ὑπόνομος
 ὑρὶ τε καὶ ὑδατι μέχρι τῆς μεσογαίας. Διατέταται γάρ
 πρὸ τῶν πεδίων ἀρξαμένη πᾶσα ἡ τοιαύτη κατασκευὴ τῆς
 χώρας εἰς τὰ Χαρώνεια, τό τε ἐν Ἰερῷ πόλει, καὶ τὰ ἐν
 ἱερῶν τοῖς τῆς Νησαίδος καὶ τὸ περὶ Μαγνησίαν καὶ Μυῦν-
 -κ. Ἐυδρυπτός τε γάρ ἐστιν ἡ γῆ, καὶ ψαδυρὰ πλήρης
 αἰλμυρίδων, καὶ εὐεκπύρωτός ἐστι. Τάχα δὲ καὶ ὁ
 Ιαλανδρὸς διὰ τῷτο σκολιός, ὅτι πολλὰς μετακινήσεις λαμ-
 -βάνει τὸ ρεῖθρον· καὶ πολὺν χρόνον κατὰ γωνίαν, ἄλλοτ' ἄλλῳ
 ἔρει τῶν αἰγιαλῶν προστίθῃσι· τὸ δὲ πρὸς τὸ πέλαγος
 πασάμενος ἐξέρχεται· καὶ δὴ καὶ τὴν Πιρηνὴν πρότερον ἐπὶ
 ἀλάττῃ ἔσαν, μεσόγαίαν πεποίηκε τετταράκοντα σταδίων
 ὑποχωρώματι. Καὶ ἡ Κατακεκαυμένη δὲ ἦπερ ὑπὸ Λυδῶν
 εἰ Μυσῶν κατέχεται, διὰ τοιαῦτά τινα τῆς προσηγορίας
 τύχης ταύτης· ἢ τε Φιλαδέλφεια ἢ πρὸς αὐτῇ πόλις,
 ἡ δὲ τῆς τέχνης ἔχει πεισὶς, ἀλλὰ καὶ ἡμέραν τρεῖς τινα
 ἀλείφονται, καὶ δίδονται· διατελῶσι δὲ προσέχοντες τῆς
 γῆς

γῆς τοῖς πάθεσι, καὶ ἀρχιτεκτονῶντες πρὸς αὐτήν. Καὶ τῶν ἄλλων δὲ πόλεων, Ἀπάμεια μὲν καὶ πρὸ τῆς Μηδριδάτης στρατείας ἐσείσθη πολλάκις· καὶ ἔδωκεν ἐπελθεῖν ὁ βασιλεὺς ἑκατὸν τάλαντα εἰς ἐπανόρθωσιν, ὧν ἀνατραμμένην τὴν πόλιν. Λέγεται δὲ καὶ ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ παραπλήσια συμβῆναι· διόπερ ἐκός ἐστι καὶ τὸν Ποσειδῶνα τιμᾶσθαι παρ' αὐτοῖς, καὶ περ μεσογαίῃς ἔστι· καὶ ἐπὶ Κελαινῶ τῇ Ποσειδῶνος, ἐκ Κελαινῆς μιᾶς τῶν Δαναῶν γενομένης κεκληῖσθαι τὴν πόλιν ἐπώνυμον· ἢ διὰ τῶν λίθων καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἐκπυρώσεων μελανίαν. Καὶ τὰ περὶ Σκυλον δὲ τὴν ἀνατροπὴν αὐτῆς, μύθον ἔδει τίθεσθαι. Καὶ γὰρ νῦν τὴν Μαγνησίαν τὴν ὑπ' αὐτῷ κατέβαλον σεισμοί, ἡνίκα καὶ Σάρδεις καὶ τῶν ἄλλων τὰς ἐπιφανεστάτας καὶ πολλὰ μέρη διελυμήνατο· ἐπηνόρθωσε δὲ ὁ ἡγεμὼν χεῖματα ἐπιδὲς καθάπερ καὶ πρότερον ἐπὶ τῆς γενομένης συφορᾶς Τραλλιανοῖς (ἡνίκα τὸ γυμνάσιον καὶ ἄλλα μὲν συνέπεσεν) ὁ πατὴρ αὐτῆς καὶ τέτοις καὶ Λαοδικεῦσιν. Ἀκρίειν δ' ἐστὶ καὶ τῶν παλαιῶν συγγραφέων· διὰ Φρονίῃ τὰ Λύδια συγγράψας Ξάνθος, διηγόμενος ὅτι μεταβολὴ κατέσχον πολλάκις τὴν χώραν ταύτην, ὧν ἐμνήσθη μέγα καὶ ἐν τοῖς πρόσθεν. Καὶ δὴ καὶ τὰ περὶ τὸν Τιφφῶνα πάθη ἐνταῦθα μυθέουσι, καὶ τὰς Ἀρίμους, καὶ τὴν Κατακεκαυμένην ταύτην εἶναι Φασιν· ἐκ οὐκῆσι δὲ καὶ τὰ μεταξὺ Μαιάνδρου καὶ Λυδῶν ἄπανθ' ὑπονοεῖν τοιαῦτα καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν, καὶ τὰ πολλὰ καὶ κευθμῶνας τῆς γῆς. Ἡ δὲ μεταξὺ Λαοδικείας καὶ Ἀπαμείας λίμνη, καὶ βορβορώδης καὶ ὑπόνομος τὴν ἀποφορὰν ἔχει πελαγία ἔσσι· Φασὶ δὲ καὶ δίκας εἶναι τὴν Μαιάνδρῳ μεταφέροντι τὰς χώρας, ὅταν περιμεθεῖν ἀγκῶνας· ἀλόντος δὲ τὰς ζημίας ἐκ τῶν πορθμικῶν διαλεῖσθαι τελῶν. Μεταξὺ δὲ τῆς Λαοδικείας καὶ τῶν Καρέρων ἱερὸν ἐστὶ Μηνὸς Κάρου καλέμενον, τιμώμενον ἀξιολόγως· συνέστηκε δὲ κατ' ἡμᾶς διδασκαλεῖον Ἡροφίλειον· ἰατρικὰ μέγα ὑπὸ Ζεύξιδος· καὶ μετὰ ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ τῷ Φιλαλήθῃ· καθάπερ ἐπὶ τῶν πατέρων τῶν ἡμετέρων ἐν Σμύρνῃ τὸ τῶν Ἑρασιστρατειῶν ὑπὸ Ἰνέσιος· νῦν δ' ἐχέμεν τὶ συμβαίνει. Τὸ λοιπὸν τὰ ἐπὶ τὰ νότια μέρη τῆς Κατακεκαυμένης χώρας ἐμπλοκὴν ἔχει μέχρι πρὸς τὸν Τιφφῶνα.

ν, ὡς τὰ καὶ τὰ Φρύγια, καὶ τὰ Λύδια, καὶ τὰ Κα-
κὰ, καὶ ἔτι τὰ τῶν Μυσῶν, δυσδιάκριτα εἶναι παρα-
ίτοντα εἰς ἄλληλα· εἰς δὲ τὴν σύγχυσιν ταύτην ἡ μι-
κρὰ συλλαμβάνει τὸ τὸς Ῥωμαίους μὴ κατὰ Φῦλα διελεῖν
ιτὰς, ἀλλὰ ἕτερον τρόπον διατάξαι τὰς διοικήσεις, ἐν αἷς
ἰς ἀγοραίας ποιῶνται, καὶ τὰς δικαιοδοσίας. Ὁ μὲν γε
μῶλος ἱκανῶς συιῆπται, καὶ περιγραφήν ἔχει μετρίαν,
αὐτοῖς ἀφορίζομενος τοῖς Λυδίοις μέρεσιν· ἡ δὲ μεσό-
μος εἰς τὸ ἀντικείμενον μέρος διατείνει μέχρι Μυκάλης,
τὸ Κελαινῶν ἀρξάμενον, ὡς Φησι Θεόπομπος· ὡς τε τὰ
ἐν αὐτῇ Φρύγες κατέχευσι, τὰ πρὸς ταῖς Κελαιναῖς, καὶ
ἢ Ἀπαμεία· τὰ δὲ Μυσοὶ καὶ Λυδοὶ, τὰ δὲ Κάρες καὶ
ῶνες· ἔτω δὲ καὶ οἱ ποταμοὶ, καὶ μάλιστα ὁ Μαϊανδρός,
ὃ μὲν διορίζοντες τῶν ἐθνῶν, δι' ὧν δὲ μέσοι Φερόμενοι,
ῶληπτον ποιεῖσι τ' ἀκριβές· καὶ περὶ τῶν πεδίων δὲ τῶν
Φ' ἑκατέρω τῆς τε ὀρεινῆς καὶ τῆς ποταμίας ὁ αὐτὸς
ὁγος· ἔθ' ἡμῖν ἴσως ἐπὶ τοσῶτον Φροντισέον, ὡς ἄρα κε-
ῆ χωρομετρεῖσιν, ἀλλὰ τοσῶτον μόνον ὑπογραπτέον, ὅσον
καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν παραδεδάκασι. Τῷ δὲ Καῦστριανῷ πεδίῳ
κατὰ πύπτοντι τῆς τε μεσογειότητος, καὶ τῇ Τρωῇ,
συνεχὲς ἐστὶ πρὸς ἑω, τὸ Κιλβιανὸν πεδίον, πολὺ τε καὶ
υποικνύμενον ἔυ, καὶ χώραν ἔχον σπεδαίαν. Ἔπειτα τὸ
Γριάνιον πεδίον, Περσῶν ἐπονομασάντων καὶ ἐποίησας
γαγόντων ἐκείθεν· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ Κύρε πεδίον, ὃ
Ιέρσαι κατωνόμασαν· ἔπειτα τὸ Πελτινὸν πεδίον, ἥδη Φρύ-
γιον, καὶ τὸ Κιλλάνιον, καὶ τὸ Ταβηνὸν, ἔχον τὰς πα-
λινὰς μίξοφρυγίας, ἐχέσας τι καὶ Πισιδικόν, ἀφ' ὧν
στὰ κατωνομάθη· ὑπερβάλλουσι δὲ τὴν μεσογίδα σὴν με-
αξὺ Καραῶν τε, καὶ τῆς Νυσαίδος, ἢ ἐστὶ χώρα κατὰ
ῆ Μαϊανδρὸν πέραν μέχρι τῆς Κιβυράτιδος, καὶ τῆς Κα-
αλλίδος. Πόλεις δ' εἰσὶ πρὸς μὲν τῇ μεσογαίᾳ κατα-
κρὺ Λαοδικείας Ἱεράπολις, ὅπερ τὰ Θερμὰ ὕδατα, καὶ
ὃ Πλατώνιον, ἅμφω παραδοξολογίαν τινα ἔχοντα. Τὸ
ἐν γὰρ ὕδωρ εἰς πᾶρον ἔτω ῥαδίως μεταβάλλει πηττό-
ενον, ὥς ὁχετὰς ἐπάγοντες, Φραγμὰς ἀπεργάζονται μο-
ολίθας· τὸ δὲ Πλατώνιον ὑπ' Ὀφρυῖ μικρῇ τῆς ὑπερκει-
μένης ὀρεινῆς, σόμόν ἐστι σύμμετρον, ὅσον ἀνθρώπου δέ-
αθαι δυνάμενον, βεβᾶθεται δ' ἐπιπολύ· πρόκειται δὲ
τάττε

τάτῃ δρυφράκτωμα, τετράγωνον, ὅσον ἡμιπλέθρε τὴν περίμετρον· τὸτο δὲ πλήρες ἐστὶν ὀμιχλάδης παχείας ἀχλὺς, ὥστε μόγις τῆδαφος καθορᾶν· τοῖς μὲν ἐν κύκλῳ πλησιάζουσι πρὸς τὸν δρυφρακτον, ἄλυκός ἐστιν ὁ ἀήρ, καθάρειαν ἐκείνης τῆς ἀχλὺς ἐν ταῖς νημεῖαις· συμμένει γὰρ ἐντὸς τῆς περιβόλης. τῷ δ' εἰσω καριόντι ζῶω, θάνατος· παραχρῆμα ἀπαντᾷ· ταῦροι γὰρ εἰσασχθέντες, πίπτουσι, καὶ ἐξέλκονται νεκροί· ἡμεῖς δὲ σφαθία ἐπέμψαμεν, καὶ ἔπεσον ἐνθὺς ἐκπνεύσαντα· οἱ δ' ἀπόκοποι Γάλλοι παρίσαν ἀπαυεῖς, ὥς τε καὶ μέχρι τῆς σομῆς πλησιάζειν, καὶ ἐγκύπτειν καὶ καταδύνειν μέχρι ποσῶς συνεχόντα, ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ πνεῦμα· ἐωρῶμεν γὰρ ἐκ τῆς ὀφews, ὥς ἂν τρυφάδας τινὸς πάθης ἐμφασιν, εἴτε πάντων ἔτω πεπληρωμένων τῷτο, εἴτε μόνον τῶν περὶ τὸ ἱερὸν, καὶ εἴτε θεῶν προνοία καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐνθεσιασμῶν εἰκός, εἴτε ἀπὸ τοῖς τισὶ δυνάμεσι τάτῃ συμβαίνοντος· τὸ δὲ τῆς ἀπολιδέσεως, καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ ποταμῶν Φασὶ συμβαίνειν· καθάπερ ἔντων ποτίμων· ἐστὶ δὲ καὶ πρὸς βαφὴν ἐρίαι θανμασῶς σύμμετρον τὸ κατὰ τὴν Ἱεράπολιν ὕδωρ, ὥς πὰρ ἐκ τῶν ῥιζῶν βαπτόμενα ἐνάμιλλα εἶναι τοῖς ἐκ τῆς κόκκης καὶ ταῖς ἀλαργέσι· ἔτω δ' ἐστὶν ἄφθονον τὸ τίτθος τῆς ὕδατος, ὥς τε ἡ πόλις μεσθὴ τῶν αὐτομάτων βλανεῖων ἐστὶ. Μετὰ δὲ τὴν Ἱεράπολιν τὰ πέραν τῆς Μυρῆδος, τὰ μὲν περὶ Λαοδικεῖαν, καὶ Ἀφροδισιάδα, καὶ τὰ μέχρι Καρέρων, εἰρηται. Τὰ δ' ἐξῆς ἐστὶ τὰ πρὸς τὸν Ἰνδόν, ἡ τῶν Ἀντιοχείων πόλις τῶν ἐπὶ Μαιάνδρῳ τῆς Καρίας ἥδη· τὰ δὲ πρὸς νότον ἡ Κίβυρα ἐστὶν ἡ μεγάλη, καὶ ἡ Σίνδη, καὶ ἡ Καβαλαῖς, μέχρι τῆς Ταύρας καὶ τῆς Λυκίας. Ἡ μὲν ἐν Ἀντιοχείᾳ μετρία πόλις ἐστὶν, ἐπ' αὐτῷ κειμένη τῷ Μαιάνδρῳ κατὰ τὸ πρὸς τῇ Φρυγίᾳ μέρος· ἐπέβουκται δὲ γέφυρα· χώραν δ' ἔχει πολλὴν ἐξ ἑκατέρω τῶν ποταμῶν πᾶσαν εὐδαίμονα· πλείστην δὲ φέρει τὴν καλεσμένην Ἀντιοχειακὴν ἰσχυάδα· τὴν δὲ αὐτὴν καὶ τρίφυλλον ὀνομάζειν· εὐσεῖος δὲ καὶ ἔτος ἐστὶν ὁ τόπος· σοφιστῆς δὲ παρὰ τῷτοῖς ἐνδοξος γεγέννηται Διοτρεφῆς, ὃς διήκτισεν Ἰβρέας ὃ καὶ ἡμᾶς γενόμενος μέγας ῥήτωρ. Σολύμης δ' εἶναι Φασὶ τὰς Καβαλλεῖς τῇ γὰρ Τερμήστειος ἄκρας ὁ ὑπερκείμενος λόφος καλεῖται.

Σόλη

Σόλυμος· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ Τερμησσεῖς Σόλυμοι καλεῖνται· πλησίον δὲ ἐστὶ καὶ ὁ τῷ Βελλεροφόντῃ χάραξ, καὶ ὁ Πεισάνδρου τάφος τῷ υἱῷ πεσόντος ἐν τῇ πρὸς Σόλυμον μάχῃ. Ταῦτα δ' ἐκάστοις ὑπὸ τῷ ποιητῇ λεγομένοις ὁμολογεῖται· περὶ μὲν γὰρ τῷ Βελλεροφόντῃ Φησίην ἔτω·

Δεύτερον αὖ Σολύμοισι μαχέσσατο κυδαλίμοισι.
περὶ δὲ τῷ παιδὶ αὐτῷ.

Πεισάνδρον δὲ οἱ υἱὸν Ἄρης ἄτος πολέμοιο

Μαρνάμενον Σολύμοισι κατέτανεν.

Ἡ δὲ Τερμησσοῦς ἐστὶ Πισιδικὴ πόλις, ἥ μάλιστα καὶ ἔγγυστα ὑπερκειμένη τῆς Κιβύρας. Λέγονται δὲ ἀπόγονοι Λυδῶν οἱ Κιβυριάται τῶν κατασχόντων τὴν Καβαλλίδων· ἴσπερον δὲ Πισιδῶν τῶν ὁμοῦν οἰκισάντων καὶ μετακτινάντων εἰς ἄλλον τόπον εὐερέεσσαν ἐν κύκλῳ εὐδίων περὶ ἑκατόν. Ἡμεῖς δὲ διὰ τὴν ἐνομίαν· καὶ αἱ κῶναι παρεξέτειναν ἀπὸ Πισιδίας, καὶ τῆς ὁμοῦς Μυλιάδος ὡς Λυκίας, καὶ τῆς Ῥόδων περὶ αἰῶν προσγενομένων δὲ ῥιῶν πόλεον ὁμοῦν, Βαβώνων, Βαλβέρων, Ὀινοάνδρων, ἐστράπολις τὸ σύστημα ἐκλήθη, μίαν ἐκαστῆς ψῆφον ἐχέτης, δύο δὲ τῆς Κιβύρας· ἐξελλε γὰρ αὕτη περὶ μὲν ρεῖς μυριάδας, ἑκατάς δὲ δισχιλίας· ἐτυραννεῖτο δ' αἰεὶ ὠφρόνως δ' ὁμοῦς· ἐπὶ Μοαγέτῃ δ' ἡ τυραννὶς τέλος ὅχε, καταλύσαντος αὐτὴν Μουρηναῖ, καὶ Λυκίοις προσοίσαντος τὴν Βαλβέραν, καὶ τὴν Βαβῶνα· ἐδὲν δ' ἦττον ν ταῖς μεγίσταις ἐξετάζεται διοικήσεσι τῆς Ἀσίας ἡ Κιβυρατική· Τέτταρσι δὲ γλώτταις ἐχρῶντο οἱ Κιβυράται, ἡ Πισιδικῇ, τῇ Σολύμων, τῇ Ἑλληνίδι, τῇ Λυδῶν· αὐτῆς δὲ ἐδ' ἴσχνος ἐστὶν ἐν Λυδίᾳ· ἴδιον δ' ἐστὶν Κιβύρα, τὸ τὸν σιδηρὸν τορένεσθαι ῥαδίως. Μιλύα δ' ἐστὶν ἡ πρὸ τῶν κατὰ Τερμησσὸν τεχνῶν, καὶ τῆς εἰς τὸ ἐντὸς τῷ Ταύρῃ ὑπερθέσεως δι' αὐτῶν ἐπὶ Σίνδα παρατείνεσθαι ρεινὴ μέχρι Σαγαλασσῆ, καὶ τῆς Ἀκαμέων χώρας.

Λόγος δὲ περὶ τῆς ἀμάξης τῷ Γόρδιε παρὰ τοῖς ῥαχίοις πολὺς κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν ἄνδρα κένητα, καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργάζεσθαι, καὶ ζεύγη βοῶν δύο· καὶ τῷ μὲν ἀρατριῶν, τῷ δὲ Μαξέβειν τὸν Γόρδιον. Καὶ ποτε ἀρῆντος αὐτῷ ἐπιστῆναι ἐπὶ τὸν ζυγὸν αἰτὸν, καὶ ἐπιμεῖναι ἐς τε ἐπὶ βαλὺτον

Arrianus,
de expedit.
Alexand. M.
Lib. II. c. 3.
Midas regnat
ab a. 736-697
ante Chr.

νώσοντα ὑπὲρ τῆς θείας παρὰ τὰς Τελμισσέας τὰς μά-
 τεις· εἶναι γὰρ τὰς Τελμισσέας σοφὰς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι,
 καὶ σφίσιν ἀπὸ γένους δεδόσθαι αὐτοῖς καὶ γυναῖξί καὶ
 παισὶ τὴν μαντείαν· προσάγοντα δὲ κάμῃ τινὶ τῶν Τελ-
 μισσέων, ἐντυχεῖν παρθένῳ ὑδρευομένῃ, καὶ πρὸς τὴν
 τὴν εἰπεῖν ὅπως οἱ τὰ τῆς αἰτῆς ἔσχε. Τὴν δὲ (ἔρα-
 γὰρ καὶ αὐτὴν τῆς μαντικῆς γένους) θύειν κελεύσαι τὴν
 Διὶ τῷ βασιλεῖ, ἐπανελθόντα εἰς τὸν τόπον αὐτόν. Κα-
 δεῖσθαι γὰρ αὐτῆς Γόρδιον, τὴν θυσίαν ξυνεπισπομένην
 οἱ αὐτὴν ἐξηγήσασθαι, θῦσαι τε, ὅπως ἐκείνη ὑπετίθει
 τὸν Γόρδιον, καὶ ξυγγενέσθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδί, καὶ
 γενέσθαι αὐτοῖν παῖδα Μίδαν ὄνομα. Ἦδη τε ἀνδρα-
 ναι τὸν Μίδαν καλὸν καὶ γενναῖον· καὶ ἐν τῷ τῷ
 πιέζεσθαι ἐν σφίσιν τὰς Φρύγας, καὶ γενέσθαι αὐτοῖς χρι-
 μόν, ὅτι ἄμαξα ἄξει αὐτοῖς βασιλέα, καὶ ὅτι ἔτος ἐ-
 τοῖς καταπαύσει τὴν εἰρήνην. Ἐτι δὲ περὶ αὐτῶν τῶν
 βεβηλωμένων ἐλθεῖν τὸν Μίδαν ὁμῶς τῷ πατρὶ καὶ τῇ
 μητρὶ, καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἀμάξῃ. Τὰς ἐ-
 ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον, τῶτον ἐκείνων γινώσκειν ὅτι
 ὄντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφραζεν ὅτι ἄξει ἡ ἄμαξα καὶ
 καταστῆσαι μὲν αὐτὰς βασιλέα τὸν Μίδαν. Μίδαν δὲ αὐ-
 τοῖς τὴν εἰρήνην καταπαύσαι, καὶ τὴν ἄμαξαν τῷ πατρὶ
 ἐν τῇ ἀρχῇ ἀναθεῖναι χαριστήρια τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ, καὶ
 τῇ τῆς αἰτῆς πομπῇ· πρὸς δὲ δὴ τότε, καὶ τότε τὴν
 τῆς ἀμάξης ἐμυθέετο ὅς τις λύσει τὴν ζυγὴ τῆς ἀ-
 ξης τὸν δεσμόν, τῶτον χρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας. Ἦ
 δὲ ὁ δεσμός ἐν Φλοιῷ κρανέας καὶ τῶν ἔτε τέλος ἐ-
 ἀρχῇ ἐφαίνετο· ὁ δὲ ἦν Ἀλέξανδρος, ὡς ἐπὶ Γόρδιον παρ-
 θε, πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἀνελθόντα εἰς τὴν ἀρχὴν (καὶ
 καὶ τὰ βασιλεία ἦν τῆς Γορδίας καὶ τῆς παιδὸς αὐτῆς Μ-
 δα) τὴν ἄμαξαν ἰδεῖν τῆς Γορδίας καὶ τῆς ζυγῆς τῆς ἀ-
 ξης τὸν δεσμόν, καὶ πειρᾶσθαι τὴν αὐτῆς λύσειν. ὡς δὲ
 ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσειν τὴν δεσμὸν, ἀλυστο-
 περιιδεῖν ἐκ ἡθέλε, μὴ τίνα καὶ τῶν ἐς τὰς πόλεις
 κινήσειν ἐργάσθαι, οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι παῖδας τῶν ξι-
 δέκοψε τὸν δεσμόν, καὶ λελύσθαι ἔφη. Ἀριστόβελος
 λέγει, ἐξελόντα τὸν ἵππον τὴν ζυγὴν, ὅς ἦν τίλος ἐ-
 βεβη-

βελημένος διὰ τῶ ῥυμῆ διαμπαῖ, ξυνέχων τὸν δεσμὸν, ξελκῦσαι ἔξω τῶ ῥυμῆ τὸν ζυγόν. Ὅπως μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῶ δεσμῶ τέτῳ Ἀλεξάνδρῳ, ἐκ ἔχῳ ἰσχυσαδαι. Ἀπηλλάγη δ' ἐν ἀπὸ τῆς ἀμάξης αὐτὸς τε καὶ ἀμφ' αὐτὸν, ὡς τῶ λογίε τῶ ἐπὶ τῇ λύσει τῶ δεσμῶ ὑμβεβηκός. Καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκεῖνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ ἑρανῶ ἐπεσήμηναν καὶ ἐπὶ τέτοις ἔνε τῇ ὑπεραίῃ Ἀλέξανδρος τοῖς Φήνασι θεοῖς τὰ τε μεία, καὶ τῶ δεσμῶ τὴν λύσιν.

c) DE REBUS CARUM.

Περὶ δὲ Καρῶν ἔτις ἰσορεῖ Ἡρόδοτος Ἀρκαγος, δὲ Κύρῳ στρατηγός, κατασρεψάμενος Ἰωνίην, ἐποιέετο στρατὸν ἐπὶ Κᾶρας καὶ Καυνίεας καὶ Λυκίεας, ἅμα ἀγόμενος καὶ Ἰωνας καὶ Αἰολέας. εἰσὶ δὲ τῶν Κᾶρες μὲν ἀπὸ τῶν ἐν ἰσθμῷ ἐς τὴν ἡπειρὸν ἐκ τῶν νήσων. τὸ γὰρ παλαιὸν ἐόντες Μίνῳ τε κατήκοοι, καὶ καλεόμενοι Δέλεγες, ἔχοντες νήσους, Φόρον μὲν ἐδένα ὑποτελούντες, ὅσον καὶ ἐγὼ νῦν εἰμι μακρότατον ἐξικέσθαι ἀποῆναι οἱ δὲ, ὅπως Μίνος δέοιτο, ἐπλήρην οἱ τὰς νέας. ἄτε δὲ Μίνῳ κατεστράμην γῆν πολλήν, καὶ εὐτυχεύοντος τῷ πολέμῳ, τὸ Καρινὴν ἦν ἐθνὸς λογιμώτατον τῶν ἐθνῶν ἀπάντων κατὰ τῶν ἅμα τὸν χρόνον μακρῶ μάλιστα, καὶ σφί τριζὰ ἐξευματὰ ἐγένετο, τοῖσι οἱ Ἕλληνες ἐχρήσαντο. καὶ γὰρ ἐν ταῖς κρήναις λόφους ἐπιδέσθαι Κᾶρες εἰσι οἱ καταδέξαντες, καὶ ἐπὶ τὰς ἀσπίδας τὰ σημήϊα ποιεῖσθαι καὶ ὄχλας τίσις ἔτοι εἰσι οἱ ποιησάμενοι πρῶτοι τέως δὲ ἀνευ ὀχλῶν ἐφόρεον τὰς ἀσπίδας πάντες ὅπερ ἐώθεισαν ἀσπίσι ἐεῖσθαι, τελαμῶσι στυνίνοισι διηκίζοντες, περὶ τοῖσι αὐτοῖς τε καὶ τοῖσι ἀριστεροῖσι ὁμοῖσι περικείμενοι. μετὰ τὰς Κᾶρας χρόνῳ ὑπερον πολλῶ Δωριεὺς τε καὶ Ἴωνες ἐνέστησαν ἐκ τῶν νήσων καὶ ἔτις ἐς τὴν ἡπειρὸν ἀπικόντες κατὰ μὲν δὲ Κᾶρας ἔτις Κρήτες λέγασθαι γενέσθαι μὲν τοῖς αὐτοῖς γε ὁμολογέσθαι τέτοις οἱ Κᾶρες ἀλλὰ νομίζουσι αὐτοὶ ἐωὐτὲς εἶναι αὐτόχθονας ἡπειρώτας, καὶ τῷ ματι τῷ αὐτῷ αἰὶ διαχρεωμένους τῷ περ νῦν. ἀποδεικνύει δὲ ἐν Μυλᾶσσοισι Διὸς Κάρια ἱερὸν ἀρχαῖον, τῶ Μουσοῖσι

De Caribus traditiones.
Herodot.
Lib. I.
cap. 171-176.

cap. 172.

σοῖσι μὲν καὶ Λυδοῖσι μέτεσι, ὡς κασιγνήτοισι ἔξι τοῖσι
Καρσί. τὸν γὰρ Λυδὸν καὶ τὸν Μυσὸν λέγουσι εἶναι Κα-
ρὸς ἀδελφεός. τάτοισι μὲν δὴ μέτεσι ὅσοι δὲ εἶντες ἀλ-
λα ἔθνης, ὁμόγλωσσοι τοῖσι Καρσί ἐγένοντο, τάτοισι δὲ
ἐ μέτα. Ὅι δὲ Καύνιοι, αὐτόχθονες, δοκέειν ἔμοι, εἰσι
αὐτοὶ μέντοι ἐκ Κρήτης Φασί εἶναι. προσεχωρήκασι δὲ
γλῶσσαν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος, ἣ οἱ Κᾶρες πρὸς τὸ
Καυνικόν· τῆτο γὰρ ἐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρίναι. νόμοισι
δὲ χρέωνται κεχωρισμένοισι πολλὸν τῶν τε ἄλλων ἀνθρώ-
πων καὶ Καρῶν. τοῖσι γὰρ κάλλισόν ἐστι κατ' ἡλικίην τε
καὶ φιλότητα εἰλαδὸν συγγίνεσθαι ἐς πόσιν, καὶ ἀνδράσι
καὶ γυναῖξιν καὶ παισίν. ἰδρυνθέντων δὲ σφι ἱρῶν ξει-
κῶν, μετέπειτα ὡς σφι ἀπέδοξε, (έδοξε δὲ τοῖσι πατρίοι-
σι μᾶλλον χρᾶσθαι θεοῖσι,) ἐνδύντες τὰ ὅπλα ἅπαντες
Καύνιοι ἡβηδόν, τύπτοντες δάρασι τὸν ἡέρα, μέχρι ἔραν
τῶν Καλυνδικῶν ἔποντο, καὶ ἔφασαν ἐκβάλλειν τὰς ξει-
νικὰς θεάς. καὶ ἔτοι μὲν τρόποισι τοιέτοισι χρέωνται.

cap. 173.

Ὅι δὲ Λύκιοι ἐκ Κρήτης τῶρχαῖον γεγόνασι· τὴν γὰρ Κρή-
την εἶχον τοπαλαιὸν πᾶσαν βέρβαροι· διενειχθέντων δὲ
ἐν Κρήτῃ περὶ τῆς βασιλείης τῶν Ἑυρώπης παιδων, Σαρ-
πηδόνης τε καὶ Μίνω, ὡς ἐπεκράτησε τῇ σάσει Μῆας,
ἐξήλασε αὐτὸν τε Σαρπηδόνα καὶ τὰς σασιώτας αὐτῶν· οἱ
δὲ ἀπωσθέντες, ἀπίκοντο τῆς Ἀσίας ἐς γῆν τὴν Μιλυά-
την γὰρ νῦν Λύκιοι νέμονται, αὕτη τοπαλαιὸν ἦν Μιλυά-
τι δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι ἐκαλέοντο. τέως μὲν δὴ αὐ-
τέων Σαρπηδῶν ἦρχε· οἱ δὲ ἐκαλέοντο τόπερ τε ἡνεκά-
το ἔνομα, καὶ νῦν ἔτι καλέονται ὑπὸ τῶν περιόικων ὡς
Λύκιοι, Τερμίλαι. ὡς δὲ ἐξ Ἀθηνέων Λίμος ὁ Πανδίο-
νος, ἐξελαθεὶς καὶ ἔτος ὑπὸ τῶν ἀδελφεῶν Ἀιγέως, ἀπύ-
κτο ἐς τὰς Τερμίλας παρὰ Σαρπηδόνα, ἔτω δὴ κατὰ τὴν
Λύκην τὴν ἐπανυμίην Λύκιοι ἀνὰ χρόνον ἐκλήθησαν. νό-
μοισι δὲ, τὰ μὲν Κρητικοῖσι, τὰ δὲ Καρικοῖσι χρέωνται.
ἐν δὲ τὸδε ἴδιον νενομίκασι, καὶ ἑδαμοῖσι ἄλλοις συμμέ-
ρονται ἀνθρώπων· καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἐαυτοὺς, καὶ
ἐκτὸς ἀπὸ τῶν πατέρων. εἰρομένῃ δὲ ἐτέρῃ τὸν πλησίον,
τίς εἴη, καταλέξει ἐαυτοῦν μητρώδην, καὶ τῆς μητρὸς ἀνα-
νεμέεται τὰς μητέρας. καὶ ἦν μὲν γε γυνὴ ἀστὴ δῆλα
συνοικίῃ, γεναίᾳ τὰ τέκνα νενομίται· ἦν δὲ ἀνὴρ ἀστρος,
καὶ

ὃ ὁ πρῶτος αὐτέων, γυναῖκα ξείνην ἢ παλλακὴν ἔχῃ,
 ἢ τὰ τέκνα γίνεται. Ὅι μὲν νυν Κᾶρες ἔδεν λαμ-
 δὲν ἔργον ἀποδεξάμενοι, ἐδελώθησαν ὑπὸ Ἀρπάγου· ἔτε
 τοι οἱ Κᾶρες ἀποδεξάμενοι ἔδεν, ἔτε ὅσοι Ἑλλήνων
 ὑπὸ τὴν χώρην οἰκέσσι. οἰκέσσι δὲ καὶ ἄλλοι, καὶ
 κινεδαίμωνιων ἀποικοὶ Κνίδιοι, τῆς χώρας τῆς σφετέρης
 γραμμῆς ἐς πόντον, τὸ δὴ Τριόπιον καλέεται· ἀργμέ-
 ; δὲ ἐκ τῆς Χερσονήσου τῆς Βυβασσίας, ἐκείνης τε πάσης
 ; Κνιδίης, πλην ὀλίγης, περιύροα· (τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς
 ὅς βορρῇ ἀνεμὸν ὁ Κεραμεικὸς κόλπος ἀπειργεῖ· τὰ δὲ
 ὅς νότον, ἢ κατὰ Σύμην τε καὶ Ῥόδον θάλασσαν) τὸ
 δὴ ὀλίγον ταῦτο, ἐὼν ὅσον τε ἐπὶ πέντε σάδια, ἄρυσσον
 Κνίδιοι, ἐν ὧν Ἀρπαγὸς τὴν Ἰωνίην κατεσρέφετο,
 λόμενοι νῆσον τὴν χώρην ποιῆσαι. ἐντὸς δὲ πᾶσα σφι
 ἔμετο· τῇ γὰρ ἡ Κνιδίη χώρα ἐς τὴν ἡπειρον τελευτᾷ,
 ἵτη ὁ ἰσθμὸς ἐστὶ τὸν ἄρυσσον. καὶ δὴ πολλῇ χειρὶ ἐρ-
 ζομένων τῶν Κνιδίων· μᾶλλον γάρ τι καὶ θειότερον
 αἰνόντο τιτρώσκειν οἱ ἐργαζόμενοι τῷ οἰκίῳ τὰ τε
 λα τῷ σώματος, καὶ μάλιστα τὰ περὶ τὰς ὀφθαλμοῦς,
 κυομένης τῆς πέτρης· ἔπεμπον ἐς Δελφὸς θεοπρόπας
 ἐρησομένους τὸ ἀντίξουν. ἡ δὲ Πυθίη σφι, (ὡς αὐτοὶ
 ἴδιοι λέγουσι,) χρῆ ἐν τριμέτρῳ τόνῳ τάδε,

Ἰσθμόν δὲ μὴ πυργᾶτε, μὴδ' ὀρύσσετε·

Ζεὺς γάρ κ' ἔθηκε νῆσον, εἰ κ' ἐβάλετο.

ἴδιοι μὲν, ταῦτα τῆς Πυθίης χρησάσης, τῷ τε ὀρύγμα-
 ἐπαΐσαντο, καὶ Ἀρπάγῳ ἐπίεντι σὺν τῷ στρατῷ ἀμφ-
 ῖ σφέας αὐτὰς παρέδωκαν. Ἦσαν δὲ Πηλασέες αἰ-
 τες ὑπὲρ Ἀλικαρνασσὸς μεσόγαίαν τοῖσι ὅπως τι μέλ-
 ἀνεπιτήδεον ἔσθαι, αὐτοῖσι τε καὶ τοῖσι περιφθοῖσι,
 ερεῖη τῆς Ἀθηναίης πάγωνα μέγαν ἴσχει. τρεῖς σφι
 ο ἐγένετο. ἔτοι τῶν περὶ Καρίην ἀνδρῶν μένοι τε
 ἐσχον χρόνον Ἀρπάγῳ, καὶ πρήγματα παρέσχον πλει-
 ὄρος τειχίσαντες, τῷ ἑνομά ἐστὶ Λίδη. Πηλασέες μὲν
 χρόνῳ ἐξαιρέθησαν· Λύκιοι δὲ, ὡς ἐς τὸ Ξάνδιον
 ἰόν ἤλασε ὁ Ἀρπαγὸς τὸν στρατὸν, ὑπεξιώντες, καὶ
 ῥόμενοι ὀλίγοι πρὸς πολλὰς, ἀρεταῖς ἀπεδείκνυντο· ἐσ-
 έντες δὲ, καὶ κατελιθθέντες ἐς τὸ ἄστυ, συνήλυσαν ἐς
 ἀκρόπολιν τάσδε γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα καὶ τὰ χρή-
 ματα,

cap. 174.

cap. 175.

cap. 176.

ματα, καὶ τὰς οἰκέτας· καὶ ἔπειτα ὑπῆψαν τὴν ἀκρότη-
 λιν πᾶσαν ταύτην καλεσθαι. ταῦτα δὲ ποιήσαντες καὶ αὐ-
 μέσαντες ὄρκους δεινὰς, ὑπεξεληθόντες ἀπέθανον παρὰ
 Ξάνθιοι μαχόμενοι. τῶν δὲ νῦν Λυκίων Φαρμένων Σαρ-
 θίων εἶναι, οἱ πολλοί, πλην ὀγδώκοντα, ἰσιέων, εἰσι ἐπὶ
 λυδες· αἱ δὲ ὀγδώκοντα ἰσῖαι αὗται ἔτυχον τῆνικαῦτα ἐ-
 δημέεσαι, καὶ ἔτῳ περιεγένοντο. τὴν μὲν δὴ Ξάνθον ἔ-
 τως ἔσχε ὁ Ἄρπαγος. παραπλησίως δὲ καὶ τὴν Καύνον
 ἔσχε. καὶ γὰρ οἱ Καύνιοι τὰς Λυκίας ἐμμήσαντο τὴν
 πλέω.

d) DE REBUS LYDORUM.

Herodot.
 Lib. 1. c. 6.

cap. 7.

Atyadæ.

Heraclidæ.

cap. 8.

Κροῖσος ἦν Λυδὸς μὲν τὸ γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττου
 τύραννος δὲ ἐθνέων τῶν ἐντὸς Ἄλυσος ποταμοῦ, ὃς ἴσται
 ἀπὸ μεσαμβρίας μεταξύ Σύρων καὶ Παφλαγόνων, ἐξ
 πρὸς βορρῇν ἄνεμον ἐς τὸν Ἐυξεινον καλεόμενον πόσην
 ἡ δὲ ἡγεμονία ἔτῳ περιῆλθεν, ἔσσα Ἡρακλειδέων, ἡ
 τὸ γένος τῶ Κροίσῳ, καλεομένης δὲ Μερμνάδας ἦν Καν-
 δαύλης, τὸν οἱ Ἕλληνες Μυρσίλον καλέεσι, τύραννος Σαρ-
 θίων, ἀπόγονος δὲ Ἀλκαίης τῆς Ἡρακλέως. Ἀγρῶν γὰρ
 ὁ Νίνης, τῆς Βήλης, τῆς Ἀλκαίης, πρῶτος Ἡρακλειδῶν
 βασιλεὺς ἐγένετο Σαρθίων· Κανδαύλης δὲ ὁ Μύρσιος
 εἶς οἱ δὲ πρότερον Ἀγρῶνος βασιλεύσαντες ταύτης τῆς
 χώρας, ἦσαν ἀπόγονοι Λυδῶν τῶ Ἀτυοῦ ἀπ' οὗτε οὗτος
 Λυδῶς ἐκλήθη ὁ πᾶς ἔστος, πρότερον Μήων καλεόμενος
 παρὰ τέτων δὲ Ἡρακλειδαῖ ἐπιτραφέντες, ἔσχον τὴν ἐν-
 χῆν ἐκ θεοπροπίης, ἐκ δέλης τε τῆς Ἰαερδάνης γενομένης
 καὶ Ἡρακλέως. ἄρξαντες μὲν ἐπὶ δύο τε καὶ ἑκατοῖν
 νεᾶς ἀνδρῶν, ἔτεα πέντε τε καὶ πεντακόσια, παῖς τῶ
 πατρὸς ἐκδεκόμενος τὴν ἀρχὴν, μέχρι Κανδαύλης τῆς Μή-
 σης. Οὗτος δὲ ὢν ὁ Κανδαύλης ἡράσθη τῆς ἐαυτοῦ γυναι-
 κός· ἐρασθεῖς δὲ, ἐνόμιζε οἱ εἶναι γυναῖκα πολλὸν παρὰ
 καλλίστην. ὥς δὲ ταῦτα νομίζων· ἦν γὰρ οἱ τῶν ἀν-
 μοφόρων Γύγης ὁ Δασκύλης ἀρεσκόμενος μάλιστα· τῆς γὰρ
 Γύγης καὶ τὰ σπεκταίεσθαι τῶν πρηνιμάτων ὑπερετίθετο
 Κανδαύλης, καὶ δὴ καὶ τὸ εἶδος τῆς γυναίκος ὑπερετί-
 νέων. χρόνος δὲ ἐ πολλῶν διελθόντος ἐκείνην ἐπέλεξε

γ. μ. γ.

ὑμνήν τῷ Γύγῃ· Μαθήσα δὲ τὸ ποιηθῆν ἐκ τῶ ἀνδρὸς,
 ἵεγε τῷ Γύγῃ τάδε, “Νῦν τοι δυοῖν ὁδοῖν παρεσέων,
 Γύγῃ, δίδωμι αἵρεσιν, ὁκοτέρην βάλεαι τραπέδαι. ἡ
 γὰρ Κανδαύλεα ἀποκτείνας, ἐμέ τε καὶ τὴν βασιλῆην
 ἔχε τὴν Λυδῶν, ἡ αὐτὸν σε αὐτίκα ἔτω ἀποθνήσκειν
 δεῖ. ὥς ἂν μὴ πάντα πειθόμενος Κανδαύλῃ, τῷ λοιπῷ
 ἴδῃς τὰ μὴ σε δεῖ. ἀλλ’ ἦτοι κείνόν γε τὸν ταῦτα βε-
 λεύσαντα δεῖ ἀπόλλυσθαι, ἡ σὲ τὸν ἐμέ γυμνήν θηρσά-
 μενον, καὶ ποιήσαντα ἐνομιζόμενα.” Ὁ δὲ Γύγης τέως
 ἐν ἀπεθωύμαζε τὰ λεγόμενα· μετὰ δὲ ἰκέτευε μὴ μιν
 ἀγκαίῃ ἐνδεῖν παρακρίναι τοιαύτην αἵρεσιν. ἔκων δὲ
 εἶπεν, ἀλλ’ ὥρα ἀναγκαίην ἀληθέως προκειμένην, ἡ τὸν
 σπότεα ἀπόλλυναι, ἡ αὐτὸν ὑπ’ ἄλλων ἀπόλλυσθαι· αἵ-
 εται αὐτὸς περιεῖναι καὶ μετὰ ταῦτα ἀναπαυομένῃς Καν-
 δάλεω ὑπεισδύς τε καὶ ἀποκτείνας αὐτὸν, ἔσχε καὶ τὴν
 ναῖκα καὶ τὴν βασιλῆην Γύγης· [τῷ καὶ Ἀρχιλόχος ὁ
 ἄριος, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γενόμενος, ἐν ἰάμβῳ τρι-
 τῶν ἐπεμνήθη.] Ἔσχε δὲ τὴν βασιλῆην καὶ ἐκρατύ-
 νει ἐκ τῷ ἐν Δελφοῖσι χρηστήριῳ. ὥς γὰρ ὅη οἱ Λυδοὶ δει-
 νὸν ἐποιεῦντο τὸ Κανδαύλεω πάθος, καὶ ἐν ὅπλοισι ἦσαν,
 νέβησαν ἐς ταῦτ’ οἱ τε τῷ Γύγῃ σασσιῶνται καὶ οἱ λοι-
 οὶ Λυδοὶ, ἣν μὲν δὴ τὸ χρηστήριον ἀνέλεγε μιν βασιλέα εἶ-
 ναι Λυδῶν, τόνδε βασιλεύειν· ἣν δὲ μὴ, ἀποδῶναι ὀπίσω
 Ἡρακλείδῃ τὴν ἀρχήν. ἀνεῖλέ τε δὴ τὸ χρηστήριον,
 καὶ ἐβασίλευσεν ἔτω Γύγης. τοσόνδε μέντοι εἶπεν ἡ Πυ-
 ρῆ, ὥς Ἡρακλείδῃσι τίσις ἔξει ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον
 ἵγεω. τῆς τῷ ἔπος Λυδοὶ τε καὶ οἱ βασιλεῖς αὐ-
 τὸν λόγον ἐδέοντο ἐποιεῦντο, πρὶν δὲ ἐπετελέσθαι. Τὴν
 οὖν δὴ τυραννίδα ἔτως ἔσχον οἱ Μερμνάδαι, τὰς Ἡρα-
 κλείδας ἀπελόμενοι. Γύγης δὲ τυραννεύσας ἀπέπεμψεν
 αἰδήματα ἐς Δελφὸς ἐκ ὀλίγα· ἀλλ’ ὅσα μὲν ἀργύρεα
 αἰδήματά ἐσιν οἱ πλείστα ἐν Δελφοῖσι παρέξ δὲ ἀργύ-
 ρον χρυσὸν ἀπλετοὺν ἀνέθηκεν, ἄλλον τε καὶ τῷ μάλι-
 στήνῃ αἶσιον ἔχειν ἐπὶ κρητῆρες· οἱ ἀριθμὸν ἐξ χρύ-
 ρου ἀνακέαται. ἐσῆσι δὲ ἔτοι ἐν τῷ Κορινθίῳ θησαυ-
 ρῷ, σασσιῶντες τριήκοντα τάλαντα· ἀληθέϊ δὲ λόγῳ
 εωμένῳ, ἐ Κορινθίων τῷ δημοσίῳ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς,
 λα Κυνψέλες τῷ Ἡερίωνος. ἔτος δὲ ὁ Γύγης, πρῶτος
 βαρ-

cap. 11.

cap. 12.

cap. 13.

 cap. 14.
 Memnadæ.
 Gyges.

cap. 15.
Ardys.

cap. 16.
Sadyattes.
Alyattes.

cap. 17.

βαρβάρων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἐς Δελφὺς ἀνέθηκεν ἀναθήματα, μετὰ Μίδην τὸν Γορδίου, Φρυγίης βασιλῆα. ἀνέθηκε γὰρ δὴ καὶ Μίδης τὸν βασιλῆϊον θρόνον, ἐς τὸ προκατίζων ἐδίκασεν, εὐντα ἀξιοθέητον. κεῖται δὲ ὁ θρόνος ἔτος ἐνθάπερ οἱ τῷ Γύγῳ κρητῆρες. ὁ δὲ χρυσὸς ἔτος καὶ ὁ ἄργυρος τὸν ὁ Γύγης ἀνέθηκεν, ὑπὸ Δείφῳ καλέεται Γυγάδας ἐπὶ τῷ ἀναθέντος ἐπωνυμίᾳ. ἐσέβαλε μὲν νυν στρατὴν καὶ ἔτος, ἐπεὶ τε ἤρξεν, ἐς τε Μίλητον καὶ ἐς Σμύρνην, καὶ Κολοφῶνος τὸ ἀπὸ εἶλεν. ἀλλ' ἐδὲν γὰρ μέγα ἔργον ἀπ' αὐτῶν ἄλλο ἐγενετο, βασιλεύσαντος δυὼν δέοντα τεσσεράκοντα ἔτεα. τὸν μὲν παρήσομεν, τοσαῦτα ἐπιμνησθέντες. Ἄρδυος τε τῷ Γύγῳ μετὰ Γύγην βασιλεύσαντος μνήμην ποιήσονται. ἔτος δὲ Πριηνέας τε εἶλεν, ἐς Μίλητόν τε ἐσέβαλεν. ἐπὶ τῷ τε τυραννέοντος Σαρδίων, Κιμμέριοι ἐξ ἠθέου ὑπὸ Σκυθέων τῶν Νομάδων ἐξανασάντες, ἀπικέατο ἐς τὴν Ἀσίην, καὶ Σάρδις πλὴν τῆς ἀκροπόλιος εἶλεν. Ἄρδυος δὲ βασιλεύσαντος ἐνός δέοντα πεντήκοντα ἔτεα. ἐξεδέξατο Σαδυάττης ὁ Ἄρδυος, καὶ ἐβασίλευσεν ἐπεὶ δυώδεκα Σαδυάττῳ δὲ, Ἀλυάττης. ἔτος δὲ Κυζάκης τε τῷ Δηϊόκῳ ἀπογόνῳ ἐπολέμησε, καὶ Μήδοισι. Κιμμέριος τε ἐκ τῆς Ἀσίης ἐξήλασε. Σμύρνην τε τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν εἶλεν, ἐς Κλαζομενάς τε ἐσέβαλεν ἀπὸ μὲν νυν τέτων ἐκ ὧς ἠθέλεν ἀπῆλλαξεν, ἀλλὰ προσπταίσας μεγάλας. ἄλλα δὲ ἔργα ἀπεδέξατο ἐν ἐν τῇ ἀρχῇ ἀξιαπηνητότατα τάδε. Ἐπολέμησε Μιτισίοισι, παραδεχάμενος τὸν πόλεμον παρὰ τῷ πατρί. ἐπὶ λαίνων γὰρ ἐπολιόρκει τὴν Μίλητον τρώῳ τοιῶδες ὅσαι μὲν εἴη ἐν τῇ γῇ καρπὸς ἀδρός, τηρικαῦτα ἐσέβαλλε πρὸς στρατὴν. ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων τε καὶ κρητῶν, καὶ αὐτὴ γυναικίᾳ τε καὶ ἀνδρσί. ὥς δὲ ἐς τὴν Μιλησίην ἀπῆκίοντο, οἰκήματα μὲν τὰ ἐπὶ τῶν ἀγρῶν ἐπικατέβαλλεν, ἔτε ἐνεπίμπρη, ἔτε θύρας ἀπέσπα, ἔα ἐκ κατὰ χώραν ἐσάναι. ὁ δὲ τὰ τε δένδρεα καὶ τὸν κρῖνον τὸν ἐν τῇ γῇ ὅπως παραφθείρειεν, ἀπαλλάσσετο ὅπως. τῆς γὰρ θαλάσσης οἱ Μιλησιοὶ ἐπεκράτεον, ὥς ἐκ τῆς μὴ εἶναι ἔργον τῇ στρατῇ. τὰς δὲ οἰκίας ἐκκατέβαλλεν ὁ Λυδός, τῶνδε ξυνεκα, ὅπως ἔχοιεν ἐνθεῦτεν ὅπως

με-

ἰώμενοι τὴν γῆν σπείρειν τε καὶ ἐργάζεσθαι οἱ Μιλή-
 ρι, αὐτοὺς δὲ, ἐκείνων ἐργαζομένων, ἔχοι τι καὶ σίνε-
 ρι ἐσβάλλων. Ταῦτα ποιεῶν, ἐπολέμεε ἕτεα ἑνδεκά·
 τοῖσι τραύματα μεγάλα διφάσια Μιλησίων ἐγένετο, ἐν
 Λιμενήϊα χώρῃ τῆς σφετέρῃς μαχεσαμένων, καὶ ἐν
 αἰάνδρῳ πεδίῳ. τὰ μὲν νυν ἐξ ἕτεα τῶν ἑνδεκά Σα-
 κίτης ὁ Ἀρδύος ἐτι Λυδῶν ἦρχε, ὁ καὶ ἐσβαλὼν τη-
 ραῦτα ἐς τὴν Μιλησίην τὴν στρατὴν· (Σαδυάττης ἄτος
 ὁ καὶ ὁ τὸν πόλεμον ἦν συνάψας·) τὰ δὲ πέντε τῶν
 ἑῶν τὰ ἐπόμενα τοῖσιν ἐξ Ἀλυάττης ὁ Σαδυάττεω ἐπο-
 μεε, ὃς παραδεξάμενος (ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλω-
 ι) παρὰ τῷ πατρὸς τὸν πόλεμον, προσεῖχε ἐντεταμέ-
 ρς. τοῖσι δὲ Μιλησίοις ἔδοξο Ἰώνων τὸν πόλεμον τῷ
 ν συνεπελάφρυνον, ὅτι μὴ Χίῳι μῆνοι. ἔτοι δὲ τὸ ὅ-
 ριον ἀνταποδιδόντες ἐτιμώρεον καὶ γὰρ δὴ πρότερον οἱ
 ἰλήσιοι τοῖσι Χίῳις τὸν πρὸς Ἐρυθραίῃς πόλεμον συν-
 ῖνεικαν. Τῷ δὲ δυωδεκάτῳ ἔτει λήϊα ἐμπικραμένα ὑπὸ
 ς στρατῆς, συνηνέχθη τι τοιόνδε γενέσθαι πρῆγμα· ὡς
 λῆ τάχιστα τὸ λήϊον ἀνέμῳ βιώμενον, ἄψατο νηὶ Ἀθη-
 νῆς, ἐπικλήσιν Ἀσσησίης. ἀφθελὲς δὲ ὁ ἱηὸς, κατε-
 ῖθη. καὶ τοπαυτικά μὲν λόγος ἔδωκε ἐγένετο· μετὰ
 , τῆς στρατῆς ἀπικομένης ἐς Σάρδις, ἐνόσησεν ὁ Ἀλυ-
 τῆς. μακροτέρῃς δὲ οἱ γενομένης τῆς νόσου, πέμπει ἐς
 Δελφῶς θεοπρόξας, εἴτε δὴ συμβαλεύσαντος τευ, εἴτε καὶ
 τῷ ἔδοξε πέμψαντα τὸν θεὸν ἐπεῖρεσθαι περὶ τῆς νόσου,
 ῖσι δὲ ἡ Πυθίη ἀπικομένοις ἐς Δελφῶς ἐν ἔφῃ χρήσειν,
 ἰν ἧ τὸν ἱηὸν τῆς Ἀθηναίης ἀνορθώσωσι, τὸν ἐνέπρη-
 ν χώρῃς τῆς Μιλησίης ἐν Ἀσσησῷ. Δελφῶν δὶδὰ ἐγὼ
 ὡ ἀκῶσας γενέσθαι Μιλήσιοι δὲ ταῦτε προστιθεῖσι τέτοις,
 ἐρίανδρον τὸν Κυφέλα, ἐόντα Θρασυβέλῳ τῷ τότε Μι-
 τε τυραννέοντι ξεῖνον ἐς ταμάλῖα, πυθόμενον τὸ χρη-
 ριον τὸ τῷ Ἀλυάττῃ γενόμενον, πέμψαντα ἀγγελον
 τειπεῖν, ὅπως ἂν τι προειδῶς πρὸς τὸ παρεὸν βελεύη-
 ι. Μιλήσιοι μὲν νυν ἔτω λέγῃσι γενέσθαι. Ἀλυάττης
 , ὡς οἱ ταῦτα ἐξηγγέλθη, αὐτῖκα ἔπεμπε κήρυκα ἐς
 ἰλητον, βελλόμενος σπονδὰς ποιῆσθαι Θρασυβέλῳ τε
 ῖ Μιλησίοις χρόνον ὅσον ἂν τὸν ἱηὸν ἀποδομῇ. ὁ μὲν
 ἀπόστολος ἐς τὴν Μιλητον ἦν· Θρασύβελος δὲ σαφέως

cap. 18.

cap. 19.

cap. 20.

cap. 21.

Φόρε ἀπαγωγὴν, τὸ ἐνδεῦτεν ἐπευόες, νέας ποιησάμε-
 ς, ἐπιχειρέειν τοῖσι νησιώτησι. ἔδοντων δέ οἱ πάντων
 οἰμῶν ἐς τὴν ναυπηγίην, οἱ μὲν Βιάντα λέγουσι τὸν Πρί-
 εά ἀπικόμενον ἐς Σάρδεις, οἱ δὲ Πιττάκον τὸν Μιτυλη-
 ῖον, ἐιρομένον Κροίσου εἰ τι ἐπὶ νεώτερον περὶ τὴν Ἑλ-
 ᾶ, ἐπόντα τὰδε, καταπαῦσαι τὴν ναυπηγίην. “ὦ βα-
 σιλεῦ, νησιῶται ἱππον συνωνέρονται μύρην, ἐς Σάρδεις τε-
 ραῖ ἐπὶ σὲ ἔχοντες ἐν νῶ στρατεύεσθαι.” Κροῖσον δὲ,
 πῖσαντα λέγειν ἐπεῖνον ἀληθέα, εἶπεν, “Αἱ γὰρ τέτο-
 θεοὶ ποιήσειαν ἐπὶ νῶν νησιώτησι, ἐλθεῖν ἐπὶ Λυδῶν
 ταῖδας σὺν ἱπποισι.” Τὸν δὲ, ὑπολαβὼντα Φάναι, “ὦ
 βασιλεῦ, προθύμως μοι φαίνεται εὐξαδᾶν νησιώτας ἱπ-
 γευομένους λαβεῖν ἐν ἡπειρῷ, ὁποῖα ἐλπίζων νησιώτας
 ἐπὶ τί δοκέεις εὐχεσθαι ἄλλο, ἢ ἐπεὶ τὰ τάχιστα ἐπύθον-
 ὅ σε μέλλοντα ἐπὶ σφίσι ναυπηγέσθαι νέας, λαβεῖν
 ῥαῖμενοι Λυδὰς ἐν θαλάσῃ, ἵνα ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἡπεί-
 ϳ ὀικημένων Ἑλλήνων τίσωνταί σε, τὰς σὺ δαλώσας
 χεῖς;” Κάρτα τε ἡσθῆναι Κροῖσον τῷ ἐπιλόγῳ καὶ οἱ
 ροσφυέως γὰρ δόξα λέγειν) περὶδύμενον, παύσασθαι τῆς
 νηγιῆς. καὶ ἔτω τοῖσι τὰς νήσους ὀικημένοισι Ἰωσί
 νήην συνεδήματο. Χρόνος δὲ ἐπιγινομένη, καὶ κατετραμ-
 νων σχεδὸν πάντων τῶν ἐντὸς Ἀλυὸς ποταμῆ ὀικημέ-
 νων πλὴν γὰρ Κιλικίων καὶ Λυκίων, τὰς ἄλλας πάντα
 ἐαυτῷ εἶχε κατασρεψάμενος ὁ Κροῖσος· εἰσὶ δὲ ἴδδε,
 λυδοὶ] Φρύγες, Μυσοὶ, Μαριανδυνοὶ, Χάλυβες, Πα-
 αγόνες, Θρῆκες, οἱ Θυνοὶ τε καὶ Βιθυνοὶ, Κῶρες, Ἰω-
 , Δωριεῖς, Ἀιολλεῖς, Πάμφυλοι· κατετραμμένων δὲ
 των, καὶ προσεκπιτῶμεν Κροίσου Λυδοῖσι, ἀπικνέονται
 Σάρδεις ἀκμαζέσας πλέτω ἄλλοι τε οἱ πάντες ἐκ τῆς Ἑλ-
 λος σοφισαί, δι τῆτον τὸν χρόνον ἐτήρχανον ἔδντες,
 ἑκάστος αὐτέων ἀπικνέοιτο καὶ δὴ καὶ Σόλων, ἀνὴρ
 θηναῖος, ὃς Ἀθηναίοισι νόμος κελεύσασσι ποιήσας, ἀπε-
 ισε ἔτεα δέκα, κατὰ θεωρίας πρόφασιν ἐκπλώσας, ἵνα
 μὴ τίνα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λύσαι τῶν ἔθετο. αὐ-
 γὰρ ἐκ οἷοι τε ἦσαν αὐτὸ ποιῆσαι Ἀθηναῖον ὀρκίοισι
 , μεγάλοισι κατελόντο, δέκα ἔτεα χρήσεσθαι νόμοις τὰς
 σφίσι Σόλων θῆναι. Ἀυτῶν δὴ ὧν τέτων καὶ τῆς
 ροίης ἐκδημήσας ὁ Σόλων ἐνενεκεν, ἐς Ἀγγύπτον ἀπικέτο
 παρὰ

cap. 28.

cap. 29.

cap. 30.

τα δὲ σφι ποιήσασι, καὶ ὀφθεῖται ὑπὸ τῆς πανηγυρίου,
 τελευτῇ τῇ βίῃ ἀρίστη ἐπεγένετο. διέδεξέ τε ἐν τῆτοι-
 σι ὁ Θεὸς ὡς ἄμεινον ἔτη ἀνθρώπων τεθνάναι μᾶλλον
 ἢ ζῶειν. Ἀργεῖοι μὲν γὰρ περισσάντες ἐμακάριζον τῶν
 νεηνιέων τὴν ῥώμην· αἱ δὲ Ἀργεῖαι, τὴν μητέρα αὐ-
 γῶν, ὄϊαν τέκνων ἐκύρησε. ἡ δὲ μήτηρ περιχαρὴς ἔσ-
 σα τῷ τε ἔργῳ καὶ τῇ Φήμῃ, εἴσα αὐτίον τῇ ἀγαλ-
 ματος, εὐχето, Κλέοβι τε καὶ Βίτωνι, τοῖσι ἐαυτῆς
 τέκνοισι, οἱ μιν ἐτίμησαν μεγάλως, δῆναι τὴν Θεὸν τὸ
 ἀνθρώπῳ τυχεῖν ἀριστόν ἐστι. μετὰ ταύτην δὲ τὴν εὐ-
 χήν, ὡς εἴθυσάν τε καὶ εὐωχήθησαν, κατακοιμηθέν-
 τες ἐν αὐτῷ τῷ ἱερῷ οἱ νεηνίαι, ἐκῆτι ἀνέστησαν, ἀλλ'
 ἐν τέλει τῷ ἔσχοντο. Ἀργεῖοι δὲ σφῶν ἐκόντας
 ποιησάμενοι, ἀνέβησαν ἐς Δελφούς, ὡς ἀνδρῶν ἀρίστων
 γενομένων. Σόλων μὲν δὴ εὐδαιμονίης δευτερεῖα ἐνε-
 ῖ τῆτοισι. Κροῖστος δὲ σπερχθεὶς, εἶπε, “ὦ ξεῖνε
 Ἀθηναῖε, ἡ δὲ ἡμέτερη εὐδαιμονίη ἔτω τοι ἀπέβριπται
 ἐς τὸ μηδὲν, ὥς ἐδὲ ιδιωτέων ἀνδρῶν ἀξίως ἡμέας
 ἐποίησας;” Ὁ δὲ εἶπε, “ὦ Κροῖστε, ἐπιστάμενόν με
 γὰρ θεῖον πᾶν ἐὼν φθονερόν τε καὶ ταραχῶδες, ἐπειρω-
 γὰς ἀνθρωπίνων πραγμάτων πέρι; ἐν γὰρ τῷ μακρῷ
 χρόνῳ πολλὰ μὲν ἐσιν ἰδέειν τὰ μὴ τις ἐθέλει, πολλὰ
 δὲ καὶ παθεῖν. ἐς γὰρ ἐβδόμηκοντα ἔτεα ἔρον τῆς
 ζωῆς ἀνθρώπῳ προτίθημι. ἔτσι ἐόντες ἐνιαυτοὶ ἐβδομή-
 κοντα, παρέχονται ἡμέρας δικησίας καὶ πεντακισχιλίας
 καὶ δισμυρίας, ἐμβολίμῃς μηνὸς μὴ γενομένα. εἰ δὲ δὴ
 ἐθελήσει τέτερον τῶν ἐτέων μηνὶ μακρότερον γίνεσθαι,
 ἵνα δὴ αἱ ὥραι συμβαίνουσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον,
 αἷνες μὲν παρὰ τὰ ἐβδόμηκοντα ἔτεα οἱ ἐμβόλιμοι γί-
 νονται τριήκοντα πέντε· ἡμέραι δὲ ἐκ τῶν μηνῶν τέτων,
 χίλια πεντήκοντα. τετέων τῶν ἀπασέων ἡμερέων τῶν
 ἐς τὰ ἐβδόμηκοντα ἔτεα, ἐκσέων πεντήκοντα καὶ δικησίων
 καὶ ἑξακισχιλιέων καὶ δισμυριέων, ἡ ἑτέρη αὐτέων τῇ
 ἑτέρῃ ἡμέρῃ τοπαράπαν ἔδδεν ὅμοιον προσάγει πρῆγμα.
 ἔτω ἂν, ὦ Κροῖστε, πᾶν ἐστὶ ἀνθρώπος συμφορῇ. ἐμοὶ
 δὲ συ καὶ πλατέειν μὲν μέγα φαίνεαι, καὶ βασιλεὺς εἶ-
 ναι πολλῶν ἀνθρώπων· ἐκεῖνο δὲ τὸ ἔρειό με, ἔκω σε
 ἰγὼ λέγω, πρὶν ἂν τελευτήσαντα καλῶς τοῦ αἰῶνα
 “πύθω-

cap. 32.

“κίθωμαι. ἐ γάρ τοι ὁ μέγα πλάσιος μάλλον τῷ ἐν
 “ἡμέρην ἔχοντας, ὀλβιώτερός ἐστι· εἰ μὴ οἱ τύχη
 “ποιτο, πάντα καλὰ ἔχοντα τελευτῆσαι ἐν τὸν βίον.
 “πολλοὶ μὲν γὰρ ζῆπλετοὶ ἀνθρώπων, ἀνόλβιοι ἐσσι·
 “πολλοὶ δὲ μετρίως ἔχοντες βίην, εὐτυχέες. ὁ μὲν ἢ
 “μέγα πλάσιος, ἀνόλβιος δὲ, δυοῖσι προέχει τῷ εὐτυ-
 “χέος μένοισι· ἕτος δὲ, τῷ πλεονεξίᾳ καὶ ἀνολβίᾳ τοῖσι
 “σι. ὁ μὲν, ἐπιθυμίην ἐκτελέσσει, καὶ αὐτὴν μεγάλην
 “προσπεσῶσαν ἐνεῖναι δυνατότερος· ὁ δὲ, τοῖσι δὴ κρεί-
 “χει ἐκείνῃ, αὐτὴν μὲν καὶ ἐπιθυμίην ἐκ ὁμοίας δυο-
 “τὸς ἐκείνῃ ἐνεῖναι, ταῦτα δὲ ἢ εὐτυχίᾳ οἱ ἀπερ-
 “ἄτηρος δὲ ἐστὶ, ἄνεστος, ἀπαθὴς κακῶν, εὐτυχὴς, ὡς
 “δῆς. εἰ δὲ πρὸς τέτοις ἐτι τελευτήσῃ τὸν βίον ἐν,
 “ἕτος ἐκείνῃ, τὸν αὖ ζῆτεῖς, ὀλβιος κεκληθῆναι ἀξίος ἐστὶ.
 “πρὶν δ’ ἂν τελευτήσῃ, ἐπισχέειν, μὴδὲ καλεῖν κα-
 “βιον, ἀλλ’ εὐτυχέα. τὰ πάντα μὲν νυν ταῦτα οὐλο-
 “βεῖν ἀνθρώπων εἶναι, ἀδύνατον· ὥστερ’ ἄλλῃ ἐκείνῃ
 “καταρτίζει πάντα ἐαυτῇ παρέχουσα, ἀλλὰ ἄλλο μὴ
 “ἔχει, ἑτέρας δὲ ἐπιδέεται· ἢ δὲ ἂν τὰ πλεῖστα ἔχῃ
 “ἀρίστη αὐτῇ. ὡς δὲ καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἐν ἄδην ἔ-
 “ταρτές ἐστι· τὸ μὲν γὰρ ἔχει, ἄλλῃ δὲ ἐνδεδέσθαι ἐστὶ.
 “δ’ ἂν αὐτέων πλεῖστα ἔχων διατελέῃ, καὶ ἔπειτα τελευ-
 “τήσῃ εὐχαρίστως τὸν βίον, ἕτος παρ’ ἐμοὶ τὸ ὄνομα τῷ
 “το, ὡς βασιλεῦ, δίκαιός ἐστι φέρεσθαι. σκοπεῖν δὲ καὶ
 “παντὸς χρήματος τὴν τελευτὴν καὶ ἀποβήσεται. τῶν
 “λοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεός, προῖκίζας αὐτῷ
 “τρέψῃ. Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ ἔπειτα ἔπειτα
 “ἔτε λόγῳ μιν ποιησάμενος ἔδενός, ἀποπέμπεται κατὰ
 “δόξαν ἀμαθὴς εἶναι, ὅς τὰ παρόντα ὠγαδὰ μετεῖς, τῷ
 “τελευτὴν παντὸς χρήματος ὄρεσθαι ἐκέλευε. Μετὰ δὲ Σο-
 “λωνά οἰχόμενον, ἔλαβε ἐκ θεῶν νέμεσις μεγάλη Κροίσῳ
 “ὡς εἰκόσαι, ὅτι ἐνόμισε ἐαυτὸν εἶναι ἀνθρώπων ἀπαι-
 “ὀλβιώτατον. αὐτίκα δὲ οἱ εὐδοντι ἐπέσθαι ὄνειρος, ὅς μιν
 “τὴν ἀληθείην ἐφαίνε τῶν μελλόντων γενέσθαι κακῶν κατὰ
 “τὸν παῖδα. ἦσαν δὲ τῷ Κροίσῳ δυοὶ παῖδες· τῶν ἑταί-
 “μὲν διέφθαρτο· ἦν γὰρ δὴ κωφός· ὁ δὲ ἕτερος, τῶν
 “λίγων μακρῶς τὰ πάντα πρῶτος· ὄνομα δὲ οἱ ἦν Ἀ-
 “τῆτον δὴ ὢν τὸν Ἀτύν σημαίνει τῷ Κροίσῳ ὁ ὄνειρος, ὅτι

cap. 33.

cap. 34.

ολέει μιν αἰχμῇ σιδηρῇ βληθέντα. Ξεῖνος δέ τις, cap. 35.
 ὕξ μὲν γενεῇ, γένεος δὲ τῷ βασιλείᾳ, ὑπὸ Κροίσῳ κα-
 ρθεῖς τὸν Φόνον, καλεόμενος δὲ Ἀδρησος, ἀκοντίζων
 ἢ σὺν, τῷ μὲν ἀμαρτάνει, τυγχάνει δὲ ἀέκων τῷ Κροί-
 παιδὸς· ὁ μὲν δὲ βληθεὶς τῇ αἰχμῇ ἐξέπλησε τῷ ὀνεί- cap. 43.
 τῇ Φήμην· Κροῖσος δὲ ἐπὶ δύο ἔτεα ἐν πένδει μεγά- cap. 46.
 καθῆτο, τῷ παιδὸς ἐσερημένος. μετὰ δὲ ἡ Ἀσυάγος
 Κυαξάρειν ἡγεμονίᾳ καταιρεθεῖσα ὑπὸ Κύρου τῷ Καμ-
 ῖσῳ, καὶ τὰ τῶν Περτέων πρήγματα ἀυξανόμενα, πέν-
 εος μὲν Κροῖσον ἀπέπαυσε· ἐνέβησε δὲ ἐς Φροντίδα, εἰ-
 ρος δύναιτο, πρὶν μεγάλης γενέσθαι τὰς Πέρσας, καταλα-
 εῖν αὐτῶν ἀυξανομένην τὴν δύναμιν. μετὰ ὧν τὴν διά-
 ῖαν ταύτην αὐτίκα ἀπεπειράτο τῶν μαντήϊων τῶν τε ἐν
 Ἰλλησι, καὶ τῷ ἐν Λιβύῃ διαπέμψας ἄλλας ἄλλη, τὰς
 ἐν ἐς Δελφὸς ἰέναι, τὰς δὲ ἐς Ἀβας τὰς Φωκέων, τὰς
 ἐς Δωδώνην· οἱ δὲ τινες ἐπέμποντο παρὰ τε Ἀμφιά-
 ρων καὶ παρὰ Τροφώνιον· οἱ δὲ, τῆς Μιλησῆς ἐς Βραγ-
 ῖδας. ταῦτα μὲν νυν τὰ Ἑλληνικὰ μαντήϊα, ἐς τὰ
 πέπεμψε μαντεύσόμενος Κροῖσος· Λιβύης δὲ παρὰ Ἀμ-
 ῶνα ἀπέστειλε ἄλλας χρησομένας. διέπεμπε δὲ πειρεώ-
 ενος τῶν μαντήϊων ὃ, τι Φρονέοιεν· ὡς εἰ Φρονέοντα τὴν
 ληθηρὴν εὐρεθείη, ἐπειρηταὶ σφρα δέυτερα πέμπων, εἰ
 τιχειρεῖ ἐπὶ Πέρσας στρατεύεσθαι. ὡς δὲ ἀπικόμενοι ἐς cap. 53.
 ἔ ἀπεπέμφθησαν οἱ Λυδοὶ, ἀνέθεσαν τὰ ἀναθήματα,
 χρέωντο τοῖσι χρηστηρίοις, λέγοντες· “Κροῖσος ὁ Λυδῶν
 τε καὶ ἄλλων ἐθνέων βασιλεὺς, νομίσας τὰδε μαντήϊα
 εἶναι μῆνα ἐν ἀνθρώποισι, ὑμῖν τε ἄξια δῶρα ἔδωκε τῶν
 ἐξευρημάτων, καὶ νῦν ὑμέας ἐπειρωτᾷ, εἰ στρατεύηται
 ἐπὶ Πέρσας, καὶ εἰ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσδέοιτο
 σύμμαχον;” Οἱ μὲν ταῦτα ἐπειρώτεον. τῶν δὲ μαν-
 ῶν ἀμφοτέρων ἐς ταῦτ’ αἱ γνώμαι συνέδραμον, προ-
 ῆγσαι Κροίσῳ, ἣν στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας, μεγάλην ἀρ-
 ῆν μιν καταλῦσαι. τὰς δὲ Ἑλλήνων δυνατατάτας συνε-
 ῆλκον οἱ ἐξευρόντα Φίλας προσδέσθαι. Πάντα ἔν τὰ
 ατὰ τὰς Ἑλλήνας πυνθανόμενος ὁ Κροῖσος, ἔπεμπε ἐς
 Πάρτην ἀγγέλλας δῶρ’ αὖτε φέροντας, καὶ δεησομένους συμ-
 αχίης, ἐντειλάμενός τε τὰ λέγειν χρῆν. οἱ δὲ ἐλ-
 ῶντες ἔλεγον, “Ἐπεμψε ἡμέας Κροῖσος ὁ Λυδῶν τε καὶ
 “ ἄλλων

cap. 69.

“ἄλλων ἐθνέων βασιλεὺς, λέγων τάδε. Ὡς Λακεδαιμόνιοι, χρήσαντος τῷ θεῷ τὸν Ἕλληνα φίλον προσδέσθαι (ὕμέας γὰρ πυκνάζομαι προεσθάναι τῆς Ἑλλάδος,) ὑμεῖς ὦν κατὰ τὸ χρηστήριον προσκαλέομαι, φίλος τε θεῖναι γενέσθαι καὶ σύμμαχος ἀνευ τε δόλε καὶ ἀπάτης. Κροῖσος μὲν δὴ ταῦτα δι’ ἀγγέλων ἐπέκηρυκτέυετο. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ἀκηροῦτες καὶ αὐτοὶ τὸ θεοπρόπιον Κροίσῳ γενόμενον, ἡσθησάν τε τῇ ἀφίξει τῶν Λατῶν καὶ ἐποίησαντο ὅρκια ξεινίας πέρι καὶ συμμαχίας· καὶ γὰρ τινες αὐτὰς εὐεργεσίαι εἶχον ἐκ Κροίσου πρότερον ἐτι γεγενηταί. πέμψαντες γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι εἰς Σάρδις, χρυσὸν ἄνεοντο, εἰς ἀγαλμα βεβλόμενοι χρῆσασθαι τῷ, τὸ νῦν τῆς Λακωνικῆς ἐν Θόρνακι ἱδρυταὶ Ἀπόλλωνος· Κροῖσος δὲ σφι ὠνεομένοισι ἔδωκε δατίνην. Τετέων τε ὦν ἐνεκεν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν συμμαχίην ἐδέξαντο, καὶ ὅτι ἐκ πάντων σφέας προκρίνας Ἕλληνας, αἰρέετο φίλος καὶ τῷτο μὲν, αὐτοὶ ἔσαν ἔτοιμοι ἐπαγγέλλαντι.

cap. 70.

Herodot.
Lib. I.
cap. 73. 74.

Ἐσφατεύετο δὲ ὁ Κροῖσος ἐπὶ τὴν Καππαδοκίην τὰς δὲ ἑνεκας, καὶ γῆς ἱμέρῳ προσκτήσασθαι πρὸς τὴν ἐκ τῷ μοίρῃ βεβλόμενος, καὶ μάλιστα τῷ χρηστηρίῳ πίστις εἶναι, καὶ τίσασθαι θέλων ὑπὲρ Ἀσυάγεος Κῦρον. Ἀστυγέα γὰρ τὸν Κυαξάρην, ὄντα Κροίσῳ μὲν γαμβρὸν, Μίδων δὲ βασιλῆα, Κῦρος ὁ Καμβύσειω κατασφραγίσας εἶχε, γενόμενον γαμβρὸν Κροίσῳ ὧδε. Σαυθέων τὴν νομάδων εἴλη ἀνδρῶν εασιάσασα ὑπεξῆλθε εἰς γῆν τὴν Μηδικήν· ἐτυράννευε δὲ τὸν χρόνον τῆτον Μήδων Κυαξάρης ὁ Φραόρτεω τῷ Δηϊόκω, ὃς τὰς Σκυθὰς τέτρε· τὸ μὲν πρῶτον περιεῖπε εὖ, ὡς ἔοντας ἰκέτας· ὡς τε ἡ περὶ πολλῶν ποιούμενος αὐτὰς, παῖδάς σφι παρέδωκε τὴν γλῶσσαν τε ἐκμαθεῖν, καὶ τὴν τέχνην τῶν τάξεων. καὶ νῦν δὲ γενομένη, καὶ αἰεὶ φοιτεόντων τῶν Σκυθῶν εἰς ἄγραν, καὶ αἰεὶ τι φερόντων, καὶ κοτε συνήνεκεν εἰς σφέας μηδὲν νοσήσαντας δὲ αὐτὰς κεινῆσι χερσὶ, ὁ Κυαξάρης (ἦν γὰρ, ὡς διέδεξε, ὀργὴν ἐκ ἄκρος) τρηκτικὰ κάρτα περιέσπε ἀεικέλη. οἱ δὲ, ταῦτα πρὸς Κυαξάρην παθόντες, ὡς τε ἀνάξια σφῶν αὐτῶν πεπονθότες, ἐβόλευσαντο τῶν παρὰ σφίσι διδασκομένων παιδῶν ἕνα κατακόψαι· σκευάσαντες δὲ αὐτὸν, ὥσπερ ἐβόησαν καὶ τὴν

374

ρία σπευάζειν, Κυαξάρει δᾶναι Φέροντες, ὡς ἄγρην δῆ-
 ν· δόντες δὲ, τὴν ταχίστην κομίζεσθαι παρὰ Ἀλυάττεα
 ὡς Σαδυάττεω ἐς Σάρδις. ταῦτα καὶ δὴ ἐγένετο. καὶ
 ὁ Κυαξάρης καὶ οἱ παρευόντες δαιτύμονες τῶν κρεῶν
 τῶν ἐπάσαντο· καὶ οἱ Σκύθαι ταῦτα ποιήσαντες, Ἀ-
 αττεω ἰκέται ἐγένοντο. Μετὰ δὲ ταῦτα—(ὃ γὰρ δὴ
 Ἀλυάττης ἐξεδίδε τὰς Σκύθας ἐξαιτέοντι Κυαξάρει)
 λεμος τοῖσι Λυδοῖσι καὶ τοῖσι Μήδοισι ἐγογόνεε ἐπ’
 ἑα πέντε· ἐν τοῖσι πολλάκις μὲν οἱ Μῆδοι τὰς Λυδὰς
 ἴκησαν, πολλάκις δὲ οἱ Λυδοὶ τὰς Μῆδας· ἐν δὲ, καὶ
 κτομαχίην τινα ἐποιήσαντο. διαφέρει δὲ σφι ἐπὶ ἴσῃ
 ὡς πόλεμον, τῷ ἔκτῳ ἔτει συμβολῆς γενομένης, συνή-
 κκε ὥς τε τῆς μάχης συνετέασης, τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης
 κτα γενέσθαι· τὴν δὲ μεταλλαγὴν ταύτην τῆς ἡμέρης
 ἑλῆς ὁ Μιλήσιος τοῖσι Ἰωσὶ προηγόρευσε ἔσεσθαι, ἔρον
 οὔθ’ ἐμμενος ἐνκαυτὸν τῆτον, ἐν ᾧ δὴ καὶ ἐγένετο ἡ με-
 βολή. οἱ δὲ Λυδοὶ τε καὶ οἱ Μῆδοι ἐπεὶ τε εἶδον
 κτα αὐτὴ ἡμέρης γινομένην, τῆς μάχης τε ἐπαύσαντο,
 ὡς μᾶλλον τι ἔσπευσαν καὶ ἀμφοτέροι ἐιρήνην ἐαυτοῖσι
 νέσθαι· οἱ δὲ συμβιβάσαντες αὐτὰς, ἔσαν οἵδε, Σύν-
 τίς τε ὁ Κλιξ, καὶ Λαβύνητος ὁ Βαβυλωνίος· εἶποι
 δι καὶ τὸ ὄρκιον οἱ σπεύσαντες γενέσθαι ἔσαν, καὶ γὰρ
 ὡς ἐκαλλαγὴν ἐποίησαν· Ἀλυάττεα γὰρ ἔγνωσαν δῆναι
 ὡς θυγατέρα Ἀρύηνιν Ἀσυσάγει τῷ Κυαξάρει παῖδ’.
 ὡς γὰρ ἀναγκαίης ἰσχυρῆς συμβάσεις ἰσχυραὶ ἐν ἐδέ-
 ὡσι συμμένειν. ὅρμια δὲ ποιεῖται ταῦτα τὰ ἔθνεα τὰ
 ἔρ τε Ἕλληνες, καὶ πρὸς τέτοις, ἑπεῶν τὰς βραχίονας
 ἰτάμονται· ἐς τὴν ὁμοχροίην, τὸ αἷμα ἀναλείχουσι ἀλ-
 ἴλων. Κροῖσος δὲ, ἐπεὶ τε διαβὰς τὸν Ἄλυν ποταμὸν
 ὡς τῷ στρατῷ ἀπίνετο τῆς Κακπαδοκίης ἐς τὴν Πτερίην
 ἰλεομένην· (ἡ δὲ Πτερίη ἐστὶ τῆς χώρας ταύτης τὸ ἰσχυ-
 ρατον, κατὰ Σινώπην πόλιν τὴν ἐν Εὐξείνῳ πόντῳ μά-
 ρα καὶ κειμένην·) ἐνθαῦτα ἐστρατοπεδεύετο, Φθείρων τῶν
 ὑρίων τὰς κλήρας. καὶ εἶλε μὲν τῶν Πτερίων τὴν πό-
 ν, καὶ ἠνδραποδίσατο, εἶλε δὲ τὰς περιομιῖδας αὐτῆς
 ἰσας, Συρίας τε ἐδὲν ἐόντας αἰτίας, ἀναστὰς ἐποίησε.
 ὡς δὲ ἀγέλας τὸν ἐαυτῷ στρατὸν, καὶ παραλαβὼν τὰς
 ἐταξὺ ὀκέοντας πάντας, ἠντιῶτο Κροίσῳ· πρὶν δὲ ἐξο-
 λάουρειν

cap. 76.

cap. 77.

λαύνειν ὀρμῆσαι τὸν στρατὸν, πέμψας κήρυκας ἐς τὰς Ἰωνίας, ἐπειρᾶτό σφας ἀπὸ Κροίσου ἀπισταναί. Ἴωνες μὲν οὖν ἐκ ἐπέλθοντο. Κύρος δὲ ὡς ἀπίκετο, καὶ ἀντιπροσπαθεύσατο Κροίσῳ, ἐνθαῦτα ἐν τῇ Περσῇ χώρῃ ἐταρῶντο κατὰ τὸ ἰσχυρὸν ἀλλήλων. μάχης δὲ καρτερῆς πενομένης, καὶ πεσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν, τέλος ἄτεροι νικῆσαντες διέσθσαν, νυκτὸς ἐπελθούσης. καὶ τὰ μὲν στρατόπεδα ἀμφοτέρω ἕως ἡγωνίσαστο. Κροῖσος δὲ, μετὰ Φθίεις κατὰ τὸ πλῆθος τὸ ἐαυτῷ εὐρατεύμα· ἦν γὰρ ἐκ συμβαλῶν στρατὸς πολλὸν ἐλάσων ἢ ὁ Κύρος τὰ μὲν Φθίεις, ὡς τῇ ὑπεραίῳ ἐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν ὁ Κύρος, αὐτὸν λαυνε ἐς τὰς Σάρδεις, ἐν νόῳ ἔχων, παρακαλέσας μὲν Ἀιγυπτίους κατὰ τὸ ὄρκιον (ἐποίησατο γὰρ καὶ πρὸς Ἀρμένιους βασιλεύοντα Ἀιγύπτου συμμαχίην πρότερον ἢ περὶ Λακεδαιμονίας,) μεταπεμψάμενος δὲ καὶ Βαβυλωνίους, (καὶ γὰρ πρὸς τὰς αὐτὰς ἐπεποίητο συμμαχίαν ἐταρῶν νευε δὲ τῶν Βαβυλωνίων τὸν χρόνον τῶτον Λαβήνητος) ἐπαγγείλας δὲ καὶ Λακεδαιμονίους παρεῖναι ἐς χρόνον μὲν τὸν ἀλίσας τε δὴ τὰς, καὶ τὴν ἐαυτῷ συλλέξας στρατιήν, ἐνένοτο, τὸν χειμῶνα παρεῖς, ἅμα τῷ ἦρι στρατεύειν ἐπὶ τὰς Πέρσας. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα φρονέων, ἐκ ἀπίκετο ἐς τὰς Σάρδεις, ἔπεμψε κήρυκας κατὰ τὰς στραμαχίας, προερέοντας ἐς πέμπτου μηνὸς συλλέγεσθαι ἐς Σάρδεις. τὸν δὲ παρόντα καὶ μαχεσάμενον στρατὸν Πέρσης, δὲ ἦν αὐτῷ ξεινικός, πάντα ἀφείλε, διεσκέδασε ἑκάστην ἐκείνης μὴ κοτε ἀρα ἀγωνισάμενος ἔτι παραπλησίως Κύρος ἐλάσῃ ἐπὶ Σάρδεις. Ταῦτα ἐπιλεγόμενον Κροίσῳ τὸ πρῶτον πᾶν ὀφίον ἀνεπλήσθη. Φανέντων δὲ αὐτῶν, ἔπκοι μετιέντες τὰς νομάς νέμεσθαι, φοιτέοντες κατὰ τὰς ἰδόντι δὲ τῶτο Κροίσῳ, ὥσπερ καὶ ἦν, ἔδοξε τέρας εἶναι αὐτίκα δὲ ἔπεμψε θεοπρόπας ἐς τὰς ἐξηγητάς Τελμησσέων. ἀπαικόμενοι δὲ τοῖσι θεοπρόποισι, καὶ μαρτυρῶντες πρὸς Τελμησσέων τὸ θέλει σημαίνειν τὸ τέρας, ἐκ ἐκ γένετο Κροίσῳ ἀπαγγεῖλαι. πρὶν γὰρ ἢ ὅτις σφας ἀπὸ πλῶσι ἐς τὰς Σάρδεις, ἦλυν ὁ Κροῖσος. Τελμησσάες μὲν οὖν ταῦτα ἔγνωσαν, στρατὸν ἀλλόθροον προσδάμνον ἐκ Κροίσῳ ἐπὶ τὴν χώραν ἀπαικόμενον δὲ τῶτον, κατασφραγίσθαι τὰς ἐπίχωρδας· λέγοντες ὄφιν εἶναι γῆς παῖδα, ἵππ.

cap. 78.

πολέμιόν τε καὶ ἐπήλυδα. Τελμησσέες μὲν γὰρ ταῦ-
 ὑπεκρίναντο Κροίσῳ ἤδη ἡλακῶσι, ἔδεν κω ἐδότες τῶν
 περὶ Σάρδεις τε καὶ αὐτὸν Κροῖσον. Κύρος δὲ, αὐτὴ
 ἀπελαύνοντος Κροίσου μετὰ τὴν μάχην τὴν γενομένην
 τῇ Περσίῃ, μαζῶν ὡς ἀπελάσας μέλλοι Κροῖσος διασ-
 ᾶν τὸν στρατὸν, βηλεύόμενος εὐρίσκει πρῆγμα ὃ εἶναι
 δύναται ὡς δύναται τάχιστα ἐπὶ τὰς Σάρδεις, πρὶν ἢ το-
 τερον ἀλλοθῆναι τῶν Λυδῶν τὴν δύναμιν. ὡς δὲ ὁ
 ἴα ἐδοξε, καὶ ἐποίησε κατὰ τάχος· ἐλάσας γὰρ τὸν
 τὸν ἐς τὴν Λυδίην, αὐτὸς ἄγγελος Κροίσῳ ἐληλύθεα.
 ταῦτα Κροῖσος ἐς ἀπορίην πολλὴν ἀπιγμένος, ὡς ὁ πα-
 δόξαν ἔσχε τὰ πρῆγματα ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκει, ὅμως
 Λυδὰς ἐξῆγε ἐς μάχην. ἦν δὲ τῷτον τὸν χρόνον ἔθ-
 ἔδεν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἔτε ἀνδρείοτερον, ἔτε ἀλκιμώτερον
 Λυδία. ἡ δὲ μάχῃ σφένον ἦν ἀπ' ἵππων. δέρατά τε
 ὄρεον μεγάλα, καὶ αὐτοὶ ἔσαν ἱππέυεσθαι ἀγαθοί. Ἐς
 πεδίον δὲ συνελθόντων τῷτο τὸ πρὸ τῷ ἄσέος ἐστὶ τῷ
 ῥήγνῃ, ἔδον μέγα τε καὶ ψιλόν, (διὰ δὲ αὐτῷ ποτα-
 ῖόντες καὶ ἄλλοι, καὶ ἄλλος συρρήγνυσσι ἐς τὸν μέ-
 ον, καλούμενον δὲ Ἐρμον, ὃς ἐξ ἄρεος ἱρῆ μητρὸς Διν-
 κῆρης ῥέων, ἐκιδόει ἐς θάλασσαν κατὰ Φωκαίην πάλιν,)
 ταῦτα ὁ Κύρος ὡς εἶδε τὰς Λυδὰς ἐς μάχην τασσομέ-
 νας, καταβῆναι τὴν ἵππον, ἐποίησε, Ἀρπάγῃ ὑποθε-
 νας ἀνδρὸς Μήδεα, τοιόνδε· ὅσαι τῷ στρατῷ τῷ ἐαυτῷ ἔ-
 νοντο σιτοφόροι τε καὶ σκευοφόροι κάμηλοι, ταύτας πάσας
 ἴσας, καὶ ἀπελὼν τὰ ἄχρεα, ἀνδρας ἐπ' αὐτάς ἀνέβη-
 ἱππὰδα σολὴν ἐνεσαλμένους. σκευάσας δὲ αὐτὰς, προσ-
 ἔξε τῆς ἄλλης στρατιῆς προΐεναι πρὸς τὴν Κροίσου ἵππον
 δὲ καμήλῳ ἔπεσθαι τὸν πεζὸν στρατὸν ἐπέλευε. ὀπίσθε
 τῷ πεζῷ ἐπέταξε τὴν πᾶσαν ἵππον. ὡς δὲ οἱ πάντες
 τετάχατο, παραίνεσε τῶν μὲν ἄλλων Λυδῶν μὴ Φειδο-
 νας, κτείνειν πάντα τὸν ἐμποδῶν γενομένον, Κροῖσος
 αὐτὸν μὴ κτείνειν, μηδ' ἦν συλλαμβανόμενος ἀμύνηται.
 ὅτα μὲν παραίνεσε. τὰς δὲ καμήλας ἔταξε ἀντία τῆς
 πε, τῶνδε ἔνεκεν· κάμηλον ἵππος φοβέεται, καὶ ἐν
 ἔχεται ἔτε τὴν ἰδέην αὐτῆς ὀρέων, ἔτε τὴν ὁμῆν
 Φραϊνόμενος. αὐτῷ δὲ ὡς τότε ἔνεκεν ἐσεσφόριστο, ἵνα
 ἡ Κροίσῳ ἄχρησον ἢ τὸ ἱππικόν, τῷ δὲ τι καὶ ἐπέτρεχε
 ἐλλάμ-

cap. 79.

cap. 80.

- ἐλλάμψαντο οἱ Λυδοί. ὡς δὲ καὶ συνήσαν ἐς τὴν μάχην, ἐνθαῦτα ὡς ὁσφραντο τάχιστα τῶν καμῆλων οἱ ἵπποι καὶ εἶδον αὐτοὺς, ὀπίσω ἀνέσρεφον, διέφθαρτό τε τῷ Κροίσῳ ἢ ἐλπίσι. ἂ μέντοι οἱ γε Λυδοὶ τὸ ἐνθεῦτεν δειλοὶ ἦσαν· ἀλλ' ὡς ἔμαθον τὸ γινόμενον, ἀποθορόντες ἀπὸ τῶν ἵππων, πεζοὶ τοῖσι Πέρσῃσι συνέβαλλον. χρόνον δὲ, τεσσόντων ἀμφοτέρων πολλῶν, ἐτράποντο οἱ Λυδοί. κατελθόντες δὲ ἐς τὸ τεῖχος, ἐπολιορκέοντο ὑπὸ τῶν Περσῶν. Τοῖσι μὲν δὴ κατεστήκει πολιορκία. Κροῖσος δὲ ἐκείνων οἱ χρόνον ἐπὶ μακρὸν ἔσεσθαι τὴν πολιορκίαν, ἔπερι ἐκ τῆς τείχεος ἄλλας ἀγγέλας ἐς τὰς συμμαχίας. οἱ μὲν γὰρ πρότερον διεπέμποντο ἐς πέμπτον μῆνα προερέσκει συλλέγεσθαι ἐς Σάρδεις· τῆς δὲ ἐξέπεμπε τὴν ταχίστην δέεσθαι βοηθεῖν, ὡς πολιορκουμένῃ Κροίσῳ. Ἔς τε τὴν αὖν τὰς ἄλλας ἔπεμπε συμμαχίας, καὶ δὴ καὶ ἐς Λακεδαιμόνα. Καὶ τοῖς Σπαρτιήτῃσι ἤδη παρεσκευασμένοιαι νεῶν ἐκείνων ἐτοίμων, ἦλθε ἄλλη ἀγγελία, ὡς ἡλώπει τὸ τεῖχος τῶν Λυδῶν, καὶ ἔχοιτο Κροῖσος ζῶντη. Ἀντινομένη δὲ τῆς τείχεος ἦν γὰρ τῶν τις Περσῶν ἀλλοτριῶν Κροῖσον ὡς ἀποκτενέων. Κροῖσος μὲν νυν ὁρέων ἐπίστα, ὑπὸ τῆς παρεύσης συμφορῆς παρημελήκει, εἰ δὲ τί τι διέφερε πληγέντι ἀποθανέειν. ὁ δὲ παῖς ἔτος ὁ ἄσφατος, ὡς εἶδε ἐπίοντα τὸν Πέρσῃν, ὑπὸ δέας τε καὶ κακῆς ἐμψυγῆς Φωνῆν· εἶπε δὲ, “Ἀνδραγε, μὴ κτεῖνε Κροῖσον.” ἔτος μὲν δὴ τῷτο πρῶτον ἐφθέγγετο· μετὰ δὲ τῷτο ἤδη ἐφώνεε τὸν πάντα χρόνον τῆς ζῆς. Ὅι δὲ Πέρσαι τὴν τε δὴ Σάρδεις ἔσχον, καὶ αὐτὸν Κροῖσον ἐζώγρησαν, ἄρξαντα ἕτεα τεσσαρεσκαίδεκα, καὶ τεσσαρεσκαίδεκα ἡμέρας πολιορκηθέντα, κατὰ τὸ χρησθήριον τε καταπαύσαντα τὴν αὐτῆς μεγάλῃν ἀρχήν. λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Πέρσαι ἤγαγον παρὰ Κῦρον. ὁ δὲ, συνήσας πυρὴν μεγάλην, ἀνεβίβασεν ἐπ' αὐτὴν τὸν Κροῖσον τε ἐν πέδῃσι δεδεμένον, καὶ δις ἑπτὰ Λυδῶν παρ' αὐτὸν παῖδας, ἐν νόῳ ἔχων· εἰτε δὴ ἀκροθίνια ταῦτα καταγαγεῖν θεῶν ὀρωρῇ, εἰτε καὶ εὐχὴν ἐπιτελέσαι θεῶν, εἰτε καὶ πυθόμενος τὸν Κροῖσον εἶναι θεοσεβέα, τῷδε εἵνεκεν ἀνεβίβασε ἐπὶ τὴν πυρῇ, βυλόμενος εἰδέναι εἰ τίς μιν δαιμόνων ῥύσεται τῆς μὴ ζῆντα κατακαυθῆναι· τὸν μὲν δὴ ποιεῖν ταῦτα· τῷ δὲ Κροίῳ

ἰσεῶντι ἐπὶ τῆς πυρῆς, ἐσελθεῖν, καίπερ ἐν κατῷ ἐόν-
 τούτῳ, τὸ τῷ Σόλωνος, ὡς οἱ εἰη σὺν θεῷ εἰρημέ-
 , τὸ Μηδῆνα εἶναι τῶν ζώντων ὄλβιον. ὡς δὲ ἄρα μιν
 πῆναι τῆτο, ἀνενεκάμενόν τε καὶ ἀνασενάξαντα ἐκ
 λῆς ἡσυχίης, ἐς τρεῖς ὀνομάσαι, ΣΟΛΩΝ. καὶ τὸν
 οὐν ἀκῶσαντα, κελεῦσαι τὰς ἐρμηνέας ἐπειρεῖσθαι τὸν
 ἴσον, τίνα τῆτον ἐπικαλέοιτο. καὶ τὰς, προσελθόν-
 , ἐπειρωτῆν. Κροῖσον δὲ τέως μὲν σιγὴν ἔχειν ἐρω-
 μενον· μετὰ δὲ, ὡς ἠναγκάζετο, ἐπεῖν, “Τὸν αὖ ἐγὼ
 ἴσι τυράννοισι προετίμησα μεγάλων χρημάτων ἐς λό-
 ς ἐλθεῖν.” Ὡς δὲ σφί ἄσῃμα ἔφραζε, πάλιν ἐπει-
 ἰον τὰ λεγόμενα. λιπαρόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ὄχλου
 ἔχοντων, ἔλεγε δὴ, ὡς ἦλθε ἀρχὴν ὁ Σόλων ἐὼν Ἀ-
 κίος, καὶ θεησάμενος πάντα τὸν ἐαυτῷ ὄλβον, ἀπο-
 υρίσειε· οἷα δὴ ἔπας, τὰ αὐτῷ πάντα ἀποβεβηκέ· οἱ,
 ἐρ ἐκεῖνος εἶπε· ἔδεν τι μᾶλλον ἐς ἐαυτὸν λέγων, ἢ
 ἵπαν τὸ ἀνθρώπινον, καὶ μάλιστα τὰς παρὰ σφίσι αὐ-
 ἰδοκούντας ὀλβίους εἶναι. τὸν μὲν Κροῖσον ταῦτα
 γέεσθαι· τῆς δὲ πυρῆς ἤδη ἀμμένης, καλεῖσθαι τὰ περιέ-
 γα. καὶ τὸν Κῦρον ἀκῶσαντα τῶν ἐρμηνέων τὰ εἶπε-
 ἴσος, μεταγνόντά τε καὶ ἐννώσαντα ὅτι καὶ αὐτὸς ἀν-
 πος ἐὼν, ἄλλον ἄνθρωπον, γενόμενον ἐαυτῷ εὐδαιμο-
 ἐκ ἐλάσσω, ζῶντα πυρὶ διδοίη· πρὸς τε τέτοιαι, δεί-
 α τὴν τίσιν, καὶ ἐπιλεξάμενον ὡς ἔδεν εἰη τῶν ἐν
 ρώποισι ἀσφαλῶς ἔχον, κελεύει σβεννύναι τὴν ταχί-
 τὸ καίόμενον πῦρ, καὶ καταβιβάζειν Κροῖσόν τε καὶ
 μετὰ Κροῖσε. Μετὰ ταῦτα ἐπιτρέψας τὰς μὲν Σάρ-
 Γαβάλῳ ἀνδρὶ Πέρσῃ, τὸν δὲ χρυσὸν τὸν τε Κροῖσε
 τὸν τῶν ἄλλων Λυδῶν Παντῆ ἀνδρὶ Λύδῳ κομίζεν.
 λαυσε αὐτὰς ἐς Ἐγβάτανα, Κροῖσόν τε ἅμα ἀγόμε-
 Ὡς δὲ ἀπῆλθε ὁ Κῦρος ἐκ τῶν Σαρδίων, τὰς
 ἐς ἀπέστηε ὁ Παντῆς ἀπὸ τε Ταβάλα καὶ Κύρε·
 ἰβάς δὲ ἐπὶ Θαλασσαν, ἅτε τὸν χρυσὸν ἔχων πάντα
 ἐκ τῶν Σαρδίων, ἐπικέρως τε ἐμισθῆτο, καὶ τὰς ἐπι-
 κσίως ἀνθρώπων ἐπειδε σὺν ἐαυτῷ στρατεύεσθαι. ἑλ-
 δὲ ἐπὶ τὰς Σάρδεις, ἐπολιόρκει. Τάβαλον, ἀπεργαμένου
 ἢ ἀμροπόλει. Πυθόμενος δὲ κατ’ ὁδὸν ταῦτα ὁ Κῦρος,
 πρὸς Κροῖσον τάδε· “Κροῖσε, τί ἐστὶ τὸ τέλος τῶν γι-
 νομέ-

cap. 153.

cap. 154.

cap. 155.

“νομένων τέτων ἐμοί; ἐ καύσονται Λυδοί, ὡς δίκαια
 “πρήγματα παρέχοντες, καὶ αὐτοὶ ἔχοντες. Φροντίζω, μ
 “ἄριστον ἢ ἐξανδραποδίσασθαι σφεας. ὁμοίως γὰρ μοι νῦν γ
 “Φαίνομαι πεπονημένοι, ὡς εἰ τις πατέρα ἀποκτείνας, τὰ
 “παιδῶν αὐτῆ Φείσεται. ὡς δὲ καὶ ἐγὼ Λυδῶν τὸν μὲ
 “πλέον τι ἢ πατέρα ἐόντά σε λαβὼν ἄγω, αὐτοῖσι
 “Λυδοῖσι τὴν πόλιν παρέδωκα· καὶ ἔπειτα θωυμάζω
 “μοι ἀπεσῆσι;” Ὁ μὲν δὴ τότε νόεε, ἔλεγε· ὁ δ’ ἀνέ
 βετο τοῖσδε, δείσας μὴ ἀναστάς ποιήσῃ τὰς Σάρδεις, αὐ
 “βασίλει, τὰ μὲν οἰκίοντα εἰρηκας· σὺ μέντοι μὴ πάν
 “θυμῷ χρέω, μηδὲ πόλιν ἀρχαίην ἐξαναστήσης, ἀναμάρ
 “τητον εἶσαν καὶ τῶν πρότερον, καὶ τῶν νῦν ἐσεύεται
 “τὰ μὲν γὰρ πρότερον ἐγὼ τε ἐπρήξα, καὶ ἐγὼ ἐμὴ κ
 “Φαλῇ ἀναμάξας φέρω· τὰ δὲ νῦν παρεόντα, Πακτί
 “γὰρ ἐστὶ ὁ ἀδικέων τῷ σὺ ἐπέτρεψας Σάρδεις, ἔτος ἴσπ
 “τοὶ δίκην· Λυδοῖσι δὲ συγγνώμην ἔχων, τάδε αὐτοῖσι εἶ
 “ταξον, ὡς μήτε ἀποσέας, μήτε δεινοὶ τοι ἔωσι. ἀπ
 “πε μὲν σφι πέμψας, ὅπλα ἀρήϊα μὴ ἐκτῆθαι· καὶ
 “δὲ σφεας κινδυνάς τε ὑποδύνειν τοῖσι ἔμιασι, καὶ καὶ
 “νας ὑποδέεσθαι· πρόειπε δ’ αὐτοῖσι κινδαρίζειν τε
 “ψάλλειν καὶ καπηλεύειν παιδέυειν τὰς παῖδας. καὶ
 “χέως σφέας, ὧ βασιλεῦ, γυναῖκας αὐτ’ ἀνδράν ὄλε
 “γεγονότας, ὥτε ἔδδν δεινοὶ τοι ἔσονται μὴ ἀποσέ
 cap. 156. Κροῖσος μὲν δὴ ταῦτά τε οἱ ὑπετίθετο, αἰρετώτερα τῶν
 ευρίσκων Λυδοῖσι, ἢ ἀνδραποδιθέντας κρηθῆναι σφικ
 ἐπιστάμενος ὅτι ἦν μὴ ἀξιοχρεων πρόφασιν προτείνει, ἢ
 ἀναγκάσει μιν μεταβιβεύσασθαι· ἀρβωδέων δὲ μὴ καὶ ὕστε
 ποτε οἱ Λυδοί, ἦν τὸ παρεὸν ὑπεκδράμωσι, ἀποσάντες
 τῶν Περσέων ἀπόλονται. Κύρος δὲ ἡσθεὶς τῇ ὑπόπ
 και ὑπεὶς τῆς ὀργῆς, ἔφη οἱ πελιδεθαι. καλέσας δὲ
 ζῆρεα ἄνδρα Μῆδον, ταῦτά οἱ ἐντείλατο προεπιέν
 δοῖσι, τὰ δ’ Κροῖσος ὑπετίθετο· καὶ πρὸς, ἐξανδραπο
 δαι τὰς ἄλλας πάντας, οἱ μετὰ Λυδῶν ἐπὶ Σάρδε
 τεύσαντο, αὐτὸν δὲ Πακτίην πάντας ζῶντα ἀγαγεῖν
 cap. 157. ἐαυτόν. Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἐκ τῆς ὁδῆ ἐντείλαμενος, π
 λαινε ἐς ἡθεα τὰ Περσέων. Πακτίης δὲ κινδυνεύων
 χεῖ εἶναι στρατὸν ἐπ’ ἐαυτὸν ἰόντα, δείσας ἄρχετο φε
 ἐς Κύμην. Μαζάμης δὲ ὁ Μῆδος ἐλάσας ἐπὶ τὰς Σα

Κύρος στρατῷ μοίραν ὁσπιδήκοτε ἔχων, ὡς ἐκ εὖρε ἔτι
 κς τὰς ἀμφὶ Πακτύην ἐν Σάρδισι, πρῶτα μὲν τὰς
 ἐς ἡνάγκασε τὰς Κύρος ἀντολῶς ἐπιτελέειν· ἐκ τούτου
 ἐλευσμοσύνης Λυδοὶ τὴν πᾶσαν διαίταν τῆς ζῆσης
 βαλον· ὁ δὲ Πακτύης ἐξεδόθη ὑπὸ Χίων, πρὸς ἐς
 ἐχώρηκε. Ἀποθανόντος δὲ τῷ Μαζάρη, Ἀρπαγος cap. 161. 162.
 βῆ διάδοχος τῆς στρατηγίας, γένος καὶ αὐτὸς ἐὼν
 ος.

Ὁ δὲ Κύρος ἥπιος ἦν καὶ ἀγαθὰ τοῖσι εὖνεσι πάν-
 ῃ μὴχανήσατο. καὶ ἐπὶ Κύρος ἄρχοντας, καὶ αὐτὶς
 βύσειον ἦν κατεστηκὸς ἐδὲν Φόρος περὶ ἀλλὰ δῶρα ἀγί-

ὁ δὲ Δαρειὸς ἐτάξατο Φόρος οἱ προσιέναι κατὰ
 α, ὡς πρότερον ἤδη κίρηται.

Οἱ δὲ Πέρσαι τῶν τῆς ἐντὸς Ἀλυσος ποταμῷ Ἀσίας
 ον ἤρξαν μέχρι Δαρείου τῷ ὑπ' Ἀλεξάνδρου τῷ Μακε-
 ς τῆς ἀρχῆς παραλυθέντος, καὶ τῶν μὲν Λυδῶν,
 ἰῶν, Κάρων, Φρύγων καὶ Καππαδόκων αὐτοκρατορι-
 , τῶν Λυκίων, Κιλικίων, Βιθυνῶν, Παφλαγόνων,
 τῶν τῷ Πόντῳ ἡπιοτέρως.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν ἐπὶ τῷ Γρανίῳ πέραν
 μένην μάχην εἰς τὴν αὐτῶν ἀρχὴν παρήλθε. καὶ
 τον μὲν καταστῆσας Κάλαν σατραπείῃν Φρυγίαν, καὶ
 Lib. I. c. 17.

Φόρος τὰς αὐτὰς ἀποφέρειν τάξας, ὥσπερ Δαρεῖον
 ρον οἱ Φρύγες, ὅσοι μὲν τῶν βαρβάρων κατιόντες ἐκ
 ὁρῶν ἐνεχείριζον σφᾶς, τούτους μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐπὶ
 αὐτῶν ἐκείνους ἐκέλευε. Ζηλείτας δὲ ἀφῆκε τῆς αἰ-
 , ὅτι πρὸς βίαν ἐγνω συστρατεύσασθαι τοῖς βαρβάροις.
 κύλιον δὲ παραληφόμενον Παρμενίωνα ἐκπέμπει καὶ
 κλαμβάνει Δασκύλιον, Παρμενίων ἐκλιπόντων τῶν Φρυ-

Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σάρδεων πρὸςχωρεῖ, καὶ ἀπέχοντας
 ἔ ὅσον ἐβδομήκοντα σταδίους Σάρδεων, ἦγον παρ' αὐ-

Μιθρίνης τε ὁ Φρέαρχος τῆς ἀκροπόλεως τῆς ἐν
 δεσι, καὶ Σαρδιανῶν οἱ δυνατῶτατοι ἐνδιδόντες οἱ μὲν
 πόλιν, ὁ δὲ Μιθρίνης τὴν αἶκον καὶ τὰ χρήματα.
 ἔξανδρος δὲ κατέλειπε τῆς μὲν αἶκας τῆς Σάρδεων ἐπι-
 ητὴν Παυσανίαν τῶν ἐταίρων· τῶν δὲ Φόρων τῆς συν-
 εῶς τε καὶ ἀποφορᾶς Νικίαν· Ἀσανδρον δὲ τὸν Φιλί-
 Λυδίας καὶ τῆς ἄλλης τῆς Σπιδριδάτε ἀρχῆς, δὲς αὐτῷ
 17-

Herodot.
 Lib. III.
 cap. 89. 90.

Herodotus.
 VI. 2.

Arrianus.
 de expedit.
 Alexand. M.
 Lib. I. c. 17.

ἰκπέας τε καὶ ψιλὰς ὅσοι ἱκανοὶ πρὸς τὰ παρόντα εἶσι.
 Κάλαν δὲ καὶ Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπτε, ἐπὶ τὴν χερσὶν
 τὴν Μέμνονος ἐκπέμπει, ἄγοντας τὰς τε Πελοποννησιακάς
 καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων τὰς πολλὰς πλὴν Ἀργείας.
 Οὗτοι δὲ ἐν Σάρδεσι κατελείφθησαν τὴν ἄκραν φυλά-
 στειν. Μετὰ ταῦτα τὰ ἐπιτήδεια ἐν Ἐφέσῳ τε καὶ Μι-
 λήτῳ διαπραξάμενος, ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ Καρίας ἐτέλει-
 το, ὅτι ἐν Ἀλικαρνασσῶ συνεστηκέναι ἡ Φαυλὴν δύναμις
 τῶν τε βαρβάρων καὶ ξένων ἐξηγγέλλετο. Ὅσαι δὲ ἐ-
 μέσω πόλεις Μιλήτε τε καὶ Ἀλικαρνασσῆ, ταύτας δὲ ἐ-
 ἐφόδῳ λαβὼν, καταστρατοπεδέυει πρὸς Ἀλικαρνασσῶν, ἀνι-
 χῶν τῆς πόλεως ἐς πέντε μάλιστα σταδίας, ὡς ἐπὶ χερ-
 σὶ πολιορκία. Ἡ τε γὰρ φύσις τῆς χωρὶς ὄχυρόν ἐστιν
 αὐτὸ, καὶ ὅπη τι ἐνδεῖν ὡς πρὸς ἀσφάλειαν ἐφαίνει.
 ζύμπαντα ταῦτα Μέμνων τε αὐτὸς παρὼν, ἥδη ἀνέ-
 δειγμένος πρὸς Δαρεῖν τῆς τε κάτω Ἀσίας καὶ τῆς ὑπερ-
 στικῆς παντὸς ἡγεμὼν, ἐκ πολλῆς παρασκευῆ καὶ ἐρ-
 τιώται πολλοὶ μὲν ξένοι μισθοφόροι τῇ πόλει ἐγκα-
 λείφθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ Περσῶν αὐτῶν· αἱ τε τρι-
 ρεις ἐφόρμην τῶν λιμένων, ὡς καὶ ἀπὸ τῶν ναυτῶν πολ-
 λὴν ὠφέλειαν γίνεσθαι ἐς τὰ ἔργα. καὶ οἱ μὲν ἐπὶ
 Ἀλικαρνασσῇ νυκτὸς τρεῖς ἐξέδραμον μετὰ πολλῆς ἡμέρας
 ἐνθα δὴ ξυνελθόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, Ὀρσαν-
 βάτης τε καὶ Μέμνων, καὶ ἐκ τῶν παρόντων γινώσκον-
 σφᾶς τε ἡ δυνάμεις ἐπιπολὺ ἀντέχειν τῇ πολιορκίᾳ, τὸ
 τῆς τείχεως τὸ μὲν τι καταπεπτακὸς ἥδη ὄρωντες, τὸ
 κατασσεσισμένον· πολλὰς δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐν ταῖς ἐκτα-
 μαῖς, τὰς μὲν διεφθαρμένους, τὰς δὲ καὶ ὑπὸ τῇ τετρε-
 θαι ἀπομάχους ὄντας· ταῦτα ἐν νύκτι λαβόντες, ἀμφὶ δευτε-
 ραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς τὸν τε ξύλινον πύργον, ὃν ἐ-
 ταί ἀνταποδόμησαν ταῖς μηχαναῖς τῶν πολεμίων ἐμπύ-
 σαι, καὶ τὰς σοάς, ἐν αἷς τὰ βέλη αὐτοῖς ἀπέκειτο. Ἐ-
 βαλον δὲ καὶ ταῖς οἰκίαις πῦρ ταῖς πλησίον τῆς τείχεως
 δὲ καὶ προσήψατο ἡ φλόξ, ἀπὸ τε τῶν σοῶν καὶ τῆς τε-
 γῆς πολλὴ ἐπενεχθεῖσα, καὶ τι καὶ τῆς ἀνέμου ταύτης ἐ-
 φέροντος· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν ἐς τὴν Ἀρκούνησον ἀπεχ-
 σαν, οἱ δὲ ἐς τὴν Σαλμακίδα ἄκραν ἔταν καλεμένην. Ἀ-
 λέξανδρος δὲ ὡς ἀπηγγέλη ταῦτα ἐκ τινῶν αὐτομελῶν

τῶ ἔργῳ, καὶ τὸ πῦρ πολὺ κατέωρα αὐτὸς, καὶ τοὶ ἀμ-
 μέσας πε νύκτας ἦν τὸ γινόμενον· ὁ δὲ καὶ ὡς ἐξα-
 ῶν τὰς Μακεδόνας, τὰς μὲν ἔτι ἐμπιπράντας τὴν πό-
 ἑκτεινε, ὅσοι δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις καταλαμβάνοντο τῶν
 ἱκαρνασσέων, τέρας δὲ σώζειν παρήγγειλεν. Ἦδη τε
 ὑπέφαινε, καὶ κατιδὼν τὰς ἄκρας, ἃς οἱ τε Πέρσαι
 οἱ μισθοφόροι κατειλήφεσαν, ταύτας μὲν ἀπέγνω πο-
 κεῖν, τριβὴν τε ἐπινοῶν ἐκ ὀλίγην ἔσεσθαι οἱ ἀμφ'
 ἀς τῇ φύσει τῶν χωρίων, καὶ ἐπὶ παρά μέγα εἶναι ἐξε-
 ρι οἱ τὴν πόλιν ἤδη πᾶσαν. Θάψας δὲ τὰς ἀπαθανόν-
 ἐν τῇ νυκτί, τὰς μὲν μηχανὰς ἐς Τράλλεις ἀπαγα-
 ἐκέλευσε τὰς ἐπ' αὐταῖς τεταγμένους. Ἀυτὸς δὲ τὴν
 ἐν εἰς ἑδάφος κατασκάψας, αὐτῆς τε ταύτης καὶ τῆς
 ἡς Καρίας Φυλακὴν ἐγκαταλιπὼν, ξένους μὲν περὶς τρι-
 λίας, ἱππεῖς δὲ ἐς διακοσίας, καὶ Πτολεμαῖον ἡγεμόνα
 ὦν, ἐπὶ Φρυγίας ἐπέλετο· τῆς δὲ Καρίας ξυμπάσης
 ρακέυειν ἔταξεν Ἀδαν, θυγατέρα μὲν Ἐκατόμνη, γο-
 ῖα δὲ Ἰδριέως, ὅς καὶ ἀδελφὸς αὐτῇ ὦν, κατὰ νόμον
 Καριῶν ξυνήκει. Καὶ ὁ μὲν Ἰδριεὺς τελευτῶν ταύτῃ
 γρεψε τὰ πράγματα, νενομισμένον ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔτι ἀπὸ
 ὑράμεως καὶ γυναικας ἄρχειν ἀνδρῶν. Πιξόδαρος δὲ
 μὲν ἐκβαλλεῖ τῆς ἀρχῆς, αὐτὸς δὲ κατεῖχε τὰ πράγ-
 α. Τελευτήσαντος δὲ Πιξοδάρεος Ὀρουτοβάτης τὴν
 ἰῶν ἀρχὴν ἐκ βασιλείως πεμφθεὶς εἶχε γαμβρὸς ὦν
 ἰοδάρεος. Ἀδὰ δὲ Ἀλινδα μόνον κατεῖχε, χαρίον τῆς
 ἰας ἐν τοῖς ὀχυρώτατον, καὶ ἐσβαλόντι Ἀλεξάνδρῳ
 Καρίαν, ἀπήντα, τὰ τε Ἀλινδα ἐνδιδῶσα, καὶ παῖδα
 ἡδεμένη Ἀλέξανδρον. Καὶ Ἀλέξανδρος τὰ τε Ἀλιν-
 αὐτῇ ἐπέτρεψε, καὶ τὸ ὄνομα τῷ παιδὸς ἐκ ἀπηξίω-
 καὶ ἐπειδὴ Ἀλικαρνασσὺν τε ἐξεῖλε, καὶ τῆς ἄλλης
 ἰας ἐπεκράτησεν, αὐτῇ ἄρχειν ἀπάσης ἔδωκε. Ἀυ-
 δὲ ἐπὶ Λυκίας τε καὶ Παμφυλίας ἦει, ὡς τῆς πα-
 ἰς κρατήσας, ἀχρεῖον καταστῆσαι τοῖς πολεμίοις τὸ ναυ-
 ν. Καὶ πρῶτον μὲν ἐν παρόδῳ Ἰπάρνα χωρίον ὀχυ-
 Φυλακὴν ἔχον ξένους μισθοφόρους ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν·
 ὃ ἐκ τῆς ἄκρας ξένοι ὑπόσπονδοι ἐξῆλθον. Ἐπειτα
 ἰαλὼν ἐς Λυκίαν, Τελμισσεῖς μὲν ὁμολογίᾳ προσηγά-
 ν· περάσας δὲ τὸν Ξάνθον ποταμὸν, Πίναρα καὶ Ξάν-

cap. 24.

θον τὴν πόλιν καὶ Πάταρα ἐνδοξέντα ἔλαβεν, καὶ ἄ-
 λα ἐλάττω πολίσματα ἐς τριάκοντα. Ταῦτα καταπραΰ-
 νει ἀκμῇ ἤδη τῷ χειμῶνος ἐς τὴν Μιλυάδα καλεσμένην
 χώραν ἐσβάλλει, ἥ ἐστι μὲν τῆς μεγάλης Φρυγίας, ἐν-
 τέλει δὲ ἐς τὴν Λυκίαν, τότε ἔσται ἐκ βασιλείας μεγάλῃ
 τεταγμένον. Καὶ ἐνταῦθα Φασηλιτῶν πρέσβεις ἦκου-
 ρί Φιλίας τε καὶ χρυσῷ σεφάνῳ σεφανῶσαι Ἀλέξανδρον,
 καὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπικηρυκευόμενοι ἐπρέσβευον Λυκί-
 τῶν κάτω οἱ πολλοί. Ἀλέξανδρος δὲ Φασηλίτας τε καὶ
 Λυκίας παραδόναι τὰς πόλεις τοῖς ἐπὶ τάτῳ σελομένοις
 ἐκέλευσε, καὶ παρεδόθησαν ξύμπασαι. Ἀυτὸς δὲ ὀλίγῃ
 ὕστερον ἐς τὴν Φασηλίδαν παραγενόμενος, συνεξαίρει αὐτῷ
 Φρέριον ὄχυρόν ἐπιτετειχισμένον τῇ χώρᾳ πρὸς Πισιδίαν
 ὅθεν ὁρμώμενοι οἱ βάρβαροι πολλὰ ἐβλαπτον τῶν Φαση-
 λιτῶν τὰς τὴν γῆν ἐργαζομένας.

cap. 26.

Ἀλέξανδρος δὲ ἄρας ἐκ Φασηλίδος, μέρος μὲν τῆς
 τῆς στρατίας διὰ τῶν ὁρῶν πέμπει ἐπὶ Πέργης, ἥ αὐτὴ
 ποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Θυρῆες, χαλεπὴν ἄλλως καὶ μακρὰν
 ἔσαν τὴν παράδον· αὐτὸς δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν διὰ τῆς
 αἰγιαλῆς ἦγε τὰς ἀμφ' αὐτόν. Ἐστὶ δὲ ταύτῃ ἡ ὁδὸς καὶ
 ἄλλως, ὅτι μὴ τῶν ἀπ' ἄρκτε ἀνέμων πνεόντων· ἐν τῇ
 νότοι κατέχοιεν, ἀπόρως ἔχει διὰ τῆς αἰγιαλῆς ὁδοποιίας.
 Τότε δ' ἐκ νότων σκληρῶν, βορέαι ἐπιπνεύσαντες, ἐκ τῆς
 τῆς θείας (ὡς αὐτὸς τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν ἐξηγῶντο) ἐν-
 ρῇ καὶ ταχεῖαν τὴν παράδον παρέσχον. Ἐκ Πέργης δὲ
 ὡς προΐει, ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρέσβεις
 Ἀσπενδίων αυτοκράτορες, τὴν μὲν πόλιν ἐνδιδόντες, ὅ-
 ραν δὲ μὴ εἰσάγειν δεόμενοι. Καὶ περὶ μὲν τῆς Φρυγίας
 πράξαντες ἀπῆλθον ὅσα ἤξιον· πεντήκοντα δὲ τάλας
 κελεύει τῇ στρατιᾷ δοῦναι αὐτοῖς ἐς μισθόν, καὶ τὰς ἰπ-
 τὰς δασμὸν βασιλεῖ ἔτρεφον. Οἱ δὲ, ὑπὲρ τε τῆς ἀργίας
 καὶ τὰς ἵπτας παραδόντες ξυνδέμενοι, ἀπῆλθον. Ἀλέ-
 ξανδρος δὲ ἐπὶ Σίγης ἦει, εἰσι δὲ οἱ Σιδίται Κυμαίων
 Κύμης τῆς Αἰολίδος καὶ ἔτοι λέγουσιν ὑπὲρ σφῶν τὴν
 τὸν λόγον· ὅτι ὡς κατῆραν τε ἐς τὴν γῆν ἐμείνην οἱ τε-
 ταί ἐκ Κύμης σαλέντες, καὶ ἐπὶ ὀκίσμῳ ἐξεβήσαν, καὶ
 τῆκα τὴν μὲν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐξελάθοντο, ἐνδὲ δὲ
 βάρβαρον Φοινὴν ἔσαν, ἐδὲ τῶν προσχώρων βαρβαρί-

ἀλλὰ ἰδὼν σφῶν, ἔπω πρόσθεν ἔσαν τὴν Φωνήν· καὶ ἐν
 τότε ἔκαστος κατὰ τὰς ἄλλας προσχώρας Σιδίται ἐβαρβαρίζον.
 Καταλιπὼν δὲ Φραεὶν ἐν τῇ Σίδῃ, προΐει ἐπὶ Σύλλιον,
 χωρίον ὀχυρὸν καὶ Φραεὶν ἔχον ξένων μισθοφόρων καὶ
 αὐτῶν τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων. Ἄλλ' ἔτε τὸ Σύλλιον
 ἐξ ἐφόδου αὐτοσχεδὸς ἠδυνήθη λαβεῖν. Ἐπειτα καὶ ἡγ-
 γέλθη αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν, τὰς Ἀσπενδίδας, ὅτι ἐδὲν τῶν
 συγκειμένων πρᾶξαι ἐθέλοιεν ἔτε τὰς ἵππας παραδῆναι
 τοῖς πεμφθεῖσιν, ἔτε ἀπαριθμῆσαι τὰ χρήματα, καὶ τὰ
 ἐκ τῆς χώρας ὅτι ἀνασκευασάμενοι ἐς τὴν πόλιν, τὰς τε
 πύλας ἀποκεκλειῆσσι τοῖς παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ τὰ τεῖχος,
 ὅποι πεπονήκητα ἦν, ἐπισκευάζει. Ταῦτα πυνθόμενος,
 ἐπὶ Ἀσπένδου ἀνεξείγνυνεν. Ὡς οὖν αὖτις δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ
 μὲν πολλὰ ἐπὶ ἄκρᾳ ὀχυρᾷ καὶ ἀποτόμῳ· καὶ παρ' αὐτὴν
 τὴν ἄκρην ὁ Ἑυρυμέδων ποταμὸς ρεῖ. Ἦσαν δὲ αὐτῆς
 καὶ περὶ τῇ ἄκρᾳ ἐν τῷ χθαρμαλῷ καὶ ὀλίγαι οἰκίσεις,
 καὶ τεῖχος περιβέβλητο αὐταῖς ἔμμεγα. Τὸ μὲν δὴ
 εἶχος, ὡς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἐγνωσαν, ἐκλείπασιν
 οἱ ἐπὶ πύλιν, καὶ τὰς οἰκίας, ὅσας ἐν τῷ χθαρμαλῷ ἠκισ-
 μένας ἐκ ἐδόκει διαφυλάξαι ἂν δύνασθαι· αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν
 ἄκρην συμφείγασιν. Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς ἀφίκετο ξὺν
 ἡ δυνάμει, εἰσω τῷ ἐρήμῳ τεῖχος παρελθὼν, κατεστρατο-
 ἔδευσε ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς καταλελειμμέναις πρὸς τῶν
 Ἀσπενδίων· οἱ δὲ Ἀσπενδιοὶ, ὡς εἶδον αὐτὸν τε Ἀλέ-
 ξανδρον παρ' ἐλπίδα ἦκοντα, καὶ τὸ στρατόπεδον ἐν κύκλῳ
 φῶν πάντῃ, πέμψαντες πρέσβεις ἔδραντο ἐφ' ὅσπερ
 ὀπρότερον συμβῆναι. Καὶ Ἀλέξανδρος τό, τε χωρίον
 κυρὸν ἰδὼν, καὶ αὐτὸς ἐκ ἐπὶ χρόνιον πολιορκίαν πα-
 ρασκευασμένος, ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μὲν ἐδὲ ὡς ἐνέβη πρὸς
 αὐτὰς ὁμήρους δὲ δῆναι σφῶν τὰς δυνατωτάτας ἐκέλευσε
 καὶ τὰς ἵππας, ἐς πρόσθεν ἀμολόγησάν· καὶ ἑκατὸν τά-
 κτα, ἀντὶ τῶν πεντήκοντα καὶ πείθεσθαι τῷ σατραπῇ
 τῷ τῷ Ἀλέξανδρῳ, καὶ φόρος ἀποφέρειν ὅσα ἔτη Μακε-
 δόνισι, καὶ ὑπὲρ τῆς χώρας διακριθῆναι, ἣν τῶν προσχω-
 νῶν ἔσαν βίᾳ κατέχειν ἐν αἰτίᾳ ἦσαν. Ὡς δὲ πάντα οἱ
 τεχώρησαν, ἀνέξευξεν ἐς Πέργην, καὶ καίειν ἐς Φρυγίαν
 ῥητο· ἣν δὲ αὐτῷ ἡ πορεία παρὰ Τελμισσὸν πόλιν.
 οἱ δὲ ἀνδραποιοὶ αὐτοὶ, τὸ μὲν γένος Πισιδαὶ εἰσὶ, βάρ-
 βαροι.

βαροὶ. Χωρίον δὲ οἰκῶσιν ὑπερύψηλον, καὶ πάντη
 τομον· καὶ ἡ ὁδὸς παρὰ τὴν πόλιν, χαλεπή. Καθ'
 γὰρ ἐκ τῆς πόλεως ὅρος ἕς τε ἐπὶ τὴν ὁδόν· καὶ
 μὲν αὐτὰ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποκάυεται. Ἀντίπορον δὲ
 ὅρος ἄλλο ἐστίν, ὃ μείον ἀπότομον· καὶ ταῦτα τὰ
 ὥσπερ πύλας ποιεῖ ἐπὶ τῇ ὁδῷ, καὶ ἐστὶν ὀλίγη Φίλι
 κατέχοντας τὰ ὄρη ταῦτα, ἀπορον ποιεῖν τὴν πύλιν.
 Καὶ τότε οἱ Τελμισσεῖς πανδημεὶ ἐκβεβοηθημότες, ὡς
 Φότερα τὰ ὄρη κατεῖχον. Ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος
 στρατοπεδούμενοι αὐτὰ ὅπως εἶχον, ἐκέλευε τὰς Μισ
 νας, γνῆς ὅτι ὡς μενῶσι πανδημεὶ οἱ Τελμισσεῖς, ὡς
 ζομένους σφᾶς ἰδόντες, ἀλλ' ἀποχωρήσασιν εἰς τὴν
 πλησίον ἔσαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ὅσον Φυλακὴν κατα
 τεῖς ἐπὶ τοῖς ὄρεσι. Καὶ ξυνέβη, ὅπως εἰκαζεν· οἱ
 γὰρ πολλοὶ αὐτῶν ἀπῆλθον, αἱ Φυλακαὶ δὲ ἐγκατε
 ναν. Καὶ ἐπὶ τὰς εὐθὺς ἀναλαβὼν τὰς τε τοῖς
 καὶ τὰς τῶν ἀκοντιστῶν τάξεις, καὶ τῶν ὀπλιτῶν
 καὶ ὀψότεροι, ἐπήγαγεν. Οἱ δὲ ἐκ ἐμειναν βαλλόμε
 ἀλλὰ ἔλιπον τὸ χωρίον. Καὶ Ἀλέξανδρος ὑπερβαλὼν
 σενά, πρὸς τῇ πόλει κατεστρατοπέδευσε. Καὶ ἐνταῦθα
 ἐφικνῶνται παρ' αὐτὸν Σελγέαν πρέσβεις. Οἱ δὲ
 καὶ αὐτοὶ Πισίδαι βάρβαροι, καὶ πόλιν μεγάλην καὶ
 καὶ αὐτοὶ μάχιμοι εἰσιν· ὅτι δὲ πολέμοι τοῖς Τελμι
 σιν ἐκ παλαιᾷ ἐτύγχανον, ὑπὲρ Φιλίας πρὸς Ἀλε
 δρον πεκρεσβευμένοι ἦσαν. Καὶ πρὸς τὰς τῶν
 Ἀλέξανδρος, καὶ ἐκ τὰς πεισὶς ἐς ἅπαντα ἐχρή
 τὴν Τελμισσὸν δὲ ἀπέγνω ἐλεῖν ἂν ἐν ὀλίγῳ χρό
 ἀλλ' ἐπὶ Σαλαγασσῶ ἐσέλλετο. Ἦν δὲ καὶ αὕτη ἡ
 πρὸς πόλιν. Πισίδαι καὶ ταύτην ὥκων καὶ ἐδόκουν,
 των Πισιδῶν μαχίμων ὄντων, αὐτοὶ εἶναι οἱ μαχίμο
 τοι, καὶ τότε τὸν λόφον τὸν πρὸ τῆς πόλεως, ὅτι
 ἔτος ὡς μείον τὸ τείχος ὄχυρὸς ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι
 κατεῖλε Φότες προσέμενον. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν
 λαγγα τῶν Μακεδόνων τάττει ὧδε. Ἐπὶ μὲν τῷ
 κέρως, ἵνα αὐτὸς ἐπετέτακτο, τὰς ὑπασπιστὰς εἶχεν
 μένους δὲ τῶν, τὰς πεζεταίρας ἕς τε ἐπὶ τὸ ἐναν
 παρατείνας· ὡς ἐκάστοις τῶν στρατηγῶν ἡγεμονία τῇ
 ξεως ἐν τῇ τότε ἡμέρᾳ ἦν. Ἐπὶ δὲ τῷ ἐναντίῳ
 τῶ

ξεν ἡγεμόνα Ἀμύνταν τὸν Ἀρβαβαίε. Προετάχθησαν
 αὐτῷ, τὰ μὲν δεξιὰ κέρας, οἱ τε τοξόται καὶ οἱ
 Ἀγριαῖνες· τὰ δὲ ἐκωνύμια, οἱ ἀκοντισαὶ οἱ Θερῆες, ὧν
 εἶτο Σιτάλης. Οἱ γὰρ ἰππεῖς αὐτῷ ἐκ ὠφελίμοι ἐν
 δυσχωρίᾳ ἦσαν· τοῖς Πισίδαίς δὲ καὶ Τελμισσεῖς προσ-
 βοηθηκότες ξυνετάξαντο. Ἦδη δὲ οἱ ἄμφ' Ἀλέξαν-
 δρον προσβεβληκότες τῷ ὄρει, ὅπερ κατεῖχον οἱ Πισídaι,
 π' αὐτὸ τὸ ἀποτομώτατον τῆς ἀνόδου ἦσαν. Καὶ ἐν τῇ
 ἐπιτίθενται αὐτοῖς οἱ βάρβαροι λόχοις κατὰ κέρας ἐκά-
 ρον, ἥ σφίσι μὲν ἐμπροστώτατον ἦν, τοῖς πολεμίοις δὲ
 κλεπατάτῃ ἢ πρόσβασις· καὶ τὰς μὲν τοξότας, δια δὴ
 ἀκριβῶς ὠπλισμένους καὶ πρώτους πελάσαντας, ἐτρέ-
 ψαντο. Οἱ δὲ Ἀγριαῖνες ἔμειναν. Ἐγγὺς γὰρ ἦδη καὶ
 Φάλαγγ τῶν Μακεδόνων προσῆγε, καὶ πρὸ αὐτῆς Ἀλέ-
 ξανδρος ἐφαίνεται. Ὡς δὲ ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο,
 ἱμνοὶ τε οἱ βάρβαροι ὄντες ὀπλίταις προσεφύροντο, καὶ
 ἐντὶ κατὰ τιρωσόμενοι ἐπίκτον, ἐνταῦθα δὴ ἐγμολίνεσι·
 καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς πεντακοσίας. Κῆφοι γὰρ
 ἄνδρες καὶ ἐμπειροὶ τῶν χωρίων, ἐ χαλεπῶς ἀπεχώρουν·
 καὶ οἱ Μακεδόνες, διὰ βαρύτητα τῶν ὅπλων, καὶ ἀπέ-
 σταν τῶν ὁδῶν, ἐ διαβάλλεσι ἐς τὸ διάκειν ἦσαν. Ἀλέ-
 ξανδρος δὲ ἐχόμενος τῶν Φευγόντων, τὴν πόλιν αὐτῶν αἰ-
 κῆν κατὰ κράτος· τῶν δὲ ξὺν αὐτῷ Κλέανδρός τε ὁ φη-
 μαργγὸς τῶν τοξοτῶν ἀποθνήσκει, καὶ τῶν ἄλλων ἄμφι τὰς
 ἱπποσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τὰς ἄλλας Πισίδας ἦγε, καὶ
 καὶ μὲν τινα τῶν Φρυγίων βίᾳ ἐξεῖλε, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ
 προσηγάγετο. Ἐντεῦθεν δὲ ἦει ἐπὶ Φρυγίας παρὰ τὴν
 ἱμνὴν, ἥ ὄνομα Ἀσιανία, ἐν ἣ ἅλεις πῆγνυνται αὐτό-
 κται· καὶ τέτοις χρῶνται οἱ ἐπιχώριοι, ἐδὲ θαλάσσης τί
 πὶ τῷ δέονται. Καὶ ἀφικνεῖται ἐς Κελαιναὺς πεμπταῖος.
 Εἰ δὲ ταῖς Κελαιναῖς ἄκρα ἦν πάντῃ ἀπότομος. Καὶ
 αὐτὴν Φυλακὴν κατεῖχον ἐκ τῆς σατραπείας τῆς Φρυγίας, Κῆ-
 ρες μὲν χίλιοι, Ἕλληνες δὲ μισθοφόροι ἑκατόν. Καὶ ὅ-
 τοι πρεσβύνονται παρ' Ἀλέξανδρον, ἐπαγγελλόμενοι, εἰ
 αὐτῷ ἀφίκοιτο σφίσι βοήθεια ἐν ἡμέρᾳ, ἥ ξυνέκειτο (φρά-
 ζαντες τὴν ἡμέραν) ὅτι παραδώσει τὸ χωρίον. Καὶ ἐδοξε
 αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ ὠφελιμώτερα, ἢ πολιορκεῖν, ἀπορον
 τάντῃ προσφέρειν, τὴν ἄκραν. Πρὸς μὲν δὴ ταῖς Κε-
 λαι-

cap. 29.

ιατράπην, αὐτὸς προῆγεν ἐπὶ τὰς πύλας τῆς Κιλικίας.
 Καὶ ἀφαιρόμενος ἐπὶ τὸ Κύρε τῷ ξὺν Ξενοφῶντι στρατό-
 τεδον ὡς κατεχομένους τὰς πύλας Φυλακαῖς ἰσχυραῖς ἔ-
 δε, Παρμενίωνα μὲν αὐτῷ καταλείπει συν ταῖς τάξεσι
 τῶν πεζῶν, ὅσοι βαρύτερον ἀπλισμένοι ἦσαν· αὐτὸς δὲ
 ἐμφὶ πρώτην Φυλακὴν ἀναλαβὼν τὰς τε ὑπασπιστὰς καὶ
 τὰς τοξότας καὶ τὰς Ἀγριῶνας, προῆγε τῆς νυκτὸς ἐπὶ
 τὰς πύλας, ὡς ἔ προσδεχομένοις τοῖς Φύλαξιν ἐπέπεσεῖν.
 Καὶ προσάγων μὲν ἐκ ἑλᾶθεν, ἐς ἴσον δὲ αὐτῷ κατέστη
 τὸ λῆμα. Ὅτι γὰρ Φύλακες αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον αὐ-
 τὸν προσάγοντα, λιπόντες τὴν Φυλακὴν, ἄχοντο Φεύγον-
 τες. τῇ δ' ὑπεραίῳ ἄμα τῇ ἐκ ξὺν τῇ δυνάμει πᾶση
 ὑπερβαλὼν τὰς πύλας, κατέβαινεν ἐς τὴν Κιλικίαν. Καὶ
 αὐταῦτα ἀγγέλλεται αὐτῷ Ἀρσάμης, ὅτι πρόσθεν μὲν
 πενόει διασώζειν Πέρσας τὴν Ταρσὸν, ὥς δὲ ὑπερβε-
 ληκότες ἦδη τὰς πύλας ἐκύβητο Ἀλέξανδρον, ἐκλιπεῖν
 ἢ νῦν ἔρχετο τὴν πόλιν. Δεδιέναι ἔν τῃς Ταρσεῖς, μὴ
 ὅτι ἀρπαγὴν τραπέις, ἔτω τὴν ἀπόλειπιν τῆς Ταρσὸς ποι-
 ῶνται. Ταῦτα ἀκούσας, δρόμῳ ἦγεν ἐπὶ τὴν Ταρσὸν
 ὡς τε ἰκπείας καὶ τῶν ψιλῶν ὅσοι κειρότατοι, ὡς τε ὁ
 Ἀρσάμης μαθὼν αὐτῷ τὴν ὁρμὴν σπεύδῃ Φεύγει ἐκ τῆς
 Ταρσὸς παρὰ βασιλέα Δαρεῖον, ἐδὲν βλάψας τὴν πόλιν.
 Ἀλέξανδρος δὲ (ὡς μὲν Ἀριστοβόλῳ λέλεκται) ὑπὸ κα-
 λήν ἐνόησεν· οἱ δὲ εἰς τὸν Κύδνον ποταμὸν λέγεσθαι ῥί-
 ναντα νήξασθαι ἐπιθυμήσαντα τῷ ὕδατος ἰδρῶντα καὶ καύ-
 νιατι ἐχόμενον. Ὁ δὲ Κύδνος ῥεῖ διὰ μέσης τῆς πόλεως
 ὡς δὲ ἐκ τῷ Ταύρῳ ὅρεος τῶν πηγῶν οἱ ἀνισχεσῶν, καὶ
 ὡς ὁ χώρος καθαρῶς ῥέων, ψυχρὸς τέ ἐστι, καὶ τὸ ὕδωρ
 καθαρόν· σπασμῷ τε ἐν ἔχειν Ἀλέξανδρον, καὶ θέρ-
 μαις ἰσχυραῖς καὶ ἀγρυπνίᾳ ξυνεχεῖ. Καὶ τὰς μὲν ἄλ-
 λους ἰατρὰς ἐκ διεδδαι εἶναι βιάσιμον. Φίλιππον δὲ Ἀ-
 ριστοβόλῳ ἰατρὸν ξυνόντα Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τὰ τε ἀμφὶ ἰα-
 τρικὴν ἐς τὰ μάλιστα πισεύομενον, καὶ τὰ ἄλλα ἐκ ἀδό-
 κημον ἐν τῷ στρατῷ ὄντα, κατῆραι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον
 Φαρμάκῳ, καὶ τὸν κελύειν κατῆραι, τὸν μὲν δὴ παρα-
 σκευάζειν τὴν κύλικα· ἐν τῷ δὲ Ἀλεξάνδρῳ δοθῆναι
 ἐπιστολὴν παρὰ Παρμενίωνος, Φυλάξασθαι Φίλιππον· ἀνέ-
 ρειν γὰρ διεφθάρθαι ὑπὸ Δαρείῳ χρήμασιν, ὡς τε Φαρ-
 μάκῳ

cap. 5-

μάκρῳ ἀποπτεῖναι Ἀλέξανδρον. Τὸν δὲ, ἀναγνόντα τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἔτι μετὰ χεῖρας ἔχοντα, αὐτὸν μὲν λαβεῖν τὴν κύβητα, ἐν ᾗ ἦν τὸ Φάρμακον· τὴν ἐπιστολὴν δὲ τῷ Φιλίππῳ δῆναι ἀναγνώσθαι. Καὶ ὁμῶς τὸν τε Ἀλέξανδρον πίνειν, καὶ τὸν Φιλίππον ἀναγινώσκειν τὰ περὶ τῷ Παρμενίωνος. Φιλίππον δὲ εὐθὺς ἐνδὸν γενόμενος ὅτι καλῶς δι' ἔχει τὰ τῷ Φαρμάκῳ· ἔ γάρ ἐκτελέγειναι ἤρως τὴν ἐπιστολήν, ἀλλὰ τοσόνδε μόνον παρακαλεῖσθαι Ἀλέξανδρον, καὶ ἐς τὰ ἄλλα οἱ κείθεσθαι ὅσα ἐπὶ γέλλοιτο· σῶθῃσθαι γὰρ κειθόμενον. Καὶ τὸν μὲν ὠδάρθῃναι τε καὶ βαῖσαι αὐτῷ τὸ νόσημα. Φιλίππῳ δὲ ἐπιδείξαι ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος. καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ τοῖς ἀρχαῖς αὐτόν, ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις βέβαια εἰς τὸ ἀνύποκτον τυγχάναι ὦν, καὶ πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ἐρρόμενος. Ἐκ δὲ τέττε, Παρμενίωνα μὲν πέμπει ἐπὶ τὰς ἄλλας πόλεις, αἱ δὲ ὀρίζονται τὴν Κιλικίαν τε καὶ Ἀσσυρίων χώραν, προκαταλαβεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν πόλιν, ὅς αὐτῷ τῶν τε ξυμμάχων τὰς πεζὰς, καὶ τὰς Ἑλλήνας τὰς μισθοφόρους, καὶ τὰς Θράκας ὧν Σιπυλίας ἡγεῖτο, καὶ τὰς ἰππέας δὲ τὰς Θετταλὰς. Αὐτὰ δὲ ὕπερον ἄρας ἐκ Ταρσῆ, τῇ μὲν πρώτῃ εἰς Ἀγχιάλιν πόλιν ἀφικνεῖται. Ταύτην δὲ Σαρδανάπαλον κτίσαι τὸ Ἀσσύριον λόγος. Καὶ τῷ περιβόλῳ δὲ καὶ τοῖς δευτερίοις τῶν τειχῶν δὴλη ἐστὶ μεγάλη τε πόλις κτισθεῖσα, καὶ ἐπὶ μέγα ἐλθῆσα δυνάμει. Καὶ τὸ μῆμα τῷ Σαρδανάπαλι ἐγγὺς ἦν τῶν τειχῶν τῆς Ἀγχιάλης, καὶ αὐτὸς ἐφείσκει ἐπ' αὐτῷ Σαρδανάπαλος, συμβεβληκὺς τὰ χεῖρας ἀλλήλαις, ὡς μάλιστα ἐς κρότον συμβάλλονται. Καὶ ἐπίγραμμα ἐπεγέγραπτο αὐτῷ, Ἀσσύρια γράμματα. Ὅι μὲν Ἀσσύριοι καὶ μέτρον ἔφασκον ἐπεῖναι τῷ ἐπιγράμματι. Ὅ δὲ νῦν ἦν αὐτῷ, ὃν ἔφραζε τὰ ἔπη, ὅτι ΣΑΡΔΑΝΑΠΑΛΟΣ Ὁ ἈΝΑΚΤΗΔΑΡΑΞΟΤ ΠΑΪΣ, ΑΓΧΙΑΛΟΝ ΚΑΙ ΤΑΡΣΟΝ ἘΝ ἩΜΕΡΑΙ ΜΙΑΙ ἘΔΕΙΜΑΤΟ. ΣΤ ΔΕ, Ὡ ΕΞΕΝΕ, ΕΞΘΙΕ, ΚΑΙ ΠΙΝΕ, ΚΑΙ ΠΑΪΖΕ, ὩΣ Τ' ἈΛΛΑ ΤΑ' ἈΝΘΡΩΠΙΝΑ ὍΤΚ' ὄντα τοῦτο τοῦτο ἈΕΙ· τὸν ψόφον αἰνισσόμενος, ὅνπερ αἱ χεῖρες ἐπὶ τῷ κρότῳ ποιεῖ.

ποιῶσι. Καί τὸ ΠΑΪΖΕ, ραδιουργότερον ἐγγεγράφηται
ἔφασαν τῷ Ἀσσυρίῳ ὀνόματι. Ἐκ δὲ τῆς Ἀρχαίας ἐς
Σόλους ἀφίκετο, καὶ Φρερὰν ἐπήγαγεν ἐς Σόλους, καὶ
ἐπέβαλεν αὐτοῖς τάλαντα διακόσια ἀργυρία ζήμιαν, ὅτι
τὸς τὰς Πέρσας μᾶλλον τι τὸν νῦν ἔιχον. Ἐνθεν δὲ
ἐναλαβὼν τῶν μὲν πεζῶν τῶν Μακεδόνων τρεῖς τάξεις,
-ὧς τοξότας δὲ πάντας καὶ τὰς Ἀγριαῖνας ἐξελαύνει ἐπὶ
-ὧς τὰ ὄρη κατέχοντας Κίλικας· καὶ ἐν ἑπτά ταῖς πά-
-λαις ἡμέραις τὰς μὲν βία ἐξελὼν, τὰς δὲ ὁμολογίᾳ παρα-
-ησάμενος, ἐπανῆκεν ἐς τὰς Σόλους· καὶ ἐνθαῦτα μανθά-
-ει Πτολεμαῖον καὶ Ἀσανδρον, ὅτι ἐκράτησαν Ὀροντο-
-λάτῃ τῷ Πέρσῃ, ὃς τὴν τε ἄμραν τῆς Ἀλκιμαρνασσῆς ἐφύ-
-ασσε, καὶ Μύνδον, καὶ Καῦνον, καὶ Θῆραν, καὶ Καλ-
-ίπολιν κατεῖχε. Προσηῖκτο δὲ καὶ Κῶ, καὶ Τριόπιον,
[ἔτῳ ἡττηθῆναι ἔγραφον μάχῃ μεγάλη· καὶ ἀποθανεῖν·
ἐν τῶν ἀμφ' αὐτὸν, πεζῶς ἐς ἑπτακοσίας, καὶ ἱππέας
ε πεντήμιοντα, ἀλῶναι δὲ ἐκ ἐλάττης τῶν χιλιῶν. Ἀ-
-έξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε τῷ Ἀσκληπιῷ, καὶ
ομπεύσας αὐτὸς τε καὶ ἡ στρατιὰ πᾶσα καὶ λαμπάδα ἐπιτε-
-έσας, καὶ ἀγῶνα διαθεῖς γυμνικὸν καὶ μυσικόν, Σολεῦσι
ἐν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν, αὐτὸς δὲ ἀναζευξάς ἐς Ταρ-
-ῶν, τὰς μὲν ἱππέας ἀπέπειλε, Φιλῶτα δὲς ἄγειν διὰ
τῷ Ἀλφείῳ πεδίῳ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πύραμον· αὐτὸς
ἐ σὺν τοῖς πεζοῖς καὶ τῇ Ἰλῃ τῇ βασιλικῇ ἐς Μαγαρ-
-ῶν ἦκε, καὶ τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Μαγαροσίδι ἔδυσεν. Ἐν-
-θεν δὲ ἐς Μαλλὸν ἀφίκετο, καὶ Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἦ-
-σι ἐνήγισε· καὶ εἰσιστάζοντας καταλαβὰν, τὴν εἰσὶν αὐ-
-τῶς κατέπαυσε· καὶ τὰς Φόρκας, ὧς βασιλεῖ Δαρεῖν ἀπέ-
-ερον, ἀνῆκεν, ὅτι Ἀργείων μὲν Μαλλωτοὶ ἀποικοι ἦ-
-ιν, αὐτὸς δὲ ἀπ' Ἀργεὺς τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι ἠξίε.
ἵτι δὲ ἐν Μαλλῷ ὄντι αὐτῷ ἀγγέλλεται Δαρεῖον ἐν Σά-
-ρις ζῦν τῇ πάσῃ δυνάμει στρατοπεδέυειν. Ὁ δὲ χῶρος
-ος ἐστὶ μὲν τῆς Ἀσσυρίας γῆς, ἀπέχει δὲ τῶν πυλῶν
-ιν Ἀσσυρίων ἐς δύο μάλιστα σαδμύς. Ἐνθα δὲ ξυνά-
-γαν τὰς ἐταίρους, φράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελμένα ὑπὲρ
-κρεῖς τε καὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Δαρείας. Ὅι δὲ αὐτό-
-ιν, ὡς ἔιχον, ἄγειν ἐκέλευον. Ὁ δὲ τότε μὲν ἐκαι-
-σας αὐτὰς, διέλυσε τὸν ξύλλογον, τῇ δὲ ὑπεραίῃ προσ-
-ῆγεν,

cap. 6.

ἦγεν, ὡς ἐπὶ Δαρεῖόν τε καὶ τὰς Πέρσας. Δευτεραῖος
 δὲ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας, ἐκρατοπέδευσεν πρὸς Μυριά-
 δρω πόλει καὶ τῆς νυκτὸς χειμῶν ἐπιγίγνεται σκληρὰ,
 καὶ ὕδωρ τε ἐξ ἑρῶν καὶ πνεῦμα βίαιον. Τῷτο κατέ-
 σχεν ἐν τῷ κρατοπέδῳ Ἀλέξανδρον. Δαρεῖος δὲ τὰς
 μὲν ζὺν τῇ κρατιᾷ διέτριβεν, ἐπιλεξάμενος τῆς Ἀσσυρίας
 γῆς πεδῖον πάντα ἀναπεπταμένον, καὶ τῷ τε πλήθει τῆς
 κρατιᾶς ἐπιτήδειον, καὶ ἐνικπᾶσθαι τῇ ἵππῳ ξύμφορον.
 Καὶ τῷτο τὸ χωρίον ξυμβέβλευσεν αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν
 Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχης, ὁ παρ' Ἀλεξάνδρου αὐτόμολος. Ἔ-
 ναι γὰρ τὴν εὐρυχωρίαν πρὸς τῷ πλήθει τε καὶ τῆς ἐπ-
 σκευῆς τῶν Περσῶν. Καὶ ἔμνε Δαρεῖος. Ὡς δὲ Ἀλε-
 ξάνδρῳ πολλὴ μὲν ἐν Ταρσῷ τριβὴ ἐπὶ τῇ νόσῳ ἐγίγνετο,
 ἐκ ὀλίγῃ δὲ ἐν Σόλοις, ἵνα ἐβυέ τε καὶ ἐπόμεπνε, καὶ
 ἐπὶ τὰς ὀρεινὰς Κιλικίας διέτρεψεν ἐξελάσας, τῷτο ἐσφῆκε
 Δαρεῖον τῆς γνώμης καὶ αὐτὸς τε ὁ, τι περ ἡδίστον ἐ-
 δοξαδέν, ἐς τῷτο ἐκ ἀκασίως ὑπῆρχθη καὶ ὑπὸ τῶν καὶ
 ἡδονῇ ξυνόντων τε καὶ ξυνεσομένων ἐπὶ κακῷ τοῖς ἀ-
 βασιλεύουσιν ἐπαίρομενος, ἔγνω μῆκετι Ἀλέξανδρον ἐθέλει
 προῖεναι τῷ πρόσω, ἀλλ' ὀκνεῖν γὰρ, πυνθανόμενον ἐπὶ
 αὐτὸς προσάγοι καταπατήσῃν τε τῇ ἵππῳ τῶν Μακεδόνων
 τὴν κρατιᾶν, ἄλλος ἄλλοθεν αὐτῷ ἐπαίροντες ἐπέλεγον.
 καίτοι γε Ἀμύντας ἤξεῖν τε Ἀλέξανδρον ἰσχυρίζετο, ἵνα
 ἂν πύθῃται Δαρεῖον ὄντα, καὶ αὐτῷ προσμένειν ἐκέλευε.
 Ἀλλὰ τὰ χεῖρα, μάλλον, ὅτι καὶ ἐν τῷ παραντήκῳ ἡδὲ
 ἀπῶσαι ἦν, ἐπειθε καὶ τι καὶ δαιμόνιον τυχὸν ἦγεν αὐ-
 τὸν εἰς ἐκείνῳ τὸν χώρον, ὃ μῆτε ἐκ τῆς ἵππῳ πόλεως
 ὠφέλεια αὐτῷ ἐγένετο, μῆτε ἐκ τῷ πλήθει αὐτῷ τῶν π-
 ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀκοντίων τε καὶ τοξευμάτων· μῆδὲ τῇ
 λαμπρότητι αὐτῆς τῆς κρατιᾶς ἐπιδείξαι ἐδυνήθη· ἀλλὰ
 Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν εὐμαρῶς τὴν νύκτα
 παρέδωκεν. Ἐχρην γὰρ ἤδη καὶ Πέρσας πρὸς Μακεδ-
 ὶνων ἀφαιρεθῆναι τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, καὶ καταπερᾶν Μῆ-
 δον πρὸς Περσῶν ἀφῆρέθησαν, πρὸς Μήδων δὲ ἔτι πρὸς
 Περσῶν Ἀσσύριοι. Ὑπερβαλὼν δὴ τὸ ὄρος Δαρεῖος τὸ κατὰ
 τὰς πύλας τὰς Ἀμανικὰς καλεσμένας, ὡς ἐπὶ Ἰσθμὸν πε-
 ῖγε, καὶ ἐγένετο κατόπιν Ἀλεξάνδρου λαθῶν. Τὴν δὲ
 Ἰσθμὸν κατασχὼν, ὅσας διὰ νόσον ὑπολελειμμένους αὐτῷ τῷ

Μακε

Μακεδόνων κατέλαβε, τότες χαλεπῶς ἀμισγάμενος ἀπέκτεινεν· ἐς δὲ τὴν ὑπεραίαν προύχῳρει ἐπὶ τὸν ποταμὸν τοῦ Πίναρον. Καὶ Ἀλέξανδρος ὡς ἤκυσεν ἐν τῷ ὀπισθεν αὐτῆς ὄντα τὸν Δαρεῖον, ἐπεὶ ἔπισὸς αὐτῷ ὁ λόγος ἐφαίνετο, ἀναβιβάσας εἰς τριακόντορον τῶν ἐταίρων τινὰς ἀποπέμπει ὀπίσω ἐπὶ Ἰσσοῦ κατασκηνομένους εἰ τὰ ὄντα ἐξαγγέλλεται. Οἱ δὲ, ἀναπλεύσαντες τῇ τριακοντόρῳ, ὅτι κολπώδης ἦν ἡ ταύτη θάλασσα, μᾶλλον τι εὐκεταῶς κατέωκθον αὐτῷ στρατοπεδούνοντας τὰς Πέρσας· καὶ ἀπαγγέλλουσιν Ἀλεξάνδρῳ ἐν χερσὶν εἶναι Δαρεῖον. Ὁ δὲ συγκαλέσας στρατηγὰς τε καὶ ἱλάρχας, καὶ τῶν συμμαχῶν τὰς ἡγεμόνας, παρεκάλει θάρρειν μὲν ἐν τῶν ἤδη σφίσι καλῶς κεινδυνευμένων, καὶ ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηόσιν αὐτοῖς ἔσται· καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρατηγεῖ· μείνον, ἐπὶ νῦν Δαρεῖω ἀγαγὼν, καθεῖρξαι τὴν δύναμιν καὶ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ σενόπορα· ἵνα σφίσι μὲν ξύμμερον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν Φάλαγγα, τοῖς δὲ ἀχρεῖον ὁ πληθὸς ὅτι ἔσται τῇ μάχῃ, ἔτε τὰ σώματα, ἔτε τὰς νώμας παραπλησίους. Μακεδόνας τε καὶ Πέρσας καὶ Ἰηδοὺς, ἐκ πάντων πολλὰ τρυφῶσιν, αὐτὰς ἐν τοῖς πόνοις οἷς πολεμικοῖς πάλαι ἦδη μετὰ κινδύνων ἀσκαμένους, ἄλλως τε καὶ θέλοις ἀνδράποισ ἐλευθέρους ἐς χεῖρας ἤξειν. Ὅσοι τε Ἕλληνες Ἕλλησιν, ἔχοντες ὑπὲρ τῶν αὐτῶν μαγεῖσθαι, ἀλλὰ τὰς μὲν ξὺν Δαρεῖω, ἐπὶ μισθοῦ, καὶ ἐδὲ ἔτι πολλῷ, κινδυνεύοντας. Τὰς δὲ ξὺν σφίσιν, ὑπὲρ ἧς Ἑλλάδος ἐκόντας ἀμυνομένους· βαρβάρων τε αὖ Θράκας, καὶ Παίονας, καὶ Ἰλλυριοὺς, καὶ Ἀγριαῖνας, τὰς ἰρωστοτάτας τε τῶν κατὰ τὴν Ἑυρώπην καὶ μαχιματάτας, ρὸς τὰ ἀπονάτατά τε καὶ μαλακιάτατά τῆς Ἀσίας γένη τιτάξασθαι· ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρεῖω. αὐτὰ μὲν ἔν ἐς πλεονεξίαν τῷ ἀγῶνος ἐπέξῃ. Τὰ δὲ θλα· ὅτι μεγάλα ἔσται σφίσι τῷ κινδύνῳ ἐπεδεκνυεν. Ὡς γὰρ τὰς σατράπας τὰς Δαρεῖα ἐν τῷ τότε κρατήσῃν, δὲ τὴν ἱππὸν τὴν ἐπὶ Γρανικῷ ταχθεῖσάν, ἐδὲ τὰς δυσυρίους ξένους τὰς μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὅ, τι περ ρελος καὶ Μήδων, καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρσας καὶ Μήκας ὑπήκοα ἐποιεῖ τὴν Ἀσίαν, καὶ αὐτὸν μέγαν βασιλεῖα παρόντα, καὶ ὡς ἐδὲν ὑπολειφθήσεται σφίσι ἐπὶ ταῦτα

τῷδε τῷ ἀγῶνι, ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς Ἀσίας ξυμπάσης, καὶ
 πέρας τοῖς πολλοῖς πόνοις ἐπιθεῖναι. Ἐπὶ τέτοις δὲ τῶν
 τε εἰς τὸ κοινὸν ξὺν λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπε-
 μίμνησκε. Καὶ εἰ δὴ τῷ ἰδίᾳ τι διαπρεπὲς εἰς κάλλος τε-
 τολημένον, ὀνομασίᾳ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακαλῶν, καὶ
 τὸ αὐτὸ ἐπ' ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις ὡς ἀνεπαχθέστατα
 ἐπεξήει. Λέγεται δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἄμα Ξενο-
 φῶντι μυρίων εἰς μνήμην ἔλθεῖν, ὡς ἔδεν τι ἔτε κατὰ
 πληθὺς ἔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσις ἐπεσκέπτε-
 ῖτο ἱππέων αὐτοῖς παρόντων Θεσσαλῶν, ἔδὲ Βοιωτῶν, ἡ
 Πελοποννησίων, ἔδὲ Μακεδόνων, ἡ Θρακῶν, ἔδ' ὅση ἄλ-
 λη σφίσις ἵππος ξυντέτακται· ἔδὲ τοξοτῶν, ἡ σφενδοη-
 τῶν, ὅτι μὴ Κρητῶν, ἡ Ῥοδίων ὀλίγων· καὶ τέτων ἐν τῷ
 κινδύνῳ ὑπὸ Ξενοφῶντος αὐτοσχεδιαθέντων. Ὅι δὲ βασι-
 λέα τε ξὺν πάσῃ τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ ἐτρέ-
 ψαντο, καὶ ἔθνη ὅσα ἄλλα κατιόντων εἰς τὸν Ἐυξείνῳ
 πόντον καὶ ὁδὸν σφίσις ἐπεγένετο, νικῶντες ἐπὶ ἡλδο-
 ῖτο τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῷδε πρὸ τῶν κινδύνων εἰς παράκλη-
 σιν, ἀνδράσις ἀγαθοῖς ἐξ ἀγαθῶν ἡγεμόνος παραινεῖσθαι ἐ-
 κός. Ὅι δὲ ἄλλος ἄλλοθεν δεξιόμενοι τε τὸν βασιλέα,
 καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες, ἄγειν ἤδη ἐκέλευον. Ὅ δὲ τότε
 μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλλει, προπέμπει δὲ [ὡς ἐπὶ
 τὰς πύλας,] τῶν ἱππέων ὀλίγους καὶ τῶν τοξοτῶν τῶν
 κατασπεφόμενους τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω, ὡς ἐπὶ τὰς πύλας
 καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιάν πᾶσαν ἦεν,
 ὡς κατασχεῖν αὐτοῖς τὰς πύλας. Ὡς δὲ ἀμφὶ μέσῃ
 νύκτις ἐκράτησεν αὐτοῖς τῶν παρόδων, ἀνέπαυε τὴν στρα-
 τισίαν τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς, αὐτὸς ἐπὶ τῶν πετρῶν προσι-
 λακκάς ἀκριβεῖς κατασπασάμενος· ὑπὸ δὲ τὴν ἑῴα κατῆγε
 τῶν πυλῶν κατὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἕως μὲν πάντῃ στυγερῶς
 ἦν τὰ χωρία, ἐπὶ κέρως ἦγεν· ὡς δὲ διεχώρει εἰς πλάτανον
 ἀνέπτυσεν αἰετὸς τὸ κέρας εἰς Φάλαγγα, ἄλλην καὶ ἄλλαν
 τῶν ὀπλιτῶν τάξιν παράγων, τῇ μὲν, ὡς ἐπὶ τὸ ὄρος, ἡ
 ἀριστερὰ δὲ, ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Ὅι δὲ ἱππεῖς αὐ-
 τῶς μὲν κατόπιν τῶν πεζῶν τεταγμένοι ἦσαν· ὡς δὲ ἐ-
 τὴν ἑυρυχωρίαν προήεσαν, συνέτασεν ἤδη τὴν στρατιάν
 εἰς μάχην· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐνίκησε, ὁ δὲ Δαρειῖος αὐ-
 τοῖς πρώτοις ἔφευγε. καὶ ἔς τε μὲν ὁμαλοῖς χωρίοις

cap. 8.

τῇ Φυγῇ ἐτόγγανεν, ἐπὶ τῷ ἄρματος διεσώζετο. Ὡς δὲ Φάραξι τε καὶ ἄλλαις δυσχωρίαις ἐνέκυρσε, τὸ μὲν ἄρμα ἀπολείπει αὐτῷ, καὶ τὴν ἀσπίδα, καὶ τὸν κίνδυνον ἐκδύσθαι· ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει ἐπὶ τῷ ἄρματος· αὐτὸς δὲ ἵππον ἐκίβας ἔφευγε. Καὶ ἡ νύξ ἔδιδόκεν μακρῶς ἐπιγινόμενῃ ἀφείλετο αὐτὸν, τὸ πρὸς Ἀλέξανδρον ἀλῶναι. Ἀλέξανδρος γὰρ ἔς τε μὲν Φάος ἦν, ἀνὰ κράτος ἐδίωκεν. ὡς δὲ συνεσπίαζε τε ἤδη, καὶ τὰ πρὸ ποδῶν ἀφανῆ ἦν, ἔς τὸ ἔμπαλιν ἐτρέπετο ὡς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, τὸ μὲν τοι ἄρμα τὸ Δαρεὶς ἀπολαβὼν, καὶ τὴν ἀσπίδα ἐπ' αὐτῷ, καὶ τὸν κίνδυνον, καὶ τὸ τόξον· τό τε στρατόπεδον τῷ Δαρεὶς εὐθὺς ἐξ ἐφόδου ἐάλω, καὶ ἡ μήτηρ, καὶ ἡ θυγάτηρ, αὐτὴ δὲ καὶ ἀδελφὴ Δαρεὶς, καὶ υἱὸς Δαρεὶς νήπιος. Καὶ θυγατέρες δύο ἐάλωσαν, καὶ ἄλλαι ἀμφ' αὐτὰς Περσῶν τῶν ὁμοτίμων γυναῖκες ἔστιν ὅσες πολλαί. Οἱ γὰρ ἄλλοι Πέρσαι τὰς γυναῖκας σφῶν ζῶν τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ ἐς Δαμασκὸν ἔτυχον ἐσαλκότες· ἐπεὶ καὶ Δαρεῖος τῶν τε χρημάτων τὰ πολλὰ, καὶ ὅσα ἄλλα μεγάλῳ βασιλεὺς ἐς πολυτελῆ διαίταν καὶ στρατευομένῳ ὅμως συνέκεται, πετόμφει ἐς Δαμασκὸν ὡς τε ἐν τῷ στρατεύματι ἔστι πλεονα ἢ τρισχίλια τάλαντα ἐάλω. Ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Δαμασκῷ χρήματα ὀλίγον ὑπεροχὴν ἐάλω ὑπὸ Παρμενίωνος ἐπ' αὐτὸ τῷτο σαλέντος. Τῷτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ἐκείνῃ ἐγένετο, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Νικιστράτε, μηδὲς Μαίμακτιριῶνος. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ ἔπραττε.

Μετὰ δὲ τὴν αὐτῆς τελευτὴν Περδίκκας ἔχων μεθ' ἑαυτῶν τὸν βασιλέα Φίλιππον καὶ τὴν βασιλικὴν δύναμιν, ἐστράτευσεν ἐπὶ Ἀριαράθην τὸν Καππαδοκίαν δυνάστην. ὁ γὰρ ἔσπευσε προσέχων τοῖς Μακεδόσιν, ὑπὸ μὲν Ἀλεξάνδρου παρεωράθην, διὰ τὰς περὶ Δαρεῖον ἀγῶνας καὶ περισπασμῶς, ἀναστροφῇ δὲ πολυχρόνιον ἔσχε, κυριέων τῆς Καππαδοκίας. διὸ καὶ πολλὰ μὲν ἐκ τῶν προσόδων χρήματα ἤθροισε, δυνάμεις δ' ἐγγχωρίαις καὶ ξενικαῖς μεγάλας συνεστήσατο. διὸ καὶ βασιλείας ἀντιποιούμενος, ἕτοιμος ἦν πρὸς τὸν Περδίκκην διαγωνίζεσθαι, περὶ μὲν ἔχων τρισμυρίας, ἵππεῖς δὲ μυρίας πεντακισχίλις. ὁ δὲ Περδίκκας, συνάψας αὐτῷ μάχην, καὶ τῇ παρατάξει νικήσας, εἰνεῖλε μὲν εἰς τετρακισχίλις, ἐξώγησε δὲ ὑπὲρ τὰς πεντακισ-

Diodorus Sic.
Lib. XVIII.
cap. 16.

U M.

Θης. τῶν
αἰμένων ἀν-
αυφάλευ,
ἀρέδακε τῶ
ξ ἀρχῆς ἢ
μὲν Περ-
υδοκίας· κα-
ἐποίησαν ἐν
, Ἰσαυρίῳ
τὸν Νικη-
μο καὶ α-

ς ἐξ ἀρχῆς
, Καττι-
Λυκίαν Ἰο-
Κασσάνδρῃ,
Ἑλλησπον-
Ἀλεξάνδρῃ
λὲς πολέας
κὺντῃ τῇ κ-
το.

U M.

γαμῶν Ἀλε-
ων Ἀλεξάν-
συνοπημα-
ἴαν κομῶν
ῶματο· τῶ
(Ἰλιν) Φίλ-
έβη γὰρ ε-
ν, αἰαίνον-
ον Φιλε-
όσε πηρ-
ις δὲ κα-
ν ἐν: α: κα-
ἄρσι: α: τῶ
τὸ χαρῶν
α

καὶ πρὸς τὰς καιρὰς ἐπολιτεύετο, ὁρῶν ἐπιτήδεις πρὸς
 ἰεωτερισμόν· ὃ, τε γὰρ Λυσίμαχος κακοῖς ὀικείοις περι-
 πεσών, ἠναγκάσθη τὸν υἱὸν ἀνελεῖν Ἀγαθοκλέα· Σέλευ-
 κός τε ἐπελθὼν ὁ Νικάτωρ, ἐκείνους τε κατέλυσε, καὶ
 αὐτὸς κατελύθη δολοφονηθεὶς ὑπὸ Πτολεμαίῳ τῷ Κεραυ-
 νῷ. Τοιούτων δὲ θορύβων ὄντων, διεγένετο μένων ἐπὶ
 τῷ ἐρύματος ὁ εὐνῆχος, καὶ πολιτευόμενος δι' ὑποσχέ-
 σεων καὶ τῆς ἄλλης θεραπείας αἰεὶ, τρὸς τὸν ἰσχύοντα,
 καὶ ἐγγὺς παρόντα· διετέλεσε γὰρ ἔτη ἑκοσι κύριος ὢν
 τῷ Φρασίῃ, καὶ τῶν χρημάτων. Ἦσαν δὲ αὐτῷ δύο
 ἀδελφοί, πρεσβύτερος μὲν Ἐυμένης, νεώτερος δὲ Ἀττα-
 λος· ἐκ μὲν ἔν τῷ Ἐυμένει ἐγένετο τῷ πατρὶ ὁ μῶνυ-
 μος Ἐυμένης, ὃς περ καὶ διεδέξατο τὸ Πέργαμον, καὶ
 ἦν ἤδη δυνάστης τῶν κύκλῳ χωρίων· ὥς τε καὶ περὶ Σάρ-
 δεις ἐνίκησε συμβαλὼν Ἀντίοχον τὸν Σελεύκῃ. δύο δὲ
 καὶ ἑκοσίων ἄρξας ἔτη, τελευτᾷ τὸν βίον. Ἐκ δὲ Ἀτ-
 τάλῃ καὶ Ἀντιόχιδος τῆς Ἀχαιῆς γεγονὼς Ἀτταλος διε-
 ἔξατο τὴν ἀρχὴν, καὶ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ἔτος πρῶ-
 τος, νικήσας Γαλάτας μάχῃ μεγάλῃ. Οὗτος δὲ καὶ Ῥω-
 μαίοις κατέστη Φίλος, καὶ συνεπολέμησε πρὸς Φίλιππον
 ἱετὰ τῷ Ῥοδίῳ ναυτικῷ γυραῖος δὲ ἐτελεύτα βασιλεύσας
 τῇ τρία καὶ τετταράκοντα, υἱὸς ἐξ Ἀπολλωνίδος Κυζι-
 κηνῆς γυναικὸς, Ἐυμενῆς, Ἀτταλον, Φιλέταιρον, Ἀθη-
 αῖον. Οἱ μὲν ἔν νεώτεροι διετέλεσαν ἰδιῶται· τῶν δ'
 ἄλλων ὁ πρεσβύτερος Ἐυμένης ἐβασίλευσε· συνεπολέμησε
 καὶ ἔτος Ῥωμαίοις πρὸς τε Ἀντίοχον τὸν μέγαν,
 καὶ πρὸς Περσέα· καὶ ἔλαβεν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀπα-
 αν τὴν ὑπ' Ἀντιόχῳ τῆς ἐντὸς τῷ Ταύρῃ. Πρῶτερον
 ἦν τὰ περὶ Πέργαμον ἐ πολλὰ χωρία μέχρι τῆς θα-
 αττῆς τῆς κατὰ τὸν Ἐλαίτην κόλπον, καὶ τὸν Ἀδρα-
 νττηνόν. Κατεσκέυασε δ' ἔτος τὴν πόλιν, καὶ τὸ Νι-
 ηφόριον ἄλλος κατεφύτευσε, καὶ ἀναθήματα, καὶ βι-
 λιοθήκας, καὶ τὴν ἐπὶ τοσόνδε κατοικίαν τῷ Περγᾶμῳ
 ἦν νῦν ἔσαν ἐκείνος προσεφίλοκάλησε· βασιλεύσας ἔτη
 τετταράκοντα καὶ ἐννέα, ἀπέλιπε τῷ υἱῷ τὴν ἀρχὴν Ἀτ-
 τάλῳ, γεγονότι ἐκ Στρατονίκης τῆς Ἀριαράθῃ θυγατρὸς
 τῇ Καππαδόκῳ βασιλέως· ἐπίτροπον δὲ κατέστησε καὶ τῷ
 αὐτῷ νέῃ τελείῳ ὄντος, καὶ τῆς ἀρχῆς τὸν ἀδελφὸν
 Ἀτ-

Eumenes
263 ante Chr.

Attalus
241 ante Chr.

Eumenes II.
197 ante Chr.

Attalus II. Ἀτταλον· ἐν δὲ καὶ ἔκοσιν ἔτη βασιλεύσας γέρον ἔτι
159 ante Chr. τελευτᾷ, κατορθώσας πολλά· καὶ γὰρ Δημήτριον τὸν Σε-

λεύκην συγκατεπόλεμῆσεν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Ἀντιόχῳ· καὶ
συνεμάχησε Ῥωμαίοις ἐπὶ τὸν ΨευδοΦίλιππον· ἐχειρί-
σατο δὲ καὶ Διήγγυλιν τὸν ἐκείνων βασιλέα στρατεύσας ἐς
τὴν Θράκην· ἀνείλε δὲ καὶ Πρῆσιαν, ἐπισυστήσας αὐτῷ
Νικομήδῃ τὸν υἱόν· κατέλιπε δὲ καὶ τὴν ἀρχὴν τῷ ἐπιμ-

Attalus III. πνευμένῳ Ἀττάλῳ· βασιλεύσας δὲ ἔτος ἔτη πέντε, καὶ
138 ante Chr. κληθεὶς Φιλομήτωρ, ἐτελεύτα νόσφ' τὸν βίον· κατέλειπε

132 ante Chr. δὲ κληρονόμος Ῥωμαῖος· οἱ δ' ἐπαρχίαν ἀπέδειξαν τῇ
χωρᾷ, Ἀσίαν προσαγορεύσαντες ὁμᾶνυμον τῇ ἡγείρῳ.

f) DE REBUS BITHYNORUM.

Bithynia.
Appianus,
de bello Mi-
thrid.

cap. 1.

Ἡ Βιθυνία. Θράκας, Ἑλληνας ἡγῶνται, τὰς ἐς
Ἴλιον μετὰ Ῥήσας στρατεύσαντας, Ῥήσας νυκτὸς ὑπὸ Διομή-
δου ἀναιρεθέντος, ὃν τρόπον Ὀμηρος ἐν τοῖς ἔκκεσι φη-
ζει, Φεύγοντας ἐπὶ τῷ Πόντῳ τὸ σῶμα, ἧ σενότατός ἐσσι
ἐς Θράκην ὃ διάπλους· οἱ μὲν, ἐκ ἐπιτυχόντας πλοίων,
τῆδε καταμεῖναι, καὶ τῆς γῆς κρατῆσαι Βεβρυκίας λεγο-
μένης· οἱ δὲ, περάσαντας ὑπὲρ τὸ Βυζάντιον ἐς τὴν Θρά-
κην τῶν Βιθυνῶν λεγομένων, παρὰ Βιδύαν ποταμόν, ἐ-
κίησαι καὶ λιμῷ πιεθέντας ἐς Βεβρυκίαν αὐθις ἐπαελ-
θεῖν, καὶ Βιθυνίαν ἀντὶ Βεβρυκίας, ἀπὸ τῷ ποταμῷ πρὸ
ὃν ἄκρην, ὀνομάσαι· ἧ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῖς ἀλόγως σὺν
χρόνῳ παρατραπήναι, ἐκ ἐς πολὺ τῆς Βιθυνίας παρὰ τῇ
Βεβρυκίαν διαφερόσης. ὧδε μὲν ἔνιοι νομίζουσιν. ἕτεροι
δὲ, Βίδυν ἀρξαι πρῶτον αὐτῶν, καὶ τὰ Διῶ τε καὶ Θρῆ-
κης, ἐς ἐπωνύμιος ἐκατέρᾳ γῇ γενέσθαι. τὰδε μὲν ἔν μὲ

cap. 2.

Bas
323 ante Chr.
Memnon ap.
Photium.

προελελέχθω περὶ Βιθυνίας. Τῶν δὲ πρὸ Ῥωμαίων αὐτῇ
βασιλέων, ἑννέα καὶ τεσσαράκοντα ἐφεξῆς γειομένους,
μὲν Βᾶς Κάλαντον τὸν Ἀλεξάνδρῳ στρατηγόν, καὶ τῷ
λίαν παρεσκευασμένον πρὸς τὴν μάχην, κατηγωνίσθη,
καὶ τῆς Βιθυνίας παρεσκέυασε τὰς Μακεδόνας ἀποχέσθαι.
Τότε βίος μὲν ἐγεγόνει (ἐτῶν) ἅ και ὅ. αὐν ἐβασίλευεν
ν. ἔ παῖς, τῆς ἀρχῆς διάδοχος, Ζητοίτης, λαμπρὸς ὁ
πολέμοις γεγονώς, καὶ, τὰς Λυσιστράχῃ στρατηγῆς, τὸν ἐν
ἀνελών, τὸν δὲ ἐπὶ μήμισον τῆς αἰκίας ἀπελάσας ἀρ-
αῖ.

ἀλλὰ καὶ αὐτῷ Λυσιμάχῃ· εἶτα καὶ Ἀντίοχῃ τῷ παιδὸς
Σελεύου ἐπικρατέστερος γεγονώς, τῷ τε τῆς Ἀσίας βασι-
λεύοντος καὶ τῷ Μακεδόνων κτίξει πάλιν ὑπὸ τῷ Λυπέ-
ρῳ ὅρει, τῇ αὐτῷ κλήσει ἐπάνυμον ἔτος βιὰς μὲν ἔτη ε'
καὶ ὁ, κρατήσας δὲ τῆς ἀρχῆς ἡ καὶ μ'. καταλείπει παῖ-
δας δ'. τῶτον ὁ πρεσβύτερος τῶν παίδων Νικομήδης δια-
δέχεται, τοῖς ἀδελφοῖς ἐκ ἀδελφός, ἀλλὰ δῆμιος γεγο-
νώς. ἐκρατύνατο μὲν τοι καὶ ἔτος τὴν Βιθυνῶν ἀρχὴν·
μάλιστα γὰρ τὰς Γαλάτας ἐπὶ τὴν Ἀσίαν διαπεραιωθῆναι
συναράμενος.

Nicomedes I.
278 ante Chr.

Ὁ δὲ ἐνδοξότατος ἦν Περσίας, ὁ Κυνηγὸς ἐπὶ κλη-
σιν, ὃ Περσεύς, ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς, τὴν ἀδελφὴν
ἐνηγγύησε. καὶ ὁ πολὺ ὕστερον Περσέως καὶ Ῥωμαίων ἐς
χεῖρας ἐκ' ἀλλήλων ἰόντων, ὁ Περσίας ἀδετέροις συνεμά-
χει. Περσέως δ' αἰλόντος, ἀπήντησε τοῖς Ῥωμαίων στρα-
τηγοῖς, εἰμὰ τε Ῥωμαίων ἀμπεχόμενος, ὁ καλῶσι τῇ-
ζευννον, καὶ ὑποδήματα ἔχων Ἰταλικῶ, τὴν κεφαλὴν ἐξυ-
μημένος, καὶ πῖλον ἐπικείμενος· (ὃ τρόπῳ τινὰς προάσαι-
ων ἐν διαθήκαις ἐλευθερωθέντων) αἰσχροὺς ὦν καὶ τᾶλλα
ἰφθῆναι, καὶ βραχύς. ἐντυχὼν δ' αὐτοῖς, ἔφη Ῥωμαῖ-
οι τῷ ῥήματι Ῥωμαίων εἰμὶ λιβερτος· ὅπερ ἐστὶν ἀπελευ-
θερος. γέλῳτα δὲ παρασχὼν, ἐς Ῥώμην ἐπέμφθη καὶ
Ῥανεῖς κἀνταῦθα γελοῖος, ἔτυχε συμφωνώμενος. Χρόνῳ δ'
ἕστερον Ἀττάλῳ τι χαλεπήνας, τῷ βασιλεῖ τῆς Ἀσίας τῆς
ἐπὶ τὸ Πέργαμον, τὴν γῆν ἐδόξε τὴν Ἀσιάδα μαθεῖσα
ἡ Ῥωμαίων βελή, προσέπεμπε τῷ Περσίᾳ, μὴ πολε-
ιεῖν Ἀττάλῳ, φίλῳ Ῥωμαίων ὄντι καὶ συμμάχῳ. καὶ
υποπειθῶς ἔτι ἔχοντι οἱ πρέσβεις μετ' ἀνατάσεως προσέ-
ασσον, πειθεῖσθαι τοῖς ὑπὸ τῆς συγκλήτης λεγομένοις, καὶ
ἵκειν μετὰ χιλίων ἰππέων ἐς τι μεθόριον ἐπὶ συνθήκαις·
ἔτα καὶ τὸν Ἀττάλον ἔφασαν περιμένειν μετὰ τοσούτων
τέρων. Ὁ δ', ὡς ὀλίγων, τῶν σὺν Ἀττάλῳ καταφρο-
ήσας, καὶ ἐλπίσας αὐτὸν ἐνεδρεύσειν, προὔπεμπε τὰς
πρέσβεις, ὡς μετὰ χιλίων ἐπόμενος· πάντα δ' ἀναστήσας
ὃν στρατὸν, ἦγεν ὡς ἐς μάχην. Ἀττάλῳ δὲ καὶ τῶν
πρέσβεων αἰσθημένων τε, καὶ διαφυγόντων ἡ δυνατὸς αὐ-
τῶν ἐγίνετο ἕκαστος· ὅδε καὶ τῶν σκευοφόρων τῶν Ῥω-
μαίων ὑπολειφθέντων ἤπτετο, καὶ χωρίον τι Νικηφό-
ριον

Prusias

221 ante Chr.

Appianus,
de bello Mi-
thrid.

cap. 2-7.

cap. 3.

cap. 4.
Nicomedes II.
149-90
ante Chr.

ριον ἐξελὶὸν κατέσκαπτε, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ νεὰς ἐνεπίμπη-
"Αττάλῳ τε, ἐς τὸ Πέργαμον συμφυγόντα, ἐπολιόρκει
μέχρι καὶ τῶνδε οἱ Ῥωμαῖοι πυθόμενοι, πρέσβεις ἐτέρι,
ἐπεμπον, οἱ τὸν Περσίαν ἐκέλευον Ἀττάλῳ τὰς βλάβας
ἀποτίσαι. τότε ἔν καταπλαγεῖς ὁ Περσίας ὑπῆρξε, καὶ
ἀνεχώρει. ποιὴν δὲ τῶν πρέσβεων ὀρισάντων αὐτὸν ἐσε-
νεγκεῖν Ἀττάλῳ, ναῦς καταφράκτας ἔικοσιν αὐτίκα, καὶ
ἀργυρίᾳ σὺν χρόνῳ τάλαντα πεντακόσια, τὰς τε ναῦς ἐλα-
ξε, καὶ τὰ χρήματα ἐν τῷ χρόνῳ συνέφερον. Ὅντι ὁ
αὐτῷ διὰ μίσους τοῖς ὑπηκόοις ἐπὶ ὠμότητι χαλεπῇ, Νι-
κομήδης υἱὸς ἦν, πάνυ τοῖς Βιθυνοῖς ἀρέσκων. ὅπερ ὁ
Περσίας ὑφορώμενος, ἐς Ῥώμην αὐτὸν βίην μετεστήσασιν.
Καὶ μαθὼν ἐυδοκιμῶντα κακεῖ, προσέταξε τῆς βελῆς δεπ-
θῆναι, τῶν ἔτι ὀφειλομένων Ἀττάλῳ χρημάτων αὐτῷ
ἀπολύσαι. Μηρᾶν τε αὐτῷ συμπρεσβεύοντα ἐπεμπε
καὶ ἔμνητο τῷ Μηρᾶ, εἰ μὲν ἐπιτύχοι τῆς ἀφέσεως τῶν
χρημάτων, ἔτι φεῖδεσθαι τῷ Νικομήδῃ· εἰ δὲ ἀποτύχοι,
κτείνειν αὐτὸν ἐν Ῥώμῃ. κερμέρες τέ τινες ἐς τὸτο συ-
ἐπεμψεν αὐτῷ καὶ δισχιλίς σρατιώτας. Ὁ δὲ, τῆς μὲν
ζημίας ἐκ ἀφεθείσης τῷ Περσίᾳ, (Ἀνδρόνικος γὰρ ἐκ-
πεμφθεὶς ἐς ἀντιλογίαν ὑπὸ Ἀττάλῳ, τὴν ζημίαν ἀπέ-
φαινε ἐλάττονα τῆς ἀρπαγῆς) τὸν δὲ Νικομήδῃ λόγους
καὶ σπευδῆς ἄξιον ὁρῶν, ἠγόρητο, καὶ ἔτε κτείνειν αὐτὸν
ὑφίστατο, ἔτε αὐτὸς ἐς Βιθυνίαν ἐπαμῆναι διὰ δέας. ὁ-
μως δ' αὐτῷ βραδύνοντι, συνεῖς ὁ νεανίσκος, ἐς λόγους ἤλ-
θεν, ἐθέλοντι κακείνῳ. συνθέμενοι δ' ἐπιβαλεῖναι τῷ
Περσίᾳ, τὸν Ἀττάλῳ πρεσβευτὴν Ἀνδρόνικον ἐς τὸ ἔργον
προσέλαβον, ἵνα τὸν Ἀττάλῳ πείσειεν τὸν Νικομήδῃ κα-
ταγαγεῖν ἐς Βιθυνίαν. Ἀναμείναντες δ' ἀλλήλους ἐν τῇ
Βερνίκῃ, πολισματίζω τινὶ τῆς Ἠπείρου, νυκτὸς ἐσβάντες ἐ-
ν αὐτῷ, ἃ τε δέοι ποιεῖν συνετίθεντο, καὶ διελύθησαν ἐ-
νυκτός. Ἀμα δ' ἡμέρᾳ, Νικομήδης μὲν ἐξέβαινε πῶ-
νεως πορφύραν τε βασιλικὴν ἡμφιεσμένος, καὶ διάκει-
ἐπιπλεμένος· Ἀνδρόνικος δ' αὐτὸν ὑπαντιάσας τε καὶ βα-
σιλέα προσεῖπών, παρέπεμπε μετὰ σρατιωτῶν ὧν ἐχ-
πεντακοσίαν. Μηρᾶς δὲ, ὑποκρινάμενος τότε πρῶτον ἐ-
θῆσθαι Νικομήδῃ παρόντος, ἐς τὰς δισχιλίς διαδραμα-
ἐδυσφόρει. προῶν δὲ τῷ λόγῳ· Δύο, ἔφη, βασιλεῖα.

cap. 5.

τῷ μὲν ὄντος ἐν τῇ χώρῃ, τῷ δ' ἐπιόντος, ἀναγκαῖον ἡμῖν
 τὸ σφέτερον εὖ διατίθεσθαι, καὶ τῷ γενησομένῃ καλῶς
 τεκμαίρεσθαι· ὡς ἐν ταῦδε τῆς ἡμετέρας σωτηρίας βεβαιω-
 μένης, ἢ καλῶς προιδώμεθα, πότερος αὐτῶν ἐπικρατήσῃ.
 ὁ μὲν δὴ γέρον ἐστίν, ὁ δὲ νέος· καὶ Βιθυνοὶ τὸν μὲν ἀπο-
 σρέφονται, τὸν δὲ αἰρῶνται. Ῥωμαίων τε οἱ δυνατοὶ τὸν
 νεανίαν ἀγαπῶσι καὶ Ἀνδρόνικος, αὐτὸν ἤδη δορυφορῶν,
 ὑποδείκνυσιν τὴν Ἀττάλῃ συμμαχίαν, ἀρχὴν τε μεγάλην
 ἔχοντος καὶ Βιθυνοῖς γειτονέοντος, καὶ ἐκ πολλῶν τῷ Περ-
 σίᾳ πεπολεμημένῃ. Λέγων δὲ ταῦθ', ἅμα καὶ τὴν ὁμό-
 τητα τῷ Περσίᾳ παρεγύμνε, καὶ ὅσα πονηρὰ πράξειεν ἐς
 ἅπαντας, καὶ τὸ κοινὸν ἐπὶ τοῖςδε Βιθυνοῖς ἐς αὐτὸν ἔχ-
 θος. Ὡς δὲ κἀκείνους εἶδε τὴν Περσίᾳ μοχθηρίαν ἀπο-
 σρεφόμενους, ἤγεν αὐτὰς ἐς τὸν Νικομήδην αὐτίκα, καὶ
 προσεϊπὼν καὶ ὅδε βασιλεῖα δεύτερος ἐπὶ Ἀνδρονίκῳ, μετὰ
 τῶν δισχιλίων ἑδορυφόρει. Ἀτταλὸς τε τὸν νεανίαν προ-
 θύμως ὑπεδέχετο, καὶ τὸν Περσίαν ἐκέλευσε, τῷ παιδὶ
 πόλεις τέ πυνας ἐς ἐνοίκησιν, καὶ χαίρας ἐς ἐφόδια, δῆ-
 ναι. Ὁ δ', αὐτίκα δώσειν, ἔφη, τὴν Ἀττάλῃ βασιλείαν
 ἅπασαν· ἢ δὴ καὶ πρότερον Νικομήδῃ περιποιῶν, ἐς Ἀ-
 σίαν ἐσβαλεῖν. Ταῦτα δ' εἰπὼν, ἔπεμπεν ἐς Ῥώμην τὰς
 Νικομήδους καὶ Ἀττάλῃ κατηγορήσοντας τε, καὶ προκαλε-
 σόμενους ἐς κρίσιν. Οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Ἀτταλὸν εὐθὺς ἐχώ-
 ραν ἐς τὴν Βιθυνίαν, καὶ προσῆλθον αὐτοῖς οἱ Βιθυνοὶ κατ'
 ὀλίγους προσετίθεντο. Περσίας δ' ἅπασιν ἀπιστῶν, καὶ
 Ῥωμαίους ἐλπίζων αὐτὸν ἐξαιρήσεσθαι τῆς ἐπιβελῆς, Διή-
 γυλιν τὸν Θράκῃ, κηδεστὴν ὄντα οἱ, πεντακοσίους Θράκας
 αἰτήσας καὶ λαβὼν, τοῖςδε μόνοις τὸ σῶμα ἐπέτρεψεν,
 ἐς τὴν ἀκρόπολιν τὴν ἐν Νικαίᾳ καταφυγόν. Ὁ δὲ Ῥω-
 μαίων στρατηγὸς ἐν ἄσει ἔτε αὐτίκα ἐπῆγεν ἐπὶ τὴν βα-
 λὴν τὰς τῷ Περσίᾳ πρέσβεις, χαρίζομενος Ἀττάλῳ· ἐπα-
 γαγὼν τε ποτὲ, ψηφισαμένης τῆς βαλῆς, τὸν στρατηγὸν
 αὐτὸν ἐλέδαι τε καὶ πέμψαι πρέσβεις, οἱ διαλύσουσι τὸν
 πόλεμον, ἔλετο τρεῖς ἄνδρας, ὧν ὁ μὲν τὴν κεφαλὴν
 ποτὲ λίθῳ πληγείς, ἀσχήμονας ἐπέκειτο ὠτειλάς· ὁ δὲ
 τὰς πόδας διέφθαρτο ὑπὸ ρεύματος· ὁ δ' ἡλιθιώτατος ἐνο-
 μίζετο εἶναι. ὥς τε Κάτων, τὴν πρεσβείαν ἐπισκώπτοντα,
 εἰπεῖν· τὴν πρεσβείαν ταύτην μήτε νῦν ἔχειν, μήτε πόδας,

cap. 6.

Νικομήδης τὰς Γαλάτας, δις ἡ καταδρομή τῶν Βυζαντιῶν ἐγεγένητο, πολλὰς μὲν ἐπιχειρήσαντας τὴν Ἀσίαν περαιωθῆναι, τοσαυταῖς δὲ ἀποτυχόντας, ἐκ ἀνεχομένων τὴν πρᾶξιν Βυζαντιῶν, ἐπὶ συνθήκαις ὅμως παρασκευάζει περαιωθῆναι. αἱ δὲ συνθῆκαι, Νικομήδει μὲν καὶ τοῖς ἐγγόνοις αἰὲ Φίλα Φρονεῖν τὰς βαρβάρους, καὶ τῆς γνώμης τῆς Νικομήδους χωρὶς, μηδενὶ συμμαχεῖν τῶν πρὸς αὐτὰς διακρεσβευσόμενων· ἀλλ' εἶναι Φίλος μὲν τοῖς Φίλοις, πολέμιος δὲ τοῖς ἐ Φίλοις· συμμαχεῖν δὲ καὶ Βυζαντίοις, εἰ πᾶς δεήσει· καὶ Τριανοῖς δὲ καὶ Ἡρακλειώταις, καὶ Καλχηδονίοις, καὶ Κιερανοῖς, καὶ τισὶν ἑτέροις ἐθνῶν ἄρχουσιν. ἐπὶ ταύταις μὲν ταῖς συνθήκαις Νικομήδης τὸ Γαλατικὸν πλῆθος εἰς Ἀσίαν διαβιβάζει· αὐτὸν περιφανεῖς μὲν ἐπὶ τὸ ἄρχεῖν, ἑπτακαίδεκα τὸν ἀριθμὸν ἦσαν· οἱ δὲ καὶ αὐτῶν τέτων προσηκριμένοι καὶ κόρυφαῖοι Λεωνώριος ἦτῃν καὶ Λετάριος.

Αὕτη τοίνυν τῶν Γαλατῶν ἡ ἐπὶ τὴν Ἀσίαν διάβασις, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπὶ κακῷ τῶν ὀπηγῶν προελθεῖν ἐνόμισθη, τὸ δὲ τέλος ἐδείξεν ἀποκριθὲν πρὸς τὸ συμφέρον. τῶν γὰρ βασιλέων τὴν τῶν πόλεων δημοκρατείαν ἀφελεῖν σκεδάζοντων, αὐτοὶ μᾶλλον αὐτὴν ἐβεβαίαν, ἀντικαθίσταμενοι τοῖς ἐπιτιθεμένοις. Νικομήδης δὲ κατὰ Βιθυνῶν (πρῶτον συμμαχόντων αὐτῷ) καὶ τῶν ἐξ Ἡρακλείας τὰς βαρβάρους ἐξοπλίσας, τῆς τε χώρας ἐκράτησε, καὶ τὰς ἐνοικούντας κατέκοψε, τὴν ἄλλην λείαν τῶν Γαλατῶν ἑαυτοῖς διανεύμαμένω. ἔτοι δὲ πολλὴν ἐπελθόντες χώραν, αὐτοῖς ἀνεχώρησαν, καὶ τῆς αἰρεθείσης αὐτοῖς ἀπετέμοντο, τὴν νῦν Γαλατίαν καλεσμένην, εἰς τρεῖς μοῖρας ταύτην διανεύσαντες. καὶ τὰς μὲν, Τρωγμάς ὀνομάσαντες, τὰς δὲ, Τολοσοβογίας, τὰς δὲ, Τεκτόσαγας· ἐδείξαντο δὲ πόλεις, Τρωγμοὶ μὲν Ἀγκυραν· Τολοσοβόγιοι δὲ, Ταβίαν· Τεκτόσαγες δὲ, Πισινῶντα.

Τριῶν δὲ ὄντων ἐθνῶν ὁμογλώττων, καὶ κατ' ἄλλο εἰδὲν ἐξηλαγμένων, βιαστὰ διελόντες εἰς τέτταρας μερίδας, τετραρχίαν ἐκάστην ἐκάλεσαν, τετράρχην ἔχουσαν ἴδιον, καὶ δικαστὴν ἓνα, καὶ στρατοφύλακα ἓνα, ὑπὸ τῷ τετράρχῃ τεταγμένους, ὑποστρατοφύλακας δὲ δύο. Ἡ δὲ τῶν δώδεκα τετραρχῶν βελη, ἄνδρες ἦσαν τριακόσιοι· συνήγοντο δὲ

Ibid.

*Strabo.
Lib. XII.*

Deiotarus
52-48
ante Chr.
Amyntas.

δὲ εἰς τὸν καλέμενον Δρυναίμετον. Τὰ μὲν ἔν Φοναίᾳ, ἢ βαλῇ ἔκρινε· τὰ δὲ ἄλλα οἱ τετράρχαι, καὶ οἱ δικασταί. Πάλαι μὲν ἔν ἦν τοιαύτη τις ἡ διαταξίς· καὶ ἡμᾶς δὲ εἰς τρεῖς, εἴτ' εἰς δύο ἡγεμόνας, εἴτα εἰς ἓνα ἦκεν ἡ δυναστεία, εἰς Δηϊόταρον, εἴτα ἐκείνον διεδέξατο Ἀμύντας· νῦν δ' ἔχουσι Ῥωμαῖοι, καὶ ταύτην καὶ τὴν ὑπὸ τῷ Ἀμύντῃ γενομένην ἐπαρχίαν. Ἐχουσι δὲ αἱ μὲν Τρόκιμοι τὰ πρὸς τῷ Πόντῳ καὶ τῇ Καππαδοσίᾳ· ταῦτα δ' εἰς τὰ πρῶτα αὐτῶν νέμονται Γαλάται· Φρέριοι δ' αὐτοῖς τετείχισται τρία, Τασίον ἐμπορεῖον τῶν ταύτη, ὅπερ ὁ τῷ Δίῳ κολοσσὸς χαλκῆς, καὶ τέμενος αὐτοῦ καὶ Μιθριδάτιον δ' ἔδωκε Παμπήμιος Βογοδιάταρος, τῆς Ποκτιμῆς βασιλείας ἀφορίσας· τρίτον δὲ πρὸς Δαναβλᾶ, ὅπερ τὸν σύλλογον ἀποιήσαντο Παμπήμιος τε καὶ Λεύκιλλος· ὁ μὲν ἦκων ἐπὶ τὴν τῷ πολέμῳ διαδοχὴν, ὁ δὲ, παραδίδως τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἀπαίρων ἐπὶ τὸν Θρίαμβον. Τρόκιμοι μὲν δὲ ταύτ' ἔχουσι τὰ μέγα. Τεκτόταγος δὲ τὰ πρὸς τῇ μεγάλῃ Φρυγίᾳ, τῇ κατὰ τὴν Περσινέντῃ καὶ Ὀρκαορίκῃ· ταύτων δ' ἦν Φρέριον Ἀγκυρα, ὁμώνυμος τῇ πρὸς Λυδίας περὶ Βλαῦδον πόλιν καὶ Φρυγίᾳ. Τελισοβάνιοι δὲ ὅμοιοι Βιθυνοῖς εἰσὶ, καὶ τῇ Ἐπικτήτῃ καλεσμένῃ Φρυγίᾳ· Φρακίαι δ' αὐτῶν εἰς τό, τι Βλακίαν, καὶ τὸ Πήιον· αὐτὰ μὲν ἦν βασιλεῖον Δηϊοτάρε, τὸ δὲ πρὸς Φυλακίον. Περσινέντες δ' εἰν ἐμπορεῖον τῶν ταύτη μέγιστον, ἱερὸν ἔχον τῆς μητρὸς τῶν Θεῶν, σεβασμὸς μεγάλῃς τυγχάνον· καλεῖται δ' αὐτὴν Ἀγγυδία. Οἱ δ' ἱερεῖς τοπαλαῖον μὲν θυγᾶσαι τιμὰς ἦσαν, ἱερῶσύνην καρπύμενοι μεγάλην· γυνὴ δὲ τῶν μὲν αἱ τιμαὶ πολὺ μεμείωνται, τὰ δ' ἐμπορεῖον συμμένει· κατεσκέυασαι δ' ὑπὲρ τῶν Ἀτταλικῶν βασιλέων ἱεροπρεπῶς τὸ τέμενος, καὶ τε καὶ σοαῖς λευκολίθοις ἐπιφανές· ὁ ἐπαίησαν Ῥωμαῖοι τὸ ἱερὸν, ἀφίδρυμα ἐνθένδε τῆς Θεᾶς μεταπεμφάμενοι κατὰ τὰς τῆς Σιβύλλης χρησμούς· κατὰπερ καὶ τὰ Ἀσκληπεία τὰ ἐν Ἐπιδαύρῳ. Ἐστὶ δὲ καὶ ὄρος ὑπερμείμενον τῆς τολεως, τὸ Δίνδυμον, ἀφ' ἧς ἡ Δινδυμνή, κατὰπερ ἀπὸ τῶν Κυβέλων ἢ Κυβέλης. Πλησίον δὲ καὶ ὁ Σαγγάριος ποταμὸς ποιεῖται τὴν ῥύσιν· ἐπὶ δὲ τέτταρ' αὐτὰ καλεῖται τὰ Φρυγῶν ἀκητήρια Μίδα, καὶ ἐτι πρότερον Γορδίς, καὶ ἄλλα καὶ τῶν, καὶ ἔχοντες πόλεις, αἰεὶ καὶ νῦν, καὶ

κρῶ μείζας τῶν ἄλλων· διὸν ἐς τῷ Γόρδιον καὶ Γορβειᾷς τὸ τῷ Κάστρος βασιλείον τῷ Σαυπονδαρίῃ, ἐν ᾧ γαμβρὸν ὄντα τῷτον ἀπέσφαξε Δηϊόταρος, καὶ τὴν θυγατέρα τὴν ἑαυτῷ· τὸ δὲ Φρέριον ἀνέσπασε, καὶ διαλυμήνατο το πλεῖστον τῆς κατοικίας.

h) DE REBUS PAPHLAGONUM.

Ἡ ΠαΦλαγονία. Πρὸς ἑω ὁ Ἄλυσ ὄριον τῶν ΠαΦλαγόνων· πρὸς νότον δὲ Φρύγες, καὶ οἱ ἐποικησάντες Γαλάται· πρὸς δύσιν δὲ Βιθυνοὶ, καὶ Μαριανδύνοί· τὸ γὰρ τῶν Καυκῶνων γένος ἐξέφθαρται τελῶς πάντοθεν· πρὸς ἄρκτον δὲ ὁ Ἑυξεινός ἐστι. Τῆς δὲ χώρας ταύτης διηρημένης εἰς τε τὴν μεσόγαίαν, καὶ τὴν ἐπὶ θαλάττῃ διατείνεσαν ἀπὸ τῷ Ἄλυσ μέχρι Βιθυνίας ἑκατέραν, τὴν μὲν παρὰ τὴν ἑω Ἡρακλείας, εἶχεν ὁ Εὐπάτωρ· τῆς δὲ μεσογαίας, τὴν μὲν ἐγγυτάτῳ ἔσχευ, ἧς τινα καὶ πέραν τῷ Ἄλυσ διέτεινε· καὶ μέχρι δεῦρο τοῖς Ῥωμαίοις ἡ Ποντικὴ ἐπαρχία ἀφώρισται. Τὰ λοιπὰ δ' ἦν ὑπὸ δυνάσταις, καὶ μετὰ τὴν Μιθριδάτη κατέλυσιν. Μετὰ δὲ τὴν Πομπηϊάπολιν ἡ λοιπὴ τῆς ΠαΦλαγονίας ἐστὶ τῆς μεσογαίας μέχρι Βιθυνίας ἴσσι πρὸς δύσιν. Ταύτης δὲ καίπερ ὀλίγης ἔσης, μικρὸν μὲν πρὸ ἡμῶν ἤρχον πλείους· νῦν δ' ἔχουσι Ῥωμαῖοι, τῷ γένει τῶν βασιλέων ἐκλιπόντος. Ὀνομάζουσι δ' ἐν τὴν ὁμορον τῇ Βιθυνίᾳ Τιμωνίτην, καὶ τὴν Γεζατόριγος, καὶ Μαρμολίτη τὴν καὶ Κινισιηνή, ἐν ᾗ τὰ Κινιάτα Φρέριον ἐρυμνὸν, ὑποκείμενον τῆς τῷ Ὀλγάσσουος ὁρεινῆς, ᾧ χρησάμενος ὁρμητηρίῳ Μιθριδάτης ὁ Κτίσης προσαγορευθεὶς, κατέστη τῷ Πόντι κύριος· καὶ δι' αὐτῷ τὴν διαδοχὴν ἐφύλαξαν μέχρι τῷ Εὐπάταρος. Ὑστατος δὲ τῆς ΠαΦλαγονίας ἦρξε Δηϊόταρος Κάστρος υἱὸς ὁ προσαγορευθεὶς Φιλάδελφος, τὸ Μορξέας βασιλείον ἔχων τὰ Γάγγρα, πολισμάτιον ἅμα καὶ Φρέριον. Ἐνδοξος δ' ὄρευκτὲς ἰχθύς ἐν τῇ ΠαΦλαγονίᾳ λέγων ἐν ξηροῖς τόποις, καὶ διορίζει τὸν τόπον· ἐν ὑγροῖς δὲ περὶ τὴν Ἀσπασίαν λίμνην Φησί τὴν ὑπὸ Κίῳ, λέγων ἐδὲν σαφές.

Paphlagonia.
Strabo,
Lib. XII.

Ibid.

Dejotarus.

i) DE REBUS CAPPADOCUM.

Cappadocia.
Strabo,
Lib. XII.

Ἡ Καππαδοκία. Ἡ Καππαδοκία ἐστὶ πολυμερὴς τε, καὶ συχρᾶς δεδευμένη τὰς μεταβολάς· οἱ δ' ἐν ὁμόγλωττοι μαλιστὰ εἰσιν οἱ ἀφοριζόμενοι πρὸς νότον μὲν τῷ Κιλικίῳ λεγομένῳ Ταύρῳ, πρὸς ἄνδρ' δὲ τῇ Ἀρμενίᾳ, καὶ τῇ Κολχίδι, καὶ τοῖς μεταξὺ ἑτερογλώττοις ἔθνεσι· πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Ἑυξείνῳ μέχρι τῶν ἐκβολῶν τῆ Ἀλυσ· πρὸς δύτιν δὲ τῷ τε τῶν Παφλαγόνων ἔθνει, καὶ Γαλατῶν τῶν τὴν Φρυγίαν μεταικησάντων, μέχρι Λυκαόνων, καὶ Κιλικίων, τῶν τὴν τραχεῖαν Κιλικίαν νεομένων. Καὶ αὐτῶν δὲ τῶν ὁμογλώττων οἱ παλαιοὶ τὰς Καταόνας καὶ αὐτὰς ἔταπτον, ἀντιδιαίρωντες τοῖς Καππάδοξιν, ὡς ἐτεροῦς ἔθνεσι καὶ ἐν τῇ διαριθμῇ τῶν ἔθνων μετὰ τὴν Καππαδοκίαν ἐτίθεσαν τὴν Καταονίαν· ἔπειτα τὸν Ἑυφράτην, καὶ τὰ πέραν ἔθνη, ὥστε, καὶ τὴν Μελιτηνήν ὑπὸ τῇ Καταονίᾳ τάττειν, ἢ μεταξὺ κεῖται ταύτης τῆ καὶ τῆ Ἑυφράτης, συνάπτουσα τῇ Κομμαγενῇ μέρος τε τῆς Καππαδοκίας ἐστὶ δέκατον, κατὰ τὴν εἰς δέκα στρατηγίας διαίρεισιν τῆς χώρας. Οὕτω γὰρ δὴ οἱ καὶ ἡμᾶς βασιλεῖς οἱ πρὸ Ἀρχελαῶ, διατεταγμένῃν εἶχον τὴν ἡγεμονίαν τῆς Καππαδοκίας. δέκατον δ' ἐστὶ μέρος καὶ ἡ Καταονία, καὶ ἡμᾶς δὲ εἶχε στρατηγὸν ἑκατέρω ἰδίῳ· ἔτε δ' ἐκ τῆς διαλέκτε διαφοράς τινος ἐν τέτοις πρὸς τὰς ἄλλας Καππάδοκας ἐμφαινόμενης, ἔτε ἐκ τῆς τῶν ἄλλων ἔθνων, Γαυμασδὸν πῶς ἠφάνισαι τελέως τὰ σημεῖα τῆς ἀλλοεθνίας. Ἦσαν δ' ἐν διωρισμένοι· προσεκτῆσατο δ' αὐτὰς Ἀριαράθης ὁ πρῶτος προσαγορευθεὶς Καππαδοκῶν βασιλεὺς.

Ibid.

Τὴν δὲ Καππαδοκίαν εἰς δύο σατραπείας μερισθεῖσαν ὑπὸ τῶν Περσῶν παραλαβόντες Μακεδῶνες, περιείλον, τὰ μὲν ἐκόντες, τὰ δ' ἀκοντες, εἰς βασιλείας ἀντὶ σατραπῶν περισσᾶσαν· ὧν τὴν μὲν ἰδίως Καππαδοκίαν ὠνόμασαν, καὶ πρὸς τῷ Ταύρῳ, καὶ νῆ δὲ μεγάλην Καππαδοκίαν· τὴν δὲ, Πόντον, οἱ δὲ τὴν πρὸς τῷ Πόντῳ Καππαδοκίαν. Τῆς δὲ μεγάλης Καππαδοκίας νῦν μὲν ἐκ ἴσμεν πρώτην διάταξιν· τελευτήσαντος γὰρ τὸν βίον Ἀρχελαῶ τῆ βασιλεύσαντος ἔγνω Καίσαρ τε καὶ ἡ σύμ-
κλητος

λητος ἐπαρχίαν εἶναι Ῥωμαίων αὐτήν· ἐπ' ἐκείνῃ δὲ καὶ ὧν πρὸ αὐτῆς βασιλείων, εἰς δέκα στρατηγίας διηρημένης ἥς χώρας, πέντε μὲν ἐξητάζοντο αἱ πρὸς τῷ Ταύρῳ, Ἰελλιγνή καὶ Καταονία καὶ Κιλικία, Τυανίτις τε καὶ σαυρίτις· πέντε δὲ λοιπαί, Λαουϊνάσση, Σαργασση, Λαργασση, Καμαννη, Μοραμνη. Προσεγένετο δ' ὕστερον παρὰ Ῥωμαίων ἐκ τῆς Κιλικίας τῆς πρὸ Ἀρχελείας, καὶ ἐνδεκάτῃ στρατηγία, ἣ περὶ Κατάβαλά τε καὶ Κύιστρα μέχρι τῆς Ἀντικάτρης Δέρβης τῆς λησῆ. Τῷ δὲ Ἀρχελαῷ καὶ ἡ τροχεῖα περὶ Ἐλαιῖσσαν Κιλικία καὶ ἄσα ἢ τὰ πειρατήρια συστημαμένη.

Οἱ δὲ τῆς Καππαδοκίας βασιλεῖς (Φησὶν ὁ Διοδώρος) εἰς Κύρον ἀναφέρουσι τὸ γένος, τὸν ἐν Πέρσαις. ἰαβεβαίενται δὲ καὶ τῶν ἑπτὰ Περσῶν τῶν τὸν μάγον πανελομένων ἐνδὸς ὑπάρχειν ἀπόγονοι· καὶ τὴν μὲν ὑπὲρ Κύρου συγγένειαν ἔτι καταφιδομένηται· Καμβύσῃ τε Κύρου πατρὸς ἀδελφῇ ὑπάρχει γνησίαν Ἀτόσσαν, ταύτης δὲ καὶ Λαράνῃ τῇ Καππαδοκίας βασιλεῶς γενέσθαι παῖδα Γάλοκ, καὶ τῆς γενέσθαι Σμέρδην, ἣ Ἀρτάμνην· τῇ δὲ Ἀναφᾷ ὅν καὶ ἀνεγεμῖν μὲν ἀνδρεῖα καὶ τάλμη, γενέσθαι δ' ἔπειτα τῶν ἑπτὰ Περσῶν. τὴν μὲν ἂν εἰς Κύρον συγγένειαν ἔτι γενεαλογῇ, καὶ τὴν εἰς Ἀναφᾶν ὅν Φαίει δὲ ἀνδρεῖαν ἀνγχωρηθῆναι τὴν Καππαδοκίας δυναστείαν, ἵνα μὴ τελεῖν Φόρος Πέρσαις· ἣ τελευτήσαντος, ὁ μῶνιως υἱὸς ἔρχει· μετὰ δὲ τὴν τῆς τελευτῆς, ἀπολειφθέντων δυεῖν υἱῶν Δατάμῃ καὶ Ἀριμναίῃ, διαδέξασθαι τὴν ἱρχὴν Δατάμην, ἄνδρα κατὰ πόλεμον καὶ κατ' αἶδαν μέγιστος τῆς βασιλείας ἐπαινέμενον. ὃς Πέρσαις διὰ μάχης ἐλθὼν, καὶ λαμπρῶς κατὰ τὴν μάχην ἀγωνισάμενος, ἐν αὐτῇ τελευτᾷ. διεδέξατο δὲ τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς Ἀριμνῆς· ἣ γίνονται παῖδες Ἀριαράθης καὶ Ὀλοφέρνης. ἵστος δὲ ἔτη πεντήκοντα δυναστεύσας, καὶ μηδὲν ἔργον ἀξίου κνήμης πράξας, τελευτᾷ· τὴν δὲ ἀρχὴν διεδέξατο ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν Ἀριαράθης, ὃς Φιλοστοργῆσαι διαφερώως λέγεται τὸν ἀδελφόν, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὰς ἐπιφανεστάτας τάξεις· ὃν καὶ Πέρσαις κατ' Αἰγυπτίαν ἀποσάλυντα συμμαχεῖσθαι, καὶ μετὰ μεγάλων τιμῶν ἐπανελθεῖν, ὃς Ὀλχος ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὑπὲρ ἀνδρείας ἐδί-

δ8·

Diodor. Sic.
Lib. XXXI.
cap. 12.
Reges ante
Alexand. M.

δε· καὶ τὸν βίον ἐν τῇ πατρὶδι λιπεῖν, υἱὸς ἐγκαταλι-
 πόντα Ἀριαράθην καὶ Ἀρύσην. ὁ δὲ ἀδελφὸς καὶ τῆς
 Καππαδοκίας ἔχων τὴν ἀρχὴν (ὃ γὰρ ἦν αὐτῷ γονὴ γνη-
 σία) τὸν πρεσβύτερον τῶν παιδῶν ἀδελφεῖ Ἀριαράθην
 υἱοποιεῖται. κατὰ δὲ τὰς τὲς χρόνους Ἀλέξανδρος ὁ
 Μακεδῶν καταπολεμεῖ μὲν Πέρσας, εἶτα καὶ τελευτᾷ.
 καὶ Περδίκκας, ὁ τῶν ὅλων τότε ἡγούμενος, Ἐυμένη
 πέμπει Καππαδοκίας στρατηγόν. καὶ καταπολεμηθέντος
 Ἀριαράθῃ, πεσόντος τε ἐν τῇ μάχῃ, αὐτῇ τε ἡ Καππα-
 δοκία καὶ τὰ πλησιόχωρα αὐτῆς, ἔπεσεν ὑπὸ Μακεδόνος.
 Ἀριαράθης δὲ, ὁ τῷ προβεβασιλευκότος υἱός, ἀπελπίσας
 κατὰ τὸ παρὸν, ἀποχωρεῖ μετ' ὀλίγων πρὸς τὴν Ἀρμε-
 νίαν. μετ' ὃ πολὺν δὲ χρόνον τῶν περὶ τὸν Ἐυμένη
 καὶ Περδίκκην τελευτησάντων, Ἀντιγόνος δὲ καὶ Σελεύ-
 νου περσισσόμενων, λαβὼν δύναμιν παρὰ τῷ βασιλεῶς τῶν
 Ἀρμενίων Ἀρδοάτῃ, τὸν μὲν τῶν Μακεδόνων στρατηγόν
 Ἀμόνταν ἀπέκτεινεν, ἐξέβαλε δὲ καὶ Μακεδόνος ταχέως
 τῆς χώρας, καὶ τὴν οἰκίαν ἀρχὴν ἀνεκτίσαστο. τῷ
 δὲ τριῶν παιδῶν γενομένων, παρέλαβε τὴν βασιλείαν ὁ
 πρεσβύτατος, Ἀριάμνης· ὃς ἐπυγαμίαν πρὸς Ἀντίοχον
 κοιμισάμενος, τὸν ἐπονομασθέντα Θεόν, τὴν τῷ θυγατέ-
 ρα Στρατονίῃν συνώκησε τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν υἱῶν Ἀρια-
 ράθῃ· ὑπάρχων δὲ Φιλότεκνος διαφερόντως, περιέθετο
 τῷ παιδί διὰ δῶμα, καὶ συνάρχειν πάντων τῶν τῆς βασι-
 λείας προτερημάτων ἐπίσης μεταδίδωσι. τῷ δὲ πατρὸς τε-
 λευτήσαντος, Ἀριαράθης βασιλεύει κατ' ἑαυτόν. καὶ με-
 ταλάσσων τὸν βίον, κατέκλιπε τὴν βασιλείαν Ἀριαράθῃ
 τῷ υἱῷ, νηπιῷ παντελῶς ὄντι τὴν ἡλικίαν. ἔτος δὲ ἔγρη-
 με θυγατέρα τῷ μεγάλῃ κληθέντος Ἀντίοχου, ὀνομαζομέ-
 νην Ἀντισχίδα, πανῆργον μάλισα. ταύτην δὲ, μὴ γενο-
 μένων τέκνων, ὑποβάλλεσθαι δύο παῖδας, ἀγνοῶντος τῷ
 ἀνδρὸς, Ἀριαράθην καὶ Ὀλοφέρνην. μετὰ δὲ τινα χρό-
 νον τῆς φύσεως ἐπιδεξαμένης, ἀνελπίσως τεκεῖν αὐτὴν δύο
 μὲν θυγατέρας, υἱὸν δὲ ἓνα τὸν ὀνομασθέντα Μιθριδάτην.
 ἐξ ὧν τὲς ὑποβολιμαίας ἀναδιδραμένην τὰνδρ', τὸν μὲν
 πρεσβύτερον μετὰ συμμέτρῃ χρείας εἰς Ῥώμην ἀποσπᾶσθαι
 παρασπενύσσει· τὸν δὲ νεώτερον εἰς τὴν Ἰωνίαν χάριν τῷ
 μὴ διαμφισβητεῖν ὑπὲρ τῆς βασιλείας τῷ γνησίῳ. τῶν

δὲ

υδροθέντα καὶ Ἀριαράθην Φασὶ μετονομαθῆναι, καί-
τε Ἑλληνικῆς μετασχεῖν, καὶ κατὰ τὴν ἄλλην ἐπαί-
ει ἀρετὴν. καὶ ὁ μὲν πατὴρ, Φιλοπάτορι ὄντι τῷ
ἔσπευδεν ἀποδῆναι τὴν τῷ Φιλοτέκνῳ σπαδὴν· καὶ ἐπὶ
αὐτοῖς προέβη τὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίας, ὥστε
ν πατὴρ ἐξίσταται. τῆς ὅλης ἀρχῆς ἠγωνίζετο τῷ παι-
ὁ δὲ ἀδύνατον εἰδέναι δέξασθαι αὐτὸν παρὰ γονέων
ζώντων τὴν τοιαύτην χάριτα. ἔτος, τὸν πατέρα τῷ
αἰμένῳ καταλαβόντος, διεδέξατο τὴν βασιλείαν, τῇ
ἄλῃ ἀγωγῇ τῷ βίῃ ἀξιολογωτάτῃ ἐνδεκνύμενος,
Φιλοσοφίᾳ προσανέχων. ἐξ ἧ καὶ ἡ παρὰ τοῖς Ἑλ-
ἀγνοεμένη πάλαι Καππαδοκία, τότε τοῖς πεκαυθεν-
ις ἐμβιωτήριον ὑπῆρχεν. ἀνευῶσατο δ' ἔτος καὶ τὴν
Ῥωμαῖς Φιλίαν τε καὶ συμμαχίαν. ἀλλὰ τὰ μὲν
τῆς εἰς Κερρον ἀναφορᾶς τῶν μέχρι τῶδε τῆς Καπ-
κίας βασιλευσάντων ἐν τέτοις.

Ὁ δὲ Ἀππιανὸς Φησὶ· Καππαδοκίας δὲ πρὸ μὲν *Appianus,*
ιεδόνων ὅτινες ἤρχον, ἐκ ἔχω σαφῶς εἰπεῖν, εἰ τε *de bello Mi-*
ἀρχὴν, εἰ τε Δαρεῖς κατήκον. Ἀλέξανδρος δὲ *thrid.*
δοκεῖ τὰς ἀρχοντας τῶνδε τῶν ἐθνῶν ἐπὶ Φόρῳ κα- *cap. 8-11.*
πεῖν, ἐπεκράμενος ἐπὶ Δαρεῖον. Φαίνεται γὰρ καὶ *Tempore A-*
ισὸν, ἐν Πόντῳ πόλιν Ἀττικῇ γένεας, ἐπὶ δημοκρα- *lexandri M.*
ς, ὡς πατρὸς σφίσι πολιτεῖαν, ἀγαγών. Ἰερώνυμος
ἐπιφασῶσαι τῶν ἐθνῶν ὅλως, ἀλλ' ἀνὰ τὴν παρὰ
τῆς Παμφυλίας καὶ Κιλικίας ἐτέραν ὁδὸν ἐπὶ τὸν
εἶον τραπέσαι. Περδίκκας δὲ, ὃς ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ *Post Alexan-*
Μακεδόνων ἤρχεν, Ἀριαράθην, Καππαδοκίας ἡγέμε- *drum M.*
εἴτε ἀφιστάμενον, εἴτε τὴν ἀρχὴν αὐτῷ περιποιέμε- *Ariarathes.*
Μακεδόσιν, εἴλε καὶ ἐκρέμασε καὶ ἐπέστησε τοῖς ἐθ-
ιν Ἐυμενῇ τὸν Καρδιανόν. Ἐυμενεὺς δὲ ἀναιρεθέν-
ς, ὅτε αὐτὸν οἱ Μακεδόνες εἶλοντο εἶναι πολέμιον,
τίπατρος, ἐπὶ τῷ Περδίκκῃ τῆς ὑπὸ Ἀλεξάνδρῳ γε-
ένῃς γῆς ἐπιτροπέων, Νικάνορα ἐπεμψεν Καππαδο-
σατραπέυειν. Μακεδόνων δὲ ἔ πολὺ ὕψαρον ἐς ἀλ- *cap. 9.*
κας φασμασάντων, Ἀντίγονος μὲν ἤρχε Συρίας, Λαο-
δοντα ἐκβαλὼν· Μιθριδάτης δ' αὐτῷ συνῆν, ἀνὴρ γέ-
βασιλεὺς Περσικῷ. καὶ ὁ Ἀντίγονος ἐνύπνιον ἔδοξε
ἰὸν σπεῖραι χρυσίῳ, καὶ τὸ χρυσίον ἐκτερίσαντα τὸν
Μιθρι-

Μιθριδάτην, ἐς τὸν Πόντον διχεῖσθαι. καὶ ὁ μὲν αὐτὸν ἐπὶ τῷδε συλλαβῶν, ἐβάλευε ἀποκτείνειν. Ὁ δ' ἐξέφυγε σὺν ἱππεῦσιν ἕξ, καὶ Φραζόμενός τι χωρίον τῆς Καππαδοκίας, πολλῶν οἱ προσιόντων ἐν τῇδε τῇ Μακεδόνων ἀσχολίᾳ, Καππαδοκίας τε αὐτῆς καὶ τῶν ὁμόρων περὶ τὸν Πόντον ἐθνῶν κατέσχευεν. ἐπὶ τε μέγα τὴν ἀρχὴν προαγαγὼν, παισὶ παρέδωκεν. Οἱ δ' ἤρχον, ἕτερος μετ' ἑτερον, ἕως ἐπὶ τὸν ἕκτον ἀπὸ τῆ πρώτης Μιθριδάτην, ὃς Ῥωμαίοις ἐπολέμησε. τότε δὲ τῆ γένεος ὄντες οἱ Καππαδοκίας τε καὶ Πόντου βασιλεῖς, ἐθ' ὅτε μοι δοκῶσι διελεῖν τὴν ἀρχήν, καὶ οἱ μὲν τῆ Πόντου κατασχεῖν, οἱ δὲ Καππαδοκίας. Ὁ γέ τοι Ῥωμαίοις πρῶτος ἐν Φιλίᾳ γενόμενος, καὶ ναῦς τινὰς ἐπὶ Καρχηδόνας καὶ συμμαχίαν ὀλίγην παρασχὼν, βασιλεὺς Πόντου, Μιθριδάτης, ὁ Ἐυεργέτης ἐπέκλῃσιν, ὡς ἀλλοτρίαν τὴν Καππαδοκίαν ἐπέδραμε. Καὶ διαδέχεται Μιθριδάτης υἱός, ὃ Διόνυσος καὶ Ἐυπάτωρ ἐπώνυμα ἦν. Ῥωμαῖοι δ' αὐτὸν ἐκσηναὶ Καππαδοκίας ἐκέλευσαν Ἀριοβαρζάνην, καταφυγόντι τε ἐς αὐτὰς, καὶ δόξαντι ἄρα γνησιωτέρῳ τῆ Μιθριδάτη πρὸς τὴν Καππαδοκίαν ἀρχήν· ἢ καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἀρχῆς τῆ Μιθριδάτη, πολλῆς ἔσης, ὑφορώμενοί τε καὶ ἐς πλεοναδιαίροντες ἀφανῶς. Ὁ δὲ τῆτο μὲν ἦνεγκε· Νικομήδει δὲ, τῷ Νικομήδῃ τῆ Περσείας, Βιθυνίας ὡς πατρίδας ὑπὸ Ῥωμαίων ἀποδειχθέντι βασιλεύειν, Σωκράτη, τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Νικομήδῃς, ὅτῳ Χρηστὸς ἐπώνυμον ἦν, μετὰ στρατῶς ἐπέπεμψε. καὶ τὴν Βιθυνίαν ἀρχὴν δὲ Σωκράτης ἐς αὐτὸν περιέσπασε. Τῆ δ' αὐτῆς χρόνῳ, Μιθριάτης καὶ Βαγιάτης Ἀριοβαρζάνην τόνδε τὸν ὑπὸ Ῥωμαίων καταγόμενον ἐς τὴν Καππαδοκίαν ἐμβαλόντες, Ἀριαράθην κατήγαγον ἐς αὐτήν. Ῥωμαῖοι δὲ Νικομήδην ὁμῶς καὶ Ἀριοβαρζάνην ἐπανήγαγον ἐς τὴν ὁκείαν ἐκάτερον· πρέσβεις τέ τινὰς αὐτοῖς ἐς τῆτο συνέπεμψαν, ὧν Μάνιος Ἀκίλιος ἡγεῖτο· καὶ συλλαβεῖν ἐς τὴν κἀθοδὸν ἐπέσειλαν Λακίῳ τε Κασσίῳ, τῆς περὶ τὸ Πέργαμον Ἀσίας ἡγεμένῳ, στρατῶν ἔχοντι ὀλίγην, καὶ τῷδε τῷ Ἐυπάτορι Μιθριδάτῃ. Ἀλλ' ὁ μὲν, αὐτῆς τε Καππαδοκίας ἕνεκα Ῥωμαίοις ἐπιμεμφόμενος, καὶ Φρυγίαν ἐνάγχος ὑπ' αὐτῶν ἀφηρεμμένος, (ὡς διὰ τῆς Ἑλληνικῆς γράφῃς δεδήλωται) ἐσυνέπραττε. Κά-

δὲ καὶ Μάνιος, τῷ τε Κασσίᾳ στρατῷ, καὶ πολλὴν
 ἢ ἀγείραντες Γαλατῶν καὶ Φρυγῶν, Νικομήδῃ τε
 ἰγαγον ἐς Βιθυνίαν, καὶ Ἀριοβαρζάνην ἐς Καππαδο-
 . ἐνθὺς τε ἀνέπειδον ἄμφω, γείτονας ὄντας Μι-
 ᾶτες τὴν γῆν τὴν Μιθριδάτη κατατρέχειν, καὶ ἐς
 εἰμον ἐρεθίζειν, ὥς Ῥωμαίων αὐτοῖς πολεμῶσι συμμα-
 ὄντων. Ὁ δὲ Πομπήιος, ἐπεὶ ἐνῆκα Μιθριδάτην, *Appianus, l. 6.*
 ἰοβαρζάνῃ ἀπέδιδε βασιλεύειν Καππαδοκίας· καὶ προσε- *cap. 105.*
 ᾶκε Σωφρονῆν καὶ Γορδυνῆν, ᾧ τῷ παιδί μεμέρισε *66 ante Chr.*
 Τυγράνας, καὶ στρατηγείται νῦν ἅμα τῇ Καππαδοκίᾳ
 ἰ τάδε. ἔδωκε δὲ καὶ τῆς Κιλικίας πόλιν Κατάβα-
 , καὶ Ἄλκας. Ἀριοβαρζάνης μὲν ἔν τὴν βασιλείαν
 ἡν τῷ παιδί περιῶν ἐνεχείρισε. καὶ πολλὰ μεταβο-
 ἰ μέχρι Καίσαρος ἐγένοντο τῷ Σεβαστῷ. ἐφ' ᾧ, κα-
 ἱπερ τὰ λοιπὰ, καὶ ἥδε ἡ βασιλεία περιήλθεν ἐς στρα-
 γίαν.

Ἰσόρησε δὲ Διών ὁ Κάσσιος τῆτο· τὸν δὲ δὴ Ἀρ- *Dio Cassius,*
 ἔλαον τὸν τῆς Καππαδοκίας βασιλέα δι' ὀργῆς σχῶν, *Lib. VII.*
 ἰ πρότερόν οἱ ὑποπεπτικῶς, ὥς καὶ συνηγόρω, ὅτε *cap. 17.*
 πὶ τῷ Ἀυγέστῃ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων κατηγορήθη, χρή-
 αθαι, μετὰ τῆτο αὐτῷ μὲν ἐς τὴν Ῥόδον ἐλθόντος ἡμέ-
 ησε, τὸν δὲ δὴ Γάϊον ἐς τὴν Ἀσίαν ἐλθόντα ἐθερά-
 ιευσε· μετεπέμψατο, ὡς καὶ νεωτερίζοντά τι, καὶ τῇ
 ῆς γερασίας ψήφῳ παρέδωκεν, ἢ μόνον ὑπὲρ ῥήρων ὄν-
 α, ἀλλὰ καὶ δεινῶς ποδαγρῶντα, καὶ προσέτι καὶ πα-
 ραφρονεῖν δοκῶντα. ἔπαθε μὲν γάρ ποτε τῆτο ὄντως,
 ὥς καὶ ἐπίτροπον παρὰ τῷ Ἀυγέστῃ τῆς ἀρχῆς λαβεῖν·
 ἢ μέντοι καὶ τότε ἔτι παρελήθει, ἀλλ' ἐπλάσσετο, ἔι-
 πως ἐκ γε τέττε σωθεῖη. καὶ ἐθανατώθη, εἰ μὴ κατα-
 μαρτυρῶν τις αὐτῷ, ἔφη ποτὲ αὐτὸν εἰρημέναι, ὅτι,
 "Ἐπειδὴν οἶμαδε ἐκάνελθω, δείξω αὐτῷ διὰ νεῦρα ἔχω."
 Γέλωτος γὰρ ἐπὶ τέττῳ, διὰ τὸ τὸν ἄνθρωπον μὴ ὅτε
 εἶναι, ἀλλὰ μὴδὲ καθίζεσθαι δύνασθαι, πολλῶς γενομένῃ,
 ἐκέτ' αὐτὸν ὁ Τιβέριος ἀπέκτεινεν. ἔτω γάρ τοι κακῶς
 διέκειτο, ὥς ἐν σκιμποδίῳ κατασέγω ἐς τὸ συνέδριον
 ἐσκομιδῆναι. νομιζόμενον γάρ πε καὶ τοῖς ἀνδράσιν,
 ἢν ποτὲ τις αὐτῶν ἀσθενῶς ἔχων ἐνεῖσε ἐσίοι, κατα-
 κείμενον αὐτὸν ἐσφένεσθαι, καὶ τῆτο καὶ ὁ Τιβέριος τό-

τε ἐποίησε. καὶ διελέχθη γὰρ τινα ἐκ τῶ σκιμποδίσ προ-
κίψας. τότε μὲν ἔτις ὁ Ἀρχέλαος ἐσώθη, ἄλλως δ'
ὁ πολλῶ ὕπερον ἀπέθανε. καὶ τότε καὶ ἡ Καππαδο-
κία τῶν τε Ῥωμαίων ἐγένετο, καὶ ἰκπεῖ ἐπετρέπη.

K) DE REBUS PONTICORUM.

Pontus.
Strabo,
Lib. XII.

Ὁ Πόντος. Ὅριον δ' ἐστὶ τῶ Πόντε, καὶ τῆς Καπ-
παδοκίας ὀρεινὴ τις παράλληλος τῷ Ταύρῳ, τὴν ἀρχὴν
ἔχουσα ἀπὸ τῶν ἐσπερίων ἁκρῶν τῆς Κομμαγενῆς. Τῷ
δὲ Πόντε καθίστατο μὲν Μιθριδάτης ὁ Ἐυπάτωρ βασι-
λεὺς, εἶχε δὲ τὴν ἀφορισμένην τῷ Ἀλυῖ μέχρι Τιβα-
ρηνῶν, καὶ Ἀρμενίων, καὶ τὴν ἐντὸς Ἀλυσὸς τὰ μέχρι
Ἀμάστρεως, καὶ τινῶν τῆς Παφλαγωνίας μερῶν προσεκ-
τήσατο δ' ἔτις καὶ τὴν μέχρι Ἡρακλείας παραλίαν, ἐπὶ
τὰ δυσμικὰ μέρη, τῆς Ἡρακλείδος τῆς Πλατανικῆς πατρί-
δος· ἐπὶ δὲ τὰναντία, μέχρι Κολχίδος, καὶ τῆς μικρᾶς
Ἀρμενίας, ἃ δὴ καὶ προσέθηκε τῷ Πόντῳ. Καὶ δὴ καὶ
Πομπήϊδος καταλύσας ἐκεῖνον, ἐν τέτοις τοῖς ὅροις ἔσαν
τὴν χώραν ταύτην παρέλαβε. τὰ μὲν πρὸς Ἀρμενίαν,
καὶ τὰ περὶ τὴν Κολχίδα τοῖς συναγωνισαμένοις δυνάσαις
κατένειμε, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς ἑνδεκα πολιτείας διέειλε, καὶ
τῇ Βιθυνίᾳ προσέθηκεν, ὥς ἐξ ἀμφοῖν ἐπαρχίαν γενέ-
σθαι μίαν· μεταξὺ τῶν μεσογαλίων τινὰς βασιλεύεσθαι παρέ-
δωκε τοῖς ἀπὸ Πυλαιμένους, καθάπερ καὶ τὰς Γαλάτας
τοῖς ἀπὸ γένους τετραρχαῖς. Ὑπερον δ' οἱ τῶν Ῥωμαίων
ἡγεμόνες, ἄλλως καὶ ἄλλως ἐποίησαντο μερισμὸς, βασιλέας
τὴν καὶ δυνάστας καθιστάντες· καὶ πόλεις τὰς μὲν ἐλευθε-
ρῶντες, τὰς δὲ ἐγκυβερνῶντες τοῖς δυνάσαις, τὰς δ' ὑπὸ
τῷ δήμῳ τῶν Ῥωμαίων εἰόντες.

Mithridates
II. oblit
302 ante Chr.
Appianus,
de bello Mith.
cap. 9.

Mithridates
VIII.
Appianus, l.c.
cap. 112.

Ὡς δὲ Μιθριδάτης, ἀνὴρ γένους βασιλῆς Περσικῆς,
Καππαδοκίας καὶ τῶν ὁμόρων περὶ τὸν Πόντον ἐθνῶν
κατέσχευεν, ἐπὶ τὰ μέγα τὴν ἀρχὴν προαγαγὼν παῖσι παρ-
έδωκεν, οἱ ἕτερος μετ' ἑτερον ἦρχον ἕως ἐπὶ τὸν ἔκτον
ἀπὸ τῶ πρώτου Μιθριδάτην, ὃς Ῥωμαίοις ἐπολέμησε, ἥδη
πρότερον εἰρηται· Ἐπειτα διελόντες τὴν ἀρχὴν οἱ μὲν τῶ
Πόντε ἦρχον, οἱ δὲ Καππαδοκίας. Ἐνδοξότατος δὲ τε-
των ἦν ὁ γδοὺς ἀπὸ Μιθριδάτη, τῶ Μακεδόνων ἀποσώτης

καὶ κτησαμένους τὴν Ποντικὴν ἀρχήν. Ἐβίαι δ' ὅπως
 ἐννέα ἐπὶ τοῖς ἐξήκοντα ἔτεσι. καὶ τέτων ἐπὶ καὶ
 ντήκοντα ἔτεσιν ἐβασίλευσε· ἐς γὰρ ὀρφανὸν ὄντα περι-
 θεν ἡ ἀρχή. Ἐχειρώσατο δὲ τὰ περίοικα τῶν βαρβά-
 νων, καὶ Σκυθῶν ὑπηγάγετο πολλὰς. καὶ Ῥωμαίοις τεσ- inde ab an.
 ιρακοντάτῃ πόλεμον ἐγκρατῶς ἐπολέμησεν· ἐν ᾧ Βιθυ- 89 ante Chr.
 ἄς ἐκράτησε πολλὰς καὶ Καππαδοκίας· Ἀσίαν τε ἐπέ-
 ραμε, καὶ Φρυγίαν καὶ Παφλαγονίαν καὶ Γαλατίαν καὶ
 Ἰακεδόνας· ἐς τε τὴν Ἑλλάδα ἐμβαλὼν, πολλὰ καὶ με-
 ἄλα ἔδρασε, καὶ τῆς θαλάσσης ἀπὸ Κιλικίας ἐπὶ τὸν
 ὀνιον ἤρξε· μέχρι Σύλλας αὐτὸν αὖτις ἐς τὴν πατρίαν
 ῥχήν συνέκλεισεν, ἐκκαίδεκα στρατῷ μυριάδας ἀποβαλόν-
 α. καὶ τοσῶδε πταίσματι συμπεσὼν, ὅμως ἀνεκίνησε τὸν
 πόλεμον ἑυμαρῶς. στρατηγοῖς τε συνενεχθεὶς ἐς μάχας
 τοῖς ἀρίστοις, Σύλλα μὲν ἡττάτο καὶ Λυκάλλε καὶ Πομ-
 πηῖς, πολλὰ καὶ τῶνδε πλεονεκτήσας πολλὰς· Λέκιον
 δὲ Κάσσιον, καὶ Ὀππιον Κόϊντον, καὶ Μάνιον Ἀκύλιον,
 κίχμαλῶτες ἐλὼν, περιήγετο· μέχρι τῶν μὲν ἔκτεινεν,
 αἷτιον τῷ πολέμῳ γενόμενον, τὰς δὲ ἀπέδαψε τῷ Σύλλᾳ.
 ἐνίκα δὲ καὶ Φιμβρίαν, καὶ Μερήναν, καὶ Κόρταν ὑπα-
 τον, καὶ Φάβιον, καὶ Τριάριον. Τὸ φρόνημα δ' ἦν αἰε,
 καὶ ταῖς συμφοραῖς, μέγας καὶ φερόπνοος. ἐδεμίαν γὰρ
 τοι κατὰ Ῥωμαίων ὁδὸν ἐς ἐπιχείρησιν, ἐδ' ἡττώμενος,
 παρέλιπεν· ὅς καὶ Σαυνίταις καὶ Κελτοῖς, συνετίθεται, καὶ
 ἐς Σερτώριον ἐπεμπεν ἐς Ἰβηρίαν. τρωθεὶς τε τὸ σῶμα
 πολλὰς ὑπὸ πολεμίων, καὶ ἐτέρων κατ' ἐπιβλαῆς, ἐκ
 ἀπέστη τινὸς ἐδὲ ὡς, καίπερ ὦν πρεσβύτης. ἐ μὴν ἐδὲ
 τῶν ἐπιβλαῶν τις αὐτὸν ἐλαθεν, ἐδ' ἡ τελευταία· ἀλλ'
 ἐκὼν ταύτην ὑπεριδὼν, ἀπώλετο δι' αὐτήν. ὥτως ἀχάρι-
 ζον ἡ πονηρία, συγγνώμης τυγχάνουσα. Φονικὸς δὲ καὶ
 ὦμος ἐς πάντας ἦν, καὶ τὴν μητέρα ἔκτεινε, καὶ τὸν
 ἀδελφόν, καὶ τῶν παίδων τρεῖς υἱὸς καὶ τρεῖς θυγατέ-
 ρας. Τὸ σῶμα δ' ἦν μέγας μὲν, ὡς ὑποδεικνύουσιν ὅσα
 ὅπλα αὐτὸς ἐπεμψεν ἐς Νεμέαν τε καὶ Δελφάς· εὐρωστος
 δὲ, ὡς μέχρι τέλους ἰππεῦσαι τε καὶ ἀκοντίσαι, καὶ χί-
 λια σάδια τῆς ἡμέρας, περιμενόντων αὐτὸν ἐκ διασημάτων
 ἵππων, δραμεῖν. καὶ ἄρμα ἤλαυνεν ἐκκαίδεκα ἵππων ὁ-
 μῶ. καὶ παιδείας ἐπεμέλετο Ἑλληνικῆς, διὸ καὶ τῶν ἱε-
 ρῶν

ρῶν ἦσθετο τῶν Ἑλληνικῶν, καὶ μεσικὴν ἠγάπα. Καὶ σῶφρων ἐς πολλὰ καὶ Φερέπονος ὦν, περὶ μόνας ἡττάτο τὰς τῶν γυναικῶν ἡδονάς. Ὡς δὲ Φαρνάκη, ὁ τῶν πατρῶν αὐτῷ τιμιώτατός τε, καὶ πολλάκις ὑπ' αὐτῆ τῆς ἀρχῆς ἀποδεδειγμένος ἔσεσθαι διάδοχος, ἐπεβέβλευε τῷ πατρὶ καὶ διάδῃμα ἑαυτῷ περιέβηκε, αὐτὸς παραλύσας, ὃ περὶ τῷ ξίφει Φάρμακον αἰεὶ περιένευτο, ἐκίρνη. αὐτῆ δὲ, καὶ τοὶ συντόνως ἐξεπότηδες βαδίζοντος, ἐκ ἐφινεῖτο, διὰ ἔθος καὶ συντροφίαν ἐτέρων Φαρμάκων, δις ἐς ἄμυναν δηλητηρίων ἐχρήτο συνεχῶς· καὶ νῦν ἔτι Φάρμακα Μιθριδάτεια λέγεται. Βίτοιτον ἔν τινι ἰδῶν, ἡγεμόνα Κελτῶν. Πολλὰ μὲν ἐκ τῆς σῆς, ἔφη, δεξιᾶς, ἐς πολεμίας ὠνάμην· ὀνήσομαι δὲ μέγιστον, εἰ νῦν μὲ κατεργάσαιο, κινδυνεύοντα ἐς πομπὴν ἀπαχθῆναι θριάμβου, τὸν μέχρι πολλῆς τοσσηδε ἀρχῆς αὐτοκράτορα καὶ βασιλέα· ἀδυνατῶντα ἐκ Φαρμάκων ἀποθανεῖν, δι' ἐνὶ τῇ προφυλακῇ ἐτέρων Φαρμάκων. τὸ γὰρ δὴ χαλεπώτατον καὶ σύνοικον αἰεὶ βασιλεῦσι Φάρμακον, ἀπισίαν στρατῶ καὶ παίδων καὶ φίλων, ἐπροειδόμην, ὃ τὰ ἐπὶ τῇ διαίτῃ πάντα προιδὼν καὶ φυλαξάμενος. Ὁ μὲν δὲ Βίτοιτος, ἐπικλαθεὶς, ἐπεκέρησε χρήζοντι τῷ βασιλεῖ.

Appianus, l.c.
cap. 113.

Ὁ μὲν δὲ Εὐπάτωρ τε καὶ Διόνυσος ἐπικληθεὶς Μιθριδάτης ὥδε ἐτελεύτα. καὶ Ῥωμαῖοι μαθόντες ἑώρταζον, ὡς ἐχθρῶ δυσχερῆς ἀπηλλαγμένοι. Φαρνάκης δὲ Πομπηίῳ τὸν νέκυν τῆς πατρὸς ἐς Σινώπην ἐπὶ τριήρας ἔπεμπε, καὶ τὰς Μάνιον ἐλόντας· ὅμηρά τε πολλὰ ὅσα ἦν Ἑλληνικά τε καὶ βαρβαρικά· δεόμενος, ἢ τῆς πατρίδας ἀρχῆς ἢ Βοσπόρου γε βασιλεύειν μόνον, ἢν τινα καὶ Μαχάρης ὁ ἀδελφὸς αὐτῆ βασιλείαν παρὰ Μιθριδάτῃ παρῆλθαι. Πομπηῖος δ' ἐς μὲν τὸ σῶμα τῆς Μιθριδάτῃ χορηγίαν ἔδωκε, καὶ θάψαι βασιλεῖω ταφῇ τοῖς θεραπευτήρσιν αὐτῆ προσέταξε, καὶ ἐν Σινώπῃ τοῖς βασιλείοις ἐνθάδαι τάφοις· ἀγάμενος αὐτὸν τῆς μεγαλουργίας, ὡς τῶν κατ' αὐτὸν βασιλέων ἄριστον. Φαρνάκην δὲ, ἀπαλλάξαντα πόλε πολλῆ τὴν Ἰταλίαν, φίλον καὶ σύμμαχον Ῥωμαίοις ἐποίησεν. καὶ βασιλεύειν ἔδωκεν αὐτῷ Βοσπόρον, χωρὶς Φαναγορέων· ἐς ἐλευθέρους καὶ αὐτονόμους ἀφῆκεν, ὅτι πρῶτοι μάλιστα οἶδε ἀναβῆναι τῷ Μιθριδάτῃ, καὶ ναῦς καὶ στρατὸν ἄλλον καὶ ὀρμητήρια ἔχοντι, ἐπι-
χείρι-

ησαν, ἡγεμόνες τε τοῖς ἄλλοις ἀποστάσεως ἐγένοντο, Μιθριδάτῃ καταλύσεως αἴτιοι.

Ὁ ἔν Πομπήϊος βασιλέα κατελὼν μέγιστον, τῶν δὲ μμένων ἐθνῶν τὰ μὲν αὐτόνομα ἡφίει, συμμαχίας αὖ τὰ δὲ ὑπὸ Ῥωμαίοις ἐνθὺς ἐγγίνετο· τὰ δ' εἰς βα- Appianus, l.c.
ια διεδίδα, Τιγρᾶνῃ μὲν Ἀρμενίαν, καὶ Φαρνάκῃ Βό- cap. 114.
ιον, καὶ Ἀρισβαρξάνῃ Καππαδοκίαν, καὶ ὅσα προεῖ-
ξτερα. Ἐποίηε δὲ καὶ τετράρχας, Γαλλογρόκων μὲν,

ἃν εἰσι Γαλάται Καππαδοκίαις ὅμοροι, Δηϊόταρον, καὶ cap. 115.
εἰς Παφλαγονίας δὲ Ἀτταλὸν, καὶ Κόλχων Ἀρίταρ-
, δυνάστην. ἀπέφηνε δὲ καὶ τῆς ἐν Κομάνοις θεᾶς
ἔλαον ἱερέα, ὅπερ ἐστὶ δυνασεῖα βασιλική· καὶ τὸν
αγορέα Κάσσορα, Ῥωμαίων φίλον. πολλὴν δὲ καὶ
οὖς χώρων τε καὶ χρήματα ἔδωκε. Καὶ πόλεις ὥκισεν·
ἐν Πόντῳ Ἐυπατορίαν, ἣν αὐτὸς μὲν ὁ Ἐυπατωρ
ριδάτης ἐκτίσε, καὶ Ἐυπατορίαν ὠνόμασεν ἅφ' ἑαυτοῦ,
ἐξαμένην δὲ Ῥωμαῖς κατήρῃκει καὶ ὁ Πομπήϊος ἐγεί-

Μαγνόπολιν ἐκάλεε. ἐν δὲ Καππαδοκίᾳ, Μάξιαν,
τῇ πολέμῳ λελυμασμένην ἕς τέλος, ἡγείρεν αὐδισ-
έτερας πολλαχῶς κατενεχθείσας ἢ βεβλαμμένας δαυρ-
, περὶ τε τὸν Πόντον καὶ Κιλικίαν, ἐν ἣ δὴ καὶ μά-
τρες λησᾶς συνώπιζε, καὶ ἡ πόλις ἡ κάλαι Σόλοι
Πομπηϊσπόλις ἐστίν. Ἐν δὲ Ταλαύροις, ἣν τινα πόλιν
ιθριδάτης εἶχε ταμεινῆς κατασκευῆς, διόχιλιν μὲν
ῖματα λίθις τῆς ὀνυχίτιδος λεγομένης ἐυρέθη χρυσο-
ητα, καὶ Φιάλαι καὶ ψυκτήρες πολλοί, καὶ ῥυτά,
κλίναι, καὶ θρόνοι κατὰ κόσμον, καὶ ἱππων χαλκοὶ καὶ
τερνίδαι καὶ ἐπωμίδαι, πάντα ὁμοίως διὰ λῶδα καὶ κα-
υσά· ὧν ἡ παράδοσις διὰ τὸ πλῆθος ἕς τριάκοντα ἡ-
ς παρέτεινε. καὶ ἦν τὰ μὲν ἐκ Δαρείου τῷ Ἰσάστει,
ἰὲ ἐκ τῆς Πτολεμαίων ὑπάρχης, ὅσα Κλεοπάτρα Κῶσις
ἔσπετο, καὶ Κῶσι Μιθριδάτῃ δεδῶκεσαν· τὰ δὲ καὶ ὑπ'
Μιθριδάτῃ κατεπένευστο καὶ συνείλεκτο, Φιλοκάλε
περὶ κατασκευὴν γενομένης.

Ὡς δὲ μὲν Ῥωμαῖοι Βιθυνεὺς καὶ Καππαδόνας, ὅσα Appianus, l.c.
αὐτοῖς ὅμορα ἔθνη ἐπὶ τὸν Πόντον κατοκεῖ τὸν Ἐυ- cap. 118.
ον, βασιλέα Μιθριδάτῃν τεσσαράκοντα δύο ἔτεσι μάλι- 62 ante Chr.
ιατελόντες, ἐπηγάγοντο σφίσιν ὑπὸ ἡγεμονίᾳ εἶναι. Τῷ δὲ

R r

αὐτῷ

αὐτῷ πολέμῳ καὶ Κιλικίας τὰ μήκω σφίσι κατήκον, καὶ Συρίας τὴν τε Φοινίκην καὶ Κοίλην καὶ Παλαιστίνην, καὶ τὴν ἐς τὸ μασόγειον ἐπὶ ποταμὸν Ἐυφράτην, ἐδὲν ἔτι τῷ Μιθριδάτῃ προσήκοντα, ῥύμῃ τῇσδε τῆς νίκης προσέλαβον. καὶ Φόρως τοῖς μὲν αὐτίκα, τοῖς δὲ ὕστερον, ἔταξαν. Παφλαγονίαν τε καὶ Γαλατίαν, καὶ Φρυγίαν, καὶ τὴν ὁμορον τῇ Φρυγίᾳ Μυσίαν, καὶ ἐπὶ τοῖσδε Λυδίαν καὶ Καρίαν καὶ Ἰωνίαν, καὶ ὅσα ἄλλα Ἀσίας τῆς περὶ τὸ Πέργαμόν ἐστι, καὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα, καὶ Μακεδονίαν, Μιθριδάτῃ περισπᾶσαντας, ὁξέως ἀνέλαβον· καὶ τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, ἔκω σφίσιν ὑποτελέσειν ἔσιν, ἐπέδωκεν Φόρως. Δι' ἃ μοι καὶ μάλιστα δοκῶσι τόνδε τὸν πόλεμον ἡγεῖσθαι μέγαν, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ νίκην Μεγάλην Νίκην καλεῖν, καὶ τὸν στρατηγήσαντα Πομπήιον, Μέγαν, τῇ ἰδίᾳ Φωνῇ μέχρι νῦν ἐκονομάζειν· ἐδυνῶν τε πλήθους ἕνεκα, ὧν ἀνέλαβον ἢ προσέλαβον· καὶ χρόνου μήκους, τεσσαρακονταετῆς γενομένου· τόλμης τε αὐτῷ Μιθριδάτῃ, καὶ Φερσπονίας, δυνατῇ σφίσιν ἐς ἅπαντα ὀφθέντος. Αἱ γῆες μὲν ἦσαν ὁκεῖαι πολυλαίς πλείους τετρακισίων, ἑκατὶς δ' ἐστὶν ὅτε πεντακισμύριοι, καὶ πεζῶν μυριάδες πάντε καὶ ἑκατοσι, καὶ μηχαναὶ καὶ βέλη κατὰ λόγον. συνεμάχην δὲ βασιλεῖς καὶ δυνάσται, ἃ τε Ἀρμένιος, καὶ Σινδῶν τῶν περὶ τὸν Πόντον, ἐπὶ τῇ Μαϊώτιδι λίμνῃ καὶ ἀπ' ἐκείνης ἐπὶ τὸν Θρᾷκιον Βόσπρον περιπλέοντι. ἔς τε τὰς Ῥωμαίων δυνατῆς, τασιάζοντας ἀλλήλοισι τότε μάλιστα, καὶ Ἰβηρίαν ἀνιστάσας ἐπὶ Ῥωμαίους, περιέπεμπε καὶ Κελτοῖς Φιλίαν ἐτίθετο, ὡς καὶ τῇδε ἐσβαλὼν ἐς τὴν Ἰταλίαν· ληστῶν τε ἐνερπίμπλη τὴν θάλασσαν ἀπὸ Κιλικίας ἐπὶ τῆλας Ἠρακλείας, ὃ πρῶτα ἄμικτα καὶ ἄπλωτα ταῖς πόλεσιν ἐς ἀλλήλους ἐποίαν, καὶ λιμὸν ἐπίπνον ἐξεργάσαντο ἐπιπλεῖστον· ὅλως τε ἐδὲν ἀνδρὶ δυνατὸν ἐξέλπεν, ἢ πρῶτων, ἢ διανοόμενος, ὡς μέγιστον δὴ τότε τὸ κίνημα ἐξ ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν γενόμενον ἐνοχλήσαι πᾶσιν, ὡς ἔπος ἐκπεῖν, ἢ πολεμικμένοις, ἢ συμμαχῶσιν, ἢ ληστευμένοις, ἢ γειτονέουσιν. Τοσούδε εἰς ἕτος πόλεμος καὶ ποταίλο; ἐγένετο. Καὶ ἐς τὰ μέγιστα λήγων συνήνεγκε Ῥωμαίοις. ὥρισαντο γὰρ ἐπὶ τῷδε τὴν ἡγεμονίαν ἐν δύσεως ἐπὶ ποταμὸν Ἐυφράτην.

Φαρ-

Φαρνάκης δ' ἐπολιόρκει Φαναγορέας καὶ τὰ περίοικα τῆ Βοσπόρου, μέχρι τῶν Φαναγορέων διὰ λιμὸν ἐς μάχην προσελθόντων ἐπράτει τῇ μάχῃ· καὶ βλάβας εἶδεν, ἀλλὰ Φίλως ποιησάμενος, καὶ λαβὼν ὄμηρα, ἀνεχώρει. Μετ' 47 ante Chr. ἡ πολὺ δὲ καὶ Σινώπην εἶλε, καὶ Ἀμισὸν ἐνδυμιζόμενος, καὶ Καλείνῳ στρατηγῶντι ἐπολέμησεν, ὃ χρόνῳ Πομπήιος καὶ Καῖσαρ ἐς ἀλλήλους ἤσαν· ἕως αὐτὸν Ἀσάνδρος ἐχθρὸς ἴδιος, Ῥωμαίων ἡ σχολαζόντων ἐξήλασε τῆς Ἀσίας. ἐπολέμησε δὲ καὶ αὐτῷ Καῖσαρι, καθελόντι Πομπήιον, ἐπανιόντι ἀπ' Αἰγύπτου, περὶ τὸ Σαύτιον ὄρος, ἐνθα ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ῥωμαίων τῶν ἀμφὶ Τριάριον ἐκἐκρατήκει· καὶ ἡττηθεὶς, ἔφυγε σὺν χίλοις ἱππέυσιν ἐς Σινώπην. Καῖσαρος δ' αὐτὸν ὑπ' ἀσχολίας ἡ διώξαντος, ἀλλ' ἐπιπέμφαντος αὐτῷ Δομίτιον, παραδὲς τὴν Σινώπην Δομίτιῳ, ὑπόσπονδος ἀφείδη μετὰ τῶν ἱππέων. καὶ τὰς ἱππας ἔκτεινε, πολλὰ δυσχεραίνοντων τῶν ἱππέων· ναυσὶ δ' ἐπιβάς ἐς τὸν Πόντον ἔφυγε, καὶ Σινδῶν τινὰς καὶ Σαυροματῶν συναγαγὼν, Θεοδοσίαν καὶ Πανταάκκιον κατέλαβεν. ἐπιδεμένος δ' αὐτοῖς αὐτῷ κατὰ τὸ ἐχθρὸς Ἀσάνδρος, οἱ μὲν ἱππεῖς, ἀπορίᾳ τε ἱππῶν, καὶ ἀμαθίᾳ πεζομαχίας, ἐνικῶντο. αὐτὸς δὲ ὁ Φαρνάκης μόνος ἠγωνίζετο καλῶς, μέχρι κατατραυθεὶς ἀπέθανε, πεντηκοντάτης ὢν, καὶ βασιλεὺς Βοσπόρου πεντεκαίδεκα ἔτεσιν. Ὡς μὲν δὴ καὶ Φαρνάκης ἐξέπεσε τῆς ἀρχῆς· καὶ αὐτὴ τὴν βασιλείαν Γάιος μὲν Καῖσαρ ἔδωκε Μιθριδάτῃ τῷ Περγαμηνῷ, συμμαχήσαντί οἱ προθύμως ἐν Αἰγύπτῳ. νῦν δ' εἰσὶν οἰκεῖδι. Πόντος δὲ καὶ Βιθυνίας πέμπεται τις ἀπὸ τῆς βαλῆς στρατηγὸς ἐτήσιος. Τὰ δ' ἑτέροις ὑπὸ τῇ Πομπήϊᾳ δεδομένα ὁ μὲν Γάιος, ἐπιπεμφάμενος τοῖς ἔχουσιν, ὅτι Πομπήϊῳ κατ' αὐτὴ συνεμάχων, ὁμῶς ἐφύλαξε· πλὴν τῆς ἐν Κομιάνοισι ἱερωσύνης, ἣν ἐς Λυκομήδην μετήνεγκεν ἀπὸ Ἀρχελαίου. πάντα δὲ ἡ πολὺ ἕτερον, καὶ τὰδε, καὶ ὅσα Γάιος Καῖσαρ ἢ Μάρκος Ἀντώνιος ἔχειν ἑτέροις ἐδεδώκεσαν, ἐς στρατηγίας Ῥωμαίων περιήλθεν, ἀπὸ τῶ Σεβαστοῦ Καῖσαρος, ἐλόντος Ἀιγυπτου, ἀλίγης ἔτι Ῥωμαίων προφάσεως ἐς ἐκείνας δεομένων.

cap. 121.

R r a

E r

Βόσπορον διὰ χειρὸς ἐποίει. πυθόμενος ἔν ταῦτα ὁ Ἀ-
γρίππας, τὸν Πολέμωνα ἐπ' αὐτὸν, τὸν ἑτῆ Πόντε τῷ
πρὸς τῇ Καππαδοκίᾳ ὄντος βασιλεύοντα, ἔπεμψε καὶ ὃς
Σκριβάνιον μὲν ἐκέτι περιόντα κατέλαβε, (μαδόντες γὰρ
οἱ Βοσπόριοι τὴν ἐπιβελὴν αὐτῷ, προαπέκτειναν αὐτὸν)
ἀντισάντων δέ οἱ ἐκείνων, δέει τῷ μὴ βασιλεύεσθαι αὐτῷ
δοῦναι, ἐς χεῖρας σφίσιν ἤλθε. καὶ ἐνίκησε μὲν, ἔ-
μην καὶ παρεθήσατο σφᾶς, πρὶν τὸν Ἀγρίππαν ἐς Σι-
νύπην ἐλθεῖν, ὡς καὶ ἐπ' αὐτὰς στρατεύοντα. ἔτω δὲ
τά τε ὅπλα κατέθεντο, καὶ τῷ Πολέμῳ παρεδόθησαν·
ἢ τε γυνή ἢ Δύναμις συνώκησεν αὐτῷ, τῷ Ἀυγέστῃ δη-
λονότι ταῦτα δικαιώσαντος. ὁ δὲ Γάιος Παλέμωνι τῷ
τῷ Πολέμωνος υἱεὶ τὴν πατρῴαν ἀρχὴν, ψηφισαμένης
δὴ τῆς βελῆς, ἐχαρίσατο. μετ' αὐτὸν δὲ περιῆλθεν εἰς
στρατηγίαν.

B) DE REBUS POPULORUM GRÆCORUM.

3124-907. *Descriptio* *terrae.* *Herodotus, Lib. I. cap. 142-151.* *Οἱ μὲν Ἴωνες, Ἀιολεῖς καὶ Δωριεῖς ἐκ Ἑλλάδος*
ἐς τὴν Ἀσίην διέβησαν. Οἱ δὲ Ἴωνες τῷ μὲν ἑρρανῷ
καὶ τῶν ἑρρῶν ἐν τῷ καλλίσῳ ἐτίγγχανον ἰδρυσάμενοι
πόλιος πάντων ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. ἔτε γὰρ τὰ
ἄνω αὐτῆς χωρία ταῦτ' οὐκ αἰεὶ τῇ Ἰωνίᾳ, ἔτε τὰ κάτω,
ἔτε τὰ πρὸς τὴν ἡῶ, ἔτε τὰ πρὸς τὴν ἐσπέρην· τὰ μὲν,
ὑπὸ τῷ ψυχρῷ τε καὶ ὑγρῷ κιεζόμενα· τὰ δὲ, ὑπὸ τῷ
θερμῷ τε καὶ ἀρκαῖοις. γλῶσσαν δὲ ἡ τὴν αὐτὴν ἔ-
των νενομήκασι, ἀλλὰ τρόπας τέσσαρας παραγωγέων. Μί-
λητος μὲν αὐτῶν πρώτη κέεται πόλις πρὸς μεσσαμβρίην·
μετὰ δὲ, Μυῆς τε καὶ Πριήνη· αὗται μὲν ἐν τῇ Καρίᾳ
κατοί-

κατοίκηνται, κατὰ τὰυτὰ διαλεγόμεναί σφι. αἱ δὲ ἐν τῇ Λυδίῃ Ἐφεσος, Κολοφών, Λέβεδος, Τέως, Κλαζομεναί, Φώκαια. αὗται δὲ αἱ πόλεις τῆσι πρότερον λεχθείσῃσι ὁμολογέσσι κατὰ γλῶσσαν ἐδέν, σφί δὲ ὁμοφώνεσι. ἔτι δὲ τρεῖς ὑπόλοιποι Ἰάδες πόλεις, τῶν αἱ δύο μὲν νήσους οἰκέαται, Σάμον τε καὶ Χίον· ἡ δὲ μία ἐν τῇ ἠπείρῳ ἰδρυται, Ἐρυθραί. Χίοι μὲν νυν καὶ Ἐρυθραῖοι κατὰ ταῦτὸ διαλέγονται, Σάμιοι δὲ ἐπ' ἐαυτῶν μένουι. ἔτοι χαρακτῆρες γλώσσης τέσσερες γίνονται. Τέτων δὴ ὦν τῶν Ἰώνων οἱ Μιλήσιοι μὲν ἦσαν ἐν σκέπη τῆς Φόβης, ὅρκιον ποιησάμενοι· τοῖσι δὲ αὐτέων νησιώτῃσι ἦν δεινὸν ἐδέν. ἔτε γὰρ Φοῖβος ἦσαν καὶ Περσέων κατήκοοι, ἔτε αὐτοὶ οἱ Πέρσαι ναυβάται. ἀπεσχίθησαν δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων Ἰώνων ἔτοι κατ' ἄλλο μὲν ἐδέν, ἀσθενέος δὲ ἐόντος τῆς παντός τότε Ἑλληνικῆς γένεος, πολλῶ δὲ ἦν ἀσθενέστατον τῶν ἐθνέων τὸ Ἰωνικόν, καὶ λόγος ἐλαχίστος. ὅτι γὰρ μὴ Ἀθῆναι, ἦν ἐδέν ἄλλο πόλισμα λόγιμον. οἱ μὲν νυν ἄλλοι Ἴωνες καὶ Ἀθηναῖοι ἐφυγον τένομα, εἰ βελομένοι Ἴωνες κεκληῖσθαι. ἀλλὰ καὶ νυν φαίνονται μοι οἱ πολλοὶ αὐτέων ἐπαισχύνεσθαι τῷ ἐνόματι. αἱ δὲ δωδέκα πόλεις αὗται τῷ τε ἐνόματι ἡγάλλοντο, καὶ ἱρὸν ἰδρύσαντο ἐπὶ τε σφέων αὐτέων, τῷ ἔνομα ἔφειτο Πανιώνιον· ἐβελεύσαντο δὲ αὐτῆς μεταδῆναι μηδαμοῖσι ἄλλοισι Ἰώνων. ἐδ' ἐδεήθησαν δὲ ἐδαμοὶ μετασχεῖν, ὅτι μὴ Σμυρναῖοι. Κατάπερ οἱ ἐκ τῆς Πενταπόλειος νῦν χώρας Δωριεῖς, πρότερον δὲ Ἐξαπόλιος τῆς αὐτῆς ταύτης καλεομένης, φυλάσσονται ὦν μηδαμὲς ἐσδέξασθαι τῶν προσοίκων Δωριέων ἐς τὸ Τριοπικὸν ἱρὸν· ἀλλὰ καὶ σφέων αὐτέων τὰς περὶ τὸ ἱρὸν ἀνομήσαντας ἐξεκληῖσαν τῆς μετοχῆς. ἐν γὰρ τῷ ἀγῶνι τῆς Τριοπίης Ἀπόλλωνος ἐτίθεσαν τοπάλαι τρίποδας χαλκίας τοῖσι νικῶσι· καὶ τέρας χρῆν τὰς λαμβάνοντας ἐκ τῆς ἱρῆς μὴ ἐκφέρειν, ἀλλ' αὐτῆς ἀνατιθέναι τῷ θεῷ. ἀνὴρ ὦν Ἀλικαρνησεὺς, τῷ ἔνομα ἦν Ἀγασικλῆς, νικήσας, τὸν νόμον κατηλόγησε· φέρων δὲ πρὸς τὰ ἐαυτῆς οἰκία προσεπασσάλευσε τὸν τρίποδα. διὰ ταύτην τὴν αἰτίην αἱ πέντε πόλεις, Λίνδος, καὶ Ἰηλυσσός τε καὶ Κάμειρος, καὶ Κῶς τε καὶ Κνῖδος, ἐξεκληῖσαν τῆς μετοχῆς τὴν ἔκτην πόλιν

cap. 143.

cap. 144.

cap. 145.

πόλιν Ἀλκαρινήσων. τέτοιαι μὲν νυν ταύτην τὴν ζήμιν
ἔται ἐπέθηκαν. Δοκέει δέ μοι δωάδεκα πόλιας ποιήσα-
σαι οἱ Ἴωνες, καὶ ἐν ἐθελῆσαι πλεῖνας ἐσδέξασθαι, τῶ-
δε ἕνεκα, ὅτι καὶ ὅτε ἐν Πελοποννήσῳ ὄικεον, δωάδε-
κα ἦν αὐτῶν μέρεα, κατὰ περ νῦν Ἀχαιῶν, τῶν ἐξελα-
σάντων Ἴωνας, δωάδεκά ἐστι μέρεα. Πελλήνη μὲν τε
πρώτη πρὸς Σικυῶνος· μετὰ δὲ, Ἀιγείρα, καὶ Ἀιγαί· ἐν
τῇ Κρῶτις ποταμὸς ἀένναός ἐστι, ἀπὸ τῆς δὲ ἐν Ἰταλίῃ πο-
ταμὸς τὸ ἄνομα ἔσχε· καὶ Βῆρα, καὶ Ἑλίκη, (ἐς τὴν
κατέφυγον Ἴωνες ὑπὸ Ἀχαιῶν μάχῃ ἐσσωθέντες,) καὶ
Ἀργίον, καὶ Ῥίπες, καὶ Πατρές, καὶ Φαρές, καὶ
Ὡλενος, ἐν τῷ Πείρος ποταμὸς μέγας ἐστὶ· καὶ Δύμη,

cap. 146.

καὶ Τριταῖες, οἱ μᾶνοι τατέων μεσόγαιοι οἰκέεισι. Ταῦ-
τα δωάδεκα μέρεα νῦν Ἀχαιῶν ἐστὶ, καὶ τότε γε Ἰώνων
ἦν. τατέων δὲ ἕνεκα καὶ οἱ Ἴωνες δωάδεκα πόλιας ἐποι-
ήσαντα· ἐπεὶ ὡς γέ τι μᾶλλον ἔται Ἴωνές ἐστι τῶν ἄλλων
Ἰώνων, ἣ κἀλλίον τι γεγόνασι, μωρὴ πολλὴ λέγειν· τῶν
Ἀβαντές μὲν ἐξ Ἐυβοίης ἐσσι· ἐν ἐλαχίστῃ μοῖρα, τοῖσι
Ἰωνίης μετὰ ἐδὲ τῷ ἐνόματος ἐδέν· Μινυαὶ δὲ Ὀρχομέ-
νιοι ἀναμειχχάται, καὶ Καδμεῖαι, καὶ Δρύτες, καὶ Φω-
κῆες ἀποδάσμιοι, καὶ Μολοσσαί, καὶ Ἀρκάδες Πελασγοί,
καὶ Δωριεῖς Ἐπιδάυριοι, ἀλλὰ τε ἔθνεα πολλὰ ἀναμει-
χχάται· οἱ δὲ αὐτέων, ἀπὸ τῆς πρυτανίης τῆς Ἀθηναίων ὁρ-
μηθέντες, καὶ νομίζοντες γενναϊάτατοι εἶναι Ἰώνων· ἔτοι
ἐδὲ ἡ γυναῖκας ἠγάγοντο ἐς τὴν ἀποικίην, ἀλλὰ Κασέρας
ἔσχον, τῶν ἐφόνευσαν τὰς γονέας. διὰ τῆτον δὲ τὸν
Φόνον αἱ γυναῖκες ἔνται, νόμον θέμεναι, σφίσι αὐτῇσι
ἄρκους ἐπήλασαν, καὶ παρέδωκαν τῇσι θυγατράσι, μὴ κατὰ
ἡμασιτῆσαι τοῖσι ἀνδράσι, μηδὲ ἐνόματι βῶσαι τὸν ἐαυ-
τῆς ἄνδρα, τῶς ἕνεκα, ὅτι ἐφόνευσαν σφῶν τὰς πατέ-
ρας καὶ ἄνδρας καὶ παῖδας, καὶ ἐπείτευ ταῦτα ποιήσαντες,
αὐτῇσι συνοῖμεον. ταῦτα δὲ ἦν γινόμενα ἐν Μιλήτῳ. Βα-
σιλέας δὲ ἐστήσαντο, οἱ μὲν αὐτῶν, Λυκίης, ἀπὸ Γλαύκε

cap. 147.

τῆ Ἰππολόχα γεγονάτας· οἱ δὲ, Καύκωνας Πολίης, ἀπὸ
Κόδρου τῆ Μελάνθου· οἱ δὲ, καὶ συναμφοτέρως. ἀλλὰ
γὰρ περιέχονται τῷ ἐνόματος μᾶλλον τι τῶν ἄλλων Ἰώνων.
ἔσσαν δὲ καὶ οἱ καθαυτοὶ γεγονότες Ἴωνες· εἰσὶ δὲ πάν-
τες Ἴωνες, ὅσοι ἀπὸ Ἀθηναίων γεγόνασι, καὶ Ἀπατέρια
ἄγασι

ἄγασι ὀρθήν. ἄγασι δὲ πάντες, πλὴν Ἐφεσίων καὶ Κο-
 λοφωνίων. ἔτοι γὰρ μὲνοι Ἴωνων ἐκ ἄγασι Ἀπατέρια·
 καὶ ἔτοι κατὰ Φόνε τινὰ σκῆψιν. Τὸ δὲ Πανιώνιον ἐστὶ cap. 148.
 τῆς Μυκάλης χῶρος ἱρὸς, πρὸς ἄρκτον τετραμμένος, κοι-
 νῇ ἐξαριρημένος ὑπὸ Ἴωνων Ποσειδέωνι Ἑλικωνίῳ· ἡ δὲ
 Μυκάλη ἐστὶ τῆς ἡκείρου ἁκρῆς, πρὸς ζέφυρον ἄνεμον κα-
 τήκασα Σάμῳ. ἐς τὴν συλλεγόμενοι ἀπὸ τῶν πολλίων Ἴω-
 νες, ἄγεσκον ὀρθήν, τῇ ἔθεντο ἄνομα Πανιώνια. πε-
 πόνθασι δὲ ἔτι μῆναι αἱ Ἰώνων ὀρταὶ τῆτο, μὴ καὶ
 Ἑλλήνων πάντων ὁμοίως πᾶσαι ἐς ταῦτ' ἡράμματα τελευ-
 τῶσαι, κατὰ περ τῶν Περσέων τὰ ἑνόματα. αὗται μὲν αἱ
 Ἰάδες πόλεις εἰσι. Αἰδε δὲ αἱ Ἀιολίδες, Κύμη, ἡ Φρι- cap. 149.
 κωνίς καλεομένη, Λήρισσαι, Νέον τεῖχος, Τῆμνος, Κί-
 λα, Νότιον, Ἀγιρόεσσα, Πιτάνη, Ἀιγαῖαι, Μύρινα,
 Γρύνεια· αὗται ἑνδεκα Ἀιολέων πόλεις αἱ ἀρχαῖαι. μία
 γὰρ σφῶν παρελύθη ὑπὸ Ἰώνων, Σμύρνη. ἦσαν γὰρ καὶ
 αὗται δώδεκα αἱ ἐν τῇ ἡκείρῳ. ἔτοι δὲ οἱ Ἀιολεῖς χῶ-
 ρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰάνων, ὥρῶν δὲ ἦμα-
 σαν ἐκ ὁμοίως. Σμύρνην δὲ ὥδε ἀπέβαλον Ἀιολεῖς· Κο- cap. 150.
 λοφωνίους ἄνδρας εἰσεσι εἰσσωθέντας, καὶ ἐκπεσόντας ἐκ
 τῆς πατρίδος, ὑπεδέξαντο. μετὰ δὲ, οἱ Φυγάδες τῶν Κο-
 λοφωνίων φυλάξαντες τὰς Σμυρναίους ὀρθήν ἐξω τείχεος
 ποιουμένους Διονύσω, τὰς πύλας ἀποκληίσαντες, ἔσχον τὴν
 πόλιν. βοηθησάντων δὲ πάντων Ἀιολέων, ὁμολογίῃ ἐχρή-
 σαντο, τὰ ἐπιπλα ἀποδόντων τῶν Ἰώνων, ἐκλιπεῖν Σμύρ-
 νην Ἀιολέας. ποιησάντων δὲ ταῦτα Σμυρναίων, ἐπιδιεί-
 λοντό σφῶας αἱ ἑνδεκα πόλεις, καὶ ἐποίησαντο σφῶν αὐ-
 τέων πολιῆτας. Αὗται μὲν νυν αἱ ἡπειρωτίδες Ἀιολίδες cap. 151.
 πόλεις, ἐξω τῶν ἐν τῇ Ἰδῇ ὀκημένων· κεχωρῖσθαι γὰρ
 αὗται. αἱ δὲ τὰς νήσους ἔχουσαι, πέντε μὲν πόλεις τὴν
 Λέσβον νέμονται· τὴν γὰρ ἑκτὴν ἐν τῇ Λέσβῳ ὀκειομέ-
 νην Ἀρίσβαν ἡνδραπόδισαν Μεθυμναῖοι, ἐόντας ὁμαίμους.
 ἐν Τενέδῳ δὲ μία ὀκέεται πόλις, καὶ ἐν τῇσι Ἑκατόν
 νήσοισι καλεομένῃσι ἄλλη μία. Λεσβίοισι μὲν νυν καὶ
 Τινεδίοισι, κατὰ περ Ἰώνων τοῖσι τὰς νήσους ἔχουσαι, ἦν δει-
 νὸν ἐδέν. τῇσι δὲ λοιπῇσι πόλισι ἕαδε κοινῇ Ἰωσι ἐκεῖθαι,
 τῇ αὖν ἔτοι ἐξηγέωνται.

Herodotus,
Lib. I, c. 6.
Sub Croest
imperio inde
ab an. 560 an-
te Chr.

cap. 147.
c. 547
ante Chr.
A Persis sub-
jugantur.

cap. 152.

cap. 153.

Ὁ δὲ Κροῖσος, Λυδὸς μὲν τὸ γένος, παῖς δὲ Ἀλυ-
άττω, βαρβάρων πρῶτος τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, τὰς μὲν κατε-
στρέψατο Ἑλλήνων ἐς Φάρκ ἀπαγωγὴν, τὰς δὲ Φίλας προσ-
εποίησατο. κατεστρέψατο μὲν Ἰωνάς τε καὶ Ἀιολέας, καὶ
Δωριέας τὰς ἐν τῇ Ἀσίῃ. Φίλας δὲ προσεποίησατο Λα-
κεδαιμονίαις. πρὸ δὲ τῆς Κροίσου ἀρχῆς πάντες Ἕλληνες
ἦσαν ἐλεύθεροι. τὰ γὰρ Κιμμερίων ἐράτειμα τὸ ἐπὶ τῇ
Ἰωνίῃ ἀπικόμενοι, Κροῖσος ἐὼν πρεσβύτερον, ἐ καταστρο-
φὴ ἐγένετο τῶν πολλῶν, ἀλλ' ἐξ ἐπιδρομῆς ἀρπαγῇ. Ἰω-
νες δὲ καὶ Ἀιολεῖς, ὡς οἱ Λυδοὶ τάχιστα κατεστρέφατο
ὑπὸ Περσέων, ἐπεμπον ἀγγέλας ἐς Σάρδεις παρὰ Κύρον,
ἐθέλοντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι εἶναι τοῖσι καὶ Κροίσῳ ἦσαν
κατήκοι. ὁ δὲ, ἀκέσας αὐτέων τὰ πρῶταχοντο, ἐλεξέ-
σθι λόγον, ἄνδρα Φᾶς αὐλητὴν ἰδόντα ἰχθύς ἐν τῇ θαλάσ-
σῃ, αὐλέειν, δοκέοντά σφας ἐξελεύσεσθαι ἐς γῆν· ὡς δὲ
ψευδῆναι τῆς ἐλπίδος, λαβεῖν ἀμφίβληπρον, καὶ περιβα-
λεῖν τε πλῆθος πολλὸν τῶν ἰχθύων καὶ ἐξεμύσαι. ἰδόν-
τα δὲ καλλομένους, ἐπεῖν ἄρα αὐτοῦ πρὸς τὰς ἰχθύς,
“Πάνεθέ μοι ὀρχοόμενοι, ἐπεὶ ἐγὼ ἐμέο αὐλέοντος ἡδέ-
“λετε ἐμβαίνειν ὀρχοόμενοι.” Κύρος μὲν τῆτον τοῦ λό-
γον τοῖσι Ἰωσι καὶ ταῖσι Ἀιολεῦσι τῶνδε εἶνεκα ἐλεξε,
ὅτι δὴ οἱ Ἴωνες πρότερον αὐτῷ Κύρῳ δεηθέντος δι' ἀγγέλων
ἀπίσασθαι σφας ἀπὸ Κροίσου, ἐκ ἐπεισαντο· τότε δὲ κα-
τεργασμένων τῶν πρηγμάτων, ἦσαν ἐκοῖμαι πείθεσθαι Κύ-
ρῳ. ὁ μὲν δὲ, ὀργῇ ἐχόμενος, ἐλεγέ σφι τάδε. Ἴωνες
δὲ ὡς ἤκησαν τέτων ἀνεναχθέντων ἐς τὰς πόλεις, τείχεά
τε περιεβάλλοντο. ἑκάστοι, καὶ σιωελέγοντα ἐς Πανιώνιον
οἱ ἄλλοι πλὴν Μιλησίων· πρὸς μύνας γὰρ τέττες ὄρκιον
Κύρος ἐποίησατο, ἐπ' αἰσί περ ὁ Λυδός. τοῖσι δὲ λοιποῖ-
σι Ἰωσι ἔδοξε κοινᾷ λόγῳ πέμπειν ἀγγέλας ἐς Σπάρτην,
δεησομένους Ἰωσι τιμαρτέειν. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ἐπε-
μπον ἐς Σάρδεις κήρυκα ἀπερέοντα Κύρῳ αὐτέων βῆσιν, γῆς
τῆς Ἑλλάδος μηδεμίαν πάλιν σικαμωρέειν, ὡς αὐτῶν ἐ
περιοφαιμένων. Ταῦτα εἰπόντος τῷ κήρυκα, λέγεται Κύ-
ρον ἐπείθεσθαι τὰς παρεάντας οἱ Ἕλλήνων, τίνες ἐάντες
ἄνθρωποι Λακεδαιμόνιοι, καὶ κόσσοι πλῆθος, ταῦτα ἐω-
πῶ προαγορεύσει. πυνθανόμενον δὲ μὴ εἰπεῖν πρὸς τὸν
κήρυκα τὸν Σπαρτιήτην, “Οὐκ ἔδεισά κω ἄνδρας τοιάτους,
“ταῖ-

“τοῖσι ἐσι χώρος ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἀποδεδεγμένος, ἐς τὸν
 “συλληγόμενοι, ἀλλήλους ὁμῶντες ἐξαπατῶσι. τοῖσι, ἦν
 “ἐγὼ ὑγιαίνω, ἔ τὰ Ἰωνῶν πάσσα ἔσαι ἔλλεσχα, ἀλλὰ
 “τὰ ὀκῆμα.” Ταῦτα ἐς τὰς πάντας Ἑλληνας ἀπέβριψε
 ὁ Κύρος τὰ ἔπεα, ὅτι ἀγοράς κτησάμενοι, ἀνῆ τε καὶ
 πρήσει χρεώνται. αὐτοὶ γὰρ ὁ Πέρσαι ἀγορῆσι ἐδὲν ἐω-
 θασι χρῆσθαι, ἐδὲ σφι ἐστὶ τοπαράπαν ἀγορή. Ἄυτὸς δὲ
 ὁ Κύρος ἀπῆλυνε ἐς Ἀγβάτανα, τὰς τε Ἰωνας ἐν ἐδε-
 νὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι, ἣ τε γὰρ Βαβυ-
 λῶν οἱ ἦν ἐμπόδιος, καὶ τὸ Βάκτριον ἔθνος καὶ Σάκαι
 τε καὶ Αἰγύπτιοι, ἐπ’ ἑς ἐπέιχε τε στρατηλατεῖν αὐτὸς,
 ἐπὶ δὲ Ἰωνας ἄλλον πέμπειν στρατηγόν. Μετ’ ἑ πολὺ
 Ἄρπαγος, ὁ Μῆδος, ὑπὸ Κύρῳ στρατηγὸς ἀποδεχθεὶς, ὡς
 ἀπίκετο ἐς τὴν Ἰωνίην, αἶρεε τὰς πόλιας χώμασι· ὅπως
 γὰρ τειχίρεας ποιήσεις, τὸ ἐνδεῦτεν χώματα χῶν πρὸς
 τὰ τείχεα ἐπάρθε. πρώτη δὲ Φωκαίῃ Ἰωνίης ἐπεχειρή-
 σε. Ὁ δὲ Φωκαῖέες, ἔτοι ναυτιλήσι μακρῆσι πρώτοι
 Ἑλλήνων ἐχρήσαντο· καὶ τὸν τε Ἀδρίην καὶ τὴν Τυρ-
 σηνίην καὶ τὴν Ἰβηρίην καὶ τὸν Ταρτησσὸν ἔτοι εἰσι οἱ
 καταδέξαντες. ἐναυτίλλοντο δὲ ἑ σρογγύλῃσι νηυσὶ, ἀλ-
 λά πεντηκοντέροισι. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὸν Ταρτησσὸν,
 προσφιλέες ἐγένοντο τῷ βασιλεῖ τῶν Ταρτησσίων, τῷ ἄ-
 νομα μὲν ἦν Ἀργανθώνιος· ἐτυράννευσε δὲ Ταρτησσὸς ὀγ-
 δῶκοντα ἔτεα, ἐβίωσε δὲ πάντα ἑικοσι καὶ ἑκατόν. τῷ
 τῷ δὴ τῷ ἀνδρὶ προσφιλέες οἱ Φωκαῖέες ἔτω δὴ τι ἀγέ-
 νοντο, ὡς τὰ μὲν πρώτῃ σφας ἐκλιπόντας Ἰωνίην, ἐκέ-
 λευε τῆς ἐωῦτ᾽ χώρης ὀικῆσαι ὅπως βάλονται· μετὰ δὲ,
 ὡς τῷτῳ ἐν ἐπειθε τὰς Φωκαῖέας, ὁ δὲ πυθόμενος τὸν
 Μῆδον παρ’ αὐτῶν ὡς αὖξαιτο, ἐδίδα σφι χρήματα τεῖ-
 χος περιβαλέσθαι τὴν πόλιν. ἐδίδα δὲ ἀφειδέως καὶ γὰρ
 καὶ ἡ περίοδος τῶ τείχεος ἐν ὀλίγοι σάδιοι εἰσί· τῷτῳ δὲ
 πᾶν, λίθων μεγάλων καὶ ἔν συναρμοσμένον. Τὸ μὲν
 δὴ τεῖχος ταῖσι Φωκαῖεῦσι τρόπῳ τοιῷδε ἐξεποιήθη. ὁ
 δὲ Ἄρπαγος ὡς ἐπήλασε τὴν στρατιήν, ἐπολιόρκει αὐτὰς,
 προϊσχύμενος ἔπεα, ὡς οἱ καταχρᾶ, εἰ βάλονται Φωκαῖέες
 προμαχεῶνα ἕνα μῆνον τῶ τείχεος ἐρεῖψαι, καὶ ὀικῆμα
 ἐν κατιρῶσαι. οἱ δὲ Φωκαῖέες, περιημεκτέοντες τῇ δα-
 λουσύνῃ, ἔφασαν θέλειν βελεῦσθαι ἡμέρην μῆν, καὶ
 ἔπειτα

cap. 162.

duce Harpa-
gos.

cap. 163.

cap. 164.

Phocenses fu-
gam capiunt.

ἔπειτα ὑποκρινέεσθαι. ἐν αὐτῇ δὲ βελεύονται αὐτοί, ἀπαγαγεῖν ἐκεῖνον ἐκέλευον τὴν στρατὴν ἀπὸ τῆς τείχεος. ὁ δ' Ἀρπαγὸς ἔφη εἰδέναι μὲν εἶναι τὰ ἐκεῖνοι μέλλουσι ποιεῖν, ὅμως δὲ σφί παραίναί βελεύεσθαι. ἐν αὐτῇ ὅν Ἀρπαγὸς ἀπὸ τῆς τείχεος ἀπήγαγε τὴν στρατὴν, οἱ Φωκαῖέες ἐν τῷ κατασπάσαντες τὰς πεντηκοντέρας, ἐσθόμενοι τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ ἐπιπλα πάντα, πρὸς δὲ καὶ τὰ ἀγάλματα τὰ ἐκ τῶν ἱερῶν, καὶ τὰ ἄλλα ἀναθήματα, χωρὶς ὅτι χαλκὸς ἢ λίθος ἢ γραφὴ ἦν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα ἐσθέντες, καὶ αὐτοὶ ἐσθάντες, ἔπλεον ἐπὶ Χίε. τὴν δὲ Φωκαίην ἐρημωθεῖσαν ἀνδρῶν ἔσχον οἱ Πέρσαι. Ὅι δὲ Φωκαῖέες, ἐπεὶ τέ σφί Χίοι τὰς νῆσας τὰς Ὀινυάσας καλεομένας ἐκ ἐβάλοντο ἀνεομένοισι πωλεῖν, δειμαίνοντες μὴ αἱ μὲν ἐμπόριον γένωνται, ἡ δὲ αὐτῶν νῆσας ἀποκληθῆναι τέττα ἕνεκα, πρὸς ταῦτα οἱ Φωκαῖέες ἐσέλλοντο ἐς Κύρνον. ἐν γὰρ τῇ Κύρῳ ἕκκοι ἔτεσι πρότερον τῶν ἐκ Θεοπροπίε ἀνεστήσαντο πόλιν, τῇ ἄνομα ἦν Ἀλαλή. Ἀργανθώνιος δὲ τηλικαῦτα ἤδη τετελευτήκει. σελλόμενοι δὲ ἐπὶ τὴν Κύρνον, πρῶτα καταπλεύσαντες ἐς τὴν Φωκαίην, κατεφόνευσαν τῶν Περσέων τὴν Φυλακίην, ἣ ἐφ' ἧς παραδεξαμένη παρὰ Ἀρπάγε τὴν πόλιν· μετὰ δὲ, ὡς τῷ σφί ἐξέργαστο, ἐποήσαντο ἰσχυρὰς κατάρας τῷ ὑπολειπομένῳ ἐωυτῶν τῇ πόλει. πρὸς δὲ ταύτῃ, καὶ μύδρον σιδήρεον κατεπόντωσαν· καὶ ὥμοσαν μὴ πρὶν ἐς Φωκαίην ἔξειν, πρὶν ἢ τὸν μύδρον τῶτον ἀναφῆναι. σελλομένων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τὴν Κύρνον, ὑπὲρ ἡμίσεος τῶν αἰῶν ἔλαβε πόθος τε καὶ οἶκτος τῆς πόλιος καὶ τῶν ἡθῶν τῆς χώρας· ψευδόρμοι δὲ γενομένοι, ἀπέπλεον ὀπίσω ἐς τὴν Φωκαίην. οἱ δὲ αὐτῶν τὸ ὄρμιον ἐφύλασσον, ἀερθέντες ἐκ τῶν Ὀινυσσέων ἔπλεον. Ἐπεὶ δὲ ἐς τὴν Κύρνον ἀπίκοντο, οἶκον κοινῇ μετὰ τῶν πρότερον ἀπικομένων ἐπ' ἕτεα πέντε, καὶ ἱρὰ ἐνιδρύσαντο. καὶ ἄγον γὰρ δὴ καὶ ἔφερον τὰς περιόικας ἅπαντας· στρατεύονται ὧν ἐπ' αὐτὰς κοινῇ λόγῳ χρῆσάμενοι Τυροσηναὶ καὶ Καρχηρόνιοι, νηυσὶ ἑκάτεροι ἐξήκοντα. οἱ δὲ Φωκαῖέες πληρωσάντες καὶ αὐτοὶ τὰ πλοῖα, εὐνὰ ἀριμὸν ἐξήκοντα, ἀντίαζον ἐς τὸ Σαρδόνιον καλεόμενον πέλαγος. συμμίσγοντων δὲ τῇ ναυμαχίᾳ, Καδμεῖη τις νῆξ τοῖσι Φωκαεῦσι

cap. 165.

cap. 166.

καιεῦσι ἐγένετο. αἱ μὲν γὰρ τεσσαράκοντά σφισι νῆες
 διεφθάρσαν, αἱ δὲ ἑκοσι αἱ περιέσσαι ἦσαν ἄχρηστοι·
 ἀπεσράφατο γὰρ τὰς ἐμβόλους. καταπλαῦσαντες δὲ ἐς τὴν
 Ἀλαλήν, ἀνέλαβον τὰ τέκνα καὶ τὰς γυναῖκας, καὶ τὴν
 ἄλλην κτῆσιν ὅσην ἰαί τε ἐγένοντο αἱ νῆες σφι ἄγειν·
 καὶ ἔπειτα ἀφέντες τὴν Κύρνον, ἔπλεον ἐς Ῥήγιον. Τῶν
 δὲ διαφθαρείσων νεῶν τὰς ἀνδρας, οἱ τε Καρχηδόνιοι
 καὶ οἱ Τυρσηνοί, ἔλαχόν τε αὐτῶν πολλὰ πλείους, καὶ
 τὰς ἐξαγαγόντες κατέλευσαν. μετὰ δὲ Ἀγυλλαίοισι
 πάντα τὰ παριόντα τῶν χώρων, ἐν τῷ οἱ Φωκαῖες κα-
 ταλευδέντες ἐκάτο, ἐγένετο διάσροφα καὶ ἐμπηρα καὶ
 ἀπόπληκτα, ὁμοίως πρόβατα καὶ ὑποζῦγια καὶ ἀνδραποί.
 οἱ δὲ Ἀγυλλαῖοι ἐς Δελφὸς ἔπεμπον, βελομένοι ἀκείσα-
 θαι τὴν ἀμαρτάδα. ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευσε ποιέ-
 ειν, τὰ καὶ νῦν οἱ Ἀγυλλαῖοι ἐτι ἐπιτελέουσι· καὶ γὰρ
 ἐναγίζουσι σφι μεγάλως, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν καὶ ἵππι-
 κὸν ἐπιστῶσι. καὶ ἔτοι μὲν τῶν Φωκαίων τοιούτω μῶρῳ
 διεχρήσαντο, οἱ δὲ αὐτῶν ἐς τὸ Ῥήγιον καταφυγόντες,
 ἐνθεῦτεν ὀρμεώμενοι, ἐκτήσαντο πόλιν γῆς τῆς Ὀινωτρίης
 ταύτην, ἥτις νῦν Ἰέλη καλεῖται. ἔκτισαν δὲ ταύτην,
 πρὸς ἀνδρὸς Ποσειδωνιῆτεω μαθόντες, ὡς τὸν Κύρνον
 σφι ἡ Πυθίη ἔχρησε κτίσαι, ἦσαν ἐόντα, ἀλλ' ἐ τὴν
 νῆσον. Φωκαῖης μὲν νυν πέρι τῆς ἐν Ἰωνίῃ ἔτω ἔσχε.
 Παραπλήσια δὲ τῆτοι καὶ Τήϊοι ἐποίησαν· ἐπεὶ τε γὰρ
 σφῶν εἶλε χώματι τὸ τεῖχος Ἀρκαγος, ἐσβάντες πᾶν-
 τες ἐς τὰ πλοῖα, οἶχοντο πλέοντες ἐπὶ τῆς Θρηίκης,
 καὶ ἐνταῦτα ἔκτισαν πόλιν Ἀβδηρα· τὴν πρότερος τῶν
 Κλαζομένιος Τιμήσιος κτίσας, ἐκ ἀπάνητο, ἀλλ' ὑπὸ
 Θρηίκων ἐξελαθεῖς, τιμὰς νῦν ὑπὸ Τηίων τῶν ἐν Ἀβ-
 δήροισι ὡς ἦρας ἔχει. Οὗτοι μὲν νυν Ἰωνῶν μῆνοι τὴν
 θαλοσύνην ἐκ ἀνεχόμενοι, ἐξέλιπον τὰς πατρίδας. οἱ δ'
 ἄλλοι Ἴωνες, πλην Μιλησίων, διὰ μάχης μὲν ἀπικέατο
 Ἀρκάγῳ, κατὰπερ οἱ ἐκλιπόντες· καὶ ἄνδρες ἐγένοντο
 ἀγαθοί, περὶ τῆς ἐωυτῆ ἑκαστος μαχόμενοι· ἐσσωθέντες
 ἐς καὶ ἄλάντες, ἔμενον κατὰ χώραν ἑκαστοί, καὶ τὰ ἐπι-
 τασσόμενα ἐπετέλεον. Μιλήσιοι δὲ, ὡς καὶ πρότερόν μοι
 κηρηται, αὐτῷ Κύρῳ ὄρκιον ποιησάμενοι, ἡσυχίην ἄγον.
 ἔτω δὲ τὸ δεῦτερον Ἰωνίῃ ἐδεδώλωτο. ὡς δὲ τὰς ἐν τῇ
 ἡπείρῳ

cap. 167.

cap. 168.

Teil in Thra-
ciam trajici-
unt.

cap. 169.

cap. 170.

ἡπειρῶ Ἰωνας ἐχειρώσατο Ἀρπαγός, οἱ τὰς νήσους ἔχοντες Ἴωνες, καταφρόνῳσαντες ταῦτα, σφέας αὐτὰς ἔδοσαν Κύρῳ. Κεκακαμένων δὲ Ἰώνων, καὶ συλληγομένων ἄδεν ἦσσαν ἐς τὸ Πανιώνιον, πυκθάνομαι γνώμην Βιάντα ἄνδρα Πριηνέα ἀποδέξασθαι Ἰωσι χρησιμωτάτην, τῇ εἰ ἐπεΐθοντο, παρεῖχε ἂν σφι εὐδαιμονέειν Ἑλλήνων μάλισα· ὃς ἐκέλευε κοινῶ εὐλῶ Ἰωνας ἀερθέντας πλέειν ἐς Σαρδῶν, καὶ ἔπειτα πόλιν μίαν κτίζειν πάντων Ἰώνων. καὶ ἔτω ἀπαλλαχθέντας σφέας δελοσύνης, εὐδαιμονήσκειν, νήσων τε ἀπασέων μεγίστην νεμομένας, καὶ ἄρχοντας ἄλλων· μένυσσι δὲ σφι ἐν τῇ Ἰωνίῃ ἐκ ἑφῇ ἐνορῶν ἐλευθερίην ἔτι ἐσομένην. αὕτη μὲν Βιάντος τῷ Πριηνέος γνώμη ἐπὶ διαφθαρμένοισι Ἰωσι γενομένη. χρηστὴ δὲ καὶ πρὶν ἢ διαφθαρῆναι Ἰωνίην, Θάλεω ἀνδρὸς Μιλησίᾳ ἐγένετο, τὸ ἀνέκαθεν γένος ἐόντος Φοίνικας· ὃς ἐκέλευε ἐν βαλευτήριον Ἰωνας ἐκτῆσθαι τὸ δὲ εἶναι ἐν Τέῳ· Τέων γὰρ μέσον εἶναι Ἰωνίης. τὰς δὲ ἄλλας πόλεις ἀκεομένας, μηδὲν ἦσσαν νομίζεσθαι, κατὰπερ εἰ δῆμοι εἶεν. ἔτω μὲν δὴ σφι γνώμας τοιαύσδε ἀπεδέξαντο.

Tempore Darii Hystaspis rebellant duce Aristagora.

Ὡς ὁ Δαρεῖος τῶν Περσέων βασιλεὺς ἐποιέετο στρατὴρ ἐπὶ Σκύθας, καιρὸς ἦν ἔυκαιρος τῷ ἐλευθερῶν τὴν Ἰωνίην, κατὰ τὴν γνώμην τῶν Σκυθέων καὶ Μιλιτιάδew, τύραννέοντος χερσονησιωτέων τῶν ἐν Ἑλλησπόντῳ. οἱ δὲ Ἴωνες, ταχθέντες παρὰ τὸν Ἴστρον Φραρέειν, τότε ἐκ ἔθελον αὐτὴν ἐνδέχεσθαι. μετ' εὖ πολὺ δὲ ἤρχετο ἐκ Νάξεα τε καὶ Μιλήτε Ἰωσι γίνεσθαι κακὰ.

Herodot. Lib. V. cap. 30-35.

Ἐκ Νάξε εὐφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τῷ δήμῳ· φυγόντες δὲ ἀπίκοντο ἐς Μίλητον· τῆς δὲ Μιλήτε ἐτύγχανε ἐπίτροπος εὼν Ἀρισαγόρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε εὼν καὶ ἀνεψιὸς Ἰσιαίᾳ τῷ Λυσαγόρεω, τὸν ὁ Δαρεῖος ἐν Σέσσοισι κατεῖχε. ὁ γὰρ Ἰσιαῖος τύραννος ἦν Μιλήτα, καὶ ἐτύγχανε τῷτον τὸν χρόνον εὼν ἐν Σέσσοισι, ὅτε οἱ Νάξιοι ἦλθον, ξεῖνοι πρὶν ἔοντες τῷ Ἰσιαίῳ. ἀπικόμενοι δὲ οἱ Νάξιοι ἐς τὴν Μίλητον, ἐδέοντο τῷ Ἀρισαγόρεω, εἰ κως αὐτοῖσι παράσχοι δυνάμιν τινα, καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἐαυτῶν· ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος ὡς ἦν δι' ἐαυτῶν κατέλθωσι ἐς τὴν πόλιν, ἄρχει τῆς Νάξε· σκῆψιν δὲ ποιούμενος τὴν ξεινίην τὴν Ἰσιαίᾳ, τόνδ' σφι λόγον προσέφερε, “Αὐτὸς

"Αὐτὸς μὲν ὑμῖν ἔ Φερέγγυός εἰμι δύναμιν τοσαύτην πα-
 "ρασχεῖν, ὥς καταγείναι ἀπόντων τῶν τὴν πόλιν ἐχόντων
 "Ναξίων. πυνθάνομαι γὰρ ὀντακισχυλὴν ἀσπίδα Ναξίον-
 "σι εἶναι, καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά· μηχανήσομαι δέ,
 "κῶσαν σπεδὴν παιεύμενος. ἐπινοῶ δὲ τῇδε Ἀρταφέρ-
 "νης μοι τυγχάνει ἐὼν φίλος· ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, Ἵσα-
 "σπεος μὲν ἐστὶ πάϊς, Δαρείω δὲ τῷ βασιλεῖος ἀδελφεός·
 "τῶν δ' ἐπιβαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἄρχει πάντων,
 "ἔχων στρατὸν τε πολλὴν καὶ πολλὰς νέας. τῶν αὖ
 "δοκέω τὸν ἄνδρα ποιήσειν τῶν αὖ χρήζωμεν." ταῦτα
 ἀκούσαντες οἱ Ναξιοὶ, προσέθεσαν τῷ Ἀρισταγόρῃ πρῆσαι
 ἢ δύνατο ἄριστα· καὶ ἐπίσχεθαι δῶρα ἐπέλευσιν, καὶ δα-
 πῶν τῇ στρατῇ, ὡς αὐτοὶ διαλύσουσιν· ἐλπίδας πολλὰς
 ἔχοντες, ὅταν ἐπιφανέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα ποιήσειν
 τὰς Ναξίας τὰ αὖ αὐτοὶ κελύουσιν ὥς δὲ καὶ τὰς ἄλλας
 νησιώτας. τῶν γὰρ νήσων τετάρτων τῶν Κυκλάδων ἀδεμήη
 καὶ ἦν ὑπὸ Δαρείῳ. Ἀπήμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐς τὰς
 Σάρδις, λέγει πρὸς τὸν Ἀρταφέρνηα, ὡς Νάξος ἔη νῆσος
 μεγάτῃ μὲν ἔστω μεγάλη, ἄλλως δὲ, καλὴ τε καὶ ἀγαθὴ,
 καὶ ἀνὰ Ἰωνίης· χρήματα δ' ἐνὶ πολλὰ, καὶ ἀνδράπο-
 दा. "Σὺ αὖ ἐπὶ ταύτῃ τῇ χώρῃ στρατηλάτεις, κατά-
 "γαν ἐς αὐτὴν τὰς Φυγάδας ἐξ αὐτῆς. καὶ τοι ταῦτα
 "ποιήσασθαι τῷ μὲν ἐστὶ ἐτοῖμα παρ' ἐμοὶ χρήματα με-
 "γάλα παρέξ τῶν ἀναισιμωμάτων τῇ στρατῇ· ταῦτα μὲν
 "γὰρ δύναιον ἡμέας τὰς ἀγοικὰς παρέχειν ἐς· τῷ δὲ,
 "νῆσος προσκτήσασθαι βασιλείῃ, αὐτὴν τε Νάξον καὶ τὰς ἐπὶ
 "ταύτης ἡρτημένας, Πάρον τε καὶ Ἀνδρόν καὶ ἄλλας
 "τὰς Κυκλάδας καλυμμένας. ἐκδεῦτεν δὲ ὀρμεώμενος,
 "ἐυπετάως ἐπιδήσασθαι Ἐυβοίῃ νήσῳ μεγάλην τε καὶ εὐδαί-
 "μονι, καὶ ἐλάσσειν Κύπρον, καὶ κάρτα εὐπετέϊ χειρωθῆ-
 "ναι. ἀποχρᾶσι δὲ ἑκατὸν νέες ταύτας πάσας χειρώσασθαι".
 ὁ δὲ, ἀμβέβητο αὐτὸν τοῖςδε, "Σὺ ἐς ὅκον τὸν βασιλεῖος
 "ἐξηγητὴς γίνεαι πρηγμαίων ἀγαθῶν. καὶ ταῦτα εὖ πα-
 "ραίνεις πάντα, πλὴν τῶν νεῶν τῶν ἀρμῶν. ἀντὶ δὲ
 "ἑκατὸν νεῶν, διηκόσιαί τοι ἐτοῖμοι ἔσονται ἕκαστῃ τῶν ἑαρί.
 "δεῖ δὲ τάτοιαι καὶ αὐτὸν βασιλεῖα συνέπειναι γίνεσθαι".
 Ὁ μὲν δὴ Ἀρισταγόρης ὡς ταῦτα ἤκουσε, περιχαρὴς ἐὼν,
 ἀπήϊε ἐς Μίλητον. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, ὡς οἱ πέμψακτι
 ἐς

cap. 31.

cap. 32.

ἐπεὶ τε διέβαλον ἐκ τῆς Χίε τὰς νέας εἰς τὴν Νάξον, πρὸς πεφραγμένους προσεφέροντο, καὶ ἐπολιόρπεον μῆνας τέσσαρας. ὡς δὲ τὰ τε ἔχοντες ἤλθον χρήματα οἱ Πέρσαι, ταῦτα κατεδεδαπάνητό σφι, καὶ αὐτῷ τῷ Ἀρισαγόρῃ προσαναισίμωτο πολλά, τῇ πλευνός τε ἐδέετο ἡ πολιορκίῃ, ἐνθαῦτα τείχεα τοῖσι φυγάσι τῶν Ναξίων ὀικοδομήσαντες, ἐπαλλάσσοντο εἰς τὴν ἡπειρον, κακῶς πρήσσοντες. Ἀρισαγόρης δὲ ἐκ εἶχε τὴν ὑπόσχεσιν τῷ Ἀρταφέρνηϊ ἐμπληρῶσαι. ἅμα δὲ ἐπίεζε μιν ἡ δαπάνη τῆς στρατιῆς ἀπαιτεομένη, ἀρρώδεε τε, τῇ στρατῷ πρήξαντος κακῶς καὶ Μεγαβιάτῃ διαβεβλημένος, ἐδόκει τε τὴν βασιλιήν τῆς Μιλήτης ἀπαιρησέσθαι. ἀρρώδεων τε τατέων ἑκάστα, ἐβυλεύετο ἀπόσασιν. συνέπιπτε γὰρ καὶ τὸν ἐσιγμένον τὴν κεφαλὴν ἀπικέσθαι ἐκ Συσέων παρ' Ἰσιαίῃς, σημαίνοντα ἀπίεσθαι Ἀρισαγόρην ἀπὸ βασιλῆος. ὁ γὰρ Ἰσιαῖος βεβλόμενος τῷ Ἀρισαγόρῃ σημῆναι, ἀποσῆναι, ἄλλως μὲν ἑδωμῶς εἶχε ἀσφαλῶς σημῆναι, ὥς τε φυλασσομενέων τῶν ὁδῶν· ὁ δὲ, τῶν δόλων τὸν πισότατον ἀποξυρήσας τὴν κεφαλὴν, ἐσίξε, καὶ ἀνέμεινε ἀναφῦναι τὰς τρίχας. ὡς δὲ ἀνέφυσαν, τάχιστα ἀπέπεμπε εἰς Μιλήτον, ἐντεταλμένος αὐτῷ ἄλλο μὲν ἑδέν· ἐπεὶ δὲ ἀπικηται εἰς Μιλήτον, καλέσειν Ἀρισαγόρην ξυρήσαντά μιν τὰς τρίχας, κατιδέσθαι εἰς τὴν κεφαλὴν. τὰ δὲ σίγματα ἐσήμαινε ὡς καὶ πρότερόν μοι εἰρηται, ἀπόσασιν. ταῦτα δὲ ὁ Ἰσιαῖος ἐποίησε, συμφορὴν ποιούμενος μεγάλην τὴν ἐωυτῷ κατοχὴν τὴν ἐν Σέσσισι. ἀποστάσιος ὢν γινομένης, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσθαι ἐπὶ θάλασσαν, μὴ δὲ νεώτερόν τι ποιεύσης τῆς Μιλήτης, ἑδομαῖ εἰς αὐτὴν ἤξειν ἔτι ἐλογίζετο. Ἰσιαῖος μὲν νυν ταῦτα διανοούμενος, ἀπέπεμπε τὸν ἄγγελον. Ἀρισαγόρῃ δὲ συνέπιπτε τῇ αὐτῇ χρόνῳ πάντα ταῦτα συνελθόντα. ἐβυλεύετο ὦν μετὰ τῶν τασιωτέων, ἐκφύνας τὴν τε ἐωυτῷ γνώμην καὶ τὰ παρὰ τῷ Ἰσιαίῃ ἀπιγμένα. οὐ μὲν δὴ ἄλλοι πάντες γνώμην κατὰ τὸ αὐτὸ ἐξεφέροντο, καλέουντες ἀπίεσθαι· Ἐκαταῖος δ' ὁ λογοποιὸς πρῶτα μὲν ἐκ ἑα πόλεμον βασιλεῖ τῶν Περσέων ἀναιρέσθαι, καταλέγων τὰ τε ἔθνεα πάντα τῶν ἤρχε Δαρεῖδς, καὶ τὴν δύναμιν αὐτῷ· ἐπεὶ τε δὲ ἐκ ἐπειθε, δευτέρα συνεβύλευσεν ποιεῖν ὅπως ναυκράτες τῆς θαλάσσης ἔσονται· ἄλλως

cap. 53.

cap. 36.

- μέν νυν ἰδομῶς ἔφη λέγων ἐνορᾶν ἐσόμενον τῷτο. ἐπι-
 σταδαι γὰρ τὴν δύναμιν τὴν Μιλησίων εἶσαν ἀδενέα· εἰ
 δὲ τὰ χρήματα καταϊρεθείη τὰ ἐκ τῆ ἱρᾶ τῆ ἐν Βραγχί-
 δησι, τὰ Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας
 ἐπικρατήσεν τῆς θαλάσσης· καὶ ἔτω αὐτὰς τε ἔξεν χρή-
 μασι χρᾶσθαι, καὶ τὰς πολέμους ἢ συλήσειν αὐτά. τὰ δὲ
 χρήματα ἦν ταῦτα μεγάλα, ὡς δεδήλωται μοι ἐν τῷ πρώ-
 τῳ τῶν λόγων. αὕτη μὲν δὴ ἐκ ἐνίκῃ ἢ γνώμῃ. ἐδόκει
 δὲ ὅμως ἀπίσταναι· ἕνα τε αὐτέων πλώσαντα ἐς Μυῦντα
 ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου ἀπελθόν, ἐὼν ἐνθαῦ-
 τα, συλλαμβάνειν πειρᾶσθαι τὰς ἐπὶ τῶν νεῶν ἐπικλέον-
 τας στρατηγὰς. Ἀποπεμφθέντος δὲ Ἰητραγόρεω κατ' αὐ-
 τὸ τῷτο, καὶ συλλαβόντος δόλῳ Ὀλίαντον Ἰβανώλιος Μυ-
 λαοσέα, καὶ Ἰσκιῶν Τύμνεω Τερμερέα, καὶ Κώην Ἐρ-
 χάνδρῳ, τῷ Δαρειῶς Μιτυλήνην ἐδωρήσατο, καὶ Ἀρισαγό-
 ρην Ἡρακλείδῳ Κυμαῖον, καὶ ἄλλας συγχύς· ἔτω δὴ ἐκ
 τῷ ἐμφανέος ὁ Ἀρισαγόρης ἀπεσῆκε, πᾶν ἐπὶ Δαρειῷ
 μηχανώμενος. καὶ πρῶτα μὲν λόγῳ μετείς τὴν τυραννίδα,
 ἰσχυρομένην ἐποίησε τῇ Μιλήτῳ, ὡς ἂν ἐκόντες αὐτῷ οἱ Μι-
 λῆσιοι συναπιστάτο· μετὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ τοῦ-
 τὸ τῷτο ἐποίησε, τὰς μὲν ἐξελαύνων τῶν τυράννων, τὰς
 δ' ἔλαβε τυράννους ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν συμπλευσασέων ἐπὶ
 Νάξῳ, τάττες δὲ Φίλα βεβλόμενος ποιεῖσθαι τῇσι πόλισι,
 ἐξεδίδου, ἄλλον ἐς ἄλλην πόλιν παραδίδας, ὅθεν εἴη ἐνα-
 ρος. Κώην μὲν νυν Μιτυληναῖοι, ἐπεὶ τε τάχιστα παρέ-
 λαβον, ἐξαγαγόντες κατέλευσαν· Κυμαῖοι δὲ τὸν σφέτε-
 ρον αὐτέων ἀπῆκαν. ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ πλεῖνες ἀπεί-
 σαν, τυράννων μὲν νυν κατάπαυσις ἐγένετο ἀνὰ τὰς πό-
 λιας· Ἀρισαγόρης δὲ ὁ Μιλήσιος ὡς τὰς τυράννους κατέ-
 παυσε, στρατηγὸς ἐν ἐκάστῃ τῶν πόλεων κελεύσας ἐκάστης
 καταστῆσαι, δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαιμόνα τριήρεϊ ἀπό-
 σολος ἐγένετο. ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινὸς οἱ μεγάλης
 ἐξευρεθῆναι. Ἀπικνέεται δ' αὖν ὁ Ἀρισαγόρης ὁ Μιλή-
 τε τυράννος ἐς τὴν Σπάρτην, Κλεομένους ἔχοντος τὴν
 ἀρχήν. τῷ δὴ ἐξ λόγου ἦγε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι,
 ἔχων χάλκεον πῖνακα, ἐν τῷ γῆς ἀπάσης περίοδος ἐνε-
 πύμνητο, καὶ θαλάσσης τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες.
 ἀπικνεόμενος δὲ ἐς λόγους ὁ Ἀρισαγόρης, ἔλεγε πρὸς αὐ-
 τὸν

τὸν τὰδε, "Κλεόμενες, σπαθὴν μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωύ-
 "μάσης τῆς ἐνθαῦτα ἀπίξιος· τὰ κατήκοντα γὰρ ἐστὶ τοι-
 "αῦτα. Ἰώνων παῖδας δέλας εἶναι ἀντ' ἐλευθέρων, ὄνει-
 "δος καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἐτι δὲ τῶν
 "λοιπῶν ὑμῖν, ὅσῳ προσέεατε τῆς Ἑλλάδος. νῦν ὦν
 "πρὸς θεῶν τῶν Ἑλληνικῶν ῥύσαδε Ἴωνας ἐκ τῆς δαλο-
 "σύνης, ἀνδρας ὁμαίμονας. εὐκετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα χω-
 "ρέειν διὰ τε ἐστὶ. ἔτε γὰρ, οἱ βαρβαροὶ ἀλκιμοὶ ἐσσι,
 "ὕμεῖς τε τὰ ἐς τὸν πόλεμον, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήμετε
 "ἀρετῆς πέρι. ἦτε μάχη αὐτέων ἐστὶ τοιήδε, τόξα,
 "καὶ αἰχμὴ βραχέα. ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται
 "ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι. ἔ-
 "τῳ εὐκετέες χειρωθῆναι εἰσι. ἐστὶ δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι
 "τὴν ἡπειρον ἐκείνην νεμομένοισι, ὅσα ἐδὲ τοῖσι συνάπα-
 "σι ἄλλοισι· ἀπὸ χρυσῆ ἀρχαμένοισι, ἄργυρος, καὶ χαλ-
 "κός, καὶ ἐόλης ποικίλη, καὶ ὑποζυγία τε καὶ ἀνδρά-
 "ποδα. τὰ θυμῷ βελομένοι, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. κατοι-
 "κῆνται δὲ ἀλλήλων ἐχόμενοι, ὡς ἐγὼ φράσω. Ἰώνων
 "μὲν τῶνδε οἶδε Λυδοί, ἀκέοντες τε χώραν ἀγαθὴν καὶ
 "πολυαργυράτοι ἐόντες." δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς
 "τὴν τῆς γῆς περίοδον, τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πίναμι ἐντε-
 "μημένην. "Λυδῶν δὲ, ἔφη λέγων ὁ Ἀρισαγόρης, διδα
 "ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἡῶ, πολυπροβατώτατοι τε
 "ἐόντες ἀπάντων τῶν ἐγὼ οἶδα καὶ πολυκαρπώτατοι. Φρυ-
 "γῶν δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τὰς ἡμεῖς Συρίας καλέο-
 "μεν. τέτοισι δὲ πρόσεροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θά-
 "λασσαν τήνδε, ἐν ᾗ ἦδε Κύπρος νῆσος κέεται· οἱ πεν-
 "τακόσια τάλαντα βασιλεῖ τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελεῦσι.
 "Κιλικῶν δὲ τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἶδε, καὶ ἔτι ἐόν-
 "τες πολυπρόβατοι· Ἀρμενίων δὲ, Ματηνοί, χώραν τήν-
 "δε ἔχοντες. ἔχεται δὲ τῶν γῆ ἦδε Κισίη, ἐν τῇ
 "δὴ παρὰ ποταμὸν τόνδε Χοάσπην κείμενά ἐστι τὰ Σῶσα
 "ταῦτα, ἐνθα βασιλεὺς τε μέγας δάειπαι ποιεῖται, καὶ
 "τῶν χρημάτων οἱ θησαυροὶ ἐνθαῦτά εἰσι. ἐλόντες δὲ
 "ταύτην τὴν πόλιν, θαρσέοντες ἦδη τῷ Διὶ πλῆτε πέρι
 "ἐρίζετε. ἀλλὰ περὶ μὲν χώρας ἄρα ἔ πολλῆς, εἰ δὲ ἔτω
 "χρηστῆς, καὶ ἔραν σμικρῶν, χρεῶν ἐστὶ ὑμέας μάχας
 "ἀναβάλλεσθαι πρὸς τε Μεσσηνίους ἐόντας ἰσοκαλέας, καὶ

cap. 50.

“Ἀρκάδας τε καὶ Ἀργείας· τοῖσι ἔτε χρυσὸν ἐχόμενόν
 “ἔστι ἐδὲν, ἔτε ἀργύρεα, τῶν πέρι καὶ τινα ἐνάγει προθυ-
 “μὴ μαχόμενον ἀποδνήσκειν. παρέχον δὲ τῆς Ἀσίης
 “πάσης ἄρχειν εὐπετέως, ἄλλο τι αἰρήσεσθε;” Ἀρισαγό-
 ρης μὲν ταῦτα ἔλεξε. Κλεομένης δὲ ἀμείβετο τοῖςδε,
 “ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλομαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην
 “ἀποκρινέσθαι.” Τότε μὲν ἐς τοσῶτον ἤλασαν. ἐπεῖτε
 δὲ ἡ κυρὴ ἡμέρῃ ἐγένετο τῆς ἀποκρίσεως, καὶ ἦλθον ἐς
 τὸ συγκείμενον, ἔειρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισαγόρην, ὁκο-
 σέων ἡμερέων ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰωνῶν ὁδὸς εἴη παρὰ βα-
 σιλῆα. ὁ δὲ Ἀρισαγόρης, τᾶλλα ἐὼν σοφός, καὶ δια-
 βάλλων ἐκείνον ἔν, ἐν τάτῳ ἐσφάλη. χρεῶν γὰρ μιν
 μὴ λέγειν τὸ ἐόν, βεβλόμενόν γε Σπαρτιήτας ἐξαγαγεῖν ἐς
 τὴν Ἀσίην, λέγει δ' ὦν, τριῶν μηνῶν φάς εἶναι τὴν
 ἄνοδον. ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ
 Ἀρισαγόρης ὠρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδῆς, εἶπε, “ὦ ξεῖνε
 “Μιλήσιε, ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου. ἐ-
 “δένα γὰρ λόγον εὐπετέα λέγεις Λακεδαιμονίοισι, ἐθέλων
 “σφέας ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν.”

Herodot. V.
 c. 97 - VI. 32. ἦτε ἐς τὰς Ἀθήνας, ταῦτα ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ,
 περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ τῷ πολέμῳ τῷ
 Περσικῷ, ὡς ἔτε ἀσπίδα ἔτε δόρυ νομίζεσι, εὐπετέες τε
 χειρωθῆναι εἴησαν. ταῦτά τε δὴ ἔλεγε, καὶ πρὸς τοῖσι,
 τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσι ἄποικοι, καὶ
 οἰκός σφεας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα. καὶ ἐδὲν ὅ, τι
 ἐκ ὑπίσχετο, δια κάρτα δεόμενος· ἐς ὃ ἀνέπεισέ σφεας.
 πολλὰς γὰρ οἶκε εἶναι εὐπετέτερον διαβάλλειν ἢ εἶνα, εἰ
 Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μένον ἐκ διός τε ἐγέ-
 νετο διαβαλέειν, τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων ἐποίησε τῷ
 το. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀνακειθέοντες ἐψηφίσαντο ἔκκοσι
 νέας ἀποσείλαι βοηθὰς Ἴωσι, στρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐ-
 τέων εἶναι Μελάνθον, ἀνδρα τῶν αἰσῶν, ὄντα τὰ πάντα
 δόκιμον· εὐταὶ δὲ αἱ νέες, ἀρχαὶ κακῶν ἐγένοντο Ἑλλη-
 σί τε καὶ βαρβάροισι. Ἀρισαγόρης δὲ προπλάσας, καὶ
 ἀπνέμενος· ἐς τὴν Μιλήτην, ἐξευρὼν βέλεμα ἀπ' ἑἰς Ἴωσι
 μὲν ἐμελλε ἐδεμῆν ὠφελίῃ εἶσθαι, ἐδ' ὦν ἐδὲ τότε εἶνε-
 κα ἐποίησε, ἀλλ' ὅπως βασιλῆα Δαρεῖον λυπήσειε, ἐπεμψε
 ἐς

Auxilia mit-
 tunt Atheni-
 enses & Ere-
 trii,

an. 500
 ante Chr.
 cap. 98.

ἐς τὴν Φρυγίην ἄνδρα ἐπὶ τὰς Παίονας τὰς ἀπὸ Στρυ-
 μόνος ποταμῷ αἰχμαλώτας γενομένους ὑπὸ Μεγαβάζει, δι-
 κέοντας δὲ τῆς Φρυγίης χῶρόν τε καὶ κώμην ἐπ' ἐωυτῶν.
 ὃς ἐπειδὴ ἀπῆκετο ἐς τὰς Παίονας, ἔλεγε τάδε, "Ἄνδρες
 "Παίονες, ἐκεῖνός με Ἀρισαγόρης ὁ Μιλήτης τύραννος,
 "σωτηρίην ὑμῖν ὑποδησόμενον, ἦν περ βέληθε πείθεσθαι.
 "νῦν γὰρ Ἰωνίη πᾶσα ἀπέστηκε ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ὑμῖν
 "παρέχει σῶζεσθαι ἐπὶ τὴν ὑμετέραν αὐτέων. μέχρι μὲν
 "θαλάσσης, αὐτοῖσι ὑμῖν· τὸ δὲ ἀπὸ τῆς, ἡμῖν ἤδη με-
 "λήσει." ταῦτα δὲ ἀκέσαντες οἱ Παίονες, κάρτα τε ἀσπα-
 ρόν ἐποίησαντο, καὶ ἀναλαβόντες παῖδας τε καὶ γυναῖκας,
 ἀπεδίδρηνον ἐπὶ θάλασσαν. οἱ δὲ τινες αὐτέων καὶ κα-
 τέμειναν, ἀρβυλῶσαντες αὐτῶν. ἐπεὶ τε δὲ οἱ Παίονες
 ἀπῆκασαν ἐπὶ θάλασσαν, ἐνθεῦτεν ἐς Χίον διέβησαν. ἔαν-
 των δὲ ἤδη ἐν Χίῳ, κατὰ πόδας ἐληλύθει Περγάων ἱπ-
 πος πολλή, διώκοντα τὰς Παίονας. ὡς δὲ ἐκατέλαβον,
 ἐπηγγέλλοντο ἐς τὴν Χίον τοῖσι Παίοις, ὅπως ἂν ὀπίσω
 ἀπέλθοιεν. οἱ δὲ Παίονες τὰς λόγους ἐπ' ἐνεδέκοντο· ἀλλ'
 ἐν Χίῳ μὲν Χίοι σφας ἐς Λέσβον ἤγαγον, Λέσβιοι δὲ
 ἐς Δορίσκον ἐκόμισαν. ἐνθεῦτεν δὲ περὶ κομισόμενοι,
 ἀπῆκασαν ἐς Παιονίην. Ἀρισαγόρης δὲ, ἐπειδὴ αἱ τε Ἀ-
 θηναῖοι ἀπῆκασαν ἔκκοσι νηυσὶ, ἅμα ἀγόμενοι Ἑρετριέων
 πέντε τριήρας, οἱ ἐ τὴν Ἀθηναίων χάριν ἐκρατέοντο,
 ἀλλὰ τὴν αὐτέων Μιλησίων, ὀφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες.
 ὁ γὰρ δὴ Μιλήσιοι πρότερον τοῖσι Ἑρετριεῦσι τὸν πρὸς
 Χαλκιδέας πόλεμον συνδιένεικον, ὅτε περ καὶ Χαλκιδεῦ-
 σι ἀντὶ Ἑρετριέων καὶ Μιλησίων Σάμιοι ἐβοήθησαν· ἔτοι-
 ῶν ἐπεὶ τέ σφι ἀπῆκασαν, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρή-
 σαν, ἐποιέετο στρατήν ὁ Ἀρισαγόρης ἐς Σάρδεις· αὐτὸς μὲν
 δὴ ἐν ἐκρατέετο, ἀλλ' ἔμμενε ἐν Μιλήτῳ· στρατηγὸς δὲ
 ἄλλος ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἐωυτῶν τε ἀδελφὸν
 Χαροπίον, καὶ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν, Ἑρμόφαντον. Ἀγι-
 κόμενοι δὲ τῶν ἐσθλῶν τέττω Ἴωνες ἐς Ἐφεσον, πλοῖα μὲν
 κατέλιπον ἐν Κορήσσῳ τῆς Ἐφεσίης· αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινον
 χειρὶ πολλῇ, ποιούμενοι Ἐφεσίους ἡγεμόνας. πορευόμενοι
 δὲ παρὰ ποταμὸν Καῦςριον, ἐνθεῦτεν ἐπεὶ τε ὑπερβάντες
 τὸν Τμῶλον ἀπῆκοντο, αἰρέεσι Σάρδεις, ἐδενός σφι ἀντι-
 θέντος. αἰρέεσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλεως τὰλλα πάντα·

cap. 99.

cap. 100.

cap. 101.

τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης, ἔχων δύ-
 ναμιν ἀνδρῶν ἐκ ὀλίγην. Τὸ δὲ μὴ ληλατῆσαι ἐλόντάς
 σφεας τὴν πόλιν, ἔσχε τόδε· ἔσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι,
 αἱ μὲν πλεῦνες, καλαμίνας· ὅσαι δ' αὐτέων καὶ πλίνθιναι
 ἔσαν, καλάμῃς ἔιχον τὰς ὀροφάς· τετέων δὲ μίην τῶν
 τις στρατιωτέων ὡς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκίης ἐς οἰκίην
 ἰὸν τὸ πῦρ, ἐπενέμετο τὸ ἄστυ ἅπαν. καιομένῃ δὲ τῇ
 ἄσσει, οἱ Λυδοὶ τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ πό-
 λι, ἀπολαμφθέντες πάντοθεν, ὥστε τὰ περιέσχατα νεμο-
 μένῃ τῇ πυρὸς, καὶ ἐκ ἔχοντος ἐξήλυσιν ἐκ τῇ ἄσσει,
 συνέβησαν ἐς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποτα-
 μόν, ὃς σφί ψῆγμα χρυσῷ καταφορέων ἐκ τῇ Τρωάδι,
 διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει, καὶ ἔπειτα ἐς τὸν Ἑρμον πο-
 ταμὸν ἐκδίδοι, ὃ δὲ ἐς θάλασσαν· ἐπὶ τῷτον δὲ τὸν Πακ-
 τωλόν, καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροίζμενοι οἱ τε Λυδοὶ καὶ
 οἱ Πέρσαι, ἡραγιάζοντο ἀμύνεσθαι. οἱ δὲ Ἴωνες ὀρέον-
 τες τὰς μὲν τῶν πολεμίων ἀμυνομένους, τὰς δὲ σὺν πλή-
 θεϊ πολλῷ προαφερομένους, ἐξανεχώρησαν δεισαντες πρὸς
 τὸ ἄρος τὸ Τμῶλον καλεόμενον. ἐνδεύτερον δὲ ὑπὸ νύκτα

cap. 102.

ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας. Αἱ δὲ Σάρδεις ἐνεπρήθησαν,
 ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ ἱρὸν ἐπιχωρῆς θεῷ Κυβέβης· τὸ σκη-
 πτόμενοι οἱ Πέρσαι, ὕπερον ἀντενεκίμπρασαν τὰ ἐν Ἑλ-
 λησι ἱρά. τότε δὲ οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἄλυσος ποταμῷ νο-
 μὰς ἔχοντες, προκυνηθάνομενοι ταῦτα, συνηλίζοντο καὶ
 ἐβοήθειον ταῖσι Λυδοῖσι· καὶ ὡς ἐν μὲν Σάρδισι καίτοι ἐόν-
 τας τὰς Ἴωνας εὐρίσκεισι, ἐπόμενοι δὲ κατὰ εἶβον, αἰ-
 ρέεσι αὐτὰς ἐν Ἐφέσῳ. καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴω-
 νες, συμβαλόντες δὲ, πολλὸν ἐσαώθησαν. καὶ πολλὰς
 αὐτέων οἱ Πέρσαι φονέουσι, ἄλλας τε ὀνομαστές· ἐν δὲ
 δὴ, καὶ Ἐυαλκιδέα στρατηγόντα Ἑρετριέων, σεφανηφό-
 ρος τε ἀγῶνας ἀναββαίρητότα, καὶ ὑπὸ Σιμωνίδει τῷ Κηίῳ
 πολλὰ ἀινεθέντα. οἱ δὲ αὐτέων ἀπέφυγον τὴν μάχην,

cap. 103.

ἐσκεδάθησαν ἀνα τὰς πόλεις. Τότε μὲν δὲ ἔτω ἡγωνί-
 σαντο. μετὰ δὲ, Ἀθηναῖοι μὲν τοπαράπαν ἀπολιπόντες
 τὰς Ἴωνας, ἐπικαλεόμενῃ σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρι-
 σταγόρει, ἐκ ἔφασαν τιμωρήσειν σφίσι. Ἴωνες δὲ τῆς Ἀ-
 θηναίων συμμαχίης σερηθέντες (ἔτω γάρ σφί ὑπῆρχε πε-
 παιημένα ἐς Δαρεῖον) ἐδὲν δὲ ἤσσαν τὸν πρὸς τὸν βασι-
 λῆα

λῆα πόλεμον ἐσκευάζοντο. πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλή-
 σποντον, Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλεις ἀπάσας τὰς
 ταύτη, ὑπ' ἐωυτοῖσι ἐποιήσαντο· ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν
 Ἑλλήσποντον, Καρίας τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο σφίσι
 σύμμαχον εἶναι. καὶ γὰρ τὴν Καῦνον πρότερον ἐ βελο-
 μένην συμμαχέειν, ὥς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδεις, τότε σφι
 καὶ αὕτη προσεγένετο. Κύπριοι δὲ ἐδελονταὶ σφι πάντες
 προσεγένοντο, πλὴν Ἀμαθυσίων. ἀπέστησαν γὰρ καὶ ἔτοι
 ᾧδε ἀπὸ Μήδων· ἦν Ὀνήσιλος, Γόργος μὲν τῷ Σαλαμινίων
 βασιλῆος ἀδελφεός νεώτερος, Χέρσιος δὲ τῷ Σιρώμῃ τῷ
 Ἐυέλδοντος παίσι. ἔτος ὠνὴρ πολλάκις μὲν καὶ πρότερον
 τὸν Γόργον παρηγορέετο ἀπίσασθαι ἀπὸ βασιλῆος, τότε δ'
 ὥς καὶ τὸς Ἴωνας ἐπύθετο ἀπεσάναι, πάγχυ ἐπικειμε-
 νος ἐνῆγε. ὥς δὲ ἐκ ἔπειθε τὸν Γόργον, ἐνθαυτὰ μιν
 Φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ τὸ Σαλαμινίων ὁ Ὀνήσιλος,
 ἅμα τοῖσι ἐαυτῷ εἰσιώτῃσι, ἀπεκλήϊσε τῶν πυλέων. Γόρ-
 γος μὲν δὴ εὐρηθεὶς τῆς πόλιος, ἔφευγε ἐς Μήδων· Ὀνή-
 σιλος δὲ ἦρχε Σαλαμῖνος, καὶ ἀνέπειθε πάντας Κυπρίας
 συναπίσασθαι· τὸς μὲν δὴ ἄλλους ἀνέπεισε· Ἀμαθυσίους δὲ ἐ
 βυλομένους οἱ πελθεσθαι, ἐπολιόρκειε προσκατήμενος. Ὀνή-
 σιλος μὲν νυν ἐπολιόρκει Ἀμαθύντας· βασιλεῖ δὲ Δαρείῳ
 ὡς ἐξαγγέλωι Σάρδεις ἀλῆσας ἐμπεπρῆσθαι ὑπὸ τοῖς Ἀθη-
 ναίων καὶ Ἰώνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα γενέσθαι τῆς συλλο-
 γῆς, ὥς τε ταῦτα συνυφανθῆναι, τὸν Μιλήσιον Ἀρισαγό-
 ρην, πρῶτα μὲν λέγεται αὐτὸν, ὥς ἐπύθετο ταῦτα, Ἰώ-
 νων ἑδέναι λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰδότα ὡς ἔτοι γὰρ ἐ
 καταπροΐζονται ἀποσάντες, εἶρεσθαι ὅτινες εἶεν οἱ Ἀθη-
 ναῖοι. μετὰ δὲ πυθόμενον, αἰτῆσαι τὸ τόξον· λαβόντα
 δὲ καὶ ἐπιθέντα οἰσὼν, ἄνω ἐς τὸν ἑρᾶνον ἀπείναι· καὶ
 μιν ἐς τὸν ἥερα βαλόντα, εἰπεῖν, “ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι
 “μοι Ἀθηναίης τίσασθαι.” εἶπαντα δὲ ταῦτα, προστάξαι
 ἐνὶ τῶν θεραπόντων, δείκνυε προκειμένους αὐτῷ, ἐς τρεῖς ἐ-
 κάστοτε εἰπεῖν, “Δέσποτα, μέμνεο τῶν Ἀθηναίων.” Προσ-
 τάξας δὲ ταῦτα, εἶπε, καλέσας ἐς ὄψιν Ἰσιαῖον τὸν Μι-
 λήσιον, τὸν ὁ Δαρεῖος κατεῖχε χρόνον ἤδη πολλόν, “Πυν-
 “θένομαι, Ἰσιαῖε, ἐπίτροπον τὸν σὸν, τῷ σὺ Μιλητον ἐπέ-
 “τρεψας, νεώτερα ἐς ἐμὲ πεποιημένα πρήγματα. ἄνδρας
 “γὰρ μοι ἐκ τῆς ἐτέρης ἡπείρου ἐπαγαγὼν, καὶ Ἴωνας σὺν
 “αὐτοῖ-

cap. 104.

cap. 105.

cap. 106.

“αὐτοῖσι, τὰς δώσοντας ἔμοι δίκην τῶν ἐποίησαν, τέτρε
 “ἀναγνώσας ἅμα ἐκείνοισι ἔπεσθαι, Σαρδίῳ με ἀπεσέρησε.
 “νῦν ὦν κῶς τοι φαίνεται ταῦτα ἔχειν καλῶς; κῶς δ’
 “ἄνευ τῶν σῶν βαλευμάτων τοιῶτόν τι ἐπρήχθη; ὅρα μὴ
 “ἐξ ὑσέρης σεωυτόν ἐν αἰτίῃ σχῆς.” εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ
 Ἰσιαῖος, “Βασιλεῦ, κοῖον ἐφθέγγαο ἔπος, ἐμὲ βαλεῦσαι
 “πρῆγμα, ἐκ τῆ σοί τι ἢ μέγα ἢ συμπρὸν ἐμελλε λυπηρὸν
 “ἀνασχῆσιν; τί δ’ ἂν ἐπιδιζήμενος, ποίεοιμι ταῦτα; τεῦ
 “δὲ ἐνδεῆς εἶν; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσαπερ σοί, πάντων
 “δὲ πρὸς σέο βαλευμάτων ἐπακβεῖν ἀξιεῦμαι; ἀλλ’ εἴπερ
 “τι τοιῶτον ὅιον σὺ εἰρηκας πρήσσει ὁ ἐμός ἐπίτροπος,
 “ἴθι αὐτόν ἐπ’ ἐαυτῷ βαλλόμενον πεπρηχέναι. ἀρχὴν
 “δὲ ἔγωγε εἰδὲ ἐνδέκομαι τὸν λόγον, ὅπως τι Μιλήσιοι
 “καὶ ὁ ἐμός ἐπίτροπος νεώτερον πρήσσει περὶ πρήγματα
 “τὰ σά· ἐῖ δ’ ἄρα τί τοιῶτο ποιεῦσι, καὶ σὺ τὸ ἐὸν ἀκή-
 “κοας, ὦ βασιλεῦ, μάθῃς ὅιον πρῆγμα ἐργάσαιο, ἐμὲ ἀπὸ
 “θαλάσσης αἰσάσπασον ποιήσας. Ἴωνες γὰρ ὄκασι, ἐμεῦ
 “ἐξ ὀφθαλμῶν σφι γενομένης, ποιῆσαι τῶν πάλοι ἡμερον
 “ἔιχον· ἐμέο δ’ ἂν ἐόντος ἐν Ἰωνίῃ, ἐδεμήν πόλις ὑπεκί-
 “νησε. νῦν ὦν ὡς τάχος με ἄφες πορευθῆναι ἐς Ἰω-
 “νήν, ἵνα τοι κεῖνά τε πάντα καταρτίσω ἐς ταῦτό, καὶ
 “τὸν Μιλήτης ἐπίτροπον τῶτον τὸν ταῦτα μηχανησάμενον,
 “ἐνχειρῆστον παραδῶ. ταῦτα δὲ κατὰ νόον τὸν σὸν ποιή-
 “σας, θεὸς ἐπόμνυμι τὰς βασιλῆας, μὴ μὲν πρότερον
 “ἐκδύσασθαι, τὸν ἔχων κηθῶνα, καταβήσομαι ἐς Ἰωνήν,
 “πρὶν ἂν τοι Σαρδῶ νῆσον τὴν μεγίστην, δασμοφόρον ποιή-
 “σω.” Ἰσιαῖος μὲν λέγων ταῦτα, διέβαλε· Δαρεῖος δὲ,
 ἐπείθετο· καὶ μιν ἀπίει, ἐντειλάμενος, ἐπεὰν τὰ ὑπέσχε-
 τό οἱ ἐπιτελέα ποιῆσθαι, παραγίνεσθαι οἱ ὀπίσω ἐς τὰ Σάσα.
 cap. 108. Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀγγελίῃ τε περὶ τῶν Σαρδίῳ παρὰ βασιλῆα
 ἀνῆκε, καὶ Δαρεῖος τὰ περὶ τὸ τόξον ποιήσας, Ἰσιαῖον ἐς
 λόγους ἤλθε, καὶ Ἰσιαῖος μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείῳ, ἐκομί-
 ζετο ἐπὶ θάλασσαν· ἐν τῷ παντὶ τῷ χρόνῳ ἐγένετο τάδε.
 πολιορκεῖν τῷ Σαλαμινίῳ Ὀνησίλῳ Ἀμαρυσίως ἐξαγ-
 γέλλεται, νηυσὶ στρατιὴν πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν Ἀρτύ-
 βιον, ἄνδρα Πέρσην, προσδόκιμον ἐς τὴν Κύπρον εἶναι.
 πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Ὀνήσιλος, κήρυκας διέπεμψε ἐς τὴν
 Ἰωνήν, ἐπικαλούμενός σφας. Ἴωνες δὲ ἐκ ἐς μακρὴν
 βαλευ-

βελευσάμενοι, ἦκον πολλῶ σόλῳ. Ἰωνές τε δὴ παρῆσαν
 ἐς τὴν Κύπρον, καὶ οἱ Πέρσαι νηυσὶ διαβάντες ἐκ τῆς Κι-
 λικίης, ἦσαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα περὶ. τῇσι δὲ νηυσὶ οἱ
 Φοίνικες περιέπλων τὴν ἄκρην, αἱ καλεῦνται Κληίδες τῆς
 Κύπρου. Τότε δὲ τοῖσδε γινόμενα, ἔλεξαν οἱ τύραννοι
 τῆς Κύπρου, συγκαλέσαντες τῶν Ἰωνῶν τὰς στρατηγὰς,
 “Ἄνδρες Ἴωνες, αἶρεσιν ὑμῖν δίδομεν ἡμεῖς οἱ Κύπριοι,
 “ὁκοτέροισι βάλεθε προσφέρειν, ἢ Πέρσῃσι, ἢ Φοίνιξι.
 “εἰ μὲν γὰρ περὶ βάλεθε ταχθέντες Περσέων διαπεί-
 “ῳσθαι, ὥρῃ ἂν εἴη ὑμῖν ἐκβάντας ἐκ τῶν νεῶν, τάς-
 “σεσθαι περὶ, ἡμέας δὲ ἐς τὰς νέας ἐμβαλῖναι τὰς ὑμε-
 “τέρας, Φοίνιξι ἀνταγωνισμένους· εἰ δὲ Φοινίκων μᾶλλον
 “βάλεθε διαπειρῶσθαι, ποιέειν χρῶν ἐς ὑμέας. ὁκοτε-
 “ρα ἂν δὴ τετῶν εἰλοῖθε, ὅπως τὸ κατ’ ὑμέας ἔσται ἢ
 “τε Ἰωνῇ καὶ ἢ Κύπρῳ ἐλευθέρῃ.” εἶπαν οἱ Ἴωνες
 πρὸς ταῦτα, “Ἡμέας ἀπέπεμψε τὸ κοινὸν τῶν Ἰωνῶν,
 “Φυλάσσοντας τὴν θάλασσαν, ἀλλ’ ἐν ἵνα Κυπρίοισι τὰς
 “νέας παραδόντες, αὐτοὶ Πέρσῃσι περὶ προσφεράμεθα.
 “ἡμεῖς μὲν νυν ἐπ’ εἰ ἐτάχθημεν, ταύτῃ πειρησόμεθα
 “εἶναι χρηστοί· ὑμέας δὲ χρῶν ἐς ἀναμνηθέντας δια-
 “επάσχετε δαλεύοντες πρὸς τῶν Μήδων, γίνεσθαι ἀνδρας
 “ἀγαθούς.” Ἰωνες μὲν τέτοις ἀμείψαντο. Μετὰ δὲ,
 ἡκόντων ἐς τὸ πεδῖον τὸ Σαλαμινίαν τῶν Περσέων, διέ-
 τασσον οἱ βασιλεῖς τῶν Κυπρίων, τὰς μὲν ἄλλας Κυπρίους
 κατὰ τὰς ἄλλας στρατίας ἀντιτάσσοντας. Σαλαμινίαν δὲ
 καὶ Σολίαν ἀπολέξαντες τὸ ἄρισον, ἀντέτασσον Πέρσῃσι.
 Ἀρτυβίῳ δὲ τῷ στρατηγῷ τῶν Περσέων ἐτελοντῆς ἀντε-
 τάσσετο Ὀνήσιλος. Ἦλαινε δὲ ἵππον ὁ Ἀρτύβιος δεδι-
 δαγμένον πρὸς ὀπλίτην ἀντιτάσσεσθαι ὀρθόν. πυθόμενος
 ὦν ταῦτα ὁ Ὀνήσιλος, ἦν γὰρ οἱ ὑπασπιστῆς γένος μὲν
 Κάρ τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος, καὶ ἄλλως λήματος
 πλέος, εἶπε πρὸς τῆτον, “Πυνθάνομαι τὸν Ἀρτύβιν ἵπ-
 “πον ἰσάμενον ὀρθόν, καὶ ποσὶ καὶ σῶματι κατεργάζεσθαι
 “πρὸς τὸν ἂν προσερχθῇ· σὺ ὦν βελευσάμενος, αὐτίκα
 “εἶπε ὁκότερον βάλαι Φυλάξας πληῆξαι, εἶτε τὸν ἵππον,
 “εἶτε αὐτὸν Ἀρτύβιον.” εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτῷ,
 “Ὡ βασιλεῦ, ἐτοῖμος μὲν ἐγὼ εἰμι ποιέειν καὶ ἀμφοτέ-
 “ρα, καὶ τὸ ἔπερον αὐτέων, καὶ πάντως τὸ ἂν ἐπιτασ-
 “σης

cap. 109.

cap. 110

cap. 111

“της σῦ. ὡς μέντοι ἔμοιγε δοκέει εἶναι τοῖσι σοῖσι πρῆ-
 “γμασι προσΦερέσαστον, Φράσω. βασιλῆα μὲν καὶ στρα-
 “τηγὸν χρεῶν εἶναι Φημι βασιλεῖ τε καὶ στρατηγῷ προσ-
 “Φερέδαι. ἦν τε γὰρ κατέλῃς ἄνδρα στρατηγόν, μέγα τοι
 “γίνεται. καὶ δεύτερα, ἦν σε ἐκεῖνος, τὸ μὴ γένοιτο,
 “ὑπ’ ἀξιοχρεῶ καὶ ἀποθανεῖν, ἡμίσεα συμφορῇ. ἡμέας δὲ
 “τὰς ὑπηρετάς ἐτέροισί τε ὑπηρετήσι προσΦερέδαι, καὶ
 “πρὸς ἔκπον, τῷ σὺ τὰς μηχανὰς μηδὲν φοβηθῇς. ἐγὼ
 “γὰρ δὴ τοι ὑποδέκομαι μὴ μιν ἄνδρὸς ἔτι γε μηδενὸς
 “εἴσεσθαι ἐναντίον.” Ταῦτα εἶπε, καὶ μεταυτίκα συνέ-
 ρμασε τὰ στρατόπεδα περὶ, καὶ νηυσί· νηυσὶ μὲν νυν Ἰω-
 νες ἄνθρωποι γενόμενοι, ταύτην τὴν ἡμέρην ὑπερεβάλλοντο
 τὰς Φοίνικας, καὶ τατέων Σάμιοι ἤριευσσαν. περὶ δὲ ὡς
 συνῆλθε τὰ στρατόπεδα, συμπεσόντα ἐμάχοντο. κατὰ δὲ
 τὰς στρατηγὰς ἀμφοτέρως τὰδε ἐγένετο· ὡς προσΦέρετο
 πρὸς τὸν Ὀνήσιλαν ὁ Ἀρτύβιος, ἐπὶ τῷ ἔκπῳ κατήμενος,
 ὁ Ὀνήσιλας, κατὰ συνεθήκατο τῷ ὑπασπιστῇ, καίει προσ-
 Φερόμενον αὐτὸν τὸν Ἀρτύβιον. ἐπιβαλόντος δὲ τῷ ἔκ-
 πῳ τὰς πόδας ἐπὶ τῇ Ὀνησίλῃ ἀσπίδι, ἐνθαῦτα ὁ Κάρ-
 δρεπάνῳ πληξας, ἀπαράσσει τῷ ἔκπῳ τὰς πόδας. Ἀρ-
 τύβιος μὲν ἦν ὁ στρατηγὸς τῶν Περσέων ὁμῶς τῷ ἔκπῳ
 πίπτει αὐτῷ ταύτῃ. Μαχομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων,
 Στησίγηρ, τύραννος ἐὼν Κυρίου, προδίδω· ἔχων δύναμιν
 ἀνδρῶν περὶ ἐωυτὸν ἐ σμικρὴν. οἱ δὲ Κυρίεις εἶποι λέγου-
 νται εἶναι Ἀργεῖων ἄποικοι. Προδόντων δὲ τῶν Κυρίων,
 αὐτίκα καὶ τὰ Σαλαμινίων πολεμικῆρις ἄρματα τῷτὸ
 τοῖσι Καριεῦσι ἐπαίει. γινομένων δὲ τατέων, κατυπέρτε-
 ροι ἔσαν οἱ Πέρσαι τῶν Κυρίων. τετραμμένα δὲ τὰ
 στρατόπεδα, ἄλλοι τε ἔπεσον πολλοί, καὶ δὴ καὶ Ὀνήσι-
 λὰς τε ὁ Χέραιος, ὅσπερ τὴν Κυρίαν ἀπόσασιν ἐπρηξε,
 καὶ ὁ Σολίων βασιλεὺς Ἀριστόκυρος, ὁ Φιλοκύπρις· Φι-
 λοκύπρις δὲ τότε τὸν Σόλων· ὁ Ἀθηναῖος ἀπικόμενος ἐς
 Κύπρον, ἐκ ἔπεισε αἰνεσε τυράννων μάλισσα. Ὀνήσιλα
 μὲν νυν Ἀμαθᾶσιοι, ὅτι σφέας ἐκολέσκησε, ἀποταμί-
 ντες τὴν κεφαλὴν ἐπὶ αἰμίσαν ἐς Ἀμαθῆντα. καὶ μιν ἀνε-
 κρέμασαν ὑπὲρ τῶν πυλέων. κρεμαμένης δὲ τῆς κεφα-
 λῆς, καὶ ἔσης ἤδη καλλῆς, ἐσμός μελισσέων ἐσδύς ἐς αὐ-
 τήν, κηρίων μιν ἐνέπλησε. τότε δὲ γενομένε ταῦτα,
 ἐχρέ-

cap. 112.

cap. 113.

cap. 114.

ἐχρέωντο γὰρ περὶ αὐτῆς οἱ Ἀμαθῆσιοι, ἐμαντεύθη σφι, τὴν μὲν κεφαλὴν κατελόντας θάψαι, Ὀνησίλεω δὲ θύειν ὡς ἥρωϊ ἀνὰ πᾶν ἔτος. καὶ σφι ποιεῦσι ταῦτα, ἀμεινον συνοίσεσθαι. Ἀμαθῆσιοι μὲν νυν ἐποίεον ταῦτα καὶ τὸ μέχρις ἐμεῦ. Ἴωνες δὲ οἱ ἐν Κύπρῳ ναυμαχήσαντες, ἐπεὶ τε ἔμαθον τὰ πρήγματα τὰ Ὀνησίλῃ διεφθαρμένα, καὶ τὰς πόλιας τῶν Κυπρίων πολιορκευμένας τὰς ἄλλας, πλὴν Σαλαμῖνος, ταύτην δὲ Γόργῳ τῷ προτέρῳ βασιλεῖ τὰς Σαλαμινίους παραδόντας, αὐτίκα μαδόντες οἱ Ἴωνες ταῦτα, ἀπέπλων ἐς τὴν Ἰωνίην. τῶν δὲ ἐν Κύπρῳ πόλιων ἀντέσχε χρόνον ἐπιπλείουν πολιορκευμένη Σόλοι, τὴν πέριξ ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, πέμπτῳ μηνὶ ἔϊλον οἱ Πέρσαι. Κύπριοι μὲν δὴ ἐναιυτὸν ἐλεύθεροι γενόμενοι, αὐτοὶ ἐκ νέης κατεδεδέλωτο. Δαυρίσης δὲ ἔχων Δαρεῖς θυγατέρα, καὶ Ὑμέης τε καὶ Ὀπάνης, καὶ ἄλλοι Πέρσαι στρατηγοὶ ἔχοντες καὶ ἄτοι Δαρεῖς θυγατέρας, ἐπιδιώξαντες τὰς ἐν Σάρδισι στρατευσαμένας Ἰώνων, καὶ ἑσπράξαντές σφας ἐς τὰς νύκτας, τῇ μάχῃ ὡς ἐπεκράτησαν, τὸ ἐνθεῦτεν ἐπιδιελόμενοι τὰς πόλεις ἐπόρθεον. Δαυρίσης μὲν τραπόμενος πρὸς τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεις, εἶλε μὲν Δάρδανον, εἶλε δὲ Ἀβυδὸν τε καὶ Περικώτην, καὶ Λάμψακον καὶ Παισόν. ταύτας μὲν ἐπ' ἡμέρης ἐκείνης αἶρεε. ἀπὸ δὲ Παισῶ ἐλαύνοντι οἱ ἐπὶ Πάριον πόλιν, ἦλθε ἀγγελίη, τὰς Κᾶρας ταῦτ' Ἴωσι φρονήσαντας, ἀπεσῆναι ἀπὸ Περσέων. ἀποσρέψας ὦν ἐκ τῶ Ἑλλησπόντε, ἤλαυνε τὸν στρατὸν ἐπὶ τὴν Καρίην. Καὶ κως ταῦτα τοῖσι Καρσὶ ἐξαγγέλθη πρότερον πρὶν ἢ τὸν Δαυρίσην ἀπικέσθαι. πεπθόμενοι δὲ οἱ Κᾶρες συνελέγοντο ἐπὶ Λευκάς τε Στήλας καλεομένας, καὶ ποταμὸν Μαρσύην· ὃς ῥέων ἐκ τῆς Ἰδριάδος χώρας, ἐς τὸν Μαϊάνδρον ἐκδιδοῖ. συλληχθέντων δὲ τῶν Καρῶν ἐνθαῦτα, ἐγένοντο βεβαίαι ἅλλαι τε πολλαί, καὶ ἀρίστη γέ δοκέεσα εἶναι ἐμοί, Πιξοδάρε τῷ Μαυσάλῃ, ἀνδρὸς Κινδυέος, ὃς τῷ Κιλικίαν βασιλεῖος Σουεννέσιος εἶχε θυγατέρα· τότε τῷ ἀνδρὶ ἡ γνώμη ἔφερε, διαβάντας τὸν Μαϊάνδρον τὰς Κᾶρας, καὶ κατὰ νύκτας ἔχοντας τὸν ποταμὸν, ἔτω συμβάλλειν· ἵνα μὴ ἔχοντες ὀπίσω φεύγειν οἱ Κᾶρες, αὐτῶ τε μένειν ἀναγκαζόμενοι, γενόιατο ἔτι ἀμείνονες τῆς φύσεως. αὕτη μὲν νυν ἐκ ἐνῆια ἡ γυνώ-

cap. 115.

cap. 116.

cap. 117.

cap. 118.

- cap. 119. γνώμη, ἀλλὰ τοῖσι Πέρσῃσι κατὰ νότον γίνεσθαι τὸν Μαίανδρον μᾶλλον ἢ σφίσι. δηλαδή ἦν Φυγὴ τῶν Περσέων γένηται, καὶ ἐσσωθῶσι τῇ συμβολῇ, ὡς ἐκ ἀκονοσήσασσι ἐς τὸν ποταμὸν ἐσπίπτοντες. Μετὰ δὲ, παρεόντων, καὶ διαβάντων τὸν Μαίανδρον τῶν Περσέων, ἐνθαῦτα ἐπὶ τῷ Μαρσύῃ ποταμῷ συνέβαλόν τε τοῖσι Πέρσῃσι οἱ Κᾶρες, καὶ μάχην ἐμαχέσαντο ἰσχυρὴν, καὶ ἐπὶ χρόνον πολλόν· τέλος δὲ, ἐσώθησαν διὰ πλῆθος. Περσέων μὲν δὴ ἔπεσον ἄνδρες ἐς δισχιλίαις, Καρῶν δὲ, ἐς μυρίας. ἐνδεῦτεν δὲ οἱ διαφυγόντες αὐτέων κατεilhήθησαν ἐς Λάβρανδα, ἐς Διὸς Στρατίαν ἱρὸν, μέγα τε καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίσων. μένοι δὲ, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Κᾶρες εἰσι οἱ Διὶ Στρατίῳ θυσίας ἀνάγουσι. κατεilhθέντες ὧν ἔτοι ἐνθαῦτα, ἰβελέουντο περὶ σωτηρίας, ὁκότερα ἢ παραδόντες σφέας ἐαυτὰς Πέρσῃσι, ἢ ἐκλιπόντες τοπαράπαν τὴν Ἀσίην, ἄμεινον πρήξαι. Βελευομένοισι δὲ σφι ταῦτα παραινούνται βοηθέοντες Μιλήσιοι τε καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτέων· ἐνθαῦτα δὲ, τὰ μὲν πρότερον οἱ Κᾶρες ἐβελέουντο, μετήσαν, οἱ δὲ αὐτοὶ πολεμεῖν ἐξ ἀρχῆς ἀρτέοντο. καὶ ἐπιῶσι τε τοῖσι Πέρσῃσι συμβάλλουσι, καὶ μαχεσάμενοι ἐπὶ πλεῦν ἢ πρότερον, ἐσώθησαν· πεσόντων δὲ πολλῶν,
- cap. 121. Μιλήσιοι μάλιστα ἐπλήγησαν. Μετὰ δὲ τὸτο τὸ τραῦμα ἀνελαβόν τε καὶ ἀνεμαχέσαντο οἱ Κᾶρες· πυθόμενοι γὰρ ὡς στρατεύεσθαι ὀρμέσθαι οἱ Πέρσαι ἐπὶ τὰς πόλεις σφέων, ἐλόχησαν τὴν ἐν Πηδάσῳ ὁδόν· ἐς τὴν ἐμπεσόντες οἱ Πέρσαι νυκτὸς, διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτέων, Δαυρίσης καὶ Ἀμόργης καὶ Σισιμᾶκης· σὺν δὲ σφι ἀπέθανε καὶ Μύρσος ὁ Γύγεω. τῷ δὲ λόχῳ τότε ἡγεμῶν ἦν Ἡρακλείδης Ἰβανώλιος, ἀνὴρ Μυλασσεύς· ἔτοι μὲν νυν τῶν Περσέων ἔτω διεφθάρησαν. Ὑμέης δὲ καὶ αὐτὸς ἐὼν τῶν ἐπιδιωξάντων τὰς ἐς Σάρδιαι στρατευσαμένους Ἰώνων, τραπόμενος ἐς τὴν Προποντίδα, εἶλε Κίον τὴν Μυσίην· ταύτην δὲ ἐξελὼν, ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλήσποντον ἐκλελοιπέναι Δαυρίσιν, καὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ Καρίῃς, καταλιπὼν τὴν Προποντίδα, ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἦγε τὸν στρατόν· καὶ εἶλε μὲν Ἀιολέας πάντας, ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται, εἶλε δὲ Γέργιδας τὰς ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων Τευκρῶν· αὐτὸς τε Ὑμέης αἰρέων

αἰρέων ταῦτα τὰ ἔθνεα, νῆσῳ τελευτᾷ ἐν τῇ Τρωαδί.
 ἔτος μὲν δὴ ἔτῳ ἐτελεύτησε. Ἀρταφέρνης δὲ ὁ Σαρ- cap. 123.
 δῖων ὑπαρχος, καὶ Ὀτάνης ὁ τρίτος στρατηγός, ἐτάχθη-
 σαν ἐπὶ τὴν Ἰωνίην, καὶ τὴν προσεχέα Ἀιολίδαν στρατέ-
 υεσθαι. Ἰωνίης μὲν νυν, Κλαζομενάς αἰρέεσι. Ἀιολέων cap. 124.
 ἐξ, Κύμην. Ἀλίσκομενέων δὲ τῶν πολίων, ἣν γὰρ δὴ
 ὡς διέδεξε, Ἀρισαγόρης ὁ Μιλήσιος ψυχὴν ἐκ ἄπρος, ὃς
 ταραξας τὴν Ἰωνίην, καὶ ἐγκρασάμενος πρήγματα μεγά-
 λα, δρησμον ἐβάλευε, ὀρέων ταῦτα. πρὸς δὲ οἱ καὶ αὐ-
 νατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι. πρὸς ταῦ-
 τα δὴ ὦν συγκαλέσας τὰς συσσιώτας, ἐβέλευετο, λέγων
 ὡς ἀμεινὸν σφί ἐξη κρησφύγετόν τι ὑπάρχον εἶναι, ἣν ἄρα
 ἐξωθένονται ἐκ τῆς Μιλήτης· εἴτε δὴ ὦν ἐς Σαρδῶ ἐκ τῆ
 τόπῃ τέτῃ ἀγοί ἐς ἀποικίην, εἴτε ἐς Μύρμινον τὴν Ἠδω-
 νῶν, τὴν Ἰσιαιὸς ἐτείχεε παρὰ Δαρεῖς δωρεὴν λαβών.
 ταῦτα ἐπειρώτα ὁ Ἀρισαγόρης. Ἐκαταῖς μὲν νυν τῆ cap. 125.
 Ἠγησάνδρῳ, ἀνδρὸς λογοποιῶ, τέτῳ μὲν ἐς ἐδέρην
 σέλλειν ἔφερε ἡ γνώμη, ἐν Λέρῳ δὲ τῇ νήσῳ τεῖχος οἰ-
 κοδομησάμενον ἡσυχίην ἀγειν, ἣν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς Μιλήτης·
 ἔπειτα δὲ ἐκ ταύτης ὁρμεώμενον, κατελεύσεσθαι ἐς τὴν Μί- cap. 126.
 λητον· ταῦτα μὲν δὴ Ἐκαταῖος συνεβάλευε. Αὐτῷ δὲ
 Ἀρισαγόρῃ ἡ πλεῖστη γνώμη ἦν ἐς τὴν Μύμινον ἀπάγειν.
 τὴν μὲν δὴ Μίλητον ἐπιτρέπει Πυθαγόρῃ, ἀνδρὶ τῶν ἀσῶν
 δοκίμῳ· αὐτὸς δὲ παραλαβὼν πάντα τὸν βελόμενον, ἔπλεε
 ἐς τὴν Θρηίκην· καὶ ἔσχε τὴν χώραν ἐπ' ἣν ἐσάλη. ἐν
 δὲ ταύτης ὁρμεώμενος, ἀπόλλυται ὑπὸ Θρηίκων αὐτός τε
 ὁ Ἀρισαγόρης, καὶ ὁ στρατός αὐτῶ πόλιν περικατήμενος,
 καὶ βελομένων τῶν Θρηίκων ὑποσπόνδων ἐξίεναι. Ἀρι- Lib. VI.
cap. 1.
 σαγόρης μὲν νυν Ἰωνίην ἀποστήσας, ἔτῳ τελευτᾷ. Ἰσι-
 αῖος δὲ ὁ Μιλήτης τύραννος μεμετιμένος ὑπὸ Δαρεῖς,
 παρῆν ἐς Σάρδεις. ἀπιγμένον δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν Σέσων,
 εἶρετο Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδῖων ὑπαρχος, κατὰ κοῖον τι
 δοκεῖο Ἰωνας ἀπεσάναι. ὁ δὲ ἔτε εἰδέναι ἔφη, ἐθαυ-
 μαζεῖ τε τὸ γεγονός, ὡς ἔδεν δῆθεν τῶν παρεόντων πρη-
 γμάτων ἐπισάμενος. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὀρέων αὐτὸν τεχ-
 νάζοντα ἔπε, εἰδὼς τὴν ἀτρεκίην τῆς ἀποσάσιος, “ἔτῳ
 “τοι Ἰσιαιεῖ ἔχει κατὰ ταῦτα τὰ πρήγματα· τέτο τὸ ὑπό-
 “δημα ἔρραψας μὲν σὺ, ὑπεδῆσατο δὲ Ἀρισαγόρης.” Ἀρ- cap. 2.
 ταφέρ-

- ταΦέρνης μὲν ταῦτα ἐς τὴν ἀπόσασιν ἔχοντα ἔειπε· Ἰσι-
αῖος δὲ, δέσας ὡς συνιέντα ἈρταΦέρνεα, ὑπὸ τὴν πρῶ-
την ἐπελθῶσαν νύκτα ἀπέδρη ἐπὶ θάλασσαν, βασιλῆα Δα-
ρεῖον ἐξηπατήκως· ὃς Σαρδὰ νῆσον τὴν μεγίστην ὑποδεξά-
μενος κατεργάσασθαι, ὑπέδυνε τῶν Ἰώνων τὴν ἡγεμονίην
τῇ πρὸς Δαρεῖον πολέμῳ. διαβάς δὲ ἐς Χίον, ἐδέσθη ὑ-
πὸ Χίων, καταγνωθεὶς πρὸς αὐτέων νεώτερα κρήσσειν
κρήγματα ἐς ἐωῦτὲς ἐκ Δαρείῳ. μαθόντες μὲντοι οἱ Χῖοι
τὸν πάντα λόγον, ὡς πολέμιος ἔει βρωσιλεί, ἔλυσαν αὐ-
τόν. Ἐνθαῦτα δὴ ἐρωτεύμενος ὑπὸ τῶν Ἰώνων ὁ Ἰ-
σιαῖος, κατότι προθύμως ἔτα ἐπέσειλε τῷ Ἀρισαγόρῳ ἀπί-
σταθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ κακὸν τοσῶτον ἔει Ἰωνας ἐξερ-
γασμένους· τὴν μὲν γενομένην αὐτοῖσι αἰτίην ἔ μάλᾳ ἐξέ-
φαινε, ὃ δὲ ἔλεγέ σφι, ὡς βασιλεὺς Δαρεῖος ἐβλεύσα-
το Φοίνικας μὲν ἐξανασήσας, ἐν τῇ Ἰωνίᾳ κατοικίσαι,
Ἰωνας δὲ, ἐν τῇ Φοινίκῃ· καὶ τετέων ἕνεκα ἐπισείλειε.
ἐδέν τι πάντως ταῦτα βασιλῆος βελεύσαμένους, ἐδειμάτε
τὰς Ἰωνας. Μετὰ δὲ, ὁ Ἰσιαῖος δι' ἀγγέλους ποιούμενος
Ἑρμῖππε, ἀνδρὸς Ἀταρνεΐτεω, τοῖσι ἐν Σάρδισι ἔῃσι Περ-
σέων ἔπεμπε βιβλία, ὡς προλελεσχηνευμένων αὐτῶ, ἀπο-
στάσιος πέρι. ὁ δὲ Ἑρμιππος πρὸς τὰς μὲν ἀπεπέμφθη,
ἔ διδοῖ, Φέρων δὲ ἐνεχείρισε τὰ βιβλία ἈρταΦέρνεϊ.
ὁ δὲ, μαθὼν ἅπαν τὸ γινόμενον, ἐκέλευε τὸν Ἑρμιπ-
πον τὰ μὲν παρὰ τῇ Ἰσιαίᾳ, δῆναι Φέροντα τοῖσι περ
ἔφερε, τὰ δὲ ἀμοιβαίᾳ τὰ παρὰ τῶν Περσέων ἀντιπεμ-
πόμενα Ἰσιαίῳ, ἐωῦτῶ δῆναι. τετέων δὲ γενομένων Φα-
νεράων, ἀπέκτεινε ἐνθαῦτα πολλὰς Περσέων ὁ ἈρταΦέρ-
νης. Περὶ Σάρδεις μὲν δὴ ἐγένετο ταραχή. Ἰσιαῖον δὲ,
ταύτης ἀποσφαλέντα τῆς ἐλπίδος, Χῖοι κατήγον ἐς Μί-
λητον, αὐτῇ Ἰσιαίᾳ δεηθέντος· οἱ δὲ Μιλήσιοι ἄσμενοι
ἀπαλλαχθέντες καὶ Ἀρισαγόρεω, ἐδαμῶς πρᾶθυμοι ἔσαν
ἄλλον τύραννον δέκεσθαι ἐς τὴν χώραν, διὰ τε ἐλευθε-
ρίας γευσάμενοι. καὶ δὴ, νυκτὸς γὰρ ἐσσης βίῃ ἐπειρᾶ-
το κατιῶν ὁ Ἰσιαῖος ἐς τὴν Μίλητον, τιτρώσκεται τὸν μη-
ρὸν ὑπὸ τευ τῶν Μιλησίων· ὁ μὲν δὴ ὡς ἀπώσας τῆς
ἐωῦτῆ γίνεται, ἀπικνέεται ὀπίσω ἐς τὴν Χίον. ἐνθεῦτεν
δὲ, ἔ γὰρ ἐπειθε τὰς Χίους ὥς ἐωῦτῶ δῆναι νέας, διέ-
βη ἐς Μιτυλήνην, καὶ ἐπεισε Λεσβίας δῆναι οἱ νέας.

οἱ δὲ, πληρώσαντες ὁπτῶ τριήρεας, ἐπλεον ἰᾶμα Ἰσιαίῳ
 ἐς Βυζάντιον. ἐνθαῦτα δὲ ἰζόμενοι, τὰς ἐκ τῆ Πόντος
 ἐκπλώσας τῶν νεῶν ἐλάμβανον, πλὴν ἢ ὅσοι αὐτῶν
 Ἰσιαίῳ ἔφασαν ἐτοῖμοι εἶναι πείσεσθαι. Ἰσιαίος μὲν νυν
 καὶ Μιτυληναῖοι ἐποίεον ταῦτα. ἐπὶ δὲ Μίλητον αὐτὴν
 ναυτικὸς πολλὸς καὶ πεζὸς ἦν στρατὸς προσδόκιμος· συ-
 στραφέντες γὰρ οἱ στρατηγοὶ τῶν Περσέων, καὶ ἐν ποιή-
 σαντες στρατόπεδον, ἤλαυνον ἐπὶ τὴν Μίλητον, τᾶλλα πο-
 λίσματα περὶ ἐλάσσοτος ποιησάμενοι. τῷ δὲ ναυτικῷ Φοί-
 νικες μὲν ἔσαν προθυμότεστοι, συνεστρατεύοντο δὲ καὶ Κύ-
 πριοι, νεωστὶ κατεστραμμένοι, καὶ Κιλικίαι τε καὶ Ἀι-
 γύπτιοι. οἱ μὲν δὲ ἐπὶ τὴν Μίλητον καὶ τὴν ἄλλην
 Ἰωνίην ἐστράτευον. Ἴωνες δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐπεμ-
 πον προβέβηκε σφῶν αὐτῶν ἐς Πανιώνιον· ἀπικομένοισι
 δὲ τέτοισι ἐς τῶτον τὸν χώρον, καὶ βαλευομένοισι, ἔδο-
 ξε πεζὸν μὲν στρατὸν μὴ συλλέγειν ἀντίξουν Πέρσῃ,
 ἀλλὰ τὰ τεύχεα ῥύεσθαι αὐτὰς Μιλησίαις· τὸ δὲ ναυτικὸν
 πληρῆν, ὑπολειπομένης μηδεμῆν τῶν νεῶν· πληρώσαντας
 δὲ, συλλέγεσθαι τὴν ταχίστην ἐς Λαδὴν, προναυμαχήσου-
 ντας Μιλήται· ἡ δὲ Λαδὴ ἐστὶ νῆσος μικρὴ ἐπὶ τῇ πόλει
 τῇ Μιλησίων πειμένη. Μετὰ δὲ ταῦτα, πεπληρωμένησι
 τῇσι νηυσὶ παρεῖσαν οἱ Ἴωνες· σὺν δὲ σφι, καὶ Ἀιολέων.
 οἱ Λέσβον νέμονται· ἐτάσσοντο δὲ ὧδε· τὸ μὲν πρὸς τὴν
 ἑω εἶχον κέρας αὐτοὶ Μιλήσιοι, νέας παρεχόμενοι ὀγδώ-
 κοντα· εἶχοντο δὲ τετέων Πριηνέες δωδέκα νηυσὶ, καὶ
 Μυάσιοι τρισὶ νηυσὶ· Μυκσίων δὲ Τηίοι εἶχοντο ἑπτακαί-
 δεκα νηυσὶ· Τηίων δὲ εἶχοντο Χίοι ἑκατὼν νηυσὶ· πρὸς
 δὲ τέτοισι, Ἐρυθραῖοι τε ἐτάσσοντο καὶ Φωκαεῖς· Ἐρυ-
 θραῖοι μὲν, ὁπτῶ νέας παρεχόμενοι, Φωκαεῖς δὲ, τρεῖς.
 Φωκαέων δὲ εἶχοντο Λέσβιοι νηυσὶ ἐβδομήκοντα· τελευ-
 ταῖοι δὲ ἐτάσσοντο ἔχοντες τὸ πρὸς ἐσπέρην κέρας Σά-
 μιοι, ἐξήκοντα νηυσὶ. πασέων δὲ τετέων ὁ σύμπας ἀρι-
 θμὸς ἐγένετο, τρεῖς καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι τριή-
 ρεις· αὗται μὲν Ἰάνων ἔσαν. Τῶν δὲ βαρβάρων τὸ πλῆ-
 θος τῶν νεῶν ἔσαν ἑξακόσιαι· ὥς δὲ καὶ αὗται ἀπίκατο
 πρὸς τὴν Μιλησίην, καὶ ὁ πεζὸς σφι ἅπας παρῆν, ἐν-
 θαῦτα οἱ Περσέων στρατηγοὶ πυθόμενοι τὸ πλῆθος τῶν
 Ἰάδων νεῶν, καταβρώδησαν μὴ ἔδυνατοὶ γένωνται ὑπερ-
 βαλέ-

cap. 6.

cap. 7.

cap. 8.

cap. 9.

βαλέσθαι, καὶ ἔγωγε ἔτε τὴν Μίλητον οἷοί τε ἔωσι ἐξελεῖν, μὴ ἐν ἐόντες ναυκράτορες, πρὸς τὴν Δαρεῖα κινδυνεύσασιν πακὸν τι λαβεῖν· ταῦτα ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες τῶν Ἰώνων τὰς τυράννας, δι' ὑπ' Ἀρισαγόρεω μὲν τῷ Μιλησίᾳ καταλυθέντες τῶν ἀρχέων, ἔφευγον εἰς Μήδους, ἐτύχανον δὲ τότε συστρατευόμενοι ἐπὶ τὴν Μίλητον, ταυτέων τῶν ἀνδρῶν τὰς παρεόντας συγκαλέσαντες, ἔλεγόν σφιν ταῦδε, “Ἄνδρες Ἴωνες, νῦν τις ὑμέων ἐν ποιήσας Φανήτω τὸν βασιλῆος οἶκον· τὰς γὰρ ἐωῦτ' ἕκαστος ὑμέων πολίητας πειράδω ἀποσχίζων ἀπὸ τῶν λοιπῶν συμμαχικῶν· προῖσχύμενοι δὲ ἐπαγγελλομεθα ταῦδε, ὡς πείσονται τὰ ἄχαρι ἐδὲν διὰ τὴν ἀπόσασιν, ἐδὲ σφιν ἔτε τὰ ἰρὰ ἔτε τὰ ἰδία ἐμπεπρήσεται· ἐδὲ βιαιότερον ἔξασιν ἐδὲν, ἢ πρότερον εἶχον· εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὑποποιήσασιν, οἱ δὲ πάντως διὰ μάχης ἐλεύσονται, ταῦδε σφιν λέγετε ἐπηρεάζοντες, τὰ περ σφέας κατέξει, ὡς ἐσσωθέντες τῇ μάχῃ ἐξανδραποδιεῦνται, καὶ ὡς σφῶν τὰς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν, τὰς δὲ παρθένους ἀνασκάπτειν εἰς Βάκτρα· καὶ ὡς τὴν χώραν ἄλλοις παραδώσομεν.” Οἱ μὲν δὲ ἔλεγον ταῦτα· τῶν δὲ Ἰώνων οἱ τυράννοι διεπικροῦν νυκτὸς ἕκαστος ἐν τὰς ἐωῦτ' ἐξαγγελλόμενος· οἱ δὲ Ἴωνες, εἰς τὰς καὶ ἀπίκοντο αὐτοὶ αἱ ἀγγελίαι, ἀγνωμοσύνην τε διεχρῆντο, καὶ ὑποπροσέειπον τὴν προδοσίην· ἐωῦτοῖσι τε ἕκαστοι ἐδόκειον μένοισι ταῦτα τὰς Πέρσας ἐξαγγελλέσθαι· ταῦτα μὲν νῦν ἰδέως ἀπκομένων εἰς τὴν Μίλητον τῶν Περσέων ἐγένετο. Μετὰ δὲ, τῶν Ἰώνων συλλεχθέντων εἰς τὴν Λαδην, ἐγένοντο ἀγοραί· καὶ δὴ καὶ σφιν καὶ ἄλλοι ἠγορόωντο, ἐν δὲ δὴ καὶ ὁ Φωκαεὺς στρατηγὸς Διονύσιος, λέγων ταῦδε, “Ἐπὶ ξυρῶ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, Ἄνδρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλεῖθ' ἔροισιν ἢ δάλοισιν, καὶ τῶτοισιν ὡς δρηπέτησι· νῦν ἂν ὑμεῖς, ἢ μὲν βάλῃτε ταλαιπωρίας ἐνδένεσθαι, τὸ περὶ ῥαχρήμα μὲν πόνος ὑμῖν ἔσται, οἷοί τε δὲ ἔσεσθε, ὑπερβαλλόμενοι τὰς ἐναντίας, εἶναι ἐλεύθεροι· εἰ δὲ μάλιστ' ἐκίη τε καὶ ἀταξίᾳ διακρήσθε, ἐδεμήν ὑμέων ἔχω ἐλπίδα μὴ ὑποδώσειν ὑμᾶς δίκην τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποσασίος· ἀλλ' ἐμοὶ τε πείθεσθε, καὶ ἐμοὶ ὑμᾶς αὐτὰς ἐπιτρέψατε· καὶ ὑμῖν ἐγὼ, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ὑπο-

“δέχο-

cap. 10.

cap. 11.

“δέκομαι ἢ ἔ συμμίζειν τὰς πολεμίας, ἢ συμμίσγοντας,
 “πολλὸν ἐλασώσασθαι.” Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἴωνες ἐπι-
 τρέψαι σφέας αὐτὰς τῷ Διονυσίῳ· ὁ δὲ, ἀνάγων ἐκαστοτε
 ἐπὶ κέρας τὰς νέας, ὅπως τοῖσι ἐρέτῃσι χρῆσαιτο, διέκ-
 πλοον ποιούμενος τῇσι νηυσὶ δι’ ἀλληλέων, καὶ τὰς ἐπι-
 βάτας ὀπλίσειε, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρης τὰς νέας ἔχεσκα
 ἐπ’ ἀγκυράων· παρῆχέ τε τοῖσι Ἴωσι πόνον δι’ ἡμέρης·
 μέχρι μὲν νυν ἡμερῶν ἑπτὰ ἐπείδοντό τε καὶ ἐπόειυν
 τὸ κελευόμενον· τῇ δὲ ἐπὶ ταύτῃσι, οἱ Ἴωνες, οἷα ἀπαι-
 θέες ὄντες πόνων τοιούτων, τετρυμένοι τε ταλαιπωρήσῃ
 τε καὶ ἡελίῳ, ἔλεξαν πρὸς ἐωὺτὰς τάδε, “Τίνα δαιμόνων
 “παραβάντες, τάδε ἀνακίμπλαμεν; ὅτινες παραφρονήσαν-
 “τες, καὶ ἐκπλώσαντες ἐν τῷ νόῳ, ἀνδρὶ Φακαεῖ ἀλαζό-
 “νι, παρεχομένῳ νέας τρεῖς, ἐπιτρέψαντες ἡμέας ἐωὺτὰς
 “ἔχομεν; ὁ δὲ, παραλαβὼν ἡμέας, λυμαινεται λύμησι
 “ἀνημέσοισι· καὶ δὴ πολλοὶ μὲν ἡμέων ἐς νέας πεπτώκα-
 “σι, πολλοὶ δὲ ἐπίδοξοι τὰῦτ’ ἐπελθεῖν εἰσὶ· πρό τε
 “τάτων τῶν κακῶν, ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὀτιῶν ἄλλο πα-
 “θεῖν ἐστὶ, καὶ τὴν μέλλουσαν δευλίην ὑπομῆναι, ἥτις
 “ἔσται, μᾶλλον ἢ τῇ παρεῳσῃ συνέχεσθαι· φέρετε, τῷ λοι-
 “πῷ μὴ περδάμεθα αὐτῷ.” Ταῦτα ἔλεξαν· καὶ μετὰ
 ταῦτα αὐτίκα περθεῖναι ἐδεῖς ἥθελε, ἀλλ’ οἷα στρατῇ, σκη-
 νὰς τε πηξάμενοι ἐν τῇ νήσῳ, ἐσκητροφέοντο, καὶ ἐσβαί-
 νειν ἐκ ἐφέλεσκον ἐς τὰς νέας, ἀδ’ ἀνακειρᾶσθαι. Μα-
 θόντες δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα ἐκ τῶν Ἰώνων οἱ στρατηγὸι
 τῶν Σαμίων, ἐνθαῦτα δὴ παρ’ Αἰάνεος τῷ Συλοσῶντος,
 κείμενος τὰς πρότερον ἔπεμπε λόγους Αἰάνης, κελεύοντων
 τῶν Περσέων, δεόμενός σφωον ἐκλιπεῖν τὴν Ἰώνων συμ-
 μαχίην· οἱ Σάμιοι ὦν, ὁρῶντες ἅμα μὲν ἔβαν ἀταξίην
 πολλήν ἐκ τῶν Ἰώνων, ἐδέκοντο τὰς λόγους· ἅμα δὲ κα-
 τεφαίνετό σφι εἶναι ἀδύνατον τὰ βασιλῆος πρήγματα ὑπερ-
 βαλέσθαι, οὗ τε ἐπιστάμενοι ὥς εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν
 ὑπερβαλίστατο τὸν Δαρεῖον, ἀλλ’ οἱ σφι παρέσται πενταπλή-
 σιον· προφάσιος ὦν ἐπιλαβόμενοι, ἐπεὶ τε τάχις αἶδον
 τὰς Ἴωνας ἀρνευμένους εἶναι χρηστὰς, ἐν κέρδει ἐποιοῦντο
 περιποιῆσαι τὰ τε ἰρὰ τὰ σφέτερα καὶ τὰ ἴδια· ὁ δὲ Αἰά-
 νης, παρ’ ὅτε τὰς λόγους ἐδέκοντο, καὶ μὲν ἦν Συλο-
 σῶντος τῷ Αἰάνεος, τυράννος δὲ ἐὼν Σάμῃ, ὑπὸ τῷ Μι-
 λησίῳ

cap. 12.

cap. 13.

cap. 14.

λησίη Ἀρισαγόρεω ἀπεσέρητο τὴν ἀρχὴν, κατὰπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι. Τότε ὦν ἐπεὶ ἐπέπλων οἱ Φοίνικες, οἱ Ἴωνες ἀντανῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας ἐπὶ κέρας· ὥς δὲ καὶ ἀγγεῖ ἐγένοντο, καὶ συνέμισγον ἀλλήλοισι, το-
 ενδεῦτεν ἐκ ἔχῳ ἀτρεκέως συγγράψαι, ὅτινες τῶν Ἰά-
 νων ἐγένοντο ἄνδρες κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίῃ
 ταύτῃ· ἀλλήλους γὰρ καταιτιῶνται· λέγονται δὲ Σάμμοι ἐν-
 θαῦτα, κατὰ τὰ συγκείμενα πρὸς τὸν Ἀσίακ, ἀειράμε-
 νοὶ τὰ ἱσία, ἀποπλῶσαι ἐκ τῆς τάξις ἐς τὴν Σάμον,
 πλὴν ἐνδεκα νεῶν· τετῶν δὲ οἱ τριήραρχοι παρέμενον καὶ
 ἐναυμάχουν, ἀνηκεσῆσαντες τοῖσι στρατηγοῖσι· καὶ σφι τὸ
 κοινὸν τῶν Σαμίων ἔδωκε διὰ τῆτο τὸ πρῆγμα, ἐν εἰλήῃ
 ἀναγραφῆναι πατρόθεν, ὥς ἀνδράσι ἀγαθοῖσι γενομένοισι·
 καὶ ἔσι αὕτη ἡ εἰρήνη ἐν τῇ ἀγορῇ· ἰδόμενοι δὲ καὶ Λέσ-
 βιοὶ τὰς προσεχέας Φεύγοντας, ταῦτ' ἐποίησαν τοῖσι Σα-
 μίοισι· ὥς δὲ καὶ οἱ πλεῖνες τῶν Ἰάνων ἐποίησαν τὰ αὐ-
 τὰ ταῦτα.

cap. 15.

Τῶν δὲ παραμεινάντων ἐν τῇ ναυμαχίῃ πε-
 ριέφθησαν τρηχύτατα Χῖοι, ὥς ἀποδεικνύμενοί τε ἔργα
 λαμπρὰ καὶ ἐκ ἐτελοκακέοντες· παρείχοντο μὲν γὰρ,
 ὥσπερ καὶ πρότερον ἐβρῆθη, νέας ἑκατὸν, καὶ ἐπ' ἑκά-
 στης αὐτέων, ἄνδρας τεσσαράκοντα τῶν ἀσῶν λογάδας ἐπι-
 βατεύοντας· ὁρέοντες δὲ τὰς πολλὰς τῶν συμμάχων προ-
 διδόντας, ἐκ ἐδωκαίου γενέσθαι τοῖσι κακοῖσι αὐτέων ὁ-
 μοῖοι, ἀλλὰ μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμνημένοι, διε-
 πλῶντες ἐναυμάχουν, ἐς ὃ τῶν πολεμίων ἐλόντες νέας
 συχνὰς, ἀπέβαλον τῶν σφετέρων νεῶν τὰς πλεῖνας. Χῖοι
 μὲν δὴ τῇσι λοιπῇσι τῶν νεῶν ἀποφεύγουσι ἐς τὴν ἐωϋ-
 τῶν.

cap. 16.

Ὅσοις δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἔσαν αἱ νέες ὑπὸ
 τραμάτων, αὐτοὶ δὲ ὥς ἐδιώκοντο, καταφυγάνεσι πρὸς
 τὴν Μυκάλην· νέας μὲν δὴ αὐτῇ ταύτῃ ἐποκειλάντες κα-
 τέλιπον, οἱ δὲ περὶ ἐκομίζοντο διὰ τῆς ἡπείρου· ἐπεὶ δὲ
 ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐφεσίην κομιζόμενοι οἱ Χῖοι, νυκτὸς
 τε ἀπικέατο ἐς αὐτήν, καὶ ἐόντων τῇσι γυναῖξι αὐτοῖσι
 θρασυφορίων, ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἐφέσιοι, ἔτε προακηκό-
 οντες ὥς ἔειχε περὶ τῶν Χίων, ἰδόντες τε στρατὸν ἐς τὴν
 χαίρην ἐσβεβληκότα, πάγχυ σφέας καταδόξαντες εἶναι
 κλωπας, καὶ ἰέναι ἐπὶ τὰς γυναῖκας, ἐξεβήθηον πανδη-
 μει, καὶ ἔκτεινον τὰς Χίους· ἄτοι μὲν νυν τοιαύτης πε-
 ριέ-

ρίεπικτον τύχησι. Διονύσιος δὲ ὁ Φωκαεὺς, ἐπεὶ τε ἔμα-
 ρε τῶν Ἰωνῶν τὰ πρῆγματα διεφθαρμένα, νέας ἐλὼν
 τρεῖς τῶν πολεμίων, ἀπέπλεε ἐς μὲν Φάμαιον ἀνέτι, ἔν-
 αιδῶς ὡς ἀνδραποδιεῖται σὺν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ, ὃ δὲ ἰδέως
 ὡς εἶχε, ἐπλεε ἐς Φοινίκην· γαύλας δὲ ἐνθαῦτα καταδύ-
 σας, καὶ χρήματα λαβὼν πολλὰ, ἐπλεε ἐς Σικελίην· ὁρ-
 μεύμενος δὲ ἐνθεῦτεν, ληϊεὺς κατεστήκεε Ἑλλήνων μὲν
 ᾠδενός, Καρχηδονίων δὲ καὶ Τυρσηνῶν. Ὅτι δὲ Πέρσαι
 ἐπεὶ τε τῇ ναυμαχίῃ ἐνίκων τὰς Ἰωνας, τὴν Μίλητον πο-
 λιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ ὑπορύσσοντες τὰ
 τείχεα, καὶ παντοίας μηχανὰς προσφέροντες, αἰρεῖσι κατ'
 ἄκρης, ἐν τῷ ἔκτῳ ἔτει ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρισταγόρου
 καὶ ἀνδραποδίσαντο τὴν πόλιν, ὥστε συμπεσέειν τὸ πᾶθος
 τῷ χρηστήριῳ τῷ ἐς Μίλητον γενομένῳ. Χρεωμένοισι γάρ
 Ἀργείοισι ἐν Δελφοῖσι περὶ σωτηρίας τῆς πόλιος τῆς σφα-
 τήρης, ἐχρήσθη ἐπὶκοινον χρηστήριον· τὸ μὲν ἐς αὐτὰς τὰς
 Ἀργείας φέρον, τὴν δὲ παρενθήκην ἐχρησε ἐς Μιλησίους·
 τὸ μὲν νυν ἐς αὐτὰς Ἀργείας ἔχον, ἐπεὰν κατὰ τὸτο γέ-
 νωμαι τὰ λόγια, τότε μνησθήσομαι· τὰ δὲ τοῖσι Μιλησίοισι
 ἐπαρεῖσι ἐχρησε, ἔχει ῥῆδε,

Καὶ τότε δὴ Μίλητες, κακῶν ἐπιμήχανε ἔργων,

Πολλοῖσι δεῖπνόν τε καὶ αἴγλαα δῶρα γενήσῃ·

Σαὶ δ' ἄλλοχοι πολλοῖσι πόδας νύκτεσι κομήταις·

Νῆα δ' ἡμετέρη Διδύμοις ἄλλοισι μελήσει.

Τότε δὴ ταῦτα τὰς Μιλησίους κατελάμβανε, ὅτε γε ἄνδρες
 μὲν οἱ πλεῖνες ἐκτείνοντο ὑπὸ τῶν Περσέων ἐόντων κο-
 μητέων, γυναῖκες δὲ καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ἐγί-
 νοντο· ἱρὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοις, ὃ νηὸς τε καὶ τὸ χρη-
 στήριον συληθέντα ἐνεπίμπρατο· τῶν δ' ἐν τῷ ἱρῷ τέτρω-
 χρημάτων πολλάκις μνήμην ἐτέρωθι τῶ λόγῳ ἐποιήσαμην.
 Ἐνθεῦτεν οἱ ζῶντηθέντες τῶν Μιλησίων ἦγοντο ἐς Σῶσας.
 βασιλεὺς δὲ σφεας Δαρεῖος, κακὸν ἄδεν ἄλλο ποιήσας, κα-
 τοίκισε ἐπὶ τῇ ἐρυθρῇ θαλάσῃ, ἐν Ἀμπῇ πόλι, παρ'
 ἣν Τίγρης ποταμὸς παραρρέων, ἐς θαλάσσαν ἐξίει· τῆς δὲ
 Μιλησίης· χώρης αὐτοὶ μὲν οἱ Πέρσαι εἶχον τὰ περὶ τὴν
 πόλιν καὶ τὸ πεδίον, τὰ δὲ ὑπεράνωμα ἔδοσαν Καροὶ Πη-
 δασεῦσι ἐκτῆσθαι. Πάθῃσι δὲ ταῦτα Μιλησίοισι πρὸς Περ-
 σέων, ἐκ ἀπέδοσαν τὴν ὁμοίην Συβαρίται, οἱ Λάον τε καὶ

cap. 17.

cap. 18.

cap. 19.

cap. 20.

cap. 21.

Τε

Σκι-

cap. 22.

cap. 23.

δρον δακον, τῆς πόλιος ἀπεσερμημένοι. Συβάριος γὰρ ἀ-
 λείκης ὑπὸ Κροτωνιητέων, Μιλήσιοι πάντες ἤβηδον ἀπενεί-
 ραντο τὰς κεφαλὰς, καὶ πένθος μέγα προέβησαντο· πόλιες
 γὰρ αὐται μάλιστα δὴ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλήλησι ἐξεινώ-
 θησαν, ἐδὲν ὁμοίως καὶ Ἀθηναῖοι. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ
 δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες τῇ Μιλήτῃ ἀλώσει, τῇ
 τε ἄλλῃ πολλαχῇ, καὶ δὴ καὶ ποιήσαντι Φρυνίχῳ δράμα
 Μιλήτῃ ἀλωσιν, καὶ διδάξαντι, ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ
 θέατρον, καὶ ἐζημίωσάν μιν, ὡς ἀναμνήσαντα οἰκήτῃα κα-
 κά, χιλίσσι δραχμῇσι· καὶ ἐπέταξαν μηκέτι μηδένα χρά-
 θαι τέτῳ τῷ δράματι. Μιλήτος μὲν νυν Μιλησίων ἡγή-
 μωτο· Σαμίων δὲ τοῖσι τι ἔχουσι, τὸ μὲν ἐς τὰς Μήδους
 ἐκ τῶν στρατηγῶν τῶν σφετέρων ποιηθέν ὑδαμῶς ἤρεσκε·
 ἐδόκει δὲ μετὰ τὴν ναυμαχίην αὐτίκα βελεομένοισι, πρὶν
 ἢ σφι ἐς τὴν χάρην ἀπικέσθαι τὸν τύραννον Ἀιάκεια, ἐς
 ἀποικίην ἐκπλέειν, μηδὲ μένοντας, Μήδοισί τε καὶ Ἀιά-
 κει δαλέυειν. Ζαγκλαῖοι γὰρ οἱ ἀπὸ Σικελίης τὸν αὐτὸν
 χρόνον τῷτον πέμποντες ἐς τὴν Ἰωνίην ἀγγέλεις, ἐπεκα-
 λέοντο τὰς Ἰώνας ἐς Καλὴν ἀκτὴν, βελόμενοι αὐτάθι πό-
 λιν κτίσαι Ἰώνων· ἡ δὲ Καλὴ αὕτη ἀκτὴ καλεομένη, ἔτι
 μὲν Σικελῶν, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης·
 τατέων ὧν ἐπικαλεομένων, οἱ Σάμιοι μὲνοι Ἰόνων ἐσάλη-
 σαν, σὺν δὲ σφι Μιλησίων οἱ ἐκπεφευγότες. Ἐν ᾧ τοι-
 ὄνδε δὴ τι συνήνευκε γενέσθαι· Σάμιοι γὰρ κομισζόμενοι ἐς
 Σικελίην, ἐγένοντο ἐν Λοκροῖσι τοῖσι Ἐπιζεφυρίοις, καὶ
 Ζαγκλαῖοι, αὐτοὶ τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτέων, τῷ ἔνομα
 ἦν Σκύθης, περιεκαθέατο πόλιν τῶν Σικελῶν ἐξελεῖν βε-
 λόμενοι· μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Ῥηγίς τύραννος Ἀναξίλειος,
 τότε ἐὰν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαῖοις, συμμίξας τοῖσι Σα-
 μίοις ἀνακείθει ὡς χρεῶν εἶη Καλὴν μὲν ἀκτὴν ἐπ' ἣν
 ἔπλεον, ἐᾶν χαίρειν, τὴν δὲ Ζάγκλην σχεῖν, εὔσαν ἔρη-
 μον ἀνδρῶν· πειδομένων δὲ τῶν Σαμίων, καὶ σχόντων
 τὴν Ζάγκλην, ἐνθαῦτα οἱ Ζαγκλαῖοι ὡς ἐπίφοντο ἐχομέ-
 νην τὴν πόλιν ἐωϋτῶν, ἐβοήθειον αὐτῇ, καὶ ἐπεκαλέοντο
 Ἰπποκράτεια τὸν Γέλῃς τύραννον· ἦν γὰρ δὴ σφι ἔτος σύμ-
 μαχος· ἐπεὶ τε δὲ αὐτοῖσι καὶ ὁ Ἰπποκράτης σὺν τῇ στρα-
 τιῇ ἦκε βοηθῶν, Σκύθην μὲν τὸν μέναρχον τῶν Ζαγκ-
 κλαίων, ἀποβαλόντα τὴν πόλιν, ὁ Ἰπποκράτης πεδήσας,
 καὶ

καὶ τὸν ἀδελφεὸν αὐτῷ Πυθογένεα, ἐς Ἴνυκον πόλιν ἀπέ-
 πεμψε· τὰς δὲ λοιπὰς Ζαγκυλαίους, κοινολογησάμενος τοῖσι
 Σαμίοισι, καὶ ὅρκους δὲς καὶ δεξάμενος, προέδωκε· μι-
 θὸς δὲ οἱ ἦν εἰρημένος ὅδε ὑπὸ τῶν Σαμίων, πάντων τῶν
 ἐπίπλων καὶ ἀνδραπόδων τὰ ἡμίσεα λαβεῖν τῶν ἐν τῇ πό-
 λι· τὰ δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν πάντα, Ἱπποκράτεια λαγχάνειν·
 τὰς μὲν δὴ πλεῖνας τῶν Ζαγκυλαίων αὐτὸς ἐν ἀνδραπόδων
 λόγῳ εἶχε δῆσας· τὰς δὲ κορυφαίους αὐτέων τριηκοσίας
 ἔδωκε τοῖσι Σαμίοισι κατασφάζαι· ἃ μὲν τοι οἱ γε Σάμιοι
 ἐποίησαν ταῦτα. Σμύθης δὲ ὁ τῶν Ζαγκυλαίων μέναρχος
 ἐκ τῆς Ἰνύης ἐκδιδρῆσκει ἐς Ἱμέρην· ἐκ δὲ ταύτης, παρῇν
 ἐς τὴν Ἀσίην, καὶ ἀνέβη παρὰ βασιλῆα Δαρείον· καὶ μιν
 ἐνόμισε Δαρείος πάντων ἀνδρῶν δικαιοτάτον εἶναι, ὅσοι ἐκ
 τῆς Ἑλλάδος παρ' ἐωυτὸν ἀνέβησαν· καὶ γὰρ παραιτησά-
 μενος βασιλῆα, ἐς Σικελίην ἀπῆκετο· καὶ αὐτὶς ἐκ τῆς
 Σικελίης ὀπίσω παρὰ βασιλῆα, ἐς ὃ γῆρα μέγα ὀλβιος
 εὖν ἐτελεύτησε ἐν Πέρσῃσι. Σάμιοι δὲ ἀπαλλαχθέντες
 Μήδων, ἀπονῆτι πόλιν καλλίστην Ζάγκυλιν περιεβαλέατο·
 μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίην τὴν ὑπὲρ Μιλήτης γενομένην, Φοί-
 νικες, κελευσάντων Περσέων, κατῆγον ἐς Σάμον Ἀιάκω
 τὸν Συλοσῶντος, ὡς πολλὰ τε ἄξιον γεγόμενον αἰΐσι,
 καὶ μεγάλα κατεργασάμενον· καὶ Σαμίοισι μένοισι τῶν
 ἀποσάντων ἀπὸ Δαρείου διὰ τὴν ἐκλειψιν τῶν νεῶν τῶν ἐν
 τῇ ναυμαχίᾳ, ἔτε· ἡ πόλις, ἔτε τὰ ἱρὰ ἐνεπρήσθη. Μι-
 λῆται δὲ αἰεσσης, αὐτίκα Καρίην ἔσχον οἱ Πέρσαι· τὰς μὲν
 ἐξελοντὴν τῶν πολλῶν ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκη προση-
 γάγοντο· ταῦτα μὲν δὴ ἔτω ἐγίνετο. Ἰστιάῳ δὲ τῷ Μι-
 λησίῳ εὐντι περὶ Βυζάντιον, καὶ συλλαμβάνοντι τὰς Ἰώ-
 νων ὀλκιάδας ἐκπλωσάσας ἐκ τῆς Πόντος, ἐξαγγέλλεται τὰ
 περὶ Μιλήτου γεγόμενα· τὰ μὲν δὴ περὶ Ἑλλήσποντον
 ἔχοντα πρήγματα ἐπιτράπει Βισάλτῃ Ἀπολλοφάνεος παι-
 δι Ἀβυδηνῷ· αὐτὸς δὲ ἔχων Λεσβίους, ἐς Χίον ἔπλεε·
 καὶ Χίων Φερρῇ ἃ προσιεμένη μιν, συνέβαλε ἐν Κοίλοισι
 καλεομένοισι τῆς Χίης χώρας· τῶν τε δὴ ἐφόνευσε συ-
 χνῆς, καὶ τῶν λοιπῶν Χίων, διὰ δὴ κεκακωμένων ἐκ τῆς
 ναυμαχίης, ὁ Ἰστιάς ἔχων τὰς Λεσβίους ἐπεκράτησε, ἐκ
 Πολίχνης τῆς Χίων ὁρμεώμενος. Φιλέει δὲ κως προσημαί-
 νειν, εὖτ' αὖ μέλλῃ μεγάλα κακὰ ἢ πόλι ἢ ἔθνεϊ ἔσεσθαι·

cap. 24.

cap. 25.

cap. 26.

cap. 27.

cap. 28.

καὶ γὰρ Χίαισι πρὸ τῶν σημῆια μεγάλα ἐγένετο· τὸ
 μὲν σφι πέμψαι εἰς Δελφὸς χορὸν νενηϊέων ἑκατὸν, δύο
 μῦνοι τετέων ἀπενόστησαν, τὰς δὲ ὀκτώ τε καὶ ἐννεμήκον-
 τα αὐτέων λειμὸς ὑπολαβὼν ἀπήνεκε· τὸ δὲ, ἐν τῇ
 πάλι τὸν αὐτὸν χρόνον, ὀλίγον πρὸ τῆς ναυμαχίης,
 παισὶ γράμματα διδασκομένοισι, ἐνέπεσε ἡ εἴγη, ὥστε ἀπ’
 ἑκατὸν καὶ εἰκοσι παίδων εἰς ῥῆνος ἀπέφυγε· ταῦτα μὲν
 σφι σημῆια ὁ θεὸς προέδεξε· μετὰ δὲ ταῦτα, ἡ ναυμαχίη
 ὑπολαβῆσα, εἰς γόνυ τὴν πόλιν ἐβαλε· ἐπὶ δὲ τῇ ναυμα-
 χίῃ ἐπεγένετο Ἰστιάος Λεσβίης ἄγων· περικαυμένων δὲ τῶν
 Χίων, καταστροφὴν ἐπικεῖνως αὐτέων ἐποίησάτο. Ἐνδεῦ-
 τε δὲ ὁ Ἰστιάος ἐσρατεύετο ἐπὶ Θάσον, ἄγων Ἰώνων καὶ
 Ἀιολέων συχνῶς· περπατημένω δὲ αἱ Θάσον ἦλθε ἀγγε-
 λή, ὡς οἱ Φοίνικες ἀναπλώσσι ἐκ τῆς Μιλήτης ἐπὶ τὴν ἄλ-
 λην Ἰανίην· πυθόμενος δὲ ταῦτα, Θάσον μὲν ἀπόρρητον
 λείπει, αὐτὸς δὲ εἰς τὴν Λέσβον ἠπείγετο ἄγων πᾶσαν τὴν
 στρατὴν· ἐκ Λέσβου δὲ λιμναιόσης αἱ τῆς στρατῆς, πέρην
 διαβαίνει ἐκ τῆς Ἀταρνέως ὡς ἀμήσαν τὸν σῖτον, τὸν τε
 ἀνδεῦτεν, καὶ τὸν ἐκ Καίμα πεδίο τὸν τῶν Μυσῶν· ἐν δὲ
 τέτοιαι ταῖσι χωρίοις ἐτύγχανε εὖν Ἀρπαγος, ἀνὴρ Πέρ-
 σης, στρατηγὸς στρατῆς ἐκ ἀλίγης· ὃς οἱ ἀποβῶντι συμβα-
 λῶν, αὐτὸν τε Ἰστιάον ζωγρήσας ἔλαβε, καὶ τὸν στρατὸν αὐ-
 τῷ τὸν πλέω διέφθειρε. Ἐξωγρήθη δὲ ὁ Ἰστιάος ὡδε·
 ὡς ἐμάχοντο οἱ Ἕλληνας τοῖσι Πέρσῃσι ἐν τῇ Μαλήνῃ τῆς
 Ἀταρνεΐτιδος χώρας, αἱ μὲν συνέτασαν χρόνον ἐπὶ πολ-
 λὸν, ἡ δὲ ἵπκος ὑπερον ἠρμηθεῖσα ἐκπύπτει τοῖσι Ἕλλησι
 τότε δὴ ἔργον τῆς ἵπκας τὸ ἐγένετο· καὶ τετραμμένων
 τῶν Ἑλλήνων, ὁ Ἰστιάος ἐλπίζων εἰς ἀπολέεσθαι ὑπὸ βα-
 σιλέως διὰ τὴν παρεῖσαν ἀμαρτάντα, Φιλοψυχίην τοιγύδε
 τινὰ ἀναιρέεται· ὡς Φεύγων τε κατελαμβάνετο ὑπ’ ἀνδρὸς
 Πέρσῃ, καὶ ὡς καταιρεόμενος, ὑπ’ αὐτῷ ἔμελλε συγκεν-
 τηθῆσθαι, Περσίδα γλῶσσαν μετεῖς, καταμηνύει θωπτόν,
 ὡς εἶπεν Ἰστιάος ὁ Μιλήσιος. Ἐἰ μὲν νυν, ὡς ἐξωγρήθη,
 ἄχθῃ ἀγόμενος παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον, ὁ δὲ ἔτ’ ἂν ἔπαθε
 κακὸν ὡδε, δοῦναι ἐμοί, ἀπῆνέ τ’ ἂν αὐτῷ τὴν αὐτήν·
 νῦν δὲ μιν, αὐτέων τε τετέων ἔνεκα, καὶ ἵνα μὴ διαφυ-
 γὼν, αὐτὸς μέγας παρὰ βασιλεῖ γένηται, Ἀρταφέρνης τε
 ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, καὶ ὁ λαβὼν Ἀρπαγος, ὡς ἀπίκετο
 ἀγό-

cap. 29.

cap. 30.

αγόμενος ἐς Σάρδεις, τὸ μὲν αὐτῷ σῶμα αὐτῇ ταύτῃ ἀνε-
 παύρασαν, τὴν δὲ κεφαλὴν ταριχεύσαντες, ἀνήνεικαν πα-
 ρὰ βασιλῆα Δαρείον ἐς Σύσα. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ταῦ-
 τα καὶ ἐπαιτησάμενος τὰς ταῦτα ποιήσαντας, ὅτι μὴ ἔ-
 ζῶντα ἀνήγαγον ἐς ὄψιν τὴν ἐαυτοῦ, τὴν κεφαλὴν τὴν
 Ἰστιάει λύσαντάς τε καὶ περιτείλαντας εὖ ἐνετείλατο θά-
 ψαι, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἐαυτῷ τε καὶ Πέρσῃσι ἐνεργέ-
 ταν· τὰ μὲν περὶ Ἰστιαῖον ἔτω ἔσχε. Ὁ δὲ ναυτικὸς
 στρατὸς ὁ Περσέων, χειμερίσας περὶ Μίλητον τῷ δευτέρῳ
 ἔτει ὡς ἀνέπλωσε, αἰρέει εὐπετέως τὰς νήσους τὰς πρὸς
 τῇ ἡπείρῳ κειμένας, Χίον καὶ Λέσβον καὶ Τένεδον· ὁ-
 πως δὲ λαβοὶ τινα τῶν νήσων, ὡς ἐκάστην αἰρέοντες οἱ
 βαρβαροὶ ἐσαγῆνευον τὰς ἀνθρώπους· σαγηνέουσιν δὲ τὸνδε
 τὸν τρόπον· ἀνὴρ ἀνδρὸς ἀψάμενος τῆς χειρὸς, ἐκ θαλάσ-
 σης τῆς βορρῆς ἐπὶ τὴν νοτίην διήκῃσι, καὶ ἔπειτα διὰ
 πάσης τῆς νήσου διέρχονται ἐκθηρέοντες τὰς ἀνθρώπους·
 αἰρεον δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ ἡπείρῳ πόλεις τὰς Ἰάδας κατὰ
 τὰ αὐτὰ· πλὴν οὐκ ἐσαγῆνευον τὰς ἀνθρώπους· ἔ γάρ διὰ
 τ' ἦν. Ἐνθαῦτα Περσέων οἱ στρατηγοὶ ἐκ ἐψεύσαντο τὰς
 ἀπειλὰς τὰς ἐπηκείλησαν τοῖσι Ἰωσι στρατοπεδευσμένοισι
 ἐναντία σφίσι· ὡς γὰρ δὴ ἐπεκράτησαν τῶν πολιῶν, παῖ-
 δὰς τε τὰς εὐειδεσάτους ἐκλεγόμενοι ἐξέταμνον, καὶ ἐποί-
 ευν αὐτοὶ τὰ εἶναι ἐνὸρχίας εὐνέχους· καὶ παρθένας τὰς καλ-
 λιευμένας, ἀνασπαστὰς παρὰ βασιλῆα· τὰῦτά τε δὴ ἐποί-
 ευν, καὶ τὰς πόλεις ἐνεπίμκρασαν αὐτοῖσι τοῖσι ἱεροῖσι.
 ἔτω δὴ τοτρίτον Ἴωνες κατεδαλώθησαν· πρῶτον μὲν, ὑπὸ
 Λυδῶν, οἷς δὲ, ἐπεξῆς τότε ὑπὸ Περσέων.

cap. 31.

cap. 32.

Αὐτέων δὲ συστρατευομένων τῷ Ξέρξῃ ἐπὶ τὴν Ἑλ-
 λαδα ἐν τῷ τρώματι ἐν Μυκάλῃ τῆς Ἰωνίης γενομένῳ,
 τὸ δευτέρῳ ἀπὸ Περσέων ἀπέστησαν. Ἀπικόμενοι δὲ ἐς
 Σάμον οἱ Ἕλληνες, ἐβηλέοντο περὶ ἀνασάσιος τῆς Ἰω-
 νίης, καὶ ὅτῃ χρεῶν εἴη τῆς Ἑλλάδος κατοικίαι, τῆς
 αὐτοὶ ἐγκρατέες ἔσαν· τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπεινὰ τοῖσι βαρ-
 βάροισι. αἰδύνατον γὰρ ἐφαίνετό σφί εἶναι ἐαυτοὺς τε
 Ἰαίων προκατῆδαι, Φρυγέοντας τὸν πάντα χρόνον· καὶ
 ἐαυτῶν μὴ προκατημένων, Ἴωνας ἄδεμῆν ἐλπίδα ἔχον
 χαίροντας, πρὸς τῶν Περσέων ἀπαλλάξειν. πρὸς ταῦτα
 Πελλοποννησίων μὲν τοῖσι ἐν τέλει ἔῃσι ἐδόκεε τῶν μη-
 δισάν-

Herodotus
 Lib. IX.
 cap. 106.

διαόντων ἐθνέων τῶν Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξανασήσαντας, δῶναι τὴν χώραν Ἰωσι ἐνδοκῆσαι· Ἀθηναίοισι δὲ ἐκ ἐδόκει ἀρχὴν, Ἰωνὴν γενέσθαι ἀνέσαστον, ἐπὶ Πελοποννησίοισι περὶ τῶν σφετέρων ἀποικιῶν βυλεύειν. ἀντιτείνοντων δὲ τούτων, προθύμως εἶξαν οἱ Πελοποννησιοὶ καὶ ἔτιω δὴ Σαμῖας τε καὶ Χίως καὶ Λεσβίως καὶ τὰς ἄλλας νησιώτας, οἱ ἔτυχον συστρατευόμενοι τοῖσι Ἑλλήσι, ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποιήσαντο, πῖσι τε καταλαβόντες καὶ ὀρμίδισι, ἐμμένειν τε καὶ μὴ ἀποσῆσθαι.

Sub principatu Atheniensium, a Xerxe usque ad Artaxerxem Longim, 475 ante Chr. Dio. l. 10. Sic. Lib. XI. c. 47. Ibid. XII. 4. 479 ante Chr.

Οἱ μὲν Ἴωνες πρὸς τὸν ἀπὸ τῶν Περσῶν ὑποκείμενον πόλεμον φόρον ἔφερον εἰς τὸ ἐν Ἀθῶν κοινὸν ταμειῶν, οἱ δὲ Ἕλληνες προσησπίζον αὐτῶν. ὥς δὲ ἐγένοντο συνθήκαι περὶ τῆς εἰρήνης τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς συμμάχοις πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν βασιλέα, αὐτὸς συνέθετο αὐτονομίαις εἶναι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ἅπασας, τὰς δὲ τῶν Περσῶν αἰσχροπίας μὴ καταβαίνειν ἐπὶ θαλάτταν κατωτέρω τριῶν ἡμερῶν ὁδόν, μηδὲ νῆσιν μακρὰν πλεῖν ἐντοὶ Φασιλίδος καὶ Κυανέων.

Tempore belli Peloponnesiaci 429 ante Chr. Ibid. XII. 42.

Οὐ πολλὰ δὲ διαγενομένα χρόνια ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ τοῖς Ἀθηναίοις συνέμαχον οἱ τὴν παράλιον τῆς Ἀσίας ἀπέντες, Κάρες καὶ Δομείες καὶ Ἴωνες καὶ Ἑλλησπόντιοι καὶ νησιῶται πάντες, πλην τῶν ἐν Μιλήτῃ καὶ Θήρᾳ κατακειμένων.

Sub principatu Lacedæmoniorum, 402 ante Chr. Ibid. XIV. 10.

Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν παράλιον τῆς Ἀσίας, Λακεδαιμόνιοι κατασκευαστοὶ τὴν Πελοποννησιακὴν πόλεμον, ὁμολογημένην ἔσχον τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ τὴν κατὰ θαλάτταν. καταστῆσαντες δὲ ναύαρχον Πυσανδρον, τέττω προσέταξαν ἐπιπροέσθαι τὰς πόλεις, ἐν ἑκάστῃ τὰς παρ' αὐτοῖς καλημένας ἀρμύρας ἐγκαθίσταντα. ταῖς γὰρ δημοκρατίαις προσκοπτόντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἱ εὐλιγαρχίας ἐβάλλοντο τὰς πόλεις διαίμενται. ἔταξαν δὲ καὶ φόρος τοῖς καταπολεμηθεῖσι, καὶ τὸν πρῶτον χρόνον ἀχρῶμενοι νομίσματι, τότε συνηθροίσαν ἐκ τῶν φόρων κατ' ἐνιαυτὸν πλεῖω τῶν χιλίων ταλάντων.

399 ante Chr. Ibid. XIV. 12.

Ὡς δὲ ὁ Κύρας, ἄρχων ἀποδεδογμένος τῶν ἐπὶ θαλάττης σατραπῶν, καὶ Φρονήματος πλήρης, διένειτο στρατεύειν ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν Ἀρταξέρξην, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι, νομίσαντες αὐτοῖς συνολίσαι τὸν πόλεμον, ἐγνωσάν

τῷ

τῷ Κύρῳ βοηθεῖν, ὃς μὲν Ἴωνες καὶ ἄλλοι τῶν σύμμαχων
 τότε ἠναγκάζοντο αὐτῷ συμμαχεῖν. διόπερ Ἀρταξέρξης 398 ante Chr.
 ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς καταπεπολεμητῶς Κύρον ἀπέστειλε Ibid. XIV. 35.
 Τίσσαφέρνην παράληφόμενον πάσας τὰς ἐπὶ θαλάττῃ σω-
 τρακείας καὶ τιμωρῆσόμενον αὐτὰς ἐπὶ τοῖς προτετολημέ-
 νοις, ὡς πρότερον δεδήλωται· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ταῖς κα-
 τὰ τὴν Ἀσίαν πόλεσι Ἑλλήνων βοηθήσειν ἐπαγγεिलाμένοι,
 ὅπλα μὲν ἔλαβον ἐπὶ τὰς Πέρσας, ἐν δὲ τῇ εἰρήνῃ, ὑπὲρ
 ἧς Ἀνταλιδαν τὸν ναύαρχον ἐξαπέστειλαν πρὸς Ἀρταξέρ- 385 ante Chr.
 ξην, συνέθεντο, τὰς μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πό- Ibid. XIV. 119.
 λεις ὑπὸ βασιλέα τεταχθεῖν, τὰς δ' ἄλλας Ἑλλήνας ἀπαν-
 τας αὐτονόμους εἶναι.

Ἐκ τότε τῷ χρόνῳ ἡ ἐντὸς Ἀλυσος ποταμῷ Ἀσία A pace Antal-
 ὑπὸ τὰς Πέρσας ἔμεινε, ὥς ἡ ὁ Ἀλέξανδρος σὺν τοῖς cidica usque
 ὅπλοις ἐνέπεσε τῇ Ἀσίᾳ, εἰ καὶ ἀποστῆναι ἐπειράτε, ὡς ad Alex. M.
 πρότερον εἰρηται.

Ἀλέξανδρος δὲ μετὰ τὴν ἐπὶ τῷ Γρανιῷ πέραν γε- Tempore A-
 νομένην μάχην εἰς Ἐφεσον ἀφικόμενος τὰς τε Φυγάδας, lexandri M.
 ὅσοι ἐξέπεσον τῆς πόλεως, κατήγαγε, καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν 336-323
 καταλύσας, δημοκρατίαν κατέστησε· τὰς δὲ Φόρμους, ὅσας ante Chr.
 τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον, τῇ Ἀρτέμιδι ξυντελεῖν ἐκέλευ- Arrianus,
 σεν. Ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἐφεσίων, ὡς ἀφῆρθε αὐτοῖς, ἃ Lib. I. c. 17.
 ἀπὸ τῶν ὀλίγων φόβος, τὰς τε Μέμνονα ἐπαγομένους, καὶ
 τὰς τὸ ἱερὸν σὺλῆσαντας τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ τὰς τὴν ἐν-
 κόναν τῆ Φιλίππῃ τὴν ἐν τῷ ἱερῷ καταβαλόντας, καὶ τὸν
 τῆ Φον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀγορεύσαντας τὸν Ἡρόπυδον, τὸν ἐλευ-
 θεράσωντος τὴν πόλιν, ὥρμησαν ἀποκτείνειν. Καὶ Σύρ-
 Φακας μὲν καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ Πελάγοντα καὶ τὰς τῶν
 ἀδελφῶν τῶ Σύρφακος παῖδας ἐν τῷ ἱερῷ ἐξαγαγόντες κα-
 τέλευσαν· τὰς δὲ ἄλλας διεκώλυσεν Ἀλέξανδρος προσωπεί-
 ρῳ ἐπιζητεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι· γινῶς ὅτι οὐ μὲν τοῖς αἰτίοις καὶ
 ἡ ξὺν δίκη τίνας, τὰς μὲν κατ' ἐχθρὰν, τὰς δὲ κατὰ ἀρ-
 παγὴν χρημάτων ἀποκτενεῖ, ξυγχαρηθὲν αὐτῷ, ὁ δῆμος.
 Καὶ εἰ δὴ τῷ ἄλλῳ, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν, Ἀ-
 λέξανδρος ἐν τῷ τότε εὐδοκίμει. Αὐτὸς δὲ ἐπιμείνας ἐν
 Ἐφέσῳ, Ἀντίμαχον τὸν Ἀγαθονκλῆος ἐπὶ τὰς Ἀσιολίδας
 πόλεις ξὺν δυνάμει ἐξέπεμψε καὶ ὅσας Ἴωνας ὑπὸ τοῖς
 βαρβάροις ἔτι ἦσαν. Καὶ τὰς μὲν ὀλιγαρχίας πάντας

κατα-

καταλείπειν ἐκέλευσε, δημοκρατίας δὲ τε ἐγκαθίσταται· καὶ
 τὰς νῆμας τὰς σφῶν ἐκείνοις ἀποδῶναι· καὶ τὰς Φόρκας
 ἀνείναι, ὅσας τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον. Ἄυτὸς δὲ ἀνα-
 λαβὼν τῶν τε πεζῶν τὰς λαμπὰς καὶ τὰς τοξότας καὶ τὰς
 Ἀγριαῖνας καὶ τὰς Θραῖνας ἱππείας καὶ τῶν ἐταίρων τὴν
 τε βασιλικὴν ἵλην καὶ πρὸς ταύτην τρεῖς ἄλλας, ἐπὶ Μι-
 λήτῃ ἐπέλλετο· καὶ τὴν μὲν ἔξα· καλυμμένην πόλιν ἐξ
 ἐφ' ὅδε ἔλαβεν ἐκλήψεως τῆς Φυλακῆς· ἐκταῦθα δὲ κατα-
 στρατοπεδεύσας, ἔγνω ἀκατεργάζειν τὴν ἔσω πόλιν. Ἡ-
 γησίστρατος γὰρ ὅτῃ· ἢ Φερρά· ἢ Μιλησίων ἐν βασιλείᾳς
 ἐπετέτραπτο, πρῶτον γραμματα παρ' Ἀλέξανδρον ἐπεμ-
 πειν, ἐνδιδὼς τὴν Μίλητον· τότε δὲ ἀναδραφῆσας ἐπὶ τῷ
 Περσῶν στρατῷ· ἔμακρ' ὄντι, διασώζει τοῖς Πέρσαις
 ἐπενοῖε τὴν πόλιν. Νικάνωρ δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν
 ἄγων, ὑποφθάνει τὰς Πέρσας, τρισὶν ἡμέραις πρότερος
 καταπλεύσας, ἢ τὰς Πέρσας Μιλήτῃ προσχεῖν· καὶ ὀρ-
 μίζεται ναυσὶν ἐξήκοντα καὶ ἑκατὼ ἐν τῇ νήσῳ τῇ Λά-
 δῃ· κεῖται δὲ αὕτη ἐπὶ τῇ Μιλήτῃ. Αἱ δὲ τῶν Περ-
 σῶν νῆες ὑπερήσασαι, ἐπειδὴ ἔμαθον οἱ ναυαρχοὶ τῶν
 ἀμφὶ Ναιάνωρα τὴν ἐν τῇ Λάδῃ προκαταγωγὴν, πρὸς
 τῇ Μυκάλῃ τῷ ὄρει ὤρμισθησαν. Τὴν γὰρ Λάδην τῇ
 κῆπον προκατελήφει Ἀλέξανδρος, ἔκ τῶν νεῶν μόνον τῇ
 ἐγκαθορμίσαι, ἀλλὰ καὶ τὰς Θραῖνας καὶ τῶν ἄλλων ξέ-
 νων ἐς τετρακισχίλους διαβιβάσας ἐς αὐτήν. Ἦσαν δὲ
 τῶν βαρβάρων αἱ νῆες ἀμφὶ τὰς τετρακοσίας. Παρμε-
 νίων μὲν δὲ καὶ ὥς παρήκει Ἀλεξάνδρῳ ναυμαχεῖν, τὰ
 τε ἄλλα κρατῆσειν τῷ ναυτικῷ τὰς Ἑλλήνας ἐλπίζων,
 καὶ τι καὶ δεῖον ἀνέπειθεν αὐτὸν, ὅτι αἰετὸς ὦφθη κα-
 θήμενος ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ κατὰ πρύμναν τῶν Ἀλεξάνδρου
 νεῶν. Καὶ γὰρ δὴ νικῆσαντας μὲν, μεγάλα αἰφελήθη-
 ρεσθαι ἐς τὰ ὅλα· νικηθεῖσι δὲ, ἔκ παρὰ μέγα ἔσεσθαι τὸ
 πταῖσμα· καὶ ὥς γὰρ θαλαττοκρατεῖν τὰς Πέρσας. καὶ
 αὐτὸς δὲ ἔφη ἐπιβῆναι ἐδάειν τῶν νεῶν, καὶ τῷ κιν-
 δύνῃ μετέχειν. Ἀλέξανδρος δὲ τῇ τε γνώμῃ ἀμαρτάνειν
 ἔφη Παρμενίωνα, καὶ τῷ σημείῳ τῇ· ἔκ κατὰ τὸ ἐκός
 ἐξηγήσει. Ὀλίγαις τε γὰρ ναυσὶ πρὸς πολλῷ πλείους ξὺν
 ὥρῃ λογισμῷ ναυμαχήσειν, καὶ ἔκ μεμελητηκότῃ τῷ σφῶν
 ναυτικῷ πρὸς ἡσυχμένον τὸ τῶν Κυπρίων τε καὶ Φοινί-
 κων·

πων· τὴν τε ἐμπειρίαν τῶν Μακεδόνων καὶ τὴν τόλμαν ἐν ἀβεβαίῳ χωρίῳ ἐκ ἐθέλειν παραδῶναι τοῖς βαρβάροις· καὶ ἡττηθεῖσι τῇ ναυμαχίᾳ ἔμπροσθεν τὴν βλάβην ἐσθῆναι ἐς τὴν πόλιν τὴν πρώτην δόξαν· τὰ τε ἄλλα, καὶ τὰς Ἑλληνας· νεωτεριεῖν πρὸς τὴν ναυτικὴν πταισματος τὴν ἀπαγγελίαν ἐπαρθέοντας. Ταῦτα μὲν τῷ λογισμῷ ξυντιθεῖς ἐκ ἐν καιρῷ ἀπέφωκε ναυμαχεῖν· τὸ δὲ ἴδιον δὲ αὐτὸς ἄλλῃ ἐξηγεῖσθαι. Ἔσθαι μὲν γὰρ πρὸς αὐτὸν τὸν αὐτόν· ἀλλ' ὅτι ἐπὶ γῆς κατ' ἡμέρας ἐφαίνετο, δεσπεῖν· οἱ μᾶλλον τι σημαίνειν, ὅτι ἐκ γῆς κρατήσῃ τὴν Περσῶν ναυτικῇ. Καὶ ἐν τούτῳ Γλαυκίππος, ἀνὴρ τῶν δοκίμων ἐν Μιλήτῳ, ἐκπεμφθεὶς παρὰ Ἀλεξάνδρον παρὰ τὴν πόλιν τε καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, οἷς μᾶλλον τι ἐπετέτραπτο ἢ πόλιν, τὰ τε τείχη ἐφ' ἑθέλειν τὰς Μιλησίους καὶ τὰς λιμένας παρέχειν κοινὰς Ἀλεξάνδρῳ καὶ Πέρσαις· καὶ τὴν πολιορκίαν ἐπὶ τέτοις λύσειν ἤξει. Ἀλεξάνδρος δὲ Γλαυκίππῳ μὲν προτάσσει ἀπαλλάττεσθαι κατὰ τάχος ἐς τὴν πόλιν, καὶ Μιλησίους ἀπαγγέλλειν παρασκευάζεσθαι, ὡς μαχημένους ἑσθῆναι. Αὐτὸς δ' ἐπιστήσας τῷ τείχεσι μηχανὰς, καὶ τὰ μὲν καταβαλὼν δι' ὀλίγον τῶν τειχῶν, τὰ δὲ κατατείσας ἐπιπολῶν, προσῆγε τὴν στρατὸν, ὡς ἐκβησομένους, ἢ πατερήρηπτο ἢ ἐσθῆναι τε τὰς τείχους, ἐφομαρτέντων καὶ μόνον ἢ θωπευμένων τῶν Περσῶν ἀπὸ τῆς Μυκάλης πολιορκημένους τὰς Φίλας αὖθις καὶ ξυμμάχους. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ οἱ ἀμφὶ Νικάνορα ἀπὸ τῆς Λαδῆς τὴν ὁρμὴν τῶν ξυμμάχων Ἀλεξάνδρῳ κατιδόντες, ἐς τὴν λιμένα ἐπέπλεον τῶν Μιλησίων, παρὰ γῆν τὴν εἰρεσίαν ποιούμενοι, καὶ κατὰ τὸ εἶμα τὴν λιμένας, ἥπερ τὸ ἐνὸς τῶν ἡν, ἀντιπρόσθετος βύζην τὰς τριήρεις ἀρμίσαντες, ἐποσεκλήμεσθαι, τῷ μὲν Περσικῷ ναυτικῷ τὸν λιμένα, τοῖς Μιλησίοις δὲ τὴν ἐκ τῶν Περσῶν ὠφέλειαν. Ἐνθα οἱ Μιλησίοι τε καὶ οἱ μισθοφόροι, πανταχόθεν ἥδη προσκειμένους σφίσι τῶν Μακεδόνων, οἱ μὲν αὐτῶν ῥιπτόντες αὖθις ἐν τῇ θαλάσῃ, ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὑπῆσαν ἐς ἡσθῆναι τινα ἀνώνυμον τῇ πόλει ἐπικειμένην διενήχοντο· οἱ δὲ, ἐς κελήτια ἐμβαλόντες καὶ ἐπεργόμενοι ἀποφθάσαι τὰς τριήρεις τῶν Μακεδόνων, ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ εἶματι τὴν λιμένας πρὸς τῶν τριηρῶν, οἱ δὲ πολλοὶ

cap. 19.

ἐν

ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἀπώλλυντο. Ἀλέξανδρος δὲ, ἐχομέ-
 νης ἤδη τῆς πόλεως, ἐπὶ τὰς ἐς τὴν νῆσον καταπεφευ-
 γότας ἐπέπλει αὐτὸς, κλίμακας φέρειν ἐπὶ τὰς πρῶρας
 τῶν τριηρῶν κελεύσας, ὡς κατὰ τὰ ἀπότομα τῆς νήσου,
 καθάπερ πρὸς τεῖχος, ἐκ τῶν νεῶν τὴν ἀπόβασιν ποιη-
 σόμενος. Ὡς δὲ διακινδυνεύειν ἐθέλοντας τὰς ἐν τῇ νή-
 σῳ ἑώρα, οἷκτος λαμβάνει αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν, ὅτι γεν-
 ναῖοι τε καὶ πιστοὶ αὐτῷ ἐφαίνοντο. Καὶ σπένδεται πρὸς
 αὐτὰς ἐπὶ τῷδε, ὡς αὐτῷ ἑστρατεύειν. Ἦσαν δὲ ἔτοι-
 μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τριακοσίας· αὐτὰς δὲ Μιλησίαις,
 ὅσοι μὴ ἐν τῇ καταλήψει τῆς πόλεως ἔπesson, ἀφῆκε,
 καὶ ἐλευθέρως εἶναι ἐδωκεν. Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπὸ τῆς
 Μυκάλης ὀρμώμενοι, ταῖς μὲν ἡμέραις ἐπέπλεον τῷ Ἑλ-
 ληνικῷ ναυτικῷ, προκαλέσασθαι ἐς ναυμαχίαν ἐλπίζοντες·
 τὰς δὲ νύκτας πρὸς τῇ Μυκάλῃ ἤν ἐν καλῷ ἀρμίζοντο,
 ὅτι ὑδρεύεσθαι ἀπὸ τοῦ Μαϊάνδρου ποταμοῦ τῶν ἐκβολῶν δια-
 μακρῶς ἠναγκάζοντα. Ἀλέξανδρος δὲ, ταῖς μὲν ναυσὶ τῶν
 λιμένας ἐφύλαττε τῶν Μιλησίων, ὡς μὴ βιάσαιντο οἱ
 βάρβαροι τὸν ἑσπλαν. Ἐκπάρπει δ' ἐς τὴν Μυκάλην Φι-
 λάταν, ἄγοντα τὰς τε ἱππέας καὶ τῶν πεζῶν τάξεις
 τρεῖς, παραγγελλας εἰργεῖν τῆς ἀποβάσεως τὰς ἀπὸ τῶν
 νεῶν. Οἱ δὲ, ὕδατος τε σπάνει καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτη-
 δεῖων ἔδδεν ἄλλο ὅτι μὴ παλιорκόμενοι ἐν ταῖς ναυσὶν, ἐς
 Σάμον ἀπέπλευσαν· ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι αὐτίς ἐπέ-
 πλεον τῇ Μιλήτῳ· καὶ τὰς μὲν πολλὰς τῶν νεῶν πρὸ
 τοῦ λιμένος ἐν μετεώρῳ παρέταξαν, ἕως πῃ ἐγκαλέσαιντο ἐς
 τὸ πέλαγος τὰς Μακεδόνας· πάντες δὲ αὐτῶν εἰσέπλευσαν
 εἰς τὸν μεταξὺ τῆς τε ἄλλης νήσου καὶ τοῦ στραταπέδου λιμέ-
 να, ἐλπίσαντες κενὰς καταλήψεσθαι τὰς Ἀλεξάνδρου ναῦς·
 ὅτι τὰς ναύτας ἀποσκεδαννυδαὶ τὸ πολὺ ἀπὸ τῶν νεῶν,
 τὰς μὲν ἐπὶ Φρυγανισμῷ, τὰς δὲ ἐπὶ Ξυγκομιδῇ τῶν ἐπιτη-
 δεῖων, τὰς δὲ καὶ εἰς προνομῆας ταττομένους, πεπυσμένοι
 ἦσαν. Ἀλλὰ μέρος μὲν τι ἀπὴν τῶν ναυτῶν· ἐκ δὲ τῶν
 παρόντων συμπληρώσας Ἀλέξανδρος δέκα ναῦς, ὡς προσ-
 πλέσας τὰς πάντες τῶν Περσῶν κατεΐδε, πέμπει ἐπ' αὐ-
 τὰς κατὰ σπεδὴν, ἐμβαλλεῖν ἀντιπρῶρας κελεύσας. Οἱ
 δὲ ἐν ταῖς πάντεσι ναυσὶ τῶν Περσῶν, ὡς παρ' ἐλπίδα ἀνα-
 γομένους τὰς Μακεδόνας ἐπὶ σφας εἶδον, ὑποτρέψαντες ἐκ
 πολλῶ.

πολλῶν, ἐφευγον πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν. Καὶ ἡ μὲν Ἰασσέων καὶς ἀλίσκεται αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐν τῇ Φυγῇ, ἡ ταχυναυτῶσα. Αἱ δὲ τέσσαρες ἐφθασαν καταφυγεῖν εἰς τὰς οἰκείας τριήρεις. Οὕτω μὲν δὴ ἀπέπλευσαν ἀπρακτοὶ ἐκ Μιλήτης οἱ Πέρσαι. Ἀλέξανδρος δὲ καταλύσαι ἐγνων τὸ ναυτικόν, χρημάτων τε ἐν τῷ τότε ἀπορίᾳ, καὶ ἅμα ἐκ ἀξιόμαχον ὄρων τὸ αὐτὸ ναυτικὸν τῷ Περσικῷ· ἔκταν ἐδ' ἐθέλων μέρει τινὶ τῆς στρατίης κινδυνεύειν. Ἄλλως τε ἐπενόει, κατέχων ἤδη τῷ πεζῷ τὴν Ἀσίαν, ὅτι ἔτε ναυτικῶς ἔτι δέοιτο, τὰς τε παραλίαις πόλεις λαβὼν, καταλύσει τὸ Περσῶν ναυτικόν, ἔτε ὁπόθεν τὰς ὑπηρεσίας πληρώσασιν, ἔτε ὅπῃ τῆς Ἀσίας προσέξασιν ἔχοντας. Καὶ τὸν αἰετὸν ταύτῃ συνέβαλλεν, ὅτι ἐσήμηνεν αὐτῷ ἐκ τῆς γῆς κρατήσειν τῶν νεῶν. Ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος ἐν ταῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεσιν Ἑλλήνων ἐπραττε.

cap. 30.

Μετὰ δὲ αὐτῇ τελευτῇ, ἐπεὶ ὁ Σέλευκος, πεσόν- Tempore Se-
τος Ἀντιγόνος κατὰ τὴν μάχην, τῆς μετ' Εὐφράτην Συ- leucidarum.
ρίας ἐπὶ θαλάσῃ, καὶ Φρυγίας τῆς ἀνὰ τὸν μεσόγαλιον, ἄρχειν διέλαχεν ταῖς τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλλήνων πό-
λεσιν ἐλευθέραις μὲν ἔσαις, πάντα σχεδὸν κοινὰ ἦν πρὸς τὰς Σύρας. ὁ δὲ Ἀντίοχος Μέγας ἐπικληθεὶς, ἔκτος ἀπὸ Ἀρριαν. Syr.
Σελεύκῃ, μικρὸν ἐδὲν ἐνδυμέμενος, Ἑλλησποντίας ἐπῆει, cap. 1.
καὶ Ἀιολέας καὶ Ἰωνας, ὥς οἱ προσήκοντας, ἄρχοντι 196 ante Chr.
τῆς Ἀσίας, ὅτι καὶ πάσαι τῶν τῆς Ἀσίας βασιλέων ὑπῆ-
κον. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι προήσπισον αὐτῶν παντὶ σθένει, cap. 29.
δηλώσαντες τῷ Ἡρακλείδῃ, ἐπὶ διαλύσει τῆς πολέμου ἐς
τὰς Σκιπίωνας πεμφθέντι· εἰάν ὁ Ἀντίοχος εἰρήνης δέη-
ται, μὴ τῶν Ἰαδων, μηδὲ τῶν Αἰολίδων αὐτὸν ἐκτεῖναι
πόλεων, ἀλλὰ πάσης τῆς ἐπὶ τὰδε Ταύρε· ὁ μὲν πρῶτον 190 ante Chr.
ὑπερεῖδε, ἔπειτα δὲ ἡττώμενος μάχῃ ἐπὶ Μαγνησίᾳ ἐδέ-
χετο.

Ἐμμενον δὲ αὐτονόμοι καὶ Φλοὶ Ῥωμαίων ἐκ τῆς Tempore bel-
τῆς χρόνῃ μέχρι τῆς Μιθριδάτης. Αὐτὸς δὲ ἐν τῷ κατὰ li Mithridatici
Ῥωμαίους πολέμῳ ἐς Ἰωνίαν Μαγνησίαν τε καὶ Ἐφεσον inde ab anno
καὶ Μιτυλήνην παρήλθεν, ἀσμένως αὐτὸν ἀπάντων δεχο- 89 ante Chr.
μένων, Ἐφεσίων δὲ καὶ τὰς Ῥωμαίων ἐκόντας τὰς παρά Appianus, de
σφισι καδαιρέντων. Σύλλα δὲ τὴν Ἀσίαν καδισαμένῃ, bello Mithrid
οἱ κατπαθεσάντας, ἄνδρες ἢ πόλεις, ἐκολάζοντο πειρώς, cap. 21.
καὶ cap. 61.

cap. 62.

καὶ μάλιστα αὐτῶν Ἐφέσιοι σὺν αἰσχυρῇ νολακίᾳ ἐς τὰ
 Ῥωμαίων ἀναδήματα ἐνυβρίσαντες. Ἐπὶ δὲ τοῖςδε καὶ
 κήρυγμα περιγίει, τὰς ἐν ἀξιώσει κατὰ πόλιν ἐς ἡμέραν
 βήτην πρὸς τὸν Σύλλαν ἀπαντᾶν ἐς Ἐφεσον. Καὶ συνελ-
 θῶσιν αὐτοῖς, ἐπὶ βήματος ἐδημηγόρησεν ἄνω. «Ἡμεῖς
 «τρατῆ πρῶτόν ἐς Ἀσίαν παρήλθομεν, Ἀντίοχος τῷ Συρῶν
 «βασιλέως πορθῆντος ὑμᾶς. ἐξελάσαντες δ' αὐτῶν, καὶ
 «τὸν Ἄλυν καὶ Ταῦρον αὐτῷ θέμενοι τῆς ἀρχῆς ὄραν, ἐ
 «κατέσχομεν ὑμῶν, ἡμετέρων ἐξ ἐκείνου γενομένων· ἀλλὰ
 «μεθήκαμεν αὐτοῦν· πληρὸν ἔτι τινος Ἐυμενεῖ καὶ Ῥο-
 «δίοις, συμμαχήσασιν ἡμῖν, ἔδομεν, ἐχ' ὑποταλεῖς, ἀλλ'
 «ἐπὶ προστατείς εἶναι. τεκμήριον δ', ὅτι Λυκίος, αὐτωμέ-
 «νας τι, Ῥοδίων ἀπετήσαμεν. Ἡμεῖς μὲν δὴ τοιοῖδε περὶ
 «ὑμᾶς γεγονάμεν. Ὑμεῖς δὲ, Ἀττάλῃς τῷ Φιλομήτορος τὴν
 «ἀρχὴν ἡμῖν ἐν διαδήματι καταλεπόντος, Ἀριστονίῳ καὶ
 «ἡμῶν τέτταρσιν ἔτεσι συνεμαχάεσθε μέχρι καὶ Ἀρισόνιοις
 «ἐκάλω, καὶ ὁμῶν οἱ πλείους ἐς ἀνάγκην καὶ Φῶβον περιήλ-
 «θετε. Καὶ ὥδε πρόσσποντες, ὅμως, ἔτεσιν ἔκιοσι καὶ τέτ-
 «ταρσιν ἐς μέγα περιστάς καὶ κάλλας κατασκευῆς ἰδιωτι-
 «κῆς τε καὶ δημοσίας προελθόντες, ὑπὸ εἰρήνης καὶ τρυ-
 «φῆς ἐξυβρίσατε αὐτοῖς καὶ τὴν ἀσχολίαν ἡμῶν τὴν ἀμ-
 «φι τὴν Ἰταλίαν φυλάξαντες, οἱ μὲν ἐπηγάγεσθε Μιθρι-
 «δάτην, οἱ δ' ἐλθόντι συνέθεθε. ὁ δ' ἐπὶ πάντων μικρῶ-
 «τατον, ὑπέστητε αὐτῷ, μιᾶς ἡμέρας τὰς Ἰταλιώτας ἀπαν-
 «τας αὐτοῖς παῖσι καὶ μητράσιν ἀναιρήσειν. καὶ ἐδὲ τῶν
 «ἐς τὰ ἱερὰ συρφυγόντων διὰ τὰς ὑμετέρας θεὰς ἐφείσαθε.
 «Ἐφ' οἷς ἔδοτε μὲν τινι καὶ αὐτῷ Μιθριδάτῃ δίκην, ἀπί-
 «στω τε ἐς ὑμᾶς γενομένῳ, καὶ Φόνει καὶ δημεύσεων ἐμπλή-
 «σαντι ὑμᾶς, καὶ γῆς ἀναδασμὸς ἐργασαμένῳ, καὶ χρεῶν
 «ἀποκοπὰς, καὶ δέλων ἐλευθερώσεις, καὶ τυράννους ἐπ'
 «ἐνίοις, καὶ ληστῆρια πολλὰ ἀνά τε γῆν καὶ θάλασσαν. ὥς
 «εὐθὺς ὑμᾶς ἔχειν ἐν πείρῃ καὶ παραβολῇ, ὅπως ἀνθ' οὗτων
 «προστάτας ἐπέλεγεσθε. Ἐδосαν δὲ τινα καὶ ἡμῖν δίκην
 «οἱ τῶνδε ἄρξαντες. ἀλλὰ δεῖ καὶ κοινὴν ὑμῖν ἐπιτεθῆ-
 «ναι, τοιάδε ἐργασαμένοις. ἢν ἐπὶ μὲν ἦν ὁμοίαν δις
 «ἐδράσατε γενέσθαι. Μήποτε δὲ Ῥωμαῖοι σφαγὰς ἀσεβεῖ;
 «ἢ δημεύσεις ἀβέλας, ἢ δέλων ἐπαναστάσεις, ἢ ὅσα ἄλλα
 «βαρβαρικά, μὴδ' ἐπὶ νῦν λάβοιεν. Φειδοὶ δὲ γένος ἔτι
 «καὶ

“καὶ ὀνόματος Ἑλληνικῆ καὶ δόξης τῆς ἐπὶ τῇ Ἀσίᾳ, καὶ
 “τῆς Φιλότητος Ῥωμαίοις εὐφημίας ἕνεκα, μόνους ὑμῖν ἐπι-
 “γράψω πέντε ἐτῶν Φόρας ἐσενεγκεῖν αὐτίκα, καὶ τὴν τῷ
 “πολέμῳ θάκην, ὅση τε γέγονέ μοι, καὶ ἔσται καθισταμέ-
 “νω τὰ ὑπόλοιπα. διαιρήσω δὲ ταῦθ' ἐκάστοις ἐγὼ κατὰ πό-
 “λεις, καὶ τάξω προδεσμίαν. ταῖς ἐσφοραῖς καὶ τοῖς ἑ
 “φυλάξασιν ἐπιθήσω δίκην ὡς πολεμίοις.” Τοσαύτε ἐπὶ, cap. 63.
 ἐπιδίδρκει τοῖς πρέσβεσι τὴν ζημίαν, καὶ ἐπὶ τὰ χρήματα
 ἔκρυπτεν. Αἱ δὲ πόλεις, ἀπορῆσαι τε, καὶ δανειζόμεναι
 μεγάλων τόκων, αἱ μὲν τὰ θάματα τοῖς δανείζουσιν, αἱ
 δὲ τὰ γυμνάσια, ἡ τεῖχος, ἡ λιμένας, ἡ τι δημόσιον
 ἔσθλο, σὺν ὕβρει στρατιωτῶν ἐπειγόντων, ὑπετίθεντο. τὰ
 μὲν δὲ χρήματα ὡς τῷ Σύλλῳ συνεκομίζετο. Καὶ κα-
 κῶν ἀδὲν εἶχεν ἡ Ἀσία. Ἐπέπλει δ' αὐτὴν καὶ λη-
 στήρια πολυάνδρα Φανερώς, τῶλοις ἐοικότα μᾶλλον ἢ λη-
 σταῖς. Μιθριδάτης μὲν αὐτὰ πρῶτε καθέντος ἐς τὴν θά-
 λασσαν, ὅτε πάνθ' ὡς ἐκ ἐς πολὺ καθέξων ἐλυμαίνετο·
 πλεονάσαντα δ' ἐς τότε μάλιστα, καὶ ἑ τοῖς πλέεσι μό-
 ρις, ἀλλὰ καὶ λιμέσι, καὶ χωρίοις, καὶ πόλεσιν ἐπι-
 χειρῶντα Φανερώς. Ἰασσὸς γέ τοι καὶ Σάμος, καὶ Κλα-
 ζόμεναι, καὶ Σαμοθράκη, Σύλλα παρόντος, ἐλήφθησαν·
 καὶ τὸ ἱερὸν ἐσυλήθη τὸ Σαμοθράκειον, χιλίων ταλάντων
 κόσμον, ὡς ἐνομίζετο. ὁ δὲ, εἴτε ἐκὼν, ὡς ἀμαρτύντας
 ἐνυβρίζεσθαι καταλιπὼν, ἔπ' ἐπὶ τὴν ἐς Ῥώμην εἰσὶν
 ἐπειγόμενος, ἐς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπ' αὐτῆς ἐς τὴν Ἰ-
 ταλίαν μετὰ τῷ πλείονος στρατῷ διέπλει.

Ὁ δὲ Πομπηῖος, τετελεσῶς τὸν πρὸς Μιθριδάτην 62 ante Chr.
 πόλεμον, ὑπηγάγετο Ἰωνίαν καὶ λοιπὰς τῶν κατὰ τὴν
 Ἀσίαν Ἑλλήνων πόλεις τοῖς Ῥωμαίοις ὑπηκόας εἶναι.

1932

1932

A 691,226

\$1.70

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 06788 2384

